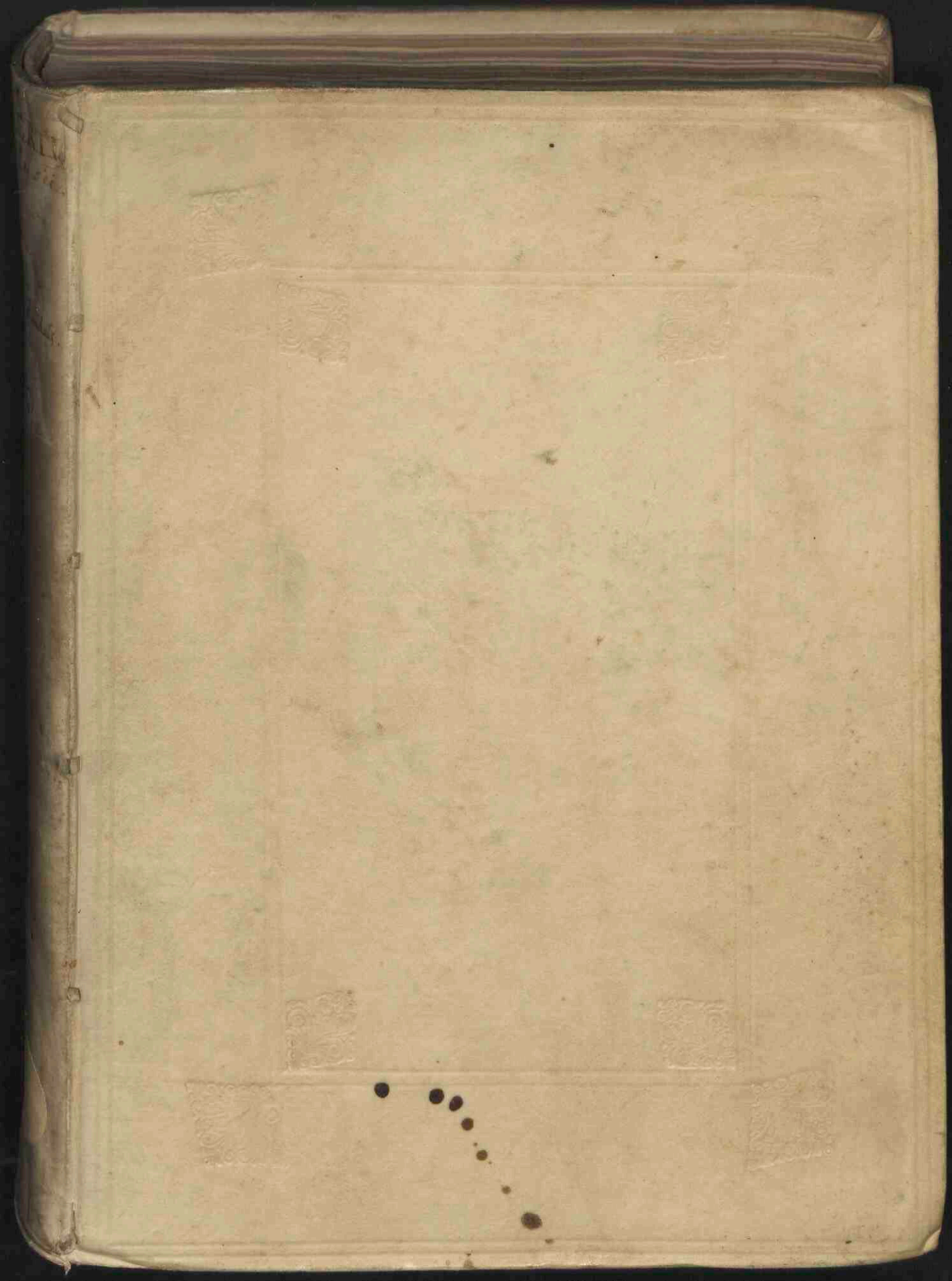

Sex. Aurelii Propertii Elegiarum libri quatuor, ad fidem veterum membranarum sedulo castigati

<https://hdl.handle.net/1874/355356>

Aevum vetus.
Scriptores latini.

Nº. 25

Kast I

Pl. N: 6

1551

Hs.
1 J 6

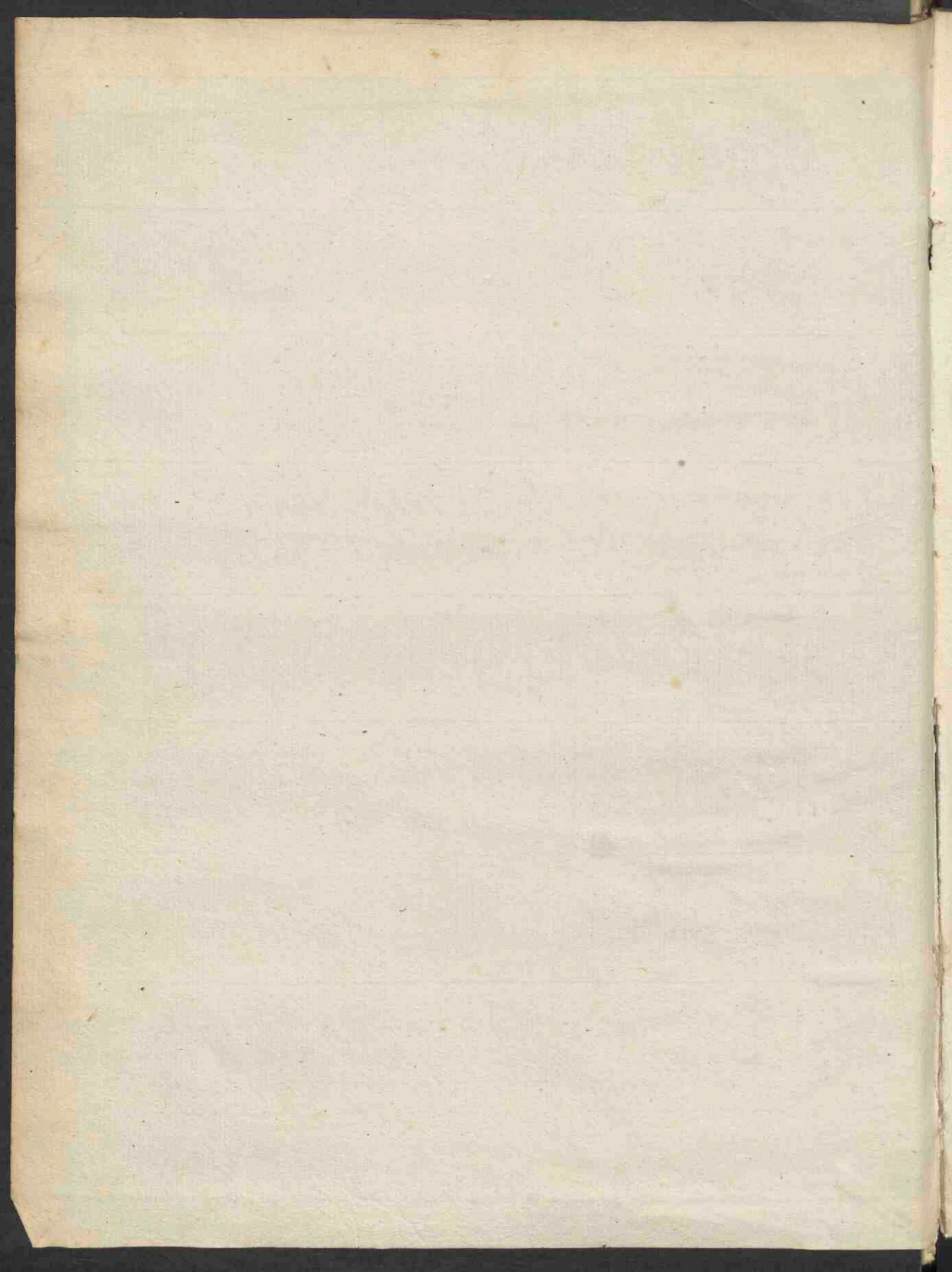
1551 Propertius, Sex. Aurelius, Elegiae c. notis (Jani Broukhusii).

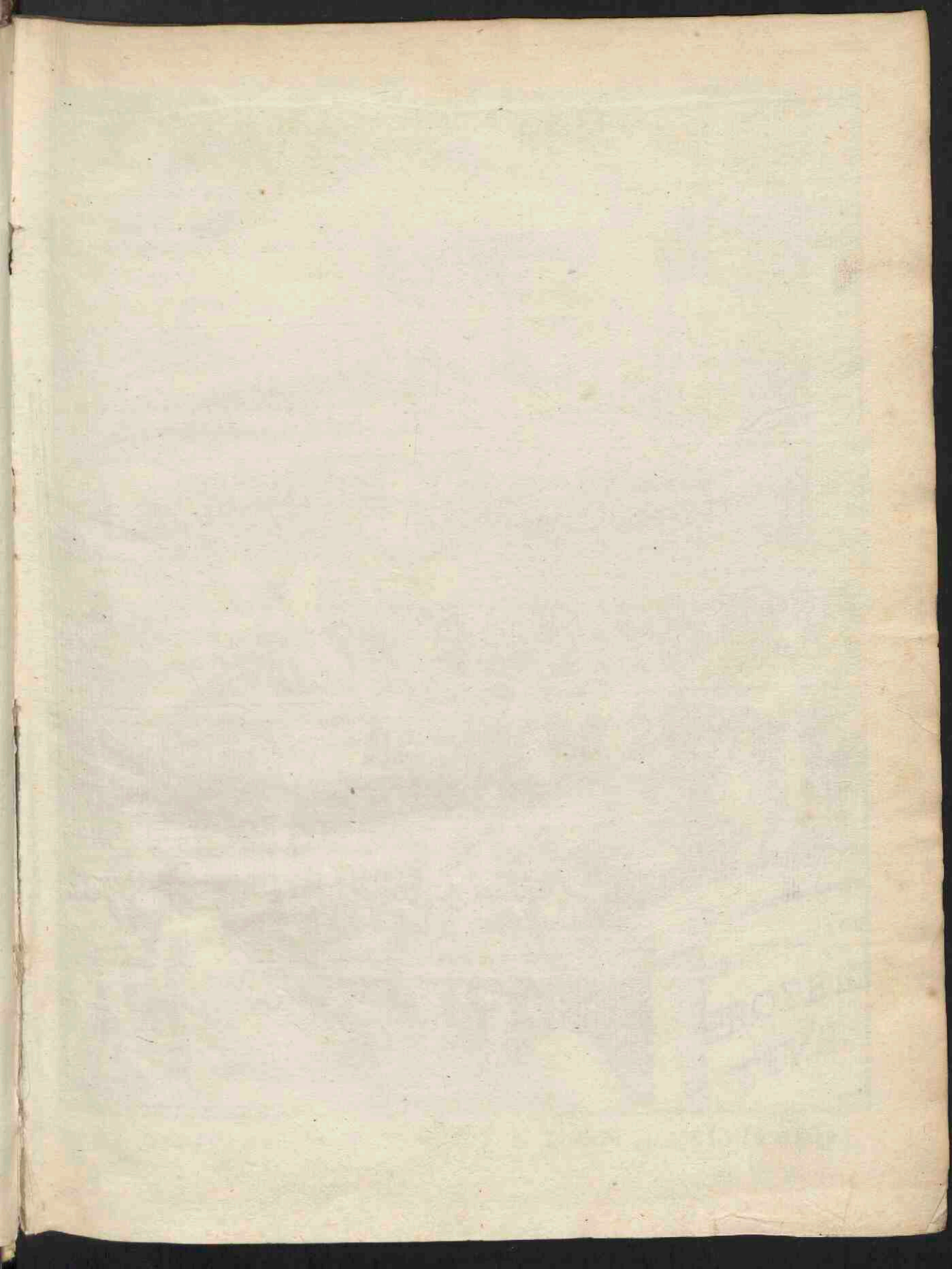
Amst. 1702. 4°.

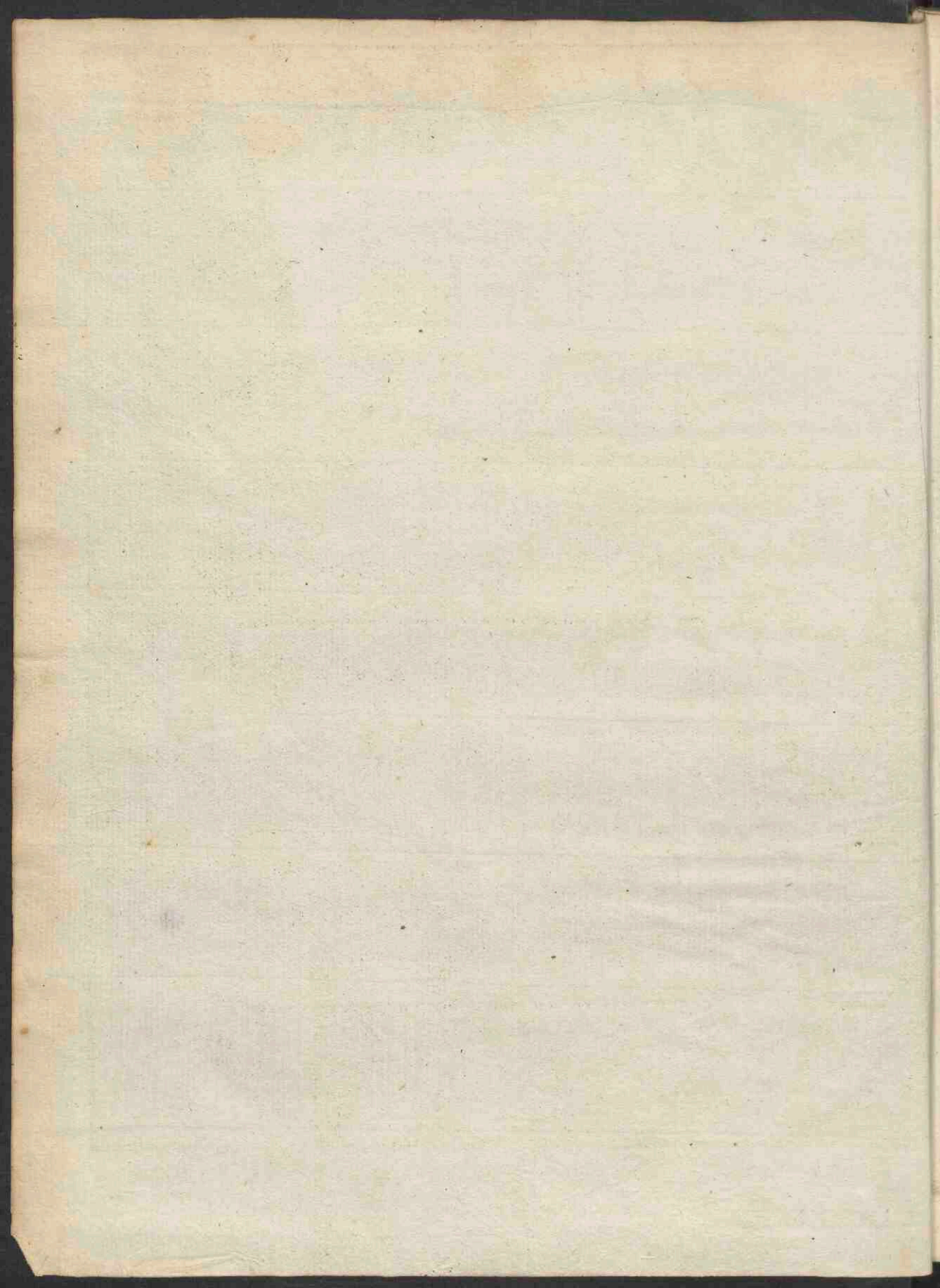
(Lat. 27).

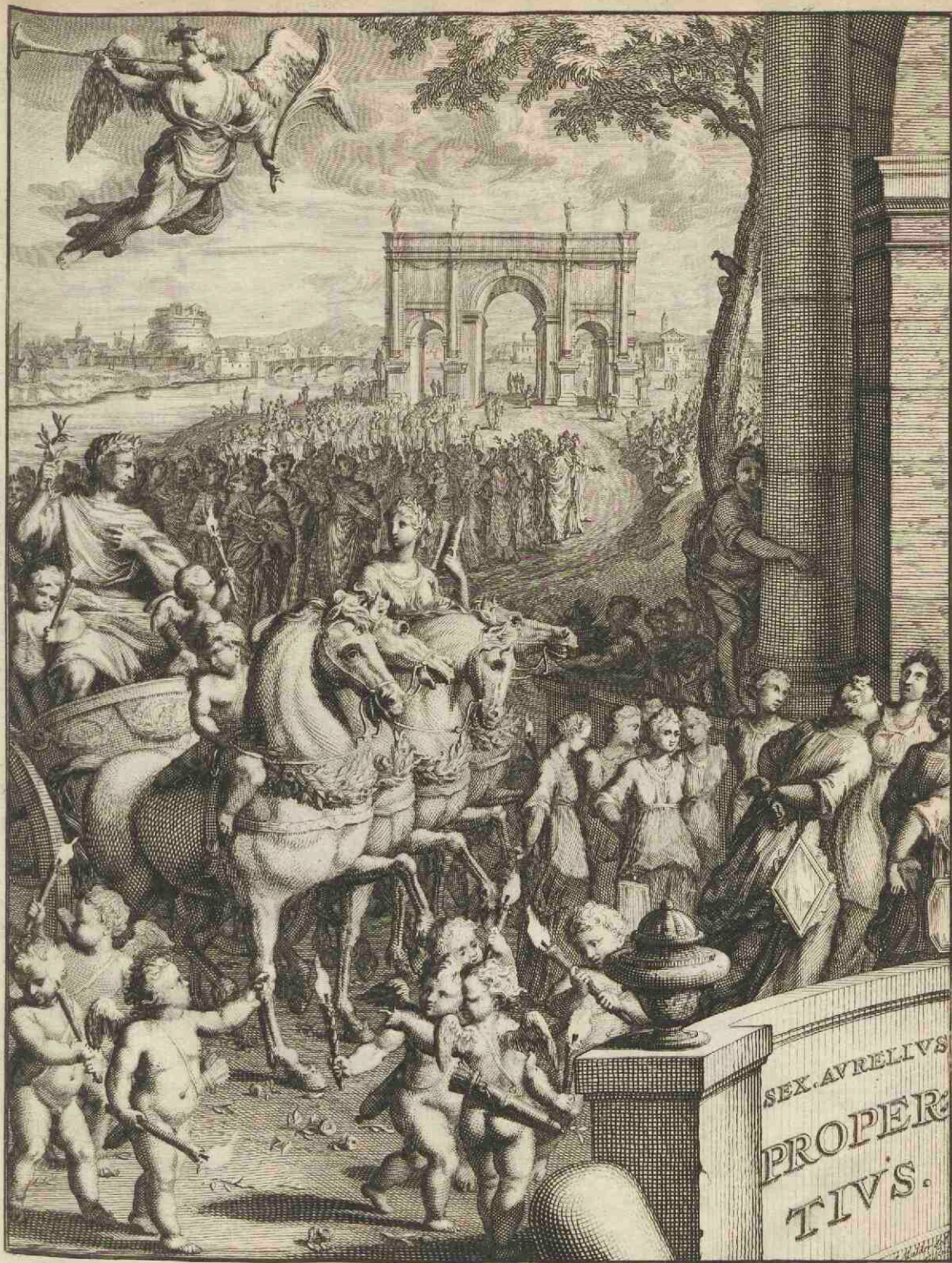
Cum notis mss. Ex libris Adr. Relandi; Andr. Gochanii Jo. Lud. filii.

f. 1 - 10 - 2

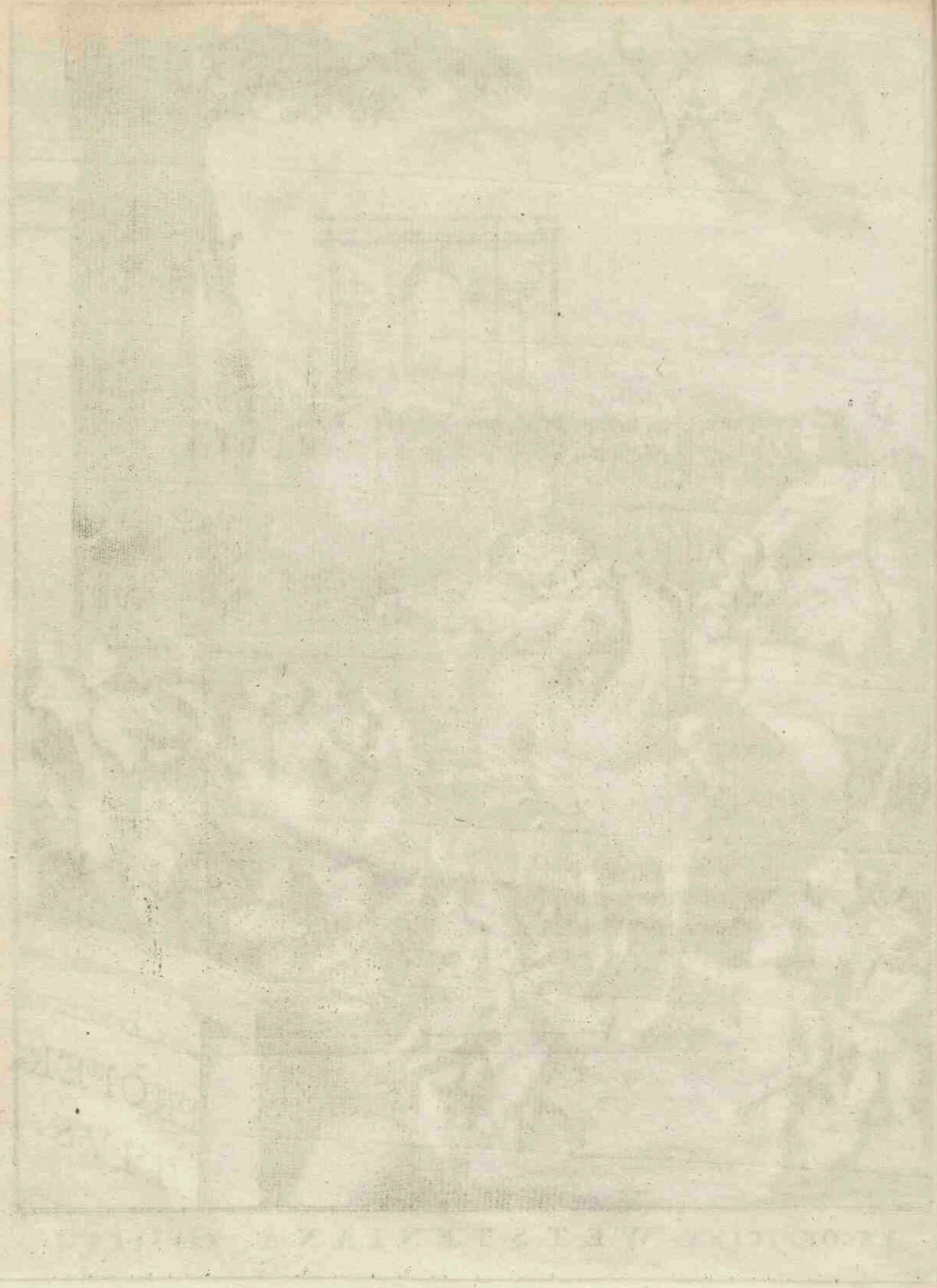

EX OFFICINA WETSTENIANA. MDCCII.

SEX. AURELII
PROPERTII
ELEGIARUM
LIBRI QUATUOR,

Ad fidem VETERUM MEMBRANARUM
fedulo castigati.

Accedunt NOTAE, & terni INDICES;
quorum primus
OMNES VOCES PROPERTIANAS
complectitur.

Q. L. Relando
Aucto
Janis Bronckhusius.

Andree Gocheni, Jo. Lud. filii.

AMSTELÆDAMI

Apud HENRICUM WETSTENIUM, ut & ROD.
& GERH. WETSTENIOS, H. FF.

cl5 l3 cc ii.

SEE AURELLI
PROPERTII
ELEGIARUM
LIBRI QUATOR.

AD RICH. VETULUM MEMBRANARUM

LIBRO

ACADEMIAE NOTAE ET INDEXES

EDITI

OMNES VOCES PROVERBIA

ET ALIA

AD RICH. VETULUM

ACADEMIAE NOTAE ET INDEXES

EDITI

LIBRO

LECTORI

S. D.

EX. PROPERTII quanta carminum fama apud veteres illos fuerit, quantaque ingenii ac facundiae gloria, nemo hodie est paullo humanior qui ignoret. Et tamen, quod merito miremur, fato ille usus est adeo non favente, ut post discussas immanis barbariae tenebras, quum jam respirare paullatim inciperet res Latina, inter illos sit numeratus, quorum, praeter nomen, nihil pervenire quiverit ad notitiam posteritatis. Certe jam diu post *Francisci Petrarcae*, atque etiam *Joannis Boccatii* aetatem, latuit, atque ignoratus est: neque in ora hominum ac manus pervenit nisi circa medium saeculi quinti decimi, invento in cella vinaria sub doliis antiquo ejus elegiarum libro, literis corrosis ac longa vetustate collabentibus. Cujus rei historiam, ab *Joviano Pontano* acceptam, apud *Alexandrum Alexandrium* denarrat vir non vetusto clari sanguinis ordine, quam literarum laude nobilior, *Jacobus Sincerus Sannazarius*. Ex illa tempestate uti quisque fuit doctissimus, ita maxime animum intendit ad poëtam nobilissimum non modo evolvendum, verum etiam intelligendum. Quod quum fieri non posset sine

P R A E F A T I O.

luculenta rerum veterum ac sermonis Romani cognitione, obstantque praeterea librorum minus bene descriptorum errores & multi & magni; opera certatim data est ab hominibus literatis, quo & fabularum tenebrae commode illustrarentur, & ritus ac mores antiqui in luce clara spectandi proponerentur, & denique vera ac germana poëtae scriptura, quoad ejus fieri posset, ex collatione vetustorum librorum constitueretur. in tam nobili palaestra quam quisque laudem promeruerit, non est meum definire hoc loco, aut pronuntiare. Et sane non erat desperandum de PROPERTIO persanando, quam diu res gesta est legitimis praesidiis, neque medicina ipsa modum excessit. Sed exorta est postmodum natio quaedam crudelis atque immisericors hominum acutulorum, qui se CRITICOS appellari volunt, quorum omnis industria in eo versabatur, ut nullis non partibus scriptorum veterum, sive sanis atque integris, sive adfectis ac languentibus scalpellum adhiberent, freti sola acie ingenii. Horum ferrum, horum ignem, saepe expertus est SEXTUS noster haud perfunctorie, sectus, ustus, laceratus membratim. Atque haec isti suo se periculo facere dictitabant, neque aliam superesse medicinam ulceribus jam putrescentibus. Tanta erat emendatorum copia, ut adfertore opus haberet, qui contra medicos adesset aegrotanti. Me quidem certe quum a prima adolescentia supra modum cepisset Propertianae lectionis mirifica illa suavitas, tamen nihil ita vehementer deterruit ac variantis scripturae in libris criticorum moles infinita: unde nihil aliud proficiebam, nisi ut quae certa mihi prius fuissent, protinus evaderent incertissima. Atque adeo plus semel in eo fui,
ut.

P R A E F A T I O.

ut nihil foret propius, quam ut abjectis omnibus libris ejurare in ingratum legendi laborem. Sed tamen habitus est modus; & exorta aliquando occasio non una, qua satisfacerem animi cupiditati in perquirendis libris antiquis. Etenim quum ante annos aliquot post varias jactationes certior me ac tranquillior statio excepisset, non putavi honestum otium somno aut desidia transmittendum: potius deducendum quod restabat cum Musis veteris ratiunculae. Et successit satis feliciter hoc ipsum quod animo cogitaram. nam apud Virum Clarissimum, & longo amicitiae usu mihi conjunctissimum, *Petrum Francium*, duos inveni codices PROPERTII in membrana exaratos, unde initium fieret instituendae collationis. Horum alter scriptus est in Italia, litera non admodum antiqua, sed tamen plana ac facili, forma (ut vocant) octava: alter vero aetatis non paullo majoris, quique facile annos ipsos quadringentos excedere videatur, notae sane bonae, forma quarta, Italicae & ipse propaginis. Illos ego *nostros libros* vocare soleo. Habebam & variantis scripturae excerpta de codice *Posthiano*, *Jani Lermutii* manu (ni fallor) enotata, donum Viri Celeberrimi ac literarum nostrarum principis *Joannis Georgii Graevii*, cujus ego amori & plura debeo, & vero etiam majora. Neque reticeri debet jucundissimum beneficium, quo me devincire dignatus est Vir pietate ac literarum cultu insignis *Jacobus Gallaeus*, ecclesiae Campensis minister fidelissimus ac disertissimus. Quum enim istis temporibus apud nostrae reipublicae oratorem, cui erat a sacris, Lutetiae degeret, usus est oportunitate urbis florentissimae, atque adnitente viro laudatissimo

Aegi-

P R A E F A T I O.

Aegidio Menagio, duos e bibliotheca Regis Christianissimi libros in membrana calamo exaratos curiosa diligentia contulit cum excusis ac vulgatis. neque contentus opimo hujus laboris fructu, duos item alteros bibliothecae Colbertinae eadem sedulitate evolutos, in usus meos, imo in publicos convertit. Et jam ego his praesidiis munitus aliquid sperare coeperam de vigiliis PROPERTIO impendendis, quum ecce praeter votorum meorum desiderium, magnum atque insperatum bonum obtulit fortuita felicitas. *Joannes enim Mensinga*; quo ego viro, dum erat inter vivos, nihil umquam vidi candidius, humanius, officiosius, atque ad promovenda amicorum commoda paratius; is (inquam) *Joannes Mensinga* non ignarus mei consilii, ultro ad me pertulit librum scriptum, ex bibliotheca Academiae Groningomlandicae, in qua ipse cum laude summa florebat, depromptum. At vero, dii boni, quem librum! Erat is ipse, quem superiorum temporum critici *Posthianum* vocitarunt: is ipse, e quo tot insignes lectionum gemmas erutas in lucem publicam protulerunt *Janus Mellerus Palmerius*, & *Franciscus Modius*. quamquam ille per lasciviam ingenii, bonis paratis male est abusus: hic vero, si voluisset, plura poterat vidisse. Usus est hoc ipso libro & *Joannes Livinejus*, vir acri ac recto judicio. Sed de ejus notis, in quibus tantum materiam rudem videmus futuro aedificio comparatam, eo mitius est sentiendum, quod sunt postumae, atque etiam plane imperfectae. neque tamen nusquam profuerunt. Accedebant, aliquanto tempore post, excerpta libri manu scripti, quem cum aliis rei literariae

cime-

P R A E F A T I O.

cimeliis reliquit Vir saeculorum memoria dignissimus *Olaus Borrichius*. illa excerpta ad *Graevium* nostrum transmiserunt Viri Excellentissimi, *Paullus Vindingius*, & *Joannes Conradus Wolfenius*, hic Serenissimo Daniae Regi a bibliotheca, ille a consiliis. Quorum virorum praecellentem dignitatem summa exornat eruditio, eruditionem summa commendat humanitas. Nos vero utrique eas pro accepto beneficio gratias publice agimus, quas nos debere sentimus clarissimis utriusque virtutibus. Symbolae quoque nonnihil contulit Vir Clarissimus *Theodorus Fansonius ab Almeloveen*, Hardervicanae Academiae decus singulare, facta collatione editionis principis cum ea quam illustris *Scaliger* procuravit. Saepenumero (nam & hoc dicendum erat) mihi profuit vetus editio Veneta A. 1475. quam re ipsa comperi, nihilo esse inferiorem manuscriptis. Hanc anno uno antecessit illa, qua usus est *Almeloventius*. neutram harum vidisse magnum virum *Gerardum Joannem Vossium* ex eo liquet, quod in libris de Arte Grammatica semper tanquam omnium primam laudat illam, quae prodiit Regii Lepidi A. 1481. Habes, Lector, recensum copiolarum nostrarum, unde natum nobis quidquid hoc est commentatiunculae. Quam tu qua fronte sis accepturus, ego sane nescio. quamquam nihil sinisteri animus mihi auguratur. Si bonus es, & humani moris memor; cur ego metuum te? Sin vero Attila quispiam de schola; nihil te moror. Pessimum istud est mortalium genus, atque implacabiliter contentiosum, quorum inimicitiae nec morte ipsa finiuntur. idcirco decretum est, non commoveri, si quis me quae-

**

ret

P R A E F A T I O.

ret rufus. Verum enim vero bonum te esse plus multo expediet mihi, siquidem his chartis manum admovere non recusabis. itaque superest ut a bonitate tua prudentem veniam petam, si tres quatuor conjecturae meae, illae quidem non nimis infirmae, sed tamen conjecturae, nescio qua mea incuria in ipsum textum irrepserunt. Has tu, si voles, quantocius ejicito: nam in notis legi, relicto tuo tibi iudicio, fatius fuisse arbitramur. quae a membranis venerunt, neque tu (sat scio) improbabis. Plura deprecari si velim, aut etiam longis abs te rationibus contendam ut tu ubique mecum facias, ridiculus sim. Uti in convivio, ita in lectione suus cuique gustus est: neque ut invitus probeat, quae probanda non putat, rogari quisquam debet. Vale.

S E L E C T A
CLARORUM VIRORUM

CASPAR BARTHIUS

Animadv. ad Papin. L. 6. Theb. v. 6. SEX.

I Stud de Delo primi vidimus, quamvis infinitis doctis viris
examinata haec sint: quorum sententias sane docte judicat
Matthaeus Raderus; cujus doctissimis & accuratis Commen-
tariis in Martialem, utinam similes in omnes Poëtas habere-
mus. Ineptiunt hodie qui sine doctorum hominum collectis sen-
tentiis, iisque censitis, tale quid scribere moliuntur: non
enim fieri potest, quin ex pluribus unus aliquis, quocumque
etiam Apolline doctus, plura quam ex sua industria discat;
& praeterea necesse erit incurrat cogitationes & observatio-
nes aliorum, aliquando totas, aliquando partitim. Unde
suspicionem malignitatis minime eximet prioribus scriptoribus,
sua, ut fit ubique in his litteris, quae prorsus, nisi singu-
lari ingenio praeditis, ridicule tractantur, tenerrime diligen-
tibus.

* * *

SE.

S E L E C T A
CLARORUM VIRO RUM
D E
SEX. AURELIO PROPERTIO
J U D I C I A.

P. Ovidius Naso L. 3. Artis Amator.

*Et teneri possis carmen legisse Propertii:
Sive aliquid Galli, sive, Tibulle, tuum.*

Idem Remed. Amor.

*Carmina quis potuit tuto legisse Tibulli?
Vel tua, cujus opus Cynthia sola fuit?*

Idem L. 2. Tristium.

*Invenies eadem blandi praecepta Propertii:
Distructus minima nec tamen ille nota est.*

Idem L. 4. Trist. Eleg. 10.

*Saepe suos solitus recitare Propertius ignes,
Jure sodalitiis qui mihi junctus erat.*

.....
*Virgilium vidi tantum: nec avara Tibullo
Tempus amicitiae fata dedere meae.
Successor fuit hic tibi, Galle, Propertius illi:
Quartus ab his, serie temporis, ipse fui.*

Idem L. 5. Trist. Eleg. 1.

*Aptior huic Gallus, blandique Propertius oris,
Aptior ingenium come Tibullus erit:*

M. Fabius Quintilianus L. 10. Instit. Orat. C. 1.

Elegia Graecos quoque provocamus : cujus mihi tersus atque elegans maxime videtur auctor Tibullus. Sunt qui Propertium malint. Ovidius utroque lascivior : sicut durior Gallus.

M. Valerius Martialis L. 8. Epigr. 73.

*Cynthia te vatem fecit , lascive Propertii :
Ingenium Galli pulcra Lycoris erat.
Fama est arguti Nemesis formosa Tibulli :
Lesbia dictavit , docte Catulle , tibi.*

Idem L. 14. Epigr. 189.

*Cynthia facundi carmen juvenile Propertii
Accepit famam , nec minus ipsa dedit.*

P. Papinius Statius L. 1. Silv. 2.

*date carmina festis
Digna toris. Hunc ipse choro plaudente Philetas,
Callimachusque senex , Umbroque Propertius antro
Ambissent laudare diem , nec tristis in ipsis
Naso Tomis , divesque foco lucente Tibullus.*

C. Plinius Caccilius Secundus L. 6. Epist. 15.

Passienus Paullus , splendidus eques Romanus , & in primis eruditus , scribit elegos. Gentilitium hoc illi : est enim municeps Propertii , atque etiam inter majores suos Propertium numerat.

Idem L. 9. Epist. 22.

Magna me sollicitudine affecit Passieni Paulli valetudo , & quidem plurimis justissimisque de causis. Vir est optimus , honestissimus , nostri amantissimus , praeterea in literis veteres aemulatur , exprimit , reddit : Propertium in primis , a quo genus ducit ; vera soboles , eoque simillima illi , in quo ille praecipuus. Si

elegos ejus in manum sumseris, leges opus tersum, molle, jucundum, & plane in Propertii domo scriptum.

L. Apulejus Apolog.

Hic illud etiam reprehendi animadvertisti, quod cum aliis nominibus pueri vocentur, ego eos Charinum & Critiam appellitarim. Eadem igitur opera accusent C. Catullum, quod Lesbiam pro Clodia nominarit: & Tigidam similiter, quod, quae Metella erat, Perillam scripserit: & Propertium, qui Cynthiam dicat, Hostiam dissimulet: & Tibullum, quod ei sit Plania in animo, Delia in versu.

L. Caecilius Lactantius Firmianus L. 2. Divin. Instit. C. 6.

Romulus urbem conditurus, pastores, inter quos adoleverat, convocavit. cumque is numerus condendae urbi parum idoneus videretur, constituit asylum. Eo passim confugerunt ex finitimis locis pessimi quique, sine ullo conditionis discrimine. ita conflavit ex his omnibus populum; legitque in senatum eos, qui aetate anteibant; & Patres appellavit, quorum consilio gereret omnia. de quo senatu Propertius elegiarum scriptor haec loquitur:

Curia, praetexto quae nunc nitet alta senatu,
Pellitos habuit, rustica corda, patres.
Buccina cogebat priscos ad verba Quirites.
Centum illi in prato saepe senatus erat.

Angelus Politianus Nutric.

*ut tersi memorat pia Musa Tibulli,
Musa sibi primos quae jure adsciscat honores
Imparibus numeris, ni blanda Propertius ora
Solvat, & ambiguam faciat certamine palmam.*

Julius Caesar Scaliger L. 6. Poëtic. C. 7.

*Propertius facilis, candidus, vere elegiacus: tersior tamen, quam existimatus est a Criticis. Nam & amat quaedam, quae
mini-*

minime sunt vulgaria, & quibusdam locis paucorum iudicium secutus videtur.

Adrianus Turnebus L. 8. Adversar. C. 2.

Lepidissimus & nitidissimus poeta Propertius.

Idem L. II. C. 15.

Tanta versuum Propertii jucunditas & amoenitas est, ut eos dictantibus Gratiis a poeta exceptos censeas: tantum optarem ad aliam potius, quam amatoriam materiam, beatam illam & candidam ingenii venam contulisset.

Justus Lipsius L. 2. Antiq. Lect. C. 10.

Propertium qui non amat, eum profecto Musae non amant. Tanta ejus versuum suavitas est, ut quemadmodum comicus ille ait, nil nisi malsa loqui videantur: tanta eruditio, ut non nisi Phoebus dictante credamus exceptos.

Andreas Schottus L. 2. Observat. Human. C. 7.

Cynthia facundi carmen juvenile Propertii: adeo elegans, & scitum, ut nihil eo venustius hoc in genere reperiri queat. Callimachum Graecum ut expressit, Euphorionem, aliosque non nullos; ita illum similiber alii expressere.

Lucas Fruterius L. I. Verisimil. C. 14.

Propertium vere transmarinam Venerem appellare possumus, cum propter varia in eo a Graecis tralata dicendi genera, tum etiam propter quasdam & audaces & proprias sibi phrasas, quas in alio poeta haud temere reperias.

Daniel Heinsius dedicat. Monobibli.

Idem in nonnullis noster ille in affectatae elegantiae affectator Catullus praestitit, & in primo libro maxime Umber: quamvis
f

si unam excipias elegiam aut alteram, minus in hanc curam incubuit, minusque, sive certo iudicio, sive alias naturae suasu, in proposito persistit. In reliquis, a se simulque a Graecis degenerat ac retro cedit. Qui vix curam & operam ubique ad elegiam, sed & gravitatem admirabilem non numquam contulit.

Caspar Barthius L. 9. Adversar. C. 10.

Dulciori eruditione & eruditore dulcedine nemo scriptor est tota Antiquitate ante Propertium, quem scriptorem quo magis rimaberis, eo magis amabis: quae enim primo intuitu obscuriora videbuntur, ea si penetraveris, omnium videbuntur naturali quadam Venere gratiosissima. Ita autem te velim hunc Poëtam exquirere, ut nulli tam parem credas, quam sibi met ipsi: quae regula cum omnibus praecipuis scriptoribus sit generalis, primo tamen loco quadam quasi Genii alicujus singularitate huic convenire magis videtur quam caeteris.

Idem L. 32. C. 9.

Quod si & paucorum quidem sed maxime locupletium testium accessione juvari velimus, non deerant etiam praestantissimi scriptores, qui nobiscum sentient. Ingeniosissimus & limatissimus, etiam eruditissimus scriptor est Propertius, Graecarum elegantiarum sine pari gnarus & amator. At ille nascentem tum primum Aeneidem non parem sed priorem Iliadi ponere non dubitat, velut Paeanem post victoriam Latii canens, dum exclamat:

Cedite Romani scriptores, cedite Graeci.

Nescio quid majus nascitur Iliade.

Idem Animadv. ad Papin. L. 1. Silv. 2. v. 253.

Summa laus Propertio data in Elego carmine, multorum iudicio. Verissime Plinius Caecilius L. 9. Epist. 22. praecipuum in Elegia, tersum, mollem, jucundum, dixit. Addendum omnino a doctrina praeconium; est enim simul his, eruditissimus scriptor: prorsus Tibullo non comparandus, qui mera & inornata simplicitas

tas est, adeo tamen candida, delicata, nitida, & amabilis, ut nec ipse is auctor ulli possit comparari, nedum Propertio, qui aliarum Venerum est.

Idem ad L. 5. Silv. I. v. 211.

Pompam talem, quam sibi tamen non poscit, pulcre describit amoenissimus Poëta, Propertius, L. 2. Eleg. 13.

Idem ad L. 3. Thebaid. v. 559.

Quatuor genera divinationum enumerantur a Propertio L. 4. Eleg. 1. Qui liber ostendit quantus Poëta Propertius, quantus auctor, fuerit.

Hoc neque arenosum Libyci Jovis explicat antrum,
Aut sibi commissos fibra locuta Deos.
Aut si quis motas cornicis senserit alas,
Umbræque nec magicis mortua prodit aquis.

*Quo loco doceri magnopere cupiamus quæ sint magicæ illæ aquæ, quibus cogatur umbra ventura aut occulta prodere. Sed dubitantibus commode subvenit admirabilis memoriæ Exegetes Joannes Passeratius, sine cujus Commentariis non suadeam legendum illum suavissimum poetam, licet infinitis adhuc locis in-
emaculatum.*

Franciscus Vavaffor lib. de Ludicra Dictione.

Galli, qui duriuscule putatur scripsisse, nihil pervenit ad nos, injuria & iniquitate temporum. Tibullum, ita ut erat accepimus, excultum atque expoliturum. Est Propertius in manibus, & oris blandi poetæ, & altioris spiritus, & fabulis creber, & imitatione Graecorum doctior.

Daniel Georgius Morhofius lib. de Patavinitate
Liviana C. 12.

Propertius Umbæ inter principes aureæ ætatis poetæ omnium
* * *
suf-

suffragiis reponitur. Primus enim Italorum Elegiam Latio donavit. Blandi oris Ovidius illum vocat, & jure sodalitiis sibi junctum fatetur.

Il Signor Giovanni Vincenzo Gravina nel discorso
delle Antiche Favole.

Properzio ha novità d'espressione, fantasia pressochè lirica, ed è atto non meno alle cose grandi, che a gli amori: ma in Tibullo, per avventura, è naturalezza maggiore.

Joannes Jovianus Pontanus L. I. Amorum.

*O utinam & nostri fugiant nigra fata libelli,
Et sit perpetuo non sine honore rogas!
O si post cineres & me quoque jactet alumnus
Umbria carminibus non inhonora meis!
Umbria Pieridum cultrix, patria alta Propertii,
Quae me non humili candida monte tulit.
Vigia quem gelidis placidus circumfluit undis,
Et Nar sulphureis fontibus usque calens.*

Franciscus Floridus Sabinus Apologia in linguae Latinae
calumniatores, post recitatum Quintiliani
judicium.

Quam parum tibi convenit cum Fabio, Marulle? Tu unicum Tibullum probas, caeteros excludis: is non modo Propertium non exclusit, sed omnibus etiam aliquorum judicio anteposuit. Quae in re id sibi voluisse videtur, ut, cum eorum uterque in Elegia celeberrimus fuerit, unicuique sit liberum quem malit imitari. Quamvis autem nihil sit ferme odiosus, quam de summis viris & aequalibus praesertim judicare, nec libenter a Fabio dissentiam, cum quo bona eruditorum pars Tibullum Propertio cultiorem asserit, non vererer in eorum album, qui Propertium malunt, nomen dare, quippe qui quid in hujus poetae scriptis desiderare liceat, non videam, ita omnia munda, absoluta, culta,
con-

concinna, elegantia sunt; nihilque habent quod caudam trahat. Atque ut illum Tibullo parem statuamus, in hoc certe magis est laudandus Propertius, quod Italorum primus Elegiam Latio donavit, ut ipse de se elegantissime testatur:

Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos
Itala per Grajos orgia ferre choros.

¶

Ah valeat, Phoebum quicumque moratur in armis;
Exactus tenui pumice versus eat.
Quo me Fama levat terra sublimis, & a me
Nata coronatis Musa triumphat equis.

At id tam eleganter fecit, ut nihil quicquam ejus inventis posterius addere potuerint: quod nescio an Romanorum alicui (si Horatium, quamvis in diverso opere, excipias) adhuc contigerit. Ovidius certe blandi oris Propertium appellat, quem § jure sodalitiis sibi junctum fuisse fatetur. Sed quantulus est apud Marullum Ovidius? aut quam nihil ejus amoribus defert? §c.

M. Antonius Muretus dedicatione Scholiorum in
Propertium.

Non injuria dubitatum est a veteribus, Tibullone an Propertio deferendus esset inter Latinos poetas elegiae scribendae principatus. Nam ut insunt in utroque permulta, quae eos vulgari numero exemptos in edito atque eminenti statuunt loco: sic propriae quaedam extant § elucent in utroque virtutes, quibus uterque alterius palmam ambiguum facere videatur. Summa in Tibullo elocutionis elegantia, § proprietas: summa in Propertio eruditionis poeticae copia, § varietas: in illo Romana prope omnia, in hoc pleraque transmarina. Illum, nativa quaedam § incorrupta Romani sermonis integritas, in media urbe natum § altum esse, perspicue ostendit: hunc praeter cetera forma § character ipse dicendi in Graecorum poetarum scriptis assiduis-

me versatum esse demonstrat. cumque a sapientissimis viris traditum sit, duo esse praecipua poëticae dictionis ornamenta, τὸ σαφέες, καὶ τὸ ἡερυυόων, illo Tibullus, hoc Propertius excellere videtur. Mollior ille, & delicatior: nervosior hic, & accuratior. illo magis oblectere: hunc magis, ut opinor, admirare. illum iudices simplicius scripsisse, quae cogitaret: hunc diligentius cogitasse, quid scriberet: in illo plus naturae, in hoc plus curae atque industriae fuisse perspicias. Quae cum ita se habeant, perdifficile est, decernere ac constituere, uter alteri praestet. Nam si praecipua laus poëtarum in imitatione consistit: mihi quidem videtur Tibullus varios illos fluctuantis animi motus, quibus amantes agitari solent, melius imitatus esse. sicut, ut quicque ad optimum proxime accedit, ita ipsum quoque optimum iudicandum est: crediderim sane veterum illorum Graecorum, ac praecipue Callimachi, Propertium haud paulo similiorem fuisse: qua etiam fiducia ipse se Romanum Callimachum vocare ausus est. Sed haec ut sunt, neque nostrum est, neque cuiusquam hominis pudentis, & considerati, qua de re veteres illi, quorum fuit & doctrina major, & iudicium acrius, non liquere pronuntiarunt, de ea certi quicquam constituere, & litem secundum alterutrum dare. Satius fuerit, utrumque studiosè ac diligenter evolvere, utriusque virtutes accurate perpendere, utrumque sibi ad imitandum proponere, si quando forte nos ad tentandum idem poëmatis genus aut voluntas adducet, aut naturae impetus feret.

Gulielmus Canterus praefatione in Propertium.

*Quem inter poëtas locum Sex. Propertius & veterum & nostri temporis hominum iudicio obtineat, non est, cur pluribus doceam. Atque de hoc ut constat, ita iudicii huius causa aequè est aperta. Ut enim Virgilio carminis heroici, sic huic elegiae principatum nemo non aut tribuit, aut tribuere saltem debet. Etenim sive insignem & perfectam a poëta doctrinam, sive versus omnis venustatis plenissimos, sive dictionem purissimam ac tersissimam requiras: unus tibi de omnibus abunde satisfaciet Propertius. Itaque non levi de causa quo numero apud Graecos esset Callimachus, eo hic apud nostros & habitus fuit, & haberi ipse voluit. Quo-
circa*

circa qui Tibullum cum hoc, aut Ovidium contendere voluerit, non leviter, arbitror, operam luserit. nam Catullus quidem in aliis excellere videtur.

Jacobus Pontanus L. 2. institut. Poëtic. C. 25.

Ad antiquitatem merito rediguntur historiae atque fabulae, quibus moderate utendum est: manu etenim serere oportet, non toto thylaco: secus est, cum inductione uti volumus: ibi quippe multas glomerari licet, imo vero oportet. Hoc in genere Tibullo praestat longe Propertius, in quo major est, quam in altero, poëticae eruditionis supellex.

Joannes Ifaacius Pontanus L. 2. Analect. C. 2.

Sed pausa paulisper a tragico hoc opere, & Propertium amatorem vatem intersero; sed vatem, ita Musae me ament, doctum, disertum, magnificum. Venustas vero in illo talis, ut eruditorum consensu non modo principem semper laudem meruerit, sed ob profundum quoque literaturae perpetuam admirationem.

Philippus Carolus Animadvers. ad L. 2. Agellii C. 23.

Sicut pictores oculis defessis, ad floridos & virides colores se avertunt: ita bene natis & literatis ingeniis lenitas gravium longarumque meditationum Plautus est, & Terentius, & Publius, & Horatius, & smaragdus poëtarum Propertius.

Rolandus Maresius L. 2. Epist. 6. post prolata
Quintiliani verba.

Durum mihi quidem est, ab acris judicii Critico discedere, qui Tibullum videtur praeferre. Sed tamen in iis me esse fateor, qui Propertium malint. Quamvis enim Tibullus mire sit jucundus, & elegans, Latinae etiam proprietatis amantior, quam alter, qui saepe graecissat, & in carmine exactior, & ro-

tundior : tamen Propertius illum eruditione , & ingenii suavitate videtur superare , blandus omnino & lenis in affectibus : in quibus etiam exprimendis nonnumquam , tanquam calidus amator , & amore deperditus , vehementior fuit.

Paganino Gaudenzio nella sua Letteraria Historia.

*Cintia fù la cagion illustre chiara
De la gran fama , ch' acquistò cantando
Propertio , la mestizia in bando dando ,
E facendo la penna sua preclara ;
Perchè senza l' imago amatarara
Chi può contra l' oblio vibrar il brandò ?
Chi può renderfi noto memorando ,
Se coll' amor l' ingegno non prepara ?*

Joannes Albertus Fabricius in Bibliotheca Latina.

*Sextus Aurelius Propertius , UMBER , non minorem laudem scriptis elegis consecutus est , quam apud Graecos Callimachus , Cousve Philetas , quos aemulatum esse se ipse praedicat. Floruit paulo ante Ovidium. exstant Propertii libri quatuor Elegiarum , lascivi passim , caeterum Tibullianis non concedentes lepore & elegantia , eruditione vero illos etiam antevertentes. Editi sunt cum Tibullo & Catullo , ut ad utrumque horum monuimus. -----
Novam vero eximiam hujus poëtae editionem moliri in Belgio dicitur , qui omnes ejus Veneres imbibit , elegantissimus JANUS BROUKHUSIUS.*

Gaspar Scioppius L. 3. Verisimil. C. 10.

*Propertio caput hoc a nobis dabitur. neque id immerito. Nul-
lus enim fere est de scriptoribus , in quo exornando aequè bene
laborari putem. ita suavis est , & elegans , ut quemvis ad sui
lectionem adliciat ; ita rursus difficilis , ut non unum , nec uno
in loco , interpretem requirat. Difficilis , inquam , ut mihi ,
aliisque paullo humanioribus , videtur : qui alios , quibus il-
le*

le modo non facillimus perperam existimatur, docere possumus.

Blondus Flavius L. I. Italiae illustratae, regione quarta.

E regione Trivii amoeno in colle Falcum est oppidum, haudquamquam vetusti nominis, sed populo frequentatum. Ad collisque illius radices in via olim Flaminia est Mevania, de qua Livius in IX. Decius Cos. magnis itineribus ad Mevaniam, ubi tum copiae Ubrorum erant, perrexit. Fuitque id oppidum ciue ornatum Propertio Aurelio, qui de se ipso scribit ad Tullum libro Monobiblo, vel, ut Nonio Marcello placet, libro Elegiarum:

Proxima suppositos contingens Umbria campos
Me genuit terris fertilis uberibus.

Idemque in Elegiarum quarto:

Umbria te notis antiqua penatibus edit:
Mentior, an patriae tangitur ora tuae,
Qua nebulosa cavo rorat Mevania campo,
Et lacus aestivis intepet Umber aquis.

Petrus Crinitus L. 3. de Poëris Latinis C. 43.

Sex. Aurelius Propertius ex Mevania oppido oriundus, quod in Umbria est, ut ipse auctor copiose testatur, quo loco Umbriam Romani Callimachi patriam vocat,

Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris,
Umbria Romani patria Callimachi.

Callimachum praecipue Cyrenaeum, Mimnermum, & Philetam, Graecos poëtas, in carmine secutus est, quorum manibus comitem se profitetur. Nam ut illi apud Graecos in Elegia consensu omnium longe praesliterunt: ita Propertius apud Lati-

nos eorum imitatione primas videtur quorundam iudicio consecutus.

Lilius Gregorius Gyraldus Dialog. 4. de Histor. Poëtar.

Sex. Aurelius Propertius *Umbra*, ex *Mevania oppido* fuisse dicitur, vel potius ex *Assisa* vel *Essisa*, utrunque enim meminime legere in Graecis & Latinis scriptoribus, quam civitatem *Axim* vel *Assim* potius ipse poëta appellat, qua de re nonnihil *Fl. Blondus*, aliique viri docti. Ejus poëtae versus vobis ex quarto libro recitabo, ut plane rem percipiatis, quo loco vitam, patriam, fortunamque suam sub *Hori mathematici* persona recenset.

Umbria te notis antiqua penatibus edit.
Mentior, an patriae tangitur ora tuae?
Qua nebulosa cavo rorat *Mevania* campo,
Et facer aëstivis intepet humber aquis.
Scandentisque *Assis* coufurgit vertice murus,
Murus ab ingenio notior ille tuo.

Videtis ut plane *Assem patriam suam* faciat, & sacrum hymbrem, annem sic adhuc ab incolis, paucis immutatis literis, vocitatum nominet. & idem paulo supra *Assim* scandentes arces appellat, cum canit,

Scandentes si quis cernet de vallibus arces,
Ingenio muros aestimet ille meo.

Nisi si quis audaciuscule eo versu scandentem *Assem* legere maverit. *Callimachum* in primis, poëtam *Cyrenaeum*, & *Coum Philetam* dicendi forma imitatus est. Quin & se ipse alicubi Romanum *Callimachum* appellat, ut & *Vergilium*, *Mantuanum* *Homerum* dicimus. Quatuor *Elegiarum* libros, cultos & eruditos, reliquit.

Janus Pannonius, Episcopus Quinquecclesiensis L. 2. Eleg. 2.

Nemo adeo est amens, quin *Umbros* praeferat agros
Omnibus Italiae fertilitate locis.
Nec quoque gauderet se hac gente *Propertius* ortum,
Ni studio belli, ni foret apta togae.

Gerar.

Gerar. Joan. Vossius lib. de temporib. Poët. Latinor.

Propertius, patria UMBER, ut ipse scribit, aemulus Philetæ
Coi, & Callimachi Cyrenæi, unde & se Romanum vocat Calli-
machum. Conqueritur & se excidisse agris paternis in divisione
ea, quæ sub Triumviris facta militibus. Puella, quam Cyn-
thiam vocat, vero nomine Hostia est dicta, ut ex Apulejo con-
stat. Videtur autem fuisse filia Hostii, qui de bello Istrico scripsit,
ut superius relatum.

C. Sollius Apollinaris Sidonius, Arvernor. Episc.
L. 2. Epist. 10.

Certe si præter rem oratoriam, contubernio feminarum, poë-
ticum ingenium, & oris tui limam frequentium studiorum cotibus
expolitam, quæreris obtundi, reminiscere quod sæpe versum Co-
rinna cum suo Nasone complevit, Lesbia cum Catullo, Cæsennia
cum Getulico, Argentaria cum Lucano, Cynthia cum Propertio,
Delia cum Tibullo.

Joannes Pierius Valerianus Sermone de studiorum conditione.

Sermones ait hic, Vates Venusine, securi
Caedi posse tuos, crassos accusat, & odit.
Est cui sit docti libertas dura Catulli:
Virgilio ingenium qui demat, propter Homerum:
Qui tibi mollitiem vitio dent, terse Tibulle:
Te quoque grandiloquum, atque elegum supra ire, Propertii,
Invideant potius, quam damnent, optime vates.

Est autem in epist.
Epigrammatibus
aliud pag. 100.

Gaspar Scioppius lib. de Stilo Historico.

Caeteri, quibus perennare, & ad nostram usque ætatem ca-
nescere contigit, ejus sunt notæ, ut ad eorum scripta, tanquam
ad obrussam puritatis atque elegantiae Latinae, omnium postero-
rum orationem exigere debeamus. Ii sunt Caesar, Livius, Cor-
nelius Nepos, Virgilius, Horatius, Propertius, Tibullus, &
Vitruvius.

* *
* * *

Olaus

Olaus Borrichius Cogitation. de variis linguae Latinae
aetatibus, in voce *Vigilax*.

*Quanquam Sidonium inter capite censos non existimemus nu-
merandum, hic tamen non tam Sidonium, quam incorruptissimos
Latinae linguae auctores Propertium & Columellam veneramus,
vocis hujus patronos.*

Joannes Secundus L. 1. Eleg. 7.

*Non, quia Virgilio primos concessit honores
Posteritas, Flacci sprevit iniqua lyram.
Aut male rejecit, quem protulit Umbria, vatem,
Sola cui longum Cynthia carmen erat.*

Idem L. 2. Eleg. 1.

*O tantum faveas Umbri levis umbra poëtae,
Cynthia si nostro semper in ore sonat.
Tu caput hoc circum pennis allapsa sonoris
Ter strepe; procumbens ter bona verba canam.
Deinde ubi Panchaeo fumaverit ara vapore,
Placatum Lethes & mihi numen erit;
Aspersam lactis niveo te rore remittam,
Cynthia ne caro vate sit orba diu.*

Idem L. 3. Eleg. 3.

*Cynthia deinde, potens oculis jaculantibus ignem,
Subsequitur Coa mobilis in tunica.
Haec domuit fortem, tactumque Cupidine nullo,
Et fastus spoliū celsa tuentis habet.
Tu quoque qui cernes, cave ne laedaris ab illa:
Spirat adhuc flammās, & sua tela gerit.*

Daniel Heinsius Monob. Eleg. 6.

*Nec modus, aut blandi carmen recitare Propertii,
Quem levis impositis pressit Amor pedibus.*

Sive

*Sive illum molli defixit Cynthia somno,
 Horrentem notae jurgia saevitiae:
 Seu cum non faciles impugnat carmine valvas,
 Ebrius, & duris oscula dat gradibus.
 Herculis aut magni raptos deducit amores,
 Opprobrium castis non leve Naiasin.
 Felix, qui dulces versu mercatus amores,
 Haeret in extincti nomine Callimachi,
 Felix in roseis semper qui tempora fertis
 Inque Philetaeis semper habet foliis.*

Paulus Manutius L. 3. Epist. 14. ad M. A. Muretum.

*Tu modo, qui Catullum expolieris, da operam ut in Tibullo,
 & Propertio, qui locum illi proximum in elegantia verborum, at-
 que in sententiarum concinnitate obtinent, quam simillimum tui
 te praebeas. ita tres pulcherrimi poëtae, & sine dubio inter La-
 tinos in illo festivo genere principes, veterem suum splendorem
 ereptum vetustate, atque hominum inscitia, tuo maxime studio
 recuperabunt. Ego autem ipse tibi gratulabor, & quodam mo-
 do gratias habebo, quia te ad hanc industriam excitaverim.*

Idem ibidem Epist. 21.

*Nec integrum jam est: & si sit, cur tu poëtam elegantem,
 maximeque omnium Latinorum fabellarum varietate, hoc est,
 vere poëtica eruditione florentem, abjicias? Etiam illud: obli-
 tus ne es, ei te Commentarium publice esse pollicitum?*

Octavius Ferrarius Epistolâ ad Franc. Sparaverium.

*Erant quidem oculi mei amoenissimo Vicentinorum collium aspe-
 ctu recreati, quos tam bacchata Lyaeo juga, quam veterum ma-
 gnificentiae decertantia civium praetoria nobilitant. Ibi quindecim
 dies opimo aucupio, & ut cum Pindaro loquar, vvae bul-
 lientis rore spumantibus pateris, sed praecipue Propertianorum
 carminum dulcedine, jucundissime exegi.*

E R R A T A.

In textu Propertii.

<i>Pag.</i>	<i>vers.</i>	<i>erratum</i>	<i>corrige.</i>
29.	3.	v detur	videtur
47.	22.	Tanarius	Taenarius quod & in Indice mutandum.
110.	33.	forfit	fors &
285.	4.	Fallacen	Fallacem

In notis.

5. a. 17.	vulga	vulgata
37. a. 23.	invenit	invenit
40. b. 36.	dem	demi
109. b. 13.	Dardana	Dardanas
ibid.	<i>dele punctum (.) post tremenda</i>	
130. b. 18.	quadriginta	quadraginta
172. a. penult.	Gabali	Gabalis
277. b. 20.	audivit	audivi

SEX. AURELII PROPERTII CYNTHIA.

LIBER PRIMUS.

Hunc librum ab antiquis criticis dictum fuisse *Monobiblon*, eo quod solus, & ante tres reliquos editus fuerit, jam pridem docuit illustri Scaliger, rejecta simul hominum ineptorum opinione, qui totum opus, id est, omnes quatuor Elegiarum libros, *Monobibli* titulo insigniebant. Id autem iis persuaserant membranae veteres, in quarum multis haec coronis conspicitur, PROPERTII AURELII NAUTAE MONOBIBLI QUARTUS ET ULTIMUS LIBER EXPLICIT. Veram epigraphen servavit nobis bonus ille codex Groninganus, in quo ita legitur,

PROPERTII NAUTAE MEVAN. UMBRI CYNTHIA.

& hoc quidem nomen, ut scias librarium intellexisse, auro illitis characteribus praefulget. (veram dixi epigraphen: nam de NAUTAE agnominem post paullo dicam) Ejus mihi adfectionis fundus ipse noster Propertius L. 2. Eleg. 17.

*Tu loqueris, cum sis jam noto fabula libro,
Et tua sit toto CYNTHIA lecta foro?*

tum ipso fine ejusdem libri:

CYNTHIA quin etiam versu laudata Propertii,

Hos inter si me ponere Fama volet.

& Martialis L. 14. Epigr. 187.

CYNTHIA, facundi carmen juvenile Propertii,

Accepta famam, nec minus ipsa dedit.

ibi lemma est in vulgatis, Propertii *Monobiblos*: in scriptis vero, monente elegantissimo viro Petro Scriverio, *Cynthia Monobiblos*. unde non sine ratione suspiceris lectum fuisse antiquitus, Propertii *Cynthia Monobiblos*. certe Domitius Calderinus in suis ita invenisse videri potest, quum haec scribat: CYNTHIA.

Monobiblos Propertii carmen ita inscribitur, qui ardentissime amavit HOSTIAM, ficto nomine appellatam CYNTHIAM. Hujusmodi inscriptiones in re amatoria veteribus admodum erant familiares. Suetonius lib. de illustr. Grammat. in Catone: Scripsit praeter grammaticos libellos etiam poemata, ex quibus praecipue probantur LYDIA & DIANA. Lydiae Ticide meminit,

LYDIA doctorum maxima cura liber.

Dianae Cinna,

Saecula permaneat nostri DIANA Catonis.

Porphyrio in Horat. L. 1. Od. 22. *canto Lalagen*] compono scilicet librum LALAGEN. ita liber Sex. Decii COLLYRA inscribitur, eo quod de Collyra amica scriptus sit. Etiam nos sic plerumque loquimur. ita & Cornelius Gallus amores suos LYCORIDIS nomine proseripserat, quod ex Ovidio colligere licet, L. 1. Amor. Eleg. 15.

*Gallus & Hesperius, & Gallus notus Eois,
Et sua cum Gallo nota LYCORIS erit.*

Nam praeter eum librum, transfulerat quoque Latino carmine Euphoriem Chalcedensem. exstabat etiam tum temporis MELAENIS, nobilis Poetae Domitii Marci amor. cujus memoriam posteris servavit Valer. Martialis L. 7. Epigr. 28.

Et Maecenati Maro cum cantaret ALEXIN,

Nota tamen Marci fusca MELAENIS erat.

Nautae agnomen poetae nostro adhaecit ex male transcripto loco libri secundi, Eleg. 19.

Tu mea compones, & dices, Ossa, Propertii,

Haec tua sunt: eheu, tu mihi certus eras.

*Certus eras, eheu, quamvis nec sanguine avito
Nobilis, & quamvis non ita dives eras.*

Ibi enim *navita dives eras* fere legitur in codicibus scriptis. qua de re agetur alibi opportunius. Equestri loco natum fuisse, ipse testatur L. 4. Eleg. 1.

2 SEX. AURELII PROPERTII

Mox ubi bulla rudi dimissa est aurea collo. firmat Plinius Caecilius L. 6. Epist. 15. *Pasfienus Paulus, splendidus eques Romanus, & in primis eruditus, scribit elegos. gentilitium hoc illi. est enim municeps Propertii, atque etiam inter majores suos Propertium numerat. antiquior est Catonis auctoritas apud Servium in L. 7. Aen. v. 697. LVCOSQVE CAPE-NOS. Hos dicit Cato Vejentum condidisse auxilio regis Propertii, qui eos Capenam, cum adolevisset, miserat. utinam paullo esset longior paulloque integrior haec lacinia Catonis. meminit Cicero cujusdam Sexti Propertii, Orat. pro domo sua C. 19. denique etiam ille novitius Ligur, venalis adscriptor & subscriptor tuus, cum M. Papirii, sui fratris, esset testamento & judicio improbatas, mortem ejus se velle persequi dixit, nomen Sexti Propertii detulit. accusare alienae damnationis scelerisque socios propter calumnias metum non est ausus. hunc fortasse nostri Sexti patrem fuisse, Lipsius ac Passeratius cogitabant. quod si est; ne ille loco conspicitur parum honorifico. Sed res est incerta. de patria non constat inter eruditos: neque ignota lis est, quam Scaligero movit Schoppius in Paradoxis Literariis. sed opinor omne argumentum exhaustum Thadaeus Donnola, edito de Patria Propertii libro. quem ego librum oculis numquam usurpavi, Propertium interea pro Mevaniense habiturus. Desiderari aliquid ex scriptis Propertii Scaliger suspicatur, adducto ex Fulgentii Expositione, in voce *dividias*, hoc versiculo,*

Dividias mentis conficit omnis amor.

Quamquam eum versiculum postea Petronio adscribit: quod & Petrus Daniel fecit in Notis ad Petronium, uti & hoc fragmentum, quod in verbo *castillare* idem habet sub Propertii nomine Fulgentius, *castillata garis va-*

dimonia publicum prostibulum. mihi potius de aliquo vetere comico defuntum videtur. Etiam Servius nescio quam naufragii suspitionem quasi fuscitat, in L. 1. Geor. v. 19. unci- que puer monstrator aratri] alii Triptolemm, alii Osirim volunt: quod magis verum est. ut dicit Propertius, vel Tibullus. Nam Triptolemus frumenta divisit. sane apud Propertium nulla est usquam mentio de inventione aratri. at vero Tibullus ejus rei gloriam ad Osirim retulit L. 1. Eleg. 8.

*Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
Et teneram ferro sollicitavit humum.*

*Primus inexpertae commisit semina terrae,
Pomaque non notis legit ab arboribus.*

& quae plura istic sequuntur. Quocirca scribendum in Servio arbitror, ut dicit Tibullus; duabus his voculis, *Propertius, vel, delectis*. Ad gentem Propertiam spectant hi lapides, hominum (ut apparet) libertinorum, apud Gruter. DCCCXXV. 9.

D. M
SECUNDINAE
PRIMI. FIL
S. PROPERTIVS
EPAPRA. VXORI

& DCCCCLII. 4.

DIIS. MANIBVS
Q. PROPERTIVS. SECVNDVS
FECIT. SIBI. ET
PROPRTIAE. TRYPHOSAE
PATRONAE. SVAE. BENE
MERENTI. ET
PROPRTIAE. DVNAME
LIBERTAE. ET. CONTVBERNALI
SANCTISSIMAE

I.

CYNTHIA prima suis miserum me cepit ocellis
 Contactum nullis ante Cupidinibus.
 Tum mihi constantis dejecit lumina fastus,
 Et caput impositis pressit Amor pedibus.

5 Do-

2. CONTACTUM NULLIS ANTE CUPIDINIBUS] Tamen infra L. 3. Eleg. 13. dicit se amoris tirocinium posuisse in Lyciina. qui antecupidinibus conjunctim legunt, videntur mihi rus illud horridum reducere, atque ex Propertio Atium aliquem vel Pacuvium effingere velle. Tà contactum pro impulso divina numinis vi atque externato recte exponit Gebhardus L. 1. Crepund. C. 15.

3. TUM MIHI CONSTANTIS DEJECIT LUMINA FASTUS] *constanti* legebat Beroaldus, & Janus Douza F. *constantes* dejecit lumine fastus, Gebhardus; & Theod. Marcilius ad Horat. sensu non nimis concinno. vulgatam agnoscunt omnes libri. superbia ac rigor indomitae Cynthiae contudit mihi spiritus istos meos feroces, & oculos suppliciter humi figere coegit. *dejecere lumina* quid sit, bene exposuit Passeratius. ei opponitur *toltere vultum, tollere supercilium*. Petronius: *postquam se amari sensit, supercilium altius sustulit*. & alibi: *superbus ille sustulit vultum*, & Non tam jaetura me movet, inquit, quam negligentia nequissimi servi. Carullus de homine iracundo atque irritabili ac fastuoso,

--- quem dicere nolo

Nomine, ne tollat rubra supercilia.

itaque Propertio oculos dejeciebat constantis Cynthiae fastus. aliter Barthius L. 3. Advers. C. 14. nempe, ocellis puellae suorum luminum fastum, alioqui constantem, esse dejectum. sic & Gebhardus L. 1. Crepund. C. 15. ut hoc totum referatur ad Amorem. quod sane verum puto, & prae mea interpretatione sequendum. visa Cynthia, Amor dejecit mihi oculos, antea satis constantes ac satis superbos.

4. ET CAPUT IMPOSITIS PRESSIT AMOR PEDIBUS] pulcre contumeliam militarem transulit ad Amorem, deum superbum atque insolentem, ubi plena potitur victoria. mos autem constans victoriae, hostium corpora pedibus calcare, praecipue caput, & cervicem. Vir-

gilius de Turno L. 10. Aen. occiso Pallante, *quem Turnus super adsistens, Arcades, haec, inquit, memores mea dicta referte*

Euandro.

& hoc quidem ante spoliationem. pergit poeta:

laevo pressit pede, talia fastus,

Exanimem, rapiens immania pondera baltei,
 Ovidius L. 2. Pontic. Epist. 2.

Nec dedignata est abjectis Illyris armis

Caesareum famulo vertice ferre pedem.

pari superbia Equus ille Maximus Domitiani calcabat jacentis Rheni victum caput. Papinius L. 1. Silv. 1.

vacuae pro cespite terrae

Aeneas captivi crinem terit ungula Rheni.

Curtius L. 9. C. 7. *occupatum complexu, pedibus repente subductis Diocippus arietavit in terram; ereptoque gladio pedem super cervicem jacentis impositis, spiritum inteniens*. Lactantius lib. de mortib. persecut. C. 5. de Valeriano imperatore: *Rex Persarum Saporis, qui eum ceperat, si quando libuerat aut vehiculum ascendere aut equum, inclinare sibi Romanum jubebat ac terga praebere, & imposito pede super dorsum ejus, illud esse verum dicebat, exprobrans ei cum risu, non quod in tabulis aut parietibus Romani pingrent. etiam in venatione, si qua nobilior fera esset strata, id faciebant*. Ovidius L. 8. Metam. de apro Calydonio, quem occiderat Meleager:

Gaudia testantur socii clamore secundo;

Vibtricemque petunt dextrae conjungere dextram:

Immanemque feram multa tellure jacentem

Mirantes spectant: neque adhuc contingere tu-

Esse putant: sed tela tamen sua quisque cruentant.

Ipse pede imposito caput exitibile pressit.

ritum plene illustrarunt, etiam sacris literis in testimonium adductis, doctissimus Jesuita Jo. Lud. de la Cerda ad L. 10. Aen. v. 736. & Caspar Barthius ad Papin. L. 2. Theb. v. 713.

- 5 Donec me docuit castas odisse puellas
 Improbis, & nullo vivere consilio.
 Et mihi jam toto furor hic non deficit anno,
 Quum tamen adversos cogor habere deos.
 Milanion nullos fugiendo, Tulle, labores
 10 Sævitiā durā contudit Iasidos.
 Nam modo Partheniis amens errabat in antris,
 Ibat & hirsutas ille ferire feras.

Ille

atque huc referendam puto gemmam Cyaneam Gorlaei, num. 143. in qua juvenis nudus cum hasta & clypeo terra defixis, dextra oleae ramum gestans, sinistro pede galeam proculcat: devicto nimirum bello & facta pace. sic Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 11.

Vicinus; Et domitum pedibus calcamus Amorem.

Venerunt capiti cornua fera meo.

5. CASTAS ODISSE PUELLAS] Minervam & Musas. ita recte Barthius, ac Gebhardus. nam Passeratius nota nimis quam abnormis est. Philippus Silvius, interpres nostri poetæ novissimus, ita est interpretatus: *quousque malus me erudit pudicas odio habere feminas.* & nos etiam querimus de obsecratione veterum poetarum? scilicet postquam iis nostram dedimus mentem.

8. COGOR] in uno nostro est *cogar.*

9. MINALION] ita omnes libri, pertinaci errore. mirum autem, omnes editiones, etiam novissimas, in eodem hæsisse luto, cum Milanion scribi debere jam ante duo sæcula constiterit apud eruditos. Fabulam ipsam eleganter, ut solet, exposuit Muretus in Scholiis ad hunc locum. de Iaside Atalanta vide illustrem Spanhemium Obs. in Callimach. p. 275. sqq.

11. PARTHENIIS AMENS ERRABAT IN ANTRIS] errabat apud antra montis Parthenii. sic Eleg. 2.

Surgat ut in solis formosius arbutus antris.
 Eleg. 3.

Nec minus assiduis Edonis fessæ choreis

Qualis in herboso concidit Apidano.

neque enim cubabant Bacchæ in ipso fluvio, sed ad fluvii ripam. Caes. L. 1. Bel. Civil. C. 61. Pompei magni affectæ beneficiis, eum diligebant: Caesaris autem in barbaris erat nomen obscurius. h. e. apud barbaros. hæc praepositionis vis ideo notanda erat, ut liqueret, inutiliter hic refingi a Guyeto in antris. ea vox quamvis in

Philoxeni inque Isidori Glossis legatur, non tamen legitur apud ullum poetam Latinum, neque adeo apud ullum scriptorem ætatis bonæ. quocirca antras suas Guyeto & Glossographis libenter redonamus, rati nitidissimum poetam non debere conspurcari foerutinis ignobilium grammaticorum. Milanion longe ab hominum conspectu sævitiā Atalantæ desebat in locis solis. qualia sunt antra montana. sic & Sappho a Phaone derelicta:

Antra nemusque peto; tamquam nemus antraque profuit.

Conscia deliciis illa fuere meis.

Antra vident oculi scabro pendenti a topho,

Quæ mihi Mygdonii marmoris instar erant.

Invenio silvam, quæ sæpe cubilia nobis

Praebuit, Et multa texit opaca coma.

sic de Orpheo, post amissam Eurydicen, Virgilius L. 4. Geor.

Septem illum totos perhibent ex ordine mensis

Rupe sub æria deserti ad Strymonis undam

Flevisse, Et gelidis hæc evoluisse sub antris.

& Ovidius L. 10. Metam.

Esse Deos Erebi crudelēs questus in altam

Se recipit Rhodopen, pulsumque Aquilonibus

Haemon.

12. IBAT ET HIRSUTAS ILLE VIDERE FERAS] Nic. Heinsius ad L. 1. Fastor. Ovidii y. 287. reponit *ferre feras.* quod ego verum arbitror. ceterum Passeratius hic notat *hirsutum* aliquando poni pro libidinoso: cui sententiæ firmandæ adducit versum Ovidii ex libro Tristium 2.

Sumpserit Annales: nihil est hirsutius illis.

atque *hirsutum* ibi notat rusticum, severum; incommum, nullis deliciis corruptum, adeoque castum. Virgilius Pharmac.

O digno conjuncta viro, dum despicias omnis;

Dumque tibi est odio mea fistula, dumque cas-

pellæ,

Hirsutumque supercilium, promissaque barba

nostra

Ille etiam Hylæi percussus vulnere rami
 Saucius Arcadiis rupibus ingemuit.
 15 Ergo velocem potuit domuisse puellam.
 Tantum in amore preces, & bene facta valent.
 In me tardus Amor non ullas cogitat artes:
 Nec meminit notas, ut prius, ire vias.
 At vos, deductæ quibus est fallacia Lunæ,
 20 Et labor in magicis sacra piare focis:
 En agedum dominæ mentem convertite nostræ,
 Et facite illa meo palleat ore magis.
 Tunc ego crediderim vobis, & sidera, & amnes.
 Posse Cytaeaeis ducere carminibus.

25 Et

noſter L. 4. Eleg. 1.

Ennius hirsuta cingat sua dicta corona.
 nihil poterat fingi magis contrarium, nec magis alienum a mente Nasonis. feras hirsutas pulcherrime expressit noſter Hoofdius, scriptor nobilissimus, & masculæ facundiae primus apud Belgas conditor:

*Die, veele maenden, van de wereld afgescheiden,
 Begraven onder sneeuw hun leven zullen leiden,
 By 't kongrigh huilen van 't ruig ongedierte fel,
 In 't koninkrijk der Nacht, gelijk als in de hel.*

13. PERCUSSUS VULNERE RAMI] ita libri omnes. Passeratius e vetere suo producit *percussus pondere*. quod non videtur spernendum. Corn. Nepos Eumene C. 5. *Hac ille percussus plaga non succubuit, neque eo secius bellum administravit.* sed & vulga lectio bona est.

15. POTUIT DOMUISSE] id est, domuit. elegans & crebra poëtis locutio. Horatius L. 3. ode 3.

--- *ſtet Capitolium*

*Fulgens, triumphatſque poſſit
 Roma ferox dare jura Medis.*

uſum ejus ac venustatem plurimis exemplis ostendit G. Canterus L. 2. Nov. Lect. C. 2.

17. NON ULLAS COGITAT ARTES] non nullas, unus Colbertinus, duo Regii. *ullas*, noſtri & Groninganus liber. Douza P. malebat *illas*, uti & Guyetus. quod nec ego damnaverim.

19. AT VOS DEDUCTÆ QUIBUS EST FALLACIA LUNÆ] *ſubductæ* unus Colbertinus, bini noſtri. male. pro *fallacia* obruſit nobis Janus Mellerus Palmerius *pellacia*, invitis omnibus libris, & repugnante ipſo ſenſu. de

cujus hominis temerariis conatibus, in ſollicitandis veterum ſcriptorum locis non adfectis, audire operæ eſt Janum Douzam P. ne meum id unius judicium credas, ſi quando iterum ad partes vocabitur. Sic ergo ille Salarum libro primo, præmiſſis binis nomini ipſius Palmerii reſpondentibus anagrammatifimis,

IN VERSUS MERA MELLA PLUIS.
 IUS PALMÆ NULLUS MERERIS.

*Attica ſcribenti placuit tibi formula: felix,
 Tranſvorſum Criticos ni rapuiſſet amor.*

Quid grave, IUS PALMÆ hinc NULLUS? ſi, JANE, MERERIS?

Sit ſatis, IN VERSUS quod MERA MELLA PLUIS.

quamquam non neſcio in alia omnia ire Caſp. Schoppium L. 1. Verſim. C. 2. cujus melos, haud quidem aere perennius, ſed proſecto multo durius, ibi videre poteſ, ſi te delectant carmina, quæ, ut capitalis ille Spanus loquitur, *per ſalebras atque ſaxa cadunt*. vocem *fallaciam* bene pro ſiſcinatione & præſtigiis expoſuit in Crepundiis Gebhardus.

20. IN MAGICIS SACRA PIARE FOCIS] Douza apud Livinejum per *ſacra* Manes & umbras defunctorum intelligit, adducto Suetonii loco ex Ner. C. 34. *Quin & ſacra per Magos ſacro evocare Manes, & exorare tentavit*. noſter L. 3. Eleg. 1.

Callimachi manes, & Coi ſacra Philetus.
ſacra piare Guyetus exponit, ſed pro *ſacra piare*. potior videtur Douzac ſententia: magorum enim fere cum manibus res agebatur.

24. POSSE CYTAÆAIS DUCERE CARMINIBUS]

- 25 Et vos, qui fero lapsum revocatis, amici,
 Quærite non fani pectoris auxilia.
 Fortiter & ferrum, favos patiemur & ignes:
 Sit modo libertas, quæ volet ira, loqui.
 Ferte per extremas gentes, & ferte per undas,
 30 Qua non ulla meum femina norit iter.
 Vos remanete, quibus facili Deus annuit ore,
 Sitis & in tuto semper amore pares.
 In me nostra Venus noctes exercet amaras,
 Et nullo vacuus tempore deficit Amor.
 35 Hoc, moneo, vitate malum, sua quemque moretur
 Cura, neque assueto mutet amore locum.
 Quod si quis monitis tardas adverterit aures,
 Heu referet quanto verba dolore mea.

vus] Nasse præfert nostrorum alter. *Cythei-
 nus*, duo Regii. *Cythalinus* Borrichianus, &
 duo Colbertini. *Cyrtallinus*, Groninganus. *Ci-
 theius*, unus noster: nam in altero lacuna
 est. veram lectionem eruit Guyetus, *Cy-
 taacis*. nam *Kvraiu* facit *Kvrdianos*, unde
Cytaacens, ut ab *Asia*, *Asiae*, *Acaeus*. Virgil.
Aeacasque insula Circes. sed quod idem *cedere*
 reponit pro *ducere*, non placet. *Ducere* hic est
 devocare; deripere, detrahere. Ovidius Me-
 tam. L. 7.

Te quoque, Luna, traho, quamvis Temesæa
 labores

Aera tuos minuunt.

Horatius Epod. 17.

Per atque libros carminum, valentium

Refixa coelo devocare sidera.

& deinde:

Deripere Lunam vocibus possim meis.

Virgilius deducere dixerat Pharmac.

Carmina vel coelo possunt deducere Lunam.

& Tibullus L. 1. Eleg. 9.

Cantus & e curru Lunam deducere tentat.

est autem dilogia in verbo *ducere*: nam alio
 modo deducuntur coelo sidera, alio reducun-
 tur amnes ad suos fontes. de quo Passeratius.

28. QUAE VELIT IRA] *volet* reponit Geb-
 hardus ex codice Palatino. in nostris nihil tale.
 & tamen *volet* commodius est, ac sensui con-
 gruentius.

30. QUAE NON ULLA MEUM FEMINA NO-
 RIT ITER] qua nulla me puella sequi possit.
 Sic Vetus poeta apud Ciceronem, *ubi nec Pe-
 lopidarum facta neque nomen audiam*. notave-
 rat & Passeratius. quod cum non ignoraret
 Barthius, maluit tamen L. 3. Adv. C. 14. *se-
 mita* reponere, & cum Palmerio ineptire,
 quam probam ac simplicem veterum librorum
 lectionem non sollicitare. *novit*, unus noster.

31. ANNUIT AURE] Nonius Marcellus:
*inter NUTARE & ANNUERE & NI-
 CTARE veteres hoc interesse voluerunt: ut Nu-
 tare capitis; Annuere vel Innuere narium vel la-
 biorum; Nictare oculorum significantiam esse de-
 creverint*. ibi Josias Mercerus, Nonium cor-
 rigens, *Annuere*, inquit, est *aurium*. Sic
 Propert. *Vos remanete quibus facili Deus annuit
 aure*. miror tam profunde dormitasse elegan-
 tissimi ingenii virum. auribus ut annueret,
 soli fortasse Sileno datum fuit, si unum Mi-
 dam exceperis Phrygiae regem. Gebhardus
 veram nobis lectionem servavit, nec percepit
 tamen ipse, ex libro Comelini, *annuit ore*.
 Martialis L. 2. Epigr. 24.

*Mecum eris ergo miser. quid, si deus ore sereno
 Annuerit & felix, Candide, solus eris.*

saepe librarii *au* in *o*, & vice versa *o* in *au* mu-
 tabant: quod multis exemplis, etiam hoc ipso
 nostri loco, ostendit Nic. Heinsius Not. in
 Ovid. L. 12. Metam. §. 430.

I I.

Quid juvat ornato procedere, vita, capillo?
 Et tenues Coa veste movere sinus?
 Aut quid Orontea crines perfundere myrrha?
 Teque peregrinis vendere muneribus?
 5 Naturæque decus mercato perdere cultu?
 Nec finire in propriis membra nitere bonis?

Cre-

1. QUID JUVAT] laudat hunc versum
 interpres vetus Junii Juvenalis, apud Bar-
 thium L. 56. Advers. C. 3. HAVD SIMILIS
 TIBI CYNTHIA. *Cynthia Propertii amica
 sumtuosa, proprio nomine Hostia dicebatur. At
 autem uxorem illam rusticanam non fuisse similem
 Cynthiae, quae luxu vestium & margaritarum
 oblectabatur, ut saepe conqueritur Propertius:*

Quid juvat ornato procedere, vita, capillo?

2. COA VESTE] in Groningano est *Cea*:
 quod etiam legitur in editione Veneta A.
 1475. id in *Coa* primum mutasse Aldum Ma-
 nutium suspicatur Barthius L. 9. Advers. C. 10.
 sed non ita est: nam *Choa* jam legebatur in
 editione principe A. 1474. tamen multi, ut
 videre est apud Volscum ac Beroaldum, *Cea*
 legere maluerunt. Plinius L. 4. C. 12. *dein*
Coas ab ea totidem, quam nostri quidam dixere
Ceam, Graeci & Hydrusam. Ex hac profectam
delicatiorem feminis vestem, auctor est Varro. &
L. II. C. 22. ubi de telis bombycum: Prima
eas redordiri, rursusque texera invenit in Coo mu-
lier Pamphila, Latoi filia, non fraudanda glo-
ria excogitatae rationis, ut denudet feminas ve-
stis: quibus locis adductus Hermolaus Barba-
rus, vir insignis, statuebat, ubicumque a-
pud poetas Coarum vestium mentio est, Coas
legi oportere, non Coas. contra stant alii,
nec sine ratione: quum idem Plinius eodem
loco statim dicat, etiam in Coo insula nasci
bombycas, e quarum telis vestes fiant, quas
nec viros usurpare puduerit, levitatem pro-
pter aestivam. Videre super hac re poteris, fi-
ranti erit, Muretum ad Tibull. L. 2. Eleg. 3.
Brodacum L. 2. Miscell. C. 22. Torrentium
ad Horat. L. 1. Sat. 2. v. 101. Petrum Fa-
brum L. 1. Semestr. C. 16. sed totam litem
certissime diremit cruditissimus Salmasius Ex-
erc. Plinian. p. 143. sqq. ubi validis rationibus
Coas vestes, ubicumque in Romanis scripto-
ribus reperiuntur, numquam in Coas mutari

debere ostendit: tamen *Coas* vestes posse etiam
Coas dici, non est penitus improbable. non
 quin diversae insulae fuerint *Coas* & *Coos*: sed
 quod ipsa *Coos* olim *Cea* quoque fuerit dicta.
 Plinius L. 5. C. 31. *Nobilissima autem in eo sinus*
Cos, ab Halicarnasso quindecim mil. passuum di-
stans, circuitu centum: ut plures existimant, Me-
rope vocata: Cea, ut Staphylus: Merope, ut Dio-
nysius: dein Nymphaea. quamquam hoc in me-
dio Salmasius reliquit. Joannes vero Harduinus
in omnibus manuscriptis legi Cea profiterur.

3. ORONTEA MYRRHA] *hoc est,* inquit Pa-
 risinus interpres, *Syrio malobatro, quo erro-*
re vix ullus alius poterat errari abnormior.
neque vero dici potest, quam foede perverte-
rit Passeratium suum. Olim Itali myrrham hic
pro benivino ceperunt. Paullus Jovius Epist. 5.
Quanto al Stacte, ed al Lasferpito, mi riservo à
ragionare assai dottrinalmente. Perché di ciò, ol-
tre gli antichi, Ermolao, Virgilio Marcello, Leo-
nico, ed il Manardo in seruiti ne disputarono
assai, & adhuc sub iudice lis est. Basta che quan-
do Propertio disse, Orontea crines perfundere myr-
rrha, dicono volse intendere il Bongiò. E di questa
opinione se ancora il buon Sammarzaro, ancor che
poeta, e non simplicista. satius est ut stactem in-
telligamus; quae odoratissima, ideoque pre-
tiosissima, per se sola, unguentum faciebat.
vide Dioscoridem L. 1. C. 64. & 69. quaeque
inibi vir doctissimus Marcellus Vergilius ad-
notavit. noster autem Oronteam cur vocet,
bene jam pridem exposuerat Scaliger: neque
nos Orontis patriam discere nunc habebamus
ex Philippo Silvio T. E. C. P.

3. CRINES] figuratius, & magis poetice,
 dixisset *crinem*. & dixit credo. Virgilius L. 3.
 Aen.

Et circum Iliades crinem de more solutae.

Cornelius Severus, apud Fl. Charisium L. 1.

Huc ades Aonia crinem circumdata seris.

5. MERCATO PERDERE CULTU] quum in
 Posthia-

Crede mihi, non ulla tuæ medicina figuræ est.
 Nudus Amor formæ non amat artificem.
 Adspice quot submittat humus formosa colores,
 Et veniant hederæ sponte sua melius:
 Surgat & in solis formosus arbutus antris,
 Et sciat indociles currere lympha vias:

10

Litora

Posthiano codice (qui nobis Groninganus) pendere invenisset Palmerius, calide id amplexus, more suo explicavit non sine solenni acumine. melius Barthius L. 9. C. 10. & ante eum Beroaldus, ac Passeratius. nec male Gebhardus.

7. NON ULLA TUAE MEDICINA FIGURAE EST] *id est non comparat in uno nostro. videtur quoque abesse non sine elegantia. reliqui minus concinne, non ulla tuas est m. f.*

9. QUOS SUMMITTIT HUMUS] *quod, unus Regius; alter quot. submittat, duo libb. Gebhardi, unus noster, Colinaei editio. submittat, Borrichianus, noster secundus. quot submittat, Nic. Heinsius ad Ovid. L. 1. Amor. El. 13. v. 43. quae vera lectio est, & jam olim Volfco agnita.*

10. ET VENIANT] *Ut scriptum esse, tam in hoc quam duobus sequentibus versibus, in vetere libro Achillis Statii, pridem monuit elegantissimus Muretus. nostri nihil habent tale.*

10. EDERAE] *ita scribi debere, sine aspiratione, praecipit Junius Philargyrius in Virgil. Eclog. 3. quem refellunt majorum gentium magistri. Terentianus Maurus, in tractatu de Syllabis, ubi de litera H:*

Una nam spiramen addit omnibus vocalibus, Hæsta quando, & Hædera dicit, Hæster, Hæspes, atque Hæmus.

rationem reddit Jo. Jovianus Pontanus L. 1. de Aspirat. scilicet ut differret hederæ a quibusdam temporibus verbi edo, (unde denominatam voluit) ederam, ederas, ederis. quod sequitur Ger. Jo. Vossius in Etymologico Linguae Latinae. sane hoc loco hederæ est in omnibus libris scriptis.

11. IN SOLIS ANTRIS] *hic iterum nobis Guyetus antris obtrudit. sed nihil est mutandum. de usu praepositionis in diximus modo. ita & hic intellige, arbutum felicius crescere sine cura circa fauces antrorum, quas innumbrant frondes temere enatae, ac sua sponte luxuriantes. Virgilius Eclog. 3.*

*Sive sub incertas Zephyris motantibus umbras,
 Sive anstro potius succedimus. aspice, ut antrum*

Silvestris raris sparsit labrusca racemis.

Eclog. 9.

*Hic ver purpureum: varios hic flumina circum
 Fundit humus flores: hic candida populus anstro
 Imminet, & lentæ texunt umbracula vites.*

Ovidius L. 12. Metam.

*Nubigenasque feros, positis ex ordine mensis,
 Arboribus recto discumbere iusserat anstro.*

Claudianus Epithal. Palladii & Celerinae:

*Forte Venus blando quæsitum frigore formos,
 Vitibus interxi gremio successerat antri,
 Denasque sidereo per gramina fuderat artus,
 Acclinis florum cumulo: crispatur opaca
 Pampinus, & mites undatim ventilat uvas.*

sunt vero antra tam pastorum receptacula, quam nympharum, & numinum, semper frondibus vestita, semper laetis umbris amœna. sic antrum pastoritium describit Theocritus in Comæte, atque in Cyclope: Atalantæ antrum Aelianus L. 13. Var. Hist. C. 1. Calypsus, Homerus initio L. 5. Odyss. Polyphemi, idem ille vir divinus L. 9. ejusdem operis, v. 182. Nympharum, L. 13. v. 103. e quibus singulis videre licet, quam nihil huc faciant Guyeti antræ. Floridam Aeliani picturam non pessime expressit Daniel Ceretus in Salice:

Ecce, tumens spoliis, atque oblita caede ferarum

Antra subit lucis Hecate lassata sub altis,

Antra hederæ & raris labruscæ sparsa racemis.

Intus aquæ, viridique obfessa sedilia musco:

Ante fores ihymbræ surgunt, flentesque Hyacinthi,

Et cum flammæolis Letheæ papavera calthis,

Innumeraeque herbae, grato quas murmure labens

Rivus, & attritos versans alit unda lapillos.

Non latices illic, nitidi non uda profundi

Lanigeræ turbastis oves: saltu protervo

In Jomi.

Litora nativos per se dent picta lapillos,
 Et volucres nulla dulcius arte canant.

15 Non sic Leucippis succendit Castora Phoebæ,
 Pollucem cultu non Hilaïra soror.
 Non Idææ, & cupido quondam discordia Phoebæ
 Eueni patriis filia litoribus.
 Nec Phrygium falso traxit candore maritum

20 Aucta externis Hippodamia rotis:
 Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis,
 Qualis Apelleis est color in tabulis.
 Non illis studium vulgo conquirere amantes.
 Illis ampla satis forma, pudicitia.

25 Non ego nunc vereor, ne sis mihi vilior istis.
 Uni si qua placet, culta puella fat est.
 Quum tibi praesertim Phoebus sua carmina donet,
 Aoniamque libens Calliopea lyram:

Uni-

*Andromiti ripis insultare iuveni:
 Non fera, non imis serpens educta cavernis,
 Nec cum se pastae referunt e monte capellae.
 Saepe tamen Dryades seffos venatibus artus
 Fonte lavant, humeroque tenuis contingere gau-*
dent.

13. LITORA NATIVOS PER SE DENT PICTA LAPILLOS] haec est Scaligeri lectio editionis secundae. in priore erat *nativis persudent picta lapillis*. libri mire turbant. *persuadent* est in uno Colbertino, duobus nostris, uno Gebhardi, uno Livineji. idque probum visum Lipsio L. 4. Ant. Lect. C. 11. & Palmerio in Spicileg. nisi quod male *persuadent*; verbo elegante, sed hic valde alieno. *pellucent*, editt. veteres. *collucent*, Groninganus codex, Borrichianus, duo Regii, unus Colbertinus, & Beroaldi editio, cum Veneta. quod valde arduum Barthio L. 9. Advers. C. 10. elige quid malis. ego a Scaligero haud facile discessero.

16. TELAIIRA] & hic valde variant scripti. *Hylaïra*, unus Regius; & in margine, *Ilaira*. quomodo & Comelini liber, cum Borrichiano, & editio Beroaldi. legendum *Hilaïra*, ut luculenter ostendit eruditissimus Menfius L. 2. Miscell. Lacon. C. 15. ubi & hoc dices praeter alia, confudisse poetam nomen matrimonium, & re vera Phoeben fuisse uxorem Pollucis, Castoris vero Hilaïram.

Ilaira legebant Turnebus L. 11. Advers. C. 15. & Passeratius: ac Nic. Heinsius in Ovid. L. 5. Fastor. §. 708. Longius abijt Jo. Jovianus Pontanus, cui *Ichaira* dicitur, L. 2. de Aspiratione.

20. AUCTA EXTERNIS HIPPODAMIA ROTIS] recte *externis rotis*. nam procis certamen ineuntibus, eam concedebat Oenomaus, ut eodem curru sedentem veherent, atque a carceribus ad metas secum raperent. ea ratione Pelops, acceptis a Nepruno equis alatis, virginem curru suo avexit. pulcre hanc fabulam illustravit Vir saeculorum memoria dignissimus Janus Parrhasius commentario in L. 2. Claudiani de raptu.

25. NE SIS MIHI VILIOR] ita optime restituit Scaliger; & ex codice Memmiano Passeratius. reliqui omnes, quasi in Velabro olearii, *ne sis tibi vilior*. prave ac perperam.

27. QUUM TIBI PRAESERTIM PHOEBUS SUA CARMINA DONET, &c.] quid est cur Cynthiam a coetu Musico segregaverint Clararum Mulierum buccinatores? fuisse eruditam, & domesticam poësis gloriam, ad avi Hostii exemplum, non segniter excoluisse, vel hic unus locus evicerit. sed & plures supersunt. ecce, Eleg. 4. hujusdem libri,

*Haec sed forma mei pars est extrema suavis.
 Sunt majora, quibus, Basse, perire jurat.*

Unica nec desit jucundis gratia verbis ,
 30 Omnia quaeque Venus , quaeque Minerva probat.
 His tu semper eris nostrae gratissima vitae,
 Taedia dum miserae sint tibi luxuriae.

& quae istuc sequuntur. tum Eleg. 7.

*Me laudent doctae solum placuisse puellae ,
 Pontice.*

L. 2. El. 2.

*Et quantum Aeolio quum tentat carmina ple-
 tro ,*

Par Aganippeae ludere docta byrae.

*Et sua cum antiquae committis scripta Co-
 rinnae ,*

Carminaque aequaeris non putas esse suis.

Ejusdem libri El. 10.

*Me iuvat in gremio doctae legisse puellae ,
 Auribus & puris scripta probasse mea.*

& Eleg. 8. ubi juveniliter insultabundus disti-

dium & vastitiam amoribus suis minatur:

*Et tua transibit contemnens ossa viator ,
 Nec dicet , Cinis hic docta puella fuit.*

L. 3. El. 17.

*Est tibi forma potens , sunt castae Palladis artes ,
 Splendidaque a docto fama refulget arvo.*

Donetur itaque, magno suo merito, poetica civitate illustris puella, cujus nomen inter Romanae lyrae cultrices adhuc desiderari piaculum fuerit. Haec est illa Calliope, quae dulcissimum poetae sui ingenium tam felici auspicio movit, ut ne nunc quidem spirare desinant calores Umbris fidibus commissi.

I I I.

Qualis Thesea jacuit cedente carina
 Languida desertis Gnostia litoribus :
 Qualis & accubuit primo Cepheia somno ,
 Libera jam duris cautibus Andromede:
 5 Nec minus assiduis Edonis fessa choreis
 Qualis in herbofo concidit Apidano :
 Talis visa mihi mollem spirare quietem
 Cynthia non certis nixa caput manibus.

I. QUALIS THESEA] has comparationes aliis comparationibus commutavit Titus Vespasianus Stroza, & sanguine & ingenio nobilissimus poeta, Erotic. L. 1.

Qualis erat roseis in odorae vallibus Aetnae

Virgineo lusu languida Persephone ;

Qualis apud Xanthum nemorosa sedit in Ida

Oenone socias inter Hamadryadas ;

Qualis pinifero confecta caede serarum

Procubuit Cynthi fessa Diana iugo ;

Talis Coppari peragratis Anthia campis

Lassa sub umbrosis concidit arboribus.

in primo versu legendum est in odorae vallibus Ennae. quamquam hic nulla poetae culpa: cujus tempestate Enna tantum non semper abie-

rat in Aetna, etiam in Cicconis Verrinis, & in Claudiani Raptu Proserpinae.

2. GNOSTIA] ita recte Groninganus, Regii, Colbertini, & editiones praefatae. vulgo, & male, Gnostia.

4. DURIS COTIBUS] cautibus, Gebhardus ex Comeliniano. super quaratione scribendi aliquid notavit Helenius Acro in Horat. L. 2. Sat. 4.

5. EDONIS] de modulo hujus vocis Servium vide ad L. 12. Aen. v. 365. nec monerem, nisi secundam Luciano ac Silio corripisci rem, contra praescriptum castae antiquitatis. quod Stadius servavit, alioqui non semper religiosus in his talibus, L. 5. Theb.

Dulcius

10 Ebria quum multo traherem vestigia Baccho,
 Et quaterent fera nocte facem pueri.
 Hanc ego nondum etiam sensus deperditus omnes
 Molliter impresso conor adire toro.
 Et quamvis duplici correptum ardore juberent
 Hac Amor, hac Liber, durus uterque Deus,
 15 Subjecto leviter positam tentare lacerto,
 Osculaque admota fumere ad ora manu;

Non

Dulcius Edonas hiemes, Arctonque frementem
 Excipere.

12. HANC EGO --- CONOR ADIRE] ele-
 ganter dixit conor. notat enim hoc verbum cog-
 itare, discernere, sibi aliquid proponere.
 Valerius Aedituus, apud Gellium L. 19. C. 9.
 Dicere quum curam tibi Pamphila cordis,
 Quid mi abs te quaeram, verba labris ab-
 eunt.

Terentius Phorm. Act. 1. Sc. 2.

G. Si quis me quaeret rufus. D. praesto est,
 desine. G. ob.

At ego obviam conabar tibi Dave.

Lucretius L. 1.

Sed velati pueris absinthia tetra medentes
 Cum dare conantur, prius oras pocula circum
 Contingunt mellis dulci steroque liquore.

Cicero L. 5. ad famil. Epist. 4. Nunc mihi Quin-
 tus frater meus mitissimam tuam orationem quam
 in senatu habuisses perscripsi: qua inductus ad te
 scribere sum coactus. ita recte Lambinus, pro
 vulgato sum coactus, emendavit. neque satis
 prudenter, tanto tempore post, ejus rei lau-
 dem ad se derivavit Tanaquillus Faber, in no-
 tis ad hunc Lucretii locum, initio L. 1.

Te sociam studeo scribendis versibus esse

Quos ego de rerum natura pangere conor

Memmiadae nostro.

ibi luculenter hanc notionem verbi conari illu-
 strat. in rei adire sensum involvi nuptum,
 idemque significare quod inire, operose con-
 tendunt Passeratius ac Gebhardus. Hoc de-
 mum est quod ajunt, e violis venenum. hanc
 adire nihil aliud significat quam ire ad hanc.
 Terentius Phorm. Act. 2. Sc. 1.

Sed quid cessas hominem adire, & blande in
 principio adloqui?

ibidem paullo post:

Laudo hunc: sed cesso adire quam primum se-
 nem?

Cicero L. 3. ad App. Epist. 9. quoniam plures tu
 habes quam ceteri, quos scias in hanc provinciam
 proficisci, quod te adirem fere omnes si quid velis.
 L. 7. ad Attic. Epist. 20. Cnaeus autem Luceriae
 dicebatur esse, & adire cohortes legionum Attia-
 narum. Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 7.

A tenera quisquam sic surgit mane puella,

Protinus ut sanctos possit adire Deos.

Pedo Albinovanus:

Cur adeo fratres heu sine fratre Deos?

Terentius Eunuch. Act. 3. Sc. 5.

Edicit, ne vir quisquam ad eam adeat: & mi-
 hi, ne abscedam, imperat.

ohc jam satis est. nimirum fuere ab omni aevo
 scarabaci.

16. OSCULAQUE ADMOTA SUMERE ET AR-
 MA MANU] ecce iterum hydram malarum ex-
 plicationum. nam quem non criticorum in
 invidiam poetae nostri armarunt ista arma &
 virilia exponunt fere. ita sane Beroaldus, Vol-
 scus, Passeratius, Livinejus, uterque Dou-
 za, Palmerius, & H. Vossius ad Catullum.
 qui de muliebris corporis flore caperet, unus
 inventus est Barthius Animadv. ad L. 2. Theb.
 Statii y. 339. is tamen ipse, parum sibi con-
 stans, hoc modo vericulum torserat L. 9.
 Adv. C. 10: Osculaque amota sumere amara
 manu. nihilo felicius inerma tentabat Palme-
 rius; ut sint inerma oscula, quum in unum
 omnia vota non conjunguntur; armata tum,
 quum armis res geritur, hoc est, summa linea
 amatur. papae! quanti est sapere! Scaliger
 pudentius tarda malebat, vel certa, sed jam
 ineptiarum satis. numquam eluisset sibi Pro-
 pertius hanc notam, ni medicam manum ad-
 movisset egregius bonarum literarum vindex
 J. F. Gronovius L. 4. Observ. C. 6. docuisset-
 que ex compendio scribendi errorem fuisse
 enatum, ac legi debere

Osculaque admota sumere ad ora manu.

- Non tamen ausus eram dominae turbare quietem,
 Expertae metuens verbera saevitiae.
 Sed sic intentis haerebam fixus ocellis,
 20 Argus ut ignotis cornibus Inachidos.
 Et modo solvebam nostra de fronte corollas,
 Ponebamque tuis, Cynthia, temporibus.
 Et modo gaudebam lapsos formare capillos,
 Nunc furtiva cavis poma dabam manibus.
 25 Omnia quae ingrato largibar munera somno,
 Munera de prono saepe voluta sinu.
 Et quoties raro duxti suspiria motu,
 Obstupui vano credulus auspicio:
 Nequa tibi insolitos portarent visa timores,
 30 Neve quis invitam cogeret esse suam.
 Donec diversas percurrens Luna fenestras,
 Luna moraturis sedula luminibus,

Com+

eximie bene. favet magni viri restitutioni codex Groninganus, in quo $\tau\delta$ $\text{\textcircled{S}}$ non comparet, nulla tamen lacuna relicta. in eodem codice, L. 3. Eleg. 11. legitur, *Gallica Parnasi sparsit in ora nives*. ibi omnes alii habent in arma, eadem hallucinatione. quae & fraudi fuit L. 4. Eleg. 4. $\text{\textcircled{V}}$. 34. mendo istic delendo.

18. VERBERA SAEVITIAE] *jurgia* est in nostris, Groningano, Regiis, Colbertinis. sed praefat *verbera*, quod in suis repererunt Scaliger, & Passeratius. Horatius *patruae verbera linguae* multa cum elegantia dixit L. 3. Od. 12.

20. ARGUS UTI NOTIS] nescio cur ita legi voluerit Scaliger. certe omnes libri unanimi consensu habent *Argus ut ignotis*. de qua lectione adeantur Passeratius, Gebhardus, Schoppius L. 1. Verifim. C. 6. Barthius L. 21. Adv. C. 5. *ignota Inachidos cornua* suo more posuit noster pro *ignota Inachis*. neque enim Argus, quum a Junone servandam acciperet vaccam, in ea puellam latere sciebat. Ovidius L. 1. Metam.

Pellice donata, non protinus exiit omnem Diva metum; rimisque Jovem, \text{\textcircled{S}} fuit anxia furti.

Donec Aristoridae servandam tradidit Argo. Hyginus Fab. 145. ex *Inacho* & *Argia* lo. Hanc Jupiter dilectam compressit, \text{\textcircled{S}} in vaccae figuram

convertit, ne Juno eam cognosceret. Id Juno cum rescivit, *Argum*, cui undique oculi resulgebant, custodem ei misit. ex utroque loco colligas solam Junonem mutatae formae Ius consciam fuisse, non item Argum. confer cum iis (nec poenitebit) locum longe pulcherrimum Valerii Flacci, L. 4. $\text{\textcircled{V}}$. 351.

23. LAPSOS FORMARE CAPILLOS] *laxos* reponit Livinejus, id est solutos. minus bene. *labantur* capilli qui de statione sua decedunt, & novam ornaticis acum requirunt. id *jacero* dixit Ovidius L. 3. Artis Amat.

Et neglecta decet multas coma. saepe jacere

Hesternam credas: illa repexa modo est.

imitatus est Propertium Secundus noster L. 2. Eleg. 9.

En, niveo lapsos formavit pollice crines.

25. OMNIAQUE INGRATO] laudo Douzae scripturam, *Omnia quae ingrato*. ita Catullus: *Omnia quae ingratae perierunt credita menti.*

31. DONEC DIVISAS] ita Scaliger; cui astipulantur unus Colbertinus, unus noster. *adversas*, Borrichii liber. reliqui omnes, cum editionibus priscais, habent *diversas*; quae est vera lectio. *diversae* fenestrae sunt, ex adversum oppositae, & e quarum regione collocatus erat Cynthiae lectulus. bene hunc locum vindicavit J. F. Gronovius Not. ad Senecae L. 2. de Ira C. 23. quem suadeo vi-

degas

Compositos levibus radiis patefecit ocellos.
 Sic ait in molli fixa toro cubitum,
 35 Tandem te nostro referens injuria lecto.
 Alterius clausis expulit e foribus.
 Namque ubi longa meae consumpsti tempora noctis,
 Languidus exactis hei mihi sideribus?
 O utinam tales producas, improbe, noctes,
 40 Me miseram quales semper habere jubes.

Nam

deas. tetigerat & Passeratius. Guyetus reponerat,

Donec diffusas luna subeunte fenestras,
 quae temeritas si feratur, jam pro munditiis
 Propertianis legamus oportet committiles
 Franc. Guyeti naenias. cuius a sinistra libera-
 litate & hoc habet: *Luna moraturis*] legendum
 omnino videtur *Luna immaturis*, &c. id est,
προωρις, ante tempus orientibus, intempe-
 stivis, intempeste sedulis, officiosis. *τὸ*
moraturis nullum hic locum habet.] haec ille.
 quae si vera sunt, non satis intellexit, puto,
 quid scriberet, ipse Propertius. ita enim rur-
 sus L. 3. Eleg. 18.

Nox mihi prima venit: primae data tempora noctis.

Longius in primo, Luna, morare toro.

Tu quoque, qui aestivos spatiosius exigis ignes,
Phoebe, moraturae contrabe lucis iter.

addit Latinus Latinius, post versiculum *Compositos levibus*, &c. desiderari duos alios, hos scilicet,

Et subito adventu palluit illa meo.

Mox ut erat neglecta comis, & pectore nudo.
 festivam vero corniculam, ejus tam belli
 sint pulli. nos eos cum auctore suo illuc redi-
 re jubemus, unde malum pedem adtulerunt.

34. SIC AIT] *Sic agnoscunt omnes libri.*
 Muretus in suo invenerat *Hic*; ut fit *hic* pro
 runc. quod ipsum *Tunc* in Memmiano codice
 legi testatur Passeratius; & pro conjectura po-
 suit J. Douza. sed videtur *τὸ Sic* omnino reti-
 nendum, idemque valere quod negligenter,
 languide, leviter; ac gestu adjuvandum. ple-
 ne extulit Horatius L. 2. Od. 11.

Cui non sub alia vel platano, vel hac

Pinea jacentes sic temere, & rosa

Canos odorati capillos,

Dum licet, Assyriaque narado

Potamus uncti?

Ibid. IN MOLLI FIXA TORO CUBITUM]

Passeratio legendum videbatur *nixa*, adductis
 optimorum auctorum exemplis: mavult &
 Nic. Heinsius ad Ovid. L. 7. Metam. v. 344,
 sed quum omnes membranae habeant *fixa*, ni-
 hil videtur mutandum. dixit autem *fixa cubi-
 tum* eadem mente, qua *figere vestigia* Virgilius
 extulit L. 6. Aen.

cui filius Achares

Ita comes, & paribus curis vestigia figit.

id est, inquit Servius, *stat subito*: quod cogi-
 tantes facere consueverunt. ita hic Cynthia disculso
 sopore paullulum cogitabunda, cubitum figit
 in lectulo.

36. REPELLIT E FORIBUS] *expulit e fori-
 bus* habent omnes membranae: quod non de-
 buit mutari. antiqui mirum in modum gaude-
 bant his praepositionibus geminatis. Caesar
 L. 7. Bel. Gall. C. 4. *magnisque coactis copiis,*
advocatos suos, a quibus paullo ante erat ejectus,
expellit ex civitate. Cor. Nepos Epamin. C. 10.
duce Pelopida, exsules Thebas occuparunt, &
praesidium Lacedaemoniorum ex arce expulerunt.
 Cicero L. 6. ad famil. Epist. 6. *cum me ex repu-
 blica expulissent ii, qui illam cadere posse stante me*
non putarunt. Catullus Carm. 73.

Quae mihi subrepens imos, ut torpor, in artus,
Expulit ex omni pectore laetitia.

39. PERDUCAS, IMPROBE, NOCTES] Nic.
 Heinsius legit *producas*, noi. ad Claudian. de
 III. consularu Honorii v. 48. & sane ita habebat
 Seb. Gryphii editio A. 1551. ac Plantinia-
 na A. 1560. quod merito nunc sequimur; &
 sequi jubet consensus bonorum scriptorum.
 Terentius Adelph. Act. 4. Sc. 2.

*unum quidquid, quod quidem erit bellissi-
 mum,*

*Carpam, & cyathos sorbillans paulatim hunc
 producam diem.*

Tibullus L. 1. Eleg. 4.

Nudus & hibernae producis frigora brumae,

Nudus & aestivi tempora sicca canis.

B 3

Horatius

Nam modo purpureo fallebam stamine somnum,
Rursus & Orpheae carmine fessa lyrae.

Interea mecum graviter deserta querebar

Externo longas saepe in amore moras:

45 Dum me jucundis lapsam sopor impulit alis.

Illam fuit lacrimis ultima meta meis.

Horatius L. 3. Od. 21.

Te Liber, & si lacta aderit Venus,

Segnesque nodum solvere Gratiae,

Vivaeque producent lucernae

Dum rediens fugat astra Phoebus.

& L. I. Sat. 5.

Prorsus jucunde coenam producimus illam.

Lucanus L. 10.

Postquam epulis Bacchoque modum lassata vo-
luptas

Imposuit, longis Caesar producere noctem

Inchoat alloquii.

hoc est quod Horatius alicubi vocat

Aestivam sermone benigno tendere noctem.

videndus Nonius in verbo *Producere*.

43. INTERDUM GRAVITER] *Interdum levi-*
ter, Borrichianus, duo Regii, uterque Col-
bertinus, & Groninganus, cum Veneta.
quod & in suis invenerat Muretus. *Interea le-*
viter noster secundus. *Interdum graviter* pri-
mus. *Interdum mecum graviter* Volsci editio.

sed *leviter* non videtur admittendum. alia res
est de isto *interea*. *interdum* certe, quum in pro-
ximo subsequatur *saepe*, quem hic sensum faci-
t? nam quod *saepe-moras* Livinejus acceperit
tamquam Catulli *olim-amicitias*, & *semper-le-*
mitas Terentii, minus nihilo est. non querit-
tur Cynthia unam dumtaxat noctem sibi peris-
se; sed vero quod saepe & multoties sola cu-
bare cogatur, quum *interea* fructum sui amoris
intercipiant aliae. clarum id ex superioribus,

Quinam tales producas, improbe, noctes,

Me miseram quales semper habere jubes.

clarius ex Eleg. 22. Libri secundi; 4, 13, 18,
21 tertii; 5, 7, & 8 quarti. unde non incom-
mode hoc modo constituendus videri possit
versus,

Interea mecum graviter deserta querebar.

44. EXTERNO LONGAS SAEPE IN AMORE
MORAS] *Hesperio* mallet Livinejus. frustra.
externum amorem recte vocat Cynthia, quem
foris excreret columbus suus. exempla, qui-
bus id adstruatur, cum cura collegit Passera-
tius. noster ipse L. 2. Eleg. 22.

Haec te non meritum totas exspectat in horas:

At tu nescio quas quaeris, inepte, foris.

pro *moras* habet Groninganus *vias*. quod neu-
tquam placet. si quis tamen hic sensum ali-
quem teneriorem subesse putat, videat ille
utrum sibi cum Franc. Modio convenire pos-
sit Novant. Lect. Epist. 18. sed melius noster
L. 3. Eleg. 18.

Et scribenda mihi lex in amore novo,

Quam multae ante meis cedant sermonibus
horae.

45. DUM ME JUCUNDIS LAPSAM SOPOR
IMPULIT ALIS] *jocundis* secundus noster cum
Groning. male, quum a juvando deducat Cice-
ro L. 2. de Finibus: *Hanc jucunditatem trans-*
fer in animum. Juvare enim, in utroque dicitur:
ex eoque Jucundum. deinde pro *lapsam* repone-
bat Lipsius ex Vaticano *lassam*: quomodo &
Latinus Latinus, & Comelini liber. *lapsam*
omnes nostri. quod verum est. vide sis Passe-
ratium, & Nic. Heinsii Notas ad Ovid. L. 3.
Amor. Eleg. 5. v. 1. & ad L. 3. Tristium Eleg. 3.
v. 44.

46. ILLA FUIT LACRIMIS ULTIMA CURA
MEIS] *creta meis* volebat Scaliger ad L. 4. E-
leg. 2. *meta meis* Heinsius ad Ovid. L. 1. Fa-
stor. v. 287. neque aliter scripsisse puro Pro-
pertium. certe ejus lectionis non obscurum
vestigium est in altero Colbertino, ubi *nota*
meis. vide notata ad L. 4. Eleg. 2. v. 58.

I V.

Quid mihi tam multas laudando, Basse, puellas
 Mutatum domina cogis abire mea?
 Quid me non pateris, vitae quodcumque sequetur,
 Hoc magis assueto vivere servitio?
 5 Tu licet Antiopae formam Nycteidos, & tu
 Spartanam referas laudibus Hermionen,
 Et quascumque tulit formosi temporis aetas,
 Cynthia non illas nomen habere sinet.
 Ne dum, si levibus fuerit collata figuris.
 10 Inferior duro iudice turpis eat.

Hæc

1. BASSE] non alius videtur hic Bassus ab Iamborum poeta illo cujus meminit Naso L. 4. Trist. Eleg. 10.

*Ponticus Heroo, Bassus quoque clarus Iambo
 Dulcia convictus membra fuere mei.*

Batum vocat eruditissimus Vossius in libro de Poët. Lat. secutus Gyraldum Dial. 4. quem errorem, uti & ceteros omnes editionis Basileensis, fidelissime servavit nupera ista Leidana, tanto cum fastu recentata. fuere hujus cognominis plures poëtae. ad *Caesium Bassum* existat Persii Satira 6. unde apparet vixisse sub Nerone, & lyricorum carminum gloria plurimum inclaruisse: atque adeo quidem, ut hunc unum Horatio comitem addat Quintilianus L. 10. C. 1. *Lyricorum Horatius fere solus legi dignus. --- Si quem adhibere velis, is erit Caesius Bassus, quem nuper vidimus.* Passeratius cur *epicum* vocaverit, ego sane ignoro. Vespasiani temporibus celeberrimum fuit *Sallesi Bassi* ingenium, cujus & Fabius meminit ibidem, & Scriptor Dialogi de Orator. & Juvenalis Sat. 7. Hunc autem *Bassum*, nostri poëtae ac Nasonis familiarem, eundem cum *Caesio* illo *Basso* Persii amico fuisse contendit Joannes Baptista Fontejus L. 1. de prisca Caesiorum gente C. 19. quam rem accuratius perpendant velim interiorum literarum doctores. mihi veris propiora sunt quae noster Vossius tradidit L. 1. de Histor. Latin. C. 22.

4. ASSUETO VIVERE SERVITIO] ita Groninganus, unus Colbertinus, duo Regii. minus recte alii *ducere. vivere vitam* eleganter

dicitur, ut *servire servitutum, gaudere gaudium, nocere noxam*, & ad eam faciem plura. monuerat ex codice Modii (is est Groninganus) Janus Douza F.

5. 6. TU LICET ANTIOPAE FORMAM NYCTEIDOS, ET TU

SPARTANAE REFERAS LAUDIBUS HERMIONAE,] valde turbant libri in flexione horum nominum. neque sane tanti est, quomodo cumque legas. vitando tamen tot syllabarum similiter cadentium ingrato sono refingam

Tu licet Antiopae s. N. & tu

Spartanam r. l. Hermionen.

Spartanam Hermionem in quatuor MSS. Lipsius invenerat, L. 4. Ant. Lect. C. 11. sed accusativos nominum Graecorum magis litera *n* terminari, quam *m*, bene observavit Nic. Heinsius ad L. 2. Velleji Paterculi C. 33.

7. FORMOSI TEMPORIS AETAS] eadem locutione utitur nitidissimae facundiae scriptor M. Minucius Felix, ipso sine Octavii sui: *Quid ingrati sumus? quid nobis invidemus, si veritas Divinitatis nostri temporis aetate nati ruit?* Lucretius L. 1.

longa diei

Infinitae aetas ante aëli temporis omnis.

sed & Cicero, & Tibullus, ac Naso ita loquuntur.

8. CYNTHIA NON ILLAS NOMEN HABERE SINAT] *sinet* duo Regii. *sinet* noster primus cum Groningano, quod verum est, & notatum Douzae F.

Haec sed forma mei pars est extrema furoris:
Sunt majora, quibus, Basse, perire juvat.
Ingenuus color, & multis decus artibus, & quae
Gaudia sub tacita ducere veste libet.

15 Quo

12. SUNT MAJORA, QUIUS, BASSE, PERIRE JUVAT] Philippus Silvius stulte haec interpretatur: *Omni Basse, sunt alia longe meliora, pro quibus mori juvat.* iste homo non nobis interpretationem dedit versusum Propertii, sed versionem male Latinam versionis Gallicae Marollii. ibi hunc locum his verbis detortum videbis: *Cette beauté est la moindre partie qui me touche pour allumer mon ardeur; il y en a bien de plus grandes, Bassus, pour lesquelles je voudrais mourir.* hae quidem sunt nugae, & praeficarum nactiae. Ceterum observare debes, *perire, ardere, furere,* & quae plura sunt hujus notiones verba, fere gaudere ablativo. nofter L. 2. Eleg. 12.

*Ipsa Paris nuda fertur perisse Lacaena,
Cum Menelaëo surgeret e thalamo.*

& Eleg. 9. hujus libri:

Dicere quo pereas, saepe in amore levat.
Horatius L. 1. Od. 27.

*Vultis severi me quoque sumere
Partem Ealeri? dicat Opuntiae
Frater Megillae, quo beatus
Vulnere, qua pereat sagitta.*

L. 2. Od. 4.

*Arsit Atrides medio in triumpho
Virgine rapta.*

ubi male Lambinus illud *rapta virgine* accipi posse dicit tamquam absolute positum: debet enim omnino referri ad verbum *arsit*. sed pergamus. idem ille odor Romanus L. 3. Od. 9.

*Donec non alia magis
Arsisti, neque erat Lydia post Chloën.*

Epod. 14.

*Non aliter Samio dicunt arsisse Bathylo
Anacresnta Teium.*

L. 4. Od. 11.

*Non enim posthac alia calebo
Femina.*

Epod. 11.

*Hic terrius December, ex quo destiti
Inachia furere,
Silvis honorem decutit:*

Epod. 12. in re mollicula:

*Vel mea cum saevis agitat fastidia verbis:
Inachia langues minus, ac me.
Inachiam ter nocte potes.*

nofter L. 2. Eleg. 2.

Hac ego nunc mirer si flagrat nostra juventus?

L. 3. Eleg. 17.

Testis Thessalico flagrans Salmonis Empeo.

Horatius Epod. 5:

*Quam non amore sic meo flagres, uti
Bitumen atris ignibus.*

L. 1. Od. 4.

Nec tenerum Lycidam mirabere, quo calet juvenus

Nunc omnis, & mox virgines tepebunt.

Papinius L. 1. Silv. 2. de Violantilla Arruntii Stellae:

ipsam jam cedere sensi,

Inque vicem tepuisse viro.

13. MULTIS DECUS ARTIBUS] ita omnes libri. & sane recte. *artes illae sunt dotes tum corporis tum animi, quas multas & varias non uno loco decantat poeta nofter, ut bene observatum Passeratius ac Gebhardo. Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 10.*

Utraque formosa est: operosae cultibus ambae:

Artibus in dubio est haec sit, an illa, prior. nihil erat clarius. tamen Schoppio L. 1. Verif. C. 18, visum fuit medicinam facere loco neutriquam adfecto, ac reponere *nullis decus artibus*: id est, inquit, forma nativa. quid igitur erat *ingenuus color*? Theodoros autem Marcilius, ut plus aliquid videatur sapere, in Quotidianis ad Horatium, suo (ita loquitur) & bono periculo corrigit *multis decus artibus*. ut *muti artus* sint, non verborum lenocinio, sed decore ipso & specie se commendantes. id vero tale est, ut si pravis mutationibus ac fatuis expositionibus praemium aliquod decretum & constitutum fuerit, uni profecto debeatur Marcilio. haud multo rectius Barthius *mutis artibus* malebat L. 25. Advers. C. 4. cujus viri ceteris in bonas literas meritis deliquimus hoc iudicii condonemus.

14. ET QUAE GAUDIA SUB TACITA DICERE VESTE LIBET] quid est *dicere gaudia sub veste*? an (quod Schoppio visum, & Barthio,) nimiam istam felicitatem suam sub veste narrare, ne scilicet malus aliqui invidere possit, aut etiam ipsa Nemesis exaudire? cras credam. ut cum Douza reponere *ducere*, quod in Comelini libro

- 15 Quo magis & nostros contendis solvere amores,
 Hoc magis accepta fallit uterque fide.
 Non impune feres. sciet haec infana puella,
 Et tibi non tacitis vocibus hostis erit.
 Nec tibi me post haec committet Cynthia, nec te
- 20 Quaeret: erit tanti criminis illa memor.
 Et te circum omnes alias irata puellas
 Differet: heu nullo limine carus eris.
 Nullas illa suis contemnet fletibus aras,
 Et quicumque facer, qualis ubique, lapis.
- 25 Non ullo gravius tentatur Cynthia damno,
 Quam sibi cum raptō cessat amore Deus.

Præci-

libro Gebhardus invenit, & in sua editione expressit Grasserus. neque aliter lectum Fruterio. *ducere* est haurire, bibere. quomodo Horatius dixit *ducere nectaris succos*, & *pressum Calibus ducere Liberum*. ipsum bibere parielegantia ad amorem transtulit Phoenix Mantuanus L. 2. Aen.

vario noctem sermone traheret

Infelix Dido, longumque bibebat amorem.
tacitam autem vestem dixit, ut Catullus taciturnum cubile; testem nempe fidam ac taciturnam deliciarum suarum, & cui tuto crederet sua gaudia. Catullus Carm. 6.

Nam te non viduas jacere noctes
Nequidquam tacitum cubile clamat
Sertis ac Syrio flagrans olivo.

neque absimiliter Galienus Imp.

Ludite: sed vigilas nolite extinguere lychnos:
Omnia nocte vident, nil cras meminere lucernas.

15. QUO MAGIS ET NOSTROS] at reponit Barthius L. 25. C. 4: ut haec cum superioribus connectantur. eleganter dixit *quo magis, hoc magis*. Lucretius *tam & quam* posuit L. 1.

Et quam quaeque magis cohibet res intus inane,
Tam magis his rebus penitus tentata labascit.

26. QUAM SIBI CUM RAPTO CESSAT AMORE DEUS] cessat id, cuius possessio atque usus fructus alio transfertur, ut bene exponit Gebhardus adducto Plinii loco L. 2. Epist. 4: *Sunt quidem omnino nobis modicae facultates, dignitas sumtuosa, reditus propter conditionem agellorum, nescio minor, an interior: sed quod cessat ex reditu, frugalitate suppletur, ex qua velut a fonte liberalitas nostra decurrit.* apposite Colu-

mella L. 2. C. 1. *seu sponte, seu quolibet casu destituta humus, cum est reperita cultu, magno foenore cessationis.* C. 2: ubi de agro sicco & macro: *itaque hic ager, sive exercetur, seu cessat, colono est poenitendus, ac tamquam pestilens resurgendus.*

27. PRAECIPUE NOSTRI] Comelini liber nostro. utrumque ferri potest.

27. MANEAT SIC SEMPER ADORO] quia noster verbis simplicibus saepe utitur vice compositorum; compositis autem saepe pro simplicibus; ideo dicunt *adoro* hic esse idem quod *oro*. & puto, verum dicunt. nam & ita Servius exponit in L. 10. Aen. v. 677.

In rupes, in saxa, volens vos Turnus adoro,
Forte ratem.

sed Hadrianus Valesius, in eo libello qui *Valesianorum* titulo circumfertur, rejecta Servii opinione, omnino legendum putat, *volens vos Turnus id oro*: neque *adorare* umquam positum fuisse credit pro *orare*. liceat seorsim sentire a viro magno. certe nostri *adoro* non aliud quam *oro* potest significare. neque aliorum trahi debet Ovidii locus Epist. Ariadnae:

Non te per meritum, quoniam male cessit, adoro:

Debita sit factio gratia nulla meo.

itemque ille L. 2. Pont. Epist. 2.

Hanc ego non, ut me defendere tentet, adoro:
Nom est confessi culpa tuenda rei.

aut hic Juvenalis. Sat. 3.

libertas pauperis haec est,

Pulsatus rogat, & pugnis concisus adorat,

Ut liceat paucis cum dentibus inde reverti.

vel etiam Livii L. 6. C. 12. *Romanus dictator*
 C *castris*

Præcipue nostri. maneat sic semper, adoro:
Nec quidquam ex illa quod querar, inveniam.

castris eo die positus, postero cum auspiciato prodisset, hostiaque caesa pacem Deum adorasset. nimirum adorare proprie erat, manum ad os admotam osculari: qui quia precantium ac supplicantium cultus erat, ideo positum fuit pro ora-

re. quae in hanc rem multi observarunt, non exscribo.

28. NE QUIDQUAM] ita Douza F. & Borrichianus. *Nec quidquam*, nostri, Groninganus, Regii, Colbertii.

V.

INvide tu tandem voces compeſce moleſtas,
Et ſine nos curſu, quo ſumus, ire pares.
Quid tibi vis, infane? meos ſentire furores?
Infelix, properas ultima noſſe mala.
5 Et miſer ignotos veſtigia ferre per ignes,
Et bibere e rota toxica Theſſalia.
Non eſt illa vagis ſimilis conlata puellis:
Molliter irarſci non ſciet illa tibi.
Quod ſi forte auſis non eſt contraria noſtris,
10 At tibi curarum millia quanta dabit?

Non

9. AUT SI FORTE AUSIS NON EST CONTRARIA NOSTRIS] vulgatae habent *Quod si forte tuis non est contraria votis*; quam lectionem retinuit Passeratius, & sanctissimam Gebhardus pronuntiavit. neque aliter scribunt duo codices Regii. reliqui fere *Q. s. f. tuis non est contr. nostris*: unde Lipſio placebat *Q. s. f. animis n. e. c. nostris*. in nostro primo libro clare legitur *Quod si forte ausis non est contraria nostris*. itaque nihil muto, Scaligeri explicationem amplexus, nisi aut in quod converso.

10. CURARUM MILLIA QUANTA DABIT] *millia & mile* constanter scribit codex Groninganus, & Venera editio A. 1475. docte, atque ex antiquissimo veterum usu. Lapis vetustus, quem Romae vidit Joannes Jacobus Boissardus:

T. SEMPRONI. GRACCHI. COS. IMPERIO
AVSPICIOQ. LEGIO. EXERCITUSQ. P. R
SARDINIAM. SYBEGIT. IN. EA. PROVIN

CIA. HOSTIVM. CAPTA. SVpra. LXXX
MILIA.

neque aliter scribi in optimis quibusque membranis, testis est locuples, Picius Valerianus Castig. in Virgil. L. 4. Geor. v. 473. & in L. 9. Aen. v. 132. ac Nic. Heinsius in Ovidianis. rationes grammaticas tradit Claudius Daufquius in secunda parte Orthographiae. tamen aliter obtinuit usus, scribendi loquendique magister. *millia multa* est in nostro primo, & in principe editione: minus significanter. magnitudinem pro numero saepe ponebant antiqui. Lucretius L. 5.

Quanta conscindunt hominem cupidinis a-
cres
Sollicitum curae, quantisque perinde timo-
res!

Valerius Flaccus L. 2.

*Quot mihi post lacrymas, post quanta pericula
patrum*

Serus

Non tibi jam somnos, non illa relinquet ocellos.

Illam feros animis adligat una viros.

Ah mea contemptus quoties ad limina cures,

Quum tibi singultu fortia verba cadent:

15 Et tremulus moestis orietur fletibus horror,

Et timor informem ducet in ora notam:

Et quaecumque voles fugient tibi verba querenti:

Nec poteris qui sis, aut ubi, nosse miser.

Tum

Serus ades!

Papinius L. 4. Silv. 3.

*Annos perpetua geres iuventa,
Quos fertur placidos obisse Nestor,
Quos Titonia computat senectus,
Et quantos ego Delium poposci.*

loquitur ibi Sibylla Cumana. Justinus L. 12.

C. 15. scire vaticinarique se, ac paene oculis videre dixit, quantum sit in hoc certamine sanguinis fusura Macedonia; quantis caedibus, quo cruore, mortuo sibi parentatura. & horum vestigia premens M. A. Flaminius, purissimi oris poeta, L. 3. Carm. 6. de Hercule Hylam querente:

*Quantas ille sero profudit corde querelas,
Pallenti quantas ore dedit lacrimas?*

Taubmannus ad Trinum. Plauti Aet. 2. Sc. 4. hujus voculae vim exponens, ita citat vericulum Propertii,

Curarum peperit millia quanta tibi?

memorialapsus videlicet. & fuere postea, qui Taubmanno, quam Propertio ipsi, credere maluerunt.

12. ILLA FEROS ANIMIS ADLIGAT UNA VIROS] eleganter & apposite adligat. Terentius Adelph. A. 5. Sc. 3. DE.

--- *Et istam psaltriam*

Una illuc mecum hinc abstraham. MI. pugnaveris.

Eo pacto prosum illic alligaris filium.

ibi Donatus: haec cum risu dicit Micio. Et ligare est injicere alicui vincula. quis vero dicitur alligari ad aliquid, sine quo esse non possit? ergo proprie ad amicum alligari adolescentem dicit amantorem. Horatius L. 1. Od. 27.

Vix illigatum te trifor mi

Pegasus expedit Chimaerae.

nostr L. 3. Eleg. ult.

Correptus saevo Veneris torrebam aeno:

Vinctus eram verfas in mea terga manus.

15. ET TREMULUS MOESTIS] ita recte duo

nostri, cum Borrichiano. *Et tremulis moestus Groninganus, duo Regii, unus Colbertinus. Et moestus tremulis Colbertinus alter. sed nihil mutandum. quem tremulum horrorem noster dixit, eum tremorem horridum Seneca Troad. N. 165.*

Pavet animus: artus horridus quassat tremor.

16. ET TIMOR INFORMEM DUCET IN ORA NOTAM] tremor Groninganus. quod irrepsit ex versu praecedente. timorem vocat puerilem istum pudorem, quo suffundi solent quibus peregrina res est amor. Ovidius L. 1. Artis Amator.

Colloquio jam tempus adest: fuge rustice longe

Hinc pudor.

pudor autem est timor justae reprehensionis, ut Tauro placuit apud Gellium L. 19. C. 6. deinde in ora, idem liber: quod retinendum videtur, ut figuratius, atque ideo magis Propertianum.

17. ET QUAE CUMQUE VOLES FUGIENT TIBI VERBA QUERENTI] facundum hoc atque efficax silentium bellissime expreflit ingeniosissimus Tassius in Amynta, choro Act. 2.

Tu in boi facondi detti

Sciogli la lingua de' fedeli tuoi;

E spesso (o strana, e nova

Eloquenza d' Amore!)

Spesso in un dir confuso,

E'n parole interrotte

Meglio si esprime il core,

E piu par, che si mova,

Che non si fa con voci adorne e dotte:

E'l silenzio ancor suole

Havev prieghi, e parole.

haec tam florida tamque plena venustae amoenitatis si conferre voles cum veterum scriptorum locis huc facientibus, noli committere quin Dionysii Lambini commentarium evolvas in Horat. L. 1. Od. 13.

- Tum grave servitium nostrae cogere puellae.
 20 Discere, & exclusum quid sit abire domum.
 Nec jam pallorem toties mirabere nostrum,
 Aut cur sim toto corpore nullus ego.
 Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti:
 Nescit amor priscis cedere imaginibus.
 25 Quod si parva tuae dederis vestigia culpae,
 Quam cito de tanto nomine rumor eris?
 Non ego tum potero solatia ferre roganti,
 Quum mihi nulla mei sit medicina mali.
 Sed pariter miseri socio cogemur amore
 30 Alter in alterius mutua flere sinu.
 Quare quid possit mea Cynthia, desine, Galle,
 Quærere: non impune illa rogata venit.

30. ALTER IN ALTERIUS MUTUA FLERE
 SINU] summae istud familiaritatis. Petronius:
*Grandine qui segetes & totum perdidit annum,
 In simili deflet tristia sata sinu.*

Plinius Caecilius L. 2. Epist. 1. *Quibus ex causis
 necesse est tamquam immaturam mortem ejus in
 sinu tuo defleam.*

V I.

- N**on ego nunc Hadriae vercor mare noscere tecum
 Tulle, neque Aegæo ducere vela falò:
 Cum quo Riphacos possim conscendere montes,
 Ulteriusque domos vadere Memnonias.
 5 Sed me complexae remorantur verba puellae,
 Mutatoque graves saepe colore preces.

Illa

1. NON EGO NUNC HADRIAE] *Adriae*
 duo nostri, & Borrichianus; reliqui *Hadriae*;
 quod rectum esse jam olim docuit Jov. Pontanus
 L. 1. de Aspiratione. neque aliter lapides
 literati apud Ald. Manutium in Orthographia.

4. ULTERIUSQUE DOMOS VADERE MEMNONIAS]
Memnonias duo Colbertini cum Groningano,
 & Borrichiano. in *emnonias* primus
 noster, supra scripto *Memno*. in *Emonias* unus
 Regius, noster secundus. *Moemonias* alter
 Regius. in *Aemonias* videtur probare Lipsius L. 4.
 Ant. Lect. C. II. sed *Memnonias* legi debere
 jam alii evicerunt. Beroaldus utrum *Memno-*
nias domos pro Aethiopia capiat, an pro Suis,

non satis certus est, & in bivio haeret. Sufa
 intelligi docuit Turnebus L. 21. C. 16. Salma-
 sius autem Exercit. Plin. p. 612, de Memno-
 nis regia Aethiopia capi posse innuit. quod
 verum est. Curtius L. 4. C. 8. *Cupido haud in-*
justa quidem, ceterum intempestiva inceserat,
non interiora modo Aegypti, sed etiam Aethio-
piam invisere. Memnonis Titbonique celebrata
regia cognoscendae vetustatis avidum traherat pene
extra terminos solis. de tali itinere loquitur no-
 ster, quo fidem suam probet Tullio, si per
 Cynthiam liceret, vel extra mundi terminos
 iturus comes. pariter ad uxorem suam Papi-
 nius L. 3. Silv. 5.

Quam-

Illa mihi totis argutat noctibus ignes,
 Et queritur nullos esse relicta deos.
 Illa meam mihi se jam denegat, illa minatur,
 10 Quae solet ingrato tristis amica viro.
 His ego non horam possum durare querelis.
 Ah pereat, si quis lentus amare potest.
 An mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas,
 Atque Asiae veteres cernere divitias:
 15 Ut mihi deducta faciat convicia puppi
 Cynthia, & insanis ora notet manibus:
 Osculaque opposito dicat sibi debita vento,
 Et nihil infido durius esse viro?

Tu

*Quamquam, & si gelidas irem mansurus ad
 Arctos,
 Vel super Hesperiae vada caligantia Thulos,
 Aut septemgeminum caput haud penetrabile Nilii,
 Hortarere vias.*

9. ILLA MEAM MIHI JAM SE DENEGAT] infuavis numerus, sed quem levi transpositione reddas suaviores, illa meam mihi se jam denegat. nec dubito quin ita fuerit a manu poetae.

10. QVAE SOLET IRATO TRISTIS AMICA VIRO] quo altius circumspicio, & rimor mentem Propertii, eo minus adridet Passeratii expositio. non dicit poeta, se iratum velle relinquere Cynthiam; sed vero eam sibi cum Tullio amicitiam esse, ut vel in ultimis orbis oras una proficisci possit, imo velit, nisi obster amor Cynthiae, deserit se conquerentis, ac crebris magnisque precibus ut ne id faciat contendentis, & turpem perfidi ingratiq; animi notam totis noctibus occentantis. noli itaque dubitare quin scriptum fuerit *Quae solet ingrato*, quum paullo post clarissime mentem suam exponat poeta hoc versu, *Et nihil infido durius esse viro*. vides ut *infidum* & *ingratum* conjungat. Ovidius Epist. Medae:

Est aliqua ingrato meritum exprobrare voluntas.

Hac fruor: haec de te gaudia sola feram.

ac deinde:

Aut nos Scylla rapax canibus misisset edendos!

Debuit ingratis Scylla nocere viris.

durum in eadem re dixit idem Naso Remed. Amoris:

Illic & juvenes votis oblitvia poscunt:

Et si qua est duro capta puella viro.
 hoc est, ingrato, & (ut pater Ennius loquitur) lapideo, quem non miseret neminis, qui neque bene meritis movetur, neque lacrimis emollefcit.

17. OSCULAQUE OPPOSITO DICAT SIBI DEBITA VENTO) *debita* Palmerius; quod insuper ridicule exponit. male quoque Fruterius *debita* L. 2. Verif. C. 18. quum in libris suis extare fateatur *debita*; quod in suis & Gebhardus invenit, & agnoscit Groninganus cum duobus nostris & Colbertinis. *Hoc est*, inquit Scaliger, *exprobrat Vento, sibi eripi oscula ab ipso*. *Opposito, adverso, ut oppositi sunt vultus eorum nobis, quibuscum exposulamus. In prior editione non bene haec assequabamur*. haec ingenue vir ille maximus. puto tamen veriolem sensum fore, si dicamus, ventum secundum ac vela facturo Propertio faventem, Cynthiae votis *oppositum* vocari, hoc est contrarium, qui violenter ei eriperet oscula ab infido amatore sibi debita, quorum usufructu in posterum sit carendum. sic Laodamia apud Nasonem:

Aulida te fama est vento revertente morari.

Ab, me cum fugeres, hic tibi ventus erat?

Tum freta debuerant vestris obfistere remis.

Illud erat saevius utile tempus aquis.

ac deinde:

Raptus es hinc praecipis: & qui tua vela vocaret,

Quem cuperent nautae, non ego, ventus erat.

Ventus erat nautis aptus, non aptus amanti.

Solvor ab amplexu, Protesilaë, tuo.

debeo hanc observationem insigni Viro Petro

Burman

Tu patrum meritas conare anteire secures,

20 Et vetera oblitis jura referre foris.

Nam tua non aetas umquam cessavit Amori;

Semper at armatae cura fuit patriae.

Et tibi non umquam nostros puer iste labores

Adferat, & lacrimis ultima vota meis.

25 Me

Burmanno, cui hae nostrae literae indies plura & majora debebunt. mihi autem volupè est in amicitia carissimi capitis gloriari.

20. ET VETERA OBLITIS JURA REFERRE SOCIIS) Tò sociis retinendum videri possit. Cicero pro Lege Manil. C. 8. dico, ejus (L. Luculli) adventu maximas Mithridatis copias omnibus rebus ornatas atque instructas fuisse; urbemque Asiae clarissimam nobisque amicissimam Cyzicenorum, obsessam esse ab ipso rege maxima multitudine, & oppugnatam vehementissime. pro Murena C. 15. cum totius impetus belli ad Cyzicenorum moenia constrisset, eamque urbem sibi Mithridates Asiae januam fore putavisset, qua effracta & revulsa, tota pateret provincia, perfecta ab Lucullo haec sunt omnia: ut urbs fidelissimorum sociorum defenderetur, & omnes copiae regis diuturnitate obsidionis consumerentur. pro Archia C. 9. populi Romani laus est, urbem amicissimam Cyzicenorum ejusdem (L. Luculli) consilio, ex omni impetu regio ac totius belli ore ac faucibus ereptam esse atque servatam. & isto quidem bello libertatem meruerunt. Deinde autem, quod in quadam seditione cives aliquot Romanos flagris caesos necassent, ab Augusto redacti sunt in servitutem, M. Apulejo, P. Silio Coss. tamen ab eodem Augusto reddita iis libertas est haud ita multo post, M. Druso Libone, L. Calpurnio Pisone Coss. ut auctor est Dio L. 54. Strabo quoque liberam fuisse urbem sua aetate testatur L. 12. quae quum ita sint, haud difficilem amplector Nic. Heinsii correctionem, ex corrupta membranarum scriptura referre foris feliciter restituentis veram ac legitimam

Et vetera oblitis jura referro foris.

nam in foro jam dicebatur. quo jam aliquo tempore caruerant Cyziceni. quod noster referre jura vocat, id Caesar dixit reddere L. 7. Bell. Gall. C. 76. Hujus opera Comii, ita ut antea demonstravimus, fideli atque utili superioribus annis erat usus in Britannia Caesar: pro quibus meritis civitatem ejus immunem esse jussit; jura legesque reddiderat: atque ipsi Morinos attri-

buerat. intellige jura & leges patrias; quibus carendum erat gentibus devictis. quod tam ferociter conqueritur Critognatus Arvernus ibid. C. 77. depopulata Gallia, magnaue illata calamitate, Cimbrum finibus nostris aliquando excesserunt, atque alias terras perverunt: jura, leges, agros, libertatem nobis reliquerunt. Romani vero quid petunt aliud, aut quid volunt, nisi invidia adducti, quos fama nobiles potentesque belli cognoverunt, horum in agris civitatibusque considerare, atque his aeternam injungere servitutem? neque enim umquam alia conditione bella gesserunt. quod si ea, quae in longinquis nationibus geruntur, ignoratis; respicite finitimam Galliam, quae in provinciam redacta, jure & legibus commutatis, securibus subiecta, perpetua premitur servitute.

21. CESSAVIT AMORI) cessavit, quod bene restituit Scaliger, agnoscunt omnes libri. servavit a Beroaldo est: quum tamen Volsci quoque editio. cessavit praeferat, nec non Veneta A. 1475.

22. SEMPER AT ARMATAE) & armatae libri Livinejici cum Borrichiano & uno Colbertino. parum refert quid malis. odiose nugatur Palmerius cum suo inarmatae, quod vult oppositum esse τὸ ἐξ armatae.

24. LACRIMIS OMNIA NOTA MEIS) locus adfectus, quem medicando etiam pejus corruerunt. Turnebus refingebat omnia nota L. 21. Adv. C. 6. Passeratius vero somnia nota. sed quantivis pretii est lectio codicis nostri fecundi, saepe boni, in quo claris literis legitur lacrimis ultima vota meis. Mortem intelligit, quae est linea postrema omnium votorum, & sacra anchora miserae mortalitatis, qua omnia infelicitis vitae mala expiari putabant. Ovidius L. 4. Pont. Epist. 14.

Ipsa quoque est invisa salus, suntque ultima vota

Quolibet ex istis scilicet ire locis.

Virgilius L. 11. Aen.

at non, Evandre, pudendū
Volneribus pulsū aspicias; nec sospite dirum
Optabis

25 Me sine, quem semper voluit Fortuna jacere,
 Hanc animam extremae reddere nequitiae.
 Multi longinquo periere in amore libenter,
 In quorum numero me quoque terra tegat.

Non

Optabis nato funus pater.
 id vero vel maxime locum habet in amore aeternum atque infelice. Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 5.

Nullus amor tanti est; (abeaspharetrate Cupido)
Ut mihi sint toties maxima vota mori.
Vota mori mihi sunt, cum te peccasse recordor.
 & L. 3. Eleg. 14.

Tunc ah, tunc odi frustra quod amare necesse est.

Tunc ego, sed tecum, mortuus esse velim.
 L. 10. Metam. ubi Myrrhae historia:
Nec modus aut requies, nisi mors, reperitur amoris.

Mors placet. erigitur: laqueoque innectere fauces
Destinat.

Virgilius L. 4. divini operis:
Tum vero infelix fati exterrita Dido
Mortem orat: taedet caeli convexa tueri.
 & infelix ille Damon in Pharmaceutria:
vivite silvae.

Praeceptis aërii specula de montis in altum
Deferat. extremum hoc munus morientis habeto.

sic Clitophon ille, quum Leucippen e medio sublatam falso crederet, in publico iudicio crimen alienum in se transtulit, sola spe mortis, apud Achillem Tatium L. 7. talium ultimorum votorum, etiam talium exemplorum, pleni sunt libri, & quotidiana experientia. unum non possum quin addam, tragicum sanc ac miserabile, Hieronymi Angeriani, patricii Neapolitani, cujus habemus *Erotopaegnon*, libellum argutum atque elegantem. in eo libello quod postremum est epigramma, colore adeo naturali praepingit infaustos illos fluctus animi desperata salute rabidi, ut vel silicem movere possit. finita autem in his verbis:

Vivite vos alii, quibus omnia junctis affert
Laelius Amor. gladium tum meae sume manus.
Ne trepida, rapidas quum spiritus ibis ad auras
Clamabit, Mortis Caelia causa fuit.

& perfecit cogitarum nefas. de quo non sine causa lamentatur noster ille Hoofdius in epistola luculenta, quam Florentia scripsit ad

amicos sodalitates poeticae Amstelodamenses:
Ziet ook Puozzoles strant, de kuilen, bergen, daelen,

Die Celia haar lof wel plachten op te haelen,
Wanneer d'Angeriaen verrok zijn waere min,
Poëtery geacht van zijne afgodin:
Zoo dat zijn min en pijn geen ander loon mogt beuren

Dan laas! met eigen handt zijn lijf en ziel te scheuren.

Beweeglijk ongeluk! waarom werdt (dit's mijn vraeg)

Bedrukte min gestraft, die zelf doch is een plaeg?

male meruerunt de posteritate novissimi editores scriptorum Hoofdiatorum, qui carmen & notum & nobile nullo suo merito strangularunt. Ceterum parvis recordiae facinus, quamquam ex dispari causa, videre est in Joanne Valdesio, homine Hispano, apud Jo. Pierium Valerianum L. 1. de infelicitate literatorum.

26. HANC ANIMAM EXTREMAE REDDERE NEQUITIAE) extremae nequitiae exponit Passerarius, tam dissolutae inertiae, ut nihil supra. aberravit vir doctissimus a seopo poetae, qui ipse melius mentem suam exponit L. 2. Eleg. 19.

Quod mihi si ponenda tuo sit corpore vita;
Exitus hic nobis non inhonestus erit.

& jam respiciens L. 3. Eleg. 19.

Seu moriar; fato, non turpi fractus amore.
Atque erit illa mihi mortis honesta dies.

Vide & Nafonem L. 2. Amor. El. 10. *Felix, quem Veneris certamina mutua perdunt.* & quae istic sequuntur pluscula. haec est illa extrema nostri nequitia. quam nimis aperte interpretatur Janus Etruscus in tomo 1. Deliciar: Ital. p. 910.

27. LONGINQVO PERIERE IN AMORE) Livinejus putat longinquum hic amorem dici, quia Propertius in Umbria natus Romanam Cynthia deperibat. qui error est jocularis. Longinquus saepe idem valet quod longus, si ve diuturnus. Lucilius L. 30.

Scito etenim bene longinquum mortalibus morbum

- Non ego sum laudi, non natus idoneus armis:
 30 Hanc me militiam fata subire volunt.
 At tu seu mollis qua tendit Ionia, seu qua
 Lydia Pactoli tinguit arata liquor:
 Seu pedibus terras, seu pontum carpere remis
 Ibis, & accepti pars eris imperii:
 35 Tum tibi si qua mei veniet non inmemor hora,
 Vivere me duro fidere certus eris.

In vino esse, ubi qui invitavit dapsilius se.
 Livius L. 1. C. 31. nulla tamen ab armis quies
 dabatur ab bellicoso rege; salubriora etiam creden-
 te militiae quam domi juvenum corpora esse, do-
 nec ipse quoque longinquo morbo est implicitus.
 Caesar L. 3. Bel. Civil. C. 80. se confidere mu-
 nitionibus oppidi, si celeriter succurratur: lon-
 ginquam oppugnationem sustinere non posse. Li-
 vius L. 6. C. 8. cohortatus milites, ne tamquam
 Veios oppugnantes in opere longinquo sese tererent,
 victoriam in manibus esse. Corn. Nepos The-
 mist. C. 4. majore cum labore, & longinquiore
 tempore bellum confecturum, cum singulos con-
 sectari cogeretur. Gellius praefat. longinquis per
 hiemem noctibus, in agro terrae Aethiopiae com-
 mentationes haec ludere ac facere exorsi sumus.

31. MOLLIS IONIA) Beroaldus non intel-
 lexit hunc locum. tu Lud. Caesium vide L. 7.
 Ant. Lect. C. 10: Erasmus nostrum in pro-
 verbio *Risus Ionicus*; & Lambinum, ac Tor-
 rentium, ad illud Horatii, *Motus doceri gau-
 det Ionicos Maturata virgo*, L. 3. Od. 6. nec ma-

le Passeratius, priores secutus. tamen Phi-
 lippus Silvius eorum nullum sequitur, me-
 ra Beroaldi verba exscriptisse contentus.

32 LYDIA PACTOLI TINGUIT ARATA LI-
 QUOR) tinguit est in codice Borrichiano. re-
 cte. nam istud Regionum cingit, quod & in
 uno Mureti erat, profluxit ex vulgari scriptu-
 ra tingit. tingere autem debere scribi, ostendit
 compositum distinguere. idque plus semel
 monuit doctissimus Picrius in Castigationi-
 bus Virgilianis. *aratra* habent nostri libri,
 quasi ex condito: sed *arata* ex suis jam olim
 restituerunt viri magni, Turnebus, Lipsius,
 Passeratius. optime. *culta* vocaverat Maro in
 ejusdem regionis commemoratione, L. 10.
 Aen.

*Te quoque magnanimae viderunt, Ismare,
 gentes*

*Vulnera dirigere, & calamos armare veneno,
 Maeonia generose domo: ubi pinguis culta
 Exercentque viri, Pactolusque irrigat auro.*

VII.

Dum tibi Cadmeae ducuntur, Pontice, Thebae,
 Armaque fraternae tristitia militiae:

Atque

I. DVM TIBI CADMEAE DICUNTUR, PON-
 TICE, THEBAE] *dicuntur* Regii, Colberti-
 ni, & omnes nostri, cum editionibus vul-
 garis. non male, cum *dicere* sit canere. O-
 vidius L. 1. Metam.

*In nova fert animus mutatas dicere formas
 Corpora.*
 sed multo majoris est elegantiae, quod
 Scaliger in suis invenit, *ducuntur*. non equi-
 dem ob eam solam rationem, quam dedit

Scaliger, *forte epos acor, ut nemo, Varius du-
 cit; & Caesaris in nomen ducuntur carmina:*
 sed quod poetae quae facta esse ab aliis scri-
 bebant, ea ipsi facere dicebantur. Minucius
 Felix, de Homero, & Diis Homericis:
*Hic eorum paria composuit, sauciavit Vene-
 rem, Mariem vincit, vulneravit, fugavit.*
 Ovidius L. 2. Amor. El. 18. ad Aemilium
 Macrum, qui scribebat Paralipomena Ho-
 meri,

Carmen

Atque, ita sim felix, primo contendis Homero,
Sint modo fata tuis mollia carminibus:

5. Nos

Carmen ad iratum dum tu perducis Achillem,

Primaque juratis induis arma viris.

& L. 4. Pontic. Epist. 16.

*Et qui Penelopae rescribere iussit Ulyssen,
Errantem saevo per duo lustra mari.*

*Ingenique sui dictus cognomine Lareus,
Gallica qui Phrygium duxit in arva senem.*

rursus L. 2. Tristium:

Et tamen ille tuae felix Aeneidos auctor

Contulit in Tyrios arma virumque toros.

longe autem uberrime L. 3. Amor. Eleg. 12.
ducere vero hic valet condere, exstruere, excitare. Virgilius L. 1. Aen.

*Instant ardentes Tyrii: pars ducere muros,
Molirique arcem, Et manibus subvolvere saxa.*

Horatius L. 3. Od. 3.

Ter si resurgat murus aeneus

Ductore Phoebo.

& L. 4. Od. 6.

*Divum pater annuisses
Rebus Aeneae potiore ductos
Alite muros.*

Papinius L. 4. Theb.

rareus vacuus habitator in arvis

Monstrat Cyclopium ductas sudoribus arces.

dicit itaque noster: Dum tu, o Pontice, everfas Thebas e ruderibus suis excitas, & novas iterum condis, dumque nova arma fabricas impiis fratribus; ego, qui mos est meus, aetati ludum do, & amare non desino. &c. *Arma etiam ducuntur.* Tibullus L. 1. Eleg. 3.

*Non acies, non ira fuit, non bella: nec enses
Inmitti saevus duxerat arte faber.*

Virgilius L. 7. Aen.

alii thoracae aenos,

Aut leves ocreas lento ducunt argento.

non dubito quin haec sit vera loci hujus expositio. ad Ponticum iterum scribit Propertius Eleg. 9. e qua colligit Vossius, lib. de Poetis Latinis, etiam Amores eum lusisse. mihi secus videtur, quod cum pace maximi viri dixerim, nam si & hanc, & eam quae secundi libri ultima est, (Lyceus enim ille non est alius a Pontico, ut ibi videbimus) cum cura excusseris; nunquam ad hos lusus

descendisse clare liquebit. Et hic, & istic, hortatur Aurelius noster amicum suum, ut abjecta epici carminis gravi materia, res canat domi gestas & suabellae, praefertim quum tam festivam in mundo possideat copiam, nec foris quaerere necesse habeat. utrobique etiam ut hominem severi supercilii, ac philosophiae studiis immersum, non sine aliquo mortu traducit. *Heroo clarum Ovidius vocat* L. 4. Trist. Eleg. 10. noster etiam ipsi Homero conferre audet. Quod ut amicitiae datum merito videri potest; sic tamen magnum poetam arguit, & illustris Musae cultorem. Barthius, Animad. ad Statii L. 4. Theb. v. 45, quamvis Pontici scripta numquam viderit, quae & viderant & probaverant Naso ac Propertius, non magnae rei fuisse censeret, aut cito neglectum disparuisse, quum nemo post Ovidium ejus meminerit. Quis vero indicavit Barthio, neminem post Ovidium Pontici meminisse, in tanto naufragio optimorum scriptorum? deinde quum tot disparuerint poetae, quorum memoriam uni debemus Naso, quis inde colligere audebit, omnes istos proletarios fuisse, ac capite censos? Vellem exstaret Pontici Thebais, etiam si redimenda foret tota Papinii Thebaide. Etenim quum Virgilio propior fuerit, vixeritque saeculo omnium cultissimo; (ignoscatur hoc stupori meo irritabilis Perraltus;) & puriore usum sermone, quam Papinius, & judicio castigatore, causa nulla est cur dubitemus. Neque me movet, quod Papinium Ponticus ab eadem materia tractanda detertere non potuerit: quum sciam id ne ipsum quidem Homerum in Achille suo potuisse. Certum quoque mihi est, Ovidium ac Propertium meliores fuisse poetarum iudices, quam Barthium: quem tamen virum ab aliis virtutibus commendatissimum habeo.

3. PRIMO CONTENDIS HOMERO) *prisco* habet unus noster. quomodo Cratinum indiget Horatius L. 1. Epist. 19,

Prisco si credis, Maecenas docte, Cratino.
& ipsum Melesigenem Ovidius L. 2. Artis Amatoriae,

Sit licet antiquo Nireus adamatus Homero.
Juvenalis Sat. 9.

Ipse facit versus, atque uni cedit Homero,
Propertius

5. Nos, ut consuemus, nostros agitamus amores,
 Atque aliquid duram quaerimus in dominam.
 Nec tantum ingenio, quantum servire dolori
 Cogor, & aetatis tempora dura queri.
 Hic mihi conteritur vitae modus, haec mea fama est:
10. Hinc cupio nomen carminis ire mei.
 Me laudent doctae solum placuisse puellae
 Pontice, & injustas saepe tulisse minas.
 Me legat assidue post haec neglectus amator,
 Et profint illi cognita nostra mala.
15. Te quoque si certo puer hic concusserit arcu,
 Quod nolim nostros evoluisse deos:

Longe

Propter mille annos.
 sed vulgata non videtur tentanda, quum
 primus exister in omnibus aliis libris. primus
 hic principem notat. Horatius L. 4. Od. 9.

priores Maeonius tenet

Sedes Homerus.

quum vero dicat noster Ponticum Homero
 contendere, primario epici carminis poëtae,
 sic palmam ei ambiguum facere: non obscu-
 re amicum suum Antimacho praefert. at
 quanto poëtae! cui Critici antiqui uno qua-
 si consensu secundas ab Homero detulerunt.
 Fabium audi L. 10. C. 1. ubi post amplissi-
 mum Homeri elogium, raro assurgit, inquit,
 Hesiodus, magnaue pars ejus in nominibus est
 occupata, tamen utiles circa praecepta senten-
 tiae, lenitasque verborum, & compositionis pro-
 babilis: daturque ei palma in illo medio genere
 dicendi. Contra in Antimacho vis & gravitas,
 & minime vulgare eloquendi genus habet lau-
 dem. Sed quamvis ei secundas fere grammati-
 corum consensus deserat; & affectibus, & ju-
 cunditate, & dispositione, & omnino arte defici-
 tur: ut plane manifesto appareat, quanto sit aliud,
 proximum esse, aliud secundum. noster vix ul-
 lum discrimen agnoscere videtur L. 2. Eleg. 2. 4.
 quae est ad hunc ipsum Ponticum scripta:

Tu non Antimacho, non tutior ibis Homero.
 sed Catullus agnoscit Carm. 91.

*Parva mei mihi sunt cordi monumenta so-
 dalis:*

At populus tumido gaudeat Antimacho.

Proclus autem, omisso tumore, inter epi-
 cos poëtas, post Homerum, excellere dicit

Hesiodum, Pisandrum, Panyasin, & An-
 timachum.

9. HAEC MEA FAMA EST) *τὸ ἐστὶν* non com-
 paret in codice Groningano.

10. HINC CUPIO NOMEN CARMINIS IRE
 MEI) Gebhardus, eo quod in uno Palatina
 invenisset *capio*, citra ullam necessitatem re-
 fingit *capior*, corruptis simul in scitissime duo-
 bus aliis poëtae nostri locis, qui manum me-
 dicam neutiquam desiderabant. in omnibus
 nostris clare legitur *cupio*, quod & Regii &
 Colbertini agnoscunt. imo ipse poëta agno-
 scit hac ipsa elegia,

Et frustra cupies mollem componere versum.
 sed quis verbo tam probo dicam scribat?

16. QUOD NOLIM NOSTROS EVIOLASSE
 DEOS) *eviolasse* habent nostri libri; Gronin-
 ganus; Regii; Colbertini. *te violasse* Va-
 ticanus, Lipsio ac Livinejo testibus. *evoluisse*
 cum in vetustis membranarum reperisset Beroal-
 dus, minus tamen commode id ipsum ex-
 posuit. Canterus quoque in suis *evoluisse* in-
 venerat; sed praetulit *evaluisse*. primus Sca-
 liger vidit *evoluisse* positum esse per diaere-
 sin pro *evoluisse*. quod verum est, & Catulli
 quoque exemplo clarum, in Coma Berenice-
 ces:

Pace tua fari haec liceat, Rhamnusia virgo;

Namque ego non ullo vera timore tegam;

Non si me infestis discerpant sidera dictis,

Conditam quin veri pectoris evolulam.

volvare autem de fati fere dicitur. Virgilius
 L. 1. Aen.

Hinc populum late regem, belloque superbum,
Venturum.

Longe castra tibi, longe miser agmina septem
Flebis in aeterno furda iacere situ.

Et

Venturum excidio Lybiae: sic volvere Parcas.
& L. 3.

sic fata deum rex

Sortitur, volvitque vices: is vertitur ordo.

Stattius L. 1. Silv. 4.

*Estis in Superi: nec inexorabile Clotho
Voluit opus.*

Scaligerum sequitur Gebhardus: qui utrum poëtae mentem recte ceperit, jam examine- mus. Dicit (inquit Gebhardus) quod si te quoque amor tentaverit, Quod nolim (omnis est rejectio) nostros Deos (hoc est, nobis propitios) evoluisse, in satis suis scripsisse. Virgilius: volvens arcana fatorum. Haec ille. atqui nihil minus cogitavit Propertius. qui derisus a Pontico & male habitus quod nihil nisi amores scriberet, premeretque ingenium ignobilitate materiae, respondit, tamquam vaticinans; Si te quoque, o Pontice, tetigerit certo jactu Cupido, (neque enim spero fusos istos furori tuo destinatos a Diis nostris, amorum praesidibus, jam fuisse evolutos) longis tenebris aeternoque situ damnabis susceptam cum tanto fastu Thebaida, elegosque ac molles blanditias adhibebis, expugnando puellae tuae rigori, abjectis ac conculeatis heroum tuorum telis. sed frustra, quum jam pridem occallueris ad has delicias. Tum saepe miraberis hos meos lusos, quos nunc alto supercilio contemnis. Tum Romani poëtae omnes prae me uno sordebunt tibi. &c. ita haec pulcre cohaerent; & clariora etiam fiunt ex Elegia 9. hujus libri,

Dicebam tibi venturos, inrisor, amores.

nam quomodo istic ita insultare potuit Pontico jam amanti, si hoc loco id egit omnibus votis ne Ponticus umquam amaret? verbum autem *evolvere* accipi debere pro ad finem volvere, expedire, docet Ovidius Epist. Medae, loco unice huc faciente, ipso initio;

*Tunc, quae dispensant mortalibus fila, sorores
Debuerant fusos evoluisse meos.*

& L. 17. Metam.

trepidusque obitumque timentes

Sic exhortari, seriemque evolvere fati.

Claudianus L. 1. de raptu Proserp.

*quae seriem fatorum pollice ducunt,
Longaque serratis evolvunt saecula pensis.*

ubi vides ad tempus & annos transferri. quod etiam fecit veteribus istis non ignobilior poëta Hieron. Fracastorius Syphil. L. 1.

tantumque velit defendere Apollo,

Tempora qui longa evoluit, cui carmina curae.
fecit autem exemplo Maronis sui, qui praeverat L. 2. Geor. ubi de aesculo:

*Ergo non hiemes illava, non flabra, neque
imbres*

Convellunt: immota manet, multosque nepotes,

Multa virum volvens durando saecula vincit.
hinc *evolvere* est, secum repetere memoriam praeteriti temporis. Virgilius L. 4. Geor. de Orpheo suam Eurydicen lugente:

*Septem illum totos perhibent ex ordine mensis
Rupe sub aëria deserti ad Sorynonis vadum*

Flevisse, & gelidis haec evoluisse sub antris.
sunt autem ista verba, ut recte Servius notat ad L. 1. Aen. a filo & lanificio traducta, propriis Parcarum rebus. Virgilius L. 4. Geor.

*Carmine quo captae, dum fassis mollia pensa
Devolvunt, iterum maternas inpulit auris.*

Luctus Arifhaei.

estque imago multo lepidissima, Venerem cum populo Cupidinum nere fata hominum amatorum, itidem ut Parcas facere ajunt in ceteris mortalibus.

17. LONGE, MISER, AGMINA SEPTEM FLEBIS IN AETerno SURDA JACERE SITU.) Minus commode poëtae mentem interpretatur Passeratius, ac si is voluisset, *quereris a te caepia & intermissa carmina de bello Thebano, carie putrescere, & nequicquam a te invocari magna illa Ducum nomina, quae te exaudire non poterunt, aut ullo pacto juvare. nec hilo melius Marollii versio; & omnium interpretum miserrimus, is quem modo dixi, Silvius. hoc vult Aurelius noster; Plorabis saepe, o Pontice, opus istud tuum tam magnifice inchoatum, nec tamen perfectum, excuti tibi de manibus, neque ullam spem superesse perrextendi caeptam telam, quia te totum sibi vindicer serus iste amor. itaque Thebais tua, nulli umquam audienda, quia supremam manum non receperit, tenebris damnata cum carie ac blattis luctabitur. *Surdus* est tam qui non auditur, quam qui non audit. noster L. 4. Eleg. 5.*

*Qui versus, Coae dederit nec munera velli,
Istius*

- Et frustra cupies mollem componere versum,
 20 Nec tibi subjiciet carmina serus Amor.
 Tunc me non humilem mirabere saepe poetam:
 Tunc ego Romanis praeferar ingeniis.
 Nec poterunt juvenes nostro reticere sepulcro,
Ardoris nostri magne poeta jaces.
 25 Tu cave nostra tuo contemnas carmina fastu.
 Saepe venit magno foenore tardus Amor.

Istius tibi sit surda sine aere byra.
 Et apposite ad nostri mentem Juvenalis Sat. 7.
Nam, si Virgilio puer & tolerabile deesset
Hospitium, caderent omnes a crinibus bydri:
Surda nihil gerneret grave buccina.
 idem Sat. 13.

quos diri conscia fasti
Mens habet attonitos, & surdo verberare caedit.
 Ovidius L. 2. Pontic. Epist. 6.
Dignus es: & quoniam laudem pietate me-
reris,

Non erit officii gratia surda tui.
 20. NEC TIBI SUBJICIET CARMINA SAE-
 VUS AMOR) *saevus* habent omnes editiones
 veteres, pro quo Scaliger *serus* reposuit;
 quomodo legitur in Borrichiano. neque ali-
 ter legunt nostri duo. ita L. 2. Eleg. 24. in-
 sultat huic ipsi Pontico, quem ibi Lynceum
 vocat,

Lynceus ipse meus seros insanit amores.
servus erat in Vaticano, & Groningano: pro-
 xime verum. Palmerius, quum non ignora-
 ret Scaligeri correctionem, maluit tamen
 praeferre *ra servus*, cum ridicula exposi-
 tione.

24. MAGNE POETA VALE) *jaces* habent
 scripti omnes. sed testatur Scaliger, in suo
vale exaratum fuisse: ideo hoc ei potius vi-
 sum. quamquam ego nec illud damnem. sic
 mater Euryali Aen. L. 9.

Hec terra ignota canibus date praeda La-
tinis
Alitibusque jaces.
 Theocritus Idyll. 23.

Καὶ ἀπίχην, τὸδ᾽ μοι τῆς ἐπαύσου, ὦ φί-
λε κείσοι.

Cumque abieris, ter mihi istud acclama: o
amicus jaces.

Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 6.

Quid tamen ista fides? quid rari forma coloris?
Quid vox mystandis ingeniosa sonis?

Quid juvat, ut datus es, nostrae placuisse
puellae?

Infelix avium gloria, nempse jaces.

L. 3. Eleg. 9.

Carminibus confide bonis. jacet ecce Tibul-
lus.

est autem miserantis cum indignatione. *ta-*
ces legitur in codice Groningano, quod
 ita factum est ex ultima syllaba *τὸδ᾽ poeta*. Pal-
 merius *vale* legebat, nescio si ex libro. vi-
 desis Jo. Kirchmannum L. 3. de Funer. Rom.
 C. 9. ubi de hac adclamatione. sed mihi du-
 rum est discedere a tot scriptis consentienti-
 bus, simul & ab antiquitus cufis.

25. TU CAVE NOSTRA TUO CONTEMNAS
 CARMINA FASTU) haec est constans lectio
 omnium membranarum; (nisi quod *contem-*
das legitur in altero Colbertino;) quam fa-
 cilem & planam bene exposuit, ac defendit
 contra Palmerii *contemnas carmine sacra*, Jo.
 Passeratius. in quo codice vetere id inven-
 rit Palmerius, non indicavit. Quum vero
 omnium suarum mutationum momenta fere
 imputet uni Posthiano, testari cogor nihil
 istic diversum a vulgatis extare; idque ocu-
 lis meis plus semel credidi. quocirca & nos
 contenti erimus hoc Catone.

VIII.

TUNE igitur demens? nec te mea cura moratur?
 An tibi sum gelida vilior Illyria?
 Et tibi jam tanti quicumque est iste, v detur:
 Ut sine me vento quolibet ire velis?
 5 TUNE audire potes vefani murmura ponti
 Fortis, & in dura nave jacere potes?
 Tu pedibus teneris positas fulcire pruinas?
 Tu potes insolitas, Cynthia, ferre nives?

O uti-

Dehortatur Cynthiam a navigatione, quae puellae perjurae non poterat esse non periculosa, eo quod in mari praecipue poenas reperire soleat laesus Amor a perfidis amantibus. Virgilius L. 4. Aen.

*I, sequere Italiam ventis: pete regna per undas.
 Spero equidem mediis, si quid pia numina
 possunt,*

*Supplicia hausurum scopulis, & nomine Dido
 Saepae vocaturum.*

Ovidius Epist. Didus:

*Nec violasse fidem tentantibus aequora prodest.
 Perfidiae poenas exigit ille locus.*

*Praecipue cum laesus Amor: quia mater Amoris
 Nuda Cytheriacis edita fertur aquis.*

tum paullo post:

*Finge, age, te rapido (nullum sit in omine
 pondus)*

Turbine deprendi: quid tibi mentis erit?

Protinus occurrent falsae perjuriae linguae,

Et Phrygia Dido fraude coacta mori.

*Conjugis ante oculos deceptae stabit imago
 Tristis, & effusis sanguinolenta comis.*

2. AN TIBI SUM) Commelini liber habebat *sim*, quod majore cum emphasi dictum pronuntiat Gebhardus. mihi secus videtur, quum vehementer in Cynthiae levitatem, cum praetore quodam abiturientis, invehatur, & quidem in re praesenti. deinde in omnibus libris *sum* legitur.

6. IN DURA NAVE JACERE POTES] quid ni, quae sequeretur amatorem? pulcherrime Juvenalis Sat. 6.

Tyrrenos igitur fluctus, lateque sonantem

Pertulit Ionium constanti pectore, quamvis

Mutandum toties esset mare. iusta periculi

*Si ratio est, & honesta; timent, pavidoque
 gelantur.*

*Pectore, nec tremulis possunt insistere plantis:
 Fortem animum praebent rebus, quas turpi-
 ter audent.*

*Si iubeat conjux; durum est conscendere navim:
 Tunc sentina gravis: tunc summus vertitur aër.
 Quae moechum sequitur, stomacho valet, illa
 maritum*

*Convomit: haec inter nasutas & prandet,
 & errat*

*Per puppim, & duos gaudet tractare ru-
 dentes.*

7. POSITAS FULCIRE RUINAS) ita e suis membranis edidit Scaliger; quum in Beroldina legeretur *fulcare pruinas*, nec sensu probato nec sermone. *fulcire pruinas* habet Volscus; quam lectionem probat & operose defendit doctissimus Gronovius Diatr. ad Statii Silvas cap. 55. *fulcire ruinas*, Groninganus, duo Regii, duo nostri, Borrichianus, unus Colbertinus, (nam in altero totum distichon desideratur.) Palatini Gebhardi, & Memmianus prodente Passeratio. sed negat Gronovius *ruinas* simpliciter pro coeli ruinis dici. idque verum est. Lucretius L. 6.

*saepae geli multus fragor atque ruina
 Grandinis, in magnis sonitum dat nubibus alte.*
 Virgilius L. 1. Aen.

*Disiectam Aeneae toto videt aequore classem:
 Fluctibus oppressos Troas, coelique ruina.*

Silius L. 1. ubi Annibalis virtutes militares depraeicat.

vertice nudo

Excipere insanos imbres, coelique ruinas.

Martialis L. 3. Epigr. 100

*Imbribus immodicis coelum nam sorte rucbat.
 itaque hic reponendum erit pruinas. noster
 L. 2. Eleg. 7.*

Sidera sum testes, & matutina pruina.

D 3

nequa

- O utinam hibernae duplicentur tempora brumae,
 10 Et sit iners tardis navita Vergiliis,
 Nec tibi Tyrrhena solvatur funis arena,
 Neve inimica meas elevet aura preces:
 Et me defixum vacua patiat in ora
 Crudelem infesta saepe vocare manu.
 15 Atque ego non videam tales subsidere ventos,
 Quum tibi provectas auferet unda rates.
 Sed quocumque modo de me, perjura, mereris,
 Sit Galatea tuae non aliena viae:

Ut

neque aliter L. 3. Eleg. 12.

Et modo Taygeti crimes aspersa pruina.

quo loco itidem ruina exhibet codex Groninganus, eodem profus errore. *ad sulcare* non debet Passeratius posthabere vel Berroaldino *sulcare*, vel suo *calcare*. Virgilius Ecl. 6.

Ille latus niveum molli fultus hyacintho.

Servius: *Apud veteres unusquisque eo, super quod jacebat, FULTVS dicebatur. Lucilius in tertio, Et pulvino fultus. Virgilius:*

Atque harum effultus tergo stratisque jacebat

Velleribus.

pariter Lucanus loquitur L. 5.

Haud magis expertus discrimine Caesar in ullo est,

Quam non e stabili, tremulo sed culmine cuncta

Despiceret, flaretque super titubantia fultus. paullo post, ubi Caesar militem alloquitur, *fletis aggere fultus Cespitis.* ut ibi Caesar *cespitate*, ita hic Cynthia *fulta* est pruinis. Marolio magis placuit *calcare*; quod tamen pessime intellexit: *Peux tu de tes pieds delicats fouler toutes les injures du mauvais temps?* Philippus autem Silvius ita est interpretatus: *Tune potes, o Cynthia, jacentes pedibus pruinis sustinere? hae sane pruinac sunt hiemis Gallicae.*

7. POSITAS PRUINAS) *elegantem poni dicitur de iis quae coelo delabuntur, nive, pruina, rore. Horatius L. 3. Od. 10.*

Audis quo strepitu janua, quo nemus

Inter pulcra satum tecta remugiat

Ventis, & postias ut glaciem nives

Puro numine Jupiter?

Ovidius L. 6. Fast.

Mane ubi bis fuerit, Phoebusque iteraverit ortus,

Tactaque erit posito rore bis uda seges.

Seneca Phoeniss. v. 307.

Bruma ter posuit nives,

Et tertia jam salce decubuit Ceres.

Helenius Acro *ponere* exponit *deorsum mittere* ad locum Horatii laudatum.

II. NEU TIBI TYRRHENA) *Nec Regii, Colbertini, noster secundus, Borrichianus, Groninganus: quod est praefendum. istud vero Tyrrhena cum vicino arena sonum facit non nimis suavem. unde miror politissimum Lotichium voluisse imitatione sua quasi comprobare rem Latinis auribus insolentem atque ingrati. ita enim ille in epistola Hellicanae:*

Sed nunc Tyrrhenis forsitan tu laetus arenis,

Non memor & patriae, cum patriaque mei.

miror, inquam, & indignor. neque est sane id ipsum valde Lotichianum.

12. NEVE INIMICA MEAS ELEVET AURA PRECES) *ne ventus aliquis non bene advocatus vota mea discerpat, atque irrita nubibus donet. sic Tibullus L. 1. Eleg. 5.*

Haec mihi fingebam: quae nunc Caurusque Notisque

Factat odoratos vota per Armenios.

de ventis Deorum atque hominum inter-nuntiis multa bona hic tradit Passeratius; quorum tamen partem Turnebus jam tradiderat L. 1. Adv. C. 23. nihilominus Marollius, magistrum suum deserens, maluit ita vertere: *Et qu'en vent ennemy ne tire point des prieres de ma bouche.* Philippus Silvius sic extulit: *Ut tibi rudens non rumpatur a littore Tyrrhenno, utque insensius mihi ventus mea vota irriter.*

- Ut te felici praevecta Ceraunia remo,
 20 Accipiat placidis Oricos aequoribus.
 Nam me non ullae poterunt corrumpere taedae,
 Quin ego, vita, tuo limine vera querar.
 Nec me deficiet nautas rogitare citatos:
 Dicite, quo portu clausa puella mea est?
 25 Et dicam, licet Atracii confidat in oris,
 Et licet Eleis, illa futura mea est.
 Hic erit: hic jurata manet. rumpantur iniqui.
 Vicimus. affiduas non tulit illa preces.

Falsa

set. quid credas fensisse hos homines tam impenetrabili sapientia? nisi si forte suum istud irritare pro irrita facere posuit perspicacissimus Silvius. id ni sit; fateor mihi tenebras esse altas & densas & Cimmericis Cimmericiores.

9. UT TE FELICI PRAEVECTA CERAUNIA REMO) ita se in libro manuscripto vidisse refertur Turnebus L. II. C. 15. eamque scripturam putat Beroaldum secutum esse, quum legeretur vulgo *vectam per caerulea remo*. sane Beroaldus exponit Ceraunia montes esse Epiri, a crebris fulminibus dictos, &c. passus est tamen edi in ipso contextu (ut loquuntur) Propertii *vectam per caerulea remo*. apud Volscum erat *projecta Ceraunia*: quod ille exponit in *mare eminentia*. vides & mendosos codices secutum, & male intellexisse. veram ac veterem scripturam bene revocavit Scaliger. neque alio eunt membranae, nisi quod in pluribus *provecta* est. *praevecta Ceraunia* claris literis legitur in nostris duobus, atque in Borrichiano; uti & in editione Veneta.

21. NAM ME NON ULLAE POTERUNT CORRUMPERE, DE TE

QUIN EGO, VITA, TUO LUMINE ACERBA QUERAR.

locus varie vexatus. de te a Scaligero est: neque tamen non exstat in quibusdam scriptis. antea legebatur *taedae*. est quoque in codice Groningano *thede*. Nic. Heinsius reponit *formae*, Not. ad Ovidii L. I. Fastor. §. 287. deinde *lumine acerba querar* idem est Scaligeri; quod nimis mira interpretatione magis etiam obscuravit Schoppius L. 2. Verisimil. C. 6. in scriptis omnibus videas *limine verba querar*. non erat opus tanto molimine. germanum fuit,

Nam me non ullae poterunt corrumpere taedae, Quin ego, vita, tuo limine vera querar. non ero tui similis, o Cynthia: nullius mulieris amor adeo me immutabit, ut desinam ad fores tuas absentis vera ac iusta queri de tua levitate & perfidia. noli dubitare quin haec sit ipsa mens poetae: aut, si dubitas, contentum te teneto fidijullore ipsomet Propertio, quem videre te volo L. 2. Eleg. 6, praee omnibus commentariis. *sed vera* eruditissimo Schotto debemus L. 2. Observ. Human. C. 7: nec non elegantissimo Livinejo, idem mendum detergenti ex Plauto Amphitr. A. 2. Sc. 1. §. 44. ubi omnes pariter codices habebant *verba*:

miserrima isthaec miseria est servo bono; Apud herum qui vera loquitur, si id vi verum vincitur.

haec ideo dixi, quia Plauti editores ne verbulo quidem tralaticio meminerunt Livineji.

25. ET DICAM, LICET ATRACII CONFIDAT IN ORIS) ita liber Groninganus; quod & Livinejo notatum. reliqui *Et dicam Atracii licet haec confidat in oris*; inepte, quum proxime sequatur *illa*. egregia est Scaligeri expositio corrigentis Beroaldum. qui tamen ipse istas hallucinationes non nisi post Volscum in publicum protrusit. sed quid dicas in mentem venisse C. Barthio, qui Animad. ad L. 1. Thebaid. Statii §. 106, asserit *Atracias oras* hoc loco poni pro remotis? nondum erat certus poeta utrum iste sive proconsul, sive propractor, in cujus contubernio navigare constituerat sua Cynthia, in Aetolia sedem esset fixurus, an vero in Elide. igitur utriusque mentionem loci facit. de quo non videtur cogitasse Barthius.

27. HIC ERIT HIC. JURATA MEA EST.) novam

- Falsa licet cupidus deponat gaudia livor:
 30 Destitit ire novas Cynthia nostra vias.
 Illi carus ego : per me carissima Roma
 Dicitur : & sine me dulcia regna negat.
 Illa vel angusto mecum requiescere lecto,
 Et quocumque modo maluit esse mea :
 35 Quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiae,
 Et quas Elis opes ante pararat equis.
 Quamvis magna daret, quamvis majora daturus;
 Non tamen illa meos fugit avara sinus.
 Hanc ego non auro, non Indis flectere conchis,
 40 Sed potui blandi carminis obsequio.
 Sunt igitur Musae, neque amanti tardus Apollo :
 Quis ego fretus amo. Cynthia rara mea est.
 Nunc mihi summa licet contingere sidera plantis.
 Sive dies, seu nox venerit, illa mea est.
 45 Nec mihi rivalis certos subducet amores.
 Ista meam norit gloria canitiem.

novam ab hoc versu elegiam facit Lipsius L. 2. Var. Lect. C. 18: minus recte. porro illud *mea est*, ter repetitum, vix est ut placeat. in septem libris MSS. invenimus, *Hic erit, hic jurata manet*, sensu neque inepto, & optime cohaerente. ideoque reducendum in suam sedem putavi. belle istud *manere*, &, quod in proximo est, *ire* opponuntur.

38. NON TAMEN ILLA MEOS FUGIT AVARA SINUS) malle ego *meo sinu*: quomodo Catullus loquitur Carm. 34.

Puella nam mea, quae meo sinu fugit.

& L. Apulejus Apolog. qui *confestim te cum tuo luctu & moerore deseruit, & ad Rufinum & Aemilianum de sinu tuo aufugit?* in tribus libris erat *amara*, pro *avara*. quod idem mendum etiam infra occurrit L. 4. Eleg. 7. v. 74.

42. CYNTHIA RARA MEA EST) noster primus *Cynthia cara*. non placet. infra iterum *Cynthiam suam raram* vocat Eleg. 17.

Quamvis dura, tamen rara puella fuit. vocula est calidissimi affectus. Papinius L. 5. Silv. 2. Priscillam Abascanti adfatus:

*Nos tibi, laudati juvenis rarissima conjux,
 Longa, nec obscurum finem latura, perenni
 Tentamus dare justa byra.*

Lapis Narbonensis apud Gruterum DCIX. 3.

AELIAE. RESTITUTAE. ANIMAE
 DVLCISSIMAE. BELLATOR. AVG. LIB
 CONIVGI. RARISSIMAE. BENEMERENT
 in alio Augustae, CCCCXXVI. 3.

SECUNDINAE. PERVINCAE
 CONIVGI. CARISSIMAE
 ERGA. SE. DILIGENTISSIMAE
 FOEMINAE. RARISSIMAE

in alio Neapolitano, apud Reinesium, class. XIV. 85.

D. M.
 IVLIAE. EPIGONE
 RARISSIMAE. FEMINAE

43. CONTINGERE SIDERA PLANTIS) ita Catullus in Coma Berenicae:

*Nam quamquam me nocte premunt vestigia
 divum.*

qui locus vel solus tueri poterat *in plantis*, quod legitur in omnibus membran. neque ullo modo sunt audiendi, qui *palmis* substituerunt. vide, lectionem priscam bene tuentes, Passeratium, Schoppium L. 1. Verisim. C. 6. Delrium Comm. in Senec. Thyest. v. 884. Gevartium L. 1. Lect. Papin. C. 20.

45. SUBDUCET AMORES.) in duobus libris est *subducit*.

IX.

Dicebam tibi venturos, intrisor, amores,
 Nec tibi perpetuo libera verba fore.
 Ecce jaces, supplexque venis ad jura puellae,
 Et tibi nunc quovis imperat emta modo.
 5 Non me Chaoniae vincant in amore columbae
 Dicere quos juvenes quaeque puella domet.
 Me dolor & lacrymae merito fecere peritum:
 Atque utinam posito dicar amore rudis.
 Quid tibi nunc misero prodest grave ducere carmen,
 10 Aut Amphioniae moenia flere lyrae?
 Plus in Amore valet Mimnermi versus Homero.
 Carmina mansuetus lenia quaerit Amor.
 I, quaeso, & tristes istos compone libellos:
 Et cane, quod quaeris nosse puella velit.
 15 Quid si non esset facilis tibi copia? nunc tu
 Infanus medio flumine quaeris aquam.

Nec

II. PLUS IN AMORE VALET MIMNERMI
 VERSUS HOMERO.) exitar apud Athenaeum
 L. 13, insigne carmen Hermesianactis Colo-
 phonii; unde dicitur amasse Mimnermum
 jam senem tibicinam quamdam nomine Nan-
 no; eundemque fuisse inventorem versus
 pentametri. itaque non male, in hac quidem
 causa, Homero praefertur. quod noster Mi-
 mnermo, id Callimacho dedit Ovidius Re-
 med. Amor.

*Callimachi numeris non est dicendus Achilles:
 Cydippe non est oris, Homere, tui.*

12. CARMINA MANSUETUS LENIA QUAE-
 RIT AMOR.) Dion. Lambinus, ad Horat. L. 1.
 Epist. 6. hunc versiculum adducit ita, Car-
 mina mansuetus laevia quaerit Amor. duo quo-
 que MSS. levia habent. sed non est receden-
 dum a vulgata. metaphora ducitur a vino,
 quod *lene* dicitur quum suave est & maturum
 potui. Terentius Heaut. A. 3. Sc. 1.

pitissando modo mibi

*Quid vini absunsi! sic, Hoc, dicens, asperum
 Pater, est hoc, aliud lenius, sodes, vide.*

Cato cap. 109. de R. R. Vinum asperum quod
 erit, *lene* & *suave* si voles facere, sic facito.
 Virgilius

*Tunc pingues agri, & tunc mollissima vina.
 ei contrarium est durum, quod Lucilius fa-
 ceta voce crucium dixit.*

13. TRISTES ISTOS DEPONE LIBELLOS]
*compone libellos vidimus in octo libris. quod
 & in suis invenerant Lipsius ac Gebhar-
 dus. bene & proprie. Ovidius L. 1. Pont. E-
 pist. 1.*

*Quaeris, ubi hos possis nullo componere laeso?
 Qua steterant Artes, pars vacat illa tibi.*
 Horatius L. 4. Od. 14.

Te caede gaudentes Sicambri

Compositis venerantur armis.

& L. 1. Epist. 1.

*Quid verum, atque decens, 'curo & rogo';
 & omnis in hoc sum:*

*Condo, & compono, quae mox depromere
 possun.*

Virgilius L. 8. Aen.

*Quis neque mos, neque cultus erat: nec iura
 gere tauros,*

Aut componere opes norant, aut parcere parto.
 Terentius Heaut. Act. 4. Sc. 3.

*I ergo intro, & compone quae simul tecum
 Ferantur.*

15. QUID SI NON ESSET FACILIS TIBI
 E COPIA?]

- Nec dum etiam palles, vero nec tangeris igni.
 Haec est venturi prima favilla mali.
 Tunc magis Armenias cupies accedere tigres,
 20 Et magis infernae vincula nosse rotae:
 Quam pueri totis arcum sentire medullis,
 Et nihil iratae posse negare tuae.
 Nullus Amor cuiquam faciles ita praebuit alas,
 Ut non alterna presserit ille manu.
 25 Nec te decipiat, quod sit fatis illa parata.
 Acrius illa subit, Pontice, si qua tua est.

Quippe

COPIA?] eam sibi deesse in eadem re caussabatur Naso L. I. Amor. Eleg. 2.

*Nec mihi materia est numeris levioribus apta,
 Aut puer, aut longas comita puella comas.*

19. CUPIES ACCEDERE TIGRES) Lipsius & Gebhardus verentur ut Propertius scripserit *capere accedere*, meum nimis officioso. vide ad Eleg. 7. v. 10. quod si tam elegans est iste archaismus, quaeso quid his fiet locis?

Et cupere optatis animam deponere verbis.

*In cave ne tristi cupius pugnare puellae,
 qui non & viderit, ergo*

Non cupiet.

Intra fortunam qui cupis esse tuam.

Et cupit iratum talos me poscere eburnos.

adeo non defugit id verbi Propertius, ut etiam amasse videatur.

20. INFERNAE VINCULA NOSSE ROTAE) Passeratius in Memmiano codice invenerat *nectere vincula rotae*; quod fortasse corruptum fuerit ex *noscere vincula*, vulgata fatis commoda est, nec mutanda.

21. TOTIES ARCUM SENTIRE MEDULLIS) recte Douza F. reposuit *totis*, ex illo Ovidii *totis bibit ossibus ignem*. Catullus. Carm. 61.
toto te pectore, Theseu,

Toto animo, tota prodebat perdita mente.

23. NULLUS AMOR CUIQUAM FACILES ITA PRAEBUIT ALAS,

UT NON ALTERNA PRESSERIT ILLE MANU.

Passeratius non recte percepit mentem poetae. *Nullus amor* (inquit) *ulli unquam se tam facilem praebuit, cum advocanti praesto esset, & ad eum statim advolaret, quin postea recusaret*

venire. Non recte, dico. hoc enim voluit noster: Nemo unquam adeo felix in amore fuit, ut, semel captus, posset abire quum vellet. ubi tu, perfecta periculi magnitudine, castra movere alio constituisti; ibi vero tum obhaeret lentus Cupido, & complicatis pennis nidum fovet pertinacius. enim vero illa demum acriter te tenebit, quae longo usu facta jam est tua. Marollium audi, si tanti est, & ride: *nul' Amour ne s'est jamais presenté a quelqu'un avec des ailes si promptes, qu'il ne les ait fait presser d'une main étrangere.* quis neget hos homines sapere? porro pro ille, commodius legas *inde*, deinde, postea. & id sensus videtur flagitare.

25. NEC TE DECIPIAT, QUOD SIT SATIS ILLA PARATA.) id enim multos decipit: nec fatis firmum est Nasonis praeceptum Remed. Amor. v. 531. loco pulcre huc faciente.

26. ACRIUS ILLA SUBIT) altius in animum penetrat, te non sentiente. *subire* verbum est occultae ac furtivae molitionis. Ovidius L. I. Amor. Eleg. 2.

Nam puto sentirem, si quo tentarer amore.

An subit, & tacita callidus arte nocet?
 Epist. Heris:

Sic ubi deceptae pars est mihi maxima noctis

Acta, subit furtim lumina fessa sopor.

L. I. Art. Amat.

Pectora dum gaudent, nec sunt adstricta dolore,

Ipsa patent: blanda tum subit arte Venus;
 ibidem sub finem:

Hei mihi! non intum est, quod ames, laudare sodali.

Cum tibi laudanti credidit, ipse subit.

27. Quippe

Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos,
Nec vigilare alio nomine, cedat Amor?

Qui non ante patet, donec manus attigit ossa.

30 Quisquis es, assiduas effuge blanditias.

Illis

27. QUIPPE UBI NON LICEAT VACUOS SEDUCERE OCELLOS,
NEC VIGILARE ALIO NOMINE, CEDAT AMOR?

ita distinguendum videtur, & interpretandum aliter ac factum est a prioribus. sic putata. Etenim ubi tu quotidie ante oculos habebas dominam tuam, eam unam contemplaris unice, quum illa tibi noctes auferat, illa dies; credis fore ut tam contumax amor victus abeat, ac loco cedat? confer haec, & connecte, cum proxime praecedentibus: aut ego egregie fallor, aut verum poetae sensum erui. non ignoro in alia ivisse Lipsium L. 3. Var. Lect. C. 7. & Schoppium L. 2. Verisimil. C. 6. sed nec moveor. Cedere est eorum qui vel iudicio, vel vi aliqua maiore de possessione deiciuntur. Cicero Orat. pro Milone C. 34. *Tranquilla republica civis mei (quoniam mihi cum illis non licet) sine me ipsi, sed per me tamen, perfuriantur. ego cedam, atque abibo.* L. 3. de Oratore C. 56. *Quo mihi melius etiam illud ab Aesobine dictum videri solet, qui cum propter ignominiam iudicii cessisset Athenis,* &c. Virgilius L. 7. Aen. ubi Juno ad Alecto:

Cede locis, ego, si qua super fortuna laborum est,

Ipsa regam.

L. 12.

Cedat iulus agris: nec post arma ulla rebelles

Aeneadae referent, ferroque haec regna laceferent.

hic Amor capto semel Pontici animo nolle cedere perhibetur. versus longiore, pro *seducere*, in quatuor libris est *subducere*: in Groningano *deducere*.

29. QUI NON ANTE PATET, DONEC MANUS ATTIGIT OSSA) in Groningano est *donec cutis attigit ossa*, quod fuerit glossema, exponentis, Amorem non ante palam se prodere, quam amator praecacitate exhaustus pellis tantum factus sit atque ossa. ita vulgo nostrates, *dat meise is niet als vel en been.* neque tamen ego pro glossemate habentem, nisi obstat consensus ceterorum codi-

cum. Franc. Modius Novant. 18, & Livinejus, uterque hoc ipso Posthiano, sive Groningano libro usi, reponunt *malus*, tolerabilius aliquanto, quam Palmerii portenticum somnium, consarcinantis nobis *donec malis ab iagit ossa*; cum profecto (inquit) scripserit poeta *pagenda*, pro *panagenda*, L. 4. Eleg. 4. illo versu,

Poscis ab invita verba pigenda lyra.

ibi enim *verba pagenda* restituendum esse. nos vero eas restitutiones, tam sunt lepidae tamque molliculae, in solutum accipiemus, simul atque liquido constiterit vixisse Propertium tempestate Livii Andronici, vel paullo fuisse superiorem. bene hic Gebhardus, ex mente Scaligeri in curis secundis.

30. AUFUGE BLANDITIAS) Passeratius mallet *o fuge*; idque Tibulli ac Maronis auctoritate firmat. non male. nam *au* & *o* propemodum eodem fuisse sono apud antiquos videntur: super qua re, praeter magistros veteres, consulere potes J. C. Scaligerum L. 1. de causis linguae Latinae C. 8. Lipsium de recta pronuntiatione L. 1. Cap. 11. Aufon. Popmann de usu antiq. locut. L. 1. C. 2. & Schoppium in Grammatica philosophica. Sed in Comelini membranis erat *effuge*: quod verum puto. Quintilianus, de uxore sua, Proem. L. 6. *Eff*, quod nefas erat, sed optabat ipsa, me salvo maximos cruciatus praecipiti via effugit. Terentius Adclph. A. 5. Sc. 8.

vitiium commune omnium est, Quod nimium ad rem in senecta adtenti sumus: hanc maculam nos decet

Effugere.

Lucretius L. 3.

Effugeret canis Hyrcano de semine saepe Cornigeri incursum cervi.

Horatius L. 2. Sat. 3.

Effugiet tamen haec sceleratus vincula Proteus, Martialis L. 11. Epigr. 99.

Effugere non est, Basse, bastatores.

quibus in locis nullo modo *ausugere* ferre possis. *effugere calumniam, offensionem, crimen, contumeliam*, passim apud Ciceronem reperies. obducunt tamen ipsius Ciceronis auctoritatem, cum quarto casu verbum *ausugere* iungentis

Illis & silices, & possunt cedere quercus:

Nedum tu possis, spiritus iste levis.

Quare, ni pudor est, quamprimum errata fateri:

Dicere quo pereas saepe in amore levat.

gentis L. 2. de nat. Deor. C. 43. Hunc (Cepheum) antecedit

Obscura specie stellarum Cassiopea:

Hanc autem illustri versatur corpore propter Andromeda, ausugiens ad spectum moesta parentis.

tum & istud Petronii objiciunt: *ausugi iudicium, harenae imposui, hospitem occidi?* ad Ciceronem quod attinet, sciant eum locum esse corruptum, & cum Grutero ex libris Palatinis legi debere *haud fugiens*. est enim Andromedae sidus multo fulgidissimum, quodque adeo Cassiopeam matrem obrusoribus stellis dotatam non parum praegravet. tantum abest ut fugiat ab ejus adspectu. Caesar Germanicus:

Nec procul Andromeda, totam quam cernere posse.

*Obscura sub nocte licet: sic emicat ore,
Sic magnis homeris candet nitior.*

Rufus Festus Avienus:

*Namque subest, teretisque poli simul orbe no-
zatur*

*Andromeda, ingenti quae semper luce coru-
scans*

*Sponte oculos in membra rapit: face denique
vertex*

*Ardet anhelanti, geminamque per aëra fun-
dunt*

*Lucem humeri, & summis lux aestuat ignea
plantis:*

*Ignem quin etiam per coelum cingula flammant
Andromedae, & toto vibrant in corpore flam-
mae.*

minus multis verbis eadem dixerat Cicero, si per librarios licuisset. Petronium unius literulae mutatione eleganter emendavit Casp. Schoppius L. 2. Verisimil. C. 18. sic videlicet: *Ergo me non ruina terra potuit haurire? non iratum etiam innocentibus mare? An fugi iudicium, harenae imposui, hospitem occidi, ut inter audaciae nomina mendicis, exsul, in diversorio Graecae urbis jacerem desertus? qui hanc correctionem improbabant, vim voculae an non satis videntur exegisse. alia loca, ubi ausugere quartum sibi casum adsciscat,*

nemo facile produxerit ex omni Latinitate. itaque videndum etiam atque etiam amatoribus Marcelli Palingenii, (nam & ille suos sibi invenit amatores) si satis defendere possint hos ex Sagittario verficulos:

*Hus ergo insidias, hoc blandum & dulce ve-
nenum*

Hositis tartarei, quantum potes ausuge cavent.

31. ILLIS ET SILICES, ET POSSUNT CEDERE QUERCUS) Groninganus, & silices possunt, & cedere quercus.

33. QUARE, SI PUDOR EST.) subscribo Douzac F. *ni pudor est* reponenti. nisi te pudet amoris tam abjecti. haec ferat enim Ponticus in ancilla quadam sua. Catullus:

Sed tu nescio quid febriculosi

Scorti diligis: hoc pudet fateri.

34. DICERE QUO PEREAS, SAEPE IN AMORE LEVAT) de ratione loquendi, quo pereas, dictum est ad Eleg. 4. v. 12. in amore levat legitur in omnibus membranis: nam juvat, quod nunc habent vulgatae, primum comparuit in editione Beroaldi; sive ipse id commentum erat, sive operarum aberratio. est tamen disparitas horum verborum satis evidens. Cicero L. 4. ad famil. Epist. 4. hoc studium quotidie ingravescit, credo & aetatis maturitate ad prudentiam, & his temporum vitis, ut nulla res alia levare animum molestis possit. L. 5. Epist. 13. quarum enim tu rerum cogitatione nos levare aegritudine voluisti, earum etiam commemoratione lenimur. Epistolâ ad Caesarem: jam amplitudinem gloriamque tuam magno mihi ornamento esse & fore existimo, quod me levat cura. ita laudat Nonius in Levare. quae tamen in editione nupera Ciceronis sui noluit sequi Gronovius ο μέγας. Horatius Epod. 11.

ingrata ventis dividat

Fomenta, vulnus nil malum juvantia.
in Carmine Saeculari:

Qui salutaris levat arte fessos

Corporis artus.

L. 1. Epist. 8.

*Nil audire velim, nil discere, quod levet
aegrum.*

X.

- O Jucunda quies, primo quum testis amori
 Affueram vestris conscius in lacrimis.
 O noctem meminisse mihi jucunda voluptas.
 O quoties votis illa vocanda meis.
- 5 Quum te complexa morientem, Galle, puella:
 Vidimus, & longa ducere verba mora.
 Quamvis labentes premeret mihi somnus ocellos,
 Et mediis coelo Luna ruberet equis:
 Non tamen a vestro potui secedere lusu,
- 10 Tantus in alternis vocibus ardor erat.
 Sed quoniam non es veritus concedere nobis,
 Accipe commissæ munera lætitiæ.
 Non solum vestros didici reticere dolores.
 Est quiddam in nobis majus, amice, fide.
- 15 Possum ego diversos iterum conjungere amantes,
 Et dominae tardas possum aperire fores:

Et

2. VESTRIS CONSCIUS IN LACRIMIS] Minucius Felix: *Sic solus in amoribus conscius ipse, socius in erroribus.* Cicero L. 1. ad Attic. Epist. 18. *qui mihi & in publica re socius, & in privatis omnibus conscius, & omnium meorum sermonum & consiliorum particeps esse soles.*

6. VIDIMUS IN LONGAM DUCERE VERBA MORAM.

expressit dulcissimus Lotichius L. 1. Eleg. 10. *Talia narrabat, lacrimisque fluentibus ambo Duximus in longas tristia verba moras.*

sed concinnius videtur quod ex Comelini libro & duobus Palatt. profert Gebhardus, & longa ducere verba mora. quomodo & nostri duo, cum Borrichiano: & consulti Lipsio L. 4. Ant. Lect. C. 11. atque etiam Scaligeri liber. Lipsiani tamen habebant in: non & Groninganus, & longam ducere verba moram. ubi vocola & vestigia retinet prioris lectionis. Petronius: *præclusis deinde foribus, invado pectus amplexibus, & persusum os lacrimis vultu meo contero.* Dixi vocem neuter intervenit. nam puer etiam singulibus crebris amabile pectus quassaverat.

8. ET MEDIIS COELO LUNA RUBERET EQUIS] bene ruberet. multi enim e veteribus

igneæ esse credebant corpora coelestia. quæ est Mureti observatio. est & rubere lucere, micare, nitere. Horatius L. 2. Od. 11.

Non semper idem floribus est honos Vernis; neque uno Luna rubens nitet Vultu.

Statius L. 1. Achill.

Scandeat roseo medii fastigia coeli.

Luna iugo.

idem ille poeta hunc lænæ ruborem multa cum urbanitate transtulit ad virgineum pudorem Dianæ, eodem libro, ubi Achilles in Deidamia virum orditur:

Vi potitur votis, & toto pectore veros Admovet amplexus. risis chorus omnis ab alto Astorum, & teneræ ruberunt cornua Lænæ.

rubebat nempe Luna, utpote virgo integra: ridebant stellæ, quarum plurimas imminuti pudoris beneficio in coelum vexit benignitas Jovis, Bacchi, Mercurii, Neptuni.

15. DIVISOS ITERUM CONJungere AMANTES] in Borrichiano *divisos* est. Passerarius mallet *divulsos*, quod tamen non est melius quam *divisos*, vera lectio est *diversos*, quam

- Et possum alterius curas sanare recentes;
 Nec levis in verbis est medicina meis.
 Cynthia me docuit semper quaecumque petenda,
 20 Quaeque cavenda forent: non nihil egit Amor.
 Tu cave ne tristi cupias pugnare puellae,
 Neve superba loqui, neve tacere diu:
 Neu si quid petiit, ingrata fronte negaris,
 Neu tibi pro vano verba benigna cadant.
 25 Irritata venit, quando contemnitur illa:
 Nec meminit iustas ponere laesa minas.
 At quo sis humilis magis, & subiectus Amori,
 Hoc magis effectu saepe fruire bono.

Is

habent Beroaldus & Volscus, cum Veneta editione. nec fuerat mutanda, quum ita legatur in duobus Regiis, Groningano, nostris duobus, & libris Lipsio ac Gebhardo collatis. *diversi a divertere*, unde & *divortium*. Plautus Epid. A. 3. Sc. 3.

Divortiant mores virgini longe ac lupae.

Caesar L. 2. de bello Gallico: cum Numidas diversos dispersosque in omnes partes fugere vidissent. nostri poetae locum etiam vindicaverat e codice Groningano, sive tu malis Posthiano, Franc. Modius Novant. Epist. 18. vide Gronovii notam in Senec. L. 2. de Ira C. 23.

17. CURAS SANARE RECENTES] Scaliger in suo libro *poenas* invenerat. sed praestat vulgata. aliquando enim sine *poenis* amor; sine *curis* numquam, si quidem Maroni credis, L. 6. Aen.

Nec procul hinc partem fusi monstrantur in omnem

Lugentes campi. sic illos nomine dicunt.

Hic, quos durus Amor crudeli tabe peredit,

Secreti celant calles, & myrtea circum

Silva regit. CURAE non ipsa in morte relinquent.

sanare curas etiam Tibullus dixit L. 2. Eleg. 3. de Apolline,

Nec parvis curas sanare salubribus herbis:

Quidquid erat medicae vicerat artis Amor.

similiter A. Hirtius L. 8. belli Gallici C. 37. ipse reliquas civitates adit: obsides plures imperat: timentes omnium animos consolatione sanat. Caesar L. 1. belli. civ. C. 35. reliqua, quae ad eorum sanandas mentes pertinere arbitrabatur, commemorat. Cicero L. 12. ad Attic. Epist. 20. quod etsi non dissimulationis, sed potius lenien-

di & sanandi animi causa facio. bene noster recentium curarum medelam promittit: neque enim ignorabat inveteratas difficillime sanari. atque hic credendum est peritissimo artificio in Remediis:

Principiis obsta. sero medicina paratur,

Cum mala per longas convalsere moras.

Sed propera: nec te venturas differ in horas.

Qui non est hodie, cras minus aptus erit.

Verba dat omnis amor, reperitque alimenta morando.

Optima vindictae proxima quaeque dies.

Vidi ego, quod primo fuerat sanabile, vulnus

Dilatatum longae damna tulisse morae.

etiam huc facit, nempe ad curas recentes, insignis locus Lucretii L. 4. v. 1060. sed quem te istuc legere malo.

20. QUAEQUE VERENDA FORENT] melius, meo palato; vulgatae cavenda; quod & in septem libris MSS. liquido existat. nec movere debet quemquam rō cave in versu proximo: quum ejusmodi repetitionum sexcenta exempla vel unus facile suppeditaverit Papius; nec valde defugiant poetae eo etiam ipso meliores. sane verenda est conjectura Scaligeri, ex corrupta voce quaerenda. Ovidius Fast. L. 6.

Hanc ego cum vellem genero dare, tempora taedis

Apta requirebam, quaeque cavenda forent.

noster L. 3. Eleg. 12.

Nec gravis auspici poena cavenda viri.

Cicero L. 2. de Orat. C. 72. *Alterum est illud, quod ego oratori maxime cavendum & providendum puto. Terentius Eunuch. Act. 5. Sc. 2.*

Tem pol tibi ab istot, hera, cavendum intellego.

28. EFFECTU SAEPÉ FRUARE BONO] esse
 esto

Is poterit felix una remanere puella,
30 Qui numquam vacuo pectore liber erit.

Est tres nostri, & Borrichianus, cum vulgatis. tantumdem est. veteres enim effectum & effectus dicebant. quod & in aliis compluribus obtinuit.

29. IS POTERIT] Hic, liber Comelini poterat, Groninganus, & Veneta. hoc & Passeratius vidit, ac merito improbavit.

XI.

Ecquid te mediis cessantem, Cynthia, Bajis,
Qua jacet Herculeis semita litoribus,
Et modo Thesproti mirantem subdita regno
Et modo Misenis aquora nobilibus,
5 Nostri cura subit memores ah ducere noctes?
Ecquis in extremo restat amore locus?

An

2. QUA JACET HERCULEIS SEMITA LITORIBUS] tangit Servius ad L. 6. Aen. v. 107. ad L. 7. v. 661. plenius Symmachus L. 1. Epist. 1. meminit cum voluptate vir faeculorum omnium memoria dignissimus Aelius Sincerus Sannazarius L. 2. Eleg. 7. ad Junianum Majum:

Dum tibi Bajanæ spectantur ab aequore Nymphæ,

Stagnaque vicinis hospita litoribus:

Qua vetus Herculeos perduxit semita tauros,

Longius excluso concita claustra mari,

Quaque jacet Baulos inter lucumque Sibyllæ,

Et Prochytae rectum per juga tendit iter.

& noster infra L. 3. Eleg. 16. Silius L. 12. Punicor.

docet ille repentes

Unde ferant nomen Baje, comitemque disse

Dulichiae puppis stagno sua nomina monstrat.

Ast hic Lucrino mansisse vocabula quondam

Cocytii memorat, medioque in gurgite Ponti

Herculeum commendat iter, qua discidit aequor

Amphitryoniades armeni victor Iberi.

plura sunt, valde pulcra, & bene huc facientia; sed istic videnda.

5. NOSTRI CURA SUBIT MEMORES AH DUCERE NOCTES] *abducere, aducere, adducere,* varic legitur in membranis. *traducere* in Memmii libro repererat Passeratius, quod & verum & apertum pronuntiat. ego interpreta-

mentum puto marginale *ros ducere.* sic *ducere diem* est Eleg. 14.

Sex facili totum ducit amore diem.

ducere noctem L. 4. Eleg. 6.

Sic noctem patera, sic ducam carmine.

in Groningano est *aducere*, quod minimum ab a Scaligeri lectione. rogat nimirum Cynthia, ecquid sui Propertii memor noctem nonnumquam agat infomnem? vel, si dormiat, numquid de ipso sibi somnia fingere gaudeat? nam hae occupationes esse solent amantium longule a se disjunctorum. duos infignes Ovidii locos vide, qui sint pro mille aliis; priorem Epist. Laodamiae,

Sive latet Phoebus, seu terris altior exstat, &c.

alterum Epist. Sapphus,

Tu mihi cura, Phaon: te somnia nostra reducunt: &c.

adde & tertium Terentii Eunuch. A. I. Sc. 2.

Dies noctesque me ames; me desideres;

Me somnies; me expectes; de me cogites;

Me speres; me te oblectes; mecum tota sis.

adducere retinet Gebhardus: id est, inquit, referre tecum illas noctes quas mihi impendas. credas numquam amasse hunc hominem tam frigida sententia: quam nihilominus Passeratio debet, raro benigne habito.

6. ECQUIS IN EXTREMO RESTAT AMORE LOCUS.] Passeratius: *si te non totam extremus amor occupavit.* quamquam potius ei videtur externo amore. quem diversa via sequuntur duo heroes, tamquam duo caeci iter baculo praeten-

An te nescio quis simulatis ignibus hostis
Sustulit e nostris, Cynthia, carminibus?

Atque utinam mage te remis confisa minutis

10 Parvula Lucrina cymba moretur aqua:

Aut teneat clausam tenui Teuthrantis in unda

Alternae facilis cedere lymphæ manu:

Quam

praetentantes. Marollus: *y-n-t il quelque chose de reste pour un amour extreme?* nuperus interpres: *quaenam vero superest pars nobis in amore externo?* dicere debebant: *ecquis mihi nunc locus restat apud animum tuum, o Cynthia, postquam tam longis viarum spatiis divisi sumus, ut ne videndi quidem ulla spes superfit, quod minimum est in amore & facillimum? unice huc facit elegantissimus Terentii locus Eunuch. A. 4. Sc. 2.*

Hem, biduum hic

Manendum est soli sine illa? quid tum postea?

Nihil est? quid, nihil? si non tangendi copia est,

Eho ne videndi quidem erit? si illud non licet,

Saltem hoc licebit: certe extrema linea

Amare haut nihil est.

vides, opinor, recte dici extremum amorem, qui citra ipsam extremam amandi lineam consistere cogebatur.

9. REMIS CONFISA MINUTIS] magis foret poeticum, *remo confisa minuto*. Ovidius Epist. Phyllid.

At si rostra tuo spumeferant aequora remo.

Epist. Sapphus:

Factus inops, agili peragit freta caerulea remo.
L. 2. Amor. Eleg. II.

O utinam, remo ne quis freta longa moveret,

Argo funestas pressa bibisset aquas!

II. CLAUSAM TENUI TEUTHRANTIS IN UNDA] ita Scaliger correxit, quum in suo libro invenisset *Teutantis*. sane *Teutantis* etiam apud Volscum legitur, notantem, *Lacus est parvus, qui efficitur refusione Lucrini*. haec ille solita confidentia, tamquam testis oculatus, modestius aliquanto Beroaldus, qui *Teutaris* legebat. nomen (inquit) esse videtur *pisilli fluminis sive lacus propinqui Bajis*. possumus intelligere, ibi fuisse templum Mercurii, quem prius *Teutaris* vocitarunt. sed haec longius abeunt, neque ullo nituntur auctore. Passeratii conjectura, *te fluminis abveo*, hausta est

ex facie librorum vulgatorum. nam scripti fere *teutantis*, vel *teutantis*. sed in nostro primo liquide legitur *Teutantis*. quocirca non est cur dubitemus de veritate emendationis Scaligeranae, accedente praesertim Siliii auctoritate, L. II. de Hannibale Capuae epulante:

At quum pulsa fames, & Bacchi munera duram

Laxarunt mentem, quum fronti reddita demum

Laetitia, & positae graviore pectore curae;

Personat Euboeica Teuthras testudine, Cymes

Incola, & obrusas immitti murmure saevae

Inter bella tubae, permulcet cantibus aures.

deinde etiam voce inter fila modulantem inducit:

Inprimis dulcem, Poeno laetante, per aures

Nunc voce infundit Teuthras, nunc peccine cantum.

& paullo post, finito cantico:

Sic tum Pierius bellis durata virorum

Pectora Castalio frangebant carmine Teuthras.

ci *Teuthranti Silius*, ut solet, nomen ab aliquo vicino flumine impertite videri potest. neque obstat aquae ignobilitas: potuit enim clarior fuisse alia tempestate. ex nostro poeta licet colligere, nonnihil remotam fuisse ab litore Bajano. ego libenter pro *euriop capiam*, vel *pro-piscina*, propter voculam *clausam*.

12. ALTERNAE FACILIS CEDERE LYMPHA MANU] *alternae*, omnes libri. unus *Livineji alternæ*; quod crederet librarius *in manu esse sexti casus*. atqui veteres, & in iis C. Caesar, in huiusmodi omnibus finalem *i dem* jubebant. ipse Augustus ita scribebat, teste Servio grammatico, qui ad L. 8. Aen. v. 696. ex libris Augusti de Vita sua haec refert: *Antonium iussisse ut legiones suae apud Cleopatram excubarent, ejusque nutu & jussu parerent*. atque ita passim Virgilius. portuque subimus *Chaonio*. *Armenias curru subjungere tigres*. *Quod nec concubitu indulgent. neque aspectu ne subtra-*

he

Quam vacet alterius blandos audire susurros
Molliter in tacito litore compositam.

15 Ut solet amoto labi custode puella
Perfida, communes nec meminisse deos.

Non quia perspecta non es mihi cognita fama;
Sed quod in hac omnis parte timetur amor.

20 Ignoscas igitur, si quid tibi triste libelli
Attulerint nostri, culpa timoris erit.

An

*be nostro. Venatu invigilant pueri. Parce metu
Cytherea. neque hic deferendam sibi antiqui-
tatem putavit excellentissimum Fracastorius
Syphil. L. 1.*

*Namque iterum, quum fata dabunt, laben-
tibus annis*

*Tempus erit, quum nocte atra sopita jacebit
interitum data.*

videndi A. Gellius L. 4. C. 16. Pierius Vale-
rianus Castig. ad L. 4. Georg. 7. 198. Ery-
thraeus indice Virgil. in *Concubitu*; in *Venatu*;
in *Virtu*. & praeter omnes eruditissimus Vof-
sius L. 2. de Analogia C. 18.

13. BLANDOS AUDIRE SUSURROS) *tenuis*,
Groninganus codex. *haurire*, Borrichianus,
utrisque Gebhardi, quod is praefert. cave
quidquam mutes. susurris non potest aptius
epithetum dari quam *blandi*. neque istud al-
terum praefendum vulgato videtur. Hora-
tius L. 3. Od. 8. in re simili,
scopulis surdior Icaro

Voces audit adhuc integer.

15. AMOTO LABI CUSTODE PUELLA) *amo-
ta* est in duobus Regiis; utroque Colbertinos
& uno nostro. quod auctoritate Palatarum
membranarum subfultum retineri jubet Geb-
hardus, adjecto Tibulli loco L. 1. Eleg. 3.
sanctique pudoris

Affideat custos sedula semper anus.

verum ibi sermo est de anu matre, uti patet
ex ejusdem libri Eleg. 7. ad eandem Deliam;

Non ego te propter parco tibi, sed tua mater

Me movet, atque iras aurea vincit anus.

& haec quidem anus recte dicitur custodire
pudorem filiae, scortilli puta libertini gene-
ris, in quibus adulteria non vindicabantur,
quaeque adeo custodibus servis non habebant
opus. talem vero fuisse suam Deliam ipsi
Tibullo adcredas oportet, loco jam laudato:

*Sit modo casta doce, quamvis non victa liga-
tos*

Impediat crines, nec sola longa pedes.

de servis ingenuarum custodibus pleni sunt
poetarum libri, comicorum in primis. unus
nobis Juvenalis instar omnium esto, Sat. 6.

Audito quid veteres olim moneatis amici:

Pone seram: cohibe. sed quis custodiet ipsos

Custodes? cauta est, & ab illis incipit uxor.
in verbo *labi* est energia. Cicero L. 4. ad At-
tic. Epist. 5. *ego mehercule mihi necessitatem vo-
lui imponere hujus novae conjunctionis, ne qua
mihi liceret labi ad illos. noster infra Eleg. 13.*

tardis pallescere curis

Incipis, & primo lapsus abire gradu.

16. COMMUNES NEC MEMINISSE DEOS) *me-
tuisse* est in uno nostro. Virgilius L. 1. Aen.
At sperate Deos memores sancti atque nefandi.
pro vulgata Catullum possis adducere. Carm.
27.

*Si tu oblitus es; at Dii meminerunt, memi-
nit Fides,*

Quae te ut poeniteat postmodo facti faciet tui.
clarius etiam Juvenalem Sat. 6.

*Immemor illa domus, & conjugis, atque so-
roris,*

*Nil patriae indulsit, plorantesque improba na-
tos,*

*Utque magis stupeas, ludos Paridemque relin-
quit.*

*Communes dii sunt Venus & Cupidines, quos
communi consensu venerantur amator & ami-
ca. neque erat cur hic Martem, Fortunam,
vel Mercurium denique, quaerent Passer-
ratus, & Douza F. adposuit Ovidius L. 2
Amor. Eleg. 5.*

*Haec tibi sint mecum, mihi sint communia
tecum.*

In bona cur quisquam tertius ista venit?

20. CULPA TIMENTIS ERIT) *timoris* ha-
bent omnes MSS. & primae editiones. quod
reducendum videtur. Caecina Cicroni L. 6.
ad famil. Epist. 7. *Quod tibi non tam celeriter
liber*

F

An mihi non major carae custodia matris,

Aut sine te vitae cura sit ulla meae?

Tu mihi sola domus, tu, Cynthia, sola parentes,

Omnia tu nostrae tempora laetitia.

25 Seu tristis veniam, seu contra laetus amicis,

Quidquid ero, dicam, Cynthia caussa fuit.

Tu modo quamprimum corruptas desere Bajae:

Multis ista dabunt litora diffidium:

Litora quae fuerunt castis inimica puellis.

30 Ah pereant Baeae crimen amoris aquae.

liber est redditus, ignosce timori nostro, & miserere temporis. deinde: sed, ut eodem revertar, caussa haec fuit timoris. noster quoque in fine hujus Elegiae, crimen amoris.

23. TU MIHI SOLA DOMUS &c.) Andromachae verba sunt Hectorem alloquentis apud Homerum L. 6. Iliad. v. 428.

23. TU, CYNTHIA, SOLA PARENTES) ita Terentianus Phaedria blanditur Ienoni, Phorm. Act. 3. Sc. 2.

Tu mihi cognatus, tu parens, tu amicus, tu

& Clyte, apud Valerium Flaccum, Cyzicum deffens, L. 3.

Tu mihi qui conjunx pariter fraterque parensque

Solus, & a prima fueras spes una juvenia, Deseris heu, totamque deus simul inpulit irrem.

quod sane de nostro expressum videtur L. 2. Eleg. 14.

Quum tibi nec frater, nec sit tibi filius ullus, Frater ego, & tibi sum filius unus ego.

dixerat autem, paucis versibus ante, Valerius:

primis conjunx ereptus in armis Cuncta trahis; nec dum soboles, nec gaudia de te

Ulla mihi.

30. AH PEREANT BAEAE CRIMEN AMORIS

AQUAE.) Baeae pro Bajanae, substantivum pro adjectivo. Cicero L. 12. ad Attic. Epist. 40. *Ibi sum igitur, ubi is, qui optimas Bajas habebat, quotannis hoc tempus consumere solebat.* pariter Horatius L. 2. Od. 13.

ille venena Colcha,

Et quidquid usquam concipitur nefas, Tractavit.

ibi vulgo legitur *Colchica*, ultima syllaba insequentem versum rejecta. sed *Colcha* in suis libris exstare, jam pridem testatum fecerunt Lambinus, Cruquius, Pulmannus: neque aliter exhibent membranae valde vetustae, & notae quasi Opimianae, quas mihi cum vulgatis contendendas dedit comitas viri optimi, eruditissimi, humanissimi, Jo. Georg. Graevii. utitur eadem figura in eadem voce Ovidius L. 8. Met.

Sed postquam Colchis arsit nova nupta venenis,

Flagrantemque domum regis mare vidit utrumque.

& noster *Colchum Phasin* dixit L. 3. Eleg. 21. sic montes *Dalmatae* pro *Dalmatici* apud Papinium L. 4. Silv. 7.

Quando te dulci Latio remittent

Dalmatae montes?

Libro enim 3. Silv. 3. dixerat:

Quidquid ab auriferis ejectat Iberia fossis,

Dalmatico quod monte nitet.

XII.

Quid mihi desidia non cessas fingere crimen,
 Quod faciat nobis conscia Roma moram?
 Tam multa illa meo divisa est millia lecto,
 Quanta Hypanis Veneto dissidet Eridano.
 5 Nec mihi consuetos amplexu nutrit amores
 Cynthia, nec nostra dulcis in aure sonat.

Olim

12. QUOD FACIAT NOBIS CONSCIA ROMA MORAM) nihil mutant libri. Lipsius L. 1. Var. Lect. C. 10. reponit *conscia Roma notam*: in quo adsentientem sibi habet Joannem Livinejum, alia sinxerunt alii. sed quid turbant? *facere moram* non minus Latine dicitur, quam *facere notam*. Roma autem fingitur *conscia* tam longae morae, figura elegante. Videtur vel Tullus, vel Gallus, aut potentium amicorum alius aliquis, Propertium rusticatum abducere voluisse: ei vero non venienti exprobrasse desidiam, & nimis mollem animum, qui tantillo tempore Urbe carere non posset, clavo Cupidinis affixus apud Cynthiam. Respondet poeta, Cynthiae consuetudinem minime omnium in causa esse cur pergat nidum fovere; sed moerorem ex ipsius secessu Bajano contractum. nec se posse, quamvis despectum, amorem in aliam puellam transferre, quod multis remedio fuit. esse sibi in fatis, ut Cynthia, quae primus ardor fuit, sit etiam supremus. habes argumentum Elegiacae, quam non ceperunt qui ei titulum fecerant AD CYNTHIAM. moneere istos debuerat *et illa*: quod designat notam & certam personam. videlicet Donatum ad Andr. Terent. A. 2. Sc. 1. quem & Passeratius hic laudavit.

4. QUANTUM HYPANIS VENETO DISSIDET ERIDANO) *Quanta*, N. Heinsius ad L. 1. Epist. Pontic. Ovidii y. 21. quod amplector; quamvis ille nullam rationem dederit; quum sciam ita loqui optimos quosque scriptores. Valerius Flaccus L. 3.

Dii maris, attonito conclamat ab agmine Tiphys;

Ut mea fatali damnastis pectora somno!

Heu socii, quantum complerent litora monstria!
 id est quot. & apud eundem iratus Mavors,
 L. 5. ad Jovem:

*Non opus auxilio Colchis, nec foedere vestro:
 Et Persen simul, & Minyas deposcimus hostes.*

Quin age; quid tantae coeunt in proelia gentes?

Quid tuus Aesonides?

id est tot gentes. Papinius L. 4. Silv. 3.

O quantae pariter manus laborant.

& sub finem:

Natis longior abnepotibusque

Annos perpetua gerens juvenia,

Quos fertur placidos obisse Nestor,

Quos Titonia computat senectus,

Et quantos ego Delium poposci.

idem L. 11. Thebaid.

--- plebis Danaae florem, regumque verendas

Objectare animas, ut lamentabile tantis

Urbibus induerem capiti decus.

Cicero L. 5. de Finib. *Cur ipse Pythagoras & Aegyptum lustravit, & Persarum magos adiit & cur tantas regiones barbarorum pedibus obiit & tot maria transiit? parum refert, si hic Scythiae sit Hypanis, siue Indiae; modo intelligas magnam locorum longinquitatem.*

5. AMPLEXU NUTRIT AMORES) *complexus*, Groning. Horatius L. 1. Sat. 5.

O qui complexus, & gaudia quanta fuerunt!

6. NEC NOSTRA DULCIS IN AURE SONAT) *nostro dulcis in ore sonat*, reponit N. Heinsius Not. ad L. 12. Metam. y. 430. eo quod *an* & *o* frequenter confunduntur in scriptis exemplaribus. ita sane: sed non semper, non ubique. hoc loco nihil debet mutari: est enim sermo de Cynthia dulces poetae suo nugas in aurem garricente. Valerius Cato, quem Grammaticum vocant,

vobis mea Lydia ludis,

Vos nunc alloquitur, vos nunc adridet ocellis;

Et mea submissa meditatatur carmina voce,

F 2

Cantat

- Olim gratus eram: non illo tempore cuiquam
 Contigit, ut simili posset amare fide.
 Invidiae fuimus. an me Deus obruit? an quae
 10 Lecta Prometheis dividit herba jugis?
 Non sum ego, qui fueram. mutat via longa puellas.
 Quantus in exiguo tempore fugit amor!
 Nunc primum longas solus cognoscere noctes
 Cogor, & ipse meis auribus esse gravis.
 15 Felix qui potuit praesenti flere puellae.
 Non nihil aspersis gaudet Amor lacrimis.

Aur

*Cantat & interea, mihi quae cantabat in
 aurem.*

Verus Poëta in Catalectis:

*Delia non aliter secreta silentia noctis
 Summissa ac tenui rumpere voce solet.
 Non aliter teneris collum complexa lacertis
 Auribus admotis condita verba dare.*

Martialis L. 3. Epigr. 63.

*Inter femineas vota qui luce cathedras
 Desidet, atque aliqua semper in aure sonat.*

& L. 5. Epigr. 62.

*Nescio quid dominae teneram qui garriv in
 aurem,
 Et sellam cubito dexteriore premit.*

Manilius L. 5.

*Quin etiam curas inter, secreta movebit
 Carmina, furtivo modulatus murmure vocem,
 Solus & ipse suas semper cantabit ad aures.*

adposuit Lucretius L. 4.

*Nam si abest, quod ames: praesto simulacra
 tamen sunt*

Illius, & nomen dulce obversatur ad aures.

9. NUM ME DEUS OBRUIT? AN QUAE
 LECTA PROMETHEIS DIVIDIT HERBA JUGIS?)

Guyetus quum putaret *to num* non posse hic locum habere, eo quod semper negativa subintelligitur, maluit *an*; quod ipsum legitur in margine unius Colbertini. certe aliquid ulceris latere clamat dissensus librorum, fere vel *nunc* vel *non* habentium, ac deinde atque pro *an quae*. sic & primae editiones. sed in his tenebris habenda est ratio Latinitatis. Martini Delrii lectionem si sequamur, res omnis in vado est. ille ita laudat hunc locum, Disquis. Magic, L. 3. *quis me Deus obruit? aut quae* &c. valde placet haec scriptura, modo addicerent membranae. de herba Promethea

multi multa; quae huc redeunt, valere eam ad varias incantationes magicas. hoc autem loco sumitur pro odii potione, sive misero, ut bene observavit Theod. Marcilius ad Horatium vide Quintilian. Decl. 14. & 15. quibus titulus odii portio. quae Lampertus Alardus super herba Promethea noravit ad L. 7. Valer. Flacc. *vs.* 365, ea sumit ex Joannis Brodaei libro 3. Miscell. C. 32.

II. NON SUM EGO QUI FUERAM. MUTAT VIA LONGA PUELLAS.) Phil. Rubenius sententiam jacentem erigit distinctione, L. 2. Elect. C. 2, & adjectione particulae *an*:

Non sum ego qui fueram? an mutat via longa puellas?

certe tamen *to an* abest a MSS. tamen commode revocari potest ex postrema syllaba vocis *fueram*, quae sequentem absorbebat. frequens id & quotidianum in libris vetustis. sed cogitandum. & videtur aliud velle Rubenius, aliud versus proxime praecedens. sane multum immutant miseros sua mala, extincto penitus omni pristino vigore. & sequitur fere animus fortunam. Ovidius L. 3. Trist. Eleg. 11.

Non sum ego quod fueram. quid inanem proteris umbram?

*Quid cinerem saxi bustaque nostra petis?
 Hector erat tunc cum bello certabat: at idem
 Vincens ad Haemonios non erat Hector equos.*

Me quoque, quem noras olim, non esse mento.

Ex illo sperant haec simulacra viro.

16. NON NIHIL ASPERSIS GAUDET AMOR LACRIMIS) nonnihil, plurimum. sic Livius L. 30. C. 45. *Hunc regem in triumpho ductum Polybius, haud quaquam spernendus auctor tradit.*

Aut si despectus potuit mutare calores,
 Sunt quoque translato gaudia servitio.
 Mi neque amare aliam, neque ab hac discedere fas est.
 Cynthia prima fuit, Cynthia finis erit.

20

dit. de lacrimis, suavissimo Amoris pabulo, plurima passim invenies qua in poetis qua in scriptoribus Amabilium, quae volupe erit invenisse. omnium pulcherrime Virgilius Ecl. 10.

Amor non talia curat.

Nec lacrimis crudelis Amor, nec gramina rivois,

Nec cyiso saturantur apes, nec fronde capellae.

eumque imitatus praestantissimus Tassus in Amynta Act. 1. Sc. 2.

Pasce l'agna l'herbette, il lupo l'agne;

Mà il crudo Amor di lagrime si pasce,

Ne se ne mostra mai satollo.

ibi Aegidius Menagius pulchra pluscula notavit, e multis poetis bono judicio selecta. poterat & Joannis Pierii Valeriani carmen addidisse, argutum, tenerum, dulce, & ipsa quoque reperiendi difficultate commendabile.

CVPIDO FONTANVS,

in hortis illustrissimae Isabellae Mantuanae Principis.

Aqua haec, perenni quae redundat flumine,

Non est, ut ominare, venis eruta:

Non fistulatum raptus humor pensilis:

Non per meatus lymphæ subterraneos.

Emissa plumbo profilit foratili:

Non spiritali pulsa folle excluditur:

Sed ex amantum lacrimis, quas improbus

Pascit Cupido, manat unda jugiter.

hinc fabulae amantium in fontes solutorum. Ovidius L. 9. Metam.

Sic lacrimis consumta suis Phoebeia Byblis

Vertitur in fontem; qui nunc quoque vallibus illis

Nomen habet dominae, nigraque sub ilice manat.

sic Cleopatrae imago pone fontem jacet, cubito innixa, in hortis Vaticanis, quam luculentissimo carmine nobilitavit Balthasar Castilionius, vir undequaque summus. pauculos versus delibabimus.

Quam deinde, ingenium artificis miratus IV-LVS

Egredium, celebri visendam sede locavit

Signa inter veterum heroum, saxoque perennes

Supposuit lacrymas aegrae solatia mentis.
 at ille fons exaruerat. quare ad Leonem decimum conversa Cleopatra ita pergit:

Annue supplicibus votis, nec vana precari

Me sine: parva peto: lacrimas pater optime redde,

Redde oro fetum: fetus mihi muneris instar, Improba quando aliud nil jam Fortuna reliquit.

17. MUTARE CALORES] colores, Groning. & Borrichianus. frustra. mutare usitatum imprimis verbum in inconstante amore. vide quae eruditissimus Gronovius notavit Diatr. ad Statii Silv. cap. 35.

18. SUNT QUOQUE TRANSLATO GAUDIA SERVITIO] hunc versum cum prioris commode illustrat Parmeno ille Terentianus Hecyr. Act. 1. Sc. 2.

Hic animus partim uxoris misericordia

Devinctus, partim victus hujus injuriis,

Paullatim elapsus Bacchidi: atque huc transtulit

Amorem, postquam par ingenium nactus est.

19. MI NEQUE AMARE ALIAM, NEQUE AB HAC DISCEDERE FAS EST.] Me, Groning. pro ab hac, in uno Colbertino est adhuc. desistere, e Vaticano Livinejus notavit. quod neque ipsum probum. usus quidem est eo verbo Catullus, sed ratione nonnihil diversa, Carm. 72.

Huc est mens adducta tua, mea Lesbia, culpa;

Atque ita se officio perdidit ipsa pio;

Ut jam nec bene velle queam tibi, si optima fias,

Nec desistere amare, omnia si facias.

& Ovidius Epitola Helenae,

At tu dissimula: nisi si desistere mavis.

Sed cur desistas? dissimulare potes.

Plautus, etiam utroque plenius, & magis ad mentem Propertii; si tamen a Propertio haec lectio est, Menacchm. A. 5. Sc. 2.

Quid tu tristis es? quid ille autem iratus abs te desinit?

sed vulgata recta est, nec mutandum quidquam. noster L. 3. Eleg. 23.

Flebo ego discedens, sed fetum injuria vincit: L. 2. Eleg. 4.

Nunc est ira recens, nunc est discedere tempus. pro eo abire dixit supra Eleg. 4.

Mutatam domina cogis abire mea.

XIII

TU, quod saepe soles, nostro lactabere casu
 Galle, quod abrepto solus amore vacem.
 At non ipse tuas imitabor, perfide, voces.
 Fallere te numquam, Galle, puella velit.
 5 Dum tibi deceptis augetur fama puellis,
 Certus & in nullo quaeris amore moram:
 Perditus in quadam tardis pallefcere curis
 Incipis, & primo lapsus abire gradu.
 Haec erit illarum contemti poena doloris:
 10 Multarum miseras exiget una vices.

Haec

2. QUOD ABREPTO SOLUS AMORE VACEM]
 pergit in eodem argumento, quo duas superiores elegias impleverat. *solus & vacem* laudem habent animi fidelis, etiam in amore ingrato & violenter, ut videtur, *abrepto* a rivali potiore.

6. IN NULLO QUÆRIS AMORE MORAM]
 optime huic Gallo convenisset cum Catulli Lesbia, eodem ingenio iisdem moribus morata. unde poeta iratus haec ei per Aurelium ac Furium vult nuntiari, amore non reverfuro:

*Cum suis vivat valeatque moechis,
 Quos simul complexa tenet trecentos,
 Nullum amans vere, sed idemtidem omnium
 Illa rumpens.*

8. PRIMO LAPsus ADIRE GRADU.]
 valde hic turbant libri. *primo lapsus amore gradu*, ambo Regii, Comelini membranæ, & Beroaldi ac Volsci editiones, cum Veneta. unde *amare* formabat Muretus, quem Guyerus sequitur. & tamen istud *amore* huc irrepsit ex pentametro proxime præcedente, *in nullo quaeris amore moram. adire* est in utroque Colbertino, Borrichiano, uno nostro, & Groningano. idque tuendum suscipit Passeratius, ut valeat, ad eam accedere suppliciter. non placet. *abire*, quæ vera est lectio, habet noster primus: quomodo conjecterat Palmerius; sed inficerrima expositione contendit *abire* hic esse mori: ipsum autem *mori*, cæcissimum deperire, perditæ ama-

re. melius Livinejus; & Schoppius L. 4. Verisimil. C. 6. quos sequi debebat interpres Parisinus, nisi jurasset in Passeratii verba. translatio est a re gladiatoria petita. Cicero L. 16. ad Attic. Epist. 15. *Leptæ literarum exemplum tibi misi: ex quo mihi videtur εὐαρίδης ille dejectus de gradu.* & pro Cæcina C. 15. *Non ea sola vis est, quæ ad corpus nostrum vitamque pervenit, sed etiam multo major ea, quæ, periculo mortis injecto, formidine animum perterritum loco saepe & certo de gradu demovet.* Petronius: *intorto circa brachium pallio, composui ad præsiandum gradum.* Seneca Consol. ad Polyb. C. 25. *in multa luce fortuna te posuit: omnes scient, quomodo te in isto tuo gesseris vulnere: utrumne statim percussus arma submiseris, an in gradu steteris.* Cicero statum vocat, orat. pro Cluent. C. 38. *quorum ego de sententia non debeo disputare. neque enim dubito, quin ii tales viri, suspitione aliqua percussi repente, de statu suo declinarint.* vide sis Lipsium L. 2. Saturni. C. 20.

10. MULTARUM MISERAS EXIGIT UNA VICES]
exiget, liber Groninganus, cum Borrichiano, quod verum est. *10 vices* bene explicavit Passeratius, cui addere potes Barthium Animadv. ad L. 4. Thebaid. Statii y, 620. ubi & hic nostri locus illustratur. Cicero Accus. 1. in Verr. C. 44. *nos si alienam vicem pro nostra injuria doleremus, vestigium istius in foro non esset relictum.*

Haec tibi vulgares istos compescet amores.

Nec nova quaerendo semper amicus eris.

Haec ego non rumore malo, non augure doctus;

Vidi ego, me, quaeso, teste negare potes?

15 Vidi ego te toto vinctum languescere collo,

Et flere injectis, Galle, diu manibus:

Et cupere optatis animam deponere labris,

Et quae deinde meus celat, amice, pudor.

Non ego complexus potui diducere vestros:

20 Tantus erat demens inter utrosque furor.

Non sic Aemonio Salmonida mixtus Enipeo

Tanarius facili pressit amore Deus.

Nec sic caelestem flagrans amor Herculis Heben

Sensit ab Oetaeis gaudia prima jugis.

25 Una

IT. VULGARES ISTOS COMPESCET AMORES] componet malebat Livinejus, ex Vaticano; quod fit, sepeliet. ei accedit Gebhardus not. ad L. 3. Eleg. 16. nihil tale in nostris. *compescere* est coercere, cohibere, intra fines suos continere. neque erat ullum aptius verbum pro mente poetae. Virgilius L. 3. Georg.

Continuo culpam ferro compesce: priusquam
Dira per incautum serpsam contagia vulgus.
Tibullus L. 1. Eleg. 2.

Adde merum, vinoque novos compesce dolores.
Ovidius L. 4. Trist. Eleg. 6.

Tempore Poenorum compescitur ira leonum.
& Remed. Amor.

Non potuit Minos hominis compescere penas.
Metam. L. 2.

Saevis compescuit ignibus ignes.
& L. 4.

Ut lea saeva sitim multa compescuit unda.
compescere clamorem, mare, mentem, animum,
Horatius dixit: *compescere labellum,* Juvenalis. sed modus esto exemplorum. jamne amores *compescere* deterius habebitur quam *componere*, sive sepelire?

16. ET FLERE INJECTIS, GALLE, DIU MANIBUS] quid praedices de acumine Barthii, qui L. 25. Adv. C. 4, *manicis* hic mavult, prae *manibus*, quum vinctum hominem (ita ait) loquatur poeta? quaeso, an sine manibus iniecerat Gallus brachia sua puellae collo? multa huc congeri possunt (sed non est necessesse) ex Lucretii libro quarto, parte extrema,

quibus infringantur *manicae* Barthianae.

17. OPTATIS ANIMAM DEPONERE VERBIS] non dubitat Scaliger quin Propertius scripserit *membris*, cui adlentitur Douza. atqui si pudor suus celare iussit poetam nonnihil nugarum; ubi erat is in foedum istud *membris* scribente? nam quamvis poeta Annianus, aliique ejusdem Musae viri summi assiduifque laudibus hos Virgili versibus ferebant, ex 8. Aen.

ea verba locutus

Optatos dedit amplexus, placidumque petivit
Conjugis insusus gremio per membra saporem:
tamen *membra* ibi nominasse, haud impune fuit Virgilio per Annaeum Cornutum. insulsam quidem illam, & odiosam, scrutationem vocat Gellius L. 9. C. 10. ego autem puto, si quis hodie Annaeus Cornutus contenderet, Propertium; si hic scripserit *membris*, paullo incautius scripserit; puto, inquam, eum hominem neque insulsc facturum, neque odiose. Passeratius e veteribus libris reducit *labris*. optime. vide notas Nic. Heinsii ad Ovid. L. 10. Met. v. 559. & ad Claudiani Epithal. Palladii v. 132. Hos amantium furores nemo praepinxerit melius, dulcius, venustius, nostro Secundo, Bas. 13. adde Gellium L. 19. C. 11. nam adductos istic Platonis versiculos haud dubie in animo habuit noster Umber.

24. SENSIT IN OETAIS GAUDIA PRIMA JUGIS] verissime Scaliger correxit ab *Oetaeis*.
nam

- 25 Una dies omnes potuit praecurrere amantes:
 Nam tibi non tepidas subdidit illa faces.
 Nec tibi praeteritos passa est succedere fastus:
 Nec finet abduci: te tuus ardor aget.
 Nec mirum, quum sit Jove digna, & proxima Ledaë,
 30 Et Ledaë partu, gravior una tribus.
 Illa fit Inachiis & blandior Heroinis,
 Illa suis verbis cogat amare Jovem.
 Tu vero quoniam semel es periturus amore,
 Urere. non alio limine dignus eras.

35 Quae

nam Hercules Heben in coelo duxit uxorem, factus jam Deus, postquam in monte Oeta arsisset. Catullus Carm. 65.

*Pluribus ut coeli teneretur janua divus,
 Hebe nec longa virginitate foret.*

Valerius Flaccus L. 8.

*Qualis sanguineo victor Gradivus ab Hebro
 Idalium furto subit, aut dilecta Cythera;
 Seu cum coelestes Alcidae invisere mensas
 Jam vacat, & sessum Junonia sustinet
 Hebe.*

Papinius L. 3. Silv. 1. Hercule Surrentino:

*Sive tui solium Jovis, & virtute parata
 Astra tenes, haustumque tibi succincta beati
 Neclaris, excluso melior Phryge, porrigit
 Hebe.*

apud inferos se idolum Herculis vidisse Ulysses narrat L. 11. Odyss. ipsum vero Herculem apud Deos immortales oblectari in conviviiis, uxoremque habere Heben formosissimam, Jovis ac Junonis filiam. atque ita etiam auctor exigui Hymni in Herculem. Jovianus quoque Pontanus eas nuptias in celebritate factas ostendit, non in solitudine Oetaeae, L. 1. Amor. Conjug.

*Qualis ab Herculeis surgens complexibus Hebe
 Visa est erepta virginitate queri:*

*Cum lacrimis suffusa genas, impexa capillum,
 Non oculos coram est ausa levare suos.*

28. NEC SINET ABDUCI] non finet te praedam fieri alterius puellae. recte haec interpretatur Passeratius: quare piget referre delirium Palmerii, quod tamen qui ringi expetit, omnino debet videre. Douza F. in libro Modii legi dicit adduci. cave credas: nam in eo legitur aduci, quomodo & in excerptis Lernutii, qui putat aduci idem notare quod *minui*. omnia extra lineas.

34. UTERE: NON ALIO LIMINE DIGNUS ERAS.] *Urere* habent octo MSS. melius est *Urere*, proprium amoris verbum, quod jam olim occupavit editiones puriores. Sulpicia: *Uror ego ante alias: jurat hoc, Cerinthe, quod uror.*

Tibullus L. 2. Eleg. 4.

*Et, seu quid merui, seu quid peccavimus,
 urit.*

Uror, io, remove, saeva puella, faces.
 ibidem Eleg. 6.

Ure puer, quae so, tua qui ferus otia liquit.
 tum in nostris septem, & in uno Gebhardi, erat *limine*. optime. non alio limine dignus eras, non alia domo in qua amares, non alia domina. nofter supra Eleg. 4.

*Et te circum omnes alias irata puellas
 Differet: heu nullo limine carus eris.*
 & L. 2. Eleg. 18.

*At nullo de me teritur sub limine amor, qui
 Restat, & immerita negligit aure minas.*
 L. 3. Eleg. 22.

*Limina jam nostris valeant lacrimantia ver-
 bis.*

Tibullus L. 2. Eleg. 1.

hic dicere jussit

Limen ad iratae verba pudenda senam.

Catullus Carm. 65.

*Isque domum nobis, isque dedi dominam,
 Ad quam communes exerceremus amores,
 Quo mea se molli candida diva pede
 Intulit, & trito fulgentem in limine plan-
 tam*

Innixa, arguta constitit in solea.

Terentium omitto, & Horatium, ac Naso- nem: apud quos creberrima *liminis* commemo- ratio in his ipsis negotiis.

35 Quae tibi sit felix, quoniam novus incidit error:
Et quotcumque voles, una sit ista tibi.

36. ET QUODCUMQUE VOLES,] arguta est lectio Douzæ P. *quotcumque*: ut dicat poeta, sit haec instar omnium, & quasi pro multis millibus una tibi. laudo, & amplector. sic paullo supra dixerat,

Multarum miseram exigit una vices.

& L. 2. Eleg. 19.

*Quam satis una tuis insomniæ portet ocellis,
Una sit & cuius femina multa mala.*
literam d facile transire in t, idque vicibus commutatis, non est cur multis monemus.

XIV.

TU licet abjectus Tiberina molliter unda
Lesbia Mentoreo vina bibas opere:
Et modo tam celeres mireris currere lintres,
Et modo tam tardas funibus ire rates:
5 Et nemus omne satas intendat vertice silvas,
Urgetur quantis Caucasus arboribus:

Non

Et hanc Elegiam, & simul tertiam Tibulli L. 3. eleganter ac venuste imitatus est noster Secundus L. 1. El. 2. sed ita imitatus, ut cum utroque poeta in certamen descendere videatur. quod profecto majus est quiddam, quam ut expectes ab homine Batavo, cui ad delicias atque amoenitates poeticas aspiranti obitare debebant patriarum paludum nebulosus aer, & damnatum frigoribus coelum. ita sane de Secundo nuper statuit Bajuletus quidam, homo insigniter subtilis, callidusque ac vaser, nec vanus iudex poetarum: *On voit par tous ces ouvrages, que Secundus avoit l'esprit fort beau, fort agreable, & fort enjoiné. Ce qui est d'autant plus remarquable, qu'il étoit né dans un climat qui ne paroît point favorable à la gentillesse d'esprit, qui est nécessaire à ceux qui veulent réussir dans la belle poésie. unde igitur fieri putemus, ut sub illo liquidissimo Galliae coelo nascantur Bajuleti ac Philippi Silvii?*

Scit Genius, natale comes qui temperat astrum,

*Naturae deus humanae, mortalis in unum-
Quodque caput vultu mutabilis, albus, & ater.*

2. LESBIA MENTOREO VINA BIBAS OPERE.] non sine elegantia omisit praepositionem ex, vel in. Virgilius L. 2. Georg.

*Hic petit excidit urbem, miserisque Penates
Ut gemma bibat, & Sarrano dormiat ostro.*

Seneca de Provid. Cap. 3. *Male tractatum Socratem judicas, quod illam potionem publice mixtam, non aliter quam medicamentum immortalitatis obduxit, quanto magis huic invidendum est, quam illis quibus gemma ministratur? aliter, quam Virgilius, extulerat L. Varius apud Macrobr. L. 6. C. 1,*

Incubet & Tyrius, atque ex solido bibat auro.

& noster L. 3. Eleg. 3,

Nec bibit e gemma divite nostra sitis.

5. ET NEMUS OMNE SATAS INTENDAT VERTICE SILVAS] *sacras*, non *satas*, malebat Livinejus, correctione minus necessaria: neque enim omne nemus sacrum. arbores intelligit, quae (ut Maro loquitur) posito surgunt de semine, quales sunt castanea, aesculus, quercus. ideo *satas* vocat. Horatius L. 3. Od. 10.

Audis, quo strepitu janua, quo nemus

Inter pulcra sacrum tecta remigiat

Ventis?

ita illic meliores libri: nam in vulgatis *situm* est. Festo interprete, *nemora* sunt silvae amoenae. Ea in lucorum morem disponebant. Tibullus L. 3. Eleg. 3.

Et nemora in domibus sacros imitantia lucos.
silvas dici etiam singularia arbores, bene ostendit Passeratius. cui addere potes Barthii notam ad Statii L. 2. Theb. v. 248. & Statium ipsum L. 6. v. 280,

G

Tantulus

Non tamen ista meo valeant contendere amanti.

Nescit Amor magnis cedere divitiis.

Nam sive optatam mecum trahit illa quietem,

10 Seu facili totum ducit amore diem:

Tum mihi Pactoli veniunt sub tecta liquores,

Et legitur rubris gemma sub aequoribus.

Tum mihi cessuros spondent mea gaudia reges:

Quae maneant, dum me fata perire volent.

15 Nam

Tantalus inde parens, non qui fallentibus un-
dis

Imminet, aut resugae sterilem rapit aëra sil-
væ,

Sed pius, & magni vehitur conviva Tonan-
tis.

ibi Lutatius: STERILEM RAPIT. id est, qui fugientibus pomis vacuum rapit aëra. ergo hic silvæ posuit pro arboribus. unde Virgilius, Pomæque & Alcinoi silvæ. vix bene discernas quamnam obscuritatem in his versibus se dispulisse credat Schoppius L. 3. Verisim. C. 4. nisi si intendere pro augere positum est adco obscurum.

9. MECUM TRAHIT ILLA QUIETEM] nimis arguitur Passeratius, dum trahere quietem, sive noctem, exponit, contrahere & breviorrem efficere, quia nox non possit videri satis longa fruentibus amore suo. trahere quietem hic est idem cum Virgiliano ducere somnos, L.

4. Aen. ubi Mercurius Aeneae:

Nate dea, potes hoc sub casu ducere somnos?
Nec, quæ circumstant te deinde pericula, cer-
niss?

ita Horatius dixit trahere pocula; quod alii ducere, educere, perducere, obducere; Epod. 14.

Pocula Lethæos ut si ducentia somnos
Arente fauce traxerim.

auktor Herculis in Oeta §. 645.

Caestes Tyrio mollior ostro
Solet inparvidos ducere somnos:
Aurea rumpunt tecta quietem,
Vigilesque trahit purpura noctes,

& commutantur fere hæc duo verba inter se.

10. TOTUM DUCIT AMORE DIEM] istud ducere diem belle illustravit Vir summus Jo. Geor. Graevius notis in Cicer. L. 5. ad Attic. Epist. 21.

14. DUM ME FATA PERIRE VOLENT] ducere atque inauspicata locutio, qua religiose

abstinebant homines Romani. neque ego umquam credam ira fuisse scriptum a poeta. Vir Clarissimus Petrus Francius, quo est iudicio ex longa poetice artis meditatione, putabat legi debere,

Quæ maneant, dum me fata manere volent. arguta repetitione verbi manere, & plane Ovidiana. sed quia hoc longius abit a ductu literarum, cogitemus si venire commode substitui potest. sic venire erit abire, venire in communem locum. Ovidius Epist. Didus:

Est mihi marmorea sacratus in aede Sichaëus:
Appositæ frondes velleræque alba tegunt.

Hinc ego me sensi noto quater ore citari:

Ipse sono tenui dixit, Elissa, veni.

Nulla mora est; venio. venio tibi debita conjux:

Sed tamen admissi tarda pudore mei.

huic verbo hac notione sumto respondet vocare, quod est Mortis & Fatorum. Tibullus L. 3. Eleg. 3.

Me vocet in vastos amnes, nigramque paludem

Dives in ignava luridus Orcus aqua.

Ovidius, loco laudato:

Sic, ubi fata vocant, udis abjectus in herbis,
Ad vada Maeandri concinit albus olor.

Seneca Epist. 78. Si mors accedit, & vocat, licet immatura sit, licet mediam præcidat aetatem: perceptus longissime fructus est. & L. 2.

Quæst. Nat. C. 59. Alia fortuito disponuntur: mors omnes aequè vocat. sic & poscere, & jubere, & citare fatorum & mortis propria sunt.

Petronius, in matrona Ephesina: *Quid proderit, inquit, hoc tibi, si soluta inedia fueris? si te vivam sepelieris? si, antequam fata poscant, indematatum spiritum effuderis?* Seneca

Herc. Fur. §. 189.

Nulli iussu cessare licet,

Nulli scriptum proferre diem,

Recipit populos urna citatos.

itaque

- 15 Nam quis divitiis adverso gaudet amore?
 Nulla mihi tristi praemia sint Venere.
 Illa potest magnas heroum infringere vires:
 Illa etiam duris mentibus esse dolor.
 Illa neque Arabium metuit transcendere limen,
 20 Nec timet ostrino, Tulle, subire toro:
 Et miserum toto juvenem versare cubili.
 Quid relevant variis serica textilibus?
 Quae mihi dum placata aderit, non ulla verebor
 Regna, nec Alcinoi munera despiciere.

itaque necesse habent venire, sed videbunt doctiores.

19. CONSCENDERE LIMEN,] transcendere habent septem libri, & veteres editiones. idque videtur efficacius. sic Horatius dixit *curas laqueata circum tecta volantes*, L. 2. Od. 16. nempe quae limen transcendere veritae non fuerant, & cum domino pernoctabant. erant ista superba civium potentiorum limina in multos gradus exstructa, pretiosis ac longe petitis marmoribus. ideo transcendere dixit; quod verbum est laboris ac moliminis. Cicero Orat. 4. in Catil. C. 3. *Latius opinione disseminatum est hoc malum. manavit non solum per Italiam, verum etiam transcendit Alpes.* Somn. Scip. C. 6. *Ex his ipsis cultis notisque terris, num aut tuum aut cuiusquam nostrum nomen vel Caucasum hunc, quem cernis, transcendere potuit, vel illum Gangem transfrangere?* Caesar L. 3. Bell. Gall. C. 15. *Disiectis*

antennis, quum singulas binas aut ternas naves circumfisterent, milites summa vi transcendere in hostium naves contendebant. hinc ad multa alia transfertur. suppositum *conscendere* primum comparuit in exemplaribus Colinaci Parisinis A. 1529. neque enim vidi in illis anterioribus. quinimo veram lectionem tanto post tempore & Gryphianae editiones servarunt, & Plantinianae.

22. VARIIS SERICA TEXTILIBUS?] Nic. Heinsius Not. ad Claudian. L. 1. in Eutrop. mallet *Phariis*. quod argutum est, nec tamen necessarium. *varium* est pictum, diversis coloribus distinctum. in promptu sunt exempla.

24. VEL ALCINOI MUNERA] *nec Alcinoi* conjiciebat vir Clarissimus P. Francius. recte. sic deinde in quinque codicibus scriptura offendi.

X V.

Saepe ego multa tuae levitatis dura timebam,
 Hac tamen excepta, Cynthia, perfidia.

Adspice

1. SAEPE EGO MULTA TUAE LEVITATIS DURA TIMEBAM] valde hic turbant libri, *juva* aliis, aliis *damma*, aliis *signa*, pluribus tamen *dura* praeferebantur: quod Lipsius accipit vocandi casu, L. 4. Ant. Lect. C. 11. ut illud, *Num jam, dura, paras Phrygias nunc ire per undas.* non persuadet. *multa dura* praeferae-elegantiae est, quale illud Catulli *multa jocosae*, Carm. 8.

Ibi illa multa cum jocosae fiebant,

Quae tu volebas, nec puella nolebat.
 & nostri *multa aspera*, L. 1. Eleg. 18.

Quamvis multa tibi dolor hic meus asperum debet.

pulcre antiquitatem expressit, ipse antiquis poetis solo tempore minor, Hieronymus Fracastorius Syphil. L. 1.

*En etiam, cum nos agerent crudelia nulla,
 Nec lacrymae planctusve forent, en dura tot
 inter,*

- Adspice me quanto rapiat Fortuna periclo:
 Tu tamen in nostro lenta timore venis.
- 5 Et potes hesternos manibus componere crines,
 Et longa faciem quaerere desidia.
 Nec minus Eois pectus radiare lapillis,
 Ut formosa novo quae parat ire viro,
 At non sic Ithaci digressu mota Calypso
- 10 Desertis olim fleverat aequoribus.
 Multos illa dies incomtis moesta capillis
 Sederat, injusto multa locuta falo.
 Et, quamvis numquam posthac visura, dolebat
 Illa tamen longae conscia laetitiae.
- 15 Alphesiboea suos ultra est pro conjuge fratres,
 Sanguinis & cari vincula rupit Amor.
 Nec sic Aesoniden rapientibus anxia ventis
 Hypsipyle vacuo constitit in thalamo.

Hypsi-

Spes Latii, spes & studiorum, & Palladis.
illa

Occidit.

4. TU TAMEN IN NOSTRO LENTA TIMORE VENIS] *furor*, unus Gebhardi, & noſter ſecundus, cum Borrichiano. ſed potior eſt vulgata ſcriptura. jure enim timet, cui certum imminet periculum.

5. EXTERNOS MANIBUS COMPONERE CRINES] *externos* habent multi codices. neque de ejus vocis veritate dubitarunt Beroaldus & Volſcus. *hesternos* malebat Lipſius L. 4. Ant. Leſt. C. 11: cum Livinejo: & Nic. Heinfius ad Ovid. L. 3. Artis Amat. v. 154.

Et neglecta decet multas coma. ſaepe jacere

Hesternam credas: illa repexa modo eſt.

fane hesternos eſt in uno noſtro, inque uno Colbertino. quae de adſcitiis mulierum criminibus multa dici poſſunt, jam tum Romae familiaribus, pauci ignorant. ſed procul hoc probrum fuiſſe ab Cynthia, vel unus ille verſiculus doceat L. 1. Eleg. 17.

illa meo caros donasset funere crines.

caros vocat, utpote circa quorum colendorum ſtudium tantum non infaniebant puellae. adoptivas autem comas in funus imponi ſolitas, neque pictum, neque fictum, neque ſcriptum eſt in poematis. Nec fane heri aut nudius tertius *externus* & *hesternus* confundi

coeperunt in membran. ecce inſignem locum Servii ad L. 8. Aen. v. 543.

Herculeis ſopitas ignibus aras

Excitat: hesternumque larem parvoſque penates

Laetus adit.

HESTERNUM LAREM, cui pridie ſacrificaverat, & eſt iteratio. nam male quidam EXTERNUM legunt, id eſt, extraneum.

7. EOIS PECTUS VARIARE LAPILLIS] in membran. Comelini, monente Gebhardo, erat *pectus radiare*, antiquae elegantiae verbo. uſus eo eſt Ovidius L. 3. Pont. Epist. 4.

Scuta ſed, & galeae, gemmis radiantur & auro.

Lucanus L. 7.

Miles ut adverſo Phoebi radiatus ab icſtu

Descendens totos perſudit lumine colles.

Florus L. 4. C. 2. aliquid tamen adverſus abſentem ducem auſa Fortuna eſt, circa Illyricum & Africam, quaſi de induſtria, ut proſpera ejus adverſis radiantur. Poeta antiquus in collectione Pithoecana:

metam Sol eminus exit,

Intorquetque peplum Noctis, radiatque ſororem.

itaque revocandum cenſeo verbum veteris ac probae monetae.

20 Hypsipyle nullos post illos sensit amores,
 Ut semel Aemonio tabuit hospitio.
 Conjugis Euae feros elata per ignes
 Occidit Argivae fama pudicitiae.
 Quarum nulla tuos potuit convertere mores,
 Tu quoque uti fieres nobilis historia.
 25 Desine jam revocare tuis perjuris verbis,
 Cynthia, & oblitos parce monere Deos.

Audax

21. CONJUGIS EUADNE MISEROS ELATA
 PER IGNES] cogitabam aliquando pro *miseros*
 reponi posse *mistos*, sive *mixtos*; atque hujus
 mutationis fundum mihi fingebam Nafonis
 locum L. 3. Artis Amat. ipso initio :

Accipe me, Capaneu, cineres miscebitur,
inquit

Iphias: in medios desiluitque rogos.

item alterum nostrum L. 2. Eleg. 7. ubi de
 Haemone,

Et sua cum miserae permiscuit ossa puellae.

& L. 4. Eleg. 7.

Mecum eris, & mixtus ossibus ossa teram.
 neque ignorabam saepe ita turbare librario-
 rum incitiam, & geminum germanum men-
 dum haerere in antiquis Manilii editionibus,
 L. 5.

nec parce vina recepta

Hauriet e miseris, & fructibus ipse fruatur,
Gaudebitque mero, mergetque in pocula men-
tem.

tibi nunc, Scaligeri beneficio, legitur *Hau-*
riet emiscens. Sed muto mentem, postquam
 video Heinsum in notis ad Velleji lib. 2. C.
 87, correxisse *feros*. *Seri ignes*, qui & *supre-*
mi & *extremi* dicuntur. arsit itaque Euae
 mariti Capanei rogo; non suo; quum potuis-
 set tardiores colos expectare, nisi maluisset
 amori suo ipsam quoque vitam impendere.
 Martialis L. 4. Epigr. 75.

Arserit Euae flammis injecta mariti.

eadem ratione, qua hic *feros ignes* dixit, *ul-*
timum lapidem habemus infra Eleg. 17, pro
 eo qui tegit sepulcrum:

Illic si qua meum sepelissent fata dolorem,

Ultimus & posito staret amore lapis.

extremum rogam Eleg. 19:

Nec moror extremo debita fata rogo.

serum autem vocabant, quidquid ultimum
 erat atque extremum. Virgilius L. 1. Geor.

Nosque ubi primus equis Oriens adflavit anhelis,

Illic sera rubens accendit lumina Vesper.
 nimirum sole ibi occaso. Horatius L. 1.
 Od. 15.

serus adulteros

Crines pulvere collines.

ita *serum diei*, quasi morientis & jam jam ex-
 stinguendi. Livius L. 7. C. 8. *Usque ad castra*
fugientes Hernicos Romanus sequitur: castrorum
oppugnatione, quia serum erat diei, abstinere.
 Tacitus L. 2. Annal. C. 21. *Jamque sero diei*
subducit ex acie legionem faciendis castris: cete-
rae ad noctem cruore hostium saevatae sunt. istud
serum etiam apud alios transit in miserum.
 apud Valerium Flaccum locus fuit haud ita
 pridem naufragus doctorum infamis L. 2.
 Argon.

talin' possum te credere puppi,

Care parens? possum iuris retinere periculis?

Solvimus heu miserum furis scelus.

vide mihi hariolationes interpretum. Sed be-
 ne, quod doctissimi Gronovii perspicacia ex-
 pedivit rem male intricatam, eruitque ger-
 manam poetae scripturam,

Solvimus heu serum Furis scelus.

adi tu ad L. 4. Observ. C. 12, viri laudatissi-
 mi. ubi mendum idem e Martiale quoque tol-
 litur, & Persio, ac Silio Italico.

25. REVOCARE TUIS PERJURIA VERBIS]
 pro satisfactione accipit elegantissimus Livi-
 nejus; qualis illa apud Comicos, *jurare nolle*
se factum. perperam, & praeter mentem poe-
 tae. desine, inquit, o Cynthia, novis ite-
 rum perjuriis perfidum caput obligare, ne
 Dii saepe derisi ac ludibrio habiti tandem
 aliquando vindicent numina sua toties laesa.
revocare idem valet quod *renovare*, monitum
 pridem Passeratius ad hunc locum, & Ery-
 thraco indice Virgil. in *Revocato a sanguine*
Tencri.

26. OBLITOS PARCE MOVERE DEOS] *mo-*
vere, inquit Gebhardus, *hic est zwoiv, & qui*
obdor-

Audax ah nimium, nostro dolitura periclo,
 Si quid forte tibi durius inciderit.
 Muta prius vasto labantur flumina ponto,
 30 Annus & inverfas duxerit ante vices:

Quam

obdormiverunt motu excitantur. idque firmat loco Claudiani ex libri 3. de R. P. motae somnum excussere casenae. atqui Propertius non dicit Deos obdormivisse: sed vero nimia quadam lenitate connivere ad perjuria priora, & velut oblitos esse temeratae majestatis; qui si novo aliquo facinore admoneantur, verendum fore ne ad severam excitentur vindictam. vides quam apte respondeat ad oblitos & monere: ita enim legendum: quod ante me Passeratius viderat. turbant in eodem verbo non semel codices Virgiliani: ut notavit Pierius ad Geor. L. 1. v. 351. ad Aen. L. 3. v. 187. 684. erat & in Cicerone idem mendum, Accus. 1. in Verr. C. 59. Quis a signo Vertumni in circum maximum venit, quis is unoquoque gradu de avaritia tua commoneretur? ut hodie recte legitur, ejecto veteri isto commoveretur a Dionysio Lambino. quod si quem movere hic magis delectat; is capiat pro laceffere, sive irritare. Horatius Epod. 17.

Per & Dianae non movenda numina.

Porphyrio: hoc est, non laceffenda ut moveantur & irascantur. sed, ut dixi, omnino aprius est ac verius nostrum movere. Cicero pro M. Fontejo C. 17. Nolite pati, iudices, aras Deorum immortalium, Vestaeque Matris quotidianis virginis lamentationibus de vestro iudicio commoveri.

28. SI QUID FORTE TIBI DURIOUS INCIDERIT.] unice huc facit elegans epistola apud Aristacnetum, quae nona est libri secundi. pro inciderit, vidi qui magnopere contendere acciderit esse scribendum, eo quod verbum hoc apud bonos scriptores fere occurrit in rebus malis. sed non est opus: nam & isto altero sic utuntur. Terentius Heaut. Act. 2. Sc. 4.

Hoc beneficio utriusque ab utrisque verò devincimini:

Ut nunquam ulla amoris vestro incidere possit calamitas.

Cicero L. 5. ad famil. Epist. 17. cogitareque, & in nostra civitate, & in ceteris quae rerum potitae sunt, multis fortissimis atque optimis viris injusis iudicis tales casus incidisse. & L. 1.

de Orat. C. 7. Quo quidem in sermone multa divinitus a tribus illis consularibus Cotta deplorata, & commemorata narrabat, ut nihil incidisset postea civitati mali, quod non impendere illi tanto ante vidissent. Ovidius L. 4. Trist. Eleg. 5.

Sic aequet tua nupta virum bonitate perenni;
 Incidat & vestro rara querela toro.

Seneca lib. de Vita Beata C. 15. Quae autem dementia est, potius trahi quam sequi? tam mehercule, quam stultitia & ignorantia conditionis suae, dolere, quod est aliquid tibi aut incidit durius.

29. MULTA PRIUS VASTO LABANTUR FLUMINA PONTO] nihil certius correctione Murreti, Muta prius. flumina prius sine ullo strepitu in mare devolventur. illum strepitum fluviorum mare inlabentium pulcre praepingit Homerus L. 6. Iliad. v. 396. L. 17. v. 263. L. 21. v. 190. aquae vero tranquillae eleganter Latine dicuntur mutae. Plautus Milit. Act. 3. Sc. 1.

Opus ne erit tibi advocato tristi, iracundo?
 ecce me.

Opus leni & leniorem dices, quam mutum est mare.

Seneca Herc. Fur. v. 535.

Calcavitque freti terga regenia,
 Et mutis tacitum litoribus mare.

Papinius L. 4. Silv. 3.

Qualis Cinyphius tacente ripa
 Poenos Bagrada serpit inter agros.

sic mutus ager dicitur eidem poetae late flens, L. 4. Silv. 5.

Non mille balant lanigeri greges,
 Non vacca dulci mugit adultero:

Unique (si quando) canenti
 Mutus ager domino reclamat.

& mutus canis, qui feram indagat sine latratu, L. 2. Achill.

velut ille cubilia praedae
 Indubitata tenens mutò legit arva molosso
 Venator.

ibi olim multo legebatur; sicut & multis in tragici loco laudato. fuit enim haec vocula multoties corrupta ab indoctis librariis. Papinius L. 4. Theb.

hic

- Quam tua sub nostro mutetur pectore cura,
 Sis quodcumque voles, non aliena tamen.
 Quamve mihi viles isti videantur ocelli,
 Per quos saepe mihi credita perfidia est.
 35 Hos tu jurabas, siquid mentita fuisses,
 Ut tibi suppositis exciderent manibus.
 Et contra magnum potes hos attollere solem?
 Nec tremis admissae conscia nequitiae?
 Quis te cogebat multos pallere colores,
 40 Et fletum invitis ducere luminibus?
 Quis ego nunc pereo, similes moniturus amantes.
 O nullis tutum credere blanditiis.

*hic fretus doctas anteire canendo
 Aonidas, multos Thamyris damnatus in an-
 nos.*

etiam hinc multos eliminavit vir sagacissimus
 J. F. Gronovius. Cicero L. 8. ad Attic. Epist.
 14. omnino intelligo, nullum fuisse tempus post
 has fugas & formidines, quod magis debuerit
 mutum esse a litteris. ante Petri Victorii ma-
 num medicam legebatur multum esse a litteris,
 sensu nullo. Dracontius v. 389.

*Quem penes & sensus primordia muta lo-
 quuntur,*

Et sermo retinente sonat super aethera voce.
 ita correxit Barthius, pro vulgato primordia
 multa, L. 8. Adv. C. 20. Contra factum fuit
 in Donato ad Hecyr. Act. 5. Sc. 1. & qui
 mutum diuque amaverit, PERTULI dixit.
 quum nemo non videat legendum esse mul-
 tum diuque. sic Ovidius loquitur L. 3. Amor.
 Eleg. 11.

*Multa diuque tuli: virtus patientia victa est.
 in Ciceronis Arateis idem olim mendum fuit:*

*Ipse autem labens multis equus ille tenetur
 Piscibus.*

ubi rectissime mutis substituit harum litera-
 rum sua tempestate dictator Turnebus L. 8.
 Advers. C. 17. quum & pisces sint muti, &
 duo multitudinem efficere non possint. dein-
 de apud nostrum labantur scribi debet, ex
 vetustis Mureti libris: quod sequentia duxe-
 rit & mutetur liquido comprobant.

33. QUAMVE MIHI VILES ISTI VIDEAN-

TUR OCELLI] a Beroaldo est haec lectio,
 proba & recta. in membranis erat *Quam mi-
 hi ne viles: vel, Quam tibi ne viles: nullo
 sensu, quamvis aliquem quaeserit Passera-
 tius. optimus tibi interpretis esto ille, apud
 Aristacnetum, cujus modo indicium feci.*

35. HOS TU JURABAS] eriges orationem,
 & animabis vividius, si retingas. *Quos tu ju-
 rabas.* enimvero in istis elementis initiali-
 bus vix credas quam saepe quamque crasse
 deliquerint librarii.

36. UT TIBI SUPPOSITIS EXCIDERENT
 MANIBUS] pulcre rem ipsam praepingit pu-
 rissimus ille nequitiarum arbiter: *retigit puer
 oculos suos, conceptissimisque juravit verbis, sibi
 ab Ascylo nullam vim factam.* adde locum
 elegantem Achillis Tatii initio L. 5. ubi, in
 tabula picta, Philomela capillis evulsis, so-
 lutoque cingulo, admota oculis dextera Te-
 reum vehementer inculat admissi nefarii sce-
 leris, ereptique pudoris.

37. POTES ATTOLLERE] audes attollere.
 Cicero Accus. 5. in Verr. C. 52. Tu, qui ci-
 ves Romani esse dicerentur, qui a multis cogno-
 scerentur, securi ferire potuisti? sic audere vi-
 cissim pro posse Lucretius posuit L. 6.

Vitigemi latices in aqua fontibus audem

*Misceri: quom pice nequeat gravis, & leve
 olivum.*

41. QUEIS EGO NUNC PEREO] scribe *Quis*.
 dicam ad L. 2. Eleg. 10.

XVI.

Quae fueram magnis olim parefacta triumphis
 Janua Tarpejae nota pudicitiae,
 Cujus inaurati celebrarunt limina currus
 Captorum lacrimis humida supplicibus:
 5 Nunc ego nocturnis potorum faucia rixis
 Pulfata indignis saepe queror manibus.
 Et mihi non desunt turpes pendere corollae
 Semper, & exclusi signa jacere faces.
 Nec possum infamis dominae defendere noctes
 10 Nobilis obscoenis tradita carminibus.
 Nec tamen illa suae revocatur parcere famae,
 Turpior & saeculi vivere luxuria.
 Haec inter gravibus cogor deslere querelis
 Supplicis ah longas tristior excubias.
 15 Ille meos numquam patitur requiescere postes,
 Arguta referens carmina blanditia:

Janua

Carmen nobile, argutum, aureum; sed
 cujus veros sensus frustra quis rimetur ho-
 die. cui enim vero simile fiet poetam no-
 strum, qui cum primis urbis cumque ipso
 Maecenate esset quotidie, tam putidi fuisse
 cerebri, ut mulierem haud ignobilem (talem
 fuisse merito suspiceris) mordaci carmine non
 traduceret tantum, sed & signa talia ac gno-
 rismata adderet, unde e vicinis suis facili ne-
 gotio posset dignosci? an expectabat ille ca-
 ventem Trebatium?

ne forte negotii

Incutiat tibi quid sanctarum inscitia legum:

Si mala considerit in quem quis carmina,

ius est,

Judiciumque.

& tamen scimus, non minus ac si hodie Lu-
 cretiae degeret in celebri urbis regione, fuisse
 virginem Vestalem, nomine Tarpejam; non
 castam sane, sed quae populo verba dederit,
 & casta videri voluerit; habitasse autem in
 ipsa arce Tarpeja. quibus indicibus? Mich.
 Marolio, & Philippo Silvio T. E. C. P. quo
 teste? homine vix sani capitis Ant. Vol-

seo. tanti est profiteri quae numquam didi-
 ceris.

9. INFAMIS] *infames*, Livinejus. magis
 poetice. nam de accusatorum terminatio-
 ne in *is* jam non disputamus.

13. HAS INTER GRAVIUS COGOR DEFLE-
 RE QUERELAS

SUPPLICIS A LONGIS TRISTIOR EX-
 CUBIIS.]

ita hos versus reſinxit Scaliger: sed non per-
 suasit Passeratio *ro inter* idem esse quod *prae-*
ter. *deslere* etiam per se stare debet, quod
 duriusculum videtur; nisi dicas particulam
de intendere verbi significationem. parva mu-
 tatione commodum puto sensum eliciemus.
 itaque sic habe:

Haec inter gravibus cogor deslere querelis

Supplicis ah longas tristior excubias.

interea, inquit Janua, dum domina mea in-
 tus Veneri pervigilium solvit, & in comple-
 xu felicioris columbuli haeret,

Hic lacrimans exclusus amator limina nostra

Floribus ac seris operit;

& modo mihi blanditias dicit, modo ingerit
 con-

Janua vel domina penitus crudelior ipsa,
 Quid mihi tam duris clausa taces foribus?
 Quir numquam referata meos admittis amores,
 20 Nescia furtivas reddere mota preces?
 Nullane finis erit nostro concessa dolori?
 Tristis & in tepido limine somnus erit?

Me

convicia, dum per meam duritiem stare putat quo minus & ipse admittatur. sic & intus & foris prostitutor, ac praetereuntium pupulis differor, quod me pessimis modis misericordiam habet, quodque multis lacrimis cogor sola mecum deslere. Qui hanc interpretationem exegerit ad duos postremos versus,

(*Sic ego nunc dominae vitiiis, sic semper amantis*

Fletibus, aeterna differor invidia.)

facile mihi veniam dabit mutatae lectionis. *Haec* e veteri libro depromsit Passeratius. *gravibus querelis* praeferunt octo MSS. omnesque editiones antiquae. *ab* liquido comparet in nostro primo codice. quod & in uno Palatino Gebhardus invenerat. *a* porro pro *ab* in membranis frequentissime reperitur. *longas excubias feci de longis excubiis*, quae minima est licentia, & sententiam constituit, quam antea fuerat, multo commodiorem.

17. JANUA VEL DOMINA] hic incipit nocturna querela exclusi amatoris. nihil crebrius in moribus & amoribus illorum antiquorum. passim vestigia reperias in poetis. ea carmina *παρὰ λανθίσθηρα* vocabant Graeci, a fletu ad januam, ut auctor est Plutarchus in Erotico, ubi Protogenes infectatur amorem viduae Ismenodoraе, adolescentulum Bacchonem ultro adpetentis. originem nominis adludit Persius Sat. 5.

an rem patriam rumore sinistro

Limem ad obfoenum frangam, dum Chrysidis ulas

Ebrius ante fores extincta cum face canto.

fed, ut solet, post Horatium L. 3. Od. 10.

Extremum Tamaium si biberes, Lyce,

Saevo nupta viro: me tamen asperas

Porrectum ante fores objicere incolis

Plorares Aquilonibus.

quae oda perfectissimum exemplum est carminis paraclausthyri, uti post illustrem Torrentium bene observavit Andreas Dacertius. Verum quod addit vir egregius, hanc esse

solam atque unicam, quae ex hoc genere cantilenarum ad nos pervenerit ex omni antiquitate Romana; in eo quantum fallatur, ostendit haec ipsa elegia, quam praec manibus habemus. ostendit & alia apud Nasonem, quae est sexta libri Amorum primi. est & apud Tibullum tale quid L. 1. Eleg. 2. & apud Plautum Curcul. Act. 1. Sc. 1. de toto hoc carmine paraclausthyro (id quod merito mireris) nihil monuit Julius Caesar Scalliger in laudatissimis Poëtices libris. monuit vero eruditissimus Casaubonus in commentario Persiano.

22. TRISTIS ET IN TEPIDO] sic alibi *somnum dixit amarum*. Turpis est in duobus Colbertinis, & duobus nostris, ac Borrichiano. neque aliter vulgatae pleraeque. sed male. quid sit turpe, non curant amatores, quibus utique inutilis est pudor. & sane ex usu vitae pronuntiat senex ille Plautinus Milit. Act. 3. Sc. 1.

Novo modo tu homo amas: siquidem te quicquam, quod facis, puiter.

Nihil amas: umbra es amantium magis, quam amator, Pleusides.

irreperat haec vocula ex superioribus: jam enim bis habuimus non procul ab initio. noster, ut januae miserationem moveat, queritur se totas noctes in nudo silice cubare, eumque corporis sui longo fotu tepescere, molliorem sane quam sit pectus dominae suae. pari modo Horatius de se ipso, Epod. 11.

Ferebar incerto pede

Ad non amicos heu mihi postes, & heu

Limina dura, quibus

Lumbos & infregi latus.

Scio (ut hoc obiter dicam) id carminis genus aliter ordinari debere, & ostendam, si Deus volet, suo loco: nunc libuit cum vulgo sentire. Ovidius Remed. Amor.

Nec dic blanditias, nec sac convicia possi:

Nec latus in duro limine pone tuum.

H

23. Mz

- Me mediae noctes, me sidera prona jacentem,
 Frigidaque Eoo me dolet aura gelu.
 25 Tu sola humanos numquam miserata labores
 Respondes tacitis mutua cardinibus.
 O utinam trajecta cava mea vocula rima,
 Percussas dominae vertat in auriculas.
 Sit licet & saxo patientior illa Sicano,
 30 Sit licet & ferro durior, & chalybe:

Non

23. ME SIDERA PRONA] quod si standum erit pluribus suffragiis, jam istud prona in exilium eat licebit: nam tunc sidera plena in septem libris legi numquam differebimur. idque homines doctissimos aut mutasse, aut non cepisse, pronuntiat vir insignis Jo. Fred. Gronovius L. 3. Observ. C. 3. cui ego hic quidem non accedam,

Non si me infestis disscipat filii dictis.

In Scaligeri libro erat prona; estque itidem in primo illo Groningano. nimirum haec est pars illa noctis quae sequitur post noctem mediam, quum sidera polo declivi prona jam jam mergentur in alto mari, veniente Lucifero. eam partem excipit crepusculum matutinum. nos ter autem expressit Homerum L. 12. Odyss. v. 312.

Ἦμος δὲ τρίτη νυκτὸς ἐνν, μὲν δ' ἄστρα
 βεβήκσι.

Quando autem tertia pars noctis adventit, & astra inclinarunt.

qui versus iterum legitur, L. 14. v. 482. Seneca Herc. Fur. v. 125.

Jam rava micant sidera prono
 Languida mundo: nox victa vagos
 Contrahit ignes.

Apulejus de sole dixit, medium iter everso, L. 4. Metam. Nec mora, cum jam in meridiem prono jubare; visum nos, & praecipue melonge gravius onustum producant illi latrones stabulo. ei praeiverat Naso L. 2. Metam.

Ultima prona via est; & eget maderamine certo.

Tunc etiam, quae me subjectis excipit undis,
 Ne ferar in praecipis, Tethys solet ipsa vereri.

& L. 11. ejusdem nobilissimi operis:

Pronus erat Titan, inclinatioque tenebat
 Hesperium temone fretum.

Talis & siderum est ratio; quae quia prona & e loco declivi in Oceani aequore tinguuntur, ideo cadere dicuntur & inclinari adven-

tante Aurora. de sole jam vidimus. de stellis Virgilius L. 2. Aen.

Et jam nox humida coelo
 Praecipitat, suadentque cadentia sidera so-
 mmos.

& L. 8.

Surge, age, nate dea; primisque cadentibus
 astris

Jemom ser rite preces.

nos ter L. 4. Eleg. 4.

Et jam quarta canit venturam buccina lucem,
 ipsaque in Oceanum sidera lapsa cadunt.

Papinius L. 12. Theb.

Nondum cuncta polo vigil inclinaverat astra
 Ortus, & instantem cornu tenuiore videbat
 Luna diem.

24. EOO ME DOLAT AURA GELLU] dolet habent omnes membranae; quod cur Scaliger ineptum dixerit, fateor me ignorare. ipsa nox, ipsae stellae, ipsum matutinum frigus mei miserentur: tu sola, o janua, manes immota.

25. MISERATA LABORES] dolores, Groninganus cum quinque aliis, & primitus cussis. puto ex margine irrepsisse, & fuisse interpretamentum roo labores. Virgilius L. 2. Geor. Adfuetumque malo Legarem. inibi Philargyrius: MALO. pro labore. Sic etiam e contrario laborem pro malo solet ponere. ut ibi: Ille dies primus levi primisque laborum Causa fuit. sed ibi in omnibus libris legitur malorum. unde fit, ut putem doctissimum grammaticum in animo habuisse hunc versum ex prima Aeneide, O sola infandos Trojae miserata labores. sic & Fabius quandoque aliud pro alio laudavit, non inspecto libro.

29. SIT LICET ET SAXO PATIENTIOR II. LA SICANO] Tibullus L. 3. Eleg. 2.

Non ego firmus in hoc: non haec patientia no-
 stro

Ingenio. frangit sortia corda dolor.

Plinius

Non tamen illa suos poterit compefcere ocellos,
 Surget & invitis fpiritus in lacrimis.
 Nunc jacet alterius felici nixa lacerto.
 At mea nocturno verba cadunt Zephyro.
 35 Sed tu fola mei tu maxima cauffa doloris
 Victa meis numquam, janua, muneribus.
 Te non ulla meae laefit petulantia linguae
 Quae folet iratus dicere trita loco:
 Ut me tam longa raucum patiare querela
 40 Sollicitas trivio pervigilare moras.

At

Plinius Caecilius L. 2. Epift. 10. *Hominem te patientem, vel potius durum, ac pene crudelem, qui tam infignes libros tam diu teneas!*

Ovidius L. 1. Amor. Eleg. 15.
Ergo, cum filices, cum dens patientis aratri,

Depereant aevo, carmina morte carent.

Cornelius Nepos Alcib. C. 11. *Eumdem apud Lacedaemonios, quorum moribus fumma virtus in patientia ponebatur, fic duritiae fe dediffe, ut parifimonia victus atque cultus omnes Lacedaemonios vinceret.*

33. ALTERIUS FELICI NIXA LACERTO] Gebhardus profert e codice Palatino *nexa*. fed vulgata bene habet. Ovidius Epift. Laodamia:

nox grata puellis,

Quantum fuppositus colla lacertus habet.

& Epift Sapphus:

*Saepe tuos noftra cervice onerare lacertos,
 Saepe tuae videor fupposuiffe meos.*

Tibullus L. 1. Eleg. 9.

Huic tu candentes humero fuppone lacertos.

ifti fupposito lacerto innititur puellae colum.

38. QUAE SOLET IRATUS DICERE TUTA LOCO.] Passeratius e veteri libro legit,

Quae folet immerito dicere turba loco.

necio quis fuerit ille liber: fed omnes Regii, Colbertini, Groninganus, noftri, tum quos Gebhardus infpexit, habent

Quae folet irato dicere tuta loco,
 vel *tota loco*, quod eft in Borrichiano. unde miras argutias comminifcitur Gebhardus, fed quae nihil ad Bacchum. Nic. Heinfius Not. ad L. 4. Faftor. x. 408. legebat

Quae folet irato dicere pota joco,

vel *probra joco:*

ut *jocum iratum* vocet *difteria* & *fcommata*. neque id libenter admifero. Scaligeri correctio, *trita*, felix eft, &, meo arbitrio, veriffima: quam tamen vir ille maximus fatis male interpretatur. *Trita illa* & *folita*, inquit, *quae irati folet loco* & *tempore effutire: hoc eft, quotiefcumque pofcit locus ut irafcantur*. dixiffet, *loco*, id eft *aedibus*, *januae*, *parieti*. Tibullus L. 1. Eleg. 2.

Janua difficilis domini, te verberet imber,

Te Jovis imperio fulmina miffa petant.

Janua, jam pateas uni mihi victa querelis,

Nec fertim verfo cardine aperta fonet.

Et mala fi qua tibi dixit dementia noftra,

Ignofcas. capiti fimi precor illa meo.

& L. 2. Eleg. 1.

--- *hic dicere juffit*

Limen ad iratae verba pudenda senem.

Ovidius Metam. L. 4.

Invide, dicebant, paries, quid amantibus obftas?

Quantum erat, ut fineres nos toto corpore jungi!

Aut hoc fi nimium, vel ad ofcula danda pateres!

& L. 3. Artis Amator.

Ante fores jaceat: Crudelis janua, da- met:

Multaque fubmiffe, multa minanter a- gat.

tum in Remediis:

Nec dic blanditias, nec fac convicia pofti,

Nec latus in duro limine pone tuum.

At tibi saepe novo deduxi carmina versu,
 Osculaque impressis nixa dedi gradibus.
 Ante tuos quoties verti me, perfida, postes,
 Debitaque occultis vota tui manibus?
 45 Haec ille, & si quae miseri novistis amantes,
 Et matutinis obstrepat alitibus.
 Sic ego nunc dominae vitiis; & semper amantis
 Fletibus, aeterna differor invidia.

festive, ut semper, Plautus Curcul. Act. I.
 Sc. 2.

*Pessuli, heus pessuli, vos saluto lubens,
 Vos amo, vos volo, vos peto, atque obsecro,
 Gerite amanti mihi morem amoenissimum:
 Fite causa mea Lydi barbari.
 Sufflute obsecro, & mittite istanc foras,
 Quae mihi misero amanti ebibit sanguinem.
 Hoc vide ut dormiant pessuli pessuræ,
 Nec mea gratia commovent se ocyus.
 Respicio nihili meam vos gratiam facere.*

haec sunt de illis *tritibus* & consuetis, quae
 amantes dicere solent *loco*. noster palumbus
 ait, se numquam eo petulantiae venisse, ut
 probra jaceret foribus, aut inclementer di-
 ceret: atque ideo mereri amorem suum, ne
 semper excludatur. Janus Mellerus Palmerius
 quum videret vulgatam lectionem stare
 non posse, hanc nobis auro contra non ca-
 ram excudit, *Quae solet tratus dicere tritalogus*.
 o Properti, o Properti, ecquid tibi aures
 tinniunt?

XVII.

ET merito, quoniam potui fugisse puellam,
 Nunc ego desertas alloquor Alcyonas.

Nec

I. ET MERITO] Volscus edidit *At merito*;
 quod secuta est Colinaeana. tamen formula
 fuisse videtur *Et merito*. Lucretius L. 6.

*cadunt toti monte, magnoque repente
 Concussu late disperpunt inde tremores.*

*Et merito: quoniam plaustris concussa tremi-
 scunt*

Tecta viam propter non magno pondore tota.
 Ovidius L. 3. Eleg. 12.

Fallimur? an nostris immotuit illa libellis?

Sic erat: ingenio profuit illa meo.

Et merito. quid enim formae praecordia feci?

Vendibilis culpa facta puella mea est.

L. 9. Metam. de Byblide repulfam passa:

Mens tamen ut rediit, pariter rediere furores;

Linguaeque vix tales ictu dedit aëre voces:

*Et merito; quid enim temeraria vulneris
 hujus*

*Indicium feci? quid, quae celanda fue-
 runt,*

Tam cito commisi properatis verba tabellis?

2. DESERTAS ALLOQUOR ALCYONAS] aptif-

simo exemplo utitur Alcyonum, quae aves
 sunt querulae, ac solitariae, litoribus gau-
 dentes, atque adeo honesti conjugii tenaces
 ut adulteria credantur ignorare, alteroque
 conjugum mortuo alter maneat coelebs, ac
 paullo post moerore exstinguatur. quod iti-
 dem sibi futurum auguratur poeta, quando-
 quidem ita fuerit durus, ut desertam Cyn-
 thia sua in mare ingredi sustinuerit. con-
 uenienter etiam suas querelas miscet cum
 ave moestissima. Pacuvius Teucro:

*Flexanima tamquam lymphata, & Bacchi
 sacris*

*Commota, in tumulis Teucrum commemo-
 rans meum,*

Alcyonis ritu litus pervolvans feror.

& priscorum vestigia felicissime secutus, zma-
 ragdus ille poetarum Germanorum, P. Lo-
 tichius L. 3. Eleg. 7.

*Dum fugat exoriens humentes Lucifer um-
 bras,*

Et tremulo Venetas lumine spargit aquas;

Alcyo-

Nec mihi Cassiope solito visura carinam
 Ominat: ingrato litore vota cadunt.
 5 Quin etiam absenti prosunt tibi, Cynthia, venti.
 Aspice quam faevas increpat aura minas.
 Nullane placatae veniet fortuna procellae?
 Haecine parva meum funus arena teget?
 Tu tamen in melius faevas converte querelas.
 10 Sat tibi fat poenae nox, & iniqua vada.

An

Alcyonumque sonant moestis freta mane que-
relis,

Quas dolor ante alias nunc quoque tangit
aves;

Hic ego, qua pelago Phaëthontius insluit a-
mnis,

Carmina morte tua pauca, Siibare, ca-
nam. &c.

Ovidius quoque suam Sappho unâ cum lu-
 scinia querentem inducit, avicula moestif-
 sima, uxore infelicissima:

Sola virum non ultra pie moestissima mater

Concinit Ismarium Daulias ales Ilyn.

Ales Ilyn, Sappho desertos cantat amores.

noster utraque conjungit L. 3. Eleg. 8.

Alcyonum positis requiescant ora quentelis,

Increpet absumentum nec sua mater Ilyn.

3. NEC MIHI CASSIOPE SOLITO VISURA
 CARINAM

OMINAT] ita restituit Scaliger, &
 probavit eruditus suam correctionem: non
 item expositionem. *hypallage*: inquit: *ominor*
ex ipsa Cassiope & aliis astris me non visurum
carinam. nube enim omne coelum obductum est.
 melius Guyerus: *nec ominor carinam, id est,*
navitas visuros Cassiopem, & alia sidera navium
duces. vulgata lectio valde est inconcinna.

5. QUIN ETIAM ABSENTI PROSUNT TIBI,
 CYNTHIA, VENTI.] sonus ingratus, quem
 tamen nec alii poetae spreverunt aevo illo
 cultissimo. vide quae Barthius notavit ad L.
 2. Theb. Statii v. 239. in eo errans, quod
 putet Propertiani exempli observationem esse
 in causa cur sequentia saecula totam poësin
 Latinam interstinxerint illepidis istis ryth-
 mis, ut vocant, & consonantia numquam
 non inepta. tarde ac sensim eo deventum est,
 mala exempla profeminantibus ipsis princi-
 pibus. quod pulcre ostendit eruditissimus
 Casaubonus ad Persii Sat. 1.

7. NULLANE PLACATAE VENIET FORTUNA
 PROCELLAE] Douza P. reponerat *placata*
procella. sed non erat opus. fortuna est felici-
citas: quam abire, redire, venire, cum ter-
tio casu, dicunt poëtae. Horatius Art. Poet.
v. 201.

Ille regat commissa, Deosque precetur, &
oret

Ut redeat miseris, abeat fortuna superbis.

Virgilius L. 11. Aen.

Sin & Trojanis cum multo gloria venit

Sanguine.

placatae valet placandae, ut volventibus annis:
Passeratio quoque notatum.

8. MEUM FUNUS] me mortuum. in no-
 stro primo erat *meum corpus*, interpretatio-
 ne triviali *teu funus.*

10. SAT TIBI SIT POENAE] Gebhardus e
 codice Palat. *Sat tibi sat poenae.* nostri nihil
 mutant: sed efficacius videtur *sed sat* gemi-
 natum. non tamen, ut, cum Gebhardo,
 bubulum cor habere eum dicam, cui non
 arriferit. potius me movere Sillii auctoritas
 L. 14.

Sat prorsus, sat erat decoris discrimine tuto.
 & Papinii L. 3. Silv. 5.

Mille tibi nostrae referam telluris amores:

Sed satis hoc, conjux, satis hoc dixisse, crea-
vit

Me tibi, me socium longos astrinxit in annos.

11. AN POTERIS SICCIS MEA FATA RE-
 PONERE OCELLIS?

OSSAQUE NULLA TUO NOSTRA TE-
 NERE SINU?

Barthius L. 21. Advers. C. 1. docet *reponere*
 ductum esse ex schola declamatoria, cumque
 dici *reponere*, qui respondet themati, & ad
 clepsydrum pari attentione audiendus con-
 gregi suo, orationem vicissim habet. Juve-
 venalis Sat. 1.

An poteris ficcis mea fata reponere ocellis?

Ossaque nulla tuo nostra tenere sinu?

Ah pereat quicumque rates, & vela paravit
Primus, & invito gurgite fecit iter.

15 Nonne fuit melius dominae pervincere mores?

(Quamvis dura, tamen rara puella fuit)

Quam sic ignotis circumdata litora silvis
Cernere, & optatos quaerere Tyndaridas?

Illic si qua meum sepelissent fata dolorem,

20 Ultimus & posito staret amore lapis:

Ille

Semper ego auditor tantum? numquamne reponam?

sic etiam capi hoc ipso nostri loco; & valere: An poteris, o Cynthia, aliis meam mortem commemorantibus, vicissim & ipsa commemorare? tum & melius legi *Ossaque muta*, nam quae perpetuo sermone celebrentur, nunquam *muta* esse, quum mutus, ut & surdus, opponantur celebri. &c. &c. non libet exagitare manes viri eruditissimi, & multis aliis meritis notam tam abnormem lucrifacientis: sed haec talia monere debent illos, qui stantes in uno pede solent integra volumina conscribillare. quid sit *reponere* in re funeris nemo ignorat: & poetae nostri mentem satis dilucide exposuerat Passeratius. nec tamen vel sic obstitit, quin *quod fata* in joculari errore induceret bonum hominem Marollium, ita vertentem: *Pourrais tu voir mes tristes destinées avec des yeux secs?* in codice Groningensi hoc modo legitur pentameter, *Ossaque nostra tuo nulla tenere sinu? sed nihil est trajiciendum.*

18. OPTATOS QUADERE TYNDARIDAS]
quaerere hic non est quaesere sive implorare, ut volebat pater Douza: sed significat, non invenire frustra circumspectos. quo ipso ostendit in gravissimo se periculo versari, atque adeo parum a morte remotum esse; quum nisi in supremo casu Castores non apparerent. Catullus Carm. 65.

Ac velut in nigro jaetatis turbine nautis

Lenius aspirans aura secunda venit,

Jam prece Polluces jam Castor implorante:

Tale tulit nobis Manlius auxilium.

Horatius L. 4. Od. 8.

Clarum Tyndaridae sidus ab infimis

Quassas eripiunt aequoribus ratis.

de non apparentibus Papinius L. 7. Theb.

Non aliter caeco nocturni turbine Cori

Scit peritura ratis: cum jam damnata foror

igne Therapnaei fugerunt carbasa fratres.

Seneca L. 1. Quaest. Nat. C. 1. in magna tempestate apparent, quasi stellae velo insidentes. Adjuvari se tunc periclitantes existimant Pollucis & Castoris numine. quod dixi de verbo quaerere, verum est. Tibullus L. 2. Eleg. 3.

Quisquis inornatumque caput, crinesque solutos

Adspiceret, Phoebi quaereret ille comam.

Lucanus L. 9.

Circuit excusae nomen memorabile Trojae,

Magnaque Phoebis quaerit vestigia muri.

Papinius L. 4. Theb.
deceptum margine ripae

Stat pecus, atque armes quaerunt armenta natatos.

Petronius:

ut fuga mobilis aevi

Circumscripta mora properantes differat annos,

Quaerit se Natura, nec invenit.

sic noster diu optatos & multa prece vocatos Castores etiamnum quaerit saeviente tempestate. ab hoc beneficio servandi, Tyndaridae isti SOTERES dicebantur, & DII MAGNI. reperis utrumque apud Orpheum in Precibus ad Musaeum; in Dioscuris Theocriti; in Inscriptionibus.

19. SEPELIRENT FATA DOLOREM]
reponere e codice Groningano *sepelissent*, quod optime responderet *quod donasset*, & *clamasset*: uti & *staret* bene convenit cum *poneret*. est & *sepelissent* in duobus Regiis, unoque Colbertino,

Illā meo caros donasset funere crines :
Molliter & tenera poneret ossa rosa.
Illā meum extremo clamasset pulvere nomen,
Ut mihi non ullo pondere terra foret.

25 At

bertino, & primis editionibus. reliqui habent *peperissent*, leviter corruptum e priori.

21. ILLA MEO CAROS DONASSET FUNERE CRINES] notus mos : sed non ita notum quod de Lucio Septimio disco, L. 4. C. 21. Interim Neoptolemus apud tumulum Achillis, postquam in auctorem paternae caedis vindicatum est, initium lugendi sumit, & una cum Phoenice atque omni Myrmidonum exercitu comas sepulcro deponit, pernoctatque in loco.

22. MOLLITER ET TENERA PONERET OSSA ROSA] ab amore Cynthiae suae id expectat, quod ut suis manibus fieret alii supremis testamenti tabulis anxie cavebant, aliis propter liberalitatem alii decernebant. in lapide Ravennati, quem descripsit Steph. Viandus Pighius :

VT. EX. EA. SVMMA. SIC. VT. SOLITI. SVNT
ARCAM. PVBLICIORVM. FLAVIANI. ET ITA-
LICI. FILLIORVM. ET. ARCAM. IN. QVA. PO-
SITA. EST. FLAVIA. SALVTARIS. VXOR. EIVS
ROSIS. EXORNT. DE. *. XXV. SACRIFICENT-
QVE. EX. IIS. ET. DE. RELIQVIS. IBI. EPV-
LENTVR. OB. QVAM. LIBERALITATEM. COLL.
FABR. M. R. INTER BENEMERITOS. QVODAN-
NIS. ROSAS. PVBLICIS. SVpra. S. ET. FLA-
VIAE. SALVTARII. VXORI. EIVS. MITTENDAS
EX. *. XXV. SACRIFICIVMQVE. FACIENDVM
DE. XXII. S. PER. MAGISTROS. DECREVIT
paullo aliter legitur apud Gruterum CCCCLX.
3. vide ibidem DCXXXVI. 12.

23. ILLA MEUM EXTREMO CLAMASSET PULVERE NOMEN] levicula immutatione legendum videtur *extremo clamasset munere*, vocabulo, ut bene observavit Achilles Stadius, his supremæ pietatis officiis proprio; quæ *suprema munera*, & *ultima dona* dicebantur. Virgilius Aen. L. 6.

manibus date lilia plenis :

*Purpureos spargam flores, animamque nepotis
His saltem adcumulem donis, & fungar inani
Munere.*

& L. II.

*Interea socios inhumataque corpora terræ
Mandemus : qui solus honos Acheronte sub
imo est.*

Ite, ait, egregias animas, quæ sanguine nobis

*Hanc patriam peperere suo, decorate supremis
Muneribus.*

ibi Donatus : qui proprio, inquit, sanguina gloriam nobis & libertatem pepererunt, supremam merentur honorificentiam, hoc est, exequiarum pompam & funerum sepulturam.

Catullus Carm. 97.

Ut te postremo donarem munere mortis.

Statius L. 12. Theb.

ardent excisæ viscera gentis

Molibus exstructis. supremo munere gaudere

Ogygii manes.

exponunt scholia antiqua, officio ultimo mortalitatis. Ovidius L. 3. Metam.

ultima semper

Expectanda dies homini, dicitque beatus

Ante obitum nemo supremæque munera debet.

quomodo recte ibi restituerunt Fr. Lindbrogius, & e membranis Barthius, pro vulgato *funera*. Cicero pro A. Cluentio C. 9. *illa cum uno tempore audisset sibi non saluum filium, sed etiam exsequiarum munus ereptum, Lavinum confestim exanimata venit, & ibi de integro funus jam sepulto filio fecit.* de donis Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 9.

Hinc certe madidos fugientis pressit ocellos

Mater; & in cineres ultima dona tulit.

& Epistola Didus:

*Anna soror, soror Anna, meae male conscia
culpa,*

Jam dabis in cineres ultima dona meos.

24. UT MIHI NON ULLO PONDERE TERRA FORET] in veteri Memmii libro invenerat Passeratius *Tumibi*: unde refingit *Tum mibi*: quomodo infra Eleg. 19, *Tum mibi non ullo mors sit amara loco. nihil verius, nempe prius in absorptum fuit a proxime insequente, solenni librariorum supinitate. nec sine multa gratia ostendit poeta, quantæ efficaciae putet votum dominae suæ.*

26. FELICI SOLVITE VELA NOTO] *vela noto* habet noster primus: vota choro Groninganus: *vela choro*, reliqui omnes: quomodo ediderat Scaliger, & ante eum vide-

rat

- 25 At vos aequoreae formosa Doride natae
Candida felici solvite vela choro.
Si quando vestras labens Amor attigit undas,
Manfuetis socio parcite litoribus.

rat legendum Hermol. Barbarus Castigat. ad L. 2. Plinii C. 37. qui tamen minus recte *ad choro* refert ad geminos Castoras, quoniam solitarium Helenae fidus sit exitiale. dixit quidem noster L. 3. Eleg. 3.

Pleiadum spisso cur coit igne chorus:

& *chori* vox de stellis admodum familiaris est poetis: verum quum hic Nereides invocentur, satius est ut intelligas chorum Nympharum Oceanitidum, nam & eae choros agunt. apposite Virgilius L. 5. Aen.

Dixit, eumque unis sub fluctibus audiit omnis

Nereidum Phorciq; chorus, Panopeaque virgo.

Et L. 10.

Atque illi medio in spatio chorus ecce suarum Occurrit comitum: nymphae, quas alma Cybebe

Numen habere maris, nymphasque e navibus esse

Jusserat.

etiam veteres illae editiones *vela choro* habebant. idque videre licet ex Antonii Volsci commentario, scribentis: *Chorus sive Chaurus ab occasu solstitiali spirat, quo ex urbe in*

Asiam navigantes utuntur. tam crassum errorem quum videret Philippus Beroaldus, & recte aperuit mentem poetae, & rationis metricae ignorationem sine ulla verborum acerbitate castigavit.

27. SI QUANDO VESTRAS LABENS AMOR ATTIGIT UNDas] nihil hic viderunt interpretes: Gebhardus autem mera monstraminiuscitur. nec Marollus ipse quid diceret intellexit. *labens amor* est amator navigans. si, inquit, aliquando contigerit ut amator aliquis tempestate deprehenus ad litus vestrum detineatur, quamvis ad dominam properet; parcite ei, o Nymphae, pro solita vestra facilitate, nam & vos expertae scitis quid sit amor. deberi autem misericordiam homini super cana dorfa maris erranti, etiam ab ipsis Diis immortalibus, scisciebat Ithacus ille aerumnosissimus, fugiens e ponto Neptuni iras; neque vero abnuvit mite Phacaeis fluvii numen, si quid credimus poetae praecipuo L. 5. Odyss. quem locum in mente habuit noster. *attigit* est ab antiquo verbo *attigere*, super quo Gifanius quaedam habet indice Lucretiano.

XVIII.

Haec certe deserta loca, & taciturna querenti,
Et vacuum Zephyri possidet aura nemus.

Hic

I. HAEC CERTE DESERTA LOCA, ET TACITURNA QUERENTI] malim *taciturna*, propter id quod sequitur, *Si modo sola queant saxa tenere fidem.* tanta cum veneratione amabat Cynthiam suam, ut, quamvis merito de multis injuriis queri posset, non auderet tamen queri, nisi apud arborea, saxa, aves: quorum indicio vix timeret, ne id resciscat Cynthia, quamquam & hoc ipsum timeret. saxi autem, silvis, ac solitudini quod sensum dedit, multo est tenerimum ac delicatissimum. fecit & Cicero in re non ita ludicra, nobili illo

loco Accus. 5. in Verr. C. 67. *Si haec non ad civis Romanos, non ad aliquos amicos nostrae civitatis, non ad eos qui populi Romani nomen audissent, denique, si non ad homines, verum ad bestias, aut etiam, ut longius progrediar si in aliqua desertissima solitudine, ad saxa & ad scopulos haec conqueri & deplorare vellem, tamen omnia muta atque inanima tanta & tam indigna rerum atrocitate commoverentur.* tenerime fertilissimus Sannazarius, parte secunda vernaculorum:

Hor son pur solo, e non è chi m'ascolti

Altre

Hic licet occultos proferre impune dolores,
Si modo sola queant saxa tenere fidem.

5 Unde tuos primum repetam, mea Cynthia, fastus?
Quod mihi das flendi, Cynthia, principium?

Qui modo felices inter numerabar amantes,
Nunc in amore tuo cogor habere notam.

Quid tantum merui? quae te mihi crimina mutant?

10 An nova tristitiae causa puella tuae?

Sic mihi te referas levis, ut non altera nostro
Limine formosos intulit ulla pedes.

Quamvis multa tibi dolor hic meus aspera debet,
Non ita saeva tamen venerit ira mea:

15 Ut tibi sim merito semper furor, & tua flendo
Lumina dejectis turpia sint lacrimis.

An

*Altro, che fassi e queste quercie amiche,
Et io, se di me stesso oso fidarme.*

*sola saxa sunt infrequentia, solitaria, deser-
ta. Virgilius L. 3. Georg.*

*Heu male tum Libya solis erratur in agris.
Plautus Mostell. A. 4. Sc. 3.*

--- ut verba audio,

*Non equidem in Aegyptum hinc modo vectus
sui;*

Sed etiam in terras solas, orasque ultimas.

9. QUAE TE MIHI CARMINA MUTANT?] bene Lipsius & Palmerius crimina mutant. quae crimina? novus amor alterius puellae. id enim in re amoris est quasi laesae majestatis crimen. quod ideo tam sollicitè diluit in sequentibus. fatue Beroaldus & Passerarius exponunt vel de magicis incantationibus, vel de carminibus quibus eum aliquis apud Cynthiam criminatus esset. an, qui tum vivebant homines, atque aerum agitabant, omnia perferibant verbis, ut hodie in tot Arcadiis pastores? eodem modo peccatum fuit supra Eleg. 12.

*Quid mihi desidia non cessas fingere crimen?
nam ibi fingere carmen legitur in quibusdam
membranis. & Eleg. 16. v. 26.*

*Respondes tacitis mutua carminibus:
ibi quoque carminibus habent libri. & L. 3.
Eleg. 9. v. 3.*

*Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis,
& istic carminaque videas in non uno codice:*

16. ET TUA FLENDO LUMINA DEJECTIS.

TURPIA SINT LACRIMIS.] *deletis, & deletis, varie legitur in membranis. male. jacere lacrimas dicitur, ut jacere verba, jacere querelas. noster L. 4. Eleg. 12.*

Ut responsurae singula verba jace.

Lucretius L. 4.

Sex etiam, aut septem, loca vidi reddere voces,

Unam cum jaceres.

Cicero L. 1. Divinat.

Et matutinis acedula vocibus instat,

Vocibus instat, & assiduas facit ore querelas.

Tacitus L. 2. Annal. C. 10. *Arminius pleraque Latino sermone interjaciebat. ceterum cur dicitur turpia fieri lumina dejectis lacrimis? an quia puellis flendo turgiduli rubent ocelli? id sane verum est: sed nec minus verum, in illis ipsis lacrimis relucescere formosum illum ignem oculorum*

Ut sol in liquida saepe refulget aqua.

elegantissimum est epigramma M. Ant. Flaminii, inter primos Italorum poetae, & dignum quod non tantum istic legatur:

Vidisti nitidas per candida lilia guttas

Ludere, cum tenui decidit imber aqua?

Et rorem de puniceis stillare rosetis,

Cum spirat nascentis frigora blanda dies?

Haec facies, haec est Ligurinae flentis imago.

Illius lacrimis me serus urit amor.

quod delicatissimum dictum nescio an sublegerit Gulielmus Becanus illo suo

An quia parva damus, mutato signa calore? H

Et non ulla meo clamat in ore fides?

Vos eritis testes, si quos habet arbor amores,

20. Fagus, & Arcadio pinus amica Deo

Ah quoties teneras resonant mea verba sub umbras,
Scribitur & vestris CYNTHIA corticibus.

An,

Lacrimae sunt in amore faces.
unice huc facit plorantis Olympiae species
multo pulcherrima, quam describit fecundif-
simi ingenii poeta Lud. Ariostus L. II. Or-
landi furentis:

*Era il bel viso suo, quale esser suole
Da Primavera alcuna volta il cielo,
Quando la pioggia cade, e à un tempo il Sole
Si sgombra intorno il nubiloso velo.
E, come il rosignol dolci carole
Mena ne'rami allor del verde stelo,
Così a le belle lagrime le piume
Si bagna Amore, e gode al chiaro lume.*

bellissime super talibus lacrimis philosopha-
tur Achilles Tatius L. 6. haud longe ab ini-
tio.

17. AN QUITA PARVA DAMUS MUTATO SI-
GNA CALORE?] male Livinejus & Palmerius
hic colore substituunt: sic enim poeta binis
versibus bis idem dicat. *mutato calore est
translato amore in aliam. quo modo supra
Eleg. 12.*

*Aut si despectus potuit mutare calores;
Sient quoque translato gaudia servitio.*

20. FAGUS] amantibus cara arbor, pro-
pter umbram opacam, tum & ob memoriam
prisci victus, unde dicta est. Virgilius Eclog. 2.
*Tantum inter densas, umbrosa cacumina,
fagos*

Affidue veniebat.

Ovidius Epist. Oenon.

*Incisae servant a te mea nomina fagi:
Et legor OENONE falce notata tua.*

Aristaenetus L. I. Epist. 10. *Sed Aconitio non
vinea curae, non ligo. solum fagos aut pinus,
sub quibus desidebat, adlocutus, Utinam, in-
quiebat, Et mens vobis, arbores, Et vox es-
set; ut hoc unum discitaretis, CYDIPPE
PULCRA; vel saltem corticibus inscriptas ser-
retis hoc ipsum restantes literas! Renatus Ra-
pinus, multo elegantissimus poeta, L. 2.
Hortorum:*

*Cumque feret truncos arbor proceras valen-
tes;*

*Et sua frondosae distendent brachia fagi;
Pastor sub ramis frigus captabit opacum,
Cum gregibus, calamoque suos cantabit amo-
res.*

20. ARCADIO PINUS AMATA DEO] bene
amica reposuit J. Douza F. quod confirmant
sex libri. nam Pitys quum amaret Pana dul-
ce fistula canentem, Boream vero horribili
strepitu furentem averfaretur, ab immani
illo Thrace solo est allisa: deinde Terrae
miserantis beneficio in pinum arborem mu-
tata, quae nunc quoque flebiliter lamenta-
tur eo vento spirante. Et sapuisse dicas A-
thenienses, qui Deum tam rusticum civitate
sua donarunt? fabulam de pinu, ex Geop-
onicis Graecorum, narrant Baptista Egnatius
Racemat. C. 16. Carolus Paschalius L. 6.
Coronar. C. 28. Douza F. Notar. ad Pro-
pert. C. 5. legitur autem in Geoponicis ipsis
L. II. C. II. quocirca miror Passeratium fuisse
ignotam. fideli silentio secutus est magi-
strum suum acutus homo Philippus Silvius.
quid enim diceret ille, ubi alii tacent?

22. SCRIBITUR ET VESTRIS CYNTHIA
CORTICIBUS] mos blandiendi vetustissimus,
& ereberrimus, etiam hodie Passeratii col-
lectaneis haec adjici possunt. T. Calpurnius
Eclog. I.

OR. *Sed quanam sacra descripta est pagi-
na fago,*

*Quam modo nescio quis properanti fal-
ce notavit?*

COR. *Adspicis, ut virides etiam nunc lite-
ra rimas*

*Servet, Et amenti nondum se laxet
hiatu?*

Eclog. 3.

*Hi tamen ante mala segentur in arbore ver-
sis.*

» *Credere, pastores, levibus nolite puellis:*

» *Mopsam Phyllis amat, Lycidas habet ulti-
ma rerum.*

& eo melior poeta Petrus Angelius Bargaeus
Eclog. I.

Jani

An, tua quod peperit nobis injuria curas,
 Quae solum tacitis cognita sunt foribus?
 25 Omnia consuevi timidus perferre superbae.
 Jussa, neque arguto ficta dolore queri.

Pro

*Jam tum flamma vorax penetrarat ad usque
 medullas,*

*Intonsis ut sola meos resharer amores
 Montibus, & teneris incidere falce juvaret
 Arboribus laudesque tuas, tua nomina, Da-
 mon.*

Eclog. 2.

*tuas ego marmore laudes
 Incidi: & longum victurac cortice quercus
 Ipse meos iterans questus & verba notavi;
 Quae legisse queant longo post tempore Nym-
 phae.*

23. AN, TUA QUOD PEPERIT NOBIS IN-
 JURIA CURAS] Scaliger legit quae, pro quod:
 ut curas sit verbum, & dicat poeta: an ideo
 metuis ne alibi amem, quia conscia es tibi
 quam inclementer quamque injuriose me
 semper habueris? non repeto quae corrup-
 tendo huic versui congesterunt alii. sed ne-
 que Scaligeri expositio satis placet. melius
 fuerit nihil argutari. mutatio ista generis fre-
 quens admodum est apud antiquos. Teren-
 tius Hecyr. Act. 3. Sc. 1.

*Tum uxor obnoxius sum: ita olim suo me in-
 genio pertulit:*

*Tot mens injurias: quae numquam in ulla pa-
 tefecit loco.*

ibidem Act. 3. Sc. 4.

*prorsus nescio
 Quo pacto hoc celem, quod me oravit Myr-
 rhina,*

Gnatae suae partum.

24. QUAE SOLUM TACITIS COGNITA SUNT
 FORIBUS.] sunt vidimus in septem libris: ita
 ut Passeratii sit per eos quidem valere possit,
 neque juvet Gebhardi favor.

26. ARGUTO FACTA DOLORE QUERI] au-
 ro contra non cara est lectio Memmiani codi-
 cis apud Passeratium, arguto ficta dolore queri:
 h. e. verbis simulare quae re ipsa non sentiantur,
 hoc grande arcanum inter puellarum
 artes potentissimas locavit Naso L. 3. Art.
 Amar.

*Speciet amabilius juvenem; suspiret ab imo
 Femina; tam sero cur veniatque roget.*

*Accedant lacrimae, dolor & de pollice fi-
 ctus;*

Et lamet digitis illius ora sua.
 Lactantius lib. de mortib. persecutor. C. 39.
 hic atque illuc praecipitem cum ludibrio extur-
 bat, & amicas ejus afflicto adulterio damnat.
 Tacitus L. 14. An. C. 62. ubi de luctuoso illo
 innocentis Octaviae fato: Ergo confessionem
 alicujus quaeri placet, cui rerum quoque nova-
 rum crimen affingeretur. ---- ille insia vecor-
 dia, & facilitate priorum flagitiorum, plura
 etiam quam jussum erat, fingit. Petrarca L. 1.
 Remed. Fort. dial. 65. zelotypae conjuges viri
 informis, nunc blanditiis, nunc querelis, fictis-
 que criminibus excitandus, exercendusque per no-
 ctem. Seu licentius oculum deslexeris, seu ri-
 denti lentius adriseris, seu vicinam salutareris,
 seu formam alterius laudaveris, seu domum se-
 rius redieris: postremo aliquid feceris, aut di-
 xeris, quo suspectus, laesique reus sis amoris
 exemplum promit noster e pugillaribus ami-
 cae, L. 3. Eleg. 22.

*An tibi nescio quae visa est formosior? an tu
 Non bene de nobis crimina ficta jacies?*

Cicero L. 12. ad famil. Epist. 23. Rerum ur-
 banarum acta tibi mitti certo scio. quod mi
 ita putarem, ipse perscriberem, imprimisque
 Caesaris Octavianiani conatum: de quo multum
 dictum ab Antonio crimen videtur, ut in
 pecuniam adolescentis impetum faceret. Pruden-
 tes autem & boni viri & credunt factum, &
 probant. Ceterum dolor argutus hic non est
 clamofus, aut tinnulus, aut stridulus; quod
 interpretibus visum; verum, ingeniose ma-
 lus, qui maxima minima perferutatus aliquid
 confingit unde velit dolere. etiam aliquid
 uberius exprimit haec vocula in re amoris.
 Apulejus L. 1. Metam. A nexu quidem Vene-
 reo hospitis tuae tempera, & probi Misonis ge-
 nialem torum religiosus suffice. Verum enim ve-
 ro Fotis famula petatur evisce. nam & forma
 sciinla, & moribus ludicra, & prorsus argu-
 tula est. paullo aliud sonat apud nostrum L.
 3. Eleg. 18.

Illi sint quicumque solent in amore dolores;

I 1

Et

Pro quo, Di, vivi fontes, & frigida rupes,

Et datur inculto tramite dura quies.

Et, quodcumque meae possunt narrare querelae,

30 Cogor ad argutas dicere solus aves.

Sed qualiscumque es, resonant mihi CYNTHIA silvae,

Nec deserta tuo nomine saxa tacent.

Et caput argutae præbebat historiae.

veterum *arguta historia* id erat, quod vocant hodiernis moribus *nouvelle galante*.

27. PRO QUO DIVINI FONTES] ita fere libri. unde ridicule Palmerius faciebat, *Pro quo, o Di, vivum fontes*. optime Scaliger, *Pro quo, Di, vivi fontes*. optime inquam, & ex tripode. verum quod negat fontes veteribus divinos fuisse dictos, in eo fefellit eum sua memoria. bini sunt lapides apud Gruterum, in quibus hoc honoris vocabulum, prior XCIV. 6.

FONTI. DIVI

NO. ARAM

L. POSTUMIUS. SA

TVLIUS. EX. VOTO.

D. D. D.

alter MLXXII. 7.

FONTIBVS

DIVINIS

SACR

M. ANTONIUS

SP. F. SILPHON

V. S. L. M

in superiore Gruterus edidit STATULIUS, quum tamen in codice manuscripto Stephani Vinandi Pighii (a quo habuit) diserte legatur SATULIUS. cum ego thesaurum anti-

quitatis inæstimabilem cum maxime evolvo, beneficio illustris Viri Joannis Sixii, Urb. Amstelod. Consularis, omnes literarum elegantium, munditias haud perfunctorie docti.

31. RESONANT MIHI CYNTHIA SILVAE] ita rectissime Scaliger. Virgilius Eclog. 6.

His adjungit, Hylan nautae quo fonte relitum

Clamassent: ut litus, HYLA, HYLA, omne sonaret.

Valerius Flaccus L. 3.

Rursus HYLA, & rursus HYLA per longa reclamant

Avia: resonant silvae, & vaga certat imago.

ita legendum suadet locus Maronis: in vulgatis est *Rursus Hylan, & rursus Hylan*. hoc ego meum putabam: sed pridem occupavit illustris Rutgerfius L. 3. Var. Lect. C. 8.

32. NEC DESERTA TUO NOMINE SAXA VACANT.] vacant plures libri: unus *vacant*, alter *vacent*. unde sponte enascitur *tacent*; quod & Livinejo in mentem venerat. Cicero pro Archia: *saxa & solitudines voci respondent*. Virgilius Ecl. 10:

Non canimus surdis: respondent omnia silvae.

Papinius L. 4. Silv. 5.

Unique, si quando, canenti

Mutus aeger domino reclamant.

XIX.

Non ego nunc tristes, vereor, mea Cynthia, manes;
 Nec moror extremo debita fata rogo.
 Sed ne forte tuo careat mihi funus amore,
 Hic timor est ipsis durior exequiis.
 Non adeo leviter nostris puer haesit ocellis,
 Ut meus oblito pulvis amore vacet.
 Illic Phylacides jucundae conjugis heros
 Non potuit caecis immemor esse locis.
 Sed cupidus falsis attingere gaudia palmis
 Thessalis antiquam venerat umbra domum.

Illic

10. THESSALIS ANTIQUAM VENERAT UMBRA DOMUM] fabula decantatissima, quia sine exemplo. Hyginus Fab. 103. uxor Laodamia Acasti filia cum audisset eum perisse, fletus petit a Diis, ut sibi cum eo tres horas colloqui liceret: quo impetrato, a Mercurio reductus; tres horas cum eo collocata est. quae repetuntur Fab.

104. Laodamia Acasti filia, amisso conjugis: cum tres horas consumsisset, quas a Diis petierat, fletum & dolorem pati non potuit: Caecilius Minucii Felicis: quis unius ullus ab inferis vel Protefilai forte rememorit, horarum saltem permisso commentu, ut vel exemplo credemus? ubi videtur aliquid excidisse, & reponendum horarum saltem paucarum perm. com. fed elevat miraculi fidem Papinius, ac pro re habet non insolita, L. 2. Silv. 7.

Adsis lucidus, & vocante Polla

Unum quaeso diem Deos silentium

Exores, solet hoc patere limen

Ad nuptas redeuntibus maritis.

neque multo reverentior antiquitatis argutus ille nequam: Dii majores sunt, qui me restituerunt in integrum. Mercurius enim, qui animas ducere & reducere solet, suis beneficiis reddidit mihi quod manus irata praeciderat: ut scias me gratiosorem esse quam Protefilam, aut quemquam alium antiquorum. non omittendus est affectus uxoris in marmore insigni apud Gruterum DCCLXXXVI. 5.

ITA. PETO. VOS. M ES. SANCTISSIMAE
 COMMENDAT HABEATIS

MEVM. CA M. ET. VELLITIS
 HVIC. INDVLGENTISSIMI. ESSE
 HORIS. NOCTVRNIS
 VT. EVM. VIDEAM

Ceterum in producendo hoc nostri loco humani aliquid passus est insignis ille renascentis doctrinae instaurator Hermolaus Barbarus Castig. in Plinii L. 3. C. 9. ita enim scribit: Illic Phylacides jucundae conjugis heros

Thessalis antiquam venerat umbra domum. praetenu est monere tam minuta: & tamen in his minutis quum saepe peccent hodierni nostri Alcidae, quos in coelum tollit cirtatae pubis admiratio, tantum non insaniant ubi monentur. elegantissime nostro dicitur Thessalis umbra: quod non neglexit quisquis ille fuit qui Domitillae nomine Hectorsi agitatori epitaphium fecit, a Geor. Fabricio rellatum in Antiquit. quod & nos vidimus Steph. Vinandi Pighii manu enotatum de thesauris Cardinalis Caesii;

QVI. COLITIS. CYBELEN. ET. QVI. PHRYGA. PLANGITIS. ATTIN
 DVM. VACAT. ET. TACITA. DINDYMA.
 NOCTE. SILENT
 FLETE. MEOS. CINERES. NON. EST. ALIENVS. IN. ILLIS
 HECTOR. ET. HOC. TYMVLO. MYGDONIS.
 VMBRA. TEGOR

Illic quidquid ero, semper tua dicar imago.

Trajicit & fati litora magnus amor.

Illic formosae veniant chorus heroinae,

Quas dedit Argivis Dardana praeda viris;

15 Quarum nulla tua fuerit mihi, Cynthia, forma

Gratior: & Tellus hoc ita iusta sinat.

Quam-

II. ILLIC QUIDQUID ERO, SEMPER TUA DICAR IMAGO] dubitantis est quidquid ero: valde enim fluctuabant veteres in constituenda ratione animarum. Lucretius L. I.

Ignoratur enim quae sit natura animae:

Nata sit, an contra nascentibus insinuetur:

Et simul intereat nobiscum morte diremta:

An tenebras Orci visat, vastasque lacunas:

An pecudes alias divinitus insinuet se.

vides opiniones diversissimas. quarum receptior erat, animas in alia corpora migrare; ad inferos descendere quasdam tenues species, quae imagines & simulacra dicebantur, & idola, & spectra. nam quas umbras vocamus, eae in terris vagari credebantur. quamquam haec omnia nonnumquam confundunt poetae. Ennii patris doctrinam recitat Lucretius L. I.

Esi praeterea tamen esse Acherusia templa

Ennius aeternis exponit versibus edens,

Quo neque permanent animae, neque corpora nostra:

Sed quaedam simulacra modis pallentia miris. nemo haec melius exposuerit doctissimo grammatico Servio Honorato, cujus notam ad L. 4. Aen. v. 645, exscribere non pigror; & credo te juvabit legisse. SUB TERRAS IBIT IMAGO. Bene imaginem dixit. valde enim quaeritur apud philosophos, quid illud sit, quod inferos petat. nam tribus constamus: Anima, quae superna est, & originem suam petit: Corpore, quod in terra deficit: Umbra, quam Lucretius sic definiit, SPOLIATUS LUMINIS AER. Ergo umbra si ex corpore creatur, sine dubio perit cum eo: nec est quidquam reliquum de homine quod inferos petat. Sed deprehenderunt esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum inferos petit: & est species corporea, quae non potest tangi, sicut ventus. Hinc in Sexto,

Corpora viva nefas Stygia vectare carina.

Hanc autem rem etiam Homerus requirit, simulacro Herculis apud inferos viso. Et sciendum, simulacra haec esse etiam eorum, qui per

apothecos dii facti sunt. Unde aut visi esse apud inferos, aut illuc descendisse dicuntur. Horatius de Libero:

Te vidit infons Cerberus aureo

Cornu decorum.

Sciendum tamen, abuti poetas & confuse vel simulacrum vel umbram dicere. quod addit notiter, semper tua dicar imago, multo est terribilimum, neque capi satis potest ab hominibus duris atque inveniatis. sic L. 2. Eleg. 12.

Huius ero vivus, mortuus huius ero.

L. 3. Eleg. 13.

Te solam & lignis fumeris ustus amem.

Has imagines, sive haec simulacra apud inferos obambulantia, Aufonius pulcro vocabulo effigies nominavit Epigr. 54.

Effigiem, rex Croese, tuam, divissimeregum,

Vidit apud manes Diogenes Cynicus.

Afranius etiam de spectro nocturno videtur dixisse in Vopisco:

Cujus te suscitavit imago? cujus effigia? quo gnatus patre?

13. ILLIC FORMOSAE VENIANT CHORUS HEROINAE.] Passeratius vernant chorus videtur legisse: ita certe exposuit: quod unde habuerit non possum conjicere. libri veteres nihil mutant. Ceterum nobiles illae heroinae in Elysiis sedes habitant discretas; singulari quodam honore a reliquis piarum mulierum umbris semotae. Pomponia ad filium Scipionem, interprete C. Silio L. 13.

Nullo o nate labores illi cum

Mors habuit nostra; aethereo dum pondere parva

Exsolvor, mihi dextra Cyllenia proles

Imperio Jovis Elysiis deducit ad oras:

Attribuitque pares sedes, ubi magna moratur

Alcidae genetrix, ubi saero munere Leda.

alia regio est illustrium amatricum: lugentes campos inferi vocant. descripsit poeta princeps L. 6. Aen. & Aufonius in Cupidine cruci affixo.

15. QUARUM NULLA TUA] series sermonis postulat Harum. non ab simili mendo peccatum erat supra Eleg. xv. v. 35.

- Quamvis te longae remorentur fata senectae,
 Cara tamen lacrimis ossa futura meis.
 Quae tu, vita, mea possis sentire favilla.
 20 Tum mihi non ullo mors sit amara loco.
 Quam vereor, ne te contempto, Cynthia, busto
 Abstrahat a nostro pulvere iniquus Amor:
 Cogat & invitam lacrimas siccare cadentes.
 Flectitur assiduis certa puella minis.
 25 Quare, dum licet, inter nos laetemur amantes.
 Non fatis est ullo tempore longus amor.

16. TELLUS HOC ITA JUSTA SINAT] ne velit mihi succensere, si te unam omnibus priscis heroinis anteposuerit. Tellus est, quae continet deos manes. Virgilius L. 6. Aen.

Sed non ante datur Telluris operta subire,
 Auricomos quam quis decerpserit arbore foetus.
 Suetonius Tiber. C. 75. Morte ejus ita laetatus est populus, ut ad primum nummum discurrentes, pars Tiberium in Tiberim clamitarent: pars Terram matrem deosque Manes orarent, ne mortuo sedem ullam nisi inter impios darent.

18. CARA TAMEN LACRIMIS OSSA FUTURA TUIS] futura meis, quod rectum videtur, exhibent omnes libri. quamvis te longa senectus maneat, o Cynthia, me in iplo flore aetatis absumpo; non tamen destinam vel mortuus te amare, & quodcumque ad orcum descenderis, id testabuntur piaec meae lacrimae super ossa tua profusae. sane & umbras lacrimari testis est Q. Ennius apud Lucretium L. 1.

Unde sibi exortam semper florentis Horneri
 Commemorat speciem, lacrimas & fundere
 salsas

Coepisse, & rerum naturam expandere dictis.
 Virgilius L. 2. Aen.

In somnis, ecce, ante oculos moestissimus Hector

Vistus adesse mihi, largosque effundere stetus.

19. QUAE TU VIVA MEA POSSIS SENTIRE FAVILLA] melius Auratus, Quae tu, Vita, mea possis sentire favilla, notante ad codicis sui oram Douza P. Quod utinam, Lux mea, credere velis favillae & cineri meo, in quibus amor tuus adhuc spirabit.

20. AMARA LOCO] nostri duo, amara vago. non placet.

24. FLECTITUR ASSIDUIS CERTA PUELLA MINIS] intellige minas lacrimis, promissis, precibus mixtas: quales esse solent amatorum. Horatius L. 2. Od. 8:

pubes tibi crescit omnis:
 Servitus crescit nova: nec priores
 Impiae tectum dominae relinquunt,
 Saepe minati.

quem & Epodo II. conferre debes, & Nasonem L. 3. Artis Amat. ab N. 565. Gijetus reponerat

Flectitur assidua certa puella prece:
 idque firmabat loco nostri Eleg. 8:

Assiduas non tulit illa preces:
 & Tibulli

Vincuntur molli pectora dura prece.
 cui viac si insistemus, nusquam addicentibus libris; jam nihil omnino in ullo scriptore tam obscurum erit, quin id tibi audax aliquis interpolator clarius reddat, quam solis esse solent radii olim quum sudum est.

26. NON SATIS EST ULLO TEMPORE LONGUS AMOR.] iterum Gijetus,

Non satur est ullo tempore laetus amor.
 longus, inquit, hic locum non habet: rō laetus postulat rō laetemur versu praecedente.] quae est haec intemperies corrigendi, imo corrumpendi? simplicissimo sensu dixerat poeta: Nullus amor umquam fatis est diuturnus; itaque, dum per brevem lucis usuram licebit, carpamus fugitiva gaudia, nec reditura.

XX.

HOc pro continuo te, Galle, monemus amore,
 Id tibi ne vacuo defluat ex animo.
 Saepe imprudenti fortuna occurrit amanti.
 Crudelis Minyis dixerit Ascanius.
 5 Est tibi non infra speciem, non nomine dispar
 Thiodamanteo proximus ardor Hylae.
 Huic tu, sive leges umbrosae flumina silvae,
 Sive Aniena tuos tinxerit unda pedes:
 Sive Gigantea spatia litoris ora,
 10 Sive ubicumque vago fluminis hospitio:
 Nympharum semper cupidas defende rapinas.
 Non minor Aufoniis est amor ah Dryasin.
 Ne tibi sit duros montes & torrida saxa,
 Galle, neque expertos semper adire lacus:

15 Quae

Non puto ullam exstare Elegiam vexationem in toto Latio: cui tamen, post omnes alios, feliciter suppetias latum ivit eruditissimus Gronovius L. 3. Observat. C. 3. Ejus ductum secuti pauca de nostro addemus, quae ipse, utpote levia, negligere visus est.

4. DIXERIT] ita recte Scaliger. ita & Auratus in notis non editis herois Douzac. in libris est *dixerat*. unde *profluxit* audacissimi Volsci nugamentum *duxerit*: quod tamen defendendum suscepit insignis ille Turnebus L. 11. Advers. C. 15. ecce ipsa Volsci verba. DIXERAT. locus mendosus est. emenda. DUXERIT: hoc est, testimonium faciet quo minus solitudini puerum credas. non sunt ista magni momenti: non tamen inutile fuerit primos errorum fontes indicasse.

4. ASCANIUS] M. Ant. Muretus, quum istud tenebrionis Volsci commentum *duxerit* esse putaret a libris veteribus, ejecto *Ascanio*, reponerat *Aesonius*, contra fidem historiae. Hyginus Fab. 14. *Hylas in Moesia a Nymphis iuxta Cion flumenque Ascanium raptus est: quem dum Hercules & Polyphemus requirunt, vento rapta navi deserti sunt.* Probus in L. 3. Georg. v. 6. *cum ex comitatu Argonautarum in Mysia Hercules recessisset, ad materiam quaerendam remi, quem fractum volebat resciscere, & Hylas ad hauriendam aquam Ascanii fluminis, urnam extulisset, adamat a Nym-*

phis est. vides virum excellentem largiter errasse propter unius homuncionis vix semidotti temeritatem. in anne Ascanio periisse Hylam etiam Antoninus Liberalis auctor est Metam. C. 26.

6. THIODAMANTEO] Ceycis filius dicitur Antonino Liberali. ceteri fere Thiodamantem ei patrem dant, Dryopum (ut Probus ait) regem. ita & Apollonius Rhodius L. 1. Argonaut. vide tamen Hadrianum Junium L. 4. Animadv. C. 2.

7. NUNC TU] scripti fere *Hunc tu*. Joannes Auratus emendabat *Huic tu*. recte. ita & Gronovius: & jam olim Livinejus. quem observasse videbis id quod Gronovius a nemine observatum miratur.

8. SIVE AMERINA TUOS TINXERIT UNDA PEDES] *Amerina* a Scaligero est. *amoena* habent duo nostri cum Borrichiano: *amena* Groninganus: *Aniena* duo Regii, unus Colbertinus. quare revocavi priscam lectionem. alibi etiam Clitumnus & Anienem simul commemorat, L. 3. Eleg. 21.

Hic Anio Tiburne fluis, Clitumnus ab Umbro Tramite.

ita hoc loco Clitumni flumen & nemus jungit cum pulcherrimo Anien. nihil huc facit lacus Vadimonis.

13. NE TIBI SIT DURO MONTES ET FRIGIDA SAXA] in libris vetustis est *Nec tibi sit durum*

- 15 Quae miser ignotis error perpeffus in oris
Herculis indomito flevrat Afcanio.
Namque ferunt olim Pagasae navalibus Argo
Egreffam longe Phafidos iffe viam;
Et jam praeteritis labentem Athamantidos undis
20 Myforum scopulis adplicuiffe ratem.
Hic manus heroum placitis ut conftitit oris,
Mollia compofita litora fronde tegit.
At comes invicti juvenis procefferat ultra
Raram feppofiti quaerere fontis aquam.
25 Hunc duo feftati fratres Aquilonia proles.
Hunc fuper & Zethes, hunc fuper & Calais

Via longe. de hac prora
Druidi in quaest.
H. Br. lib. 2. quaest. 13.
Prov. 7. 19.

Ofcula

durum montes & turbida saxa. duri montes & frigida saxa praefert unus Colbertinus: durum montes & frigida saxa, Groninganus. turbida saxa etiam Mureti liber habebat. duros montes ex conjectura Lipsius, ex scriptis reponit Nic. Heinſius Not. ad Ovid. L. 2. Art. Amat. v. 28. quod placet. deinde emenda cum acutiffimo Gronovio torrida saxa, ex illo turbida. torrida, gelu perusta.

17. PAGASAE NAVALIBUS] Mela L. 2. C. 3. ille [Pagasaeus finus] urbem Pagasam amplexus, amnem Sperchion accipit: & quia Minyae Colchidiae. entes inde Argonavem ſolvere, memoratur. hinc Argo Pagasaea dicitur Naſoni L. 7. Metam.

Jamque fretum Minyae Pagasaea puppe ſecabant.

Lucano L. 2.

Ut Pagasaea ratis peteret cum Phafidos undas,
Cyaneas tellus emiſit in aequora cautes.

& L. 6.

Prima fretum ſcindens Pagasaeo litore pinus
Terrenum ignotas hominem projecit in undas.
hinc & Jaſon Pagasaeus, & Argonautae juventus Pagasaea dicuntur poetis.

18. LONGE PHASIDOS] recte. nam credebant antiquiſſimi Colchos, & Pontum Euxinum, terrarum omnium & marium terminos eſſe ad orientem. notatum multis. tu Iſ. Voſſio contentus eſto: quem videre debes Obſerv. ad Catull. p. 14. tetigerat & noſter Eraſmus in adagio Ad Phafim uſque navigavit.

21. PLACIDIS UT CONSTITIT ORIS] potius videtur placitis. Ovidius L. 1. Metam.

Donec arenosi placitum Ladonis ad amnem
Venerit.

Valerius Flaccus L. 5.

Jam prora fretum commoverat, & jam
Puppe ſedens placitas dimiſerat anchora terras.

Auctor Herculis in Octa v. 684.

Medium coeli dum ſulcat iter,

Tenuit placitas Daedalus oras,

Nullique dedit nomina ponto.

facilis laſpius, & cujus multa exempla ad Naſonem ſuum notavit Nic. Heinſius.

23. AT COMES INVICTI JUVENIS] proprio epitheto Hercules dicebatur invictus. baſis marmorea in Capitolio, in horto Conferuatorum:

TE. PRECOR. ALCIDE. SACRIS INVICTE.

PERACTIS

RITE. TVIS. LAETVS. DONA. FERENS

MERITIS

HAEC. TIBI. NOSTRA. POTEST. TENVIS.

PERFERRE. CAMINA

NAM. GRATES. DIGNAS. TV. POTES

EFFICERE

SVME. LIBENS. SIMVLACRA. TVIS. QVAE.

MVNERA. CILO

ARTIS. VRBANVS. DEDICAT. IPSE. SACRIS

in libro autographo Stephani Vinandi Pighii
CAMENA legitur pro CAMINA; &
PRAETOR pro CILIO. Ceterum Herculis
invicti plurima memoria eſt in lapidibus li-
teratis

Oscula suspensis instabant carpere plumis,
 Oscula & alterna ferre supina fuga.
 Ille sub extrema pendens secluditur ala,
 30 Et volucres ramo submōvet insidias.
 Jam Pandioniae cessat genus Orithyiae:
 Ah dolor ibat Hylas, ibat Hamadryasin.
 Hic erat Arganthei Pege sub vertice montis
 Grata domus Nymphis humida Thyniasin.
 35 Quam supra nullae pendebant debita curae
 Roscida desertis poma sub arboribus,
 Et circumriguo surgebant lilia prato
 Candida purpureis mista papaveribus.
 Quae modo decerpens tenero pueriliter ungui,
 40 Proposito florem praetulit officio.
 Et modo formosis incumbens nescius undis
 Errorem blandis tardat imaginibus.

teratis apud Gruterum. vide XLVI. 7. 8. 9.
 IO. II. 12. XLVII. 1. 2. 3. 4. 5. 8. 9. 11.
 XLVIII. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 11. XLIX. 1. CXXV.
 7. CIOVI. 3. CIOXVII. 6. CIOXX. 2. apud Rei-
 nesium L. 64. 194.

27. OSCULA SUSPENSIS INSTABANT CAR-
 PERE PALMIS] assentior Livinejo *plumis* le-
 genti. *suspensis plumis* est, alis in aere libratis.
 sic statim Boreadarum sectationem vocat *insi-*
dias volucres: & *extremam alam* addit. posses
 etiam *pennis* reponere e Papinio L. 5. Theb.

Isnarios Aquilonis pignora fratres,
Utraque quis rutila stridebant tempora penna,
Cerminus.

Sed illud melius: & minus abit a ductu lite-
 rarum.

31. CESSAT GENUS ORITHYIAE] *cessis* ha-
 ber Groninganus: quod Livinejus probat,
 eopse libro usus. melius Gronovius *cessat*.
 quomodo est in altero Regio.

33. HIC ERAT ARGANTHI PEGE SUB VER-
 TICE MONTIS] ita locum vexatissimum fel-
 liciter restituit Turnebus L. II. Adv. C. 15.
 in alia omnia iverant Dom. Calderinus ad
 Papinium L. I. Silv. 5. Hermol. Barbarus ad
 Plinium L. 7. C. 48. Beroaldus: alii.

35. NULLAE PENDEBANT DEBITA CURAE]
nullae etiam *eres* e nostris: quomodo bene

editum Scaligero. vide Priscianum L. 6. &
 13. Donatum ad Andr. Act. 3. Sc. 5.

39. QUAE MODO DECERPENS TENERO PUE-
 RILITER UNGUI] dicitur etiam *ungue*. Ovi-
 dius L. 4. Falto.

Ille papaveres subsecat ungue comas,
noster L. 3. Eleg. 23.

Ungue meam morso saepe querere fidem.
 tamen istud praeferre videtur Fl. Sosp.
 Charisius L. 1. *Ungui*. Licinius Calvus in poe-
 mate, *Vaga candida nympa quod secet ungui.*
 fragmentum id est carminis Glyconici, ita
 fortasse reponendum; siquidem primam vo-
 cem desideramus;

Lilium, vaga candido

Nympa quod secet ungui.

Priscianus & *ungui* & *ungue* recte dici obser-
 vat L. 7. sic *civi* multoties occurrit apud Ci-
 ceronem. cuius rei rationem reddit Servius
 in L. 9. Aen. v. 474. CINGITUR AMNI.
Anne debuit dicere: numquam enim bene in I
exerunt, nisi quae communis sunt generis: ut do-
cilis, agilis; Sed ideo ausus est ita ponere abla-
tivum, quia, ut supra diximus, apud majores
hic haec amnis dicebatur. sed haec ratio ne-
que satis vera est, neque satis plena. Tu ma-
gnum Vossium consule L. 2. de Analog. C.
 12.

Tan-

- Tandem haurire parat demissis flumina palmis
 Nixus, & exserto plena trahens humero.
 45 Cujus ut accensae Dryades candore puellae
 Miratae solitos destituere choros,
 Prolapsum leviter facili traxere liquore.
 Tum sonitum raptō corpore fecit Hylas.
 Cui procul Alcides iterat responsa: sed illi
 50 Nomen ab extremis fontibus aura refert.

His,

44. INNIXUS DEXTRO PL. TR. HUM.] amplector elegantem Nic. Heinsii correctionem Not. ad Ovid. L. 3. Art. Amat. N. 307: Nixus, & exserto plena trahens humero. tales enim a poetis praecipuntur, qui se ad opus aliquod accingunt. Virgilius Aen. L. 11:

At medias inter caedes exsultat Amazon,
 Unum exserta latus pugnae, pharetrata Camilla.

Papinius L. 4. Thebaid.

Frena tenent, duplexque inserto missile nodo,
 Exserti ingentes humeros.

& L. 5. ubi de Dioseuridis:

Chlamys huic, chlamys ardet & illi:
 Ambo hastile gerunt: humeros exsertus uterque,
 Nudus uterque genas: simili coma fulgurat astro.

& L. 9.

Agnoscunt colles, notamque tremiscit
 Silva Deam, saevius ubi quondam exserta sagittis

Faecundam lasso Nioben consumserat arcu.
 Lucanus L. 2.

fociisque furoris
 Lentulus, exsertique manus vesana Cethegi.
 Claudianus Consul. Prob. & Olyb.

Dextrum nuda latus, niveos exserta lacertos,
 Audacem reiegit mammam.

Sermo ibi est de Dea Roma. eum locum (obiter hoc indicabo) eleganter illustrat Abrahami Gorlaei gemma 50. ubi Roma fedens hastile tenet, exserto lacerto. sic & Corippus L. 1.

Adidit antiquam tendentem brachia Romam,
 Exserto & nudam gestantem pectore mammam.

Prudentius Pysomach.

Prima petit campum, dubia sub sorte duelli,
 Pugnaturna Fides, agrestis turbida cultu,

Nuda humeros, intonsa comas, exserta lacertos.

haec de pugnaturis. sed & amor, militiae species, eodem utitur ornatu: qualis hic candor exserti humeri urit nymphas. Ovidius L. 3. Artis Amat.

Pars humeri tamen ima tui, pars summa lacerti

Nuda sit, a laeva conspicienda manu.

Hoc vos praecipue, niveae, decet. hoc ubi vidi,

Oscula ferre humero, qua patet, usque libet.

Horatius L. 2. Od. 5.

Non Chloris, albo sic humero nitens,

Ut pura nocturno renidet

Luna mari.

Apulejus L. 2. Metam: magis de cutis roseo rubore, quam de vestis auro colore placiturae.

45. Cujus ET ACCENSAE] cujus ut, Regii, Colbertini, Borrichianus, duo nostri, ut, postquam, simul atque.

46. DESTITUERE CHOROS] Gebhardus profert e Palatino deseruere. nihil mutandum, Tibullus L. 2. Eleg. 1.

his vitis magistris

Destituit querna pellere glande famem.

50. NOMEN AB EXTREMIS FONTIBUS AURA REFERT] nomen Hylae, quod Hercules inclamabat. aura est Echo. etenim meruentes nymphae ne Hercules absconditum apud se Hylam inveniret, puerum in Echoneum commutarunt. auctor Nicander apud Antoninum Liberalem. Multa in hac elegia transposuit, multa aliter distinxit, legitque aliter, vir magnus Janus Rutgersius L. 3. Var. Lect. C. 8. quem consulere potes. quamvis autem haec materia (nam cui veterum non dictus Hylas?) a Theocrito & Propertio nostro elegantissime sit tractata: non tamen id

His, o Galle, tuos monitis servabis amores,
Formosum Nymphis credere tutus Hylan.

deterruit multos praestantes e recentioribus
poetas, quo minus & ipsi cum antiquis in
certamen descenderent. Eminent prae ceteris
tres nobilissimorum trium ingeniorum ele-
giae hoc ipsum argumentum complexae,
M. Ant. Flaminii, Jo. Bapt. Amalthei, ac

Dan. Heinsii. quorum virorum artificium &
facundiam poeticam si quis inter se, imo &
cum priscis, contendere ac componere in-
stituerit; non erit, me sponse, cur cum
laboris sui debeat poenitere.

X X I.

TU, qui confortem properas evadere casum,
Miles ab Etruscis faucibus aggeribus:
Quid nostro gemitu turgentia lumina torques?
Pars ego sum vestrae proxima militiae.
5 Sic te servato possint gaudere parentes,
Haec soror Acca tuis sentiat e lacrimis,
Gallum per medios ereptum Caesaris enses
Effugere ignotas non potuisse manus.
Et quaecumque super dispersa invenerit ossa
10 Montibus Etruscis, haec sciat esse mea.

X X I I.

Qualis, & unde genus, qui sint mihi, Tulle, penates,
Quaeris pro nostra semper amicitia.
Si Perusina tibi patriae sunt nota sepultrae
Italiae duris funera temporibus,
5 Quum Romana suos egit discordia cives:
(Sis mihi praecipue pulvis Etrusca dolor.
Tu projecta mei perpeffa es membra propinqui,
Tu nullo miseri contegis ossa solo:)
Proxima supposito contingens Umbria campo
10 Me genuit, terris fertilis uberibus.

SEX. AURELII PROPERTII

LIBER SECUNDUS.

I.

QUaeritis unde mihi toties scribantur amores?
 Unde meus veniat mollis in ora liber?
 Non haec Calliope, non haec mihi cantat Apollo.
 Ingenium nobis ipsa puella facit.
 5 Sive illam Cois fulgentem incedere totis,
 Hoc totum e Coa veste volumen erit:

Seu

2. **V**ENIAT MOLLI IN ORE LIBER]
in ora potior pars librorum: atque id Passeratius exemplis adstruxit. noſter L. 3. Eleg. 1.

Maius ab exſequiis nomen in ora venit.

Catullus Carm. 37.

Anne ut pervenias in ora volgi?

neque ſoli poëtae ita loquuntur. Salluſtius Jugurth. C. 31. *neque eos, qui ea fecero, pudet aut poenitet: ſed incedunt per ora veſtra magnifici.* Juſtinus L. 16. C. 5. *Victor tyrannus captivos ſenatores in triumpho modum per ora civium trahit.* & L. 36. C. 1. *Pacis ſimulatione deceptus capitur; traductuſque per ora civitatum, populis qui deſciverant in ludibrium fa- voris oſtenditur.* Ennius opinor primus dixerat,

Volito vivos per ora virum.

4. **INGENIUM NOBIS**] ex Plutarchi Sympoſiacis hunc locum explicat Franc. Luſinus L. 2. Parerg. C. 21. verſu præcedente, *haec habent libri pro vulgato hoc.*

5. **SIVE TOGIS ILLAM FULGENTEM INCEDERE COIS**] de veritate huius lectionis neminem umquam dubitaſſe, id vero nimis eſt

mirificum. togas geſtabant meretrices, & moechae damnatae; non autem puellae ingenuae. ſuper qua re nihil attinet multa coacervare. Beroaldi flagitium eſt, verba corrupta trajicientis, ut verſui conſuleretur. Regii, itemque Colbertini, & Borrichianus, habent

Sive illam Cois fulgentem incedere togis.

Groninganus,

Sive illam Cois fulgentem incedere cogis.

noſtri, *Cois--cogis.* primitus cuſi, & Volſcus, *Cois--togis.* ex his non erat difficile veram eruere lectionem,

Sive illam Cois fulgentem incedere totis.

h. e. omni corpore undique pellucentem ac perſpicuam. tales enim erant in his veſtibus. Horatius L. 1. Sat. 2.

Alterâ nil obſtat: Cois tibi paene videre eſt

Ut nudam.

M. Seneca Declam. 15. *ut tenui veſte perſpicua ſit, & nihil in corpore uxoris ſuae plus maritus, quam quilibet alienus peregrinuſque agnoſcerit.* Plinius L. 11. C. 22. *Prima eas redordi- ri, rurſuſque texere, invenit in Ceo mulier Pamphila, Latoi filia, non fraudanda gloria*

Seu vidi ad frontem sparfos errare capillos,

Gaudet laudatis ire superba comis.

Sive lyrae carmen digitis percussit eburnis,

IO Miramur, faciles ut premat arte manus.

Seu quum poscentes somnum declinat ocellos,

Invenio caussas mille poeta novas.

Seu

excogitatae rationis, ut denudet feminas vestis. bellissimum istud fulgentem Passeratus fatis inepte ad purpuram traxit: debet enim referri ad ipsum corpus Cynthiae, candidum, solidum, ac fucci plenum. Catullus Carm. 64.

*Quam circumcursum huc illuc saepe Cupido
Fulgebat crocina candidus in tunica.*

qua imagine non est alia congruentior ad mentem nostri poetae. Martialis L. 6. Epigr. 13.

*Candidula non tacita respondet imagine Lygdos,
Et placido fulget vivus in ore liquor.*

id alii lucere dixerunt; etiam noster, Elegia proxime insequente:

Nec si qua Arabio lucet bombyce puella.

Martialis L. 8. Epigr. 68.

*Femineum lucet sic per bombycina corpus:
Calculus in nitida sic numeratur aqua.*

Plinius L. 6. C. 17. *tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, ut in publico matrona transluceat. tales M. Varro vestes festivo epitheto vitreae appellavit in Modio. quod jucundissime expressit Joannes Bocatius, scriptor venustissimus, Fiammettae L. 1. alla mia conoscenza pervenne la bella forma, & vidi lui ignuda, furri solamente d'un sottilissimo drappo purpureo; il quale, avenga che esso in alcuna parte il candidissimo corpo coprissi, di quello non altrimenti toglieva la vista a me mirante, che posta figura sotto chiaro vetro.*

9. LYRAE CARMEN DIGITIS PERCUSSIT EBURNIS] Douza F. pro conjectura reponit *percussit*: quomodo & Lernutius videtur legisse, hunc locum adludens,

*Docta lyrae carmen digitis percurrere eburnis,
Concentumque lyrae similem voce edere docta.*
sed repugnant omnes libri, in quibus percussit. Ovidius L. 4. Trist. Eleg. 10, *scribere dixit*

*Et tenuit nostras numerosas Horatius aures
Dum se it Ausonia carmina cilia lyra.*

Virgilius L. 6. Aen. *passare:*

Nec non Thraecius longa cum veste sacerdos

*Obloquitur numeris septem discrimina vocum:
Jamque eadem digitis, jam pestine pulsas
eburno.*

Horatius L. 4. Od. 6.

*Lesbium servate pedem, meique
Pollicis ictum.*

Pedo Albinovanus in obit. Maecen.

*Actius ipse lyram plectro percussit eburno,
Postquam vitricas conticuere tubae.*

Val. Flaccus L. 5. Argonaut.

*Carmina quia etiam visos placantia manes
Odrysius dum rite movet, mixtoque sonan-
tem*

Percutit ore lyram.

quod postremum quasi expositio est nostri poetae, Cynthiae simul voce canere simul digitis fides carpere invenientis.

IO. FACILES UT PREMAT ARTE MANUS] Palmerius sibi valde placet cum suo *tremat: nimium quantum elegans est, inquit, qui fides increpet, tremere arte manus. verum quod id de veteri codice deproptum dicit, in eo sane fucum facit lectori suo. usus est libro antiquo, ut ipse prodit in praefatione Spicillegii undecimi, quem evolendum acceperat a Jo. Posthio. is autem liber, qui deinde Andr. Schottii fuit, nunc adservatur in bibliotheca Academiae Groningo-omlandicae. cumque ego, saepe ac diligenter inspectum, tale nihil habere liquido adfirmare possum. est enim ibi *premit*. quomodo & Livinejus invenerat, eodem libro usus non perfuntorie. *premere manus* Asconio Pediano est *chordas carpere*. in 1. Verrin. *Cum canunt cytharistae, utriusque manus funguntur officio. dextra plectro utitur: & hoc est, foris canere. sinistra digitis chordas carpit: & hoc est, intus canere.**

11. POSCENTES SOMNUM DECLINAT OCELLOS] *smnus* habent duo Regii. melius ceteri *somnum*; quomodo primus e suo restituit Scaliger. semel tantum ponitur vox geminanda.

20. UT

Seu nuda erepto mecum luctatur amictu,
 Tunc vero longas condimus Iliadas.
 15 Seu quidquid fecit, sive est quodcumque locuta,
 Maxima de nihilo nascitur historia.
 Quod mihi si tantum, Maecenas, fata dedissent,
 Ut possem heroas ducere in arma manus:
 Non ego Titanas canerem, non Ossan Olympo
 20 Impositum, ut caelo Pelion esset iter:
 Non veteres Thebas, nec Pergama nomen Homeri,
 Xerxis & imperio bina coisse vada:
 Regnave prima Remi, aut animos Carthaginis altae,
 Cimbrorumque minas, & benefacta Mari.
 25 Bellaque, resque tui memorarem Caesaris: & tu
 Caesare sub magno cura secunda fores.
 Nam quoties Mutinam, aut civilia busta Philippos,
 Aut canerem Siculae classica bella fugae:

Ever-

20. UT COELI PELION ESSET ITER] legendum coelo. Ovidius L. 2. Art. Amat.

Restat iter coelo: coelo remabimus iro.
 Virgilius L. 4. Geor.

victorque volentis

Per populos dat jura, viamque adscendat Olympo.

21. NON VETERES THEBAS] Nec veteres Thebas, Groninganus cum altero Colbertino. supra bis habuimus non: ita hic bis nec. sed & vulgata stare potest.

24. BENEFACTA MARI] ita ipse Marius apud Sallustium loquitur Jugurth. C. 85. illud incelligo, Quirites, omnium ora in me conversa esse, aequos bonosque favere: quippe benefacta mea reipubl. procedunt. --- mihi, qui omnem aetatem in optumis artibus consumsi, benefacere jam ex consuetudine in naturam vertit. Auctor dialogi de Orator. C. 12. Felix illud, & ut more nostro loquar, aureum saeculum, & oratorum & criminum inops, poetis & vatibus abundat, qui benefacta canerent, non qui male admissa defenderent.

26. CAESARE SUB MAGNO] Augustum ut peculiaribus honoribus, ita & peculiaribus honorum nominibus mactarunt Romani. Magnus hic dicitur; & infra Eleg. 6. sic & Virgilius L. 4. Geor.

Caesar dum magnus ad altum

Fulminat Euphraten bello.

& Horatius L. 1. Od. 12.

Gentis humanae pater, atque custos,
 Orte Saturno, tibi cura magni
 Caesaris satis data: tu secundo
 Caesare regnes.

cui etiam invictus audit L. 2. Sat. 1.

audet

Caesaris invicti res dicere multa laborum
 Praemia laturus.

Altum vocat Ovidius L. 2. Pontic. Eleg. 3.

Quisque dolor peccatus retigisset Caesaris alii,
 illam jurabas proximus esse tuum.

Pedo Albinovanus epicedio Drusi:

Hoc domus ista docet per te mea Caesaris
 alii.

auctor elegiae in obitum Maecenatis:

tu Caesaris alii

Dextera, Romanae tu vigil urbis eras.

Horatius L. 3. Od. 4. ad Musas:

Vos Caesarem altum, militia simul

Fessus cohortes abdidit oppidis,

Finire quaerentem labores

Pierio recreatis antro.

tamen ibi vir literatissimus Andreas Dacerius omni vi contendit altum esse idem quod altimum, fallitur. altus est nobilis, antiqui sanguinis, vetustae profapiae. Ovidius L. 4. Fa-

stor.

Claudia

- Everfosque focos antiquae gentis Etruscae,
 30 Et Ptolemaeae litora capta Phari:
 Aut canerem Aegyptum, & Nilum, quum tractus in urbem
 Septem captivis debilis ibat aquis:
 Aut regum auratis circumdata colla catenis,
 Actiaque in Sacra currere rostra via:
 35 Te mea Musa illis semper contexeret armis,
 Et sumta, & posita pace fidele caput.
 Theseus infernis, superis testatur Achilles,
 Hic Ixioniden, ille Menoetiaden.
 Sed neque Phlegraeos Jovis, Enceladique tumultus
 40 Intonet angusto pectore Callimachus.
 Nec mea conveniunt duro praecordia versu
 Caesaris in Phrygios condere numen avos.

Navita

*Claudia Quinta genus Clauso referebat ab
 alto:*

In qua par facies nobilitate fuit.

vide sis (nec pigebit) quae istuc notavit poëtarum Latinorum magnus sospitator Nic. Heinſius.

33. REGUM AURATIS CIRCUMDATA COLLA CATENIS] crudele ludibrium, & tamen verum; more apud orientem nato. Justinus L. 5. C. 11. occulte [Cyrus] adversus fratrem bellum parabat. quod cum nuntiatum Artaxerxi esset, arcessitum ad se fratrem, & innocentiam dissimulatione belli simulantem, compedibus aureis vincit. honori id datum in summa calamitate. sic Garmus Babyloniorum rex Sinonin, amorem ejus aspernantem, in aureis catenis habuit captivam, referente ex Jamblichi Babylonicis Photio Cod. 94. inde fluxit ad Romanos. neque enim haec temere noster jacit. Silius L. 17.

*Securus sceptri repetit per caerulea Romam,
 Et patria invehitur sublimi tecta triumpho.*

*Ante Syphax seretro residens captiva premebat
 Lumina, & auratae servabant colla catenae.*
 Vellejus L. 2. C. 82. Tertia aestate reversus [Antonius] in Armeniam, regem ejus Artaxasden fraude deceptum catenis, sed, ne quid honori deesset, aureis vincit. plura ad Silium Daufquejus, hoc simul versu illustrato; Demsterus ad Rosini Antiquitates; Jac. Schegkiius & Ger. Vossius ad Vellejum; ad Curtium Freinsheimius.

36. POSITA PACE] ita ponere pugnas dixit Papinius L. 12. Theb. loco admodum elegante:

*Ut modo connubiis taurus saltuque recepto,
 Cum posuit pugnas; alio si forte remugit
 Bellatore nemus, quamquam ora & colla
 cruento*

*Imbre madent, novus arma parat, campum-
 que laceffens*

*Dissimulat gemitus, & vulnere pulvere ce-
 lat.*

& Cicero in Pison: tamen illud contentionis odium simul cum ipsa pugna armisque ponant. ponere bellum, Paullus Orosius, meliorum temporum non malus imitator, saepe & exscriptor, L. 3. C. 2. Lacedaemonii inquieti magis quam strenui, & furore potius quam virtute intolerabiles, post bella posita, tentant furta bellorum. etiam sumere & ponere Ovidius junxit L. 5. Trist. Eleg. 1.

At mala sunt fateor. quis te mala sumere cogit?

Aut quis deceptum ponere sumta verat?

& mimorum ille sapiens scriptor Publius Syrus:

Amor animi arbitrio sumitur, non ponitur.

41. NEC MEA CONVENIUNT DURO PRAECORDIA VERSU
 CAESARIS IN PHRYGIOS CONDERE
 NOMEN AVOS.]

carmine priorae praecordia versu legitur in Groningano; quod non attendendum. pro duro malebat

- Navita de ventis, de tauris narrat arator,
 Enumerat miles vulnere, pastor oves.
 45 Nos contra angusto versamus praelia lecto.
 Qua pote quisque, in ea conterat arte diem.
 Laus in amore mori: laus altera, si datur uno
 Possè frui. fruar o solus amore meo,
 His saltem ut tenear jam finibus: aut, mihi siquis
 50 Venerit alter amor, acrius ut moriar.

Sed

malebat P. Scriverius Doro, Animad. ad lib. Spectac. Epigr. 31: id est molli, tenero, elegiaco, Philetæo. ut dicat Propertius, non belle convenire, si poeta elegiis assuetus, factusque longo usu ad Philetæa genium, molli atque imbelli versu Caesarem velit referre, & recondere in numerum antiquorum heroum Trojanorum. non persuadet vir acutissimus. *durus* versus opponitur *molli*, estque idem qui *fortis*, sive heroicus.

Domicius Marfus epitaphio Tibulli:

*Ne foret aut elegis molles qui fleret amores,
 Aut caneret forti regia bella pede.*

Horatius:

--- forte epos acer,

*Ut nemo, Varius ducit: molle atque sacrum
 Virgilio annuerunt gaudentes rure Camoenæ.*
 nofter L. 2. Eleg. ult.

*Incipe jam angusto versus componere torno,
 Inque tuos ignes, dare poeta, veni.*
 nam quod istic etiam, Dore poeta, legit Scriverius, de eo dispiciemus suo loco. versu secundo, pro *te* nomen, videtur restitutum *numen*. faver certe Horatius L. 4. Od. 5.

*Te multa prece, te prosequitur mero
 Defuso pateris, & Laribus tuum
 Miscet numen; uti Graecia Castoris,
 Et magni memor Hercules.*

nec non L. 2. Epist. 1.

*Jurandaque tuum per numen ponimus aras.
 ita istic membranae; non nomen, quod huc usque infedit vulgatas editiones. & L. 3. Od. 5.*

*Coelo tonantem credidimus Jovem
 Regnare: praesens divus habebitur
 Augustus.*

Ovidius L. 1. Art. Amat.

Marsque pater, Caesarque pater, date numen eunti:

Nam Deus e vobis alter es, alter eris.

L. 4. Pontic. Epist. 13.

*Nam patris Augusti docui mortale fuisse
 Corpus, in aetherias numen abisse domos.*
 nofter L. 3. Eleg. 3.

Arma Deus Caesar dices meditatur ad Indos.
 Vellejus L. 2. C. 123. ubi mors Augusti: *mox cum omnem curam fata vincerent, Pompejo Appuleioque Cass. septuagesimo sexto anno, animam coelestem coelo reddidit. quae pulcre conveniunt cum Nafonianis. idem mendum olim Suetonium obfuscabat, Calig. C. 24. Nec unquam postea quantiscumque de rebus, ne pro concione quidem populi, aut apud milites, nisi per numen Drusillae deseravit. ante Casaubonum erat per nomen Drusillae. in Servio etiam nunc haeret, ad L. 7 Aen. v. 29. LUCUM PROSPICIT. in quo erat fluminis nomen. Diximus enim nunquam sine religione esse lucum a Virgilio positum. facile vides ibi fluminis numen legi debere. apud eundem grammaticum vice versa numen legitur pro nomen, ad L. 11. Aen. v. 277. VENERIS VIOLAVI VOLNERE DEXTRAM. Artificiose agit. nam sciens ea quae dicuntur in fine, animis inhaerere: suos casus ultimos memorat. Perite etiam Venerem tantum a se vulneratam dicit, Martis suppressim numen, quod ei poterat esse gloriosius. vitiosam lectionem utrobique servarunt editiones recentatae; etiam illa splendida Leidensis, quae Jacobi Emmenesii nomine censetur. & tamen utrumque locum recte emendaverat jam ante sesquifaeculum Georgius Fabricius, vir laudatissimus, cujus scripta non tam fastidiosè negligi debebant prae Faventiis nescio quibus ac Benedictis Aminibus. *Augusti numen, Caesaris numen*, plurimis locis invenies apud Gruterum. vide, prae caeteris, p. CCXXXVIII. CCXXXIX. nihil istis clarius, nihil efficacius tuendae nostrae lectioni.*

L

51. Si

- Sed memini, solet illa leves culpae puellas:
 Et totam ex Helena non probat Iliada.
 Seu mihi sint tangenda novercae pocula Phacdrae,
 Pocula privigno non nocitura suo:
 55 Seu mihi Circaeο pereundum gramine, sive
 Colchis Iolciacis urat aëna focis:
 Una meos quoniam praedata est femina sensus,
 Ex hac ducentur funera nostra domo.
 Omnes humanos sanat medicina dolores:
 60 Solus Amor morbi non amat artificem.
 Tarda Philoctetae sanavit crura Machaon,
 Phoenicis Chiron lumina Phyllyrides.
 Et deus extinctum Cressis Epidaurius herbis
 Restituit patriis Androgeona focis.
 65 Mysus & Aemonia juvenis qua cuspide vulnus
 Senferat, hac ipsa cuspide sensit opem.

Hoc

51. SI MEMINI] *Sed memini*, liber Vaticanus observante Livinejo, & probante recte. nam exemplo constantiae herilis, ipse errorem suum reprehendit.

53. SEU MIHI SINT TANGENDA] *sunt* habent duo nostri, cum Borrichiano. & sequitur mox, *pereundum est*. sed istud est aliunde irrepit; & melius deletur. ostendit hic locus Hippolytum a noverca philtero fuisse tentatum, quod opinor hodie nusquam legitur, amissis qui tradiderant scriptoribus Graecis.

55. CIRCAEO GRAMINE] Plinius L. 25. C. 2. *Ceyre quid non replere fabulis Colchis Medea, aliaque, in primis itala Circe, Diis etiam adscripta? unde arbitror natum, ut Aeschylus e vetustissimis in Poëtica, reservam Italiam herbarum potentia prodere, multique Cercēos, ubi habitavit illa, magno argumento etiamnum durante in Marsis a filio ejus ortae gente, quos esse domitores serpentium constat.* Theophrastus L. 9. C. 15. *Hist. Plant. interprete Theodoro Gaza: Tractus medicamentorum fertiles potissimum tradunt, extra Graeciam, Etruriam & Latium agrum, qua Circeen habitasse affirmant. --- Aeschylus enim, in Elegis, copiam medicaminum venenorumque Etruriae tribuit,*

Gens Tyrrhena suis clara veneficiis.

56. COLCHIS COLCHIACIS] mira est pertinacia quorundam hominum in propagandis fovendisque erroribus. jam plus quam saeculum est, postquam monente Scaligero legi debuit *Colchis Iolciacis*. & tamen vulgarum istud occupat omnes quotquot exinde prodierunt editiones. veram esse Scaligeri emendationem ostendit Virgilius in Ciri:

*Pergit, Amyclaeo spargens alsaria thalio,
 Regis Iolciacis animum desigere votis.*

Horatius Epod. 5.

Herbasque, quas Iolcos, atque Iberia

Mittit venenorum ferax.

adi sis notas Nic. Heinsii ad L. 7. *Metamorph. v. 159.* de Thessaliae veneficiis ubertim Lucanus, atque Apulejus in *Metamorphoseos* libris.

63. CRESSIS HERBIS] non, ut quidam volunt, quia Androgeos Cretensis; sed quia in Creta omnes frutices omnesque herbas efficaciores nasci, ac salubriores quam usquam alibi, stantebant veteres, teste Theophrasto L. 9. *Hist. Plant. C. 16.* & Servio in L. 12. *Aen. v. 412.* etiam in hac fabella alios noster auctores habuit, ac nos hodie habemus.

66. HAC IPSA CUSPIDE SENSIT OPEM]

Hoc si quis vitium poterit mihi demere, solus
 Tantaleae poterit tradere poma manu.
 Dolia virgineis idem ille repleverit urnis,
 Ne tenera assidua colla graventur aqua.
 Idem Caucaesa solvet de rupe Promethei
 Brachia, & a medio pectore pellet avem.

70

Non

ita tere omnes poetæ, quorum loca pleraque Pafferatus collegit. tamen alii volunt Telephum herbis sanatum ab Achille, herbarum peritissimo. Claudianus Epist. ad Hadrian.

Sanus Achillois removit Telephus herbas.

quamquam non ignoro Nic. Heinsium istic legere *Achillea basta*, plurium librorum suffragia secutum. memorabilis est locus Plinii L. 25. C. 5. *invenit & Achilles discipulus Chironis, qua vulneribus moderetur, quæ ob id Achilleos vocatur. Hac sanasse Telephum dicitur. Alii primum aeruginem invenisse, utilissimam emplastris. ideoque pingitur ex cupide decutiens illam gladio in vulnus Telephi. alii utroque usum medicamento volum.* Acro ad Horat. Epod. 17. *Telephus restitit, & singulari certamine cum Achille confixit, a quo & vulneratus est. Sed cum postea errore cognito in amicitiam redissent, ab Achille herbis curatus est, quarum scientiam habebat Chirone docente.* Apulejus, quisquis tandem ille est, de herbar. virib. C. 89. *Achilleam herbam Achilles invenit, unde vulnera ferro facta sanabat: hac sanasse Telephum dicitur.* paulo aliter L. Septimius L. 2. C. 6: *Hi itaque [Agamemnon cum Menelao] Machaonem & Podalirium Aesculapii filias venire, ac vulneri mederi jubent: qui inspecto cure, propere apta dolori medicamina imponunt. maluit hic scriptor consistere intra similitudinem veri, quod ei vetus est ac solenne.*

67. Hoc si quis vitium poterit mihi demere] lege cum tribus nostris, & Colbertino utroque, poterit mihi demere. causam tibi reddent sequentes versus.

68. TANTALEAE POTERIT TRADERE POMAM MANU] Nic. Heinsius Not. ad Claudiani L. 2. de Raptu Proserp. v. 337. *refingebat, Tantalea poterit radere poma manu;* quod iterum repetit Not. ad Ovid. L. 3. Amor. Eleg. 15. v. 2. *& radere hic poni dicit pro corrudere.* invitum discedo a iudicio viri incomparabilis: sed enim hoc loco assensum meum præbere non possum. nam radere po-

ma quis umquam dixit? & si vel maxime id probum sit; corrudere poma vix poterit dici Tantalus, qui necesse habet decerpere pendentia supra caput suum poma, non vero convertere ante se jacentia. *Tantalea est in omnibus MSS. nimirum quia credebant rō manu esse sexti casus: in quo eos fecerit ratio. & dictum aliquid supra ad L. 1. Eleg. 11. v. 12. Gellius L. 4. C. 16: Non omnes concedunt in dativo casu senatui magis dicendum, quam senatu. sicut Lucilius in eodem casu, victu & anu dicit, non victui & anui, in hisce versibus,*

Quod sumum atque epulas victu præponis honesto.

& alio in loco, anu noceo, inquit. præterea non hæc mens poetæ nostri. hoc vult: si quis medicinam facere poterit huic morbo meo, ille idem enecto siti ac fame Tantalopoma in manus tradere poterit: ille Danaïdum semper perfluentia dolia fideliter replebit: ille æquilam a Promethei jecore abigerumpetque vincula quibus is ad Caucasum alligatus hæret. quare omnino legendum videretur *Tantaleae*, nec mutandum rō tradere.

72. A MEDIO PECTORE PELLET AVEM] pulcherrimi sunt versus L. Attii, de Aeschyllo sumti, apud Ciceronem L. 2. Tuscul. Quæst. C. 10.

Jam tertio me quoque funesto die,

Tristi advolatu, aduncis lacerans unguibus

Jovis satelles pastu dilaniat fero.

Tum jecore opimo facta, & satiata assatum

Clangorem fundit vastum, & sublime advolans

Pinnata cauda nostrum adulas sanguinem.

Cum vero adesum inflatu renovatum est jecur,

Tum rursus terros avida se ad pastus refert.

Sic hunc custodem moesti cruciatius alo:

Qui me perenni vivum soedat miseria.

Namque, ut videris, vinculis confictus Jovis,

Arctere nequeo diram volucrem a pectore.

verum uti Jupiter non semper omnibus placere potuit, ita hoc ejus facinus indignissi-

Non hic herba valet: non hic nocturna Cytacis:

Non Perimedea gramina cocta manu.

75 Quippe ubi nec caussas, nec apertos cernimus ictus,
Unde tamen veniant tot mala, caeca via est.

Non

me tulerunt habitatores montis Caucaſi; omneſque eo nomine aquilas pro inimicis habuerunt, nidos omnes ubicumque exſtructi fuerant igniferis ſagittis incenderunt, & laqueos ad eas ipſas capiendas diſpoſuerunt, Prometheus ulciſci diſtitantes. auctor Philoſtratus L. 2. de Vita Apollonii C. 2. & hanc tam inſignitam injuriam Spartano ſtomacho contemſit magnanimus Saturni filius. credere Stoicorum praeceptis animum corroboraſſe.

73. NOCTURNA CYTAEIS] recte. ſemper enim noctu fiebant ſacra magica. Apulejus Apol. *igiur & occulta non minus, quam tetra & horribilis, plerumque noctibus vigilata, & tenebris abſtruſa, & arbitris ſolitaria, & carminibus murmurata.* Canidia apud Horatium Epod. 5.

o rebus meis

Non infideles arbitrae

Nox, & Diana, quae ſilentium regis

Arcana quum ſunt ſacra.

rare ſacrum nocturnum cum omni ſuo ornatu magnifice inſtruit Virgilius L. 4. Aen. haud longe a fine. fiebat autem poſt exactum noctis meridiem, quod luculenter oſtendit Apollonius Rhodius, loco bene longo, L. 3. Argonaut. v. 1028. idque luna plena, ut tanto foret efficacius. Ovidius L. 7. Metam.

Tres aberant noctes, ut cornua tota coirent,
Efficereſque orbem. poſtquam pleniffima fulſit,

At ſolida terras ſpectavit imagine Luna:

Egreditur tectis veſtes induta recinctas,

Nuda pedem, nudos humeris infuſa capillos:

Fertque vagos mediae per muta ſilentia noctis

Incomitata gradus.

de noctis hora etiam Silius L. 13.

Vade, age, & a medio cum ſe nox humida curſu

Flexerit, ad fauces vicini caſtus Averni

Duc praediſta ſacris duro placamina Diti.

quinimo ut menſis eſſet deſinens obſervabant. Philoſtratus L. 7. de Vita Apollonii C. 10. interprete Alemanno Rhinuccino: *Dicunt ſe cum Nerva ſimul in agrum exeuntem,*

maſtatum Arcadem puerum in fruſtra concidiſſe: atque in regis perniciem ſacrificiſſe: atque hoc ſacrificio Nervam ad opinionem regni extuliſſe, eaque noctu a vobis fuiſſe perpetrata, deſinente jam menſe.

74. NON PERIMEDEA GRAMINA COCTA MANU] in octo libris eſt, Non per Medae gramina cocta manus. quomodo & Gebhardus in ſuis invenerat. ſed melior eſt vulgata lectio, quam itidem ex libris veteribus Beroaldus ac Paſſeratus depromſerunt, & merito probavit venerum omnium medulla M. A. Muretus. nam ſane Cytacis Medea eſt. Perimedes meminit Theocritus in Pharmaceutria: eſtque eadem cum Homeri Acamede. pro cocta mallem ego ſecta, ſi per libros liceret, propter *to manu.* neque enim nulla vis erat in ipſa ſectioe graminum, vel ad odium, vel ad amorem. Virgilius L. 4. Aen.

Falcibus & meſſae ad lunam quaeruntur aenis

Pubentes herbae, nigri cum lacte veneni.

Ovidius L. 7. Metam.

placida partim radice revellit,

Partem ſuccidit curvantiſſae falcis aenae.

ſed & ipſa illa falx incantabatur, eodem poeta prodente Epift. Hypſipylae:

Nec facie meritiſſe placet; ſed carmine movit:

Diraque cantata pabula falce metit.

Seneca Medea v. 717.

Quodcumque gramen flore mortifero viret,

Diruſſe tortis ſuccus in radicibus

Cauffas nocendi gignit, atrectat manu.

Aemonius illas contulit peſtes Athos;

Has Pindus ingens; illa Pangaei jugis

Teneram cruenta ſalce depoſiit comam.

tum paucis poſt verſibus:

Haec paſſa ferrum eſt, dum parat Phoebus diem;

Illius alia nocte ſectiſus frutex:

At huius ungue ſecta cantato ſeges.

quae ſingula, opinor, conjecturam meam pulcre corroborant: eſtque praeterea *manu coquere* locutio ſic ſatis ſingularis.

75. QUIPPE UBI NEC CAUSSAS] elegans locutio,

Non eget hic medicis, non lectis mollibus aeger:
 Huic nullum caeli tempus, & aura nocet.
 Ambulat, & subito mirantur funus amici.

80 Sic est incautum quidquid habetur amor.
 Quandocumque igitur vitam mea fata reposcent,
 Et breve in exiguo marmore nomen ero:

Maece-

locutio, nec valde protrita. idem notat quod nam, vel praesertim cum, vel nam cum. nofter L. 1. Eleg. 9.

Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos,
 Nec vigilare alio nomine, cedat amor?

Lucretius L. 1.

Quippe ubi non essent genitalia corpora cuique,
 Qui posset mater rebus consistere certa?

& L. 3. ubi de anima res est:

nam longe mobilitate

Praestat, & a tenui causa magis ista movetur.
 Quippe ubi imaginibus sumi, nebulaeque mo-
 vetur.

ac L. 4.

In pelago nautis ex undis ortus, in undis
 Sol fit uti videatur obire, & condere lumen;
 Quippe ubi nil aliud nisi aquam coelumque
 tumentur.

& mox eodem libro:

Quippe ubi cui febris bili superante coorta est,
 Aut alia ratione aliqua est vis excita morbi;
 Perturbatur ibi totum jam corpus, & omnes
 Commutantur ibi positurae principiorum.

Virgilius sine L. 1. Georg.

Quippe ubi fas versum atque nefas: tot bella
 per orbem:
 Tam mulierae scelerum facies: non ullus aratro
 Dignus honos.

76. UNDE TAMEN VENIANT TOT MALA,
 CAECA VIA EST.] in codice Groningano legi-
 tur torta via est; dubitante Modio an non
 sit, certa via est, Novant. Epist. 18. oportet
 Modium minus bene ab oculis valuisse tum
 temporis: nam perspicuis ibi literis hodie
 quoque torta legitur. vulgata optime habet,
 neque debet sollicitari. tamen hoc loco va-
 let tandem, vel denique: observatum Passer-
 ratio, & exemplis illustratum. quibus adde
 locum Valerii Flacci L. 6.

Tunc ruit, ut montis latus, aut ut machina
 muri;

Quae scapulis trabibusque diu consecratae flam-
 mis

Procubuit tamen, atque ingentem propulit irbem.
 pariter Lactantius lib. de mortibus persecut.
 C. 33. Nascitur ei [Galerio] ulcus malum in
 inferiori parte genitalium, serpsitque latius. Me-
 dici secant, curant. Sed inductam cicarricem
 rescindit vulnus, & rupta vena fluit sanguis
 usque ad periculum moriis. Vix tamen cruor
 sistitur. Nova ex integro cura. Apulejus L. 5.
 Metam. Fortassis tamen praecedente consuetudine,
 & adfectione roborata, Deam quoque illam
 Deus maritus efficit. & Apolog. Cedo nunc,
 etsi inspexisse me fateor, quod tamen crimen est
 imaginem suam nosse? Justinus L. 30. C. 2.
 Mors ejus, dum pecuniam regiam mulieres rap-
 piunt, & imperium inita cum perditissimis so-
 cietate occupare conantur, diu occultata fuit.
 Re tamen cognita, concursu multitudinis & A-
 gathocles occiditur, &c. vides istic voculam
 diu respondere tamen; quod non recte
 intellectum quidam in tandem mutare vo-
 luit.

81. VITAM MEA FATA REPOSSENT] Li-
 vinejus malebat vitam me fata rep. non male.
 sed nec vulgatam rejicias: est enim mea fa-
 ta idem quod meae Parcae. Virgilius L. 6.

Sed me fata mea & scelus exitiale Lacedaee
 His misere malis.

Juvenalis Sat. 9. eam locutionem sic extulit:

Haec exempla para felicibus: at mea Clotio
 Et Lachesis gaudent, si passitur &c.

bene autem, reposcent. Albinovanus:

Vita data est utenda; data est sine foenore
 nobis

Mutua; nec certo persolvienda die.

Seneca de Vita beata C. 20. Quandocumque
 autem natura spiritum repetet, aut ratio dimi-
 tet, testatus exibo, bonam me conscientiam a-
 maste, &c. quamquam, quod ibi de ratione
 dicitur, non nisi Stoicae rationi est consen-
 taneum. his verbis reposcere & repetere re-
 spondet trita locutio animam reddere, spiri-
 tum reddere, persolvere debitum naturae, &c.

82. ET BREVE IN EXIGUO MARMORE NO-

Maecenas nostrae spes invidiosa iuventae,
 Et vitae & morti gloria iusta meae:
 85 Si te forte meo ducet via proxima busto,
 Effeda caelatis siste Britanna jugis.
 Taliaque inlacrimans mutae jace verba favillae:
Huic misero fatum dura puella fuit.

MEN ERO.] quid hic sit *nomen*, erudite exponit And. Schottus L. 3. Obs. Hum. C. 20. hoc simul loco commode illustrato. bene etiam Passeratius.

83. NOSTRAE SPES INVIDIOSA JUVENTAE] in Groningano est, *pars invidiosa*. quod in suis inventum Beroaldus verum pronuntiat ac legitimum. ergo Maecenas fuit pars iuventae Propertianae? apage. & Passeratius jam rejecit. pari modo Maecenatem Horatius vocat *praesidium* & dulce decus suum. pariter cum nostro Ovidius L. 4. Met.

Multorumque fuit spes invidiosa procorum.
 noster L. 3. Eleg. 7.

Hoc mihi, Maecenas, laudis concedis: & a te est

Quod ferar in partes ipse fuisse tuas.

85. SI TE FORTE MEO DUCET VIA PROXIMA BUSTO] noli hinc colligere, poetam nostrum voluisse sepeliri juxta viam publicam: sed potius expone, Si forte iter facies haud procul eo rufculo, in quo ego mihi sepulturam elegero. ipse ita jubet L. 3. Eleg. 14.

Di faciant, mea ne terra locet ossa frequenti,

Qua facit assiduo tramite vulgus iter.

vide quae istuc sequuntur. nec monuissim, nisi Passeratius haec perperam intellexisset.

86. ESSEDA CAELATIS SISTE BRITANNA JUGIS.] *Britanna* dixit pro *Britannica*. cujus figurae multa exempla Passeratius hic illic collegit. & supra notatum est aliquid ad L. 1. Eleg. 11. *esseda* sunt Britannorum vehicula. Caesar L. 4. Bell. Gall. C. 24. *Barbari, consilio Romanorum cognito, praemisso equitatu & essedariis, quo plerumque genere in praeliis uti consueverunt, reliquis copiis subsecuti, nostros*

navibus egredi prohibebant. rationem pugnan- di ex essedis tradit paullo post C. 33. quam fuisse fallacem ostendit & Cicero L. 7. ad fam. epist. 6. Tu qui ceteris cavere didicisti, in Britannia ne ab essedariis desipiaris caveo. hinc locus in Trebatium epistola proxime sequente: in Britannia nihil esse audio neque auri neque argenti. id si ita est, essedum aliquod suo deo capias, & ad nos quam primum recurras. transierunt brevi haec vehicula in usum Romanos: credo ob agilitatem & flexurae commoditatem: usque iis quam maxime homines delicati. Virgilius L. 3. Geor.

Belgica vel molli melius feret esseda collo.

Philargyrius: MOLLI, mobili dixit, ut: Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu. erant autem adeo levia, ut & puellae aurigarentur solae. Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 16.

Parvaeque quamprimum rapientibus esseda mannis

Ipsa per admissas concute lora iugas.

hanc mollitiem in Sexto Maena acerbe profcindit Horatius Epod. 4.

Sectus flagellis hic triumviratibus,

Praeconis ad fastidium,

Arae Falerni mille campi iugera,

Et Appiam mannis terit.

Cicero L. 6. ad Attic. epist. 1. *hic Vedius venit mihi obviam cum duobus essedis, & rheda equis juncta, & lectica, & familia magna. --- erat praeterea cynocephalus in essedo: nec deerant onagri. deinde magis ac magis invaluit demens luxus. Suetonius Claud. C. 16. Euerunt & illa in censura ejus notabilia, quod essedum argenteum, sumptuose fabricatum, ac venale ad sigillaria, redimi, concidique coram imperavit; &c.*

Qui nullam tibi dicebas jam posse nocere,
 Haesisti: cecidit spiritus ille tuus.
 Vix unum potes infelix requiescere mensem,
 Et turpis de te jam liber alter erit.
 5 Liber eram, & vacuo quaerebam vivere lecto:
 At me composita pace fefellit Amor.
 Quaerebam sicca si posset piscis arena,
 Nec solitus ponto vivere torvus aper;
 Aut ego si possem studiis vigilare severis.
 10 Differtur, numquam tollitur ullus amor.

Ac

1. QUI NIHILUM TIBI] in omnibus libris est, *Qui nullum tibi. lege nullam; quod firman sequentia. nulla sic absolute dicitur, ut nemo.* Ovidius Remed. Amor.

Cur nemo est, Hecalen; nulla est, quae ceperit Iron?

noster L. 2. Eleg. 23.

Nulla tamen lecto recipit se sola libenter.

Justinus L. 28. c. 4. *Nemo in acie saluti pepercit, nulla amissum conjugem flevit:* Plautus Aulul. Act. 3. Sc. 5.

Nulla igitur dicat: Equidem dotem ad te attuli

Majorem multo, quam tibi erat pecunia.

Terentius Heautontim. Act. 5. Sc. 3.

Tam praecerea talem, nisi tu, nulla pareret filium.

Sic & nullus dicebant. Seneca de Brevit. vit.

C. 6. *Disputatur, an ipse sibi manus attulerit, subito enim vulnere per inguen accepto, collapsus est: aliquo dubitante, an mors voluntaria esset; nullo, an tempestiva.*

5. VACUO QUAREBAM VIVERE LECTO] membranae habent fere *meditabar vivere:* quod tamen minus aptum est, quam *quaerebam;* & ut videtur Ejujus ipsius interpretatio ex margine. Horatius. L. 3. Od. 27.

Speciosa quaero

Fascere riges.

& Od. 24.

Si quaeret, Pater urbinum;

Subscribi statuis.

Justinus L. 20. C. 3. *tantusque ardor ex desperatione singulos cepit, ut victores se putarent, si non inulti morerentur. Sed dum mori honeste quaerunt, feliciter vicerunt.* Quomodo & Lucretius, & Catullus alicubi. Corn. Nepos Conone C. 2. *rebus autem afflictis, cum patriam obsideri audisset, non quaesivit, ubi ipse tuto viveret, sed unde praesidio posset esse civibus suis.* Plinius L. 8. C. 53. *de ibicibus: in haec [cornua] se libravit, ut tormento aliquo rotati in perras, potissimum e monte aliquo in alium transilire quaerentes. non capiebant librarii vim vocis interiorum.*

6. COMPOSITA PACE] facta pace rursus me dolo aggressus est, inquit Passeratius. sane pacem componere est facere pacem. tamen hic *composita pax* est conficta, simulata, in qua nihil veri; uti recte Schoppius exposuit L. 4. Verisimil. C. 12. Cicero Accus. 2. in Verr. C. 22. *rem occulte instituerunt: ad Verrem per ejus interpretes defecerunt: ita causa componitur, ut item palaestritae Bidentes pererent ab Epicrate hereditatem, quemadmodum palaestritae Syracusani ab Heraclio petissent.* Auctor dial. de Orator. C. 12. *vel si haec fabulosa nimis & composita videntur, illud certe mihi concedis Aper, &c.* Ausonius Epist. 24.

Nec quae compositis malesuadae credula causis

Concinat verisimilis suspicio culpas.

Ac veluti primo taurus detractat aratro,
 Mox venit adsueto mollis ad arva iugo:
 Sic primo juvenes trepidant in amore feroces,
 Dehinc domiti post haec aequa, & iniqua ferunt.
 15 Turpia perpeffus vates est vincla Melampus,
 Cognitus Iphicli subripuisse boves.
 Quem non lucra, magis Pero formosa coëgit,
 Mox Amythaonia nupta futura domo.

Nec

II. PRIMO TAURUS DETRACTAT ARATRA] detractat habet noster secundus, cum duobus Regiis ac Colbertino utroque: quæ est ipsissima vetustatis scriptura. Lactantius C. 9. de mortibus persecutor: *in tantos namque fastus post hanc victoriam elevatus est, ut jam detractaret Caesaris nomen.* Vide ibi Jo. Columbum, &, qui nuperrime edidit, P. Bauldri. Sic adtractare legi in vetustis Maronis ac Livii exemplaribus, notavit Jo. Pierius Valerianus ad L. 2. Aen. v. 719. sic conjuge praerapta scribitur in membraneo codice Virgilii eximiae bonitatis, qui est apud vitrum disertissimum Petrum Francium, L. 9. Aen. v. 138. sic conspargere in manuscripto Phaedro invenit illustris Gudius, L. 2. Fab. 5. atque ita crebro Sallustius. deinde aratro erat in nostro primo, ac Borrichiano: quod & in Comel. invenerat Gebhardus. sed vulgata non videtur temere tentanda. Ovidius L. 3. Pontic. Epist. 7.

Ductus ab armento taurus detractat aratrum. plura Passeratius dabit firmandæ receptæ lectioni. tamen, ut verum fatear, istud mihi aratro nescio quo modo subblanditur: & prope modum inducor, ut credam latere ellipsin verbi parere, aut alicujus non dissimilis. sane ad hanc faciem verbo negare, non multum abeunte a detractandi verbo, usus est Lucanus L. 8. ipso initio:

Jam super Herculeas fauces, nemorosaque

Tempe,

*Aemoniæ deserta petens dispendia silvæ,
 Cornipedem exhaustum cursu, stimulisque negantem*

Magnus agens, incerta fugæ vestigia turbat. itemque Papinius L. 3. Silv. 1.

Praecipuus sed enim labor est, excindere dextrâ

Oppositas rupes, & saxa negantia ferro.

vide quæ in hanc rem notavit inusitatae viri eruditionis Jo. Fred. Gronovius Diatribes Statianæ capite 45.

12. MOX VENIT ADSUETO] libri habent *Post.* sed *ad* mox aptius est: id enim notat tractum temporis, interdum etiam satis longum. ut apud Florum L. 3. c. 19. *primum servile bellum inter initia urbis, Herdonio Sabino duce in ipsa urbe tentatum est - - - Mox imperio per diversa terrarum occupato, quis crederet Siciliam multo cruentius servili, quam Punico bello esse vastatam? adsueto iugo, ut supra L. 1. Eleg. 1.*

Sua quemque moretur

Cura, neque adsueto mutet amore locum. Virgilius L. 6. Aen.

Ne pueri, ne tanta animis adsuescite bella. Papinius L. 4. Thebaid.

*Armiferos geminae jam sidere brumæ
 Orgia ferre Getas, canumque virescere dorso
 Osbryn, & Icaria Rhodopen adsueverat umbra.*

14. DEHINC DOMITI POSTHÆC] pareticon, quale illud Virgilii L. 8. Aen.

Posthinc ad navis graditur, sociosque revisit. quod probo judicio imitatus est vir multo disertissimus Dominicus Baudius L. 1. Gnom. Jamb. carm. 17.

lenis ante corrigi,

Mox pravitate post inemendabili

Curvatur arbor. plurimum gaudebant veteres hoc genere pleonasmii. sic dicebant olim quondam, post deinde, deinde deinceps repente subito, tandem denique, & quæ sunt ad hanc formam alia longe plura. vide sis quæ vir doctissimus Geor. Fabricius notavit ad Terent. Eunuch. Act. 4. Sc. 7. & ad Heaut. Act. 2. Sc. 3. quæque incomparabilis Vossius lib. de Confiruct. C. 63.

20. SINT

- Nec me tam facies, quamvis sit candida, cepit:
 20 Lilia non domina sint magis alba mea:
 Ut Maeotica nix minio si certet Hiberno,
 Utque rosae puro lacte natant folia.
 Nec de more comae per laevia colla fluentes,
 Non oculi geminae sidera nostra faces:
 25 Nec siqua Arabio lucet bombyce puella.
 Non sum de nihilo blandus amator ego.
 Quantum quod posito formose saltat Iaccho,
 Egit ut evantes dux Ariadna choros.
 Et quantum, Aeolio quum tentat carmina plectro,
 30 Par Aganippeae ludere docta lyrae.

Et

20. SINT MAGIS ALBA] *sunt* est in nostris duobus. minus recte.

21. UT MAEOTICA NIX MINIO SI CERTET HIBERO:

UTQUE ROSAE PURO LACTE NATANT FOLIA.]

venustissimae comparationes, quarum alteram Anacreonti deberi notarunt Lipsius L. 1. Ant. Lect. C. 20. & Barthius L. 25. Adv. C. 4. cui etiam ipsi sublegisse videri potest Achilles Tatius L. 5. ubi dicit, Melittes in vultu colorem eum esse, quem sanguine ac lacte temperatum crederes. sed & Ennius tale quid dixerat Annal. L. 11.

Et simul erubuit seu lacte & purpura mista. quod nobis fragmentum servavit Nonius Marcellus in lacte. est & Maronis comparatio admodum illustris L. 12. Aen.

Indum sanguineo veluti violaverit ostro

Si quis ebur, aut mixta rubent ubi lilia multa

Alba rosa; tales virgo dabat ore colores.

aemulatus est Ovidius, addito etiam tertio emblemate, L. 2. Amor. Eleg. 5.

Quale rosae fulgent inter sua lilia mistae:

Aut ubi cantatis Luna laborat equis:

Aut quod, ne longis flavescere possit ab annis,

Maeonis Assyriam favina tinxit ebur.

aliquanto lenius, & suo quodam more peculiariter, Tibullus L. 3, Eleg. 4.

Ut quum consistunt amarantibus alba puellae

Lilia, & autumnum candida mala rubent.

istas nostri delicatissimas imagines furto indecoro deturpavit Publius quidam Spinula, superiorum temporum poetae parvulus:

Purpurea est facies, facies est candida nostrae:

Lilia non membris sunt magis alba suis.

Ut si nix minio certet, vel cana pruina;

Et folia ut puro lacte notata rosae.

verebatur, opinor, homo providus ne aliquando totus interiret Propertius: atque ideo has gemmas in suis scriniis clementer servatum ivit. quanto venustius noster ille Hoofdius, in suo aere dives:

Kaekjes, zacht, van ys en gloedt;

Leelymelk en roozebloedt.

paene exciderat, in Groningano legi certat. quod minus mihi probatur.

28. EGIT UT EVANTES DUX ARIADNA CHOROS] multum desciverant mores ab illa antiqua severitate. non ita pridem Sallustius in Sempronia reprehenderat, quod psalleret & saltaret elegantius, quam necesse esset probae. noster id summae laudi ducit in sua Cynthia. & sane oportet Graeculos motus egregie doctam fuisse, quae tam formose saltaverit Ariadnem, multi laboris opus. videndum Homerus L. 18. Iliad. v. 590. ejus choreae, ad ductum Homeri in candido lapide olim expressae, meminit Pausanias in Boeoticis. Lydarum mulierum choros Bacchicos multa cum laude celebrat Dionysius Perieg. v. 839. in versu proxime superiore, pro formose saltat, duo Colbertini habent formose jactat. equidem nescio, si jactare sic ἀπλῶς dici potest, pro eo quod est brachia jactare; in quo motu magna pars erat saltationis antiquae. videbunt doctiores.

30. PAR AGANIPPEAE LUDERE DOCTA LYRAE] N. Heinsius videtur maluisse Myrteneae lyrae, inductus illo Claudiani,

M

Quod

Et sua quum antiquae committit scripta Corinnae,
 Carminaque aequaevus non putat esse suis.
 Num tibi nascenti primis, mea vita, diebus
 Aureus argutum sternuit omen Amor?
 35 Haec tibi contulerunt caelestia munera divi,
 Haec tibi: ne matrem forte dedisse pures.

Non.

Quod Mytileneo modulatur pectine Sappho.

prorsus praeter mentem poetae; ut omitam omnium librorum consensum, in quibus nihil tale. Cynthiam suam non cum Sapphone comparat; sed eam canere dicit quod aequare possit ipsam Musarum lyram. sic L. 1. Eleg. 2.

Quum tibi praesertim Phoebus sua carmina donet,

Aoniamque libens Calliopea lyram.

32. CARMINAQUE AEQUAEVIS NON PUTAT ESSE SUIIS.] haec est Scaligeri correctio, qua nihil certius. *Carmina quae quisvis*, legitur in nostris duobus; Borrichiano; utroque Regio, uno Colbertino. neque aliter in suis invenerant Beroaldus ac Volscus. eadem praefert Vaticanus Livinejo inspectus; & duo Palatini Gebhardo, qui tamen refingit *Carmina Sirenum*, ne scilicet nihil dicat. in Groningano, inque altero Colbertino, est *Carmina quae byrnes*. quod ego quid sit numquam divinaverim. nos contenti sumus nostro Catone. qui quod iniquiorem habuerit Jacobum Wallium, virum omnibus poeticae artis laudibus florentissimum, est cur indignemur, non cur miremur. non Scaliger hunc locum corrumpit, ut Wallius autumat; non etiam Beroaldus, ut Scaliger; sed vero Antonii Volsci putidum caput. quem dum nimis cupide sequitur Beroaldus, factum est ut posteriores crediderint a libris esse id, quod erat somnium pusilli homuncionis, nulla re nisi sola temeritate nobilis. etiam maximum virum Lilius Gregorium Gyraldum hic error transversum egit, dial. 4. Histor. Poetar. ubi Propertium respexisse putat ad *Helocaten*, Erinnae poema, cujus versus Homericis per quam similes sint visi. numquam haec in mentem venissent homini longe doctissimo, si vel leviter inspexisset veteres Propertii libros.

34. ARIDUS ARGUTUM STERNUIT OMEN AMOR.] mera mapalia hic faciunt interpre-

tes, dum anxie inquirunt, cur Amor dicatur *aridus*? *Aridus*, (Schoppium audis L. 4. verif. C. 12.) *ob sonum quem sternutans edit*. quis non laudet commentum? eadem totidem verbis Passeratius. Macrobius in libello de Differentiis & societate Graeci Latini verbi, ita profert hunc versum,

Candidus Augustae sternuit omen Amor.

unde Jo. Isacius Pontanus multo cum ambitu asserit, veram lectionem, & quam olim ipsi Scaligero probaverit, esse *Candidus augustum*, &c. quod & ipsum pro suo Passeratius venditavit. frustra omnia. in *aridus* latet vera lectio; quae est *Aureus*, proprium ac tantum non perpetuum Cupidinis epithetum. Ovidius Remed. Amor. ipso fere initio:

Haec ego. movit Amor gemmatas aureus alas.
 & L. 2. Amor. Eleg. 18.

Nec tibi (qua tutum vati, Macer, arma carenti)

Aureus in medio Marte tacetur Amor.

& ejusdem operis L. 1. Eleg. 2. ad Cupidinem:

*Tu, pennas gemma, gemina variante capillos,
 Ibis in auratis aureus ipse rotis.*

Apulejus L. 5. Milesiar. o nos beatas, quas infantis aures nutrimenta laetabunt! qui si parentum, ut oportet, pulcritudini responderit, prorsus Cupido nascetur. Sappho quoque Venerem vocat *χρυσόον χρυσόρεπον*. nec semel Venus aurea dicitur apud Maronem; apud Homerum multo etiam frequentius. Et hinc omnia pulera, solenni voce *aurea* vocantur. de sternutatione non est cur multa moneamus. Quod vero Amorem potissimum, nascente Cynthia, sternutatione felix omen dare faciat poeta, non ita est in proptulo. ab ipsis Aegyptiis causam accersit Macrobius L. 1. Saturn. C. 19. *Argumentum caducei ad genituram quoque hominum, quae genesis appellatur, Aegyptii protendunt, Deos praesentes homini nascenti quatuor adesse memorantes, daemones*

Non, non humani sunt partus talia dona:

Ista decem menses non peperere bona.

Gloria Romanis una es tu nata puellis.

40 Romano accumbes prima puella loco.

Nec semper mecum Romana cubilia vifes:

Post Helenam haec terris forma secunda redit.

Hac

τα, τούτων, ἔρωτα, ἀνάγκην. quorum deinceps singulorum rationes reddit. τὸ ἀριδύς exponit interpres Parisinus nuperrimus per propius & favens. o illum nimis cerebri felicem, cui ad omnem nodum cunctus est praesto. & tamen haec ipsa expositio multis visa est nimis quam arida & macra: qualem scilicet hominis ab omni literarum cultu aridissimi esse conveniebat: qui in tot paginis ne semel quidem sapere voluit, *Solamque servat gloriam aritudinis.*

37. NON, NON HUMANI SUNT PARTUS TALIA DONA] bellissima repetitio ejusdem particulae, quam & Pafferatus observavit. addo ego, esse eo etiam concinniozem, quod in ipso principio ponitur, nulla alia voce interjecta. quae res mirifice animat orationem. Terentius Phorm. Act. 2. Sc. 1. non, non sic futurum est: non potest. Catullus Carm. 14.

Non, non hoc tibi, false, sic abibit.

Virgilius L. 9. Aen.

Me, me; adsum qui feci, in me convertite ferrum,

O Rutuli.

Cicero Accus. 5. in Verr. C. 48. Adspicite, adspicite, iudices, squalorem sordisque sociorum. ibid. C. 59. Mulo, malo mehercule id, quod tu defendis, his iudicibus populoque Romano, quam id, quod ego insimulo, probari. pro M. Fontejo C. 7. Fuit, fuit illis iudicibus divinum ac singulare, iudices, consilium. pro Caecina. C. 29. Mea, mea est ista defensio: ego omnes homines deosque restor, &c. pro Cluentio C. 23. nihil, nihil inquam aliud, iudices, reperiatis. in media periodo posuit Valerius Flaccus, magna cum vi, L. 7.

Quinquaginta Aftam (pudet heu!) penetravit Iafon

Exsultatibus? meque ante alios sic spreverit una, Una raris, spoliis ut vivo de rege reportet? pariter Juvenalis Sat. 8.

Praeter majorum cineres atque ossa volucris

Carpento rapitur pinguis Damaspus, & ipse, ipse rotam stringit multo sufflamine consul. ceterum humani partus sunt, erat in Gronigano, utroque Colbertino, & Vaticano Livineji; numero elumbi, & subagresti.

39. GLORIA ROMANIS UNA ES TU RARA PUELLIS] omnes tam scripti quam antiquituscusi libri habent magno consensu, una es tu nata puellis. Quomodo & L. 4. Eleg. ult. Filia, tu specimen censoriae natae paternae. Porphyrio in L. 1. Horatii Od. 27. Natis in usum laetitiae scyphis] Natis, id est, ad hoc specialiter inventis & factis. Sic, Animal propter convivium natum. & Lucilius:

Judicis Hortensi est ad eam rem nata palasara.

recte grammaticus ille. Cicero Accus. 4. in Verr. C. 24. tum illa, ex patellis & thuribulis quae exellerat, ita scite in aureis poculis illigabat, ita apte in scyphis aureis includebat, ut ea ad illam rem nata esse diceret. Possis vulgatum defendere eo veru L. 1. Eleg. 8.

Sunt igitur Musae, neque amanti tardus Apollo:

Quis ego fretus amo. Cynthia rara mea est, & Eleg. 17. ejusdem libri:

Quamvis dura, tamen rara puella fuit. sed cur insuper habeas tot librorum fidem, & lectionem minime ineptam?

42. POST HELENAM HAEC TERRIS] nullum mihi dubium est, fuisse olim a manu poetae, Post Helenam haec Grajis forma secunda redit, sensu aperto & facili. Romanos illos veteres miro terrae Graeciae videndae amore flagrasse, non est cur operose adstruamus. eo se nunc ducturum comitem Cynthiam suam dicit; qua conspecta fateantur Graeci, elegantes illi formarum spectatores, nihil post bellum Trojanum existisse apud se venustius, quodque tam prope accederet ad divinam illam saeculisque omnibus celebratam Helenae pulcritudinem. id profecto notat verbum redit. Vide L. 2. Eleg. 19. ab

Hac ego nunc mirer si flagret nostra juvenus?

Pulcrius hac fuerat, Troia, perire tibi.

45 Olim mirabar, quur tanti ad Pergama belli
Europae, atque Asiae caussa puella fuit.

Nunc, Pari, tu sapiens, & tu, Menelae, fuisti:

Tu, quia poscebas: tu, quia lentus eras.

Digna quidem facies, pro qua vel obiret Achilles.

50 Vel Priamo belli caussa probanda fuit.

Si quis vult fama tabulas anteire vetustas,

Hic dominam exemplo ponat in arte meam.

Sive

eo versu, *Ses mare per longum mea cogitet ire puella.* non est ulla alia ratio qua connectas hunc versum cum praecedente, aut sensum elicias tolerabilem.

43. HAC EGO NON MIRER] haec plane jacent, & frigent. ego nunc est in quinque scriptis. recte. sic autem eriges sententiam:

Hac ego nunc mirer si flagret nostra juvenus?

45. MIRABAR QUOD TANTI AD PERGAMA BELLI] melius in Groningano, *mirabar cur tanti.* Horatius L. i. Od. 33.

Albi, ne doleas plus nimio memor

Immitis Glyceræ; neu miserabiles

Decantes elegos, cur tibi junior

Laesa praeniteat fide.

Et Epist. 8. L. i.

Fidis offendar medicis, irascar amicis,

Cur me funesto properent arcere veterno.

Prudentius Hymno 4. Cathemer.

seram repellis,

Quae circumfremit, ac vorare tentat,

Insanos acuens furore dentes

Cur te, summe Deus, precemur unum.

Cicero L. 3. ad Attic. Epist. 13. *Quod me saepe accusas, cur huic meum casum tam graviter seram, debes ignoscere, cum ita me afflictum videas, ut neminem unquam nec videris, nec audieris.* deinde in Pergama erat, pro ad. quomodo & Vaticanus. perperam: nam Asiae populi pro Troja pugnabant, sed tamen ad Trojam, id est, apud ipsam urbem. Cicero ad Brutum: *bellum ad Mutinam gerebatur.*

49. DIGNA QUIDEM FACIES, PRO QUAE VEL OBIRET ACHILLES,

VEL PRIAMUS. BELLI CAUSSA PROBANDA FUIT.]

Livinejus legebat, *pro qua vel obiret Atreides,* ut utrimque summi duces numerentur, sine

quorum alterius sanguine bellum extinguere non posset. commodè sane, si addicerent libri. sed commodius Nic. Heinsius Not. ad Epistolas Sabini,

- - - *pro qua vel obiret Achilles.*

Vel Priamo belli caussa probanda fuit.

sic contrario sensu apud Maronem Diomedes L. 11. Aen.

insanda per orbem

Supplicia, & scelorum poenas expendimus omnis,

Vel Priamo miseranda manus.

firmat Heinssii lectionem insignis locus M. Fabii Quintiliani ex tertia Iliade desumptus, L. 8. C. 4. *Non putant indignum Trojani principes, Grajos Trojanosque propter Helenae speciem tot mala tanto temporis spatio sustinere: quatenam igitur illa forma credenda est? non enim hoc dicit Paris, qui rapuit: non aliquis juvenis, non unus e vulgo: sed senes, & prudentissimi, & Priamo adsidentes. Verum & ipse rex decenni bello exhaustus, amissis tot liberis, imminente summo discrimine, cui faciem illam, ex qua tot lacrimarum origo fluxisset, invisam atque abominandam esse oportebat, & audit haec, & eam filiam appellans juxta se locat, & excusat etiam, atque sibi esse malorum causam negat.* Gebhardus adducit hunc ipsum Quintiliani locum, quamquam de lectione corrigenda unice securus. volupe fuerit conferre cum Fabio sermonem Achillis ac Priami apud Lucium Septimium fine libri tertii.

51. SI QUIS VULT FAMA TABULAS ANTEIRE VETUSTAS] id est, inquit Schoppius L. 4. Verifimil. C. 12; *si quis eo nomine laudari vult, quod dominam adeo formosam habeat, ut cum veteribus heroinis conferenda sit, &c. quas non ille tragoedias dedisset, si quis alius explicationem attulisset tam insigniter*

ter

Sive illam Hesperis, sive illam ostendet Eois,
Uret & Eoos, uret & Hesperios.

- 55 Quir haec in terris facies humana moratur?
Jupiter, ignoro pristina furta tua.
Fulva coma est, longaeque manus, & maxima toto
Corpore: & incedit vel Jove digna soror:
Aut quum Dulichias Pallas spatiatur ad aras,
60 Gorgonis anguiferae pectus operta comis.
Qualis & Ischomache Lapithae genus heroinae
Centauris medio grata rapina mero:

vid. Mastracum in
not. ad Plutaricum
de fluxu. pag. 72
col. 2. ad vocem
ἐν τῷ αὐτῷ φασί.

Mer-

ter fatuam! sed ignoscebat sibi Maenius.
adludit poeta Venerem Apellis, Helenam
Zeuxidis, &c. quod versus proxime sequens
ostendit.

52. HIC DOMINAM EXEMPO PONAT INAN-
TE MEAM] inante est in septem libris scri-
ptis, in duabus editionibus primis, in Al-
dina, Colinaeana, Plantiniana, &c. idque
multis propugnat Gebhardus. videri possunt
super hac vocula Gifanius in Collectaneis
Lucretianis, Raevardus L. 3. Varior. C. 3.
& Bernartius in Papin. L. 1. Silv. 6. sed in-
tercedit pater Gronovius L. 1. Observ. C.
15. negans rō inante boni aevi Latii receptum
fuisse; & se alibi dicens ostendisse Scaligeri
in eo peccatum, qui Propertio obtruserit. at
vero Scaliger de ea vocula verbum fecit nul-
lum; & jam in Propertio legebatur ante Sca-
ligerum natum. itaque haec quidem calum-
nia est, & mera aerugo. noster primus ha-
bet in arte, & liber Passeratii. sic L. 3. Eleg. 3.
Corpora disponens, mentem non vidit in arte.

53. SIVE ILLAM OSTENDET EOIS] osten-
dat est in Groningano. Gebhardus praefert
exponat, quod habebat liber Comelini. Mi-
hi potior est consensus ceterorum codicum
verustorum. in primitus cufis legitur ostendit.

56. IGNSCO PRISTINA FURTA TUA.] igno-
ro habent octo libri MSS. cum editionibus
primis. M. Minucius Felix: Eos autem meri-
to torqueri, qui Deum nesciant, ut impios, ut
injustos, nemo deliberat: cum parentem omnium,
& omnium dominum non minoris sceleris sit igno-
rare, quam laedere. Phaedrus L. 5. C. 2.

In quibus Menander, nobilis comoediis,
Quas, ipsam ignorans, legerat Demetrius.
Corn. Nepos Arist. C. 1. Se ignorare Aristi-

dem: sed sibi non placere, quod tam cupide elab-
borasset, ut praeter ceteros Justus appellaretur.
Videsis Janum Gulielmum Quaeft. in Am-
phitr. Plauti C. 6. Douzam F. Not. in Prop-
ert. C. 6. Vossium L. 4. Instit. Orat. C. 10.
vulgatum ignosco defendit Passeratus; sed non
ego credulus illi. pulcre Petronius:

Quid factum est, quod tu projectis, Jupiter,
armis

Inter coelicolas fabula muta taces?

Nunc erat a torva submittere cornua fronte,
Nunc pluma canos dissimulare tuos.

Haec vera est Danaë: tenta modo tangere cor-
pus,

Jam tua flammifero membra calore fluent.

58. INCEDIT VEL JOVE DIGNA SOROR] Virgilius L. 1. Aen. Ast ego quae Divum in-
cedo regina. ibi Servius: Incedere proprie est
nobilium personarum, hoc est, cum aliqua digni-
tate ambulare. de majestate autem incensus
Junonii valde magnifice sentiebant veteres.
videndus Turnebus L. 13. Advers. C. 16. &
Gifanius indice Lucret. in cataplexis. & noster
Junius in adagio Junonius puer.

59. AUT CUM DULICHIAS PALLAS SPA-
TIATUR AD ARAS] Passeratus ait, quosdam
legere *Munichias*. ego vero nondum reperi
qui fuerint illi quidam. certe in omnibus li-
bris est *Dulichias*. & non summo cultu ve-
neratus sit Ulysses Deam patronam? de rō
spatiatur quaedam habet Turnebus L. 23. C.
3. quem locum, uti & istum superiorem,
exscripsisse videri poterat Passeratus, si id
fas esset suspicari de homine summae erudi-
tionis, pari quoque candore.

60. GORGONIS ANGUIFERAE PECTINE OPER-
TA COMAS] ita liber Scaligeri: ipso tamen

Mercurio & sanctis tertur Boebeidos undis

Virgineum Brimo composuisse latus.

65 Cedite jam, Divae, quas pastor viderat olim
Idaeis tunicam ponere verticibus.

Hanc

vix admittente. nostri omnes, *pectus aperta comis*. quae vera lectio: nam in aegide habebat Minerva Gorgonis caput. Ovidius ipso sine L. 4. Metam.

Gorgoneum turpes crinem mutavit in hydros. Nunc quoque, ut attonitos formidine terreat hostes, Pectore in adverso, quos fecit, sustinet angues.

Virgilius L. 8. Aen.

Aegidaque horrifera turbatae Palladis arma Certatim squamis serpentum auroque polibant, Conexosque anguis, ipsamque in pectore divae Gorgona defecto vertentem lumina collo.

Papinius L. 12. Theb.

Ipsa metus Libycos, servatricemque Medusam Pectoris, incussa movit Tritonia parma.

Idem Papinius L. 1. Achill. ubi describit Deidamiam, festum Palladis celebrantem:

Illius e roseo flammatur purpura vultu, Et gemmis lux major inest, Et blandius auri.

Atque ipsi par forma Deae, si pectoris angus Ponat, Et eximia placetur casside vultus.

paria habent Fulgentius L. 2. Mytholog. C. 2. Marrianus Capella ipso initio L. 6. Servius ad L. 2. Aen. v. 615. tu vero aegida cave hic pro scuto capias: thorax est, peculiaris nomine ita dictus. Servius ad laudatum Virgiliti locum: **AEGIDAQUE HORRIFERAM.** Aegis proprie est munimentum pectoris aereum, habens in medio Gorgonis caput: quod munimentum si in pectore numinis fuerit, Aegis vocatur: si in pectore hominis, sicut in antiquis imperatorum statuis videmus, Lorica dicitur. Hae ille debere videtur Martiali, L. 7. Epigr. 1.

Accipe belligerae crudum thoraca Minervae, Ipsa Medusae quem timet ira comae.

Dum vacat haec, Caesar, poterit lorica vocari:

Pectore cum sacro sederit, Aegis erit.

fane Domitianus, sicuti filius Palladis credi volebat, ita pari fere superbiebat armatura, & Virgiliti illas serpentum squamas unguibus aprugnis imitabatur. Martialis L. 7. Epigr. 2.

Invia Sarmaticis domini lorica sagittis,

Et Martis Getico tergoe fida magis:

Quam vel ad Aetolae securam cuspidis ictus

Texuit innumeri lubricus unguis apris.

tamen & in scuto gestabat Gorgonis caput. Minerva. sic apud Heliodorum L. 3. Aethiop. in fibula, qua Theagenes chlamydem purpuream nectebat, Pallas ex electro repraesentabatur, Medulae caput in clypeo praeferebat. Albricus lib. de imaginib. Deor. C. 8. ipsa autem [Minerva] lanceam tenebat in dextera: in sinistra vero scutum crystallinum habebat, quod caput Gorgonis a cervice serpentibus monstruose continebat. quae posteriora mendosa sunt, nec sine ope veteris alicujus libri corrigenda. nunc scriptorem purioris facundiae audiamus, Angelum Politianum, virum maximum etiam inter principes eruditionis, Miscell. C. 47. Vidimus item, quod etiam his Miscellaneis nostris putavimus inserendum, marmorium quoddam in urbe eadem [Roma] Palladis simulacrum gestans aegida squamoso draconum corio contactam, sic uti extremum ipsius ambitum dracunculi item ad limbi aut fimbriae vicem circumcluderent. hic aegida cum clypeo confundit, quod & multi alii fecerunt. ejus vero limbi vel fimbriae meminit & Capella L. 6.

Hinc tibi dant clypeum, sapientia quod regat orbem:

Vel rationis opem quod spumea praelia possent.

Hasta etiam vibrans penetrabile monstrat acumen:

Lymphaseum magis est, Et scutum circulus ambit.

63. MERCURIO ET SANCTIS, &c.] egregie hos versus restituit Scaliger; uti & Turnebus L. 11. C. 16. si quis autem dubitat de *sanctis*, is sciat ita diserte legi in duobus Regiis, in altero Colbertino, & in utroque nostro. Passeratius malebat, *Mercurioque sacris*: sed, ut vides, reclamantibus membranis. Mureti quoque liber habebat *sanctis*.

66. IDAEIS TUNICAS] *tunicam* est in quinque MSS. & vetustis edit. Ovidius quoque sic extulit L. 3. Amor. Eleg.

Illic

Hanc utinam faciem nolit mutare vetustas,
Et si Cumaeae faecula vatis aget.

Illic nec tunicam tibi sit posuisse rubori.

68. ETSI CUMAEAE] *Cumanae*, habet Groninganus. in carmine obscaeno: *Cumaeae* sonor, ut *puto*, *Sibyllae*. alteram flexionem

Ausonius maluit Epigr. 18.

Nesore sim quomous provecitor: aemulaque annis

Vincas Cumanam tu quoque Deiphobem.

I I I.

Multa prius dominae delicta queraris oportet:
Saepe roges aliquid, saepe repulsus eas.
Et saepe immeritos corrumpas dentibus ungues,
Et crepitum dubio fuscitet ira pede.
5 Nequiquam perfusa meis unguenta capillis:
Ibat & expenso planta morata gradu.
Nam cui non ego sum fallaci praemia vati?
Quae mea non decies somnia versat anus?
Hostis si quis erit nobis, amet ille puellas:
10 Gaudeat in puero siquis amicus erit.

Tran-

4. ET CREPITUM DUBIO SUSCITET IRA PEDE] Livinejus mallet, *duro*. frustra. *dubio pede*, dum primum moveri incipit bilis; sed tamen deliberante secum amatore, an non praester blanditiis rem agere. *incerto pede* Horatius dixit in negotio simili Epod. 11.

5. NEQUICQUAM] apud Festum scribitur *nequiquam*. recte, opinor. creditur enim a calu ablativo desumi; itidem ut *nequaquam*. videtis doctissimi Pierii Castigationes in L. 2. Aen. v. 101. & Gifanium in Lucretianis, ac Dausquium in Orthographia.

6. IBAT ET EXPENSO PLANTA MORATA GRADU.] *extenso*, praefertur Passeratius & Gebhardus: sed contra mentem poetae. *extensus* gradus superbiae est, & jactationis. Ovidius L. 3. Artis Amat.

Haec movet arte latus, tunicisque fluentibus auris

Excipit, extensos fertique superba pedes. sed *non expendere* alia est notio. Cicero Orat. *nec vero videtur imprudenter hac copia, sed omnia expendet, ac seliget.* illum autem *expensum* gradum pulchre tangit Petronius: *quo incessus ante compositus, & ne vestigia quidem pedum*

extra mensuram aberrantia, nisi quod formam prostituit, ut vendas? J. Firmicus L. 8. Astron. C. 7. *Ei molliter ambulantes, vestigia sua cum delicata moderatione suspendunt.* Poeta anonymus, *cujus lambum veterem atque elegantem C. Barthius edidit L. 44. Advers. C. 17.*

Tu qui superbo te vehis colsum gradu, Doctumque numero ponis exscripto pedem, Animum vago restatus incessu levem. ubi notare te volo *non exscripto*. Seneca L. 7. Nat. Quaest. C. 31. *colores meretricios, matronis quidem non induendos, viri sumimus. Tenero & molli ingressu suspendimus gradum: non ambulamus, sed incidimus.* hoc certe nostri loco *expenso* est in omnibus libris calamo exaratis.

9. HOSTIS SI QUIS ERIT NOBIS] optime hanc locutionem illustrat Lambinus ad Horat. L. 3. Od. 27.

Hostium uxores puerique caecos Sentiant motus orientis Hoedi.

9. AMET IPSE PHELLAS] *ille* habet Groninganus, Borrichianus, unus Regius, unusque Colbertinus, quod potius videretur.

14. Al-

Tranquillo tuta descendis flumine cymba:
 Quid tibi tam parvi litoris unda nocet?
 Alter saepe uno mutat praecordia verbo:
 Altera vix ipso sanguine mollis erit.

14. ALTERA VIX IPSO SANGUINE MOLLIS ERIT.] *mitis erit*, legitur in Groningano. quod sane praerferrem, nisi obstarat ipse noster, Eleg. I. hujus libri:

Mox venit adfucto mollis ad arva jugo.

Horatius L. 3. Od. 10. utramque vocem junxit in eodem negotio:

*nec rigida mollior aesculo,
 Nec Mauris animum mitior anguibus.*

I V.

HOc verum est tota te ferri, Cynthia, Roma,
 Et non ignota vivere nequitia?
 Haec merui sperare? dabis mihi, perfida, poenas,
 Et nobis Aquilo, Cynthia, ventus erit.
 5 Inveniam tamen e multis fallacibus unam,
 Quae fieri nostro carmine nota velit:
 Nec mihi tam duris insultet moribus, & te
 Vellicet. heu fero flebis amata diu.
 Nunc est ira recens, nunc est discedere tempus.
 10 Si dolor abfuerit, crede, redibit amor.

Non

4. ET NOBIS AQUILO, CYNTHIA, VENTUS ERIT.] locus per quam obscurus, quique multis viris doctis tenebras densas obfudit. eorum opiniones per saturam collegit Passeratius. antiquam locutionem esse *Auster ventus*, *Aquilo ventus*, notavit Salmastius in Exercit. ad Solin. p. 745. eique rei firmandae hunc ipsum Propertii versiculum adducit, de cujus sensu nihil addit ulterius. sane de locutione ambigit nemo, quae obvia est apud optimum quemque scriptorem. Cicero L. 9. ad Attic. Epist. 6. *ex ea die fuere Septentriones venti*. Caesar L. 5. Bel. Gall. C. 7. *Corus ventus navigationem impediebat, qui magnam partem omnis temporis in his locis flare consuevit*. quem ad modum plus semel est locutus scriptor purissimus Cor. Nepos. quinimo istud *ventus* etiam cum appellativo jungitur apud Plautum Cureul. Act. 2. Sc. 2.

Postquam illo ventum est, jam ut me collocaverat,

Exoritur ventus turbo: spectacula ibi ruunt.

Et Trinum. Act. 4. Sc. 2.

Ita jam quasi canes, haud secus, circumstant navem turbines venti.

verum haec nihil ad Bacchum. mihi aqua haeret, nec pudet fateri. omnium minime displicet Passeratii expositio: Nos, o Cynthia, ventos nihil aliud quam ventos putabimus, & verba tua, verba mera esse. neque tamen vel sic adquefco. si quis verius aliquid protulerit, ei gratas gratias agemus.

9. NUNC EST IRA RECENS.] Gebhardus e codice Palatino legit, *Nunc est ira ruens*: quia scilicet noster alibi dixerit,

Nescit vestra ruens ira referre pedem.

quod stramineum argumentum si inverteris, & probaveris hic recte legi *recens*, an ideo in isto quoque pentametro repones *to recens* & apage hunc innovandi prurium. tu Nasonem audi initio Remediorum Amoris.

10. SI DOLOR ABFUERIT.] *Ni dolor affuerit*, Vaticanus Livinejo inspectus. *Si dolor affuerit*, Gebhardus. sane in optimis libris

fere

*Cynthia dicit nobis aquilo ventus,
 ob inconstantiam suam dicit nobis & turbatur nobis
 eodem numero, ac aquilo, quo nil mobilius. Confir-
 matus Elegiac. vers. XI. & 20. vel relinquam te, ut
 Virg. VII Aen. 360
 — quas primo aquilone relinquet*

Non ita Carpathiae variant Aquilonibus undae;

Nec dubio nubes vertitur atra Noto:

Quam facile irati verbo mutantur amantes.

Dum licet, injusto subtrahe colla jugo.

15 Nec tu non aliquid, sed prima nocte dolebis.

Omne in amore malum, si patiare, leve est.

At tu per dominae Junonis dulcia jura

Parce tuis animis, vita, nocere tibi.

Non

fere scribi *afuit*, *afuisse*, *afuturus*, *afore*, factis superque jam pridem viri docti ostenderunt. sed nondum reddita est ratio idonea, quae vetet has voces litera *b* inserta exarari.

12. NEC DUBIO NUBES VERTITUR ATRA Noto,] *acta Noto*, Gebhardus e Palatino. nostri nihil mutant. & vero *trè atra* plenius est quam *acta atra*, quae pluviam & tempestatem minatur. tales *gravidas* dixit Seneca Troad. v. 395.

Ut nubes gravidas, quas modo vidimus,

Arctoi Boreae disjicit impetus.

Horatius L. 2. Od. 16.

Ottum Divos rogat in patenti

Prensis Aegeo, simul atra nubes

Candidit lunam.

Virgilius L. 10. Aen.

Tum levis haud ultra latebras jam quaerit imago,

Sed sublime volans nubi se immiscuit atrae.

17. PER DOMINAE JUNONIS DULCIA JURA] quaerit Passeratius, quare per Junonem adjuret poeta Cynthiam suam: an quia Junoni sint vincla jugalia curae? an quia Cynthia jam pepererat? &c. non erat opus tanto ambitu. Junonem, ut peculiare ac proprium numen suum, venerabantur & jurabant omnes mulieres, etiam prostitutissimae. Petronius: Ita? inquit *Quartilla*; minor est ista quam ego fui, cum primum virum passa sum? Junonem meam irasam habeam, si unquam me meminerim virginem fuisse. nam & infans cum paribus inquinata sum, & subinde prodeuntibus annis, majoribus me pueris adplicui, donec ad hanc aetatem perveni. Lapis Puteolanus apud Gruterum xxv. 3.

SIL. PETRONILIA. M. AN. IANVARI

COIVK. GRAVISS. EX. TT. SS. HH.

VT. IVNONI. PRONVB. SVAE. VIRG
EREPTAE. PRIM. AEDES. MAR
CONSTRVATVR. IMP

ceterum *dominae* dicuntur passim omnes Deae. quod bene illustrat Passeratius ad L. 3. Eleg. 2. eo versu,

Et Veneris dominae volucres mea turba columbae.

adde Apuleji locum L. 5. Metam. de multis quae circa cubiculum *dominae stabulant*, procedunt quatuor candidae columbae, & hilaris incessibus picta colla torquentes, jugum gemmeum subeunt: susceptaque domina lactae subvolant. Dii quoque domini dicti. Psyche Apulejana, L. 6: prospetto templo quodam in ardui montis vertice, Unde autem, inquit, scio, an istic meus degat dominus? & Jupiter, eodem libro, presa Cupidinis buccula, manuque ad os suum relata, consuaviat, atque sic ad illum, Licet tu, inquit, domine fili, nunquam mihi concessu Deum decretum servaris honorem: &c. Ovidius Epist. Phaedrae:

Quidquid Amor jussit, non est contemnere tutum.

Regnat, & in dominos jus habet ille Deos.

inscriptio Bononiensis apud Gruterum LXXXIV. 2.

DOMINAE
ISIDI. VICTRICI
NOMINE
M. CALPURNII. TIRONIS
ET. SVO. EX
PARTE. PATRIMONI. SVI
SEXTILIA. M. L. HOMVLLA
PER. ANICETVM. M. LIB
SVVM. VT. FIERET. TEST
CAVIT

N

&c

- Non solum taurus ferit uncis cornibus hostem,
 20 Verum etiam instanti laesa repugnat ovis.
 Nec tibi perjuro scindam de corpore vestem,
 Nec mea praeclusas fregerit ira fores:
 Nec tibi connexos iratus carperé crines,
 Nec duris ausim laedere pollicibus.
 25 Rusticus haec aliquis tam turpia praelia quaerat,
 Cujus non hederæ circuire caput.
 Scribam igitur tua quod numquam deleverit aetas:
Cynthia forma potens, Cynthia forma levis.

Crede

α altera Cibini in Transilvania, CIOVI. I.

I. O. M. IVNONI. MI
 NERVAE. ET. AESCV
 LAPIO. DOMINO
 SEPTIM. ASC. HER
 MES. LIBERTVS
 NVMINIS. AES
 CVLAPI. HABENS
 ORNAMENT. DEC
 COL. APVLE. AVG.
 COL. EIVSDEM
 V. P

21. SCINDAM DE CORPORE VESTES] *ve-*
stem Groninganus; quod praeplacet. Ovi-
dius L. 2. Art. Amat.

Nec puto, nec sensi tunicam laniasse; sed ipsa
Dixerat.

noster infra Eleg. 12.

Scissa veste meas experiere manus.

Terentius Eunuch. Act. 4. Sc. 3.

Quin etiam insuper scelus, postquam ludifica-
tus est virginem,

Vestem omnem misere discidit: tum ipsam ca-
pillo conscidit.

Tibullus L. I. Eleg. 11.

Sit satis e membris tenuem perscindere ve-
stem;

Sit satis ornatus dissoluisse comae.

Horatius L. I. Od. 17.

ne male dispari

Incontinentes injicias manus,

Et scindat haerentem coronam

Crinibus, inmeritamque vestem.

26. HEDERAE CIRCUMIERE CAPUT] *circ-*
uire scribunt nostri, & Groninganus. pro-
be, & ex usu prisco. Corn. Nepos Datam.

C. 6. His locis castra ponit, ut neque circuire
 multitudine adversariorum possit. Lucanus
 L. 9.

Circuit excusae nomen memorabile Trojae.

Ovidius L. 8. Metam.

Saepe sub hac Dryades festas duxere choreas:

Saepe etiam, manibus nexis ex ordine, trunci

Circuire modum.

& L. 3. Art. Amat.

Metaque ferventi circueunda rota.

sic habebant libri Achillis Statii: quamquam

Ciofanus τδ M necessario requiri contendit.

Papirianus apud Cassiodorum lib. de Ortho-

gr. CIRCUM praepositio, sequentibus vocali-

bis M literam in enuntiatione amittit, in scri-

ptura servat. Beda lib. de Orthogr. CIRCUM

praepositio, quibusdam in locis M amittit, ut

CIRCUIRE: in quibusdam servat, ut CIR-

CUMVENIT. liquidius distinxerat Papiria-

nus, ibidem loci: Sed & cum I & U voca-

les loco consonantium positae sequuntur, &

scribitur, & pronuntiat, ut CIRCUMVE-

NIT, CIRCUMIACET.

27. SCRIBAM IGITUR QUOD NON UM-

QUAM TUA DELEAT AETAS] in nostro secun-

do legitur, Scribam igitur tua quod numquam

deleverit aetas. id mihi paullo erectius vide-

tur.

28. CYNTHIA VERBA LUES.] hanc lectio-

nem commentus est Scaliger, nec tamen

cuiquam probare potuit. *Cynthia verba levis,*

habent Regii, Colbertini, Groninganus, &

noster secundus. in primo est *Cynthia forma*

levis; quo modo & Mureti codex habebat,

teste Lipsio L. I. Ant. Lect. C. 20. & excer-

pta Borrichiana. quam elegantem sane ac

pervenustam figuram unice exosculabuntur

ii, quibus aures sunt poeticae. ita infra dicit,

Tam

30 Crede mihi, quamvis contemnis murmura famae,
Hic tibi pallori, Cynthia, versus erit.

Tam te formosam non pudet esse levem?

& alibi,

Formosus levitas semper amica fuit.

& iisdem numeris infra Eleg. 7.

Sive ea causa gravis, sive ea causa levis.

& L. 1. Eleg. 12.

Cynthia prima fuit, Cynthia finis erit.

30. HIC TIBI PALLORI, CYNTHIA, VERSUS ERIT.] anne, ut Passeratius ait, alludit ad pallorem noxiorum? Horatius L. 1. Epist. 1.

Nil conficere sibi, nulla pallescere culpa.
& Epod. 7.

Tacent, & ora pallor albus insicit,

Mentesque percussae stupent.

an vero pallor ponitur hic pro rubore & pudore? quod non est tam mirificum, ut quidam volunt. sane Taurus apud A. Gellium L. 19. C. 6. adhuc enim quaeri potest, inquit, quam ob causam pudor sanguinem diffundat, timor contrahat; cum sit pudor species timoris: atque ita definitur, Timor justae reprehensionis, ita enim philosophi definiunt, αἰσχρὸν εἶναι φόβος δεικταῖον φόβου. confer cum his, si liber Macrobius L. 7. Saturn. C. 11.

V.

NON ita complebant Ephyreae Laidos aedes,
Ad cuius jacuit Graecia tota fores.
Turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim
Tanta, in qua populus lusit Erichthonius.
5 Nec quae deletas potuit componere Thebas
Phryne tam multis facta beata viris.

Quin-

1. NON ITA COMPLEBANT EPHYREAE LAIDOS AEDES] duas fuisse Laidas, matrem & filiam, quarum historia fere confundatur, erudite ostendit Palmerius Grentemenilius Exercit. p. 368. nostrum de priore, quam e Sicilia advexit Nicias, loqui opinor: ista enim altera minus celebris fuit. Vide Jo. Brodaei notas in Antholog. L. 3. p. 327. 328.

2. AD CUIUS JACUIT GRAECIA TOTA FORRES] tota pedes, est in nostro utroque & Borrichiano. quod tamen non attendo. rationem jam plus semel tetigimus in superioribus.

5. NEC QUAE DELETAS POTUIT COMPONERE THEBAS] quia in uno Palatino deletas repererat Gebhardus, non dubitavit refingere dejectas. in omnibus libris nostris est delectas. an vero delere Thebas minus est quiddam, quam deicere? Cicero pro Roscio Amer. C. 45. saepe ventis vehementioribus, aut immoderatis tempestatibus, aut nimio calore, aut intolerabili frigore hominibus nocuit, urbes delevit, fruges perdidit. Asconius in Divinat. in

Q. Caecil. C. 4. reddidit rationem, cur isti Siculorum patroni sunt: scilicet, quia a M. Marcello originem ducant, qui Syracusas cepit, nec tamen deleverit. Cicero Accus. 4. in Verr. C. 31. ut illa flamma divinitus extitisse videatur, non quae deleret Jovis Opt. Max. templum, sed quae praeclarior magnificentiisque deposceret, ibid. C. 33. Hoc quondam oppidum a Karthaginensibus vi captum atque deletum est. ibid. C. 36. certiore te faciunt, P. Africanum, Karthagine deleta, simulacrum Dianae majoribus suis restituisse: ibid. C. 54. qui cum tam praeclaram urbem vi copiosaque cepisset, non putavit ad laudem populi Romani hoc pertinere, hanc pulcritudinem, ex qua praesertim nihil periculi ostenderetur, delere & extinguere. pro Lege Manilia C. 20. non dicam, duo bella maxima, Punicum & Hispaniense, ab uno imperatore esse confecta: duasque urbes potentissimas, quae huic imperio maxime minitabantur, Karthagine, atque Numantiam, ab eodem Scipione esse deletas. Curtius L. 9. C. 4. oppidani desperata salute ignem subiecerunt tectis: se quoque

Quin etiam falsos fingis tibi saepe propinquos,

Oscula ne desint qui tibi jure ferant.

Me juvenum facies pictae, me numina laedunt;

10 Me tener in cunis, & sine voce puer.

Me

ne liberos conjugisque incendio cremant: Quod cum ipsi auferent, hostes extinguerent, nova forma pugnae erat: debebant incolae urbem; hostes defendebant. & L. 5. C. 7. Pudebat Macedones tam praeclaram urbem a comessabundo rege deletam esse. & L. 3. C. 10. Dein Deum templa ruinis & ignibus esse deleta: urbes eorum expugnatas: foedera humani diviniq; juris violata referebat. de Phryne compluscula videre est, quae vidisse juvet, apud Athenacum L. 13. unde itidem disces, duas fuisse Phrynas eadem fere aetate; hanc verò Thespiam, de qua noster loquitur, nomen habuisse proprium Mnesareten.

8. OSCULA NEC DESUNT QUI TIBI JURE FERANT.] argutius membranae Comelini, apud Gebhardum, *Oscula ne desint q. t. j. f.* nam reddit rationem, quare Cynthia falsos sibi propinquos fingat. vide Gellium L. 10. C. 23.

9. ME JUVENUM FACIES PICTAE, ME NOMINA LAEDUNT:] in uno Colbertino est, *me juvenum pictae facies*; quod firmat Groninganus. verum id non est tanti momenti, quanti rō nomina. an subscribebant tabulis eorum nomina, quorum vultus exprimebantur? id quidem olim, & in primis pulcherrimae artis cunabulis. Plinius L. 35. C. 3. *inventam linearem dicunt a Philocle Aegypto, vel Cleante Corinthio. Primi exercuere Ardices Corinthius & Telephanes Sicyonius, sine ulla etiamnum colore, jam tamen spargentes lineas intus. Ideo & quos pingent, adscribere institutum.* notavit & Cl. Aelianus L. 10. Var. Hist. C. 10, etiam in aliis rebus id factum, adjectumque *hic est bos, hic est equus, haec est arbor.* in editione Beroaldi legitur *numina*, quod & in libris praeclaris invenerant Passerius ac Gebhardus: & divinaverat flos ille hominum venustiorum Janus Douza L. 1. Plautin. Explan. C. 8: addita simul verissima interpretatione. haec germana est lectio. fuit enim tum temporis, uti etiam hodie, usitatissimum amores, amicas, & quidquid carum foret, proponere atque effingere sub schemate Deorum ac Dearum, sic quum Phry-

ne, illo conventu frequentissimo qui apud Eleusinen fiebat, per Neptuni ferias, depositis vestibus capilloque passio mare esset ingressa, adeo praestanti specie fuisse dicitur, ut ad ejus exemplum Apelles emergentem e mari Venerem pinxerit; Praxiteles vero statuarius, ejus amator, Veneris Cnidiae simulacrum finxerit, adjecto in basi statuae Cupidinis mollissimo delicatissimoque epigrammate, quod recitat Athenaeus L. 13. quamquam fuerunt, qui Venerem Anadyomenem ad Campaspes exemplar, quam Apelles adamatam donum ab Alexandro acceperat, pictam putaverint, auctore Plinio L. 35. C. 10. quo loco plane stabilit lectio- nem nostram, idque historia luculenta: *Fuit & Arellius Romae celebrer paullo ante Divum Augustum, nisi flagitio insigni corrupisset artem, semper alicujus feminae amore flagrans, & ob id Deas pingens, sed dilectarum imagine, plura, quae ad lucem nostri faciant, videre potes apud consummatae eruditionis virum J. F. Gronovium Diatr. in Silvas Statii Cap. 6. valde insignis est Arnobii locus, quamquam paullo longior, L. 6. Sed quid ego Diis datas falces & fuscinas rideo? quid cornua, malleos, & galeros? cum simulacra quaedam sciam certorum esse hominum formas, & infamium lineamenta meretricum. Quis est enim qui ignoret, Athenienses illos Hermas Alcibiadeti ad corporis similitudinem fabricatos? Quis Praxitelem nescit, Posidippi si relegat, ad formam Cratinae meretricis, quam infelix perditare diligebat, os Veneris Cnidiae solertiarum coegisse certamine? Sed sola est haec Venus, cui de scorti vultu translaticium decus auctum est; Phryna illa Thespiaca, sicut illi referunt qui negotia Thespiaca scriptitarunt, cum in acumine ipso esset pulchritudinis, venustatis, & floris, exemplarium fuisse perhibetur cunctarum quae in opinione sunt Venerum: sive per urbes Graecas, sive iste quo fluxit amor talium cupiditasque signorum. Itaque artifices omnes ipsis iisdem qui temporibus exstiterunt, quibusque primas dabat exprimentarum similitudinum veritas, omni cura studioque certabant, sibi capitis prostituti Cythereia*

- Me laedit, si multa tibi dedit oscula, mater;
 Me soror, & cum quae dormit amica simul.
 Omnia me laedent: timidus sum: ignosce timori,
 Et miser in tunica suspicor esse virum.
 15 Felix Admeti conjunx, & lectus Ulyxis,
 Et quaecumque viri femina limen amat.
 Tempa Pudicitiae quid opus statuisset puellis,
 Si cuivis nuptae quidlibet esse licet?
 Quae manus obscaenas depinxit prima tabellas,
 20 Et posuit casta turpia visa domo:
 Illa puellarum ingenuos corrumpit ocellos,
 Nequitiaeque suae noluit esse rudes.

Ah

reia in simulacra traducere. Ardebant artificum scita, alterque alterum vincere contentiosa aemulatione quaerebant; non Venus ut augustior fieret, sed ut Phryna pro Venere staret. Atque ita perducta est res eo, ut pro Diis immortalibus sacra meretricibus fierent, & infelix religio signorum fabricationibus falleretur. Inter significes ille memoratus Phidias & primus, cum Olympii formam Jovis molimine operis extulisset immensi, super Dei digito PANTARCES inscripsit PULCER. nomen autem fuerat amati ab se pueri, atque obscaena cupiditate dilecti: neque ullo metu est aut religione commotus, Deum nomine prostituli nuncupare; quinimo exoleto Jovis numen simulacrumque sacrare. Usque adeo ludus est; & puerilis affectio, sigillaria ista formare, adorare pro Diis ea, sanctitatis ac-cumulare diuinis: cum ipsos videamus artifices in effingendis his ludere, & libidinum propriarum monumenta sancire. mirum est quam sub manu creverit istud flagitium, etiam in tem-plis Christianorum. neque enim novum est, ut sibi videtur persuasisse quicumque ille fuit, a quo appendicem habemus ad Episto-las Itinerarias Rever. Burneti. tamquam de antiquo scelere conqueritur Lilius Gyraldus Dial. 1. de Poet. Hist. quo loco Poeticam a calumniis hominum indoctorum tuetur: Nun-quid sacerdotum & sacerdotes ipsi exsecrandi, quod inter eos aliqui mali sunt? Nam nec ideo picturam & pictores exsecramur & detestamur, quod pictorum nonnulli pictura abusi sunt, atque eam foedarunt, quod Dei immortalis & Divo-rum Divarumque effigies ex dilectorum puerorum puellarumque aspectibus effinxerunt.

12. ME SOROR, ET, CUM QUA DORMIT, AMICA SIMUL.] concinnius Douza F. & quidem nulla paene mutatione,

Me soror, & cum quae dormit amica simul. quum amica aliqua vel tecum, vel cum foro-re, dormit.

18. SI CUIVIS NUPTAE QUIDLIBET ESSE LICET] quod libet, videtur maluisse Nic. Heinsius Not. ad Epist. 7. Heroid. Ovidii. ibi tamen ipse Ovidius contra stat:

Dum tua sit Dido, quidlibet esse feret.
 Gebhardus quoque legebat quod libet, & id sibi in mentem venisse ait paene puero. nec miror. sed quare in nuptias potissimum invehitur noster? an quia omnes nuptiae impudicae, omnes innuptae castae? non incom-mode, meo animo, refingas,

Si cuivis nurus quidlibet esse licet?
 quaevis nurus, tam patricia, quam plebeja. nurus autem poetis omnis mulier dicitur, virgo, mater, nupta, innupta. Martialis L. 4. Epigr. 75.

O felix animo, felix Nigrina marito,
 Atque inter Latias gloria prima nurus.

& L. 10. Epigr. 6.

Quando erit ille dies, quo campus, & arbor,
 & omnis
 Lucebit Latia culta fenestra nuru?

& L. 14. Epigr. 59.

Balsama me capiunt, haec sunt unguenta vi-rorum:

Delicias Nini vos redolet nurus.
 tamen nihil adfirmo: & possum falli. de Cynthia nupta ad elegiam proxime insequen-tem dispiciemus.

Ah gemat in terris ista qui protulit arte

Jurgia sub tacita condita laetitia.

25 Non istis olim variabant tecta figuris.

Tum paries nullo crimine pictus erat.

Sed non immerito velavit aranea fanum,

Et mala deferros occupat herba Deos.

Quos igitur tibi custodes, quae limina ponam,

30 Quae numquam supra pes inimicus eat?

Nam

26. QUUM PARIES NULLO CRIMINE PICTUS ERAT.] Tum paries, Groninganus, ambo Colbertini. quod verum puto ac germanum: & putabit mecum quisquis paulo diligentius expendit. parietes pingere in frequenti usu Romanis. Lactantius de mort. perfec. C. 5. *imposito pede super dorsum ejus, illud esse verum dicebat, non quod in tabulis aut parietibus Romani pingerent.* id primum institutum est Augusti aetate, docente Plinio L. 37. C. 10. earum picturarum argumenta, ut hic vides, fere erant amores, stupra, concubitus. etiam circa tales tabellas insaniebat veterum luxuria. Parrhasius, teste Plinio, loco jam saepe laudato, *punctis minoribus tabellis libidines, eo genere petulantis joci se reficiens.* ad eas respexit Ovidius L. 2. Art. Amat. *Utque velis, Venerem jungunt per mille figuras.*

Inveniat plures nulla tabella modos.
& nescio quis alius in collectionibus veterum epigrammatum:

*Inque modos omnes, dulces imitata tabellas,
Transeat, & lecto pendent illa meo.*

Tertentius Eunuch. Act. 3. Sc. 5.

*virgo in conclavi sedet,
Suspectans tabulam quamdam pictam, ubi
inerat pictura haec, Jovem*

*Quo pacto Danae misisse ajunt quondam in
gremium imbrem aureum.*

Ovidius Tristium L. 2.

*Scilicet in domibus vestris ut prisca virorum
Artifici fulgent corpora picta manu:*

*Sic quae concubitus varios Venerisque figuras
Exprimat, est aliquo parva tabella loco.*

Suetonius Tiber. C. 43. *cubicula plurifariam dispositis tabellis ac sigillis lascivissimarum picturarum & figurarum adornavit.* & Cap. 44. *Parrhasii quoque tabulam, in qua Meleagro Atalanta ore morigeratur, legatam sibi sub conditione, ut, si argumento offenderetur, decies pro*

ea HS. acciperet, non modo praetulit, sed & in cubiculo dedicavit. imo & monumenta publica historiis peccare doctibus insignita passim reperies. talem noster describit porticum Apollinis, elegia hujus libri vigesima secunda: alia alii.

28. ET MALA DESERTOS OCCUPAT HERBA DEOS] Corn. Severus in Aetna:

Aurea securi quis nescit saecula regis?

Cum domitis nemo Cererem iactaret in arvis,

Venturisque malas prohiberet frugibus herbas.

non recte nostri locum ad herbam impiam Plinii retulerat Passeratius. mala herba est, quae nostratibus eleganter vocula onkruid vocatur. sola herbae voce in re simili usus est ingentis animi ac fulminantis cujusdam eloquentiae poeta Math. Casimirus Sarbievius L. IV. Od. I.

Frustra, Poloni, cingimus oppida

Muris, & arces addimus arcibus:

Delubra si squalent, & altis

Caesituum vires herba tactis.

29. QUOS IGITHUR TIBI CUSTODES, QUAE LIMINA PONAM] limina & custodes iterum jungit L. 4. Eleg. I.

Nec mille excubias, nec te signata jurabunt

Limina: persuasae fallere rima sat est.

nimirum ex more Romano, ubi mulieres in anteriore parte aedium. Corn. Nepos praefat. *Quem enim Romanorum pudet uxorem ducere in convivium? aut cujus materfamilias non primum locum tenet aedium, atque in celebritate versatur? quod multo fit aliter in Graecia. nam neque in convivium adhibetur, nisi propinquorum: neque sedet nisi in interiore parte aedium, quae gynaeconitis appellatur. quo nemo accedit, nisi propinqua cognatione conjunctus.* egregia luce hunc nostri poetae locum perfudit vir undequaque doctissimus Jo. Lud. de la Cerda comm. in Virgil. L. 9. Aen. v. 948.

32. QUAM

malis desertos &

Nam nihil invitae tristis custodia prodest:
Quam peccare pudet, Cynthia, tuta sat est.

32. QUAM PECCARE PUDET, CYNTHIA,
TUTA SAT EST.] verissimum atque adeo uni-
cum vinculum, quo continetur pudicitia
matronalis. pulcherrima in hanc rem elegia
est Nafonis quarta L. 3. Amor. quam juvabit
legisse. veniite Baudius L. I. Iamb. Gnom.
21.

quae virum aut legem timet,
Moechatur intus: quam sui mores vetant
Peccare, tuta est, nec sera aut claustris eget.

Nativa virtus, indolesque cultibus
Formata rectis asserit matrum decus.
Si desit ista, centuplex urbem nequit
Servare murus; in sinu latet Sinon.
Ut omne passim cingat indago latus,
Mens ipsa fraudis auctor includi fugit.

cum utroque conferre poteris Hoofdii nostri
epistolam, Menelai nomine ad Helenen con-
scriptam, ipso initio.

V I.

GAVISA EST certe sublatam Cynthia legem,
Qua quondam edicta flemus uterque diu,

NE

I. GAVISA EST CERTE SUBLATAM CYN-
THIA LEGEM] aliud agunt, qui hic ad le-
gem de Adulteriis & de Pudicitia respici
contendunt: quum tota Elegia ostendat cla-
rissime, tangi legem Juliam de maritandis
ordinibus: eam quum Augustus prae multi-
tudine recusantium perferre non posset, nisi
adempta lenitate parte poenarum, & data
triennii vacatione, ideo sublatam vocat Prop-
ertius; non obscure sperans fore ut paul-
tim antiquetur. nihil tale accidit in roga-
tione legis de Adulteriis & de Pudicitia:
quam sublatam nemo (si Parisinum Tiresiam
excipias) unquam vel somniavit. vide sis
Suetonium Aug. C. 34. & magnum Lipsium
Excurs. in L. 3. Annal. Taciti p. 512. in Gro-
ningano est sublatam lege, quod minus placet.
sed quid est, quare amantes nostri tam an-
xie metuerent, ne per novam hanc legem,
Augusto veteres retractante, dividerentur ac
distraherentur? an, si lex fuisset perlata,
Cynthiam ducere non poterat Propertius,
caelebs caelibem? certe Propertius uxorem
non habebat, id quod satis constat. Vide-
tur autem Cynthia tum temporis maritum
habuisse. hinc illae lacrimae. sic modo ha-
buimus, elegia proxime superiore,

Templa Pudicitiae quid opus statuisse puellis,
Si curvis nuptae quislibet esse licet?
clarius etiam loquitur hoc ipso libro, E-
leg. 14.

Quum tibi nec frater, nec sis tibi filius ul-
lus:

Frater ego, & tibi sis filius unus ego.
exprobrat ei sterilitatem: quod opinor ne-
quaquam faceret in puella innupta. clarissi-
me autem L. 4. Eleg. 7. ubi videmus eam
cum marito in Subura habitasse, secunda
tirbis regione:

Jamne tibi exciderunt vigilacis furta Suburae,
Et mea nocturnis tria fenestra dolis?
Per quam demisso quoties tibi fure pependi,
Aliena veniens in tua colla manu.

firmat opinionem meam Ovidius, qui no-
strum ex usu quotidiano perspectissimum ha-
bebat, Tristium L. 2. ubi quum de Tibullo
attulisset plurima, quae & hodie leguntur,
tandem ita colligit, ut causae propriae ser-
viat:

Multaque dat talis furti praecepta: docetque
Qua nuptae possant fallere ab arte viros.
Nec fuit hoc illi fraudi; legiurque Tibullus,
Et placet, & jam te Principe notus erat.
Invenies eadem blandi praecepta Propertii:
Districtus minima nec tamen ille nota est.

igitur Cynthiae vir suus erat unguis in ulce-
re: nam si lex Julia perferri potuisset, re-
stabat ut Propertius aliam ducere cogeretur,
quamvis invitus ac reluctans. atque hoc est
hujus elegiae argumentum. deinde vero Cyn-
thiae liberius vivendi porettas fuit, sive ela-
to viro, sive facto divorcio. etenim cum suo
sibi

Ni nos divideret. quamvis diducere amantes

Non queat invito Jupiter ipse duos.

5 At magnus Caesar. sed magnus Caesar in armis.

Devictae gentes nil in amore valent.

Nam citius paterer caput hoc discedere collo,

Quam possem nuptae perdere amore faces,

Anne

sibi amatore sub eodem recto, inque iisdem
laribus degisse, multis ex locis colligi po-
test. praecipue autem ex L. 2. Eleg. 7. 19.
20. 22. 23. ex L. 3. Eleg. 4. 6. 8. ex L. 4.
Eleg. 7. quae omnia essent liquidiora, si in
his libellis observatus foret temporum ordo,
quo scriptae sunt singulae elegiae. sed & sic
quoque indiciorum satis superque habemus.
certe libri secundi elegia decima octava spi-
nas ac difficultates & pericula & ludibria in
amore matronali tam vivis coloribus praep-
pingit, Cynthiae nomine nequaquam dissi-
mulato, ut de hujus matrimonio deque poe-
tae caelibatu dubitari omnino non possit.

3. NE NOS DIVIDERET] in omnibus li-
bris scriptis, & editionibus vetustis est, *Ni
nos divideret.* quo modo scripsisse veteres,
pro *ne*, auctor est Servius ad L. 3. Aen. v.
686. & Donatus in Terent. Eunuch. Act. 2.
Sc. 3. v. 35. Act. 3. Sc. 3. v. 2. sic & mar-
mor Romanum apud Gruterum DCCCXCVI.
12.

QUISQVIS. ES. HOMO. ET. VOS. SODALES.
MEOS. CUNCTOS

ROGO. PER. DEOS. SUPEROS. INFEROSQUE.
NI

VELITIS. OSSA. MEA. VIOLARE

ita habet autographum Steph. Vinandi Pi-
ghii: nam in Grutero male SEPEROS ex-
cusum est.

8. NUPTAE PERDERE AMORE FACES] sic
est in omnibus libris. tamen *prodere* reponunt
Passeratius, ac Livinejus, ex illo Virgilii,
*Non jam conjugium antiquum, quod prodidit,
oro: & adhaerentem sibi habent Nic. Hein-
sium Nor. ad L. 2. Art. Amat. v. 636.* sed
illud *prodere* alio pertinet; & mox dicam.
Perdere hic valet simpliciter, inutili dispen-
dio prodigere, sumtum facere nihil profutu-
rum. hoc enim dicit poeta, Si sibi ducenda
sit uxor, Augusto ita jubente; ea te nihil

effecturum amplius, nisi ut pereat sibi omne
id argentum, quod in apparatus nuptialem
invito & coacto sit profundendum. hujus ex-
positionis sponsem dabo valde idoneum,
& quem tu nequaquam possis rejicere. is est
Junius Juvenalis, Sat. 6.

*Si tibi legitimis junctam pactamque tabellis
Non es amaturus: ducendi nulla videtur
Causa: nec est quare coenam & mustaceam
perdas,*

*Labente officio crudis donanda, nec illud
Quod prima pro nocte datur, cum lance beata
Dacicus, & scripto radiat Germanicus auro.*
pariter Lucanus L. 10. ubi convivium Cleo-
patrae luxuriosissimum:

*Disceit opes Caesar spoliati perdere mundi,
Et gessisse pudet genero cum paupere bellum.*
Terentius Adelph. Act. 1. Sc. 2.

*tibi si istuc placet,
Profundat, perdat, pereat: nihil ad me ad-
tinet.*

Manilius L. 4. ipso initio:

*Quid tam sollicitis vitam consumimus annis?
Torquemurque metu, caecaque cupidine re-
rum?*

*Aeternisque senes curis, dum quaerimus ae-
vum,*

*Perdimus, & nullo votorum sine beati
Victuros agimus semper, nec vivimus um-
quam?*

Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 11.

*Desine blanditias & verba potentia quon-
dam*

*Perdere. non ego sum stultus, ut ante
fui.*

Suetonius Neron. C. 30. Divitiarum & pe-
cuniae fructum non alium putabat quam profu-
sionem, sordidos ac deparcos esse quibus ratio
impensarum constaret, praesatos vereque ma-
gnificos qui abuterentur, ac perderent. vides
quam signanter dixerit noster *perdere faces,*
& quam non utili medicina corrumpere vo-
luerint locum recte valentem.

- Anne ego transirem tua limina clausa maritus,
 10 Respiciens udis prodita luminibus?
 Ah mea tum quales faceret tibi tibia somnos,
 Tibia, funesta tristior illa tuba.
 Unde mihi patriis gnatos praebere triumphis?
 Nullus de nostro sanguine miles erit.
 15 Quod mea si tenerae comitarent castra puellae,
 Non mihi sat magnus Castoris iret equus.

Hinc

9. 10. AUT EGO TRANSIREM TUA LIMINA
 CLAUSA MARITUS,
 RESPICIENS UDIS PRODITA LU-
 MINIBUS.]

Nic. Heinsius legit, *Anne ego transirem*, cum Passeratio. in vulgatis fere videas *An ego*. Groninganus habet, *Aut ego transierim*. deinde refingit Heinsius, *udis obdita luminibus*, quia scilicet praecesserit *prodere*. atqui *limina clausa*, ut puto, nihil significant aliud quam *limina obdita*: cur ergo bis idem dicat? *prodita* est in omnibus libris; & recte. *prodere* est deserere, in periculo ponere ac derelinquere, perdere, projicere. Virgilius L. 4. Aen.

Non jam conjugium antiquum, quod prodidit, oro.

Terentius Adelph. Act. 4. Sc. 5.

Prodidisti te, & illam miseram, & gnatum, quod quidem in te fuit.

iterum Hecyr. Act. 4. Sc. 4.

quid dixti? eho, an non alemus, Pamphile?

Prodemus quae so potius?

Caesar L. 4. Bell. Gall. C. 25. qui decimae legionis aquilam gerebat, *consecratus Deos, ut ea res legioni feliciter eveniret, Desilite, inquit, milites, nisi vultis aquilam hostibus prodere.* L. 1. Bell. Civ. C. 30. *Quibus rebus pene perfectis, adventu Ciceronis cognito, queritur in concione sese projectum ac proditum. a Cn. Pompejo.* Cicero L. 10. ad Attic. Epist. 9. *cum hoc idem obscraret, ut exspectarem, ne fortunas meas, ne unicam filiam, ne meos omnes tam temere prodere.*

II. AUT MEA QUUM TALES CANERET TIBI,
 CYNTHIA, SOMNOS

TIBIA,]

in editionibus vetustis est,

*Ah mea tum qualis caneret tibi, Cynthia,
 somnos
 Tibia,*

nisi quod quaedam *canent* habent, pro *somnos*. quae omnia Scaliger dicit esse perversa, & in officina Beroaldi cusa, qui multa, quae non intelligebat, corrupit. fateor, Beroaldus non fuit criticus ad Scaligerum: haec tamen illum non corrupisse, testes sunt omnes membranae, in quibus, *Ah mea tum qualis*. deinde in altero Colbertino, & in nostris duobus, legitur, *caneret tibi tibia somnos*. quare dubitare non debes de veritate lectionis, quam Nic. Heinsius constituit loco modo laudato,

*Ah mea tum quales faceret tibi tibia somnos,
 Tibia funesta tristior illa tuba!*

facere somnos Ovidius dixit L. 3. Pontic. Epist. 1.

Et faciat somnos haec tibi cura breves.

Plinius L. 20. C. 7. *Peculiares earum vires partum jam dictae sunt, somnum faciendi, venerationemque inhibendi.*

15. QUOD SI ROMANAE COMITARENT
 CASTRA PUELLAE] ita Scaliger, ex corrupta membranarum paene omnium lectione, *Quod si vera meae comitarem castra puellae*. & sane ex *ra meae* non difficulter fit *Romanae*: tum & mos ipse favet, notissimus, & nulli non dictus. sed, audebo dicere, unice ad gustum meum est ingeniosa Nic. Heinsii correctio, Not. ad L. 1. Trist. Eleg. 8. v. 31. quam suggerit turbatus ordo literarum:

Quod mea si tenerae comitarent castra puellae. tenerae perpetuum puellarum epitheton est apud nostrum, Nasonem, ac Tibullum. neque attinet exempla coacervare. mea castra, mes campagnes. sic L. 4. Eleg. 3.

Textitur haec castris quarta lacerna tuis. profecto nullus mihi scrupulus restat super germanitate loci admodum feliciter restituti. lectionem illam cascam (nam eam sequitur) quomodo exponat multes interpres, non libet repetere. valde isti homini volupe est in luto volutari.

O

18. Glo.

Hinc etenim tantum meruit mea gloria nomen,
 Gloria ad hibernos lata Borysthenidas.
 Tu mihi sola places: placeam tibi, Cynthia, folus.
 20 Hic erit & patrio sanguine pluris amor.
 Uxor me numquam, numquam me ducet amica.
 Semper amica mihi: semper & uxor eris.

18. GLORIA AD HIBERNOS LATA BORYSTHENIDAS.] non quod Scythae Borysthenis accolae multum delectarentur carminibus Propertianis: sed quod tribuni ac centuriones Romani non gravarentur fabulas Milesias & carmina amatoria inter sarcinas suas circumferre, etiam quum militarent apud longissime distitas regiones. narrat Plutarchus in vita Craffi, occiso eo duce, & deleto exercitu Romano, in Roscii impedimentis repertos fuisse libros Aristidis Milesiacos; atque eam rem Surenac argumentum praeuisse multis modis fugillandi & eludendi Romanos, quod nec in bello abstinere scriptis tam libidinosis. Erat mirum ipse valde frugi, contentus ea ipsa

expeditione non nisi ducentas pellicum rhedas secum trahere. pariter Martialis de suis lusibus gloriatur L. II. Epigr. 3.

*Non urbana mea tantum Pimpleide gaudent
 Otia, nec vacuis auribus ista damus:
 Sed mos in Geticis ad Martia signa pruinis
 A rigido teritur centurione liber.*

vides imaginem militiae hodiernae, ubi otium castrense, si quando datur, oblectare solent amatoris Gallorum naeniis.

19. TU MIHI SOLA PLACES.] videtur hoc hemistichium in proverbium abiisse. certe, tamquam frequente usu notissimum, adludit Ovidius L. I. Art. Amat.

*Dum licet, & loris passim potes ire solutis,
 Elige cui dicas, Tu mihi sola places.*

V I I.

ERIPITUR nobis jam pridem cara puella:
 Et tu me lacrimas fundere, amice, veras?
 Nullae sunt inimicitiae, nisi amoris, acerbae:
 Ipsum me jugula, lenior hostis ero.
 5 Possum ego in alterius positam spectare lacerto?
 Nec mea dicetur, quae modo dicta mea est?

Hic

I. ERIPITUR NOBIS JAM PRIDEM CARA PUELLA.] Barthius Anim. ad Papin. L. 2. Silv. I. jubet legi, *tam pridem cara*. nescio quam bene; neque ipse rationem dedit. libri nihil mutant, nec videtur quidquam mutandum. Cicero L. 7. ad famil. epist. 9. *Jam diu ignoro quid agas: nihil enim scribis.* ibi quoque *Tam diu* refectum fuit a viris haud sane indoctis, sed non & persuasum. contra, in oratione pro Roscio comoedo C. 13. ubi legitur: *cur in re tam veteri, in negotio tam confecto, in societate dissoluta, nova haec respiciatio interponitur?* ibi, inquam, recte

atque ordine fecisse puto Gulielmum ac Passeratium, qui scripserint *in negotio jam confecto*. crebro confunduntur istae particulae in libris vetustis. qua in re sensus potius scriptoris est sequendus, quam manus librarii. hoc distichon pulcre expressit Aeg. Menagius initio elegiae ad J. G. Graevium, qua deplorat obitum principis poetarum Nic. Heinssii:

*Heinssidae mortem, Heinssidae mihi funera
 narras?
 Et tu me carmen scribere, amice, jubes?*

8. A.

- Hic olim ignaros luctus populavit Achivos,
 Atridae magno quum stetit alter amor.
 His olim, ut fama est, vitiis ad praelia ventum est,
 10 His Trojana vides funera principiis.
 Aspera Centauros eadem dementia jussit
 Frangere in adversum pocula Pirithoum.
 Cur exempla petam Grajum? tu criminis auctor
 Nutritus duro, Romule, lacte lupae.
 15 Tu rapere intactas docuisti impune Sabinas:
 Per te nunc Romae quidlibet audet Amor.

Ille

8. ATRIDAE MAGNO CUM STETIT ALTER AMOR] Scaliger istud *magno* ita cepit, ut cum nomine *Atridae* jungeret. sed homines sumus. stare magno damnum & detrimentum & poenam Latine notat. Ovidius L. 2. Fast. ubi Lucretiae stuprum:

Quid, victor, gaudes? haec te victoria perdet.

Heu quanto regnis nox stetit una tuis!

Virgilius L. 10. Aen.

Quisquis honos tumuli, quidquid solamen huius mundi est,

Largor. haud illi stabunt Aeneia parvo Hospitia.

Martialis ludit suo more, hoc est nequiter, non tamen prorsus inepte ad negotium Agamemnonis, L. 3. Epigr. 75.

Mirari satis hoc quisquam, vel credere possit, Quae non stat, magno stare, Luperce, tibi?

bene hanc locutionem exposuit Passeratius: non aequè bene id quod sequitur, *alter amor*. Nam, inquit, amarat Arginum. imo vero amaverat Chryseida; quam quia patri reddiderat coactus, ideo in solatium viduitatis suam Achilli eripuit Briseida. nota res ex Homero. videbis Nasonem Remed. Amor. 7. 467.

11. EADEM DEMENTIA] libido cum ebrietate juncta. sed suberat causa altior, furor a numine immissus. Servius in L. 7. Aen. 7. 304. *Pirithous Lapitharum rex cum uxorem auferet, vicinos populos Centauros, etiam sibi cognatos, & Deos omnes, excepto Marte, ad convivium convocavit. Unde iratum numen immisit furorem, quo Centauri & Lapithae in bellum venerunt. de asperis poculis in Pirithoum fractis, aliter narravit Naso L. 12.*

Metam. ubi de Euryto centauro, qui primus incenderat insanum illum tumultum:

Forte fuit juxta signis exstantibus asper Antiquus crater, quem vastum vastior ipse Sustulit Aegides; adversaque misit in ora. Sanguinis ille globos pariter, cerebrumque, merumque,

Vulnere & ore vomens, madida resupinus arena

Calcitrat.

Verum enim vero in his fabellis alii aliter atque aliter luserunt, nulla habita ratione nec veri, nec falsi.

13. CUR EXEMPLA PETAM GRAJUM?] quia in Posthiano libro legitur, *Cur extrema petam*; ideo sibi temperare non potuit Palmerius, quin fabricaret, *Cur externa petam Grajum? Cur Graecorum*, inquit, *externa exempla petam, cum sint domestica Romana?* Sic per domestica & externa Valerius Maximus exempla doctorum ac factorum memorabilium descripsit. quae est ista infelix sedulitas, quae nullum non aberrantis calami lapsium amplexa, undecumque quaerit quo augeat errorem? *exempla* habent reliqui omnes codices. & rectum esse, vel puer videat. nofer L. 4. Eleg. 10.

Imbuis exemplum primae tu, Romule, palmarum.

ibidem Eleg. 1.

Exemplum grave erit Calchas.

14. NUTRITUS DURO, ROMULE, LACTE LUPAE.] *Nutritus durae*, Groninganus. tantundem est. infra L. 4. Eleg. 4.

Te toga picta decet: non quem sine matris honore

Nutrit inhumanae dura papilla lupae.

Ille etiam abrepta desertus conjuge Achilles
Cessare in thecis pertulit arma sua.

Viderat ille fugas, fractos in litore Achivos,

20

Fervere & Hectorea Dorica castra face.

Viderat informem multa Patroclon arena

Porrectum, & sparsas caede jacere comas,

Omnia

17. ILLE ETIAM ABREPTA DESERTUS CON-
JUGE ACHILLES] Servius ad L. 10. Aen. v.
677: *Antiqui ILLE vel magnitudini vel no-
bilitati assignabant. ut, Multum ille & terris.
& Poenorum qualis in arvis Saucius ille gravi.
Id ille ornatus tantum gratia adjectum mil-
lies apud poetas reperias. & notavit ad Valer.
Flacci L. 3. v. 587, Lamp. Alardus. qui vir,
quod obiter monendum erat, mirificam institit
commentandi rationem. nam quum quaedam
bona & juventuti utilia hinc inde corrasisset,
neque attulisset de suo quidquam; numquam
tamen vel tratatio nominandi honore digna-
tus est eos scriptores, quos non dicendis la-
trociniis pudendum in modum expilaverat.
maxime autem in Belgas nostros exercuit
istam suam crudelem piraticam. Ecce, quae
modo laudavi, ne apice quidem uno muta-
to, totidem verbis reperies apud Guliel.
Canterum L. 3. Novar. Lect. c. 26. Nota ad
Valerii L. 3. v. 709, tota quanta est, una
cum emendatione loci Sophoclei, exscripta
est e Rutgerio, L. 4. Var. Lect. c. 16. tum
& illa ad Valer. L. 5. v. 147, 148, itidem
apud Rutgerium legitur L. 4. c. 20. quae ad
Valer. L. 3. v. 441, 442, signavit, debentur
Meurfio ad Lycophr. p. 296. Wouwerio ad
Petron. p. 478. Barthio ad Claudian. p. 379,
mox laudando. nota ad Val. L. 1. v. 83, iis-
dem verbis exstat apud Jacob. Nicolaum
Loënssem L. 5. Epiphyll. miscell. c. 21. uti
& illa ad Valer. L. 5. v. 74, apud eundem
Jacob. Nicolaum L. 6. c. 14. ubi quidem me-
minit auctoris sui, sed quasi qui longe di-
versa tradiderit. unde vides nec fidelem Ex-
scriptorem fuisse, nedum interpretem ma-
ximi post Virgilium poetae. Nota ad L. 3.
v. 224, transcripta est de commentario Jani
Parrhasii in L. 3. v. 347, Claudiani de Ra-
ptu Proserpinae, una cum emendatione lo-
ci Claudianaei. Poetae inibi nostri disti-
chon, ex L. 3. Eleg. 7, *Te duce vel Jovis ar-
ma canam*, id inquam distichon Parrhasius*

errore memoriae, ut fit, Ovidio dederat:
Lampertus itidem Ovidium auctorem fecit.
Parrhasius librum unde depromserat, non
indicavit: quod & ipsum Lampertus fideli
textu silentio. quae de nocte dulcia, si Musis
placet, conscribillavit ad Valer. L. 2. v. 573,
sunt consarcinata ex male intellectis Phil.
Mausiaci verbis, subindicante J. F. Gronovio
L. 1. Obs. c. 2. quae de herba Promethea scri-
bit ad Valer. L. 7. v. 356, descripsit ex Mi-
scellaneis Joannis Brodae, L. 3. c. 32. Quae
de Hyla tradit ad Valer. L. 3. v. 596, una
cum emendatione hemistichii Apolloniani
apud Probum Georgicorum interpretem,
corrasit ex Rutgerio, L. 3. Var. Lect. c. 8.
& tamen, quod merito mireris, fefellit hic
Autolycus eorum omnium industriam, qui
de Plagio Literario aliquid in vulgus emise-
runt. uberrimam ego illis messem indicavi.
interim videre te velim quae de nostro isto
graculo insignis ille Barthius notavit ad Pa-
pin. L. 1. Silv. 2. v. 177. & ad L. 10. The-
baid. v. 787.

18. CESSARE IN TECTIS PERTULIT ARMA
SUA.] Passeratius & Gebhardus legunt, *Ces-
sare in Teucros*, uterque (uti ajunt) ex libro
vetere. nostri omnes habent *in tectis*. Guye-
tus non infeliciter reponerat *in thecis*. nihil
verius. nam arma cessantia thecis & integu-
mentis includebantur. omnino videndi tibi
sunt Hier. Magius L. 4. Miscell. c. 2. & J. F.
Gronovius Diatr. ad Silvas Statii C. 41. ubi
plena hujus moris dilucidatio.

19. VIDERAT ILLE FUGA TRACTOS IN LI-
TORE ACHIVOS] Palmerius ex codice vetu-
sto reponit,

Viderat ille fugas, fractos in litore Achivos,
quomodo & Passeratius in Memmiano inve-
nerat. omnino recte. & juvat in partem no-
ster primus, qui habet, *viderat ille Phrygas*;
quod etiam legitur in Borrichiano.

22. SPARSAS CAEDE JACERE COMAS] cri-
nes cruore foedatas horrere. non est hic vul-
garis

Omnia formosam propter Briseida passus.

Tantus in erepto saevit amore dolor.

- 25 At postquam fera captiva est reddita poena,
Fortem illum Aemoniis Hectora traxit equis.
Inferior multo quum sim vel matre, vel armis,
Mirum si de me jure triumphat Amor?

Magni

garis notio verbi *jacere*. ejus opposita sunt in re comarum *strui*, *frangi*, *ornari*, *comi*. Ovidius Epist. Sapphus:

Ecce, jacent collo sparsi sine lege capilli.

L. 3. Art. Amat.

*Et neglecta decet mulias coma. saepe jacere
Hesternam credas: illa repexa modo est.*

iterum Epist. Sapph.

Illuc mentis inops, ut quam furialis Erichtho

Impulit, in collo crine jacente feror.

25. SERA CAPTIVA EST REDDITA POENA] poena sera, inquit Passeratius, est poenitentia cum gravi damno. quid ita? nempe ne non obloqueretur Scaligero, statuenti, poenam esse legem qua victori victus aliquid facere damnas sit, idque probanti auctoritate Sili L. 2.

*Jam medio seram bello poscentia pacem,
Ductorisque simul conceptas foedere poenas.*

optime. Douza putat poenam hic poni pro praemio: quomodo apud Horatium pretium pro poena: *Et peccare nefas; aut pretium mori*. L. 4. Expl. Plaut. C. 14. etiam illustris Spanhemius de pretio quod ad redimendam poenam datur, exponit Obs. in Callimach. p. 310. poetae mentem clare atque distincte exponit musteus interpret: *Sed quando tandem captiva est restituta tarda poena*. quid ad istud acumen fatuus aliquis Belga? eruit hic homo, non sine acerrimo labore, verbum reddere terme hic loci idem valere cum verbo restituere.

27. INFERIOR MULTO QUUM SIM VEL MARTE VEL ARMIS] unius literulae transpositio tenebras huic loco obfudit: est enim legendum, *vel matre vel armis*. quum ego nec Dea matre sim progenitus, nec virtute bellica Achilli comparandus; an mirum, me quoque ab Amore in triumphum duci, quem neque ipse Achilles potuit declinare? noster hausit ab Homero Iliad. L. 1.

Ἐὶ δὲ σὺ κάρτερός ἐσσι, θεὰ δὲ σε γυναικὸς μίτριπ.

Eobanus vertit:

*Quod si matre Dea satus ipse, et robore vasti
Corporis excellis.*

Cicero L. 9. ad Attic. epist. 5. ego igitur, si quis apud Homerum, cum ei et Mater et Dea dixisset, *Κούρη γὰρ τοι ἔπειρα*. gloriam illam generis materni cum laude fortitudinis militaris in Achille etiam Horatius junxit L. 4. Od. 6.

*Filius quamvis Thetidos marinae
Dardana turres quateret tremenda:
cuspide pugnae.*

& Epod. 13.

Invisite mortalis, Dea.

Nate puer Thetide,

Te manet Assaraci tellus.

idem mendum in eadem voce e Sidonio Apollinari sustulit eruditissimus Sirmondus, Panegy. Majoriani:

plantasque superbas

Haud ita per siccam Nemeen citius exulit Atcas,

*Cujus in Aetolo volitantem pulvere matrem
Horruit Hippomenes.*

ibi quoque volitantem matrem legebatur: neque animadverterat diligentissimus Savaro. par locus est apud Tibullum L. 2. Eleg. 1.

*Ludite jam Nox jungit equos: currumque
sequuntur*

Marris lascivo sidera fulva choro.

nam & istic Mariis erat in omnibus editionibus, antequam veram lectionem adseruisset elegantissima Mureti Venus. Passeratius etsi monuerat apud nostrum matre esse legendum, auctore libro suo vetere; id adeo non movit ephrasten nuperum, ut potius maluerit retinere insulam illam lectionem vulgatam; eamque ita interpretari: *quandoquidem vero non sum Achilli par, aut bellica virtute, aut armorum genere. credas hunc hominem paleis vicitare, abjectis frugibus. a matre etiam*

- Magni saepe duces, magni cecidere tyranni.
 30 Et Thebae steterunt, altaque Troja fuit.
 Omnia vertuntur. certe vertuntur amores.
 Vinceris, aut vincis: haec in amore rota est.
 Iste quod est ego saepe fui. sed forsit in hora
 Hoc ipso ejecto carior alter erit.
 35 Munera quanta dedi, vel qualia carmina feci?
 Illa tamen nunquam ferrea dixit, Amo.
 Ergo tam multos nimium temerarius annos,
 Improba, qui tulerim teque tuamque domum,
 Ecquandone tibi liber sum visus? an usque
 40 In nostrum jacies verba superba caput?
 Penelope poterat bis denos salva per annos
 Vivere, tam multis femina digna procis.
 Conjugium falsa poterat differre Minerva,
 Nocturno solvens texta diurna dolo.

45 Vi-

iam praerogativam ducebat Xerxes contra fratrem Artamenem, maximum natu, apud Justinum L. 2. C. 10. Huc accedere, quod Artamenes non patre tantum, sed & matre privatae adhuc fortunae, avo quoque materno privato, procreatus sit: se vero & matre regina natum, & patrem non nisi regem vidisse. &c. & Ulysses Nafonianus L. 13. Metam.

Sed neque materno quod sum generosior ortu,
 Nec mihi quod pater est si aeterni sanguinis in-
 sons,

Proposita arma peto.

quae de materna nobilitate adferri plura solent, vix tamen huc facientia, videre potes apud Tiraquellum lib. de Nobilitate C. 18.

33. SED FORSIT IN HORA] in quinque libris scribitur fors & vocibus divisis. quomodo & in multis Horatii exemplaribus scriptis L. 1. Od. 28. in aliis junctim exaratur. uti apud Horatium L. 1. Sat. 6. anceps lectio est apud Virgillum L. 11. Aen.

Fors & vota facit; cumulatque altaria donis. Servius: FORSET ET. Forte etiam vota suscipit. potest & unum esse forset, id est, forsitan. atque ita intellexit Donatus: Forsitan, inquit, nunc, hoc est, quum jam Pallas exanimis jaceret, preces numinibus Evander fundit, & exhibet munera. tamen ustatius forsit scribi existimant. & sic praecipit Priscianus L.

15. inveniuntur diversae adverbium formae, ex eisdem derivata nominibus: ut a fors, forte, forsitan, forsitan, forsit, forasse, fortassis. paulo ante dixerat: in T, sat, pro satis, & duntaxat, quod ab adverbio componitur & verbo; & forsit, pro forsitan. Horatius Sermonum primo:

Distimile hoc illi est, quia non ut forsit honorem

Jure mihi invadeat quivis.

ante Scaligerum hoc ipso nostri loco forsit reposuerat Gulielmus Canterus nostras L. 4. Nov. Lect. C. 8. quem cur silentio praeteriret Passeratius, causae nihil erat.

37. JAM MULTOS NIMIUM TEMERARIUS ANNOS] in Groningano est, tam multos. quod magis adridet. ita sine L. 3.

Quinque tibi posui servire fideliter annos.

39. ECQUANDONE] Scaligerani libri scripturam habet & Borrichianus. in nostris duobus erat Et quandone. Apulejus Apolog. Ecquandone vidisti, Maxime, flammam stipula exortam, claro crepitus, largo fulgore, cito incremento?

43. CONJUGIUM FALSA POTERAT DIFFERRE MINERVA,] falsa Minerva, optime. quum telam, quam texere simulabat, semper retexeret. valde elegans est usus hujus voculae, quum ponitur pro eo qui videri vult,

aut

- 45 *Vifura & quamvis numquam speraret Ulyxen,
 Illum exspectando facta remansit anus.
 Nec non exanimum amplectens Brifeis Achillen,
 Candida vefana verberat ora manu.
 Et dominum lavit moerens captiva cruentum,*
 50 *Appositum flavis in Simoënta vadis.*

Ma-

aut qui putatur, is esse, qui re vera non est.
 Virgilius L. 1. Aen. de Cupidine in vultum
 Afcanii mutato:

*Ille, ubi complexu Aeneae colloque pependit,
 Et magnum falsi implevit genitoris amorem.*

& L. 3.

*Sollemnis cum forte dapes, & tristia dona,
 Ante urbem in luco falsi Simoëntis ad un-
 dam*

Libabat cineri Andromache.

Catullus Carm. 63.

*Longus homo est, magnas cui lites intulit o-
 lim*

Falsum mendaci ventre puerperium.

Noster supra Eleg. 5.

Quin etiam falsos fingis tibi saepe propinquos.

Valerius Flaccus L. 8.

neque enim fugit aequore raptor

Jupiter, aut falsi sequimur vestigia tauri.

Stаций L. 7. Thebaid.

hic, cui nivea arma tridentem

Atque auro rude fulmen habent, Orionis alti

Non falsus virtutis nepos.

& sub finem ejusdem libri:

aurigam jaculum detorquet in Hersem.

Ille ruit: Deus ipse vagis succedit habenis,

Lernaeum falso simulans Alagmona vultu.

& L. 9. ubi narratur somnium Atalantae:

*Dum gemit, & planctu circumdat pestus
 inani,*

Abrupte oculi noctem, moestoque cubili

Exilit, & falsos quaerit per lumina fletus.

& L. 10.

*Te nemus Oebalium, te lubrica ripa Lacae-
 nae*

Virginis, & falso gurgis cantatus ore

Flevit.

& L. 11.

Sidonios ex quo per litora raptor

Turbasti Ithafos, dignatus virgine nostra

*Terga premi, & placidas falsum mugire per
 undas.*

44. NOCTURNO SOLVENS TEXTA DIURNA
 DOLO] bellissimum illud Homeri commen-
 tum adeo placuit Nasoni, optimo ingenio-
 rum arbitro, ut vel ex eo solo pulcritudi-
 nem Odyssae aestimare ac metiri videatur,
 L. 3. Amor. Eleg. 9.

Durat opus vatium Trojani fama laboris,

Tardaue nocturno tela retexta dolo.

Caelii Calcagnini, hominis sua tempestate
 multo eruditissimi, exstant duae elegiae,
 Noctium Penelopearum titulo insignes, quas
 juvabit legisse bonorum carminum studiosos.
 pulcre Claudianus in Laude Serenae Regi-
 nae:

*Penelope trahat arte procos, fallatque furen-
 tes*

Stamina nocturnae relegens solertia telae.

sed invertit omnem scenam disertissimus Bau-
 dius, promus ille condus Romanae urbani-
 tatis, L. 3. Iambic.

sancta conjunx interim

Servat cubile, castitatis scilicet

Vindex, & arte eludit instantes procos,

Solvens diurna texta nocturno dolo:

Dumque haud videre sperat absentem virum,

Domi pudica mansit, & fastus ferox

Florem juveniae fraudat usura sui.

Judaens hoc Apella credat, non ego,

Non ratio necum, flosque prudentium virum

Qui matre tali Pana prognatum ferunt.

50. APPOSITUM FLUVIUS IN SIMOËNTA VA-
 DIS] ita omnes libri; lapsu haud difficulter
 erigendo, si flavis legas pro fluvio. flavus
 proprium quasi annuum & aquarum epithe-
 ton. Horatius L. 1. Od. 2.

Vidimus flavum Tiberim retortis

Litore Etrusco violenter undis.

& L. 2. Od. 3.

Cedes coemibus saltibus, & domo;

Villaque, flavus quam Tiberis lavit,

Cedes.

Virgilius L. 1. Aen. 7.

Fœdavitque comas, & tanti corpus Achillei,
Maximæque in parva substulit ossa manu.

Quum

*ingentem ex aequore lucum
Prospect: hunc inter fluvio Tiberinus amœno,
Vorticibus rapidis, & multa flavus arena
In mare prorumpit.*

Fronto apud A. Gellium L. 2. C. 26. Flavius videtur ex viridi & rufo & albo concretus. sic flaventes comæ, & quod mirari quosdam vident, frondes olearum a Virgilio dicuntur flavæ. Sic multo ante Pacuvius aquam flavam dixit, & flavum pulverem. cuius versus, quoniam sunt jucundissimi, libens commemorat:

*Cedo tamen pedem lymphis flavis: flavum ut
pulverem
Manibus isidem, quibus Ulyssi sæpe permulsi,
ablutam;
Lassitudinemque minuat manuum mollitu-
dine.*

quas Pacuvius flavas lymphas dixit, eas Catullus liquidas, aperta imitatione carminis Pacuviani:

*Quæ tibi jucundo famularer serva labore,
Candida permulcens liquidis vestigia lymphis,
Purpureæque tuum confertens veste cubile.*

claret hinc *ros flavi* significationem, quam adfert Acro ad priorem Horatii locum, non semper esse veram: FLAVUM, inquit aut turbidum, aut colore limi flavum. nam flavus fere pro pulcro ponitur apud poetas, etiam ubi de fluviis sermo est, obviis passim exemplis. hanc elegantem emendationem debet Nic. Heinsio, Not. ad Claudian. L. 3. de R. P. v. 332. & ad Ovid. L. 3. Amor. El. 6. ubi tamen videtur præferre *Apposito Simeoente*; quæ & Guyeti mens fuit. atqui priscae venustatis erat *ros* in cum accusandi casu jungere. sic in mentem esse, in honorem esse, in hostium potestatem esse, in amicitiam ditionemque P. R. esse, Plautus dixit, & Terentius, & Cicero. certe sine discrimine vel hunc, vel auferendi casum, ponebant. vide Noctium Atticarum Scriporem L. L. C. 7. Andr. Schortum L. 1. Nodor. Ciceron. C. 6. Aufon. Popmam ad Caton. de R. R. cap. 40. & L. 2. de usu Ant. Locut. C. 7. & quos præterea longa referre mora est.

51 Fœdavitque comas] Passeratius dicit se in vetere libro invenisse *Siccavitque comis*: quod calide arripit ac probat Janus Gebhardus, firmatque loco Papiniano L. 9. Theb.

*illa manu ceu vivum amplexa reportat,
Infernitque toris riparum, atque humida sic-
cat*

Mollibus ora comis.

aptius non nihil quam Passeratius, qui stabilendæ novæ lectioni ex Apulejo adduxerat, (L. 6. Metam.) *humum crinibus suis verrit, cinerem venerabunda*. quæ postrema verba non sunt Apuleji; uti neque priora quidquam ad rem faciunt. ecce locum, ipso libri initio: *Tunc Psyche pedes ejus [Cereris, in cujus erat templo] advoluta, & ubere fletu rigans Deæ vestigia, humumque verrens crinibus suis, multijugis presibus editis, veniam postulabat*. Barthius, Passeratio accedens, propter auctoritatem sui ipsius exemplaris, valde alioqui mirifici, (ita loquitur) multo etiam longius extra orbitam procurrit, in enarratione loci Papiniani modo laudati. Nos, inquit, *Regiam puellam vidimus, ad quotidianas epulas manus capillis formosissimi pueri desiccantem, putes hanc puellam regiam Petronium legisse, apud quem Trimalcio, lautissimus homo, exonerata vesica aquam poposcit ad manus, digitosque paululum aspersos in capite pueri versit*. propius ad scopum ibat alius Papinii locus C. II. quem uterque adducere neglexit:

*Illius exili stridentem in pectore plagam
Ismene collapsa super, lacrimisque, comis-
que*

Siccabat plangens.

nec tamen vel ideo vulgatam lectionem damnare animus est, quam firmant octo libri veteres, & mos ipse legendi prisca. Catullus Carm. 61.

Sed primum multas expromam mente querelas,

Canitiem terra atque immundo pulvere foedans.

Virgilius L. 12. Aen.

it scissa veste Latinus,

Conjugis attonitus satis urbisque ruina,

Canitiem immundo perfusam pulvere turpans.

Claudianus L. 3. de R. P.

Tum laceras effusa comas, & pulvere canos

Sordida, sideræe raptus legebat alumnae.

Ovidius L. 8. Metam. ubi mors Meleagri:

*Alta jacet Calydon. lugent juvenesque senes-
que:*

Vul.

Quum tibi nec Peleus aderat, nec caerulea mater,
Scyria nec viduo Deïdamia toro.

55 Tunc igitur veris gaudebat Graecia natis:
Tunc etiam felix inter & arma pudor.

At

Vulgusque proceresque gemunt: scissaeque capillos

*Planguntur matres Calydonides Eueninae.
Pulvere canitiem genitor vultusque seniles*

Foedat humi fufus.

Seneca Troad. v. 82.
*Fidae casus nostri comites,
Solvite crinem, per colla fluant
Moeſta capilli tepido Trojae
Pulvere turpes.*

& paullo post:

*Solvimus omnes
Lacerum multo funere crinem.
Coma demissa est libera nodo;
Sparsique cinis fervidus ora.*

& Hercule Octaëo v. 120.

*Nos turpis macies & lacrimae tenent,
Et crinis patrio pulvere ſordidus.*

plura dabunt Funerum Scriptores, & Tiracuellus ad Alexandr. L. 3. C. 7.

51. TANTI CORPUS ACHILLIS] Achillei, liber Groninganus. optimè. & videor alibi notasse.

53. QUUM TIBI NEC PELEUS ADERAT] ita omnes libri, ſenſu claro, numero decente. tamen Gebhardus putat melius fore, *Cum illi nec Peleus*, pro *illic*. utinam iſtiusmodi ingenia abſtineant unguis ſuos a poetis! & cui quaero perſuadeat verſiculum tam ſcabra, tam inficetum, excidere potuiſſe Propertiana Veneri? qui legebant *Quando ibi nec Peleus*, aliquanto tolerabilius peccabant.

54. VIDUO DEIDAMIA TORO] viro fere habent MSS. ſed *toro* eſt in utroque Colbertino, quomodo recte Scaliger reſtituit; & firmavit Nic. Heinfius Not. in Ovid. L. 1. Art. Amat. v. 682. nec ſemel iſta confunduntur in membranis, & turbant.

55. TUNC IGITUR VERIS GAUDEBAT GRAECIA NATIS] *veris* eſt in Colbertinis, & Groningano: *caſtis* in utroque Regio, Borrichiano, & noſtris duobus; neque aliter duo libri Gebhardi. ſed illud potius videtur. nam *verum* eſt ſincerum, germanum, non adulterinum; & opponitur falſo, ſucato, ſpurio. Virgilius L. 8. Aen.

Salve vera Jovis proles, decus addite divis.

Valerius Flaccus L. 5.

Cara mihi, & veras inter non ultima natas.

Terentius Eunuch. Act. 2. Sc. 3.

--- nova figura oris, ---

Color verus, corpus ſolidum, & ſucci plenum.
Donatus: quia non de cura eſt ac de ſuco; id eſt naturalis, non ſucatus. Cicero L. 2. de Offic. C. 5. *virtus omnis tribus in rebus fere vertitur: quarum una eſt in percipiendo quid in quaque re verum ſincerumque ſit.* &c. Ovidius L. 3. Art. Amat.

Dum licet, & veros etiam nunc editis annos. ſed eam ſcripturam eſſe abſurdam, iſtamque locutionem edere annos id ſateri ſponte, clamat Jacobus quidam Gronovius in Notis ad Pinacem Cebetis; ideoque ſic reponit Ovidianam manum,

Dum licet, & veros etiamnum inceditis annos. atque ita imponit ſat bonam, ut opinatur, clauſulam. ſed non debebat hic magiſter Latium augere nova locutione, niſi ſimul offenſo apud quem idoneum ſcriptorem legatur portentificum iſtud *incedere annos*. non enim haec eſt Ovidiana manus, ſed mangonium agreſte ac ruſticanum. *Edera* ſignificat *proſtereri*. Juvenalis Sat. 3.

Ede ubi conſiſtas: in qua te quaero proſeuctae.
Cicero pro Quintio C. 24. *Emiſti bona Sex. Alpheni, L. Sulla dictatore vendente. ſocium tibi in huius bonis edidiſti Quintium.* ad eam faciem annos edere dicebantur, qui aetatis ſuae ſpatium apud cenſores in condendo luſtro proſtebantur. nam de ſingulorum annis quaerebatur. Cicero L. 3. de Leg. C. 3. *Cenſores, populi aevitates, ſoboles, ſamilias, pecuniasque cenſent.* atque hoc eſt, quod aduſit Ovidius, videlicet puella juvencula, &, ut ipſe loquitur, vera puella, interrogata, facile edet veros annos, neque diſſimulabit quidquam: provecior aliqua edet non veros, ne anus videri poſſit. Hanc eſſe mentem loci Ovidiani docere hunc hominem poterat ipſe Ovidius L. 2. Art. Amat.

Nec quotus annus eat, nec quo ſit nata require

P

Conſu.

At tu non una potuisti nocte vacare

Impia : non unum sola manere diem.

Quinetiam multo duxisti pocula risu :

60 Forsitan & de me verba fuere mala.

JA

Hic etiam petitur, qui te prius ipse reliquit.

Dii faciant, isto capta fruare viro.

Haec mihi vota tuam propter suscepta salutem,

Quum capite hoc Stygiae jam poterentur aquae :

65 Et

Consule: quae rigidus munera censor habet.

Praecipue si flore caret, meliusque peractum est

Tempus, & albentes jam legit illa comas.

56. TUNC ETIAM FELIX INTER ET ARMA PUDOR] *ro* & valet etiam : ut bis idem dixerit ; quomodo supra Eleg. 2. v. 24. Lubens equidem, si quis liber addiceret, legerim, Tunc igitur felix, venusta repetitione, & Nafoni admodum familiari. sed noster aliarum est Venerum : neque minus decore partes suas tuetur.

58. NON UNUM SOLA MANERE DIEM]

Cebhardus ex codice Palatino mavult, *sola vacare*. mihi secus videtur : nec mutant nostri quidquam. paulo ante habuimus, v. 46.

Illam expectando facta remansit anus.

59. MULTO DUXISTI POCULA LUXU] in omnibus membranis est *risu* ; quod melius videtur & validius ad exagitantam petulantis mulieris levitatem. etiam *risu* legitur in veteribus editionibus. inde opinor *risu* concinnavit corrector aliquis ; quod postea abiit in *luxu*.

62. DII FACIANT] Dii scribunt nostri libri, cum Groningano. & sic ubique in his ac similibus. erudite, & ex usu prisco. in membranis Horatii, luculentae bonitatis libro, cuius usuram habui a magno viro Jo. Georgio Graevio, numquam aliter exaratum est. est autem valde patheticum istud *Dii faciant*. ita & Cicero Accus. 5. in Verr. C. 13. *Dii faciant ut rei militaris, ut belli mentionem facere audeas. cognoscantur enim omnia istius aera illa vetera, ut non solum in imperio, verum etiam in stipendiis qualis fuerit, intelligatis.* Ovidius Epist. Phyllid.

Sum decepta tuis & amans & femina verbis.

Dii faciant, laudis summa sit ista tuae.

noster L. 3. Eleg. 14.

Dii faciant, mea ne terra locet ossa frequenti.

Catullus Carm. 105.

Dii magni, facite, ut vere promittere possit ; Atque id sincere dicat, & ex animo.

Plautus Perf. Act. 5. Sc. 2.

Dii faciant, ut id bibatis, quod vos nunquam transcat.

plura apud Brissonium videre potes L. I. Formularum. interim cogitemus, si haec referri possint ad hominem istum, cujus insectatio est L. 3. Eleg. 18. nam temporis series in his libris nimis quam confusa est.

63. HAEC MIHI VOTA] in Groningano est, *Nec mihi nota* : ut videatur dicere, inusitatis & minime vulgaribus votis caput suum obligasse. sed non libet recedere a vulgata & sana lectione. in literis enim initialibus plurimum sibi librarii licere voluerunt. ea causa fuit, cur *vota* mutarent in *nota*.

64. QUUM CADITE HOC STYGIAE JAM PETERENTUR AQUAE] quum tu jam alterum pedem in cymba Charontis haberes. similis locutio est infra L. 4. Eleg. 6.

Ille petit Nilum cymba male nixa fugaci.

sed in uno Colbertino est *potarentur* ; levi lapsu depravatum ex *potarentur*. quam veram lectionem ex suis depromsit Passeratius, & ex alio libro Nic. Heinsius Not. ad illud Ovid. L. 13. Metam. v. 130.

Tuque tris armis, nos te poteremur, Achille. sic Valerius Flaccus L. 7.

Scilicet Aelinae pecudis poteretur ut auro ? sane & Catullus ita locutus est Carm. 61.

Optavit genitor primaevis funera nati,

Liber ut inuptae poteretur flore norvercae.

& Terentius Phorm. Act. 5. Sc. 5.

Curavi, propria Phaedria ut poteretur : nam emissa est manu.

quomodo quidem cum versum exhibet castigatissimi.

- 65 Et lectam flentes circumstaremus amici.
 Hic ubi tum, pro dii, perfida, quisve fuit?
 Quid si longinquos retinerer miles ad Indos?
 Aut mea si staret navis in Oceano?
 Sed vobis facile est verba, & componere fraudes.
 70 Hoc unum didicit femina semper opus.
 Non sic incerto mutantur flamine Syrtes,
 Nec folia hiberno tam tremefacta Noto:
 Quam cito feminea non constat foedus in ira,
 Sive ea causa gravis, sive ea causa levis.

75 Nunc

gatissimus codex Bembinus. in eadem fabula legitur Act. 3. Sc. 1.

Ne quid propter tuam fidem decepta pateretur mali.

ita inquam legitur hodie: antiquitus autem fuisse, poteretur mali, testantur excerpta ex commentariis Donati, adduntque, patri fuisse *τὸν μέγαν*, quum Plautus dixerit hostium potitus est. notabilis est locus doctissimi grammatici Servii ad L. 3. Aen. v. 56. sed mancus in libris vulgatis; quem ego tibi ex vetere scriptura integrum dabo: AURO VI POTITUR. Hoc verbum de his est quae permiscuit conjugationes: cum enim sit tertiae conjugationis, infinitivum modum a quarta factis, ut potiri. unde plerique decipiuntur, ut potiris dicant. similiter fio pro fiere, fieri facit permixta conjugatione. haec opinor valide fulciunt Passeratii atque Heinii correctionem. Et hunc locum corruerat Volscus. quum enim legeretur in praeis editionibus *potarentur*, haec notavit: emenda PETERENTUR: nondum migrarat e vita, sed in procinctu erat. non potest dici quam flagitiose in hoc poeta gratulatus sit ignobilis iste literio. neque arbitror ejus interpretationem Scaligero visam fuisse: quum ferè quae Volscus peccavit, in Beroaldum rejiciat. Sane cur quisquam bonas horas in libro tam inepto perdere velit, causae nihil video. Sed tamen quoddamque id taedii est, devorandum erat ei, qui propius nosse desideraret infelices scatebras tot malarum lectionum.

67. LONGINQUOS RETINERER MILES AD INDOS] Cicero Accus. 5. in Verr. C. 65. Si tu apud Persas, aut in extrema India deprohen-

sus, Vorres, ad supplicium ducere, quid aliud clamitares, nisi te circumessa Romanum? Catullus Carm. 11.

Sive in extremos penetrabit Indos.

Horatius L. 1. Epist. 6.

quid ceras munera terrae,

Quid maris, extremos Arabas ditantis Indos?

68. AUT MEA SI STARET NAVIS IN OCEANO] si haereret, inquit Passeratius, impedita brevibus, & arenae cumulis vadisque in medio ac magno mari. eum sequitur interpretres nuperus, omnium interpretum, quotquot umquam fuerunt, egentissimus. sed ignoscamus Passeratium, qui puto mare nunquam viderat. Locutio est proverbialis de itinere valde longinquo. Cicero Accus. 5. in Verr. C. 20. Qui ex foedere ipso navem vel usque ad Oceanum, si imperassemus, sumtu periculoque suo armatam atque ornatam mittere debuerunt. Catullus Carm. 111.

Prata, arva, ingentes silvas, saltusque, paludesque,

Usque ad Hyperboreos, & mare ad Oceanum.

Horatius L. 4. Od. 14.

Te fontium qui celas origines

Nilusque, & Ister, te rapidus Tigris,

Te belluosus qui remotis

Obstrepit Oceanus Britannis.

noster hujus libri Eleg. 13.

Semper in Oceanum mittit me quaerere gemmas,

Et jubet ex ipsa tollere dona Typo.

Id staret hic valet esset, ut saepe alias: minime vero haereret.

- 75 Nunc quoniam ista tibi placuit sententia, cedam.
 Tela precor, pueri, promite acuta magis.
 Figite certantes, atque hanc mihi solvite vitam.
 Sanguis erit vobis maxima palma meus.
 Sic igitur prima moriere aetate, Properti?
 80 Sed morere interitu gaudeat illa tuo.
 Exagitet nostros manes, sectetur & umbras,
 Insultetque rogis, calcet & ossa mea.
 Quid? non Antigonaë tumulo Boeotius Haemon
 Conruit ipse suo faucibus ense latus?
 85 Et sua cum miseræ commiscuit ossa puellæ,
 Qua sine Thebanam noluit ire domum?
 Sed non effugies. mecum moriaris oportet.
 Hoc eodem ferro stillet uterque cruor.

Quam-

76. TELA PRECOR, PUERI, FIGITE ACUTA MAGIS] *promite* est in omnibus membranis, quomodo in suis quoque Scaliger, Livinejus, & Gebhardus invenerant. recte. Ovidius L. 3. Art. Amat.

*Sic ubi praelusit, rudibus puer ille relictis
 Spicula de pharetra promit acuta sua.*

Horatius L. 3. Od. 20.

Interim dum tu celeres sagittas

Promis, hæc dentes acuti timendos.

istud *figite* primum comparuit in exemplaribus Aldinis. unde non vane arbitror commentum esse Hieronymi Avantiæ, qui in ea officina multos scriptores bonos malo mangonio interpolavit.

83. ANTIGONES TUMULO] *Antigonaë* habent sex libri, Latina flexione. & ita fere solent poetæ in nominibus Graecis. Horatius Epod. 17.

Setosa duris exuere pellibus

Laboriosi remiges Ulyxæi,

Volente Circa, membra.

ita ibi optimus illè codex, quem saepe laudavi, Graevianus: & ita jam olim M. Val. Probus in Catholicis. hodie inepte legitur Circe. Plautus Epid. Act. 4. Sc. 2.

*Abi modo invro, atque hanc asserva Circam,
 Solis filiam.*

& Pseud. Act. 1. Sc. 2.

*re, quasi Dircam olim (ut memorant) duo
 Gnae Jovis devincere ad taurum, item hodie
 stringam ad carnarium.*

& Stich. Ag. 1. Sc. 1.

*Credo ego miseram fuisse Penelopam,
 Soror, suo ex animo; quæ tam diu vidua
 Viro suo caruit.*

porro in historia Haemonis & Antigonaë non bene inter se convenit scriptoribus antiquis. tu Barthium vide Animadv. ad L. 4. Theb. Statii v. 88.

85. ET SUA CUM MISERÆ PERMISCUIT OSSA PUELLÆ] in uno Colbertino est *commiscuit*. quæ sane adlitteratio minime insuavis est apud aures purgatas: quamquam & vulgata ferri potest. sed si *commiscuit*, si *permiscuit* leges, magni amoris indicium est ista ossium mixtura. sic infelix pater, qui filiaë desiderio contabuerat, in marmore antiquo apud Boissardum:

OSSA. MEA. IN. ARAM. MIXTA. CUM. FILIAE. UNA. REQUIESCUNT

HOC. SOLATIUM. MECUM. ERIT

Pedo Albinovanus:

Miscabor cinerique cinis, atque ossibus ossa.

Suetonius Domit. C. 17. Phyllis nutrix in suburbano suo Latina via miseravit, sed reliquias templo Flaviae gentis clam intulit, cineribusque Juliae, Titi filiaë, quam & ipsa educaverat, commiscuit. qui locus commode firmat scripturam libri Colbertini.

88. HOC EODEM TELO STILLLET UTERQUE CRUOR.] omnes membranæ, *Hoc eodem ferro*. quod quamvis idem dicat, fuit tamen indicandum. Tacitus L. 15. Annal. C. 31. *ne quam imaginem servitii Tiridates perferret, neu ferrum traderet.* Suetonius Domit.

90 Quamvis ista mihi mors est inhonesta futura;
 Mors inhonesta quidem; tu moriere tamen.
 Sidera sunt testes, & matutina pruina,
 Et furtim misero janua aperta mihi:
 Te nihil in vita nobis acceptius umquam.
 Nunc quoque eris, quamvis sis inimica mihi.

95 Nec

mit. C. 17. modo ferrum extorquere, modo quamquam lamiatu digitis oculos effodere conatum. Statius L. 11. Theb.

non improba posco
 Vota: piabo manus, & eodem pectora ferro
 Rescindam.

verba sunt Eteoclis, expiaturi, si detur, necem fratris Polynicis sua ipsius morte. ferro quoque exhibent primitus cusi. quocirca telo pro glossa videri potest ex margine irrepsisse.

91. SIDERA SUNT TESTES] pari figura Juvenalis saxa vocat custodes. Sat. 10.

patriam tamen obruit olim
 Gloria paucorum, & laudis, titulique cupido
 Haesuri saxis cinerum custodibus.
 minus bene Passeratius huc advocavit alium Juvenalis locum ex Sat. 8.

Nocte quidem: sed luna videt, sed sidera testes

Intendunt oculos.

nam ibi testes referri debet ad oculos, non ad sidera. multo etiam minus bene Passeratium istic exscripsit Isaacus Grangaeus, admodum impar poetae suo interpret. laudat hunc nostri locum Servius ad Eclog. 5. v. 21. quod autem ait, coryli testes & flumina, usurpatum est. nam testes flumina non dicimus. quoniam quae in IS exeunt, neutrum in E mittunt: ut agilis agile. Sed nec hoc teste, nec haec testia possumus dicere. Unde per diffinitionem debemus dicere, Testes mihi sunt; quae res? coryli & flumina. Sic Horatius: Testis Metaurum flumen. Propertius 2. Eleg. 9. Testes sunt sidera nobis.] haec ille. ubi duo animadvertenda. neque Servius, neque Grammaticorum veterum ullus, solitus fuit tam minutatim indicare unde sumserit sua testimonia. sed nec minora poemata, odae puta, elegiae, silvae, ullis numerorum notis distinguebantur, ita quidem uti hodie fit. utrumque norunt ii, quibus familiariter tritae membranae antiquae. unde apparet notitiam loci Propertiani irrepsisse ex margine. certe editiones

Servii, quae aetate excedunt Fabricianam, atque ipsa etiam Fabriciana, non agnoscunt. deinde restituendum in Servio, ordine retrogrado, Sidera sunt testes. Haec vel ideo erant monenda, ut ne quis temere doctissimi grammatici testimonio fretus, retinendam esse in elegiis vulgatorum librorum sectionem contendat.

91. ET MATUTINA PRUINA] quae mane cadit. utitur hoc epitheto Ovidius L. 3. Metam.

ut intabescere flavae

igne levi cerae, matutinaeque pruinae
Sole repente silent.

& Jo. Jovianus Pontanus, inter primos superiorum temporum poeta, Meteor:

Nec vero aut tenebrae, aut nocturna silentia,
cum iam

Frigore concreverunt terrae, & vis humida regnat,

Sunt tantum metuenda, aut matutina pruina.
 ac deinde:

Unde cadunt imbres, & matutina pruina.

utitur & Daniel Heinsius, Vir laudatissimus, in opere divino de contemptu mortis L. 4:

Jamque sibi pecudum vigiles ante omnia cingunt

Pastores tuguri exiguum, & penetrabile culmen

Immitti Boreae, matutinaeque pruinae.

95. NEC DOMINA ULLA MEO PONET VESTIGIA LECTO] vestigii vox proprie ad lectum pertinet, & ad contubernium amoris. male Passeratius per pedem figere interpretatur. Livius L. 1. C. 58, ubi Lucretiae historia: quaerenti viro, Satira salvae? minime, inquit. quid enim salvi mulieri amissa pudicitia? Vestigia viri alieni, Collatine, in lecto sunt tuo. Ovidius L. 1. Amor. Eleg. 8.

Ille viri toto videat vestigia lecto.

Cicero Accusat. 1. in Verr. C. 24. equo in oppido pedem posuit, ubi non plura suororum flagitiorumque suororum, quam adventus sui vestigia

95 Nec domina ulla meo ponet vestigia lecto.
Solus ero, quoniam non licet esse tuo.
Atque utinam, si forte pios eduximus annos,
Ille vir in medio fiat amore lapis.

stigia reliquerit? Accus. 3. C. 34. Quid facerent miseri? aut quid recusarent? praesertim cum in lectulo decumanae mulieris vestigia viderent recentia, quibus illum inflammari ad perseverandum intelligebant. Plinius Caecilius L. 6. Epist. 7. ad Calpurniam uxorem; Scribis te absentia mea non mediocriter adfici: unumque habere solatium, quod pro me libellos meos teneas, saepe etiam in vestigio meo colloces. Petronius: Ego, ne suspicioni relinquerem locum, lectulum vestimentis implevi, uniusque hominis vestigium ad corporis mei mensuram figuravi. noster infra Eleg. 21.

Apparent non ulla toro vestigia presso.

Tibullus L. 1. Eleg. 10.

Semper sint externa tuo vestigia lecto.

96. NON LICET ESSE TUUM.] optima & certissima est restitutio Nic. Heinsii Not. ad Heroid. Epist. 14. y. 64, non licet esse tuo. quem omnino videre debes, uti & istuc Ad-denda. Cicero L. 1. Tusc. Quaest. C. 15. Licuit esse otioso Themistocli, licuit Epaminon-dae; licuit, ne & vetera, & externa quae-rant, mihi. Quintilianus L. 4. Instit. C. 4. Recusatio quoque plures interim propositiones ha-bet: ut contra petitionem pecuniae, Male petis: procuratori enim tibi esse non licuit, sic & L. 3. Eleg. 16. ipse Scaliger correxit, ex vestigiis proficuae scripturae,

Quid genus, aut virtus, aut optima profuit illi

Mater, & amplexu Caesaris esse focus?

98. ILLE VIR IN MEDIO FIAT AMORE LA-PIS.] si quis in ipsa Venere obdureceret in faxum, id addendum foret Mutationibus O-

vidianis. ceterum multos ita in mortem ob-riguisset, nullis evidentibus causis, a mul-tis proditum est. Plinius L. 7. C. 53. Corne-lius Gallus Praetorius, & Q. Haterius eques Rom. in Venere obire. utriusque etiam Vale-rius Maximus meminit L. 9. C. 12. & sua aetate, Barcinone in Hispania, Beltrandum cognomento Ferrerium in Venere exspirasse, auctor est Jovian. Pontanus L. 1. de Obed. C. 10. nec non Joannem Manardum, insi-gnem medicum, in Elogiis suis Paullus Jovius. de quo hoc est distichon Jo. Latomi:

In fovea qui te periturum dixit harsuspex,

Non est mentitus: conjugis illa fuit.

talem & Menelaum quemdam memorat Jo. Secundus noster: alios alii. est & in recente memoria Comitum Boccabellae mors, quae narratur in Historia commorationis Romanae Christinae Reginae p. 120. si quidem haec Historia est, ac non potius commentum Mi-lesium. sed ante omnia ejus mortis exempla notabile est, quod de Giacheti Genevae exitu refert Bapt. Fulgosius L. 9. Exempl. C. 12. is enim pariter cum ea ipsa puella, quam comprimebat, spiritum efflavit. quam rem si credidisset posse fieri amorum magister, non fuisset contentus simplici voto, L. 2. Am. Eleg. 10. melius ac sanius eo Valerius, loco laudato: *quamquam quorsum attinet eorum cavillari fata, quos non libido sua, sed fragilitatis humanae ratio abstulit? Fine namque vitae nostrae variis & occultis causis exposito, interdum quaedam immerentia supremi sati titulum occupant: cum magis in tempus mortis incidant, quam ipsam mortem accersant.*

VIII.

NON ob regna magis diris cecidere sub armis
Thebani, media non sine matre, duces:

Quam,

2. MEDIA NON SINE MATRE] elegante prudentia Lucanus L. 1.

*pignora juncti
Sanguinis, & diro ferales omine taedas,
Abstulit ad manes Parcarum Julia sacra*

*Intercepta manu. quod si tibi fata dedissent
Majores in luce moras, tu sola furentem
Inde virum poteras, atque hinc retinere pa-
rentem;
Armataeque manus excusso jungere ferro,*

Ut

Quam, mihi si media liceat pugnare puella,
 Mortem ego non fugiam morte subire tua.
 Sed tempus lustrare aliis Helicon choreis,
 Et campum Aemonio jam dare tempus equo.

Jam

Ut generos foceris mediae junxere Sabinæ.
 ad rem, de qua noſter, Polynices Papinia-
 nus L. II. Thebaid.

fratrem ſuprema in bella, (quid horres?
 Decretum eſt ſicūmque) voco. deſiſto morari:
 Nec poteris. non ſi atra parens, miſeraeque
 ſorores

In media arma cadant: non ſi ipſe ad bella
 rueni

Obſtet, & exſtinctos galeae pater ingerat or-
 bes,

Deſciam.

& mox, jam caeſo mutuis vulneribus fratre
 utroque, pater Oedipus:

Hei mihi, quos nexus fratrum, quae vulnera
 tracto?

Solvite quaero manus, inſeſtaque vincula tan-
 dem

Dividite, & medium nunc ſaltem admittite
 parem.

4. MORTEM EGO NON FUGIAM MORTE
 SUBIRE TUA.] pariter Statius L. II. Theb.
 cum vero Acherontis oportet

Diva ter admoto tetigit thoraca flagello;
 Ardet inops animi, ne tam conſidere regno,
 Quam scelus, & caedem, & perſoſſi in ſan-
 guine fratris

Exſpirare cupit:

5. SED TEMPUS] vulgatae, Jam tempus:
 nimirum ut commode inciperet nova elegia.
 quod merito correxit Scaliger: cui favent
 omnes membranae. male hic Scaligerum
 carpit Paſſeratius, tantum ut morem gerat
 libidini ſuae obloquendi, ipſe nihil adfe-
 rens vel novi vel boni. Sed tempus jam olim
 habuerunt primae editiones: quinimo &
 ipſe Volſcus. primus opinor corrupit Beroal-
 dus.

6. ET CAMPUM AEMONIO JAM DARE TEM-
 PUS EQUO.] Beroaldus & Volſcus putant ad-
 ludi ad equos Theſſalos, qui laudatiſſimi fue-
 runt; vel ad equos Achillis, quos laudat
 Homerus; vel ad bellum Philippente, quod
 Auguſtus geſſit in Theſſalia adverſus Bru-
 tum & Caſſium. Paſſeratius nihil dicit. ita-
 que graculus ille Pariſinus, qui nobis nu-

per Propertium concacavit, coactus fuit Be-
 roaldum exſcribere. quid enim faceret aliud?
 ſed pro ſui ingenii felicitate, conſilium no-
 bis poetae retegat, de quo ne ipſe quidem
 poeta cogitaverat: nimirum ſtatuiſſe ſcribe-
 re illud ipſum civile bellum contra Caſſium
 & Brutum. oportet hunc hominem longo
 tempore capillum promiſiſſe; adeo perire ac
 docte hariolatur. Ego, pro ſtupore coeli pa-
 trii, in alia ibo, & ipſe quoque divinare oc-
 cipiam. puto igitur poetam dicere; fixum
 ſibi eſſe, grave epos condere, ad exemplum
 Iliados Homericæ, in qua primas partes ſu-
 ſtinet Achilles Theſſalus, acerrimus bella-
 tor, & dominus equorum longe omnium
 præſtantiſſimorum. Hoc adeo mihi in men-
 tem venit, quod viderem veteres illos quum
 laudare vellent principum poetarum immor-
 tales labores, id feciſſe designata parte ali-
 qua operis præcipua. Juvenalis Sat. 7.

neque enim cantare ſub antro
 Pierio, thyruſumve poteſt contingere ſana
 Paupertas, atque aeris inops, quo nocte die-
 que

Corpus eget. Satur eſt, cum dicit Horatius,
 Evos.

vides, puto, iſtic adludi odam illam admi-
 rabilem, quae eſt nona decima libri ſecun-
 di, Bacchum in remotis carmina rupibus Viſi
 docentem. pergit poeta Aquinas:

Magnae mentis opus, nec de Iodice paranda
 Attonitae, currus, & equos, faciesque Deo-
 rum

Adſpicere, & qualis Rutulum confundat E-
 rynnus.

neque hic dubitas reſpici ad locum plane di-
 vinum medio libro Aeneidos ſeptimo. ut
 alios omitam. ſequitur paullo poſt:

Conſedere Duces: ſurgis tu pallidus Ajax.
 agnoſcis Naſonem initio L. 13. Metam. ubi
 duo illa celeberrima eloquentiae poeticae
 ſpecimina, quae tantopere admiratus eſt uti
 quiſque fuit erudiſſimus. adde huc initium
 libri de Senectute Ciceronis. neque enim
 opus eſt longioribus logis. haec de conſilio
 condendi carminis epici: nunc de materia
 paucis

Jam libet & fortes memorare ad praelia turmas,
Et Romana mei dicere castra ducis.

Quod

paucis dispiciamus. Ain' vero belli Philip-
pensis execrabilem furorem scribere volu-
isse Propertium? anne ut invidiam Augusto
conflaret apud populum Rom. memorem ad-
huc oppressae libertatis, exhaustaeque cla-
dibus ac delectibus Italiae? non ea mens Ho-
ratio L. 1. Od. 2.

*Audiet cives acuisse ferrum,
Quo graves Persae melius perirent:
Audiet pugnas, vitio parentum
Rava iuventus.*

& Od. 35.

*Eheu, cicatricum, & sceleris pudet,
Fratrumque. quid nos dura refugimus
Aetas? quid intactum nefasti
Liquimus?*

& L. 2. Od. 1.

*Quis non Latino sanguine pinguior
Campus sepulcris impia praelia
Testatur, auditumque Medis
Hesperiae sonitum ruinae?
Qui gurges, aut quae flumina lugubris
Ignara belli? quod mare Daunia
Non decoloravere caedes?
Quae caret ora cruore nostro?*

& Epod. 7.

*Quo, quo scelesti ruitis? aut cur dexteris
Aptantur enses conditi?
Parumne campis, atque Neptuno super
Fusum est Latini sanguinis?
Non, ut superbas invidiae Carthagini
Romanus arces ureret:
Intactus aut Britannus ut descenderet
Sacra catenatus via:
Sed ut, secundum vota Parthorum, sua
Urbs haec periret dextera.*

audi & poetarum omnium judiciofissimum,
& suorum temporum prudentissimum, Ma-
ronem sine L. 1. Geor. ut detestetur illam
civilium furiarum immanitatem:

*Ergo inter sese paribus concurrere telis
Romanas acies iterum videre Philippi:
Nec fuit indignum superis, bis sanguine nostro
Emathiam, & laios Haemi pinguescere cam-
pos.*

rum paullo post:

*Dii patrii Indigetes, & Romule, Vestaque
mater,
Quae Tuscum Tiberim, & Romana palatia
servas,*

*Hunc saltem everso juvenem succurrere saeclo
Ne prohibete. satis jam pridem sanguine no-
stro*

Laomedontaeae limum perjuriam Trojae.

ecce, quam tu laetabilem materiam excogi-
tasti demerendae Augusti Caesaris gratiae!
quid igitur? non vides ipsum Propertium
dicere, velle se scribere res contra Parthos
gerendas, contra Indos, contraque Arabas?
nam haec omnia moliebatur Augustus. Par-
thi quidem Armeniam vindicanti ultro ces-
serunt; & signa militaria, M. Crasso & M.
Antonio adempta, postenti reddiderunt. Indi
vero, ac Scythae, incogitati belli gratiam si-
bi fieri per legatos supplices rogaverunt. A-
rabicam expeditionem suscepit Aelius Lar-
gus Aegypti praefectus, Augusto Caesare X.
C. Norbano Coss. auctores Dio, Livius, Stra-
bo, Suetonius, Florus, Orosius. visne &
nostrum? Lege hujus libri elegiam 11. & L.
3. Eleg. 3. deinde & 10. ac L. 4. Eleg. 3. Vir-
gilius L. 7. Aen.

*cum prima movent in praelia Martem,
Sive Getis inferre manu lacrimabile bellum,
Hircanisve Arabisque parant, seu tendere ad
Indos,
Auroramque sequi, Parthosque reposcere si-
gna.*

Horat. L. 2. Od. 9:

*nova
Cantemus Augusti tropaea
Caesaris, & rigidum Niphaten,
Medumque flumen gentibus additum
Victis, minores volvere vortices:
Intraque praescriptum Gelonos
Exiguus equitare campis.*

videtur autem haec Elegia scripta paullo post
A. U. 1000. quo tempore Ovidius Artem
suam condebat, ostendente id libro primo,
*Ecce parat Caesar domito quod desuit orbi
Addere: nunc Oriens ultime nosser eris,
Parthe dabis poenas: Crassi gaudete sepulcri,
Signaque barbaricas non bene passa manus.*
noster vero non obscure loquitur de signis
receptis. ne te pigeat eminentissimum No-
risium evolvere Cenot. Pisan. Dissert. 2. cap.
9. quo viro non facile alium doctiorem ho-
die videt orbis hic Europaeus, ringentibus
minorum gentium magistris.

7. JAM LIBET ET FORTES MEMORARE AD
PRAE-

- Quod si deficient vires, audacia certe
 10 Laus erit. in magnis & voluisse, sat est.
 Aetas prima canat veneres, extrema tumultus.
 Bella canam, quando scripta puella mea est.
 Nunc volo subducto gravior procedere vultu:
 Nunc aliam citharam me mea Musa docet.
 15 Surge anima ex humili jam carmine. sumite vires
 Pierides. magni nunc erat oris opus.

Jam

PRÆLIA TURMAS] peculiari elegantia gaudet præpositio ad apud nostrum poetam, obfervante pridem Gul. Cantero L. 3. Nov. Lect. C. 20. cujus industriae hæc adjicere potes.

L. 2. El. 2.

Mox venit adfucto mollis ad arva jugo.

L. 4. El. 2.

Pastorem ad baculum possum curare.

ibid. El. 1.

*Pergameæ sero rata carmina vatis
 Longævum ad Priami vera fuere caput.*

L. 3. El. 15.

Dea magna Cybebe

Tundet ad Idaeos cymbala rauca choros.

L. 4. El. 5.

Fanitor ad dantes vigilet.

ibid. El. 10.

Et numquam ad notas irrita tela feras.

L. 2. El. 13.

Numquam venales essent ad munus amicæ.

L. 2. El. 19.

Si libitum tibi erit, Lernaëas pugnet ad Hydras.

L. 2. El. 17.

Numquam ad formosas, inuide, caecus ero.

El. 24.

Tristis ad Archemori funera victor equus.

L. 2. El. 24.

Factu certus ad ossa Deus.

& plura, quæ inter legendum facile observantur, collatione neque injucunda, neque inutili. sed nec soli poetæ ita locuti. Cicero L. 8. ad Attic. epist. 3. *deseret triumphum. non acciperene periculosum sit, an accipere invidiosum ad bonos?* L. Septimius L. 3. Ephem. C. 15. *gens bellatrix, & ob id ad finitimos indomita.* Cicero l. c. epist. 4. *cui qui noster honos, quod obsequium, quæ etiam ad ceteros contemni cujusdam hominis commendatio defuit?*

13. NUNC VOLO SUBDUCTO GRAVIOR PROCEDERE VULTU] succedere est in quibusdam libb. uti & cultum. perperam utrumque. rō volo energiam quamdam habet alacritatis & lu-

bentiae. Catullus Carm. 6.

Quare quidquid habes boni, malique,

Dic nobis. volo te ac tuos amores

Ad coelum lepido vocare versu.

& Carm. 32.

Nam quasdam volo cogitationes

Amici accipiat sui, meique.

Quare, si sapiet, viam vorabit.

Plautus Mostell. Act. 1. Sc. 1.

ego ire in Piræum volo,

In vesperum parare piscatum mihi.

ibidem Act. 1. Sc. 3.

*Contempla, amabo, mea Scapha, satin hæc
 me vestis deceat.*

*Volo meo placere Philolachi, meo ocello, meo
 Patrono.*

Vibius Rufus apud M. Senecam L. 1. Controv. 5. *Volo tibi malam gratiam cum sponso tuo facere. habet amicam.* Cicero L. 15. Epist. 7. Marcello Cof. design. *Maxima sum lætitia affectus, cum audivi te consulem factum esse: eumque honorem tibi Deus fortunare volo, atque a te pro tua parentisque tui dignitate administrari.* Seneca Apocolocynt. *Quid actum sit in coelo ante diem tertium idus Octobris, A. sinio Marcello, Acilio Aviola Cof. anno novo, initio sæculi felicissimi, volo memoriae tradere.* Papinius L. 1. Silv. 5.

paullum arma nocentia, Thebæ,

Pompe: dilecto volo lascivire sodali.

16. MAGNI NUNC ERIT ORIS OPUS] erat scriptum est in Groningano. optime. Horatius L. 1. Od. 37.

Nunc est bibendum, nunc pede libero

Pulsanda tellus: nunc saliaribus

Ornare pulvinar Deorum

Tempus erat dapibus sodales.

quod & istic bene restituit Lambinus, & agnoscunt veteres membranæ jam plus semel laudatæ. Seneca Hercule Oct. v. 1135.

*nunc, pater, caecum chaos
 Reddi decebat: hinc & hinc compagibus*

Q

Ruptis

- Jam negat Euphrates equitem post terga tueri
Parthorum, & Crassos se tenuisse dolet.
India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho.
20 Et domus intactae te tremit Arabiae.
Et, si qua extremis tellus se subtrahit oris,
Sentiet illa tuas postmodo capta manus.
Haec ego castra sequar vates: tua castra canendo
Magnus ero: servent hunc mihi fata diem.
25 Ut caput in magnis ubi non est tangere signis,
Ponitur hic imos ante corona pedes:
Sic nos, nunc inopes laudis conscendere carmen,
Pauperibus sacris vilia tura damus.
Nondum etiam Ascraeos norunt mea carmina fontes,
30 Sed modo Permessi flumine lavit Amor.
Scribant de te alii, vel sis ignota licebit:
Laudet, qui sterili semina ponit humo.

Omnia,

Rupis uterque debuit frangi polus.
plane hic delirat Phil. Silvius T. E. C. P.

17. EQUITES POST TERGA TUERI PARTHURUM] equitem habent octo libri, figura tam poetis quam historicis valde familiari. Tacitus L. I. Ann. C. 60. equitem Pedit praefectus suis Erisorum ducit. & L. 3. C. 21. missi patris Apronius Caestianus cum equite & cohortibus auxiliariis, qui velocissimos legionum addiderat, prosperam adversum Numidas pugnam facit, bellique in deserta.

22. SENTIET ILLA TUAS POSTMODO CAPTA MANUS] Palmerius reponit ex libro scripto, post mihi victa manus, ut rō mihi redundet. sed is liber scriptus (nam & ego inspexi) habet post mihi capta. non libet quidquam mutare. in nostris duobus est sentiat: quod nec ipsum admittendum.

27. INOPES LAUDIS CONSCENDERE CARMEN] quid est conscendere carmen laudis? Philippus Silvius, qui nusquam solet obhaerere, interpretatur arduum & sublimem gloriae versum attingere. liceat mihi iterum quaerere; quid est versus gloriae? Memmianus codex, teste Passeratius, habebat conscendere culmen. quod neque ipsum satis intelligo. aut haec sunt egregie corrupta, aut versus est nothus. quod quo facilius credam, facit illud proxime insequens vilia tura. sane tu-

ris mentio aperte clamat, aliud aliquid, cui responderit, desiderari.

28. VILIA THURA DAMUS] tura habent quidam libri, sine adspiratione. Fl. Charisius L. I. Tus a tundendo sine adspiratione dicitur. quamvis Julius Modestus ante rō tura tractum dicat. scribi quoque sine adspiratione in veteribus libris, ac praesertim Virgilio Carpeni, testantur Pierius & Aldus nepos. & sequitur in illa sua praeclara Virgilio editione Vir laudatissimus Nic. Heinsius. neque optimus ille Horatii codex umquam aliter. contra stant Jo. Jovianus Pontanus L. 2. de Aspirat. Erythraeus Ind. Virgil. in Thuriferis, & magnus Vossius in Etymolog. ceterum hunc nostri locum expressit Sidonius Apollinaris praefatione in Panegyricum Anthemio Augusto dictum:

Ergo sacrum dives & pauper lingua litabat,
Summaque tunc voti victima cantus erat.
Sic nos, o Caesar nostri spes maxima saeculi,
Post magnos proceres parvula thura damus.
& apertius etiam disertissimus Baudius, ad Achil. Harlaicum:

Sicut ante signa divum, cum nequit tangi caput,
Ponitur pedes ad imos plestilis corollula:
Non secus nos imparati digna sensibus tuis
Nuncupare, vili adimus thure pulvinar tuum.

32. LAUDET, QUI STERILI] Passeratius,

nc

Omnia, crede mihi, secum uno munera lecto
 Auferet extremi funeris atra dies.

35 Et tua transibit contemnens ossa viator,
 Nec dicet, Cinis hic, docta puella fuit.

ne occasionem vellicandi Scaligeri ullam praetermittat, defendere conatur vulgatum *Ludet*. tamen si *rd Ludet* probum est, non debebat id exponere per suum *nugas de te scribet*; quum significet potius, inanem sumet operam. *Ludet* jam olim ediderat Beroaldus, & agnoscunt alter Reginus, alterque Colbertinus. in uno nostro est *Audet*; ab eodem fonte, ommissa, ut saepe fit, litera initiali. etiam in Borrichiano *Audet* legitur.

33. TECUM UNO MUNERA LECTO] *secum*,

Groninganus, & Vaticanus Livinejo inspectus. quam argutam lectionem non insuper habendam puto. dies ille tuus funebris, o Cynthia, omnem tui memoriam secum auferet, numquam rediturus.

36. NEC DICET, CINIS HIC DOCTA PUELLA FUIT.] fuisse a poetæ manu arbitror, *Nec, Cinis hic, dicet, docta puella fuit.* quales apud Nafonem complures locos restituit illustris Heinsius. comitius id erat, quam ut placeret inficetis librariis.

IX.

Quicumque ille fuit, puerum qui pinxit Amorem.

Nonne putas miras hunc habuisse manus?

Hic primum vidit sine sensu vivere amantes,

Et levibus curis magna perire bona.

5 Idem non frustra ventosas addidit alas,

Fecit & humano corde volare Deum.

Scilicet alterna quoniam jactamur in unda,

Nostraque non ullis permanet aura locis.

Et merito hamatis manus est armata sagittis,

10 Et pharetra ex humero Gnosia utroque jacet.

Ante ferit quoniam, tuti quam cernimus hostem;

Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit.

In

1. PUERUM QUI PINXIT AMOREM] Joannes Pricacus in notis ad L. 5. Metam. Apuleji, ita citat hunc versum, errore memoriae Propertio Tibullum commiscens:

Quicumque ille fuit primus qui protulit enses.

3. HIC PRIMUM VIDIT] *is primum*, alter Colbertinus.

10. ET PHARETRA EX HUMERO GNOSTIA UTROQUE JACET] *Gnosia*, habet Groninganus. vicinae sunt literae, & mutant vicissim. *sonas* est in Aldina, & quibusdam aliis, pro *jacet*. quod defendi posse non nego. Virgilius L. 9. Aen.

Agnovere Deum proceres divinaque tela Dardanidae, pharetramque fuga sensere sonantem.

Ovidius Remed. Amor.

Phoebus adest: sonuere byrae, sonuere pharetrae.

sed quum hic Cupido insidiator pingatur, prodeundus utique sonante pharetra; satius est *rd jacet*, quod agnoscunt omnes libri nobis inspecti. opinor Cupidinem fere ad eum modum fuisse effictum, nisi quod nudus est, quo Dianam illam Segestanam describit Cicerone, testis oculatus, Accus. 4. in Vert. C.

- In me tela manent, manet & puerilis imago.
 Sed certe pennas perdidit ille suas.
- 15 Evolat heu nostro quoniam de pectore nusquam,
 Assiduusque meo sanguine bella gerit.
 Quid tibi jucundum siccis habitare medullis?
 Si pudor est, alio trajice tela tua.
 Intactos isto fatius tentare veneno:
- 20 Non ego, sed tenuis vapulat umbra mei.
 Quam si perdidideris, quis erit qui talia cantet?
 Haec mea Musa levis gloria magna tua est,
 Quae caput, & digitos, & lumina nigra puellae,
 Et canit, ut soleant molliter ire pedes.

34. Erat admodum amplum & excelsum signum cum stola: verumtamen inerat in illa magnitudine aetas atque habitus virginalis. sagittae pendebant ab humero: sinistra manu retinebat arcum, dextra ardentem facem praeferebat.

15. EVOLAT E NOSTRO QUONIAM DE PECTORE NUSQUAM] quid est e de pectore? dis rō aurō, respondet Passeratus. nugae. neque enim me movet vel hic, vel ille, longo annorum tractu seclusus a nitore saeculi Augustaei. scriptum fuit *eu*, aut *ei*, id est, *heu*, vel *hei*. alterum Mureto placuit, alterum Lipsio. noli audire Palmerii, nec Gebhardi, rancidas Veneres. hae quidem factutinae sunt olidorum verborum.

18. SI PUDOR EST, ALIO TRAJICE TELA TUA] piget referre ineptias & librorum, & correctorum. solus ille codex Groninganus sapit: in quo est, ne apice quidem mutato,

Si pudor est, alio trajice tela tua.
 pro tua, substituit Pierius puer, ad L. 10. Aen. v. 870. lectione nec bona, nec necessaria. codici Groningano accedit Borrichianus, in quo

Si pudor est, alio traice tela tua.

20. NON EGO, SED TENUIS VAPULAT UMBRA MEA.] legendum *umbra mei*, ex oppositione *roū ego*. Propertius non caeditur, sed tantum tenuis umbra Propertii. Livius L. 5. C. 18. *me iam non eundem, sed umbram nomenque P. Licinii relictum videtis.* apud Nasonem Vestia L. 3. Factor.

Ipsa virum rapui, simulacraque nuda reliqui.
Quae cecidit ferro, Caesaris umbra fuit.
 Seneca Herc. Oet. v. 1345.

*Herculem spectas quidem,
 Mater; sed umbræ simile nescio quid mei*

Agnosce, mater.

Minucius Felix, ipso sine dialogi aurei, ut ille mei victor est, ita ego triumphator erroris. elegantissimum est hoc carmen, & veteris doctrinae plenum, cui multum lucis adfundi potest ex Alexandro, quem Aphrodisiensem vocant, L. 1. Probl. 87. itemque ex eruditissimo grammaticorum Servio ad L. 1. Aen. v. 667. multa tum veterum tum recentiorum loca paris argumenti inter se contendere poteramus: quae res quamquam est ingenuae voluptatis plena, tamen ne odio simus, non nisi unicum Marulli epigramma ponemus, doctum, venustum, & a bona mente.

Quis puer hic? Veneris. plenae quae caussa pharetrae?

Non bene provisus certa quod arma movet.
Cur sine veste Deus? simplex puer odit operum.

Unde puer? pueros quod facit ipse senes.
Quis pennas humeris dedit? inconstantia.

quare
Nulla deo frons est? signa inimica fugit.
Quae fors eripuit lucem? immoderata libido,

Cur macies? vigilis cura, dolorque facit.
Quis caecum praecit? Ebrietas, Sopor, Otia,

Lucus.
Qui comites? Rixae, Bella, Odia, Opprobrium.

Qui coelo dignati? homines. quae caussa coegit?

Mitior auctore est credita culpa deo.
Heu curvum genus, & veri corda inscia: quo

ius
Fasque, scelus miseri si scelere abluimus?

X. Non

X.

Non tot Achaemeniis armantur Susa sagittis,
 Spicula quot nostro pectore fixit Amor.
 Hic me tam graciles vetuit contemnere Musas,
 Juslit & Aescraeum sic habitare nemus,
 5 Non ut Pieriae quercus mea verba sequantur,
 Aut possim Ismaria ducere valle feras:
 Sed magis ut nostro stupefiat Cynthia versu.
 Tunc ego sim Inachio notior arte Lino.
 Non ego sum formae tantum mirator honestae:
 10 Nec siqua illustres femina jactat avos.
 Me juvat in gremio doctae legisse puellae,
 Auribus & puris scripta probasse mea.

Haec

1. NON TOT ACHAEMENIIS ARMANTUR SUSAE SAGITTIS] hanc palmariam correctionem debemus Antonio Volsco, laude sua nequam defraudando, quum scripti codices habeant *Etrusca sagittis*. eam deinde ex libro vetere summi viri Joannis Pici, Mirandulani principis, stabilivit Philippus Beroaldus. & merito Jos. Scaliger comprobavit. Lucanus L. 2.

conjuget in arma

Mundus: Achaemeniis decurrant Medica Susae

Agmina: Massagetis Scythicus non alliget Ister.

Claudianus lib. de bello Gildonico, prope initium:

non ut proculcet Araxen

Consul ovans, nostraeve premant pharetrata secures

Susa, nec ut rubris aquilas figamus arenis.

quae loca firmando huic nostro jam alii adduxerunt. constat sane Medos & Parthos arte sagittandi omnium gentium nobilissimos fuisse. eos noster venustissime componit cum Cupidine, sagittario his etiam ipsis strenuiore. Salmasius Exerc. Plin. p. 371, ex Glossis veteribus, & Festo interpolato, reddit Propertio suam (ut ait) vocem,

Non tot Achaemeniis armantur serauta sagittis.

ut *serauta* sint thecae calamorum. portentum vero vocabuli, *serauta!* deinde, cujus gentis *serauta* armantur Achaemeniis sagittis? nam, ni fallor, hoc adjectum oportuit. ego ista *serauta* libens redonavero magistris *serautarius*; iis videlicet quos Lucilius *serutarios* appellabat; neque in carmine scribendo unquam usurpavero, donec quidem *pharetrae* vox vel *coryii* in mundo erit.

8. NOTIOR ARTE LINO] Palmerius ait se in vetere libro offendisse scriptum *ante Lino*; idque probat; ut *antse Lino* sit antiquus Linus. apage tam fatuas delicias. arte est in omnibus membranarum. ars Lini erat musica ac poetica. Virgilius Eclog. 4.

Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus,

Nec Linus.

12. AURIBUS ET PURIS SCRIPTA PROBASSE MEA] in uno nostro est *dicta probasse*, quod & in Comelini membranarum Gebhardus invenerat. Ennius:

Quom neque Musarum quisquam scopulos superarat,

Nec dicti studiosus erat.

& dicere peculiariter poetarum est. Horatius L. 1. Od. 12.

Dicam & Alciden, puerosque Ledae,

Hunc equis, illum superare pugnis

Nobilem.

- Haec ubi contigerint, populi confusa valeto
 Fabula. nam domina iudice tutus ero.
- 15 Quae si forte bonas ad pacem verterit aures,
 Possum inimicitias tunc ego ferre Jovis.
 Quandocumque igitur nostros nox claudet ocellos,
 Accipe quae serves funeris acta mei.
 Nec mea tunc longa spatietur imagine pompa,
 20 Nec tuba sit fati vana querela mei.
 Nec mihi tum fulcro sternatur lectus eburno;
 Nec sit in Attalico mors mea nixa toro.
 Desit odoriferis ordo mihi lancibus: adsint
 Plebei parvae funeris exsequiae.
- 25 Sat mea fat magna est si tres sint pompa libelli:
 Quos ego Persephoniae maxima dona feram.

Tu

Ovidius L. 1. Metam.

*In nova fert animus mutatas dicere formas
 Corpora.*

Horatius L. 3. Od. 25.

*Dicam insigne, recens, adhuc
 Indistum ore alio.*hinc & scripta sua appellat verba, L. 2. Sat. 1.
*nisi dextro tempore, Flacci**Verba per attentam non ibunt Caesaris au-
 rem.*

L. 2. Epist. 2.

*hic ego rerum**Fluctibus in mediis, & tempestatibus urbis,
 Verba byrae motura sonum connectere digner?*15. QUAE SI FORTE BONAS AD PACEM
 VERTERIT AURES] Groninganus, *Quod s. f.
 b. a. p. verioris a.* ut ad Cynthiam dirigatur
 sermo. neque aliter Regii, & unus Colber-
 tinus. sed praecipue vulgata.16. POSSUM INIMICITIAS] Groning. *Pof-
 sim.* ceterum quae hinc sequuntur satis in-
 commode cohaerent cum superioribus. & vi-
 deri possunt huc esse tracta ex libro tertio.
 nam qua ratione de tribus libris loquitur,
 secundo dimidio nondum confecto? haec ele-
 gia e duabus non unius argumenti infelici-
 ter coaluit. nihil certius.17. NOSTROS MORS CLAUDET OCELLOS]
 Nic. Heinſius reponendum suadet *nox clau-
 det*, Not. ad L. 3. Metam. v. 502. quem lo-
 cum videre debes. Virgilius L. 12.*Olli dura quies oculos & ferrens arguet**Somnus: in aeternam clauduntur lumina no-
 clem.*

noſter infra Eleg. 12.

Nox tibi longa venit, nec reditura dies.

Catullus Carm. 5.

*Nobis quum semel occidit brevis lux,**Nox est perpetua una dormienda.*

Horatius L. 1. Od. 4.

*Vitae summa brevis spes nos vetat inchoare
 longam.**Jam te premet nox, fabulaeque manes.*
 L. 1. Od. 28.*omnes una manet nox,**Et calcanda semel via leti.*

etiam tenebras vocabant. Catullus Carm. 3.

*At vobis male sit malae tenebrae**Orci, quae omnia bella devoratis.*quod est ductum ab oculorum sensu in mo-
 riantibus. Camilla apud Maronem L. 11. Aen.*Hactenus, Acca soror, potui. nunc vulnus
 acerbum**Conſcit, & tenebris nigrefcunt omnia cir-
 cum.*

sequitur statim apud nostrum,

*Nec sit in Attalico mors mea nixa toro.*unde liquet probam & veram esse Heinſii
 correctionem.24. FUNERIS EXSEQUIAE] *obsequiae* est in
 Groningano; quod calide arripit Palmerius.
 ego alium sponforem requiro.25. SAT SIT MAGNA MEI] haec lectio a
 Beroaldo est. in omnibus libris legitur,
 Sac

- Tu vero nudum pectus lacerata sequare,
 Nec fueris nomen lassa vocare meum.
 Osculaque in gelidis ponas suprema labellis.
 30 Quum dabitur Syrio munere plenus onyx.
 Deinde ubi suppositus cinerem me fecerit ardor,
 Accipiat manes parvula testa meos.
 Et sit in exiguo laurus superaddita busto,
 Quae tegat exstincti funeris umbra locum.
 35 Et duo sint versus, *Qui nunc jacet horrida pulvis,*
Unius hic quondam servus Amoris erat.
 Nec minus haec nostri notescet fama sepulcri,
 Quam fuerant Phthii busta cruenta viri.
 Tu quoque, si quando venies ad fata, memento
 40 Hoc itere ad lapides cana venire meos.

In-

Sat mea sit magna. unde alii fecerunt, *Sat mea sat magna est.* recte. sic L. 1. Eleg. 17.

Sat tibi sat poenae nox, & iniqua vada.

Beroaldus hic de perfectione mystica numeri ternarii philosophatur. gerrae. mihi certum est, avulsa haec esse & truncata ex libro tertio. quod vero libellos suos donum parat Proserpinae, id non fiebat nauti loco, sed quia nefas habebatur vacuis manibus ad Junonem infernam venire. Virgilius L. 6. Aen.

Hoc sibi pulcra summi ferri Proserpina minus Instituit.

27. PECTUS LACERATA SEQUARE] *sequaris*, sex libri. *sequaris*; unus.

29. OSCULAQUE IN GELIDIS PONES SUPREMA LABELLIS] ex filo sermonis apparet legi debere *ponas*. est autem blandissime dictum, ac dulcissime, *ponere oscula*. quod bono iudicio atripuit Papinius L. 2. Thebaid. *oscula moestis*

Tempestiva genis posuit, lacrimasque repressit.

30. PLENUS ONYX] omnes scriptores effecerunt *o onyx* genere masculino. solus Martialis feminino extulit L. 7. Epigr. 94.

Unguentum fuerat, quod onyx modo parva gerebat:

Olfecit postquam Papilus, ecce, garum est.

& notavit istuc literatissimus Scriverius. malebat autem J. F. Gronovius, *quod onyx modo parve gerebas*. de qua correctione non est cur dubitemus.

35. QUI NUNC JACET HORRIDA PULVIS] *horrida* est in omnibus nostris libris, inque iis quos Lipsius, Passeratius, Livinejus, ac Gebhardus inspexerunt. neque aliter editiones principes. & sic quoque Charisius, quem Georgius Fabricius edidit, L. 1. PULVIS masculini generis est, quamvis Propertius dixerit, *Qui nunc jacet horrida pulvis*. in Putschii editione legitur eo loci *arida pulvis*: quod & in poeta nostro habent excerpta codicis Borrichiani. sed vincat numerus aliter scribentium: nam *arida* videtur factum ex *orrida*, abjecta adspiratione.

36. UNIUS HIC QUONDAM SERVUS AMORIS ERAT] quod hic sibi noster epitaphium ponit, tantopere placuit disertissimo viro Joanni Casae, ut & suo inscribi velit sepulcro, Carm. 105. eorum quae a multiplicato sono in versuum numero certo ac praefinito Italis Sonetti appellantur:

Come doglia fin qui fu meco e pianto,

Se non quando diletto Amor mi porse;

E sol fu dolce amando il viver mio;

Cosi sia sempre; e loda baronne e vanio,

Che scriverassi al mio sepulcro forse,

QUESTI SERVO D'AMOR VISSE E MORIO.

40. MEMENTO HOC ITERE AD LAPIDES CANA VENIRE MEOS] haec est Scaligeri lectio. membranae habent, *Hoc iter ad lapides cana veni memores*. quod non satis dilucide exponunt, qui sequuntur, Pal-

Interea cave sis nos aspernata sepultos.

Non nihil ad verum conscia terra sapit.

Atque utinam primis animam me ponere cunis

Jussisset quaevis de tribus una soror.

45 Nam quo tam dubiae seruetur spiritus horae?

Nestoris est visus post tria faecula cinis.

Quis tam longaevac meminisset fata senectae

Gallicus Iliacis miles in aggeribus?

Tu

Passeratius, & Adr. Behotius L. 3. Apoph. C. 4. antiqui dicebant *itiner itineris, iter iteris*. Naevius Lycurgo: *ignotae iteris sumus, tute scis*. L. Artius Oenomao: *Praesto etiam adsum, exprome quid fers: nam te longo itere cerno vadere*. vide Nonium.

46. NESTORIS EST VISUS POST TRIA SAECULA CINIS] de actate Nestoris eleganter disputat Franc. Floridus L. 2. Subsec. Lect. C. 3.

47. QUIS TAM LONGAEVAE MEMINISSET
FATA SENECTAE
GALLICUS ILIACIS MILES IN AGGERIBUS?

haec est lectio meliorum librorum, quam jure contra Beroaldum, qui primus corrupit, vindicat Scaligeri perspicacia. *Quis* valet quibus, quibus debuisse Nestor commemorare aerumnas senectae suae nimium vivacis, dum decrepitas etiamnum militat apud Trojam, si ipsi contigisset feliciter ante Antilochum mori? certe querelam de fera morte potuisset compendii facere. unice huc facit insignis locus poetae Aquinatis Sat. 10.

Rex Polyus, magno si quidquam credis Homero,

Exemplum vitae sui a cornice secundae.

Felix nimirum, qui tot per saecula mortem

Distulit, atque suos jam dextra computat annos,

Quique novum toties mustum bibit: oro, parumper

Attendas, quantum de legibus ipse queratur

Fatorum, & nimio de flamine, cum videt

acris

Antilochi barbam ardentem: nam quaerit ab omni,

Quisquis adest, socio, Cur haec in tempora duret?

*Quod facinus dignum tam longo admiserit ne-
ro?*

quae postrema pulcre illustrant mentem Propertii. scribebant autem veteres *quis*, non, quod nunc fit nullo more, *quies*. (quamvis hoc defendere videatur vir doctissimus Joannes Pierius Valerianus in L. 1. Aen. v. 95.) Sospater Charisius L. 1. instit. gram. *Sed & plurali numero nominativo variaverunt, qui proferentes, vel quies. unde & dativus duplex in usu novi sermonis est, quis enim & quibus dicimus, in alio qui in alio quies declinantes. Nam nominativus pluralis I littera terminatus accipit semper S, & facit dativum, ut coloni colonis. ita & qui quis. Si vero S terminetur nominativus, bus syllaba terminari debet dativus, ut duces ducibus, mores moribus, & quies quibus. Quies autem dixisse veteres testimonio est Cato, qui ait Originum secundo, Quiescumque Romae regnavissent: & Pacuvius, Quies sunt ii ignoti, nescio quies ignobiles. quam vocem tamen novitas abdicavit, declinatio ejusdem tamen manet. Nam quibus crebro dicimus. videbis Leonardum Malaespinam in L. 10. Cicero ad Attic. Epist. 9. & Ger. Jo. Vossium L. 4. de Analog. C. 6. nunc pergamus. Gallicus miles dicitur Nestor, quia tendebat juxta Phrygiae fluvium Galium. ita passim apud historicos exercitus ac legiones denominantur a provinciis, in quibus militabant. Tacitus L. 1. Hist. C. 76. Judaicum exercitum Vespasianus, Syriae legiones Mucianus sacramento Orbonis adlegere. & mox C. 77. Consul [Otho] cum Titiano fratre in Kalen. Martias ipse, proximos menses Verginio destinat, ut aliquod exercitus Germanico delinimentum. mirifice hunc nostri locum exposuerunt multi. Behotius quum in iis nullum sensum videret, substitutum ivit, *Bellicus Iliacis*, L. 3. Apophor. C. 4. frustra, & pravo more. aliquid viderat Douza F. nec tamen primus, nec satis explicat.*

- Non ille Antilochi vidisset corpus humati:
 50 Diceret aut, O mors, cur mihi fera venis?
 Tu tamen amisso nonnumquam flebis amico.
 Fas est praeteritos semper amare viros.
 Testis, qui niveum quondam percussit Adonem
 Venantem Idalio vertice durus aper.
 55 Illis formosum jacuisse paludibus, illuc
 Diceris effusa tu, Venus, isse coma.
 Sed frustra mutos revocabis, Cynthia, manes.
 Nam mea quid poterunt ossa minuta loqui.

49. ANTILOCHI VIDISSET CORPUS HUMATI] aliquot libri habent *humari*. Passeratius *amati* conjiciebat. sed nihil est mutandum. *humati* valet hoc loco *humandi*: nam talia participia praeteriti temporis ponuntur pro futuris. Virgilius L. 2. Aen.

Subiit deserta Creusa,
Et parvi casus Iuli.
 Direpta (inquit Servius) pro diripienda. participium pro participio. clarissime Lucanus L. 5.

Suprema ruentis
Imperii, caesosque duces, Et funera regum,
Et tot in Hesperio collapsas sanguine gentes
 Cur aperire times? an nondum numina tantum

Decrevere nefas? Et adhuc dubitantibus
astris
 Pompeji damnare caput, tot fata tenentur?
 vides hic caedendos duces & gentes collapsuras
 impio illo bello civili. Horatius L. 3. Od. 8.

Voveram dulces epulas, Et album
Libero caprum, prope funeratus
Arboris ictu.

L. 4. Od. 11.

Ridet argento domus: ara castis
Vincta verbenis ariet immolato
Spargier agno.

54. VENANTEM IDALIO VERTICE] sicut igitur & mons eo nomine, ut & oppidum, & nemus. videbis Barthium in L. 5. Thebaid. Statii y. 63. tetigit & Beroaldus, sed jejune, & tantummodo tetigit.

55. ILLIS FORMOSUM LAVISSE PALUDIBUS] jacuisse est in omnibus nostris scriptis: in tribus Lipsio visis: in tribus itidem Gebhardo: in duabus editionibus primis. *lavisse*, defendunt Lipsius L. 1. Ant. Lect. C. 20. & Scalliger h. L. & sic in suo invenisse testatur Pas-

seratius. audio: sed ita, ut ex *flavisse*, quod *flevisse* fuerat, corruptum arbitrer. sic L. 3. Eleg. 2, praetoria classica *fle* habebimus; pro quo reponendum *flare*, istic docebitur. provocant ad morem antiquum lavandi. sed an satis decore Adonis lavatur aqua coenosa, & ulva palustri? id in suo Ibide pro dirissimo omine habet Naso:

Protinus Eumenides lavere palustribus ulvis,
 quid, quod apud Bionem Adonis in lecto jacens auro ac purpura strato lavatur ab Amoribus, qui aquam ferunt aureis lebetibus? pro fletu Veneris stant omnes poetae. venustissime Ovidius, ut in facto recenti, L. 10. Metam.

utque aethere vidit ab alto
Exanimem, inque suo jaçantem sanguine cor-
pus;
Desiluit, pariterque sinus pariterque capillos
Rupit, Et indignis percussit pectora palmis.
Quaestaque cum Fatis, At non tamen omnia
vestri
Juris erunt, inquit. luctus monumenta ma-
nebunt

Semper, Adoni, mei: repetitaque mortis imago
Annua plangoris peraget simulamina nostri.
 tamen non est mihi animus deferere lectionem, in qua conspirant tot codices antiqui, facilem praeterea ae planam, atque ex ipsa re enatam.

58. QUID POTERUNT OSSA MINUTA LOQUI?] Palatinus Gebhardi, qui poterunt? non male. Cicero L. 1. Tuscul. Quaest. C. 16. *inde in vicinia nostra Avernus lacus,*

Unde animae excitantur obscura umbra, aper-
to ostio
Alti Acherontis, falso sanguine, imagines mor-
tuorum.

has tamen imagines loqui volunt: quod fieri nec sine lingua, nec sine faucium laterumve & pulmonum vi, & figura potest. Vulgi sententiam sequitur Lucius Septimius L. 6. C. 14. ubi Ulyxes narrat conjectatoribus, Visum sibi saepius simulacrum quoddam, inter humanum divinumque vultum formae perlaudabilis, ex eodem loco repente edi: quod complecti summo de-

sidario cupienti sibi, porrigentique manus, responsum ab eo humana voce, Sceleratam huiusmodi conjunctionem, quippe ejusdem sanguinis atque originis: namque ex eo alterum alterius opera interiturum. non erat haec quidem umbra hominis defuncti: sed tamen parum prudenter ad machinam tam puerilem confugere videtur Septimius.

XI.

Non ita Dardanio gavifus Atrida triumpho est,
 Quum caderent magnae Laomedontis opes:
 Nec sic errore exacto laetatus Ulyxes,
 Quum tetigit carae litora Dulichiae:
 5 Nec sic Electre, saluum quum aspexit Orestem,
 Cujus falsa tenens fleverat ossa foror:
 Nec sic incolumen Minois Thesea vidit,
 Daedaleum lino quum duce rexit iter:
 Quanta ego praeterita collegi gaudia nocte.
 10 Immortalis ero, si altera talis erit.

At

1. GAVISUS ATRIDA TRIUMPHO EST] *trò* est non comparet in Regiis, neque in Colbertinis. in nostris hoc modo exprimitur, *triumpho* è: Nicol. Heinsius legebat, *gavifus Atrida triumpho es*, ut sit vocativus, exemplo Horatii L. 2. Sat. 3.

Ne quis humasse velit Ajacem, Atrida, veritas cur?

Not. in L. 8. Metam. Ovidii v. 550. ego vero nullam video rationem mutandi: nam veteres illa nomina quae Graeci in AS vel in ES efferunt, per A solebant efferre. in quibus hoc ipsum *Atrida* memorat Servius in L. 3. Aen. v. 475. *Jane apud Latinos horum nominum causa manifesta est: nam nominativus ipse in A mutatur, & recipit Latinam declinationem: ut, Atrides Atrida, Scythes Scythæ.* Quintiliani & Prisciani loca, egregie huc facientia, potes videre apud summum in his literis virum Ger. Jo. Vossium L. 2. de Analog. C. 2. qui & hic *Atrida* pro recto casu agnoscit.

2. LAOMEDONTIS] nostri *Laumedontis*, more prisco. vide notam Jo. Fred. Gronovii in L. 21. Plinii C. 5. item Jo. Geor. Grae-

vii in Ciceron. L. 12. ad famil. Epist. 13. ita etiam habet Veneta antiqua.

4. QUUM TETIGIT CARAE LITORA DULICHIAE] imò Ithacae. vide Homerum L. 13. Odyss. sed noster res Ithacae cum rebus Dulichiae fere confundit. sic supra habuimus, Eleg. 2.

Aut quum Dulichias Pallas spatietur ad aras.

L. 3. Eleg. 3.

Lydius Dulichio non distat Croesus ab Iro.

confudit & Virgilius Eclog. 6.

Quid loquar aut Scyllam Nesi, quam fama secuta est,

Candida succinctam larrantibus inguina monstris

Dulichias vexasse rates.

tamen Homerus Dulichiae atque Echinadum insularum navibus quadriginta praefuisse Megen Phylei filium, Ulyxen vero duxisse alias duodecim ex Ithaca, Nerito, Zacyntho, Samo, tradit L. 2. Iliad.

5. NEC SIC ELECTRA, SALVUM QUUM ASPERIT ORESTEM] ita noster secundus, & uterque Colbertinus. Groninganus, & Vaticanus Livineji, cum Borrichiano, *Non Ele-*

- At dum demissis supplex cervicibus ibam,
 Dicebar sicco vilior esse lacu.
 Nec mihi jam fastus opponere quaerit iniquos,
 Nec mihi ploranti lenta sedere potest.
- 15 Atque utinam non tam fero mihi nota fuisset
 Conditio. cineri nunc medicina datur.
 Ante pedes caecis lucebat femita nobis.
 Scilicet infano nemo in amore videt.
 Hoc fensi prodesse magis. contendite amantes.
- 20 Sic hodie veniet, siqua negavit heri.
 Pulsabant alii frustra, dominamque vocabant.
 Mecum habuit positum lenta puella caput.
 Haec mihi devictis potior victoria Parthis.
 Haec spolia, haec reges, haec mihi currus erunt.
- 25 Magna ego dona tua figam, Cytherea, columna,
 Taleque sub nostro munere carmen erit:

Has

Electra suum salvum cum vidit Orestem. illud suum infarserunt, qui versui metuebant. sed scribendum est Electre.

14. NEC MIHI PLORANTI LENTA SEDERE POTEST] *lenta est, quae ad lacrimas amantis tarde movetur; aut non moveri simulat. apposite Tibullus L. 1. Eleg. 11.*

At lascivus Amor rixae mala verba ministrat, Inter & iratum lentus utrumque sedet.

Seneca Troad. v. 253.

Spiritus quondam truces

Minaeque tumidi lentus Aeacidæ tuli.
 Suetonius Neron. C. 40. Neapoli de motu Galliarum cognovit die ipso quo matrem occiderat, adeoque lente ac secure tulit, ut gaudens etiam suspicionem praeberet. Cicero L. 2. ad Attic. Epist. 13. Credas mihi velim; neminem adhuc offendi, qui haec tam lente, quam ego fero, ferret. elegans est hujus voculae usus. quem compluribus exemplis ostendit Nic. Heinsius Nor. ad Ovid. Epist. Sapphus v. 169. & ad Herus, v. 81.

16. EMERITIS NUNC MEDICINA DATUR] *cineri, quod olim legebatur, ejecit Scaliger tamquam commentum Beroaldi, reposito emeritis, antiqua, ut ait, lectione. atqui cineri exhibent octo codices scripti: tantum abest ut id Beroaldus fuerit commentus. cineri etiam legitur in editionibus primis. vetus*

poëta, non Virgilius, sed tamen vetus & bene elegans beneque Latinus, in Copa:

Quid cineri ingrato servas benevolentis ferta? cineri medicinam dare, proverbium est de ope fera, bene expositum Passeratius. ad eandem formam dicebant mortuis verba facere, mortuis mederi. hoc autem loco cinerem se vocat, quo modo umbram dixerat supra Eleg. 9.

Non ego, sed tenuis vapulat umbra mei.
 Scaligeri lectio ingeniosa est: sed non ideo antiqua & vera sedibus suis ejicienda erat. neque etiam emeritis omnino inutilis medicina, quum possint denuo evocari.

19. CONTENDITE AMANTES] *enitimini; & durate: sic hodie dabitur, quod heri negabatur. Ovidius L. 1. Art. Amat.*

Prima tuae menti veniat fiducia, cunctas Possè capi; capies. tu modo tende plagas.
 alii legunt *contemnite*: quod minus placet: sic verla vice *contendas*, pro *contemnas*, in libro vetere habuimus supra L. 1. Eleg. 7. v. 25.

25. MAGNA EGO DONA TUA FIGAM, CYTHEREA, COLUMNA] *nofter prior cum Beroaldiano habet tuae columnae. Virgilius L. 3. Aen.*

Aere cavo clipeum, magni gestamen Abantiis,
Postibus adversis figo.

26. TALEQUE SUB NOSTRO MUNERE CARMEN

R 2

*Has pono ante tuam tibi, diva, Propertius aedem
Exuvias, tota nocte receptus amans.*

Nunc ad te, mea lux, veniat mea litore navis

30 Servata, an mediis fidat onusta vadis,
(Quod, si forte aliqua nobis mutabere culpa)
Vestibulum jaceam mortuus ante tuum.

MEN ERIT] libri plures habent nomine: sed perperam. exprimit enim nomen suum in ipso carmine *mumeri* subscribendo. monuit & Scaliger curis secundis.

27. HAS PONO ANTE TUAM TIBI, DIVA, PROPERTIUS AEDEM] Haec legebat Nic. Heinsius Not. ad Ovid. Epist. Sapphus. recte. nam *exuvias*, quod sequitur, per appositionem jungitur. & haec pertinet ad *doma*, quod praecedit. *tuas aedes* habent omnes libri, etiam Gebhardo inspecti. *tuam aedem* nunc vulgo editur, nec male. Ovidius L. I. Amor. Eleg. 11.

*Non ego vitrices lauro redimire tabellas,
Nec Veneris media ponere in aede morer.*

non tamen ut putes perpetuum: nam & aedem & aedes de locis sacris usurparunt antiqui. Apulejus Metam. L. 6. Cererem ita inducit loquentem ad supplicem Psychen: *cede itaque istis aedibus protinus: & quod a me reserata custodiae non fueris, optime consule.* est autem ponere proprium dedicationis verbum ac consecrationis. Ovidius Epist. Sapphus:

*Inde chelyn Phoebæ communita munera ponam:
Et sub ea versus unus & alter erunt.*

GRATA LYRAM POSUI TIBI, PHOEBE, POETRIA SAPPHO:

CONVENIT ILLA MIHI, CONVENIT ILLA TIBI.

Corn. Nepos Pausan. C. 1. *primum in eo est reprehensus, quod ex praeda tripodem aureum Delphis posuisset, epigrammate scripto, in quo erat haec sententia: SUO DUCTU BARBAROS APUD PLATAEAS ESSE DELETOS, EJUSQUE VICTORIAE ERGO APOLLINI DONUM DEDISSE.* Cicero Accus. 4. in Verr. C. 28. *Candelabrum e gemmis clarissimis, opere mirabili perfectum, reges*

hi, quos dico, Romam cum attulissent, ut in Capitolio ponerent: quod nondum etiam perfectum templum offenderant, neque ponere potuerunt, neque vulgo ostendere ac proferre voluerunt: ut & magnificentius videretur, cum suo tempore in cella Jovis Opt. Max. poneretur, & clarior, cum pulchritudo ejus recens ad oculos hominum atque integra perveniret. ibidem C. 36. *adsunt Segestani, clientes tui, socii populi Romani atque amici: certiores te faciunt, P. Africanum, Karthagine deleta, simulacrum Dianae majoribus suis restituisse: idque apud Segestanos ejus imperatoris nomine positum ac dedicatum fuisse.* atque ita frequenter in vetustis inscriptionibus.

28. EXUVIAS] dubitat Passeratius, quas *exuvias* poeta intelligat, an vestes suas? &c. Livinejo pejus successit; qui, *vestes appellat*, inquit, *quibus intectus esset, & cum Cynthia nequam fecisset, ut naufragi vestimenta sua, quibus naufragium evaserunt, Neptuno suspenderunt.* nollem dictum, tu ita habe: praeposit Propertius victoriam suam triumpho Augusti de Parthis ducendo; inde *spolia* memorat, & *reges*, & *curram*. triumphantes autem quum solerent dedicare *exuvias* hostiles; ipse, persistens in similitudine triumphi, donarium ponit Veneri, *exuviarum* hostilium loco. ut sit mens hujus loci, Hoc tibi ego donum, o Venus, pono, *exuviarum* & spoliolorum vicem lectorum tota ista nocte, quam in Cynthiae meae amplexibus produxi. non est absimilis Catulli locus Carm. 63.

Dulcia nocturnae portans vestigia rixae,

Quam de virgineis gesserat exuviis.
apparet & hanc elegiam scriptam esse sub tempus expeditionis quam Augustus in Parthos moliebatur.

XII.

- O Me felicem, o nox mihi candida, & o tu
 Lectule deliciis facte beate meis.
 Nam modo nudatis mecum est luctata papillis.
 Interdum tunica duxit operta moram.
 5 Illa meos somno lapsos patefecit ocellos
 Ore suo, & dixit, Siccine lente jaces?
 Quam vario amplexu mutamus brachia? quantum
 Oscula sunt labris nostra morata tuis?
 Quam multa apposita narramus verba lucerna?
 10 Quantaque sublato lumine rixa fuit?
 Non juvat in caeco venerem corrumpere motu.
 Si nescis, oculi sunt in amore duces

Ipse

I. O ME FELICEM, NOX O MIHI CANDIDA] lege cum omnibus membranis, o nox mihi candida. non consulunt nasum suum, qui veteres poetas tam religiosos faciunt circa hiatus; neque cogitant literam M saepissime non elidi.

5. ILLA MEOS SOMNO LASSOS PATEFECIT OCELLOS] in uno Regio est lapsos, in altero lapsos. Passeratus quoque & Gebhardus in suis lapsos invenerunt, ac probarunt. uti & Nic. Heinſius Not. ad Ovid. L. 3. Amor. Eleg. 5. v. 1. & ad L. 3. Trist. Eleg. 3. v. 44. omnino recte. noſter L. 1. Eleg. 10.

Quamvis labentes premeret mihi somnus ocellos.

6. SICCINE,LENTE, JACES?] in nostro secundo est *vaces*: quod fortasse fuerit *vacas*, non insubido sensu. sed tamen nihil mutandum. Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 7.

Hanc tamen in nullos tenui male languidus ussus,

Sed jacui pigro trimen onusque toro.

& paulo post:

Truncus iners jacui, species, & inutile signum.

L. 3. Art. Amat.

Turpe jacens mulier multo madefacta Iyaeo.

9. QUAM MULTA APPOSITA, &c.] hoc distichon loco non suo legebatur: ego autem huc revocavi, praecunte Douza P. nec

mutabit factum, qui cum sublato lumine composuerit caecum illum motum.

II. IN CAECO VENEREM COMMITTERE MOTU] *corrumpere* praefereunt octo libri scripti, cum primitus *cufis*. quod cur posthaberi debeat *ra* committere, nullo modo adsequor. *venerem corrumpere*, est deteriorem facere atque insuaviorem. noſter infra Eleg. 23.

Corruptaque bonus neſtore primus aquas. & Eleg. 13.

----- corrumpit dura catena manus.

supra Eleg. 3.

Et saepe immeritos corruptas dentibus unguis.

quare autem venus in tenebris fit minus jucunda, ipse reddit rationem: nempe quoniam oculi sunt in amore duces. ab ea mente Martialis L. II. Epigr. 105.

Tu tenebris gaudes; me ludere teste lucerna,
 Et juvat admissa rumpere luce latas.

& Galienus imperator:

Ludite: sed vigiles nolite extinguere bychnos.
 Omnia nocte vident, nil cras meminere lucernae.

quod non est pejus, quam illud Bilblici poetae L. 14. Epigr. 39.

Dulcis conscia lectuli lucerna,
 Quidquid vis factas, licet, tacebo.

caecam noſter venerem vocat, ut Virgilius caecum Martem L. 9. Aen.

nec curant caeco contendere Marte
 Ara.

- Ipse Paris nuda fertur periisse Lacaena,
 Quum Menelao surgeret e thalamo.
- 15 Nudus & Endymion Phoebi cepisse sororem
 Dicitur, & nudae concubuisse deae.
 Quod si pertendens animo vestita cubaris,
 Scissa veste meas experiere manus.
- 20 Quin etiam si me ulterius provexerit ira,
 Ostendes matri brachia laesa tuae.
 Necdum inclinatae prohibent te ludere mammae.
 Viderit hoc, si quam jam peperisse pudet.
 Dum nos fata sinunt, oculos fatiemus amore.
 Nox tibi longa venit, nec reditura dies.
- 25 Atque utinam haerentes sic nos vincire catena
 Velles, ut numquam solveret ulla dies.
 Exemplo junctae tibi sint in amore columbae,
 Masculus & totum femina conjugium.

Errat,

*Amplius audaces Rutuli: sed peltare vallo
 Missilibus certant.*

18. MEAS EXPERIERE MANUS] in Gronin-
 gano est, manus experiere meas. hexametrum
 Joannes Rivius in Calligationibus Terentia-
 nis ita laudat:

Quod si pertendes animo, vestita cubare.
 nescio an memoriae vitio: certe aliter est in
 libris qua scriptis qua cufis.

21. NECDUM INCLINATAE PROHIBENT TE
 LUDERE MAMMAE] Nonius: *Sumen proprie a
 sugendo dictum: nam S mulieris mammam
 sumen veteres dici volunt.* Lucilius Sat. lib.
 quarto:

*Quod si nulla potest mulier tam corpore duro
 Esse, tamen tenerum moveat successa lacer-
 tum,*

Et manus uberior lactanti in sumine sidat.
 tales Martialis pamosas vocat L. 3. Epigr.
 72.

Aut tibi pamosae pendunt a pectore mammae.
 contrarium est stare. Lucilius idem apud No-
 nium in Stare:

*Hic corpus solidum invenies, hic stare papillas
 Pectore marmoreo.*

eum poetae Aurunci locum in animo habuit
 nescio quis Maximianus, quem inficeti qui-
 dam mortales pro Corn. Gallo venditant,
 Eleg. 5.

Urebant oculos duras stantesque papillae,

Et quas astringens clauderet una manus.

pentametri leporem sublegit Martiali L. 14.
 Epigr. 134.

Fascia, crescentes dominae compece papillas;

Ut sic quod capiat nostra, tegatque manus.
 velles hunc nebulonem tam recto semper ju-
 dicio scripsisse.

22. VIDERIT HOC, SI QUIS JAM PEPERIS-
 SE PUTET] omnes libri, *si quam jam pepe-
 risse pudet*, sensu perspicuo. de mammis te-
 gendis sollicita sit, quae jam mater facta
 flaccidas habet ac turpiter propendentes, ne-
 que aptas lufibus delicatis. tuae stant & tur-
 gent: ideo nudam volo. verissimum est pu-
 det. Seneca Consol. ad Helv. C. 16. *Num-
 quam te foecunditatis tuae, quasi exprobraret
 aetatem, puduit: numquam more aliarum, qui-
 bus omnis commendatio ex forma petitur, tume-
 scentem uterum abscondisti, quasi indecens onus,
 nec intra viscera tua conceptas spes liberorum eli-
 sisti.*

27. EXEMPLO JUNCTAE SIC SINT IN AMO-
 RE COLUMBAE] sic sint videtur a Scaligeri
 mente, aut manu. tibi sunt legitur in libris
 quinque vetustis; tibi sint, in Groningano,
 & utroque Colbertino. quae vera lectio. pul-
 cra est haec imago a columbis desumpta. ta-
 les duae confectis rostris conspiciuntur in
 1711.

- Errat, qui finem vesani quaerit amoris.
 30 Verus amor nullum novit habere modum.
 Terra prius falso partu deludet arantes,
 Et citius nigras Sol agitabit equos:
 Fluminaque ad caput incipient revocare liquores,
 Aridus & sicco gurgite piscis erit:
 35 Quam possim nostros alio transferre calores.
 Hujus ero vivus, mortuus hujus ero.
 Quod mihi si secum tales concedere noctes
 Illa velit, vitae longus & annus erit.
 Si dabit haec multas, fiam immortalis in illis.
 40 Nocte una quivis vel Deus esse potest.
 Qualem si cuncti vellent decurrere vitam,
 Et pressi multo membra jacere mero:
 Non ferrum crudele, neque esset bellica navis,
 Nec nostra Actiacum verreret ossa mare.

45 Nec

tympano elegantis monumenti nescio cujus
 Claudiae Lepidillae, apud Boissardum P. 6.
 Antiq. p. 52. itemque in monumento A. Po-
 stumii Euaristi, p. 77.

28. MASCULUS. ET. TOTUM FEMINA CON-
 JUGIUM] unus columbus non nisi unam co-
 lumbam in conjugio habet; vicissim una co-
 lumba contenta est uno columbo. hoc est
totum eorum conjugium; secus atque inter
 gallos & gallinas, aut coturnices, quarum
 amor multivolus est. *totum* exhibent omnes
 libri, nullo dissentiente. tamen Livinejus
 eam vocem ut ineptam traducit, reponitque
totum: quod Passeratius exponit, *ubi adulte-
 rii nulla suspicio*. non perviderunt isti mentem
 poetae. Plinius L. 10. C. 34. *puccitia illis
 (columbis) prima, & neutri nota adulteria,
 conjugii fidem non violant, communemque ser-
 vant domum*. itaque unus mas unaque femi-
 na *totum* componunt matrimonium: quod
 contra est in reliquarum avium venere vul-
 givaga. ideo Horatius inter *adovata* posuit
 corruptam columbae fidem Epod. 16.

Adulteretur & columba miluo.

Porphyrio: *jacunde adulteretur: quia dicitur
 columba nulli alii succumbere quam cui se semel
 junxit. vide Aelianum L. 3. Hist. Anim. C. 44.*

32. NIGROS SOL AGITABIT EQUOS] Rob.
 Titius mirifico acumine nobis reposuit pi-

*gros, pro nigras, L. 8. Loc. contr. C. 11. pro-
 be eo nomine depexus a Scaligero. Passera-
 tius, dum Titium ridet, ipse non perspexit
 poetae sensum, trahens hunc versum ad
 defectum solis. omnia, inquit Propertius,
 prius fient, quae nullo modo fieri possunt,
 quam ego desinam amare Cynthiam meam.
 ipse ille sol, cujus proprium est lucere, prius
 lucere desinet, & aeternis tenebris involvet
 hunc orbem. paria fere Ovidius L. 1. Trist.
 Eleg. 7. nisi quod ibi de sole paullo aliter.*

35. ALIO TRANSFERRE CALORES] libri,
*dolores. male. sed solent haec voces fere con-
 fundi. colores erat in nonnullo.*

37. QUOD MIHI SI TECUM] lege *secum*,
 ex codice Groningano. Gebhardus, qui *to
 tecum* probat, cur non exposuit?

43. NON FERRUM CRUDELE, NEQUE ES-
 SET BELLICA NAVIS] ita nos in quinque li-
 bris exaratum reperimus. alii habent, *Non
 ferrum crudele esset, neque b. n.* numero laxio-
 re, nec satis ad gravitatem Propertianam.
 rident haec, qui non intelligunt. rideant
 sane: at tu Horatio crede, homini haud
 quaquam inepto,

Non quivis videt immodulata poemata iudex.

44. ACTIACUM VERRERET OSSA MARE]
verreret est in utroque Colbertino: reliqui
 omnes habent *verteret*. illud Scaligero pla-
 cuit,

- 45 Nec toties propriis circum oppugnata triumphis,
 Lassa foret crines solvere Roma suos.
 Haec certe merito poterunt laudare minores.
 Laeferunt nullos pocula nostra Deos.
 Tu modo, dum licet, hunc fructum ne defere vitae.
- 50 Omnia si dederis oscula, pauca dabis.
 Ac veluti folia arentes liquere corollas,
 Quae passim calathis strata natare vides:
 Sic nobis, qui nunc magnum spiramus amantes,
 Forsitan includet crastina fata dies.

euit; cuius ductum hic sequi libet. & sane
 ita loquitur optima antiquitas. Lucretius
 L. 1.

*Sunt igitur venti nimirum corpora caeca,
 Quae mare, quae terras, quae demique nubila
 coeli*

Verrunt, ac subito vexantia turbine raptant.
 & L. 5.

*Partim quod validi verrentes aequora venti
 Diminuunt.*

quem verum paullo post iterum ponit. idem
 L. 6.

Tum porro venti magnam quoque tollere par-
tem

Humoris possunt verrentes aequora ponti.

Virgilius L. 1. Aen.

*maria, ac terras, coelumque profundum
 Quippe serant rapidi secum, verrantque per
 auras.*

& L. 8.

*Et circum argento clari delphines in orbem
 Aequora verrebant caudis, aesiumque seca-*
bant.

Catullus Epithal. Pelci & Thetidis.

*Ausi sunt vada salsa cita decurrere puppi,
 Caerula verrentes abiugis aequora palmis.*

Papinius L. 4. Theb.

*Aret Lerna nocens, aret Lyrcius, & ingens
 Inachus, adverrensque natantia saxa Chara-*
drus.

qui locus unice nostrum illustrat: nam ut
 ibi fluvius saxa, ita hic mare verrere ossa di-
 citur. vide sis Nonium in *verrere*. alioqui
 facilis est transitus inter *verrere* ac *vertere*. sic
 apud Virgilium L. 6. Aen. legitur, *remis
 freta livida verrunt*, locutione poetis usita-
 tissima: tamen multos libros veteres ibi ha-
 bere *vertunt* observavit diligentissimus Pic-
 tius. paene oblitus eram monere, *Adria-*

cum legi in codice Groningano, ac Borri-
 chiano, pro vulgato ac probro *Adriacum*. nec
 tamen monerem, utpote leviculum, nisi
 crederem rationem habendam prioris libri,
 quem mihi certis argumentis liquet transcri-
 ptum fuisse de bono exemplari.

49. TU MODO, DUM LICET, HUNC FRU-
 CTUM NE DESERE VITAE] haec est lectio
 primarum editionum, quum nondum illa
 perniciofa libido novandi animos erudito-
 rum afflasset. neque causa erat cur quis du-
 bitaret de sinceritate, nisi movisset litem ni-
 mis subtile quorundam hominum acumen.
 in uno nostro est, *Tu modo dum liceat fr.* &
 sic unus Gebhardi, & Groninganus. in no-
 stro altero, *Tu modo dum licet fr.* quomodo
 unus Colbertinus, & duo Regii, cum Bor-
 richiano. in altero Colbertino legitur, *Tu
 modo dum licet fr.* istud *licet* quum in nescio
 quibus membranis inveniisset Palmerius, non
 dubitavit calide amplexari: erat enim inusi-
 tatum. & invenit, qui sequeretur, Passera-
 tium. *dum licet*, dum vita suppetit: dum
 vita haec cernitur. nam *licet* nobis integris
 sensibus: post mortem tenebrae. haec illi.
 nec neget quisquam *licet* saepe pro *vita* po-
 ni: sed probandum erat, *licet* ad eundem
 modum poni pro *vivere*. nugae hae sunt &
 aflaniae, a quibus cavere discat erectior ju-
 ventus. receptam lectionem bene exposuit
 Gebhardus. aliquanto prudentius poterant re-
 finxisse,

Tu modo, quum liceat, fructum hunc ne de-
sere vitae.

sed, ut dixi, nihil hic debet refingi.

53. QUI NUNC MAGNUM SPIRAMUS AMAN-
 TES] *speramus*, quod fere libri praefereunt,
 magno conatu defendit Passeratius, & cum
 eo Gebhardus. *speramus* aliis adrisit magis, &
 in

In iis Scaligero ac Lipsio. Horatius Art. Poët.
 Nam spirat tragicum satis, & feliciter audet.
 Statius L. 5. Silv. 3.
 Certe ego, magnanimum qui facta attollere regum
 Ibam altum spirans, Martemque aequare canendo.

Cicero L. 9. ad Attic. Epist. 5. venit ad me etiam
 Q. Fufius, quo vultus quo spiritu! Apulejus L. 5.
 Metam. Jam jam sursum respicit, & Deam
 spirat mulier, quae voces ancillas habet, &
 ventis ipsis imperat. Seneca Thyest. v. 504.
 Cum spirat ira sanguinem, nescit tegi.
 plura Nic. Heinsius dabit ad Ovid. L. 5. Me-
 tam. v. 348. quem operae erit vidisse.

XIII.

PRaetor ab Illyricis venit modo, Cynthia, terris,
 Maxima praeda tibi, maxima cura mihi.
 Non potuit saxo vitam posuisse Cerauno?
 Ah, Neptune, tibi qualia dona darem.
 5 Nunc sine me plena fiunt convivium mensa.
 Nunc sine me tota janua nocte patet.
 Quare si sapis, oblatas ne desere messes:
 Et stolidum pleno vellere carpe pecus.
 Deinde ubi consumto restabit munere pauper,
 10 Dic alias iterum naviget Illyrias.

Cyn-

4. AH NEPTUNE, TIBI] de Cerauniis, five Acroceraniis, bona sunt quae observat Barthius L. 57. Adv. C. 14. sed cur ibidem in hoc nostri loco, Vah Neptune, legi jubet, non satis capio. Ah particula est indignantis, increpantis, valde dolentis. Terentius Andr. Act. 1. Sc. 5.
 Nam quid ego nunc dicam de patre? ah
 Tantanne rem tam negligenter agere!
 vide sis eum locum ab initio scenae. Tibullus L. 3. Eleg. 4.
 Ah crudele genus, nec fidum femina nomen;
 Ah pereat, didicit fallere si qua virum!
 alia notio est particulae vah. Plautus Curcul. Act. 2. Sc. 1.
 Potin conjecturam facere, si narrem tibi,
 Hac nocte quod ego somnari dormiens?
 PA. Vah! solus hic homo est, qui sciat divinitus.
 Poenul. Act. 1. Sc. 3.
 AG. Egone? egone, si istuc lepide effexis! MI.
 i modo.
 AG. Ut non ego te hodie! MI. abi modo. AG.
 emittam manu!

MI. I modo. AG. non hercle meream. ab!
 MI. vah, abi modo.
 Terentius Eunuch. Act. 4. Sc. 5.
 P. Chremes! C. quis est? ehem Pythias;
 vah quanto nunc formosior
 Videre mihi, quam dudum! P. certe ita
 quidem pol multo hilarior.
 quamquam non nego multimodis poni. sed
 vocula est scenae magis quam elegiae accom-
 moda. vide M. Valerium Probum L. 1. Gram-
 insit. quo loco de interjectione agit.
 10. DIC ALIAS ITERUM NAVIGET ILLY-
 RIAS] ut nova praeda explere possit novam
 cupiditatem. sane id jam tum vetus erat, &
 quotannis pecunia publica pauci quidam lo-
 cupletabantur. audi Ciceronem in oratione
 pro Lege Manilia gravissime conquerentem,
 C. 22. Difficile est dictu, Quirites, quanto in
 odio sumus apud exteras nationes, propter eorum,
 quos ad eas per hos annos cum imperio misimus,
 injurias ac libidines. Quod enim sanum puta-
 tis in illis terris nostris magistratibus religiosum,
 quam civitatem sanctam, quam domum satis
 clausam ac munitam fuisse? urbes jam locuple-
 tes

Cynthia non sequitur fasces, non quaerit honores:

Semper amatorum ponderat illa sinus.

At tu nunc nostro, Venus o, succurre dolori,

Rumpat ut assiduis membra libidinibus.

15 Ergo muneribus, quivis mercatur amorem?

Jupiter, indigna merce puella perit.

Semper in Oceanum mittit me quaerere gemmas,

Et jubet ex ipsa tollere dona Tyro.

Atque utinam Romae nemo esset dives, & ipse

20 Straminea posset dux habitare casa.

Numquam venales essent ad munus amicae,

Atque una fieret cana puella domo.

Non

des ac copiosae requiruntur, quibus causa belli propter diripiendi cupiditatem inferatur. Libenter haec coram cum Q. Catulo & Q. Hortensio disputarem, summis & clarissimis viris. Noverunt enim sociorum vulnera, vident eorum calamitates, querimonias audiunt. Pro sociis vos contra hostes exercitum mittere putatis, an hostium simulatione contra socios atque amicos? Quae civitas est in Asia, quae non modo imperatoris, aut legati, sed unius tribuni militum animos ac spiritus capere possit? &c. par erat ratio in ceteris provinciis. itaque noster isti suo praetori non poterat viam diftendendi magis compendiosam monstrare.

11. NEC CURAT HONORES] in Groningano, & uno nostro est, non quaerit honores. quod mihi priore isto rectius videtur.

17. MITTIT ME QUAEERERE] elegans locutio, ac bene illustrata Nic. Heinsio Not. ad Ovid. L. 5. Metam. v. 660. nihil huc adtulerant interpretes.

20. GRAMINEA POSSET DUX HABITARE CASA] Straminea invenimus in septem libris. Ovidius L. 3. Fastor. ex persona Martis:

Quae fuerit nostri si quaeris regia nati:

Aspice de stipula straminibusque domum.

& L. 2. Amor. Eleg. 9.

Roma, nisi immensum vires promisset in orbem,

Stramineis esset nunc quoque tecta casis.

Virgilius L. 8. Aen.

Romuleoque recens horrebat regia culmo.

Vitruvius L. 2. C. 1. item in Capitolio commo-
nificare potest & significare mores vetustatis Ro-

muli casa in arce sacrorum, stramentis tecta. alia Gebhardus attulit, quibus convelleret Scaligeri mutationem.

21. NUMQUAM VENALES] Passeratius c. libb. Non tam venales. nostri nihil mutant.

22. ATQUE UNA FIERET CANA PUELLA DOMO] alter Colbertinus, & Borrichianus, Atque uno fieret cana puella viro. ubi fortasse malles, uno toro. nam viro & toro saepe confunduntur. pro vulgata stent ista Claudiani:

Felix, qui patriis aevum transsegit in agris,
Ipsa domus puerum quem videt, ipsa se-
nem:

Qui baculo nitens, in qua reptavit arena,
Unius numerat saecula longa casae.

noster infra Eleg. 19.

In primis una discat amare domo.

& Juvencialis Sat. 6.

max haec regna relinquit,
Permutatque domos, & flammea conterit.

vix tamen eripi mihi patiar, quin ro domo sic interpretamentum tuo toro, & fuerit a manu poetae

Atque uno fieret cana puella toro.

sic supra habuimus, Eleg. 5.

Felix Admeti conjux, & lectus Ulyxis.

infra Eleg. 25.

Te socium vitae, te corporis esse licebit,

Te dominum admitto rebus, amice, meis.

Lecto te solum, lecto te deprecor uno.

sic & aliis locis quamplurimis. signanter ve-
ro L. 4. Eleg. 8.

Quum fieret nostro toties injuria lecto,

Mutato volui castra movere toro.

- Non quia seprenas noctes sejuncta cubaris,
 Candida tam foedo brachia fusa viro:
 25 Non quia peccaris testor te: sed quia vulgo
 Formosis levitas semper amica fuit.
 Barbarus excussis agitat vestigia lumbis,
 Et subito felix nunc mea regna tenet.
 30 Aspice quid donis Eriphyla invenit amaris,
 Arferit & quantis nupta Creusa malis.
 Nullane sedabit nostros injuria fletus?
 An dolor hic vitiis nescit abesse suis?
 Tot jam abiere dies, quum me nec cura theatri,
 Nec tetigit campi, nec mea Musa juvat.
 35 Ah pudeat certe, pudeat: nisi forte, quod ajunt,
 Turpis amor furdus auribus esse solet.

Cerue

L. 3. Eleg. 10.

*Si fas est, omnes pariter pereatis avari,
 Et quisquis fido praetulit arma toro.*

Ovidius Epist. Hermionae:

*Sic quoque eram repetenda tamen: nec turpe
 marito,*

Aspera pro caro bella tulisse toro.

has autem voculas, viro & toro, in veteribus membranis saepissime confundi, prolatis in hanc rem plurimis exemplis, sagaciter ostendit ille veterum poetarum felix restitutor Nic. Heinsius in Nafonianis.

27. BARBARUS EXCUSSIS AGITAT VESTIGIA LUMBIS] *agitare vestigia* Passeratio est, movere pedes in veneris certamine: Turnebo, magnifice incedere, L. 17. Adv. C. 11. nec non Adr. Behotio L. 2. Apoph. C. 19. qui & Turnebum defendit contra non neminem aliter sentientem, iste non nemo Gaspar Schoppius est, L. 3. Verif. C. 16. videndus, uti & facerrimo commentario in Priap. Carm. 18. ego expono: Barbarus iste, me excluso, agitat & calcet mea vestigia, quae in tuo lecto restant, inque iis volutat sese interea, dum lumbos excutit, & clunem movet. *ad vestigia* explicatum est supra ad Eleg. 7. §. 95. *agitare* hic valet, premere, calcare: nec tamen sine metaphora paulo liberiore. *ad mea* tam ad *vestigia* referri debet, quam ad *regna*, quod proxime sequitur: nam ita solent poetae. Virgilius L. 11. Aen.

*Unam ex virginibus sociis, sacraque caetera
 Compellabat, & has tristis Laetonia voces
 Ore dabat.*

signanter ibi Donatus: *Tristis positum est, & remansisse putatur incertum, an tristis Laetonia virgo voces daret, an tristes voces. Dictum hoc melius adverti non potuit, nisi morem poetae retinentes, quem ubique servavit, bis intelligamus tristis: ut, qualis anima fuit, talia habuisse videatur & verba. proinde, tristis Laetonia voces tristes emittebat.*

29. ASPICE QUID DONIS] recte *Aspice*, tamquam in re praesenti. minus bene in altero Colbertino legitur *Accipe*. nam ejus verbi alia est notio. videndus Virgilius L. 2. Aen. §. 65.

34. NEC MEA MUSA JUVAT] *mensa juvat*, habent Colbertini, & Borrichianus cum nostris. quod suspicaris e claustro esse, ubi *mensae* quam *Musae* cura prior. Gebhardus lectorem ablegat ad Crepundior. suorum L. 3. C. 20. ubi itabit *mensam*. habeat sibi.

35. AH PUDEAT CERTE] nostri libri, *Ah pudeat*. nihil muto. vide quae ad initium hujus Elegiae.

35. NISI FORTE, QUOD AJUNT, &c.] similiter infra Eleg. 21.

*Uxorem quondam magni Minois, ut ajunt,
 Corrupti torvi candida forma bovis.*
 vidi quibus haec locutio plebejum saperet. tamen aliter visum antiquis. Cicero pro L. Flacco C. 12. *Quod quidem ego non modo non postu-*

Cerne ducem, modo qui fremitu complevit inani
Actia damnatis aequora militibus.

Hunc infamis amor versis dare terga carinis

40 Jussit, & extremo quaerere in orbe fugam.

Caesaris haec virtus, & gloria Caesaris haec est:

Illa qua vicit, condidit arma manu.

Sed

postulo, sed contra, *Judices, vos oro, & obtuler, ut totam causam quam maxime intentis oculis, ut ajunt, acerrime contemplantur.* apud eundem Caesar L. 2. de Oratore C. 57. *solleo saepe mirari eorum impudentiam, qui agunt in scena gestum spectante Roscio. Quis enim sese commovere potest, cujus ille vitia non videat?* Sic ego nunc, Crasso audiente, primum loquar de facetiis, & docebo vos, ut ajunt, oratorem eum, quem cum Catulus nuper audisset, faenum alios ajebat esse oportere. & ipse in L. Calp. Pisonem C. 28. *Graecus primo distinguere, atque dividere illa, quemadmodum dicerentur: iste claudus (quomodo ajunt) pilam, retinere quod acceperat, &c. Lucretius L. 3.*

Illud enim falsa fertur ratione, quod ajunt, Immortalem animam mutato corpore flebit.

Terentius Andr. Act. 1. Sc. 2.

S. omnes, qui amant, graviter sibi dari uxorem ferunt.

D. Ita ajunt.

Donatus: ITA AJUNT. *Haec credunt & loquuntur universi. & est trepida confessio, & quasi invitum responsio. iterum Phorm. Act. 2. Sc. 3.*

Actum, ajunt, ne agas.

Donatus: AJUNT dicimus, cum proverbium significamus. quod proprie facit ad priorem nostri locum.

38. DAMNATIS MILITIBUS] quos Senatus cum duce Antonio hostes judicaverat: noster modeste vocat *milites*: Cicero vero & Plancus & Cassius *latrones* appellant *ferventes*, *perditos*, *foedissimos*, *importunissimos*, *parricidas*, &c. ipsumque illud bellum pro *latrocinio* habent. vide L. 10. ad famil. Ep. 5. 6. 14. 15. 23. 24. 27. L. 12. Ep. 12. 25. Floro quoque *sax* & *turbo saeculi* Antonius dicitur, & *scopulus*, & *modus*, & *mora publicae securitatis*, L. 4. capp. 3. 9.

39. HUNC INFAMIS AMOR] noster unus, itemque Borrichianus, *Hunc infans amor*: alter, *Nunc infans amor. erat profecto iste*

Antonii amor non tantum infans, sed plane etiam furiosus. tamen non est discedendum a lectione vulgo recepta. sic nostro Cleopatra dicitur *incesti meretrix regina Canopi, Et famulos inter femina trita suos*, L. 3. Eleg. 9. qui poterat infamius? Virgilius L. 8. Aen.

*Aegyptum, viresque Orientis, & ultima se-
cium*

*Bactra vehit; sequiturque (nefas) Aegyptia
conjunx.*

Florus L. 4. C. 11. *patriae, nominis, togae, fascium oblitus, totus in monstrum illud ut mente, ita amictu quoque & cultu, desciverat.* Horatius quoque Cleopatram *fatale monstrum* dixerat L. 1. Od. 37. proinde merito infamiae notat noster turpem ac foedum Antonii amorem.

40. EXTERNO QUAEERERE IN ORBE FUGAM] eleganter Groninganus, cum utroque Colbertino, & nostris duobus, *extremo*. quomodo Livinejus in Vaticano, in Memmii membranis Passeratius, & in Palatinis Gebhardus invenerant. *extremum orbem* vocat Aegyptum, ex veterum sententia. Ovidius L. 2. Metam.

*Nilus in extremum fugit perterritus orbem,
Occulitque caput, quod adhuc later.*

& Epist. Hyperm.

*Bella pater patriusque gerunt: regnoque do-
moque*

Pellimur. ejectos ultimus orbis habet.

Corn. Nepos Attic. C. 20. *Neque vero ab M. Antonio minus literis absens colebatur: adeo, ut accurate ille ex ultimis terris, quid ageret, quid curae sibi haberet, certior faceret Atticum.* Plinius L. 3. initio: *Terrarum orbis univ-
ersus in tres dividitur partes, Europam, A-
siam, Africam. Origo ab occasu Solis & Ga-
ditano freto, qua irrupens Oceanus Atlanticus in maria interiora diffunditur. Hinc intranti
dextra Africa est, laeva Europa: inter has A-
sia. Terminus amicus, Tanais, & Nilus.*

Sed quascumque tibi vestes, quoscumque zmaragos,
 Quosve dedit flavo lumine chrysolithos:
 45 Haec videam rapidas in vanum ferre procellas,
 Qua tibi terra, velim, qua tibi fiat aqua.
 Non semper placidus perjuros ridet amantes
 Jupiter, & furda negligit aure preces.

Vidi-

43. QUOSUMQUE SMARAGDOS] veteres
 semper *Zmaragos* scribebant: neque umquam
 aliter in vocabulis Graecae originis, quae a
 duabus consonis *sm* incipiebant. lapis Ro-
 manus apud Gruterum DLXXVI. 5.

D M
 ZMARAGDI
 L. DOMITIA. POLLIN.
 CVBICVLAR
 EX. COLLEG
 CVRANTE. NICOSTRATO
 AMICO
 B M

non sunt negligenda quae super hac ratione
 scribendi notarunt viri doctissimi Jo. Pierius
 Valerianus in L. 7. Aen. Virg. v. 648. Achil-
 les Staius in Tibull. L. 2. Eleg. 4. Cl.
 Daufquius Orthogr. Volum. 2. tract. 21. Il.
 Vossius Obs. ad Catull. p. 321. Marq. Gu-
 rham monst. dius in Phaedr. L. 3. fab. 18.

46. QUA TIBI TERRA, VELIM, QUA TI-
 BI FIAT AQUA] omnes libri habent *Quae*,
 bis repetitum, tamen illud videtur conve-
 nientius. *velim* quoque est in omnibus, nullo
 dissentiente, quare vix admiserim Scaligeri
 precor. Tibullus L. 1. Eleg. 10.

*Illam velim rapida Vulcanus carmina flamma
 Torreat, & liquida deleat amnis aqua.*

quae irrita vovebant antiqui, in cinerem,
 pulverem, aquam, verti optabant. vide Ach.
 Statium, & Jan. Gebhardum, ad laudatam
 Tibulli Elegiam: & Passeratium hoc loco.
 Homeri verba, Passeratium adducta, interpret-
 atur Macrobius L. 1. in Somn. Scip. C. 6.

49. VIDISTIN TOTO SONITUS PERCURRERE
 COELO] *Vidistis* est in libris; lapsu pronum. lo-
 quitur autem poeta ad solam Cyinthiam. inde
 supra aspice, cerne. pro toto reponit Nic. Hein-
 sius *mote*; & *procurrere* ubi nunc est *percurrere*.
 Not. ad Ovid. L. 3. Fast. v. 347. nihil verius
 puto. sane *procurrere* verbum est militare, &
 plus aliquid notat quam *percurrere*. tonitrua

autem ipsa sunt tela armati Jovis. Caesar L.
 1. Bell. Gall. C. 52. *ita nostri acriter in hostes,
 signo dato, impetum fecerunt. Itaque hostes re-
 pente celeriterque procurrerunt; ut spatium pila
 in hostes conjiciendi non daretur.* ibidem L. 5.
 C. 34. *quoties quaeque cohors procurrerat, ab
 ea parte magnus hostium numerus cadebat.* & L.
 3. Bel. Civil. C. 91. *Haec cum [Crastinus]
 dixisset, primus ex dextro cornu procurrat.* ini-
 tium est ibi decretoriae illius pugnae Phar-
 salicae. Virgilius L. 12. Aen.

*Pars gladios stringunt, manibus pars missile
 ferrum*

*Corripiunt, caecique ruunt. quos agmina
 contra*

Procurrunt Laurentium.

Justinus L. 9. C. 8. Pater [Philippus] de
 convivio in hostem procurrere, manum consere-
 re, periculis se temere offerre: Alexander non in
 hostem, sed in suos saevire. haec adstruunt
 Heinsii lectionem. tamen vulgatam tueri vi-
 detur Lucretius L. 5.

*Fulminis horribila quom plaga torrida tellus
 Contremitt, & magnum percurrunt murmura
 coelum.*

itemque Virgilius L. 8. Aen.

*Non secus atque olim, tonitru cum rupta co-
 rrusco.*

Ignea rima micans percurrit lumine nimbo.
 istud autem nostri *sonitus* haud quaquam est
 mutandum in *tonitrus*, quod volebat aliquan-
 do amicus quidam meus, vir doctus ac di-
 fertus. nihil mutant membranae; & ama-
 bant eam vocem Romani scriptores. Ennius,
 apud Servium in L. 1. Aen. v. 35.

qui fulmine claro

Omnia per sonitus arcet.

Terentius Eunuch. Act. 3. Sc. 5.

*At quem deum? qui templa coeli summa so-
 nitus concutit.*

Virgilius L. 6. Aen.

*Vidi & crudelis dantem Salmonea poenas;
 Dum flammis Jovis & sonitus imitatur O-
 lympi.*

Vidistia' moto sonitus procurrere caelo?

50 Fulminaque aetherea dissiluisse domo?

Non haec Pleiades faciunt, neque aquosus Orion:

Nec sic de nihilo fulminis ira cadit.

Perjuras tunc ille solet punire puellas,

Deceptus quoniam flevit & ipse Deus.

& L. 8.

Namque improviso vibratus ab aethere fulgor
Cum sonitu venit, & rueret omnia visa re-
pente,

Tyrrhenuisque tubae mugire per aethera clan-
gor.

atque ita passim nativi lepōris artifex Lucre-
tius.

50. FULMINAQUE AETHERIA DESILUISSE
DOMO] lege dissiluisse, auctoribus nostris
membranis, & codice Groningano. Passera-
tius quoque ita conjecerat. Lucretius L. 6.

Hoc etiam pacto tonitru concussa videntur
Omnia saepe gravi tremere, & disversa re-
pente

Maxima dissiluisse capax moenia mundi.

Virgilius L. 8. Aen. longe pulcerrime:

Non secus atque olim, tonitru cum rupta co-
rusco

Ignea rima micans percurrit lumine rimbos.

apud Ovidium Boreas L. 6. Metam.

Idem ego, cum fratres coelo fusti nactus aperto,
(Nam mihi campus is est) tanto molimine
luctor;

Ut medius nostris concursibus intonet aether;

Exsiliantque cavis elisi nubibus ignes.

& L. 11. Halcyone:

Cum semel emissi tenuerunt aequora venti;

Nil illis vetitum est; incommadataque iellus

Omnis, & omne fretum. coeli quoque nubila
vexant;

Excitantque feris rutilos concursibus ignes.

rum L. 15; Pythagoras docet,

Quid Deus: unde nives: quae fulminis esset
origo;

Jupiter, an venti, discussa nube tonarent.
&c.

quem locum ante oculos habuisse videtur
Dracontius Toletanus, poeta Christianus:

Grandinis atque nivis, qui novit, quae sit
origo,

Qui dicit fulmineos collisis nubibus ignes.

sed de generatione fulgurum ac fulminum plu-

55 Qua-

ra Diogenes Laërtius in Epicuro; Lucretius
libro modo laudato; Seneca Natural. Quaest.
L. 2. Plutarchus L. 3. de Placitis Philos. C. 3.
Stobaeus in Eclogis physicis; Jo. Jovianus
Pontanus; non antiquis minor poeta, libro
Meteororum. unde constabit de veritate hu-
jus lectionis.

54. DECEPTUS QUONIAM FLEVIT ET IPSE
DEUS] an flevit hic valet, indoluit, conque-
stus est? an vero flevit magnanimus Jupi-
ter effusus lacrimis? sunt qui negent Deos
fletu. Ovidius L. 2. Metam.

Tum vero gemitus (neque enim coelestia tin-
gui

Ora licet lacrimis) imo de corde petitos
Edidit.

scio Nic. Heinsium ibi legisse, Ora decet la-
crimis, ex antiquo Papinii Scholiaste, ad L.
6. Theb. v. 384. sed is ipse Scholiastes au-
ctor est, aliter sentire poetas, ad haec ver-
ba Statii, os fletu paene irrevocabile tinctus: No-
luit, inquit, dare pathos mortale numini.
philosophice potius, quam poetice. iterum Ovi-
dium L. 4. Fastor.

Dixit; & ut lacrimae (neque enim lacrima-
re Deorum est)

Decidit in tepidos lucida gutta sinus.

& subdubitanter L. 3. Amor. Eleg. 9.

Avertit vultus Erycis quae possidet arces:

Sant quoque, qui lacrimas continuisse ne-
gent.

ipso etiam initio ejus Elegiae:

Memnona se mater, mater ploravit Achil-
lem.

alii, nec proletrarii neque infrequentes, stant
contra. Virgilius L. 1. Aen.

Atque illum talis jactantem pectore curas

Tristior, & lacrimis oculos suffusa nitentis,

Adloquitur Venus.

& L. 10.

Auduit Alcides juvenem, magnumque sub imo
Corde premit gemitum, lacrimasque effudit
inanes.

ibi

55 Quare ne tibi sit tanti Sidonia vestis,
 Ut timeas, quoties nubilus auster erit.
 Mentiri noctem, promissis ducere amantem,
 Hoc erit infectas sanguine habere manus.

Ho-

ibi Donatus: *audivit Alcides rogantem, & in quo fatis obstantibus prodesse peritura non posset, ingenuit & fleuit. effudit inanes lacrimas, ait, quae periturum iurare non possent. haec erant addenda, ne lacrimas inanes referres ad illam lucidam Nafonis guttam: qui tamen ipse scenae servit L. 13. Metam. ubi Memnonis caedes describitur:*

*At non impositos supremis ignibus artus
 Sustinuit spectare parens: sed crine soluto,
 Sicut erat, magni genibus prostrumbere non est
 Deditata Jovis, lacrimisque has addere vo-*
ces.

apud Valerium Flaccum Jupiter, Junoni suae iratus, L. 4.

*Tum precibus, tum me lacrimis, & supplice
 dextra*

Attentare veto.

& L. 5. ejusdem praeclari operis, Mars ad Jovem:

*anne ego clara Mycenes
 Culmina, virgineas praeder si Cecropis arces,
 Jam conjunx, jam te genitrix lacrimisque te-*
nebit

Nata querens?

Junonis lacrimas hausit ex Marone L. 10. Aen.

*Et Juno adlacrumans: Quid si, quod voce
 gravaris,
 Mente daret, atque haec Turno rata vita ma-*
neret.

Pallada lacrimantem mox videbimus. apud Papinium Bacchus, L. 5. Thebaid. filium Thoanta

Nubilus, indignumque oculis liquentibus im-
brem

Alloquitur.

idem Deus L. 7.

*ut erat, lacrimis lapsaque in bonorum
 amictu*

Ante Jovem (tunc forte polum secretus habe-
bat)

*Constitit, haud unquam facie conspectus in
 illa.*

& in fine ejusdem libri, ubi Amphiarai descensus ad inferos tam magnifice tamque miserabiliter praepingitur,

Desiluit moerens, lacrimasque avertit, Apollo.

mox L. 8. Tydeus, immanento hostium numero undique oppressus,

*Respicit hortantes socios, & Pallada fidam,
 Longius opposita eclantem lumina parma:*

ibat enim magnum lacrimis inflectere patrem.

& L. 9. in caede Parthenopaei:

*Talia cernenti mitis subit alta Dianae
 Corda dolor, fletuque genas violata, Quod,*

inquit,

Nunc tibi, quod levi quaeram Dea sula pro-
pinqui

Effugium?

& paulo post:

Auditi, & mixto risu Latonia fletu.

libro quoque 2. Silv. 7. Calliope

*Sic fata est, leviterque decedentes
 Abrasit lacrimas nitente pleetro.*

Claudius lib. de bello Gildonico:

*Obtuit lacrimis. mater Cytherea parensque
 Flet Mavors, sanctaeque memor Tritonia Ve-*
stae.

ipse rex Deorum cruentas lacrimas defudit in terram propter filium Sarpedonem, quem Patroclus jam jam erat interemturus, referente Homero L. 16. Iliad. v. 464. apud quem & Nereides plorant, & ipsa plorat Thetis, ejusdem operis L. 18. Latoniae & Dianae lacrimis pro misero Prometheo inflectitur Jupiter apud Valerium Flaccum, L. 4.

*ille, deorum
 Fletibus & magno Phoebi commotus honore,
 Velocem roseis demittit nubibus Irim.*

ploravit itaque Jupiter Propertianus, & veras lacrimas effudit. nam ne hanc quidem partem imbecillitatis humanae alienam ab se putabant Dii poetici. imo, quod insanum mirum, ipsas Furias plorasse apud Papinium lego L. 8. Thebaid. sic enim loquitur ibi terribilis Pluto, cui nefas sit non credere:

*Odrysis etiam pudet, heu, paruisse querellis
 Tartara. vidi egomet blanda inter carmina*
turpes

Eumenidum lacrimas, iterataque pensa soro-
rum.

non

60 Horum ego sum vates, quoties desertus amaras
 Explevi noctes, fractus utroque toro.
 Vel tu Tantalea moveare ad flumina sorte,
 Ut liquor arenti fallat ab ore sitim;
 Vel tu Sisyphios licet admirere labores,
 Difficile ut toto monte volutet onus:

65 Durius in terris nihil est quod vivat amante,
 Nec, modo si sapias, quod minus esse velis.
 Quem modo felicem invidia admirante ferebant,
 Nunc decimo admittor vix ego quoque die.

Nunc

non tantum sibi indulserat magnus magister
 L. 4. Georg. in eadem fabula:

*Quin ipsae stupere domus, atque intima Le-
 thi*

*Tartara, caeruleosque implexae crinibus an-
 gus*

*Eumenides, tenuitque inhians tria Cerberus
 ora.*

nec tantum sibi Romanae fidicen Iyae L. 2.
 Od. 13.

illis carminibus suspens

Demisit atras bellua centiceps

Auras, & intorti capillis

Eumenidum recreantur anguos.

quamquam non ignoro aliquanto liberalius
 hic egisse Nasonem L. 10. Metam.

*Tum primum lacrimis victarum carmine sa-
 ma est*

Eumenidum maduisse genas.

imo ipsum Plutonem, tam severe Furias
 ore Statii increpantem, tum temporis uber-
 tim flevisse credamus oportet Manilio L. 5,
 non dicturo, opinor, ni pro compertissimo
 haberet:

*Qua quondam sonitum referens Oeagrius Or-
 phens*

Et sensus scopulis, & silvis addidit aures,

Et Diti lacrimas.

nescio cur istorum ambitionem praetulerint
 castigato meliorum iudicio duo poetae Itali,
 nec sane illi de vulgo, sed qui in orchestra
 spectant. ita enim hos ille sui aevi M. Ant.
 Flaminius L. 4. Carm.

Sed ci. harae si nil prodesseut fila canorae:

Movissem stetus numina dura pio.

*Vidissent umbrae tenues, regemque superbum
 Tisiphonemque malis illacrimare meis.*

& Jo. Bapt. Amaltheus:

*Ex sanguis stupere animae, nec Cerberus ora
 Exiulit, & Stygii contremuere lacus.*

Flerunt Eumenides, lacerosque Ixionis artus

Sustulit stabilis vate canente rota.

fidelius Maroni adhaesit vir perfectissimus
 Hieronymus Amaltheus, Joannis Baptistae
 frater major:

Qui postquam Averni constitit ad fores,

Et cor ahenum leniit Aeaci,

Flexitque suspensis bibentes

Auribus Eumenides querelam.

& fatius erat intra cancellos veteris mode-
 stiae continere tam horribile arcanum. Sane
 Servius, ubi haec enarrat ex quinta Eclog.

*Exstinctum Nymphae crudeli funere Daph-
 nim*

*Flebant: vos coruli testes, & flumina Nymphis.
 bono iudicio scribit: Bene testimoniis utitur in
 rebus incredibilibus. nam stertum facile deorum
 persona non recipit. & bonis usus est gradibus:
 fleverunt nymphae, quibus insita est naturaliter
 pietas: homines, ad quos mortis pervenit dolor:
 pecudes, quae licet ratione careant, tamen non
 carent sensu: ferae, crudelitate gaudentes. Quam
 rem rursus, quia incredibilis est, testimonio com-
 probat, dicens, Hoc & montes loquuntur, &
 silvae. sed jam satis dulcium nugarum, quas
 utinam de multae sapientibus exaudiat ne-
 mo. redeamus in viam.*

61. TANTALEA MOVEARE AD FLUMINA
 SORTE] Scaliger in suo invenerat, *movearis
 flumina; & Graecanicam*, ut ait, locutio-
 nem multis ibi explicat. quae in iterata edi-
 tione bene omisit. pace Viri summi, Tan-
 talea fors ad flumina est Propertiana locutio,
 & valet idem quod *infelix Tantalus stans in
 aquis*. sic virtus Catonis, sapientia Laelii, ro-
 bur Herculis, & id genus sexcenta.

70 Nunc jacere e duro corpus juvat, impia, saxo,
Sumere & in nostras tetra venena manus.
Nunc licet in triviis sicca requiescere Luna,
Aut per rimosas mittere verba fores.
Quod quamvis ita sit, dominam mutare cavebo.
Tum flebit, quum in me senserit esse fidem.

70. SUMERE ET IN NOSTRAS TRITA VENENA MANUS] venena teri non est ignotum. sed & colores teruntur, & medicamenta; quae etiam utraque dicuntur *venena*. quare magis mihi placet lectio unius codicis Regii, *tetra venena*, quod & alii jam e suis protulerunt: & habebant primitus cusi. *trita* valde est languidum: *tetrum* vero dicitur quodcumque est foedum, pollutum, ac nocens, & crudele. Cicero L. 1. Tuscul. Quaest. C. 45. ubi de variis nationum erroribus circa condenda cadavera: *permulta alia colligit Chrysippus, ut est in omni historia curiosus. sed ita tetra sunt quaedam, ut ea fugiat, & reformidet oratio.* proprie vero de venenis dicitur, propter cruciabiles dolores in miseris illis quibus venena data sunt. L. Attius Philoctete, apud Nonium in *imbuere*, & apud Tullium L. 2. Quaest. Tuscul. C. 7.

Cui viperino morsu venae viscerum Veneno imbutae tetros cruciatus cient.

Lucretius L. 4.

Sic alii alius nidor datus, ad sua quemque Pabula ducit, & a tetro resiliere veneno Cogit.

& L. 6.

Est etiam in magnis Heliconis montibus arbor Floris odore hominem tetro consueta necare.

Valerius Caro in Diris:

Hinc aurae dulces, hinc suavis spiritus agri Mittant pestiferos aëstus, & tetra venena.

nofter infra Eleg. 19.

Tetra venena libens, & naufragus ebibat undas.

Tibullus L. 3. Eleg. 5.

Nec mea mortiferis infecit pocula succis

Dextera, nec cuiquam tetra venena de dit.
Joannes Jovianus Pontanus, primus ille renatae in Italia poësis mystagogus, lib. Meteor. de mephite Ansancti in Hirpinis:

Spiramenta soli quondam tremor ille reclusit, Exhalat vis unde nocens per viscera terrae Conspicitata diu, tetraque infecta veneno.

73. DOMINAM MUTARE CAVEBO] ita omnes libri, & rectè. Scaliger suspicabatur, *dominae mutire*: sed in editione altera sprevit. mirificum vero acumen Jo. Isacii Pontani, *dominam futare* hic nobis concinnantis L. 2. Analect. C. 2. vulgatam ex ipso Propertio rectè stabiliverunt Passeratius, & Gebhardus, nec repeto. Bene ad rem Lucretius L. 5.

Nam gaudere novis rebus debere videtur,

Quoi veteres obsunt.

id nofter quo minus faciat, dicit in causa esse constantiam sui amoris: atque adeo inde frugem sibi uberem pollicetur.

74. QUUM IN ME SENSERIT ESSE FIDEM] vulgatae, *quum mi*; quod quare Gebhardus melius putet, non video. omnes libri consentiunt, *quum in me*, etiam ii quibus ille usus. Virgilius Ecl. 3.

Quin age, si quid habes; in me mora nota erit ulla.

Ovidius Epist. Oen.

Et minus est in te, quam summa pondus aristae.

Corn. Nepos Eumen. C. 2. Hunc sibi Perdicas adjuverat magno studio, quod in homine fidem & industriam magnam videbat. idem purissimus scriptor Alcib. C. 1. ut omnes ammirarentur, in uno homine tantam inesse dissimilitudinem.

XIV.

Assiduae multis odium peperere querelae.
 Frangitur in tacito femina saepe viro.
 Si quid vidisti, semper vidisse negato:
 Aut si quid doluit forte, dolere nega.
 5 Quin ego deminuo curam, quod saepe Cupido
 Huic malus esse solet, cui bonus ante fuit.
 Quid si jam canis aetas mea caneret annis?
 Et faceret scissas languida ruga genas?
 At non Tithoni spernens Aurora senectam
 10 Desertum Eoa passa jacere domo est.
 Illum saepe suis decedens fovit in ulnis,
 Quam prius abunctos sedula lavit equos.
 Illum ad vicinos quum amplexa quiesceret Indos,
 Maturus iterum est quæsta redire dies.
 15 Illa Deos, currum conscendens, dixit iniquos:
 Invitum & terris praestitit officium:
 Cui majora senis Tithoni gaudia vivi,
 Quam gravis amisso Memnone luctus erat.

Cum

7. AETAS MEA CANERET ANNIS. ET FACERET SCISSAS] *canerat* habent nostri libri, & Colbertini, cum Borrichiano. recte. *faceret* est in iisdem, nec non in Regiis. *canideat*, & *faciat*, praefert Groninganus: illud etiam Regii. *canere* autem, ut Scaliger monuit, utraque conjugatione usurpabant antiqui. sic & *cavere*, & *fervere*, & innumera alia.

II. ILLUM SAEPE SUIS DECEDENS FOVIT IN ULNIS] *decedere* proprie dicitur de praesidiis provinciarum, post expletum tempus munere suo abeuntibus. id perquam venuste transtulit noster ad Auroram, quae de coelo decedit succedente Sole. Virgilius L. I. Geor.

Gnosiaque ardentis decedat stella Coronae.
 Servius: cum Coronae pars oritur, occidit Taurus, in quo Vergiliae sunt. DECEDAT autem non pro occasu dixit, sed Soli cedat, quo in Scorpione posito cum ortu ipsius oritur. Aurora,

puella formosissima, tanto desiderio tenerur veteris sui Tithoni, ut confecto itinere matutino prius ad eum festinet complectendum, quam pulverem ac sudorem abluat eqvis suis abunctis. accipe nunc interpretationem novi Commentatoris Galli: *Haec ipsam frequenter, abire parata, inter brachia sua calefecit, antequam festinans equos suos deunctos ablueret.* Marollius verterat: *elle le rechauffe entre ses bras, avant que ses soins l'obligent de laver ses chevaux, qui ne sont pas encore aiselez, & qu'ilquam negabit istis hominibus acrum esse acre in pectore?*

17. CUM MAJORA SENIS] Passeratius *cum* accipit pro *quandoquidem*. atqui Scaliger jam tunc ediderat *cui*; quod verum est, & ego etiam in quinque libris inveni. noster primus habet *qui*, & Borrichianus item: quod tantumdem valet juxta labentium temporum scripturam; interdum quoque pro *quod* ponitur. *Cui*, codices Gebhardi.

- Cum fene non puduit talem dormire puellam,
 20 Et canae toties oscula ferre comae.
 At tu etiam juvenem odisti me perfida, quum sis
 Ipsa anus haud longa curva futura die:
 Quum tibi nec frater, nec sit tibi filius ullus:
 Frater ego, & tibi sim filius unus ego.
 25 Nunc etiam infectos demens imitare Britannos,
 Ludis & externo tincta nitore caput.

An

20. ET CANAE TOTIES OSCULA FERRE COMAE] *ferre genae*, est in Groningano. id Palmerius calide probavit, credo quia abibat a recepta lectione. sed *comae* est in omnibus reliquis membranis: itaque minime mutandum, utpote quod affectum exprimat multo ardentiorum quam istud *genae*, & jam a Passeratio firmatum sit ex Apulejo L. 2. Metam. cujus ecce verba: *Nec diutius quivis tantum cruciatum voluptatis eximiae sustinere: sed protinus in eam qua sine summum cacumen capillus ascendit, mellitissimum illud saviium impressi. plura sunt in eodem libro: Vespero quoque cum somno concederes, & in cubiculum te deduxit comiter, & blande lectulo collocavit, & satis amanter cooperuit: & osculato tuo capite, quam invita discederet, vultu prodidit. --- Sed quid ego de ceteris ajo? cum semper mihi unica cura fuerit caput capillumque sedulo publice & prius intueri, & domi postea perfrui. --- ut mihi morem plenus gesseris, inessum laxa crinem, & capillo fluenter undante, ede complexus amabiles. ac L. 3. Adjuro per dulcem istum capilli tui nodulum, quo meum vincisti spiritum. expressit Titinnium, veterem comicum: *Laudor, quod osculavi privignae caput.* Haec sunt saniora quam ista Theophili, exprimere opinor volentis, Apuleji *capillum fluenter undantem*:*

*Je baigneray mes mains folâtres
 Dans les ondes de tes cheveux:
 Et ta beauté prendra les vœux
 De mes œillades idolâtres.*

quem tamen longe post se reliquit Minozzi, poetae Itali, horribilis elegantia, ex undis comarum diluviem facientis:

*Verfa dal biondo crin diluvi d'oro,
 In cui veggio nuotar su l'aria alteri
 I faverati arcieri,
 E bearsi in quel pendolo tesoro.*

aliquanto modestius Franciscus Malherba L. 3.

*Si vos yeux sont toute sa traïse,
 Et vous la fin de tous ses vœux;
 Peut-il pas languir à son aïse
 En la prison de vos cheveux?*

22. CUM SIS IPSA ANUS HAUD LONGA CURVA FUTURA DIE] pariter infra Eleg. 23.

Appia cur toties te via ducit anum?

lib. autem 3. Eleg. 23, ominatur ei atque imprecatur imminens brevi senium & dispendium formae. itaque tum nondum erat anus. neque colligi potest ex lib. 4. Eleg. 7, Cynthia fuisse tam protractae aetatis, quum moreretur. est autem valde inurbana ferocia, senium exprobrare puellae amatae. prudentius amorum magister Art. L. 2.

Nec quotus annus eat, nec quo sit nata require

*Consule: quae rigidus munera Censor habet.
 Praecipue, si flore caret, meliusque peractum
 Tempus, & albentes jam legit illa comas.*

quam sit hoc amarum mulierculis detriti floris, saepe videas apud Horatium. inprimis vero L. 1. Od. 25. & L. 4. Od. 13. quae est rota aurea.

25. INFECTOS DEMENS IMITARE BRITANNOS] invidiose in Britannos transfert fucum Romanis matronis domesticum, multo ante quam de Britannis inaudissent earum viri. Charisius L. 1. *muliebri ministerium cinerarius dicitur. nam Cato in Originibus, Mulieres, inquit, nostrae capillum cinere unguabant, ut rutilus esset crinis. Valerius Maximus L. 2. C. 1. Ceterum ut non tristis earum & horrida pudicitia, sed honesto comitatis genere temperata esset, indulgentibus maritis, & auro abundantanti & multa purpura usae sunt: & quo formam suam concinniores efficerent, summa cum diligentia capillos cinere rutilarunt. sed noster*

T 2

opinoꝝ

Credam ego narranti, noli committere, famae.
Et terram rumor transfilit, & maria.

ratius in fenſu *roſ* ſedere. ego puto ſimplici-
ter accipiendum, ſedere in thalamo, ut mu-
lieres ſolent. Terentius Eunuch. Act. 3. Sc. 5.
dum apparatus, virgo in conclavi ſedet,
Suſpectans tabulam quamdam pictam.

Corn. Nepos praefat. *neque in convivium ad-
hibetur, niſi propinquorum: neque ſedet niſi in
interiore parte aedium.* Ovidius L. 6. Faſtor.

Sic ſedit, ſic culta fuit, ſic ſtamina nevit.
noſter L. 4. Eleg. ult.

ſeu tamen adverſum muſarit janua lectum;
Sederit & noſtro cauta noverca toro.

Catullus Carm. 48.

Ille mi par eſſe deo videtur;

Ille, ſi fas eſt, ſuperare divos;

Qui ſedens adverſus idemtidem te

ſpectat, & audit

Dulce ridentem.

vides hic Lesbiam in thalamo ſedentem, &
cum ſuo ſibi amatore ſuaviter garricentem.

X V.

ET ſi me invito diſcedis, Cynthia, Roma,
Laetor, quod ſine me devia rura colis.
Nullus erit caſtis juvenis corruptor in agris,
Qui te blanditiis non ſinat eſſe probam.
5 Nulla neque ante tuas orietur rixa fenestrās,
Nec tibi clamatae fomnus amarus erit.
Sola eris, & ſolos ſpectabis, Cynthia, montes,
Et pecus, & fines pauperis agricolae.

Illic

4. NON SINIT ESSE PROBAM] *ſinit* à *proxi-*
noſ, pro *ſinat*; Scaliger, Paſſeratiuſ, & Geb-
harduſ, e ſuiſ membranis. ſic *edit* eſt, pro
edat, apud Horatium Epod. 3. v. 3. ubi vi-
dendi Lambinuſ ac Torrentiuſ. in noſtriſ o-
mnibuſ eſt *ſinat*. quod ego ſequendum duxi
prac archaiſmo non neceſſario, & quem O-
vidiuſ in hoc ipſo verbo ſemper evitavit.
quid, quod vero ſimile eſt, fuiſſe aberrationem
librarii: nam in aliis libris *ſinet* le-
gebatur. etiam primituſ cuſi *ſinat* habent.

5. NULLA NEQUE ANTE TUAS ORIETUR
RIXA FENESTRAS] *gemina negatio* pro una.
ſic & Minuciuſ Felix: *Haec & huiuſmodi
propudia nobiſ non licet nec audire: etiam pluri-*
buſ turpe defendere eſt. Lucretiuſ L. 5.

Ne forte ex homine & veterino ſemine equo-
rum

Conſideri credaſ centauruſ poſſe, neque eſſe.

Virgiliuſ Eclog. 5.

Non ulli paſtoſ illiſ egere diebuſ.

*Frigida, Daphni, boveſ ad ſumina: nulla
neque annem*

*Libavit quadrupes, nec graminis attingit her-
bam.*

ita & Vir ſummuſ Hieronymuſ Fracaſtoriuſ
Syphil. L. 3.

*Et jureſ haud unquam noſtrorum actate pa-
rentum*

*Viſa priuſ, nullive unquam memorata re-
ferre.*

non eſt hoc valde rarum: ſed monendum
erat, ne quiſ crederet meliorem eſſe lectio-
nem codicis Comeliniani apud Gebharduſ,
Ulla neque ante tuas.

7. SOLOS SPECTABIS, CYNTHIA, MONTES]
*ſoli monteſ, ſunt ſolitarii, ubi nulla homi-
num frequentia.* noſter paullo poſt:

Sic me nec ſolae poterunt avertere ſilvae.

Tibulluſ L. I. El. I.

*Ipſe boveſ, mea ſim tecum modo Delia, poſt
ſim*

- Illic te nulli poterunt corrumpere ludi:
 10 Fanaque peccatis plurima caussa tuis.
 Illic assidue tauros spectabis arantes,
 Et vitem docta ponere falce comas.
 - Atque ibi rara ferēs inculto tura sacello,
 Haedus ubi agrestes conruet ante focos.
 15 Protinus & nuda choreas imitabere fura,
 Omnia ab externo sint modo tuta viro.

Ipse

Jungere, & in solo pascere monte pecus.
 Terentius Phorm. Act. 5. Sc. 7.

*Nonne hoc publicitus scelus hinc deportarier
 in solas terras?*

*contra solitarij Apulejo notat solum, sive
 unum, nullo alio homine comitatum. L. 3.
 Metam. Nec enim verisimile est hominem soli-
 tarium tres tam validos evitasse juvenes. pro-
 binc tormentis veritas eruenda.*

12. ET VITEM DOCTAM PONERE FALCE
 COMAS] Scaliger nos jubet doctam legere:
 quod defendi potest, junctum cum verbo
 ponere. Juvenalis Sat. 1.

*doctus spectare lacunar,
 Doctus & ad calicem vigilanti stertere naso.*
 sed nostri libri omnes habent docta, & edi-
 tiones primae. docta falx est falx docti & pe-
 riti putatoris. Ovidius L. 1. Art. Amat. do-
 ctam manum dixit ad eundem modum:

Sit coma, sit docta barba resecta manu.

Tibullus L. 2. Eleg. 1.

Illic indocto primum se exercuit arca.

*Hei mihi, quam doctas nunc habet ille
 manus!*

14. HOEDUS UBI AGRESTES CONRUET AN-
 TE FOCOS] Hoedus per oe ut scribatur, usum
 ajunt obtinuisse: & vero ita scribi debere
 contendit Claudius Daufiquius, volumine se-
 cundo Orthographicorum, tractatu octavo.
 contra stant libri veteres; & Varronis locus,
 Aldo Manutio ac Vossio in Etymologico ad-
 ductus, lib. 4. de L. L. Hircus, quod Sabini
 fircus, & quod illic fedus, in Latio rure hedus,
 quod in urbe, ut in multis, a addito haedus.
 illam ruris Latii scripturam servant membra-
 nae Horatii, plus semel laudatae: in qui-
 bus semper hedus sine diphthongo. sed praef-
 stat sequi Varronis doctrinam. Haedum hic
 Fauno immolari ait Passeratius, idque ex
 Horatio probat, L. 1. Od. 4.

*Nunc & in umbrosis Fauno decet immolare
 lucis;*

Seu poscat agna, sive malis haedo.

& L. 3. Od. 18. quae est ad Faunum:

Si tener pleno cadit haedus anno.

bina erant Faunalia: priora sub initium ve-
 ris, idibus Februariis, de quibus Horatii
 locus prior intelligendus. Ovidius L. 2. Fast.

Idibus agrestis fumant altaria Fauni,

Hic ubi discretas insula rumpit aquas.

id est, in insula Tiberina. altera brumae ini-
 tio, nonis Decembribus. Horatius L. 3.
 Od. 18.

Ludii herbofo pecus omne campo,

Cum tibi nonae redeunt Decembres:

Festus in pratis vacat otioso

Cum bove pagus.

harum tempestatum neutra, credibile est,
 Cynthiam voluisse rusticari. itaque satius vi-
 detur ut Fontinalia intelligamus; quae erant
 tertia decima die Octobris; uti videre est in
 insigni illa tabula fastorum Kalendarium a-
 pud Gruterum Inscript. p. CXXXIII. quam e-
 go contuli cum emendatissimo autographo
 eruditissimi Viri Stephani Vinandi Pighii no-
 stratis. Fontibus autem fiebat haedo. Hora-
 tius L. 3. Od. 13.

O Fons Blandusiae, splendidior viro,

Dulci digne mero, non sine floribus,

Cras donaberis haedo,

Cui frons turgida cornibus

Præmis, & Venerem, & praecia destinat.

huc facit ara marmorea, Romae olim ad por-
 tam Capenam, cujus epigramma Gruterus
 habet, XCIII. II. in ejus arae dorso haedi
 caput insculptum erat, eo quod esset Nym-
 phis Fontanis sacra. observavit idem ille in-
 signis Pighius praefatione in L. 7. Annal. Ro-
 man.

15. NUDA CHOREAS IMITABERE SURA]

cho-

*Ord. in Epist. Arrian.
 Me quoque in arato
 sola tellure ut
 lictam.*

*idem in Ep. Canac.
 in solis dithiriqua
 locis.*

Ipse ego venabor. jam nunc me sacra Dianae
Stilcipere, & Veneri ponere vota iuvat.

Incipiam captare feras, & reddere pinu

20 Cornua, & audaces ipse monere canes.

Non tamen ut vastos ausim temerare leones,

Aut celer agrestes cominus ire fues.

Haec igitur mihi sit lepores audacia molles

Excipere, & structo figere avem calamo:

25 Qua

choreae sunt Nymphae choreas ducentes. Gutyetor audacter reponit choreas meditabere, immemor Virgiliani istius Ecl. 5.

Saltantis Satyros imitabitur Alpheisboeus.
Ecl. 2.

Mecum una in silvis imitabere Pana canendo.

20. AUDACES IPSE MONERE CANES] *move* vere quidam libri. male. *monere* est in Groningano, quod valet *hortari*. ut bene observat & exponit Gebhardus. agnoscunt etiam primae editiones. eruditissimus Andr. Schottus L. 1. Obs. Human. C. 12, ubi priorem huius distichi partem docte interpretatur, ita laudat pentametrum,

Audaces ipse movebo feras.

decepit optimum virum sua memoria: quod saepe accidit, non inspecto libro.

21. VASTOS AUSIM TENTARE LEONES] *multo elegantior lectio est libri Groningani, temerare leones. temerare, periculosa & temeraria audacia aggredi, violare, & quasi superbe contemnere. Ovidius Epist. Heleneae,*

*Ausus es, hostium temeratis advenna sacris,
Legitimam nuptae sollicitare fidem.*

& L. 2. Metam.

*An, quae per totam res est notissima Lesbos,
Non audita tibi est? patrum temerasse cubile*

Nyctimenen?

& L. 7.

Constat & in fontes vitium venisse, lacusque;

*Miliaque incultos serpentum multa per agros
Errasse; atque suis fluvios temerasse venenis.*

& L. 2. Amor. Eleg. 14.

*Si Venus Aenean gravida temerasset in alvo;
Caesaribus tellus orba futura fuit.*

& Fastor. L. 6.

Nullaque dicetur vitas temerasse sacerdos

Hoc Duce: nec viva defodietur humo.

Papinius L. 3. Thebaid. loco nimis quam elegantem:

Mons erat, audaci seductus in aethera dorso,

(*Nomine Lernaei memorant Aphetanta coloni*)
*Gentibus Argolicis olim sacer: inde ferebant
Nubila suspensa celerem temerasse volatus
Persea, cum raptos pueri perterrita mater*

Prospexit de rupe gradus, ac pacem secuta est.
rò *temerare* etiam Palmerius probaverat in Spicilegiis.

24. STRICTO FIGERE AVEM CALAMO] *Beoraldus monet, calamum aucupatorium viscatum intelligi, quem vocabant crescentem arundinem. quo etiam videtur spectare rò structo, quod in suis membranis invenit Pafseratius. Figere avem structo calamo, (ita enim legit) Salmastius exponit de calamo aucupatorio, vel crescente arundine, quae aves tangebant ac veluti fixas vincatasque capiendas dabat, Exercit. Plinian. p. 83. 765. editionis recentiorae. ut figere hic sit defigere, & illigatam visco reddere immobilem. Valerius Flaccus L. 6. admodum belle describit hoc aucupii genus:*

*Qualem populeae fidem nexibus umbræ,
Si quis avem summi deducat ab aëre rami,
Ante manu tacita cui plurima crevit harundo;
Illa dolis viscoque super correpta sequaci
Implorat ramos, atque irrita concitat alas.*

quae postrema verba habent aliquid Senecae, L. 3. de ira C. 16. *Sic laqueos fera dum iactat, adstringit: sic aves viscum, dum trepidantes excutunt, plumis omnibus illinunt. videndus & Gonsalvus de Salas ad Petron. p. 264. qui tamen hunc locum capit de venatione quae aves arundine transfixas dejicit. miror. fore enim quaecumque adfert, spectant ad arundines viscatas.*

25. CLF

- 25 Qua formosa suo Clitumnus flumina luco
Integit, & niveos abluit unda boves.
Tu quoties aliquid conabere, vita, memento
Venturum paucis me tibi luciferis.
Sic me nec solae poterunt avertere silvae,
30 Nec vaga muscosis flumina fusa jugis:
Quin ego in assidua mutem tua nomina lingua,
Absenti nemo ne nocuisse velit.

25. CLITUMNUS FLUMINA LUCO INTEGIT] Junius Philargyrius in Virgil. L. 2. Geor. *Clitumnus* & *deus* & *lacus* in finibus Spoletinorum, ex quo bibentia pecora alba fiunt. dicebatur & *Jupiter Clitumnus*, ut ex Vibio Sequestro docet Turnebus L. 29. Adv. C. 26. mihi autem Vibius dicere videtur, (quod cum pace Turnebi fiat) apud Clitumnum esse templum Jovis, qui a loco nominetur *Jupiter Clitumnus*. sic enim loquitur: *Clitumnus Umbriae, ubi Jupiter eodem nomine est.* qua ratione τὸ *Clitumnus* fuerit adjectivum, ut *Clitumna novalia* apud Papinium L. 1. Silv. 4. Clitumni aedem sacram, marmoream, & antiquissimam, more Corinthio pulcerrime constructam, memorat ac describit Steph. Vinandus Pighius in Hercule Prodigio, p. 272. quae an eadem sit cum exiguo templo e marmore candido, structurae Corinthiae, quod descripsit nuper Maxim. Milson, Itineris Italici parte 1. Epist. 20, lectori expendendum relinquo. certe non potest esse *templum illud priscum & religiosum* cujus meminit Plinius Caecilius L. 8. Epist. 8. quem locum noli committere quin consulas. unice enim huc facit.

26. NIVEOS ABLUIT UNDA BOVES] Philargyrius, loco laudato: *Clitumnus armis est Umbriam a Tuscia dividens.* significat autem boves *Mevanienses*, qui sunt albi. de Clitumni aqua multi multa. Tu Passeratium hic vide; & Barthium ad Papin. L. 1. Silv. 4. v. 129. alii fluvii alio colore armenta tinguebant. videndus Vitruvius L. 8. C. 3. Seneca L. 3. Nat. Quaest. C. 25.

27. TU QUOTIES ALIQUID CONABERE] τὰ *aliquid*, & *conabere*, verba esse stupri dicit Passeratius. nec poterat pejus. Silvius: *o mea lux, quotiescumque rem aliquam aggredieris.* nimirum Marollius verterat: *pour toy, ma chere vie, toutes les fois que tu auras le dessein de faire quelque chose.* dicendum erat; Quotiescumque parabis inclementer mihi dicere, quia videar tibi Romae inutiles moras necesse, memento, &c. *aliquid conari* dixit; pro *male precari*, more & sermone Romano, abstinente verborum inominatorum.

32. ABSENTI NEMO NON NOCUISSE VELIT] *ne nocuisse* est in sex libris; uno Livineji; unoque Gebhardi. id esset, verbis Catulli, *ne quis malus invidere possit*; ne qua lingua fascinatorum possit nocere tibi absentis.

XVI.

Quid fles abducta gravius Briseide? quid fles
Anxia captiva tristius Andromacha?
Quidve mea de fraude Deos, infana, fatigas?
Quid quereris nostram sic cecidisse fidem?

5 Non

3. QUIDVE MEA DE FRAUDE DEOS, VESANA, FATIGAS] *infana* est in omnibus libris. parum interest. *fatigas*, molesta es, obtundis, enecas. Valerius Flaccus L. 4.

*Exit ubi e scopulis, media inter pabula diri
Vulturis, ipse etiam gemitu moestaque fati-
gat
Voce Jovem.*

Papin.

§ Non tam nocturna volucris funesta querela
Attica Cecropiis obstrepit in foliis:
Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba
Sollicito lacrimas depluit e Sipylo.

Me

Papinius Thebaid. L. 2.

*Ceriant laetitia, superosque in vota fatigant
Inachidae.*Lutatius: FATIGANT. diu invocant. unde
Horatius,*Virgines sanctae minus audientem
Carmina Vestam?*

iterum Papinius L. 9.

*Et nunc illa meas ingentem plangit ad aras
Invidiam, surdasque fores & limina lassas.*Lutatius: rogando fatigat. ut Horatius: prece
qua fatigent, &c. creber est in hoc verbo
Justinus. cujus singulos locos coacervare ni-
hil est necesse.7. NEC TANTUM NIOBE BIS SEX AD BU-
STA SUPERBASOLLICITO LACRIMAS DEPLUIT A SI-
PYLO.

locus varie adfectus, & multorum manus
expertus. videamus singula. tantum agno-
scunt omnes libri; uti & lacrimas; nec mi-
nus desluit. quomodo & primae editiones.
Nimis audacter Palmerius: e libro Posthii re-
pono: lacrimas depluit a Sipylo. quod Nic.
Heinsium in fraudem induxit, quasi in eo li-
bro exstaret rō desluit. non. ille nihil discre-
pat a reliquis, & desluit palam praefert, quod
mihi, qui plus semel omnes literarum du-
ctus examinavi, tuto credere potes. quin
tamen verum sit desluit, nihil ambigo. pro
a legit Heinsius e. recte. pro lacrimas, la-
crimae reponit, exemplo Maroniano, L. 4.
Geor.

Nec de concussa tantum pluit ilice glandis.

& bene corrigit errorem Passeratii, depluere
significare credentis finem pluviae, ut deto-
nare, degrandinare, Notis ad L. 1. Metam.
§. 572. ita ut totum distichon scribatur hoc
modo:

*Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba
Sollicito lacrimae depluit e Sipylo.*

depluere etiam Scaliger edidit, quamquam
omifit monere. De autem particula auget
saepe atque intendit vim verborum, quibus
praeponitur. Stadius L. 3. Thebaid.

*Tunc me sanguineo late deservere campo,
Res super Argolicas haud sic dejecta, videbis.*
& L. 9.

Nota per Arcadias felici robore silvas
Quercus erat, Triviae quam desacraverat ipsa.
Horatius L. 1. Od. 9.

*Permitte Divis cetera: qui simul
Stravere ventos aequore fervido
Depraeliantes, nec expressi,
Nec veteres agitantur orni.*

& L. 1. Epist. 3.

An tragica desaevit & ampullatur in arte?
& Art. Poet.

*Invidum tamen & vocem Comoedia tollit;
Irasque Chremes tumido delitigat ore.*

verum istud, tantum lacrimae, nescio quo-
modo non placet. quamquam cum magna la-
crima legitur in lapide Hispanicensi apud Gru-
terum, DCC. 13.

T. PLAVTIO. P. F. DE. MVNICI
PIO. ATTACEN. OPTIME. ME
RITO. ET. XXXVIII. AET. ANN.
E. VITA. SVBLATO. TOTO. POP
CVM. MAGNA. LACRI. FVNVS

PROSEQ

QVINTIA. PAVLINA. MATER

de qua locutione viderint doctiores. & po-
test ut hunc lapidem sua excuset actas. mihi
sic videbatur:

*Nec tantas Niobe bis sex ad busta superba
Sollicito lacrimas depluit e Sipylo.*

tantas, id est, tot; idque ex imitatione Grae-
ci sermonis. in qua noster plurimus est.
Seneca Oedip. §. 604.

*Non tot caducas educat frondes Eryx,
Nec vere flores Hybla tot medio creat,
Cum examen alio nescitur densum globo:
Fluctusque non tot frangit Ionium mare;
Nec tanta gelidi fugiens Strymonis minas
Permutat hiemes ales, & coelum secans
Tepente Nilo pensat Arctoeas nives:
Quot ille populos vatis eduxit sonus.*

Lucanus L. 9.

*numquam se tanto vulture coelum
Induit,*

V

- Me licet aeratis adstringant brachia nodis,
 10 Sint mei vel Danaës condita membra domo:
 In te ego & aeratas rumpam, mea vita, catenas,
 Ferratam Danaës transfiliamque domum.
 De te quodcumque, ad furdas mihi dicitur aures:
 Tu modo ne dubita de gravitate mea.
 15 Ossa tibi juro per matris, & ossa parentis:
 (Si fallo, cinis heu sit mihi uterque gravis)
 Me tibi ad extremas mansurum, vita, tenebras
 Ambos una fides auferet, una dies.
 Quod si nec nomen, nec me tua forma teneret,
 20 Posset servitium mite tenere tuum.
 Septima jam plenae deducitur orbita Lunae:
 Quum de me, & de te compita nulla tacent.
 Interea nobis non numquam janua mollis,
 Non numquam lecti copia facta tui.
 25 Nec mihi muneribus nox ulla est emta beatis.
 Quicquid eram, hoc animi gratia magna tui.

Quum

Induit, aut plures presserunt aëra pennae.
 Valerius Flaccus L. 5.

*Quin age; quid tantae coëum in foedera gen-
 tes?*

Quid riuus Aesonides?
 Plautus Amphitr. Act. 5. Sc. 1.

Ita tanta mira in aedibus sunt facta,
 & Calfin. Act. 3. Sc. 5.

*Tanta facta modo mira veris modis intus
 vidi*

Lucius Septimius L. 3. C. 25. *Nonne adhuc
 perferuerunt, eandem causam existisse tanto-
 rum funerum?* videndus Ant. Augustinus L.
 2. Emend. C. 1. & Stewechius Com. ad L.
 3. Vegetii C. 5. ubi memineris perperam
 laudari Ant. August. C. 5: etiam in Luculenta
 illa editione P. Scriverii. sequitur, *bis sex
 ad busta*; quomodo omnes nostri. in quibus-
 dam libris lectum fuisse, *bis septem ad busta*,
 testatur Beroaldus. quem super numero li-
 berorum Niobes consulere potes, (mire en-
 nim variant poëtae, & mythologici, ac gram-
 matici veteres) uti & Passerarium. quibus
 adde, si tanti putabis has nugas, Lutatium,
 antiquum interpretem Statii, ad L. 3. Theb.

ŷ. 191. ad L. 6. ŷ. 125. ad L. 7. ŷ. 352. ac
 Jo. Bernartium Scholiis ad L. 3. Theb. ŷ.
 198. istud lacrimans quod vulgatas infedit,
 primum comparuit in editione Beroaldi, ne-
 scio an ipsius culpa. in omnibus scriptis, ut
 monui, *lacrimans* legitur liquidis literis exa-
 ratum. dixi quid mihi visum fuerit super
 hoc loco tam varie vexato: nunc autem su-
 bit, posse servari lectionem receptam, si rē
 tantum sumatur adverbialiter pro *tam uber-
 rim*. Certe quidem ad eam faciem multoties
 dixit Virgilius, pro *uberim*, L. 3. Aen.
Agnosceque fuis, lacryisque ad moenia ducis,
*Et multum lacrimas verba inter singula fin-
 dit.*

Servius: ordo est, *Lacrimas multum fundit in-
 ter verba singula. nam si LACRIMANS di-
 xeris, quid fundit?* Sed & tantum apud eum-
 dem poëtam sic erit capiendum L. 4. Geor.
 in versu jam laudato,

Nec de concussa tantum cadit illic glandis,
 siquidem vera est Probi grammatici observa-
 tio in Catholicis: *quidam addunt glans glan-
 dis: sed 25^a haec glandis nominalivo posuit
 Virgilius.* cogitabunt doctiores, quorum haec
 ego iudiciis vel cadere volo vel stare.

Quum te tam multi peterent, tu me una petisti.

Possum ego naturae non meminisse tuae?

Tunc me vel tragicæ vexetis Erynnies, & me

30

Inferno damnes, Aeace, iudicio.

Atque inter Tiryi volucres mea poena vagetur:

Tumque ego Sisyphio saxa labore geram.

Nec tu supplicibus me sis venerata tabellis.

Ultima talis erit, quae mea prima fides.

35

Hoc mihi perpetuo jus est, quod solus amator

Nec cito desisto, nec temere incipio.

28. NATURAE NON MEMINISSE TUAE] tam facilis, tam benignae. natura hic est indoles, ingenium. Corn. Nepos Alcib. C. 1. ut omnes admirarentur, in uno homine tantam inesse dissimilitudinem, tamque diversam naturam. idem Attic. C. 5. habebat avunculum Q. Caecilium, equitem Rom. familiarem L. Luculli, divitem, difficillima natura. Cicero L. 3. Epist. 8. ad Appianum: est de tua proluxa beneficaque natura limavit aliquid posterior annus, propter quamdam tristitiam temporum.

31. INTER TIRYI VOLUCRES] & hic multum discrepant fabulatores; aliis unum, aliis binos volucres ponentibus. immanis est hyperbole Papinii L. II. Thebaid. ipso initio:

Quantus Apollineas temerator matris Averno Tenditur: ipsae horrent, si quando pectore ab alto

Emergunt volucres, immensaque membra jacentis

Spestant, dum miserae crescunt in pabula fabrae.

Lutatius: VOLUCRES. secundum Homerum, qui dixit, viscera Tiryonis gemino vulvere exedit; non uno; ut Virgilius dicit. admodum bona sunt quae huc facientia Lucretius habet L. 3. V. 999.

35. HOC MIHI PERPETUO JUS EST.] Lipsius legebat perpetuum, L. 2. Var. Lect. C. 12; quod quamvis Pateratio non persuasit, mihi facile probatur. neque tamen ignoro scripsisse ad istum modum Corn. Nepotem in Miltiade: Quibus rebus fiebat, ut non minus eorum voluntate perpetuo imperium obtineret, qui miserant; quam illorum, cum quibus erat profectus. sed is ipse paullo post dicit: Ejus pontis, dum ipsa abisset, custodes reliquit prin-

cipes, quos secum ex Ionia & Aeolide duxerat. quibus singulis ipsarum urbium perpetua dederat imperia. tale est nostri jus perpetuum in animi sui motus. atque ita Cicero locutus est Accus. 3. in Verr. C. 91. Quae est ista conditio Siciliae? cur, quae optimo jure propter vetustatem, fidelitatem, propinquitatem esse debet, huic praecipua lex injuriae definitur? quatenus apertius fore huic praecipue putabat Franc. Hottomannus. vide Servium in L. II. Aen. V. 583. hi autem duo versus (quod miror) absunt a codice Groningano. minorem elegantem extulit Paulus Manutius; homo omnium Italorum disertissimus, L. 7. Epist. 1. Noli vereri, ne illi ex animo effluas. non enim is est, qui vel temere amet, vel temere amare desinat. novi iudicium in deligendis hominibus: novi constantiam in ruendis. cam in Augusto virtutem Suetonius memorat cap. 66. Amicitias neque facile admittit, & constantissime retinuit. venustissime ad suam in amando constantiam traduxit, petitis de nostro poeta coloribus, Franciscus Malherba Poemat. L. 5.

Je ne ressemble point à ces foibles esprits, qui bien-tôt délaissent, comme ils sont bien-tôt pris,

En leur fidélité n'ont rien que du langage;

Toute sorte d'objets les touche également;

Quand à moi, je dis que j'aime, je m'engage,

Mais quand je l'ay promis j'aime éternelle-

ment.

quos versiculos eo adscripti libentius, quod sciebam vix ullos alios aeque se probasse suo auctori: quamquam in eo non habuit sibi adficientem interpretem suum Aegidium Menagium.

XVII.

AT quantum de me Panthi tibi pagina finxit,
 Tantum illi Pantho ne sit amica Venus.
 Sed tibi jam videor Dodona verior augur?
 Uxorem ille tuus pulcer amator habet.
 5 Tot noctes periere. nihil pudet? adspice, cantat
 Liber: tu nimium credula sola jaces.
 Et nunc inter eos tu sermo es: te ille superbus
 Dicit se invito saepe fuisse domi.
 Dispeream, si quidquam aliud, quam gloria de te.
 10 Quaeritur. has laudes ille maritus habet.
 Colchida sic hospes quondam decepit Iason:
 Electa est tenui namque Creüsa domo.

Sic

1. AH QUANTUM DE ME] Scaliger mal-
 let, *At quantum*. nihil verius: & idoneis
 exemplis quam plurimis firmavit Nic. Hein-
 sius Not. ad Epist. 12. Nafonis, quae est
 Medaeae, §. 1. *At tibi Colchorum*, memini,
regina vacavi. quem verum, ut hoc obiter
 moneam, pariter laudat, explicata vocula
at, Antonius Volscus, ad Propertii L. 1. E-
 leg. 17. adeo nonnumquam olitor oportuna
 loquitur.

12. EJECTA EST: TENUIT NAMQUE CREÜ-
 SA DOMUM.] hanc nobis lectionem Beroal-
 dus concinnavit, inque ea ultro gloriatur.
 membranæ habent,

Ejecta est tenuis namque Creüsa domo. *undol*
 neque aliter editiones primae. Passeratius e
 suo MS. *Excepta est tenui namque Creüsa do-*
mo. id est, inquit, venit, & admissa est in
 exilem ac pauperem Iasonis domum Creüsa.
 non tetigit scopum, ut statim dicam. Geb-
 hardo placuit, *Ejecta est tenui n. C. domo*.
 quod multo pejus est. denique Nic. Hein-
 sius restitutum ivit, *lecta Creontea est nam-*
que Creüsa domo: eamque castigationem, in
 suis ad Propertium notis, pluribus adstruc-
 turum promittit. Iis autem notis donec no-
 bis frui licebit, interea fas sit & mihi pro-
 ponere quod verum puto. legendum arbi-
 tror, ex vestigijs veteris scripturae,

Electa est tenui namque Creüsa domo.
 Creüsa tenui domo orta, & quidem Sisyphii

sanguinis, placuit Iasoni prae Medea, quae
 erat Solis genus, & filia regis multo opu-
 lentissimi. *Ejecta* scriptum fuit, pro *electa*,
 prono & crebro errore. locus est illustris L.
 9. Thebaid. Papinii, modo ex parte produ-
 ctus:

Nota per Arcadias felici robore silvas
Quercus erat, Triviae quam desacraverat
ipsa,
Electam turba nemorum, numenque colendo
Fecerat.

ibi omnes editiones habebant *Ejectam turba*
nemorum: donec tandem optimus Schottus
 veram lectionem ostendit L. 1. Obs. C. 12.
 apud Ciceronem L. 2. ad Attic. epist. 24. le-
 gitur: *eoque magis id ejectum est*. & recte qui-
 dem. quamquam esse membranas, in quibus
 sit *electum est*, ibi notare non neglexit in-
 comparabilis Graevius. ita haec invicem
 commutabant. rursus L. 4. epist. 3. *Clodius*
cum haberet fugitivorum delectas copias. ibi
 quoque *delectas* alii legebant, contra Cice-
 ronem mentem. *tenui domo* valet, exili, ob-
 scura, ignobili. qua notione ea vox crebro
 occurrit apud Ciceronem, Livium, Nepo-
 tem, Caesarem, Horatium. Sisyphi autem
 domus valde despecta erat apud Graecos. O-
 vidius L. 13. Metam.

Aeacus huic pater est: qui jura silentibus illia
Reddit, ubi Aeolidem saxum grave Sisyphon
orget.

Sic a Dulichio juvene est elusa Calypso.

Vidit amatorem pandere vela suum.

15 Ah nimium faciles aurem praebere puellae,

Discite desertae non temere esse bonae.

Nunc quoque, qui restet, jam pridem quaeritur alter.

Experta in primo stulta cavere potes.

Nos quocumque loco, nos omni tempore tecum

20 Sive aegra pariter, sive valente fumus.

& paullo post:

quid sanguine cretus
Sisyphio, furtisque, & fraude simillimus
illi,

Inserit Aeacidis alienae nomina gentis?

Seneca Méd. §. 508.

Meis Creüsa liberis fratres dabit?

Non veniat unquam tam malus miseris dies,

Qui prole foeda misceat prolem inclitam;

Phoebi nepotes Sisyphi nepotibus.

Cicero L. 3. de Nat. Deor. *Quid Medaeae respondebis? quae duobus avis Sole & Oceano, Aeëia patre, matre Idyia procreata est.* de Sisypho, Creontis patre, omnia alia narrant antiqui. imo sunt qui ignotis parentibus ortum asserant. recte igitur *tenui domo*; in quo conspirantes habemus membranas. Haec autem Creüsa vero nomine *Glauce* vocabatur. Lutatius ad L. 5. Theb. Papinii §. 403.

At levis, & miserae nondum mihi notus Iason] levis. utrum hoc epitheton ad discretionem Herculis dicitur, quia ille gravis? an ad animi mobilitatem, quia nullam Iason firmo amore possedit uxorem? deserta enim Hypsipyle Medeam duxit: relicta Medea Glaucon sortitus est uxorem. & mox ad §. 466. tertio Glaucon vel uxorem habuit, vel dimisit. non est sanus hic locus. nam quomodo Iason dimisit Glaucon, quae viva deflagravit ipso nuptiarum die? legendum puto: vel uxorem habuit, vel amisit; acumine non fatuo. poterat uxor Iasonis dici, quia nupserat; non poterat, quia perit ante primum thalamum.

13. ELUSA CALYPSO] Groninganus, delusa. utrumque probum est, & elegans.

17. HUIC QUOQUE, QUI RESTAT, JAM

PRIDEM QUÆRITUR ALTER] locus valde obscurus. Passeratius in quibusdam libris invenerat, *Nunc quoque*; in quibusdam aliis, *Hic quoque*. deinde mirifice argutatur, nec quidquam extricat. Groninganus habet, *Hinc quoque*. in eo autem libro initiales H & N fere confunduntur. unde mihi non vana conjectura legendum videtur,

Nunc quoque, qui restet, jam pridem quaeritur alter.

Hoc sensu: Quamvis, o Cynthia, deberes icta sapere, nihilominus post hunc desultorem, etiam novum nescio quem quaeris, qui restet apud te, qui te constanter amet, id vero quam non sit tutum quum in primo experta fueris, malo tuo cavere potes. *Restare*, est manere in vestigio, nec quoquam progredi. Terentius Eunuch. Act. 2. Sc. 3.

Ut illum Dii Deaque senium perdant, qui me hodie remoratus est:

Meque adeo qui restiterim: tum autem, qui illum floccifecerim.

& Andr. Act. 2. Sc. 6.

Hic nunc me credit aliquam sibi fallaciam Portare, & ea me hic restitisse gratia.

videtur autem haec Elegia tempore praecedere septimam hujus ipsius libri. occurrit istic,

Hic etiam petitur, qui te prius ipse reliquit. quod satis bene huc facit. tu, Lector, tecum expende.

18. STULTA CAVERE POTES] *tuta* est in nostro primo, itemque in Borrichiano. sic & unus Gebhardi. tale propemodum est illud L. 1. Eleg. 20.

Formosum Nymphis credere tutus Hylan.

XVIII.

SCIS here mi multas pariter placuisse puellas,
 Scis mihi, Demophoon, multa venire mala.
 Nulla meis frustra lustrantur compita plantis.
 Omnia in exitium nata theatra meum.
 5 Sive aliquis molli deducit candida gestu
 Brachia, seu varios incinit ore modos.
 Interea nostri quaerunt sibi vulnus ocelli,
 Candida non tecto pectore siqua fedet.
 Sive vagi crines puris in frontibus errant,
 10 Indica quos medio vertice gemma tenet.

Quae

2. SCIS MIHI, DEMOPHOON, MULTA VENIRE MALA] nempe quia multas puellas viderat simul, quarum nulla displicebat. multarum autem amorem esse pejorem quam unius, ipse infra testatur, Eleg. 19. ipso fine:

At vos, qui officia in multos revocatis amores,

Quantum sic cruciat lumina vestra dolor!
 Sc.

*Quum satis una tuis insomnia portet ocellis,
 Una sit & curvis femina multa mala.*

Plautus Curcul. Act. 5. Sc. 1.

Antiquom poetam audroi scripsisse in Tragodia:

Mulieres duas peiores esse, quam unam. res ita est.

non bene ceperant hunc locum Marollius, & Marollii infelix exscriptor Silvius.

4. O NIMIS EXITIO NATA THEATRA MEO] meliorem lectionem e suis promit Passeratius,

Omnia in exitium nata theatra meum.
 & omnia theatra responderet quod nulla compita.

5. MOLLI DEDUCIT CANDIDA GESTU BRACHIA] Passeratius conjicit; *diducit*, contra stant omnes libri. *ducere brachia*, & *deducere*, in re saltatoria proprie dicebant, notante Nic. Heinio ad Ovid. Remed. Amor. y. 334. tamen apud Papinium aliter voluerunt Gronovius & Barthius, L. 3. Silv. 5, loco hunc nostrum exprimente:

Candida seu molli diducit brachia motu.
 minus recte, ut arbitror: nam *deducere* est, de loco in alium locum ducere. inde *jaeta-*

re, mittere, movere brachia, idem quod *deducere*.

6. VARIOS INCINIT ORE MODOS] unus noster cum Borrichiano *injicit*; alter *inicit*. Gebhardus quoque *injicit* invenerat in membranis Comelini. itaque *injicere* modos idem esset, quod *jacere* modos; compositum pro simplici sic *jaeta* cantica infra est L. 4.

*In mores te versa viri. si cantica jaetas,
 I comas; & voces ebria jango tuas.*

& L. 4. Eleg. ultima:

Ut responsurae singula verba jace.

& L. 2. Eleg. 7.

In nostrum jacies verba superba caput?
 an usque

Lucretius L. 4.

*Sex etiam, aut septem, loca vidi reddens
 voces,*

Unam cum jaceres.

Cicero L. 1. de Divin. ex Arato:

*Et matutinis acedula vocibus instat,
 Vocibus instat, & assiduus jacit ore quare-
 las.*

creber in hoc verbo Tacitus. sed tamen praepacet vulgata, quam adductis e Gellio exemplis bene firmavit Passeratius, olim etiam Be- roaldus.

9. SIVE VAGI CRINES PURIS IN FRONTIBUS ERRANT] istos prominulos cincinnos *antias* vocabant veteres, & *capronas*. Apulejus Florid. L. 1. *Jam primum, inquit, crines ejus praemulsis antiis, & promulsis capronis anteventuli, & propenduli.* & L. 5. *Metam. Videt capitis anwei genialem caesariem am-
 brosa*

Quae si forte aliquid vultu mihi dura negarat,

015 Frigida de toto fronte cadebat aqua.

Quaeris, Demophoon, cur sim tam mollis in omnes?

210 Quod quaeris, quare non habet ullus amor?

15 Cur aliquis sacris laniat sua brachia cultris?

Et Phrygis insanos caeditur ad numeros?

Unicuique dedit vitium natura creato.

Mi natura aliquid semper amare dedit.

Me

brofia temulentam, cervices lacteas genasque purpureas pererrantes crinium globos, decoriter impediros, alios antependulos, alios retropendulos: quorum splendore nimio fulgurante, & ipsum lumen lucernae vacillabat. Festus: Capronae, equorum jubae in frontem devexae, dictae quasi a capite pronae. sed & hominum comae ita dictae. Nonius: Capronae dicuntur comae, quae ante frontem sunt, quasi a capite pronae. Lucilius Sat. L. 15.

Aptari caput, atque comas fluitare capronas, Alias, frontibus immisiss, ut mos fuit illis.

at vero hoc totum distichon abest a libro Groningano: neque tamen ego pro spurio rejecero. sed loco non suo hic legi clamat hiatus sententiae, melius habiturac si omit-
tatur.

10. INDICA QUAS MEDIO VERTICE GEMMA TENET] pulcre illustrat hunc locum Lucillae Augustae statua apud Boissardum T. 3. Antiq. p. 150.

11. ALIQUID VULTU MIHI DURA NEGAVIT] libri, negarat, quod rectius videtur.

12. FRIGIDA DE TOTA FRONTE CADEBAT AQUA] talem de fronte sudorem australibus pruinis comparat Theocritus Pharmac. eleganter Papinius L. 1. Achill. atque ex ipsa rei ipsius natura:

*Hanc ubi ducentem longe socia agmina vidit
Trux puer, & nullo temeratus pectora motu,
Dirigit, totisque novum bibit ossibus ignem.
Nec latet hausus amor: sed fax vibrata medullis*

*In vultus atque ora redit, lucemque genarum
Tinguit, & impulsus tenui sudore pererrat.*
Apulejus L. 1. Metam. haec ut ego accepi, sudore frigido miser persuo. & L. 2. frigido sudore defluens evado. Lucretius L. 3.

Conferente animam totam per membra videmus:

Sudores itaque, & pallorem existere toto

Corpore, & infringi linguam, vocemque aboriri,

Caligare oculos, sonere aureis, succidere artus.
lege sis nobilissimam illam Catulli odam, ille mi par esse Deo videtur, &c. & Valerii Aeditui delicarum epigrammation, Dicere quum conor curam tibi, Pamphila, cordis, quod nobis servavit Atticarum Noctium luculentissimus scriptor L. 19. C. 9. in codice Groningano est, calebat aqua. quod calide amplexus Palmerius, nescio quid de calore frigido argutatur. debuisset cogitare *l e d* in membranis saepe confundi; & poterat lucrifacere suum istud Samii Lucumonis acumen. in rationem sudoris frigidi inquiri doctissimus Lud. Caelius L. 6. Ant. Lect. C. 4. & 5. quem fatius erit vidisse.

5. LANIAT SUA BRACHIA CULTRIS] huius noster uniusque Colbertinus *laniat sibi brachia*. de his fanaticis multas res bonas habet Janus Parthasius ad Claudian. L. 1. de R. P. eo loco,

Conticuere chori: Corybas non impulit ensem:

Non buxus, non aera sonant.

ceterum hunc versum cum pentametro sequente artificiose expressit Martialis L. 11. Epigr. 84.

Alba minus sacris lacerantur brachia cultris,

Cum fuit ad Phrygios enthea turba modos.
quos sacros cultros Martialis, eos noster sacros vocat, diverso uterque respectu, nullo modo excusari potest Philippi Silvii crassissima barbaries, interpretantis hic, *Quare nonnulli sibi brachia diris cultellis lacerant?* & tamen Passeratium exciperat, sed non intellectum.

17. UNICUIQUE DEDIT VITIUM NATURA CREATO.

MI FORTUNA ALIQUID SEMPER AMARE DEDIT.

ait,

Me licet & Thamyrae cantoris fata sequantur,

20 Numquam ad formosas, invide, caecus ero.

Sed, tibi si exiles videor tenuatus in artus,

Falleris. haud umquam est culta labore Venus.

Percontere licet. saepe est experta puella

Officium tota nocte valere meum.

25 Jupiter Alcmenae geminas requieverat arctos,

Et caelum noctu bis sine rege fuit.

Nec tamen idcirco languens ad fulmina venit.

Nullus amor vires eripit ipse suas.

Quid? quum e complexu Briseidos iret Achilles,

30 Num fugere minus Thessala tela Phryges?

Quid? ferus Andromachae lecto quum surgeret Hector,

Bella Mycenaeae non timere rates?

Ille

ait, nullum hominem nasci sine aliquo naevo, seu vitio; idque a natura esse; ne putes fieri caeca aliqua forte. suum vero vitium esse, quod semper aliquid amet, nec possit vivere sine amore. qua igitur ratione fortunae transferibit, quod modo dedit naturae? Gebhardus invenerat veram lectionem in membranis Comelini,

Mi natura aliquid semper amare dedit.

nihil certius. & sane mirum est quantopere sibi placuerint librarii in commutandis vocibus naturae ac fortunae. vide sis notam eruditissimi Victorii ad haec verba Ciceronis L. 4. ad famil. epist. 12. *tamen quoniam casus naturae in nobis dominantur.* Ovidius L. 9. Metam.

Quae vocem duo sunt: minimo ut relevare labore;

Utque marem parias. onerosior altera fors est: Et vires Natura negat.

ita ex praestantioribus libris restituit Nic. Heinsius, quum vulgo *Fortuna* legeretur. Silvius hic, more illo suo perpetuo, scribit quae ipsemet numquam intellexit. quae de Fortunae & Amoris aede communi ex Pausania adfert Passeratius, alio spectant. hic erat dicendum de Natura & Fortuna, si recta est vulgata lectio. mentem nostri extulit Petronius: *nemo nostrum non peccat: homines sumus, non dii.* istud unicuique creato Graeca forma proculsum est, ut recte observavit post Casaubonum praestantissimus Gentilis in illud

Apuleji Apol. *nihil esse aspectabilius homini nato, quam formam suam.*

19. THAMYRAE CANTORIS FATA] Thamyrae historiam ex scriptoribus Graecis laudabili opera concessit Barthius Animad. ad Pappin. L. 4. Thebaid. §. 181. sqq. & quidem aliquanto distinctius quam olim Natalis Comes L. 6. Mytholog. C. 14. Thessalum fuisse ex urbe Oechalia, non Thracem, ut alii volunt, ostendit vir summus Isaacus Vossius obs. ad L. 2. Pomponii Melae C. 3.

24. OFFICIUM TOTA NOCTE VALERE MEUM] eodem verbo in eadem re utitur Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 7.

At nuper bis flavo Chlide, ter candida Pitho, Ter Libas officio continuata meo.

idem Amor. L. 1. Eleg. 10.

Omnia conductor solvit: mercede soluta, Non manet officio debitor ille tuo.

Petronius in illa ridicula Eumolpi palaestra: *Ille lento parebat imperio, puellaeque artificium pari motu remunerabat. Quum ergo res ad effectum spectaret, clara Eumolpus voce exhortabatur Coraca, ut spissaret officium. paullo aliud sonat apud Nasonem L. 2. Art. Amat.*

Quae datur officio, non est mihi grata voluntas.

Officium faciat nulla puella mihi.

ibi valet civilite. Gonsalvus de Salas, vir & sanguine illustris & literis, jam pridem est quum promisit Commentationem de variis Officiorum generibus. an & dedit? vix putem.

50. QUEN,

- Ille vel hic classes poterat, vel perdere muros.
 Hic ego Pelides, hic ferus Hector ego.
- 35 Aspice uti caelo modo Sol, modo Luna ministret:
 Sic etiam nobis una puella parum est.
 Altera me cupidis teneat, foveatque lacertis,
 Altera si quando non finit esse locum.
 Aut si forte irata meo sit facta ministro,
 Ut sciat esse aliam, quae velit esse mea.
- 40 Nam melius duo defendunt retinacula navem,
 Tutius & geminos anxia mater alit.
 Aut si es dura, nega: sin es non dura, venito.
 Quid juvat in nullo pondere verba loqui?
- 45 Hic unus dolor est ex omnibus acer amanti,
 Speranti subito si qua venire negat.
 Quanta illum toto versant suspiria lecto,
 Quum recipi, quem non noverit illa, vetat?
 Et rursus puerum quaerendo audita fatigat.
- 50 Quem quae scire timet, dicere plura jubet.
 Cui fuit indocto fugienda haec femita vulgi,
 Ipsa petita lacu nunc mihi dulcis aqua est.
 Ingenuus quisquam alterius dat munera servo,
 Ut promissa suae verba ferat dominae?

Et

30. QUEM, QUAE SCIRE TIMET, QUAE-
 RERE PLURA JUBET] in nostro uno est, item-
 que in Borrichiano, *Quem quae scire pudet;*
 minus recte. deinde, *dicere plura* est in editt.
 Beroaldi, Mureti, & Canteri. optime. nam
 versu proxime praecedente habuimus *quae-*
rendo, quod quo sensu hic repetatur? pul-
 cre hunc locum illustrant ista Darii apud
 Curtium L. 4. C. 10. *Num, quod maxime su-*
spicor, & loqui timeo, ludibria meorum nun-
tiaturus es? & paullo post: *num, quod &*
scire expeto, & quaerere pudet; ausus est &
dominus, & juvenis?

52. IPSA PETITA LACU NUNC MIHI DUL-
 CIS AQUA EST] *ro est* non comparat in no-
 stro primo, neque in Borrichiano. cete-
 rum lacum recte exponit Torrentius, cum
 Scaligero, ac Beroaldo, de venere vulgiva-
 ga. erant enim lacus communes: quo sen-

su eos a fontibus segregat Horatius L. I. E-
 pist. 3.

Quid Titius, Romana brevi venturus in ora?
Pindarici fontis qui non expalluit haustus,
Fastidire lacus & rivos ausus apertos.

54. UT COMMISSA SUAE VERBA FERAT
 DOMINAE] omnes membranac, & primae e-
 ditiones, habent *Ut promissa*: quae scriptu-
 ra debet esse vera, modo intelligas inter a-
 matorem & mulierem dilectam convenisse
 de commercio epistolari; hujus autem ser-
 vuli fidem sollicitari munusculis, ut tabellas
 ultro citroque portare velit. quod facillime
 praestabant ii, quibus officium erat salutis
 portandae. Plautus Aulul. Act. 3. Sc. 5.

Enim mihi quidem aequum est purpuram at-
que aurum dari;
Ancillas, mulos, muliones, pedisequos,
Salvigerulos pueros.

X

Tri-

55 Et quaerit toties, Quae nam nunc porticus illam
Integit? & Campo quo movet illa pedes?
Deinde ubi pertuleris quos dicit fama labores
Herculis, ut scribat, Muneris ecquid habes?

Et

Trinum. Act. 2. Sc. 1.

*ducitur familia tota;
Vestificae, unctor, auri custos, flabelliferae,
sandaligerulae,*

Cantrices, cistellatrices, numtii, venuntii.

sic Apulejus anum quamdam *supri sequestram* vocat; & *adulterorum internuntiam*, L. 9. Metam. ubi lepidam flabellam Myrmecis servuli itidem internuntii, pretio ab amatore corrupti, videre potes. sunt igitur *promissa verba*, literae mutuae, quas alter alteri promiserant. Plinius L. 1. Epist. 2. *Quia tardiorum adventum tuum prospicio, Librum, quem prioribus epistolis promiseram, exhibeo.* Horatius Epod.

*Inceptos, olim promissum carmen, lambos
Ad umbilicum ducere.*

to *commissa* flagitium est illiberale audacis Beroaldi, haec notantis: PROMISSA. *legendum est COMMISSA. nam commissae verba vocat, quae amator seruo commisit ad dominam perferenda. redeat itaque in sedem suam veter lectio, nec jure ejecta, quam & Scaligeri & Gebhardi codices habebant.*

58. UT SCRIBAT, MUNERIS ECQUID HABES?] omnes libri, ut scribat. tamen Guyetus refingit, haec stridat. haec, puella, domina. stridat, stridula voce dicat. Horat. *Stridere secreta diversos aure susurros.* egregie vero. Nic. Heinsii correctio valde est acuta, Not. in Epist. Hermion. §. 104. *huic quod des muneris ecquid habes? verum quum dicat, adstructurum se eam in notis ad ipsum Propertium; sustinebimus paullisper adfensum, donec frui licebit thesauris, quos Vir maximus utinam ipse impartire potuisset publico rei literariae bono! mihi neququam displicet vulgata; tum propter factam modo mentionem mutationis literariae, tum quia istae Veneres pretium suis noctibus dicebant ipsae. Petronius: quia nosti Venerem tuam, superbiam capias, vendisque amplexus, non commodas. sed melior huic loco Commentarius dari non potest quam decima Elegia L. 1. Amor. Ovidii. quam te totam legere volo; nec poenebit.*

59. PAVONIS CAUDAE FLABELLA SUPERBAE] legendum est *superbi*, quia pavo masculata est ac gemmante cauda, non item femina. Ausonius Epist. 20.

*Nec quia mille annos vivit Gangeticus ales,
Vincit centum oculos, regie parve, tuos.*

Plinius L. 10. C. 20. *in his pavonum genus, cum forma, tum intellectu ejus & gloria. Gemmantes laudatus expandit colores, adverso maxime sole, quia sic fulgentius radiant.* Ovidius L. 13. Metam.

Laudato pavone superbio.

Martialis L. 5. Epigr. 38.

Cui comparatus indecens erat pavo.

& L. 13. Epigr. 70.

Miraris, quoties gemmantes explicat alas:

Et potes hunc saevo tradere, dure, coco?

Phaedrus L. 3. Fab. 18.

At forma vincis, vincis magnitudine;

Nitor smaragdi collo praesulget tuo,

Pictisque plumis gemmeam caudam explicas.

sermo est istic Junonis ad pavum marem. pulcre Lucretius L. 2.

Jam tibi barbaricae vestes, Meliboeaque fulgens

Purpura, Thessalico concharum tincta colore, &

Aurea pavonum ridenti imbuta lepore

Saecla, novo rerum superata colore jacerent.

his flabellis gerendis ac custodiendis peculiare habebant ancillas; quas flabelliferas a munere vocari, modo ex Plauto ostensum est, cui Terentium jungas licet in Eunuchio. atque haec tam pretiosa tamque delicata flabella non multo post ad viles mensarum usus transferunt, crescente in immentum luxuria. Martialis L. 14. Epigr. 67.

Lambere quas turpes prohibet tua prandia muscas,

Alitis eximiae cauda superba fuit.

quamquam id non fuit diuturnum; sed habitus deinceps suis pavonibus honos prior. Claudianus L. 1. in Eutrop.

*Et cum se rapido fessam projecerat aestu,
Patricius roseis pavonum ventilat alis.*

- Et modo pavonis caudae flabella superbi,
 60 Et manibus dura frigus habere pila:
 Et cupit iratum talos me poscere eburnos,
 Quaeque nitent Sacra vilia dona via.
 Ah peream, si me ista movent dispendia: verum
 Fallaci dominae jam pudet esse jocum.
 65 Cernere uti possis vultum custodis avari,
 Captus & immunda saepe latere casa,
 Quam care semel in toto nox vertitur anno?
 Ah pereant, si quos janua clausa iuvat.
 Contra rejecto quae libera vadit amictu,
 70 Custodum & nullo septa tumore, placet.

Cui

60. ET MANIBUS DURA FRIGUS HABERE
 PILA] male haec refert ad pilam lusoriam
 Passeratus. quid enim ille lusus facit ad re-
 frigerandas manus? Beroaldus exposuerat de
 pila crystallina, quam feminae manibus te-
 rebant aestivo tempore. recte. Plinius L. 37.
 C. 2. Invenio medicos, quae sunt urenda corpo-
 rum, non aliter utilius id fieri putare, quam
 crystallina pila adversis posita Solis radiis. vides
 hic pilas crystallinas: de rigore autem cry-
 stalli supra egerat. addit mox: Proximum lo-
 cum in deliciis, feminarum tamen adhuc tan-
 tum, succina obtinent. erant & haec refrige-
 randis manibus, simul quoque odore com-
 mendabilia. Martialis L. 5. Epigr. 37.

Fragravit ore, quod rosarium Paestii;
 Quod Atticarum prima mella cerarum;
 Quod succinorum rapta de manu gleba.
 & L. 11. Epigr. 8.

Succina virginea quod regelata manu.
 ita priores delicias mutabant mulieres sub-
 cuntibus aliis, uti nunc quoque fieri amat.

65. VULTUM CUSTODIS AVARI] potius
 pars librorum praefert amari. sed avari e suis
 exhibuit Beroaldus. recte. Tibullus L. 2. E-
 leg. 4.

Sed pretium si grande feras, custodia vieta est.
 Nec prohibent claves, & canis ipse tacet.
 bene ac festive canem junxit cum ostiario
 clavigero: nam ii in eadem cella aetatem age-
 bant, quam noster immundam casam vocat
 hoc ipso loco. Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 2.
 quae est ad servum custodem:

Sic tibi semper honos, sic curta peculia cre-
 scunt:

Haec face, & exiguo tempore liber eris.
 rursus ejusdem operis L. 3. Eleg. 8.

Me prohibet custos: in me timet illa mari-
 tum.

Si dederim, tota cedit uterque domo.

& L. 2. Art. Amat.

Fac plebem (mihî crede) tuam: sit semper
 in illa

Fanitor, & thalami qui jacet ante fores.
 & alibi:

Sed semel est custos longum redimendus in ae-
 cum:

Saepe dabit, dederit quas semel, ille ma-
 nus.

lepidam talis avari custodis historiam narrat
 Apulejus L. 9. Metam. quam, quia longius-
 cula est, istic legere potes.

67. QUAM CARE SEMEL IN TOTO NOX
 VERTITUR ANNO] liber Groninganus, nox
 verterit anno. quod non videtur de nihilo.
 vertere pro verti frequens apud bonos aucto-
 res. sic annum vertentem dicimus, & mensem
 vertentem. sed melius opinor refinges, nox
 perditur, argutia non quaesita. loquitur enim
 de ingrata profusione, quae necessario fieri
 debet in sectatione matronarum; quas
 quum colas quotidie, & saepe manifesto te
 periculo exponas, vix tamen semel in anno
 unam noctem dabunt. quae sane magna mer-
 cede perditur. non fuit poetae mens alia, ni-
 si me omnia fallunt. vide sis Scaligeri no-
 tam.

69. REJECTO QUAE LIBERA VADIT AMI-
 CTU] audebone tentare neglecto? Suetonius
 Aug. C. 79. quamquam & omnis lenocinii ne-
 gligens,

- Cui saepe immundo Sacra conteritur via focco,
 Nec finit esse moram, si quis adire velit,
 Differet haec numquam, nec poscet garrula, quae te
 Adstrictus ploret saepe dedisse pater.
- 75 Nec dicet, Timeo, propera jam surgere, quaeso:
 Infelix, hodie vir mihi rure venit.
 Et quas Euphrates, & quas mihi misit Orontes
 Me capiant: nolim furta pudica tori.
 Libertas quoniam nulli jam restat amanti,
- 80 Nullus liber erit, si quis amare volet.
 Tu loqueris, quum sis jam noto fabula libro:
 Et tua sit toto CYNTHIA lecta foro?
 Cui non his verbis aspergat tempora furdo
 Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor?
- 85 Quod si tam facilis spiraret Cynthia nobis,
 Non ego nequitiae dicerer esse caput.
 Nec sic per totam infamis traducerer urbem:
 Urerer & quamvis nomine, verba darem.
 Quare ne tibi sit mirum me quaerere viles.
- 90 Parcius infamant. num tibi caussa levis?

gligens, & in capite comendo tam incuriosus, &c. Hieronymus Epist. ad Paullam super obitu Blaesillae: Humilitas vestium non (ut in plerisque solet) tumentes animos arguebat: sed cum interiori se mente deiecerat, inter ancillarum virginum cultum dominamque nihil medium, nisi quod in eo facilius dignoscebatur, quod neglectius incedebat. sed nihil est necesse. utramque vocem conjunxit Terentius Heaur. Act. 2. Sc. 3.

*Capillus passus, prolixus, circum caput
 Reiectus neglegenter.*

70. CUSTODUM ET NULO SEPTA TUMORE] in omnibus libris inveni timore. sed melior videtur vulgata: quam & Aldina expressit cum Colinaeana, & roborarunt jam alii.

sic tumidum honorem habemus. Elegia proxime inlequente. vide magni viri Ger. Jo. Vossii Etymologicum L.L. in voce tumultus.

71. CUI SAEPE IMMUNDO SACRA CONTERITUR VIA SOCCO] uti Sacra Via erat omnium celeberrima; ita non mirum, istie scortilla crebro quaesivisse conditiones. quod notavit ex hoc loco eruditissimus Torrentius ad Horat. Epod. 4. v. 7.

73. QUAE TE] quod te, Groninganus cum aliis duobus.

88. URERET] Urerer, nostri duo cum Groningano; & duo item Gebhardi. quod non deterius videtur. quamvis diceret Cynthia sectari, tamen id facile eluderem alium, aliquem amorem praetextens.

X I X.

HOc erat in primis quod me gaudere jubebas?
 Tam te formosam non pudet esse levem?
 Una aut altera nox nondum est in amore peracta,
 Et dicor lecto jam gravis esse tuo.
 5 Me modo laudabas, & carmina nostra legebas.
 Ille tuus pennas tam cito vertit amor?
 Contendat mecum ingenio, contendat & arte;
 In primis una discat amare domo.
 Si libitum tibi erit, Lernaes pugnet ad hydras,
 10 Et tibi ab Hesperio mala dracone ferat.
 Tetra venena libens, & naufragus ebibat undas,
 Et numquam pro te deneget esse miser.
 (Quos utinam in nobis, vita, experiare labores)
 Jam tibi de timidis iste protervus erit,
 15 Qui nunc se in tumidum jactando venit honorem.
 Diffidium vobis proximus annus erit.

Dura

7. **CONTENDAT MECUM INGENIO, CONTENDAT ET ARTE**] expressit hic, ut alibi saepe, Ciceronem suum, Accus. 5. in Verr. C. 68. *neque de illo quidquam tibi praesinio, quo minus ingenio mecum atque omni dicendi facultate contendas.*

9. **LERNAEAS PUGNET AD HYDRAS**] dixit opinor hydras, respectu tot capitum quibus belluam illam Lernaeam terribilem finxit antiquitas. Virgilius L. 8. Aen. in hymno Herculis Saliari:

*Nec te ullae facies, non terruit ipse Typhoeus,
 Arduus, arma tenens: non te rationis egen-
 tem*

Lernaes turba capitum circumstetit anguis.
 Pausanias in Corinthiacis unicum tantum ei caput fuisse credit. qui & hoc addit, Pisan-
 drum Camirensis pro uno illi plura dedisse,
 quo & fera monstrosior, & carmina sua plus
 dignitatis habere viderentur. Hyginus Fab.
 30. *Hydram Lernaeam Typhonis filiam cum
 capitibus novem ad fontem Lernaenum interfecit.*
 sed mire variant scriptores antiqui. videndus
 tibi N. Heinsius Not. ad Ovid. L. 9. Metam.

7. 71. & M. A. Delrius Comm. in Senecae
 Hercul. Fur. v. 240.

15. **QUI NUNC SE IN TUMIDUM JACTAN-
 DO VENIT HONOREM**] *sed se abest a Gronin-
 gano, & ab uno Colbertino. Gebhardus et-
 iam pro inepto habebat. miror, & scio ve-
 teribus aliter visum. Cicero L. 2. ad Attic. E-
 pist. 21. non tenui lacrimas, cum illum ante
 IX. Kal. Sext. vidi de edictis. Bibuli concionan-
 tem, qui antea solitus esset jactare se magnifi-
 centissime illo in loco, summo cum amore populi,
 cunctis faventibus. pro Roscio Amerino C. 32.
 Haec tu, Eruci, tot & tanta si nactus esses in
 reo, quam diu diceres? quo te modo jactares?
 Accus. 4. in Verr. C. 20. nollem dixisse, jacta-
 bit se, & in his equitabit equuleis. ibid. C. 21.
 Jactat se jam dudum de Calidio: narrat omni-
 bus, se emisse. Accus. 5. C. 1. novi locum: vi-
 deo, ubi se jactaturus sit Hortensius. Coelius L.
 8. ad famil. Epist. 10. Curionem video se du-
 pliciter jactaturum, primum, ut aliquid Caesa-
 ri adimat: inde, ut aliquid Pompejo tribuat,
 quidvis, quamlibet tenue munusculum. Juvena-
 lis Sat. 1.*

Dura est, quae multis simulatum fingit amorem,

Et se plus uni siqua parare potest.

At me non aetas mutabit tota Sibyllae,

20 Non labor Alcidae, non niger ille dies.

Tu mea compones, & dices, Ossa, Properti,

Haec tua sunt: eheu tu mihi certus eras.

Certus eras eheu, quamvis nec sanguine avito

Nobilis, & quamvis non ita dives eras.

25 Nil

*puer Automedon nam lora tenebat,
Ipse lacernatae tum se jactaret amicae.*
Virgilius L. 1. Aen.

illa se jactet in aula

Aeolus, & clauso ventorum carcere regnet.
tantum abest, ut jactare se, inepte dicatur.
quamquam non ignoro, etiam omisso praenomine Ciceronem extulisse, orat. pro Roscio Amerino C. 9. *nemo erat, qui non ardere omnia mallet, quam videre in Sex. Roscii, viri optimi, atque honestissimi bonis jactantem ac dominantem T. Roscium.* sed alterum istud multo est frequentissimum.

16. DISSIDIUM VOBIS] editio Veneta A. 1475. & Colinaeana habent *Dissidium*: quod e duobus codicibus probat Gebhardus. sane *dissidium* fere confunditur cum *dissidium* in libris veteribus: quum tamen illud notet violentam disjunctionem duorum inter se conjunctorum, hoc vero pro discordia ponatur, ex origine utriusque verbi *disscindere* & *dissidere*. itaque *dissidium* corporum est, *dissidium* animorum. neque nos Gebhardum hic audiemus. Cicero L. 1. ad Attic. Epist. 17. *& mihi & ceteris amicis tuis nota fuit, & abs te aliquando testificata tua voluntas omittendae provinciae; ut, quod una non estis, non dissensione ac dissidio vestro, sed voluntate ac judicio tuo factum esse videatur.* Suetonius Tib. C. 7. *cum Julia primo concorderet, & amore mutuo vixit: mox dissidit, & aliquanto gravius, ut etiam perpetuo secubaret.* de tali dissidio capiendus Caecilius:

*Anxia nec mater, discordis moesta puellae
Secubitu, caros mittit sperare nepotes.*

& Hymenaeo Juliae:

*Non tuus levis in mala
Deditus vir adultera
A tuis teneris vellet
Secubare papillis.*

17. QUAE MULTIS SIMULATUM DUCIT A-

MOREM] in omnibus membranarum est, *simulatum fingit amorem*: qui elegans pleonasmus cur displiceat? alioqui ducere est protrahere, moras necere; & sic eludere. Caesar L. 1. de Bello Gall. C. 16. *Diem ex die ducere Aedui; conferri, comportari, adesse, dicere. Ubi se diutius duci intellexit, & diem instare, quo die frumentum militibus metiri oporteret, &c.* Corn. Nepos Themist. C. 7. *Themistocles autem, ut Lacedaemonem venit, adire ad magistratus noluit, & dedit operam, ut quam longissime tempus duceret: non postquam exputare, unde ortum sit istud ducit, quum videam omnes omnium editiones nihil abire a scriptura membranarum.*

18. ET SE PLUS UNI SIQUA PARARE POTEST] id est, plus quam uni. illustravit ellipsin elegantem, adducto in testimonium hoc ipso versiculo, Jos. Scaliger Not. ad L. 1. Varronis de R. R.

22. EHEU, TU MIHI CERTUS ERAS] omnes membranarum, *heu heu*. quo modo semper & ubique scribendum esse, contendit alicubi Schoppius. & sane sic solent libri non valde veteres; contra atque illi quos commendat longior aetas. praestantissimus ille Horatii codex, jam saepius laudatus, numquam habet *heu heu*; semper *eheu*. cui scripturae favet Valerius Probus L. 1. Instit. Grammat. capite de Interjectione.

24. QUAMVIS NON ITA DIVES ERAS] ita liber Borrichianus. in aliis est, *navita dives eras*. quem puerilem errorem bene sustulit Beroaldus. est tamen sic satis vetus: vix enim puto existare hodie ullum codicem manu exaratum, qui non ostendet, PROPERTII AURELIJ NAUTAE. Antonius Volscus rationem reddit in Vita poetae, quae sane mirifice scripta est: *Navitae cognomen in familiam transit, quoniam ejus majores mercaturam*

- 25 Nil ego non patiar. numquam me injuria mutat.
 Ferre ego formosam nullum onus esse puto.
 Credo ego, non paucos ista periisse figura.
 Credo ego, sed multos non habuisse fidem.
 Parvo dilexit spatio Minoida Theseus,
 30 Phyllida Demophoon: hospes uterque malus.
 Jam tibi Iasonia nota est Medea carina,
 Et modo servato sola relicta viro.
 Noli nobilibus, noli conferre beatis.
 Vix venit, extremo qui legat ossa die.

35 II

juram fecisse traduntur. credas hunc nebulonem ex inferis evocasse manes Propertii; quod in Homero fecisse dicitur Apollonius; adeo confidenter nobis obtrudit sua somnia. poterat aliquanto doctus nugari, si credebatur esse aliquid pretium nugarum. fuit enim Romae non incelebris familia Nautarum, sive Nautiorum. Servius ad L. 2. Aen. v. 165. quo loco historiam capti Palladii denarrat: *Hoc quum postea Diomedes haberet (quod & Virgilius ex parte tangit, & Varro plenissime dicit) credens sibi non esse aptum, propter sua pericula, transeuntii Aeneae offerre conatus est. Sed cum se ille velato capite sacrificans convertisset, Nauties quidam accepit simulacrum. Unde Minervae sacra non Julia gens habuit, sed Nautiarum.* plura videre est apud eundem doctissimum grammaticum ad L. 3. v. 407. ad L. 5. v. 704. & apud Festum in Nautiorum familia; apudque Dionysium Halicarnass. L. 4. Ant. Rom. C. 60. sed non est poeta summarius in alienam gentem inferendus; neque fatuum Volsci caput seriam reprehensionem meretur. qui in hoc uno nobis profuit, quod multorum mendorum origines, ab ipso Volco conditas, nonnullo labore nostro in istis ejus sententiis licuerit indagare. agnomina ista, quibus omne genus scriptores condecoravit sinistra grammaticorum liberalitas, varie sunt nata, variis quoque de causis. videndus Barthius L. 6. Advers. C. 1.

26. FERRE EGO FORMOSAM NULLUM ONUS ESSE PUTO] belle noster Secundus:

Non onerosa mihi, non est formosa pudori.

Formosas dominas Jupiter ipse tulit.

30. HOSPES UTERQUE MALUS] *hostis, u-*

nus noster, & Borrichianus, cum uno Gebhardi. male. tum temporis eae voces mutaverant. quod Ovidius signanter ostendit, Epist. Helen.

Qui sic intrabas, hospes, an hostis, eras?

31. IASONIA CARINA] Ovidius:

Aequor Iasonio pulsatum remige primum.

32. ET MODO SERVATO SOLA RELICTA VIRO] rō & singularem emphasin hic habet, ac plus aliquid dicit quam etiam. noster L. 3. Eleg. 9.

Quid, modo quae nostris opprobria vexerat armis

Et famulos inter femina trita suos?

loquitur de Cleopatra, omnium mulierum prostitutissima. Papinius L. 10. Theb.

comites tribus ordine demis;

Horrendum Aoniis & contra stantibus agmen. Vellejus L. 2. C. 128. *interest reip. quod usi necessarium, & dignitate eminere.* Minucius Felix: *in perire & Deo credis, si quid oculis nostris hebetibus subtrahitur?* Gallus Confessor Serm. C. 18. *interea gens impia unum de discipulis jam dudum avaritiae morbo corruptum promissa pecunia ad prodicionem magistri & domini sui protrahere curaverat; dum ille diabolo plenus & ultro inimicis eum tradere paratus esset.*

33. NOLI CONFERRE BEATIS.] nihil mutant membranae. sed Nic. Heinsius Not. ad Ovid. L. 1. Amor. Eleg. 15. v. 34. legit, *noli te offerre beatis.* argute, ita vivam, & quod duere videntur ipsae literae. interim dum Notae ejus in poetam nostrum expectamus, contenti sumus hoc Catone. noli fidem meam, hominis nec nimis generosi nec valde opulenti, conferre cum istis nobilibus ac divitibus. fa-

VERE

- 35 *Si tibi nos erimus: sed tu potius, precor, ut me
Demissis plangas pectore nuda comis.
Unica nata meo pulcherrima cura dolori,
Excludi quoniam fors mea, saepe venis.
Ista meis fiet notissima forma libellis:*
- 40 *Calve, tua venia; pace, Catulle, tua.
Miles depositis annosus secubat armis,
Grandaevisque negant ducere aratra boves.
Putris & in vacua requiescit navis arena,
Et vetus in templo bellica parma vacat.*
- 45 *At me ab amore tuo deducet nulla senectus,
Sive ego Tithonus, sive ego Nestor ero.*

Et

vere videtur Tibullus L. 1. Eleg. 6. sub finem: *Pauper erit praesto tibi, &c.*

36. *UT ME DEMISSIS PLANGAS PECTORA NUDA COMIS*] Scaliger edidit *pectore nuda*, quod praeplicet, ad evitandam dilogiam. Papinius L. 11. Theb.

*At generix primam funestae sortis ut amens
Expavit famam, (nec tarde credidit) ibat
Scissa comas, vuluque & pectore nuda cruento.*

& paulo post:

Prominet excelsis vulgus miserabile testis.

Cuncta madent lacrimis, & ab omni plangitur arce.

*Hinc questu vixisse senes, hinc pectore nudo
Stant matres, parvosque vetant ascendere natos.*

41. *MILES DEPOSITIS ANNOSUS SECUBAT ARMIS*] non satis capio Scaligeri mentem legentis, *sepositis annosus decubat annis*; nisi *to annis* sit mendum typorum. fuit quum mallem *compositis armis*, quomodo supra L. 1. El. 9. sed nihil est opus. Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 9.

*Tutaque deposito poscitur ense rudis.
secubat, solus tendit; non in contubernio,
sub papilione.* Horatius L. 1. Epist. 1.

Vejanus armis

*Herculis ad postem fixis, latet abditus agro.
ibi abditus latet valet nostri *to* secubat.*

42. *GRANDAEVIQUE NEGANT DUCERE ARATRA BOVES*] Oratio grandis in re exili. quo artificio usus Maro toto libro quarto Georgicón.

innatus apes amor urget habendi,

Munere quamque suo. grandaevis oppida curas,

Et munire favos, & daedala fingere testea.

At sessae multa referunt se nocte minores.

contra Juvenalis, & ipse scenae suae serviens, rem longe atrocissimam extenuat comparatione valde humili, Sat. 10. ubi de Priami exitu:

*Longa dies igitur quid contulit? omnia vidit
Fversa, & flammis Asiam ferroque cadentem.*

*Tunc miles tremulus posita tulit arma tiara,
Et ruit ante aram summi Jovis, ut vetulus bos,*

*Qui domini cultus tenuis & miserabile collum
Praebet, ab ingrato jam fastiditus aratro.* illud grandaevis, nisi de homine, haud temere reperire est.

43. *PUTRIS ET IN VACUA REQUITESCIT NAVIS ARENA*] emeritas enim naves Diis marinis sacrabat antiquitas. Valerius Flaccus L. 2.

*Visa ratis, saevae deserta laboribus undae;
Quam Theidi longinqua dies Glaucoque reposam,*

Solibus, & canis urebat Luna pruinis.

45. *AB AMORE TUO DEDUCET NULLA SENECTUS*] Gebhardus invenerat in Comelini membranis *diducet*; quod probat. perperam quidem & prave. Passeratius *deducet* legit, & pro verbo stupri interpretatur. id vero multis etiam modis deterius est. *Deducere* est verbum militiae, quod de copiis ac praefidiis ab loco infesso demotis aut revocatis usurpatur. Plautus Amphit. Act. 1. Sc. 1.

Respon-

Et si saecula forent antiquis grata puellis,
 Essem ego, quod nunc tu: tempore vincor ego.
 Non tamen ista meos mutabunt saecula mores.

- 50 Unusquisque sua noverit ire via.
 Nonne fuit fatius duro servire tyranno?
 Et gemere in tauro, saeve Perille, tuo?
 Gorgonis & fatius fuit obdurescere vultu?
 Caucasias etiam si pateremur aves?
- 55 Sed tamen & scabra teritur robigine mucro
 Ferreus, & parvo saepe liquore filex.

At

Respondent, bello se & suos tutari posse: proinde uti

Propere de suis finibus exercitus deducerent.

Cicero L. 7. ad Attic. Epist. 14. probata conditio est, sed ita, ut ille de iis oppidis, quae extra suam provinciam occupavisset, praesidia deduceret. Epist. 15. sed tamen ait, in Senatu se adesse velle, cum de conditionibus agatur, si Caesar adductus sit ut praesidia deducat. Accul. 5. in Verr. C. 34. Cleomenes autem, quod erat terrestre praesidium non re, sed nomine, sperabat, iis militibus, quos ex eo loco deduxisset, explere se numerum navium & remigum posse. ibidem C. 51. proditum te esse a Cleomene, qui se dixerit exisse in terram, ut Pachyno deduceret milites. Caesar L. 1. Bel. Civ. C. 12. quibus rebus cognitis, confisus municipiorum voluntatibus Caesar, cohortes legionis XIII. ex praesidiis deducit. vides hos homines bellissimam translationem non intellexisse.

47. ET SI SAECULA FORENT ANTIQVVS GRATA PVELLIS] id est, si hodie forent talia tempora, qualia fuerunt quum viverent antiquae istae Heroinae, quibus gratum erat & jucundum tunc vivere. male haec ceperant magni interpretes, quod eorum pace dictum esto. alia ac plane diversa mens Nasoni L. 3. Art. Amat.

Prisca juvent alios: ego nunc me denique natum

Gratulor. haec aetas moribus apta meis.

statueram semel defungi, & abstinere porro a committili merce Marollii: sed non possum quin addam versionem hujus loci: ad eo est lepida atque luculenta. *Que si avec plusieurs siècles sur la teste j'estois agreable aux vieilles filles.*

48. ESSEM EGO QUOD NUNC TU] ego ipse

tibi rogandus essem. nimirum quia istis temporibus in pretio fides. sic supra Eleg. 7.

Tunc igitur veris gaudebat Graecia natis.
 ab isto, *Essem ego quod nunc tu*, non longe abludit Iena Diptas apud Ovidium L. 1. Amor. Eleg. 8.

Si te non emiam vellet, emendus erat.
 & hic vibia varam sequebatur.

55. SED TAMEN OBSCURA TERITUR RUBIGINE MUCRO] valde hic turbant libri. tres habent, *Sed tamen obsitam*; quod & in suis Gebhardus invenerat. tres alii *obsitam*; & sic veteres editiones. duo *obsita*. tres *tegitur*, pro *teritur*. vulgatum *obscura* unde ortum fit, nondum potui reperire. sed ab Avantio esse suspicor, quum legatur in Aldina editione, neque habeant ullae anteriores. nihil melius, neque ut puto verius, Nic. Heinsii correctione, Not. ad Claudian. L. 2. de laudibus Stilich. v. 194: *Sed tamen & scabra teritur rubigine mucro*. quam non video cur ipse deserat. Virgilius L. 1. Georg.

finibus illis

Agricola, incurvo terram molitius aratro,

Exesa inveniet scabra robigine pila.

Servius: SCABRA, aspera. unde & scabies dicitur, a corporis asperitate. qui rō obscura defendunt, adducere solent hunc ejusdem libri versum,

Cum caput obscura nitidum ferrugine texit.
ferrugo autem istic non notat rubiginem, sed vero atrum lurorem quo Solis orbis inficiebatur toto anno post caesum C. J. Caesarem.
 Ovidius L. 15. Metam.

Solis quoque tristis imago

Lurida sollicitis praebebat lumina terris.

ceterum scribendum esse robigo, non rubigo, favente quoque etymologia, ex antiquissimis libris

- At nullo dominae teritur sublimine amor, qui
 Restat & immerita sustinet aure minas.
 Ultro contemptus rogat, & peccasse fatetur
 60 Laesus, & invitis ipse redit pedibus.
 Tu quoque qui pleno fastus adsumis amore,
 Credule, nulla diu femina pondus habet.
 An quisquam in mediis perfolvit vota procellis,
 Quum saepe in portu fracta carina natet?
 65 Aut prius infecto deposcit praemia cursu,
 Septima quam metam triverit ante rota?

Men-

libris ostendunt illustrissimus Neapolis ad L. 4. Fastor. Pierius Valerianus Cast. ad L. 1. Georg. v. 151. Ach. Staius ad Catull. p. 257. & Nic. Heinsius Not. ad L. 4. Fastor. v. 907. quem omnino videre debes. *robigo* quoque semper habebant optimae illae Virgilii membranae Palatinae, & quibus correctissimam suam editionem procuravit Comelinus A. 1603. *Robigus* Deus legitur in lapide antiquo apud Reinesium p. 218. de eo omnia sunt nota ex Varrone, Nasone, Plinio, Gellio, Festo, Servio.

57. AT NULLO DE ME TERITUR SUBLIMINE AMOR, QUI RESTAT,] verum fatebor; non capio hunc verbum, nec satis intelligo quid sit *amor qui de me restat*. in Groningano & Borrichiano legitur *de me*: omnes ceteri, cum editionibus primis, habent, *At nullo dominae teritur sublimine amor*, sensu perspicuo, & minime molesto. ferrum robigine exeditur; guttae sensim lapides cavant. ego & ferro & lapide patientior sum. neque ullum dominae meae limen tam est durum, ut deterere possit meum amorem, qui resistit nec cedit minis aut contumeliis. hoc enim est *restat*. sic alibi,

Dum pugnant Danaï, dum restat barbarus Hector.

ipse Scaliger *dominae* legebat, quum scriberet *Notas* in Varronis libros de R. R. quod vero ibi vult *sublimen*, una voce, notare inferius limen; quum sit valde verosimile; non parum juvat meam expositionem. Beroaldus *sublimen* (nam & ipse conjungit) pro superbia capit, & a *sublimando* derivat. saniora sunt, quae apud Turnebum leguntur L. 17. Advers. C. 11.

60. INVITIS IPSE REDIT PEDIBUS] Theod.

Marcilius ad Horat. Epod. 11, refingit nobis *invitus*. *Videlicet*, inquit, *ipse redire non vult, sive invitus redit, sed pedes eum referunt*. non eo haec adscribo, ut retellam, (sunt enim nimis quam puerilia) sed ut videat juvenis in quae praecipitia abripiat viros cetera eruditos inconsultus mutandi pruritus. pro *ipso* habet Groninganus *sepe*. quod non attendendum.

61. TU QUOQUE, QUI PLENO FASTUS ASSUMIS AMORE] Nic. Heinsius legebat, *quod pleno f. a. a. ut rō quod sit pro quamvis*. & sic ante Heinsium Palmerius. non male: sed nec vulgata male habet. Tibullus L. 1. Eleg. 6.

At tu, qui potior nunc es, mea farta cavoso noster L. 1. Eleg. 21.

Tu, qui consortem properas evadere casum.

64. QUUM SAEPE IN PORTU FRACTA CARINA NATET?] sic libro 3. Eleg. 5, *fallit portus & ipse fidem*. Schoppius L. 3. Verif. C. 10, magno ambitu reponit *quam*, id est, *antequam*: & in eo mirifice sibi placet. quod si ei largiamur, jam dicit Propertius: an quisquam vota perfolvit in mediis procellis, *antequam* in portu naufragium fecerit? *satis* fuerat tacere.

66. SEPTIMA QUAM METAM TRIVERIT ANTE ROTA] idem ille Heros ibidem loci reponit *ante*, pro *ante*. quod jam ante duo saecula tribulibus suis persuaserat Ant. Volsci funginum caput. tu cave credas. loquitur Propertius eodem quo Virgilius modo, Aen. L. 4.

*Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat,
 Vel pater omnipotens adigat me fulmine ad
 umbras,
 Pallentis umbras Erebi noctemque profun-
 dam,*

Ante

Mendaces ludunt flatus in amore secundo.

Si qua venit fero, magna ruina venit.

Tu ramen interea, quamvis te diligat illa,

70

In tacito cohibe gaudia clausa sinu.

Namque in amore suo semper sua maxima cuique

Nescio quo pacto verba nocere solent.

Quamvis te per saepe vocet, semel ire memento.

Invidiam quod habet, non solet esse diu.

75 At

Ante pudor quam te violo, aut tua jura resolvo.

hunc quoque locum adducit Schoppius. quid ni? nam & Turnebus observaverat L. 26. Adv. C. 5. de ipsa re videre debes On. Panvinium L. 1. de Ludis Circensibus C. 14. ubi pessime legitur,

Septima quam meta triverit arte rotam.

67. MENDACES LUDUNT FLATUS IN AMORE SECUNDO.] bene Nic. Hcinsius restituit, *Secundo*, Not. ad Ovid. L. 1. Art. Amat. v. 715. hoc est, quod paullo superius habuimus, *pleno amore*.

74. INVIDIAM QUOD HABET, NON SOLET ESSE DIU.] egregie Papinius, in re minus ludicra, L. 5. Silv. 1.

*Quisnam impacata consanguinitate ligavit
Fortunam invidiamque Deus? quis iussit ini-
quas*

*Aeternum bellare Deas? nullamne notabit
Illa domum, torvo quam non haec lumine
figat*

*Protinus, & saeva perturbet gaudia dextrae
nec minus pulcre Seneca Her. Oct.*

Tu quicumque es, qui sceptrum tenes,

Licet omne tua vulgus in aula

Centum pariter limina pulset:

Cum tot populis stipatus eas,

In tot populis vix una fides.

Tenet auratum limen Erynnis,

Et cum magnae patuere fores,

Intrant fraudes, cautique doli,

Ferrunq; latens. cumque in populos

Prodire parant, comes Invidia est.

Noctem quoties summo vet Eos,

Rogem toties credite nasci.

sed propius ad nostrum poetam Marcellus Palingenius in Cancro, sive Zodiaci libro quarto:

Invidia est etiam multum metuenda, secundis

Quae semper rebus dirum miscere venenum

Nititur: invidiam moneo timeatis amantes.

plura istic sequuntur, sed suffecerit indicasse. Palingenius quum nomino, non possum non mirari iudicia hominum doctorum tam benigna de poemate tam non bono. Versus sunt incomiti; dictio nihil minus quam nitida; crebri contra artem metricam lapsus; inventio inepta ac puerilis, saepe etiam impia, ubi Christianae rei mysteria cum fabulis antiquorum turpiter commiscet. ut jam nihil de moribus dicam, quos similes habet pulipremonis Faventii. ejus rei fidem faciet cantilena pastoralis, quae legitur sub initium libri 4.

*O flos Dardaniae, puer o dilecte Tonanti,
Pocula qui superis spumantia nectare misces,
Cede polo &c.*

sed quis patienter ferat hominem tam putide nugantem de suis spiritibus circa orbem Lunae habitantibus, Sarracilo, & Sathiele, & Jana, & Remisse? qui miseri, quamvis Dii sint, coguntur hominibus servire, annulo, aut vitro inclusi. hinc tamen noster ille sesquipoeta elicit mirificum argumentum, quo tueatur animae humanae immortalitatem. audi Sarracilum philosophantem:

Est nobis socius illic qui dicitur AMMON;

*Hunc sibi servitio adstrictum, magicaque co-
ctum*

*Arte tenet juvenis quidam, cui Narnia tel-
lus*

*Est patria, Ursinique colit qui Praesulis au-
lam.*

*O quanta est hominum generi concessa potes-
tas:*

Coguntur divi. Vobis hinc scire licebit

Divinas animas vestras, & morte carere.

Nam si nil vestri superesset, si moreretur

*Vestra anima, ut corpus moritur: quid ju-
ris haberet*

- 75 At vos, qui officia in multos revocatis amores,
 Quantum sic cruciat lumina vestra dolor?
 Vidistis pleno teneram candore puellam:
 Vidistis fusco. dulcis uterque color.
 Vidistis quamdam Argiva prodire figura:
 80 Vidistis nostras. utraque forma rapit.
 Illaque plebeio, vel sit sandicis amictu:
 Haec atque illa mali vulneris una via est.
 Quum satis una tuis infomnia portet ocellis,
 Una sit & cuivis femina multa mala.

*In superos tam vile animal, tam frivola
 imago?*

*Si foret in vobis nil sanctum, quomodo divi
 Tanti hominem facere, aut homini succum-
 bere possent?*

*Ipse etiam quandoque fui servire coactus
 Germano cuidam, crystalli in corpore clau-
 sus:*

*Sed me barbarus tandem fraterculus illis
 Exemit vinclis, & fracto carcere fugi.*

deinde Remisses aliquid differit super con-
 tentionibus papae Clementis ac Martini Lu-
 theri, postquam dixisset Sathiel, hac ipsa
 nocte esse sibi quosdam Romanos proceres
 ad arcum trahendos. quibus rebus diligen-
 ter perpensis, sapientissime, ut omnia, pro-
 nuntiat Vir Clarissimus Petrus Baclius: *Ses
 pensées ne sont pas toutes d'une nature à pouvoir
 plaire aux Protestans: il pouvoit trop loin quelque-
 fois les objections des libertins, & les étale d'une
 manière qu'il remouvoit qu'il ne les condamnoit pas.
 A cela près son Zodiaque est rempli de bonnes cho-
 ses, & d'une satire bien philosophique contre les
 mauvaises mœurs, & contre les faux préjugés.
 exspecto ut aliquis tantumdem dicat super
 Comite de Gabali.*

77. VIDISTIS PLENO TENERAM CANDORE

PUELLAM] noster primus, cum Borrichia-
 no, plenam tenero candore. quod non ita pla-
 cet. tales puellas signantissima voce niveas
 vocat Naso.

78. DUCIT UTERQUE COLOR] Scaliger
 sic edidit, & probavit Lipsius. sed potior
 pars librorum habet, dulcis uterque color.
 quidam etiam, gratis: quod est glossema
 rōi dulcis. non debebat ea vox mutari: ne-
 que enim temere aliam reperies signantio-
 rem in re blanditiarum.

81. ILLAQUE PLEBEJO, VEL SIT SANDICIS
 AMICTU] id est, inquit Passeratius, togata,
 vel palliolata, non institam gestans. minus re-
 cte. dicit poeta, Sive sit vilis & plebeja,
 sive nobilis & sumtuosa. plebejus amictus
 erat pullus, quod notissimum: eum opponit
 purpurae, cocco, sandici. de infita nihil
 erat opus monere, quam licet non gesta-
 rent professae licentiae scorta, tamen non
 abstinebant pretiosis istis coloribus. Seneca
 L. 7. Nat. Quaest. C. 31. colores meretricios,
 matronis quidem non induendos, viri sumimus.
 eos colores, & sua & poetica venustate ef-
 florescentes, non sine multa voluptate con-
 spicies apud Nasonem L. 3. Art. Amat. v.
 170. lqq.

Vidi te in somnis fracta, mea vita, carina
 Ionio lassas ducere rore manus,
 Et quaecumque in me fueras mentita, fateri:
 Nec jam humore graves tollere posse comas.
 5 Qualem purpureis agitatum fluctibus Hellen,
 Aurca quam molli tergo vexit ovis.

Quam

1. VIDI TE IN SOMNIS] unus liber, *Vidi te in somnis*, numero minus molli, minusque venusto. pari modo Tibullus affectus est L. 3. Eleg. 6.

Ergo ego qui toties fallacis verba puellae Conqueror.
 & lib. eodem Eleg. 2.

Ergo ego quum tenuem fuero mutatus in umbram.

utrobique istud ego abest a membranis castigatioribus. quantum somniorum fidei tribuerint veteres illi, non attinet dicere. sed & viros graves, sapientes, longo magnarum rerum usu detritos, eadem insania teneri quis non indignetur? vide mihi Plinium juniorem L. 1. Epist. 18, & simul Suetonii Tranquilli superstitionem ridiculam. Lactantius de mortibus persecut. C. 30. ubi de Maximiani scelere in generum Constantinum cogitato: *Surgit illa nocte intempesta, videt omnia insidiis oportuna. Rari excubitores erant, & ii quidem longius, quibus tamen dicit, vidisse somnium, quod filio suo narrare vellet. sed fidem omnem excedit Claudii imperatoris superstitio crudelis, quam videre potes apud Suetonium in ejus Vita C. 37.*

2. IONIO LASSAS DUCERE RORE MANUS] elegantia antiqua, *Ionio rore*, pro summa maris aqua recte hic capit Passeratius. Apulejus L. 1. Metam. *nequid satis extremis labiis summum aquae rorem attingerat, & jugulo ejus vulnus debiscit in profundum patorem.* L. 4. *proximas oras reflii litoris petiit, plantisque roseis vibrantium fluctuum summum rorem calcavit.* L. 11. *miratus deae potentis tam claram praesentiam, marino rore repperit, magnisque imperiis ejus intentus, monitionis ordinem recolebam.* L. 4. *Dea, quam caeruleum profundum peperit, & ros spumantium fluctuum educavit.*

est alioqui ros simpliciter aqua, etiam illa quae fundum radit. Petronius:

Has inter ludebat aquis errantibus amnis Spumeus, & querulo versabat rore lapillos.
 Lucretius L. 1.

Sic ita forte putas, ignis terraeque coire Corpus, & aërias auras, roremque liquorum.

5. PURPUREIS AGITATAM FLUCTIBUS HELLEN] *agitatum* habent Colbertini duo; duo nostri; Borrichianus; & Groninganus. ut jam nihil sit opus insulso isto *agitavit*. fluctus autem pulcherrime dixit *purpureos*, nam hic est color maris agitati. Cicero L. 1. Quaeft. Academ. *Quid mare, nonne caerulescit, at ejus unda, quum est pulsa remis, purpurascit.* notat alioquin ea vox pulcrum, nitidum, splendidum. Albinovanus:

Brachia purpurea candidiora nive.
 Papinius L. 7. Thebaid.

Viderat Inachias rapidum glomerare cohortes Bacchus iter: genuit Tyriam conversus ad urbem,

Purpureum tristi turbatus pectore vultum.
 Lutatius: PURPUREUM. pulcrum. multa hic comminiscitur Passeratius, quae non sunt magnae rei. tu potius vide Torrentium ad Horat. L. 4. Od. 1. v. 10. & stupendae eruditionis opus Ger. Jo. Vossii Instit. Orat. L. 4. p. 245. tum quae nuper prodire Urbani Chevraei opuscula miscellanea p. 250.

6. MOLLI TERGORE VEXIT OVIS] *molli vellere*, unus Colbertinus. ita & Naso L. 2. Amor. Eleg. 11.

Prima malas docuit, mirantibus aequoris undis,

*Peliaco pinus vertice caesa vias:
 Quae concurrentes inter temeraria cautes,
 Conspiciam sulvo vellere vexit ovem.*

Y 3 sonum

Quam timui, ne forte tuum mare nomen haberet,
Atque tua labens navita fleret aqua?

10 Quae tum ego Neptuno, quae tum cum Castore fratri,
Quaeque tibi excepi tum Dea Leucothoe?

At tu vix primas extollens gurgite palmas
Saepe meum nomen jam peritura vocas.
Quod si forte tuos vidisset Glaucus ocellos,
Effes Ionii facta puella maris.

15 Et tibi prae invidia Nereides increpitarent,
Candida Neseë, caerulea Cymothoe.

Sed tibi subsidium delphinum currere vidi,
Qui, puto, Arioniam vexerat ante Iyram.

Jam-

sonum si spectes, suavius hoc est quam illud, propter geminatam liquidam, tum & propter alliterationem ex modico intervallo. sed tergo hic positum pro tergo videtur. quas voces fere confundi docent veteres magistri, Servius, Fl. Charisius, & Fl. Caper.

8. TUA LABENS NAVITA FLERET AQUA] Groninganus, *moerens navita*. praecipit mihi vulgata. *labi* nostro est navigare. ridicule Passeratius; excidentem aut excussum navi, hic somniabat: quamquam & alteram notionem agnoscit. noster L. 1. Eleg. 17.

Si quando vestras labens amor attingit undas. sic & Cicero in Arateis, quod observavit Turnebus L. 8. Advers. C. 17. hinc est ad *labi*, adpellere: quo verbo Virgilius creber est, quodque Servius recte refert ad celeritatem.

10. TUM DEA LEUCOTHOE] libri fere, *jam Dea*. quod Lipsius probabat L. 5. Ant. Lect. C. 20. & Gebhardus, atque alii. perperam. omnis elegantia consistit in trina illa repetitione voculae *tum*, quam corrumperant fatui librarii. accedit quod neque ipsi Castores semper fuerunt Dei, non magis quam *Leucothoe*: ita enim scribendum esse jam alii docuerunt, non *Leucothoe*.

15. ET TIBI PRAE INVIDIA NEREIDES INCREPITARENT] quia nonnullae membranae habent *ob invidiam*, non dubitavit Gebhardus vulgatae lectionem pro supposititia habere. si Cajo idem juris quod Sejo, ego de integritate istius Gebhardinae valde dubito: video enim vulgatam a melioribus li-

bris firmari, & sic loqui solere Romanos illos veteres. Terentius Eun. Act. 1. Sc. 2. *Credo, ut sit, misera prae amore exclusi hunc foras.* Cicero pro Milone: *Sed finis sit. neque enim prae lacrimis jam loqui possum: Et hic se lacrimis defendi verat.* Livius L. 31. C. 24. *Sed Cynosarges Et Lyceum, Et quidquid sancti amoenae circa urbem erat, incensum est, dirutaque non recta solum, sed etiam sepulcra: nec divini humanive juris quidemquam prae impotenti ira est servatum.* Sosp. Charisius L. 2. Infit. Grammat. Prae, praepositio diversas habet significationes. ---- significat Et propter: prae illo, hoc est, propter ipsius virtutem. quamquam ibi videtur excidisse locus alicujus veteris scriptoris.

16. CANDIDA NISEE] scribe Neseë, praecunte ex Gracis Passeratio. atque ita recte scribitur apud Virgilium L. 4. Geor. v. 338.

17. SED TIBI SUBSIDIO DELPHINUM CURRERE VIDI] unus noster, Borrichianus, & membranae Comelini, *Sed tibi subsidium d. e. v. eleganter & vere.* sic L. 3. Eleg. 5. *Natura insidius pontum subseravit uoar.*

18. QUI PUTO ARIONIAM VEXERAT ANTE IYRAM] Nobilitatis eruditae gloria J. Douza ad marginem sui libri notavit, Joan. Auratum maluisse, *Qualis Arioniam*: non inepte. sed fuerunt inter veteres, qui totum hoc miraculum ad veram historiam traherent, minime ad fabulam. inter eos videtur esse & noster, propter hoc ipsum *puto*. videndus diligentissimus de la Cerda ad Virgil. Eclog. 8. v. 56. imo daemonium illud homi-

ovid. in Epist. Ariadnis.
fleret nomen, the-
son, ut loquere
labere dante.
idem in Epist. Sappho.
Huc adit, inquit
simis formos, vela
blat nostros.

- Jamque ego conabar summo me mittere saxo,
 20 Quum mihi discussit talia visa metus.
 Nunc admirentur, quod tam mihi pulcra puella
 Serviat, & tota dicar in urbe potens.
 Non, si Cambyssae redeant, & flumina Croesi,
 Dicat: De nostro surge poëta toro.
 25 Nam mea quum recitat, dicit se odisse beatos.
 Carmina tam sancte nulla puella colit.
 Multum in amore fides, multum constantia prodest.
 [Qui dare multa potest, multa & amare potest.]
 Seu mare per longum mea cogitet ire puella,
 30 Hanc sequar, & fidos una aget aura duos.
 Unum litus erit sopitis, unaque tecto
 Arbor, & ex una saepe bibemus aqua.
 Et tabula una duos poterit componere amantes,
 Prora cubile mihi, seu mihi puppis erit.
 35 Omnia perpetiar, saevus licet urgeat Eurus,
 Velaque in incertum frigidus Auster agat.
 Quicumque & venti miserum vexastis Ulyxen,
 Et Danaum Euboico litore mille rates.

Et

hominis Jos. Scaliger veram fuisse historiam, non fabulam, asserit ad Eusebium p. 84. edit. noviss. sed in temporis exputatione adversantem sibi habet Salmasium Exercit. Plin. p. 98. de Icadio, Apollinis & Nymphae Lyciae filio similem fabellam narrat Servius ad L. 3. Aen. v. 332.

21. NUNC ADMIRENTUR] videtur hic aliquid excidisse: certe sequentia non satis commode cohaerent cum praecedentibus. an ideo de Cynthiae amore tam superbe gloriatur, ut dicat eam sibi *servire*, quia per somnium voluit se praecipitem in mare mittere ex desperatione? est omnino lacuna.

22. TOTA DICAR IN URBE POTENS] elegantissime. *amant aimé*. Catullus: *Sis felix, Caeli, sis in amore potens*. selectissimis exemplis hanc locutionem illustrat felicissimus ille Musarum pullus Nic. Heinsius Not. ad Ovid. L. 2. Amor. Eleg. 2. v. 30. & ad L. 4. Metam. v. 325.

23. SI CAMBYSSAE REDEANT] loquitur de Pactolo, quondam aurum vehente, sed tunc

exhausto. ideo recte dicit *redeant*. Strabo L. 13. *Ex Imolo Pactolus defluit, qui antiquitus ramenta auri secum deferebat copiose: unde Croesi & ejus majorum divitias nomen celebre habuisse tradunt: nunc defecerunt ramenta*. id & nostra, & patrum, atque avorum memoria factum scimus in multis Americae fluminibus, olim opulentissimis.

28. QUI DARE MULTA POTEST, MULTA ET AMARE POTEST] versus plane alienus a mente poëtae, quique subruit & evertit sententiam priorem, tum & totum illud quod deinceps sequitur. solebant isti nebulones barbarorum temporum, si lacunam hic illic offenderent, eam explere; idque vel de suo, quod multoties factum, vel consutus ex aliquo antiquiore lacinis. hic ipse versiculus effictus est ex Ovidio L. 3. Amor. Eleg. 8.

Imperat ut captas, qui dare multa potest.

36. FRIGIDUS AUSTER] Passeratius e suis libb. *turbidos*. nostri nihil mutant: neque adeo multum refert, quum utrumque epithe-

tum

Et qui movistis duo litora, quum rudis Argus

40

Dux erat ignoto missa columba mari.

Illam meis tantum non usquam desit ocellis,

Incendat navem Jupiter ipse licet.

Certe

tum habeat suos patronos. Virgilius L. 4. Georg.

Frigidus ut quondam silvis immurmurat Auster.

Horatius L. 3. Od. 3.

Auster

Dux iniqui turbidus Hadriae.

39. ET QUI MOVISTIS DUO LITORA] nescio unde rancidum istud *dua* cruerit Passeratus. in omnibus nostris est *duo*. videndus eruditissimus Vossius L. 2. de Analog. C. 6. plurimi enim syllabae modulo timuerunt, quamquam frustra. observaverat & Marius Corradus lib. 3. de L. L. sed paucula quaedam prae Vossii autumitate. *dua* quo tempore scripserint aut dixerint mortales, nec inquirendum arbitror.

39. QUUM RUDIS ARGÛS DUX ERAT, IGNOTO MISSA COLUMBA MARI] omnes membranæ habent, cum raris *Argo*: quem errorem Volscus feliciter emendavit. *rudis* dicitur, quia numquam navigaverat. Lucanus L. 3.

quorumque labore

Thessalus Aemoniam vomer profcindit Iolcon.

Inde laessitura primo mare, cum rudis Argo

Miscuit ignotas temerato litore gentes,

Primaque cum ventis pelagique furentibus undis

Composuit mortale genus.

nostrer L. 3. Eleg. 21.

Qua rudis Argoa natat inter saxa columba

In faciem prorae pinus adacta novae.

sic Catullus mare dixit *rude*, quod nondum navigia esset passum:

illa rudem cursu prima imbuat Amphirriten.

Columbae Argonautarum ducis meminit etiam Ovidius *Diris* in *Ibin*, v. 267.

Qualis & ipse fuit, quo praecipiente columba

Est data Palladiae praevia duxque rati. de Phineo loquitur, Paphlagonum rege; qui Iasonem edocuit, ne navis inter concurrentes Symplegadas elideretur, ut columbam praemitteret, atque ejus volatum sequeretur. auctor Apollonius Rhodius L. 2.

Argonaut. v. 328. quem certo quodam consilio sequi noluit Valerius Flaccus L. 4. sic enim ibi Phineo, jam non caecus:

Di tibi progresso propius, Di forsitan ipsi

Auxilium mentemque dabunt. ast ipse juvare

Ausa quibus monitis possum tua? quippe per altum

Tenditis, unde procul venti, procul unde volucres,

Et pater ipse maris pavidas detorquet habenas.

dixi, certo consilio: nimirum quo locum faceret miraculo majori. de columbis itinerum ducibus saepe veteres scriptores; etiam qui Historias condiderunt. Vellejus L. 1. C. 4. *Nec multo post Chalcidenses, orti, ut praediximus, Atticis, Hippocle & Megasthene ducibus Cumas in Italia condiderunt.* Hujus classis cursum esse directum alii columbae antecedentis volatu ferunt; alii nocturno aeris sono, qualis Cerealibus sacris cieri solet. Pars horum civium magno post intervallo Neapolim condidit. Papinius L. 3. *Silv.* 5, hinc scenam suam opportune instruxit:

Nostra quoque haud propriis tenuis, nec rara colonis

Parthenope, cui mite solum trans aequora vetulae

Ipse Dionea monstravit Apollo columba.

Auctor Panegyrici ad Pisonem, quem Lucanum faciunt:

Testis Acidalia quae condidit alite muros

Euboicam referens foecunda Neapolis arcem.

& liquidissimus ille Musarum cygnus, solo tempore veteribus minor, Aetius Sincerus Sannasarius L. 2. Eleg. 9.

Nec tamen hoc Grajis cecinit Deus ipse carinis,

Praevia nec lato missa columba mari.

41. NON UMQUAM DESIT OCELLIS] puto fuisse a poetae manu non usquam. ita certe requirere videntur superiora. Virgilius L. 2. Aen.

Nusquam abero, & tutum patrio te limine sistam.

Tercen.

- Certe iisdem nudi pariter jactabimur oris,
 Me licet unda ferat, te modo terra tegat.
 45 Sed non Neptunus tanto crudelis amori,
 Neptunus fratri par in amore Jovi.
 Testis Amymone, latices quum ferret in arvis
 Compressa, & Lerne pulsa tridente palus.
 Jam Deus amplexu votum persolvit: at illi
 50 Aurea divinas urna profudit aquas.
 Crudelem & Boream rapta Orithyia negabit.
 Hic Deus & terras & maria alta domat.
 Crede mihi, nobis mitescet Scylla, nec umquam
 Alternas revomet vasta Charybdis aquas.
 55 Ipsaque fidera erunt nullis obscura tenebris.
 Purus & Orion, purus & Haedus erit.

Quod

Terentius Eunuch. Act. 2. Sc. 3.

----- occidi.

Neque virgo est usquam: neque ego, qui il-
 lam e conspectu amisi meo.

Tibullus L. I. Eleg. 3.

----- non hic mihi mater,

Quae legat in maestos ossa perusta sinus.

Non soror, Assyrios cineri quae dedat odores,
 Et fleat effusis ante sepulcra comis:

Delia non usquam.

50. AUREA DIVINAS URNA PROFUDIT AQUAS] liber Groninganus, Borrichianus, & nostri duo, ac Vaticanus Livinejo inspectus, habent *profudit*. neque aliter Scaligeri codex. illud *refudit* est ab iis qui credebant pro in compositis non posse corripi. Passeratius malebat *Aerea*, pro *Aurea*: eo quod aurum non bene videatur convenire simplicitati eorum temporum. sed hoc dandum erat magnificentiae poeticae, praesertim in virgine regia. Ovidius fecit in Hypocnemestra, eisdem fere aetatis heroina:

Undique collucent praecinctae lampades auro.

imo & purpuram addidit:

Purpureos laniata sinus, laniata capillos,

Exiguo dixi talia verba sono.

mox etiam, quanta fuerit opulencia Inachi, ostendit in filia Io:

Quaeque modo, ut possis etiam Jove digna
 videri,

Dives eras; nuda nuda recumbis humo.

51. ORITHYIA NEGAVIT] Livinejus repo-

nit *negabit*. quod aptius videbitur pressius examinanti.

53. CREDE MIHI, NOBIS MITESCET SCYLLA] Gebhardus e codice Palat. & nobis, quod non displicet.

54. ALTERNANTE VORANS VASTA CHARYBDIS AQUA] meliorem & concinniorem lectionem profert Passeratius, *Alternas revomet vasta Charybdis aquas*. librum ipse non nominat: sed quamvis in nullo extaret libro, esset tamen ita formanda ex ipsis ductibus literarum. vulgata nihil sani habet: nec puto facile quis explicaverit. noster L. 3. Eleg. 10.

Scyllaque, & alternas scissa Charybdis aquas.

Ovidius Epist. Medcae:

Quaeque vomit fluctus totidem, totidemque
 resorbet,

Nos quoque Trimacriae supposuisset aquae.

Virgilius L. 3. Aen.

Dextrum Scylla latus, laevum implacata Charybdis

Obsidet, atque imo barathri ter gurgite vastos

Sorbet in abruptum fluctus, rursusque sub auras

Erigit alternos.

vide Homerum L. 12. Odyss. v. 235. quem locum tantopere admiratus est Horatius in Arte Poetica, optimus censor in libro optimo.

Z

57. QUOD

- Quod mihi si ponenda tuo sit corpore vita,
 Exitus hic nobis non inhonestus erit.
 At vos incertam, mortales, funeris horam
 60 Quaeritis, & qua sit mors aditura via:
 Quaeritis & caelo Phoenicum inventa sereno,
 Quae fit stella homini commoda, quaeque mala:
 Seu pedibus Parthos sequimur, seu classe Britannos:
 Et maris & terrae caeca pericla viae.
 65 Rursus & objectum fletis capiti esse tumultum,
 Quum Mavors dubias miscet utrimque manus.
 Praeterea domibus flammam, domibusque ruinam:
 Neu subeant labris pocula nigra suis.
 Solus amans novit, quando periturus, & a qua
 70 Morte: neque hic Boreae flabra, neque arma timer.
 Jam licet & Stygia fedeat sub arundine remex,
 Cernat & infernae tristitia vela ratis:
 Si modo clamantis revocaverit aura puellae,
 Concessum nulla lege redibit iter.

57. QUOD MIHI SI PONENDA TUO SIT CORPORE VITA.] Passeratius & Livinejus exponunt, Quod si pro te mihi sit moriendum. male. vide quae jam notavi ad L. 1. Eleg. 6. v. 26. & ad hujus libri Eleg. 7. v. 98. iis adde locum unice huc facientem purissimi nequam Petronii, ab hisce verbis, *Ecce jam ratem fluctus evertet: ecce jam amplexus amantium iratum dividet mare.* &c. nam fat est indicasse. talem vero exitum astris imputat J. Firmicus L. 8. C. 7. quod si benevolae (Pleiades) simul cum malevolis hunc eundem locum aequata radicatione respexerint; aut ex venerea voluptate, aut ex nimio cibo, inter epulas & pocula, sine aliqua lamentatione, mors illis amoena proveniet.

67. DOMIBUS FLAMMAM, DOMIBUSQUE RUINAM.] flammam, ruinas, Groninganus. Petronius: *illum Diis vota reddentem Penatum suorum ruina sepelit.*

68. NEU SUBEANT LABRIS POCULA NIGRA TUIS.] quomodo tuis, quum dixerit, *At vos mortales?* reponere suis. cujus elegantissimae locutionis usum optime ostendit Nic. Heinsius Not. ad Ovid. Epist. Hel. v. 251. Casp. quoque Barthius aliquid attulit ad Papin. L. 4. Thebaid. v. 836.

73. SI MODO CLAMANTIS.] Groninganus, *Si modo damnatum.* perperam. pulcre ad rem Statius L. 3. Silv. 5. ad Claudiam uxorem:

Qualem te nuper Stygias modo raptus ad undas,

*Cum jam Lethaeos audirem cominus amnes,
 Adspexi, tenuisque oculos jam morte natantes.*

*Scilicet exhausti Lachesis mihi tempora fati
 Te tantum miserata dedit, Superique potentes*

Invidiam timere tuam.

73. REVOCaverit AURA PUELLAE.] aura est favor, metaphora ab vento secundo desumpta. inde popularis aura. Horatius L. 1. Od. 5.

Qui nunc te fruitur credulus aurea,

Qui semper vacuum, semper amabilem

Sperat, nescius aurae

Fallacis.

Commentator: AURAE. mutabilitatis femininae. Parisinus Oedipus exponit statum vocis puellae. pejus etiam alii ad odorem retulerunt. Cur non potius ad halitum & anhelitum Cynthiae, ore legentis supremam poetae sui animam? Certe huc trahere potuissent

sent inscriptionem, quae apud Reinesium
exstat Classe I. 118.

AESCULAPIO. ET. SA
NITATI.

L. CLODIVS. HERMIPPVS

QVI. VIXIT. ANN. CXV. D. V.

PVELLARVM. ANHELIV

QVOD. ETIAM. POST. MORTEM. EIVS

NON. PARVM. MIRANTVR. PHYSICI

IAM. POSTERI. SIC. VITAM

DVCITE.

quamquam jocularis ea est, neque magnam
praeferre videtur vetustatem. Componere
tamen potes cum Secundi nostri Baſio 13.
cujus initium,

Languidus e dulci certamine, Vita, jacobam.
quodque magno se vindice tuctur, Caesare
Rudolpho Habsburgico. is (Cuspinianum
audis) senio confectus hectica febre corripieba-
tur: ob id solebat Baronum ac nobilium princi-
pumque uxores, filias, & puellulas, saepe ad
convivium vocare, & maritis etiam praesenti-
bus eas exosculari, dicens, se non posse praesen-
tius invenire remedium, quo corpus suum vege-
tius redderet, quam animas virginum dulces,
& suavolentes spiritus ex ore puellarum hau-
rere.

74. CONCESSUM NULLA LEGE REDIBIT
ITER] rō nulla lege exponit Passeratius, sine
ediſto. pessime. redibit iter quod nulla lex
redire concedit. irremeabile vocant poetæ.

X X I.

Jupiter affectae tandem miserere puellae:
Tam formosa tuum mortua crimen erit.
Hoc tibi vel poterit conjux ignoscere Juno.
Frangitur & Juno, si qua puella perit.
5 Venit enim tempus, quo torridus aestuat aër,
Incipit & sicco fervere terra cane.
Sed non tam ardoris culpa est, neque crimina caeli:
Quam toties sanctos non habuisse Deos.

Hoc

3. HOC TIBI VEL POTERIT CONJUX IGNO-
SCERE JUNO] huc revocavi duos versiculos,
loco suo motos, praecedente Passeratio. Geb-
hardus legit ex cod. Palat. poterit commune
ignoscere. i. e. vetus ac solenne istud tuum.
male. rem adeo aequam se orare credit poë-
ta, ut ipsa quoque Juno, quamvis Jovis u-
xor, & formosis omnibus valde infesta, non
possit in ea offendi. neque enim otiosum est
illud conjux: quo se titulo exutam indigna-
tur apud Senecam ac fremit Deorum regina,
Herc. Fur.

*Soror Tonantis (hoc enim solum mihi
Nomen relictum est) semper alienum Jovem,
Ac templa summi vidua deserui aetheris.*

6. INCIPIT ET SICCO FERVERE TERRA

CANE] Groninganus, Incipiunt sicca fervere
rura cane.

7. SED NON TAM ARDORIS CULPA EST]
bona pars librorum, Sed nec tam ardoris. cre-
do ne bis geminarent rō non. quod tamen
legitur geminatum in editionibus primis.

8. QUAM TOTIES SANCTOS NON HABUIS-
SE DEOS] elegans usus verbi habere. Plautus
Casin. Act. 2. Sc. 2.

Vir me habet pessimum despiciatam modis.
Terentius Eun. Act. 2. Sc. 3.

*illis crucibus, quae nos nostramque adole-
scenciam*

*Habent despiciatam, & quae nos semper omni-
bus cruciant modis,*

Nunc referam gratiam.

Hoc perdit miseram, hoc perdidit ante puellas.

- 10 Quicquid jurarunt, ventus, & unda rapit.
 Num sibi collatam doluit Venus? illa peraeque
 Prae se formosis invidiosa Dea est.
 An contemta tibi Junonis templa Pelasgae?
 Palladis aut oculos ausa negare bonos?
 15 Semper, formosae, non nostis parcere verbis.
 Hoc tibi lingua nocens, hoc tibi forma dedit.
 Sed tibi vexatae per multa pericula vitae,
 Extremo veniet mollior hora die.

10

10. QUIDQUID JURARUNT] Groninganus, *jurantur*. quidam alii, *juratur*. istud prius quum invenisset Palmerius; insolentium, antiquatarum, ac plebejarum vocum magnus amator; statim suo probavit calculo, ac firmatum ivit auctoritate Papinii L. 7. Theb.

Numina captivis etiam jurabere Thebis.
 nec Gebhardus videtur dissentire. ceterum ut scias quam commode Palmerius ceperit mentem Papinii, & quam turpiter abuti sustinuerit credulitate lectoris sui, paullo plenius adducam eum locum. Sermo est Adraffi ad Archemori manes finitis ludis funebribus:

*Nos te lugenti, puer, insciamur Averno,
 Moestaque perpetuis solemnia jungimus astris
 Nunc festina cohors. At si Boeotia ferro
 Vertere recta dabis, magnis tunc dignior aris,
 Tunc Deus. Inachias nec tantum culta per
 urbes*

Numina; captivis etiam jurabere Thebis.

poterat homo ille tam praesidenter securus Hyginum advocare, ita loquentem L. 2. Poet. Astron. C. 15. *Prometheo* [Jupiter] *pro beneficio meritam retulit gratiam, eumque vinculis liberavit: neque id quod fuerat juratus, remisit, vacuum omni alligatione futurum.* sed & hoc inter plebeja Hygini merito relatum est a viris eleganter eruditis.

10. VENTUS ET UNDA RAPIT] solennis formula. Horatius L. 1. Od. 26.

*Tradam protervis in mare Creticum
 Portare ventis.*

Tibullus L. 1. Eleg. 5.

Haec mihi frangebam: quae nunc Eurysque Notusque

Faciat odoratos vota per Armenios.

Lucretius L. 4.

Sed quibus haec rebus novitas confletur, & unde,

Expeditam: tu fac ne ventis verba profundam.

Ovidius Epist. Phyllidis:

*Demophoon, venit & verba & vela dedi-
 sti:*

Vela quoror reditu, verba carere fide.

Catullus Carm. 27.

*Idem nunc retrahis te, ac tua dicta omnia
 factaque*

Ventos inrita ferre & nebulae aërias finis.

Carm. 67.

Dicit: sed mulier cupido quod dicit amanti,

In vento, & rapida scribere oportet aqua:
 ubi quod Gifanius mavult *in vino*, nihil me movet proverbium Graecum.

14. PALLADIS AUT OCULOS AUSA NEGARE BONOS] optime hunc locum illustratum dedit Nic. Heinsius Not. ad Ovid. L. 2. Art. Amat. v. 659. Albricus dicit oculos habuisse *splendidos*, imag. Deor. C. 8. sed inde non est judicare, quo fuerint colore. Heinsium juvat Minucius Felix: *Neptunus glaucis oculis, Minerva caesis, bubulis Juno. caesi autem ad rivos proxime accedunt: qui color pro pessimo habetur. aliquid etiam attulerat Passeratius.*

15. NON NOSTIS PARCERE VERBIS] Gebhardus, non sine ridiculo fastu, *potestis*, pro *potestis*. quod bono jure ei redonavit doctissimus Gronovius L. 4. Observ. C. 22. ostenso simul elegante usu *ros nostis*.

18. EXTREMO VENIET MOLLIOR HORA DIE] Passeratius mallet *aura*, pro *hora*. frustra. Horatius L. 2. Od. 16.

Et

- Io versa caput primos mugiverat annos:
 20 Nunc Dea, quae Nili flumina vacca bibit.
 Ino etiam prima terras aetate vagata est:
 Hanc miser implorat navita Leucotheën.
 Andromede monstribus fuerat devota marinis:
 Haec eadem Persei nobilis uxor erat.
 25 Callisto Arcadios erraverat urfa per agros:
 Haec nocturna suo fidere vela regit.
 Quod si forte tibi properarint fata quietem,
 Illa sepulturae fata beata tuae;
 30 Narrabis Semelae quo sis formosa periclo,
 Credet & illa suo docta puella malo.
 Et tibi Maeonias inter Heroidas omnes
 Primus erit, nulla non tribuente, locus.
 Nunc, utcumque potes, fato gere saucia morem.
 Et Deus, & durus vertitur ipse dies.
 35 Deficiunt magico torti sub carmine rhombi;
 Et tacet extincto laurus adusta foco.

Et

*Et mihi forsân, tibi quod negarit,
 Porriget hora.*

& L. I. Epist. 4.

Grata superveniet, quae non sperabitur, hora.

atque ita compluribus locis.

20. *QUAE NILI FLUMINE VACCA BIBIT*] flumina, duo Regii, unus noster, cum Groningano, & editionibus primis. recte. Ovidius, in eadem fabula, L. I. Metam.

*Proque toro, terrae non semper gramen habenti
 Incubat infelix, limosaque flumina potat.*

Virgilius Eclog. I.

*Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania
 Tigrim.*

21. *INO ETIAM PRIMA TERRAS AETATE
 VAGATA EST*] in tribus libris legitur *terris*. sed nihil debet mutari. quod ostendit imitatione sua Jo. Jovianus Pontanus, antiquis par poeta, L. I. de Stellis:

*Et jam intacta mei superat pars maxima coe-
 pti,*

*Ac nemem calor instigat: juvat alta vagari
 Sidera, & immenso propius succedere coelo.*
 etiam primae editiones terras hoc loco praefereunt. sic *maria ambulare, terra: navigare,*

Cicero dixit L. 2. de finib. C. 34. *Ut si Xerxes, cum tantis classibus, tantisque equestribus & pedestribus copiis, Hellesponto juncto, Athone perpresso, maria ambulavisset, terramque navigasset.*

29. *QUO SIT FORMOSA PERICLO*] elegantius noster secundus, quo sis. & sic ex ingenio correxerat Adr. Behotius L. 2. Apophor. C. 19. addita explicatione non incommoda.

36. *ET JACET EXTINGTO LAURUS ADUSTA FOCO*] revocanda est priscarum editionum scriptura, in quibus *tacet*. neque aliter laudant Lud. Caelius L. 3. C. 7. & Gabr. Humelbergius Comment. ad Q. Serenum Sammonicum, C. 12. erat autem mali ominis si laurus deflagraret tacita, nec clare creparet. Ovidius L. I. Fastor.

Ara dabat fumos herbis contenta Sabinis,

Et non exiguo laurus adusta sono.

Tibullus L. 2. Eleg. 5.

Haec fuerunt olim. sed tu, jam mitis, Apollo,

Prodigia indomitae merge sub aequoribus.

Ut succensa sacris crepitet bene laurea flammis,

Omne quo felix & sacer annus eat.

- Et jam Luna negat toties descendere caelo;
 Nigraque funestum concinit omen avis.
 Una ratis fati nostros portabit amores
 40 Caerula ad infernos velificata lacus.
 Si non unius, quaeso miserere duorum:
 Vivam, si vivet: si cadet illa, cadam.
 Pro quibus optatis sacro me carmine damno:
 Scribam ego, *Per magnum salva puella Jovem.*
 45 Ante tuosque pedes illa ipsa adoperta fedebit,
 Narrabitque sedens longa pericla sua.
 Haec tua, Persephone, maneat clementia, nec tu
 Persephones conjux saevior esse velis.

Sunt

*At laurus bona signa dedit, gaudere coloni.
 Distendet spicis horrea plena Ceres.*
 cur autem pro insaucto omine haberent laurum tacitam in igne, in causa erat quod id fieret praeter naturam ipsius arboris. Lucretius L. 6.

*Nec res ulla magis, quam Phoebi Delphica laurus
 Terribili sonitu flamma crepitante crematur.*

Plinius L. 15. C. 30. *Laurus quidem manifesto abdicat ignes crepitu, & quaedam detestatione.* inde adagium, quod ex Diogeniano refert Erasmus noster, *Μελύρα βαρὴ δάφνης ἁλώρας κασιπένης.*

38. NIGRAQUE FUNESTUM CONDIDIT OMEN AVIS.] concinit est in Groningano, unoque nostro, & in excerptis codicis Borrichiani. vere. Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 12.

Quis fuit ille dies, quo tristia semper amanti

Omnia non albae concinnuistis aues?

Tibullus L. 1. Eleg. 6.

Hanc volitent animae circum sua fata querentes,

Semper & e tectis strix violenta canat.

Apulejus L. 2. Metam. cum haec etiam loca provinciae famigerabilis adire cuperem, peragrata cuncta Thessalia, fuscis avibus Larissam accessi. nigrae autem aves fere inauspicatae. vid. Plinius L. 10. C. 12. in Regiis est, condidit omen anus. quam veram esse lectionem con-

tendit Barthius Animad. Claudian. L. 1. in Eutrop. 7. 9. vellem etiam offendisset. an & anus dicitur omen condere, quo modo Censor *lustrum?* puto de bubone loqui nostrum. ejus enim gemitum tamquam propinqua mortis dirum nuntium maxime abominabantur. addit tamen Plinius, loco laudato, tamquam grande aliquod arcanum, *Privatorum domibus insidentem plurimis scio non fuisse feralem.*

42. VIVAM, SI VIVET: SI CADET ILLA, CADAM.] blanditiae vulgares. efficacius multo, magisque ad verum amorem, Pamphilus ille Terentianus Hecyr. Act. 3. Sc. 1.

Quoniam modo, Philumena mea, nunc te offendam affectam?

Nam si periculum ullum in te inest, peruisse me una haud dubium est.

44. PER MAGNUM EST SALVA PUELLA JOVEM] apage illepidum illud est. nec vero comparet in melioribus libris. sic L. 4. Eleg. 3.

Salvo grata puella viro.

Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 13.

Servata Naso Corinna.

Virgilius L. 3. Aen.

Aeneas haec de Danais victoribus arma.

& Eclog. 7.

Setosi caput hoc apris tibi, Delia, parvus,

Et ramosa Mycon vivacis cornua cervi.

quod si noster plena oratione voluisset uti, numquam dixisset est; sed ponit, *dedicat*, aut tale quid.

- Sunt apud infernos tot milia formosarum:
 50 Pulchra sit in superis, si licet, una locis.
 Vobiscum est Iole, vobiscum candida Tyro,
 Vobiscum Europe, nec proba Pasiphaë.
 Et quot Iona tulit, vetus & quod Achaïa formas,
 Et Thebae, & Priami diruta regna senis.
 55 Et quaecumque erat in numero Romana puella,
 Occidit. has omnes ignis avarus habet.
 Nec forma aeternum, aut cuiquam est fortuna perennis.
 Longius, aut propius, mors sua quemque manet.
 Tu quoniam es, mea lux, magno demissa periclo,
 60 Munera Dianae debita redde choros.
 Redde etiam excubias divae nunc, ante juvencae:
 Votivas noctes & mihi redde decem.

50. PULCHRA SIT IN SUPERIS SCILICET ILLA LOCIS] legendum *si licet*, quod jam alii monuerunt: deinde *una*, pro *illa*, omnibus libris auctoribus. neque aliter procedit oppositio *tot milia*.

51. VOBISCUM EST IOPE] de hac *Iope* nulla apud veteres memoria est. If. Vossius legit, *Vobiscum Antiope*, ad Catull. p. 237. id quod jam monuerat Passeratius, qui quum profiteatur esse in nonnullis libris, *Vobiscum est Iole*, cur id non admittamus? & sane admittemus, bono illo codice Groningano sponse, in quo liquidis literis *Iole* exara-

tum est. quod & Livinejus observavit. intelliges autem Euryti Oechaliae regis filiam, Herculi adamatam. Beroaldus de *Andromede* somniabat, quae tamen Minervae beneficio in sidera est collocata. at hic sermo erat de inferis.

60. REDDE CHOROS] ita feliciter restituit Scaliger. & Lipsius monuerat L. 5. Ant. Lect. C. 20. ego quoque in octo libris *choros* reperiri. Volscus dicit, abortivo solutam Cynthiam, atque ideo Dianae sacrificasse. unde didicit hunc ritum vervecini generis tenebrio?

XXXI.

- Hesterna, mea lux, quum potus nocte vagarer.
 Nec me fervorum duceret ulla manus,
 Obvia nescio quot pueri mihi turba minuta.
 Venerat: hos vetuit me numerare timor.
 5 Quorum alii faculas, alii retinere sagittas,
 Pars etiam visa est vincla parare mihi.

Sed

I. NOCTE VAGARER] in Groningano est *vagam*. videndus Nonius in *Vagas*. ego tamen nihil muto, quum non soleat noster au-

cupari voces vetustas, ac jam suis temporibus defunctas.

5. ALII RETINERE SAGITTAS] cogitabam ali-

Sed nudi fuerant. quorum lascivior unus,
Arripite hunc, inquit: nam bene nostis eum.

Hic erat: hunc mulier nobis irata locavit.

10 Dixit, & in collo jam mihi nodus erat.

Hic alter jubet in medium propellere: & alter,
Intereat, qui nos non putat esse Deos.

Haec te non meritum totas exspectat in horas:
At tu nescio quas quaeris, inepte, foris.

15 Quae quum Sidoniae nocturna ligamina mitrae

Solverit, atque oculos moverit illa graves:

Afflabunt tibi non Arabum de gramine odores,
Sed quos ipse suis fecit Amor manibus.

Par-

aliquando *tenuere*. sed obstant libri, sensu quoque non incommodo.

7. QUORUM LASCIVIOR UNUS] scribendum videtur *horum*. nam altero abhinc versus quorum habuimus. quae compositio dura est, & infuavis.

9. HUNC MULIER NORIS IRATA LOCAVIT] in uno nostro itemque in Borrichiano est *reliquit*; quomodo fere vulgatae. atqui nihil illo *locavit* erat elegantius, ut certo quasi pretio vexandum Propertium redemerint conducti Cupidines, translatione admodum amoena. & bene exponit Passeratius. Plautus Aul. Act. 1. Sc. 2.

Si Hercle ego te non elinguendam dederò usque ab radicibus,

Impero auctorque sum, ut tu me curvis castrandum loces.

11. AT ALTER, INTEREAT] lege cum MSS. & *alter*. nihil enim disjungitur. tam enim horum utrumvis fieri potest.

13. TOTAS EXPECTAT IN HORAS] i. e. in omnes & singulas horas, tota nocte. Plautus Mil. glor. Act. 2. Sc. 2.

Nam os columnatum poetae esse inaudiri barbaro,

Cui bini custodes semper totis horis accubant.

Lactantius ipso initio libri de mortibus persecutorum: *Audivi Dominus orationes tuas, Donate carissime, quas in conspectu ejus per omnes horas tota die fundis.*

14. NESCIO QUAS QUAERIS, INEPTÉ, FO-

RES] acute Douza P. *foris*. tu nescio quas nugas meretricularum foris quaeris, quam formosissimam Cynthiam languere finas domi. Cicero Accus. 3. in Verr. C. 90. *non circumspiciam, non quaeram foris, cum habeas judices principes civitatis.* elementa I. & E. facillime commutant.

15. SIDONIAE NOCTURNA LIGAMINA MITRAE] Passeratius malebat *Mygdoniae*, contra omnes libros. *Sidonia mitra* est purpurea, ut *Sidonia vestis* supra Eleg. 13. atque id jam ipse monuerat. elegantissimus est Senecae locus Oedip. §. 412. & bene huc faciens:

Te decet vernis comam floribus cingi,

Te caput Tyria cohibere mitra;

Hederave mollem baccifera

Religare frontem:

Spargere effusos sine lege crines,

Rursus adducto revocare nodo.

Turpilius ad Nonium in *Rica*: (non quoricam cum mitra eandem arbitret)

Ducit me secum; postquam ad sedem venimus,

Veneratur Deos; interea aspexit virginem

Inestam in capite ruculam indutam ostrinam.

cujus loci partem posteriorem iterum laudat in *Ostrinam*, idem grammaticus.

17. ARABUM DE GRAMINE ODORES] venustissimus Sannafarius invertit L. 1. Epigr. 63.

unde procedunt aurae,

Quae de Sabaeis messibus nihil spirant.

- 20 Parcite jam, fratres: jam certos spondet amores:
Et jam ad mandatam venimus ecce domum.
Atque ita mi injecto dixerunt rursus amictu,
I nunc, & noctu disce manere domi.
Mane erat, & volui, si sola quiesceret illa,
Visere: at in lecto Cynthia sola fuit.
- 25 Obstupui. non illa mihi formosior umquam
Visa, neque ostrina quum fluit in tunica.
Ibat & hinc castae narratum somnia Vestae,
Neu sibi, neve mihi quac nocitura forent.

Talis

20. ET JAM AD MANDATAM VENIMUS ECCE DOMUM] ecce, quasi opinione citius. Servius ad L. 2. Aen. in somnis ecce ante oculos moestissimus Hector] hac particula utimur quotiens aliquid repentinum volumus indicare. ut: Ecce manus juvenem interea post terga revinctum. Alconius Pedianus in 2. Verrin. Ecce autem] Proprium hoc Ciceronis est in rebus improvisis, quod cum cura Virgilius & legit, & transublit: ut. Ecce autem gemini a Tenedo.

21. ATQUE ITA ME INJECTO DUXERUNT RURSUS AMICTU] in Groningano est direxit rursus amictu, non, ut falso producit Palmerius, direxit. unde tamen ipse valde capitales nugae nugatus est, quas nec referam, nec refellam. Palatinus prior Gebhardi habebat dixerunt. lege cum ingeniosissimo pariter ac felicissimo Nic. Heinsio, ad L. 5. Metam. v. 114.

Atque ita mi injecto dixerunt rursus amictu. veste rursus mihi injecta, ira dixerunt:

I nunc, & noctu disce manere domi.

& hoc quoque sanius, quam noctes. Plautus Trinum. Act. 2. Sc. 2.

Nec penetrarem me usquam ubi esset damni conciliabulum:

Ne noctu irem obambulatam, neu suum admerem alteri.

sed videre debes ipsas magni illius Aesculapii poetarum Notae. Marollius vertit: Ce fut de la sorte qu'ils m'emmenèrent apres qu'ils eurent retrouvè mon manteau. haud facile alibi discas Propertium pallio usum. ideo notari debuit. sed sunt istuc plura: inprimis illud mirificissimum intereat.

26. NEQUE OSTRINA QUUM FLUIT IN TUNICA] bene restituit Fruterius fluit, L. I. Vestim. C. 14. quem idcirco Gebhardus, ut

non necessario ingeniosum, carpere non debebat. noster L. 3. Eleg. 15.

Et feries nudos veste fluente pedes.

Petronius:

quem Lydius adorat

Vestifluus.

sic fluxos vestium Arsacidus vocat Apulejus Florid. L. 1. Aufonius Technop.

Vellera depetit memoralia vestifluus Ser.

ubi vide Jacobi Tollii notam. Tertullianus lib. de Pallio C. 4. Prorsus si quis Menandrico fluxu delicatam vestem humi protrahat, audiatur pone se quod & Comicus. Phaedrus L. 5. Carm. 2: ad quem respexisse potest Tertulliani mens & manus:

Menander nobilis comoediis,

Unguento delibutus, vestitu adfluens,

Veniebat gressu delicato & languido.

Tibullus L. 1. Eleg. 7.

Tunc procul abstinis, quisquis colit arte capillos,

Effluit effuso cui toga laxa sinu.

Auctor Elegiae in obitum Maecenatis:

Lydia te tunica iussit lasciva fluente

Inter lanificas ducere pensa suas.

Ovidius L. 3. Art. Amat.

Haec movet arte latus, tunicisque fluentibus auris

Excipit.

fluit etiam apud alios in fuit mutatum est. Cicero L. 4. ad Attic. epist. 16. res fluit ad interregnum; & est nonnullus odor dictaturae. ibi quoque fuit legebatur ante Paullum Manucium.

27. IBAT ET HINC CASTAE NARRATUM SOMNIA VESTAE] castae Vestae habent omnes libri, quod bene exponit plurimarum Viri literarum Adr. Turnebus L. 7. Advers. C. 26. quare causa non erat, cur illud Beroaldi ac Vollci in casta veste tam calide defenderet Pafsera.

Aa

fera.

- Talis visa mihi somno demissa recenti.
 30 Heu quantum per se candida forma valet.
 Quo tu matutinus, ait, speculator amicae?
 Me similem vestris moribus esse putas?
 Non ego tam facilis: sat erit mihi cognitus unus,
 Vel tu, vel si quis verior esse potest.
 35 Apparent non ulla toro vestigia presso,
 Signa voluptatis nec jacuisse duos.
 Adspice ut in toto nullus mihi corpore furgat
 Spiritus, admissō notus adulterio.
 Dixit, & opposita propellens suavia dextra,
 40 Profilit in laxa nixa pedem solea.
 Sic ego tam sancti custos excludor amoris.
 Ex illo felix nox mihi nulla fuit.

feratius, contra Turnebum. vide sis Gebhardi notam.

29. TALIS VISA MIHI] haec non cohaerent; neque alterum membrum comparationis usquam comparet. quocirca videndum, si levicula, vel nulla potius, immutatione fulciri potest locus labascens:

*Qualis visa mihi somno demissa recenti,
 Et quantum per se candida forma valet!*

cogitabunt homines elegantes, quibus aures sunt poeticae. nam hos tabernarios versifices nihil moramur, non si vel Delphis Boeotii regnum habuerint,

Sceptrumque docta gesserint tumidi manu.

31. QUID TU MATUTINUS] *Quo tu*, Vaticanus Livineji; Borrichianus; Comelini membranae; Groninganus; unus Colbertinus; unus noster. eleganter. Virgilius Ecl. 3.

quo nunc se proripit ille?

adludunt ceteri; ubi quae; cum editionibus primis.

33. SAT ERIT MIHI COGNITUS UNUS] *sat erit*, sufficiet. Papinius L. 7. Thebaid.

adspiciam terras, pacemque jubebo

Omnibus: Ogygio sat erit Tritonia bello.

Tibullus L. 4. si tamen is liber Tibullum auctorem habet:

*Non ego sum satis ad tantae praeconia laudis.
 Gellius L. 5. C. 5. atque ibi Rex contemplatione tanti ac tam ornati exercitus gloriabundus Hannibalem adspicit: Et, Putasne, inquit, conferri posse, ac satis esse credis Romanis haec*

*omnia? tum Poenus, eludens ignaviam imbel-
 liamque militum ejus pretiose armatorum; Satis
 plane, inquit, satis esse credo Romanis haec
 omnia, etiamsi avarissimi sunt. illustrat etiam
 nostrum insignis ille Barthius ad L. 1. Theb.
 Statii §. 270. rō cognitus, vocabulum ne-
 quam, Taubmannus explicatum dedit ad
 Mostellariam Plauti Act. 4. Sc. 2. §. 13. nam
 Passeratius non bene ceperat.*

35. APPARENT NON ULLA TORO VESTIGIA PRESSO] confer lepidam fabulam apud Aristacnetum L. 2. Epist. 22.

38. SPIRITUS ADMISSO NOTUS ADULTERIO] notaverat Douza P. in libri sui margine, *natus. an males, admissi notus adulterii?* Horatius L. 2. Od. 2.

Notus in fratres animi paterni.

41. SIC EGO TAM SANCTI CUSTODE RECLUDOR AMORIS] ita liquide noster secundus, cum Groningano. ego, ut verum fatear, non capio illud *custode*; neque, quo referendum sit, satis perpericio. *custos recludor amoris*, primus noster; Borrichianus; membranae Comelini. *custodis rector*, duo Regii; unus Colbertinus; Palatini Gebhardi; edit. principes. Passeratius refingit, *custos secludor*; aut, *custos ejector*, quia legerat in membranis *rejector*. Gebhardus conjicit, *custos rector*. in rō *recludor* later opinor vera lectio. dele primam literam, habebimus *ecludor*; quod fuerat *excludor*. *custos*, observator, speculator, curiosulus cum oculis emissitius.

XXIII.

Quaeris, cur veniam tibi tardior? aurea Phoebi
 Porticus a magno Caesare aperta fuit.
 Tota erat in spatium Poenis digesta columnis;
 Inter quas Danaï femina turba senis.

5 Hic

3. TOTA ERAT IN SPECIES POENIS DIGESTA COLUMNIS] Tota habet Groninganus. quod firmat Scaligeri liber. deinde omnes membranac, in speciem: unde Nic. Heinſius ingenioſſime, ut ſolebat, formavit, Not. ad Ovid. L. 3. Faſtor. v. 529,

Tota erat in ſpatium Poenis digeſta columnis. tota in ſpatium, pro in totum ſpatium, per omne ſpatium. Spatiari proprie de ambulationibus in porticu. de hac ipſa Naſo L. 2. Amor. Eleg. 2.

*Heſterna vidi ſpatiantem luce puellam,
 illa, quae Danaï porticus agmen habet.*

& L. 3. Eleg. 11.

*Quando ego non ficus lateri ſpatiantis adhaeſi,
 Ipſe tuus cuſtos, ipſe vir, ipſe comes?*

L. 1. Art. Amat.

Tu modo Pompeia lentus ſpatiare ſub umbra.
 ibidem:

*Seu pedibus vacuis illi ſpatioſa teretur
 Porticus.*

L. 2. Triftium:

*Cum quaedam ſpatiantur in hac, ut amator
 eodem*

Conueniat, quare porticus ulla patet?

L. 11. Metam.

*quaerensque per arva piorum
 Inuenit Eurydicem, cupidisque amplectitur ul-
 nis.*

*Hic modo conjunctis ſpatiantur paſſibus ambo.
 noſter hac ipſa elegia:*

*Hoc utinam ſpatiare loco, quodcumque vaca-
 bis.*

& L. 4. Eleg. 8.

*Tu neque Pompeja ſpatiabere cultus in um-
 bra.*

4. INTER QUAS DANAI FEMINA TURBA SENIS] inter quas, inter quas columnas. nam ita diſpoſitae erant Danaïdum imagines, ut ſingulae columnae unam haberent in intercolumniis. auctor Ovidius L. 3. Trift. Eleg. 1.

loco mox producendo. Groninganus habet inter aquas, uti & noſter primus. quod avide, more ſuo, arripiens Palmerius, Continuo, inquit, orditur numerum picturarum. Tota illa turba Danaïdum erat in ſpeciem digeſta inter aquas. Namqui ut illis aquam in dolium pertuſum ingerentibus identidem in orbem labor redeat. quaero, quid eſt in ſpeciem digere? deinde ſtatuae erant, non picturae, iſtae Danaides. neque aquam in illud pertuſum dolium ingerebant, (non enim tangitur ea pars fabulae) ſed ſtabant habitu novarum nuptarum, uti colligere eſt ex antiquo Scholiaſte Perſii Annaeo Cornuto ad Sat. 2. v. 56. Acron tradit quod in Porticu Apollinis Palatini fuerint quinquaginta Danaïdum effigies, & contra eas ſub divo totidem equeſtres filiorum Aegyptii. quam notam, veluti ex ipſo Acrone hauſtam, exſcripſit Joannes Britannicus, tacito Cornuto. ingenioſiſſimus poeta Propertii ſui mentem candidiſſimis aperit verſibus, eo quem modo laudavi loco:

*Inde tenore pari gradibus ſublimis celſis
 Ducor ad intonſi candida templa Dei.*

Signa peregrinis ubi ſunt alterna columnis

Belides, & ſtriſto barbarus enſe pater.

tetigerat etiam initio L. 1. Art. Amat.

*Quaque parare necem miſeris parvulis au-
 ſae*

Belides, & ſtriſto ſtat ſerus enſe pater.

quo loco verbum ſtare omnino de ſtatuis intelligi debet. ſed praecerat proxime,

Nec tibi viſetur quae priſcis ſparſa tabellis

Porticus auctoris Livia nomen habet.

iſtae tabellae in porticu Liviae ſuum Palmerio ſomnium pepererunt. ponebantur autem ſigna & ſtatuae in intercolumniis. Plinius L. 36. C. 15. de M. Scauri theatro: columnae, ut diximus, imae duodequadragenim pedum. Signa aerea inter columnas fuerunt tria miſſa numero.

5 Hic equidem Phoebō visus mihi pulchrior ipso
 Marmoreus tacita carmen hiare lyra.
 Atque aram circum steterant armenta Myronis
 Quatuor artifices vivida signa boves.
 Tum medium Clario surgebat marmore templum,
 10 Et patria Phoebō carius Ortygia.
 Auro Solis erat supra fastigia currus,
 Et valvae Libyci nobile dentis opus.
 Altera dejectos Parnasi vertice Gallos,
 Altera moerebat funera Tantalidos.

Deinde

5. PHOEBO VISUS MIHI PULCHRIOR IP SO] Apollo Palatinus, Scopae opus. Plinius L. 36. C. 5. Scopae laus cum his certat. is fecit Venerem, & Pothon, & Phœthontem, qui Samothrace sanctissimis caerimoniis coluntur. item Apollinem Palatinum. diversus ab eo alter Apollo in bibliotheca Palatina; cujus nobis memoriam servavit antiquus Horatii interpres Helenius Acro, in L. 1. Epist. 3. Caesar sibi in bibliotheca statuam posuerat ad habitum ac staturam Apollinis.

6. MARMOREUS TACITA CARMEN HIARE LYRA] nobilem colorem hinc duxit L. Apulejus L. 2. Florid. in illa bellissima descriptione statuæ Bathylli, quam tyrannus Polykrates Junoni Samiæ dicaverat: *Laeva distantibus digitis nervos molitur; dextera psallentis gestu suo pulsabulum citharæ admovet, ceu parata percudere. Cum vox in cantico interquievit; interim canticum videtur ore tereti semibianibus in conatu labellis eliquare.*

8. MYRONIS QUATUOR ARTIFICIS VIVIDA SIGNA BOVES] legendum *artifices*, h. e. artificiosè elaboratæ, ita ut vivere viderentur ac spirare. Juvenalis Sat. 8.

Fit cum Parrhasii tabulis, signisque Myronis, Phidiacum vivebat ebur.

Petronius: Myron, qui pæne hominum animas ferarumque aere comprehenderat. dicuntur autem hic *artifices boves*, ut Persio *vultus artifex*, Sat. 5.

Et premitur ratione animus, vincique laborat,

Artificemque tuo ducit sub pollice vultum.

Cornutus: *Artificem vult.*] per artem factum, secundum intellectum simulacrorum, quæ ab

artificibus finguntur. Plinius, pulcro illo de lusciniis loco, L. 10. C. 29. *eæ tantæ tamque artifices arguunt a xv. diebus paulatim desinunt, nec ut satigatas possis dicere aut satiatas.* Quintilianus L. 9. C. 4. *jam in certamine armorum, atque in omni palæstra, quid satis recte cavetur ac petitur, cui non artifex motus. & certi quidam pedes adsint?*

9. CLARIO SURGEBAT MARMORE TEMPLUM] in membranis Comelini fuisse Clario testatur Gebhardus. optime hunc locum & restituit Scaliger, & interpretatur.

12. LYBICI NOBILE DENTIS OPUS] ex ebone. quod noster *dentem*, id Martialis modo *cornu* vocat, modo *dentem*. Virgilius ab utroque abstinuit, semper aut *ebur* ponens, aut *elephantum*. est autem magnum certamen inter doctos, utrum pars illa ossea, quæ ex ore elephanti utrumque prominet, debeat *cornu* dici, an vero *dens*. sententias collegit Lud. de la Cerda ad L. 6. Aen. v. 895. cui jungere potes P. Camerarium Medit. Hist. Cent. 2. cap. 96. Ger. Jo. Vossium L. 3. de Idololatr. C. 51. & Wilh. Ern. Tentzelium in Colloquiis Menstruis A. 1696. mense Aprili. quo opere in toto isto ephemeridum genere nihil est neque eruditius neque etiam jucundius.

13. PARNASSI VERTICE] nostri, cum Groningano, *Parnasi*. recte. nam quamvis Græce scribatur per *ss*, tamen ita numquam Latini. videndus Pierius Valerianus ad Virgilio Eclogam 10. v. 11. atque unico tantum semper scribitur in membraneo codice Virgilio sic satis antiquo, quem adservat Athenaci patrii non leve decus P. Francius.

- 15 Deinde inter matrem Deus ipse, interque sororem,
 Pythius in longa carmina veste sonat.
 Illic adspicias scopulis haerere sorores,
 Et canere antiqui dulcia furta Jovis:
 Ut Semela est combustus, ut est deperditus Io:
 20 Denique ut ad Trojae tecta volarit avis.
 Qui videt, is peccat: qui non & viderit, ergo
 Non cupiet: facti crimina lumen habet.
 Quod si nemo exstat, qui vicerit alitis arma,
 Communis culpa cur reus unus agor?
 25 Una contentum pudeat me vivere amica?
 Hoc si crimen erit, crimen amoris erit.
 Mi nemo objiciat. libeat tibi, Cynthia, mecum
 Roscida muscosis antra tenere jugis.
 Nec tu Virginibus reverentia moveris ora:
 30 Hic quoque non nescit, quid sit amare, chorus.

Si

16. PYTHIUS IN LONGA CARMINA VESTE SONAT] in palla talari citharoedica. vide Passeratium: Lud. Cerdam in L. 6. Aen. v. 645. illustrem Spanhemium Observ. in Callimach. p. 63. ubi hunc versiculum perperam expresserunt operae, hoc modo,

Actius in longa carmina veste canit.

19. UT SEMELE EST COMBUSTUS] Groninganus *Semela*, flexione Latina. jam monitum opinor alibi. certe Probus monuit in Catholicis.

19. UT EST DEPERDITUS IO] elegans locutio, nec protrita. Suetonius Domit. C. 3. Deinde uxorem suam Domitianam, ex qua in secundo suo consulatu filium tulerat, alteroquo anno consulataverat Augustam, Paridis histrionis amore deperditam repudiavit.

20. AD TROJAE TECTA VOLARIT AVIS] noster primus cum Borrichiano *volavit*. supra bis habuimus *est*. postulat tamen euphonia *volarit*.

27. LIBEAT TIBI, CYNTHIA, MECUM ROSCIDA MUSCOSIS ANTRA TENERE JUGIS.] noster secundus,

..... liceat modo, Cynthia, mecum

Rorida muscosis antra subire jugis.
 primus:

liceat modo Cynthia, tecum

Rorida.

& sic Borrichianus. ambo quoque Colbertini habent *Rorida*. Groninganus & Regii nihil mutant. exponit autem noster Virgilium suum, Eclog. 2.

*O tantum libeat mecum tibi forasida rura,
 Atque humiles habitare casas.*

M. Ant. Flaminius, mollissimus ille & melitissimus suae tempestatis Catullus, videtur legisse *Rosida*, idque imitatione probasse, L. 1. Carm. 15.

*Umbræ frigidulae, arborum sescurri,
 Antra rosida, discolora picta
 Tellus gramine, fontium loquaces
 Lymphæ, garrulae aves, amica Musis
 Otia.*

proba sunt, *roscidus, rosidus, roridus*, pro diversa ratione scribendi, origine eadem.

29. NEC TU VIRGINIBUS REVERENTIA MOVERIS ORA.] nec tu in ruborem dabis Musas virgines. *reverentia ora*, pudibunda. videndus hic Passeratius. tentatum olim Lipsio, L. 2. Ant. Lect. C. 10.

Nec te virginum reverentia moverit oris.
 quod tamen nemini persuasit. & sane obstant omnes omnium libri.

30. HIC QUOQUE NON NESCIIT, QUID SIT AMARE, CHORUS.]

Barthius, exponens versum superiorem, Animad. ad L. 5. Theb. Statii v. 27. hunc ita legit,

- Si tamen Oeagri quaedam compressa figura
 Bistonis olim rupibus accubuit.
 Hic ubi me prima statuent in parte choreae,
 Et medius tecta cuspide Bacchus erit.
 35 Tum capiti sacros patiar pendere corymbos:
 Nam sine te nostrum non valet ingenium.
 Hoc utinam spatium loco, quodcumque vacabis,
 Cynthia: sed tibi me credere turba vetat.
 Quum videt accensis devotam currere taedis
 40 In nemus, & Triviae lumina ferre Deae.

Nam

*Hic quoque num nescit, quid sit amare, chor-
 rus?*

Sane Aldus & Gryphius sic ediderunt: sed contra fidem membranarum, & primarum editionum. est etiam major aculeus, quamquam modeste tectus, in oratione recta.

31. OEAGRI QUAEDAM COMPRESSA FIGURA] Orpheum fere Calliopes & Oeagri filium faciunt: itaque *figura Oeagri* hic idem fuerit quod *Oeagrus*. quae sane locutio valde est coacta, ne dicam dura, nec tolerabilis. videtur subesse fabula occultior, quae potuit periisse in tanta strage scriptorum veterum. Poetarum Graecorum plures, quidam etiam Latini, & in iis Naso initio L. 11. Metam. & in epicidio Tibulli, Orphei patrem faciunt Apollinem. Is, puto, quum sciret se fratrem admissum non iri a sorore Calliope, adsumta figura fluvii Oeagri, quem amabat innocens virguncula, ipsam compressit. Ejus fabulae scio nullum extare vestigium: sed extant complurimae non absimiles. Sic Callistone potitus est Jupiter sub forma Dianae. Sic Pomonam delusit Vertumnus: sic Antiopen Satyrus. & quis omnes enumeret? geminam germanam fabellam supra habuimus L. 1. El. 13. ubi Tyronem imminuit Neptunus, Enipei fluminis indutus faciem:

*Non sic Aemonio Salmonida mixtus Enipeo
 Taenarius facili pressit amore Deus.*

ego hoc meum somnium pro mero somnio haberi volo, dum modo docear quidnam hic loci sit *figura Oeagri*. interea videre te velim Jani Parrhasii Commentarium in Claudiani Praefationem L. 2. de Raptu Proserpinae, ubi de patre Orphei Apolline erudite dissertat.

34. ET MEDIUS TECTA CUSPIDE BACCHUS ERIT] libri, *docta cuspide*; quod retinet Passeratius, contentus damnare certissimam Scalligeri emendationem. Catullus Carm. 61.

Quorum pars tecta quatiobat cuspide thyrsos.

Virgilius Eclog. 5.

*Daphnis & Armenia curru subjungere tigris
 Instiuit, Daphnis thiasos inducere Baccho,
 Et foliis lentas intexere mollibus hastas.*

Ovidius Epist. Laodamiae:

*Ut quas pampinea tetigisse bicorniger hasta
 Creditur.*

& L. 3. Metam.

*Ipse racemiferis frontem circumdatus uvis
 Pampineis agit velatam frondibus hastam.*

& L. 11. Metam.

----- hastam

*Vatis Apollinei vocalia misit in ora,
 Quae foliis praesuta notam sine vulnere fecit.*

Seneca Herc. Fur. Act. 4. v. 904.

*Adsit Lycurgi domitor & rubri maris,
 Tectam virenti cuspidem thyrso gerens.*

Macrobius L. 1. Saturn. C. 19. *Colitur apud Lacedaemonios simulacrum Liberi patris hasta insigne, non thyrso. sed & cum thyrsum tenet, quid aliud quam latens telum gerit, cujus mucro hedera lambente protegitur?*

37. HOC UTINAM SPATIUM LOCO, QUODCUMQUE VACABIS,] utinam in hac porticu spatium velis, quodcumque eris otiosa. Lipsius ex Nonio reponerebat *vagabis*, adplaudente Douza; & Gebhardo; qui tamen Lipsii non meminit. Passeratius mavult *vagaris*. in septem libris ego *vacabis* inveni, quod cur rejiciam causae nihil video. in Borrichiano est *vocabis*. manifesta aberratione librarii.

Nam quid Praenestis dubias, o Cynthia, sortes?

Quid petis Aecaei moenia Telegoni?

Curve te in Herculeum deportant effeda Tibur?

Appia cur toties te via ducit anum?

45 Scilicet umbrosis fordet Pompeia columnis

Porticus aulaeis nobilis Attalicis:

Et creber platanis pariter surgentibus ordo,

Flumina sopito quaeque Marone cadunt:

Et leviter nymphis tota crepitantibus urbe,

50 Quum subito Triton ore recondit aquam.

*ducit & amas.
confer p. 51.*

Falle-

41. NAM QUID PRAENESTIS DUBIAS, O CYNTHIA, SORTES] in quinque libris est Praenesti: duo pernossi habent, quomodo & Veneta editio. Gebhardus nobis architectatus est lectionem auro contra non caram, si rancor & situs sunt in pretio,

Nam quid Praenestis dubias, he Cynthia, sortes.

44. APPIA CUR TOTIES TE VIA DUCIT ANNUM] tam rustice ut insultaverit Propertius dominae suae! & tamen in libris vel anum legas, vel *anus*. pari urbanitate (quamquam ibi ad miserationem facit) nuntius, apud Senecam, reginam Hecubam *anum* vocat, Troad. Act. 5. v. 1059.

Quod tam ferum, tam triste, bis quinis scelus

Mars vidit annis? quid prius referens gemam?

Tuosne potius, an tuos luctus, anus?

vix mihi cripi potest, hunc locum nostri non in menda cubare. neque opem video, nisi a melioribus libris.

47. ET CREBER PLATANIS SURGENTIBUS ORDO] non in scite voculam unam trajecit Douza F.

Et creber platanis pariter surgentibus ordo.

i. e. quarum summi rami ad eandem altitudinem tenduntur. juvat unus liber Gebhardi, in quo, *platanis pariter urgentibus*.

48. FLUMINA SOPITO QUAEQVE MARONE CADUNT] Maronem Peloponnesi flumen, non longe ab Alpheo, intelligit Sealiger in editione secunda. Maronem vinitorem, comitem expeditionum Osiridis, Turnebus L. 7. Advers. C. 26. cui non accedo. solent enim fluvii fere dormientium habitu reprae-

sentari. atque ita nobis Tiberim praepinxit Apollinaris Panegy. Majoriani Aug.

pars proxima Tiberim

*Exprimit: hic scabri fusus sub punice topi
Proflabat madidum per guttura glauca soporem.*

Pectus palla tegit, quam neverat ilia conjux,

Liquenti quae juncta toro vult marmura lymphis

Tollere, & undosi somnum servare mariti.

sic & fontium nymphae dormientes finguntur in plurimis antiquitatis monumentis. elegantissime Joannes Franciscus Saracenus, Suadae Gallicae medulla:

Tantost je vous disois ce que le grand Malherbe,

Pour flechir Lycoris, Nymphes jeune & superbe,

Comme un cygne mourant, chantoit au bord des eaux,

Où l'Orne paresseux dort parmi les roseaux.

49. ET LEVITER NYMPHIS TOTA CREPITANTIBUS URBE] in Groningano est *lymphis*. haec voces millies confunduntur, nec semper cum periculo. sed hic legendum est *Nymphis*: est enim sermo de statu a M. Agrippa positis, ad fontes, lacus, castella. tales hic Maro, Nymphae, Triton. Plinius L. 36. C. 15. loco valde notabili: *Sed dicantur vera aestimatione invicta miracula, quae Q. Marcus Rex fecit. is jussus a Senatu aquarum, Appiae, Anienis, Tepulae, ductus reficere, novam nomine suo appellatam cuniculis per montes aditis intra Praeturae suae tempus adduxit. Agrippa vero in Aedilitate sua, adjecta Virgine aqua, ceteris corrivatis atque emendatis, lacus septingent-*

- Falleris. ista tui furtum via monstrat amoris.
 Non urbem, demens: lumina nostra fugis.
 Quo fugis, ah demens? nulla est fuga. tu licet usque
 Ad Tanaim fugias, usque sequetur Amor.
 55 Non, si Pegaseo venteris in aëre dorso:
 Nec, tibi si Persei moverit ala pedes.
 Vel, si te sectae rapiant talaribus aurae:
 Nil tibi Mercurii proderit alta via.
 Instat semper Amor supra caput. instat amanti,
 60 Et gravis ipse super libera colla sedet.

Excu-

tos fecit: praeterea salientes centum quinque:
 castella centum triginta, complura etiam cultu
 magnifica: operibus iis signa trecenta aerea aut
 marmorea imposuit, columnas ex marmore qua-
 dringentas, eaque omnia annuo spatio. ea signa
 Nympharum fuere, ac Fluviolorum. Nymphae
 & Lymphae; i. e. deae fontium praefides, &
 ipse aquarum liquor; junguntur in lapide
 Romano apud Gruterum XCIII. I.

NYPHIS. LIMPHISQ. AVG.
 DVLCISSIMIS
 OB. REDITVM. AQVAVM
 PLACIDE. PROSILIENTIVM
 AB. POP. ROM. DIV. DESIDER. . . .

est & altera ibidem insignis, N. 8.

II. CLAVDIVS. ASCLEPIADES
 ET. CAECILIVS. ASCLEPIADES
 EX. VOTO. NYMPHABVS. Ø D Ø D

50. QUUM SUBITO TRITON ORE RECONDIT
 AQUAM] recondit, contrarium τὸ condit. promit.
 notavit magnus Scaliger. pari notione
 refliit posuit Virgilius L. 9. Aen.

Ceu septem surgens sedatis annibus altus
 Per tacitum Ganges, aut pingui flumine Nilus,
 Cum refliit campis, & jam se condidit alveo.
 religat Catullus Carm. 60.

At haec minax Cybelle, religasque iuga manu.
 Ferus ipse sese aliothans rapidum incitat ani-
 mum:

Vadit, fremit, restringit virgulta pede vago.
 notavit istic Ach. Stadius. plura dabit Casau-
 bonus ad Sueton. August. C. 78. Jos. Casta-
 lio Dec. 7. Obsev. C. 5. Gronovius Diatr.
 ad Silv. Staii C. 20.

54. TU LICET USQUE AD TANAIM FU-
 GIAS] quamvis fugere velis ad extremum
 mundi terminum, ubi definere creditur re-
 rum natura. dictum puto supra.

55. PEGASEO VENTERIS IN AERADORSO]
 praefero quod in quinque libris reperi, in
 aëre. neque aliter editiones primae.

57. VEL SI TE SECTAE MOVEANT TALA-
 RIBUS AURAE] melius Regii, Colbertini,
 & noster primus, cum edit. praefcis, rapiant
 talaribus. praecesserat modo, Persei moveris
 ala. Horatius L. 3. Od. II.

I, pedes quo te rapiunt & aurae.
 talaris sic substantive etiam Virgilius usur-
 pat L. 4. Aen.

Ille patris magni parere parabat
 Imperio: & primum pedibus talaria nectit
 Aurea.

& plantaria Valerius Flaccus L. I.
 nunc aërii plantaria vellet

Perseos.
 aliter Papinius L. I. Thebaid.

Paret Atlantiades dictis genitoris, & inde
 Summa pedum proferre plantaribus illicat alis.

58. NIL TIBI MERCURII PRODERIT ALTA
 VIA] utpote alis iter carpentis, instar vul-
 turii alicujus, aut lari. ridet has Deorum fi-
 guras Minucii Felicis Octavii: Quis formae
 ipsae & habitus? nonne arguunt ludibria &
 dedecora deorum vestrorum? Vulcanus claudus,
 & debilis: Apollo tot aetatibus laevis: Aescu-
 lapius bene barbatus, etsi semper adolescentis A-
 pollinis filius: Neptunus glaucis oculis, Mimer-
 va caesis, bubulis Jumo: pedibus Mercurius a-
 latis, Pan unguulatis, Saturnus compeditis, &c.

61. TOLLERE NUMQUAM] Groninganus,
 nusquam. quod placet: & sic passim Comici
 Romani.

67. SPAR-

- Excubat ille acer custos, & tollere nusquam
 Te patietur humo lumina capta semel.
 Et jam si pecces, Deus exorabilis ille est,
 Si modo praesentes viderit esse preces.
- 65 Num jam, dura, paras Phrygias nunc ire per undas,
 Et petere Hyrcani litora nota maris?
 Spargere & alterna communes caede penates,
 Et ferre ad patrios praemia dira lares?
 Nil agis: insidias in me componis inanes:
- 70 Tendis iners docto retia nota mihi.
 Sed de me minus est: famae jactura pudicae
 Tanta tibi miserae, quanta mereris, erit.
 Nuper enim de te nostras me laedit ad aures
 Rumor, & in tota non bonus urbe fuit.
- 75 Sed te non debes inimicae credere linguae.
 Semper formosis fabula poena fuit.
 Non tua deprenso damnata est fama veneno.
 Testis eris puras, Phoebe, videre manus.
 Sin autem longo nox una, aut altera lusu
- 80 Consumta est, non me crimina parva movent.
 Ista fenes licet accusent convivium duri.
 Nos modo propositum, vita, teramus iter.
 Illorum antiquis onerentur legibus aures:
 Hic locus est, in quo tibia docta sones;

85 Quae

67. SPARGEREQVE ALTERNA] elisio admodum insuavis. plures libri, *Spargere & alterna*; quod potius reor. ceterum spissae mihi tenebrae hic sunt iter illud per Phrygium & Hyrcanum mare, caedes illa alterna, & dira caedis praemia. explicent quibus Sphynx est domi.

68. PRAEMIA DIRA] *digna*, Groning. longa, noster primus, cum Borrichiano.

70. TENDIS INERS DOCTO RETIA NOTA MIHI] Cicero pro Caccin. C. 29. *in iis ipsis intercludere insidiis, quas mihi conaris opponere.*

71. SED DE ME MINOR EST FAMAE JACTURA PUDICAE] libet revocare lectionem omnium membranarum, *minus est*; ellipsi

poëtis non inuistata. Nam si de sua ipsius pudicitia loquitur Propertius, dixit aliquid quod ego explicare nolo. sed tale nihil dixit. lege itaque, praecuntibus, quas dixi, membranarum:

Sed de me minus est: famae jactura pudicae, &c.

72. QUANTA MERERIS] quanta tu es, quam celebris tu es, quae eam mereris, tanta erit nominis tui infamia. clarius, sed in re minus ludicra, Juvenalis Sat. 8.

Omne animi vitium tanto conspectius in se Crimen habet, quanto qui peccat major habetur.

79. LONGO LUXU] in libris melioribus est *lusu*. quod multis modis rectius videtur.

Bb

86. TUR.

- 85 Quae non jure vado Maeandri jacta natasti,
Turpia quum faceret Palladis ora tumor.
Tyndaris externo patriam mutavit amore,
Et sine decreto viva reducta domum.
Ipsa Venus quamvis corrupta libidine Martis,
90 Num minus in caelo semper honesta fuit?
Quamvis Ida Parim pastorem dicat amasse,
Atque inter pecudes adcubuisse Deam.

Hoc

86. TURPIA CUM FACERET PALLADIS ORA TUMOR.] membranæ, pallidus ora timor. veram lectionem debemus Beroaldo, minime sua laude fraudando. super ipsa fabula videre potes Athenaeum L. 14. Hyginum Fab. 165. Ovidium L. 3. Art. Amat. & Fastor. L. 6. Lil. Greg. Gyraldum Hist. Deor. Syntag. 11. P. Leopardum L. 2. Emend. C. 13. Delrium Comm. in Senec. Agam. y. 346. & in L. 2. Claudiani in Eutropium. tale quid & Alcibiaden fecisse memorant. Gellius L. 15. C. 17. Alcibiades Atheniensis quum apud avunculum Periclen puer artibus ac disciplinis liberalibus erudiretur; & arcessi Pericles Antigenidam tibicinem jussisset, ut cum canere tibiis, quod honestissimum tum videbatur, doceret: traditas sibi tibiis, quum ad os adhibuisset, inflassetque; pudescitque oris deformitate abjecit infregitque.

88. ET SINE DECRETO VIVA REDUCTA DOMUM EST] quidam libri, *Et sine decreto est v. v. d.* noster autem primus & Borrichianus non habent *est*. nec ego facile recepero. cave autem *est* & sumas pro conjunctione copulativa. elegantius aliquid sonat: de quo dictum ad Eleg. 19. hujus libri, y. 32. *sine decreto*, cum in ipsam nihil decerneretur inclementius. Virgilius L. 2. Aen.

Scilicet haec Spartam incolumis patriasque Mycenae

Aspiciet, partoque ibit regina triumpho?

90. NEC MINUS IN COELO] elegans est disertissimi viri Petri Francii restitutio, Num minus in coelo, quum interrogationis nota. favet Cicero L. 2. de Divinat. *Auspiciis Paulus paruit, num minus cecidit in Camensi pugna cum exercitu?* tum L. 6. ad Attic. epist. 1. *audio Appium προσηλας Eleusine facere, num inepti fuerimus, si nos quoque Academiae fecerimus?* ibidem: *quis Zaleucum leges Locris scri-*

psisse non dixit? num igitur jacet Theophrastus, si id a Timaeo tuo familiari reprehensum est? Ovidius L. 1. Amor. Eleg. 13.

Cur ego plectar amans, si vir tibi marcet ab annis?

Num me nupsisti conciliante seni?

vide quae Nic. Heinsius notavit ad Heroid. Epist. 11. y. 19. ubi exempla hujus formulæ complura.

92. INTER PECUDES ADCUBUISSE DEAM] abutitur noster voce *dea*. Oenone, Crebrenis amnis filia, Nympha habebatur, non Dea. ipsa apud Nafonem, Epist. 5.

Nondum tantus eras, cum te contenta marito,

Edita de magno flumine Nympha; sui.

Qui nunc Priamides, (adit reverentia vero)

Servus eras. servo nubere Nympha tuli.

& Nymphas quidem annos vivere innumerabiles, non tamen esse mortis immunes, ex antiquis poetis tradit Pausanias in Phocicis; atque ex Aristotele Servius ad L. 1. Aen. y. 376. Sane nosfram Oenonem, quam poenitebat negatae saucio Paridi medelae, laqueo sibi vitam finivisse auctor est Apollodorus L. 3. C. 11. §. 6. Parthenius vero prae aegritudine animi exspirasse ait, Erotic. C. 4. quem secutus videtur Q. Septimius L. 4. Ephem. belli Trojani C. 21. *Interim Alexandri funus per partem aliam ad Oenonem, quae ei ante Helenae raptum nupserat, necessarij sui uti sepeliretur perferunt. Sed fertur Oenonem viso cadavere Alexandri adeo commotam, uti amissa mente obstupesceret, ac paulatim per moerorem deficiente animo, concideret. Atque ita uno eodemque funere cum Alexandro contigitur. non igitur Dea Oenone. prudentius distinxit ille omnium poetarum sapientissimus, L. 1. Aenid.*

- Hoc & Hamadryadum spectavit turba sororum,
 Silenique fenes, & pater ipse chori.
- 95 Cum quibus Idaeo legisti poma sub antro
 Subposita excipiens, Nai, caduca manu.
 An quisquam in tanto stuprorum examine quaerit,
 Cur haec tam dives? quis dedit? unde dedit?
 O nimium nostro felicem tempore Romam,
 100 Si contra mores una puella facit.
 Haec eadem ante illam impune & Lesbia fecit.
 Quae sequitur, certe est invidiosa minus.

Qui

O (quam te memoramus) virgo, namque haud
 tibi vultus
 Mortalis, nec vox hominem sonat. o Dea,
 certe;
 An Phoebi soror, an Nympharum sanguinis
 una?
 Sis felix, nostrumque juves quaecumque labo-
 rem.

Jupiter apud Nasonem L. 1. Metam.

Sunt mihi Semidei, sunt rustica numina Nym-
 phas,
 Faunisque, Satyrique, & monticolae Silva-
 ni:

Quos quoniam coeli nondum dignamur hono-
 re,

Quas dedimus, certe terras habitare sinamus.

98. QUIS DEDIT? UNDE DEDIT? Cicero
 Orat. pro Cluent. C. 44. Doce, quam pecu-
 niam Cluentius dederit, unde dederit, quemad-
 modum dederit.

101. HAEC EADEM HAEC ANTE ILLAM
 IMPUNE ET LESBIA FECIT] ignoscant mihi
 Manes Scaligeri: non placet haec fultura,
 quatuor synaloephis horrens. mollius libri,
 quamquam cum hiatu,

Haec eadem ante illam impune & Lesbia fe-
 cit.

nihil frequentius poetis antiquis fuisse, do-
 cent passim exempla. id vero ne tu casu fa-
 ctum putes, quod illi certo fecerunt consi-
 lio, evolvere debes quae de hiatu observa-
 verunt viri eruditissimi, Jo. Jovianus Pontanus
 in Actio; Joannes Rivius in libello de
 Figuris Comicis; Obertus Gifanius in Indi-
 ce Lucretiano; Ger. Jo. Vossius L. 2. de Ar-
 te Grammatica C. 14. pulcherrime Probus Va-
 lerius apud Gellium L. 13. C. 20. Si aut ver-

sian pangis, aut orationem solutam struis, non
 finitones illas praerancidas neque foerustinas gram-
 maticas spectaveris; sed aurem tuam interroga,
 quo quid loco conveniat dicere. quod illa susce-
 rit, id profecto erit rectissimum.

103. QUI QUAEKIT TATIOS VETERES DU-
 ROSQUE SABINOS] Passeratius dicit in qui-
 busdam libris legi *Talios*; unde ipse pro vera
 lectione nobis architectatur *Talos*, idque ob
 locum quemdam Festi, scribentis, *Talus* in
 Sabinorum nominibus praenominis loco videtur
 fuisse. frustra. nec quidquam mutant nostri
 libri. Ovidius, Medic. faciei, videtur ex-
 pressisse hunc ipsum nostri locum:

Forſitan antiquae Tatío sub rege Sabinae

Malue' int, quam se, rura paterna coli.

deinde scribendum *durafque Sabinas*, jam
 monuerunt Douza P. & Nic. Heinſius. & o-
 stendit ipse Nafó L. 2. Amor. Eleg. 4.

Aspera ſi viſa eſt, rigidiſque imitata Sabi-
 nas;

Vello, ſed ex alto diſſimulare puo.

Martialis L. 11. Epigr. 16.

Sunt chartae mihi, quas Catonis uxor,

Ei quas horribiles legant Sabinas.

noster & maritos & uxores simul tangit.
 praecclare ad rem faciunt quae suae tempe-
 statis mulieribus obiectat rigidus ille virtutis
 fatelles L. 3. de Benef. C. 16. Numquid jam
 nullus adulterii pudor est; postquam eo ventum
 est, ut nulla virum habeat, nisi ut adulterum
 irriter? argumentum est deformitatis, pudicitia.
 Quam invenies tam miseram, tam sordidam,
 ut illi satis sit unum adulterorum par? nisi sin-
 gulis dividit horas? & non sufficit dies omnibus?
 nisi apud alium gestata est, apud alium mansit?
 infrumta & antiqua est, quae nesciat, matri-
 monium vocari, unum adulterium.

- Qui quaerit Tatios veteres, durasque Sabinas,
 Hic posuit nostra nuper in urbe pedem.
 105 Tu prius & fluctus poteris ficcare marinos,
 Altaque mortali deligere astra manu:
 Quam facere ut nostrae nolint peccare puellae.
 Hic mos Saturno regna tenente fuit:
 Et quum Deucalionis aquae fluxere per orbem,
 110 Et post antiquas Deucalionis aquas.
 Dic mihi, quis potuit lectum servare pudicum?
 Quae Dea cum solo vivere sola Deo?

Uxo-

104. HIC POSUIT NOSTRA NUPER IN URBE LOCUM] omnes libri *pedem* habent; quod verum est; non *locum*. Lucretius L. 3.

Te sequor, o Graiae gentis decus, inque tuis nunc

Pressa pedum pono fixis vestigia signis.

& L. 4.

Endogredi porro pariter simulacra, pedemque

Ponere nobiscum credas, gestumque imitari.

& L. 5.

Aut hominem tanto membrorum esse impete natum,

Trans maria alta pedum nisus ut ponere posset.

Cicero Accus. I. in Verr. C. 24. *ecquo in oppido pedem posuit, in quo non plura stuprorum flagitiorumque suorum, quam adventus sui vestigia reliquerit?* pro Caccin. C. 11. *armatos homines opposui: ut intelligeres, si in fundo pedem posuisses, statim tibi esse pereundum.* ibid. C. 14. *pedem cum intulero, atque in possessionem vestigium fecero, tum expellar atque deiciar.*

108. IS MOS SATURNO] melius quidam libri, rejecta litera *sibila*, *Hic mos.*

III. QUIS POTUIT LECTUM SERVARE PUDICUM] ingens vero solatium infelicibus curucis, si neque ipsi Dei a communi labe fuerent immunes. ideo, tamquam facinus rarissimi exempli, conjugis suae pudicitiam ad posteros transmittere voluit maritus ille apud Gruter. DLXXXIX. I.

IVLIA. FIRMA

SITA. TVMVLO

QVAE. COMMVNE

TORVM. SERVAVIT. CAS

TA. MARITI. ET. FIDEI
 PLENA. PIETATE. NOBILIS

credibile est Diis hanc infelicitatem obtigisse, quod eorum voluptates propriae sunt. quibus ebriae mentes facile ad lasciviam prolabuntur. nam aliter fieri apud mortales frangi, ostendit Maro L. 8. Aen.

cum femina primum

*Cui tolerare colo vitam tenuique Minerva,
 Impositum cinerem & sopitos suscitavit ignes,
 Noctem addens operi; famulasque ad lumina longo*

*Exercet penso; castum ut servare cubile
 Conjungis, & possit parvos educere natos.*

& Juvenalis Sat. 6.

*Praestabat castas humilis fortuna Latinas
 Quondam, nec vitium contingi parva sinebant
 Testa labor, somnique breves, & vellere Tusco*

*Vexatae duraeque manus, ac proximus urbi
 Hannibal, & stantes Collina turri mariti.*

rebus deinde in melius mutatis, nullo negotio praevaluit exemplum coeleste; coepertuntque sibi mulieres certatim indulgere. neque aliunde sibi argumenta putavit conquiritenda, quibus perluaderet puellis, aetatulae ludum ut darent, prudentissimus Naso L. 3. Art. Amat.

*Ita per exemplum, genus o mortale, Dearum;
 Gaudia nec cupidis vestra negate viris.*

qui poetis minus fidei habent, alias excogitarunt rationes, quibus miseras matrimoniorum communes lenirent. videlicet stuprorum ac libidinum faces coelo & sideribus, uti quemque nascentem conspexerant, transcripserunt, quo ferrentur levius quae fato veniebant. Julius Firmicus L. 6. C. 29. *hominem*

*Ordo in Epist. Praedict.
 ista dicitur pistras
 a quo mortuum fu-
 turo
 Rustica Saturno
 regna tendat
 fuit.*

Uxorem quondam magni Minois, ut ajunt,
 Corruptit torvi candida forma bovis.
 115 Nec minus aerato Danaë circumdata muro,
 Non potuit magno casta negare Jovi.
 Quod si tu Grajas, five es imitata Latinas:
 Semper vive meo libera iudicio.

*mines facient multa ornatus diligentia composi-
 tos, pulcra facie & hilari, multaque expecta-
 tionis & fortunæ. sed tamen in suis conjugiiis
 minime constantes. nam alienas uxores appeten-
 tes, vario adulteriorum crimine laborabunt. iis
 vero e diverso plerumque solet accidere, ut eo-
 dem quoque modo eorum uxores alieno concubitu
 pares vices reddant.*

113. UT AJUNT] recte: quia & fabula est,
 & turpis fabula. pariter Terentius Eun. Act.
 3. Sc. 5.

*virgo in conclavi sedet,
 Suspectans tabulam quamdam pictam, ubi
 inerat pictura hæc, Jovem*

*Quo pacto Danaë mississe ajunt quondam in
 gremium imbrem æreum.*

est & amara quandoque insultatio refutantis
 famam publicam, aut certe elevantis. Dido
 L. 4. divini operis:

en dextra fidesque!

*Quem secum patrios ajunt portare Penates:
 Quem subiisse humeris consecutum ætate pa-
 rentem!*

Pomponius Mela L. I. C. 19. Heraclea voca-
 tur: id samæ fidem adsecit. juxta specus est
 Acherusia, ad Manes (ut ajunt) pervius, at-
 que inde extractum Cerberum existimant. di-
 ctum aliquid supra ad Eleg. 13. v. 35.

117. SIVE ES IMITATA LATINAS] male
 correctores inficeti, seu sis imitata: scilicet
 ut staret versus. Albinovanus etiam produxit
 rō es in pulcherrima illa ad Liviam Elegia:

*Nata quod es alte, quod foetibus aucta duo-
 bus.*

& sæpe magni poetæ sic migrant canones
 grammaticorum. neque tamen voluerunt
 omnia sibi promiscue licere: quod hodie fa-
 ciunt non pauci malorum versuum sarcina-
 tores; etiam ii, qui, ut alios nihil sapere
 doceant, magna mercede conducuntur.

XXIV.

TRistia jam redeunt iterum solennia nobis:
 Cynthia jam noctes est operata decem.
 Atque utinam Nilo pereat quæ sacra tepente
 Misit matronis Inachis Aufoniis.
 5. Quæ Dea tam cupidos toties divisit amantes,
 Quaecumque illa fuit, semper amara fuit.
 Tu certe Jovis occultis in amoribus, Io,
 Sensisti, multas quid sit inire vias:

Quum

3. ATQUE UTINAM NILO PEREAT QUÆ
 SACRA TEPENTE] Groninganus, Borrichia-
 nus, Colbertini, nofter primus, *Atque uti-
 nam pereat Nilo q. s. t.*

10. ET PECORIS DURO PERDERE VERBA
 SONO] commodius videtur *pecudis*. nec ta-
 men secedendum a libris, quum sic loquan-

tur plures. Mela, de Api, L. I. C. 9. raro
 nascitur, nec coitu pecoris (ut ajunt) sed divi-
 nitus & coelesti igne conceptus. Columella L.
 6. C. humilis & modica corporatura pecoris ope-
 rari debet esse, nervisque & musculis robusta.
 atque ita sæpe alias.

- Quum te iussit habere puellam cornua Juno,
 10 Et pecoris duro perdere verba sono.
 Ah quoties quernis laefisti frondibus ora:
 Mansisti stabulis abdita pasta tuis.
 An quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
 Jupiter, idcirco facta superba Dea es?
 15 An tibi non satis est fuscis Aegyptus alumnis?
 Cur tibi tam longa Roma petita via?
 Quid tibi quid prodest viduas dormire puellas?
 Sed tibi, crede mihi, cornua rursus erunt.

Aut

12. MANSISTI STABILIS ABDITA PASTA TUIS] repete tecum illud e versu superiore, *Ah quoties*. saepe ita optimi quique scriptores. Cicero L. 10. ad Attic. epist. 9. *dubita- bat nostrum nemo quin Caesar itinera repressisset: volare dicitur: Petrejus cum Afranio conjunxisset se: nihil afert ejusmodi.* L. 12. Epist. 41. *si quaeres quid optem: primum Scapulae, deinde Clodiae; postea, si Silius nolet, Drusus aget injuste, Cusini & Trebonii.* apud Horatium locus est insignis, & tamen satis obscurus, nisi bis subaudias *to sic*, quod tantum semel ponitur. L. 4. Od. 8.

*Dignum laude virum Musa vetat mori,
 Coelo Musa beat. Sic Jovis interest
 Optatis epulis impiger Hercules.
 Clarum Tyndaridae sidus ab infimis
 Quassas eripiunt aequoribus rates.
 Ornatus viridi tempora pampino
 Liber vota bonos ducit ad exitus.*
 & L. 3. Od. 24.

*Quid tristes querimoniae,
 Si non supplicio culpa reciditur?
 Quid leges sine moribus
 Vanae proficiunt; si neque fervidis
 Pars inclusa caloribus
 Mundi, nec Boreae finitimum latus,
 Durataeque solo nives
 Mercatorem abigunt? horrida callidi
 Vincunt aequora navitae?
 Magnum pauperies opprobrium jubet
 Quid vis & facere & pati;
 Virtutisque viam deserit arduae?*

fic constituendus est hic locus, (vidit Tan-
 Faber) & bis a communi repetendum *to sic*.
 quod non animadvertum in fraudem induxe-
 rat omnes interpretes. pariter Lactantius lib.
 de mortib. persecut. C. 18. *debere ipsius dis-*

*positionem in perpetuum conservari, ut duo sint
 in republica Majores, qui summam rerum te-
 neant, item duo Minores, qui sint adjumento.
 inter duos facile posse concordiam servari; inter
 quatuor pares, nullo modo. intelligendum est
 inter duos pares: quod non neglexit monere
 novissimus editor Paul. Bauldri, vir doctus
 & diligens. Minucius Felix: Quid hoc est rei?
 cur non agnosco, Caecili, alacritatem tuam il-
 lam? & illam oculorum etiam in seriis hilari-
 tatem requiro? ibi *to* cur semel positum, bis
 capi debet. eadem ratio est in *si* apud eum-
 dem illum mundissimum scriptorem: Ceterum
 si Dii creati possent, interire non possent;
 plures totis hominibus Deos haberemus. anti-
 quam elegantiam secutus est poeta elegans
 Georgius Anselmus, quem vel idcirco nomino
 ut juventuti liberali innotescat prae Faventi-
 tiis atque Aminibus hodiernis, L. 1. Epi-
 gr. 6.*

*Causa eadem ut vivam, ut peream, tua lu-
 mina: nec me
 Servare, ut cupias, sive necare potes.*
 h. e. sive servare, sive necare. hauserat hoc
 Parmensis ille ex Horatio suo L. 1. Od. 6.
*Nos convivia, nos praelia virginum
 Seclis in juvenes unguibus acrum
 Cantamus, vacui, sive quid urimur,
 Non praeter solitum leves.*
 sive vacui, sive quid urimur.

13. AGRESTEM DETRAXIT AB ORE FIGU-
 RAM] Scaliger notat, nove dictum *agrestem*
 pro *ferina*. tamen & Naso sic loquitur L. 9.
 Metam.

*vultus Achelous agrestes,
 Et lacerum cornu mediis caput abdidi undis.*
 17. QUID TIBI QUID PRODEST] Omnes
 libri, *Quidve tibi prodest.*

- Aut nos e nostra te, saeva, fugabimus urbe.
 20 Cum Tiberi Nilo gratia nulla fuat.
 At tu quae nostro nimium placata dolori es,
 Noctibus his vacui refaciamus iter.
 Non audis, & verba finis mea ludere: quum jam
 Flectant Icarii sidera tarda boves.
 25 Lenta bibis: mediae nequeunt te frangere noctes.
 An nondum est talos mittere lassâ manus?
 Ah pereat quicumque meracas repperit uvas,
 Corruptique bonas nectare primus aquas.
 Icare Cecropiis merito jugulate colonis,
 30 Pampineus, nosti, quam fit amarus odor.

Tu

19. AUT NOS E NOSTRA TE, SAEVA, FUGABIMUS URBE] satis minaciter; neque tamen inanibus minis. nam M. Agrippa, praefectus urbi, sacra Aegyptia ex urbe ejecit, edicto ne quis ea in suburbano intra quingentos passus ageret. id factum est M. Lollio, Q. Lepido Coss. ut Dio refert L. 54. sub id tempus scriptam hanc elegiam arbitrator. noster autem lepide ideo ejicienda Isiacâ auguratur, ne Romanae puellae dormirent solae. quamquam in Isiacis non dormisse solas, admodum verosimile est.

20. CUM TIBERI NILO GRATIA NULLA FUAT] Plautus Trinum. Act. 2. Sc. 1.

qui in amorem

*Praecipitavit, pejus perit quam si Saxo saliat.
 apage sis Amor!*

*Tuas res tibi habe, Amor! mihi amicus ne
 suas unquam.*

in omnibus libris fuit legitur. quod possis exponere, Nullo unquam tempore bene convenit Tibridi cum Nilo.

22. REFACIAMUS ITER] haec est Scaligeri restitutio; quam qui tam operose convellunt, debebant nos docere auctoritatibus non refellendis, iter facere ier significare, tria gaudia sumere, sive ter concumbere, reficere iter est, redire ad antiquum vivendi morem: peracto casto Isidis, reverti ad amorem & ludum. Cicero L. 1. ad Attic. epist. 2. quae [occupatio] est summa est, tamen nulla esse potest tanta, ut interrumpat iter amoris nostri & officii mei. reficere, antique pro reficere. neque enim in compositis semper mutabant sonum vocis simplicis. sic detractare aliquoties legitur apud Lactantium lib. de Mortibus

persecutor. & notavit ibi Cl. Bauldri ad C. 38. *disparsis* apud Minucium Felicem: *de spiciis Isidis ad hirundinem sistrum, & disparsis membris inanem tui Serapidis, sive Osridis, tumultum.* idem scriptor *insparsis* dixit, alio loco: *fama, quae semper insparsis mendacis alitur, ostensa veritate consumitur.*

26. AN NONDUM EST TALOS MITTERE LASSA MANUS?] Groninganus, & Veneta, *At nondum.* quod esset increpantis. Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 7.

At non formosa est, at non bene culta puella;

At, puto, non votis saepe petita meis!

28. CORRUPITQUE BONAS NECTARE PRIMUS AQUAS] Lutatius ad L. 4. Thebaid. Statioi v. 742. *Lycurgi duo fuerunt, Thracius, & Nemeus, de quo loquitur poeta. ille in mare praecipitatus dicitur, quia primus aquis vima permiscuit, & rem in haustu sinceram pluribus venenis infecit.* aliter Hyginus Fab. 274. ubi videre debes Munckeri notam.

29. ICARE, CECROPIIS MERITO JUGULATE COLONIS] videtur hic jugulatus positum pro *interfectus*. nam Icarum pastores ebrii fistibus occiderunt, credentes datum sibi ab eo venenum. fabulam habent Apollodorus L. 3. C. 13. §. 7. Hyginus Fab. 130. & Astron. Poet. in Arctophylace: Servius ad L. 2. Geor. v. 388. Lutatius, qui sua debet Servio, ad L. 4. Theb. Statioi v. 655. paullo etiam melius, ad laudatum Maronis locum, Probus grammaticus. & complexus est carmine longe elegantissimo Vir inter primos sui temporis Scaevola Sammarthanus, nuncquam nominandus sine elogio, Silvar. L. 2. similem ac plane geminam fabellam legere est apud

Tu quoque, o Eurytion, vino, Centaure, peristi:

Necnon Ismario tu, Polypheme, mero.

Vino forma perit, vino corrumpitur aetas,

Vino saepe suum nescit amica virum.

35 Me miserum, ut multo nihil est mutata Lyaco!

Jam bibe: formosa es: nil tibi vina nocent,

Quum tua praependent demissae in pocula fertae,

Et mea deducta carmina voce legis.

Lar-

apud Achillem Tatium initio libri secundi.

31. TU QUOQUE, O EURYTION, VINO CENTAURE PERISTI] in libris quibusdam est, *Tuque o Eurytion*; correptum nempe & corruptum ex integro quoque; quod, praeter membranas, etiam veteres editiones habent. corripitur o ratione praecedentis syllabae brevis, quae absorbetur, & suum spatium transfert in a. sic & apud Virgilium corripitur, ob sequentem vocalem brevem, Eclog. 2. *Te Corydon, o Alexi*. Servius: *Antibacchius est: sed o brevis fit, quia vocalis vocalem sequitur*. plura dabunt Erythraeus Ind. Virgil. in *Qui amant*, & Vir incomparabilis Ger. Jo. Vossius L. 2. de Arte Grammat. C. 14. haec quum non animadverteret Gebhardus, ex depravatissima lectione unius libri Palatini formavit nobis verbum sulfure & ovis lustrandum,

Tu cur, Euricio, vino foetere peristi?

porro antiquo ac probro more dixit noster, *peristi*: illi enim formabant *obi, obisti, obiti, peri, peristi, perit*. quae deinde per geminatum i scribi coeperunt. Plinius Caecilius L. 2. Epist. 3. *Numquamne legisti, Gaditanum quemdam Titi Livii nomine gloriae commotum, ad visendum eum ab ultimo terrarum orbe venisse? statimque ut viderat abiisse? sic enim ibi membranae, & Aldus, in vulgatis est abiisse*. neque aliter solet purissimus scriptor Lactantius in aureolo libello de Mortibus persecutorum. Minucius Felix: *Vos ipsi calamitosos viros fertis ad coelum; Mucium Scaevolam, qui cum errasset in regem, perisset in hostibus, nisi dexteram perdidisset*. etiam apud nostrum bis aut ter legitur *coisse*, libro frequente. ut desinant arguari, qui haec talia merri necessitate poni crediderunt. videndus eminentissimus omnis antiquitatis interpres Henr. Noris Dissert. 4. Cenot. Pisan. C. 4.

35. UT MULTO NIHIL ES MUTATA LY-
AEO] nostri libri, Groninganus, & Come-

lin: est. quod non debebat mutari: est enim abruptus sermo admirabundi, & secum loquentis. Plautus Cistell. Act. 1. Sc. 1.

sed quid tu inter istaec verba, Meus oculus, mea Silenium, (numquam ego te tristiores

Vidi esse) quid, cedo, te obsecro tam abhorret hilaritudo?

Neque munda adaeque es, ut soles. hoc sis vide, ut petivisti

Suspirium alte! Et pallida es.

pariter Horatius Epod. 12. & Ovidius L. 3. Amor. El. 3. ubi non nisi duobus in ipso sine versibus recta utitur oratione. sic & Cicero de C. Verre ad ipsummet C. Verrem, Accusat. 1. C. 14. *Ut hoc pacto rationem referre liceret, eo Sullanus repente factus est, non ut honos Et dignitas nobilitati restitueretur. Quod si illinc inanis profugisses, tamen ista tua fuga nefaria, proditio consulis tui, scelerata iudicaretur. multo haec feriunt altius, quam si cum viro illustri Antonio Augustino legas, eo Sullanus repente factus es.*

37. QUUM TUA PRAEPENDENT DEMISSA IN POCULA SERTA] Charisius L. 1. *Neutra semper pluralia ---- haec ferta. si paroi. & deinde, eodem libro: Sertae neutro genere dicuntur, ut Virgil. Sertae procul tantum capiti delapsa jacebant. Sed Propertius feminine extulit, Cum tua praependent demissae in pocula fertae. Et Cornel. Severus, Huc ades Aonia crinem circumdata ferta.* ex hoc loco, Propertii verbum bene restituit politicissimi atque elegantissimi ingenii juvenis L. Fruterius L. 2. Verisim. C. 10. Scaliger quoque, ac Passeratius; & nuper Nic. Heinsius Not. ad Ovid. L. 4. Trist. El. 2. v. 56. ego integra optimi grammatici verba adduxi, quia illi non fecerant, contenti indicasse.

38. ET MEA DEDUCTA CARMINA VOCE LEGIS] Nonius: *Deductum dicitur molle Et suave*

- 40 Largius effuso madeat tibi mensa Falerno,
 Spumet & aurato mollius in calice:
 Nulla tamen lecto recipit se sola libenter.
 Est quiddam, quod vos quaerere cogat Amor.
 Semper in absentes felicior aestus amantes.
 Elevat assiduos copia longa viros.

suave. Virgil. Bucolic. Pascere oportet ovis, deductum dicere carmen. Deductum, diminutum, suppressum. Lucil. lib. xxx. Deducta tunc voce leo, Cur tu ipsa venire Non vis huc?

39. LARGIUS EFFUSO MADEAT TIBI MENSA FALERNO] Passeratius *effuso* legit; Nic.

Heinſius *infuso*, Not. ad L. I. Art. Amat. v. 650. Sed videtur noſter loqui de vino super mensam ſparſo, & quo ipſa mensa natabat. id certe *effusum* recte dicitur, ea ratione qua *effundere patrimonium, effundere censum*, dicimus; id est, proterve diſſipare.

XXV.

- CUR quisquam faciem dominae jam credat Amori?
 Sic crepta mihi pene puella mea est.
 Expertus dico. nemo est in amore fidelis.
 Formosam raro non sibi quisque petit.
 5 Polluit ille Deus cognatos, solvit amicos,
 Et bene concordēs tristia ad arma vocat.
 Hospes in Hospitium Menelao venit adulter.
 Colchis & ignotum nonne secuta virum est?
 Lynceū, tunc meam potuisti tangere curam?
 10 Perfide, nonne tuae tunc cecidere manus?

Quid

1. CUR QUISQUAM FACIEM DOMINAE JAM CREDAT AMORI?] Regii, & nostri cum Groningano, *credit*, quod & in Veneta legitur. an ita dictum, ut apud Horatium Epod. 3.

Edit cicutis allium nocentius?
amori est in omnibus libris, etiam in excusis ante Beroaldum. nam ab eo est edit. vulgatarum *amico*, quum non diffiteatur invenisse se in antiquis codicibus *amori*. non est cur quisquam nimis sit securus de amore dominae erga se, quum illa sit formosa, & talem nemo non sibi petat. Amorem, uti vides, custodem ac fidejussorem facit pudicitiae ac fidelitatis Cynthiae suae. id quum non perspiceret Beroaldus, supposuit infestum suum *amico*, quasi Propertius Lyncei custodiae dominam suam credidisset. atqui omnia alia hic reperies, si attenderis.

5. POLLUIT ILLE DEUS COGNATOS,] noſter primus *conjunctos*.

8. IGNOTUM NONNE SECUTA VIRUM EST?] *est* non comparat in eodem libro.

9. LYNCEU] sub hoc nomine Græco latere Bassum poetam suspicatur Passeratius: sed nullis argumentis. mihi certum est, Ponticum innui, cujus Thebaida ipse noſter invidendo elogio exornavit L. I. Eleg. 7. & 9. ejus operis hic iterum cum laude meminit, ut nulla sit ratio quae alium aliquem poetam adludi persuadeat. in Groningano, & Pall. Gebhardi, erat

Lynceū, tunc meam potuisti, perfide, curam Tangere?
 sed erectior est vulgata lectio atque efficacior.

- Quid, si non constans illa & tam certa fuisset?
 Posses in tanto vivere flagitio?
 Tu mihi vel ferro pectus, vel perde veneno:
 A domina tantum te modo tolle mea.
- 15 Te focium vitae, te corporis esse licebit,
 Te dominum admitto rebus, amice, meis.
 Lecto te solum, lecto te deprecor uno.
 Rivalem possum non ego ferre Jovem.
 Ipse meas solus, quod nil est, aemulor umbras,
- 20 Stultus, quod stulto saepe timore tremo.
 Una tamen caussa est, qua crimina tanta remitto,
 Errabant multo quod tua verba mero.
 Sed numquam vitae faller me ruga severae.
 Omnes jam norunt, quam sit amare bonum.
- 25 Lynceus ipse meus seros insanit amores.
 Solum te nostros laetor adire Deos.
 Quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris
 Proderit? aut rerum dicere posse vias?

Aut

12. POSSET ET IN TANTO VIVERE FLAGITIO?] ita Regii & Colbertini. Posses in tanto, alii: quod verum videtur. Lynceum monet, quanto se scelere paene polluerit ebrius. Quod si Cynthia fuisset fragilis & minus constans; posses tu, o Lynceu, discussa mox crapula agnitoque demum tam impio flagitio, manus tuas a te ipso abstinere? etiamne vivere sustineres post facinus indignissimum?

Hiscere nonne tibi terra roganda foret?

18. RIVALEM POSSUM NON EGO FERRE JOVEM] venustissime ille Venenum pater Secundus noster:

Hec, quae sunt oculis meis

Nata, praelia cum labris?

Ergo ego mihi vel Jovem

Rivalem potero pati?

Rivales oculi mei

Non ferunt mea labra.

19. IPSE MEAS SOLUS, QUOD NIL EST, AEMULOR UMBRAS] ideo stultum se vocat versu proxime sequente. est autem locutio proverbialis in timidos & suspicaces. Cicero L. 15. ad Attic. epist. 20. *Esti mihi videtur*

iste, qui umbras timet, ad caedem spectare; tamen, nisi explicata solutione, non sum discessurus.

20. SAEPE TIMORE TREMO.] Pall. duo Gebhardi, *tremore tremo.* quod ille praefert. habebat enim aures mire poeticas. mihi a vulgata & recepta lectione abire non lubet.

23. VITAE ME FALLET RUGA SEVERAE] *fallet me ruga,* Borrichianus, noster primus, Groninganus, Vaticanus Livinejo collatus. & hoc Francius meus malebat, non pessimus arbiter versus bonorum.

25. LYNCEUS IPSE MEUS SEROS INSANIT AMORES] unus Colbert. cum nostro secundo, *sacos insanit amores.* primus, *meos seros insanit:* Groninganus, *meos seros insanit.* an scriptum fuit,

Lynceus ipse meos insanit seros amores? non tantum amat, quamvis jam aetate pro- vecta, sed & amat meam puellam. tamen nihil sollicito. ab hoc versu novam elegiam orditur Barthius L. 25. Adv. C. 4. invitis omnibus membranis; quae, quod rarum, hic nihil turbant; invito ipso sensu.

29. AUT

- Aut quid Lucreti tibi profunt carmina lecta?
 30 Nil juvat in magno vester amore senex.
 Tu fatius Musis meliorem imitere Philetam,
 Et non inflati somnia Callimachi.
 Non rursus licet Aetoli referas Acheloi
 Luxerit ut magno fractus amore liquor.
 35 Atque etiam ut Phrygio fallax Maeandria campo
 Errat, & ipsa suas decipit unda vias.

Qua-

29. AUT QUID CRETAEI TIBI PROSUNT CARMINA LECTA] *profunt tibi*, est in Vaticano & Groningano, ac Borrichiano. sed quum modo habuerimus *proderit*, videtur hic legendum *possunt*. quae duo saepissime confunduntur. pro *Cretaei* legendum esse *Lucreti*, bene evicerunt Turnebus L. 7. Advers. C. 26. & Scaliger ad hunc versum. nec lubet repetere tot aliorum assanias. in nostro primo lacuna est hoc loco. unde videas scripturam tum quoque valde fuisse diversam, neque ausum pudentem librarium explere quod non intelligebat. *Senex* ille in sequenti versu non est alius ab Epicuro. quem qui dicunt senem scripsisse de amore, nugae agunt. dicit poeta, nihil prodesse amanti Lynceae scientiam philosophiae moralis Socraticorum, aut naturalis Epicureorum: fatius fore si redeat ad poetas, amicos suos veteres, imprimis Callimachum ac Philetam. omnisciam monere, Barthium pro *Cretaei* reponere *Cittaei*, ac Zenonem intelligere, libro modo laudato. qua mutatione poteramus sine dispendio carere. neque enim si *Saxone* dicas, magis intelligetur Barthius, quam quivis alius Saxo cruditus.

33. NON RURSUS LICET] Groning. *cur-*
sus, & Comelinianus Gebhardi.

34. FLUXERIT UT MAGNO FACTUS AMORE LIQUOR] igitur Achelous prae amore contabescens in fluvium est mutatus. aut laet hic aliquid, aut ea nobis fabella periit. Canterus legebat, *magno fractus amore*, L. 5. Novar. Lect. C. 16. & ad luctam cum Hercule ob amorem Dejanirae referebat. ingeniose. sane Comelini liber habebat *fractus*; quae potuit esse culpa librarii aberrantis. Be-roaldus aperte *fractus* habet, neque meminit ullius mutationis. unde non vane colligas, ita in suis codicibus invenisse. Adji-

ciam ejus verba, ut liquido constet de vetustate hujus scripturae: *Licet ergo referas, quem admodum liquor Acheloi fluminis Aetoli fractus fuerit amore Dejanirae ab Hercule oppressus. Vel indicat amorem immodicum, utpote cujus ardor fregerit calesceritque frigidum liquorem. Vel alludit ad historiam, quam referunt Strabo & Diodorus, scribentes ab Hercule aggeribus & aquarum ductibus Acheloum fuisse coercitum atque exsiccatum, ut ita Oeneo Dejanirae patri gratificaretur.* Haec ille. quae quamvis scopum non feriant, abunde tamen ostendunt germanitatem *fractus*. addo ego, *Luxerit* videri legendum, non *Fluxerit*, auctore ipso Acheloo L. 8. Metam. ipso fine:

etiam mihi saepe novandi

*Corporis, o juvenes, numero finita potestas.
 Nam modo, quod nunc sum, videor: modo
 flector in anguem:*

*Armenti modo dux vires in cornua sumo.
 Cornua, dum potui, nunc pars caret altera
 telo*

Frontis, ut ipse vides. gemitus sua verba se-
cuti.

& mox cum initio libri noni:

Quae gemitus, truncaque Deo Neptunius he-
ros

Causa rogat frontis: cum sic Calydonius a-
mmis

*Coepit, inornatos redimitus anundine crines:
 Triste petis munus. quis enim sua praelia vi-*
ctus

*Commemorare velit? referam tamen ordine,
 nec tam*

*Turpe fuit vinci, quam contendisse decorum est:
 Magnaque dat nobis tantus solatia victor.*

idem ille dulcissimus Phoebi olor L. 3. A-
 mor. Eleg. 6.

Cornua si tua nunc ubi sint, Acheloe, requi-
ram;

Qualis & Adraſti fuerit vocalis Arion,
 Triftia ad Archemori funera victor equus.
 Amphiarææ nil profunt fata quadrigæ,
 40 Aut Capanei magno grata ruina Jovi.

Deſi-

Herculis irata fracta querere manu.
 Papinius L. 4. Theb.

Herculeæ turpatus gymnade vultus
 Amnis, adhuc imis vix truncam attollere
 frontem

Aufus aquis glaucoque caput ſubmerſus in antro,
Moeret; anhelantes aegreſcunt pulvere ripæ.
 Boëthius L. 4. de Conſol. Philoſ. carmine
 ultimo.

Fronte turpatus Achelous amnis
 Ora demerſit pudibunda ripis.
 vides Acheloum gemere, moerere, triftem ac
 pudibundum eſſe, queri: unde rectum omni-
 no videtur rō luxerit; neque minus rō fra-
 ctus. nam ſingula iſta redeunt ad frontem al-
 tero cornu truncam.

37. VOCALIS ARION] recte vocalis: erat
 enim vates, & fata præcinebat. Statius L.
 6. Theb. in hac ipſa re, de qua noſter:
Senſerat adductis alium præſagus Arion
Stare ducem loris, dirumque expaverat inſons
Oedipodioniden.

& clarius L. 11. ubi Adraſtus
fugit omnia, linquens
Caſtra, viros, generum, Thebas; ac fata
monentem

Converſumque jago propellit Ariona.
 Lutatius: quia Arion filius Neptuni divinabat.
 ſed de eo equo plena manu Barthius ad quar-
 tam Thebaida v. 43. & Jac. Nicolaus Loëns-
 ſis L. 2. Epiphyll. C. 6. cujus viri utiliſſimos
 labores non magis eſſe in ore Famae, mirum,
 & indignum.

38. TRISTIS AD ARCHEMORI FUNERA VI-
 CTOR EQUUS] Pafferatius dicit, (& Papi-
 nium laudat auctorem) Arionem excuſſiſſe
 Polynicen rectorem, quem invitus gerebat,
 & requiſiſſe dominum Adraſtum: ideo hic
triftem etiam in victoria dici, quum tamen
 lætos ea reddere ſoleat. hunc tam inſignem
 viri magni lapſum alba linea probarunt alii.
 & verbum de verbo exſcripſit miſer ille
 Commentator Pariſinus. tamen nihil tale Pa-
 pinius. quem juverit ipſum audire, L. 6. &
 videre Deum in machina;

At tibi promiſſos jam dudum Phoebus honores,
Amphiarææ, cupit: tandem ratus apta favori
Tempora, pulverei venit in ſpatia horrida
circi.

Cum jam in fine viae, & ſummum victoria
nutat;

Anguicomam monſtri effigiem ſæviſſima viſa
 Ora movet, ſive ille Erebo, ſeu ſunxit in æ-
 ſtu

Temporis, innumera certe formidine cultum
 Tollit in aſtra neſas. non illud janitor atræ
 Impavidus Lethe, non ipſæ horrore ſine alio
 Eumenides viſiſſe queant. turbaveſſet euntes
 Solis equos, Martiſque jugum. Nam flavus
 Arion

Ut vidit, ſalire jubæ, atque erectus in armos
 Stat, ſociumque jugi, comiteſque utrimque
 laboris

Secum alte ſuſpenderit equos. ruit illicet exſul
Aonius, nexuſque diu per terga volutus
 Exiit. abripitur longe moderamine liber
 Currus.

ſed Paſſeratium ſua decepit memoria, & præ-
 terea lectio depravata. non enim *triftis* hic
 ſcripſerat poëta, ſed *triftia*: quod corruptum
 fuit ob vocem proximam ad, creberrimo in
 talibus errore. Trifte illud Archemori fu-
 nus, & ſuperbos in funere ludos, ampliſſi-
 mo apparatu libb. 5. & 6. deſcripſit Papinius,
 uſque ad reprehentionem ambitioſus. poſſis
 etiam e noſtro colligere, operoſam in eadem
 re fuiſſe Pontici diligentiam. qua utinam
 hodie frui liceret, & interdiſſent potius
 quorundam poſteriorum deliciae Aphrodiſiæ

39. NON NON AMPHIARÆÆ TIBI FATA
 QUADRIGÆ

PROSINT, AUT CAPANEI GRATA
 RUINA JOVI.]

ita Scaliger hos verſus conſtituit, ex prava
 lectione ſui codicis; a qua non abeunt Re-
 gii, Colbertini, Groninganus, Borrichia-
 nus, noſter primus. in ſecundo eſt,

Non Amphiarææ poſt tibi ſua quadrigæ,
Aut Capanei magno grata ruina Jovi.

pentameret verſus iſdem omnino verbis le-
 geba-

Define Achilleo componere verba cothurno,
 Define, & ad molles membra resolve choros.
 Incipe jam angusto versus includere torno:
 Inque tuos ignes, dure poeta, veni:
 45 Tu non Antimacho, non tutior ibis Homero.
 Despiciat & magnos recta puella deos.

Sed

gebatur in codice Mureti; hexameter autem ita erat conceptus,

Amphiarææ nil profunt tibi fata quadrigæ.

unde si quis sustulerit tibi, probabilem scripturam fecerit. nescio unde habuerit Barthius, nisi ex illo suo mirifico codice, quem aliquoties laudat in Adversariis,

*Non Amphiarææ profunt tibi fata quadrigæ,
 Aut Capanei magno grata ruina Jovi.*

ita enim exstat in Animadv. ad L. 11. Theb. Statii v. 7. Nic. Heinſius Not. ad Ovid. L. 1. Fast. v. 287. refingit,

*Amphiarææ nil profunt fata quadrigæ,
 Aut Capanei irato grata ruina Jovi.*

illud irato non frustra defendi possit ex fine Thebaidos undecimæ. Verum quum addit id magno non apparere in vetustis codicibus: scias Virum sagacissimum tum temporis nondum possedisse illum bonæ notæ librum, quem ego secundum vocare soleo. fuit enim ille ipsius quondam Heinſii, & antea Jacobi Mentelii. Non video cur dubites de proba illa Mureti restitutione, postquam accessit nostrarum membranarum fides. & sic puto sanus erit locus mire ac misere interpolatus.

41. DESINE ACHILLEO COMPONERE VERBA COTHURNO] ita liber Scaligeri reliqui, tamquam in Velabro olearii, *Desine & Aeschyleo.* frustra: nam epos scribebat Ponticus, non drama. Scaliger dicit, intelligi tragoediâ Achillen. ejus tragoediæ mentio est apud Plautum Prol. Poenuli:

Achillem Aristarchi mihi commentari lubet.

Inde mihi principium capiam ex ea tragoedia. verterat Ennius, auctore S. Pom. Festo: Prolato aere astiit, Ennius in Achille Aristarchi cum ait, significat clypeo ante se protento. duos versus nobis servavit A. Gellii industria L. 4. C. 17. Ennius, in tragoedia quæ Achilles inscribitur, subices pro aere alto ponit, qui coelo subiectus est, in his versibus:

Per ego Deum sublimes subices, humidus

Unde oritur imber sonitu saevo & strepitu. sed revera intelligitur æternum illud Homeri opus Iliad, ubi Achilles utramque paginam facit. adde quod Ponticum noster Homero contulerit L. 1. Eleg. 7.

Atque, ita sum felix, primo contendis Homero. Cothurnus etiam transfertur ad poemata epica. Martialis 5. Epigr. 5.

Grande cothurnati pone Maronis opus. & L. 7. Epigr. 62.

Sacra cothurnati non attingit ante Maronis.

43. ANGUSTO VERSUS COMPONERE TORNO] ita Scaliger; qui putat versus torno includi recte dici non posse. componere habet noster secundus: includere primus, Groninganus, Regii, Colbertini, cum editione Veneta. torno includere est, puto, funibus comprehendere & torno rotundare. altero abhinc versu habuimus componere. quæ repetitio nimis foret vicina. est autem translatio gemina in re una. qualis & hæc Horatii in Arte Poëtica:

delere jubebat

Et male tornatos includi reddere versus.

44. INQUE TUOS IGNES, DURE POËTA, VENI] P. Scriverius malebat *Dore poeta*, Animadv. ad libr. Spectac. Epigr. 31. deceptus puto Graeco Lyncei nomine. *Dure*, inquit Passeratius, qui res asperas & difficiles versibus mandas. cave credas. *durum* vocat, eo quod averſior ab amoribus, & deditus philosophiæ studiis. Vide jam plus semel laudatas libri primi elegias. *duri* contrarium est *facilis*. Tibullus L. 1. Eleg. 3.

*Sed me, quod facilis tenero sum semper amoris,
 Ipsa Venus campos ducet in Elyſſios.* ridicule Marollius: *quelque Poëte dure que tu sois, parle nous de tes seux.*

45. TU NON ANTIMACHO, NON TUTIOR IBIS HOMERO] Passeratius: *non Antimachus & Homerus te defendent ab Amoris telis.* pudet, & dictum nollem. alii multa de aetate Antimachi, tumore styli, vasso Thebaicorum

Sed non ante gravis taurus succumbit aratro,

Cornua quam validis haeferit in laqueis.

Nec tu tam duros per te patieris amores.

50

Trux tamen a nobis ante domandus eris.

Harum nulla solet rationem quaerere mundi,

Nec cur fraternis Luna laboret equis:

Nec

eorum opere congerunt; quae non magis huc faciunt, quam si cucurbitas pingerent. poëtae mens est, Tu non eris tutior ab amore, o Pontice, quam Antimachus fuit, quamve Homerus. exstat luculentum & bene longum fragmentum Hegefanactis apud Athenaeum L. 13. unde hic nostri locus explicari debet. ibi dices multa non protrita de amoribus veterum poëtarum, praesertim vero Antimachi atque Homeri. Ovidius quoque tetigit L. 1. Trist. Eleg. 5.

Nec tantum Clavio Lyde dilecta poëtae.

& jam ante duo saecula ex Scholiaste Apollonii, Herodoto, aliis, docuerat Ptolemaeus Flavius cap. 98, Conjectaneorum. quamquam is non videtur Athenaeum legisse.

46. DESPICIT ET MAGNOS RECTA PUELLA DEOS] ne ipsos quidem Deos defendit majestas sua ab amore puellarum: nec verentur puellae venustate sua Deos quoque exurere. *recta puella*, quae in nullam partem inflectitur, quae non movetur timore Deorum. *qui va son train*. Virgilius L. 8. Aen.

Ipsè ego te ripis & recto flumine ducam,

Adversum remis superes subvectus ut amnem.

Horatius L. 2. Epist. 1.

Securus, cadat, an recto stet fabula talo.

Terentius Heautont. Act. 4. Sc. 3.

Imo ut recta via rem narret ordine omnem.
hoc est, uti supra dixerat,

quin nolo mentiare.

Aperte, ita ut res sese habet, narrato.
noster L. 3.

Recta animi primum debuit esse via.

Plinius Caecilius L. 2. Epist. 19. *Et sane quotusquisque tam rectus audior, quem non potius dulcia haec, & sonantia, quam austerà & pressa delectem?* aliud est illud Horatii L. 1. Sat. 2.

Candida, rectaque sit; munda haecenus, ut neque longa,

Nec magis alba velit, quam det natura, videri.

quod in errorem duxit Passeratium, exponentem hic, *quia recta & pulchra, ideo superba*. pessime Marollius: *une fille de belle taille a bien souvent la hardiesse de mépriser les Dieux.*

47. SED NON ANTE GRAVIS TAURUS SUC-CUMBIT ARATRO] Douza P. legebat *gravi*, quia id epitheton aratro quam tauro convenientius videbatur. & sic etiam visum Valenti Acidalio in L. 2. Velleji C. 40. sed *gravis* hic est grandis, adultus, validus. Varro L. 1. de R. R. cap. 20. *Ubi terra levis, ut in Campania, ibi non bubus gravibus, sed vaccis aut asinis quod arant, eo facilius ad aratrum leve adduci possunt, ad molas, & ad ea, si quae sunt, quae in fundo convebuntur.* istiusmodi boves Plinius Caecilius *ingentes* vocat L. 5. Epist. 6. *campi, quos non nisi ingentes boves & fortissima aratra perfringunt: tantis globis tenacissimum solum, cum primum profecatur, assurgit, ut nono demum sulco perdometur.* Columella *sublimia* Mevaniae armenta dixerat L. 3. C. 8. *Armentis sublimibus insignis Mevania est, Liguria parvis. Sed & Mevaniae bos humilis, & Liguriae nonnumquam taurus eminentis staturae conspicitur.* Pavones eadem ratione *graves* vocavit Varro Gerontodidacalo:

ubi graves

Pascantur atque alantur pavonum greges.

in sequente versu, *rd haeferit* perperam mutatum ivit in *haeferit* Gul. Canterus L. 5. Novar. Lect. C. 16. immemor, Graeco more dici *haeferit* cornua, pro *haeferit* cornibus. addam obiter, videri nostrum hanc similitudinem de Lucilio fuisse, cujus haec sunt apud Nonium in Subigere:

Tunc iugo jungas me ante? & succedere aratro

Invitum, & glebas subigas proscindere ferro?

verba sunt, opinor, tauri nondum domiti, nec volentis domari. Sane hujusmodi apologis non indelectatum fuisse magnum Aurun-

- Nec si post Stygias aliquid restabit ad undas,
 Nec si consulto fulmina missa tonent.
- 55 Adspice me, cui parva domi fortuna relicta,
 Nullus & antiquo Marte triumphus avi:
 Ut regnem mistas inter conviva puellas
 Hoc, ego quo tibi nunc elevor, ingenio.
- 60 Me juvet hesternis positum languere corollis,
 Quem tetigit jactu certus ad ossa Deus:
 Actia Virgilium custodis litora Phoebi,
 Caesaris & fortes dicere posse rates.

Qui.

runcæ alumnum, fidem abunde facit de vulpe ac leone aegroto fabella, quam adludit Horatius L. I. Epist. I. & scripserat Lucilius Sat. L. 30.

53. NEC SI POST STYGIAS ALIQUID RESTAVERIT UNIDAS] noster secundus, & Palatinus Gebhardi, restabit erummas. recta lectio est in editione Douzæ, restabit ad undas. ad valet apud. Phaedrus L. 3. Carm. 5.

Pendere ad lanium quidam vidit simium.

& sic frequenter Comici, Caesar, Cicero. loquitur autem ex mente Epicureorum, quærum philosophia in deliciis erat. videndus Seneca Troad. illo choro,

Verum est, an timidus fabula decipit,

Umbras corporibus vivere conditis?

55. CUI PARVA DOMI FORTUNA RELICTA EST] rō est non apparet in quibusdam libris, neque hic valde requiritur.

59. ME JUDET HESTERNIS POSITUM LANGUERE COROLLIS] hesternis reposuit Lipsius, ex Vaticano & Fulvii Ursini codice, L. 2. Ant. Lect. C. 10. quod & nostri duo præferunt, & unus Gebhardi. externis habet Groninganus, Borrighianus, & alter Colbertinus; quod est esternis. nam s & x sæpe in scriptis commutantur. editionum vulgatarum rō æternis acriter tuetur Barthius Animad. ad L. 4. Theb. Stasii v. 831. quia sempiternum & æternum perhibeatur quod non interruptitur: & sint æternæ corollæ, semper sibi succedentes. non audio, Vir Doctæ. hesternas vocat corollas, cum quibus pernoctaverat. sic L. 4. Eleg. 6.

Blanditæque fluant per mea colla rosæ.

Sic noctem patera, sic ducam carmine, donec

Injiciat radios in mea vina dies.

Cicero apud Aquilam Romanum: Videbar mihi videre alios intrantes, alios autem exeuntes: partim ex vino vacillantes, partim hesterna potatione oscitantes. Versabatur inter hos Gallius unguentis oblitus, redimitus coronis. Humus erat immunda, lutulenta vino, coronis languidulis & spinis cooperta piscium. vide Notata ad L. I. Eleg. 15. v. 5. ubi idem error in eadem voce.

60. QUEM TETIGIT JACTU CERTUS AD OSSA DEUS] adi ad Eleg. 8. v. 7, hujusdem libri. nam Passeratius minus recte: tetigit ad ossa, peioris, pro vulneravit usque ad ossa, imo & intra medullas. minus inquam recte. illo etiam infelicius Gebhardus:

Quem tetigit jactu (cernis) ad ossa Deus.

61. ACTIA VIRGILIUM CUSTODIS LITORA PHOEBI] libri fere Virgilio; quod puto fuerat Virgiliom. Groninganus clare exprimit, Virgilium. de Apolline Actio videre debes Virum luculentæ eruditionis Jac. Nicolaum Loënssem L. 3. Epiphyll. C. 15.

62. CAESARIS ET FORTES DICERE POSSE RATES] Barthius L. 25. Advers. C. 4, refingit

Caesare sit fortes dicere posse rates.

Sit Virgilium dicere posse; (mox addit) Gracianus Propertio dignus. deinde elegans acumen, quasi sola fortitudo ratium in Caesaris virtute sita sit. & hanc conjecturam non sine causa (ita loquitur) probaturum doctis arbitrat. ego, qui meus est stupor, non video cur a recepta lectione discedere debeamus. neque acuminis laudem invideo suo auctori. Gebhardus ducere ponit ex suo Palatino, pro dicere, invitis omnibus aliis. Virgilius L. 7. Aen. hoc maluit:

dicant

- Qui nunc Aeneae Trojani fuscitat arma,
 Jactaque Lavinis moenia litoribus.
 65 Cedite Romani scriptores, cedite Graji.
 Nescio quid majus nascitur Iliade.
 Tu canis umbrosi subter pineta Galefi
 Thyrsin, & attritis Daphnin arundinibus:
 Utque decem possint corrumpere mala puellam,
 70 Missus & impressis haedus ab uberibus.
 Felix, qui viles pomis mercaris amores,
 Huic licet ingratae Tityrus ipse canat.
 Felix, intactum Corydon qui tentat Alexin
 Agricolae domini carpere delitias.
 75 Quamvis ille suam lassus requiescat avenam,
 Laudatur faciles inter Hamadryadas.

Tu

*dicam horrida bella,
 Dicam acies, actosque animis in funera re-
 ges.*

Ovidius L. I. Art. Amat.

*Tergaque Parthorum Romanaeque pectora di-
 cam,*

Telaque ab averso quae jacet hostis equo.

63. QUI NUNC AENEAE TROJANI SUSCI-
 TAT ARMA] alii maluerunt, *Aeneam Troja-
 naque fuscitat arma*: ut adludatur, *Arma vi-
 rumque cano*. sane ejus lectionis vestigium est
 in Groningano, *Aeneae Trojanaeque*. ceteri ni-
 hil mutant. habet autem nescio quid maje-
 statis in *Aeneae Trojani*. sic passim Virgilio
 dicitur *Tros Anchisiades, Troius Aeneas, Troius*
beros, Trojgena. in quibus singulis vides di-
 gnitatem peti ab soli natalis splendore & ma-
 gnificencia.

64. LAVINIS MOENIA LITORIBUS] po-
 ster primus, *Lavinio*. quamquam illud o
 nescio quis videtur transformare voluisse in
 s. Consulere debes quae Pierius Valerianus
 notavit ad L. I. Aen. v. 2. quaeque Nic. E-
 rythraeus indice Virg. in *Laviniaque venit Li-
 tora*. non enim defuerunt, qui *Lavinis* mal-
 lent. quo ibat noster liber cum suo *Lavi-
 nio*.

69. UTQUE DECEM POSSINT CORRUMPE-
 RE MALA PUELLAM] omnes libri praeferunt,
puellas. perperam, & infubide.

70. MISSUS ET IMPRESSIS HAEDUS AB U-
 BERIBUS] *impressa ubera*, non pressa, non

mulcta. ita Scaliger, & Passeratius. Papinius
 L. 5. Theb.

*At levis, & miserae nondum mihi notus Ia-
 son,*

*Transra per, & remos, impressaque terga
 virorum*

*Nunc magnum Oeniden, nunc ille hortatibus
 Idam, &c.*

ibi quoque valet, non pressa: quod firmat
 epithetum *levis*. tamen Marollius aliter in-
 tellectum voluit: *un cheveau tiré des mam-
 melles de sa mere dont le lait ne se peut epuiser*.
 haud vidi magis.

75. QUAMVIS ILLE SUAM LASSUS REQUIE-
 SCAT AVENAM] *sua avena* habent libri. sed
 nihil certius hac emendatione Scaligeri. Vir-
 gilius Ecl. 8.

Et mutata suos requierunt flumina cursus.

Servius: *cursus proprios retardaverunt, &
 quietos esse fecerunt*. Sic Sallustius: *paullulum
 requietis militibus*. *Quiesco enim duplicem ha-
 bet significationem; & aliter dico, Quiesco ego,
 aliter, Quiesco servum, id est, quiescere facio*.
*Calvus in lo: Sol quoque perpetuus meminit re-
 quiescere cursus*. in Ciri quoque eadem locu-
 tione usus erat Maro:

*Quae caussa ad patrium solam vigilare cu-
 bile,*

*Tempore quo sessas mortalia pectora curas,
 Quo rapidos etiam requiescunt flumina cur-
 sus?*

& comprobavit imitatione sua daemonium
 illud

- Tu canis Ascraci veteris praecepta poëtae,
 Quo seges in campo, quo viret uva jugo.
 Tale facis carmen docta testudine, quale
 80 Cynthius impositis temperat articulis.
 Non tamen haec ulli venient ingrata legenti,
 Sive in amore rudis, sive peritus erit.
 Nec minor his animis, nec se minor ore canorus
 Anseris indocto carmine cessit olor.
 85 Haec quoque perfecto ludebat Iafone Varro,
 Varro Leucadiae maxima flamma suae.
 Haec quoque lascivi cantarunt scripta Catulli,
 Lesbia quibus ipsa notior est Helena.
 Haec etiam docti confessa est pagina Calvi,
 90 Quum caneret miserae funera Quintiliae.
 Et modo formosa qui multa Lycoride Gallus
 Mortuus inferna vulnere lavit aqua.

Cyn-

illud hominis Daniel Heinsius L. I. de contentu mortis:

Ac neque praecipitem pluviam coeloque ruen-
tem,

Nec super excussa crepitantem grandine nim-
bam,

Nec Boreae horrorem immitis sensit nec Au-
stri:

Usque adeo cunctos requirer at pectore sensus.

itaque nulla causa est, cur morosi homines
 nodum quaerant in scirpo apud Senecam,
 seu quis alius auctor est Herculis in Oeta &
 1586.

*Ante nasceretur seges in profundo,
 Vel fretum dulci resonabit unda;
 Ante descendet glacialis Ursae
 Sidus, & ponto vetito fruetur,
 Quam tuas laudes populi quiescant.*

86. VARRO LEUCADIAE MAXIMA FLAMMA
 SUAE] id est, inquit Passeratius, qui flagra-
 bat amore Leucadiae. debuit dicere, Leuca-
 diam flagrasse amore Varronis, siquidem
 flamma incendium parit. Ovidius L. 2. Trist.

Unde nisi indicio magni sciremus Homeri,

Hospitis igne duas incaluisse Deas?

& Varronem fuisse potentem in amore Leu-
 cadiae indidem discimus:

*Is quoque, Phasias Argos qui duxit in undas,
 Non potuit Veneris furta tacere suae.*

ceterum, *maxima cura* habet noster primus,
 non *flamma*. quomodo etiam legitur apud
 Gyraldum Dial. 4. Historiae poetarum, item-
 que in codice Borrichiano.

92. MORTUUS INFERNA VULNERA LAVIT
 AQUA] ex Euphorione Chalcidico expressum
 notat eruditissimus Schottus L. 2. Obs. Hu-
 man. C. 26. cujus poëtae scripta omnia in-
 terciderunt, quamvis eum Latinum fecisset
 hic ipse Gallus. qui nec in suis quidem car-
 minibus mitiorem habuit sortem. adeo enim
 funditus perierunt omnes viri eximii lucu-
 brationes, (nam, praeter Euphorionem La-
 tio donatum, quatuor Amorum libros lau-
 dat Servius ad Eclog. 10.) ut ne unum qui-
 dem inde fragmentum exster hodie apud
 grammaticorum ullum. quod valde mirum
 videri potest, quum in magno pretio fuerit,
 etiam post mortem. nam ne famae ejus ob-
 fuisse putes indignationem Augusti, satis su-
 perque evincunt luculenta testimonia mag-
 norum hominum, qui cum Augusto vixe-
 runt. itaque nihil nobis restat de Cornelio
 Gallo, praeter solam memoriam. nam li-
 bellus ille, qui vulgo sub ejus nomine cir-
 cumfertur, auctorem habet nescio quem
 Maximianum, scriptorem barbarum, lutu-
 lentum, ac tantum non stercorem. primus
 fucum studiosis hominibus facere ausus est,

Dd

sub

Cynthia quinetiam versu laudata Properti,
Hos inter si me ponere Fama volet.

sub nomine tam bono, Pomponius Gauricus. & successit ei mangonium, quamquam contra starent viri eruditissimi, applaudentibus inficeti vulgi suffragiis. Verum, quum lucem claram ferre non posset foetus hic noctuinus, prodiit paullo post alia elegia, auctorem ementita Asinium Gallum, cujus hoc est initium:

Non fuit Arsacidum tanti expugnare Seleucen,

Italique ultori signa referre Jovi.

edita autem fuit Florentiae ab Aldo Manutio P. F. de ea quid senserit jam tum Josephus Scaliger, notum est, & plus quam ve-

rum. Quid igitur sibi voluit homo multi nominis Renatus Rapinus, qui, post composita nescio quam feliciter tot paria summorum ex antiquitate virorum, praeferre ausus est Cornelium Gallum (in Elegia, ne erres) Catullo ac Maecenati? ecce ejus verba: *Il nous est resté quelques Elegies de Catulle, de Me-cenas, de Cornelius Gallus, qui sont d'une grande pureté, & d'une grande délicatesse: mais le Vers de Catulle & de Me-cenas, est d'une trop grande mollesse, & d'une negligence trop affectée: celui de Cornelius Gallus est plus rond, & il se soutient mieux. o judicium! & tamen, haec qui libenter legunt, multum sibi proficere videntur.*

SEX. AURELII PROPERTII

LIBER TERTIUS.

I.

CAllimachi manes & Coi sacra Philetæ
In vestrum, quaeso, me finite ire nemus.
Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos
Itala per Grajos orgia ferre choros.
5 Dicite quo pariter carmen tenuastis in antro,
Quove pede ingressi, quamve bibistis aquam.

Ah

I. CALLIMACHI MANES, ET COI SACRA
PHILETÆ] videndus Hermesianactis insi-
gnis locus apud Athenæum L. 13. *sacra*,
pœmatum communis pœtis cultus. Ovidius
L. 4. Trist. Eleg. 10.

*At mihi jam puero coelestia sacra placebant,
Inque suum furtim Musa traherat opus.*

& L. 2. ex Ponto Epist. 10.

*Sunt tamen inter se communia sacra pœtis;
Diversum quamvis quisque sequamur iter.*

Perfius prol.

ipse semipaganus

Ad sacra vatium carmen adfero nostrum.

Martialis de Silio L. 7. Epigr. 62.

*Sacra cothurnati non attigit ante Maronis,
Implevit magni quam Ciceronis opus.*

plura alii. Satius tamen est, ut *sacra* sint ipsi
Manes, qui in Deorum numero habebantur.
fane Dii ipsi saepe *sacrorum* nomine intelli-
guntur. Virgilius L. 2. Aen.

*Sacra suosque tibi commendat Troja Penates:
Hos cape fatorum comites.*

& L. 4.

*Tu modo posse deos veniam, sacrisque litatis
Indulge hospitio.*

2. IN VESTRUM, QUÆSO, ME FINITE IRE
NEMUS] male hic vocat, etiam post omnes
alios ille centonum sarcinator Gallus cum
ligno nomine, Horatii versiculum,

*Scriptorum chorus omnis amat nemus, &
fugit urbem.*

aliud multo pœta voluit. videlicet luci &
nemora addebantur virorum clarorum sepul-
cris, & sacra, & sacerdotes. quæ singula
hic habemus. Virgilius L. 5. Aen.

sumuloque sacerdos

Ac lucus late sacer additur Anchisæo.

in iis nemoribus ipsi manes habitare crede-
bantur. Virgilius L. 6.

lucis habitamus opacis;

*Riparumque toros & prata recentia rivus
Incolimus.*

mos antiquissimus, qui etiam hodie viget
apud populos Orientis.

3. PRIMUS EGO INGREDIOR, &c.] festi-
vissime expressit Secundus noster, dulcissi-
mus ille Charitum ac Veneris pullus, Eleg.
3. in Majum:

*Primus ego ingredior, nullo de more, sacerdos
Annua nequitiae ponere sacra mese.*

5. QUO PARITER CARMEN TENUASTIS IN
ANTRO] *id tenuastis* primus ex suis libris fe-
liciter emendavit Beroaldus: nam in aliis
membranis fere est *tenuistis*. unde Gebhardus
facit *teruistis*, adducto Virgiliti versu ex se-
cunda Ecloga,

Nec te poeniteat calamo trivisse labellum.

id si procedit, jam *deductum* Maronis car-
men,

Ah valeat Phoebum quicumque moratur in armis.

Exactus tenui pumice versus eat.

Quo me Fama levat terra sublimis, & a me

10 Nata coronatis Musa triumphat equis,
Et mecum in curru parvi vectantur Amores.

Scriptorumque meas turba secuta rotas.

Quid frustra missis in me certatis habenis?

Non datur ad Musas currere lata via.

15 Multi, Roma, tuas laudes annalibus addent,
Qui finem imperii Bactra futura canent.

Sed

men, sive tenue & exile & molle & tenerum & gracile, dici poterit secundum Gebhardum tritum carmen. videamus, si fulciri potest elegans (ita ego cenſeo) Beroaldi reſtitutio. Horatius L. 3. Od. 3.

Quo, Musa, tendis? desine pervicax

Referre sermones Deorum, &

Magna modis tenuare parvis.

Ovidius L. 1. Amor. Eleg. 1.

Cum bene surrexit versus nova pagina primo;

Attenuat nervos protinus ille meos.

Papinius L. 4. Silv. 7.

Fortis Heroos Erato labores

Differ: atque ingens opus in minores

Contrahere gyros.

Maximo carmen tenuare tento.

Cicero de Clar. Orat. Oratorum bonorum duo sunt genera, unum attenuate presseque, alterum sublata atque dicentium. proprie usus est Laetantius de Mortib. persecut. C. 33. ubi Galerii horribilis de vita exitus: albescit ipse, atque absuntis viribus tenuatur. sed nihil est tricandum, quum & ante Beroaldum tenuastis scriptum fuerit. ecce Volsci verba, isto prioris: TENUASTIS. tenui dicendi stylo perfecistis. est elegia in extenuato dicendi charactere.

6. QUOVE PEDE INGRESSI] referebat enim quem pedem cui praeponerent, dextrum an sinistram. Virgilius L. 8. Aen.

Salve, vera Jovis proles, decus addite divi:

Et nos & tua dexter adi pede sacra secundo.

L. 10.

Tu mihi nunc pugnae princeps, tu rite propinques

Augurium, Phrygiibusque adſis pede, diva, secundo.

Juvenalis Sat. 10.

quid iam dextro pede concipis, ut te

Conatus non poeniteat, votique peracti?

Apulejus L. 1. Metam. Sed, ut fieri adſolet, sinistro pede profectum me spes compendii frustrata est. ubi vide quae Beroaldus notavit: & quae Barthius ad Papin. L. 3. Theb. v. 261.

6. QUAMVE BIBISTIS AQUAM] quidam libb. quave bibistis aqua. utrumque ferri potest.

10. A ME NATA CORONATIS MUSA TRIUMPHAT EQUIS] Passeratius e libro vetere Nota repositum ixit: ut sit nota a me, quae per me innotuit, & nobilitata est. non placet. pro vulgata stat Caesar bel. Gall. L. 7. C. 43. Consilia inibat, quemadmodum a Gergovia discederet, ac rursus omnem exercitum contraheret; ne profectio nata a timore defectio- nis, similis fugae videretur. & nostri omnes habent Nata; ut ipse se quasi auctorem ac parentem faciat Elegiae Romanae. eo spectare videntur illa magnifica,

Sed quod pace legas, opus hoc de monte Sororum

Detulit intacta pagina nostra via.

13. QUID FRUSTRATA MISSIS IN ME CERTATIS HABENIS] Auratus malebat immisis. sed nihil mutandum. mittere enim valet idem quod immittere. Horatius L. 4. Od. 14. impiger hostium

Vexare turmas, & frementem

Mittere equum medios per ignes.

16. QUI FINEM IMPERII BACTRA FUTURA CANENT] Groninganus, canant. Bactra autem ponit pro ultimo rerum naturae termino,

Sed quod pace legas, opus hoc de monte Sororum

Detulit intacta pagina nostra via.

Mollia, Pegasides, vestro date ferta poëtae:

20 Non faciet capiti dura corona meo.

At mihi quod vivo detraxerit invida turba,

Post obitum duplici foenore reddet honos.

Omnia post obitum fingit majora vetustas;

Majus ab exequiis nomen in ora venit.

25 Nam quis equo pulsas abiegnos nosceret arces?

Fluminaque Aemonio cominus isse viro?

Idaeum Simoënta Jovis cunabula parvi?

Hectora ter campos, ter maculasse rotas?

Deipho-

mino, ultra quem non est progredi. neque aliter sensisse Virgilius credi potest L. 8. Aen.

*Hinc ope barbarica variisque Antonius armis
Victor ab Aurorae populis & litore rubro
Aegyptium, viresque Orientis, & ultima se-
cum*

Bactra vehit.

non ignoro, Servium aliter exponere: sed nullis se finibus continebat Romana ambitio. Hinc Jupiter L. 1. Aen.

*His ego nec metas rerum, nec tempora pono:
Imperium sine fine dedi.*

& ab eadem mente Horatius L. 4. Od. 15. de Augusto:

veteres revocavit artes,

Per quas Latium nomen & Italiae

Crevere vires, fama que & imperi

Porrecta majestas ad ortum

Solis ab Hesperio cubili.

19. MOLLIA, PEGASIDES, VESTRO DATE FERTA POËTAE] hunc eundem verborum ordinem habet Groninganus: reliqui, *date vestro ferta poëtae*, numero minus tuavi, & magis laxo.

21. QUOD VIVO DETRAXERIT INVIDIA TURBA] solus secundus, *detraxerat*: nam rarus lector amat sua tempora; ut dixit Martialis. sed potior videtur recepta lectio. Justinus Praefat. *Sufficit enim mihi in hoc tempore iudicium tuum apud posteros, cum obreclationis invidia decesserit, industriae testimonium habituro. tetigit etiam Gebhardus.*

28. HECTORA PER CAMPOS TER MACU-

LASSE ROTAS] argute Fruterius, & Livinejus, *Hectora ter campos, ter m. r.* etiam in membranis quibusdam ita legi, Passeratius auctor est. idem mendum Ciceronem maculabat L. 16. ad Attic. epist. 11. *de laudibus Dolabellae deruam cumulum.* attamen est illo loco bella, ut mihi videtur, *in pavio*, quod eum ter contra cives in acie. ante Petri Victorii felicem industriam per contra cives legebatur. Virgilius L. 1. Aen. rem ipsam praepingit in templo Junonis Carthagine:

*Ter circum Iliacos raptaverat Hectora mu-
ros,*

Exanimumque auro corpus vendebat Achilles. Aufonius Perioch. 22. *Iliad. Hector interfectus, & religatus ad currum, ter circum moenia Trojana raptatur.* ceterum Homerus narrat, Hectorem fugientem ab imminente Achille ter cursu circum urbem actum esse; deinde ad fontes Scamandri occisum, & loribus per pedes trajectis currui alligatum; atque ita in magno turbine pulveris raptatum ad naves, spectantibus de muro crudelissimum facinus Priamo cum Hecuba, atque Andromacha: mox vero Achillem currum cum adpresso cadavere ter versasse circum Patrocli sepulcrum. tamen Aufonius maluit Virgilium sequi, merito notatus a Mariangelo Accursio, & Elia Vineto. fidelius Homero haeret L. Septimius L. 3. C. 15. *ipse [Achilles] cum caede inimicissimi, tum memoria doloris feroc, spoliatum armis hostem, mox constructis in unum pedibus, vinculo currui postremo adnectit. Dein ubi ascendit ipse, Aemomedonti imperat,*

- Deiphobumque, Helenumque, & Pulydamanta sine armis,
 30 Qualemcumque Parin vix sua noffet humus.
 Exiguo fermone fores nunc, Ilion, & tu
 Troja bis Oetaei numine capta Dei.
 Nec non ille tui casus memorator Homerus
 Posteritate suum crescere sentit opus.
 35 Meque inter feros laudabit Roma nepotes.
 Illum post cineres auguror ipse diem.

Ne

daret lora equis. Ita curru concito per campum, quae maxime visi poterat, pervolat, hostem mirandum in modum circumtrahens: genus poenae novum, miserandumque. Trojanis quidem novum: Thestalis non item, fuctis hoc modo poenas fumere de hostibus occisis. vide quae doctissimus Cerda notavit ad laudatum Virgillii locum.

29. DEIPHOBUMQUE, HELENUMQUE, ET POLYDAMANTA SINE ARMIS] noster primus, cum Borrichiano, *Deiphobum Helenumque*, sine conjunctione: uti & Veneta. deinde omnes pariter libri, *Polydamantes in armis*, cum editionibus primis. Scaliger correxit, *Polydamanta sine armis*: Passeratius malebat, *sub armis*. Verum hoc longius abit a ductu literarum, & sine haud difficulter prae se ferrentium. certe Deiphobus inermis est obtruncatus; cui nocte illa suprema conjux Helena

arma omnia tectis

Emover, & fidum capiti subduxerat ensam.

Polydamas Antenoris f. consilio clarus habebatur; Helenus vaticinandi arte. ideo recte omnes *sine armis*. est autem hoc loco scribendum *Pulydamanta*, more Graeco. monuit Passeratius, & Nic. Heinsius Not. ad Ovid. L. 12. Metam. v. 547.

31. ILION] malim *Ilios*; non quo ignorem crebro haec nomina confundi, sed vero propter exilem sonum literae *n*. nam id, ni fallor, observarunt veteres in hujus nominis diversâ seripitione. Horatius L. 4. Od. 9.

non semel Ilios

Vexata: non pugnavit ingens

Idomeneus, Sibeneleurve solus.

Dicenda Musis praelia: &c.

Ovidius Epist. Penelopae:

Sed mihi quid prodest vestris disiecta lacertis Ilios, & murus quod fuit ante, solum?

sic & alii plures. neque est cur objiciat quifquam ex Epistola Laodamiae;

Ilion, & Tenedos, Simoisque, & Xantus, & Ide,

Nomina sunt ipso paene timenda sono.

nam ibi auribus consultum voluit poeta, acerbissime radendis sono illo vastissimo *Ilios* & *Tenedos*. qui praeterea ingratum tinnit in duobus homocoeleutis tam vicinis.

33. HOMERUS POSTERITATE SUUM CRESCERE SENSIT OPUS] id quidem olim fuit: nunc recondita senet quiete. quid illi judicent, qui sine multa cognitione vel Graeci vel Latini sermonis, tamen sunt elegantes spectatores rerum pulcrarum, satis calide exposuit nuper terribilis antiquae eruditionis exactor Perraltus in suis Parallelis. pro *sensit* habet noster primus *sentit*; quasi Homerus nullo non die fruatur gloriae suae novo incremento, etiam apud inferos. arque haec est vera scriptura. Quam nostro praevit Tullius initio Agrariae 3. *Commodius fecissent tribuni plebis, Quirites, si, quae apud vos de me disserunt, ea coram potius me praesente dixissent.* non voluit dicere *distulerunt*, ut acrius notaret quotidianas tribunorum criminationes, neque unquam cessantes.

36. ILLUM POST CINERES AUGUROR ESSE DIEM] esse capit Passeratius pro *fore*, ut sit enallage temporum. sed duo nostri & alter Colbertinus, itemque Borrichianus, legunt *auguror ipse*; quod & in duobus Palatinis Gebhardus invenerat. recte, si quid sentio. Ego, conscientia fretus meritorum, aeternam nominis famam mihi ipse auguror ac polliceor. ita ferme Cicero Catilin. 3. C. 11. *eandemque diem intelligo, quam spero aeternam fore, & ad salutem urbis, & ad memoriam consulatus mei propagandam esse.* sane non ster animose, & ut decebat spiritum excelsum

Ne mea contemto lapis indicet ossa sepulcro
 Provisum est, Lycio vota probante Deo.
 Carminis interea nostri redeamus in orbem,
 Gaudeat ut solito tacta puella sono.
 Orpheu te duxisse feras, & concita dicunt
 Flumina Threïcia detinuisse lyra.

40

Saxa

sum quamvis in materia tenui: tamen valde
 modeste, si conferas cum Horatio L. 3. Od.
 30. Nafone, ipso sine Metamorph. Lucano
 L. 7. & 10.

38. LYCIO VOTA PROBANTE DEO] Geb-
 hardus quia in uno Palatino invenerat *latio*,
 persuadere nobis voluit per *Latium Deum* in-
 telligi Augustum, idque propter coenam il-
 lam *δωδεκάθεον*, in qua ipse pro Apolline orna-
 tus discubuerat. &c. videlicet tanta recordia
 fuisse Propertium, ut Caesari quum palpari
 vellet, memoriam refricuerit rei omnium infamissimae, & ab Antonio, atque adeo ipsa
 plebe famelica amarissime proficiat, in tan-
 tum quidem, ut eum vocarent *Apollinem tor-
 zorem*. ita enim Suetonius Aug. C. 70. apa-
 ge has naenias saporis tam scholastici. *Ly-
 cius Deus est Apollo*, poetarum numen tu-
 relare, cui vota sua accepta fuisse decenter
 gloriatur.

41. ORPHEA DETINUISSE FERAS, ET CON-
 CITA DICUNT

FLUMINA THREÏCIA DETINUISSE
 LYRA.]

haec est lectio libri primi, cum quo fa-
 cit Borrichianus: secundus in pentametro
 habet *sustinuisse*, quod etiam Regii, Colber-
 tini, & Groninganus agnoscunt. & monue-
 runt Lipsius L. 2. Ant. Lect. C. 10; Modius
 Novant. Epist. 18; Gebhardus; ac Passera-
 tius. contendunt autem illi, *sustinuisse* idem
 valere quod *inhibuisse*, *compescuisse*, *re-
 pressisse*. non nego: sed & *τὸ detinuisse* idem
 valet. Tibullus L. 9. Eleg. 9.

Cantus & iratae detinet anguis iter.

Horatius L. 1. Od. 33.

Ipsam me melior quam peteret Venus,

Grata detinuit compede Myrtales.

Ovidius L. 1. Metam.

*Sedit Atlantiades, & euntem multa loquen-
 do*

Detinuit sermone diem.

idem L. 2. Amor. Eleg. 17;

*Creditur & Nympha mortalis amore Caly-
 pso*

Capta recusantem detinuisse virum.

& clarius L. 2. Artis Amator.

*Non potuit Minos hominis compescere pen-
 nas:*

Ipse Deum volucrem detinuisse paro.

ac L. 4. Ponticor. Epist. 10.

Detinui, dicam, tempus, curasque sefell.

Hunc fructum praefens attulit hora mihi.
 tum nullo veterum inferior popularis noster
 Grotius:

Qualis praecipitem vates Oeagrius Ebrum

Sithonia fertur detinuisse lyra.

& ingenio illi ac laude scribendi suppar Ja-
 cobus Wallius, clarissimum fidus literatae
 Belgicae, L. 2. Eleg. 3.

*Fertur Aristonides, dum talia lusit in um-
 bra,*

Ilissum mediis detinuisse vadis.

itaque in versu minore nihil mutandum vi-
 detur. in longiore Nic. Heinsius Not. ad L.

11. Metam. 5. 2. reponit,

Orpheu, te duxisse feras,

ingeniose, nec dubito quin vere. noster L.

2. Eleg. 10.

*Non ut Pïeriae quercus mea verba sequan-
 tur:*

Aut possim Ismaria ducere valle feras.

Horatius L. 1. Od. 12.

Unde vocalem temere infecurae

Orphea silvae,

Arte materna rapidos morantem

Fluminum lapsus, celeresque ventos,

Blandum & auritas filibus canoris

Ducere quercus.

& L. 3. Od. 11.

Tu potes tigres comitesque silvas

Ducere, & rivos celeres morari.

Phaedrus L. 3. Carm. 1.

Qui saxa cantu movit, & domuit feras;

Hebrique tenuit impetus dulci mora.

Seneca Oedip. 5. 612.

manu

Saxa Cithaeronis Thebas agitata per artem
Sponte sua in muri membra coisse ferunt.

- 45 Quinetiam, Polypheme, fera Galatea sub Aetna
Ad tua rorantes carmina flexit equos.
Miremur, nobis & Baccho & Apolline dextro,
Turba puellarum si mea verba colit?

Quod

manuque sustinet laeva chelyn

Qui saxa dulci traxit Amphion sono.

Martialis quoque nostrum aperte imitatus est
L. 14. Epig. 164. cuius lemma *Cithara*.

De Pompeiano saepe est ejecta theatro,

Quae duxit sivas, detinuitque feras.

43. SAXA CITHAERONIS] Pausanias in Boeoticis docet, totam olim Graeciam regibus paruisse: sed Boeotos alium e suis regibus neminem, quam Asopum, & co-superiorem Cithaeronem nosse; a quorum altero flumini, ab altero monti nomen fuerit. Hunc vero Cithaeronem fuisse valde callidum, ostendit lepida quae inibi refertur fabella. *Sedentem Junonem fecit Callimachus: Nymphenomenem, sive Desponsatam nominant, ob huiusmodi rei eventum. Junonem ajunt tractam Jovi, incertum qua de causa, in Euboeam fecississe: Jovem, cum placare eam non potuisset, ad Cithaeronem, qui tunc Plataeensibus imperabat, venisse. Ejus monitu Jupiter simulacrum e ligno fabricavit, illudque plaustrum vestimentis velatum imposuit: in vulgus vero prodidit, Plataeam eam esse Asopi filiam, quae sibi esset desponsa. Id ubi ad Junonis aures pervasit, accurrit ilico; & ad plaustrum accedens, veste conscissa, ligneam esse effigiem comperit, quam novam esse nuptam putarat. falsam se itaque laetanti animo ferens, facili in gratiam cum Jove rediit.*

45. QUIN ETIAM POLYPHEME] festive Polyphemum nobis praepingit urbanissimus poeta Lucilius L. 15.

Multa homines portenta in Homero versificata

Monstra putant; quorum inprimis Polyphemus ducentos

Cyclops longa pedes, & porro huic majus bacillum,

Quam malus navi in corbita maximus ulla.
videndus jucundissimus Theocritus Idyllio 6. & 11. Ovidius L. 13. Metam. Lucianus dialogo Doridis & Galataeae.

45. FERA GALATEA SUB AETNA] celeberrima

apud poetas Nympha. vide quae Nic. Erythraeus notavit Indice Virgil. in *Galatea*. Natalis Comitis L. 9. Mythol. C. 8, verba sunt: dicitur Polyphemus non modo amasse Galateam, sed etiam Galatam ex illa suscepisse, ut testatus est Bacchylides. verum quum Bacchylides perierit nobis, ingenui hominis erat indicare apud quem scholiastem aut grammaticum veterem illud invenisset; non autem, dum fontes suos occultat, captare famam legentis invisos inauditofque aliis auctores. nimirum laborabat Natalis hoc morbo, nec bello, nec mitando; probe idcirco depexus Caspari Barthio Animad. ad Papin. L. 9. Theb. v. 428.

46. AD TUA RORANTES CARMINA FLEXIT EQUOS] unus noster, & Borrichianus, duxit equos; quod potuit effectum esse de versu 41, Orpheu, te duxisse. equos autem intellige pisces frenatos: nam talibus vehebantur Deae marinae. Tibullus L. 1. Eleg. 6.

Talis ad Aemonium Nereis Pelea quondam

Vecta est frenato caerulea pisce Thetis.

Valerius Flaccus L. 1.

Hic insperatos Tyrrheni tergoe piscis

Peleos in thalamos vehitur Thetis: aequora Delphin

Corripit: illa sedet dejecta in lumina palla;

Nec Jove majorem nasci suspirat Achillem.

perquam venusta translatione si pisces nostro equi dicuntur. & secutus est Honoratus Fafitellus, nobilis superiorum temporum poeta, ad homines transferens:

Regem magna virum proceraque colla duorum

Sublimem junctis sustulerant manibus.

Et curru illis, hae sunt in honore quadrigae:

Non aliis prisco more vehuntur equis.

respexit autem is ad locum Plinii minoris Panegyri. Nam priores invecti & importari solebant, non dico quadrijugo curru & albenibus equis, sed humeris hominum.

Quod non Taenariis domus est mihi fulsa columnis,
 50 Nec camera auratas inter eburna trabes;
 Nec mea Phaeacas aequant pomaria silvas,
 Non operosa rigat Marcus antra liquor:
 At Musae comites, & carmina cara legenti,
 Et defessa choris Calliopea meis.

55 For-

49. QUOD NON TAENARIIS] Scaliger clarius fore putabat, *Non quod Taenariis*. Passeratius *quod non valere dicit, quod si non quem solens sequitur Parisinus interpres. mihi videtur quod hic significare quamvis.* Lucretius L. 6.

Ut, lapidem ferro quom caedimus, evolat ignis:

Nec, quod frigida vis sit ferri, hoc fecius illa

Semina concurrunt calidi fulgoris ad ictum.
 Terentius Eunuch. Act. 5. Sc. 8.

miles edico tibi,
 Si te in platea offendero hac post unquam,
 quod dicas mihi,

Alium quaerebam: iter hac habui: peristi.
 Ovidius L. 1. Art. Amat.

illa quod est virgo, quod tela Cupidinis odit;
 Multa dedit populo vulnera, multa dabit.
 in carmine libero:

Quod sum jam senior, meumque canis
 Cum barba caput albicat capillis:
 Deprensos ego.

50. NEC CAMERA] ita libri. alii omnibus viribus contendunt, *camera* scribi debere: eoque nomine incessunt Nonium, qui *camera* dixerit esse tecta in curvitate formata. sane utroque modo scribebatur, teste Sospitro Charisio L. 1. *Camera dicuntur, ut Verrius Flaccus affirmat; non camera per e. sed Lucretius cameraeque caminis Ex cratibus dicendo, etiam cameram dici posse ostendit.* quae verba quamquam hodie in Lucretio non reperiuntur, tamen nobis sufficere debet auctoritas doctissimi grammatici.

51. NEC MEA PHAEACAS] id est, *Phaeacias*. istius metaplasmii exempla aliquot insignia collegit elegantissimi Viri ingenii P. Scribentius Animad. ad lib. Spectacul. Epigr. 31. inconfulte *quod Phaeacias*, quod est in vulgatis, defendit N. Erythraeus: inconsultius etiam retinuit Silvius, nam Passeratius ut ne retineretur pridem monuerat.

52. NON OPEROSA RIGAT MARTIUS ANTRA LIQUOR] scribendum est *Marcus*. nam sic & Plutarchus & Dio scribunt, & postulat gentis Marciae denominatio. Plinius L. 31. C. 3. *Clarissima aquarum omnium in toto orbe, frigoris salubritateque palma praeconio Urbis, Marcia est, inter reliqua Deum munere Urbi tributa* ----- *Primus eam in Urbem ducere auspiciatus est Ancus Marcius, unus e regibus. Postea Q. Marcius Rex in praetura. sunt & aquae Marciae inscriptiones Romae ad portam Esquilinam, apud Gruterum CLXXVII. I.*

IMP. TITVS. CAESAR. DIVI. F. VESPASIANVS. AVG. PONTIF. MAX
 TRIBVNICIAE. POTESTAT. IX. IMP. XV.
 CENS. COS. VII. DESIG. VIII.
 RIVOM. AQVAE. MARCIAE. VETVSTATE. DILAPSYM. REFECIT
 ET. AQVAM. QVAE. IN. VSV. ESSE. DESIERAT. REDVXIT

IMP. CAES. M. AVRELIVS. ANTONINVS. PIVS. FELIX. AVG. PARTH. MAXIM.
 BRIT. MAXIMVS. PONTIFEX. MAXIMVS
 AQVAM. MARCIAM. VARIIS. CASIBVS. IMPE-DITAM. PVRGATO. FONTE. EXCISIS.
 ET. PERFORATIS
 MONTIBVS. RESTITVTA. FORMA. ADQVISITO. ETIAM. FONTE. NOVO. ANTONIANO
 IN. SACRAM. VRBEM. SVAM. PERDV-CENDAM. CVRAVIT

& sic scriptum vidimus in membranis melioribus apud Tibullum L. 3. Eleg. 6.

*Naïla Bacchus amat. cessas o lente minister?
 Temperet annosum Marcia lympha me-
 rum.*

53. CARMINA CARA LEGENTI] Groninganus, *grata legenti*. verum hoc nescio quid minus notat, quam illud *car.*

Ee

55. St

- 55 Fortunata meo si qua es celebrata libello;
 Carmina erunt formae tot monumenta tuae.
 Nam neque Pyramidum sumtus ad sidera ducti,
 Nec Jovis Elaei caelum imitata domus;
 Nec Mausolei dives fortuna sepulcri
 60 Mortis ab extrema conditione vacat.
 Aut illis flamma, aut imber subducat honores;
 Annorum aut ictu pondera victa ruent.
 At non ingenio quaesitum nomen ab aevo
 Excidet: ingenio stat sine morte decus.

55. SI QUA ES CELEBRATA LIBELLO] primus liber, cum Borrichiano, *cantata*. tum omnes ceteri, *est*. utrumque frustra. nam & *cantare* exilius est quam *celebrare*, & *est* non respondet *est* tuae.

56. CARMINA ERUNT FORMAE TOT MONUMENTA TUAE] *magnifice*. Vellejus Patereculus L. 2. C. 38. Syria Pontusque Cn. Pompeji virtutis monumenta sunt. illud tot valet totidem. Libri mei erunt totidem monumenta potentis tuae pulcritudinis. varie hunc locum torquet Passeratius; neque hilum extricat.

60. MORTIS AB EXTREMA CONDITIONE VACAT] libri fere *vacant*. quod amplector.

62. ANNORVM AUT ICTU] *Annorum*, duo

nostri, & Colbertinus alter. *perperam*. quamvis omnes humanarum rerum vicissitudines superent atque evincant, tamen ipso longaevitatis pondere corrueant. totum hunc locum luculentissime expressit princeps ille poëtarum Gallorum Franciscus Malherba:

il ne faut pas que tu penses

Trouver de l'éternité

En ces pompeuses dépenses,

Qu'invente la vanité.

Tous ces chef-d'œuvres antiques

Ont à peine leurs reliques:

Par les Muses seulement

L'homme est exempt de la Parque,

Et ce qui porte leur marque

Demeure éternellement.

I I.

V Ifus eram molli recubans Heliconis in umbra,
 Bellerophontei qua fluit humor equi,
 Reges, Alba, tuos, & regum facta tuorum
 Tantum operis nervis hiscere posse meis.
 5 Parvaque tam magnis admoram fontibus ora,
 Unde pater sitiens Ennius ante bibit;
 Et cecinit Curios fratres, & Horatia pila,
 Regiaque Aemilia vecta trophaea rate;

Vi-

7. ET HORATIA PILA] sic alibi aquae Baejae, venena Colcha, & quae sunt id genus alia centena. nihil ajunt, qui Pilam Horatiam adludi putant. germanum in modum Manilius L. 5. quo loco de Haedis:

Nec crede severae
Frontis opus Signo; strictos nec crede Cato-
nes,
Abruptumque patri Torquatum, & Horatia
facta.

9. VI:

- Victricesque moras Fabii, pugnamque sinistram
 10 Cannensem, & versos ad pia vota Deos;
 Hannibalemque Lares Romana fede fugantes,
 Anseris & tutum voce fuisse Jovem.
 Quum me Castalia specularans ex arbore Phoebus
 Sic ait, aurata nixus ad antra lyra:
 15 Quid tibi cum tali, demens, est flumine? quis te
 Carminis heroi tangere iussit opus?
 Non hinc uila tibi speranda est fama, Properti.
 Mollia sunt parvis prata terenda rotis,
 Ut tuus in scamno jactetur saepe libellus,
 20 Quem legat exspectans sola puella virum.
 Cur tua praescriptos euecta est pagina gyros?
 Non est ingenii cymba gravanda tui.

Alter

9. VICTORISQUE MORAM FABII] elegantius libri scripti, *Victricesque moras Fabii*. atque id jam expresserant editiones ante Scaligeranam.

11. HANNIBALEMQUE LARES ROMANA SEDE FUGANTES] Passeratius ait, in quibusdam libris *caede* legi: atque inde conjicit, *Romana ex aede*, id est, ex aede & fano Rediculi, sive Tutani. nostri nihil mutant. *Romana sedes* est ipsa urbs Roma, sedes Reipublicae. Catullus Carm. 78.

Praeferquam iste tuus moribunda a sede Pisauri Hospes.

Cicero orat. pro domo sua C. 23. in quos propter eorum crudelitatem inflammatae mentes nostrae fuerunt, cum horum etiam testis ac sedibus residere aliquod bellum semper, videtur.

12. ANSERIS ET TUTUM VOCE FUISSE JOVEM] nota e multis historia. Virgilius L. 8. Aen.

Atque hic auratis volitans argentens anser Porcibus Gallos in limine adeste canebat. Galli per dumos aderant, arcemque tenebant, Defensi tenebris & dono noctis opatae.

inde festivum argumentum captavit Naso L. 1. Fastor.

Nec defensa jurant Capitolia, quo minus anser

Det jecur in lances, inachi laeta, tuas.
 & multo cum lepore Tryphon Bentius, poeta Italus:

Quid benefacta jurant? quid vos servasse, Quirites,

Et Capitolini templa superba Jovis?

En, jaculis summa pendens ex arbore vestris, Postmodo victori praeda futura, pector.

Ergo non aliam, tanta feritate, decebas

Quam vestri altricem sanguinis esse lupam.

Ceterum anser pro olore positus est apud Virgilium in Ciri:

Aeris portus sublimem sustulit alis,

Esset ut in terris facti de nomine Ciris,

Ciris Amycleo formosior ansere Leda.

quem locum expressit Georgius Anselmus; poeta elegans, quamquam hodie pene ignorabilis, nullo suo merito, Epigr. L. 2.

Aurea Ledaeo formosior ansere Elissa.

& recte quidem illi. nam olores in anserino genere numerant naturae consulti.

17. NON HIC ULLA TIBI SPERANDA EST FAMA] sensus & Latinitatis ratio postulant, *Non hinc*. quomodo ad marginem sui libri notaverat Douza P. & legitur in editione Volsci. sic infra Eleg. 7.

Fama nec ex aequo ducitur una jugo.

18. MOLLIA SUNT PARVIS PRATA TERENDA ROTIS] plana haec, & sana. sed libet mirari acumen Gebhardi, producentis ex codice Palatino *formis* pro *parvis*: ut *formae rotae* sint, conformes, aptae mollibus pratis. &c. adeo commodum est semper cum sapientia habitare.

- Alter remus aquas, alter tibi radat arenas;
Tutus eris. medio maxima turba mari est.
25 Dixerat, & plectro sedem mihi monstrat eburno,
Qua nova muscoso semita facta solo est.
Hic erat affixis viridis spelunca lapillis,
Pendebantque cavis tympana pumicibus.

Ergo

23. ALTER REMUS AQUAS, ALTER TIBI RADAT ARENAS] expressit nostrum auctor Agamemnonis, sive is Seneca est, sive potius Memor, ut Jos. Scaliger statuebat, v. 103.

*Felix, mediae quisquis turbae
Sorte quietus,
Aura stringit litora tutus,
Timidusque mari credere cymbam,
Remo terras propiore legit.*

28. PENDEBANTQUE CAVIS TYMPANA PUMICIBUS] illustravit hunc versum Turnebus L. 26. Advers. C. 33. adducto Plinio L. 36. C. 21. Non praetermittenda est & pumicum natura. Appellantur quidem ita & erosa saxa, in aedificiis, quae musca vocant, dependentia, ad imaginem specus arte reddendam. sane poetis saxa quaevis erosa, de quibus sacra deorum ac nympharum antra construxerunt, pumices vocantur, aut tophi. in quibus verbum pendere quam maxime proprium est; neque temere in Plinio legitur. Pedito Albino-vanus Consol. ad Liviam Aug. de Tiberino:

Paret: & in longum spatiosas explicat undas;

Strustaque pendenti pumice tecta subit.

Ovidius Epist. Sapphus:

*Antra vident oculi scabro pendentia topho,
Quae mihi Mygdonii marmoris instar erant.*

L. 3. Amor. Eleg. 1.

Fons sacer in medio, speluncaque pumice pendens.

L. 3. Metam.

*in extremo est antrum nemorale recessu,
Arte laboratum nulla: simul averat artem
Ingenio Natura suo. nam pumice vivo
Et levibus tophis nativum duxerat arcum.*

L. 8. Metam.

*Pumice multivoco, nec laevibus atria tophis
Strucia subit. molli tellus erat humida musco.*

L. 10. Metam.

*Luminis exigui fuerat prope templa recessus
Speluncae similis, nativo pumice tectus,
Religione sacer prisca.*

L. 2. Faistor.

*Antra subit, tophis laqueataque pumice vivo.
Garrulus in primo lumine rivus erat.*

Virgilius L. 1. Aen.

*Fronte sub adversa scopulis pendentibus an-
trum:*

*Intus aquae dulces, vivoque sedilia saxo,
Nympharum domus.*

vetus poeta nescio quis apud Ciceronem L. 1. Tuscul. Quaest. C. 16.

*Per speluncas saxis strustas asperis, pendentibus,
Maximis.*

Lucretius L. 6.

*Speluncaesque velut saxis pendentibus strustas
Cernere.*

Papinius L. 2. Silv. 2.

*Dat Natura locum: montique intervenit u-
num*

*Litus, & in terras scopulis pendentibus exit.
tot poetarum loca, (gargaridationes vocat
Jacobus Gronovius in condignis suo ingenio
Exercitationibus de Juda cap. 19.) tot in-
quam loca poetarum congesti, ut tuerer u-
num Maronis L. 4. Geor.*

*Postquam est in thalami pendentia pumice te-
cta*

*Perventum, & gnati fletus cognovit inanes
Cyrene*

ubi medicina prorsus importuna splendentia reponit Hadrianus Valesius. cui ego ut accedam, nullo modo adduci possum. meliore iudicio noster ille Grotius Silv. L. 2.

*Nam neque me tantum saltus, aut pascua cir-
cum,*

*Aut Hagae nemus omne meae jurat, in vici
quantum*

*Litora, pendentisque domus, scopulique caver-
nae.*

- 30 Ergo Musarum, & Sileni patris imago
Fictilis, & calami, Pan Tegece, tui.
Et Veneris dominae volucres mea turba columbae
Tinguunt Gorgoneo punica rostra lacu.
Diversaeque novem sortitae rura puellae
Exercent teneras in sua dona manus.
- 35 Haec hederas legit in thyrso, haec carmina nervis
Aptat, & illa manu textit utraque rosam.

E

29. ERGO MUSARUM ET SILENI PATRIS IMAGO] quum ergo valeat idem quod igitur, par est ut hoc loco significet deinde, vel tum. Festus: Igitur nunc quidem pro completionis significatione valet, quae est ERGO; sed apud antiquos ponebatur pro inde, & postea, & tum. sane ita Plautus posuit Rud. Act. 4. Sc. 2.

Paucillatim pollicitor pro capite argentum ut sim liber.

Jam ubi liber ero, igitur demum instruam agrum, aedes, mancipia:

Navigibus magnis mercaturam faciam: apud reges rex perhibebor.

vide, si liber, Scaligerum ad Caral. Virg. p. 271. Gifanium Ind. Lucret. in Igitur; Taubmannum ad Plaut. Mostell. Act. 2. Sc. 1. v. 33. Canterum L. 4. Novar. Lect. C. 26. qui postremus etiam tradit, Lud. Carriorem in libro quodam, pro ergo, perspicue illic legisse. Crederem, si legisset id Canterus.

31. ET VENERIS DOMINAE VOLUCRES MEA TURBA COLUMBAE] Passeratius reponit mea cura, ex Virgilii Ecloga 1. ranae tua cura palumbes. non male. sed neque vulgata male habet. Ovidius L. 3. Artis Amat.

Turba docenda venit pulchrae turpesque puellae & magis etiam apposite ipso fine ejusdem libri:

Ut quondam juvenes, ita nunc mea turba puellae

Inscribant spoliis, Naso magister erat.

rum L. 1. Amor. Eleg. 1.

Pieridum vates, non tua turba sumus.

32. INGUUNT GORGONEO PUNICA ROSTRA LACU] elegantissime, pariter Ovidius, in funere pititaci, Amor. L. 2. Eleg. 6.

Tu poteris fragiles pennis hebetare smaragdos,

Timeta gerens rubro punica rostra croco.
& expressit non infeliciter Aufonius Epist. 3. ad Hesperium:

*Tum quas vicinae suggestit praeda lacunae
Anates marinas junximus,
Remipedes, lato populantes coerulea rostro,
Et cruce rubras punico.*

33. DIVERSAEQUE NOVEM SORTITAE RURA PUELLAE] illud jurata est a Scaligero. Sed rura video in quinque libris. duo Regii & alter Colbertinus habent turba: quod & Venerata agnoscit. At rectum est rura, propter hederas, thyrso, rosas. Diversaeque legitur in omnibus membranis. Ego olim, quia sermo est de distinctis ac discretis Musarum officiis, cogitabam Et diversa non incommode posse scribi. vidi deinde Passeratium id proferre ex aliquo codice vetusto. sic Virgilius L. 5. Aen.

*At illae diversa metu per litora passim
Diffugiunt.*

Verum quum bene expendo, satius videtur nihil mutare. eadem hypallage in eadem voce utitur Maro L. 4. Georg.

Sternunt se somno diversae in litore phocae.

36. ILLA MANU TEXTIT UTRAQUE ROSAM] Palmerius, ne quid relinquat intentatum, reponit utramque rosam, albam & puniceam scilicet: & firmat bellissimam suam conjecturam ex Apuleji quodam loco, ubi utriusque Aethiopes scriptum est. nihil attinebat tam stultum commentum in lucem protrahere. Verum quia isti homines valde sibi placent, quum novandi urtica tacti recta omnia curva faciunt; poterat scire Palmerius, si voluisset, stolidam illam lectionem habuisse suos inventores in ipsis renascentium literarum incunabulis, & jam olim rejectam fuisse atque explosam ab Antonio Velsco, homine non nimis quidem capitali, sed qui tamen percepit.

Ee 3

E quarum numero me contigit una fororum:

Ut reor a facie, Calliopea fuit.

Contentus niveis semper vectabere cycnis,

40 Nec te fortis equi ducet ad arma sonus.

Nil tibi sit rauco praetoria classica cornu

Flare, nec Aonium cingere Marte nemus:

Aut quibus in campis Mariano praelia signo

Stent, & Teutonicas Roma refringat opes,

45 Bar-

perit utraque manu rosas melius texti, quam
utramque rosam manu una.

37. ME CONTIGIT UNA DEARUM] noster
primus, una fororum. quod si recipimus,
sonum illum vastum ac subagrestem evita-
bimus qui oritur ex collisione vocum *quarum*
& *dearum*. Musas esse forores & pueri sciunt:
sed nostri ratio haud paullo urbanior est. Vi-
delicet noverat singulas; sed ita noverat, ut
tamen saepe falleretur in vultuum similitudi-
ne. hinc caute ac circumspicte loquitur in
versu minore, etiam tunc dubitabundus:

Ut reor a facie, Calliopea fuit.

hanc similitudinem in suis Nereidibus expref-
sit poeta unus omnium ingeniosissimus L. 2.
Metam.

quarum pars nave videntur,

Pars in mole sedens virides siccare capillos;

Pisce vehi quaedam. facies non omnibus u-
na,

Nec diversa tamen: qualem decet esse soro-
rum.

bellissimum istud nostri *ut reor*, pari cautio-
ne extulit Plinius L. 7. C. 12. *Magno Pompe-*
jo Vibius quidam e plebe, & Publicius etiam
servitute liberatus, indiscreta prope specie fuere
similes, illud os probum reddentes, ipsumque ho-
nozem eximiae frontis. liberalius Maro L. 10.
Aen.

Vos etiam gemini Rutulis coecidistis in arvis,
Daucia Laride, Thymerque, similima proles,
Indiscreta suis, gratusque parentibus error.

39. NIVEIS SEMPER VECTABERE CYCNIS]
re vectabere, quod omnes membranae habent,
& bene exponit Passeratius, nemo
umquam mortalium in dubium revocare est
ausus, excepto uno Gebhardo. is ex priore suo
Palatino *metabere* reponit; atque in eo palma-
riam (ita loquitur) correctionem statuit. Ve-

rum eam palmariam correctionem malae La-
tinitatis postulavit Vir summus J. F. Grono-
vius in Notis Livianis, L. 38. C. 17.

41. RAUCO PRAETORIA CLASSICA CORNU
FLARE] ineptius qui hic *praeconia classica*
malunt: quamvis ita fere libri: neque pos-
sunt idoneis argumentis refellere certissimam
Beroaldi emendationem. cui sane nocere
non debet, quod auctorem habeat Beroal-
dum. plura praestitit vir ille in ista bonarum
literarum adolescentia, quam facile credant
hodie multi qui sibi egregie sapere videntur.
quid sint *praetoria classica*, si dubitas, doce-
bit te magnus Lipsius L. 5. de Milit. Rom.
Dial. 9. is porro quibus *Flare* hic displicet,
suum *flere* libens redonabo; quom sciam in-
flato classico cani, non fieri. Caesar L. 3.
Bel. Civil. *Pompejus receptis omnibus in una*
castra legionibus, suam cum Scipione honorem
partitur, classicumque apud eum cani, & alte-
rum illi jubet Praetorium tendi. veram hoc lo-
co lectionem indicavit Douza F. quam dein-
de Nic. Heinsius firmavit Not. ad Ovid. L.
6. Factor. v. 704. & firmaverat ante utrum-
que argutissimus ille Hispanus L. 11. Epi-
gr. 3.

At quam victuras poteramus pangere char-
tas,

Quamque Pieria praelia flare tuba!

42. AONIUM CINGERE MARTE NEMUS]
nihil poterat aptius dici. & miror Passera-
tium ac Gebhardum praeferre mirificum suum
tingere, sive *tinguere*. nam quo tandem ido-
neo auctore probabit quisquam, *tinguere Mar-*
te idem valere quod *creutare*, vel sanguine
polluere? aut *Martem* poni pro sanguine,
quamvis Mars dicitur *sanguineus*? neque caus-
sa erat, cur Gebhardus *Secundum nostrum*
ad partes vocaret.

45. SUE-

- 45 Barbarus aut Suevo perfusus sanguine Rhenus
 Saucia moerenti corpora vectet aqua.
 Quippe coronatos alienum ad limen amantes,
 Nocturnaque canes ebria signa fugae.
 Ut per te claufas sciat excantare puellas,
 50 Qui volet aufteros arte ferire viros.

Talia

45. SUEVO PERFUSUS SANGUINE RHENUS] libri fere *saavo*, aut *sauro*. unde Beroaldus bene restituit *Suevo*; & ante eum Antonius Volsicus, etsi raro felix in his talibus. errant qui haec referunt ad Augustum, decepti loco Suetonii non sano Aug. C. 21. Germanos ultra Albim fluvium submovit; ex quibus Suevos & Sicambros dedentes se traduxit in Galliam, atque in proximis Rheno agris collocavit. nam istic legendum esse *Ubios* & *Sicambros* bene ostendit Casaubonus. tu de fuga & clade Ariovisti intellige. Caesar L. 1. de bello Gallico C. 53. omnes hostes terga verterunt, neque prius fugere destiterunt, quam ad flumen Rhenum millia passuum ex eo loco circiter quinquaginta pervenerunt. ibi perpauci, aut viribus confisi transnatata contenderunt; aut lintribus inventis, salutem sibi petierunt. in his fuit Ariovistus, qui naviculam deligatam ad ripam natatus ea profugit: reliquos omnes equites consecuti nostri interfecerunt. ----- Hoc praelio trans Rhenum nuntiato, Suevi, qui ad ripas Rheni venerant, domum reverti coeperunt; quos *Ubii*, qui proxime Rhenum incolunt, perterritos insecuti, magnum ex his numerum occiderunt. Erant autem Suevi gens multo ferocissima, & Germanis ipsis formidolosa. idem ille Heros prodit L. 4. C. 7. sese unis Suevis concedere; quibus ne Dii quidem immortales pares esse possint: reliquum quidem in terris esse neminem, quem non superare possint. vides quam non vane gloriatur noster Callimachus.

46. SAUCIA MOERENTI CORPORA VECTET AQUA] Gebhardus reponit *verrat aqua*; quia noster dixerit,

Nec nostra Actiacum verret ossa mare.
 nimirum non cogitabat istic de ossibus agi; hic vero de cadaveribus nondum solutis, quae solent fluitare in summis aquis. Claudianus de 4. Consul. Honorii:

*fluitantia numquam
 Largius Arcteos pavere cadavera pisces.*

recte itaque Rhenus Suevorum suorum corpora dicitur moerente aqua *veclare*, non *verrere*.

49. EXCANTARE PUELLAS] cantu foras elicere, ut Scaliger rectissime exponit. minus bene Passeratius, *vi carminis puellas*, praesertim quibus posita custodia, a mariis foras elicere, ut solent manes a sepulcris elici. dixisset, ut solent fruges de agro in agrum traduci. nam haec est vera notio verbi *excantare*. Plinius L. 28. C. 2. *Quid? non & legum ipsarum in duodecim tabulis verba sunt?* QUI FRUGES EXCANTASSIT. ubi male Joannes Harduinus *excantare* interpretatur pro magicis carminibus obligare, seu impedire quo minus quid crescat, adolescat, vel in maturitatem perducat. id enim proprie est *incantare*, quod apud Plinium sequitur, QUI MALUM CARMEN INCANTASSET. melius Servius in Virgil. Eclog. 8. v. 99.

Atque satas alio vidi traducere messes.

Magis (inquit) quibusdam arceus hoc fiebat. Unde est in duodecim tabulis, NEVE ALIENAM SEGETEM PELLENERIS. quod & Varro & multi scriptores fieri deprehensum animadvertunt. de translatione, & mutatione loci, apertissime Horatius Epod. 5.

Quae sidera excantata voce Thessala

Lunamque coelo deripit.

& Lucanus L. 6.

Tunc vox Leteos cunctis pollentior herbis

Excantare Deos.

tum L. 9. de Pysyllis:

Saepe quidem pestis nigris inserta medullis

Excantata fugit: sed se quod tardius audit

Virus, & elicium, jussumque exire, repugnat;

Tunc superincumbens pallentia vulnera lambit, &c.

sed usitatus de segetibus dicebatur; & haec quidem vulgo traduci in agros alienos credebantur. Tibullus L. 1. Eleg. 9.

Can-

Talia Calliope, lymphisque a fonte petitis,
Ora Philetea nostra rigavit aqua.

Cantus vicinis fruges traducit ab agris.
Ovidius Remed. Amor.

Non seges ex aliis alios transibit in agros.
Varro, ut noster, ad homines transtulit, Eumenid. Ubi vident se cantando ex ara excantare non posse, deripere incipiunt. servavit nobis hoc fragmentum Nonius Marcellus; apud quem perperam legitur, EXCANTA-

RE significat excludere, quum sit legendum elicere. Iustificabilis ille nostri interpret Gal-
lus, Scaligeri ubique infestus, excantavit verba Beroaldi: Excantare, inquit, est vel cantibus exorare, vel incantamentis ac cantioni-
bus magicis ad amorem attrahere. hoc demum erat Latinus poetas interpretari in usum Se-
renissimi Delphini.

III.

ARma Deus Caesar dices meditatur ad Indos,
Et freta gemmiferi findere classe maris.
Magna viae merces. parat ultima terra triumphos.
Tigris, & Euphrates sub sua jura fluent.

5 Se-

1. AD INDOS] hujus Indicae expeditionis suscipiendae auctorem fuisse Augusto Maecenatem ostendit Peto Albinovanus:

Hic tela in profugos (tantum curvaverat arcum)

Misit ad extremos exorientis equos.

profugos opinor vocat reliquias exercitus Antoniani, ut hoc nomine praetexat ambitionem Caesaris. vides autem tempus, quo Naso suas Artes scripsit primum. ita enim L. 1.

Eccae parat Caesar domito quod desuit orbi

Addere. nunc, Oriens ultime, noster eris.

3. MAGNA VIRI MERCES] amplector bonam ac veram emendationem Nic. Heinssii, *Magna viae merces.* neque profecto deus Caesar cum viro Caesare quidquam habet commune. *via* est iter longinquum. Tibullus L. 2. Eleg. 5.

Troja quidem tum se mirabitur, & sibi dicet

Vos bene tam longa consuluisse via.

Silius L. 4.

Eccae autem patres acerant Carthagine missi.

Causa viae non parva viris; nec laeta forebant.

Cicero Cat. Maj. C. 2. *Volumus sane, nisi molestum est, Cato, tanquam aliquam viam longam confeceris, quam nobis quoque ingredien-*

dum sit, istuc, quo pervenisti, videre, quale sit. Noster L. 2. Eleg. 24.

An tibi non satis est fuscis Aegyptus alumnis?

Cur tibi tam longa Roma petita via?

4. TIGRIS ET EUPHRATES SUB TUA JURA FLUENT] istud tua non habet quo referatur. noli dubitare quin corruptum fuerit ex sua. ejectis regibus, erunt sui juris, & liberi. ita loquitur Lucanus, cum insigni oppositione, L. 3.

Darana morvent populos, si quos sua jura tuentur:

Non sibi, sed domino gravis est, quae servit, egestas.

& L. 6. de Pompejo, victoriam male prosequente apud Dyrrachium:

ipse fidentes

Dux tenuit gladios. felix, ac libera, legum

Roma fores jurisque tui, vicisset in illo

Si tibi Sylla loco.

Cicero Agrar. 2. C. 31. *Puteolos vero, qui nunc in sua potestate sunt, suo jure libertateque utuntur, totos novo populo atque adventitiis copiis occupabunt. hae voces saepe fuerunt confusae in optimis scriptoribus. Cicero L. 15. ad Attic. Epist. 26. Tabellarius ille, quem tibi dixeram a me ad Brutum esse missum in Anagninum, ad me venit ea nocte, quae proxima ante Kal. fuit; literasque ad me attulit: in quibus*

- 5 Seres & Ausoniis venient provincia virgis.
 Affuescent Latio Partha tropaea Jovi.
 Ite, agite, expertae bello date lintea prorae,
 Et solitum armigeri ducite munus equi.
 Omina fausta cano. Crassos, cladesque piate:
 10 Ite, & Romanae consulite historiae.

Mars

quibus unum alienum summa sua prudentia; id est illud, ut spectem ludos suos. nullo ibi sensu, ante Petrum Victorium, summa tua prudentia legebatur. ibidem L. 16. Epist. ult. quae est ad Capitonem: tamen omnia posita putamus in Planci tui liberalitate: quem quidem arbitramur cura officii sui, & reip. causa decretum consulum comprobaturum, tum libenter nostra causa esse facturum. ita recte emendavit Paullus Manutius, quum libri scripti haberent officii tui. Ovidius L. 2. Tristium:

*Et quorum libris modo dissimulata Perillae
 Nomine, nunc legitur dicta Metella suo.*

quo modo restituit Nic. Heinsius ex male vulgato dicta Metelle tuo. Erat autem ingens quoddam populi Romani beneficium, gentes peregrinas ab regum violentia liberare. Cicero pro L. Flacco C. 6. Pompeji auctoritas cum apud omnes tanta est, quanta esse debet, tum excellit in ista provincia, quam nuper & praedonum & regum bello liberavit.

5. SERA SUB AUSONIIS VENIET PROVIN-
 CIA VIRGIS] ineptissima lectio, & unde nullum elicias sensum commodum, si vel fideculis exquiras, sagaciter vidit Jani Gulielmii capitale ingenium latere mendam, ideoque restituit, cap. 6. in Pseudol.

Seres & Ausoniis veniet provincia virgis.

(legebatur enim Sera sed Ausoniis; neque istud sub unde irrepsit exputare possum, nisi si a Scaligero est) quam bellissimam lectionem miror cur nugarum postulaverit doctissimus Passeratius: nam de Gebhardo minor curatio est. certe huc ducebant literae, Seres ad Ausoniis. sed nondum ita persanatum est vulnus, cui salutarem manum admovit Nic. Heinsii perpicacia Not. ad Claudian. IV Conf. Honor. §. 317:

victura feretur

Gloria Trajani; non tam quod Tigride victo
 Nostra triumphati fuerint provincia Parthi,
 &c.

apparet hunc nostri versum in mente habuisse

nobilissimum poetam. unde refingebat Heinsius,

Seres & Ausoniis venient provincia virgis.
 optime, ac verissime. ipsam locutionem expressit Justinus L. 16. C. 5. multisque annis, per gradus successione, Heraclienfes regnum tyrannorum fuisse. unice huc facit insignis Horatii locus L. 1. Od. 12.

Ille, seu Parthos Latio imminentes

Egerit iusto domitos triumpho,

Sere subjectos Orientis oris

Seres & Indos,

Te minor latum reges aequus orbem.

& Flori L. 4. C. 12: Seres etiam, habitantesque sub ipso sole Indi, cum gemmis & margaritis, elephantes quoque inter munera trahentes, nihil magis quam longinquitatem viae impetabant, quam quadriennio impleverant. conjungunt hi cum Seribus Indos, itidem ut noster poeta. quod non potuit concoquere Gebhardi stomachus. tu Melam vide L. 3. C. 7.

7. ITE, AGITE, EXPERTAE BELLO DATE
 LINTEA PRORAE] versus artificiosus, & qui bene exprimit festinantes in aequore nautas, talis ille Virgilii L. 4. Aen.

Ferte citi flammis, date vela, impellite remos.
 noster secundus praefert, expertae date bello lintea prorae. qui numerus omnem celeritatem elumbat.

8. ET SOLITUM ARMIGERI DUCITE MUNUS
 EQUI] locus obscurus, quem ego nullus capio. magnam ille a studiosis gratiam inibit, qui hanc partem antiquitatis Romanae illustraverit. nam latere ritum aliquem adhuc ignoratum, suadent verba. quae interpretes atulerunt, ut mollissime dicam, nugae sunt & naeniae praeficarum. alia expectamus a viris literas interiores edoctis.

9. CRASSOS CLADESQUE PIATE] noster primus clademque habet. unus Regius classesque. Groninganus autem classes clademque. Gebhardi Comelinianus classes cladesque. non libet de classibus quidquam argutari: quum

Ff

con.

*vid. Lepidum ad
 Tacit. ann. xv. qui
 ex variis auctoribus
 quid ostendit equum
 cum ornato impu-
 ratoris a publico
 datum esse. &c.
 de de illo equo
 loquitur in Propertio*

- Mars pater, & sacrae fatalia lumina Vestae,
 Ante meos obitus sit, precor, illa dies:
 Qua videam spoliis onerato Caesaris axe
 Ad vulgi plausus saepe resistere equos.
 15 Inque sinu carae nixus spectare puellae
 Incipiam, & titulis oppida capta legam.
 Tela fugacis equi, & braccati militis arcus,
 Et subter captos arma sedere duces.
 Ipsa tuam serva prolem Venus: hoc sit in aevum,
 20 Cernis ab Aenea quod superesse caput.
 Praeda sit haec illis, quorum meruere labores:
 Mi sat erit Sacra plaudere posse via.

Pacis

constet Romanos numquam hujus tantae calamitatis meminisse, quin & simul meminissent infelicitium Crassorum. noster & hic in fine Elegiae; & L. 4. Eleg. 6.

Gaude, Crasse, nigras si quid sapis inter arenas:

Ire per Euphraten ad tua busta licet.

Ovidius L. 1. Art. Amat.

*Parthe dabis poenas: Crassi gaudete sepulii,
 Signaque barbaricas non bene passa manus.*

Lucanus L. 1. in illa detestatione civilium furiarum:

Cumque superba foret Babylon spolianda tropaeis

*Ausonius, umbrae erraret Crassus inulta,
 Bella geri placuit nullos habitura triumphos.*

14. AD VULGI PLAUSUS SAEPE RESISTERE EQUOS] etiam haec elisio rem ipsam veluti ob oculos praepingit. neque omisit in eadem sede summus artifex Naso L. 4. Tristium Eleg. 2.

*Ipsae sono plausuque simul fremituque canentium
 Quadrifugos cernes saepe resistere equos.*

Papinius etiam arripuit L. 3. Thebaid.

media quando in caede frementes

hos assilere equos, hunc enses avellere dextra.

17. BRACCATI MILITIS ARCUS] frustra quaerit Passeratius, quis fuerit ille miles braccatus, Gallus, an Dacus, an Ponticus? Indos enim & Parthos, & Tigrim atque Euphratem jam nominaverat poeta. qui omnes populi utebantur braccis. Marollus *braccas* exposuit *de longis habitis*. Silvius addit, ignorati hodie, quam tandem gentem intellexe-

rit Propertius sub nomine *braccati militis*. ad eo ille religiose exscribit priores.

18. ET SUBTER CAPTOS ARMA SEDERE DUCES] id est, imagines ducum captivorum, suppositas tropaeis quae in triumpho pompa ferebantur. optime hanc rem illustratam dedit doctissimus Gronovius Not. ad Senecae Troad. v. 151. viderat etiam aliquid Passeratius, ex nummo aureo Titi Vespasiani. Velim autem scire, e quo scriptore antiquo suum commentum probare possit Silvius, Passeratii dubitabundi impudens & infidelis exscriptor, dum haec nobis obrudere non erubescit: *Reges, vel imperatores hostium, bello capti in triumpho ita curru alligabantur, ut ipsorum capitibus arma, trophaeaeque impenderent. male sit infictis istis ineptiarum propositis cum magnifico titulo.*

19. IPSA TUAM PROLEM SERVA VENUS.] unus noster, cum Groningano, & Borrichiano, *Ipsa tuam serva prolem Venus:* quod concinnius videtur, & magis modulatum, evitato etiam *totum va ve* sono insuavi.

20 CERNIS AB AENEA QUOD SUPERESSE CAPUT] in Groningano scribitur *super esse*. non male. nam & *totum va ve* ponebant nonnumquam sine verbo. Virgilius L. 3. Aen.

O mihi sola mei super Assyriactis imago. interdum a verbo dividebant. L. 2. Aen.

Famque adeo super unus eram.

22. ME SAT ERIT SACRA PLAUDERE POSSE VIA] ita Groninganus, cum nostro secundo. quod jam pridem firmaverunt viri docti. in Regis, Colbertinis, & nostro primo legi-

Pacis Amor Deus est, pacem veneramur amantes.

Stant mihi cum domina praelia dura mea.

25 Non tamen inviso pectus mihi carpitur auro,

Nec bibit e gemma divite nostra fitis.

Nec

tur *media via*. sed quomodo in *media via* plauderet aliquis, occupante omnem viam licentioso per triumphum milite? accedit quod triumphum agebantur per viam Sacram. noster L. 2. Eleg. 1.

Aut regum auratis circumdata colla catenis,

Actiaque in Sacra currere rostra via.

Horatius Epod. 7.

Intactus aut Britannus ut descenderet

Sacra catenatus via.

ibi Commentator Cruquianus: per viam Sacram duceretur pro triumpho ad Capitolium. sed loquitur ille pro sua sapientia: neque enim captivi duces ad Capitolium usque protraherentur. Cicero Accus. 5. in Verr. C. 30. At etiam qui triumphant, eo diutius vivos hostium duces reservant, ut, his per triumphum ductis, pulcherrimum spectaculum fructumque victoriae populus Romanus percipere possit: tamen cum de foro in Capitolium currum sceleris incipiunt, illos duci in carcerem iubent: idemque dies & victoribus imperii, & victis vitae finem facit. mallem autem initio mi, quam me. supra L. 2. Eleg. 24.

An tibi non satis est fuscis Aegyptus alumnis?

Horatius L. 1. Sat. 4.

mi satis est, si

Traditum ab antiquis morem servare, tuamque,

Dum custodis eges, vitam famamque tueri incolumem possum.

24. STANT MIHI CUM DOMINA PRAELIA] mirifica locutio, Stant mihi praelia. quam tamen Pasteratius defendere voluit; nec non illustri Huertius ad L. 4. Manilii §. 547. praelia quum dixit noster, bellum voluit dicere. Romani autem dicebant est bellum; est pax; est dies; est nox; est sol; est imber. & quae plura sunt id genus, passim inveniunda. sic Albinovanus in obit. Maecenatis, sive is poeta quispam alius fuit:

Pax erat: haec illos laxarunt otia cultus.

idem poeta in eadem Elegia:

Lux est, taurus arat: nox est, requiescit. arator

Liberat emerito fervida colla bovi.

Ovidius Epist. Briseid.

Bellum erat: ille ferox positus secessit ab armis,

Et patriae rigida mente negavit opem.

& L. 1. Fastor.

Pax erat; & vestri, Germanice, caussa triumpho

Tradiderat famulas jam tibi Rhenus aquas.

Florus L. 3. C. 21: Minus est, quod apud Sacripotum, & apud Collinam portam, septuaginta millia Sylla concidit. bellum erat. Justinus L. 6. C. 7: neutris quidquam hostile facientibus, cum quasi tacito consensu induciae essent. Suetonius Jul. C. 57: Laboris ultra fidem patiens erat: in agmine non numquam equo, saepius pedibus, anteibat, capite detecto, sive sol seu imber esset. Cicero L. 8. ad Attic. epist. 2. poterisne igitur videre tyrannum? quasi interit, audiam, an videam; aut locupletior mihi sit quaerendus auctor quam Socrates; qui cum triginta tyranni essent, pedem porta non extulit. idem Orat. pro Quintio C. 4. cum annos jam complures societas esset, & cum saepe suspectus Quintio Naevius fuisset. Accusat. 1. in Verr. C. 13. erat tum dissensio civium, de qua nihil sum dicturus quid sentire debuisset. Virgilius L. 3. Aen.

Nam neque erant astrorum ignes, nec lucidus aestra

Siderea polus: obscuro sed nubila coelo.

Cicero L. 16. ad famil. Epist. 12. Sin autem erit bellum, video me castris & certis legionibus praesuturum. sed exemplorum satis; ne fiat gargaridiatio, quae amaram bilem in nares cieat Lexiphani miniato. Hinc adducor ut credam, fuisse a manu poetae,

Sunt mihi cum domina praelia dura mea.

ita senex ille Terentianus Andr. Act. 3. Sc. 3.

Irae sunt inter Glycerium & gnatum.

25. NEC TAMEN INVISO] Groninganus, Non tamen. quod propius inspectum non displicebit.

- Nec mihi mille jugis Campania pinguis aratur,
 Nec miser aera paro clade, Corinthe, tua.
 O prima infelix fingenti terra Prometheo.
 30 Ille parum cauti pectoris egit opus.
 Corpora disponens mentem non vidit in arte.
 Recta animi primum debuit esse via.
 Nunc maris in tantum vento jactamur, & hostem
 Quaerimus, atque armis nectimus arma nova.
 35 Haud ullas portabis opes Acherontis ad undas:
 Nudus ab inferna, stulte, vehere rate.
 Victor cum victis pariter miscbimur Indis.
 Consule cum Mario capte Jugurtha fedes.
 Lydus Dulichio non distat Croesus ab Iro.
 40 Optima mors, parca quae venit apta die.

Mē

28. MISER AERA PETO CLASSE, CORINTHE, TUA] veram lectionem servavit bonus ille codex Groninganus, cum uno Colbertino,

Aera paro clade, Corinthe, tua.

¶ *¶ clade* revocaverat jam Palmerius; sed nihil monuerat de *paro*. quod non neglexit diligentissimi Modii industria Novant. Epist. 18. noster primus, & duo Regii, alterque Colbertinus, cum Borrichiano *ire paro classe*, habent: secundus vero noster, *ire pare clade*. ¶ *¶ miser* omnino referri debet ad poetam. neque ego hoc monerem, nisi me cogeret Schoppii hallucinatio insignis. Qui Instit. Gram. p. 124, ubi hunc ipsum versum producit, ut evincat *Corinthus* esse generis masculini, *Vossius* (inquit) *putat miserum dici, qui Corinthe clade quasi gaudet. Sed quis dubitat, miseriores esse Corintheum, quae cladem paritur? nunc tu Vossium consule* (nam tanti est) L. I. de Analogia C. 12, ubi Schoppium saniora docet.

31. MENTEM NON VIDIT IN ARTE] Passeratius ac Gebhardus volunt, *mentem non vidit in arte*, quia scilicet mens habitet in capite, quod est quasi arx corporis humani. ajunt & aliam lectionem inveniri, *mentem non vidit inertem*. sibi habeant has matcas. *ars* Promethei est nova illa fabrica tum primum inventi, ut Phaedrus loquitur, vulgi fictilis, sic paullo post habebimus, *Pergama*

Apollinis artes. Promethea noster ait valde circumspectum fuisse ac providentem in formandis & apte conjungendis corporis membris; de mente vero animi ne cogitasse quidem. quod tamen omnium praecipuum fuerat.

33. NUNC MARIS IN TANTUM VENTIS JACTAMUR] *vento* est in omnibus membranis, & editionibus priscis. quod quamvis pusillum, non debuit tamen negligi. qui hic *insandum* reposuerunt pro *in tantum*, idque e codice Pothiano, sive Groningano, abutuntur credulitate lectoris sui. in promptu est ille codex, & levi opera consuli potest.

36. NUDUS AB INFERNA, STULTE, VEHERE RATE] ita e suis libris Beroaldus ac Scaliger protulerunt. *ad infernas rates* habent nostri omnes, manifesto errore. Juvenalis Sat. 2.

Atque una transire vadum tot milia cymba.
 Tibullus L. 3. Eleg. 3.

Nudus Lethea cogeret ire rate.
 vide apud Lucianum Mercurii & Charontis dialogum.

37. VICTOR CUM VICTIS PARITER MISCEBITUR UMBRIS] Passeratius legebat, *miscbere Cimbris*, quia poeta Marium alloquitur in sequente versu. atqui Marius ibi jungitur cum Jugurtha, qui sane non erat Cimber. in Groningano est *miscbimur undis*. unde a cutissimus Janus Guilielmus faciebat *Indis*;

ut

Me iuvat in prima coluisse Helicon juvenata,
Musarumque choris implicuisse manus.

Me iuvat & multo mentem vincere Lyaeo,
Et caput in verna semper habere rosa.

45 Atque ubi jam venerem gravis interceperit aetas,
Sparserit & nigras alba senecta comas:
Tum mihi Naturae libeat perdiscere mores,
Quis Deus hanc mundi temperet arte domum:

Qua

ut de iis, contra quos expeditionem adorna-
bat Augustus, tamquam victis jam & supera-
tis loquatur poeta. in Comelini quoque mem-
branis *miscbimur* invenerat Gebhardus. *prif-
ca*e venustatis est *victor miscbimur*, nempe
populus victor. amplector etiam lubens bel-
lissimam Gulielmii emendationem.

46. SPARSERIT INTEGRAS ALBA SENECTA
COMAS] multi libri habent, *Sparset* & *inte-
gras*. sed legendum, quod & Gebhardus vi-
dit, *Sparserit* & *nigras*. erat enim trajectio
literarum inverfarum. *inte* est & *ni*. tum
nigras comas sunt juvenum, quibus opponi-
tur *alba senecta*. & valde commendatus in ju-
venibus hic color. Tibullus L. 3. Eleg. 5.

Et nondum cani nigros laesere capillos.

Horatius L. 1. Od. 32.

Et Lycum nigris oculis nigroque

Crine decorum.

& Epist. ad Pisones:

Spectandum nigris oculis nigroque capillo.
unice vero nostram lectionem firmat parissi-
mus Ovidii locus L. 4. Trist. Eleg. 8.

Jam mea cygneas imitantur tempora plumas,
Inscit & nigras alba senecta comas.

48. QUIS DEUS HANC MUNDI TEMPERET
ARTE DOMUM] insignis locus, & quem ex-
pressissime videri potest Naso L. 15. Metam. u-
bi recenset Pythagorae doctrinam versibus
multo luculentissimis:

Cumque animo & vigili perspexerat omnia
curs,

In medium discenda dabat: coetumque silen-
tum

Dictaque mirantum, magni primordia mun-
di,

Et rerum causas, & quid Natura, doce-
bat:

Quis Deus: unde nives: quae fulminis esset
origo:

Jupiter, an venti discussa nube tonarent:

Quid quateret terras: quae sidera lege mea-
rent:

Et quodcumque latet.

nec non colorem hinc duxit Papinius L. 5.
Silv. 3.

membris emissus in ardua tendens
Fulgentesque plagas, rerumque elementa recen-
ses,

Quis Deus, unde ignes, quae ducat semitas
solem,

Quae minuat Phoeben, quaeque integrare la-
tentem

Causa queat, doctique modos expendis Arati.
& plenius etiam L. 6. Thebaid.

Inverez cantu Musarum nobile mulcens

Concilium, cytharaeque manus inferius A-
pollo

Parnasi summo spectabat ab aethere terras.

Orsa Deum (nam saepe Jovem Phlegramque,
suque

Anguis opus, fratrumque pios cantaras hono-
res)

Tunc aperit: quis fulmen agat; quis sidera
ducat

Spiritus: unde animi fluvius, quae pabula
ventis:

Quo fonte immensum vivat mare: quae via so-
les

Praecipitet, noctem quae porrigat: imane tel-
lus,

An media, & rursus mundo succincta la-
tenti.

egregie M. Minucius Felix, scriptor candi-
dissimus, & fortissimus Christi miles: *Quo*
magis mihi videntur, qui hunc mundi totius: or-
natum non divina ratione perfectum voluit, sed
frustis quibusdam temere cohaerentibus congloba-
tum; mentem, sensum, oculos denique ipsos non
habere. Quid enim potest esse tam apertum,

- Qua venit exoriens, qua deficit: unde coactis
 50 Cornibus in plenum mensura Luna redit.
 Unde salo superant venti: quid flamine capret
 Euris, & in nubes unde perennis aqua.
 Si ventura dies mundi quae subruat arces:
 Purpureus pluvias cur bibit arcus aquas?
 55 Aut cur Perrhaebi tremuere cacumina Pindi,
 Solis & atratis luxerit orbis equis.

Cur

ram confessum; tamque perspicuum, cum oculos in coelum sustuleris, & quae sunt infra circumque lustraveris, quam esse aliquod numen praestantissimae mentis, quo omnis natura inspiretur, moveatur, alatur, gubernetur? Coelum ipsum vide, quam late tenditur, quam rapide volvitur, vel quod in noctem astris distinguitur, vel quod in diem sole lustratur; jam scis quam sit in eo summi moderatoris mira & divina libratio. Vide & annum ut solis ambitus faciat, & mensem vide ut luna auctu, senio, labore circumagat. Quid tenebrarum & luminis dicam recursantes vices, ut sit nobis operis & quietis aeterna reparatio? quae singula non modo ut crearentur, fierent, disponderent, summi opificis & perfectae rationis eguerunt; verum etiam sentire, perspicere, intelligi, sine summa solertia & ratione non possunt. dabis veniam, si haec sunt longiora quam pro modulo hujus commentatiunculae. tanta suavitas facile redimet fastidium lectionis.

49. *QUA VENIT EXORIENS*] pariter Albinovanus dixit *extremos exorientis equos*. ceterum hoc distichon locandum videtur post eum versiculum,

Solis & atratis luxerit orbis equis.
 sed tutemet statues, lector crudite: ego nihil definitio.

51. *UNDE SALO SUPERANT VENTI*] in Groningano est *superent*.

53. *SIT VENTURA DIES*] Passeratius & Gebhardus recte viderunt legendum esse *si*. idem mendum est infra, *Sub torris sint jura Delum*: nam & ibi *si* restituendum docet versus qui sequitur,

Tisiphones atro si furit angue caput.

53. *MUNDI QUAE SUBRUAT ARCES*] unus Colbertinus habet *arcem*, quomodo & Gebhardus in Palatino invenerat. Virgilius L. I. Aen.

Nos tua progenies, coeli quibus annuis arcem.
 Statius L. 3. Thebaid.

Arcem hanc aeternam, mentis sacraria nostrae,

Teslor, & Elysios etiam mihi numina fontes.

Claudianus L. I. de raptu Proserp.

Viderat haec dudum summa speculatus ab arce
Jupiter, ac Veneri mentis penetrata nudat.

vulgatam defendit Horatius L. 3. Od. 3.

Hac arte Pollux, & vagus Hercules
Innixus, arces attingit igneas.

leviculum hoc est: & parum refert utro modo legatur.

54. *PURPUREUS PLUVIAS CUR BIBIT ARCUS AQUAS*] in quibusdam libris est *bibat*. exponunt hunc versum Ludovicus Caelius L. 22. Lect. Ant. C. 29, & Hadrianus Turnebus L. 29. Advers. C. 31. ubi producant ambo *Caeruleus* pro *Purpureus*, errore credo memoriae. nam neque in scriptis neque in cussis id vocis invenitur.

55. *AUT CUR PERRHAEBI TREMUERE CACUMINA PINDI*] historiam tradiderunt Herodotus & Strabo: noster statuit inquirere in causas naturales, laudabili sane curiositate, quae multa olim exercuit ingenia praecleara. L. Seneca juvenis *de morte terrarum* volumen ediderat, quod temporum injuria invidit posteritati. Ipse tamen auctor quodammodo hoc damnum nobis refarcivit egregio illo libro sexto Quaestionum Naturalium, ubi causas motuum terrae docte atque explicite enarrat, fortasse etiam melius quam fecerat antea, postquam aetas multa ad scientiam adjecerat. Et veterum quidem plurimi ventos ac spiritus terrae motores faciebant; quorum mentem & sententiam exponit Lucretius L. 6. v. 534. 599. huic fere adhaesit Marcellus Palingenius ipso sine Aquarii,

Cur ferus versare boves, & plaustra Bootes:

Pleiadum spisso cur coit imbre chorus.

Curve suos fines altum non exeat aequor,

60 Plenus & in partes quatuor annus eat.

Sub terris si jura Deum & tormenta Gigantum:

Tisiphones atro si furit angue caput.

Aut Alcmaeoniae furiae, aut jejunia Phinei:

Num rota, num scopuli, num fitis inter aquas.

65 Num tribus infernum custodit faucibus antrum

Cerberus, & Tityo jugera pauca novem.

An

rii, sive libri undecimi, nisi quod stulta Manium inferorum, hoc est malorum daemonum, commemoratione rem omnem indecore collulatur, ut solet in his naeniis esse admodum ridiculus. nam quum in cavernis subterraneis ex vaporibus ignium & aquarum doctuisset ingentes ventos creari, quorum violento conflictu terra concutitur, ita finit disputationem:

*Hos agitant ventos qui subterranea regna
Dii Manes habitant, caecisque morantur in
antris.*

*Non etenim nugae proflus, nec inania verba
Sunt, quae de Stygii rebus memorantur A-
verni.*

*Nempe locus nullus frustra est: habitatur ubique,
Sub terris, supra terras, inque aëre, & igni,
In coelo, & supra coelum: est ubi regia summi
Induperatoris, mundum qui possidet omnem.*

ista quo tendant, pulcre novimus. at quanto rectius Boreas ille Nasonianus L. 6. Metam.

*Idem ego, cum subii convexa foramina ter-
rae,*

*Suppositaque serox imis mea terga cavernis;
Sollicito manes, totumque tremoribus orbem.*

& Viri incomparabilis Hoofdii nostratis Dilectio, in Vellio tragoedia Act. 1. Sc. 2.

*De torens schuuden van het hooge Huis te
Muiden,*

*Niet anders of de windt van tegens over't
Zuiden,*

*In 's aardtryks holligheidt, benauct met on-
gemak,*

*Om aamtogs woelde, en al zyn' vinnen van
zich stak.*

Palingenium si minus ratio, certe sapientissimi Senecae, ne ad machinam tam absurdam decurreret, auctoritas movere debebat,

L. 6. Nat. Quaest. C. 3. *illud quoque proderit praesumere animo, nihil horum Deos facere; nec ira numinum, aut coelum concuti, aut terram. Suas ipsa causas habent: nec ex imperio saevium, sed ex quibusdam viriis, ut corpora nostra, turbantur: & tunc, cum facere videntur injuriam, accipiunt. Nobis autem ignorantibus verum, omnia terribilia sunt, utpote quorum metum raritas auget.*

57. CUR SEGNIS VERSARE BOVES ET PLAUSTRATA BOOTES] omnes libri scripti, omnesque typis excusante Scaligerum habent, Cur ferus. quod non erat rejiciendum. Boethius L. 4. Consol. Philos. Met. 5.

*Cur legat tardus plaustra Bootes,
Mergatque seras aequore flammis.*

58. PLEIADUM SPISSO CUR COIT IGNE CHORUS] de astris suo ortu occasive tempestatem cientibus, cum cura ex veterum disciplinis egit profundae vir eruditionis Jacobus Nicolaus Iogensis L. 8. Epiphyl. C. 21. sed non est omittenda ingeniosa & felix restitutio Nic. Heinii, spisso hic imbre legendis Not. ad Ovid. L. 10. Metam. y. 508. quem videre debes. sane imbres & ignes saepe confunduntur in codicibus vetustis. apud Tibulum locus est multorum concertationibus nobilis, L. 1. Eleg.

*Aut, gelidas hibernus aquas quum fulerit
Auster,*

Securum formos imbre juvante sequi.

ibi quoque igne juvante multi libri habent; & multi item critici summa ope defendunt. quod quam non sit verum, bonis (ut arbitrator) rationibus aliquando ostendemus, ubi eum poetam perpurgandum sumserimus, parata in eam rem jam nunc materia non alpernabili.

An ficta in miseras descendit fabula gentes,
 Et timor haud ultra, quam rogos, esse potest.
 Exitus hic vitae superet mihi. Vos quibus arma
 Grata magis, Crassi signa referte domum.

67. AN FICTA IN MISERAS DESCENDIT
 FABULA GENTES] Passeratius putat proprie
 dici *fabula descendit*: quia e coelo capitibus
 hominum imminet superstitio, quae a su-
 per stando dicta sit. mihi secus videtur: nec
 puto proprie dici *fabulam descendere*, quae
 ex Erebo & inis Cocyti stagnis emergat ad
 superos. quales illae Menippeae apud Lucia-
 num. opinor autem scribendum *descendit*. cu-
 jus verbi ignoratio multoties fraudi fuit pris-
 cis scriptoribus. Ego ne aliis observata re-
 coquere velle videar, unum tibi qui sit om-
 nium instar indicabo, incomparabilem
 Gronovium, qui Not. ad Livii Librum 2.
 Cap. 28, usum verbi probi, sed minus vul-
 go triti, liberali manu vindicavit. etiam Pa-
 reus aliquid dixerat in Lexico Critico. ne-
 que fraudandus est sua laude Ludovicus Car-
 rio, qui praeciverat L. 1. Emend. C. 5. neque
 Hier. Grotorius Lissaeus, cujus super hac
 voce epistolam legere est in Philologicis Gol-
 dasti. nunc unum Lucilii locum addo, pari-
 ter inquinatum, apud Nonium in *destrahere*:

*Quum ipsi in locum descendant, quum alios
 destrabant.*

69. EXITUS HIC VITAE SUPEREST MIHI]

Groninganus, *superet*. sic L. 4. Eleg. 2.

*Sex superant versus. te, qui ad vadimonia
 curris,*

Non moror.

Virgilius L. 3. Aen.

*Quid puer Ascanius? superatne, & vescitur
 aura?*

quo loco Maronis, *ro superet* nostri sultum
 ivit Franc. Modius Novant. Epist. 18. sed
 valde improbavit Gebhardus, quia noster
 modo dixerat, *Unde salo superant veni*. ve-
 rum Gebhardus non vidit alio istic signifi-
 catu poni, & abundantiam notare: quum hic
 sit votum, idemque significet quod apud Vir-
 gilium *maneat* Ecl. 4.

*O mihi tam longae maneat pars ultima vitae.
 adde, quod hac ipsa elegia habuimus,*

Ante meos obitus si precor illa dies.

& quae fuerit ista stolidia jactantia poetae,
 longaevam sibi senectutem tamquam ex tri-
 pode promittentis? ut hic *exitus vitae*, ita
mortis exitus legitur apud Lucium Septimum
 L. 4. C. 15. *Dein percontatus [Pyrrhus] exitum
 paternae mortis, doctusque; Myrmidonas,
 gentem fortissimam & ineluctam bellandi, armis
 atque animis confirmat.*

I V.

Dic mihi de nostra, quae sentis, vera puella:
 Sic tibi sint dominae, Lygdame, demta juga.
 Num me laetitia tumefactum fallis inani,
 Haec referens, quae me credere velle putas?

5 Omnis

3. DUM ME LAETITIA] initiales versus
 literae solebant primum adijci ductis ad um-
 bilicum libris, idque vel rubrica vel alio
 aliquo colore, qui atramenti nigrorem non
 ingrato aspectu variegaret. quae res, saepe
 negligenter facta, magnas turbas dedit in
 poetis. uti ecce hoc loco. Passeratius (ne-
 scio an ex libro) edidit, *Num me laetitia*,
 &c. sensu proba, & erecto. id Gebhardus

non destitit carere, more illo suo solenni:
 interim illud suum *dum* quomodo sensum
 absolvat, noluit aperire. Passeratium juvat
 Q. Curtius L. 4. C. 10. *Num, quod & scire
 expeto & quaerere pudet, ausus est & dominus
 & juvenis?* & Petronius: *Dic Chrysi, sed ve-
 rum. numquid indecens sum? numquid inconstans
 numquid ab aliquo naturali vitio formam meam
 excaco? noli decipere dominam tuam.* est por-

- 5 Omnis enim debet sine vanis esse relator,
 Majoremque metu servus habere fidem.
 Nunc mihi si qua tenes, ab origine dicere prima
 Incipe: suspensis auribus ista bibam.
 Siccine eam incomtis vidisti flere capillis?
 10 Illius ex oculis multa cadebat aqua?
 Nec speculum strato vidisti, Lygdame, lecto?
 Ornabat niveas nullane gemma manus?
 Ac moestam teneris vestem pendere lacertis?
 Scriniaque ad lecti clausa jacere pedes?
 15 Tristis erat domus? & tristes sua pensa ministrac
 Carpebant? medio nebat & ipsa foco?

Hu-

ro in his versibus suavissima imitatio Terentii, Heaut. Act. 2. Sc. 3. quem ubi videris, non te pigebit contulisse singula. non etiam, si addideris initium Act. 5. Hecyr. Sc. 4.

5. SINE VANO NUNTIUS ESSE] duo Regii, alterque Colbertinus, sine vanis esse relator: ducta similitudine a relationibus de republica, quae ad consules pertinebant. Cornelius Balbus Ciceroni L. 8. ad Attic. Epist. 15. eum, quem ante me diligo, video in consulatu quidvis potius esse, quam consulem. quod si voluerit tibi obtemperare, & nobis de Caesare credere, & consulatum reliquum Romae peragere, incipiam sperare, etiam consilio senatus, auttere te, illo relatore, Pompejum & Caesarem conjungi posse. quod si factum erit, me satis vixisse putabo. ita hic Lygdamus quasi consul refert ad Propertium, quasi ad senatum, de negotio Cynthiae, quasi de negotio reipublicae. vides quam docta, quam venusta amplificatione rei exiguae fuerit nobis cendum per inscitiam librariorum, qui peperam interpretabantur quod non intelligebant. apparet enim, credidisse, nuntium nihil differre a relatore. in quo eos decepti vernaculum idioma. tales autem servos relatores minime vanos esse oportebat. Cicero Orat. pro Cluentio C. 62. ubi de Saffia, Cluentii matre: cum jus illud matrimonii sublatum arbitraretur; Nicostratus quidam, fidelis Oppianici servulus, percariosus, & minime metulax, multa dicitur renuntiare domino solitus esse.

6. MAJOREMQUE TIMENS SERVUS HABERE

FIDEM] ita omnes libri. in Mureti antiquo codice erat, *Majoremque metuens*. unde faciebat vir ille disertissimus, *Majoremque metu*: ut dixerit poeta, plus in homine servo incense fidei debere, quam metus. timere enim fere servos, ne malis nuntiis apportandis dominos ad iram incitent; ideoque saepe mentiri. haec sunt arguta, quamquam difficili Gebhardo non potuerunt placere. at ego facile defero lectionem vulgatam. *metus*, propria vox in negotio Iervilli. Donatus ad Andr. Act. 3. Sc. 2. *veretur liber; metuit servus*. & clarius multo ipsa illa Venus Afra Adelphi. Act. 1. Sc. 1.

*Pudore & liberalitate liberos
 Retinere satius esse credo, quam metu.*
 tum paullo post:

*Hoc patrium est, potius consuescere filium
 Sua sponte recte facere, quam alieno metu.
 Hoc pater ac dominus interest. hoc qui nequit,
 Fateatur se nescire imperare liberis.*

bellissime Afranius in Consobrini, apud Gellium L. 15. C. 13.

*Hem isto parentum est vita vilis liberis;
 Ubi malunt metui quam vereri se ab suis.*
 noster opinor respexit ad illa Ciceronis, Orat. pro Roscio Amer. C. 11. *nulla res tanta existet, iudices, ut posse vim mihi majorem adhibere metus, quam fides*. gaudebat enim quantum vix alius quisquam imitatione Tulliana.

16. MEDIO NEBAT ET IPSA LOCO] qui locus est honoratissimus, inquit Passeratius. mihi praeplacet haud vana conjectura Jani
 Gg Dou-

Humidaque impressa siccabat lumina lana?

Retulit & querulo jurgia nostra sono?

Hæc te teste mihi promissa est, Lygdame, merces?

20 Est poenae seruo rumpere teste fidem.

Ille potest nullo miseram me linquere facto?

Ac qualem nulla dicere habere domo?

Gaudet me vacuo solam tabescere lecto?

Si placet, insultet, Lygdame, morte mea.

25 Non me moribus illa, sed herbis improba vicit.

Staminea rhombi ducitur ille rota.

Illum

Douzac P. medio nebat & ipsa foco. focus ponitur pro Penatibus: & sic pro familia, atque domo ipsa. quo modo vetus interpres Horatium exponit L. 1. Epist. 14:

*Villicæ silvarum & mihi me reddentis agelli,
Quem tu fastidis, habitatum quinque focus,*

Quinque bonos solitum Variam dimittere Patres.

mulieres autem in mediis acedibus solebant lanam facere. Livius L. 1. C. 57: omnes civitatis equis advolant Romam. Quo quum primis se insidentibus tenebris pervenissent, pergunt inde Collatiam: ubi Lucretiam, haudquaquam ut regias nurus, quas in convivio lusaque cum aequalibus viderant tempus terentes, sed nocte sera deditam lanae inter lucubrantes ancillas in medio aedium sedentem inveniunt. sic Arete uxor Alcinoi ad focum sedens pensum trahit lanae purpureae, ancillarum grege circumfuso, L. 6. Odyss. §. 52. 305.

18. RETULIT] inepte has consonas geminaverunt, quibus timor erat ut staret versus. rō re saepe in compositione est anceps. hoc loco recte produciuntur. Horatius Art. Poët.

nec desilies imitator in arctum,

Unde pedem referre pudor vetet, aut operis lex.

ita enim illic libri meliores: nam proferre, quod nunc vulgo obtinet, ab istis est qui metuebant syllabae.

22. AC QUALEM] omnes libri habent, *E-qualem*, quod fortasse fuerit, *Et qualem*. mihi hic spissae sunt tenebrae. nec puto locum esse sincerum, qui tamen sine ope meliorum Librorum vix poterit sanari. sed & sic Pro-

pertium facilius capio, quam Propertianam Philippi Silvii interpretationem, *habere reddentis nulla domo mihi parem dicere?* irascor coelo natali. tam crassos esse nos Batavos, ut nec Philippum Silvium intelligamus!

25. NON ME MORIBUS ILLA, SED HERBIS IMPROBA VICIT] artificiose exprimit tertiata verba puellae plorantis, ac praec lacrimis singultantis. quod quum non caperent inficeti quidam mortales, & crederent versus elumbem corrigi posse interveniente caesura, totidem verbis ita deturparunt,

Improba non vicit me moribus illa, sed herbis. videtur autem prima mali contagies prorupisse ab Hieronymi Avanti confidente audacia. quod colligo ex epistola Aldi Manutii, praefixa editioni Venetae A. MDXV. nam anteriores non discedunt a scriptis. paris artificii est illustris locus Lucretii L. 6.

Sed vehemens imber fit, ubi vehementer utroque

Nubila vi cumulata premuntur, & impetu venti.

itemque alter ejusdem libri:

ubi curvus fortis equum vis

Ferratos utrimque rotarum succutit orbis.

26. STAMINEA RHOMBI DUCITUR ILLE ROTA] illustratum dederunt hunc versum, praeter Passeratium, Jacobus Nicolaus Loensis L. 7. Epiphyl. C. 23. Math. Raderus ad Martial. L. 9. Epigr. 30. Torrentius ad Horat. Epod. ult. Gonsalvus de Salas ad Petron. p. 390. 391. Nic. Heinsius ad Ovid. L. 2. Faistor. §. 575. & August. Buchnerus Oratione de Statuis Magicis, quae est prima tomi secundum: atque his omnibus prior Lucianus in dialogo Melissae & Bacchidis,

27. TUR.

Illum turgentis ranae portenta rubetae,
Et lecta exsectis unguibus ossa trahunt.

Et

27. TURGENTIS RANAE PORTENTA RUBETAE] elegans est correctio Nic. Heinſii Caſtigat. in Vellej. Patere. L. 2. C. 87, turgentis ſanie portenta rubetae. nam ſanies ſaepe venenum notat, praefertim poetis. Verumtamen quod ranae ex interpretamento profluxiſſe contendit, in eo ſibi adverſantem habet Plinium L. 8. C. 31: Ranae quoque rubetae, quarum & in terra & in humore vita, plurimis reſertae medicaminibus, deponere ea quotidie ac reſumere a paſtu dicuntur, venena tantum ſemper ſibi reſervantes. & L. 32. C. 5: Ranarum marinarum ex vino & aceto decoctarum ſuccus contra venena bibitur, & contra ranae rubetae venenum; & contra ſalamandras. ac paullo poſt: Eadem viſ [cancrorum fluxiviatilium] contra venenatorum omnium morſus, privatum, ſcytalen, & angues, & contra leporem marinum, ac ranam rubetam. elegans, inquam, eſt ac perquam ingenioſa illa Heinſii correctio: ſed quo minus inducar, ut certam arbitrer, facit idem ille naturae myſtes, eodem quem modo laudavi loco. non enim a ſanie rubetae amorem concitari ſcribit, ſed ab oſſiculo quodam lateris ſiniſtri. Ecece verba. Mira de his certatim tradunt auctores. illatis in populum ſilentium fieri. Oſſiculo, quod ſit in dexiro latere, in aquam ferventem deſecto, refrigerari vas, nec poſtea fervere, niſi ex-emo. id inveniri objecta rana formicis, carni- busque croſis: ſingula in ſolium addi. Et aliud eſſe in ſiniſtro latere, quo deſecto fervere videtur, apocynon vocari. Canum imperus eo cohiberi, amorem concitari, & jurgia addito in- pationem. Venerem adalligatum ſtimulare. vides ad amorem concitandum uſas fuiſſe mulier- culas iſto oſſiculo: quod porientium vocat no- ſter: nam ſaniem inter venena praefentanea haberi ſuadere videtur Juvenalis Sat. 1.

Procedit matrona potens, quae molle Cale-
nium

Porrectura, viro miſcet ſuiente rubetam.
pulmo quoque inter pharmaca letalia, eod-
dem auctore Sat. 6.

Occurrent malthae tibi Belides, atque Eriphy-
lae:

Mane Chyemneſtram nullus non vicus habe-
bit.

Hoc tantum reſert, quod Tyndaris illa bipen-
nem

Inſulam & fatuam dextra laevaue tenebat.
At nunc res agitur tenui pulmone rubetae.

atque huc opinor ibat Lucilius L. 4.

Tiſiphone vinctis pulmonibus atque adipe un-
guen

Excoctum attulit Eumenidum ſanctiſſima E-
rymnis.

etiam rubetae jecur pernicioſiſſimum. gau-
dere autem bino jecinore, altero lectifero,
altero ſalubri, ex Timaeo & Neocle medico
tradit Aelianus L. 17. de Animal. C. 15. ex
Aeliano Phile C. 29.

28. ET LECTA EXSECTIS ANGUIBUS OSSA
TRAHUNT] locus obſcurus, & haud dubie
corruptus. nam angues, auctore Plinio, L.
29, C. 4, non ſunt venenari: & quae iis in-
eſſe remedia credebantur, erant innocua.
Nic. Heinſius, Caſtigat. Vellejanis, reponit.

Et lecta e ſeris ignibus oſſa trahunt.

ubi ſeri ignes de rogalibus intelligendi. in Ad-
dendis mutavit mentem, legitque

Et lecta e ſeris anguibus oſſa trahunt.

correctionem priorem facile admitterem:
nam de oſſium uſu in veneficiis ac ſacris ma-
gicis paſſim produnt veterum monumenta.
ſed later aliud quiddam praeter oſſa: quod
erutum habeſis, ſi legeris,

Et lecta exsectis unguibus oſſa trahunt.

oſſa cum praefegminibus unguium. nec te-
terere debet praepoſitionis ellipſis, tam fre-
quens poetarum noſtro, omnibusque adeo an-
tiquis. qua de re diligenter egit Servius ad
L. 4. Geor. v. 484. L. 1. Aen. v. 194. L. 8.
v. 216. unguium autem reſegmina in ea re
valde efficacia habebantur. Apulejus L. 2.
Metam. Oppido formido caecae & inevitabiles
latebras magicae diſcipliniae. nam ne mortuorum
quidem ſepulcra tuta dicuntur: ſed & buſtis
& rogis reliquiae quaedam, & cadaverum praefegmina,
ad excitabiles viventium fortunae pe-
runtur. Quintilianus Declam. 15. Facinus
quod dicitur inquietare ſuperos, ſidera diris agi-
tare carminibus, tumulos, buſta ſcrutari, &
amputatis cadaveribus ipſas in ſcelus armare ma-
nas. Lucanus L. 6. ubi tanto cum ambitu de-
ſcribitur Erichtho Theſſala:

Et strigis inventae per busta jacentia plumae,

30 Vinclaque funesto lanea vitta toro.

Si

Ast ubi servantur saxis, quibus intus hu-
mor

Ducitur, & tracta durefcunt tabe medul-
lae,

Corpora; tunc omnes avide defacvit in ar-
tus,

Immersitque manus oculis, gaudetque gela-
tos

Effodisse orbes, & siccae pallida rodit
Excrementa manus.

recte excrementa, nam crescunt ungues, & augetur, etiam mortuis, non aliter ac pili. quocirca vetustas cautum voluit Flamini Diali, ne quid imprudens de suo tribueret in scelera magica. Fabius Pictor apud Gellium L. 10. C. 15. *unguium Dialis & capilli segmina subter arborem felicem terra operiuntur.* nam & e vivis quoque hominibus haec colligebantur, auctore Apulejo Metam. L. 3. & Luciano in laudato Bacchidis ac Melissae dialogo. de cadaveribus carorum, ut eorum animas & manes eliciant, unguium praesegmina etiam hodie obrodunt Afri in Guinea, apertissimo indicio traditionis antiquae. alia ex unguibus remedia commemorat Plinius L. 27. C. 7.

29. ET STRIGIS INVENTAE PER BUSTA JACENTIA PLUMAE] *busta jacentia* sunt collapsa, vel diruta & everfa. in Groningano est *rotantia*; quod non placet. Passeratius conjicit *latentia*, id est, devia & occultata. felicius nonnihil Palmerius, *tacentia*. quod firmare videntur ista Horatianae Canidiae Epod. 5.

o rebus meis

Non infideles arbitrae,

Nox, & Diana, quae silentium regis

Arcana cum sunt sacra.

de stantibus monumentis, non collapsis aut jacentibus, apud eundem poetam hortorum Deus capiendus L. 1. Sat. 8.

Hecaten vocat altera, saevam

Altera Tisiphonen. serpentes, atque videres

Infernas errare canes, Lunamque rubentem,

Ne foret his restis, post magna latere sepul-
cra.

itaque *o tacentia* non plane rejiciendum videtur: quamquam & in altera lectione sensus est rectus ac commodus. ceterum *strigis plumas* cur ad philtrea sive amoris pocula re-

ferrent interpretes, nulla causa erat. tam infauusta avis, tamque abominata gentibus omnibus, & jam ante Plinii aetatem in maledictis antiquis habita, nihil poterat conferre ad amorem: nisi si misetra, sive odii potiones, etiam ad hoc genus revocamus. nam sane ad odium, vel certe ad oblivionem valuisse medicamenta e strigibus confecta ostendunt passim poetae, ubicumque strigum fere meminerunt. ita hic Cynthia se derelinqui conqueritur malis artibus pellicis, quae poetae sui mentem fascinaverit, atque ab suo amore vi magica abalienaverit, cum aliis rebus noxiis ac perniciosis, tum vel maxime plumis infauustae strigis in sepulchro inventis. ita & Canidia, apud Horatium Epod. 5, Varium suum a complexu veneficae potioris abductura,

Jubet sepulchris caprificos erutas,

Jubet cupressus funebres,

Et uncta turpis ova ranae sanguine

Plumamque nocturnae strigis,

Herbasque, quas Iolcos, atque Iberia

Mittit venenorum serax,

Et ossa ab ore raptae jejunae canis

Flammis aduri Colchicis.

haec, inquam, in primo quasi actu sacri magici parat faga ad avertendam mentem sui Vari ab amore odiosissimae rivalis, desiderii poculum deinde temperatura ex jecinore ac medulla pueri in terra defossi. Utque hic ova strigis cum plumis, ita ipsa viscera ad scelus suum adhibet Medea, in cognomine tragoedia ν . 733.

Mortifera carpit gramina, & serpentium

Saniem exprimit; miscetque & obscenas a-
ves,

Moestique cor bubonis, & raucae strigis

Exsecta vivae viscera.

nimirum hoc illa Colchis nuptiale munus Iasoni parabat & Creusae. Erat & divinatio quaedam ex strigis visceribus, magica illa sane atque hostilis, quam in usu habebant meretrices atque aniculae lenae, indicium faciente nostro poeta L. 4. Eleg. 5.

Consuluitque striges nostro de sanguine, & in
me

Hippomanes foetae semina legit equae.

Causa vero, cur tam potentes putarentur stri-

Si non vana canunt mea, Lygdame, somnia, testor,
Poena erit ante meos sera, sed ampla, pedes.

Putris

friges in odio exfuscitando, videtur fuisse frigus, quo validissimo viros pertentare credebantur. id nos docet pessima anicula, sed hujus palaestrae satis prudens, apud argutum nequam: *Quae friges comederunt nervos tuos? aut quod purgamentum nocte calcasti in trivio, aut cadaver? mollis, debilis, lassus, tamquam caballus in clivo, & operam & sudorem perdidisti: nec contentus ipse peccare, mihi deos iratos excitasti.*

30. CINCTAQUE FUNESTO LANA VITTA VIRO] versus obscurus, & haud dubie corruptus. nam quid est *vir funestus* hoc loco? sane neque Beroaldi, neque Passeratii expositio satis plana est. & praeplacet correctio Nic. Heinssii Castig. Vellejanis,

Vinctaque funesto lanae vitta toro.

tori & *vir* vocabula saepe confundi in vetustis membranis, jam ostenderit ad Nasonem felicissimus ille poetae Latinorum sospitator, plurimis in eam rem prolatis exemplis. vitis autem ac taeniis e lana ornabatur lectus feralis. Caecilius in Androgyno, apud Festum in *Taenias: Sepulcrum plenum taeniarum, ita ut solet.* istae autem taeniae, ut & reliquis apparatus lecti mortualis, in veneficiis habebantur. Laevius apud Apulej. A. p. 10.

Philtra omnia undique eruunt.

Antipathes illud quaeritur,

Trochilisci, iynoges, taeniae.

Lucanus L. 6. qui locus valide adstruit Heinssii emendationem:

ardentiaque ossa

E mediis rapit illa rogis, ipsamque, parentes

Quam tenuere, facem: nigroque volantia fumo

Feralis fragmenta tori, vestesque fluentes

Colligit in cineres, & olentes membra favillas.

huc facit quod scribit Artemidorus Oneirocr. L. I. C. 79, in coronis eas, quae lana confectae sunt, si in somniis animo appareant, venena aut veneficia ac vincula significare.

31. SI NON VANA CANUNT MEA SOMNIA] nihil mutant scripti. tamen Passeratius ac Gebhardus, & Schoppius, praefereunt ca-

dunt. frustra. canere dicuntur vates, & quicumque futura praedicunt. Somnia vero quum credantur semper aliquid portendere, recte canere perhibentur. Virgilius L. II. Aen.

Nulla salus bello. capiti cane talia demens

Dardanio, rebusque tuis.

Servius: CANE, pro divina: *& bene hic male ominantem canere dicit, ut vatem.* Claudianus de bello Gildonico:

Per somnos mihi, sancte pater, jam saepe futura

Panduntur, multaeque canunt praesagia noctes. quem locum quum ipse quoque Gebhardus huc adduxerit, miror potuisse haerere in re tam clara: noster secundus ita exhibet,

Si non vana canunt mea, Lygdame, somnia, quod nescio quo modo gratius accidit ad aures: si tamen mihi sunt aures satis poeticae. id quod aegre largietur Hymnorum ille sarcinator Lugdunensis. qui homo certius me nosse videtur atque exploratius, quam suum ipsius parentem.

31. POENA ERIT ANTE MEOS SERA, SED AMPLA, PEDES] Schoppius, Verisimil. L. 3. C. 20, reponit. *Poena erit ante ejus, &c.* quia, nimirum istic nondum loquitur Propertius, sed Cynthia de Propertio & novis ejus amoribus. quis negat? sed an illi non venit in mentem, locutionem tam solennem non posse bene mutari? ecce, L. 3. Eleg. 9.

Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes.

L. 4. Eleg. 8.

Supplicibus palmis tum demum ad foedera veni:

Quum vix tangendos praebuit illa pedes.

L. 2. Eleg. 21.

Ante tuosque pedes illa ipsa adoperta sedebit.

Ovidius L. II. Metam.

Ac veluti supplex pro tam furialibus ausis,

Ante pedes jacuit.

Cicero Orat. post reditum ad Quirites C. 5: *cum & cumctus ordo, & multi eum summi viri orarent, & Cn. Oppius sacer, optimus vir, ad pedes ejus flens saceret.* veram lectionem vindicaverat jam olim Gebhardus. neque abluunt superbae istae mulierum minae, in hodiernis idiotissimis, apud poetas dramaticos.

Putris & in vacuo textetur aranea lecto.

Noctibus illorum dormiet ipsa Venus.

35 Quae tibi si veris animis est quaesta puella,
Hac eadem rursus, Lygdame, curre via:

Et mea cum multis lacrimis mandata reporta:

Iram, non fraudes esse in amore meo.

Me quoque consimili impositum torquerier igni

40 Jurabo, & bis sex integer esse dies.

Quod mihi si tanto felix concordia bello

Exstiterit, per me, Lygdame, liber eris.

33. PUTRIS ET IN VACUO TEXTETUR ARANEA LECTO] pergit inibi nugari Schoppius: ait lectum eorum desertum fore & vacuum. jam vero vacua quae sunt, aranearum plena esse dicimus. idque firmatum in Catulli, Plauti, & AFRANII auctoritate. sed praeter mentem poetae. non enim ita capiendus noster L. 2. Eleg. 19.

Putris & in vacua requiescit navis arena,
non Horatius L. 2. Epist. 2.

fuit haud ignobilis Argis,

Qui se credebat miros audire tragoedos,
In vacuo laetus sessor plausorque theatro.

non Maro L. 4. Georg.

Verum ubi ductores acie revocaveris ambo;

Deterior qui visus, eum, ne prodigus obsit,

Dede neci: melior vacua sine regnet in aula.
debebat dicere, esse proverbii speciem, ac de istis rebus usurpari quae pro derelictis habentur, & quae in usu & squallore ac situ pereunt. ita sane Catullus Carm. 22.

mollior cuniculi capillo,

Vel anseris medullula, vel imula oricilla,

Vel pene languido senis, situque araneoso.

Tibullus L. 4.

Araneosus obsidet forem situs.

est autem ab Homero tractum L. 16. Odysse.
ubi queritur apud Eumaeum Telemachus,

cubile Ulyssis penuria incubantium malis araneis oblitum jacere. aranea hic loci notat ipsam telam; neque aliter apud Afranium, Plautum, Catullum, Petronium. Servius ad L. 4. Georg. v. 247. laxos suspendit aranea cassetes] Virgilius quidem confundit: tamen sciendum majores animal ipsum masculino genere appellasse, hic araneus; retia vero quae faciunt, feminino. araneum pro reti extulit Phaedrus L. 2. Fab. 8.

cur frondis parum est?

Stramenta desunt. tollere haec aranea

Quantum est laboris!

est autem vox adjectiva, ut vocant, araneus, aranea, araneum.

34. NOCTIBUS ILLORUM DORMIET IPSA VENUS] iners erit, languebit. festive allusum ad illud vetus iturorum in bellum ducum, Mars vigila, observante Turnebo L. 26. Advers. C. 33. lepide Secundus noster, dulcissimus ille Cupidinum pullus, L. 2. Eleg. 9.

Qui dormit, secum non habet ille suam.

O nunc, o vigilis: illud ne protinus addam:

Quae dormit, secum non habet illa suam.

Tibullus quiescere dixit, in carmine Ithyphalico:

Venus fuit quieta, nec viriliter &c.

ERGO sollicitae tu caussa, pecunia, vitae es:
 Per te immaturum mortis adimus iter.
 Tu vitiiis hominum crudelia pabula praebes:
 Semina curarum de capite orta tuo.
 5 Tu Paetum ad Pharios tendentem lintea portus
 Obruis infano terque quaterque mari.

Nam

I. ERGO SOLLICITAE TU CAUSSA, PECUNIA, VITAE ES] in duobus libris est *Ergone*; quod in sua editione expressit Douza F. contra morem nostri, & aliorum, ubicumque haec particula stomachantis est, aut conquerentis. L. 2. Eleg. 7.

Ergo jam multos nimium temerarius annos, Improba, qui tulerim teque tuamque domum.

& Eleg. 13.
Ergo numeribus quivis mercatur amorem?
 tum hujusce libri Eleg. 19.

Ergo ego nunc rudis Hadriaci vehar aequoris hospes.

& Eleg. 21.
Ergo tam doctae nobis periire tabellae.
 Tibullus L. 3. Eleg. 6.

Ergo qui toties fallacis verba puellae Conqueror.

Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 7.
Ergo ego sufficiam reus in nova crimina semper?

istis adijce duos non tam vetustate, quam clarissima poeticae facundiae gloria censendos; Sincerum Sannasarium, L. 3. Eleg. 1.

Ergo ego fallaci semper servire puellae Natus, Et adverso semper amore queri?
 ac nostratrem Secundum, L. 1. Eleg. 8.

Ergo dies venit, qua se formosa mariti Dedit in aeternum Julia servitium.

neque est cur Augusti Caesaris auctoritatem obtendat aliquis,

Ergone supremis potuit vox impia verbis Tam dirum mandare nefas?

nam & illi versus non sunt Augusti, sed poeticae alicujus scholastici; & peccant praeterea in legem pedariam. Vix enim usquam reperies apud castos illos veteres alteram in ergo

correptam. quod & nitidissimum Secundum fefellit. est tamen fatendum, in hoc errore non sine venia peccari, & praevivisse posteris omnes eos qui post Augusti aetatem scripserunt. vide insignem Vossium L. 2. de Art. Grammat. C. 27, super modulo ejus vocis. eodem modo corruptus olim erat M. Coelius, apud Ciceronem L. 8. ad famil. Epist. 17. *Ergo me potius in Hispania fuisse tum, quam Formis, cum tu profectus es ad Pompejum?* in libris minus castigatis scribebatur, *Ergone potius fuisset*: quod miror Bernardinum Rutilium, virum, ut istis temporibus, bene literatum, potuisse probare ob similitudinem energiae quae esset in versiculis hujus, si Musis placer, umbratici Octaviani.

4. SEMINA CURARUM DE CAPITE ORTA TUO] valde hic hallucinatur Passeratius. de non sine elegantia ponitur pro ex, vetus poeta in carmine libero:

Non seror hoc habitat Phoebi, non Vesta, sacello;

Nec quae de patrio vertice nata Dea est.
 Ovidius Remed. Amor.

Flumina pauca vides de magnis fontibus orta.

6. OBRUIS INSANO TERQUE QUATERQUE MARI] nescio quam dilogiam hic somniavit Passeratius; ut sit, *terque quaterque obruis; & terque quaterque infano.* quod posterius membrum terque quaterque frigidum est, ne dicam ineptum. numerus finitus positus est pro infinito, more poetis usitatissimo. quem optime exposuit Franciscus Floridus Sabinus L. 2. Lecti. subsciy. C. 10. neque abhorrent ipsi scriptores sacri, Genes. C. 4. v. 15. *Dixitque ei Dominus: Nequaquam ita fiet: sed omnis qui occiderit Cain, septuplum punietur.* & C. 33. v. 3. *Et ipse progrediens adoravit pronus in terram septies, donec appropin-*

Nam dum te sequitur, primo miser excidit aevo,
 Et nova longinquis piscibus esca natat.
 Flens tamen extremis dedit haec mandata querelis,
 10 Quum moribunda niger clauderet ora liquor:
 Di maris, Aegei quos sunt penes aequora, Venti,
 Et quaecumque meum degravat unda caput:
 Quo rapitis miseros primae lanuginis annos?
 Adtulimus longas in freta vestra manus.

15 Ah

pinquaret frater ejus. Jobi C. 5. v. 19. in sex tribulationibus liberabit te, & in septima non tanget te malum. Proverb. C. 9. v. 1. Sapientia aedificavit sibi domum, excidit columnas septem. & C. 24. v. 16. Ne insidieris, & queras impietatem in domo justis, neque vases requiem ejus. Septies enim cadet justus, & resurget: impii autem corrudent in malum.

II. DII MARIS, AEGEI QUOS SUNT PENES AEQUORA PONTI] nescio unde istud ponti irreperit in Scaligeri editionem: nam omnes antiquiores, etiam omnes scripti, magno consensu habent *venti*. quod non erat loco movendum, quum & venti quoque sint Dii, & aras suas habeant, & votis damnent. Seneca L. 5. Natur. Quaest. C. 17. Divus Augustus templum illi [Circio vento] cum in Gallia moraretur, & vocit & fecit. Lucretius L. 5.

Summa etiam cum vis violenti per mare venti

*Endoperatorem classis super aequora verrit
 Cum validis pariter legionibus, atque elephantis;*

Non Divum pacem votis adit, ac prece quaesit

Ventorum pavidus paces, animasque secundas?

Virgilius L. 3. Aen.

meritos aris maeravit honores,

Taurum Neptuno, taurum tibi pulcer Apollo,

Nigram Hiemi pecudem, Zephyris felicibus albam.

Horatius Epod. 10.

Libidinosus immolabitur caper,

Et agna, Tempestatibus.

lapis antiquus Firmi in Piceno repertus, apud Reinesium Epist. ad Rupert. & Hofman. p. 298. & in Opere Inscriptionum p. 186.

HORITHYAE
 I. BARBIVS. L. LIB.
 THEOPOMPVS
 NAV. MERKAT.
 V. S.

illa Orythiya est Aquilonis Thracii conjux, eo nomine post consecram ventis secundis navigationem a naviculario mercatore culta ex voto. videndus Aelianus L. 12. Var. Hist. C. 61. & quae istic nuper notavit eruditissimus Kühnius. recte itaque *Venti* hic junguntur cum Diis marinis: illorum enim imperium est in mare. praeterea *Aegeum pontum* numquam puto dixisset noster. neque ita solent Romani. Virgilius L. 12. Aen.

Edoni Boreae cum spiritus alto

Insonat Aegeo, sequiturque ad litora fluctus.
 Horatius L. 2. Od. 16.

Orium Divos rogat in patenti

Prensus Aegeo.

neque alia ratio Ionii. Virgilius L. 2. Georg.

Aut, ubi navigiis violentior incidit Eurus,

Nosse, quot Ionii veniant ad litora fluctus.

& L. 3. Aen.

Strophades Grajo stant nomine dictae,

Insulae Ionio in magno.

noster infra Eleg. 9.

Caesaris in tuo sis memor Ionio.

Ovidius L. 4. Metam. versu longe artificiosissimo:

Factari quos cernis in Ionio immenso.

Papinius L. 1. Teb.

cur non expaverit ingens

Ionium, socio casura Palaemone mater.

& L. 1. Achill.

video jam mille carinis

Ionium Aegeumque premi.

Claudianus Praefat. in Rapt. Proserp.

Jam vagus irrupit pelago, coelumque secutus

Aegeas hiemes Ioniumque domat.

14. ATTULIMUS LONGAS IN FRETA VESTRA

STRA

15 Ah miser, Alcyonum scopulis adfigar acutis.
 In me caeruleo fuscina sumta Deo est.
 At saltem Italiae regionibus evehat aestus.
 20 Hoc de me, sat erit, si modo matris erit.

Sub-

STRA MANUS] Borrichianus, in freta longa: Regii, & Colbertini, in freta vasta. quorum neutrum videtur admittendum, quum nihil ad rem faciat. aliam lectionem Passeratius exhibet, ac praefert,

Attulimus longas in freta vestra moras.

Ego nihil causae video, cur minus cum illustri Scaligero longas manus capiam pro non debilitatis perjurio, quae veterum fuit religio. Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 3.

Quam longos habuit, nondum perjura, capillos,
 Tam longos, postquam numina lussit, habet.

& mox:

Longa decensque fuit: longa decensque manet.

Janus Douza P. numquam sine laude loquendus, putabat innuere Paetum, reciproca fluctuum ac scopulorum collisione manus digitosque sibi breviores factos, admutilatumque se unguibus & extremis corporis partibus de-rasus avulsisque, quas integras attulerat in mare. Marollius hunc vericulum non fuit ausus interpretari: ideoque omisit. Verum id damni egregie sarcit nuperi interpretis interpretatio valde interpretativa: in vestros fluctus venimus cum longis manibus. atque ita rem factam habemus.

15. HALCYONUM SCOPULIS ADEFIGAR ACUTIS] variant libri. Borrichianus, affligar. no-ster primus, ego figar: alter, affligar. Regii, affligar. Colbertini, cum Groningano, affligar. Codex Palat. Gebhardi, infigar. Douzae F. ac Gebhardi editiones retinuerunt affligar. quod tamen verbum est nihili hoc quidem loco: qui postulat infigar, vel adfigar. Virgilius L. 1. Aen.

illum expirantem transfixo pectore flammis
 Turbine corripuit, scopuloque infixi acuto.
 Ti. Donatus: Hic etiam illud intelligi potest, idcirco eum infixum scopulo, ne delatus fortassis ad litus sepulturae saltem beneficium reperiret. nempe hoc ipsum erat, quod metuebat Paetus noster. Cicero L. 1. Tuscul. Quaest. C.

44. Exsecratur luculentis sane versibus apud En-nium Thyestes, primum ut naufragio pereat A-treus. durum hoc sane: talis enim interitus non est sine gravi sensu. illa inania;

ipse summis saxis fixus asperis
 Evisceratus, latere pendens, saxa spargens
 labo,

Sanie, & sanguine atro.

L. Attius Prometheo:

Titanum soboles, socia nostri sanguinis,
 Generata coelo, aspiciete religatum asperis
 Vinculumque saxis; navem ut borrisono freta
 Noctem paventes timidi adnectunt navitae.
 Saturnius me sic infixi Juppiter.

plura exempla jam pridem dedit Nic. Hein-sii foecundum pectus. Not. ad Ovid. L. 3. Fa-ctor. §. 599. & sagacissimus Gronovius L. 4. Observ. C. 8.

17. ITALIAE REGIONIBUS ADVEHAT AE-STUS] septem scripti, & primitus cusi, ha-bent evehat. quod non erat mutandum. Li-vius L. 25. C. 27. Duae classes infestae circa promontorium Pachynum stabant; ubi primum tranquillitas maris in altum evexisset, concur-surae. Quintilianus L. 6. C. 1. sub finem: ex his, si bene diximus reliqua, possumus jam judicium animos: & confragosis atque aspe-ris evehti, tota pandere possumus vela. parem Pacto affectum ostendit Ceyx, jam jam fa-cturus naufragium, apud Nasonem L. 11. Metam.

patriae quoque vellet ad oras
 Respicere, inque domum supremos vertere vul-tus

Verum ubi sit nescit: tanta vertigine pon-tus

Fervet.

& mox;

sed plurima nantis in ore
 Halcyone conjux. illam meminisse reser-tue:

Illius ante oculos ut agant sua corpora flu-ctus,

Optat; & exanimis manibus tumuletur ami-cis.

Subtrahit haec fantem torta vertigine fluctus:

20 Ultima quae Paeto voxque diesque fuit.

Paete, quid aetatem numeras? quid cara natanti
Mater in ore tibi est? non habet unda Deos.

Nam

20. ULTIMA QUAE PAETO NOXQUE DIES-
QUE FUIT] noster secundus, voxque opti-
me. & sic jam olim ex ingenio restituerat
Douza P. receptam vulgo lectionem firmare
connisus est Passeratius; verum ex intricata
reddidit multo intricatiorem. quod quum a-
nimadvertisset Palacmon Gallicanus, media
incedere via voluit: *ista sive nox, sive dies*
fuit, suprema Paeto fuit. nimirum Douza fuit
homo Batavus: ideo non debuit admitti cer-
tissimi ipsius restituito. quod ipsum etiam
criminis fuit P. Scriverio, qui quum, post
Scaligerum in Manilianis, erudite explicaf-
set hunc versiculum Martialis L. 10. Epigr.
24. *Sed vitae tribus aetis peractis;* non dubi-
tavit Tho. Farnabius, quo erat candore, am-
plecti sententiam Scriverianam, laudato si-
mul Jo. Meurfio, qui *ad tribus aetis*, una
cum recepta expositione Aurei Romani vigin-
ti quinque denariis aestimati, rejecerat. Et
tamen existit nuper alius interpretes Gallica-
nus, qui quum haec ignorare non posset,
(nam Raderum ac Farnabium auctores suos
nominat) adeo altum siluit de Meurfio de-
que Scriverio, ac si eorum neuter numquam
fuisset in rerum natura. praeterea tam non
intellexit quae exscribebat, ut istam de au-
reo Romano expositionem Farnabio imputave-
rit. tamen his ipsis ignorantiae thesauris ho-
mines invenisti regiam sibi liberalitatem pro-
meruerunt: & magno venduntur volumina
scombris ac piperi vestiendo prognata.

22. QUID CARA NATANTI MATER IN O-
RE TIBI EST] in nostro primo non apparet
ad est. minus recte. sunt autem carorum no-
mina fere in ore moribundis. pulcherrime
magnus magister L. 4. Geor.

*Tum quoque marmorea caput a cervico revol-
sum,*

*Gurgite cum medio portans Oeagrius Hebrus
Volveret, Eurydicen vox ipsa & frigida lin-
gua,*

*Ab miseram Eurydicen anima fugiente voca-
bat:*

Eurydicen toto reserebant flumine ripae,
Papinius L. 9. Theb. de Crenaco:

*Ultimus ille sonus moribundo emerfit ab ore:
Mater: in hanc miseri ceciderunt flumina vo-
cem.*

& L. 12.

*Prima per attonitas nigrae regina catervae
Tristibus illabens samulis, iterumque resur-
gens,*

*Quaerit inops Argia vias. non regia cordi,
Non pater: una fides, unum Polynicis amati
Nomen in ore sedet.*

Ovidius L. 11. Metam.

*Subeunt illi fratresque parensque;
Huic cum pignoribus domus, & quod cuique
relictum est.*

*Halcyone Ceyca movet: Ceycis in ore
Nulla nisi Halcyone est.*

*tenet ipse manu, qua sceptrum solebat,
Fragmina navigii Ceyx: socerumque patrem-
que*

*Invocat heu frustra. sed plurima nantis in
ore*

Halcyone conjux.

*Dum natat, absentem, quoties sinit hifcere
fluctus,*

*Nominat Halcyonem, ipsisque immurmurat
undis.*

idem ille Pélignus olor L. 3. Trist. Eleg. 3.

Lassus in extremis jaceo populisque locisque:

*Et subit affecto mure mibi, quidquid ab-
est.*

*Omnia cum subeant; vincio tamen omnia,
conjux:*

Et plus in nostro pectore parte tenes.

*Te loquor absentem: te vox mea nominat us-
nam:*

Nulla venit sine te nox mibi, nulla die:

Quin etiam sic me dicunt aliena locum,

Ut foret amenti nomen in ore tuum.

Dido Maronis L. 4. Aen. quamquam sensu
non nihil diverso:

*Spero equidem mediis, si quid pia numina pos-
sunt,*

*Supplicia hausurum scopulis; & nomine Dido
Saepe vocaturum.*

ab

- Nam tibi nocturnis ad faxa ligata procellis
 Omnia detricto vincula fune cadunt.
- 25 Et mater non justa piaque dare debita terrae,
 Nec pote cognatos inter humare rogos.
 Sed tua nunc volucres adstant super ossa marinae.
 Nunc tibi pro tumulo Carpathium omne mare.
 Infelix Aquilo, raptae timor Orithyiae,
- 30 Quae spolia ex illo tanta fuere tibi?
 Aut quidnam fracta gaudes, Neptune, carina?
 Portabat sanctos alveus ille viros.
 O centum aequorcae Nereo genitore puellae,
 Et tu materno tacta dolore Thetis,
- 35 Vos decuit lasso subponere brachia mento.
 Non poterat vestras ille gravare manus.
 Reddite corpus humo, positaque in gurgite vita
 Pactum sponte tua vilis arena tegas.
 Ut, quoties Paeti transibit nauta sepulcrum,
 40 Dicat: Et audaci tu timor esse potes.

Ite,

ab eadem mente noster L. 2. Eleg. 20.

At tu vix primas extollens gurgite palmas
 Saepe meum nomen jam peritura vocas.
 accedat elegans superiorum temporum poeta,
 Jo. Baptista Amaltheus, de Orpheo:

Solus inaccessible rupes, Scythiaque pruinas
 Lustrat, & assiduis flatibus ora rigat.
 Crudelesque Deos conquestus, & irrita dona,
 Ingemit Euridicen nocte dieque suam.

Quin etiam cum avulsam humeris caput ab-
 stulit Hebrus,

illi extrema quidem vox fuit, Euridice.

fic & Casperia, a crudeli patre trucidata, in
 nomine carissimi Filardi deficiens supremam
 animam exhalat apud Petrum Michaëlium,
 Guidonis Silvestris cantu 4.

Passo la spada à la donzella il seno,
 E l'anima in un de l'amator trasse.
 Langue qual fior reciso, e solo à pieno
 Ne l'estremo morir, Filardo, disse.

urbanissime hunc tam renerum affectum psit-
 raco dedit ingeniosissimus poetarum Naso A-
 mor. L. 2. Eleg. 6.

Septima lux aderat, non exhibitura sequen-
 tem:

Et sabbat vacua jam tibi Parca colo.

Nec tamen ignavo stupuerunt verba palato.

Clamabat moriens lingua, Corinna vale.

25. ET MATER] Groninganus, At mater.

29. RAPTAE TIMOR ORITHYIAE] Passera-
 tius e libro vetere producit, memor Orithyiae.
 perperam, & nullo hic sensu. Orithyia quum
 raperetur, non leviter timebat iracundi ac
 trucidis venti violentiam. Ovidius L. 6. Me-
 tam.

Haec Boreas, aut his non inferiora locutus,
 Excussit pennas, quarum jactatibus omnis
 Afflata est tellus, latunque perhorruit ae-
 quor.

Pulvereamque trahens per summa cacumina
 pallam,

Verrit humum: pavidaque metu caligine te-
 ctus

Orithyian amans furvis amplectitur alas.

in ultimo versu male silvis habent vulgatae
 editiones, reclamante ipso verborum con-
 textu. Porro Passeratii librario, quisquis
 ille fuit, sua imposuit memoria, ob oculos
 habens illud Nasonis L. 1. Amor. Eleg. 6.

Si satis es raptae, Borea, memor Orithyiae.

34. ET TU NOCTURNO TACTA DOLORE]
 repono, auctoribus membranibus, materno.

Hh 2

quod

Ite, rates curvas & leti texite cauffas.

Ista per humanas mors venit acta manus.

Terra parum fuerat : fatis adjecimus undas :

Naturae miseram auximus arte vias.

45 An-

quod corruptum videtur de vicino isto,

Nam tibi nocturnis ad saxa ligata procellis.

41. ITE, RATES CURVAE, ET LETI TEXITE CAUSSAM.] nihil certius correctione Pasceratii,

Ite, rates curvas & leti texite cauffas.

quam eleganter & docte, ut omnia, explicavit atque adseruit doctissimus Gronovius L. 2. Observ. C. 9. quem videre debes. Ite, mortales, & navigia contexit, totidem cauffas leti. Petronius: *Ite nunc, mortales, & magnis cogitationibus pectora implete. Ite cauti, & opes fraudibus captas per mille annos disponite. Nempe hic proxima luce patrimonii sui rationes inspexit: nempe diem etiam, quo venturus esset in patriam, animo suo finxit. Dii Deaque, quam longe a destinatione sua jacer! Scalligeri est rō cauffam: nam omnes libri cauffas habent. neque cauffa leti est letum ipsum. Gebhardus hic terribiliter detonat in magistrillos; ipse nullo magistro sapientior. Silvius autem *texite cauffas* interpretatur *quaerite occasiones*. Videlicet hoc est Latine scire.*

43. TERRA PARUM FUERAT, FATIS ADJECIMUS UNIDAS.] ita omnes omnium libri. unde suspicari licet rō terris, quod primum in Aldina apparuit, profluxisse ex Hieronymi Avantii officina. posset tamen non inepte defendi, si per membranas liceret. certe homo ex terra conditus, in terra natus, videtur non debere mori nisi in terra. inde *terrestre animal* homo dicitur Columellae Praefat. L. 1. *An bellum perosis, maris & negotiationis alea sit optabilior, ut rupto naturae foedere terrestre animal homo, ventorum & maris objectus irae, se fluctibus audeat credere, semperque ritu volucrum, longinqui litoris peregrinus ignotum pereret orbem? inde terrenum vocat* Lucanus L. 6.

*Prima fretum scindens Pagasaeo litore pinus
Terrenum ignotas hominem project in undas.*
quem locum non satis perpendit popularis
nostr Lambertus Hortensius, suis in cum
poëtam Explanationibus. *Multis, inquit, supra retulimus Argo navium longarum primam, ad Pagasas in ora Magnesiaë structam, tentasse*

mare, in qua Argonastae Colchos vecti fuerunt: quare poeta terrenum hominem, id est, Iasonem cum magna horum manu in undas projectum, hoc est, mare ingressum primum miratur ex Theffalia.

44. FORTUNAE MISERAM AUXIMUS ARTE VIAS.] qui hunc verum tamquam sanum atque integrum interpretati sunt, debuerant nos docere quibus viis Fortuna homines interemerit ante inventam navigationem, & inde secuta cum mille discriminibus bella & caedes. Verum haec a librariis natae sunt turbae, qui loco non suo collocarunt cum Fortuna Naturam. Noli enim ambigere, quin hic fuerit scriptum,

Naturae miseram auximus arte vias.

M. Seneca L. 7. Controv. 1. *multas rerum naturae mortis vias aperuit; & multis itineribus fata decurrunt. ad naturae incommoda accesserunt casus fortuiti, quos solent homines fortunae imputare. Serv. Sulpicius ad Ciceron. L. 4. Epist. 12. *Et si scio non jucundissimum nuntium me vobis allaturum, tamen quoniam casus & natura in nobis dominatur; visum est faciendum, quoquo modo res se haberet, vos certiores facere. ibi quoque scripserant casus & fortuna: quod pulere correxit Petrus Victorius. adeo haec duo solebant confundi. sed ad rem. primi isti mortales, finibus patriis contenti, ignoto maris usu, facto suo naturali fugebantur, post longae-vam corporis salubritatem senio aut morbo aliquo paulatim facientes. Has vias ad mortem, quas solas Natura noverat, in immentum auxit atque multiplicavit hominum furor atque avaritia, trajectis maribus vastissimis, spretisque penitus omnibus periculorum cauffis. L. Seneca L. 5. Nat. Quaest. C. 18. *Non depopulatur nos casus incurvens: emetiri cuique annos ex commodo licet, & ad senectutem decurrere. Itaque eamus in pelagus, & vocem in nos fata cessantia. Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 8.***

Non freta dimissi verrebant eruta remi.

Ultima mortali um via litus erat.

Contra te sollers, hominum Natura, fuisti;
Et

- 45 Anchora te teneat, quem non tenere penates?
 Quid meritum dicas cui sua terra parum est?
 Fortuna insidias pontum substravit avaris.
 Ut tibi succedat, vix semel esse potest.
 Ventorum est quodcumque paras: haud ulla carina
 50 Confenuit: fallit portus & ipse fidem.

Sunt

*Et nimium damnis ingeniosa tuis.**Quid tibi cum pelago? terra contenta fuisses.*

Horatius L. 1. Od.

*Quem mortis timuit gradum,
 Qui siccis oculis monstra natantia,
 Qui vidit mare turgidum, &
 Infames scopulos Acroceraunia?*

Lucanus L. 3. ubi de Theffalia:

*Inde laceffum primo mare, cum rudis Argo
 Miscuit ignotas temerato liore gentes,
 Primaque cum ventis pelagique furentibus undis
 Composuit mortale genus, fatisque per illam
 Accessit mors una ratem.*

Neptunus apud Val. Flaccum L. 1. Argon.

*Non meus Orion, aut saevus Pliade Taurus
 Mortis causa novae, miseris tu gentibus, Argo,
 Fata paras.*

Papinius L. 3. Silv. 2.

*Imus in abruptum genitileque undique terras
 Euginae, exigua clausi trabe, & aethere
 nudo.*

*Inde furor ventis, indignataeque procellae,
 Et coeli fremitus, & fulmina plura Tonan-
 ti.*

*Ante rates, pigro torpebant aequora somno,
 Nec spumare Thetis, nec spargere nubila flu-
 ctus*

*Audebant: visis tumuerunt puppibus undae,
 Inque hominem sarrexerit hiems.*

atque hoc est, cur noster dicat, augere nos arte vias Naturae. nec sane praeter rationem. videndus Seneca Medea, elegante illo choro,

*Audax nimium, qui freta primus
 Rate tam fragili perfida rupit.*

47. NATURA INSIDIANS PONTUM SUBSTRAVIT AVARIS] jam puto liquido patet, has duas voces fuisse sedibus suis motas, & stolidae trajectas. nam quis umquam homo sanus dicat, Naturam, illam optimam omnium parentem, insidias struere avaritiae mortalium ostenso tranquillo mari, quos ille-ctos spe lucri piscibus paullo post & bel-

luis marinis escam dare cogitet? aut quis poetarum umquam somniavit, arbitrium maris esse penes Naturam? id illi semper adscribunt Fortunae. Horatius L. 1. Od. 35. quae est ad Fortunam:

Te pauper ambit sollicita prece

*Ruris colonus; te DOMINAM AEQUO-
 RIS,*

*Quicumque Bithyna laceffit**Carpathium pelagus caena.*

Acro: Fortuna enim & aequori dominatur, ita ut a navigantibus invocetur. quod firmat lapis antiquus apud Cruterum lxxii. 5. sagaciter scelestus ille apud Tacitum L. 14. Hist. C. 3. nihil tam capax fortuitorum quam mare: & si naufragio intercepta sit, quem adeo iniquum ut sceleri assignet, quod venti & fluctus deliquerint? Fortunam maris ac bellorum terrestrium dominam dixit Pindarus Olymp. 12. unde Horatius sua hausit, notante Joanne Benedicto. locum Pindari ita vertit Nic. Sutorius:

*Alti progenies Jovis,**Fortuna, aique hominum te venerantium**Servatrix, precor arduae**Defendas Hiraerae moenia: nam mari**Vestas pondera navium;**Terra bella geris saevaeque praelia.*

utrumque Fortunae numen junxit Seneca L. 5. Nat. Quaest. C. 18. Quae nos dementia exagitat, & in mutuum componit exitium? Vela ventis damus bellum petitori, & periclitamur periculi causa. incertam Fortunam experimur: vim tempestatum nulla ope humana superabilem, mortem sine spe sepulturae. Non erat tanti, si ad pacem per ista veberemur. hujusmodi trajectiones crebro occurrunt in veterum libris. Cicero L. 7. ad Attic. epist. 1. Haec enim cogitabamus; nec mihi, juncto cum Pompejo, fore necesse peccare in rep. aliquando; nec cum Pompejo sententi pugnandum esse cum Caesare. vidit hanc confusionem vir sagacissimus Leonardus Malaspina, ideoque reposuit, nec cum Caesare

Sunt Agamemnonias testantia litora curas,
 Quae notat Argyni poena natantis aqua.
 Hoc juvene amisso classem non solvit Atrides:
 Pro qua mactata est Iphigenia mora.

55 Saxa

fare sentienti pugnandum esse cum Pompejo. & verissimam emendationem postea confirmarunt Simconis Bosii membranac. neque ego dubito stabilituros aliquando codices vetustos hanc meam correctionem. porro insidias est in libro Groningano; non insidians; Modio pridem monitum Novant. Epist. 18. neque aliter habebant Palatinae Gebhardi membranac, & editio Beroaldi. quam elegantem lectionem omnino amplecti debemus. Lucretius L. 2:

*nausfragiis magnis multisque coortis
 Dissectare solet magnum mare transra, gubernas,*

Aniemnas, proram, malos, tonsasque natantes,

*Per terrarum omnes oras fluitantia aplestra
 Ut videantur, & indicium mortalibus edant,*

*Insidi maris insidias, viresque, dolunque
 Ut vitare velint, neve ullo tempore credant*

Subdola quom rider placidi pellacia ponti.

& L. 5.

*Nec poterat quemquam placidi pellacia ponti
 Subdola pellidere in fraudem videntibus unitis.*

elegans est nostri adpositio, qua pontum vocat insidias avaris substratas. sic paullo ante habuimus, rates texite causas leti. Virgilius L. 10. Aen.

Pallasque sinistro

*Adfixus lateri jam quaerit sidera, opacae
 Noctis iter, jam quae passus terraque mari-
 que.*

Plancus Ciceroni L. 10. Epist. 4. interim maximam hic sollicitudinem curamque sustinco, ne inter aliena vitia hae gentes nostra mala suam putent occasionem. Cicero L. 3. ad App. Epist. 10. talia te cum stud' a videam habiturum esse innumerabilia, plane dubitare non possum quin tibi amplitudo ista sollicitudo futura sit.

52. QUAE NOTAT ARGYNI POENA NATANTIS AQUA] vides hic Argynum fuisse submersum, dum nataret in anse Cephiso. quod & Stephanus testatur in *Argyros*. Athenaeus autem L. 13. C. 8, aliter statuere videtur, referens Agamemnona, quum vidisset Argynnum in Cephiso natantem, quod

crebro faciebat, ejus amore fuisse correptum: eundem vita functum ad Cephisum humas se, ibidemque Veneris Argynnidis templum aedificasse. Verum ex Plutarcho, libro quo contendit bruta animalia ratione uti, colligas periisse in mari. ait enim pastorem illum populorum Agamemnona falsis mare ac ventos onerasse criminibus, tandemque se in lacum Copaidem demersisse, ut ibi amorem exstingueret. fabulam hanc exponens vir insignis Janus Parrhasius, Comment. in Claudiani librum 2 de raptu Proserpinae v. 136. legit,

*Qua notat Argyni poena natantis aquas.
 ubi notat sit insanat. sic noster hujus libri Elegia 9.*

*Nomine quem simili vita superba notat.
 & L. 4. Eleg.*

*At nunc infames magno cum crimine Bajae.
 verum tamen melior videtur, ac verior restitutio Scaligeri. quam non libenter deseruero: etsi non ignoro accessisse Parrhasio Paulum Leopardum nostratem, hominem profundae eruditionis, L. 4. Emend. C. 4.*

54. PRO QUAE MACTATA EST IPHIGENIA MORA] credit itaque noster, occubuisse re vera Iphigeniam in sacrificio; non autem e-reptam esse ac liberatam a Diana, supposita cerva. hinc invehitur in aruspices atque in aruspicinam L. 4. Eleg. 1.

Exemplum grave erit Calchas: namque Aulide solvit

Ille bene haeremes ad pia saxa rates.

Idem Agamemnoniae ferrum cervico puellae

Tinxit, & Atrides vela cruenta dedit.

Nec rediere ianem Danai.

credidit & Lucretius, cujus hi sunt suavissimi versus L. 1. complufculi quidem, sed minus taediosi quam vel unicum hemistichium Benedicti Aminis.

Aulide quo pacto Triviae virginis aram

Iphianassai turparunt sanguine foede

Ductores Danaum dilecti, prima virorum:

*Quoi simul insula virgineos circumdata com-
 itis*

Ex

- 55 Saxa triumphales fregere Capharea puppes,
 Naufraga quum vasto Graecia tracta falo est.
 Paullatim socium jacturam flevit Ulixes,
 In mare cui soliti non valere doli.
 Hunc parvo ferri vidit nox improba ligno:
 60 Paetus ut occideret, tot coiere mala.
 Non tulit huic pectus stridorem audire procellae,
 Et duro teneras laedere fune manus:
 Sed thyiae thalamo, aut Oriciae terebinthi
 Effulto pluma versicolore caput.

65 Huic

Ex utraque pari malarum parte profusa est:
 Et moestum simul ante aras adestare paren-
 tem

Sensit, & hunc propter ferrum celare mini-
 stros:

Ad spectuque suo lacrimas effundere cives:
 Muta meum, terram genibus summissa pete-
 bat.

Nec miserae prociisse in tali tempore qui-
 bat,

Quod patri princeps donarat nomine regem.
 Nam sublata virum manibus, tremebunda-
 que ad aras

Deducta est, non ut solemnem more sacro-
 rum

Perfecto, possit clavo comitari Hymenaeo:
 Sed casta incestu nubendi tempore in ipso
 Hostia concideret matulatu moesta parentis;
 Exitus ut classi felix saustusque daretur.

Itidem Virgilius L. 2. Aen. ubi Eurypylus hoc
 Apollinis oraculum reportat:

Sanguine placatis ventos, & virgine caesa,
 Cum primum Iliacas Danaei venisset ad aras:
 Sanguine quaerendi reditus, animaque litan-
 dum

Argolica.
 nec non Horatius L. 2. Sat. 3.

Tu cum pro vitula statuis dulcem Aulide gna-
 tam

Ante aras, spargisque mola caput, improbo,
 salsa,

Rectum animi servas? &c.
 tamen noster, sui oblitus, vulgi fabellam
 sequitur hoc ipso libro, Eleg. 21.

Nec servit Danaus subdita cerua rates.
 quod & Ovidius tradit initio L. 12. Metam.

sunt, qui parcere Trojae
 Nepiumum credant; quia moenia fecerit urbi.

At non Thestorides. nec enim nescitve, ta-
 ceatve

Sanguine virgineo placandam virginis iram
 Esse Deae. postquam pietatem publica caussa,
 Rexque patrem vicit; castumque datura
 cruorem

Fleatibus ante aras stetit Iphigenia mini-
 stris;

Victa Dea est: nubemque oculis objecit; &
 inter

Officium turbamque sacri, voceque precan-
 tum,

Supposita fertur mutasse Mycenida cerua.
 cam fabellam decoro artificio ad similitudi-
 nem veri refinxit L. Septimius, & Luculen-
 ta-facundia exposuit in fine L. 1. Ephemer.

belli Trojani. sed ad plures alias machinas
 decurrere necesse habebant Graeculi, ad di-
 luendam teterrimi facinoris impietatem. vide
 Servium in L. 2. Aen. v. 116. & Janum Par-
 rhasium in L. 3. de raptu Proserpinae Clau-
 diani.

55. SAXA CAPHAREA] Horatius Epod. 10.
 Servius in L. II. Aen. v. 260. Seneca Agam.
 v. 554.

57. PAULLATIM SOCIUM JACTURAM FLE-
 VIT ULYSSES] non amisit universos simul
 & semel. Seneca Epist. 53. illud scito, Ulyssi-
 sem non fuisse tam irato mari natum, ut ubi-
 que naufragium faceret. in quinque libris est
 flebat; duo alii habent Ulixes, priica & pro-
 ba scriptura.

63. SED THYIAE THALAMO] libri fere,
 Sed Chio calamo. male. de arbore thyia deque
 operum ex ea precio, videndus Plinius L.
 13. C. 16. qui an recte reprehendatur a Joan-
 ne Goropio, in Vertumino, dispiciant ha-
 rum rerum peritiores.

65. Huic

- 65 Huic fluctus vivos radicitus abstulit ungues,
 Et niger invitam traxit hiatus aquam.
 Quod si contentus patrio bove verteret agros,
 Verbaque duxisset pondus habere mea:
 Viveret ante suos dulcis conviva penates,
 70 Pauper, at in terra, nil ubi flere potest.
 At tu, faeve Aquilo, numquam mea vela videbis.
 Ante fores dominae condar oportet iners.

65. HUIC FLUCTUS VIVO RADICITUS ABSTULIT UNGUES] adfentior Palmerio, *vivos* legenti. naufragis enim radicitus ungues auferuntur, id est, ad vivam usque carnem. etiam Theod. Marcilius *vivos* malebat, notis in Pers. Sat. 5.

66. ET MISER INVITAM TRAXIT HIATUS AQUAM] bene Lipsius, *niger*, L. 2. Ant. Lect. C. 10. sic supra,

Quum moribunda niger clauderet ora liquor. invitam reposuit Palmerius, quod firmabat Scaligeri liber, itemque Borrichianus. & recte *invitam*: nam ne ipsa quidem aqua exitium Paeto festinabat. male Passeratius,

Et miseri vitam traxit hiatus aquae.

70. PAUPER, ET IN TERRA, NIL UBI FLERE POTEST] Regii & Colbertini habent, *at interea*; & nisi pro *ubi*. quo modo & codices Gebhardi. *ro at* retinendum videtur, uti & *in terra*: haec enim opponitur tumul-

tuoso mari. *pauper* dicitur qui non affluit opibus, nec tamen eget. Tibullus L. 1. Eleg. 1.

Me mea paupertas vitae traducat inerti.

Horatius L. 2. Epist. 2.

Res urget me nulla: meo sum pauper in acre. Seneca epist. 87. *Paupertas est, non quae pauca possidet, sed quae multa non possidet.*

72. ANTE FORES DOMINAE CONDAR OPOR-
 TET INERS] Passeratius *ro iners* exponit, nequam, turpi amore fractus. haud quaquam recte. *iners* est ignavus, mollis, fugitans laborum & militiae; animi demissi homo. Virgilius L. 9. Aen.

Tenueram mirantur inertia cordas;

Non aequo dare se campo, non obviam ferre

Arma viros, sed castra fovere.

Sic *inertem vitam* militiae opponit Tibullus loco proxime laudato: ad quem valde bona sunt quae adfert Gebhardus. velles ubique tam recto iudicio fuisse.

V I.

Dulcis ad extremas fuerat mihi rixa lucernas,
 Vocis & insanæ tot maledicta tuæ.

Dum

I. DULCIS AD EXTERNAS FUERAT MIHI RIXA LUCERNAS] ita est in codicibus septem. at illud librorum typis editorum *hesternas* Beoaldo debetur: neque profus malum est. Sed genuinam lectionem nobis servavit secundus noster codex, in quo clare legitur *extremas lucernas*. vocat autem *extremas*, quia in ipsam usque lucem protrahantur. quod tempus *noctem ultimam* dixit Ovidius L. 2. Fastor. ubi de Caristis:

Famaque ubi suadebit placidos nox ultima somnos,

Parca precaturae sumite vincta manus.

quas *extremas* noster, cas Martialis *seras* appellavit L. 10. Epigr. 19.

Seras tutior ibis ad lucernas:

Haec hora est tua: cum furit Lyæus;

Cum regnat rosa, cum madent capilli.

adposite Petronius: alii circa pedes *discumbentium* sparsi iacebant, alii parietibus *adpliciti*, quidam in ipso limine *conjunctis* marcebant capitibus. *Lucernæ* quoque, humore defectæ, *tenuè* & *extremum lumen* spargebant. de istis *inmodestis veterum convivii* non attinet multa

- Dum furibunda mero mensam procellis, & in me
 Projicis infana cymbia plena manu.
 5 Tu vero nostros audax invade capillos,
 Et mea formosis unguibus ora nota.
 Tu minutare oculos subjecta exurere flamma:
 Fac mea rescisso pectora nuda finu.
 Nimirum veri dantur mihi signa caloris:
 10 Nam sine amore gravi femina nulla dolet.
 Quae mulier rabida jactat convicia lingua,
 Et Veneris magnae volvitur ante pedes:

Cu-

multa coacervare. Verum ne solam Cynthiam credas cum viris pervigilasse; scito, adeo tum temporis ab antiquo rigore deflexisse mulieres, ut parum sibi placerent nisi sexus sui naevos etiam virilibus vitiis commacularent. insignis est locus Sapientis Romani Epist. 95. *Maximus ille medicorum, & hujus scientiae conditor, feminis nec capillos defluere dixit, nec pedes laborare. Atqui hae jam & capillis destituuntur, & pedibus aegrae sunt. Non mutata feminarum natura, sed vita est. nam cum virorum licentiam aequaverint, corporum quoque virilium vitia aequaverunt. Non minus pervigilant, non minus potant, & oleo & mero viros provocant: aequè invitis ingesta visceribus per os reddunt, & vinum omne vomitu remetiuntur: aequè nivem rodunt, solatium stomachi aestuantis.*

3. CUR FURIBUNDA MERO MENSAM PROPELLIS] in pluribus libris non *cur* est, sed *Cum*: de quo faciendum videtur *Dum*, sententia sic melius procedente. deinde *procellis* legendum, quod de libro Palatino depromsit Gebhardus. Glossae Latino-Graecae; *Procello, is, πρὸς πέντα*. verbum est probae notae. Servius in L. I. Aen. §. 89. *Procella est vis ventorum cum pluvia. dicta procella, quod omnia procellat, hoc est moveat. ita recte editiones veteres. nam Fabricius, & Petrus Daniel, minus bene procellat ediderunt. Plautus Milit. Act. 3. Sc. 1.*

neminem eorum haec asserere audia: Sed procellunt se, & procumbunt dimidiati, dum appetunt.

hic etiam intruferant *procellunt*, invitis membranis. vide quae magnus Vossius notavit in Etymol. L. L. verbo *Cello*. est autem itud

procello idem quod *percello*, hoc est, interprete Nonio Marcello, *everto*. Varro Parmenone: *alius teneram abietem solus procellit*. Plautus Epid. Act. 4. Sc. 2.

Perii, plausurum perculi.

h. e. *everti*. ut Donatus exponit ad Eunuch. A. 2. Sc. 3. & Festi mutilator Paullus. elegante translatione Suetonius Neron. C. 35. *nullum adeo necessitudinis genus est, quod non scelere perculerit*. hic Cynthia mensam *evertit*, mero atque iracundia furens. apposite Seneca L. 1. de ira C. 16. *quid opus est mensam evertere? quid capillos vellere?* Suetonius Neron. C. 47. *Nuntiata etiam interrim ceterorum exercituum defectione, literas prandenti sibi redditas concepsit, mensam subverit, duos scyphos gratissimi usus, quos Homericos a caelatura carminum Homeri vocabat, solo illisit.*

9. VERI DANTUR MIHI SIGNA CALORIS] ita Groninganus. in quibusdam est *coloris*: unde alii fecerunt *doloris*. sed nihil mutandum, sensu tam aperto.

11. RABIDA JACTAT CONVICIA LINGUA] omnes libri, *gravidata*: quod corruptum fuit *exravidata*, ut monitum jam olim illustri Scalligero. auctor est Passeratius in quibusdam extare *rapida*, pari errore. Virgilius L. 6. Aen.

Ut primum cessit furor, & rabida ora quierunt.

ibi quoque pleraque exemplaria vetera habere *rapida* testatur vir harum literarum doctissimus Jo. Pierius Valerianus. iterum ille poetarum Deus L. 7.

geminos erexit crimibus angues, Verberaque insonuit, rabidoque haec addidit ore.

- omni Custodum gregibus seu quum se stipat euntem,
 Seu sequitur medias Maenas ut icta vias:
 15 Seu timidam crebro dementia somnia terrent,
 Seu miseram in tabula picta puella movet:
 His ego tormentis animi sum verus aruspex.
 Has certas didici saepe in amore notas.

Non

& hic rursus idem hallucinata est librario-
 rum natio.

12. ET VENERIS MAGNAE VOLVITUR AN-
 TE PEDES] Thomas Demsterus Paralip. ad
 Rosin. L. 3. C. 33. ex libro MS. (ita ait)
 corrigi *vortitur*. saltem *vertitur*, ut tum scri-
 bere moris erat, legi iussisset. verum nos in
 septem aliis libris *volutur* invenimus. quod
 non minus est rectum isto altero. Tibullus
 L. 1. Eleg. 5.

*Non ego, si merui, dubitem procumbere tem-
 plis,*

Et dare sacratis oscula liminibus.

Papinius L. 9. Theb.

*Illam Diva ferox etiamnum in limine sacro
 Expositam, & gelidas verrentem crinibus a-
 ras*

Linguit.

Apulejus L. 6. Metam. *Tum Psyche pedes ejus
 advoluta, & uberi steru rigans Deae vestigia,
 humumque verrens crinibus suis, multijugis pre-
 cibus editis veniam postulabat.* Arnobius L. 1.
*cum Deorum ante ora prostrati, limina ipsa
 everrerent osculis. neque id ipsas dedecuit
 Deas. de Aurora Ovidius L. 13. Metam.*

crine soluto,

*Sicut erat, magni genibus procumbere non est
 Deditata Jovis.*

& haec quidem pro lectione recepta; quibus
 addere potes Passeratio notata. Ceterum in
 sequentibus aliquid excidisse, ostendit ipse
 orationis hiatus. Quae mulier convicia facit
 amatori suo, quae Veneris pedes advol-
 vitur; quae custodes ponit; quae Bacchae
 more in publico lymphatur; quam sua ter-
 rent somnia; quam imago vel ignotae puel-
 lae in furorem dare potest: illa mulier haud
 dubie amat. ita credibile est cohaesisse quon-
 dam: nunc nihil tale.

13. CIRCUM SE STIPAT] alii *circa*. nos-
 ter secundus, *ceu cum*; pro *seu quum*. quod
 pridem receptum non debebat effurcillari.

14. MAENAS UT ACTA] *ut acta* possis de-

fendere illo Ovidii versu, Epist. Phaedrae:

Nunc seror ut Bacchi furis Eleleides actae.

illo item Virgillii L. 5. Aen.

*Proh scelus! ecce etiam Trojanis matribus a-
 ctis*

Exussit foede puppis; & classe subegit

Amissa socios ignotae linquere terrae.

sed praestat lectio libri Groningani, & nos-
 tri primi, *icta*; quod etiam in Palatino Geb-
 hardus invenerat. addiit Maenadas, Liberi
 patris thyrso percussas. Ovidius Epist. Lao-
 damiae:

*Ut quas pampinea tetigisse bicorniger hasta
 Crediur.*

& L. 2. Art. Amat.

In ferrum flammisque ruit, postoque decore

Fertur, ut Aonii cornibus icta Dei.

plura Gebhardus exempla dedit. pulcre Lu-
 cretius L. 1.

*Nec me animi fallit quam sint obscura: sed
 acri*

*Percussit thyrso laudis spes magna meum cor,
 Et simul incussit suavem mi in pectus amorem
 Musarum.*

16. SEU MISERAM IN TABULA PICTA PUEL-
 LA MOVET] id de se ipso fatetur Umber nos-
 ter supra L. 2. Eleg. 5.

*Me juvenum facies pictae, me numina lac-
 dunt.*

festive Plautus, & ipse Umber, Afin. Act.

4. Sc. 1.

*Ne epistola quidem ulla usquam sit in aedi-
 bus,*

Nec corata adeo tabula. Et si qua inutilis

Pictura sit, eam vendat. mi quadriuo

Abalienari, quo abs te argentum accepit,

Tuus arbitratus sit, comburas, si velis.

18. NAM DIDICI CERTAS SAEPE IN AMO-
 RE NOTAS] nostri duo, cum Borrichiano,
Has didici certo. Groninganus, *Has certo didi-
 ci.* Vaticanus Livinejo inspectus, *Has certas
 didici: rotunde, &*, ut opinor, vere.

19. Non

Non est certa fides, quam non injuria versat.

20 Hostibus eveniat lenta puella meis.

Inmorso aequales videant mea vulnera collo:

Me doceat liyor mecum habuisse meam.

Aut in amore dolere volo, aut audire dolentem:

Sive meas lacrimas, sive videre tuas,

25 Te:

19. NON EST CERTA FIDES, QUAM NON INJURIA VERSAT] nihil potes tibi polliceri de fide puellae tuae, nisi eam variis injuriis laceraveris; nisi in omnem partem versaveris, ut solent convertere res venales, explorandi pretii ergo. nam quae desistit ab amore simul ac laeditur, illa non amat vere. callidum praeceptum, & quo vel praecipue Amazonas suas instruxit peritus campi doctor Naso L. 3. Art. Amat.

Quamlibet extinctos injuria suscitavit ignes.

En ego (confiteor) non nisi laesus amo.

est autem rō versat admodum efficax verbum. Cicero pro Cluent. C. 26. cum domi suae miserimus & inanissimus tantum nummorum positum videret, ad omnem malitiam & fraudem versare mentem suam coepit. Virgilius L. 4. Aen.

Atque animum nunc huc celerem, nunc didicisti illuc,

In partesque rapit varias, perque omnia versat.

idem vir divinus L. 5.

Ante omnis stupet ipse Dares, longeque recusat:

Magnanimusque Anchisiades & pondus & ipsa

Huc illuc vinclosum immensa volumina versat.

& L. 8.

Ille deae donis & tanto laetus honore

Expleri nequit, atque oculos per singula volvit,

Miraturque, interque manus & brachia versat.

hinc noster transtulit aptissime, infra Eleg. 9.

Quid mirare, meam si versat femina vitam?

Cicero id aliis verbis excutere, & in manibus jactare vocavit, Orat. pro Muren. C. 12. quae dum erant occulta, necessario ab eis, qui ea tenebant, petebantur: postea vero pervulgata, atque in manibus jactata, & excussa, inaniss-

ima prudentiae reperta sunt, fraudis autem & stultitiae plenissima.

20. HOSTIBUS EVENIAT LENTA PUELLA MEIS] solennis deprecatio apud omnes antiquos. Horatius L. 1. Od. 1.

Hic bellum lacrimosum, hic miseram famem, Pestemque, a populo & principe Caesare in Persas atque Britannos

Vestra motus aget prece.

& ejusdem libri Od. 28.

sic, quodcumque minabitur Euris

Fluctibus Hesperis, Venusinae

Plectantur silvae, te sospite.

formulam ipsam plene illustratam dederunt, magnus Erasmus adagio Si quid mali, in Pyrrham; Lambinus in Horat. L. 3. Od. 27. Pafseratius h. l. & Briffonius Formul. L. 1.

21. IN MORSO AEQUALES VIDEANT MEA VULNERA COLLO] Nic. Heinsius, Castigat. Vellejanis, malebat Immorso, unica voce quod nolim sperni. nam cur minus Immordere dicatur, quam admordere, quam praemordere, quam remordere, demordere, commordere, dispicere non possum. Verum quod ibidem Vir ille summus correctionem suam stabilit auctoritate nostri poetae, prolato hoc versiculo,

Et collum immorsi dentis habere notam,

in eo bis fallitur, memoriae vitio: neque enim is verficulus Propertii est; neque ita legitur. est autem Nafonis L. 3. Amor. Eleg.

14.

Cur plus, quam somno, turbatos esse capillos,

Collaque conspicui dentis habere notam?

itaque istic loci frustra quaeritur verbum immordere. at ego tibi alium sponforem dabo, cui tuto credas. is est Papinius Statius L. 2. Theb. §. 628.

Stabat adhuc, donec transmissa morte per artus

Labitur, immorsaque cadens obmutuit hasta

repetunt verbum Scholia antiqua, quae Bar-

- 25 Tecta superciliis si quando verba remittis,
Aut tua quum digitis scripta filenda notas.
Odi ego quos numquam pungunt suspiria somnos.
Semper in irata pallidus esse velim.

Dul-

hius habuit: *moriens dentibus immordet hastam per adversum os infixam.* exponit & Glossa ibidem: *immorsa, fortiter morosa.*

25. TECTA SUPERCILIIS SI QUANDO VERBA REMITTIS] elegantissime *verba superciliis tecta* vocat mutuos illos amantium nictus & nutus, quibus pleni eroticorum scriptorum libri. inde oculi proprio quasi epitheto loquaces poetis dicti. Verum quum *supercilii* vox saepe pro fastu ponatur ac superbia; plane novam hujus loci nobis sententiam architectata est Marollii sagacitas: *Si quelquefois tu me renvoyes des paroles cachées sous une expression hautaine.* papae! ut saepe in abdito lateat veritas!

26. DIGITIS SCRIPTA SILENDA NOTAS] id est, si Passeratio credimus, compendio & breviter scribis. nihil ad Bacchum. superiore versu egerat de oculorum colloquio; nunc agit de eo, quod fit vario articulorum motu & compositu. inde & manus loquaces passim & *argutae* poetis dicuntur, quorum loca congerere jam quidem nihil attinet. & viget etiam nunc mutus ille amantium sermo, ut qui maxime, apud Hispanos. tamen quid huc faciat *scripta*, ego quidem nunquam hodie divinabo. aptius esset *dicta*. Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 5.

Non oculi tacere tui, conscriptaque vino Mensa, nec in digitis litera nulla fuit.

nam sane ex literis coalescunt *dicta*, sive verba. Ovidius quoque aperte *verba* vocat L. 3. Amor. Eleg. 11.

Quid juvenum tacitos inter convivia nutus, Verbaque compositis dissimulata notis.

itemque Tibullus L. 1. Eleg. 2.

Ille viro coram nutus conferre loquaces, Blandaue compositis abdere verba notis? haec videntur juvare meam conjecturam: sed membranae nihil juvant. in nostro secundo est *scripta dolenda*; quod ego quale sit, adsequi non possum.

27. ODI EGO, QUAE NUMQUAM PUNGUNT SUSPIRIA SOMNOS] sensus languidus, & penne dixerim ineptus. sed quem erigit alterius libri Colbertini lectio:

Odi ego, quos numquam pungunt suspiria, somnos.

viderat Passeratius, aut divinaverat. & Schoppius se divinasse dicit L. 4. Verisim. C. 4. Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 10.

At mihi saevus Amor somnos abrumpat inertes. idem mendum haeret in Caesare, Bel. Civ. L. 1. C. 76. *productos palam in praetorio interficiunt: sed plerisque ii quos receperant, celant, nocturne per vallum emittunt.* verissime correxit Dionysius Vossius, *hi qui receperant*, in notis bono publico nuper in lucem productis.

28. SEMPER IN IRATA PALLIDUS ESSE VELIM] legendum in *irata*; quomodo semper loquuntur poetae Latini, ubi amoris aut desiderii res est. Ovidius Epist. Penelopes:

Nomine in Hectoreo pallida semper eram.

L. 3. Amor. Eleg. 6.

Inachus in Melie Bithynide pallidus ipse Dicitur, & gelidis incubuisse vadis.

L. 1. Art. Amat.

Pallidus in Lyricae silvis errabat Orion:

Pallidus in lenta Naide Daphnis erat.

L. 8. Metam.

Si, quae te peperit, talis, pulcerrime verum, Qualis es ipse, fuit; merito Deus arsit in illa.

L. 3. Amor. Eleg. 6. ubi de Nilo:

Fertur in Evadne collectam Asopide flammam Vincere gurgitibus non potuisse suis.

Epist. Phaedrae:

Arsit & Oenides in Maenalia Atalanta.

Catullus Epithal. Juliae:

Non tuus levis in mala

Deditus vir adultera

A tuis teneris volet

Secubare papillis.

Terentius Eun. Act. 3. Sc. 5.

quaedam hodie est ei dono data:

Virgo: quid ego ejus tibi nunc faciem praedicem, aut laudem, Antipho,

Cum ipsum me noris, quam elegans formarum spectator siem?

In hac commotus sum.

& prologo priore Hecyrae:

Ita populus studio suspensus in funambulo

Animum occuparat.

Horatius Epod. 11.

Amore, qui me praeter omnis expetit

Mol.

- 30 Dulcior ignis erat Paridi, quum Graja per arma
 Tyndaridi poterat gaudia ferre suae.
 Dum vincunt Danaï, dum restat barbarus Hector:
 Ille Helenae in gremio maxima bella gerit.
 Aut tecum, aut pro te mihi cum rivalibus arma
 Semper erunt: in te pax mihi nulla placet.
 35 Gaude quod nulla est aequae formosa: doleres,
 Si qua foret: nunc sis jure superba, licet.
 At tibi, qui nostro nexisti retia lecto,
 Sit focer aeternum, nec sine matre domus.

Cui

*Mollibus in pueris,
 Aut in puellis urere.*

Ovidius L. 7. Metam.

*quid in hospite, regia virgo,
 Ureris, & thalamos alieni concupis orbis?*
 noster L. 1. Eleg. 13.
*Perditus in quadam tardis pallefcere curis
 Incipis.*

29. CUM GRATA PER ARMA TYNDARIDI
 POTERAT GAUDIA FERRE SUAE] Jam plus
 quam saeculum est, postquam monuerunt
 docti viri legendum esse *Graja per arma*. tu
 vide Douzae P. elegantem notam; & Geb-
 hardum adde. Sed quomodo *ferre gaudia per
 dare oscula* exponere poterunt illi, qui le-
 gerant antiquos? eadem locutione in eadem
 re. usus est Naso Remed. Amor.

*Hoc & in abducta Briseide flebat Achilles,
 Ullam Plisibhenio gaudia ferre toro.*
 ut nunc taceam de aliis centum. tamen alic-
 ni & dudum explosi erroris accessio fieri ma-
 luit, quam recte sapere, lacrimosus ille E-
 narrator Parisinus. cujus pannosos centun-
 culos qui ficcis oculis viderit, ne illi robur,
 & aes triplex circa pectus esse debet.

31. DUM RESTAT BARBARUS HECTOR]
 sine causa hic fluctuat Passeratius. restare est
 obniti, resistere, repugnare. Lucretius L. 1.

*si certam finem esse viderent
 Aerumnarum homines: aliqua ratione valerent
 Religionibus atque minis obsistere vatium.*
Nunc ratio nulla est restandi, nulla facultas.
 interpres vetus Horatii ad Epod. 17: *His Graeci
 ad Trojam euntes bellum intulerunt: Telephus
 resistit, & singulari certamine cum Achille con-
 fixit.* Silius L. 7.

*ceu nocte sub atra
 Munitis pastor stabulis, per ovilia clausum*

*Impavidus somni servat pecus: effera saevit,
 Atque impasta truces ululatus turba luporum
 Exerces, morsuque quatit restantia claustra.*
 alia Barthius in Cirin Virgilio N. 533, ex O-
 vidio & Lucretio. Lucius Septimius L. 4. C.
 2. Interim Ajaces, & qui cum his aderant pe-
 dités contra quos steterant caedere, ac restantes
 detrudere umbombis, moxque repulso obtrun-
 care. elegans ibi oppositio *restare* cum *re-
 stare*. utrumque est verbum militare. Virgi-
 lius L. 3. Georg.

*Non secus ac patrius acer Romanus in armis
 Injusto sub fasce viam cum carpit, & hosti
 Ante expectatum positus stas in agmine castris.*
 inde compositum *restare*. quod bene illustra-
 vit vir insignis Ulricus Obrechtus ad lauda-
 tum Septimii locum; & Barthius loco mo-
 do indicato. vice versa *resistere* dixit Luci-
 lius pro *restare*, superesse, apud Nonium:
Id solum adversae fortunae rei que resistit.
 id solum adversae fortunae & rei pauper-
 lae superest; id unum restat.

32. ILLE HELENAE IN GREMIO MAXIMA
 BELLA GERIT] nec sine fructu, factus ali-
 quot liberorum parens. Lucius Septimius L. 5.
 C. 5. *Paullo post ex his qui ex arce descenderant,
 cognoscitur Alexandri filios, quos ex Helena sus-
 ceperat, casu camerae extinctos: hi quae erant
 Bunomus, Corithus, atque Idaeus. iis quar-
 tum addit Isacius Tzetzes Agavum.*

33. AUT TECUM, AUT PRO TE] Gronin-
 ganus, aut per te: sed illud malim. Horatius
 L. 4. Od. 9.

*non ferox
 Hector, vel acer Deiphobus graves
 Excepit ictus pro pudicis
 Conjugibus puerisque primus.*

37. QUI NOSTRO NEXISTI RETIA LECTO]
 omnes.

Cui nunc si qua data est fraudatae copia noctis,
40 Offensa illa mihi, non tibi amica dedit.

omnes libri scripti habent *tendisti*. credo quod librarios terrebat insolentior flexio *roū nexisti*. quo modo ex Charisio probe correxit Scaliger; ex Diomede Lucas Fruterius L. 2. Verisimil. C. 10; ex Prisciano insignis Turnebus L. 16. C. 6. praestat autem in hoc negotio Grammaticis priscis credere, quam rudibus librariis. Lucilianus etiam ita extulerat, L. 5. Sat. apud Priscianum L. 9.

hic solus vigilavit, opinor;

Et quum id mi visus facere est, tum retia nexit. Paene exciderat, Diomedem pro Propertio Maecenatend laudasse, quo loco haec nostri verba profert: quamquam aliter legitur apud Fruterium, qui ante Putschium vixit.

39. SI QUA DATA EST FURANDAE COPIA NOCTIS] in Groningano est, *fraudatae copia noctis*, quod & in Comelini libro Gebhardus invenerat. amplector, & sequor. *fraudatam noctem* vocat, qua ipsum fraudaverat sua Cynthia.

40. OFFENSA ILLA MIHI] non intellexit

vim *roū offensa* Beroaldus: ideoque contra omnes libros intrusit istud suum *inensa*, h. e. inimica. male. *offensa* est laesa, atque capropter irata ac dolens. vide sis Passeratium. sed & Muretus veram lectionem e libris reposuerat. Plancus ad Cicer. L. 10. Epist. 16. *tamen si quid Lepidus bene sentiens detrimenti cepisset, hoc omne assignatum tibi aut pertinaciae meae, aut timori videbam, si aut hominem offensum mihi, conjunctum cum repub. non sublevassem, aut ipse a certamine belli tam necessarii me removissem.* & deinde Epist. 23. *Nam si uno loco essem, verebar, ne cui obrectatorum viderer* & *nimum pertinaciter Lepido offensum, & mea patientia etiam alere bellum.* Cicero L. 1. ad Attic. Epist. 10. *Primum tibi de nostro amico placando, aut etiam plane restituendo polliceor* *Hoc te intelligere volo, pergraviorer illum esse offensum.* Apulejus Apolog. *an ut testamento, quod irato filio scribebat, filium potius, cui offensa erat, quam me, cui devincta, heredem relinqueret?*

V I I.

MAecenas eques Etrusco de sanguine regum,
Intra fortunam qui cupis esse tuam:

Quid

I. MAECENAS EQVES ETRUSCO DE SANGUINE REGUM] C. Cilnii Maecenatis, laudatissimi viri, nomen quam varie exaretur, nemo ignorat. hodie fere obtinuit eruditorum consensu, ut diphthongus *ae* in prima syllaba ponatur. quo modo constanter exhibet codex Groninganus. neque aliter scribi in Romano Virgillii codice, inque monumentis quae in ipsis hortis Maecenatianis eruta sunt, locuples testis est vir elegantissimae doctrinae Joannes Pierius Valerianus Castig. in L. 1. Georg. v. 2. & Aldus Manutius Orthograph. p. 493: Lambinus, Dausquejus, alii. nummum argenteum, SCro in honorem ejus cufum, cum effigie & epigraphae, S. C. MAECEN. exhibet in suo Maecenate Henricus Meibomius C. 5. quo libro, docto sane atque elegante, vir industrius complexus est quidquid de genere, moribus,

fortuna, rebusque gestis C. Cilnii Maecenatis hodie sciri potest. Andreas vero Daccerius nuper Maecenati status controversiam movit, in Notis ad Horat. L. 1. Od. 1. ubi contendit, omnes interpretes, qui Maecenati regium genus dederunt, esse lapsos; nec bene percepisse, reges apud optimum quemque scriptorem vocari optimates, aut etiam opulentos homines, eorumque uxores *reginas*. itaque *atarvis regibus editum* debere exponi, natum ex illustri & antiqua familia equestri. De ea notione *regis*, & *reginae*, scimus abunde, neque nunc primum docendi eramus. Verum de Maecenate tum credemus, ubi bonis rationibus ostensum erit, antiquos illos Etruriae reges non fuisse revera reges, sed tantum optimates, aut homines opulentos. Tum & hoc excuti debet, utrum *profapia equestris*, in sermone serio, recte

Quid me scribendi tam vastum mittis in aequor?
Non sunt apta meae grandia vela rati.

5 Tur-

recte dici possit *genus regium*. quod si rite atque ordine ita liceat loqui; jam ego contendam P. Ovidium Nasonem proavis regibus fuisse progenitum. nam certe huc ipse ducit L. 3. Amor. Eleg. 15.

Si quid id est, usque a proavis vetus ordinis haeres,

Non modo militiae turbine factus eques.

& in Ponticis, L. 4. Epist. 8.

Si genus excutias, equites ab origine prima

Usque per innumeros inveniemur avos.

nemo tamen poeta ideo dixisset,

O Naso proavis edite regibus.

Clientes, affeculae, salutatores, parasiti, patronos ac dominos suos amicosque potentes vocitare reges solebant. exemplorum festiva copia est apud Plautum, Terentium, Martialem, ipsumque adeo Horatium. eleganter nitidissimus scriptor Columella Praefat. L. 1. *An honestius duxerim mercenarii saluatoris mendacissimum aucupium, circumvolitantis limina potentiorum, somniumque regis sui rumoribus inaugurantis? neque enim roganti, quid agatur intus, respondere servi dignantur. & credamus Horatium hoc verbo appellitasse majores Maecenatis, ubi extollere volebat antiquum generis ac natalium splendorem? esto itaque Maecenas Tyrrhena regum progenies; neque confundantur equites Romani cum regibus Etruscorum. quae Jesuita Rodellius contra Dacerium attulit de Maecenatis stirpe vere regia, qualia sint, turemet ubi voles poteris arbitrari. ego potiora duco, quae doctissimus Meibomius disputat libri laudati cap. 2. quaeque vir summus Thomas Reinefius Epist. ad Rupert. 35. ceterum Etrusco scribendum est, sine adspiratione, docente Manutio Orthogr. p. 304, ex veteribus monumentis: & ante cum Pierio Valeriano in L. 2. Geor. v. 533.*

2. *INTRA FORTUNAM QUI CUPIS ESSE TUAM*] Livinejus legebat *infra*; & quod miror, Nic. Heinsius, Not. ad Ovid. L. 3. Trist. Eleg. 4. v. 25. male uterque. *intra fortunam suam esse*, valet, citra limites fortunae consistere, gerere se modestiorem quam quidem per fortunam licere posset. Cicero I. 4. ad famil. Epist. 4. *Sed tamen quoniam effugi ejus offensionem, qui fortasse arbitretur me*

hanc remp. non putare si perpetuo tacerem; modice hoc faciam, aut etiam intra modum: ut illius voluntati & meis studiis serviam. quae verba exponens A. Gellius L. 12. C. 13. ita scribit: *Modice dixerat, id est, cum modo aequo & pari; deinde, quasi hoc despiceret & corrigere id vellet, aut etiam intra modum. per quod ostendit minus sese id facturum esse, quam quod fieri modice videretur: id est, non ad ipsum modum, sed retro passillum & extra modum.* apparet hinc error Joannis Passeratii, in Ciceronis loco adducto *infra* rescribentis, lib. Conject. C. 6, contra tam certam ipsius antiquitatis lectionem. Horatius L. 1. Sat. 1.

dic, quid referat intra

Naturae fines viventi, jugera centum, an Mille ariet.

Tacitus L. 3. Annal. C. 72. *Simul laudibus Sejanum extulit, tanquam labore vigilantiaque ejus tanta vis unum intra damnum fecisset.* & C. 75. *Labeo incorrupta libertate, & ob id fama celebrior: Capivonis obsequium dominantibus magis probabatur. Illi, quod praeturam intra fecit, commendatio ex injuria; huic, quod consulum adeptus est, odium ex invidia oriebatur.* & L. 12. C. 53. *Adseveravit Claudius, contentum honore Pallantem, intra priorem paupertatem subsistere. apud eundem Germanicus L. 2. Annal. C. 71. Si fas concederem, justus mihi dolor etiam adversus Deos esset, quod me parentibus, liberis, patriae, intra juveniam praemature exitu raperent.* Florus L. 1. C. 3. de Horatio, qui occiderat sororem suam: *Citavere leges nefas: sed abstulit virtus parricidam: & facinus intra gloriam fuit.* Silius L. 14.

Hos inter Daphnis deductum ab origine nomen Antiqua fuit infelix, cui linqere saltus, Et mutare casas insido marmore visum.

At princeps generis quanto majora paravit Intra pastorem sibi nomina! Daphnin amarunt

Sicelides Musae, &c.

Curtius L. 10. C. 5. de Alexandro: *modus immodicorum cupiditatum, Veneris intra naturale desiderium usus, nec ulla nisi ex permissio voluptas. sed hic consistamus intra gargaridiationem.*

8. Fa-

- 5 Turpe est, quod nequeas, capiti committere pondus;
 Et pressum inflexo mox dare terga genu.
 Omnia non pariter rerum sunt omnibus apta,
 Fama nec ex aequo ducitur una jugo.
 Gloria Lysippo est animosa effingere signa:
 10 Exactis Calamis se mihi jactat equis.

In

8. FAMA NEC EX AEQUO DUCITUR ULLA JUGO] duo Regii, noster secundus, Groninganus, libri Gebhardi: *Flamma nec ex aequo*, primus noster:

Palma nec ex aequo clauditur ulla jugo.
Flamma & clauditur etiam in Borrichiano legitur. deinde Regii, *illa rogo*: Colbertini, *ulla rogo*, legendum cum Lipsio L. 3. Var. Lect. C. 17:

Fama nec ex aequo ducitur una jugo.
 optime Lipsius: nam istud *una* erat in Passeratii libro. & crebro *illa* vel *ulla* scripserunt librarii pro *una*. Terentius Andr. Act. 4. Sc. 4.

verbum si mihi

Unum, praeterquam quod te rogo, faxis, cave.

ibi codices minus emendati habebant *verbum si mihi ullum*, observante viro laudatissimo Georgio Fabricio. tamen *unum* postulat Donati nota: *accommodate comminatur Darius: paene enim Moysis universa narrabat.* idem mendum Gruteri industria ex Floro sustulit L. 4. C. 2. *numquam uno loco tantum virium populi Romani, & tantum dignitatis Fortuna vidit.* & hic erat ullo loco. dicit ergo poeta, Non eadem gloria ex eadem arte quamlibet magnos artifices manet. Lysippus statuis humanis effingendis clarior est quam Calamis: qui tamen ipse meliores equos fecit quam Lysippus. &c. aliter Jo. Fred. Gronovio visum fuisse in Diatribe Statiana non ignoro. quem, qui volet, sequatur. Philippus Silvius suo more, hoc est plus quam pueriliter, reddidit, *neque ex eodem fonte laus omnis & nomen provenit.*

9. GLORIA LYSIPPO EST ANIMOSA EFFINGERE SIGNA] recte *animosa*, animata quasi ac vivencia. sic Myronis boves supra appellavit *virvida signa*. Quintilianus L. 12. C. 10. *ad veritatem Lysippum & Praxitelem accessisse optime affirmant.* & poterat de iis arbitrari Propertius, testis oculus. Vellejus L. 1.

C. II. Hic est Metellus Macedonicus, qui porticus circumdatae duabus aedibus sine inscriptione positis, quae nunc Octaviae porticibus ambiuntur, fecerat: quique hanc turmam statuarum equestrium, quae frontem aedium spectant, hodieque maximum ornamentum ejus loci, ex Macedonia detulit. cujus turmae hanc causam referunt: Magnum Alexandrum impetrasse a Lysippo, singulari talium auctore operum, ut eorum equitum, qui ex ipsius turma apud Granicum flumen ceciderant, expressa similitudine figurarum, faceret statuas, & ipsius quoque iis interponeret. Plinius L. 34. C. 8. Alexandrum, amicorumque ejus imagines, summa omnium similitudine expressit. Haec Metellus Macedonia subacta transtulit Romam.

10. EXACTIS CALAMIDIS SE MIHI JACTAT EQUIS] multa Calamidis opera passim celebrant antiqui: sed inprimis admirationi fuerunt quos fecerat equos. magnificum in Alti donarium celebrat Pausanias L. 6. *aereum currum, in quem vir ascendit; utrinque veredi singuli, pueris insidentibus.* sunt autem monumenta de Olympicis victoriis Hieronis Dinomenis filii, qui fratri Geloni in Syracusanorum tyrannide successit. currus, Onatae Aeginetae; Calamidis, qui utrinque stant equi, & insidentes illis pueri, opera sunt. Plinius L. 34. C. 8. Calamis & alias quadrigas bigasque fecit, equis semper sine aemulo expressis. Ovidius Pontic. L. 4. Epist. 1.

Vindicat ut Calamis laudem, quos fecit, equorum;

Ut similis verae vacca Myronis opus.

& hujus quidem opera prae Calamidis commendatiora habebantur. Cicero in Bruto C. 18. *Quis enim eorum, qui haec minora animadvertunt, non intelligit, Canachi signa rigidiora esse, quam ut imitentur veritatem? Calamidis dura illa quidem sed tamen molliora quam Canachi.* Nondum Myronis satis ad veritatem adducta; jam tamen quae non dubites pulcra dicere. Fabius L. 12. C. 10. *Similis in statuis dis-*

feren-

In Veneris tabula summam sibi ponit Apelles:

Parrhasius parta vindicat arte locum.

Argumenta magis sunt Mentoris addita formae:

At Myos exiguum flectit acanthus iter.

15 Phidiacus signo se Jupiter ornat eburno;

Praxitelem Paria vindicat urbe lapis.

Est

serentia. Nam duriora, & Thyrsanicis proxima Calon atque Egeſias, jam minus rigida Callamis, molliora adhuc supra dictis Myron fecit. verum, quod in tranſcurſu obſervo, hic Egeſias, ſive Hegeſias, nescio quo modo non placet, & de mendo ſuſpicio eſt. Philoſophum eo nomine commemorat Cicero L. 1. Tuſcul. Quaeſt. C. 34: a malis igitur mors abducit, non a bonis, verum ſi quaerimus. Hoc quidem a Cyrenaico Hegeſia ſic copioſe diſputatur, ut is a rege Prolemaeo prohibitus eſſe dicatur illa in ſcholis dicere, quod multi his auditis mortem ſibi conſciſcerent. Valerius Maximus L. 8. C. 9. Quantum eloquentia valuiſſe Hegeſiam Cyrenaicum philoſophum arbitramur? ubi eadem refert quae Cicero. Strabo quoque L. 9. ubi Athenae deſcribuntur, Hegeſiae cujuſdam fragmentum laudat, hiſtorici ut puto, & ab altero illo diverſi. fuit fortaffe idem ille, quem fractum, minutum, & in ipſa concinnitate puerilem vocat Cicero in Bruto C. 83. ſed nos ſtatuarium quaerebamus. itaque prope abeſt, ut credam ſcribendum in Fabio Hegeſias. ſane ſtatuarii Hegeſiae bis meminit Plinius L. 34. C. 8. eodem tempore aemuli ejus [Phidiae] fuerunt Alcamenes, Critias, Neſtales, Hegeſias. ac deinde: Hegeſiae Minerva, Pyrrhusque rex laudatur, & Celetizontes pueri, & Caſtor & Pollux ante aedem Jovis Tonantis. Patriam indicat Pauſanias L. 8. Aetate floruit Onatas eadem qua Hegeſias Athenienſis, & Argivus Agalades. de Hegeſia video Plinium ac Pauſaniam laudari a Franciſco Junio in laborioſo illo artiſticum catalogo. qui liber nondum prodierat in lucem, quum haec commentationculae jam eſſent conſectae. quod ideo dico, ut ne Palaemon aliquis furti me velit poſtulare, ſimul calucrit inverecundo deo.

12. PARRHASIUS PARTA] Pyreicus intruſerat Beroaldus, inque eo facinore ultro etiam gloriatur. Parrhaſius eſt in octo libris ſcriptis: quod rite atque ordine Scaliger reſti-

tuit in ſuam ſedem. idem feliciffime parta emendavit ex corrupto parva. Sane parere artem ita dicitur, ut parere laudem, gloriam, amicos, imperium, pacem, bellum, & quae ſunt id genus ſexcenta tanta. Plinius L. 35. C. 10. Parrhaſius Ephelſi natus, & ipſe multa conſtituit. Primus ſymmetriam picturae dedit, primus argutias vultus, elegantiam capilli, venuſtatem oris, conſeſſione artiſticum in lineis extremis palmarum adeptus. haec eſt illa ars, quam Parrhaſius peperitſe perhibetur.

15. PHIDIACUS SIGNO SE JUPITER ORNAT EBURNO] in Groningano, & Comeliano Gebhardi, erat ſe Jupiter armat: quod aliquando multum ſe mihi commendabat. vidi deinde verius eſſe vulgatum ornat: neque enim Jupiter ille Eleus tenebat fulmen, uti videre eſt ex illa diligentiffima atque ope-roſiffima hujus nobiliſſimi operis deſcriptione apud Pauſaniam in Eliacis prioribus, ſive L. 5. paſſim quoque alii laudarunt a pulcritudine atque ab ornatu inimitabili. Quintilianus L. 12. C. 10. Phidias in ebore longe citra aemulum, vel ſi nihil niſi Minervam Athenis, aut Olympium in Elide Jovem feciſſet: cujus pulcritudo adjeſſiſſe aliquid etiam receptae religioni videtur. adeo majeſtas operis Deum aequavit. Columella praefat. L. 1. nec pulcritudine Jovis Olympii Minervaeque Phidiae ſequentis aetatis attonitos pignit experiri Bryaxim, Lyſippum, Praxitelem, Polycleturn, quid eſſicere, aut quouſque progredi poſſent. Juvenalis Sat. 8.

Et cum Parrhaſii tabulis, ſignisque Myronis, Phidiacum vivebat ebur. adde Valerium Maximum L. 3. C. 7. extern. 4.

16. PRAXITELEM PROPRIUS VINDICAT ARTE LAPIS] in octo libris ſcriptis, & editionibus primis, legitur, propria vindicat urbe lapis. quo modo & duo libri Gebhardi. rã arte, quod nullae membranae agnoſcunt, videtur Hier. Avantiſſe figmentum: nam

Est quibus Elacae concurrat palma quadrigae,

Est quibus in celeres gloria nata pedes.

Hic satus ad pacem; hic castrensibus utilis armis.

20 Naturae sequimur femina quisque suae.

At

primum comparuit in exemplaribus Aldinis. istud autem *propria* corruptum puto ex *Paria*: etenim *Parvius* habere quosdam codices, testatur Beroaldus. *Parium* autem marmor prae ceteris marmoribus excelluisse, nusquam non produnt poëtae. & notavit Acro in Horat. L. 1. Od. 19. v. 6. Fabius L. 2. C. 19. Si *Praxiteles* signum aliquod ex molari lapide conatus esset exculpere, *Parium* marmor malle mride: at si illud artifex expolisset, plus in manibus fuisset quam in artifice. *Praxitelem* porro marmore quam aere felicior, ideo & clariorem, fuisse, auctor est Plinius L. 34. C. 8. quamquam fecerat etiam ex aere pulcherrima opera. sed marmoris gloria se ipsum superasse, idem *Vir summus* prodidit L. 36. C. 5. magnis quoque laudibus tulit Cicero pulcherrimum illud *Cupidinis* signum e marmore, propter quod *Thespiac* viscebantur, quum alia visendi causa nulla esset, Accus. 4. in *Verr. C. 2.* & *Papinius* L. 4. *Silv. 6.* praecipue extollit.

Laboriferi vivant quae marmora coelo

Praxitelis.

ut jam taceam de tot aliis, quorum elogiorum finis nullus est. itaque scribendum opinor,

Praxitelem Paria vindicat urbe lapis.

Parium marmor solum dignum est, in quo se exerceat *Praxitelis* artificio nulli imitabile. *Paros*, *Cycladum* una in mari *Aegaeo*, habebat urbem sibi cognominem, patriam *Archilochi* poëtae. vide *Stephanum Byzantium*. *Lapis urbe Paria* sic dicitur ut *ficus Zocyntho*, *vinum Lesbo*, & quae sunt id genus multa veterum munditiarum. de quibus cum cura egit eruditus scriptor nostras *Ausonius* *Popina* L. 2. de usu *Antiq. Locut. C. 11.*

17. EST QUIBUS ELEAE CONCURRIT PALMA QUADRIGAE] *est* hic & in sequente versu habent nostri duo cum *Groningano*, *altero*que *Colbertino*, ac *Borrichiano*. eleganter, & ad morem *Atticorum*, quod illustratum dedit *Theodorus Marcilius* ad *Horat. L. 1. Od. 1.* reliqui libri, *sunt, sunt.* & sic

fere editiones vulgatae. hunc bellissimum *Atticifinum* jure civitatis *Batavicae* donavit nobilissimus scriptor, & saeculorum memoria dignissimus, *Petrus Cornelius Hoofdius*, eo creberrime usus. sic *Propemptico Laurentii Realii*:

Daar was'er wel zoo week, dat d'oogen tranen droegen,

Tot tuigen hoe in 't hart de zielen lieflijk loegen,

Mits zy beleefden, dat hun Aemstel was geraakt

Aan eigen burger, die had Koningen gemaakt. in *Vita Henrici Magni*: *Daar is'er van gevoelen, dat het alle deze list te doen was, om vrede ende oorlog in der hand te hebben, met het handelen van zyn hart.* ----- *Daar was'er die geloofden, dat hy zich zelven uit wanhoop verdrongen had.* *Epist. 39.* *Der is'er niettemin, die honing en melk voor de twee lieflijkste lekkernyen des lands van beloften houden, en als ze gemengt zyn, zouden'er geenen mond aan steeken.* arque ita saepe alibi: praesertim in opere aeterno *Historiarum Belgicarum*. tamen brevi ad has delicias obbruit infelix palatum hominum quorundam inepte doctorum, quibus fordet & putet quidquid est *Venerum transmarinarum*.

20. NAT. SEQUITUR] non dubito, a poëtae manu fuisse sequimur; unde detritis paulatim duabus lineolis enatum fuit istud sequitur. nomina collectiva & partitiva, ut magistri vocant, singularia eleganter cum verbo plurali ponuntur. *Virgilius* L. 6. *Aen.*

Quisque suos passimur Manis.

L. Septimius L. 3. C. 12. ita per distributionem officia sua quisque procurantes igni plurimum in armis pernoctant. & L. 4. C. 8. collectos suos quisque igni cremant, & more patrio sepeliunt. & ante eum locupletior auctor *T. Livius* L. 27. C. 51. Tum enim vero aetas omnis currere obrui; primus quisque oculis auribusque haurire tantum gaudii cupientes. sed in promptu sunt ubique exempla.

- At tua, Maecenas, vitae praecepta recepi,
 Cogor & exemplis te superare tuis.
 Quum tibi Romano dominas in honore secures,
 Et liceat medio ponere jura foro:
 25 Vel tibi Medorum pugnaces ire per hostes,
 Atque onerare tuam fixa per arma domum:
 Et tibi ad effectum vires det Caesar, & omni
 Tempore tam faciles insinuentur opes:
 Parcis, & in tenues humilem te colligis umbras,
 30 Velorum plenos subtrahis ipse sinus.

Cre-

22. COGOR ET EXEMPLIS TE SUPERARE TUIS] marmor vetus Arimini in templo S. Bartoli, quod a Steph. Pighio descriptum Gruterus publicavit, CIQXCIV. 2. QVOD. LIBERALITATES. IN. PATRIAM. CIVESQ. A. MAJORIBVS. SVIS. TRIBUTAS. EXEMPLIS. SVIS. SUPERAVERIT.

25. MEDORUM PUGNACES IRE PER HOSTES] Groninganus, pugnatos. quod valeret, depugnatos, debellatos.

26. ONERARE TUAM FIXA PER ARMA DOMUM] proprio figendi verbo utitur, quo & saepe Livius in hac re usus est, & poetae complures. Peto Albinovanus Confolat. ad Liviam Aug.

Moesa domus plangore sonat; cui figere laetus

Parta sua dominus voverat arma manu.
 Horatius L. 1. Epist. 1.

*Vejanius armis
 Hercules ad postem fixis latet abditus agro.*
 Lucanus L. 1.

*Deripiunt sacris adfixa penetibus arma,
 Quae pax longa dabat: nuda jam crate fluentes*

*Invadunt clypeos, curvataque cuspide pila,
 Et scabros nigrae morsu rubiginis enses.*

C. Silius L. 6. de Artilio Regulo:

*Adfixi clypei, currusque, & spicula nota
 Aedibus in parvis, magni monumenta triumphi*

Pulsabant oculos.

& L. 15.

*Fatidicus Nabis veniens Ammonis arenis
 Improba miscbat securus praelia sati,
 Ceu tutante Deo, ac patriis spolia Itala tem-
 plis*

Fixurum vano tumidus promiserat ore.

Virgilius L. 3. Aen.

Aere cavo clypeum, magni gestamen Abanti-

tis,

Fostibus adversis figo.

inibi Servius: proprie. FIGI enim dona dicuntur, ut Sacra ad fastigia fixi. & sciendum, inter sacratas res etiam dona esse, sicut in libris sacrorum invenitur; quae tam diu dona dici possunt, quam diu non profanantur. Plinius L. 35. C. 2. Alias foris & circa limina animorum ingentium imagines erant, adfixis hostium spoliis, quae nec emtori resgere liceret: triumphabantque etiam dominis mutatis ipsae domus. vides morem & in sacris & in profanis aedibus celebratum, servato utrobique figendi verbo.

29. IN TENUES HUMILEM TE COLLIGIS UMBRAS] elegans est istud colligis, sed Marcollio parum perspectum, ita vertenti: Tu te renfermes en toute humilité sous de petites ombres. tamen Passeratius ceperat non incommode. Apulejus Apolog. Ego contra, quantulumque haec tibi videntur, multa etiam & nimia arbitror, & cupio me ad pauciora coercere, tanto beator futurus, quanto collectior. tamen umbras opponit luci & splendori aulae. male hic Passeratius: ita te astringis reduci que collecta cupiditate, ut non procul umbram jacias. possis & ad studium hortorum referre, quo flagrabat Maecenatis animus. Peto Albinovanus:

Maluit umbrosam quercum, Nymphasque canentes,

Paucaque pomosi jugera certa soli.

Pieridas, Phoebumque colens in mollibus hortis

Kk 2

Sede.

- Crede mihi, magnos aequabunt ista Camillos
 Judicia, & venies tu quoque in ora virum.
 Caesaris & famae vestigia juncta tenebis:
 Maecenatis erunt vera tropaea fides.
- 35 Non ego velifera tumidum mare findo carina:
 Tuta sub exiguo flumine nostra mora est.
 Non flebo in cineres arcem fidisse paternos
 Cadmi, nec semper praelia clade pari.
 Nec referam Scaetas, & Pergama Apollinis artes,
 40 Et Danaum undecimo vere redisse rates,

Moc-

Sederat argutas garrulus inter aves.

33. CAESARIS ET FAMAE VESTIGIA JUNCTA TENEBIS] Palmerius corrigit, *fastigia*: quia scilicet *fastigia famae* recte dicatur; *tenere* autem *vestigia*, non recte. atqui Virgilius dixit L. 5. Aen.

*Hic juvenis jam victor ovans vestigia presso
 Haud tenuit titubata solo.*

eleganter, & valde ad rem, nisi in *vestigia* *majorum*, quod minus est quam *tenere*, apud Justinum legitur L. 29. C. 1. His regibus pueris, est nulli senioris aetatis rectores erant, tamen in suorum quibusque majorum vestigia nitentibus magna in dolens virtutis enituit. Sed Palmerii temeritatem bene retudit Valens Acidalius ad L. 2. Velleji C. 88. qui tamen ubi in praecedente versu legit, *magnos aequabunt ista triumphos*, in eo aduertantes sibi habet omnes libros antiquos, qui magno consensu praeferebant *Camillos*. nec video cur repudiamus.

36. TOTA SUB EXIGUO FLUMINE NOSTRA MORA EST] Groninganus, *Tuta sub exiguo est*, & deinde *nostra ratis*. Passeratii quoque libri habebant *ratis*. legendum videtur,

Tuta sub exiguo flumine nostra mora est.

ita supra dixerat L. 2. Eleg. 3.
Tranquillo tuta descendis flumine cymba.
 & hujus libri Eleg. 2.

*Alter remus aquas, alter tibi radat arenas:
 Tutus eris: medio maxima turba mari est.*

Ovidius Trist. L. 2.

*Non ideo debet pelago se credere, si qua
 Audet in exiguo ludere cymba lacu.*

37. IN CINERES ARCEM SEDISSE PATER-
 NOS] melius opinor *fidisse* scribemus. Virgilius L. 2. Aen.

*Tum vero omne mihi visum considerare in ignis
 illum, & ex imo verti Neptunia Troja.*

& L. 9.

at non viderunt moenia Trojae

Neptuni fabricata manu considerare in ignis?
 Tacitus L. 3. Histor. C. 33. Per quadriduum Cremona suffecit. Cum omnia sancta profanaque in igne considerent, solum Mephitis templum stetit ante moenia, loco, seu numine defensum. Haec quidem ego sic mecum cogitaveram: sed quid respondebo Prisciano? (is L. 10, dicit: ab eo quod est Sido praeteritum non invenit.) nimirum, commutari crebro duo ista verba *Sidere* & *Sedere*, inprimis autem in compositis? hic vero loci nihil mutandum, idque auctore Papinio Statio? L. 5. Silv. 3:

*sacrilegis lucent Capitolia taedis,
 Et Senonum furias Latiae sumfere cohortes.*

Vix requies flammis: necdum rogos ille Deorum

Sederat.

Nequaquam. inveniri ejus verbi praeteritum jam ex laudato Taciti loco vidimus, & firmavit pridem eximius ille Gronovius L. 4. Observ. C. 16. correcto simul Papinio, & verbo *Siderat*, quod male effurcillatum erat, in sedem suam reducto.

38. NEC SEMPER PRAELIA CLADE PARI] Lipsius L. 2. Ant. Lect. C. 10, suspicabatur emendandum *nec septem*, propter septem istos celebres duces. Passeratii libri, *nec fratrum*. nostri nihil mutant. & recte. erant enim clades semper pares, victoribus non minus quam victis exitiosae. vide Erasimum nostrum adagio *Cadmea victoria*.

39. PERGAMA APOLLINIS ARCES] Ieve mendum omnem sensus elegantiam evertit. scripserat poeta, *Apollinis artes*. fabula est notissima, neque hic repetenda. Ovidius Epist. Oenonae:

Me sile conspicuus Trojae munitor amavit.

&

Moenia quum Grajo Neptunia pressit aratro
 Victor Palladiae ligneus arcis equus.
 Inter Callimachi sat erit placuisse libellos,
 Et cecinisse modis, Dore poeta, tuis.
 45 Haec curent pueri, haec curent scripta puellae,
 Meque Deum clament, & mihi sacra ferant.

Te

& Epist. Parisidis:

*Ilion adspicias, firmataque turribus altis
 Moenia, Phoebeae struxta canore lyrae.*
 quod quis fecit, aut condidit, id dicitur e-
 jus ars. Virgilius L. 5. Aen.

*risit pater optimus olli,
 Et clypeum efferris iussit, Didymaonis artes,
 Neptuni sacro Danais de posse refixum.*
 Ovidius L. 6.

*Multa dabant animos: sed enim nec conjugis
 artes,
 Nec genus amborum, magnique potentia regni,
 Sic placere illi, quamvis ea cuncta placebant,
 Ut sua progenies.*

Niobe istic appellat conjugis artes urbem The-
 barum, quam vir suus Amphion lyrae cano-
 re construxerat, ut Trojam Apollo. quod
 nofter paullo apertius L. 1. Eleg. 9.

Atque Amphioniae moenia flere lyrae.

Papinius L. 11. Theb.

*O fivor, o homines, dirique Prometheos ar-
 tes,*

*Quam bene post Pyrrham tellus pontusque va-
 carent!*

40. DANAUM DECIMO VERE] syllaba ulti-
 ma vocis primae absorpsit primam sequentis:
 nam certe ratio temporis postulat undecimo.
 quod notius est, quam ut debeat operose
 probari. bene autem dixit vere. nam veris
 initio a Troade solverunt Graji victores. Ser-
 vius ad L. 11. Aen. v. 259. scit triste Miner-
 vae Sidus] Re vera constat Graecos tempestate
 laborasse aequinoctio vernali, quando manubiae
 Minervales, id est fulmina, tempestates gravif-
 simas commovent. unde perite dicendo SIDVS,
 utrumque complexus est. nam SIDVS & tem-
 pestatem significat, & re vera sidus. Haec au-
 tem numina, quae inter sidera non videmus,
 licet sua signa propria non habeant, cum aliis
 potestate sunt permista: ut Ophiucus ipse est Aes-
 culapii: Gemini, Apollinis & Herculis esse di-
 cuntur: sic Minervae Aries esse dignoscitur.

42. VICTOR PALLADIAE LIGNEUS ARTIS

equus] putant adludi locum Virgillii L. 2.
 Aen.

*Instar montis equum divina Palladis arte
 Aedificant.*

sed falluntur, qui ita putant. legendum est
 arcis: idque verum esse evincet ipse Virgi-
 lius, libro laudato:

*Pars stupet inuictae domum exitiale Minervae,
 Et molem mirantur equi: primisque Thymo-
 tes*

Duci intra muros hortatur, & arce locari.
 id quum impedisset Laocoon infelix, mox a
 duobus anguibus enectus una cum geminis
 filiis poenas dedit pii consilii, quia jam Tro-
 jae sic fata ferebant. cives autem ceteri, at-
 toniti pavore monstrorum,

*scelus expendisse merentem
 Laocoonem ferunt; sacrum qui cupidus robur
 Laeserit, & tergo sceleratam inuictae hastam,
 Ducendum ad sedes simulacrum, orandaque
 Divae*

Numina conclamant.
 quod & factum magno molimine, narrante
 istic Aenea, & addente:

*Instruit tamen immemores caecique furore,
 Et monstrum infelix sacrata sistitur arce.*

unde post paullo descendentes Graji urbem
 ipsam invaserunt. Deiphobus de conjugis tua
 Helena, L. 6. Aen.

*Ille chorum simulans, evantis orgia circum
 Ducebat Phrygias: flammam media ipsa te-
 nebat*

*Ingentem, & summa Danaos ex arce voca-
 bat.*

recte itaque dicitur equus ille victor arcis
 Palladiae. lege sis Demodoci cantilenam a-
 pud Homerum, sub finem L. 8. Odysl. &
 Hyginum cap. 108. Parisinus interpres illu-
 stri lumine perfudit hunc versiculum: Equus
 abiegnus artis Palladiae victor. id qui capis,
 non opus habet mea correctione.

44. PURE POETA] omnes omnium libri scri-
 pti habent, dure poeta; etiam ii, quibus Beroal-

Kk 3 dus

- Te duce vel Jovis arma canam, caeloque minantem
 Coeum, & Phlegraeis Oromedonta jugis:
 Celsaque Romanis decerpta palatia tauris
 50 Ordiar, & caeso moenia firma Remo:
 Eductosque pares silvestri ex ubere reges.
 Crescet & ingenium sub tua iussa meum.
 Prosequar & currus utroque ab litore ovantes,
 Parthorum astutae tela remissa fugae:
 55 Claustraque Pelusi Romano subruta ferro,
 Antonique graves in sua fata manus.

Mol.

dius usus fuit, ac Scaliger. illius est *τὸ Coe*, quod vulgatas jam olim infedit: hujus *τὸ pure*. sed legendum *Dore*, mutato *u* in *o*, ut recte atque eleganter observavit ingeniosissimus Petrus Scriverius Animadvers. in librum Spectaculorum, qui Martiali solet praefigi, Epigr. 31. *Dorus* autem est *Dorius*, vel *Doricus*. cujus metaplasmata insignia istic exempla. ceterum de commutatione literarum *o* & *u*, non est cur multa loquamur. obvia sunt passim exempla. Tamen haec observatiuncula, utut tenuis, neglecta in fraudem duxit viros alia excellentes. apud Valer. Flaccum locus est a multis vexatus, nullo suo merito, L. 2. Argon. v. 573.

manet innotis nox Dorica lustris,
Et genus Aeneadam, & Trojae melioris honores.

eum locum exponens Angelus Politianus, homo insigniter eruditus, Miscellancorum Cap. 5, dicit se vidisse ac legisse in codice pervetere Taddaei Ugoleti *nox durica*. itaque maluit ad equum illum durateum Epei deflectere, quam cum libris vulgatis agnoscere *τὸ Dorica*. in qua voce vera mens est cultissimi poetae. nec tamen fallebat codex ille pervetus: siquidem *durica* idem istic erat, quod vulgarium *Dorica*.

47. COELOQUE MINANTEM CAEUM] in nostro secundo est *minacem*, quod ferri poterat. Horatius L. 2. Od. 12.

ductaque per vias
Regum colla minacium.

& L. 3. Od. 4.

Sed quid Typhoeus, & validus Mimas,
Aut quid minaci Porphyryon statu?

48. OROMEDONTA] ab hoc gigante no-

men traxisse montem excelsum in insula Co, tradit eruditissimus Casaubonus Lection. Theocrit. C. 6. restat tamen ut amplius inquiretur: neque enim fuisse ignobilem, vel ex hoc uno loco palam est.

55. CASTRAQUE PELUSI] acuta est & capitalis Jani Melleri Palmerii emendatio, *Claustraque Pelusi*. quae tamen ipsa apud Lipsium legitur Com. in L. 2. Annal. Taciti C. 59. *Equitibus Romanis illustribus seposuit [Augustus] Aegyptum: ne fame urgeret Italiam, quisquis eam provinciam, claustra terrae ac maris, quamvis levi praesidio adversus ingentes exercitus infedisset.* A. Hirtius lib. de bel. Alexandr. C. 26. *tota Aegyptus maritimo accessu Pharo, pedestri Peluso, velut claustris, munita existimatur.* Lucanus L. 10.

Tunc claustrum Pelagi cepit Pharon. insula quondam

In medio stetit illa mari, sub tempore vaiis
Proteos: at nunc est Pellaeis proxima muris,
 Valerius Flaccus L. 5.

illum, post acies rubrique novissima claustra
Aequoris, hic resides thiasos, hic aera mo-
ventem,

Ulaque pampinea nequentem cornua vitta,
Nunc etiam meministis, aquae.

& paullo post, ubi de Amazone:

Cum redit ingenti per Caspia claustra trium-
pho,

Massageten Medumque trabens.

Florus L. 2. C. 7: *Flaminio duce invios antea Chaonum montes, Aoumque amnem per abrupta cadentem, id est, ipsa Macedoniae claustra penetravimus.* & Cicero Corinthum positu suo claustra locorum Graeciae tenere dixit Agrar. 2. C. 32.

57. MOL:

Mollia tu coeptae fautor cape lora juventae,

Dexteraque immixtis da mihi signa rotis.

Hoc mihi, Maecenas, laudis concedis: & a te est

60 Quod ferar in partes ipse fuisse tuas,

57. MOLLIS TU COEPTAE FAUTOR CAPE LORA JUVENTAE] quis adeo mentis inops, aut Latini sermonis expertus, ut patronum municipum ac benignum vocare sustineat *favorem mollem*? concedamus id librariis, qui fortasse fando aliquid inaudiverant, taxari aliquando a L. Seneca mollitiam Maecenatis. unde & credere poterint, cognomen ei adhaesisse *mollis*. quo modo ex ipsomet poeta *nastam* fecerant. mihi non est dubium, fuisse ab auctoris manu & calamo, *mollia*. multoties errorem istum errarunt indocti homines, ut extrita vocali vocis ultima, intruserint inficetum suum atque illepidum s. sic L. 2. Eleg. 25. habuimus,

Tristitia ad Archemori funera victor equus.
lucumones isti scripserant *tristis*. altera ab hinc Elegia legitur,

Conjugis obsequii pretium Romana poposcit Moenia.

ubi *conjugii* legendum esse, haud vana conjectura ostenderunt viri docti. Ovidius in Ibin:

Gutturaque imbuerunt infantia lacte canino.
olim *infantis* legebatur. Peto Albinovanus in obitum Maecenatis:

Militis Eoi fugientia terga secutus.

& hic scripserant *fugientis*. tale quid ut in Marone ne fieret, cavet Servii industria, L. 8. Aen.

Aetheris spectans orientia solis

Lumina.

pro (inquit) *orientis solis lumina*. plurima hujus generis menda etiam nunc deturpant non unum poetam. *mollia autem lora*, ut in eadem re *mollia prata* dixit supra Eleg. 2.

Mollia sunt parvis prata terenda rotis.

& *mollia fata* L. 1. Eleg. 7.

Sint modo fata tuis mollia carminibus.

jussa haud *mollia*, Virgilius L. 3. Georg.

Interea Dryadum silvas saltusque sequamur

Intactos, tua, Maecenas, haud mollia jussa.
id autem deprecatur noster, ac Maecenatem orat ut liceat sibi deductum dicere carmen, quale scilicet conveniens erat aetati tenerae, cui ludum dare optat.

VIII.

Mirabar quidnam misissent mane Camoenae,
Ante meum stantes sole rubente torum.

Nata-

1. QUIDNAM MISISSENT MANE CAMOENAE] *jussissent*, quod maluerunt quidam, auctori suo Antonio Volsco libens redono. Nic. Heinſius Not. ad Claudian. Epithal. Pall. & Celer. v. 56, scribit, *visissent*; uti & versu tertio,

Natalis nostrae signum visere puellae.

in primo si quid mutandum, potior mihi fuerit Passeratii ac Livineji conjectura, *visissent*. quod non male cum plausu manuum facit. Sed *signum mittere*, est, signum dare. quare sustinebo adensus, donec prodierint dudum promissae in nostrum poetam Notae Viri summi, quem certum sum nihil in hoc literaturae genere tentasse sine bonis rationibus. Eas vero brevi, ut auguror, debeat

orbis eruditus beneficio Caroli Crucii, Viri Amplissimi, quem honoris causa nomino, atque amicitiae. interim moneo, in omnibus libris scriptis inveniri lectionem vulgo receptam; ne uno quidem aliorum cunte.

2. ANTE MEUM STANTES SOLE RUBEANTE TORUM] magnus Heinſius loco laudato, reponit *sole oriente*. sed & hic sustinebo. expendamus interea si *ad rubente* defendi queat, auctore Claudiano in Prob. & Olyb. Conf.

Sol, qui flammiferis mundum complexus habenis
Vobis inexhausto redeuntia saecula motu,
Sparge diem meliore coma, crinemque repexi.
Blandius elato rubeant temone jugales,
Efflantes roseum frexis spumantibus ignem.

&

Natalis nostrae signum misere puellae,

Et manibus faustos ter crepuere sonos.

5 Transeat hic sine nube dies, stent aëre venti,

Ponat & in sicco molliter unda minas.

Adspiciam nullos hodierna luce dolentes,

Et Niobae lacrimas supprimat ipse lapis.

Alcyonum positis requiescant ora querelis:

10 Increpet absumentum nec sua mater Ityn.

Tuque, o cara mihi, felicibus edita pennis,

Surge, & poscentes iusta precare Deos.

& Marone L. 7. Aen.

Jamque rubescerat radiis mare, & aethere ab alto

Aurora in roseis fulgebat lutea bigis.

ac Lucano (ne infinitam sumamus operam) L. 2.

jam Phoebum urgere monebat

Non idem Eoi color aetheris, albaque nondum Lux rubet, & flammis propioribus eripit astris.

8. ET NIOBAE LACRIMAS SUPPRIMAT IPSE LAPIS] haec est lectio libri Groningani, quam nolim sollicitari. auctor est Callimachus, Hymno in Apollinem, Thetidem, etsi miseram matrem atque orbam, non plorare amissum Achillem quoties *Io Paeon, Io Paeon*, audiverit: Nioben quoque in lacrimosum saxum induratum, intermittere tum aeternos suos dolores. id noster urbanissime transtulit ad natalem suae Cynthiae. de vocabulo *lapis* vide notata ad Callimachum illustri Spanhemio p. 60. 61.

10. INCREPET ABSUMENTUM NEC SUA MATER ITYN] Procnem intellige, sive hirundinem, inamabile trinsantem. eam fabellam aliter atque aliter apud veteres narrari non ignore: sed nunc luscinia locum hic habere nullum potest. pulcre poeta praestantissimus Petrus Angelus Bargaeus, de hirundine quae pullos suos strangulaverat:

Proh scelus infandum! quis jam te, barbara Progne,

Credat Itym manibus non lacerasse tuas?

11. FELICIBUS EDITA PENNIS] volunt *pro pennis* hic poni pro avibus, notante primum Gulielmo Cantero L. 6. Novar. Lect. C. 12. mihi secus videtur, & positum ajo pro avium

volata. unde auguria atque omina captasse priscos scimus. Virgilius L. 3. Aen.

Trojigena interpres Divum, qui numina Phoebi,

Qui tripodas, Clavii lauros, qui sidera sentis,

Et volucrum linguas, & praepetis omina penna-

Valerius Flaccus L. 1.

contra Phoebicus Idmon, Cui genitor tribuit monitu praenoscere Divum

Omina, seu flammis, seu lubrica cominus exta,

Seu plenum certis interroget aëra pennis.

Papinius alas vocat, apto ad mentem nostri vocabulo, L. 3. Theb.

Jupiter omnipotens, nam te pernicibus alis Addere consilium, volucresque implere fururi,

Ominaque & causas coelo deferre latentes Accipimus.

Servius ad L. 1. Aen. v. 397. in auguriis considerandae sunt non solum aves, sed etiam volatus. commode jam olim distinxerat Ovidius L. 1. Pastor.

Sed nihil ista juvant: quia linguae crimen habetis,

Diique putant mentes vos aperire suas.

Nec tamen id falsum. nam, Dii ut proxima quaeque,

Nunc penna veras, nunc datis ore, notas. vide sis Festum in Alites, itemque in Oscines. apud nostrum de prioribus istis sermo est: haud quamquam de pennis Cupidinis. quod miror quomodo Passeratio in mentem venire potuerit.

Ac

- Ac primum pura fomnum tibi discute lymphā,
 Et nitidas preffo pollice finge comas.
 15 Dein qua pridem oculos cepisti veste Properti,
 Indue; nec vacuum flore relinque caput.
 Et pete, qua polles, ut fit tibi forma perennis:
 Inque meum semper stent tua regna caput.
 Inde coronatas ubi ture piaveris aras,
 20 Luxerit & tota flamma secunda domo:
 Sit mensae ratio, noxque inter pocula currat,
 Et crocino nares murrheus ungat onyx.
 Tibia nocturnis succumbat rauca choreis,
 Et sint nequitiae libera verba tuae.

25 Dul-

13. AC PRIMUM PURA SOMNUM TIBI DIS-
 CUTE LYMPHA] proprium in ea re verbum
 discutere. noster L. 2. Eleg. 20.

Quum mihi discussit talia visa metus.
 Lactantius de Mort. persecut. C. 46. Discussio
 deinde somno, notarium iussit asciri, & sicut
 audierat, haec verba dictavit. Minucius Fe-
 lix: cum discussa caligine, de tenebrarum pro-
 fundo in lucem sapientiae & veritatis emerge-
 rem, non respuit comitem, sed, quod est glo-
 riosius, praecurrit. Boethius L. 1. de Con-
 sol. Philos.

Tunc me discussa liquerunt nocte tenebrae,
 Luminibusque prior rediit vigor.

Apuleius L. 2. Metam. Ut primum nocte dis-
 cussa Sol novus diem fecit, & somno simul emer-
 sus & lectulo, &c. idem L. 11. Confestim dis-
 cussa pigra quiete, alacer exsurgō, meque protin-
 nus, purificandi studio, marino lavacro irado.

15. DEIN QUAE PRIMUM OCULOS CEPISTI
 VESTE PROPERTI] altero abhinc versu rō
 primum habuimus, quod segniter & odiose
 hic repetitur. noli dubitare, quin scriptum
 fuerit pridem. sic L. 2. Eleg. 7.

Eripitur nobis jam pridem cara puella.
 in fraudem duxit natosque librariorum initium
 libri 1.

Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis.
 vestis ea fuit tunica ostrina. meminit ipse L.
 2. Eleg. 22.

Ostusui. non illa mihi formosior unquam
 visa, neque ostrina quum fuit in tunica.
 in secundo nostro est dehinc, pro dein.

18. INQUE MEUM SEMPER STENT TUA RE-
 GNA CAPUT] noster primus stent tibi regna,
 minus recte. infra L. 4. Eleg. 7.

Longa mea in libris regna suere tuis.

22. ET CROCINO NARES MURRHEUS UN-
 GAT ONYX] crocinum unguentum non est
 idem cum crocomazmate, quod Passeratius
 putabat, deceptus prava scriptura apud Pli-
 nium L. 21. C. 22. ubi nunc recte legitur,
 praeunte Salmasio Exercit. p. 108. Faex quo-
 que expressi unguento crocino, quod crocomazma
 appellant, habet suas utilitates contra suffusiones
 oculorum. emendavit locum & Jo. Hardui-
 nus, sed tacito Salmasio. & tamen jam ante
 duo saecula occupaverat Marcellus Vergilius
 Annot. in Dioscorid. L. 1. C. 26. Onyx (in-
 quit Acro in Horat. L. 4. Od. 12.) metallum
 gemmae simile. de hoc ad unguenta odorata par-
 va fiebant vasa. rectissime lapidem onychem
 distinguit ab onyche gemma. Plinius L. 36.
 C. 8. hunc [onychem] aliqui lapidem alaba-
 stritem vocant, quem cavant ad vasa unguen-
 taria, quoniam optime servare incorrupta dici-
 tur. quare vero murrheum, sive myrrheum
 noster vocaverit, admodum mirifice Beroal-
 dus ac Passeratius exposuerunt. quibus ego
 non insultabo. dicitur myrrheus a colore fia-
 vo, qui in hoc lapide laudatissimus perhibe-
 tur. Plinius L. 36. C. 8. Probatior quam ma-
 xime mellei coloris, in vorticem maculosi atque
 non translucidi. myrrha autem probatissima
 talem habet colorem. inde subviam Ovidius
 vocat L. 15. Metam.

- 25 Dulciaque ingratos adimant convivia somnos.
 Publica vicinae perstrepat ora viae.
 Sit fors & nobis talorum interprete jactu,
 Quem gravibus pennis verberet ille puer.
 Quum fuerit multis exacta trientibus hora,
 30 Noctis & instituet sacra ministra Venus:
 Annua solyamus thalamo solennia nostro,
 Natalisque tui sic peragamus iter.

*Quo simul ac castias, & nardi lenis aristas,
 Quassaque cum subvoa substravit cinnama myr-
 rha.*

talemque describit Plinius L. 12. C. 16. in plenum autem probatio est minutis glebis, nec rotundis, in concretu albicantis succi & tabescentis, usque fracta candidos ungues habeat.

25. DULCIAQUE INGRATOS ADIMANT CONVIVIA SOMNOS] capitalis ille Hispanus, qui Petronium insigni opera illustravit, & ingratos nostri interpretatur coactos & quodammodo necessarios, p. 67. haud vidi magis. semper ingratus est somnus atque intempestivus inter convivia: neque ulli homines liberalius ridentur, quam qui istic obdormiscunt, eratque hoc ipsum, quod narrabat Petronius: vino Falerno mundamur, excepti etiam pluribus ferculis, quum laberemur in somnum.

----- Quum Aescylos gravatus tot malis in somnum laberetur, illa, quae injuria depulsa fuerat, ancilla totam faciem ejus fuligine longa perfricuit, & non sentientis labra humerosque sopionibus pinxit. apud Horatium Nereus L. 1. Od. 15.

*Ingrato celes obruit otio
 Ventos.*

26. PUBLICA VICINAE PERSTREPAT AURA VIAE] in sex libris aura legitur; in duobus Regiis *ara*. atque hoc Passeratius placuit. melius ac verius *ora* rescripsit Nic. Heinsius Not. ad Ovid. L. 12. Metam. v. 430. de quo nec

ambigendum. certe *ara* quid huc faciat, non video. Cicero pro Roscio Amer. C. 46. *animi & aurium causa tot homines habet, ut quotidiano cantu vocum, & nervorum, & tibiarum, nocturnisque conviviis tota vicinitas perfonet.*

28. QUEM GRAVIBUS PENNIS VERBERET ILLE PUER] illustris translatio a dimicatione avium generosarum. Laevinus Torrentius hunc locum laudans ad Horat. L. 1. Od. 27. *torqueat* scripsit, pro *verberet*, perspicuo errore memoriae.

32. NATALISQUE TUI SIC PERAGAMUS ITER] Groninganus habet *ter peragamus*. quam insulsam lectionem spurcica interpretatione fulcire conatus est Passeratius. *peragere iter natalis* valet, celebrare diem natalem, quam longus est. videtis notam ad L. 2. Eleg. 24. v. 22. *iter autem natalis* dicitur, ut *iter lucis, iter mortis, iter vitae*. nofter infra Eleg. 18.

Phoebe, moraturae contrahere lucis iter.

& supra Eleg. 5.

Per te immaturum mortis adimus iter.

Minucius Felix: *ut qui viam terit, eo felicit, quo levior incedit: ita beator in hoc itinere vivendi, qui paupertate se subleuat, non sub divitiarum onere suspirat.* & alibi idem ille castissimus scriptor: *Fortunae male creditur, & magno viatico breve vitae iter non instruitur, sed oneratur.* Aufonius Idyll. 15.

Quod vitae sectabor iter?

IX.

Quid mirare, meam si versat femina vitam,
 Et trahit addictum sub sua jura virum?
 Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis,
 Quod nequeam fracto rumpere vincla jugo?
 5 Venturam melius praesagit navita noctem:
 Vulneribus didicit miles habere modum.

Ista

3. CRIMINAQUE IGNAVI CAPITIS] in duobus Gebhardi erat *Carminaque*. sed vulgata defendit ipse Propertius L. 1. Eleg. 12.

Quid mihi desidia non cessas fingere crimen?

5. VENTURAM MELIUS PRAESAGIT NAVITA MORTEM] miror eorum pertinaciam, qui lectionem non nauci, mortem, tam studiose fovent. jam plus quam duo sunt saecula, postquam monuit Beroaldus in priscis codicibus legi *noctem*, id est, tempestatem, sive hiemem, ut poetae loquuntur, quam peritus nauta non difficulter e coeli facie praesagit, saepe eam expertus nimirum, non autem saepe mortuus. *nox* pro tempestate L. Attius dixit Prometheo:

*Titanum soboles, socia nostri sanguinis,
 Generata Coelo, adspicite relogatum asperis
 Vinculumque saxis; navem ut horrifono freto
 Noctem paventes timidi adnoctunt navitae.*

pulcre Lucretius L. 4.

*modo quom fuerit liquidissima coeli
 Tempestas, perquam subito fit turbida foede
 Undique, uti tenebras omneis Acheronta reu-
 ris*

*Liquisse, & magnas coeli compleffe cavernas.
 Usque adeo taetra nimborum nocte coorta
 Independent atrae formidinis ora superne.*

Virgilio quoque frequens vox est. ecce locum adprime huc facientem L. 3. Aen.

*Tum mihi caeruleus supra caput adsistit im-
 ber*

*Noctem hiememque ferens; & inhorruit un-
 da tenebris.*

*Continuo venti volvunt mare, magnaue sur-
 gunt*

*Aequora, dispersi jactamur gurgite vasto.
 Involvere diem nimbis, & nox humida coe-
 lum*

Absfluit. ingeminant abruptis nubibus ignes.

*Excitimur cursu, & caecis erramus in undis,
 & alterum L. 1.*

*Eripiunt subito nubes coelumque diemque
 Teucrorum ex oculis: ponto nox incubat atra.
 videre autem omnino debes initium L. 5. di-
 vinissimi operis.*

6. MILES HABERE METUM] miles pessime commendatur a metu. mihi certum est, a poetae manu fuisse *habere modum*. *elemenra* & *d* millies inter se commutant; nec minus *e* atque *o*. *habere autem modum* Latinissime dicitur. noster L. 2. Eleg. 12.

*Verus amor nullum novit habere modum.
 Horatius L. 2. Sat. 3.*

o here, quae res

*Nec modum habet, neque consilium, ratione
 modoque*

Tractari non vult.

Cicero L. 2. de Finib. Ergo & *avarus erit*, sed *finite*: & *adulter*, verum *habebit modum*: & *luxuriosus*, eodem modo. Terentius Andr. Act. 1. Sc. 1.

*Nam qui cum ingenii consiliatur ejusmodi,
 Neque commovetur animus in ea re tamen,
 Scias posse habere jam ipsum suae vitae mo-
 dum.*

itaque sensus erit: Miles pugnarum vetus, & saepe vulneratus, didicit ardoris sui modum habere, cautiusque pugnare quam fecerat tiro, neque periculis quibusvis obijcere injustum caput. ad rem summus imperatorum Caesar L. 3. B. C. cap. 93. nostri milites, dato signo, cum infestis pilis procurrissent, atque animadvertissent non concurri a Pompejanis, usu periti, ac superioribus pugnis exercitati, sua sponte cursum represserunt. h. e. ardoris sui habuerunt modum. quae res neglecta magnae fraudi fuit equitibus Rhemis, Bellovacum peditem cupidius insequentibus. A. Hircius

L. 2.

L. 8.

Ista ego praeterita jactavi verba juvena:

Tu nunc exemplo discere timere meo.

Colchis flagrantes adamantina sub juga tauros

10 Egit, & armigera praelia sevit humo:

Custodisque feros clausit serpentis hiatus,

Iret ut Aesonias aurea lana domos.

Ausa ferox ab equo contra oppugnare sagittis
Maeotis Danaum Penthesilea rates.

15 Aurea cui postquam nudavit cassida frontem,

Vicit victorem candida forma virum.

Om-

L. 8. Bel. Gal. C. 11. nostri detrimento admo-
nemur, diligentius exploratis locis stationes dis-
ponere, ac moderatus cedentem insequi hostem.
sapiientissime, ut omnia, M. Tullius L. 1. de
Off. C. 24. Nunquam omnino periculi fuga
committendum est, ut imbelles timidaeque videamur.
sed fugiendum etiam illud, ne offeramus nos
periculis sine causa: quo nihil potest esse stultius.

10. ARMIGERA PRAELIA SEVIT HUMO]
Livinejus conjiciebat armifera; quod tamen
eodem redit, ac tantundem valet. nam ge-
rere & ferre promiscue usurpantur. ita noster
Parnasum vocat *laurigerum* Eleg. 11. quum
altero verbo utatur Plinius L. 15. C. 30. *spe-*
ctatissima in monte Parnaso [laurus]: ideoque
etiam grata Apollini, adsueta eo dona mittere
jam & regibus Romanis, teste L. Bruto. For-
tassis etiam in argumentum, quoniam ibi liber-
tatem publicam is meruisset, *lauriferam tellurem*
illam osculatus ex responso. Virgilius L. 2.
Georg.

Aut quos Oceano propior gerit India lucos.
Papinius L. 9. Theb.

armigerum ni protinus, improba, campum
Deseris, huic aequam nosces nec Pallada dex-
trae.

verba sunt Martis ad Dianam. *sevit praelia*
elegantem dixit. & ad eam faciem Plinius
Panegy. C. 12: *qui sciant te adsedisse ferocissi-*
mi populis, eo ipso tempore, quod amicissimum
illis, difficillimum nobis: cum Danubius ripas
gelu jungit, duratusque glacie ingentia tergo bel-
la transportat. & Florus L. 4. C. 12: *Noricis*
animos dabant Alpes atque nives, quo bellum
non posset ascendere.

12. IRET UT AESONIAS AUREA LANA DO-
MOS] nihil hac fabula decantatius. si tamen

aliquid ultra vulgares naenias scire desideras,
adi Hadrianum nostrum Junium L. 5. Ani-
mad. C. 12. Petr. Bellonium L. 1. Observ. C.
52. Mart. Ant. Delrium Comment. in Senecae
Medeam v. 365. & H. Vossium Observ.
in Catull. p. 190.

13. QUONDAM OPPUGNARE SAGITTIS]
contra oppugnare, noster secundus, & unus
Colbertinus. quam ego lectionem non insu-
per habendam reor. Graeci oppugnabant ur-
bem Trojanam; Penthesilea ut vicem redde-
ret, injectis sagittis oppugnabat naves Graeco-
rum. vide Coitum Smyrnaeum Paralip. L. 1.

14. MAEOTIS] omnes fere libri habent
injectis; nisi quod in Regijs, & in margine
alterius Colbertini legitur *Maeotis*. vere, at-
que adeo Propertiane.

15. AUREA CUI POSTQUAM NUDAVIT CAS-
SIDA FRONTEM] Sospater Charisius L. 1.
Cassidem dicimus nos ab eo quod est cassis: sed
multi cassida dicunt, ut Propertius, Aurea cui
postquam, &c. & Virgilius, aurea vari Cas-
sida. is locus legitur L. 11. immortalis ope-
ris v. 775.

16. VICIT VICTOREM CANDIDA FORMA
VIRUM] mirum unde hoc hauserit noster.
Hyginus quidem ab Achille interfectam com-
memorat Penthesileam, Fab. 112. Ptole-
maeus autem Hephaestio, apud Photium,
auctor est, occisum a Penthesilea Achillem,
Thetidis matris precibus in vitam revocatum,
& Penthesilea interemta rursus ad Orcum re-
diisse. nulla hic amoris mentio. Sed juvare ali-
quid videri potest Servius, ad L. 1. Aen. v. 494.
PENTHESILEA, inquit, Martis & Otreres
filia fuit, quam Achilles cum aduersum se pugnan-
tem peremisset, post mortem ejus admaravit, eam-
quo

- Omphale in tantum formae processit honorem,
 Lydia Gygaeo tincta puella lacu,
 Ut qui pacato statuisset in orbe columnas,
 20 Tam dura traheret mollia pensa manu.
 Perfarum statuit Babylona Semiramis urbem,
 Ut solidum cocto tolleret aggere opus:
 Et duo in adversum immissi per moenia currus,
 Ne possent tacto stringere ab axe latus.
 25 Duxit & Euphratem medium, qua condidit arces,
 Jussit & imperio furgere Bactra caput.
 Nam quid ego heroas, quid raptem in crimine divos?
 Jupiter infamat seque suamque domum.
 Quid? modo quae nostris opprobria vexerat armis,
 30 Et famulos inter femina trita suos,

Con-

que honorifice sepelivit. tum ad L. 2. v. 661. seu cum se Martia curru Penthesilea refert] MARTIA. aut bellicosa, aut Martis filia; quae ab Achille occisa, ac mortua adamata est. ut nonnulli vero adferunt, cum Achille concubuit, & ex eo Castrum filium edidit, a quo flumen Lydiae ita appellatur. Coitus autem Smyrnaeus Paralip. L. 1, pulcherrimis versibus ejus cum Achille certamen describens, primo quidem vulneratam ait supra papillam dexteram, deinde etiam transfixam hasta una cum ipso equo, cui infidebat. mortuae galeam lucentem quum detraheret Achilles, adeo obstupuit egregio formosissimi vultus decore, ut gravissime animo excrucietur, quod eam necasset, ac non potius divinitus oblatam uxorem duxisset. cadaver quoque & arma & equum reddiderunt Atidae petenti Priamo; qui eam cum equo & armis crematam intulit in monumentum Laomedontis. noster contra indicare videtur, Achillem eam in pugna victam captamque deinde in deliciis atque in amoribus habuisse. Lucius vero Septimius, satis ferociter ab Achille occisam quum narrasset, L. 4. C. 3. addit: Placitum omnibus, uti, quoniam naturae sexusque conditionem superare ausa esset, in furvium, reliquo adhuc ad perferendum spiritu, aut canibus dilanianda jaceretur. Achilles interfectam eam sepelire cupiens, mox a Diomede prohibitus est. Is namque percontatus circumstantes, quidnam de ea faciendum esset, consensu omnium pedibus attractam in Scamandarum praecipitas; scilicet poe-

na postremae desperationis atque amentiae. adeo frustra in fabulis ullam quaeras constantiam.

21. STATUIT BABYLONA SEMIRAMIS] Me-la L. 1. C. 2. de Syria: Olim, ac diu potens: sed cum eam regno Semiramis tenuit, longe potentissima. Operibus certo ejus, insignia multa sunt: duo maxime excellent: constituta urbs mirae magnitudinis Babylon, ac siccis olim regionibus Euphrates & Tigris immissi, etiam haec duo noster potissimum commemoranda duxit.

23. ET DUO IN ADVERSUM MISTI PER MOENIA CURRUS] Gebhardi codices, cum uno nostro, ac Borrichiano & Groningano, missi habent. scripserat omnino poeta immissi, cujus vocis primam syllabam absorpsit ultima rō adversum. frequens id in libris, & quotidianum. Videbis Jo. Pierium Valerianum Castig. in L. 4. Aen. v. 669.

27. QUID RAPTEM IN CRIMINA DIVOS.] libri meliores legunt, in crimine; quod Palmerius e Posthiano observaverat. adi notam ad Eleg. 7. v. 50, libri secundi.

28. JUPITER INFAMAT SEQUE SUAMQUE DOMUM] eleganter Lactantius in aureo libello de mortibus persecutorum, cap. 9. Exinde insolentissime agere coepit, [Maximianus] ut ex Marte se procreatum & videri & dici vellet, tanquam alterum Romulum; maluitque Romulam matrem, stupro infamare, ut ipse Diis oriundus videretur.

29. QUAE NOSTRIS OPPROBRIA VEXERIT ARMIS] in nostro secundo, inque Groni-

Conjugii obſcaeni precium Romana popoſcit
 Moenia, & addictos in ſua regna patres.
 Noxia Alexandra, dolis aptiſſima tellus,
 Et toties noſtro Memphi cruenta malo,

35 Tres

gano, eſt vexerat; quod probo, ita exigente ſenſu.

31. CONJUGIS OBſCAENI PRETIUM ROMANA POPOſCIT MOENIA] Florus L. 4. C. 2. *Haec mulier Aegyptia ab ebrio imperatore pretium libidinum Romanum imperium petiit. Et promiſit Antonius: quaſi facilius eſſet Partho Romanus.* ex hoc loco Flori nuper Andreas Dacerius, Not. in Horat. L. 1. Od. 37, collegit, emendandum eſſe in Propertio, *Conjugii obſcaeni pretium.* aptiſſime, ac veriſſime. Sed ex eoſc Flori loco id docuerat jam pridem optimus noſtri interpres Joannes Paſſerarius; atque etiam Philippus Rubenius L. 2. Elect. C. 2. Peto Albinovanus, in obit. Maecen.

Hic modo miles erat, ne poſſet femina Romanam

Dotalem ſupri turpis habere ſui.

ad eam formam Naſo loquitur l. 2. Metam.

Sideraque in coelo ſupri mercede recepta

Pellite: ne puro tingatur in aquore pellex.

& Epist. Oenonae:

Nec pretium ſupri gemmas aurumve popoſci. & Juſtinus L. 1. C. 7. *brevi poſt tempore caedes Candauli nuptiarum pretium fuit.* recte autem noſter obſcaenum conjugium vocat: nam conjugii nomine culpam praetexebat Antonius in Epistola ad Auguſtum, cujus nobis particulam Suetonius ſervavit C. 69. *Quid te miravit? quod reginam in eo? uxor mea eſt.* urebat id nomen populum Romanum haud leviter. & vel unus Maro dixerit, Aen. L. 8.

Hinc ope barbarica variisque Antonius armis Victor ab Aurorae populis, Et litore rubro Aegyptium, viresque Orientis, Et ultima ſecum Baetra vehit; ſequiturque (neſas) Aegyptia conjunx.

nimirum matrimonium perere e gente devicta, foedum antiquis viſum atque indecorum. & notarunt in Alexandro Macedones ſui. Juſtinus L. 12. C. 10. *Filiam poſt haec Darii regis, Siatiram, in matrimonium recepit: ſed Et optimatibus Macedonum lectas ex omnibus gentibus nobiliſſimas virgines tradidit, ut communi facto crimen regis levaretur.* nota-

vit & in L. Piſone Tullius orat. poſt reditum in ſenatu C. 7. *is me quidem minime, cognoram enim propter Piſonum affinitatem, quamquam longe hinc contagio materna tranſalpini ſanguinis abſtuliffet, ſed vos populumque Romanum rugis ſupercilioque decepit.*

33. NOXIA ALEXANDRINA] omnes editiones inſedit hic error: in libris eſt *Alexandria*, Paſſeratio jam monitum. Et autem Graecorum nunc in I vertebant Romani, nunc in E. tamen in hujus urbis nomine videntur E maluiſſe. ſic in argenteis denariis M. Aemilii Lepidi, apud Steph. Vin. Piſghium, ab uno latere eſt urbis Alexandrinae facies, cum corona murali turrita, cui ſubſcriptum ALEXANDREA. ſic in lapide Neapolitano, apud Gruterum CCCLXXVI. 3.

PROCVR. LYDI. FAMIL

GLAD. CAESARIS. ALEXANDRAE. AD EGYPTVM.

item in altero DXXV. 2.

T. AVFIDIO. T. F. AN. BALBO

FR. SUO. TR. MIL

ALEXANDRE. AD. AEGYPT

LEG. XXII. AN. XVIII.

in optimis illis membranis Horatii, quae ſunt penes principem in his literis virum, Jo. Geor. Graevium, *Alexandrea* legitur, L. 4. Od. 14. quam ſcriptionem eſſe veterem, locuples teſtis eſt Prifcianus L. 2. monens tamen, in nominibus urbium talibus variare auctores. quamquam Servius pro E regulam quaſi perpetuam ſancit, ad L. 11. Aen. 7. 257. *omnia quae apud Graecos Ei diphthongum habent, apud Latinos in E productum convertuntur.* *Kolſepia, Cythera: Aſſis, Aeneas: Mada, Meda.* porro Alexandriam cur peculiari titulo *noxiam* vocaverit noſter, optime tibi exponet imperator idem & ſcriptor optimus Julius Caefar L. 3. Bel. Civ. C. 110. cui addere potes commentarium A. Hirri de bello Alexandrino, paſſum quidem, tamen vel praecipue C. 24.

35. TRES

- 35 Tres ubi Pompejo detraxit arena triumphos.
Tollet nulla dies hanc tibi, Roma, notam.
Iffent Phlegraco melius tibi funera campo;
Vel tua si focero colla daturus eras.
Scilicet incesti meretrix regina Canopi,
40 Una Philippeo sanguine inusta nota,
Ausa Jovi nostro latrantem opponere Anubin,
Et Tiberim Nili cogere ferre minas;
Romanamque tubam crepitanti pellere fistro,
Baridos & contis rostra Liburna sequi;

45 Foe-

35. TRES UBI POMPEIO DETRAXIT ARENA TRIUMPHOS] signanter Vellejus L. 2. C. 40. Hujus viri fastigium tantis auctibus fortuna extulit, ut primum ex Africa, iterum ex Europa, tertio ex Asia triumpharet: & quot partes terrarum orbis sunt, totidem faceret monumenta victoriae suae.

40. UNA PHILIPPEO SANGUINE ADUSTA NOTA] bene repositum est a Scaligero inusta, etiam si libris invitis. neque Passeratium hic audio; Maronem potius L. 3. Georg.

Continuoque notas & nomina gentis inurunt. & Paterculum L. 2. C. 64. Haec sunt tempora, quibus M. Tullius continuis aditionibus aeternas Antonii memoriae inisset notas. ipsumque illum Tullium Orat. pro Cluent. C. 46. qui pretio adductus eripuerit patriam, fortunas, liberos civi innocenti, is censoriae severitatis nota non inureret? Caecil. 1. C. 6. Quae nota domesticae turpitudinis non inusta vitae tuae est? quod privatarum rerum dedecus non haeret infamiae? pro P. Sulla C. 31. Neque enim nunc propulsandae calamitatis suae causa supplex ad vos, iudices, confugit: sed ne qua generi ac nomini suo nota nefariae turpitudinis inuratur.

41. AUSA JOVI NOSTRO LATRANTEM OPONERE ANUBIN] pulcre Minucius Felix, disertissimus scriptor: Isis perditum filium, cum Cynocephalo suo & calvis sacerdotibus luget, plangit, inquit: & Isiaci miseri caedunt pectora, & dolorem infelicissimae matris imitantur: mox invento parvulo gaudet Isis, exsultant sacerdotes, Cynocephalus inventor gloriatur: nec desunt annis omnibus vel perdere quod inveniant, vel invenire quod perdunt. Gallus Confessor Serm. C. 5. ubi loquitur de transitu maris rubri: Quod cernentes culto-

res simiarum, & caniformis Anubis, Neptunum jam supervacue placandum sibi putabant, sic undis in partes divisit. notabis ibi supervacue poni pro extra ordinem: more istorum temporum. Anubis cum canino capite omnique apparatu mystico exhibetur apud Janum Jacobum Boissardum Parte 6. Ant. Rom. p. 78. ex pulcherrimo marmore in hortis Julii tertii P.M.

44. BARIDOS ET CONTIS ROSTRA LIBURNA SEQUI] non satis convenit inter eruditos, quae & quales fuerint Barides. ex Herodoti Euterpe, sive L. 2. C. 6. colligas, fuisse quidem magnorum ponderum capaces, sed Nilo dumtaxat arando idoneas. Neque vero abire alio videtur noster, dum Anubin Jovi Romano comparatum insectatur, & conopeum in saxo Tarpejo tendendum, fistrumque Isiacum velut tubam imbellium cunichorum, tam mordaciter irridet. extenuata omnia, ad infamandam Antonii memoriam. At res ipsa longe aliter se habuit, prodente L. An. Floro L. 4. C. 11. Nobis quadringentae amplius naves; ducentae non minus hostium: sed numerum magnitudo pensabat. Quippe a senis in novenos remorum ordinibus: ad hoc turribus, atque tabularis alleventae, castellarum & urbium specie, non sine gemitu maris & labore ventorum ferebantur. non igitur poterant contis propelli, quod noster invidiose admodum finxit. de Liburnis consulendus P. Victorius L. 10. Var. Lect. C. 9. & Lambinus ac Torrentius, nobiles illi Horatii interpretes, ad L. 1. Od. 37. & ad Epod. 1. interim monendus es, minus bene apud Victorium nostra Liburna legi, vitio opinor typhothetarum. nam omnes libri scripi claris literis exhibent rostra.

46. JURA

- 45 Foedaque Tarpeio conopea tendere faxo,
 Jura dare & statuas inter & arma Mari.
 Quid nunc Tarquiniū fractas juvat esse secures,
 Nomine quem simili vita superba notat,
 Si mulier patiēda fuit? cape, Roma, triumphum,
 50 Et longam Augusto salva precare diem.
 Fugisti tamen in timidi vaga flumina Nili:
 Accepere tuae Romula vincla manus.

Bra-

46. JURA DARE STATUAS] excidit vocula & ; legendumque, *Jura dare & statuas.* quod quanto sit alacrius ac vividius, nemo non intelligit. frustra Orbilius aliquis mihi objiciet posteriorem in *dare* produci propter duas sequentes consonas, idque magno exemplorum numero probatum ibit, confusis diversissimarum aetatum auctoritatibus. Non tam veterum deliciaebantur Augustaei temporis poetae. Tu qui aliter censes,

Nolo irascaris, libere si dixerō:

Phoebo est irato natus, qui est similis tibi.

48. NOMINE QUEM SIMILI VITA SUPERBA VOCAT] omnes libri habent *notat*, quod rectum est, & jam aliis monitum plus semel. signanter Florus L. 1. C. 7. *Postremum omnium fuit regum Tarquinius, cui cognomen Superbo ex moribus datum.* & paullo post: *ipse in Senatum caedibus, in omnes superbia, quae crudelitate gravior est bonis, grassatus, quum saevitiam jam domi fatigasset, tandem in hostes conversus est.* Pacatus Paneg. C. 20: *ipsum illum Tarquinium execratione postrema hoc damnaverunt maledicto, & hominem libidine praecipitem, avaritia caecum, immanem crudelitate, furore recordem, vocaverunt Superbum, & putaverunt sufficere convicium.* erat sane convicium, & quidem validum atque efficax: tamen rō notat apud nostrum simpliciter capiendum est pro nominat, vel pro designat. Ovidius L. 1. Factor.

*Africa victorem de se vocat: alter Isauras,
 Aut Crenum domitas testificatur opes.*

Hunc Numidae faciunt, illum Messana superbum:

Ille Numantina traxit ab urbe notam.

& L. 2.

Forfitan & quaeras, cur sit locus ille Luperca;

Quaerere diem tali nomine caussa notet.

Lucanus L. 5. de Caesare victore:

Addidit & fides aequis, & nomen inane Imperii rapiens, signavit tempora digna Moesta nota. nam quo melius Pharsalicus annus

Consule notus erit?

50. LONGAM AUGUSTO SALVA PRECARE DIEM] in quibusdam libris est *longum*, quod eodem tendit: tamen poetae *diem* fere notant genere sequiore. cujus rei exempla nihil attingit coacervare.

51. TIMIDI VAGA FLUMINA NILI] pars librorum praeferunt *timidi*; quod interpretum non nulli retulerunt ad Nili inundationem; alii ad veterem Aegyptiorum superbiam. quid facias istis hominibus, si malunt sequi ductum futilis alicujus librarii, quam bonam mentem ipsius poetae? qui recte Nilum vocavit *timidum*, i. e. fractum & confertatum post decretoriam cladem apud promontorium Actium. in eadem re *trepida Nili ostia* dixit divinus poeta L. 6. Aen. ubi de Caesare Augusto:

*Hujus in adventum jam nunc & Caspia regna Responis horrent divum, & Maeotia tellus,
 Et septem gemini turbant trepida ostia Nili.*

clarius etiam L. 8.

Contra autem magno moerentem corpore Nilum,

Pandentemque sinus, & tota veste vocantem Caeruleum in gremium latebrosaque flumina victos.

idem emendum in eadem voce Statium foedabat olim L. 5. Theb. v. 676.

faxo omnis fabula Lemni,

Et pater, & timidae generis mendacia sacri Exciderint.

& L. 1. Achill. v. 155.

ipsi mihi saepe queruntur

Centauri raptasque domos, abstractaque coram

Ar.

Brachia spectavi sacris admorsa colubris:
 Et trahere occultum membra soporis iter.
 55 Non haec, Roma, fuit tanto tibi cive verenda,
 Nec ducis assiduo lingua sepulta mero.

Septem

*Armenta, & campis semet fluvisque fugari.
 Insidias, & bella parant, tumidique minantur.*

nunc utrumque sublatum Barthii sagacitate.

53. BRACHIA SPECTAVI SACRIS ADMORSA COLUBRIS] talem Cleopatrae effigiem in triumpho traduxit Augustus. eleganter Papi-
 nius L. 3. Silv. 2.

*Duc & ad Aemathios manes, ubi belligerurbis
 Conditor Hyblaeo perfusus nectare durat:
 Anguiferamque domum, blando qua mersa
 veneno*

Actias Ausonias fugit Cleopatra catenas.
 interin non satis constat de certo Cleopatrae exitu; veneno periisse constat. memorabile est quod refert Dio, acu comatoria veneno infecta, quod ejus fuerit naturae, ut, sanguine tacto, ilico hominem sine ullo dolore perimeret, sibi brachia pupugisse. quam opinionem secutus est Vir & genere, & literis, & rebus fortiter gestis nobilissimus Janus Douza L. 2. Salinar. Epigr. 13.

--- fidae clam servitio usa ministras

Saucia crinali brachia punxit acu.

Sed quae somnifero fuerat medicata veneno.

Hinc trahere occultum membra soporis iter.
 altera illa receptor de aspidē sententia placuit duobus illustribus inter Italos poetis, Balthasari Castilioni, & Augustino Favorito: quorum utriusque CLEOPATRAM, me indice, non invitus leget, quisquis Romanas Musas merito honore dignatur.

54. ET TRAHERE OCCULTUM MEMBRA SOPORIS ITER] pulcherrima imago rei functae. soporem vocat venenum illud aspidis somniferum, quo oculis viis per venas meante sic quasi somno soluta est regina. ita & medicamenta soporifera vocant optimi scriptores. Corn. Nepos Dion. C. 2. quo ille commotus, ne agendi cum eo esset Dionē potestas, patri soporem medicos dare coegit. Hoc aeger sumo, ut somno sapius diem obiit supremum. Seneca Epist. 83. licet colligas, nec veneno potō moriturum, nec sopore sumo dormiturum. & L. 5. de Benef. C. 13. ita & qui veri beneficii specie sefellit, tam ingratus est, quam

veneficus, qui soporem, cum venenum crederet, misit. M. Fabius Declam. 246. Veneficam dico, quae soporem dedit. unde tibi in hos usus venena?

55. NON HAEC, ROMA, FUIT TANTO TIBI CIVE VERENDA,
 DIXIT ET ASSIDUO LINGUA SEPULTA MERO.]

interpretes tantum non omnes putant haec fuisse verba Antonii semper ebrii, Non est, o Roma, quare timeas tibi ab Cleopatra, dum quidem tantus civis superest. Atque iste tantus civis quibusdam est Antonius ipse; quibusdam Augustus. Sed quo tandem modo Antonius ita senserit & locutus fuerit de Augusto? ultra historiam sapient, qui sic censent. Tu cum Passeratio, & virorum maximo Daniele Heinsio, in minore versu reponē, *Nec ducis assiduo lingua sepulta mero.* Jam omnia habes plana. verba sunt ipsius Propertii, Neque tibi Cleopatra, o Roma, neque ebrius imperator Antonius timendi erant, incolumi Octaviano Augusto, tanto cive. Noli autem mirari, cur Augustum noster civem vocet. nihil gratius apud Romanas aures, nihil popularius. Vellejus L. 2. C. 99. Tribunitias potestatis consortione acquatus Augusto, [Tiberius] civium post unum eminentissimus. & L. 2. C. 40. ubi describit reditum Pompeji in Italiam: plerique non sine exercitu venturum in urbem, adfirmabant, & libertati publicae staturum arbitrio suo modum. Quo magis hoc homines timuerant, eo gratior civilis tanti imperatoris reditus. omni quippe Brundisii dimisso exercitu, nihil praeter nomen imperatoris retinens, cum privato comitatu in urbem rediit: de eodem Pompejo Cicero orat. de haruf. respons. C. 18. homines tibi arma alii in me, alii post in illum invocatum civem dederunt. quinimo Julium ipsum Caesarem Antonius in illa sua miserabili, ut Tullius loquitur, laudatione civem vocabat. L. 14. ad Attic. epist. II. cum equidem concionem lego, de tanto viro, de clarissimo civi, ferre non queo. ab his exemplis Claudianus in sextum Conf. Honorii:

M m

Haec

Septem urbs alta jugis; toto quae praesidet orbi,
Femineas timuit territa Marte minas.

Nunc ubi Scipiadae classes? ubi signa Camilli?

60 Et modo Pompeja Bosphora capta manu?

7011012 Hannibalis spolia? & victi monumenta Siphacis?

Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes?

Cur-

Haec sibi cura senum, maturaque comprobataetas:

Idque inter veteris speciem, praesentis & aulae
Judicat, hunc civem, dominos venisse priores.
Justinus L. 13. C. 1. Contra Macedones versa
vice, non ut civem, ac tantae majestatis re-
gem, verum ut hostem amissum, gaudebant. ci-
vis autem appellari Antonius neque poterat,
nec volebat: quippe cui, referente Floro,
L. 4. C. 51, aureum in manu baculum; ad
latus acinaces; purpurea vestis ingentibus obstri-
cta gemmis; diadema, adoratio, ut regina rex
ipse frueretur. talis & omnium hominum sa-
cerimus Caligula. Suetonius C. 49. Edixit
& revertenti se, sed iis tantum qui optarent, equo-
stri ordini; & populo, man se neque civem,
neque principem senatus amplius fore. ubi &
haec congeruntur ejusdem monstri, C. 52,
fuisse vestitus, calceatusque, & cetero habitu,
neque patrio, neque civili. plane ut novum a-
gnoseas Antonium: noster porro satis mor-
daciter dicitis linguam exagitat, quasi qui tan-
tum minis inanibus & poculis plenis bellum
faceret populo Romano. sane & Cicero,
prius quam eo ventum foret, epularum mas-
gis rationem habere, quam quidquam mali co-
gitare, arbitrabatur L. 14. ad Attic. epist. 3.

57. TOTO QUAE PRAESIDET ORBI] ita
membranae, non recte. vide Not. ad L. 1. Eleg.
20. v. 35.

58. FEMINEAS TIMUIT TERRITA MARTE
MINAS] quod erat indignissimum ferocia ac vir-
tute populi Romani, gentium omnium dor-
mitoris, hunc noster colorem duxit de suo
Cicrone, orat. pro M. Fontejo C. 11. ta-
men esset vobis magnopere providendum, ne quos
ita affluos a vestris patribus majoribusque acce-
pissetis, ut conveniendi essent, eos pertimuisse,
& eorum minis & timore commoti esse viden-
tissimi.

59. NUNC UBI SCIPIADAE] huc revocandi
erant hi duo versus, qui valde alieno loco
legebantur. Poeta insectatur Romanorum in-
ertiam, qui imbellem mulierem expaverint,

immemores avitae virtutis, & tot victoria-
rum de hostibus formidolosissimis reportata-
rum. eo spectant sequentia exempla. de tra-
jectione etiam Passeratus monuerat. est au-
tem valde patheticum istud, Nunc ubi Sci-
piadae classes? ubi signa Camilli? & quae ad-
duntur deinceps. non aliter ac si omnino eva-
nuerint clarissima fortissimorum virorum fa-
cinora, & sint nusquam. pari affectu signa-
tus est lapis apud Gruterum LXXIII. 8. quem
cur ille spurium quid respere pronunciet,
ego, qui stupor meus est, non satis adse-
quor.

FORTUNAE

AUG

OMNIPOTENT

VBI. ERAS

RHAMNV

SIA

VBI. ERAS

QUANTVM. ABFVIT

NE. ROMA. LVGERET

SED. VIVIT. TRAIANVS

VE. TIBI. DECEBALE

MILSI. LEG. VI. ET. XIII. G.

DEVOTIS. CAPITIBVS

61. VICTI MONUMENTA SIPHACIS] me-
diam in nomine hujus regis pariter exten-
dunt Ovidius, Juvenalis, Silius. quare est
quod miretis, corripit post exempla tanto-
rum nominum a Claudio, lib. de bello
Gildonio:

Compulsum dirum Siphacem, fractumque Me-
tello

Traximus immanem Marii sub vincula Ju-
gertham.

velim te videre considerantissimi Barthii ad
cum locum Notam. putat enim legendum
dirum Hannibalem, ita poscente Historia, & sa-
ne vix est credibile, poetam nobilissimum tan-
ta socordia profodiam neglexisse. quod soli li-
cet Jacobo Gronovio.

Curtius expletis statuit monumenta lacunis:

Admisso Decius praelia rupit equo.

65 Coclitis abscissos testatur semita pontes.

Est cui cognomen corvus habere dedit.

Haec Dii condiderunt, haec Dii quoque moenia servant:

Vix timeat salvo Caesare Roma Joyem.

Leucadius versas acies memorabit Apollo.

70 Tantum operis belli sustulit una dies.

At tu sive petes portus, seu, navita, linques;

Caesaris in tuto sis memor Ionio.

63. CURTIUS EXPLETIS] Minucius Felix: Testis ludorum offensi Jovis de somnio plebeji hominis iteratio: Et Deciorum devotio rata. Testis Et Curtius, qui equitis sui vel mole vel onere hiatum profundae voraginis coaequavit. Plinius L. 15. C. 18. eadem [heus] fortuito saturo viri in medio foro, qua fiducia imperii fundamenta ostento fatali Curtius maximis bonis, hoc est virtute, ac pietate, ac morte praedara expleverat.

64. AT DECIVS MISSO PRAELIA RUPIT EQUO] Scaliger legebat, Admisso Decius, ex inversis ac praepostere positus vocibus, optime. Cicero L. 2. de Finib. C. 19. Num etiam P. Decius, princeps in ea familia consulatus, cum se devoveret, Et equo admisso in mediam aciem Latinorum irruerat, aliquid de voluptatibus suis cogitabat? Grueterus autem, L. 7. Suspice. C. 11, tentabat, Ad Decius misso, ut sit tmesis, & voces dispescantur. non audio: neque placent hae tmeses.

66. ET CUI COGNOMEN] mendum leve, levi quoque opera tollendum. scripserat poeta, Est cui cognomen, tamquam in re praesente. nihil verius. Suetonius Aug. C. 31. Proximum a Diis immortalibus honorem memoriae ducum praestitit, qui imperium populi R. ex minimo maximum reddidissent. itaque Et opera eiusque, manentibus titulis, restituit: Et status omnium triumphali effigie in utraque Fori sui porticu dedicavit. inter eas non incelebris M. Valerii Corvini. Gellius L. 9. C. 11. Statuam Corvino isti Divus Augustus in Foro suo statuendam curavit. in ejus statucae capite corvi simulacrum est, rei pignaeque, quam diximus, monumentum.

72. CAESARIS IN TOTO SIS MEMOR IONIO] Petrus Francius, vir & literatum & utriusque eloquentiae laude florentissimus,

felici conjectura in tuto reponēbat. nihil certius, sane hoc de se ipse praedicat Augustus, in Breviario rerum a se gestarum: MARE PACAVI A PRAEDONIBVS. Vellejus L. 2. C. 126. Diffusa in Orientis Occidentisque tractus, Et quidquid meridiano aut septentrione fuitur, pax Augusta per omnes terrarum orbis angulos a latrociniorum metu servat immunēs. Suetonius Aug. C. 98. Pucolanum simon praeterveherenti vectores nauticae de nave Alexandrina, quae tantum quod appulerat, candidati, coronatique, Et cura libantes, fausta omnia, Et eximias laudes congeserant; per illum, se vivere, per illum navigare, libertate atque fortunis per illum frui. multoties peccatum fuit in vocibus his tutum ac tutum. Corn. Nepos Themist. C. 2, primum Corcyraeos fregit, deinde maritimos praedones confectando mare tutum reddidit. Ovidius Epist. Deianirae. Se tibi pax terrae, tibi se iura aequora debent.

Cicero Accus. 5. in Verr. C. 1. provinciam Siciliam virtute ejus Et vigilantia singulari, dubiis formidolosisque temporibus, a fugitivis atque a belli periculis tutam esse servatam. Phaedrus L. 2. Carm. 4.

Hunc quoque timore postquam complevit locum,

Dolosa tuto condidit sese cavo.

Valerius Flaccus L. 1.

Tempus adest, age, rumpe moras: dumque aequore tuto

Curvamus, incertus si nubila duxerit aether, Jam nunc mite metus, fidens superisque mihi que.

Florus L. 1. C. 17. ille per noctem pastorio habitu speculatur omnia: reserit intum iter. in singulis istis locis turbatum erat: nunc autem recte habent beneficium virorum doctorum.

X.

Postume, plorantem potuisti linquere Gallam?
Miles & Augusti fortia signa sequi?

Tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi,
Ne faceres Galla multa rogante tua?

5 Si fas est, omnes pariter pereatis, avari;
Et quisquis fido praetulit arma toro.

Tu tamen injecta tectus, vesane, lacerna
Potabis galea fessus Araxis aquam.

Illa quidem interea fama tabescet inani,

10 Haec tua ne virtus fiat amara tibi.

Neve tua Medae laetentur caede sagittae,
Ferreus armato neu cataphractus equo.

Neve

3. SPOLIATI GLORIA PARTHI] id bellum dumtaxat incogitatum est Parthis: nam ii Armeniam vindicanti Augusto ultro cesserunt, ac signa militaria M. Crasso & M. Antonio adempta, poscenti reddiderunt. igitur spoliati positum intelligemus pro spoliandi. qua de re aliquid dictum est supra ad L. 2. Eleg. 10.

8. POTABIS GALEA FESSUS ARAXIS AQUAM] morem eum castrensem venustissime ad Liberum patrem transtulit insignis poeta Peto Albinovanus:

*Bacche, coloratos postquam devicimus Indos,
Potasti galea dulce subante merum.*

10. HAEC TUA NE VIRTUS FIAT AMARA TIBI] sibi, malebat P. Francius; quae & Livineji mens fuit, locum adducentis ex Epipli. Herus Ovidianae:

*sic tu temerarius esto,
Ne miserae virtus sit tua stenda mihi.*

12. FERREUS ARMATO NEU CATAPHRACTUS EQUO] errant, qui aërato reponunt: nam quomodo equites illi ferro sint contexti, equi autem aere, quum contra stet veterum scriptorum fides? Servius ad L. 2. Aen. v. 770. *Cataphracti equites dicuntur, qui & ipsi ferro muniti sunt, & equos similiter munitos habent: de quibus Sallustius, Equis paria operimenta erant, quae linteo ferreis laminis in modum plumae annexerant. & ipse Crispus Histor. L. 4. Qui praegrediebantur equites ca-*

taphracti ferrea omni specie. Justinus L. 41. C. 2. de Parthis: Munimentum ipsis equisque loricae plumatae sunt, quae utrumque toto corpore tegunt. Claudianus L. 2. in Rufinum:

*Hinc alii saevum cristato vertice nuant,
Et tremulos humeris gaudent vibrare colores,
Quos operit formatque chalybs. conjuncta per
artem*

*Flexilis inductis animatur lamina membris,
Horribilis visu. credas simulacra moveri
Ferrea, cognatoque viros spirare metallo.
Par vestitus equis. terrata fronte minantur,
Ferratosque levant securi vulneris armos!*

Valerius Flaccus L. 6.

saevior, ecco, juvenus

Sarmaticae coëre manus, fremitusque virorum

Semiferi: riget his molli lorica catena;

Id quoque tegmen equis.

accedat praeclarus superiorum temporum poeta, Janus Pannonius, Quinquecentescensis Episcopus, meliorem virum sorte ac fato dignissimus, Eleg. 10.

Nec nisi duratum Lambro thoraca volebam,

Nec nisi ferrato ferreus ire sero.

ipse nos ductus literarum veram lectionem docet, quae est armato, proprium his talibus equis vocabulum. Auctor libri de Rebus Bellicis, in Balista quadriroti: *Subiecta rotarum quatuor facilitas, duobus subiectis armatis equis ad usus hanc bellicos trahit. idem ille scriptor*

- Neve aliquid de te flendum referatur in urna.
 Sic redeunt, illis qui cecidere locis.
 15 Ter quater in casta felix, o Postume, Galla:
 Moribus his alia conjuge dignus eras.
 Quid faciet nullo munita puella timore,
 Quum sis luxuriae norma magistra tuae?
 Sed securus eas. Gallam non munera vincent,
 20 Duritiaequae tuae non erit illa memor.
 Nam quocumque die salvum te fata remittent,
 Pendebit collo Galla pudica tuo.
 Postumus alter erit miranda conjuge Ulyxes.
 Non illi longae tot nocuere morae:
 25 Castra decem annorum, & Ciconum mons, Ismara, Calpe,
 Exustaeque tuae mox, Polypheme, genae.
 Et Circae fraudes, Iotosque, herbaeque tenaces,
 Scyllaque, & alternas scissa Charybdis aquas.
 Lampetis Ithacis verubus mugisse juvencos;
 30 (Paverat hos Phoebos filia Lampetie).

Et

scriptor equos istos munitos vocat, in Curridrepano: Huiusmodi pugnacis vehiculi genus, quod armis praeter morem videtur instructum, reperit Parthicae pugnae necessitas: sed hoc singulis bene munitis inveci equis duo viri, vestitu & armis ferro diligenter muniti, citato cursu in pugnam rapiunt. pariter & noster L. 4. Eleg. 3.

Te modo munito Sericus hostis equo.

13. NEVE ALIQUID DE TE FLENDUM REFERATUR IN URNA] summa haec votorum peregre morientibus. Polynices apud Statium L. 11. Theb.

Jamque vale conjux, dulcesque valete Myccenae.

At tu care socer, (nec enim omnis culpa malorum)

Me penes, & Superi mecum Parcaeque nocentes)

Sis lenis cineri, meque haec post praelia raptum

Alitibus fratrique regas, urnaque reponies.

L. Septimius L. 4. C. 8. ita collectos suos quisque igni cremant, & more patrio sepeliunt; seorsum ab ceteris cremato Memnone: cujus reli-

quias urna conditas per necessarios regis remittere in patriam solam. & C. 18. Igitur postquam fuis hostibus ad naves revertere Graeci, ex consilii sententia, Eurypyli cremata ossa, atque urna condita permittunt, scilicet memores beneficiorum atque amicitias.

21. SANUM TE FATA REMITTENT] salvum nostri libri; Groninganus; & Vaticanus Livineji cum Borrichiano. recte. ita infra L. 4. Eleg. 3.

Armaque quam tuleris portae votiva Capenae, Subscribam, Salvo grata puella viro.

Cicero L. 5. ad Attic. Epist. 21. Te in Epirum salvum venisse, & ut scribis, ex sententia navigasse, vehementer gaudeo. Terentius Hecyr. Act. 3. Sc. 2. gaudeo venisse salvum. salvane Philumena est? ibidem Sc. 5. bene factum te advenisse Pamphile, Atque adeo quod maximum est, salvum, atque validum. Phorm. Act. 4. Sc. 1. set venisse eas Salvas audivit ex nauia, qui eas venerat. Cicero Accus. 5. in Verr. C. 58. quem non ille summo studio salvum incolu- memque servavit? in talibus formulis numquam dicebant sanum; estque ea vox idiomaticum recentiorum, hac quidem notione.

Mm 3

31. Et

Et thalamum Aeacae flentis fugisse puellae,
 Totque hiemis noctes, totque nataffe dies.
 Nigrantefque domos animarum intrasse silentium;
 Sirenum furdo remige adisse latus.

35 Et veteres arcus leto renovasse procorum,
 Errorisque sui sic statuisse modum.
 Nec frustra: quia casta domi perfederat uxor.
 Vincet Penelopes Aelia Galla fidem.

31. ET THALAMUM AEACAE FLENTIS LI-
 QUISSE PUELLAE] ajunt *Aeacam* puellam esse
 Circeam, de qua jam dictum; hic vero agi
 de Calypso; itaque videri Propertium hu-
 mani aliquid passum fuisse. At Propertius eos
 sequitur, qui *Aeacem* Calypso fratrem faci-
 unt, & ambos Sole progenitos dicunt. No-
 li committere quin legas notata viro longe
 eruditissimo Ferdinando Nonio (a patria vulgo
Pintianum vocant) ad ista Pomp. Melae
 L. 2. C. 7, *Circeam Siciliam in Siculo freto est*
Aeace, quam Calypso habitasse dicitur.

34. SIRENUM SURDO REMIGÈ ADISSE LA-
 CUS] nonnihil languet rē lacus. rectius latus
 reponas, quod oram notat scriptoribus Ro-
 manis. Virgilius L. 3. Aen.

venit medio vi pontus, & undis
Hesperium Siculo latus abscondit, arvaque &
urbis

Litore diductas angusto interluit aestus.

Dextrum Scylla latus, laevum implacata Cha-
rybdis

Obsidet.

& L. 8.

Insula Sicannum juxta latus Aeoliamque
Brigitur Liparen fumantibus ardua saxis.

Ovidius L. 13. Meram.

Scylla latus dextrum, laevum irrequieta Cha-
rybdis

Infestant.

Papinius L. 12. Theb.

Qualis ab Aetnaeis accensa lampade saxis
Orba Ceres magnae variabat imagine flam-
mae

Ausonium Seculumque latus.

Claudianus in Prob. & Olyb. Conf.

sic nobis Scythicus famuletur Araxes,
Sic Rhenus per urumque latus.

Rutilius Itiner. L. 1.

Assurgit ponti medio circumflua Gorgon,
inter Pefanum Cyrenaicumque latus.

Solinus C. 56. de Taprobane insula: *latus*
ejus mare alluit percircidi colore fruticosum, ita
ut jubae arborum plerumque gubernaculis atte-
rantur. sane apud Pelorum sedes suas habuif-
se dicuntur Sirenes, ubi non facile possis
tibi lacum praefigurare. hoc vero latus Sici-
liae Ulyxes furdo remige praetervectus est.
 hunc totum nostri locum pulcherrimis versibus quasi certabundus exulit facundissimus
 Claudianus, in Laude Serenae Reginae:

Anne aliud toto molitur carminis actu

Maeonii mens alta senis? quod stagna Chary-
bdis

Arnavit, quod Scylla canes, quod pocula
Circe;

Antiphatæ vitata fames, surdoque carina

Remige Sirenum cantus transvecta tenaces;

Lumine fraudatus Cyclops, consentia Calypso;

Penelopae decus est: atque uni tanta paratur

Scena pudicitiae. terrae pelagique labores,

Et totidem saevi bellis, quot fluctibus, anni

Conjugii docuere fidem.

35. ET VETERES ARCUS LETO RENOVAS-
 SE PROCORUM] in quatuor libris est revocaf-
 se: quod quum idem significare possit cum
 renovasse, (Palleratius jam pridem monuit
 ad L. 1. Eleg. 15. v. 25.) tamen propter epi-
 theton veteres non videtur admittendum.

38. VINCIT PENELOPES LAELIA GALLA
 FIDEM] Gul. Canterus malebat *Vincet*, quod
 & ego malo, ita exigente sensu, porro *Aelia*
 scribendum, pro *Laelia*, dudum est quod
 monuerunt Palleratius, Livinejus, ac Gu-
 lielmus Quæst. in Plauti Pseudol. C. 6. vi-
 de si ad rem nostram faciat Plinius L. 6. C.
 28. *Romana arma solus in eam terram adhuc*
intulit Aelius Gallus ex equestri ordine. nam C.
Caesar Augusti filius prospexit tantum Arabiam.
Gallus oppida diruit non nominata ab auctoribus,
qui ante scripserunt.

XI.

Q Uaeritis unde avidis nox sit preciosa puellis,
 Et Venere exhaustae damna querantur opes?
 Certa quidem tantis caussa & manifesta ruinis:
 Luxuriae nimium libera facta via est.
 5 Inda cavis aurum mittit formica metallis;
 Et venit e rubro concha Erycina salo.
 Et Tyros ostrinos praebet Cadmea colores,
 Cinnamon & multi pastor odoris Arabs.
 Haec etiam clausas expugnant arma pudicas,
 10 Quaeque terunt fastus, Icarioni, tuos.

Ma-

3. CERTA QUIDEM TANTIS CAUSSA EST MANIFESTA RUINIS] Et habent meliores membranae, non est. caussa certa & manifesta tantis ruinis est luxuria nimis libera.

4. LUXURIAE NIMIUM LIBERA FACTA VIA EST] luxuria nimis libere grassatur, nemine prohibente. libera via, ut Horatii liberum iter in Carm. Saecul.

Cui per ardentem sine fraude Trojam

Castus Aeneas patriae superstitis

Liberum munivit iter.

in Groningano est lubrica. male, & contra mentem poetae. alium enim sensum habent ista L. 4. Eleg. 4.

Lubrica tota via est, Et perfida.

6. ET VENT E RUBRO CONCHA ERYCINA SALO] est quidam epithetorum abusus etiam apud probatissimos poetas. Venerem e mari enatam ajunt concha marina ad Cypri litus delatam: inde conchas Veneris tacras. eandem Venerem ex Buta filium Erycem suscepisse fama est, eumque Erycem apud Siciliae Drepanum matri templum extruxisse in monte sibi cognomine, titulo Veneris Erycinae. vides quam parum apte maris rubri conchae margaritiferae dicantur Erycinae. Sibylla Cumana recte Apollinea vates dici potest, quia non nisi Apollinis spiritu plena vaticinabatur, atque oracula fundebat. tamen Virgilio aliter visum est, L. 6. Aen.

Quae contra breviter fata est Amphrysia vates.

Apollo ab irato Jove relegatus, apud The-

saliae fluvium Amphrysium Admeti regis armenta pavit. hinc vates Amphrysia tantum dum valet atque Apollinea. certe hac ratione poterat & Patarae dici, & Grynae, & Actia, & Palatina, & Delphica, & Claria, & Leucadia, &c. quibus omnibus in locis clarissima est Apollinis memoria. paria fere sunt quae de pastoribus Libyae tradit L. 3. Geor.

omnia secum

Armenarius Aser agit, teclumque, Laremque,

Armaque, Amyclaeumque canem, Cressamque pharetram.

& Horatius quum dixit Memphim caventem Sithonia nive, rem dixit non miram: multo majus mirum foret, si nix Thracia caderet in Aegypto. quae a locis ducuntur epitheta, non recte aliis locis adplicantur: & commode Servio grammatico longe petita nominantur. tale est illud Papinii L. 7. Theb.

adhuc ripis animosus gurgis anhelis

Fulmineum cinerem, magnaeque incendia poenae

Gaudet, Et Aetnae in coelum efflare vapores. ecce, Alosus fluvius Boeotiae eructat Siculos vapores. nam nihil hic agunt, qui ad comparationem confugiunt. ea aliter erat instituenda. nostro Aurelio circumspicietur fuit Tibullus L. 2. Eleg. 4.

Hic dat avaritiae causas, Et Coa puellis

Vestis, Et e rubro lucida concha mari.

10. QUAEQVE TERUNT FASTUS, ICARIONI, TUOS] minus bene haec cepit magnus Tur.

Matrona incedit census induta nepotum,
 Et spolia opprobrii nostra per ora trahit.
 Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi:
 Aut si qua est, precio tollitur ista mora.

- 15 Felix Eois lex funeris una maritis,
 Quos Aurora suis rubra colorat equis.
 Namque ubi mortifero jacta est fax ultima lecto,
 Uxorum positis stat pia turba comis:
 Et certamen habent leti, quae viva sequatur
 20 Conjugium: pudor est, non licuisse mori.

Gau-

Turnebus L. 26. C. 33. cui tamen non insulto. nec hilo melius Gebhardus: *Munera minuant ac deterunt rigorem ac pertinaciam negandi cupidis conventoribus.* debebat dicere, Munera corrumpunt pudicissimas quoque matronas, & quidem tales quae castitatem Penelopes despiciatui habent prae sua, ac pedibus quasi conculcant. notum illud Diogenis, *calco Platonis fastum.* solet noster verbis uti simplicibus loco compositorum, ita terunt hic valet obterunt, sive proterunt, i. e. vincunt, superant. Plautus Curcul. Act. 4. Sc. 4.

----- Leno minuitur mihi?

Maeaque pugnae praeliariae plurimae obrutae jacent?

solebant autem victores, ferocia quadam atque insolentia militari, victos pedibus proculcare. Virgilius L. 10.

Tum super abjectum prosto pede nixus & hasta: Pars belli haud terrenda, viri, jacet altus Oroses.

de eo more dixi quod satis esset ad L. 1. Eleg. 1. *Icariotin* esse Penelopen, nec pueri ignorant. sequitur noster eos qui castissimae matronae patrem *Icarium* vocabant, quod & Naso fecit Epist. Penel. aliis tamen *Icarus* audit; etiam nonnullis *Icadius*. Super tam varia nominis unius confusione videndus tibi est Dion. Salvagnius Comment. in Ibin N. 570. Philippus Silvius Penelopae patrem *Icariotum* vocat, dicitque ab *Icariotus* formati patronymicum *Icariotis*. & hic homo, ut scribat libros, etiam praemiis invitatur.

14. PRECIO TOLLITUR IPSA MORA] commodius legas *ista mora.* nam *poscendi & dandi*, in versu priore, qui ad munera referunt, haud quaquam faciunt cum ipso Pro-

pertio. verba sunt amoris. *ista* erat in membranis Commelini.

15. FELIX EOIS LEX FUNERIS UNA MARI-
 TIS] mirum, ex remotissima India petivisse, quod Thraces exemplum dare poterant, tanto viciniore. Mela L. 2. C. 2. *Ne feminis quidem segnis est animus. Super mortuorum virorum corpora interfici simulque sepeliri, votum eximium habent: & quia plures simul singulis nuptae sunt, cuius id sit decus, apud iudicatos magno certamine affectant. Moribus datur, estque maxime laetum, cum in hoc contenditur, vincere.* eadem fere Herodotus L. 5. C. 5.

18. UXORUM POSITIS STAT PIA TURBA COMIS] Groninganus, *Uxorum positis.* optime. nam in lectu radi ac tonderi in more solenni apud Orientis populos. Curtius L. 10. C. 5. *Persae comis suo more detonsis, in lugubri veste, cum conjugibus ac liberis, non ut victorem & modo hostem, sed ut gentis suae justissimum regem vero desiderio lugebant.* Suetonius Calig. C. 5. *Quin & barbaros ferunt, quibus intestinum, quibusque ad-versus nos bellum esset, velut in domestico communique moerore consensisse ad inducias. Regulos quosdam barbaram posuisse, & uxorum captiva rasisse, ad indicium maximi luctus. inde vetitum Judaeis, ne scilicet imitarentur Phoenicas, & gentes circum vicinas, Deuteron. C. 14. N. 1. *Filii estote Domini Dei vestri: non vos incidetis, nec facietis calvitium super mortuo. quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo: & te elegit ut sis ei in gentem peculiarem de cunctis gentibus quae sunt super terram.**

19. ET CERTAMEN HABENT LETI] *laetae* malebat Lipsius L. 2. Ant. Lect. C. 10. quod non

- Gaudent victrices, & flammae pectora praebent,
 Imponuntque suis ora perusta viris.
 Hic genus infidum nuptarum: hic nulla puella
 Nec fida Euadne, nec pia Penelope.
 25 Felix agrestum quondam pacata juvenus,
 Divitiae quorum messis, & arbor erant.
 Illis pompa fuit decussa Cydonia ramo,
 Et dare puniceis plena canistra rubis:
 Nunc violas tondere manu, nunc mista referre
 30 Lilia virgineos lucida per calathos:

Et

non valde placet. alia ratio est in Papinio L. 12. Theb.

*Saevis at interea ferro post terga revinctas
 Antigonen, viduamque Creon Adrastida leto
 Admover. ambae hilares, & morris amore
 superbae*

*Ensis intentant jugulos, regemque cruentum
 Despiciunt.*

sed, ut dixi, ratio ibi est alia, neque huc satis conveniens.

20. PUDOR EST NON LICUISSE MORI] Groninganus habet *non voluisse*: quod est contra mentem poetae. sed vicinitas literarum facit, ut credam fuisse scriptum primitus *non potuisse*. est sane ille liber expressus de bono exemplari, & in ipsis aberrationibus saepe servat vestigia verae lectionis.

21. ARDENT VICTRICES] ita omnes libri. sed Henricus Stephanus L. 5. Schediasm. C. 10, & post eum Jo. Passeratius, malebant *Gaudent victrices*. & sane potest ut olim, extrita initiali litera G, vel etiam omissa, remanserit *Audent*; quod deinde transferit in *Ardent*. videamus si id evincere possimus Tullii verbis L. 5. Tusc. Quaest. C. 27. *Mulieres vero in India, cum est cuiusvis earum vir mortuus, in certamen iudiciumque veniunt, quam plurimum ille dilexerit. plures enim singulis solent esse nuptae. Quae est victrix, ea laeta, prosequentibus suis, una cum viro in rogam imponitur: illa victa, moesta discedit. itemque Valerii Maximi L. 2. C. 6. Respiciantur Indorum feminae, quae cum more patrio complures eidem nuptae esse soleant, mortuo marito, in certamen iudiciumque veniunt, quam ex iis maxime dilexerit: victrix gaudio exsultans, deducitque a necessariis, lactum praefereens vultum,*

conjugis se flammis superjacet, & cum eo tamquam felicissima crematur: superatae cum tristitia & moerore in vita remanent. vides Valerium pendere a Cicerone, iisdem paene verbis: qui minus id nos fecerit, Ciceronis tot locis studiosus imitator? Gebhardus quidem istud gaudere multis modis vellicavit: sed non ei suum gustum haud quamquam invidemus. stat a nobis, illustri cum primis exemplo, Diodorus Siculus L. 19. ubi describit memorabilem illam concertationem inter duas uxores Cetei, eorum militum, qui ex India venerant, ducis in castris Eumenis.

27. ILLIS POMPA FUIT] ita Colbertini, & Regii. in ceteris est, *illis munus erat*. quod minus placet propter *to* erant in versu proxime praecedente. est etiam *pompa* in circo aliud, aliud *munus* in arena.

30. LILIA VIRGINEOS LUCIDA PER CALATHOS] Palmerius conjiciebat *virgineos*. non inepte. & videtur favere auctor Copae, quicumque ille fuit, certe verus & probus:

Et quae virgineo libata Achelois ab amne

Lilia vimineis attulit in calathis.

Ovidius L. 4. Fastor.

Hae implet lento calathos e vimine textos.

Junius Columella L. 10.

cano jam vimine textum

Sirpiculum ferrugineis cumulate hyacinthis.

in aliis libris, teste Passeratius, erat *virgatis*. quae vox apud Caecilium Calathis datur, Carm. de nuptiis Thetidis & Pelei:

Anre pedes autem candentis mollia lanac

Vellera virgati custodibant calathisci.

Cur autem *mutes* vulgatam? *virginei* calathi sunt puellares. harum enim est calathus. vide Mofchi Europam.

- Et portare suis vestiras frondibus uvas,
 Aut variam plumae versicoloris avem.
 His tum blanditiis furtiva per antra puellae
 Oscula filycolis emta dedere viris.
 35 Hinulei pellis totos operibat amantes,
 Altaque nativo creverat herba toro.
 Pinus & incumbens latas circumdabat umbras,
 Nec fuerat nudas poena videre deas.

Cor-

32. AUT VARIAM PLUMAE VERSICOLORIS AVEM] in tribus libris *varicoloris* legitur: in quatuor aliis *pluricoloris*. atque hoc secutae sunt editiones primae. in Beroaldina est *versicoloris*, haud dubie de membranis.

35. HINULEI PELLIS] in membranis illis Horatii Graevianis legitur L. 1. Od. 23,
Vitat inuleo me similis Glœ
 addunt Glossae: *inuleus*, *amniculus cervus*. Agracius autem legi jubet *himmuleus*. in scriptis fere est *Atque inuli pellis*. quae vox nihili multos decepit literis primulum renascentibus. multorum instar esto nobilissimus poeta Hercules Strozza:

*Addit equos, patriaque insignes arte catejas,
 Scutaque, & auratis sinuofum cornibus arcum,
 Tum gravidam telis inuli de pelle pharetram.*

37. LATAS CIRCUMDABAT UMBRAS] alii libri *laetas* habent; alii *lentas*. sed nihil est mutandum: amamus enim in arbore umbram latam, patulam, ac spatiosam. infra L. 4. Eleg. 10.

Populus & longis ornabat frondibus aedem.
 Ovidius Remed. Amor.
Quae praebet latas arbor spatiantibus umbras.
 Virgilius L. 2. Georg.

*o, qui me gelidis in vallibus Haemi
 Sifiat, & ingenti ramorum protegat umbra!*
 & L. 7. Aen.

*Aeneas, primique duces, & pulcher Iulus,
 Corpora sub ramis deponunt arboris altae.*
 talis est pinus. quam *ingentem* vocat Horatius L. 2. Od. 3.

*Quo pinus ingens, albaque populus
 Umbram hospitalem consociare amant
 Ramis.*

& quercum Maro L. 3. Geor.

*Aesibus inter mediis umbrosam exquirere val-
 lem;*

Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus

*Ingentis tendat ramos: aut sicubi nigrum
 Illicibus crebris sacra nemus accubet umbra.*
 Claudianus Epithal. Palladii & Celerinae:
*Idaliae juxta saxulas, triplexque vicissim
 Nexa sub ingenti requiescit Gratia quercu.*

nec vero sine causa noster poeta amantibus dedit pinum, quippe quae ipsa, puella quum foret, propter amorem in pinum arborem est mutata. vide notam ad L. 1. Eleg. 18. §. 20.

38. NEC FUERAT NUDAS POENA VIDERE DEAS] argute Lipsius L. 2. Ant. Lect. C. 10:
Et fuerat nudas poena videre Deas. nec tamen vere. Ea enim primi illius saeculi felicitas fuit, ut Diu tantum non quotidie videndos sese darent hominibus castis ac piis. quam in rem operae est videre Pausaniam initio Arcadicorum. Catullus Carm. de nuptiis Thetidis & Pelei:

*Praesentes namque ante domos invisere castas
 Caelicolae nondum spreta pietate solebant.
 & quae sequuntur illic, paullo quidem longiora quam ut hic adscribantur. addit autem poeta Veronensis,*

*Omnia sancta nefanda, malo permixta furore,
 Justificam nobis mentem avertere Deorum.
 Quare nec tales dignantur visere coetus,
 Nec se coniungi patiuntur lumine claro.*

Sane non sine poena, si quis invitos vidisset. consulendus Callimachus in Lavacro Palladis. adposite Papinius Theb. L. 9.

*Dixerat, atque illi sese Deus obrulit ultro,
 Turbidus imbre genas, & nube natantis are-
 nae.*

ibi vetus Commentator, a Barthio productus: ULTRO. *Quod est irati numinis, cum non eliciatur precibus, aut sacrificiis, prodire in hominis conspectum.* atque ita statuerat jam olim pater Homerus L. 20. Iliad. §. 130. & L. 10. Odyss. ipso fine.

39. Cor-

- Corniger Idaei vacuum pastoris in aulam
 40 Dux aries saturas ipse reduxit oves.
 Diique, deaque omnes, quibus est tutela per agros,
 Praebant versis verba secunda focis.
 Et leporem quicumque venis venaberis, hospes.
 Et si forte meo tramite quaeris avem:
 45 Et me Pana tibi comitem de rupe vocato:
 Sive petas calamo praemia, sive cane.
 At nunc desertis cessant sacra lucis.
 Aurum omnes victa jam pietate colunt.
 Auro pulsa fides, auro venalia jura:
 50 Aurum lex sequitur, mox sine lege pudor.
 Torrida sacrilegum testantur limina Brennum,
 Dum petit intonsi Pythia regna Dei.
 At mons laurigero concussus vertice diras
 Gallica Parnasus sparsit in ora nives.

55 Te

39. CORNIGER IDAEI] haec tam bella lectio Antonio Volsco debetur, quem laude sua fraudare injurium fuerit. Libri omnes, *Corniger atque Dei*, nullo commodo sensu.

42. PRAEBEBANT VERSIS VERBA SECUNDA FOCIS] noster secundus, cum Regiis & Colbertinis, *verba benigna*, quod videtur glossema marginale *versis secunda*, nimis argutatur Palmerius cum suis *versis focis*; neque hilo melius Passeratius, qui *versis focis* malit, aut denique *vestris focis*, nihil est mutandum. *verrere focum* ad religionem pertinebat. Cato de R. R. cap. 143: *Munda [vilica] fiet. Villam conversam mundamque habeat. Focum purum circumversum quotidie, priusquam cubitum eat, habeat.* nam in foco Lares. de ipso verbo Servius ad L. 1. Aen. v. 63. *Verrere est trahere, a rete, quod overriculum dicitur, est autem principalitas verbi verro verris, praeteritum verbi: unde est participium versus.* Sequentem porro nostri locum de Pane e Graeco Leonidae Tarantini expressum esse, observavit Salmastius Exercit. Plinian. p. 765. edit. ult. ubi & Graecum epigramma, antea ineditum, & Latinam Salmasti versionem videre debes.

46. SIVE PETAS CALAMO] *petes* est in sex libris, & duobus Gebhardi. ego malim *petis*.

49. AUREA NUNC VERE SVNT SAECULA]

Nafonis est totum hoc distichon ex L. 2. Art. Amat. quod studiosus aliquis tamquam locum parallelum adleverat margini codicis sui. testis noster secundus, in quo legitur, sed ante versum *At nunc desertis*, ut appareat esse insertum. a ceteris omnibus abest, neque comparet in editionibus priscais; si excipias Aldinam; unde quasi tradux irrepsit in recentiores tantum non omnes.

53. AT MONS LAURIGERO CONCUSSUS VERTICE DURAS
 GALLICA PARNASI SPARSIT IN ARMA NIVES.]

scribit Pausanias, terram, quantum soli Gallo-
 rum acies occupaverat, ad multas horas
 contremuisse; nocte autem insegura acerrimum
 eos frigus cum nive plurima vehementer
 afflixisset; saxa praeterea ingentia, & montis
 crepidines sponte avulsas in adpetentes
 milites corruisset; ita ut tricenae simul, aut
 etiam plures, ab ingruentibus rupibus col-
 liderentur. Panico terrore & nocturno ge-
 lu confectos fuisse amplius decem millia. est
 itaque omnino recipienda Groningani ac Bor-
 richiani & nostrorum codicum lectio, *diras
 nives*; quod & Passeratius in Memmiano in-
 venerat, & in Comeliniano Gebhardus. Ho-
 rarius L. 1. Od. 2.

Im satis terris nivis, atque dirae
 N n 2

GRAS.

- 55 Te scelus accepto Thracis Polymestoris auro
Nutrit in hospitio non, Polydore, pio.
Tu quoque, ut auratos gereres, Eriphyla, lacertos,
Dilapsis nusquam est Amphiarus equis.
Proloquar, atque utinam patriae sim vanus aruspex:
60 Frangitur ipsa suis Roma superba bonis.

Cer-

Grandinis misit pater.

Festus: *Dirus*, dei ira natus. quibus paria Servius habet ad L. 2. Aen. v. 518. & ad L. 4. v. 453. tales autem istae nives; quas Pythia albas virgines dixisse videri potest apud Ciceronem L. 1. de Divinat. C. 37. quamquam ibi in majus augetur miraculum: obijciuntur etiam saepe formae, quae reapse nullae sunt: speciem autem offerunt. Quod contigisse Bremo dicitur, ejusque Gallicis copiis, cum sano Apollinis Delphici nefarium bellum intulisset. Tum enim ferunt ex oraculo effatam esse Pythiam,

Ego providebo rem istam, & albae virgines. ex quo factum, ut & viderentur virgines ferre arma contra, & nive Gallorum obrueretur exercitus. Pausanias dicit, visas in Gallos consergere heroum species, Hyperochum, Laodocum, & Pyrrhum, cum Phylaco. &c. in iisdem, quos dixi, libris est mons Parnassus; non Parnasi. quod tamen eodem redit. in Groningano praeterea, id quod minime insuper est habendum, in ora legitur; non, uti hodie edunt, in arma. acrius certe laborat qui vultum, os, atque oculos horrida nive conerberatur, quam qui armis excipit. vide notam, super eo errore scribendi, ad L. 1. Eleg. 3. v. 16. nostram lectionem haud leviter fulcit Silius L. 3. Punic.

Interdum adverso glomeratas turbine Corus

In media ora nives susceis agit horridus alis.

Livius L. 22. C. 46: Venius, quem Vulcanum incolae regionis vocant, adversus Romanis coortus, multo pulvere in ipsa ora volvendo prospertum ademit. Florus L. 4. C. 12: Quae fuerit validarum gentium feritas, facile vel mulieres offendere; quae, deficientibus telis, infantes ipsos afflictos humo, in ora militum adversa miserunt. erant haec mulieres Alpinae.

55. POLYMNESTORIS] plerique libri Polymestoris scribunt, abjecto n. sic infra L. 4. Eleg. 7, bis habemus Hypermestra. apud L. Septimum constanter scribitur Polymestor, L.

2. C. 18. 20. 25. in membranis Virgilii bonae notae, quas contuli ad vulgatas, semper Agamenonius legitur. & apud Aufonium Clytemestra. quomodo & Livius Andronicus Aegistho:

in sedes collocat se regias,

Clytemestra juxta, tertias natae occupant. apud Juvenalem Sat. 6, membranae veteres Bernardi Rottendorphii scribebant,

Mane Clytaemestram nullus non vicus habebit.

sic & columa scribebant veteres, pro columna. Quintilianus L. 1. C. 7. Nec CNEUS eam literam in praenomine nota accipit, qua sonat: & COLUMA exrema N litera, & CONSULES, geminata S litera COSS. legitimus: & SUBURRA quoniam tribus literis notatur, C tertiam ostendit. conferre potes Gifanii Conlectanea ad Lucretium in Omnium, & Nic. Heinssii Notam in L. 13. Metam. v. 430. ubi hic nostri locus recte, ut puto, emendatur. quod & Antonius Volscus fecerat ex codicibus vetustis. iis nunc accedunt nostri.

58. DILAPSUS NUSQUAM EST AMPHIARUS EQUUS] equis evanescentibus, postquam vivi in Tartara venerant. in eadem re Pluto iratus apud Papinium L. 8.

At tibi quos (inquit) manes, qui limite praeceps

Non licito per inane ruis? subit ille minantem,

Jam tenuis visu, jam vanaescentibus armis,
Jam pedes.

59. UTINAM PATRIAE SIM VANUS ARUSPEX] ita meliores libri: neque audiendi qui verus reponunt, nullo idoneo sensu. utinam ego potius mendacii arguar, quam invito mihi hac in parte contingat fides! Apulejus Apolog. nescio quos Chaldaeos consuluerat, quo lucro filiam collocaret. qui, ut audio, utinam illud non vere respondissent, primum ejus maritum in paucis mensibus moriturum. pariter apud Naionem Penelope:

Certa loquor, sed nulla fides. neque Ilia quondam
 Verax Pergameis Phoebas habenda malis.
 Sola Parin Phrygiae fatum componere, sola
 Fallacen patriae serpere dixit equum.
 65 Ille furor patriae fuit utilis, ille parenti.
 Experta est feros irrita lingua Deos.

utinam temeraria dicar

Criminibus falsis insimulasse virum.

61. CERTA LOQUOR: SED NULLA FIDES.] Cicero L. 8. ad Attic. epist. II. *προβασμιζω* igitur, noster Attice, non ariolans, ut illa, cui nemo credit, sed conjectura prospiciens; Jamque mari magno, non multo inquam secus possum vaticinari: tanta malorum impendet *Ιλιάς*.

61. NEQUE ENIM ILIA QUONDAM] *τὸ* enim abest a libro secundo, sensu equidem optimo, sed licentia intolerabili hominibus istis quorum aures magistrales nullum hiatus ferunt in poetis Latinis. Quid autem poterat his melius? Ego quidem vera cano, sed nemo mihi credit: ita neque Cassandreae creditum est olim, quum tot mala patriae suae vaticinaretur. Supple nunc hiatus, & verbum labantem fulci egregio isto enim; deinde dic mihi, fides, quam haec cohaereant commode, Nemo mihi credit, quia nemo credidit Cassandreae.

62. MAENAS] legendum est *Phoebas*; quod jam monuit Passeratius. Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 8. de hac ipsa virgine regia:

Serua Mycenaeo Phoebas amata duci.

Seneca Troad. 5. 34.

*Quaecumque Phoebas ore lymphato furans,
 Credi Deo verante, praedixit mala;
 Prior Hecuba vidit gravida, nec tacui metus,*

Et vana vates ante Cassandram fuit.

Lucius Septimius L. 3. C. 2. *Cassandra Minervae atque Apollinis antistes, novo ac barbaro redimita ornatu, effusis hinc atque inde criminibus precabatur, suggerente sibi Polyxena apparatus sacri ejus. alterum istud qui intruserant, debebant meminisse Maenadas esse in comitatu Bacchi, qui neque ipse inter Deos fatidicos censetur.* Tibullus L. 3. Eleg. 4.

*Sed proles Semelae Bacchus, doctaeque sorores,
 Dicere non norunt quid ferat hora sequens.*

66. EXPERTA EST VEROS IRRITA LINGUA DEOS] melius, opinor, *feros*. sic Juno ad Venerem, L. 10. Aen.

Me duce Dardanius Spartam expugnavit adulter?

*Aut ego tela dedi, fovitve Cupidine bella?
 Tunc decuit metuisse tuis: nunc sera querela
 Haud justis adsurgis, & irrita jurgia jactas.* nofter L. 4. Eleg. 1.

Vel si Pergameae sero rata carmina vatis

Longaevum ad Priami vera suere caput. vera inventa fuere Cassandreae oracula; sed tum demum, quum serum esset ex eorum monitu res praeterlapsas ordinare. Sallustius apud Servium: *Serum bellum in angustiis fore.* frustra pugnuros, ubi eos hostis in montium angustiis conclusos teneret. Servius perperam interpretatus *serum* cepit pro tristi atque infelice.

XII.

Multa tuae, Sparte, miramur jure palaestrae,
 Sed mage virginei tot bona gymnasii:
 Quod non infames exercet corpore ludos
 Inter luctantes nuda puella viros:
 5 Quum pila veloci fallit per brachia jactu,
 Increpat & verfi clavis adunca trochi.
 Pulverulentaque ad extremas stat femina metas,
 Et patitur duro vulnere pancratio.

Nunc

I. MULTA TUAE, SPARTE, MIRAMUR JURA PALAESTRAE] Gebhardus ita nobis hunc versum interpolavit:

*Multa egomet Spartes intrarem jura palae-
 strae.*

quod quid significet, ego quidem divinare non queo. sed ad rem. *Jura* hic exponunt leges, morem, ritum palaestrae. non nimis incommode. quamquam legendum videtur *jure*; ut dicat poeta, *Jure ac merito multa miramur*, o Sparte, in ludis tuis gymniciis: id vero superat omnem admirationem, quod virgines nudae luctentur cum juvenibus nudis citra labem infamiae; adfitque verecundia, absit petulantia. *Jure* profecto mirum illud visum homini Romano, quorum moribus omnia alia in usu circa custodiendam mulierum pudicitiam. Vide quae Petrus Victorius notavit L. 24. Var. Lect. C. 7.

3. EXERCET CORPORE LUDOS] Joanni Aurato debetur haec tam pulcra restitutio *teu laudes*, prodente Gulielmo Cantero L. 2. Nov. Lect. C. 14. quae tamen nullo modo placere potuit Roberto Titio, veterem lectionem insano molimine defendenti L. 4. Loc. contr. C. 1. neque is ipse respicere etiam voluit in Assertionibus, quamvis jam meliora edoctus ab Yvone Villiomaro. post longam istam velitationem de vocibus mediis, quas inter & *laudes* ponit, probare debebat Robertus *exercere laudes corpore* recte ac Latine dici. tamen hunc caecum ducem secutus est non ita pridem Balthasar Bonifacius L. 6. Hist. ludicr. C. 28. immemor in Ovidiana Paridis epistola legi,

*More tuae gentis nitida dum nuda palaestra
 Ludis, & es nuda femina mista viris.*

5. QUUM PILA VELOCI] pila ludebant virgines Graecorum. apud Homerum Nauficae cum suis ancillis ludit pila in litore maris, tantisper dum vestes lotas exficaret solis calor, L. 6. Odyss. v. 100. Virgilius in Ciri, de Scylla:

*Necdum etiam castos agitaverat ignis honores,
 Necdum solenni lymphae perfusa sacerdos
 Pallentis foliis caput exornarat olivae;
 Cum lapsa e manibus fugit pila, cumque re-
 lapsa*

*Procurrit virgo: quo usinam non prodita
 ludo*

Aurea tam gracili solvisset corpora palla.
 puellae Romanae, quarum modestior disciplina, eo lusu carebant. Ovidius L. 3. Art. Amat.

*Hos ignava jocos tribuit Natura puellis:
 Materia ludunt uberiore viri.*

*Sunt illis celeresque pilae, jaculumque, tro-
 chique,*

Armaque, & in gyros ire coactus equus.

*Nec vos Campus habet, nec vos gelidissima
 Virgo;*

Nec Tuscus placida devehit amnis aqua.

atque hinc est cur homo Romanus miretur agilitatem Laecanarum.

7. AD EXTREMAS STAT FEMINA METAS] in Beroaldi editione legitur *dat*: quod, quia antiqui t cum d saepe permiscebant, potuit fuisse *tat*, cui postea adglutinata sit ultima litera praecedentis voculae *extremas*. femina *dat* vulnere & patitur vulnere. ita Statius L. 5. Silv. 3.

*Talis Olympiaca juvenem cum spectat arena
 Qui genuit, plus ipse ferit, plus corde sub
 alio*

Caec.

- Nunc ligat ad cestum gaudentia brachia loris,
 10 Missile nunc disci pondus in orbe rotat.
 Gyrum pulsat equis, niveum latus ense revincit,
 Virgineumque cavo praetegit aere caput.
 Et modo Taygeti crines adpersa pruina
 Sectatur patrios per juga longa canes.
 15 Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis
 Thermodontiacis turba lavatur aquis.

Qualis

Caeditur.
 Horatius L. 2. Epist. 2.
 Caedimur, & totidem plagis consumimus
 hostem.

Gellius L. 13. C. 27. membra eorum omnia,
 priusquam pugna mota est, aut ad vitandos ictus
 cauta sunt, aut ad faciendos parata. Justinus
 L. 5. C. 5. Tantaeque caedes palantium fuit, ut
 plus vulneris eo praelio Athenienses acciperent,
 quam superioribus dederant. Sed nihil est mu-
 tandum. Stare proprie dicitur de iis qui se ad
 pugnam componunt. Virgilius L. 9. Aen.

Stabat in egyptiis Arcentis filius armis.

Cicero L. 1. ad famil. Epist. 4. cum in sena-
 tu pulcherrime staremus, quod jam illam senten-
 tiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei fre-
 geramus. Plancus Ciceroni L. 10. Epist. 23.
 Tu, mi Cicero, quod adhuc fecisti, idem prae-
 sta, ut vigilanter nervosaeque nos, qui stamus
 in acie, subornes. Juvenalis Sat. 3.

Stat contra, starique jubet: parere necesse est:
 Nam quid agas, cum te furiosus cogat, &
 idem

Fortior?

ductum a Marone L. 9. Aen.

Haud temere est visum, conclamat ab azmi-
 ne Volsens:

Stato, viri, quae causa viae? quivae estis in
 armis?

Quivae tenetis iter?

Seneca lib. de Vita Beat. C. 7. Virtutem in
 templo invidens, in foro, in curia, pro muris
 stantem, pulverulentam, coloratam, callosas
 habentem manus: Voluptatem latitantem saepius,
 ac tenebras captantem, circa balnea ac sudato-
 ria, ac luca aedilem metuentia. inde ad palae-
 stram minus honestam traduxit Claudianus
 L. 1. in Eutrop. v. 95. ubi de Laide jam anu:

Seque reformidat speculo damnare senectus:

Siat tamen, atque alias suscingit lena mini-
 stras,

Dilectumque diu quamvis longaeva lupanar
 Circuit, & retinent mores, quod perdidit
 aetas.

8. ET PATITUR DURO VULNERA PANCRAT-
 TIO] opponunt Propertio Senecam L. 5. de
 Benef. C. 3. Lacedaemonii vetant suos pancra-
 tio aut cestu decernere, ubi inferiorem ostendit
 vincti confessio. quae quomodo conciliet viri
 docti, discere poteris ex Gruteri Collecta-
 neis ad eum Senecae locum. tamen mihi vi-
 detur Propertius noster pro libertate poeti-
 ca plusculum hic sibi indulgisse. tantillo tem-
 pore non poterant tantum mutasse mores.

9. GAUDENTIA BRACHIA LORIS] in nostro
 primo, inque Borrichiano, legitur penden-
 tia brachia; nec vere, nec verosimiliter.

12. CAVO PROTEGIT AERE CAPUT] Livi-
 nejus e Vaticano, praetegit. quod recipien-
 dum arbitror. Plinius Paneg. C. 15. Veniet
 ergo tempus, quo posteri visere, visendum tra-
 dere minoribus suis gestient, quis sudores tuos
 hausserit campus, quae refectiones tuas arbores,
 quae somnum saxa praetexerint, quod denique
 tectum magnus hospes impleveris. Lactantius L.
 5. C. 2, de quodam libidinoso, avaro, ac
 guloso antistite philosophiae, tamen vitia sua
 capillis, & pallio, & (quod maximum est
 velamentum) divitiis praetegebat.

16. THERMODOONTEIS TURBA LAVATUR
 AQUIS] noster secundus Thermodontis; primus
 cum Groningano ac Borrichiano, Thermo-
 dontiacis. Thermodon dici ac scribi debere,
 non Thermodon, jam pridem monitum eru-
 ditus. Videndus Erythraeus indice Virgilia-
 no in Thermodontis flumina; & Pierius Va-
 lerianus Castig. in L. 11. Aen. v. 659. quam-
 quam litem omnem decidere poterat unicus
 Silius versus L. 8.

Perstrepit & tellus, & Amazonius Ther-
 modon.

itemque alter Papinii L. 1. Silv. 6.

Qualis & Eurotae Pollux & Castor arenis,
 Hic victor pugnis, ille futurus equis.
 Inter quos Helene nudis capere arma papillis
 20 Fertur, nec fratres erubuisse Deos.
 Lex igitur Spartana vetat fecedere amantes,
 Et licet in triviis ad latus esse suae.

Nec

*Credas ad Tanaim serumque Phasin
 Thermodontiacas calere turmas.*
 tum prioris utroque Ovidii L. 4. Pont. E-
 pist. 10.
Et tu femineae Thermodon cognito turmae.
 neque aliter lapides Romani. qualis hic est
 apud Gruter. LXXVI. 9.

FORTVNAE
 PRIMIGENIAE
 TI. CLAVDIUS
 THERMODON

nihil erat necesse rem tam exiguam inculcare hac tempestate, qua omnes omnium vatum modulos commiscet ac confundit insana licentia hominum infrunitorum; sed movere nos debet insignis lapsus in hac ipsa voce Joannis Joviani Pontani, viri magni, nec vel trecentis poetastris hodiernis comparandi. deinde pro turba reponere turma, cum Jano Gulielmio, ac Nic. Heinsio Not. in Ovid. L. 3. Art. Amat. v. 2. in cujus operis ipso sine haec eadem vox Nasoni reddenda venit:

*Ut quondam juvenes, ita nunc mea turma
 puellae.*

nam & ibi turba legitur. verum quum translationibus fere utatur ab Amazonum militia defumtis, & se quasi campi doctorem quemdam constituat, rō turba ferri non potest, utpote bono ordini contrarium ac disciplinae. Valerius Flaccus L. 4. ubi Phineus Jasoni itineris pericula canit, & Amazonum terram vel praecipue evitandam monet:

*Ne tibi tunc horrenda rapax ad litora puppem
 Ventus agat; ludo volitans cum turma superbo*

*Pulvereis exsultat equis; ululataque tellus
 Intremittit, & pugnas mota pater incitat hasta.*
 Horatius quoque impuram gigantum colluviem turmam vocavit L. 3. od. 4. qua videlicet ordinem militarem servabant in oppugnando caelo:

*scimus ut impios
 Titanas, inmanemque turmam
 Fulmine sustuleris caduco
 Qui terram inertem, qui mare temperat
 Ventosum.*
 17. EUROTAE POLLUX ET CASTOR ARE-
 NIS] eundem errorem fovent omnes mem-
 branae, habent praeferentes. veram lectio-
 nem restituit Antonius Volsus, raro tam fe-
 lix. arena est litus, sive ripa. Virgilius L. 5.
 Aen. de Darete:
*Idemque ad tumulum, quo maximus occubat
 Hector,
 Victorem Butea inmani corpore, qui se
 Bebrycia veniens Amyci de gente ferebat,
 Perculit, & sulva moribundum extendit arena.*
 noster L. 1. Eleg. 8.

Nec tibi Tyrrhena solvatur funis arena.

18. HIC VICTOR PUGNIS] nempe Pol-
 lux: nam hic & ille uti hoc loco, ita & apud alios poetas non raro confunduntur, contra canones grammaticorum. expressit quodammodo hunc versum doctissimus scriptor Arnobius L. 1. Tyndaridae Castores, e-
 quos unus domitare consuetus, alter pugillator bonus, & crudo inexsuperabilis caestu. de victoria Pollucis & nece Amyci videndus Valerius Flaccus L. 4. & Lutatius in L. 3. Thebaid. Papinii v. 353. illius Amyci sepulcro rododaphnem innatam auctor est apud Photium cod. 190, Ptolemaeus Hephaestio, quam qui gustassent, pugilatus studio capi solitos, & evadere pugiles felices. fecisse id Antodorum, ac terdecies victorem coronas accepisse. eundem tamen a Diofcooro Theraeo in quarto decimo certamine victum: quemadmodum & ipse Amycus dicatur ab altero Dioscurorum superatus.

21. LEX IGITUR SPARTANA VETAT SECEDERE AMANTES] licuisse istis juvenibus etiam ante nuptias libere versari cum virginibus, non secus ac cum pueris, tradit Agnon Academicus apud Athenaeum L. 13.

23. NEC

- Nec timor, aut ulla est clausae tutela puellae,
 Nec gravis austeri poena cavenda viri.
 25 Nullo praemisso, de rebus tute loquaris
 Ipse tuis: longae nulla repulsa morae.
 Non Tyriae vestes errantia lumina fallunt,
 Est neque odoratae cura molesta comae.
 At nostra ingenti vadit circumdata turba,
 30 Nec digitum angusta est inferuisse via.
 Nec quae sint facies, nec quae sint verba rogandi
 Invenias. caecum versat amator iter.
 Quod si jura fores, pugnasque imitata Laconum,
 Carior hoc esses tu mihi, Roma, bono.

23. NEC TIMOR, AUT ULLA EST CLAU-
 SAE TUTELA PUELLAE] vix apparet quo re-
 ferri debeat istud *timor*. tentabam ego ali-
 quando,

Nec timor est ulli clausae tutela puellae.

i. e. nec quisquam amator timet custodes do-
 minae suae, quo minus ad eam accedere au-
 deat palam. *timor est*, timoris causa est. su-
 pra L. I. Eleg. 14.

*illa potest magnas heroum infringere vires,
 illa etiam duris mentibus esse dolor.*

Seneca Troad. v. 742.

*Non sic jacemus Troës, ut cuiquam metas
 Possimus esse.*

25. DE REBUS TUTE LOQUARIS IPSE TUIS]
 unus Palatinus Gebhardi habebat *tuta*; quo
 etiam ire videretur noster secundus, ubi *tutae*.
 cave mutes quidquam. Pronomen *tute* ex Do-
 nato, Servio, & Charisio bene interpreta-
 tur Passeratius, quem Gebhardus sequi de-
 bebatur, non insectari. adde nunc insignem lo-
 cum Prisciani L. 12. Sciendum quod *ET MET*
ET TE adduntur pronomini vel discretionis
 causa plerumque, vel significantiae, ut Terent.
in Adelph. Egomet rapui. intelligitur, ego ET
non alius. Cicero pro *Muraena*: *Quid, quod*
cum admonueris, tamen quasi tute noris, ita
salutas. TUTE dixit, pro Tu ipse per te, ET
non per alium. haec unice faciebant veteri le-
 ctioni tuendae. Lucretius, ut validius ex-
 primeret mentem suam, etiam *met* addidit
 L. I.

*Tutemet a nobis jam quovis tempore, vatum
 Terriloquis victus dictis, desiscere quaeres.*

& L. 4.

Tutemet in culpa quom sis, ne cernere possis.

neque defugit magnus magister in divino
 opere; L. 7.

nil linquere inausum

*Quae potui infelix, quae memet in omnia
 verti.*

tantum adest, ut solis haec comicis sint tran-
 scribenda. & tamen vidi qui carperet in no-
 stro poeta. immerito sane, ut vidimus, at-
 que etiam clarius videbimus. Cicero pro Ro-
 scio Amer. C. 28. *is homo, qui, ut tute di-
 cis, numquam inter homines fuerit.* C. 29. pro-
 pterea quod ruri assiduus, quemadmodum tute
 confiteris, fuit. *ibid.* C. 33. Fateor, me scito-
 rem esse; verum *ET* alii multi. *At ego, ut tute*
arguis, agricola ET rusticus. Divinat. in Q.
 Caccil. C. 10. *audebis ita accusare alterum,*
ut, quo minus tute condemnare, recusare non
possis? Accus. 2. in Verr. C. 55. Hoc autem
cum tute scabere, quisquam dubitabit, &c.
 pro P. Sulla C. 16. *permitto aliquid iracun-
 diae tuae, do adolescentiae, cedo amicitiae, tri-
 buo parenti. sed nisi tibi aliquem modum tute*
constitueris, coges oblitum me nostrae amicitiae
habere rationem meae dignitatis. uti quidem hic
 locus ex libris scriptis praeclare est restitutus
 a Phil. Rubenio L. I. Elect. C. 3. nam in
 vulgatis *modum vitae* antea legebatur.

27. NON TYRIAE VESTES] Nec legitur in
 tribus libris.

28. EST NEQUE ADORATAE CURA MOLE-
 STA DOMI] omnes libri habent *odoratae*, quod
 referunt interpretes ad unguenta, corollas,
 suffitus, odores. ceterum quum de cultu mu-
 liebri sit sermo, valde inclino in conjectu-
 ram Gul. Canteri, *comae* legentis pro *domi*.
 notum & poetis quam insanam operam pone-
 rent

rent puellae Romanae in comendo crine. O-
vidius libello de medicamine faciei:

Vultis odoratos positus variare capillos.

& sine L. 2. Art. Amat.

Seruaque odoratae myrtea ferte comae.

id negligebant virgines Spartanæ. Horatius
L. 2. Od. 11.

eburna dic age cum lyra

Maturet in comitum Lacenae

More comam religata nodum.

& L. 3. Od. 14.

Dic & argutae properet Neaerae

Myrrheum nodo cohibere crinem.

Virgilius L. 1. Aen. ubi Venus Acneae suo
apparet

*Virginis os habitumque gerens, & virginis
arma*

Spartanae. -----

*Namque humeris de moreabilem suspenderit
arcum*

*Venatrix, dederatque comam diffundere ven-
tis;*

Nuda genu, nodoque sinus collecta fluentis.

possis tamen odoratam domum tueri, moribus
ceterorum Graecorum. sic odoratum Medeae
procoetium, in quo duodecim ancillas vir-
gines habebat, describit Apollonius L. 3. Ar-
gonaut. ꝑ. 837. sed non efficias ut ne istud

comae sit, multo rectius. quinimo postulat
hanc vocem *vox cura*, quae ratione quadam
peculiari de comis dicitur & capillis. Phae-
drus L. 4. Carm. 3.

*Quum se putaret fingi cura mulierum,
Cavus repente factus est: nam funditus
Canos puella, nigros anus evellerat.*

Valerius Flaccus L. 8. de Medea, jam con-
fessa Jasonis uxore:

Ipsa suas illi croceo subtemine vestes

*Induit, ipsa suam duplicem Cytherea coro-
nam*

Donat, & arsuras alia cum virgine gemmas.

*Tum novus implevit vultus honor: ac sua fla-
vis*

*Reddita cura comis: graditurque oblita ma-
lorum.*

Horatius L. 1. Epist. 1.

Si curatus inaequali tonsore capillos

Occurri, rides.

ita istic habent laudatissimae membranae Vi-
ri clarissimi Jo. Georgii Graevii. ita & in
tribus aliis libris invenerat eruditissimus Jo.
Fredericus Gronovius; cujus industriae de-
bemus hanc elegantem notionem voculae
cura luculenter illustratam L. 1. Observat.
C. 23.

XIII.

Sic ego non ullos jam norim in amore tumultus,
Nec veniat sine te nox vigilanda mihi:
Ut mihi praetextae pudor exvelatus amictu,
Et data libertas noscere Amoris iter,
5 Illa rudes animos per noctes conscia primas
Imbuit, heu nullis capta Lycinna datis.

Ter-

1. SIC EGO NON ULLOS JAM NORIM IN
AMORE TUMULTUS] Groninganus, & Com-
melini liber,

Sic ego jam nolim multos in amore tumultus.
credo olim fuisse, *Sic ego jam norim nullos,*
&c. sed vulgata aliquanto concinnior est.

6. NULLIS CAPTA LYCINNA DATIS] nul-
lis muneribus delinita. *data*, munera. quod
ex Plauto abunde demonstravit Passeratius.
usuf & Aufonius hac voce, Epigr. 92.

*Vince datis ambas. Cupio: vorum arcta domi
res.*

itemque Ephemeride, si tamen id carmen
auctorem habet Aufonium, ac non potius
Pont. Paullinum:

Nate patris summi, nostroque saluifer aevo,
Virtutes patrias genitor cui tradidit omnes,

Nil ex invidia retinens, plenusque datorum.
usuf & Tullius pro Cluentio C. 24. *Ac pri-
mum Scamandro reo, tantum donis, datis, mu-
neri.*

Tertius haud multo minus est quum ducitur annus,

Vix memini nobis verba coisse decem.

Cuncta tuus sepelivit amor: nec femina post te
10 Ulla dedit collo dulcia vincla meo.

Testis erit Dirce tam vero crimine saeva,

Nycteos Antiope accubuisse Lyco.

Ah quoties pulcros ussit regina capillos,

Molliaque immites fixit in ora manus.

15 Ah

moribusque perfecerat, ut eo auctore uteretur cupidior, quam fides iudicis postulabat.

II. TESTIS ERIT DIRCE TAM VERO CRIMINE SAEVA] hunc versum mirifice exposuerunt interpretes. Marollius vertit: *Dirce transportée de courroux pour le sujet d'un crime averé, sera témoin qu'Antiope fille de Nyctée a couché avec Lycus son mary.* cum sequitur omnium interpretum alpha Philippus Silvius, nec vel latum unguem a praeceptore suo discedit: *Dirce supra tam aspera testabitur Antiope concubuisse cum Lyco suo.* an hoc est potest intelligere, quem exponendum susceperis? taedet & piget hiemis Gallicae. Proptertii mens erat: Vel sola Dirce exemplo esse potest, quam impotenter soleatis facere, ubi aliquid de pellice socii lecti suspicamini. porro istud *tam vero crimine*, tamquam si foret facillimum, sicco pede transierunt omnes. *verum crimen* est aequum ac justum crimen: quod Catullus extulisset *crimen non crimen*. facinus piacularare reputabat Dirce, si cum Lyco Antiope composuisset latus: id vero Antiope, si fuisset vel maxime deprehensa, crimini dari non poterat, utpote quam Lycus habuerat in matrimonio ante Dirce. recte itaque *verum crimen*, justum, legitimum, non iniquum. Virgilius L. 12.

Quaecumque est fortuna, mea est: me verius unum

Pro vobis foedus luere, & decernere ferro.

Horatius L. 1. Epist. 7.

Meriti se quemque suo modulo, ac pede, verum est.

& L. 2. Sat. 3.

An, quodcumque facit Maecenas, te quoque verum est,

Tanto dissimilem, & tanto certare minorem?
ac L. 1. Epist. 12.

Utire Pompejo Grospho, & si quid petes, ultro

Deser. nil Grosphus nisi verum orabit & aequum.

Priscianus L. 18. *Nostri quoque Verum pro iusto, & Justum pro vero, frequenter ponunt.* ad Dirces historiam, praeter Hyginum atque Apollodorum, conferre non nihil potest vetus Papinii interpres Lutarius ad L. 3. Theb. v. 205. ad L. 4. v. 570. ad L. 7. v. 189. ad L. 9. v. 423. & Paulanias in Boeoticis. interea monendus es mihi, Lector, inter hunc versum, & cum qui proxime praecedit, lacunam esse aliquot distichorum, quamquam nulla apparet in manuscriptis: nisi quod in uno Colbertino est distinctio, cum hac epigrapha, FABULA ANTHIOPE. ita collige. oboluerat Cynthiae, solere aliquando cum Lycinna suum Aurelium. id nunc ipse falsus, ait in ea sese amoris tirocinium posuisse; nimirum dum licebat, & solutis frenis passim ire poterat. post adamatam vero Cynthiam nullum sibi amplius commercium fuisse cum Lycinna. ipsam itaque minus recte facturam, si, ducta suspicione futili atque inani, durius habere velit puellam immerentem. Ei se deprecatorem venire. feminae enim quam ultra modum soleant favere in vindicando hoc crimine, sive vero, sive falso, nimis miserabili exemplo docuisse Dirces immanem atque crudelem animum. quae tamen ipsa debitas tanto sceleri poenas dederit. Haec optime conveniunt cum versu 43.

At tu non meritam parcas vexare Lyciniam.

13. USSIT REGINA CAPILLOS] aut *ussit*, aut *ussit*, habent omnes libri. unus Regius, *traxit*: quo modo Aldina, cuiusque traduces, Gryphiana, ac Plantiniana. verum est *ussit*. Tibullus L. 1, Eleg. 11.

- 15 Ah quoties famulam pensis oneravit iniquis,
Et caput in dura ponere iussit humo.
Saepe illam immundis passa est habitare tenebris:
Vilem jejunae saepe negavit aquam.
Jupiter Antiopae nusquam succurris habenti
- 20 Tot mala? corrumpit dura catena manus.
Si Deus es, tibi turpe tuam servare puellam?
Invocet Antiope quem nisi vinceta Jovem?
Sola tamen, quaecumque aderant in corpore vires,
Regales manicas rupit utraque manu.

25 Inde

*Illic percissisque genis, usloque capillo,
Errat ad obscuro pallida turba lacus.*
& libri ejusdem Eleg. 10.

*Ure meum potius flamma caput, & pete ferro
Corpus, & intorto verberare terga seca.*
noster hujus libri Eleg. 6.

Tu munitare oculos subjecta exurere flamma.
solus inventus est Robertus Titius, qui hoc loco *vulsi* legeret, L. I. Loc. Contr. C. 16. suamque stultitiam deinde in Assertionibus intemperanter ac furiose propugnaret. Regiorum alter ex duobus distichis unum facit, huic ipsi hexametro subiciens,

Et caput in dura ponere iussit humo.
ita ut non agnoscat duos medios versus. prave ac perperam.

21. TIBI TURPE TUAM SERVIRE PUELLAM] *servire*, captivam esse, ancillari. sed melior est lectio & erectior nostri primi, Groningani, Borrichiani, ac Commeliani apud Gebhardum, *tibi turpe tuam servare puellam?* an tibi dedecori fore credis, si servaveris dominam tuam, quum solus possis servare? nam quem tandem invocet misera Antiope, nisi Jovem? supra L. 2. Eleg. 18.

*Jam tibi Iasonia nota est Medea carina,
Et modo servato sola relicta viro.*

Jalon ipse apud Nasonem Epist. Medaeae:

Jus tibi & arbitrium nostrae Fortuna salutis

Tradidit: inque tua vitaeque morsque manu.

Perdere posse sat est; si quem juvet ipsa potestas.

Sed tibi servatus gloria major ero.

Virgilius Ciri:

Quod te per divum crebros obtestor amores,

*Perque tuum memoris haustum mihi pectus
alumnæ,*

Ut me, si servare potes, ne perdere malis.

Ovidius L. 9. Metam.

Tu servare potes, tu perdere solus amantem.
idem Medea:

Servare potui, perdere an possim rogas?
sane ab hoc argumento colligit unus eorum, qui pueros Iliac in anne Tiberino necare iussi erant, eos non esse originis divinae, quod a patre in tanto periculo proderentur, apud eundem poetam L. 2. Faestor.

*Si genus arguitur vulvru; ni fallit imago;
Nescio quem vobis suspicor esse Deum.*

*At si quis vestrae Deus esset originis auctor,
In iam praecipiti tempore ferret opem.*

Si quis contendere volet pro scriptura vulgata, ei locum Plauti indicabo, quo se tueri utcumque possit, Poen. Act. 5. Sc. 2.

si frugi esse vis;

Eas liberali jam asseras caussa manu.

*Nam tuum flagitium si tuas populareis te
pati*

Servare ante oculos, domi quae fuerint liberae.

24. REGALES MANICAS RUPIT UTRAQUE MANU] insigni Barthio injuriam fecit sua memoria, hunc versus de vestium scissura exponenti, Animadv. ad L. 1. Theb. Statii 5. 593. noster de catenis loquitur. Virgilius L. 2. Aen.

*Ipse viro primus manicas atque aria levavi
Vincla jubet Priamus.*

Lucilius L. 30. Sat.

*Sic laqueis, manicis, pedicis mens irretita
est.*

27. A;

- 25 Inde Cythaeronis timido pede currit in arces.
 Nox erat, & sparso triste cubile gelu.
 Saepe vago Asopi sonitu permota fluentis
 Credebat dominae pone venire pedes.
 Et durum Zethum, & lacrimis Amphiona mollem
- 30 Experta est stabulis mater abacta suis.
 Ac veluti magnos quum ponunt aequora motus,
 Euris in adversos definit ire notos,
 Litore si tacito sonitus rarefcit arenae:
 Sic cadit inflexo lapsa puella genu.
- 35 Sera tamen pietas; natis est cognitus error.
 Digne Jovis natos qui tueare senex.
 Tu reddis pueris matrem, puerique trahendam
 Vinxerunt Dircen sub trucis ora bovis.

An-

27. ASOPI SONITU PERMOTA FLUENTIS]
 fluit enim rapide, uti decet animosum am-
 nem, qui non timuit olim contra ipsum Jo-
 vem arma sumere. Papinius L. 7. Theb.

*Asopos genuisse datur, dignusque videri
 Tunc pater, abruptis cum torrentissimus exit
 Pontibus, aut natae tumidus cum virginis
 ulior*

*Flumina concussu, generum indignata tonan-
 tem.*

*Namque ferunt raptam patriis Aeginan ab
 undis*

*Amplexu latuisse Jovis. furit ammis, & a-
 stris*

*Insensus bellare parat. (nondum ista licebant
 Nec superis.) stetit audaces effusus in iras,
 Conferuitque manum, nec quem imploraret
 habebat.*

*Donec vix tonitru submotus, & igne trifulco
 Cessit. adhuc ripis animosus gurgis anhelis
 Fulmineum cinerem, magnaëque insignia poe-
 nae*

*Gaudet, & Aetnaeos in coelum efflare va-
 pores.*

31. AC VELUTI MAGNOS QUUM PONUNT
 AEQUORA MOTUS] Virgilius L. 1. Aen.

*Ac veluti magno in populo cum saepe coorta
 est*

*Seditio, saevitque animis ignobile vulgus;
 Jamque faces & saxa volant; &c.*

super hac locutione, ac veluti, videndus E-
 rythraeus Ind. Virgil. in *At. fluctus* habet

Groninganus. puto esse glossema τὸν motus.

32. EURIS IN ADVERSOS] hic iterum re-
 peti debet τὸ quum. vide notata ad L. 2. E-
 leg. 24. v. 12. in versu sequente si legendum
 est; non sic: neque audiendus Passeratius,
 Scaligero obstrepens; in hoc dumtaxat ut
 obstrepat.

34. SIC CADIT INFLEXO LAPSA PUELLA
 GENU] noster primus, unusque Gebhardi,
lassa. sed nihil refingendum. Virgilius L. 6.
 Aen.

*Quam multa in silvis autumnii frigore primo
 Lapsa cadunt folia.*

35. NATIS EST COGNITUS ERROR] Gro-
 ninganus ordo. i. e. series totius rei gestae. ope-
 rose id defendit Gebhardus post Palmerium.
 sed cur damnes lectionem receptam? erra-
 bant nati, neque noverant suam ipsorum ma-
 trem. Hyginus Fab. 8. *Ea, occasione nata,
 fugae se mandavit. Devenit ad filios suos. Ex
 quibus Zethus existimans fugitivam, non recepit.
 ----- Sed ab educatore pastore adolescentes cer-
 tiores facti, eam esse matrem suam, celeriter
 consecuti matrem, eripuerunt.*

36. DIGNE JOVIS NATOS QUI TUEARE SE-
 NEX] mirum, istius senis nomen tam fuisse
 ignorabile. Apollodorus Βουκόλον vocat; pa-
 storem Hyginus, & Latatius. nihil ultra.

38. TRAHENDAM VINXERUNT DIRCEN
 SUB TRUCIS ORA BOVIS] Jo. Bernartius, ad
 L. 3. Theb. Statii v. 204, Dircen caudae in-
 domiti equi adligatam dicit. errore memo-
 riae,

- Antiope cognosce Jovem. tibi gloria Dirce
 40 Ducitur, in multis mortem habitura locis.
 Prata cruentantur Zethi, victorque canebat
 Paeanam Amphion rupe, Aracynthe, tua.
 At tu non meritam parcas vexare Lycinam.
 Nescit vestra ruens ira referre pedem.
 45 Fabula nulla tuas de nobis concitet aures.
 Te solam & lignis funeris ustus amem.

riae, credo: neque enim ullum nominat auctorem. superest etiam nunc Romae in pictura Dirce a tauro tracta, super qua videndus Andreas Schottus in Observationibus Humanis. ubi & veterum scriptorum loca, qui huius tauri meminerunt, tamquam in uno fasciculo comprehenduntur. iis tu adicere potes notata Lutatio in Papin. L. 3. Theb. v. 205. in L. 4. v. 570. quae Schottus praetermisit.

41. PRATA CRUENTANTUR] hos duos versus, sic satis obscuros, nequaquam intelle-

xerunt interpretes, alius alium exscribere contenti. meliora attulit heros Palmerius Grentemenilius, vir & armorum & literarum gloria florentissimus, L. 4. Graeciae antiquae C. 10.

46. TE SOLAM ET LIGNIS FUNERIS USTUS AMEM] hausit de suo Cicerone, orat. post reditum ad Quirites C. 10. *Quapropter memoriam vestri beneficii colam benevolentia sempiterna, non solum dum spirabo, sed etiam cum mortuo monumenta vestri in me beneficii permanent.*

XIV.

NOx media, & dominae mihi venit epistola nostrae:
 Tibure me nulla iussit adesse mora,
 Candida qua geminas ostendunt culmina tures,
 Et cadit in patulos Nympha Aniena lacus.

5 Quid

2. MISSA JUSSIT ADESSE MORA] ita Seneca Thyest. v. 705.

ultra Deos

Terrae minantes: jamque dimissa mora

Assiluit aris, torvum & obliquum inveniens.

sed nostri libri, nulla iussit adesse mora. Ovidius Epist. Didius:

Ipse sono tenui dixit, Elissa veni.

Nulla mora est; venio. venio tibi debita conjux:

Sed tamen admissi tarda pudore mei.

Virgilius Eclog. 3.

Quin auge, si quid habes: in me mora non erit ulla.

Terentius Andr. Act. 3. Sc. 4. ----- nunc per hunc nulla est mora. & rursum Act. 5. Sc. 6.

Nec mora ulla est, quin eam uxorem ducam.

adesse dixit noster, non venire; ut summam notaret celeritatem. hanc ob rem nulla potius placet, quam *missa*. accedit quod poetae libentius dicunt *moras rumpere*, quam *mittere*.

4. ET CADIT IN PATULOS LYMPHA ANIENA LACUS] unus Regius, unus Colbertinus, nostrique duo, *Nympha Aniena* praeferrunt. quod verum est: & jam in primitus cufis legebatur. *Lymphas* appellabat vetustas, quas Graeci *Naidas*, nos *Nymphas* vocamus. videndus Festus in *Lymphas*; & Servius ad L. 7. Aen. v. 377. tum vir insigniter eruditus, nec satis suo habitus pretio, Petrus Nannius nostras L. 4. Miscell. C. 3. quibus addere potes Nic. Heinstum Not. in Ovid. Epist. Oenon. v. 31. redde & Horatio vocem suam,

ex

- 5 Quid faciam? obductis committam mēne tenebris,
 Ut timeam audaces in mea membra manus?
 At si haec distulero nostro mandata timore,
 Nocturno fletus saevior hoste mihi.
 Peccaram semel, & totum sum pulsus in annum.
 10 In me mansuetas non habet illa manus.
 Nec tamen est quisquam sacros qui laedat amantes.
 Scironis medias his licet ire vias.
 Quisquis amator erit, Scythicis licet ambulet oris,
 Nemo adeo, ut noceat, barbarus esse volet.
 15 Luna ministrat equis: demonstrant astra falebras:
 Ipse Amor accensas praecutit ante faces.

*Do invenio
 citationem alibi
 in hoc loco.
 sic ipse amor intelligit
 ad hunc.
 Saeva sed forte mendam
 Typographo cum
 H.*

ex fide praestantissimi illius codicis Graeviani, L. 3. Od. 13.

*Fies nobilium in quoque fontium,
 Me dicente cavis inpositam ilicem
 Saxi, unde loquaces
 Nymphae desiliunt tuae.*

& Epod. 16.

*Mella cava manant ex ilice: montibus altis
 Levis crepante nympha desilit pede.*

ibi in glossa marginali legitur: respexit ad pedem nympharum. credo voluit dicere, quicumque ille fuit glossator, poetam strepitum aquae cadentis contulisse cum choreis nympharum, tellurem pedibus plaudentium. in Catullo quoque non aliter legendum, Epithal. Juliae & Manlii, notante ex membranis Achille Statio:

*Perge linquere Thespias
 Rupis Aonios specus,
 Nympha quos super inrigat
 Frigerans Aganippe.*

qui locus me monet emendationis Nic. Heinssii, *parulos specus* in hoc ipso Propertii versu legentis, pro *lacus*. sustinebimus ad sensum, donec prodeant jam pridem expectatae summi viri Notae in poetam nostrum. interea videamus si possit defendi vulgata. *specus iste*, in quo leonibus objectus fuit Daniel, Prudentio *lacus* dicitur, Hym. 4. Cathemer. de Habacuco:

*Tum raptus simul ipse prandiumque,
 Sensim labitur in lacum leonum.*

illi autem sive lacus, sive specus, in quos magno cum sonitu praecipitatur Anio, *stagna*

(quae vox fere cum lacu tantumdem valet) audiunt Papinio L. 1. Silv. 3.

*Illis ipse antris Anienus fonte relicto,
 Nocte sub arcana glaucos exutus amictus,
 Huc illuc fragili prostermit pectora musco:
 Aut ingens in stagna cadit, vitreasque natant
 Plaudit aquas.*

Sed quid moror? lacus jam dixerat paullo ante in eodem illo bellissimo poematio:

*Quid referam alternas gemino super aggerem
 mensas,*

Alberesque lacus, aliosque in gurgite fontes?
 Varro Lib. 4. de L. L. *lacus, lacuna magna, ubi aqua contineri potest.*

5. **OBDUCTIS COMMITTAM MENE TENEBRIS**] haec sunt valde laxa. scripserat puto noster, *me committamne*, numero nonnihil compositiore.

9. **PECCARAM SEMEL, ET TOTUM SUM PULSUS IN ANNUM**] contra omnes libros faciunt, qui *peccarem* scribunt, aut *peccarim*. *ro pulsus* valet exclusus. pro eo *passus* est in altero Regio, & nostro secundo. *perperam*, & ex glossa.

12. **SCIRONIS MEDIA SI LICET IRE VIA**] adfertur Nic. Heinssio, legenti, Not. ad Ovid. L. 14. Metam. v. 748,

Scironis medias his licet ire vias.
 quam locutionem ubertim illustravit Thomas Munckerus in Hygin. C. 38.

15. **LUNA MINISTRAT ITER**] unus Regius, *ministrat equis*. sic Maro dixit *velis ministrare*. L. 6. Aen. ellipsi elegante.

Ipse ratem conto subigit, velisque ministrat.

Saeva canum rabies morsus avertit hiantes.

Huic generi quovis tempore tuta via est.

Sanguine tam parvo quis enim spargatur amantis

20 Improbus? exclusis fit comes ipsa Venus.

Quod si certa meos sequerentur funera casus,

Talis mors precio vel sit emenda mihi.

Adferet huc unguenta mihi, fertisque sepulcrum

Ornabit custos ad mea busta sedens.

25 Dii faciant, mea ne terra locet ossa frequenti,

Qua facit assiduo tramite vulgus iter.

Post

& L. 10.

Aeneas (neque enim membris dat cura quietem)

Ipse sedens clavumque regit, velisque ministrat.

Tacitus Germ. C. 44. *forma navium eo differt, quod utrimque prora paratam semper appulsui frontem agit: nec velis ministrant, nec remos in ordinem lateribus adjungunt. venustissimus poeta Grattus Cyneget. v. 314. de luxuria:*

Haec illa est, Pharios quae fregit noxia reges,

Dum servata cavis potant Maeotica gemmis, Nariferumque metunt Gangem, vitisque ministrant.

tam bonis sponsoribus accipio scripturam libri regii, vulgata non paullo meliorem. nam ut quam celerrime sifteret se apud dominam ita volentem, opus habebat equis in itinere nocturno. addit autem multo lepidissime praevolantem cum facibus Cupidinem, ex more viantium in tenebris, etiam hodie, ubi praecursor copioso lumine lamas & saxa & ceteras orbitarum difficultates sollicito explorant.

16. PERCUTIT ANTE FACES] Passeratius legit *perculit*. quod non placet. *percutit* potest idem valere quod *simplex quatit*. sic L. 1. Eleg. 3.

Et quaterent sera nocte facem pueri.

Ovidius *concuere* dixit L. 1. Amor. Eleg. 2.

Vidi ego jactatas mota face crescere flammam, Et vidi nullo concutiente mori.

& *excitere* L. 1. Art. Amat.

Et mihi cedet Amor: quamvis mea vulneret arcu

Pectora, jactatas excutiatque faces.

non est insuper habenda ingeniosa corre-

ctio Nic. Heinii, praecutit reponentis Not. ad L. 4. Metam. Ovid. v. 757. nimirum in *percutit* ordine suo exciderant primores literarum. praecutit ante elegante pleonasmum dicitur. de qua figura notatum aliquid ad L. 2. Eleg. 2. v. 14.

20. EXCLUSIS FIT COMES IPSA VENUS] non satis capio, quo debeat istud *exclusis* referri. nam sane in hac tota elegia de exclusione verbum fit nullum; dumtaxat de periculis itineris nocturni. unde arbitror (da veniam, si fallor) esse resingendum in *cursum*, h. e. in itinere. Virgilius L. 3. Aen.

Provehimur pelago vicina Cerania juxta:

Unde iter Italiam, cursusque brevissimus undis.

codem libro:

Placemus ventos, & Gnosia regna petamus: Nec longo distant cursus.

Cicero orat. pro lege Manil. C. 12. *Atque haec, qua celeritate gesta sint, quamquam videtis, tamen a me in dicendo praeterveunda non sunt. Quis enim unquam, aut obeundi negotii, aut consequendi quaestus studio, tam brevi tempore tot loca adire, tantos cursus conscicere potuit, quam celeriter, Cn. Pompejo duce, belli impetus navigavit?*

22. TALIS MORS PRECIO VEL SIT EMENDA MIHI] Cicero L. 9. ad Attic. epist. 5. *quid si non erat ipse solum, sed etiam insperatum? adde, tali viro, talem causam agenti: & ego vero haec officia mercanda vita puto. & Accus. 5. in Verr. C. 28. Quorum ego de acerbissima morte crudelissimoque cruciatu dicam, cum eum locum tractare coepero: & ita dicam, ut, si me in ea querimonia, quam sum habiturus de istius crudelitate, & de civium Rom. indignissima morte, non modo vires, verum etiam vita*

Post mortem tumuli sic infamantur amanti.

Me tegat arborea devia terra coma.

Aut humet ignotae tumulus vallatus arenae.

30

Non iuvat in media nomen habere via.

za deficiat, id mihi praeclarum & jucundum putem. propius etiam Orat. pro domo C. 28. ille unus dies, quo die me populus Romanus a porta in Capitolium, atque inde domum sua celebritate laetitiaque comitatum honestavit, tantae mihi jucunditati fuit, ut tua mihi consecrata illa vis non modo non propulsanda, sed etiam emenda fuisse videatur. fuit sane Propertius Tullii sui studiosus admirator: quod non animadvertisse doctores scholasticos, jure aliquis mirari possit.

28. ME TEGAT ARBOREA DEVIA TERRA COMA] pariter Franc. Marius Mollā, in illa sua cyanea cantione:

Quod mihi si tumulo vobis curantibus arbor
Ingruat, & virides explicet alta comas;
Quae circum nitidis, aestus dum saevit, ob-
umbret

Fronibus, & scissam tegmine opacet hu-
mum;

Jam mihi pyramides, regum monumenta,
valete,

Et quidquid miri barbara Memphis ha-
bet.

& mellitissimus Lotichius L. 3. Eleg. 9. ad
J. Sambucum:

Ante fores templi, nudoque sub aethere, tel-
lus

Accipiat gremio frigida membra suo.

Jamque vale, & tenera bustum superintoge
myrto.

Non poterit cineres illa gravare meos.

ac M. Antonius Flaminius:

Dehinc tumulum viridi componit margine ri-
pae,

Qua vetus arboreis decedit umbra comis.

X V.

Nunc, o Bacche, tuis humiles advolvimur aris.

Da mihi bacchato vela secunda, pater.

Tu potes insanæ Veneris compescere fastus,

Curarumque tuo fit medicina mero.

5 Per

2. DA MIHI PACATO VELA SECUNDA] primi-
mus noster pacato. Douza P. & Joannes Au-
ratus legebant pacatus. quod poterat defendi
auctoritate non tralatitia. Ovidius initio L.

4. Metam.

Pacatus mitisque, rogant Ismenides, adsis:
Iussa que sacra colunt.

& L. 3. Fast.

Mitte caput, pater, huc placataque cornua
vertas,

Et des ingenio vela secunda meo.

Papinius L. 3. Silv. 1. ad Herculem:

Pacatus mitisque veni, nec turbidus ira,
Nec famulare timens.

sed non libet argutari in re clara. Groninga-
nus habet bacchato; secundus noster bacchato.

quod verum est, neque alia eget adstrucio-
ne.

3: VENERIS COMPESCERE FASTUS] Geb-
hardus e libris Palatinis & Commel. membr.
reponit componere; quod est, inquit, paulla-
tim abolere ac sepelire. atqui in sacris Libe-
ri patris si coërcetur tumultus insanæ Vene-
ris, id profecto fit tumultu alio, neque mi-
tiore, neque saniore. mihi, si quid mutan-
dum, non displicet fluctus, quod pro fa-
stus alicubi legi testatur Passeratus. & hac
ratione admittam Gebhardi componere. sed
Passeratus librum, unde suum istud deprom-
ferit, nullum nominat. alioqui fluctus opti-
me conveniunt Veneri e pelago natae. Sed,
ut verum dicam, sarius est, uti nihil mutetur

Pp

tur

- 5 Per te junguntur, per te solvuntur amantes.
 Tu vitium ex animo dilue, Bacche, meo.
 Te quoque enim non esse rudem testatur in astris
 Lyncibus in caelum vecta Ariadna tuis.
 Hoc mihi, quod veteres custodit in ossibus ignes,
 10 Funera sanabunt, vel tua vina, malum.
 Semper enim vacuos nox sobria torquet amantes,
 Spesque timorque animum versat utroque meum.

Quod

tur citra necessitatem, pariter locutus est Na-
 so Art. Amat. L. 3.

Pertinet ad faciem rabidos comescere mores.

& L. 4. Tristium Eleg. 6.

Tempore Poenorum comescitur ira leonum;

Nec seritas animo, quae fuit ante, manet.

Plinius L. 14. C. 20. Vehementius id fieri arbi-
 trantur crudo flore resinae, excitarique lenita-
 tem. E diverso crapula comesci seritatem ni-
 miam, frangique virus.

8. LYNCEBUS IN CAELUM VECTA ARIAD-
 NA TUIS] non solus Propertius, quod Pas-
 feratius credidit, ipsam Ariadnam in coelum
 relatam scripsit, quum alii id tantum intel-
 ligant de corona Ariadnae. Ovidius L. 3. Fa-
 stor.

audibat jam dudum verba querentis

Liber, ut a tergo forte secutus erat.

Occupat amplexu, lacrimasque per oscula sic-
 cat:

Et, Pariter coeli summa petamus, ait.

Tu mihi juncta toro, mihi juncta vocabula
 seme.

Jam tibi mutatae Libera nomen erit.

Sinque iuge tecum faciam monumenta co-
 ronae;

Vulcanus Venori quam dedit, illa tibi.

& L. 1. Art. Amat.

Cui deus, En adsum tibi cura fidelior, in-
 quit:

Pone metum; Bacchi, Gnostas, uxor eris.

Munus habe coelum: coelo spectabile sidus

Saepe reges dubiam Cressa Corona ratem.

Seneca Oedip. v. 498.

Ducitur magno nova nupta coelo.

Solemne Phoebus carmen

Edit infusus humero capillis.

Concutit caedas geminus Cupido.

Telum deposuit Jupiter igneum,

Oditque Baccho veniente fulmen.

Lactantius L. 1. C. 10. Delatus Diam [Liber]
 cum semiviro comitatu, nactus est impudicam
 mulierem in litore: ac fiducia victoriae Indicae
 vir esse voluit, ne nimium mollis videretur: at-
 que illam patris proditricem, fratris interemtri-
 cem, ab alio relictam & repudiatam, in con-
 jugium sibi vindicavit; & Liberam fecit; &
 cum ea pariter adscendit in coelum. (qui locus
 facundissimi & sanctissimi Viri, libros no-
 stros vetustos erroris convincit, in quibus ad
 coelum vecta.) Probus grammaticus in Vir-
 gil. L. 1. Geor. v. 222. Ariadnes autem coro-
 nae talis historia traditur. Adamatus Theus ab
 Ariadne, cum ejus opera interfecto Minotauro
 labyrinthi evasisset errorem, & corruptam in in-
 sula Dia dormientem reliquisset; Liber eam ada-
 mavit, & ejus capiti coronam detractam misit
 in coelum, quae sidus facta est, quod est post Erigo-
 nem, ipsam autem Ariadnem, matrimonio sibi
 junctam, Liberam appellavit, immortalitate
 donatam. hos duces bono jure secutus est vir
 summus Daniel Heinsius in vernaculo Bac-
 chi Hymno, multae eruditionis poemate:

Naar dat de soete slydyt ten einde was geko-
 men,

Heeft hy de blyde bruidt in zyne hoets geno-
 men,

Verheven in de locht, en daar gestelt ten
 toon,

Dicht aan het beeldt dat knielt, een schoo-
 ne gouden kroon.

10. VEL TUA VINA] omnes libri, aut tua
 vina. parum refert. Janus Parrhasius, vir in-
 ter primos literarum Romanarum sospitato-
 res, hunc versum laudans, vel tua dona pro-
 tulit Epist. 33. utrum e libro, an verò erro-
 re memoriae, non habet adjudicare.

11. VACUOS NOX SOBRIA TORQUET AMAN-
 TES] vacui dicuntur amantes, qui foli cu-
 bant. nofter L. 2. Eleg. 7.

At

- Quod si, Bacché, tuis per fervida tempora donis
 Arcessitus erit somnus in ossa mea:
- 15 Ipse seram vites, pangamque ex ordine colles,
 Quos carpant nullae me vigilante ferac:
 Dummodo purpureo spument mihi dolia musto,
 Et nova pressantes inquinet uva pedes.
- Quod superest vitae, per te, & tua cornua, vivam:
- 20 Virtutisque tuae, Bacche, poeta ferar.
 Dicam ego maternos Aetnaeo fulmine partus,
 Indica Nyfaeis arma fugata choris:
 Vesanumque nova nequiquam in vite Lycurgum:
 Pentheos in triplices funera grata greges:
- 25 Curvaque Tyrrhenos delphinum corpora nautas
 In vada pampinea defluisse rate.
 Et tibi per mediam beneolenti flumine Naxon,
 Unde tuum potant Naxia turba merum,
 Candida laxatis onerato colla corymbis
- 30 Cinget Bassaricas Lydia mitra comas.

Laevis

At tu non una potuisti nocte vacare

Impia: non unum sola manere diem.

& hujus libri Eleg. 4.

Gaudet me vacuo solam tabescere lecto.

imitatus est nitidissimus ille Veneris Romanae columbus Secundus nolter L. 2. Eleg. 8.

Et modo in alterius se jurat amore perire,

Nec vacuum ad flammam pectus habere novas.

12. SPESQUE TIMORQUE ANIMUM VERSAT UTROQUE MODO] in libris nihil fani. nisi quod Groninganus habet, *animum vexat utrimque meum. lege versat, & habebis rem factam.* Pafferatius & Gebhardus malebant utroque: i. e. in utramque partem. nec valde repugno. Ovidius Remed. Amor.

Secunda bipartito cum mens discurret utroque.

fane & primae editiones habent utroque.

21. DICAM EGO MATERNOS AETNAEO FULMINE PARTUS] Papinius L. 2. Thebaid.

Et tunc forte dies nota signata Tonantis

Fulmine praerupti cum te, tener Evie, partus

Transmisere patri.

memorabilis istic est Lutatii nota: *primus natalis Liberi, quo fulminata est Semelo, & ex-*

secto utero Liber Jovis femori insertus. Secundus enim dies natalis Dionysii ille dicitur, quo, ex sacris mensibus legitimi parius, Jovis est productus ex femore: quem diem homini scire fas non est. Haesit haec doctissimus Grammaticus ex aliquo scriptore antiquo, qui nobis perit. qualia multa in egregio eo commentario, sed quae non raro sub adsutis aliunde pannis delitescunt.

25. CURVAQUE TYRRHENOS DELPHINUM CORPORA NAUTAS] Servius ad L. 1. Aen. 7. *71. habet fabula, dormientem in litore Liberum patrem puerum nautas abstulisse Tyrrhenos. qui quum esset expectatus in navi, quo duceretur, interrogavit. responderunt illi, quo vellet. Liber ait, ad Naxum insulam sibi sacratam. sed quum alio vela despecterent, iratum numen tigris sibi sacratas visibus eorum objecit: quo terrore se illi in fluctus dedere praecipites. omittit potissimam miraculi partem, statim versos fuisse in delphinis. quod, suo more, floridissime atque amoenissime exsequitur Naso L. 3. Metam. sed potest ut Servius hac sui parte sit mutilatus: neque enim integrum eum ad nos pervenire sivit longae aetatis siniteritas.*

- Laevis odorato cervix manabit olivo,
 Et feries nudos veste fluente pedes.
 Mollia Dircaeae pulsabunt tympana Thebae:
 Capripedes calamo Panes hiantes canent.
 35. Vertice turrigero juxta Dea magna Cybebe
 Tundet ad Idaeos cymbala rauca choros.
 Ante fores templi crater antistitis auro
 Libatum fundens in tua sacra merum.
 Haec ego non humili referam memoranda cothurno,
 40. Qualis Pindarico spiritus ore tonat.
 Tu modo servitio vacuum me fiste superbo,
 Atque hoc sollicitum vince sopore caput.

32. ET FERIES NUDOS VESTE FLUENTE
 PEDES] Bacchus fingebatur cothurnatus,
 observante magno Turnebo L. 25. Adv. C.
 30. unde Palladius malebat *pedes nitidos*.
 quod tamen non procedit, si uvas jam mo-
 do prefferat Liber pater. Sed fingamus no-
 bis oportet Bacchum descendente de lacu,
 injecta sic temere veste, ne frigus laedat la-
 bore defessum ac sudantem. eam Lyaci bassam
 ultra modum extendit Seneca Oedip.
 v. 425.

*Inde tam molles placuere cultus,
 Et sinus laxi, fluidumque syrma.
 Vidit aurato residere curru,
 Veste cum longa tegeres leones,
 Omnis Eoae plaga vasta terrae,
 Qui bibit Gangem, niveumque quisquis
 Franxit Araxen.*

35. VERTICE TURRIGERO JUXTA DEA

MAGNAE CYBELLE] Cybelen proprie voca-
 bant *magnam deam*. vide quae ante sesqui-
 faeculum ad Galliam Catulli docte no-
 tavit Achilles Stadius. ubi & hic ipse versus
 inlustratur. hoc autem loco non *Cybelle* le-
 gendum est, sed *Cybebe*. quam rem, novam
 fortasse multis, firmissimis rationibus liqui-
 dissimisque argumentis demonstravit Vir il-
 lustris Marquardus Gudius not. in Phaedr.
 L. 3. fab. 20. & tetigerat olim in Virgilio
 cum Graecis collato doctissimus homo Ful-
 vius Ursinus.

40. QUALIS PINDARICO SPIRITUS ORE TO-
 NAT] Groninganus, cum nostris, *sonat*. fru-
 stra. splendidissimum, & quale veterum nul-
 lus, Pindaro tropaeum fixit nullo veterum
 minor Daniel Heinsius, Monobibli. Eleg.
 14.

XVI.

PLausus ab umbroso qua ludit Pontus Averno,
 Fumida Bajarum stagna tepentis aquae,

Qua

1. PLAUSUS AB UMBROSO QUAE LUDIT PON-
 TUS AVERNO] libri fere *Clausus*: quod e
 suo codice bene mutavit Scaliger. legebatur
 & *Plausus* in priore Palatino Gebhardi. Vir-
 gilius L. 2. Georg.

*An memorem portus, Lucrinoque addita clam-
 stra;*

*Atque indignatum magnis fridoribus aequor,
 Julia qua ponto longe sonat unda refluxo,
 Tyrrhenusque fretis immittitur aestus Avernis.*
 videndus ibi Servius.

2. HUMIDA BAJARUM STAGNA TEPENTIS
 AQUAE] expressit quodammodo hunc nostrum
 locum

Qua jacet & Trojae tubicen Mifenus arena,
 Et sonat Herculeo structa labore via:
 5 Hic ubi, mortales dextra quum quaereret urbes,
 Cymbala Thebano concrepuere Deo:
 At nunc invisae magno cum crimine Bajae,
 Quis Deus in vestra constitit hostis aqua?
 His pressus Stygias vultum demersit in undas;
 10 Errat & in vestro spiritus ille lacu.

Quid

locum (nec semel tale quid facit) Papinius
 L. 3. Silv. 2.

*Surgite de vitreis spumosaë Doridos antris,
 Bajanosque sinus, & foeta repentibus undis
 Litora, tranquillo certatim ambite natatu.*
 hic autem illum cum Scaligero Fumida.
 testis idem ille poeta Neapolitanus L. 1.
 Silv. 5.

*Quid nunc strata solo referam tabulata, cre-
 pantes
 Aeditura pilas, ubi languidus ignis inerrat
 Aedibus, & tenuem volvunt hypocausta va-
 pore?*

*Nec si Bajanis veniat novus hospes ab oris,
 Talia despiciat.*

& L. 3. Silv. 5.

*Nec defunt variae circum oblectamina vitae:
 Sive vaporiferas blandissima litora Bajas,
 Enthea satidicae seu visere tecta Sibyllae
 Dulce sit, Iliacoque jugum memorabile re-
 mo.*

& L. 4. Silv. 3.

*Gaudens Euboicae domum Sibyllae,
 Gauranosque sinus, & aestuantes
 Septem montibus admovere Bajas.*

5. HIC UBI MORTALES DEXTRA QUUM
 QUARERET URBS] pessime Beroaldus con-
 deret reponit: aut, si rectum sit rō quaereret,
 aedificandas vel habitandas subintelligit. *Quae-
 rere* est acquirere, comparare, domare, rap-
 ere. noster L. 4.

Bis mihi quaesitae, bis mea praeda, boves.
 Justinus L. 2. C. 3. de Scythiis: imperium A-
 siae ter quaesivere: ipsi perpetuo ab alieno impe-
 rio aut intacti, aut invicti mansere. L. 41. C.
 5. Sic Arfaces, quaesito simul constituoque re-
 gno non minus memorabilis Parthis, quam Per-
 sis Cyrus, Macedonibus Alexander, Romanis
 Romulus, matura senectute decessit. itaque dex-
 tra, sive manu, quaerere valet, per vim ac

virtutem militarem sibi comparare. nam eam
 notionem habet rō manus apud optimum
 quemque auctorem. Pomponius L. 2. de
 Origine Juris: initio civitatis nostrae populus
 sine certa lege, sine jure certo primum agere in-
 stituit: omniaque manu a regibus gubernaban-
 tur. Sallustius Jugurth. C. 5. Populus Roma-
 nus, quascumque urbes & agros manu ceperat,
 regi dono dedit. & C. 106. ac fuere qui dice-
 rent, manu vindicandum, neque tantum scelus
 inultum relinquendum. Virgilius L. 2. Georg.

Et duo rapta manu diverso ex hoste tropaea.
 propius etiam ad nostrum Horatius L. 3.
 Od. 3.

*Aurum inreptum, & sic melius situm
 Cum terra celat, spernere fortior;
 Quam cogere humanos in usus,
 Omne sacrum rapiente dextra.*

6. CYMBALA THEBANO CONCREPUERE DEO]
 capitalis ille interpres Parisinus, quid instru-
 menti fuerit cymbalum, turpiter ignoravit.
 ita enim resolvit hunc versum: in eodem ipso
 loco, in quo crotala crepitum ediderunt divo
 Thebano. meliora hunc ignorantiae antistitem
 edocere poterat Laurentius Pignorus, egre-
 gio Commentario de Servis. ut omitteram tot
 alios antiquitatum illustratores. non legerat
 iste in carmine libero, Cymbala cum crotalis,
 pruriginis arma, &c. sed ista non legunt T.
 E. C. P. quaerant proinde in suo Calepino.

9. HIS PRESSUS] nempe in Bajano; ut
 contra Scaligeri Stabianum, quod ex prava
 Servii lectione enatum erat, bene docuit ma-
 gnus Lipsius in L. 1. Annal. Taciti C. 3.

9. STYGIAS VULTUM DEMISIT IN UNDA]
 unus Palatinus Gebhardi habebat vultum de-
 mersit. quod passive ac poetice sumi debet,
 pro demersus est vultum. passive extulit Minu-
 cius Felix: Sol demergit, & nascitur: astra
 labuntur, & redeunt. in eadem re submer-
 genti

- Quid genus, aut virtus, aut optima profuit illi
 Mater, & amplexo Caesaris esse focus?
 Aut modo tam pleno fluitantia vela theatro,
 Et per maternas omnia gesta manus?
 15 Occidit, & misero steterat vigesimus annus.
 Tot bona tam parvo clausit in orbe dies.
 I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos,
 Stantiaque in plausum tota theatra juvent.
 Attalicas supera vestes, atque omnia magnis
 20 Gemmea sint ludis: ignibus ista dabis.
 Sed tamen huc omnes: huc primus, & ultimus ordo.
 Est mala, sed cunctis ista terenda via.

EXO-

gendi verbo utitur Ovidius L. 1. Amor. eleg. 9. ubi de Homero:

Hunc quoque summa dies nigro submersit Averno.

IO. ERRAT ET IN VESTRO SPIRITUS ILLE IACU] credebant enim veteres, animas eorum, qui in aquis periissent, non descendere in orcum; sed circa eas ipsas aquas vagari atque oberrare. pulcre hunc locum illustravit nuper Vir multarum literarum Petrus Petitus L. 3. Miscell. Observ. C. 22. Spiritum pro anima poni, atque hac ratione pro umbra, non est rarum, neque inusitatum: quamquam id Passeratius se posse confirmare exemplis negabat. Ovidius L. 15. Metam. aut Pythagoras, si voles:

Omnia mutantur: nihil interit. errat, & illic

Huc venit, hinc illuc, & quoslibet occupat artus

Spiritus: eque seris humana in corpora transit,

Inque feras noster: nec tempore deperit ullo.

Utque novis fragilis signatur cera figuris,

Nec manet ut fuerat, nec formas servat easdem;

Sed tamen ipsa eadem est: animam sic semper eandem

Esse, sed in variis doceo migrare figuras.

L. 1. Trist. Eleg. 5.

Spiritus & vacuas prius hic tenuandus in auras

Ibit, & in tepido deseret ossa rogo;

Quam subeant animo meritorum obliviosa nostro.

& multo clarissime L. 3. Eleg. 3.

Atque utinam pereant animae cum corpore nostrae,

Effugiatque avidos pars mihi nulla rogos!

Nam si morte carens vacuum volat altus in auras

Spiritus, & Samii sunt rata dicta senis;

Inter Sarmaticas Romana vagabitur umbras,

Perque feros manes hospita semper erit.

15. OCCIDIT, ET MISERO STETERAT VIGESIMUS ANNUS] locus notabilis: neque est alius apud ullum auctorem, unde nobis constare possit de Marcelli aetate. ex τῶ steterat recte colligas, nondum viginti annos implevisse. hinc emendari potest Servius in L. 6. Aen. v. 861. Significat Marcellum filium Octaviae sororis Augusti, quem sibi Augustus adoptavit. Hic decimo sexto anno incidit in valetudinem: & periit decimo octavo in Bajano, cum aedilitatem gereret. nimirum multa passim depravarunt librarii in bonis scriptoribus, quum literas eas, quibus numerus indicabatur, conjungerent, & ex iis vocem aliquam efficerent: & rursus quum numerorum notis uterentur, vocum integram loco. illustribus id exemplis testatum fecerunt passim viri eruditi, quos exscribere nunc quidem nihil attinebat. talem autem errorem in his ipsis Servii verbis fuisse commissum, valde est vero simile. cum redimemus alio loco ejusdem doctissimi grammatici ad L. 1. Aen. v. 716. PESTI DEVOTA FVTVRAE. ideo ergo infelix. PESTI autem vel amori, vel malo. DEVOTA vero de oratione Augusti translata est locutio, quam habuit in translatione funeris Marcelli, cum diceret, illum immaturae morti devo-

- Exoranda canis tria sunt latrantia colla:
 Scandenda est torvi publica cymba fenis.
 25 Ille licet ferro cautus se condat, & aere:
 Mors tamen inclusum protrahit inde caput.
 Nirea non facies, non vis exemit Achillem,
 Croesum aut, Pactoli quas parit humor, opes.
 At tibi, nauta, pias hominum qui trajicis umbras,
 30 Huc animae portent corpus inane tuae:
 Qua Siculae victor telluris Claudius, & qua
 Caesar ab humana cessit in astra via.

*devotum fuisse. pessime schedae Petri Danic-
 lis habebant, in Minturne monte devotum fuisse.
 quod Scaligerum in errorem induxit non
 levem.*

17. ET TECUM FINGE TRIUMPHOS] in al-
 tero Colbertino, nostroque secundo legitur
centum finge tr. quod non videtur de nihilo.
 sed & vulgata recta est.

28. PACTOLI QUAS PARIT HUMOR OPES]
 unus Colbertinus, nostri duo, *premit. fru-
 stra. Palatinus Gebhardi perit: unde ipse su-
 spicabatur gerit. ego mallem vehit, si quid
 foret mutandum. Juvenalis Sat. 14.*

*cujus votis modo non suffecerat aurum
 Quod Tagus, & rutila voluit Pactolus arena.*

sed nihil movendum: & parere hic de aqua
 dicitur, quemadmodum alias de tellure.

31. SICULAE VICTOR TELLURIS CLAU-
 DIUS] Aconius in Divinat. in Q. Caecil.
 C. 1. *Siculi veteres patronos habebant; in qui-
 bus Marcellus, a Marcello ortus, qui Syracusas
 victor servavit incolumes. ipse inibi Cicero C.
 4. Scit is, qui est in consilio, C. Marcellus:
 scit is, quem adesse video, Cn. Lentulus Mar-
 cellinus: quorum fide atque praesidio Siculi ma-
 xime nituntur, quod omnino Marcellorum no-
 mini tota illa provincia adjecta est. adde in-
 signem locum Accus. 2. in Verq. C. 2. C. 21.
 Accus. 4. C. 41.*

XVII.

- O Bjicitur toties a te mihi nostra libido.
 Crede mihi, vobis imperat ista magis.
 Vos, ubi contemti rupistis frena pudoris,
 Nescitis captae mentis habere modum.
 5 Flamma per incensas citius sedaret aristas,
 Fluminaque ad fontis sint reditura caput:
 Et placidum Syrtes portum, & bona litora nautis
 Praebeat hospitio faeva Malea suo:

Quam

5. FLAMMA PER INCENSAS CITIUS SEDE-
 TUR ARISTAS] admodum venusta est lectio
 Palatini codicis apud Gebhardum, *sedaret,*
 J. e. *sedaretur;* mutatis temporibus, ut so-
 lent poetarum. Cn. Gellius apud cognominem

scriptorem Noctium Atticarum L. 18. C. 12.
*Postquam tempestas sedavit, Atherbal taurum
 immolavit. totum id caput evolvere debes:
 est enim referum elegantiae antiquae, & be-
 ne huc facientis.*

10. ET

- Quam possit vestros quisquam reprehendere cursus,
 10 Et rabidae stimulos frangere nequitiae.
 Testis, Cretaei fastus quae passa iuveni
 Induit abiegnae cornua falsa bovis.
 Testis Thessalico flagrans Salmonis Enipeo,
 Quae voluit liquido tota subire Deo.
 15 Crimen & illa fuit patria succensa senecta
 Arboris in frondes condita Myrrha novae.
 Nam quid Medae referam, quo tempore matris
 Iram natorum caede piavit amor?
 Quidve Clytemnestrae, propter quam tota Mycenis
 20 Infamis stupro stat Pelopea domus?
 Tuque o Minoa venumdata, Scylla, figura,
 Tondens purpurea regna paterna coma.
 Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti!
 Nise, tuas portas fraude reclusit Amor.
 25 At vos, innuptae, felicius urite taedas:
 Pendet Cretaca tracta puella rate.
 Non tamen immerito Minos sedet arbiter Orci.
 Victor erat quamvis, aequus in hoste fuit.

10. ET RAPIDAE STIMULOS FRANGERE NE-
 QUITIAE] legendum *rabidae*. quod Douza P.
 iam occupaverat, ex illo Horatii Epod. 12.
Indomitam properat rabiem sedare.
 adde locum Terentii insignem Eunuch. Act.
 2. Sc. 3.

*ecce autem alterum,
 Nescio quid de amore loquitur. o infortuna-
 tum senem!*

*Hic vero est, qui si ceperit, ludum jocum-
 que dicet*

*Fuisse illum alterum, prae ut huius rabies quae
 dabit.*

Donatus: *Artifex summus, quod aetati non po-
 test, naturae attribuit Chaeraeae: ut calidior inge-
 nio, Et ante annos amator, non libidinem in se-
 le, sed quamdam rabiem designaverit in Venereos*

appetitus. nihil aptius ad mentem nostri poetae.

27. NON TAMEN IMMÉRITO MINOS SEDET
 ARBITER ORCI] noster hic confundit duos
 Minoas: fuere enim duo. Jupiter, sive is
 Asterius fuit, ex Europa Minoem, Rhada-
 mantum, & Sarpedonem procreavit. ex his
 Minos, regno suscepto, & Itone Lyctii fi-
 lia in uxorem ducta, genuit Lycasten. is ve-
 ro Lycastes de Ida Corybantis filia Minoem
 alterum sustulit, celebrem illum imperio
 maritimo ac praepotentem. hic est ille qui
 Nisum vicit, Megara expugnata, ejusque fi-
 liam Scyllam justo mactavit praemio proditi-
 onis. prior vero, Rhadamanthi frater, is
 est quem Orci arbitrum antiquitas constituit,
 & liberalis favor poetarum. vide Diodorum
 Siculum l. 4.

XVIII.

CRedis cum jam posse tuae meminisse figurae,
 Vidisti a lecto quem dare vela tuo?
 Durus, qui lucro potuit mutare puellam.
 Tantine in lucris Africa tota fuit?
 5 At tu, stulta, Deos, tu fingis inania verba.
 Forsitan ille alio pectus amore terit.
 Est tibi forma potens, sunt castae Palladis artes,
 Splendidaque a docto fama refulget avo.

For-

Hi, qui sequuntur, decem versus male coaluerant cum superioribus. nam ut de libris vetustis nihil dicam, (qui omnes novam Elegiam faciunt, cum hac epigraphe, DE CONTEMPTORE AMICAE, vel DE CONTEMPTIONE AMICAE) quid poterat absurdius excogitari, quam incipere a libidine omnium feminarum, desinere vero in levitate viri unius? fragmentum est Elegiae majoris: quod aliquando ratus sum posse non incommode jungi cum fine Eleg. 16, libri secundi, hodie non eadem mens est. cogitent acutiores: nam palma in medio relinquatur. interea ad pensum redeamus.

4. TANTISNE IN LACRIMIS AFRICA TOTA FUIT? Groninganus, *Tantis ne lacrimis: quomodo & Comelinius Gebhardi, cujus expositionem oppido absurdam piget referre. quam tamen debet Passeratio. vix sunt meliora quae Andr. Schottus attulit L. 2. Observ. Human. C. 26. quid multa? rescribere cum perspicacissimo Gronovio L. 3. Observ. C. 17.*

Tantine in lucris Africa tota fuit? id ipse exponit: *Africa tota in lucris] omnes illius provinciae opes in reditu, non tanti, ut illa desereretur, fuerunt. o durum hominem atque inhumanum, qui lucri causa discordiam fecit! an tanti, ut te derelinqueret, fuit vel totam Africanam rapere? Et inter lucra habere? nihil melius, nihil verius. Et tamen Parisinus interpres, qui eum librum Gronovii jam olim legisse potuit; certe debuit; hunc nobis exclusit sensum, bellum sane ac festivum: An aliquando omnis Africa fuit in tam magno luctu? nimirum Marollius verte-*

rat: Toute l'Afrique fut-elle jamais si remplie de larmes? ita varam vibia sequitur. posses etiam ita refingere, & quidem vix ulla literarum immutatione,

Tantine, ut lacrimae, Africa tota fuit? an tanti erant omnes reditus provinciae Africae, ut tu vel unam lacrimulam profunderes? sic loquitur Tibullus L. 2. Eleg. 7.

Desino, ne dominae luctus renoventur acerbi. Ovid. Epist. Domitiae. Non ego sum tanti, ploret ut illa semel. Viri. Dracimus tanti totaque Troja fuit.

Ovidius Epist. Herus:

Ne non sim tanti, superentque pericula casum:

Et videar merces esse labore minor.

5. AT TU, STULTA, DEOS, TU FINGIS INANIA VERBA] at tu tecum repetis, o Cynthia, deos testes, quos homo iste levis perfidiae suae ultores inprecabatur, si falleret: tu inania ejus verba pondus aliquid habitura reputas, nimis credula. Parisinus, pro more suo, interpretatur: *Sed tu nimium credula tibi persuades esse Divos vana illius promissa. Putes hunc hominem esse αἰψάρον aetatis aureae, adeo simplex est, adeo alium ubique & glandem obolet.*

6. ILLE ALIO PECTUS AMORE TERIT] aliam amplectitur. Papinius L. 7. Theb.

quid colla amplexibus ambis, Invisamque tevis serrato pectore matrem?

8. SPLENDIDAQUE A DOCTO FAMA REFULGET AVO] is erat Hostius, belli Istrici conditor. ejus memoria etiam est L. 2. Eleg. 10.

Non ego sum formae tantum mirator horae, Nec si qua illustres femina jaecat avos.

quare mirari subit, cur hunc ipsum Hostium Cynthiae patrem fuisse dicat Vir summus

Fortunata domus, modo fit tibi fidus amicus.

10 Fidusero. in nostros curre, puella, finus.

Ger. Jo. Vossius in praeclaro opere de Histor. Latin. L. 1. C. 16. nisi fortasse haec mea culpa est, poetam meum non intelligentis.

10. IN NOSTROS CURRE PUELLA TOROS] satis licenter. nosser primus itemque Borrichianus habent *sinus*: quod magis placet. Catullus Carm. 34.

*Puella nam mea, quae meo sinu fugit,
Consedit isthic.*

Sulpicia apud Tibullum L. 4.

At tu venandi studium concede parentis:

Et celer in nostros ipse recurre stans.

Ovidius Epist. Sapphus:

Huc ades, inque sinus, formose, relabere nostros.

Cicero Catinilar. 2. *Postremum genus est, quod*

proprium est Catilinae, de ejus delectu, imo vero de complexu ejus, ac sinu. si quis, ut initio dicebam, attentè consideret quam parum haec levitas nescio cujus desultoris conveniat cum rabie libidinosa Pasiphaeae, Myrrhae, Medae, &c. is opinor rectè me atque ordine fecisse judicabit, quod disjunxerim quae tam monstrifice cohaerebant. Saepe ita peccatum est a librariis. expende sis in foliis Epistolis Tullii has pauculas: ad Trebrianum L. 6. ad famil. Ep. 10. ad Cornificium L. 12. Ep. 25. 26. ad Q. Valerium Orcam L. 13. Ep. 6. ad Servium Sulpicium L. 13. Ep. 28. ad Terentiam L. 14. Ep. 4. ad Atticum L. 1. Ep. 7.

X I X.

NOx mihi prima venit: primae data tempora noctis.

Longius in primo, Luna, morare toro.

Tu quoque, qui aestivos spatiosius exigis ignes,

Phoebe, moraturae contrahe lucis iter.

5 Foedera sunt ponenda prius, signandaque jura,

Et scribenda mihi lex in amore novo,

Quam multae ante meis cedant sermonibus horae,

Dulcia quam nobis concitet arma Venus.

Haec Amor ipse suo constringet pignora signo:

10 Testes sidereae tota corona Deae.

Nam-

9. HAEC AMOR IPSE SUO CONSTRINGIT PIGNORA SIGNO] libri fere *constringit*, inepto ac crasso errore. tu cum Livinejo lege *constringet*. venuste admodum adludit pacta nuptialia, ubi Signatores, & Testes. priores partes Amori dedit, alteras Stellis ac Lunae. nam qui de Ariadna intelligunt, aut etiam de Nocte siderum matre, ne illi toto errant coelo. ut jam videbimus. potest ut ad hunc locum respexerit Naso L. 2. Art. Amat.

Non legis jussu lectum venistis in unum:

Fungitur in vobis munere legis Amor.

10. TESTIS SIDEREAE TORTA CORONA DEAE] e versu praecedente apparet legendum esse *testes*. gaudent enim nomina ista collectiva, ut Grammatici vocant, pluraliter esse ferri. cujus locutionis in promptu mille sunt exempla. Nic. Heinsius Not. in Ovid. L. 1. Fast. v. 287, reponēbat,

Testis siderei tota corona chori.

Cave quidquam mutes. *Siderea* Dea est Luna, *Siderum regina bicornis* Horatio Carm. faeculari. Petronius: *Luna innumerabilibus commitata Sideribus, etiam foras ducit ad pabu-*
lum

Namque ubi non certo vincitur foedere lectus,
 Non habet ultores nox vigilanda Deos.
 Et quibus imposuit, solvit mox vincla libido.
 Contineant nobis omina prima fidem.

15 Ergo qui tactas in foedere ruperit aras,
 Pollueritque novo sacra marita toro:
 Illi sint quicumque solent in amore dolores,
 Et caput argutae praebat historiae.

Nec

lam. ecce dominam, ecce comitatum. Valerius Flaccus, ipso sine L. 5.

inflaurat mensas, pacemque reducit,

Et jam sideram Noctem dimittit Olympo.

ubi Nox, ut saepe, non est alia quam ipsa Luna, cui diadema sideribus distinctum dedit Ausonius in Cupidine cruci affixo, elegantissimo libello:

*Errat & ipsa, olim qualis per Latmia saxa
 Endymioneos solita affectare sepores,*

Cum face & astrigero diademate Luna bicornis.

quorum versuum primus male interpungitur in illa nitidissima Jacobi Tollii editione, hoc modo,

*Errat & ipsa olim, qualis per Latmia saxa
 &c.*

Sol pariter *Sidereus Deus* dicitur Martiali L. 12. Epigr. 60.

Martis alumne dies, roseam quo lampada primum,

Magnaque sideri vidimus ora Dei.

tota autem lege cum Passeratii libro veteri. male alii *torta*; quod pectus etiam interpretantur. *Siderea Dea* exponitur a Philippo Silvio T. E. C. P. *Diva stellata*. bene sit vobis, o Augiae, cum vestro simeto. ad hunc venustissimum locum respexit, nisi animi fallor, poetarum Italorum ingeniosissimus Joannes Baptista Marinus, in Idyllio cui *Testamenti erotici* nomen fecit:

Fu de l'ali d'Amore

*La penna, con cui scrissi, e sur gli Amori
 Testimoni a lo scritto.*

15. QUI PACTAS IN FOEDERA RUPERIT ARAS] Groninganus *actas in foedere*. Passeratii liber *tactus aras* habebat. quod verum reor. Plautus Rudent. Act. 5. Sc. 2.

GR. *accede dum huc: Venus haec volo adroget te.*

LA. *Quod tibi libet, id mihi impera.* GR. *tange aram hanc Veneris.* LA. *tango.*

GR. *Per Venerem hanc jurandum est tibi.* Virgilius L. 12. Aen.

Audiat haec genitor, qui foedera fulmine sancit:

Tango aras, medios ignis & numina testor. Lucius Septimius L. 5. C. 10. *statuunt inter se, uti proximo die campi medio atque in ore omnium aras statuunt, in quibus fidem pacis iurandi religionibus firmarent.* videlicet Macrobius L. 3. Saturn. C. 2. & Brissonium L. 8. de Formulis. *rumpere aras* est rumpere pactum conventum in aras solenniter sancitum. Quamquam neque vulgata lectio penitus improbari potest, si *pactas aras in foedera* per hypallagen accipias, cum Passeratius, pro *pacta foedera in aris*.

16. POLLUERITQUE NOVO SACRA MARITA TORO] unus Regius *toro novo*, inverso verborum ordine. *marita sacra* dixit pro sacris maritalibus. Ovidius Epist. Medaeae:

Conscia sit Juno sacris praefecta maritis.

poetae tantum non luxuriant in eo usu hujus vocis. exempla multa congescit Nic. Heinsius Not. ad Ovid. Epist. Hypermetraeae v. 19.

18. CAPUT ARGUTAE PRAEBEAT HISTORIAE] tam sit infelix in amore, ut argumentum praebere possit fabulae alicui Milesiae, qua sub ficto nomine palam apud puellas traducatur. *arguta historia* est id scripti genus, quod Galli hodie vocant *Nouvelle galante*. nam ne istis quidem deliciis caruisse veteres, supra est ostensum.

Nec flenti dominae patefiant nocte fenestrae.

20 Semper amet, fructu semper amoris egens.

20. SEMPER AMET, FRUCTU SEMPER AMORIS EGENS] mellitissimus noster Secundus L. 1. Eleg. 11.

Interea hos Elegos, primi monumenta caloris,

*Accipite, & risum jungite cum gemitu,
Dicentes, Nostri pars hic quoque parva triumphi est,
Semper amet, dulci semper amore fruens.*

X X.

Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas.
Ut me longa gravi solvat amore via.

Crescit enim assidue spectando cura puellae.

Ipse alimenta sibi maxima praebet Amor.

5 Omnia sunt tentata mihi, quacumque fugari.

Possit: at ex omni me premit ille Deus.

Vix tamen aut semel admittit, quum saepe negavit:

Seu venit, extremo dormit amicta toro.

Unum

3. CRESCIT ENIM ASSIDUE] bene Lucretius in hoc negotio, L. 4:

*Ulcus enim virvescit, & inveterascit alendo,
Inque dies gliscit furor, atque aerumna gravescit.*

& de armentis Virgilius L. 3. Geor.

*Carpit enim viris paulatim, uritque videndo
Femina: nec nemorum patitur meminisse, nec
herbae.*

videndus Erasmus noster Adag. *Ex adpectu nascitur amor: itemque in Mulieris oculus.*

6. EX OMNI ME PREMIT IPSE DEUS] in uno Regio est ille Deus. quod non displicet. vide notata ad L. 2. Eleg. 7. v. 17. ita & hoc libro habuimus, Eleg. 8.

*Sit Sors & nobis, talorum interprete jactu,
Quem gravibus pennis verberet ille puer.*

7. VIX TAMEN, AUT SEMEL ADMITTIT] augurale verbum est *admittere*; minime cum Passeratio exponendum, recipere quem saepe excluderat. Festus: *Admissivae aves dicebantur ab auguribus, quae consulentem juvant.* Plautus Afn. Act. 2. Sc. 1.

*Unde sumam? quem intervertam? quo hanc
celocem conseram?*

Imperitum, inauguratum est, quovis admittunt aves.

fic optime Umbrum comicum & medicina & interpretatione erexit magnus Lipsius L. 1. Ant. Lect. C. 7. itaque sensus nostri Umbri erit, Postquam diu me multis modis miserum habuit, vix tandem vultu minus duro jubet ut pergam spem bonam fovere. Hac ratione causa nulla erit cur de mendo suspicemur, aut conjecturam nescio quorum hominum addicere recipiamus. quod tamen verbum, si vel maxime hic verum esset, eodem rediret.

8. EXTREMO DORMIT AMICTA TORO] noster primus, Borrichianus, & Comelianus Gebhardi, *solvit amicta*. quod miror ei potuisse placere. Scaligeri correctio est *ad amicta*, & ex ipso quidem tripode: de duabus rebus queritur Propertius, Veneri nimis quam ingratis, quod vestita secum cubet Cynthia, & quod in extrema sponda jacere adflectet. supra L. 2. Eleg. 12.

Nam modo nudatis mecum est luctata papillis:

Interdum tunica duxit operata moram.

& paulo post:

Quod si pertendens animo vestita cubaris,

Scissa veste meas experiere manus.

Martialis L. 11. Epigr. 105.

Fascia

- Unum erit auxilium : mutatis, Cynthia, terris
 10 Quantum oculis, animo tam procul ibit Amor.
 Nunc agite, o focii, propellite in aequora navem,
 Remorumque pares ducite sorte vices :
 Jungiteque extremo felicia lintea malo :
 Jam liquidum nautis aura secundat iter.
 15 Romanae turres, & vos valeatis amici,
 Qualiscumque mihi tuque puella vale.
 Ergo ego nunc rudis Hadriaci vehar aequoris hospes,
 Cogar & undisonos nunc prece adire Deos.

Dein-

*Fascia te, tunicaeque, obscuraque pallia ce-
 lant :*

At mihi, nulla satis nuda puella patet.

de extremo toro Horatius Epod. 3.

*Manum puella suavior opponat iuo,
 Extrema & in sponda cubet.*

II. PROPELLITE, IN AEQUORA NAVEM]

noster primus cum Groningano navim. quod est contra canonem Flavii Charisii L. I. *Clavim*. Tibullus, hinc clavim janua sensit. *Srigitim* quoque Lucilius. Varro de poematis secundo, *lentim*. quod eorum nominum ablativus singularis in *i* exit. *Avem* autem & *navem*, quoniam ab [*l. ablativum*] hac ave & nave faciat, *accusativus* per *i* dari non potest. Videndus tamen incomparabilis Vossius L. 2. de Analog. C. 12.

16. QUALISCUMQUE MIRI TUQUE PUELLA VALE] est quidam liber, in quo liquidis literis exaratum legitur,

Qualiscumque mihi tuque JOHANNA vale. nimirum is qui scripsit, tempore flagrantis epidemiae, Nonii rusticabatur, relicta (ut credi par est) domina Mediolani. igitur ei accidit idem quod Rufo illi apud Martialem L. I. Epigr. 69.

Quidquid agit Rufus, nihil est nisi Naevia Rufo.

*Si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur.
 Coenat, propinat, poscit, negat, immuit, u-
 na est*

Naevia; si non sit Naevia, mutus erit.

Scriberet hesterni patri cum luce salutem;

Naevia lux, inquit, Naevia lumen, ave. ita noster quum scriberet de Cynthia, Johannam cogitabat. quod tamen non est adeo mirandum in homine amare : nam eos ibi vi-

vere ajunt, ubi amant. sed quorsum tendunt haec tam putidula? dicam. Magister quidam oblatrator & obrofor, ideoque clari nominis apud suos tribules, postquam docuisset Jovem, uti Graecis *utrus* dicitur, ita Latinis MAGNUM vocari, produxit verficulum ex Ciri Virgiliana, quo fidem faceret huic tam horribili arcano,

Hinc magno generata Jovi frigidula sacra.

nondum exciderat ex memoria hominum, quibus modis olim Jesuitam Delrium, in eodem luto turpiter haerentem, traduxisset insignis ille Barthius : ideoque liberaliter ridebatur cum suis sacris frigidulis acriculus Magister, Despauterii sui tam infelicitate oblitus. quid autem ille opicus? ille enimvero insanire, coelum terrae miscere, decurrere ad Schoppianas urbanitates, frontem ac concham ferrere : tandem autem, tandem grunnire. Ita legi in codicibus manuscriptis bibliothecae publicae, a quibus discedere flagitium sit ac scelus. Accipiamus suadeo tam sapientes rationes, & exemplo saluberrimo permoti Cynthia, itidem ut Liviam Augusti, fuisse binominem ex libro scripto colligamus; neque monobiblo Propertiano rectius CYNTHIAE nomen praefigi quam JOHANNAE. tamen (fatebor enim meam curiositatem) ego nimis libenter scire velim, in quo libro vetusto repererit Palaemon iste *incedere annos* suum, quam esse ipsam ait Nafonis manum. quod si prolatis saepe antiquitatis exemplis erroris me coarguerit, non committam ut etiam pertinaciac coarguere possit. tantummodo absit illud dictatorum ITA LEGE.

18. COGAR ET UNDISONOS NUNC PRECE ADIRE DEOS] Dioseuros puta, & Aeolum, &

- Deinde per Ionium vectus quum fessa Lechaeo
 20 Sedarit placida vela phaselus aqua:
 Quod superest sufferte pedes, properate laborem,
 Isthmos qua terris arcet utrumque mare.
 Inde ubi Piraei capient mea lintea portus,
 Scandam ego Theseae brachia longa viae.
 25 Illic vel stadiis animum emendare Platonis
 Incipiam, aut hortis dux Epicure tuis.

Per-

& Apollinem Embasium, & Herculem, & Priapum, & ipsas denique Undas. vide Plautum Trinum. Act. 4. Sc. 1. & Gonsalium de Salas in illud Petronii, *adoratis sideribus intro navigium.*

22. ISTHMOS QUAE TERRIS ARCEAT UTRUMQUE MARE] melius nostri libri, cum editione Veneta, *utrumque mare.* Ovidius L. 7. Metam.

Sed postquam Colchis arsit nova nupta venenis,

Flagrantemque domum regis mare vidit utrumque.

& L. 6. Faistor.

Est spatio contracta brevi, freta bina repellit,
Unaque pulsatur terra duabus aquis.

Seneca Medea v. 35.

Gemino Corinthos litori opponens moras,
Cremata flammis maria committet duo.

Plinius L. 4. C. 4: Peloponnesus, Apia ante appellata & Pelasgia, peninsula haud ulli terrae nobilitate possferenda, inter duo maria Aegaeum & Ionium, platani folio similis, propter angulosos recessus. Mela L. 2. C. 3: Corinthos ex summa arce, quam Acrocorinthon appellant, in maria utraque contuens. Statius L. 1. Theb.

Scyllaeaque vira

Purpureo regnata seni, mitemque Corinthon
Linqvit, & in mediis audit duo litora campis.

Lucanus L. 1.

qualiter undas

Qui secat, & geminum gracilis mare separat
Isthmos.

nofter, ut saepe, suum hic Tullium expressit Agrar. 2. C. 32. Corinthi vestigium vix relictum est. erat enim posita in angustiis atque in faucibus Graeciae, sic, ut terra claustra locorum teneret, & duo maria maxime navigationi diversa paene conjungeret, cum pertenuis discrimine

separentur. hinc Corinthum voce eleganter conficta *bimarem* vocavit Horatius L. 1. Od. 7.

23. PIRAEI CAPIENT ME LITORA PORTUS] nescio quo modo gratius ad animum cadit Groningani codicis lectio, *capient mea lintea.* quod in Palatinis quoque membranis Gebhardus invenerat. *ad litora portus* absonum est, & frigidulum.

24. THESEAE BRACHIA LONGA VIAE] praeceperat Maro L. 3. Aen.

Portus ab Eoo fluctu curvatur in arcum;

Obiectae salsa spumant adspergine cautes:

Ipse latet. gemino demittunt brachia muro

Turriti scopuli, refugitque a liore templum.

sequitur doctorem iuvm Papinius L. 5. Theb.

tuque o mea digna propago

Hac rege, virgo, patrem, gemini qua brachia muri

Litus eunt.

Justinus L. 5. C. 8. Negarunt se Spartani ex duobus Graeciae oculis aliorum erutuuros; pacem polliciti, si demissa Piraeum versus muri brachia deicerent. & C. 9. cum omnes Athenienses prodicionis suspectos haberent, demigrare eos ex urbe iubent, & in brachiis muri, quae diruta fuerant, habitare. saepe utitur A. Hirtius in belli Alexandrini atque Africani voluminibus, scriptor nobilis, & oris bene Romani.

25. STUDIIS ANIMUM EMENDARE PLATONIS] in *topo studiis* latet mendum: nam altero abhinc versu habemus iterum *studium linguae.* quae tam inconcinna repetitio indigna est politissimo poeta. dicit, velle se inter silvas Academi quaerere verum, & Socraticis praeceptis pectus excolere. id autem fieri non poterat sine acri labore, magnaue animi contentione. quocirca nullus dubito, quin primitus scriptum fuerit *stadiis.* Etenim uti in stadiis juvenes exercebantur ad cursum,

Persequar aut studium linguae, Demosthenis arma,

Librorumque tuos docte Menandre sales.

Aut certe tabulae capient mea lumina pictae,

30 Sive eборе exactae, seu magis aere manus.

Aut

sum, & luctam: ita in scholis philosophorum homines studiosi ad virtutem. sic & gymnasiū & palaestrae nomina, & quae id genus plura sunt, transferunt ad culturam animorum. Auctor ad Herennium L. 4. C. 3. isti, cum in artis curriculum descenderunt, illos, qui in eo, quod est artificii, elaborant, a-junt facere immodeste; ipsi aliquem antiquum oratorem, aut poëtam laudant, aut scripturam, sic ut in stadium artis rhetoricae prodire non audeant. Marius Victorinus in I. Rhetor. Cicer. alii hanc constitutionem realem vocaverunt, quod in ea quaeratur, utrum res, de qua agitur, facta esse videatur. alii *σάδιον* Graeco vocabulo quidem, quod in ea de incerto investigando maximum certamen habeatur. unde *Ἔσθadium* dicitur, quod ibi exerceantur certamina. ita noster aptissime *στάδιον* vocem transtulerit ad Platonis Philosophiam difficilem ac laboriosam. Quod ut recte capias, videbis elegantem Apuleji libellum, quem de dogmate Platonis inscripsit. idem mendum nunc quoque haeret in Cicerone L. 1. ad Attic. Epist. 16. nam cetera non possunt habere neque vim, neque venustatem, remoto illo studio contentionis, quem *ἀγών* vos appellatis. istud *ἀγών* requirere stadium, non studium, recte vidit Janus Gulielmius. Neque est cur aliquis obducatur vocem *studium* poni aliquando profecta vel disciplina, etiam apud ipsum Ciceronem. Sane scimus ita poni in oratione pro L. Murena C. 31. ubi de Stoicis: *Quis vero C. Laelio comior? quis jucundior eodem ex studio isto? quis illo gravior? sapientior? itemque C. 36. Fuit eodem ex studio vir eruditus apud patres nostros, Ἔσθ honestus homo, Ἔσθ nobilis, Q. Tubero.* sed tamen & hoc scimus, serium istud ac virile Platonis stadium pulcherrime componi cum Epicuri horto, illo ignavo, illo voluptuario.

26. HORTIS, DOCTE EPICURE, TUIS] de Epicuri hortis omnia nota, & trita: qua vero ratione ipse doctus dicatur, non item. deinde altero abhinc versu Menander quoque dicitur doctus. idem error cum superiore. Epicurum certe pro docto numquam habuit

antiquitas. Cicero L. 1. de Finib. C. 7. Haec igitur Epicuri non probo. de cetero, vellem equidem aut ipse doctrinis fuisset instructor, (est enim, quod ita tibi videri necesse est, non satis politus iis aribus, quas qui tenent, Eruditi appellantur) aut ne deterruisset alios a studiis. Fabius L. 12. C. 2. Verum ex hoc alia mihi quaesitio exoritur, quae secta conferre plurimum eloquentiae possit: quamquam ea non inter multas potest esse contentio. Nam in primis nos Epicurus a se ipse dimittit, qui fugere omnem disciplinam navigatione quam velocissima jubet. multo etiam acerbius in Epicuri ruditatem invehitur Cleomedes L. 2. Theor. Meteor. Quid igitur? nisi me omnia fallunt, scripsit poeta dux Epicure: quod librarii, quasi compendio breviatum foret, more suo dilatarunt in docte. Dux est princeps, sive auctor, magister, signifer, doctor. Cicero de Amicit. C. 5. Hos viros bonos, ut habiti sunt, sic etiam appellandos putemus; quia sequantur (quantum homines possunt) naturam, optimam bene vivendi ducem. ibid. C. 12. improbis autem poena statuenda est: nec vero minor iis, qui sequuti erunt alterum, quam iis, qui ipsi fuerint impietatis duces. orat. post reditum in senatu C. 9. Quod si mihi nullum aliud esset officium in omni vita reliquum, nisi ut erga duces ipsos, Ἔσθ principes atque auctores salutis meae satis gratus judicarer: &c. & pro Cn. Plancio C. 30. cum perpauca nominatim egissem gratias, quod omnes enumerari nullo modo possent, scelus autem esset quemquam praeteriri: statuissemque eos solum nominare, qui causae nostrae duces, Ἔσθ quasi signiferi fuissent: in his Plancio gratias egi. jam quemadmodum singulae philosophorum sectae familiae appellabantur: ita earum conditores & patres duces audiebant. Quintilianus L. 5. C. 13. ideo miror inter duos diversarum sectarum velut duces non mediocri contentione quaesitum, &c. Lucretius L. 1. Quapropter, qui materiam rerum esse putarunt

Ignem, atque ex igni summam consistere solo: Magnopere a vera lapsi ratione videntur:

Heraclius inquit quorum dux praelia primus.

Ho.

Aut spatia annorum, & longa intervalla profundi
 Lenibunt tacito vulnera nostra sinu.
 Seu moriar, fato, non turpi fractus amore.
 Atque erit illa mihi mortis honesta dies.

Horatius L. 1. Epist. 1. loco notabili:

*Ac ne forte roges, quo me duce, quo late tu-
 ter:*

*Nullius addictus jurare in verba magistri,
 Quo me cumque rapit tempestas, deseror ho-
 spes.*

Festus: Familia antea in liberis hominibus dicebatur, quorum dux & princeps generis vocabatur pater, & mater familias. hinc est familiam ducere. super qua locutione videre potes quae notarunt Petrus Victorius, Paulusque Manutius in Cicer. L. 7. ad famil. Epist. 5. itemque M. A. Muretus L. 4. Var. Lect. C. 17. sed & domus dicebantur eae sapientum familiae. Horatius L. 1. od. 29.

*Cum tu coemptos undique nobiles
 Libros Panaetii, Socraticam & domum,
 Mutare loricis liberis,*

Pollicitus meliora, tendis.

qua ratione familiarum duces audiebant patres. testis idem ille noster L. 1. Sat. 3.

non nosti, quid pater, inquit,

Chrysiippus dicat.

Lucretius ipsum hunc Epicurum patrem vocat initio L. 3.

Tu pater, & rerum inventor; tu patria nobis

*Suppeditas praecepta; tuisque ex, inclute,
 chartis,*

*Floriferis ut apes in saltibus omnia libant,
 Omnia nos isidem depascimur aurea dicta,
 Aurea, perpetua semper dignissima vita.*

qui locus vel solus opinor evincit, quanto

rectius dux appelletur Epicurus, quam doctus.

32. LENIBUNT TACITO VULNERA NOSTRA SINU] situ divinabat Gebhardus. quod vix possum non probare. Gellius L. 20. C. 1. passus est leges istas de tam immodico supplicio situ atque senio emori. etiam Nalo firmare videtur L. 3. Pontic. Epist. 7:

*Curando fieri quaedam peiora videmus
 Vulnera, quae melius non tetigisse fuit.*

& Diris in Ibin:

*Vulneraque inमितis requiem quaerentia vexat-
 tum L. 4. Trist. Eleg. 4.*

*Neve retractando nondum coeuntia rumpam
 Vulnera; vix illis proderit ipsa quies.*

L. 2. Pont. Epist. 2.

*Vulneris id genus est, quod cum sanabile non
 sit,*

Non contractari tutius esse putem.

Florus L. 3. C. 23: Expediebat igitur quasi aegrae sauciaeque reipublicae requiescere quomodo- cumque: ne vulnera curatione ipsa rescinderentur. quod pulcre expressit facundissimi oris homo Dominicus Baudius Lamb. L. 3.

asperat morbum magis

Medela sumta tempore hand idoneo.

Sunt vitia, quae sanantur efficacius

Tolerando quam tollendo: sunt quibus quies

Medetur.

potest tamen $\tau\delta$ sinu commodo sensu servari, si Tempus & Longinquitatem capias pro personis divinis, aegrum ex amore animum gremio suo foventibus.

XXI.

FRigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos,
 Tulle, Propontiaca qua fluit Isthmos aqua,
 Dindymus, & sacrae fabricata juvenca Cybebae,
 Raptorisque tulit qua via Ditis equos.
 5 Si te forte juvant Helles Athamantidos urbes,
 Nec desiderio, Tulle, movere meo:
 Tu licet aspicias caelum omne Atlanta gerentem,
 Sectaque Persea Phorcidos ora manu,
 Gerionae stabula, & luctantum in pulvere signa
 10 Herculis Antaeique, Hesperidumque choros:

Tu-

1. FRIGIDA CYZICUS] noster *frigidam* vocat ratione aëris admodum crassi, qui difficulter calefit; aestate vero calefactus propter eandem causam plurimum facit aestum. ita commode hunc locum ex Aristotele & Galeno exponit Isaacus Vossius Observat. ad Catull. p. 107. interpretes minus bene ceperant epitheti rationem, alter alterum, ut solent, exscribentes.

3. SACRAE FABRICATA INVENTA CYBELAE] mire hunc versum torstè Passeratus, quem ut exscribam, tanti non est. *fabricata inventa* habent omnes libri, & priscae editiones. Verùm auro contra non cara est If. Vossii restitutio, *sacrae fabricata juvenca Cybellae* legentis, & de Arcto monte Cyziceno exponentis, cujus in medio umbilicus sive antrum, in quo Magnae Matri & Attini sacra faciebant Tauroboli. adi sis ipsum Vossium Observat. ad Catull. p. 161.

6. ET DESIDERIO, TULLE, MOVERE MEO] *Et* nemo sollicitavit, neque suspectum habuit de mendo. Groninganus medicinam facit, qui aperte habet *Nec. optime*. Si tanto amore urbium Graecarum teneris, o Tulle, ut neque Italiae parentis tuae recorderis, neque desiderio meo videndi movearis; accipe tamen Italiae tuae commoda, Urbisque aeternae miracula, &c. scripta est haec Elegia, antequam poeta ipse consilium cepisset de profectioe in terram Graeciam, neque suo legitur loco.

9. GERIONAE STABULA] ita unus Regius,

unusque Colbertinus, ceteri omnes *Gerionis* habent. quod tamen non est admittendum; ut luculenter ostendit Nic. Heinsius Not. in Ovid. Epist. Hermion. §. 9. Servius ad L. 7. Aen. §. 662. *Sane sciendum, declinari hic Geriones hujus Gerionae. unde est, Tergemini nece Gerionae: ut Anchises Anchisae. unde usurpavit Salustius, Geronis dicens.*

9. LUCTANTUM IN PULVERE SIGNA HERCULIS ANTAEBIQUE] admirabili judicio in ipsa pentemimeri syllabam elisit, quum ostendere vellet Antaeum tam arcto nexu ab Hercule fuisse pressum, ut nullis omnino modis solvi posset, nisi praefocata atque interstincta prius anima. Hauserat hoc artificium noster de fontibus Maronianis L. II.

Tertia sed postquam congressi in praelia, totasque

Implicuere inter se acies, legitque virum vir: Tum vero et gemitus morientum, et sanguine in alto

Armaque, corporaque, et permixti caede virorum

Semianimes voluntur equi: pugna aspera surgit.

ibi quoque rem ipsam vides atque intueris, non tantum legis. Propertianam venerem bellissime expressit tenerimus omnium Itolorum M. Ant. Flaminus Carmin. L. 4.

Hae lacrimas, atque haec imo suspiria corde Traeta gemens libo, candida Hyella, tibi. Haec tibi nunc: mox vitam ipsam libabo animamque,

Rr

Cura

Tuque tuo Colchum propellas remige Phasim,
 Peliacaeque trabis totum iter ipse legas,
 Qua rudis Argoa natat inter saxa columba
 In faciem prorae pinus adacta novae:
 15 Et si qua Ortygii visenda est ora Caystri,
 Et qua septenas temperat unda vias:

Omnia

Cumque tuis miscebo ossibus ossa mea.

quamquam haec talia pro duris atque hiulcis isti habent, quibus jejunae aridi alicujus magistri observatiunculae instruunt corpus dictionis poeticae. qualium Marfyarum festiva hodie copia est,

Sub duce qui veteris jucunda Philaenidos arma

Suscitat, argumentum ingens dignumque reponi,

Et Myrtilenae pueros docet orgia Sapphus.

II. COLCHON PROPELLAS REMIGE PHASIN] Colchum Phasim habent libri, scriptio-
 ne Latina. Colchus autem dicitur pro Colchi-
 cus, quod jam notatum supra.

15. ET SI QUADRIGAE VISENDA EST ORA
 CAYSTRI] multos incertos certare super hoc
 versu vidimus. nostri duo cum Groningano
 ac Borrichiano & tribus Gebhardi libris, *Et
 si qua origae* exhibent. quod ipsum in suo re-
 pertum Scaliger mutavit in *quadrigae*. Isaacus
 Vossius Obsrv. in Pomp. Melam repon-
 cebat, *Et si qua Ortygii*; ideo quod Epheso
 subjungatur a Mela Cayster fluvius, Ephe-
 sus autem ipsa olim dicta fuerit *Ortygia*. ni-
 hil poterat melius. & tamen bonam emen-
 dationem deserens, in Notis ad Carullum
 substituit *Et si qua Phrygii*. verae lectionis ve-
 stigia satis clara ferverunt Regii libri, *Et si
 qua Origias*; (unde manavit ceterorum *tri o-
 rigae*;) est & in uno *Ogygiae*, quod ipsum
 non multum abludit. etiam editio princeps,
 & ei proxima Veneta, habent *At si qua O-
 rigiae*. inde vides paullula mutatione elici
Ortygii, quo modo omnino legi debet. Me-
 la L. 1. C. 17. ibi *Ephesus*, & *Dianae claris-
 simum templum*, quod *Amazones Asia poten-
 tes sacrasse traduntur*: ibi *Caystros amnis*. Ta-
 citus L. 3. Annal. C. 61. *primi omnium Ephe-
 si adiere, memorantes; non, ut vulgus crede-
 ret, Dianam atque Apollinem Delo genitos: ef-
 se apud se Cenchrium amnem, lucum Ortygiam,
 ubi Latonam partu gravidam, & oleae quae*

*tum etiam maneat adnissam, edidisse ea numina:
 deorumque monitu sacratum nemus.* descri-
 bit haec loca Strabo L. 14. ubi & templum
 memorat, in quo simulacrum Ortygiae nu-
 tricis, utraque manu infantem gestantis. Pli-
 nius L. 5. C. 29. *Ephesus Amazonum opus,
 multis antea expetita nominibus; Alopes, cum
 pugnatum apud Trojam est, mox Ortygia, &
 Morges vocata est, & Smyrna cognomine
 Trachea, & Samornion, & Ptelea. attolli-
 tur monte Pione, alluitur Caystro in Cylbia-
 nis jugis orto, multosque amnes deferens &
 stagnum Pegasium, quod Phyrites amnis expel-
 lit.* quae notabilia Plinii verba [*alluitur
 Caystro*] claram rationem reddunt; quare
 Cayster dicatur *Ortygius*: nimirum a vicini-
 tate urbis Ortygiae, & templo nutricis Orty-
 giae, eique adlito luco Ortygia, ut solet
 heri in epithetis quae a locis desumuntur.
 post confectas has qualescumque notas, quae
 diu jacuerunt neglectae, Vir illustris Eze-
 chiel Spanhemius orbem literatum beavit
 Observationibus suis in Callimachi Hymnis,
 opere admirandae eruditionis, & qualem
 hodie vix sperare ab ullo mortalium audea-
 mus. in iis sollicita cura examinat hunc ipsum
 poetae nostri locum, p. 305. sqq. adfertque
 multas rationes, cur Scaligeri *quadrigae*,
 Vossique vel *Phrygii* vel *Ortygii* non possit
 admittere, doctas profecto atque acutas. quae
 tandem eo redeunt, ut, si conjecturis sit lo-
 cus, illam Lipsii, *Ogynaei Caystri* reponentis,
 omnino aliis potiore arbitretur; aut recep-
 tam lectionem *Gygaei* loco non movendam
 putet, eo quod Gyges exstiterit haud igno-
 tus Lydiae rex, & ab eo dicta sit in eo Ly-
 diae tractu *Gygaea palus*, monti Tmolo ac
 Cilbianis jugis, ubi Caystri fontes, vicina.
 quae ratio si valet; valere etiam debebit in
 Caystro *Ortygio*, urbi *Ortygiae*, uti jam e
 Plinio vidimus, valde vicino. quod si istud
Gygaei in ullo usquam vetere libro compare-
 ret, causa nulla esset quare rejiceremus. sed
 primum est conspectum in editione Antonii
 Volsci,

Volsci, quae prodiit A. 1488, hoc est totos annos tredecim post principes editiones, quae a manu scriptis libris nihil abibant. nota est autem huius hominis temeraria audacia, quidvis quovis modo refingentis, neque hoc loco vel verbulo uno indicantis, unde hauserit suum *Gygei*: quod tamen factum oportebat, ubi a lectione jam recepta discedebatur. atque hoc ne gratis dixerim, ecce ipsa Volsci verba. AT SI QUA ORIGAE. locus mendam habet, quam ita castigandam censeo, ET QUA GYGEI. est Caister Asiae fluvius, facitque campum qui Caistranus dicitur. GYGEUS dicitur a Gyge, qui Asiam tenuit occiso Candace. si velis, inquit, videre Asiae oram, quam Caister influit. alii CYCNEI, alii OLORIGERI legendum putarunt, quod in ejus ripis cygni stabulentur. non placet. habemus confidentem reum, & simul antiquam scripturam agnoscentem. tamen Volsicum Lipsius non viderat: itaque Beroaldum audiamus. GYGEI ORA CAISTRI. Caister fluvius est Lydiae Sardibus proximus, a quo dicitur Caistranus campus. GYGEUM cognominat poeta a Gygeo lacu ejusdem regionis, qui alio nomine dicitur est COLOUS, ut scribit Strabo in XIII. in vetusto codice legimus OLORIGERUM Caistrum possumus appellare ab oloribus, sive cygnis, qui, ut ait Virgilius in Georgicis, rimantur prata Caistri. &c. his inductus adolescentulus Lipsius cygnas Caistri reponebat L. 1. Var. Lect. C. 2. quod opus vir factus abolere voluit, nec potuit. videmus itaque in qua officina Caister Gygeus, in qua item Cygnas fuerit factus. ego autem spero homines elegantes facile passuros ut Ortygius dicatur, in tanta conspiratione veterum librorum, utque confet Isaac Vossio sua laus ob locum tam pulcre emendatum. neque enim hic ulla mea pars est, nisi quod auctoritates adjecerim optimorum scriptorum, & fontes aperuerim corruptae lectionis.

16. ET QUA SEPTENAS TEMPERAT UNDA VIAS] non satis capio, qua ratione haec ad Gangem referant Passeratius, & Ludovicus de la Cerda ad L. 9. Aen. v. 30. quid enim Gangi cum Propontide, cum Phasi, cum Caystro? aut quae Tullio visendi Gangis copia, itinere tam longinquo? Beroaldus Rhesum Troados fluvium innui putat, ex Homero. Eum sane Strabo septies transiri, sive septem vada habere, dicit L. 13. Sed quid jam facies verbo temperat? nam id non convenit Rheso. potius est ut de Nilo capias,

cujus septem ostiis nihil est celebrius. noster primus legit,

Et quo septenas temperat unda minas.
id profecto Nilum designat, quem magnum fluere Virgilius dixit L. 3. Georg. & bello undare. certe de Gange hic locus accipi non potest, super cujus ostiis tantopere inter se se dissident scriptores antiqui, aliis unum tantum, aliis etiam centum agnoscentibus. sed audiamus Servium, in L. 9. Aen. haec notantem: GANGES. fluvius Indiae est, qui, secundum Senecam in Situ Indiae, novem alveis fluit, secundum Melonem, septem; qui tamen et ipse commemorat, nonnullos dicere, quod tribus alveis fluat. Virgilius tamen Nilo eum jungens, septem alveis habere significat. Hanc veritatem Donatus fugiens longum hyperbatorum facit, dicens, Ceu surgens septem amnibus Nilus, aut Ganges. Sane sapuit Donatus: nam Gangem non nisi uno ostio in mare effundi quamvis sit omnium Indiae fluviorum maximus, disertis verbis tradidit Strabo L. 15. quod firmat recentiorum experientia. sic Andreas Corfalus, Florentinus, in epistola ad Julianum Medicum Florentiae Ducem, Leonis X. Papae fratrem: L'ultimo castello che i Portughesi tengono nell' India è Malacha, terra già di maggior tratto che in alcuna parte del mondo: alla qual navigano dal Sino Gangetico le navi di Bengala, regno che vicina dalla costa del mar col regno di Decan, fra Bengala et Paliacatie, che termina per terra col Re di Narsinga: et Bengala da terra ferma vicina con un regno detto Deli, il qual è dentro da terra vicina con Marfinga. In questa parte di Bengala ci intra il fiume Gange nel Sino detto dal suo nome Gangetico, et è posto in venti tre gradi sotto il tropico del Cancro. sic Joannes de Barros, nobilis scriptor rerum Lusitanarum, decade 1. Asiae, L. 4. C. 7. la distanza da queste fontane al Capo Camorin opposto sarà poco più o meno per linea dritta, mille ducento miglia: et gli altri due angoli, che per contraria linea giacino da Levante in Ponente per la distanza di nove cento miglia, fanno le bocche de gli stessi fiumi Indo et Gange, ambidui molto superbi con le acque del grande numero de gli altri fiumi che in ostentrano. qui tamen idem plura Gangis ostia agnosceret videtur L. 9. C. 1. Fra questi due così illustri capi, Camorin occidentale, et Cingapura orientale, (de quali ne possiamo credere che il mare habbia tagliate le Isole Coilan et Camatra, come dall' Italia tagliò la Sicilia, secondo che si scrive) giace quel celebrato seno Gangetico per la scrittura di tutti i geo-

Omnia Romanae cedent miracula terrae.

Natura hic posuit quidquid ubique fuit.

Armis apta magis tellus, quam commoda noxae,

20

Famam, Roma, tuae non pudet historiae.

Nam quantum ferro, tantum pietate potentes

Stamus. victrices temperat ira manus.

His

grafi, & da noi molto navigato, il quale chiamiamo seno di Bengala, per cagione del grande regno Bengala, per dove corre il fiume Gange molto superbo con la furia delle sue acque, & entra nel mare Oceano. Le cui bocche Tolomeo mette fra otto & nove gradi dalla banda di tramontana, & le mettiamo fra venti dui & venti dui & mezo. duo ponit Hieronymus Oforius, ex eadem gente multae prudentiae ac floridae facundiae historicus, L. II. rerum Emmanuelis: Bengala est provincia latissima, quam Ganges fluvius interfuit. Fluvius est altissimus atque latissimus, qui citeriorem Indiam ab ulteriore determinat, & duobus ostiis, inter se ter centum passuum millia distantibus, in Indicum Oceanum labitur. a Strabone Plinius stare videtur, ostium tantummodo nominans, L. 2. C. 108. A Gange amne, ostioque ejus, quo se in Eoum Oceanum effundit, &c. & L. 6. C. 17. Ad ostium Gangis DCXXXVIII. millia passuum. quae deinceps apud Plinium sequuntur, pulcherrime expressit decus illud immortale Belgici nominis Daniel Heinsius L. 3. de contentu mortis:

Non sic tremit arduus aether,
Cum super Indorum scopulos, & confraga
saxa,
Labitur immanis, resonatque ad litora, Gan-
ges;
Maximus ipse suo, bis denisque annibus au-
ctus,
In mare provolvens sinuosam amfratibus un-
dam.

18. NATURA HIC POSUIT, QUIDQUID UBIQUE FUIT] festive Polemon rhetor Romam vocabat totius universi compendium, uti e Galeno notavit magnus ille veteris doctrinae mystes Hadrianus Junius L. 4. Animadv. C. 4. idem quoque apophthegma Athenaeo datur L. 1. Deipnos. atque inde notavit disertissimus Muretus L. 17. Var. Lect. C. 12. qui, errore memoriae, ita laudat hexametrum hinc praecedentem:

Omnia sunt pariter rerum miracula Romae.
adeo lubricum est proferre aliquid e veterum flavissis, libro non inspecto.

22. VICTRICES TEMPERAT IRA MANUS] Lipsius malebat temperat illa, h. e. pietas, quae modo praecessit, L. 3. Var. Lect. C. 2. ei Canterus & Passeratus accesserunt; ac deinde Jo. Marius Mattius L. 1. Opin. C. 14. videlicet quia veteres non geminarint liquidas; atque ideo ex illa, pro illa, indoctus aliquis descriptor fecerit ira. sane in Borrichiano libro illa legebatur. cui scripturae aperte favet Seneca Thyest. v. 559.

ira cum magnis agitata causis
Gratiam rupit, cecinitque bellum;
Cum leves frenis sonuere turmae,
Fulsit hinc illinc agitatus ensis;
Quem movet crebro furibundus ictus
Sanguinem Marvros cupiens recentem;
Opprimit ferrum, manibusque junctis
Ducit ad pacem Pietas negantes.

non nihil etiam Cornelius Nepos Agefil. C. 4. etsi aliquot vulnera acceperat eo praelio, & rarus videbatur omnibus, qui adversus arma tulerant; tamen amittit irae religionem; & eos vetuit violari. Ovidius L. 3. Pont. Epist. 6. Principe nec nostro Deus est moderatior ullus.

Justitia vires temperat ille suas.

Rutilius L. 1. Iuner.

Mitigat armatas victrix clementia vires.
tamen quum ipse Mattius in omnibus quos consuluerit codicibus, ira legi fateatur; & nos quoque ita in septem libris scriptis invenerimus; satius est servare antiquam lectionem, quam & perspicacissimus Gronovius defendit Not. in Papin. L. 1. Theb. v. 112. nos in ipsa victoria irae temperamus. nos, quamvis irati, postquam vicimus, manibus temperamus. juvat luculentus Ciceronis locus Accus. 2. in Verr. C. 2. Denique ille ipse M. Marcellus, cujus in Sicilia virtutem hostes, misericordiam victi, fidem ceteri Siculi perspexerunt, non solum sociis in eo bello consuluit, verum etiam superatis hostibus,

- Hic Anio Tiburne fluis, Clitumnus ab Umbro
 Tramite, & aeternum Marcius humor opus.
 25 Albanusque lacus focii Nemorensis ab unda,
 Potaque Pollucis nympha salubris equo.
 At non squamoso labuntur ventre ceraetae,
 Itala portentis nec furit unda novis.
 Non hic Andromedae resonant pro matre catenae,
 30 Nec tremis Aufonias, Phoebe fugate, dapes.
 Nec cuiquam absentes arserunt in caput ignes,
 Exitium nato matre movente suo.

Pen-

stibus temperavit. urbem pulcherrimam, Syracusas, quae cum manu munitissima esset, tum loci natura terra ac mari claudebatur, cum vi consilioque cepisset, non solum incolumem passus est esse, sed ita reliquit ornatam, ut esset idem monumentum victoriae, mansuetudinis, continentiae, cum homines viderent, & quid expugnasset, & quibus pepercisset, & quae reliquisset. haec est illa ira quae temperat manus victrices.

26. POTAQUE POLLUCIS NYMPHA SALUBRIS EQUO] recte *nympha* ex Varrone restituit Scaliger, pro *lympha*. fons ille dicebatur *Juturna*, quae & *Nympha* Maroni vocatur, & *Dea*, L. 12. Aen.

Exemplo Turni sic est adfata sororem Diva Deam, stagnis quae fluminibusque sonoribus

Praesidet: hunc illi rex aetheris altus honorem

Jupiter erepta pro virginitate sacravit: Nympha decus fluviorum, animo gratissima nostro.

Pollux saepe ponitur pro utroque Dioscuro. historia ipsa notissima est, nec repetenda, nisi ut addas hunc Minucii Felicis locum: *Testes equestrum Fratrum, in lacu, sicut se ostenderant, statuæ consecratae, qui anhelis, spumantibus equis atque fumantibus, de Perse victoriam eadem die, qua fecerant, nuntiaverunt. haec videntur posse tolerari in poeta, qui per miraculorum tormenta praecipitat vaticinantem animum: sed in historico quis ferat? certe non tulit prudentissimus Polybius aut Deos, aut Deorum filios in veram ac feriam narrationem induci, non aliter ac machinam in tragoedia. id quod tamen multos e scriptoribus rerum Romanarum nihilo red-*

didit circumspetiores. ecce Florus quam secure ineptit, in hoc ipso Dioscurorum negotio, L. 2. C. 2: Eodem die, quo victus Perthes in Macedonia, Romae cognitum est. Duo iuvenes candidis equis apud Juturnae lacum pulverem & cruorem abluebant. hi nunciavere. Castorem & Pollucem fuisse creditum vulgo, quod gemini fuissent: interfuisse bello, quod sanguine maderent: a Macedonia venire, quod adhuc anhelarent. o hominem acutum, qui unde quis venerit tam perite coniectat ex solo anhelitu! tum quantae sapientiae est istud eiusdem artificis, L. 1. C. 11: Ea atrocitas fuit praelii, ut interfuisse spectaculo Deos fama tradiderit; duos in candidis equis, Castorem atque Pollucem nemo dubitavit. Itaque & Imperator veneratus est, pactusque victoriam templa promisit: & reddidit, plane quasi commilitonibus stipendium Diis. nullus Milesiorum choragus tam superbe contempsit iudicia posteritatis. cuius paullulo reverentior fuisse videtur Suetonius in Nerone C. 1. quo loco vir summus Laevinus Torrentius pulcrum A. Postumii Albinii denarium profert, in cuius altera parte juvenes duo hastati stantes, atque inter eos equi duo bibentes, cum hac inscriptione, A. ALBINUS SEX. F.

28. ITALA PORTENTIS NEC FURIT UNA NOVIS] *nec fuit una*, omnes libri: unde Scaliger recte *furit* formabat. quod tamen jam tum legebatur in editione Colinaei. pro *una* bene reposuit *unda* flos ille Brugarum Lucas Fruterius L. 1. Verisim. C. 14.

32. EXITIUM NATO MATRE PARANTE SUO] in octo libris est *matre movente*. quod etiam habebant codices Gebhardi, & editiones ve-

- Penthea non faevae venantur in arbore Bacchae;
 Nec solvit Danaas subdita cervae rates.
- 35 Cornua nec valuit curvare in pellice Juno,
 Aut faciem turpi dedecorare bove.
 Arboreasque cruces Sinis, & non hospita Grajis
 Saxa, & curvatas in sua fata trabes.
 Haec tibi, Tulle, parens, haec est pulcerrima fedes:
- 40 Hic tibi pro digna gente petendus honos.
 Hic tibi ad eloquium cives, hic ampla nepotum
 Spes, & venturae conjugis aptus amor.

tustac. recte, ac Latine. Horatius L. 3. Od. 4.
iidem odere vires

Omne nefas animo moventes.

Gebhardus ingeniose tentabat *novante*: quod potuisset defendere ex Libro 8. Metam. Ovidii, ubi infandum Altheae facinus admodum patheticè magnoque cum artificio praepingitur. Sed in tanto consensu tot librorum, & in re tam clara, nihil est novandum.

35. CORNUA NEC VALUIT] *non valuit*, habet noster secundus cum Groningano. ita versu proxime superiore alter Regius habebat,

Non solvit Danaas subdita cervae rates.

37. ARBOREASQUE CRUCES SCINIS] supple ex jam dictis, non valuit curvare. frustra enim Livianus quaedam desiderari suspicabatur. ceterum *Sinis* scribendum est cum Apollodoro, ipso sine libri tertii. quod adludunt omnes membranae, in quibus *senis*. unus Borrichianus habet *sinis*. Plutarcho *Sinis* vocatur, in vita Thespei.

42. VENTURAE CONJUGIS ALTUS AMOR] libri magno consensu *aptus amor*. Ovidius Epist. Deianirae:

Si qua voles apte nubere, nube pari.

X X I I.

- E**Rgo tam doctae nobis periire tabellae,
 Scripta quibus pariter tot periire bona!
 Has quondam nostris manibus detriverat usus,
 Qui non signatas jussit habere fidem.
- 5 Illae jam sine me norant placare puellas,
 Et quaedam sine me verba diserta loqui.
 Non illas fixum caras effecerat aurum:
 Vulgari buxo fordida cera fuit.
 Qualescumque mihi semper mansere fideles,
- 10 Semper & effectus promeruerunt bonos.
 Forsitan haec illis fuerant mandata tabellis:
 Irascor, quoniam es lente moratus heri.

An

II. HAEC ILLIS FUERANT MANDATA TABELLIS] *mandare* hic est, nuntio scripto indicare. Juvenalis Sat. 6.

flavam, cui det mandata, puellam.
 intellige tabellas, ad adulterum portandas.
 Corn. Nepos Conon. C. 3. *Necessè est, si in con-*

- An tibi nescio quae visa est formosior? an tu
 Non bene de nobis crimina ficta jadis?
 15 Aut dixit, Venias hodie, cessabimus una:
 Hospitium tota nocte paravit Amor.
 Et quaecumque volens reperit non stulta puella,
 Garrula quum blandis ducitur hora dolis.
 Me miserum, his aliquis rationem scribit avarus,
 20 Et ponit duras inter ephemeridas.
 Quas si quis mihi retulerit, donabitur auro.
 Quis pro divitiis ligna retenta velit?

I

conspetum veneris, venerari te regem. hoc si tibi grave est, per me nihilo secius editis mandatis conficies, quod studes. subdit post pauca: ita quas volebat, huic scripta tradidit. M. Coelius Ciceroni L. 8. ad famil. Epist. 17. Tum tu porro, cum ad te proficiscens noctu Ariminum venissem, dum mihi pacis mandata das ad Caesarem, & mirificum curam agis, amici officium neglexisti, neque mihi consulisti. Justinus L. 24. C. 2. Nota scelerata Ptolemaei voluntas sorori erat. itaque non credenti mandat, velle se cum filiis ejus regni consortium jungere.

14. AN TU NON BONA DE NOBIS CRIMINA FICTA JACIS] eleganter restituit Nic. Heinſius Non bene d. n. c. f. j. Not. in Ovid. L. I. Trist. Eleg. 6. nihil verius.

15. AUT DIXIT, VENIAS HODIE, CESSAVIMUS UNA] dicere est jubere. Ovidius Remed. Amor.

Dixerit ut venias patra tibi nocte, venito. unde etiam liquet venias hic scribi debere; non venies, quod vulgaras occupat. doinde reponere cessabimus, auctoribus libris. emendandus levi opera Carullus Carm. 8:

Fulsere quondam candidi tibi soles,
 Quum venisſabas, quo puella dicebat.
 vulgaratae istic habent ducebat, sensu parum venusſtu. Juvenalis id vocat constituere, Sat. 3:

Substitit ad veteres arcus madidamque Capenam,
 Hic ubi nocturnae Numa constituēbat amicae.

& Sat. 6:
 Nam si constituit, solitoque decentius optat
 Ornari, & prosperat; jamque exspectatur in Hortis,

Aut apud Iſſiacae potius sacraria lenae.

17. ET QUAE CUMQUE DOLENS REPERIT
 NON STULTA PUELLA] Livinejus malebat re-

petit: fortasse ut tangatur mulierum loquacitas, rem eandem sine fine iterantium. sed nihil erat necesse. nam in isto dolens later arguta res reperit, si legas, uti quidem certo est legendum, volens, i. e. cupiens, sive, ut noster loquitur, parata. Catullus Carm. 8.

*Ibi illa multa tum jocosa fiebant,
 Quae tu volebas, nec puella nolebat.*
 Vellejus Paterculſus L. 2. C. 62. pecunias etiam, quae ex transmarinis provinciis Romam ab quaestoribus deportabantur, a volentibus acceperant. id est, a foventibus partes Marci Bruti & Caji Cassii. plura istic exempla formulae perelegantis Jacobus Schegkius collegit. porro volens puella admodum est foecunda in reperiendis astutiis: &, ut recte Naso dixit,

Non caret effectu quod voluere duo.
 eadem haec vox apud Tibullum quoque corrupta est L. 2. Eleg. 3.

Nullus erat custos, nulla exclusura dolentes
 Janus.

sic ibi magno numero veteres libri: melius alii itidem veteres exclusura volentes.

19. HIS ALIQUIS RATIONEM SCRIBIT AVARI] in Groningano est avarus; quod e Francisſi Modii excerptis jam olim monuit Douza F. Ovidius L. I. Eleg. 12. ubi pariter querela est de tabellis:

Inter ephemeridas melius tabulasque jacerens,
 In quibus absurtas fletet avarus opes.

20. ET PONIT DURAS INTER EPHEMERIDAS] duras habet idem ille Groninganus, i. e. inclementes, & inlacrimabiles, quas non miseret neminis, ut pater Ennius dicebat. in multis libris est duras, errore libreriorum. quod tamen Gebhardo placebat. male. durus pater, duri homines, duri capito-

I puer, & citus haec aliqua propone columna:
Et dominum Exquiliis scribe habitare tuum.

meis, pro tenacibus atque avaris saepe apud comicos occurrunt.

23. I PUER, ET CITUS HAEC ALIQUA PROPONE COLUMNA] nimirum ut in re tenui compendium faceret Praeonis, vel Conquistorum, tanti enim non videbantur tabellae amissae. pulcre huc facit Plauti locus Rudent. Act. 5. Sc. 2.

Cubitum hercle longis literis signabo jam usquequaque,

Si quis perdidit vidulum cum auro atque argento multo,

Ad Gripum ut veniat.

unde liquet, in pilis & columnis proponere solitos eos etiam, qui rem aliquam invenerunt, non tantum qui amisissent.

X X I I I.

Falsa est ista tuae, mulier, fiducia formae,
Olim oculis nimium facta superba meis.
Noster amor tales tribuit tibi, Cynthia, laudes:
Versibus insignem te pudet esse meis.
5 Mixtam te varia laudavi saepe figura;
Ut quod non esses, esse putaret amor.
Et color est toties roseo collatus Eoo;
Quum tibi quaesitus candor in ore foret.
Quod mihi non patrii poterant avertere amici,
10 Eluere aut vasto Thessala saga mari.
Haec ego non ferro, non igne coactus, & ipsa
Naufragus Aegaea vera fatebar aqua.
Correptus saevo Veneris torrebar aheno:
Vinctus eram versas in mea terga manus.!!
15 Ecce coronatae portum tetigere carinae,
Trajectae Syrtis, anchora jacta mihi est.

Nunc

4. VERSIBUS INSIGNEM TE PUDET ESSE MEIS] pudet me quod tu sis facta celebris meis carminibus. sic Tibullus L. I. Eleg. 10.
Quin etiam attonita laudes tibi mente canebam.

At me nunc nostri, Pieridumque pudet.
hic est verus sensus hujus loci. aliud agunt, qui dicunt Cynthiam erubescere quod celebrata sit versibus Propertii: neque capiunt, quid sit, cur poeta dicat, se nunc primum respicere post tam longam insaniam.

12. NAUFRAGUS AEGAEA VERBA FATEBAR AQUA] locus obscurus, sed quem illustravit Passeratii sagacitas, *vera fatebar* legentis, hoc sensu: Neque igni neque ferro tortus, neque in naufragii periculo constitutus, cogi antea poteram ut faterer vera esse, quae nunc dico; nempe non esse formosam Cynthiam, sed me & oculis pariter & mente captum. *Vera* etiam Livinejus reponebat. idem mendum erat L. I. Eleg. 8. v. 21. ubi notam vide.

Nunc demum vasto fessi resipiscimus aestu,
Vulnere & ad fanem nunc coëre mea.

Mens Bona, si qua Dea es, tua me in sacraria condo
Exciderint furdo tot mea vota Jovi.

20

Rifus

18. VULNERA ET AD SANUM NUNC COË-
RE MEA] Groninganius, *Vulneraque ad fanem*,
monitum olim Palmerio, & probatum
Grutero L. 1. Susp. C. 7. neque aliter
membranas Palatinas habere testatur Gebhardus.
certe medicorum filii tum bene sperant
de vulneribus, quum ad fanem maturaverunt,
remittente acri illo dolore. pro lectio-
ne vulgata stare videri potest Phaedrus L. 5.
C. 8.

aliquot menses transeunt,

Ad sanitatem dum venit curatio.

sermo est istic de tibia confracta. Verum nos-
ter poeta hic demum incipiebat noscere ani-
mi sui aegritudinem, vulnere nondum du-
cente cicatricem.

19. MENS BONA, SI QUA DEA ES] Gru-
terus Inscr. xcix. 7.

M. SEPTIMIUS. C. F.
MENTI. FIDEIQ. DEAR
PRAESENTIBVS
EX. VOTO. S. P

istud si affirmantis est, & valet quum dea sis.
Virgilius L. 1. Aen.

Dii tibi, si qua pios respectant numina, si

quid
Usquam iustitiae est, & mens sibi conscia re-

cti,
Praemia digna ferant.

Priamus ad Pyrrhum, L. 2.

At tibi pro scelere, exclamat, pro talibus au-

sis,
Dii, si qua est caelo pietas, quae talia curet,

Perfolvant grates dignas, & praemia red-

dant
Debita.

Ovidius L. 13. Metam.

Qui nunc (ut memorant) silvestribus abditis

antris
Saxa mores gemitu, Laertiadaeque precaris

Quae meruit: quae, si Dii sunt, non vana

precaris.

haec est vulgata & proba lectio, quae non
debut immutari. nos ter supra Eleg. 13.

Si Deus es, tibi turpe tuam servare puellam?
vulgo ista perperam intelliguntur: & cum
vulgo sapit interpret Delphinicus, homo ni-
mium quam miserabilis.

19. TUA ME IN SACRARIA DONO] admo-
dum elegans est Nic. Heinsii emendatio,
Not. in Epistolam Acontii §. 188: *tua me in*
sacraria condo. neque dubito quin sit vera. Fe-
stus: *Condere proprie est in interiorum locum da-*
re, ad custodiam faciliorem. talia vero erant
sacraria, ad quae nullus profanis accessus. hinc
condi factum est verbum sacrorum. Ovidius
L. 2. Art. Amat.

Condita si non sunt Veneris mysteria cistis,

Nec cava vesanis ictibus aera sonant.

Suetonius Oth. C. 8. *Expeditionem impigre, at-*
que etiam praepropere inchoavit, nulla ne reli-
gionum quidem cura, sed & motis, nec dum
conditis ancilibus. Tacitus L. 1. Hist. C. 89.
Fuere qui proficiscenti Othoni moras religionem-
que nondum conditorum ancilium afferrent. Vir-
gilius ad Polydori insepulti manes vagos eru-
dite transtulit L. 3. Aen.

Inferimus tepido spumantia cymbia lacte,

Sanguinis & sacri pateras: animamque se-

pulcro
Condimus.

nimirum ut ibi tuta quiesceret, tamquam in
sacrario. magnum magistrum secutus est Na-
so L. 5. Falstor.

Romulus ut tumulto fraternas condidit um-

bras;
Et male veloci iusta soluta Remo.

Plinius L. 7. Epist. 27. *inveniuntur ossa inserta*
catenis & implicita, quae corpus aervo terraque
putrefactum nulla & exesa reliquerat vinculis:
collecta publice sepeliuntur: domus postea vite con-
ditis manibus caruit. sic & fulmina dicuntur
condi, imposita loco fulgurito ara, & sepi-
mine circumducto. Lucanus L. 1.

Dumque illi effusam longis amfractibus ur-

berem
Circumneunt, Aruns dispersos fulminis ignes

Colligit, & terrae moesto cum murmure con-

dit.
Juvenalis Sat. 6.

Sf

Atque

- Rifus eram positus inter convivium mensis,
 Et de me poterat quilibet esse loquax.
 Quinque tibi potui fervire fideliter annos:
 Ungue meam morso saepe querere fidem.
 25 Nil moveor lacrimis: ista sum captus ab arte.
 Semper ab insidiis, Cynthia, flere soles.
 Flebo ego discedens, sed fletum injuria vincit.
 Tu bene conveniens non sinis ire jugum.
 Limina jam nostris valeant lacrimantia verbis,
 30 Nec tamen irata janua fracta manu.

At

Atque aliquis senior, qui publica fulgura condit.

ubi vide Scholiastem antiquum. sic & captivi in carcerem conditi dicuntur. Cicero Accus. 5. in Verr. C. 29. Hoc est, quoad per M. Acilium Glabionem licitum est: qui, postulante me, produci atque in carcerem conditi imperavit. haec singula non sunt plane eadem: verum in eo conveniunt, quod, quae condita sunt, vetentur tangi. Posset & legi, *tua me in scrovaria dedo*. Gellius L. 5. C. 13. secundum eos [parentes ac pupillos] proximum locum clientes habere, qui sese itidem in fidem patrociniumque nostrum desiderant. Sed video & Lipsium hic legisse *condo*, Comm. in Senec. Epist. 10. an ex libris? non addit.

20. EXCIDERUNT] haec est Passeratii lectio, a Gebhardo probata. in libris fere est *Exciderant*. mihi omnium minime displicet *Exciderint*, quod post Livinejum etiam Nic. Heinsius malebat.

21. RISUS ERAM POSITUS INTER CONVIVIA MENSIS] admodum venuste haec dilatavit mellitissimus noster Secundus L. 1. Eleg. 11.

Tu Puer, o, Puerique parens Jove nata Dione,

Solvite me ingratis sollicitudinibus.

Et mihi, si merui, nocituras demitte flammis,

Ne sim fumosis fabula porricibus,

Vinosaque meo producant nomine mensas,

Iceno enique malum compita nulla meum.

28. TU BENE CONVENIENS NON SINIS ESSE JUGUM] noster primus, cum Groningano, & libris Gebhardi, non sinis ire jugum. Passeratius conjiciebat *esse*, unde postea factum fuerit esse. magis placet ire propter auctoritatem Plinii, Gebhardo quoque adductam, L. 3. Epist. 9. Nobis tamen nullum certamen, nulla contentio: cum uterque pari jugo, non pro se, sed pro causa niteretur. Vaticanus quoque Livinejo inspectus habebat ire. videri debet Aufonius Epist. 24, Passeratio etiam laudatus, ubi longa adfusio ad jugum amicitiae. epitheton *conveniens* valde bellum est in hoc negotio. Terentius Andr. Act. 4. Sc. 2.

Hanc mihi expectivi, contigit: conveniunt mores: valeant,
 Qui inter nos dissidium volunt.
 Suetonius Tiber. C. 7. Sublatoque ex ea [Agrippina] filio Druso, quamquam bene conveniensem, rursumque gravidam dimittere, ac Juliam Augusti filiam confestim coactus est ducere non sine magno angore animi. Ovidius Remed. Amor.

Quid lacrimas, odiose senex? bene convenit illis.

Officio natam laedis, inepte, tuo.

29. LIMINA JAM NOSTRIS VALEANT LACRIMANTIA VERBIS] insolens & durum Nic. Heinso videbatur *verbis lacrimantia limina*; ideoque reponebat,

Limina jam nostris valeant halantia fertis,

Not. in Ovid. L. 1. Factor. §. 287. vellem addicerent libri: nunc secus est. nec tamen dubito de sanitate loci; quum sciam verbis simplicibus uti tam crebro Aurelium nostrum pro compositis, ut illa tantum non adfectare videatur. ita hic *lacrimantia* posuit pro *illacrimantia*, sive *collacrimantia*: quasi *limina* Cynthiae, ipsius lacrimis rigata, non potuissent non *collacrimari* cum misero & excluso

At te celatis aetas gravis urgeat annis,
 Et veniat formae ruga sinistra tuae.
 Vellere tum cupies albos a stirpe capillos,
 Et speculo rugas increpitante tibi.

35 Exclusa inque vicem fastus patiére superbos:
 Et quae fecisti, facta quereris anus.
 Has tibi fatales cecinit mea pagina diras.
 Eventum formae disce timere tuae.

cluso amante. Poëtae cum liminibus, foribus, januis agunt tamquam cum rebus animatis. scelestas vocant exclusi; crudeles, duras, invidas: qui minus bonas dicant recepti, mites, faciles, amicas? Catullus etiam vocalem fecit januam, dialogo longe lepidissimo: quod imitatus est noster non minus festivo L. 1. Eleg. 16. posse autem tangi commiseratione alieni doloris, istuc vidi-
 mus. & videre praeterca possumus in Curculione Plautina Act. 1. Sc. 1. non igitur insolens aut mirum, si janua aliqua paulò mollior possit etiam flere. lege sis istam, quam indicavi, poëtae nostri elegiam: neque enim melior tibi aut plenior in hunc locum commentarius institui potest. animum tam nitent marmoreo pavimento dedit Hoofdius noster, aeternum illud Pindi Belgici decus,

*Leenig marmor, vlesche steenen,
 Die, vermurwt door myn woenen,
 All' de traantjes houdt te raadt,
 Die myn veemoedt loopen laet; &c.*

verum Propertii ac germanum sensum etiam ante me Passeratius viderat; quem more suo expilavit interpres Parisianus.

33. VELLERE TUM CUPIES] Vaticanus Livineji cupias: sed solus. rectum est cupies: nam vaticinatur, & futura canit. unde apparet in disticho sequente scribendum esse patiére, & querere: quae jam non amplius pendunt ab imprecatione, sed, ut dixi, a vaticinio. Horatius L. 1. Od. 25.

Invicem moechos anus arrogantis

Flebis in solo levis angiportu.

plura istic sunt, bene huc facientia. versus autem hic paene totus in Tibullo legitur L. 1. Eleg. 9.

Tellere tunc cura est albos a stirpe capillos.
 obliquo eram monere, in Colbertinorum altero legi cum capias. id quod ideo in medium profero, ut Carmentalis aliquis Magister habeat causam proclamandi, agnoscere se expressa vestigia Propertianae manus, quam sic reponat,

Vellere tum capiére albos a stirpe capillos.

34. AN SPECULO] Beroaldi, ac Gebhardi libri, cum Borrichiano, habebant *Et speculo.* recte. etiam ipso speculo, nequicquam muto, exprobrante tibi frontis rugas & formae damna. de elegante usu particulae et dictum supra ad L. 2. Eleg. 19. v. 32. pulcre Aufonius de Laide speculum suum Veneri ponente:

Lais anus speculum Veneri dico: dignum habeat se

Aeterna aeternum forma ministerium.

At mihi nullus in hoc usus: quia cernere ralem,

Qualis sum, nolo: qualis eram, nequeo.

35. FASTUS PATIERE SUPERBOS] Secundus noster L. 2. Eleg. 8.

Sera tibi veniet fastus vindicta superbi:

Aetatis tenerae crimina flebis anus.

plura istic sunt, quae videre volupe erit, magno artificio Umbri nostri lineas & colores referentia.

SEX. AURELII PROPERTII

LIBER QUARTUS.

I.

HOc quodcumque vides, hospes, qua maxima Roma est,
Ante Phrygem Aencam collis & herba fuit.
Atque ubi Navali stant sacra palatia Phoebos,
Evandri profugae procubuere boves.
5 Fictilibus crevere Deis haec aurea templa:
Nec fuit opprobrio facta sine arte casa.

Tar-

I. HOC QUODCUMQUE VIDES, HOSPE, QUAM MAXIMA ROMA EST] *ad quodcumque valde est signans, & magnum aliquid notar. adductis a Passeratius exemplis unum e Statio adde L. II. Theb.*

*Nec pretium deforme morae, cassique labores:
Hoc quodcumque madent campi, quod sanguine fumant*

Stagna, quod innumero Letheae examine gaudet

Ripa, meae vires, mea laeta insignia.

qua maxima Roma est bene emendavit doctissimus Gronovius L. 3. Observ. C. 19. qua valet, eâ parte Latii ubi nunc est urbs aeterna. Janus quoque Douza P. correxerat *qua* in margine sui libri, qui nunc meus est, liberalitate Viri eruditi ac reverendi Casparis Brantii. etiam Lud. Carrio sic legebat L. I. Ant. Lect. C. 5.

4. EVANDRI PROFUGAE PROCUBUERE BOVES] Membranae Palatinae Gebhardi, nofter secundus, Groninganus, duo Regii, cum editione Veneta, & Borrichianus pro diversa lectione, *concubuere*, i. e. simul procubuere, fessae de via. qua ratione apud Festum legitur: *Consecerunt, una fecerunt.* tum apud Terentium Phorm. Act. 2. Sc. I. *Bonas*

me absente hic consecistis nuptias. ut in Festi loco exponit Andreas Dacierius. recte autem observavit Passeratius, honestum verbum usum vulgi turpe esse factum. qualia non pauca in sermone Latino. videndus idem Festus, in penem: & Cicero L. 9. ad famil. Epist. 22. qui vulgatam volet defendere, Livium habet auctorem L. I. C. 7. *Herculem in ea loca Gerione interempto boves mira specie abegisse memorant, ac prope Tiberim fluvium, qua praese armentum agens nando trajecerat, loco herbido, ut quieto & pabulo laeto reficeret, boves, & ipsum sessum via procubuisse.* est sane aliquid suavitatis in alliteratione & repetitione particulae *pro*.

5. FICTILIBUS CREVERE DEIS HAEC AUREA TEMPLA] non constat sibi C. Barthius L. 42. Advers. C. 28: & L. 44. C. 6: in enarratione hujus versiculi; & nescio quas tenebras in Propertio videt. At enim omnia sunt clara, dicitque poeta, in tantam majestatem crevisse urbem Romam, ut nunc aurea ibi sint templa, ubi olim stabant Dei non nisi e luto ficti. istos *Deos fictiles* bene illustrarunt Beroaldus & Passeratius. quibus adjicere potes egregium Sipientis Romani locum, Barthio quoque laudatum, extrema Epist.

Tarpejusque pater nuda de rupe tonabat,
 Et Tiberis nostris advena bubus erat.
 Quo gradibus domus ista Remi se sustulit olim,
 IO Unus erat fratrum maxima regna focus.
 Curia, praetexto quae nunc nitet alta senatu,
 Pellitos habuit rustica corda patres.
 Buccina cogebat priscos ad verba Quirites.
 Centum illi in prato saepe senatus erant.

15 Nec

Epist. 31. *Subsistere in coelum ex angulo licet: exsurge modo, & te quoque dignum singe Deo. Finges autem non auro, non argento: non potest ex hac materia imago Deo exprimi similis. cogita illos, cum propitii essent, scitiles fuisse.*

6. NON FUIT OPPROBRIO] meliores libri, *Nec fuit opprobrio. alii Hee, quod firmat rō nec.*

8. ET TIBERIS NOSTRIS ADVENA BOBUS ERAT] *advena* hic notat peregrinum. Virgilius L. 7. Aen.

advena classem

Cum primum Ausonii exercitus adpulit oris. ut sit sensus: Tiberis, qui nunc est urbanus, ab initio extra territorium Romanum fluebat, eratque peregrinus nostris armentis, valde angustis tunc imperii limitibus. vide sis Beroaldum, ac Passeratium. *bubus* est in Groningano: reliqui nihil mutant. quocirca mirari subit Galeotti Martii Narniensis, qui praceptor fuit & Epistolarum Magister Matthiae Corvino Pannoniae Regi, expostulationem super corrupto a novellis Criticis hoc ipso Propertii loco, ejusdemque restitutionem antiquae, ut ipse putat, lectionis,

Et Tiberis nostris advena tutus erat.

leguntur ista cap. 39, libri de Doctrina promiscua, & tam absurdè tamque ridiculè exponuntur, ut referre meritò pigeat. retulit autem Galeottum jam olim Rob. Tjettus L. 9. Locor. controvers. C. 23. Ceterum *bubus* ex auctoritate optimorum codicum ubique scribendum esse contendit Nic. Heinsius Not. ad Ovid. Epist. Oenonae, ad eum versiculum,

Nil profecturis litura bubus aras.

quid igitur Ausonio fiet, apud quem *bubus* pyrrichium facit? Epigr. 62.

Pasce greges procul hinc. ne quaeso, bubulce,

Myronis

Ae, veluti spirans, cum bubus exagites.

quid? nisi ut dicas, id sibi permisisse poetam supercilii saepe non nimis severi. Et tamen Vinetus istuc observare sibi visus est, priorem in *bubus* syllabam corripi, quae producatur in *bobus*, idque fugisse Grammaticos. Verum quum hoc arcanum profodicum nullo idoneo teste falciatur, licebit opinor nobis ampliare: ita tamen, ut nec in sententiam Sam. Gloneri transeamus, qui priorem in *bobus* brevem facit, eo quod ibi sit crasis τὸν βοῦibus.

II. CURIA PRAETEXTO QUAE NUNC NITET ALTA SENATU] illustravit hunc versum Jo. Sarius Zamoscus L. I. de Senatu Romano. & eumpse cum tribus sequentibus testimonio citavit scriptorum Christianorum disertissimus L. Caelius Lactantius Divin. Instit. L. 2. C. 6. *Romulus urbem conditoris, pastores, inter quos adoleverat, convocavit: quumque is numerus condendae urbi parum idoneus videretur, constituit asylum. Eo passim consurgerunt ex finitimis locis pessimi quique, sine ullo conditionis discrimine. ita constravit ex his omnibus populum; legitque in senatum eos, qui aetate anteibant; & Patres appellavit: quorum consilio gereret omnia. de quo senatus Propertius elegiarum scriptor haec loquitur. &c. ad laudem nostri poetae pertinebat a tanto viro laudari.*

12. PELLITOS HABUIT RUSTICA CORDA PATRES] Lactantius eodem loco: *Hi sunt Patres, quorum decretis eruditi ac prudentes viri devotissime serviunt, idque verum ac immutabile omnis posteritas judicet, quod centum pelliti senes statutum esse voluerunt.*

14. CENTUM ILLI IN PRATO SAEPTE SENATUS ERAT.] Latinitatis ratio poscit *erant*. tales centum in prato aliquo saepe constituebant senatum. nimirum scriptum fuit primo *erat*, per abbreviaturam, ut vocant.

*N. Procum aqua 15
 velut in pte fistulas
 latentes in album erit,
 tebant, qui rovis instat
 descridens populum in
 creatris respiciat. v. d.
 Senec. epist. 91. v. d. 2. p.
 de art. am.
 - Pulpita rubra croco.*

Nec sinuosa cavo pendebant vela teatro;
 Pulpita solennes non oluere crocos.
 Nulli cura fuit externos quaerere divos,
 Quum tremere patrio pendula turba sacro.
 Annuaque accenso celebrare Palilia foeno,
 Qualia nunc curto lustra novantur equo.
 Vesta coronatis pauper gaudebat afellis:
 Ducebant macrae vilia sacra boves.
 Parva saginati lustrabant compita porci:
 Pastor & ad calamos exta litabat ovis.
 25 Verbera pellitus fetosa movebat arator,
 Unde licens Fabius sacra Lupercus habet.

Nec

22. DUCERANT MACRAE VILIA SACRA BOVES] attenuatae ab opere & aratro. Sed duo Gebhardi, unusque noster, Ducebant matres. quam lectionem si admittis, Fordicidia intellige, quae erant XVII. Calend. Maji: & Ovidium consule L. 4. Fastor. a. v. 630. est enim locus paullo longior, quam ut hic ascriberetur. nec tamen puto sollicitandam esse vulgatam, quum tantum de Romuli rebus agatur, deque tenuibus urbis novae initiis.

24. PASTOR ET AD CALAMOS EXTA LITABAT OVIS] Galeottus Martius, eo quem modo indicavi loco, reposuit hic verbum longe mirificissimum, quodque merito ad haruspices deferatur, *excalitabat oves*: i. e. inquit, cantu calamorum vocabat ut lustrarentur. offendit deinde *calare*, & ejus frequentativum *calitare*, esse verba bene Latina; inde componi *excalitare*, quod sit, quasi e grege aut e caula evocare oves, ut ad sacra veniant, quum *calitare* significet ad sacra invitare. Haec, inquam, & his plura inanis cerebri deliramenta istic legere est; quae refellere, sit bono otio male abuti. Videtur autem hunc hominem in errorem induxisse Servii auctoritas, non credentis *litare sacra*, adeoque nec *litare exta*, Latine dici, comment. ad illa Aen. L. 4.

Tu modo postea Deos veniam, sacrisque litatis Indulge hospitio, & causas innocte morandi. Diis, inquit, litatis debuit dicere. Non enim sacra, sed Deo sacris litamus, id est, placamus. Ergo nove dixit. atqui Servius, si quidem haec certo sunt Servii, quomodo potuit ignorare hunc ipsum nostri locum, tam cla-

rum, tam apertum? quomodo item alterum Nasonis? L. 4. Fastor.

Tertia post Veneris cum lux surrexerit idus; Pontifices, sorda sacra litate bove. est & alius non minus clarus Papinii L. 10. Theb.

Phoobe, tibi exuvias monstratae praemia notis,
Nondum ablutus aquis, (tibi enim haec ego sacra litavi)
Trado ferus tripodum miles, Ploebique sacerdos.

nisi credere malimus, non bene perspexisse hunc Narniensem, quid esset *ad calamos litare*, & putasse non nisi ad tibias sacra fieri solere, etiam primis illis angustiis pastoritiae paupertatis.

25. VERBERA PELLITUS SETOSA MOVEBAT ARATOR] nihil hic sollicito: nec tamen volo dissimulare, in nostro primo perspicuis literis legi *Verbera p. foetosa m. a.* Vox ea, fateor, nusquam mihi penes ullum scriptorem est lecta: (quamquam *foetuosus* reperitur apud Hieronymum contra Jovinian.) sed potest fuisse glossa marginalis *ovis foecunda*. certe non abluat Ovidius L. 2. Fastor.

Nupta, quid exspectas? non tu pollemibus herbis,
Nec prece, nec magico carmine mater eris.
Excipe foecundae patienter verbera dextrae:
Sam socer optati nomen habebit avi.
 nam in eum finem praecipue instituta Luperalia. Juvenalis Sat. 2.
steriles moriantur, & illis
Turgida non prodest condita pycside Lyde,
 Nec

Nec rudis infestis miles radiabat in armis;
 Miscebant usta praelia nuda fude.
 Prima galeritus posuit praetoria Lucmo:
 30 Magnaque pars Tatio rerum erat inter oves.
 Hinc Titius Ramnesque viri Luceresque coloni:
 Quatuor hinc albos Romulus egit equos.
 Quippe suburbanae parva minus urbe Bovillae,
 Et, qui nunc nulli, maxima turba Gabii;
 35 Et stetit Alba potens, albae suis omine nata,
 Hac, ubi Fidenas longe erat ire, via.
 Nil patrium, nisi nomen, habet Romanus alumnus:
 Sanguinis altricem nunc pudet esse lupam.
 Huc melius profugos misisti, Troja, penates.
 40 O quali ducta est Dardana puppis ave.

Jam

Nec prodest agili palmas praebere Luperco.
 Sint tamen haec aestimatio potius, quam
 iudicium. nam rō festiva multis modis prae-
 placere debet. vide Servium in L. 8. Aen.
 v. 343. & Festum in Februarius.

28. MISCEBANT USTA PRAELIA NUDA SU-
 DE] nostri libri praelia facta, quod non est
 nauci. nuda vocat praelia, quae conferuntur
 sine ferro, sine iustis armis. Gratius initio
 Cyneget.

nuda silvas virtute movebant
Inconsulti homines, vitaeque erat error in
omni.

Seneca Hippolyto:
venit imperii fitis
Cruenta, factus praelia majori minor:
Pro iure vires esse. tum primum manus
Bellare nuda, saxaque & ramos rudes.
Variare in arma.

plura e Papinio Passeratius collegit. de sudi-
 bus videndus Lipsius L. 4. Poliorcer. cap. 4.

33. SUBURBANAE PARVA MINUS URBE BO-
 VILLAE] dicit, Bovillas tunc temporis majores
 fuisse ac spatiosiores, quam esset recens
 Roma. quod firmat Dionysius Halicarnassaeus
 Antiq. Rom. L. 8. libri tantum non omnes
 Villae habent, errore prorsus ridiculo. ori-
 ginem nominis, si quidem ea vera est, docet
 Nonius: HILLAS intestina veteres esse di-
 xerunt; unde Bovilla, oppidum in Italia, quod
 eo bos intestina vulnere trahens advenerit. quae
 tamen non usquequaque placere potuit Jo-

Joviano Pontano L. 1. de Adspiratione: ubi,
Hilae hilarum, inquit, quae est prisca vox, si-
 gnificabatque genus sarcininis, sive, ut Festus
 dicit, intestina, quae veteres hoc nomine appel-
 labant: a qua voce Boillas vicum dictum puta-
 runt, quod eo bos intestina trahens advenerit.
 Quod si est, hoc quoque nomen adspirationem
 tenet in media syllaba. Ego in vetustissimo lapi-
 de scriptum vidi non Boillas, sed Bovillas, cum
 litera v. fallor, an is est lapis ille literatus
 qui apud Gruterum legitur *CRV LXXXIX. 6.*
 istic consulendus, utpote grandaeulus. Fe-
 stum autem perperam pro Nonio posuisse Pon-
 tano videri potest: nam & haec ipsa apud
 Nonium leguntur, neque exstant hodie in
 Pesto. quem vide voce *Hilae*. aliam nominis or-
 riginem adfert Matth. Raderus ad Martial. L. 21.
 Epigr. 6. *Bovillae dictae sunt a bonum villi. iudi-
 ne, quasi bonum villa; mendicorum statio; ibi enim
 stipem colligebant.* quae quam vera sit, mihi
 quidem non liquet. Nonium sequebatur Ni-
 colaus Perottus, Sipontinus olim anuistes.

40. O QUALI VECTA EST DARDANA PUP-
 PIS AVE] melior lectio est unius codicis Re-
 gii, ac primarum editionum, *quali ducta est.*
 aves enim talium fere itinerum duces fabu-
 lata est antiquitas. Vellejus Paterculus L. 1.
 C. 4. *Nec multo post Chalcedenses, Hippocle &
 Megasthenes ducibus, Cumas in Italia conlide-
 runt. Huius classis cursum esse directum alia co-
 lumbae antecedentis volatu serunt;* &c. Papi-
 nius L. 4. Silv. 8.

Tu

Jam bene spondebant tunc omina, quod nihil illam

Laecerat abiegni venter apertus equi;

Quum pater in gnati tremulus cervice pependit,

Et verita est humeros urere flamma pios.

45. Tunc animi venere Decii, Brutique secures,

Vexit & ipsa sui Caesaris arma Venus.

Arma resurgentis portans victricia Trojae

Felix terra tuos cepit, Iule, Deos.

*Res ductor populi longe emigrantis Apollo,
Cujus adhuc volucrum laeva cervice seden-*

tem

Respicens blande felix Eumelis adorat.
Curtius L. 4. C. 7. *Quatriduum per vastas solitudines absurtum est. Jamque haud procul oraculi sede aberant; quum complures corvi agmini occurrunt, modico volatu prima signa antecedentes: Et modo humi residebant, quum lentius agmen incederet; modo se pemis levabant antecedentium iterque monstrantium ritu. sic Athenienses quum ducerent Ionias colonias, Musas classis duces fuisse sub apum specie, auctor est Philostratus L. 2. Imag. in Melete. sic Orchomenios cornicis ductu invenisse Hefiodi ossa Naupacti jacentis, e Graecorum commentariis refert Nic. Leonicus Thomaeus L. 2. Var. Hist. C. 85. de legionibus Vitellii (non de ipso, ne etres) tale quid memoriae tradiderunt duo graves Historici. Suetonius Vitell. C. 9. compositis Germanicis rebus, partitus est copias, quas adversus Othonem praemitteret, quasque ipse perduceret. Praemisso agmini laetum evenit auspiciis. siquidem a parte dextra repente aquila advolarit, lustratque signis, ingressos viam sensim antecessit. Tacitus L. 1. Histor. C. 62. Laetum augurium Fabio Palenti exercituique, quem in bellum agebat, ipso insurrectionis die, aquila leni meatu, prout agmen incederet, valis dux viae praevolavit: longumque per spatium, is gaudentium militum clamor, ex quiete interitae alius fuit, ut haud dubium magnae Et prosperae rei omen acciperetur. talem hic utique ducem intellexit noster poeta: qualem & supra tetigerat L. 2. Eleg. 20.*

quum rudis Argus

Dux erat ignoto missa columba mari.

& L. 3. Eleg. 21. y. 13. in Beroaldi editione primulum visum est istud vest: ipse tamen,

quare priorem scripturam deseruerit, rationem reddit nullam.

43. QUUM PATER IN NATI TREMULUS CER-
VICE PEPENDIT] gnati habet noster secundus,
proba & poetica scriptura; ac deinde tremi-
dus pro tremulus; ceteri ferè trepidus. Verum
an vox sit bene Latina rō tremidus, non ha-
beo didicare. apud Papinium vulgo editur
L. 11. Theb.

*ad lituus hilarem, intrepidumque tubarum
Prospiciebat equum.*

ubi Barthius notat, duos meliores libros,
qui ipsi essent in mundo, disertè scribere,
intremidumque, neque posse se ex facili dam-
nare vocem fortasse in pluribus scriptoribus
corruptam. videtur tamen contra stare Vir-
gilius L. 3. Georg. ubi equorum tremor nu-
meratur inter indicia vividissimi vigoris:

*si qua sonum procul arma dedere,
Stare loco nescit; micat auribus, Et tremis
artus.*

& deinde:

*Nonne vides, ut tota tremor pertinet equorum
Corpora, si tantum noxas odor attulit auras?
cui Olympius Nemeſianus accedit Cyneget,*

*lumina virida torquent,
Hinnitusque ciet tremuli, frenisque repu-*

gnant.
discipiendum igitur cautius, an Statio ex-
pediant Barthii membranae. nisi si intremidus
est valde tremidus; qua ratione vocula in saepe
auget & intendit significatum. Vox fremi-
dus ad eandem notam percussa est, quam
Nic. Heinſius Ovidio dedit L. 5. Metam. y.
2. noster hac ipsa Elegia tremulam vocat Si-
byllam: infra quoque annos tremulos posuit
pro acetate senecta, Eleg. 7.

*Nutrix in tremulis ne quid desideret annis
Parthenie.*

Catullus Carm. 54.

Si modo Avernalis tremulae cortina Sibyllae
 50 Dixit Aventino rura pianda Remo:
 Aut si Pergameae fero rata carmina vatis
 Longaevum ad Priami vera fuere caput.
 Vertite equum, Danaï: male vincitis. Ilia tellus
 Vivet; & huic cineri Jupiter arma dabit.

Opti-

*Te suis tremulus parens**Invocat.*

Terentius Eunuch. Act. 2. Sc. 3.

*Continuo adcurrit ad me, quam longe quidem,**Incurvus, tremulus, labiis demissis, gemens. sic & Priamus, huic Anchisae coevum, describit Juvenalis Sat. 10.**Tunc miles tremulus posita tulit arma tiara. Simus his Caronibus contenti, dum cruditor aliquis rē tremidus donet civitate.*

49. AVERNALIS] epitheto habitationem Sibyllae designat. Virgilius L. 3. Aen.

*Huc ubi delatus Cunnæam accesseris urbem, Divinosque lacus, & Averno sonantia silvis,**Insanam vatem aspicias, quae rupe sub ima Fata canit, foliisque notas, & nomina mandat.*

erat autem haec Sibylla Phemonoc, tradente hic Servio.

49. CORTINA SIBYLLAE] videndus Gifanius Indice Lucretiano in Praefringere. novam de cortina opinionem fovebat illustris Peireskii, quam exponit in ejus Vita summus Vir Petrus Gassendus L. 4.

50. AVENTINO REMO] epitheton ex historia ductum. Festus: Remurinus ager dictus, quia possessus est a Remo, & habitatio Remi Remona: sed & locus in summo Aventino Remoria dicitur, ubi Remus de urbe condenda fuerat auspiciatus. Livius L. 1. C. 6. quoniam gemini essent, nec aetatis verecundia discrimen facere posset, ut Dii, quorum tutelae ea loca essent, auguriis legerent, qui nomen novae urbi daret, qui conditam imperio regeret. Palatinum Romulus, Remus Aventinum ad inaugurandum templa capiunt, noster infra Eleg. 6.

*Quam nisi defendes, murorum Romulus augur**Ire Palatinas non bene vidit aves.*

quid igitur dicas movisse patrem Ennium,

cur dissentiret? dissentit enim apud Cicronem L. 1. de Divinat. C. 48.

*Cirantes magna cum cura, concupientes**Regni, dant operam simul auspicio, auguriorumque.**Hinc Remus auspicio se devoret, atque secundam**Solus avem servat. At Romulus polcher in alto**Quaerit Aventino, servans genus altivolantum.*

certior puto est auctoritas Messalae auguris, Aventinum montem extra pomoerium exclusum fuisse tradentis, quod in eo monte Remus urbis condendae gratia auspiciaverit, avestque irritas habuerit, superatusque a Romulo sit, referente doctissimo morum veterum scriptore A. Gellio L. 13. C. 14.

54. ILIA TELLUS VINCET, ET HUIC CINERI JUPITER ARMA DABIT.] omnes libri qua scripti, qua cusi, *ilia tellus Vivet.* quod rectum est, nec debebat mutari. & evincebat aperte illud cineris emblemata. Lucretius L. 4.*Quippe ubi nulla latens animae pars remaneret**In membris, cinere ut multa latet obrutus ignis:**Unde reconstari sensus per membra repente**Possit, ut ex igni casco consurgere flamma.*

Ovidius Remed. Amor.

Ut paene exstinctum cinerem si sulfure tangas, Vivet, & e minimo maximus ignis erit.

& L. 7. Metam.

*Ut solet a ventis alimenta adsumere, quaeque Parva sub inducta latuit scintilla favilla,**Crescere, & in veteres agitata resurgere vires.*pari Florus imagine utitur L. 4. C. 2: *Quis non peractum esse cum Pompejo crederet bellum? atque acrius multo atque vehementius Thessalicæ incendii cineres recalvare.*

Tt

55. O.

- 55 Optima nutricum nostris Lupa Martia rebus,
Qualia creverunt moenia lacte tuo!
Moenia namque pio conor describere versu.
Hei mihi, quod nostro parvus in ore sonus.
Sed tamen exiguo quodcumque e pectore rivi
60 Fluxerit, hoc patriae serviat omne meae.
Ennius hirsuta cingat sua dicta corona:
Mi folia ex hedera porrige, Bacche, tua.

Ut

55. OPTIMA NUTRICUM NOSTRIS LUPA MARTIA REBUS] ea deinde pro numine habita, in gratiam populi late tyranni. lapis Eporitanus apud Gruter. cv. 11.

LVPÆ. ROMANÆ
M. VALERIVS. PHOEBVS
VI. VII. AVG.

57. MOENIA NAMQUE PIO CONOR DISPO-
NERE VERSU] ita est in Groningano, Re-
gius, & Colbertinis. supra L. 3. Eleg. 3.

Corpora disponens, mentem non vidit in arte.
nostri autem libri, & Comelianus Gebhardi,
describere habent: quod magis placet.
Describere est partiti, in limites & certum in
ordinem digerere, positis terminis dividere,
rectis & certis finibus quid constituere. Vir-
gilius Eclog. 3.

Descriptis radio totum qui gentibus orbem.
& L. 6. Aen.

coelique meatus

Describent radio, & surgentia sidera dicent.
Cicero 1. Catilin. C. 4. Fuisi igitur apud Lae-
cam illa nocte, Catilina: distribuisti partes Ita-
liae: statuisti quo quemque proficisci placeret:
delegisti quos Romae relinqueres, quos tecum edu-
ceres: descripsisti urbis partes ad incendia. pro
P. Sextio C. 65. Haec est una via, mihi cre-
dite, & laudis, & dignitatis, & honoris:
a bonis viris, sapientibus, & bene natura con-
stituitis, laudari, & diligi: nosse descriptionem
civitatis, a maioribus nostris sapientissime con-
stitutam. L. 1. de Divinat. C. 17. Quis vete-
rum scriptorum non loquitur, quae sit ab Atrio
Navio per lituum regionum facta descriptio? L.
2. de Oratore C. 15. ipsa autem exactificatio
posita est in rebus, & verbis. Rerum ratio or-
dinem temporum desiderat, regionum descriptio-
nem: &c. Horatius Epist. ad Pisones:

Descriptas servare vices, operumque colores,
Cur ego, si nequeo, ignoroque, poeta salu-
tor?

60. HOC PATRIAE SERVIAT OMNE MEAE]
quidam libri serviet. non male. Ovidius L.
4. Pont. Epist. 8.

Si quid adhuc igitur vivi, Germanice, no-
stro

Restat in ingenio, serviet omne tibi.

61. ENNIUS HIRSUTA CINGAT SUA DICTA
CORONA] redimit Ennius & libros & crines
suos corona rudi, incomta, & plexa sine ar-
te, hispida, ac dura. Plinius L. 21. C. 27.
Acinon & coronarum causa & ciborum Aegy-
ptii ferunt. Eademque erat, quae ocymum, ni-
si hirsutior ramis ac foliis esset. & L. 24. C. 19.
Philanthropon herban Graece appellant hirsu-
tam, quoniam vestibus adhaerescat. ex hac co-
rona imposita capitis dolores sedantur. qui pri-
mus usus coronarum apud mensas. hinc trans-
latè hirsutum vocabant quod esset rigidum,
tetricum, ac severum. Martialis L. 9. Epi-
gr. 48.

Democritos, Zenonas, inexplicitosque Cata-
nas,

Quidquid & hirsutis squalet imaginibus.

Ovidius L. 2. Trist.

Sumsert Annales: nihil est hirsutius illis.

id est, nihil est illis gravius, & magis com-
positum ad morem severioris disciplinae.
quamquam inventus est nuper, qui istud O-
vidii hirsutum pro libidinoso exponeret ad
Sueton. Tiber. cap. 45. talem coronam no-
ster duram dixit L. 3. Eleg. 1.

Mollia, Pegasides, vestro date ferta poetae:

Non faciet capiti dura corona meo.

quod vero ait de libris Ennii (hos enim sua
dicta appellat) corona redimitis, id sumtum
est e palaestra citharoedorum, adeoque ab
ipso Apolline. Papinius L. 6. Theb.

Finis

Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris,
Umbria Romani patria Callimachi.

65 Scandentes si quis cernet de vallibus arces,
Ingenio muros aestimet ille meo.

Roma fave, tibi surgit opus: date candida cives
Omina, & inceptis dextera cantet avis.

Sacra, diesque canam, & cognomina prisca locorum:

70 Has meus ad metas fudet oportet equus.

Dicam, Troja cades, & Troia Roma resurges.

Et maris, & terrae longa sepulcra canam.

Quo ruis imprudens vaga dicere facta Properti?

Non sunt ah dextra candida fila colo.

75 A-

Finis erat; differt avidas audire sorores:

Dumque chelym lauro, textumque illustre co-
ronae

Subligat, & picto distinguit pectora limbo, &c.
Lutatius interpres: citharoedorum disciplinam
expressit, quibus moris est finito carmine coro-
nam, detractam capiti, citharae subligare. Pe-
tronus: *Damnabat Apollo noscias manus, ly-*
ramque resolutam modo nato flore hongrabat.
Angelus Politianus, vir suo aevo major, in
elegia de violis:

His ego crediderim citharas ornare corollis

Permessi in rosae margine Pieridas.

64. UMBRIA ROMANI PATRIA CALLIMA-
CHI] hoc est, Propertii, eum apud Roma-
nos numerum obtinentis, quem Callima-
chus apud Graecos. id nunc etiam pueri
sciunt: nec tamen semper sciverunt viri.
Blondus certe Flavius, Romanarum Anti-
quitatum ferè primus vindex, novum hinc
poetam nobis concinnavit, Romanum Calli-
machum nomine; errore prorius joculari.
audi ipsummet Italiae illustratae Reg. 4. p.
329. edit. Froben. Postquam verò Propertii te-
stimonium de se ipso attulimus, alium Umbriae
poetam dare volumus, ignotae nobis, sicut &
ipsi Propertio fuit, patriae. Nam in eodem Ele-
giarum IV. sic dicit:

Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris,

Umbria Romani patria Callimachi.

retigit, ante me, Blondi lapsum Jos. Castalio
Dec. 8. Observ. C. 8. Blondo tamen ignosci
haud difficulter potest, in spissis illis tenebris.
Sed quis patienter ferat, Altorfium oppidum ve-

tus transfigurari in Altorfium hominem ado-
lescentulum? id factum est nuper, in tam clara
luce rerum Europaearum, a scriptore Gallo:
cui prodesse debet gentile solum, & solis Gallis
propria ingenii venustas. nam Germanus ali-
quis, vel crassa aure Batavus, si fecisset idem,
haud sic abiret. porro Umbriae non exigua
laus est, protulisse duo ab omni memoria lon-
ge jucundissima atque amoenissima ingenia,
M. Accium Plautum dico, & S. Aur. Propertium
nostrum. quibus si tertium adjunxero,
non suae tantum patriae, verum totius Ita-
liae lumen splendidissimum, haud quaquam
peccavero. is est Joannes Jovianus Pontanus,
Cerei in Umbria natus, quo illo tempore (ar-
bitrum de virum excellentem Augustum Buch-
nerum) *nec doctiorem, nec sapientiorem, nec*
omnibus studiis liberalibus instructiorem alium
tota propemodum habuit Europa. Patriam ipse
suam Pontanus celebrat L. i. Amor.

O si post cineres & me quoque jactet alumnum

Umbria, carminibus non inhonora meis.

Umbria Pieridum cultrix, patria alia Pro-
perii,

Quae me non humili candida monte tulit,

Vigia quem gelidis placidus circumfluit undis,

Et Nar sulfureis fontibus usque calens.

Hic ubi me viridi puerum sub valle canentem

Audit irrigui caerulea Nympha loci.

71. TROICA ROMA RESURGES] Gebhardi
libri habebant Troia. quae vera est scriptura,
operose & doctè adserta Nic. Heinsio Not.
in Ovid. Epist. Penelopes v. 28.

73. QUO RUIS IMPRUDENS] hunc versum

Tt 2

&

- Aversis Charisin cantas: averſus Apollo
 Poſcitur invita verba pigenda lyra.
 Certa feram certis auctoꝛibus; aut ego vates
 Neſcius arata ſigna movere pila.
 Me creat Architae ſoboles Babylonius Horos,
 80 Horos, & a proavo ducta Conone domus.
 Dii mihi ſunt teſtes, non degeneraſſe propinquos;
 Inque meis libris nil prius eſſe fide.
 Nunc precium fecere Deos, & fallitur auro
 Jupiter obliquae ſigna iterata rotae.
 85 Dixi ego quum geminos produceret Arria natos,
 (Illa dabat natis arma vetante Deo)
 Non poſſe ad patrios ſua pila referre penates.
 Nempe meam firmant nunc duo buſta fidem.

Quip-

& tres iſtos qui ſequentur, egregie, ſi quid ego hic video, reſtituit Nic. Heiſius Not. in Ovid. L. 3. Amat. Art. v. 672.

Quo ruis imprudens vaga dicere ſacta Propertii?

Non ſunt ab dextra candida ſila colo.

Averſis Charisin cantas: averſus Apollo

Poſcitur invita verba pigenda lyra.

rationes ipſe ſuas iſtic deputavit: tria ego verba addam. *vaga* legitur in uno Regio, itemque in noſtro ſecundo. *condita ſila* agnoſcunt omnes libri: verum quid rei ſit *condere ſila*, ubi de ſtamine ſermo eſt, nemo facile expediverit. itaque proximum erat *candida* reſcribere, mutato *o* in *a*, & *i* in *d*; quod jam compluries probatum eſt. *colo* eſt in omnibus libris, non *colu*: quamquam id parum refert. *Accerſis* (ſic fere membranæ, non *Arceſſis*) manifeſta præfert veſtigia *rov* *Averſis*. *cantas* habent tres libri. *Charites*, quod e ſuo Scaliger produxit, firmat Comelinius & Gebhardi. *averſus* exſtat in Colbertinis & in noſtro utroque. *Poſcitur* quoque elegantius eſt altero iſto pervulgato. ſic Ovidius L. 4. Faſtor.

Expedit errantem memori gratiſſima conjux;

Et dixit, gravidæ poſceris exia bovis.

Horatius L. 1. Od. 32.

Poſcimur: ſi quid vacui ſub umbra

Luſimus recum, &c.

ita recte ibi ſcriptum eſt in membranis Cla-

riffimi Graevii. quod firmant ſcholia antiqua. Hiſce ſingulis bene examinatis, non poteris quin gratias agas divino ſummi Viri ingenio, locum depoſitum tam feliciter perſanantis.

77. HAUD EGO VATES] in ſex ſcriptis, inque editione Veneta, legitur *aut ego vates*, ſenſu arguto; Certa tibi canam auctoꝛibus certis, aut ego artem, quam profiteor, non intelligo. expreſſit noſter Maronem ſuum L. 10. Aen.

*Quid ſi, quod voce gravaris,
 Mente daxes? aiſque hæc Turno rata vita ma-
 neret?*

*Nunc manet inſontem gravis exitus: aut ego
 veri*

Vana feror.

Ovidius Epift. Leandri:

*Aut ego non novi, quam ſit temerarius; aut
 me*

*In freta non cautus tum quoque mittet A-
 mor.*

81. NON DEGENERASSE PROPINQUIS] *propinquos*, noſtri libri, & Groninganus, cum altero Regio. ita etiam correxerat Nic. Heiſius Not. in Ovid. L. 3. Pont. Epift. 1. & compluribus optimorum auctoꝛum firmaverat exemplis. *non degenerare* cum tertio caſu fere junxerunt poſteriores. Manilius L. 4.

*Degenerant nati patribus, vincuntque paren-
 tes,*

Ingeniumque ſuum retinent.

Clau:

- 90 Quippe Lupercus, equi dum faucia protegit ora,
Heu sibi prolapsa non bene cavito equo.
Gallus at in castris dum credita signa tuetur,
Concidit ante aquilae rostra cruenta suae.
Fatales pueri, duo funera matris avarae,
Vera, sed invito, contigit ista fides.
- 95 Idem ego, quum Cinarae traheret Lucina dolores,
Et facerent uteri pondera lenta moram,
Junoni votum facite impetrabile, dixi.
Illa parit. libris est data palma meis.
Hoc neque arenosum Libyae Jovis explicat antrum,
- 100 Aut sibi commissos fibra locuta Deos.
Aut si quis motas cornicis senserit alas:
Umbra neque haec magicis mortua prodit aquis.
Adspicienda via est caeli, versusque per astra
Trames, & ab zonis quinque petenda fides,
- 105 Felicesque Jovis stellae, Martisque rapacis,
Et grave Saturni sidus in omne caput.
Quid moveant Pisces, animosaque signa Leonis,
Laetus & Hesperia quid Capricornus aqua.

Exem-

Claudianus de IV. Conf. Honor.

*Aequalis mihi Pyrrhus erat, cum Pergama
solus*

Verteret, & patri non degeneraret Achilli.
Papinius L. 1. Theb.

*magni de stirpe creatum
Oeneos, & Marti non degenerare paterno
Accipies.*

apud eundem poetam degener legitur cum
casu secundo, elegantia Graecanica, L. 9.

*ostendi natum, posuique trementem
Ante tuos confessa pedes. nec degener ille
Sanguinis, inque meos reptavit protinus arcus.*
idem quoque turpare dixit, pro degenerare,
L. 7.

*Hic & mente Lacon, crudi torrentis alum-
nus,*

Nec turpavit avos.

99. HOC NEQUE ARENOSUM LIBYAE JOVIS
EXPLICAT ANTRUM] Cicero L. 6. ad famil.
Epist. 6. non igitur ex alitis involatu, nec e
cantu sinistro oscinis, nec ex tripudiis solistimis,
aut sonivitis tibi auguror: sed habeo alia signa,

*quae observem, quae etsi non sunt certiora illis,
minus tamen habent vel obscuritatis vel erroris.*

100. SIBI COMMISSOS FIBRA LOCUTA DEOS.]
id extulit Statius, *verum spirantibus extis, L.
4. Thebaidos; & deinde L. 5.*

*niger omnibus aris
Ignis, & in nullis spirat Deus integer extis.*
Nasonem opinor secutus L. 15. Metam.

*ereptas viventi pectore fibras
Inspiciunt, mentemque Deum scrutantur in
illis.*

Cicero L. 1. de Divinat. C. 10. *quid fissum in
extis, quid fibra valeat, accipio: quae causa
sit, nescio.*

108. LOTUS ET HESPERIA QUID CAPRI-
CORNUS AQUA] noster secundus, *Laetus &
Hesperia. quod non possum non amplecti. Vir-
gilius L. 2. Aen.*

*Adversi rupto ceu quondam turbine venti
Confligunt, Zephyrusque, Notusque, & lae-
tus Eois*

Entus equis.

ita hic Capricornus laetus occiduo mari, cu-
jus

- Exemplum grave erit Calchas: namque Aulide solvit
 110 Ille bene haerentes ad pia saxa rates.
 Idem Agamemnoniae ferrum cervice puellae
 Tinxit, & Atrides vela cruenta dedit.
 Nec rediere tamen Danaï. tu diruta sterum
 Supprime, & Euboicos respice, Troja, sinus.
 115 Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes,
 Et natat exuviis Graecia pressa tuis.
 Victor Oilide, rape nunc, & dilige vatem,
 Quam vetat avelli veste Minerva sua.
 Haectenus historiae. nunc ad tua devehor astra.
 120 Incipe tu lacrimis aequus adesse novis.

Um-

jus ei regnum dederunt poëtae. Horatius L.
 2. Od. 17.

tyrannus

Hesperiae Capricornus undas.
 neque mirum si exsultet, & sese efferat in
 suo ipsius regno. pari ratione eidem poëtae
 Notus dicitur arbiter Hadriae L. 1. Od. 3,
 ditione minus lata.

115. NAUPLIUS ULTORES SUB NOCTEM
 PORRIGIT IGNES) historiam eleganter, suo
 more, exponit L. Septimius L. 6. C. 1. &
 Seneca multa cum pompa Agamemn. Act. 3.
 ante utrumque fecerat Pacuvius Duloreste,
 unde haec producit Priscianus L. 5.

Pater

Achaeos in Caphareis saxis pleros perdidit.
 plura Cicero nobis servavit L. 1. de Divinat.
 C. 14. & L. 3. de Orat. C. 39. Quid? guber-
 natores nonne falluntur? an Achivorum exerci-
 tus, & tot navium rectores non ita profecti
 sunt ab Ilio,

Ut profectioe laeti piscium lasciviam
 Intuerentur, nec tueri satias capere possit?
 Interea prope jam occidente sole inhorrescit
 mare,
 Tenebrae conduplicantur, noctisque & nim-
 bium occaecat nigror:
 Flamma inter nubis coruscet, coelum tonitru
 contremat,
 Grando mixta imbri largifluo subita praecipiti-
 ans cadit:
 Undique omnes venti erumpunt, sacri exsi-
 sunt turbines:
 Fervit aestus pelagus.

nam & haec eodem pertinebant. Utinam in-
 tegrum exsaret grande illud Pacuvii drama,
 & interciderent potius languentes aliquot at-
 que elumbes recentiorum foetus!

118. QUAM VETAT AVELLI VESTE MI-
 NERVA SUA] alii libri, indicante Passeratio,
avelli ex aede; alii, *avelli sede*. frustra. Cas-
 sandram enim una cum Palladis simulacro,
 quod erat amplexata, ex adytis traxit vio-
 lentia Ajacis. recte igitur ipsam amiculo suo
 contactam avelli vetat Minerva. Talem o-
 lim pinxerat nobilis artifex Polygnotus, cu-
 jus tabulam enarrans Pausanias in Phocicis,
Sedet, inquit, ipsa Cassandra humi, Palladium
complexa; quod ipsum e suis sedibus virgo avel-
lit, cum supplicem ab ara Ajax abstraxit. Lu-
 cilius L. 26 *Nec mihi Oiloi proferatur Ajax,*
quod Cassandram signo deripuit. puto istic le-
 gendum, *cum signo deripuit*, subintellecto
ex adytis. Quamquam (fatebor enim) Ro-
 mani a Polygnoto non semper steterunt. Hy-
 ginus Fab. 116. *Ilio capto, & divisa praeda,*
Danaï cum domum redirent, ira Deorum, quod
fana spoliaverant, & quod Cassandram Ajax
Locrus a signo Palladio abripuerat, tempestate
& flatibus adversis ad saxa Capharea naustra-
gium fecerunt. haec itaque conjectura esto.
 tamen nostrum poëtam, Graecis libenter
 sequentem, potius ex Pausania interpretan-
 dum opinor. & Cassandram quidem inimici
 regis filiam mitius habuit furiosus ille Ajax,
 quam suam germanam Tryphaena ista Gry-
 pi; quae vocatis ipsa militibus, (ita Justinus
 L. 39. C. 3.) *misit qui sororem confoderent.*
Qui ut in templum intraverunt, cum evellere
 eam

Umbria te notis antiqua penatibus edit.

Mentior? an patriae tangitur ora tuae?

Qua nebulosa cavo rorat Mevania campo,

Et lacus aestivis intepet Umber aquis,

125 Scandentisque arcis confurgit vertice murus,

Murus ab ingenio notior ille tuo.

Offaque legisti non illa aetate legenda

Patris, & in tenues cogeres ipse Lares.

Nam tua quum multi versarent rura juvenci,

130 Abstulit excultas pertica tristis opes.

Mox ubi bulla rudi dimissa est aurea collo,

Matris & ante Deos libera sumta toga:

Tum tibi pauca suo de carmine dictat Apollo,

Et verat insano verba tonare foro.

135 At tu finge elegos fallax opus: haec tua castra:

Scribat ut exemplo cetera turba tuo.

Mili-

*eam non possent, manus amplexantis Deae simul-
lacrum praeciderunt.*

123. *QUA NEBULOSA CAVO RORAT ME-
VANIA CAMPO*] *Quam* reponerat Nic. Hein-
sius Not. ad Claudian. L. I. in Rufin. y. 385.
habet & *quam* noster primus, & unus Re-
gius. quod tamen huc non facit. neque e-
nim dici potest Mevania campo nebuloso ro-
rare Propertii patriam Mevaniam. *Quis* est
adverbium loci; cui adcrevit *to* m ex vicini-
tate vocis *nebulosa*.

24. *ET LACUS AESTIVIS INTEPET UMBER
AQUIS*] idem ille liber noster, *Ut lacus aesti-
vis*. *Ut*, adverbium temporis, significat quam
primum, simul ac, &c. Virgilius L. 8.

Ut belli signum Laurenti Tarnus ab arce

Exiit, & rauco strepuerunt cornua cantu,

*Uique acris concussit equos, niq̄ue inpulit ar-
ma,*

Exemplo turbati animi.

hac ratione sensus esset, Mevaniam tum ma-
xime nebulas exhalare, quum lacus Umber
caepit aestivis aquis intepescere. sed quis est
ille Umber lacus, & quidem *tepens*? nescio.
Schoppius in Paradoxis Literariis dicit Jo-
hannem Metellum Sequanum in melioris
notae codicibus perscriptum invenisse,

Et sacer aestivis intepet Imber aquis.

additque, *Imbrem sacrum* fuisse fontem aquae

calidae, muro inclutum, cujus etiam tunc
praeclarae viserentur reliquiae; *Inversato* ho-
die dici, vel *Imbersato*, &c. indicasset heros
iste hybrida, in qua parte terrarum adser-
ventur praeclari isti codices Johanni Metel-
lo inspecti. nam eorum, qui ad hunc usque
diem innotuerunt eruditis, tale quid habet
nullus. itaque de *Imbre sacro* eras credemus,
hodie nihil. nam et si Batavorum aures qua-
rumvis fabularum capaces pronuntiat ibidem
dictator Schoppius; tamen nondum inven-
tus est Batavus ullus, qui sibi persuaderi sit
passus, Schoppium fuisse virum bonum &
honestum.

125. *SCANDENTISQUE AXIS*] facile adser-
tior Passeratio, e veteri libro *arcis* reducen-
ti. de quo etiam monuerat Canterus noster,
& doctissimus Livinejus.

128. *IN TENUES COGERIS IPSE LARES*] *to*
ipse legitur in libris melioribus. valde ab-
utuntur bono otio, qui multa hic arguantur
pro suo *isse*, *iisse*, *ire*, *esse*. non erant tanti.

131. *BULLA RUDI DEMISSA EST AUREA
COLLO*] noster primus, cum duobus Geb-
hardi, *dimissa*, i. e. collo demta, & Lari-
bus donata. aliud sane est *demissa* apud Vir-
gilium L. 7.

Aurea pectoribus demissa monilia pendunt.

per *bullam auream* exprimit sui ordinis con-
ditio-

- Militiam Veneris blandis patiere sub armis,
 Et Veneris pueris utilis hostis eris.
 Nam tibi victrices, quascumque labore parasti,
 140 Eludet palmas una puella tuas.
 Et bene quum fixum mento decusseris uncum,
 Nil erit hoc. rostro te premet ansa suo.
 Illius arbitrio noctem, lucemque videbis,
 Gutta quoque ex oculis non nisi iussa cadet.
 145 Nec mille excubiae, nec te signata iuvabunt
 Limina: persuasae fallere rima sat est.
 Nunc tua vel mediis puppis luctetur in undis,
 Vel licet armatis hostis inermis eas,
 Vel tremefacta cavo tellus diducat hiatu:
 150 Octipedis cancri terga sinistra time.

ditionem. ea enim fuit puerorum ingenue-
 rum, quorum patres equo stipendia iusta
 meruissent. vide Macrobius L. 1. Sat. C. 6.
 & Scholiastem Juvenal. in Sat. 5. v. 164.
 pulcre Cicero Accus. 1. in Verr. C. 58. *Ita-
 que tibi, Hortensi, non illius aetas, sed causa:
 non vestitus, sed fortuna popularis videbatur.
 neque te tam commovebat, quod ille cum toga
 praetexta, quam quod sine bulla venerat. vesti-
 tus enim neminem commovebat is, quem illi
 mos & jus ingenuitatis dabat. quod ornamen-
 tum pueritiae pater dederat, indicium atque in-
 signe fortunae, hoc ab isto praedone ereptum esse
 graviter & acerbè homines ferebant.*

137. MILITIAM VENERIS BLANDIS PATIE-
 RE SUB ARMIS] male hic *armis* substituunt.

est enim perpetua translatio a re militari.
 confer Nalorem L. 1. Amor. Eleg. 9. quam-
 quam & istinc *armis* adstruat aliquis arguta-
 tor. hic sane *armis* habent veteres membra-
 nae.

141. FIXUM MENTO DISCUSSERIS UNCUM] legendum, *decusseris*. praecunt duo Regii, & noster secundus, in quibus *descusserit*.

149. TELLUS DIDUCAT HIATUM] bene no-
 ster primus, cum Groningano, *diducat hia-
 tu*. *ed diducat* agendi figura positum, patien-
 di tamen intellectu capiendum est. quod ego
 nunc ope veterum membranarum, id olim
 solo ingenii acumine praestitit, & exemplis
 idoneis adstruxit capitalis ille Valens Acida-
 lius Vellejan. Lectio, C. 8. L. 1.

II.

Quid mirare meas tot in uno corpore formas?
 Accipe Vertumni signa paterna Dei.
 Tuscus ego, Tuscis orior: nec poenitet inter
 Praelia Volcanos deseruisse focos.
 5 Haec me turba juvat: nec templo laetor eburno:
 Romanum fatis est posse videre forum.
 Hac quondam Tiberinus iter faciebat: & ajunt
 Remorum auditos per vada pulsa sonos.
 At postquam ille suis tantum concessit alumnis,
 10 Vertumnus verso dicor ab anne Deus.
 Seu quia vertentis fructum praecepimus anni,
 Vertumni rursus creditur esse sacrum.

Prima

Hujus Elegiae epigraphe est fere in libris
 priscis, *Fabula Vertumni*: in nostro primo,
 de Deo Vertumno. Joannes Goropius mallet
Signum Vertumni, quia ipsum Vertumni si-
 gnum loqui fecerit Propertius. posses & *Ver-
 tumnus* simpliciter scribere; quo modo infra
Hercules dicitur in membranis Elegia 10. ve-
 rum omnes isti tituli pareates librarios ha-
 buerunt, auctoribus suis merito redonandi.

2. ACCIPE VERTUMNI SIGNA PATERNA
 DEI] libri omnes *Vertumni*, scriptura anti-
 qua. cui favet, & frequentem in nominibus
 Deorum docet, insignis Lipsius L. 1. Saturn.
 C. 2. in Junii Columellae exemplaribus pris-
 cis legitur *Vortumnus*, hoc versu,

Mercibus ut vernis dives Vortumnus abundet.
 ita certe istis invenisse se dicit Jo. Baptista
 Pius Annot. poster. C. 33. quamquam neque
 id infrequens est in aliorum voluminibus ve-
 tustis, atque etiam in lapidibus literatis. sic
 VORTUMNUS legitur apud Gruterum
 xcvi. 3. potest autem varie scribi hoc no-
 men, cujus varias causas jam reddet noster.
 vide Dausquii Orthographica, volumine se-
 cundo.

3. TUSCUS EGO, ET TUSCIS ORIOR] *τὸ
 ἔ* abest a plerisque libris: nec multum ju-
 vat, etiam si addit. alii legunt e *Thuscis*. mihi
 neutrum probatur. Livius L. 26. C. 6. *Me-
 dixtaticus*, qui summus magistratus apud Cam-
 panos est, eo anno Seppius Lesius erat; loco ob-

scuro tenuique fortuna ortus. Horatius L. 4.
 Od. 6.

*Virginum primae, puerique claris
 Patribus orti.*

4. VOLSCINOS DESERUISSE FOCOS] ita vul-
 gatae; Borrichianus *Volsinos*; quum melius
 legeretur *Volsinios*, praeunte in commenta-
 rius Beroaldo. sed nostri libri, ac Gronin-
 ganus, & Commelinianus Gebhardi, habent
Volcanos. quod placuisse video magno Lipsio
 ad Tacit. L. 4. Annal. C. 65. alii *Volcanos* a-
 gnoscunt, alii *Volsinios*, haud multum a ve-
 ra lectione abluentes. in primis editionibus
 est *Volcanos*, leviter itidem deflectum. Anto-
 nius Volscus legebat *Clusinos*, nescio quo
 auctore. *Vulsini* & *Vulsinienses* saepe legun-
 tur in monumentis antiquis. nos & libros
 meliores & ducem Lipsium sequemur.

5. NEC ME TURBA JUVAT] ita libri; in
 quibus fere confundi solent N & H initiales
 literae. bene autem e codice Vaticano emen-
 davit praeclarissimus Lipsius *Haec me turba
 juvat*, L. 5. Ant. Lect. C. 10. quod sanis ra-
 tionibus in Vertumno suo firmavit Joannes
 Goropius.

II. VERTENTIS FRUCTUM PERCEPIMUS
 ANNI] noster secundus claris literis *praecepi-
 mus* habet, i. e. primi cepimus. elegans est
 notio *τὸν* praecipere. Virgilius L. 6. Aen.

*Omnia praecipi, atque animo mecum ante
 peregi.*

Vv

Albi.

Prima mihi variat liventibus uva racemis,
 Et coma lactenti spicea fruge tumet.
 15 Hic dulces cerasos, hic autumnalia pruna
 Cernis, & aestivo mora rubere die.

Infi-

Albinovanus Eleg. ad Liviam Aug.

Fingebas reducem, praeceptaque mente fovebas

Gaudia, & ante oculos jam tibi victor erat.

Ovidius Epist. Helen.

Ad possessa venis praeceptaque gaudia serus.

Caesar L. 3. Bel. Civ. C. 31. a publicanis suae provinciae debitam biennii pecuniam exegerat, & ab eisdem insequentis anni mutuam praeceperat. ibidem C. 87. magna spe & laetitia omnium discessum est. ac jam animo victoriam praecipiebant, quod de re tanta, & a tam perito imperatore, nihil frustra confirmari videbatur. Cicero 13. Philipp. C. 20. Sed jam se colligit, & ad extremum incipit philosophari. Si me rectis sensibus euntem Dii immortales, ut spero, adjuverint: vivam libenter. Sin autem aliud me fatum manet: praecipio gaudia suppliciorum vestrorum. ----- Praecipias licet gaudia: omnes te Dii, homines, summi, medi, infimi; cives, peregrini; viri, mulieres; liberi, servi oderunt. Florus, de Ptolemaeo Cypri rege, L. 3. C. 9. & ille quidem ad rei famam veneno sata praecepit. idem elegans scriptor L. 4. C. 12: Postquam extrema barbari vident, certatim igne, ferro, venenoque, quod ibi vulgo ex arboribus taxicis exprimitur, praecepere mortem. Festus: praecipuum, quod ante capitur. Solebant autem fructuum primitiae Vertumno dari, quod hic videmus, & apud Nasonem L. 14. Metam.

Quid, quod amatis idem? quod, quae tibi poma coluntur,

Primus habet; laetaque tenet tua munera dextra?

12. VERTUMNI RURSUS CREDIDIT ESSE SACRUM] adfertur Coropio, creditur legenti: quod & Passeratius e libris monuerat. Creditur Vertumni rursus sacrum adesse, quia vertentis anni fructus praecepimus. sic paullo ante *ajunt, dicor*; paullo post *fama*. quae non ad certam aliquam personam referuntur, sed ad vulgi perliasionem communem.

15. DULCES CERASOS] recte: neque enim

semper in Italia fuere fructu dulci. Servius ad L. 2. Geor. §. 18. *Cerasus civitas est Ponti, quam cum deleisset Lucullus, genus hoc pomi inde avexit, & a civitate cerasum appellavit. nam arbor cerasus, pomum cerasum dicitur. Hoc autem etiam ante Lucullum erat in Italia, sed durum, & cornum appellabatur: quod postea mixto nomine cornocerasum dictum est. aliter Plinius L. 15. C. 25. Cerasi ante victoriam Mithridaticam L. Luculli non fuere in Italia. Ad Urbis annum DCLXXX, is primum vexit e Ponto: annisque CXX, trans Oceanum in Britanniam usque pervenere. de nomine idem, quod Servius; de advectione in Italiam idem, quod Plinius, tradit Laurentius apud Athenaeum L. 2. C. 11. quem tamen Daphnus docet, Diphilum Siphnium, multis annis Lucullo antiquiorem, quippe qui vixerit sub Lyfimacho rege uno ex Alexandri successoribus, jam tum cerasorum meminisse. unde probabile fit, ipsam urbem Cerasunta nomen a cerasis traxisse; ut multa alia locorum nomina sunt ducta a plantis hic aut illic uberius provenientibus; observante in Animadversionibus ad Athenaeum viro summo Isaac Casaubono. causam nominis prudenter diffimulat, cetera Plinio haerens, Renatus Rapinus L. 4. Hortorum:*

Quid memorem, ut Tiberim victor Romanus ad alium

Saepe triumphatos, peregrino e litore, fructus Attulerit: Cerasos ipsa ut Cerasunte petitas Lucullus patriis primum plantavit in hortis: Ut sua mala Urbi Medus, sua pruna Damasus,

Lydiaeque, atque omni cum gente Aegyptus, & Indi,

Ac domitiae longo portarunt agrum gentes?

15. AUTUMNALIA PRUNA] ejectionis prunis hic poma substituit Borrichianus, & noster primus. male. Plinius L. 15. C. 13. quod agit de prunis: *Et haec autem & persica, & cerina, ac sivestria, ut uvae, autumnno cadis condita, usque ad alia nascentia aetatem sibi prorogant: reliquorum velocitas cito interscenium transvolat. auctor Copae:*

Sunt

- Insitor hic solvit pomosa vota corona,
 Quum pirus invito stipite mala tulit.
 Mendax fama nocet. alius mihi nominis index.
 20 De se narranti tu modo crede Deo.
 Opportuna mea est cunctis natura figuris:
 In quamcumque voles verte, decorus ero.
 Indue me Cois; fiam non dura puella:
 Atque virum sumta quis neget esse toga?
 25 Da falcem, & torto frontem mihi comprime foeno:
 Jurabis nostra gramina secta manu.
 Arma tuli quondam, &, memini, laudabar in illis:
 Corbis in imposito pondere messor eram.
 Sobrius ad lites: at quum est imposita corona,
 30 Clamabis capiti vina subisse meo.

Cinge

Sunt & caseoli, quos juncea fiscina siccat:

Sunt autumali cerea pruna die.

20. DE SE NARRANTI TU MODO CREDE DEO] nihil hic est quod quemquam morari possit, nisi intercederet Gebhardus, e codice Palatino (uti ait) restituens

De se veranti tu modo crede Deo:

quum *verare* sit vera profari apud Ennium; & *veratrix* Apulejo dicatur mulier saga, quae consulentibus vera respondere putatur. o abyssum lectionis antiquae! Sane si ita scripsit poeta noster, quos non putas ludos dedisse Augusto? Qui, Suetonio tradente C. 86.

genus eloquendi secutus est elegans, & temperatum, vitatis sententiarum ineptiis atque inconcinnitate, & reconditorum verborum (ut ipse dicit) foetoribus, praecipuamque curam duxit sensum animi quam apertissime exprimere. nimirum, qualem quisque veterum fortitus est interpretem, talia fere procuduntur hujus ipsius scripta. quod vel maxime obtinuit saeculo superiore, quum esset in pretio quaesitus ille horror dictionis antiquae. numquam iis feliciter procedit, qui sive in recensione auctorum veterum, sive in monumentis proprii ingenii, varias variarum aetatum loquendi formas confundere solent, ut olim multa jura coquus, nullo habito delectu. Quid oleas, nescias, nisi ut male olere intelligas.

23. INDUE ME COIS] editiones primae Cois habent. de qua scriptura dictum alibi quod satis sit.

24. ATQUE VIRUM] *Meque virum* est in quinque libris. sed illud alterum habent & priscae editiones. utrum malis, parum referre puto.

28. CORBIS ET IMPOSITO PONDERE MESSOR ERAM] sagaciter conjiciebat Petrus Francius, vir praeclarus, *Corbis in imposito pondere m. e.* nam ita postea exaratum offendimus in nostris libris, & in Groningano: quibus deinde accessit unius Regii, uniusque Colbertini auctoritas. neque aliter editiones primae. istud & video ab Aldina primum profuixisse. elegans hic est usus voculae in Virgilius L. 5. Aen.

occurrit Aestes

Horridus in jaculis, & pelle Libyssidos ursae.
Phaedrus L. 5. Carm. 10.

*Cursu volucris, pendens, in novacula,
Calvus, comosa fronte, nudo corpore.*
Stadius L. 4. Theb.

procul ipse gravi metuendus in hasta

Eminet.

& L. 7.

jaectanti talia frustra

Turbidus aëria Capaneus occurrit in hasta.

30. CLAMABIS CAPITI VINA SUBISSE MEO] Nic. Heinsius Not. in Ovid. L. 1. Artis A. mat. §. 568, legit *capiti vina subisse tuo.* quod ego, ut verum fatear, quid rei sit non satis capio. itaque, nisi si mendum est typographicum, sustinebo donec prodeant Norae Viri incomparabilis in Aurelium nostrum: quod

Cinge caput mitra, speciem furabor Iacchi:
Furabor Phoebi, si modo plectra dabis.

Cassibus impositis venor: sed arundine sumta,
Faunus plumoso sum Deus aucupio.

35 Est etiam aurigae species Vertumnus, & ejus,
Trajicit alterno qui leve pondus equo.

Suppetat hoc, pisces calamo praedabor; & ibo
Mundus demissis institor in tunicis.

40 Pastorem ad baculum possum curare, vel idem
Sirpiculis medio pulvere ferre rosam.

Nam

quod brevi futurum animus mihi auguratur.

35. EST ETIAM AURIGAE SPECIES VERTUMNUS] non bene haec interpretatus est Passeratius: qua de causa pessimè intellexerunt Marollius, ejusque fucus Phil. Silvius. Tu vide Salmasti Notas in Vopiscum p. 506. & Panvinium L. 1. de Ludis Circens. C. 9.

38. MUNDUS DEMISSIS INSTITOR IN TUNICIS] demissae tunicae sunt longiores, & ad feminarum tunicas propius accedentes, ut bene exposuit eruditissimus Ferrarius L. 3. de Re Vest. C. 6. iis utebantur homines molliores, & quibus cura erat ut mulieribus placerent. ideo rectè mundus hic institor dicitur, h. e. elegans, contulus, formosulus, & quasi de caplula torus. Institores autem sunt, quos Plautus nugivendos vocat, & quorum catalogum bene longum contexit Aulul. Act. 3. Sc. 5. Nonius: NUGIVENDOS Plautus dici voluit omnes eos, qui aliquid mulieribus vendam. Nam omnia, quibus matronae utuntur, NUGAS voluit appellari. Hi nugivendi, aequum erat; ut ad mulierum ingenium sese componerent, neque nimis viriliter vestirent. ideo discinctos Ovidius vocavit L. 1. Art. Amat.

Institor ad dominam veniet discinctus emacem;

Expediet merces teque sedente suas.

At si lucrosae institoribus puellae, non minus quoque puellis lucrosi institores. erant enim mulierum magni amatores. Naso Remed. Amor.

Diligit ipsa alios: a me fastidit amari.

institor heu noctes, quas mihi non dat, habet.

Horatius L. 3. Od. 6.

Sed jussa coram non sine conscio
Surgit marito, seu vocat institor,
Seu navis Hispanae magister
Dedecorum pretiosus emtor.

Et Epod. 17. ad Canidiam:

Dedi satis superque poenarum tibi,
Amata nautis mulium & institoribus.

scio institoris vocem latius extendi apud Jurisconsultos: sed eo, quem dixi, significatu fere ponunt poëtae.

39. PASTOREM AD BACULUM POSSUM CURARE] exponunt, pastorem esse, vel pastoris munus gerere. sic Vellejus censorem implere dixit, pro censuram, L. 2. C. 95. ubi sagacissimus Acidalius hunc nostri locum ad eam mentem interpretatur, adducto Apuleji altero L. 1. Metam. ammonam curamus, ait, & aedilem gerimus; & si quid obsonare cupis, utique commodabimus. cujus & hoc est L. 9. Hic incinctus balteo militem gerebat. At verò Passeratius elegantem lectionem (quant tamen ipsam idem ille meus Francius solerte conjectura divinaverat) profert e veteri suo libro,

Pastorem ad baculum possum curare,

i. e. possum pastoris modo me ipsum incurvare, & baculo incumbere. Sanè apud Gortaeum, n. 49, gemma exhibetur, in qua lupa sub ficu duos infantes lactans, cum adstante pastore, qui incurvus baculo innititur: alteraque iridem, n. 53, in qua eodem habitu pastor cum cane ad pedes sedente, & hirco, sive is caper est, in arbusculam enitente.

40. SIRPICULIS MEDIO PULVERE FERRE ROSAM] Junius Columella L. 10.

Et vos agrestes, duro qui pollice molles

Demetrius flores, cano jam vimine textum

Sirpi-

- Nam quid ego adjiciam, de quo mihi maxima cura est;
 Hortorum in manibus dona probata meis?
 Caeruleus cucumis, tumidoque cucurbita ventre.
 Me notat, & junco brassica vineta levi.
 45 Nec flos ullus hiat pratis, quin ille decenter
 Impositus fronti langueat ante meae.
 At mihi, quod formas unus vertebar in omnes,
 Nomen ab eventu patria lingua dedit.
 Et tu, Roma, meis tribuisti praemia Tuscis,
 50 Unde hodie vicus nomina Tuscus habet.
 Tempore quo fociis venit Lucomedius armis,
 Atque Sabina feri contudit arma Tati.

Vidi

*Sirpiculum ferrugineis cumulate hyacinthis:
 Jamrosa distendat contorti stammina junce,
 Pressaque flammeola rumpatur fiscina caltha.*
 videndus super *sirpiculis* Jos. Scaliger in Var-
 ron. L. 4. de L. L. quem sequitur Passeratius.

41. DE QUO MIHI MAXIMA FAMA EST]
 in nostro primo, & Borrichiano, ac Gro-
 ningano legitur *maxima cura est*; quod mul-
 to videtur aptius, propter uxorem Pomo-
 nam, cui, ut par erat, plurimum obsequi
 volebat Vertumnus. ita ipse apud Nasonem
 L. 14. Metam.

*nec toto passim vagus errat in orbe:
 Haec loca sola colit. nec, uti pars magna pro-
 corum,*

*Quam modo vidit, amat. Tu primus & ul-
 timus illi
 Ardor eris; solique suos tibi devovet annos.*

42. HORTORUM IN MANIBUS DONA PRO-
 BATA MEIS] nempe olera, non tantum foe-
 tus arbutei. hinc ab olitoribus ac hortulanis
 cultum fuisse Vertumnum observavit Turne-
 bus L. 23. Adv. C. 6. quod firmat Ovidius
 L. 14. Metam.

*Sed neque jam foetus desiderat arbore demtos,
 Nec quas hortus alit cum succis mitibus her-
 bas;*

Nec quidquam, nisi te.

50. UNDE HODIE VICUS NOMINA TUSCUS
 HABET] noster primus cum Borrichiano le-
 git *u. h. Tuscus n. vicus h.* quod tamen non
 est magni momenti. Propertii tempore ma-
 le audiebat hic vicus, & sola se vetustatis
 fama tueri poterat. Horatius L. 2. Sat. 3.

Hic simul accepit patrimonii mille talenta,

*Edicit, piscator uti, pomarius, auceps,
 Unguentarius, ac Tusci turba impia vici,
 Cum securis sartor, cum Velabro omne macel-
 lum,*

*Mane domum veniant. quid tum? venire fre-
 quentes.*

Verba facit leno. &c.

ecce non pauca collegia artificum honestissi-
 morum: nec tamen nova, quippe quae jam
 inde a Plauti aetate istius quotidie supputu-
 labant. de origine istius vici aliquid habet
 Servius, quod & huc faciat, ad L. 5. Aen.
 v. 560. postea dictus fuit *Turarius*, tradente
 Helenio Acrono. habebat autem istic aedem
 suam Vertumnus, ipse Tuscus. Porphyrio in
 Horat. L. 2. epist. 20. *Vertumnus deus est prae-
 ses vertendarum rerum, hoc est, emendarum ac
 vendendarum, qui in vico Turario sacellum ha-
 buit.* Alconius in Accus. 1. in Verr. C. 59.
*Signum Vertumni in ultimo vico Turario est, sub
 basilicae angulo stentibus se ad posteriorem dex-
 teram partem. Vertumnus autem deus inverte-
 ndarum rerum est, id est mercaturae.* in hoc ipso
 vico Tusco, anno MDXLIX. basis praegrandis
 marmorea effossa est, ante aedificium illud
 quadratum quod Statoris putant, cum hac
 epigraphae,

VORTVMNVS
 TEMPORIBVS
 DIOCLETIANI. ET
 MAXIMINIANI

ita legitur in codice Stephani Vinandi Pighii
 manu scripto: rectius autem MAXIMIANI
 apud Gruterum xcvi. 3.

51. TEMPORE QUO SOCIIS VENIT LUCO-
 MEDIUS

VV 3

- Vidi ego labentes acies, & tela caduca,
 Atque hostes turpi terga dedisse fugae.
 55 Sed facias divum fator, ut Romana per aevum
 Transeat ante meos turba togata pedes.
 Sex superant versus, te, qui ad vadimonia curris,
 Non moror. haec spatii ultima meta meis.
 60 *Stipes acernus eram properanti falce dolatus,*
Ante Numam grata pauper in urbe Deus.
At tibi, Mamuri, formae caelator abenae,
Tellus artifices ne terat Oscanas manus:
Qui me tam dociles potuisti fundere in usus.
Unum opus est, operi non datur unus honos.

MEDIUS ARMIS] noster secundus habet *Lycumodius*; quod non nihil firmat Joannis Goropii emendationem, *Lucumoni* restituentis. est enim is ipse, qui supra *Lucmo*, sive *Lucumo*, nuncupabatur. ad eam formam dicebant *Tiberis*, *Tiberinus*; *Anien*, *Anienus*; *Icarus*, *Icarius*. & quae id genus sunt plura. vide *Servium*, loco proxime laudato, & *Lucium Joannem Schoppam* L. 1. *Collectan.* C. 18.

58. HAEC SPATII ULTIMA CRETA MEIS] *creta* ex suo libro dedit *Scaliger*. & sane ita habent plures scripti. ego autem *Groninganium* illum libentius sequor, in quo *meta*. quomodo fere solent poetae. *Ovidius* L. 3. *Amor.* Eleg. 2.

Me miserum! metam spatioſo circuit orbe.

L. 1. Art. Amat.

Hic modus; haec nostro signabitur area curru:

Haec erit admissa meta tenenda rota.

L. 4. *Trist.* Eleg. 8.

Nec procul a metis, quas paene tenere videbar,

Curriculo gravis est facta ruina meo.

Virgilius L. 3. *Geor.*

*Hic vel ad Elei metas & maxima campi
 Sudabit spatia, & spumas aget ore cruentas.*
 & L. 5. *Aen.*

Fanque propinquabant scopulo, metamque tenebant.

noster hujus libri *Eleg.* 1.

Has meus ad metas sudet oportet equus.

& L. 1. *Eleg.* 3.

Illam fuit lacrimis ultima meta meis.

L. 3. *Eleg.* 12.

Pulverulentaque ad extremas stat femina metas.

in his certe qui ad *cretam* confugerit, ne ille laboraverit *incaſſum*.

61. AT TIBI MAMURI] *Ovidius* secundam in *Mamurium* corripit L. 3. *Fastor.* & quidem tribus locis: ne quis putet vitium esse scribae librarii.

III.

HAec Arethusa suo mittit mandata Lycotae,
Quum toties absis, si potes esse meus.

Si

I. HAEC ARETHUSA SUO MITTIT MANDATA LYCOTAE] Epistola est Laeliae Gallae ad Postumum, scripta ad imitationem Heroïdum Ovidianarum, ut recte observavit Nic. Heinsius, neque enim dubitari potest quin incidat in idem tempus, quo Naso Artes suas elucubrabat, teste hoc loco ex L. I.

*Ecce parat Caesar domito quod defuit orbi
Addere, nunc oriens ultime noster eris.*

Tunc vero jam evulgati erant & libri Amorum, & Heroïdum Epistolae. sic enim ipse L. 3. Art. Amat.

Dève tribus libris, titulus quos signat Amorum,

Elige, quod docili molliter ore legas.

Vel tibi composita cantetur Epistola voce:

Ignotum hoc aliis ille novavit opus.

placuit amoenissimi inventi felix successus, & aliorum quoque ingenia excitavit. Aulus Sabinus ad multas Ovidianas respondit, indice ipso Ovidio L. 2. Amor. Eleg. 18. quamquam, quae istis memorantur, omnes interierunt. tentavit & noster hac ipsa, quae nunc prae manibus est, elegia. cujusmodi utinam plures edidisset. Mandata esse absentium ad absentes, recte docet Passeratius. erant tamen praesentium quoque ad praesentes. Ovidius Epist. Sapphus:

Non tecum lacrimas, non oscula summa tulisti.

Denique non timui, quod dolitura fui.

Non mandata dedi. neque enim mandata dedissem

Ulla, nisi ut nolles immemor esse mei.

verbum suo, sic solum, plus aliquid est, quam si addidisset marito. noster L. 3. Eleg. 12.

Ei licet in trivitiis ad latus esse suae.

eleganter id expressit Vir undequeque summus, Balthasar Castilioneus, in Epistola illa multo pulcherrima, quam sub nomine Hippolytae Taurellae uxoris suae ipse conscripsit:

Hippolyte mittit mandata haec Castilioni,

Addideram imprudens, hei mihi, paene suo.

priorem versum perperam produxit Paulus Colomesius Cintel. Liter. Cap. 26.

Hippolyte imprudens jam dicit Castilioni.

ubi etiam credere videtur, ipsam Hippolytam esse auctorem nitidissimi carminis: in quo vehementer errat. ea enim nihil in literas misit. Barbarae quidem Taurellae nota sunt carmina, sed vulgari Italorum conscripta idiomate, non autem Romano. deinde, tamquam pro cimelio huc usque invisio quod habuerit, in eo quoque frustra est: quum jam pridem lectum fuerit in Carminibus quinque poetarum illustrium Italorum, inque Deliciis Italicis Jo. Matthaei Toscani; unde postea transit in collectionem Gruteri. sed Colomesium, ut erat posticos indigentior, in hunc errorem induxit auctoritas Caesarii Secundi Curionis, qui primus ausus fuit hanc elegiam sub nomine Hippolytae Taurellae in lucem proferre, una cum monumentis ingenii clarissimae feminae Olympiae Fulviae Moratae, Basilicae A. 1562. quid igitur in causa esse dicemus, cur tam ingrato silentio Hippolytae nomen praeterierint illi, qui mulierum eruditione illustrium praecordia in literas miserunt? quid denique movisse maritum ipsum, ut ne in epitaphio quidem, quod uxori posuit, tam rarae laudis voluerit meminisse? ita enim habet: si quis tamen & haec videre desiderat:

HIPPOLYTAE. TAURELLAE
VXORI. DVLCISSIMAE. QVAE
IN. AMBIGVO. RELIQUIT
VTRVM. PVLCHRIOR. AN. CA-
STIOR. FVERIT. PRIMOS. IVVENTAE
ANNOS. VIX. INGRESSAE
BALTHASAR. CASTILIONIVS
INCREDIBILITER. MOERENS
P
MDXXV.

Sed neque in Italia super auctore hujus carminis ulla umquam controversia fuit. Gaspar sane Schoppius (id quod Colomesius non debuit

Si qua tamen tibi lecturo pars oblita deerit,
Haec erit e lacrimis facta litura meis.

- 5 Aut si qua incerto faller te litera tractu,
Signa meae dextrae jam morientis erunt.
Te modo viderunt iteratos Bactra per ortus;
Te modo munito Sericus hostis equo;
Hibernique Getae; pictoque Britanniarum curru;
10 Ustus & Eoa decolor Indus equo.

Haec-

debut ignorare) in Paradoxis Literariis ita loquitur, Epist. 5. in Balthasaris Castilionis summi poetae elegia, plorantibus opinor Musis, rideo prima correpta profertur hoc versu:

Huic ego delicias facio, arrideoque, jocoque. & nobilissimus tam sanguine quam ingenio Douza nostras in Echo:

Scin, quibus est odio Joviani carmen, & A-
til,

Sordet & Hippolyte Castilionis? ^{vois.}

voluit opinor Caelius gentibus exteris ostentare excellentiam ingeniorum Italicorum, ipse Italus, productis ex uno opido duabus mulieribus tam inusitatae eruditionis.

4. HAEC ERIT E LACRIMIS FACTA LITURA MEIS] Cicero L. 14. ad famil. epist. 3. Accepi ab Aristocrito tris epistolas, quas ego lacrimis prope delevi. haec erant legentis. cum scribente Arethusa facit Sappho:

Scribimus, & lacrimis oculi rorantur obortis.

Aspice, quam sit in hoc multa litura loco. aliquanto ominosius Canace:

Si qua tamen caecis errabunt scripta lituris,
Oblitus a dominae caede libellus erit.

5. AUT SI QUAE] Gebhardi libb. At si quis.

6. DEXTRAE JAM MORIENTIS ERUNT] Groningan. erant.

8. MUNITO BERICUS HOSTIS EQUO] valde hic turbant libri. quorum tamen pars potior Hericus habet, haud dubie mutandum in Sericus, id quod jam olim indicavit Beroaldus. ^{vo} Bericus Scaligeri nusquam comparet. neque Persicus, aut Parthicus Douzac F. admitti potest, ex Modiano Duricus - quum in Modiano (is est Groninganus) legatur Euricus, quod ex Hericus manavit. Seres & Bactra etiam apud Horatium junguntur L. 3. Od. 29.

In civitatem quis deceat status

Curas: & Urbi sollicitus times,
Quid Seres, & regnata Cyro

Bactra parent, Tanaisque discors.

& L. 4. Od. 15.

Non Seres, infidive Persae,
Non Tanaim prope flumen orti.

& L. 1. Od. 12.

seu Parthos Latio imminentes

Egerit justo domitos triumpho,

Sive subjectos Orientis oris

Seras & Indos.

adposite Lucanus L. 1.

Sub juga jam Seres, jam barbarus isset Ara-
xos.

nam ejus fluminis mentio fiet paucis abhinc versibus. Mela L. 1. C. 2. in ea primos hominum accepimus ab oriente, Indos, Seres, & Scythas.

10. USTUS ET EOA DISCOLOR INDUS AQUA] Gebhardus, tamquam rem magnam ostensurus, Passeratium ignorantiae postulat, eò quod nescierit vi aquarum homines plurimum ferè colorari. miror. nam illud ipsum ex Strabone jam docuerat Passeratius, firmandae lectioni receptae; quum tamen ipse mallet Eois equis. Indi utrum aqua sua inficiantur & colorentur, an vero aestu solis propinquioris, disquirant philosophi. nobis res est cum poeta, poetice explicando. veteres illi omnes causam nigri in Indis coloris semper soli dederunt, aquae numquam. Tibullus L. 4.

Et quascumque niger rubro de litore conchas
Proximus Eois colligit Indus equis.

& L. 2. Eleg. 6.

Illi sint comites fusci, quos India torret,
Solis & admotis insicit ignis equis.

noster L. 3. Eleg. 11.

Felix Eois lex funeris una maritis,

Quos Aurora suis rubra colorat equis.

Lucretius L. 6. quo loco de Nilo agit:

Ille ex aestifera parti venit amnis ab austro,

Inter nigra virina percoctaque saecula calore.

Seneca

Haecne marita fides, hae pactae sunt mihi noctes,
 Quum rudis urgenti brachia victa dedi?
 Quae mihi deductae fax omèn praetulit, illa
 Traxit ab everso lumina nigra rogo.
 15 Et Stygio sum sparsa lacu, nec recta capillis
 Vittata data est: nupsi non comitante Deo.
 Omnibus heu portis pendent mea noxia vota.
 Textitur haec castris quarta lacerna tuis.

Seneca Oedip. v. 120.

Promit hic ortus, aperitque lucem
 Phoebus, & flamma propiore nudos
 Inficit Indos.

Ovidius L. 2. Metam. ubi incendium a Phaëthone:

Sanguine tum credunt in corpora summa vocato

Aethiopum populos nigrum traxisse colorem.

quae singula fortiter militant contra Gebhardum; quamquam plura etiam in medium adferri possunt. itaque omnino recipienda videtur Passeratii emendatio: nisi malis Eoo equo, ut fiat hypallage numerorum. porro decolor legendum est, pro discolor, cum eodem viro magno. exemplis ab eo adductis conferre potes quae Jac. Nicolaus Loënsis L. 8. Epiphyl. Miscell. C. 10, observavit. non quo ea probent decolor esse idem quod niger; sed quia decolor dicitur de colore vitiatò, & deperdito, ac deformato.

II. HAECNE MARITA FIDES, ET PACTAE JAM MIHI NOCTES] legendum e vestigiis meliorum codicum, hae pactae sunt mihi noctes? quomodo Beroaldus ediderat. Ovidius Epist. Hypsipyl.

Heu, ubi pacta fides? ubi connubialia jura?

13. QUAE MIHI DEDUCTAE FAX OMEN PRAETULIT] integrum hunc locum luculenter illustravit M. Ant. Delrius Comment. in Senecae Medeam v. 17. alioqui Furiis adsignabatur deducendi officium in nuptiis parum auspiciatis. Ovidius L. 6. Metam. de nuptiis Terei & Procnes:

non pronuba funo,

Non Hymenaeus adest, non illi Gratia lecto.
 Eumenides tenuere faces de funere rapias,
 Eumenides stravera torum: lectoque profanus
 Incubuit tubo, thalamique in culmine sedit.

14. TRAXIT AB EVERSO LUMINA NIGRA ROGO] Ovidius Epist. Phyllidis:

Adfuit Alecto brevibus torquata colubris;

Suntque sepulchrali lumina mota face.

Valerius Maximus L. 9. C. 1. de L. Catilina: filiam suam, quem & solum & aetate jam puberem habebat, veneno sustulit: protinusque ex rogo ejus maritalem facem accendit. pulcre autem noster lumina dixit nigra. sic & Horatius L. 4. Od. 12. Nigrorumque memor, dum licet, ignium. Virgilius L. 4. Aen. sequar atris ignibus absens. Ovidius L. 4. Fastr.

Conde tuas Hymenaeae faces, & ab ignibus atris

Aufer: habent alias moesta sepulchra faces.

15. ET STYGIO SUM SPARSA LACU] non erat ullum omen infelicium. Servius in L. 4. Aen. v. 167. Varro dicit, Aqua & igni mariti uxores ducebant. Unde hodieque & faces praelucunt, & aqua petita per felicissimum puerum aliquem, aut puellam, de puro fonte, interest nuptiis, de qua nubentibus solebant pedes lavari. hic pro puro fonte est obscoena Stygis aqua. ita & Ovidius Ibin suum lavari facit, jam primulum natum:

Qui simul impura matris prolapsus ab alvo

Cinyphiam foedo corpore pressit humum;

Protinus Eumenides lavèro palustribus ulvis,

Qua cava de Stygiis fluxerat unda vadis.

17. OMNIBUS HEU PORTIS PENDENT MEA NOXIA VOTA] noster secundus habet, mea maxima vota. Passeratius de suo libro promittit, mea pendent anxia vota. sed nihil est mutandum. tantum abesse dicit, ut vota sua pro reditu Lycotae aliquid juvent & profint, ut prius noceant ac laedant. cur autem vota apud portas suspendit? credo vel in portis, vel prope portas urbium, fuisse signa Larium Vialium, quae salutarint & qui proficiebantur peregre, & qui peregre redibant. Plautus Merc. Act. 5. Sc. 2. invoco Vos Lares Viales, ut me bene tuteis. in Bacchidibus, Chrysalus redux Act. 2. Sc. 1.

Herilis patria salve! quam ego biennio,

Xx

Post

Solabant uxores
 maritis suis ad
 Occid. bellum profectis
 lacernas texere.

Sic Lucretia Polla
 tino fret. And. in
 Fastr. Lib. 11. v. 745.

Mittenda est Domi-
 no (nunc nunc
 propitate puella)
 Quam primum no-
 stra facta lacerna
 manet.

- Occidat, immerita qui carpfit ab arbore vallum,
 20 Et struxit querulas rauca per ossa tubas:
 Dignior obliquo funem qui torqueat Oeno:
 Aeternusque tuam pascat, aselle, famem.
 Dic mihi, num teneros urit lorica lacertos?
 Num gravis imbelles atterit hasta manus?
 25 Haec noceant potius, quam dentibus ulla puella
 Det mihi plorandas per tua colla notas.
 Diceris & macie vultum tenuasse: sed opto,
 E desiderio sit color ille meo.

*Postquam hinc in Ephesum abii, conspicio lu-
bens.*

*Saluto te, vicine Apollo, qui aedibus
Propinquus nostris accolis.*

de his Latium signis capiendus opinor Lucre-
tius L. 1.

*Sirataque jam vulgi pedibus detrita viarum
Saxea conspiciamus: tum portas propter, a-
hena*

*Signa manus dexteras ostendunt attenuari,
Saepe salutantum tactu, praeterque mean-
tum.*

quos versus multo aliter, nescio an multo
melius, exposuit Andreas Alciatus L. 8. Pa-
rerg. Juris C. 10. quae Turnebus illustran-
do huic nostri loco attulit L. 23. Advers. C.
6, ea se tueri debent scribentis auctoritate.

23. DIC MIHI] artificiose exponit sollici-
tudinem amantis puellae. sic supra L. 3. E-
leg. 4.

*Dic mihi de nostra, quae sentis, vera puella:
Sic tibi sint dominae, Lygdame, demta
juga.*

in re hilaritatis Martialis L. 9. Epigr. 94.

*Nunc mihi dic, quis erit, cui te, Calocisse,
Deorum*

Sex iubeo cyathos fundere? Caesar erit.

Claudianus, Laude Serenae Reginae:

*Dic mihi, Calliope, cur tanto tempore dif-
fers*

Pierio meritam sero redimire Serenam?

Virgilius Ecl. 3.

*Dic mihi, Damoeta, cujum pecus? an Me-
liboei?*

ex quo Virgillii loco quam vere collegerit

Donatus, rō dic mihi semper esse injurio-
sum, ego quidem dispicere non possum:
quamquam video omnes poetae interpretes
hoc horrible arcanum certatim transcripsis-
se ex Commentario in Terent. Andr. Act. 4.
Sc. 1. Melius idem ille magister (si tamen
est idem) tradit, verbum esse instantis au-
dire, & curiosius interrogantis, in Hecyr.
Act. 3. Sc. 2. quod repetitur ferme in Phorm.
Act. 2. Sc. 3.

28. E DESIDERIO SIT COLOR ISTE MEO]
color ille, Vaticanus Livin. quod non displi-
cet. Ovidius L. 1. Trist. Eleg. 1.

Nec te purpureo velent vaccinia furo:

Non est conveniens luctibus ille color.

tum & mei, prae meo, poterat rectius vide-
ri. Cicero L. 7. ad famil. Epist. 18. *Quae ego
paullisper in te ita desideravi, non imbecillitate
animi tui, sed magis ut desiderio nostri te ac-
stuarere putarem.* L. 16. Epist. 1. *Paullo facilius
putavi posse me ferre desiderium tui, sed plane
non fero.* L. 1. ad Attic. Epist. 3. *Aviam tuam
scito desiderio tui mortuam esse. quamquam non
est cur vulgatam omnino deseramus: nam &
Terentius ita locutus est Heaut. Act. 2. Sc. 3.*

mulier relam deserit

Continuo, & lacrumis opplet os totum sibi:

Ut facile scires desiderio id fieri tuo.

& Phorm. Act. 5. Sc. 8.

*Nam neque negligencia tua, neque odio id
fecit tuo.*

& Cicero orat. pro Muren. C. 9. *sed tamen
ego mei satietatem magno meo labore superavi,
& tu idem fortasse: verumtamen utrique no-
strum desiderium nihil obsuisset.*

At mihi quum noctes induxit vesper amaras,
 30 Si qua relicta jacent, osculor arma tua.
 Tum queror, in toto non fidere pallia lecto,
 Lucis & auctores non dare carmen aves.
 Noctibus hibernis castrensia pensa laboro,
 Et Tyria in radios vellera ducta suos.

*Ord. Amor. 1.2.
 — me in lecto pallia
 nostra sedent*

35 Co-

29. QUUM NOCTES INDUXIT VESPER AMARAS] Gebhardus e membranis Palatinis reponit *reduxit*, motus loco paullo post ex-cutiendo, qui est Eleg. 8.

Recidit inque suo: mensa supina pedes.
 non ignoro re in compositis esse anceps, ob-
 eamque rationem admitti posse *reduxit*:
 id vero quo minus faciam, in causa est O-
 vidii locus parissimus, in quo ejusdem ver-
 bi idem usus, L. 5. Fastor.

*At simul inducunt obscura crepuscula noctem;
 Pars Hyadum toto de grege nulla laet.*
 & L. 2. Metam.

*summam petit arduus arcem;
 Unde solet laetis inducere terris:
 Unde movet tonitrus, vibrataque fulmina ja-
 ctat.*

*Sed neque, quas posset terris inducere, nubes
 Tunc habuit: nec, quos coelo dimitteret, im-
 bres.*

tum post aliquod spatium:
*Talia dicentem circumstant omnia Solem
 Numina: neve velit tenebras inducere rebus,
 Supplice voce rogant.*

ad eam faciem verbo *insundere* utitur Maro
 L. 9. Aen.
*Jam sole infuso, jam rebus luce relictis,
 Turnus in arma viros, armis circumdatus
 ipse,
 Suscitavit.*

32. LUCIS ET AUCTORES NON DARE CAR-
 MEN AVES] Galli gallinacei dicuntur *lucis au-
 ctiores*, non quia ipsi lucem producant, sed
 quia cantu suo praenuntiant. sic graculum
 pluviae auctorem vocat Ovidius L. 2. Amor.
 Eleg. 6.

*Vivit edax vultur, ducensque per aera gyros
 Melius, et pluviae graculus auctor a-
 quae.*
 ubi cur Nic. Heinsius *augur* maluerit, caus-
 sa nulla fuit.

34. ET TYRIA IN GLADIOS VELLERA SE-
 CTA SUOS] Passeratius e suis libris reponit,

Et Tyria in clavos. quod quomodo procedat,
 non video. Beroaldus exponit de vestimen-
 to virgato, quod intextis quasi gladiolis di-
 videbatur. Eam sententiam (si tamen *re*
gladios verum est) juvare poterant, opinor,
 ista Apuleji L. 8. Metam: *Quidam tunicas al-
 bas, in modum lanciolarum quoquo versum fluen-
 te purpura depictas, cingulo subligati, pedes lu-
 teis induti calceis, &c.* sed obstat mos Roma-
 nae militiae, ubi nullus usus vestium virga-
 tarum. itaque Lipsium audio & sequor, in
radios feliciter emendantem L. 5. Ant. Lect.
 C. 10, ex libro Farnesiano, ubi in gradibus,
 quo loco geminum errorem eluit in versu En-
 nii, quem producit Nonius in *Gracilentum*:

Deducunt habiles radios filo gracilemo.
 ibi quoque *gladios* legitur vulgo. quamquam
 totus ille Ennii versus (quod obiter monco)
 praetermissus est in editione Merceri; aut,
 quod credere malo, excidit potius incuria
 operarum. sane *pensa* & *radios*, itidem ut
 hic noster, etiam Maro conjunxit L. 9. Aen.
 ubi de matre Euryali:

*at subitus miserae calor ossa reliquit.
 Excussi manibus radii, revolvitque pensa.*
 & Claudianus L. 3. de R. P.
*Attritosque manu radios, projectaque pensa,
 Cunctaque virgineo sparsa oblectamina ludo,
 Ceu natam, pressat gremio.*

tum hos secutus nobilis cumprimis scri-
 ptor, & ab eloquentia & ab eruditione com-
 mendatissimus, Caelius Calcagninus, in No-
 ctibus Penelopeis:

*Ite agite, o radii, textumque retexite pen-
 sum,
 Ut fiant nostrae tempora longa morae.*
 sed *re festa* quid fiet? id non dubito quin
 fuerit *sucta*, corruptum olim ex *ducta*. pro-
 prium huic rei hoc verbum. Ovidius L. 4.
 Metam.

*Minyides intus
 Aut ducunt lanas, aut stamina pollice ver-
 sant,*

- 35 Cogor & e tabula pictos ediscere mundos,
Qualis & haec docti sit positura Dei.
Et disco, qua parte fluat vincendus Araxes,
Quot sine aqua Parthus millia currat eques.
Quae tellus sit lenta gelu, quae putris ab aestu,
Ventus in Italiam qui bene vela ferat.
Assidet una soror curis; & callida nutrix
Deierat hiberni temporis esse moras.
Felix Hippolyte! nuda tulit arma papilla,
Et textit galea barbara molle caput.
- 45 Romanis utinam patuissent castra puellis:
Essem militiae sarcina fida tuae.

*Apollonius Dyscolus
cap. 25. Inditor. comm.
Ἀνδρῶν Ἀργίῶς ἰσθίων
πολλὰ καὶ ἀλυστὰ 40
καὶ ἕτρα, δι' ἧς τῆ
βίης ἄδιφος καὶ ἄπολος
διετέλειον. vñ. &
Laërtium in vita Pyrrhoni.*

Nec

*Aut haerent telae, famulasque laboribus ur-
genti.*

firmat & pater Ennius, loco jam laudato,
& plures alii passim reperiendi.

35. E TABULA PICTOS EDISCERE MUN-
DOS] tabularum geographicarum institutum
longe est antiquissimum, ut poterat quorum in-
ventarum gloria Anaximandro Milefio da-
tur, qui claruit Olympiade 58. vide quae
doctissimus medicus Marsilius Cagnatus no-
tauit L. 4. Var. Observ. C. 5. quaeque Vir
supra laudat Ger. Jo. Vossius lib. de Philo-
log. C. 11. quibus adde Agathemerem Or-
thonis F. cujus Expositiones Geographiae
compendiariae in lucem publicam prodie-
runt cura Sam. Tennulii.

36. QUALIS ET HAEC DOCTI SIT POSITU-
RA DEI] non est valde frequens istud posi-
tura; tamen probum. Lucretius L. 1.

*sunt quaedam corpora, quorum
Concursus, motus, ordo, positura, figurae
Efficient igneis; mutatoque ordine mutant
Naturam.*

& L. 2.

*Propterea, magni quod refert, semina quae-
que*

*Cum quibus, & quali positura continean-
tur.*

qui versus paullo post iterum repetitur; &
bis positus est libro primo. Gellius L. 5. C.
3. ubi de rudimentis studiorum Protagorae:
prope accedit, & vincituram posituramque ligni
scire per teque factam considerat, petitque ut
paullum ac nesciat. & L. 14. C. 1. coepta fieri
observatio est, ut animadverteretur quo habitu,

*quaque forma, quaque positura stellarum aliquis
nascetur.*

37. ET DISCO QUI PARTE] hoc distichon
male occupaverat sedem superiorem, nimi-
rum ante illud, Cogor & e tabula. itaque
huc revocavi. neque aliter sentiet, qui ex-
pendere volerit.

38. QUOT SINE AQUA PARTHUS MILLIA
CURRAT EQUES] nescio quare hic equus ma-
lint. nam profecto plerique veteres & ho-
minem equo infidentem, & equum qui in-
fideretur, equitem dixerunt. Virgilius L. 3.
Georg.

*Fraena Pelethronii Laphthae gyroque dedere
Inpositi dorso, atque equitem docuere sub ar-
mis*

Insultare solo, & gressus glomerare superbos.
Junius Philargyrius: Hic EQUITEM sine
dubio equum dicit, maxime cum inferat, insult-
tare solo. Ennius Annal. VII.

*Denique vi magna quadrupes equus atque ele-
phanti*

Proiciunt sese.

Minucius Felix, scriptor castigatissimus: Te-
stis & Curtius, qui equis sui vel mole vel onere
hiatum profundae voraginis coaequavit. con-
sulendus Noctium Atticarum lulentus au-
ctor L. 18. C. 5. & , qui cum exscripsit,
Macrobius L. 6. Saturn. C. 9.

41. PALLIDA NUTRIX] proba est ac vera
emendatio Nic. Heinsii, callida, Not. in O-
vid. L. 6. Metam. v. 576. vatra illa anus tuas
moras imputat tempestatibus hibernis, per
quas integrum non sit tibi iter facere, pro-
pejerat, quod est in versu sequente, malebat

Livi.

Nec me tardarent Scythiae juga, quum pater altas
 Africus in glaciem frigore nectit aquas.
 Omnis amor magnus; sed aperto in conjuge major.
 50 Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem.
 Nam mihi quo, Poenis si purpura fulgeat ostris,
 Crystallusque suas ornet aquosa manus?
 Omnia furda tacent: raris assueta Kalendis
 Vix aperit clausos una puella lares.
 55 Glaucidos & catulae vox est mihi grata querentis:
 Illa tui partem vindicat una tori.
 Flore facella tegeo, verbenis compita velo,
 Et crepat ad veteres herba Sabina focos.

*aquam Crystalli appellant
 gentes Orientalis
 splendorem, uti nos
 ab iis docti, et vultu
 van de Diamant.*

Sive

Livinejus *dejerat*. amplector ego, & sequor.
 neque enim satis decore dicat Arethusa, nu-
 tricem suam desiderium languentis dominae
 perjurio solari consuevisse. Est autem *deje-
 rare* sancte jurare. Terentius Eunuch. Act.
 2. Sc. 3.

*Illum liquet mihi dejerare his mensibus
 Sex septem prorsum non vidisse proximis,
 Nisi nunc, cum minime vellem.*
 & Hecyr. Act. 5. Sc. 2.

Phidippe, Bacchis *dejerat* persancte.
 respondet Phidippus:

*Nec pol istae metuumt Deos: neque has respi-
 cere Deos opinor.*

Suetonius Caligul. C. 24. *neque unquam post-
 ea quantiscumque de rebus, ne pro concione qui-
 dem populi, aut apud milites, nisi per numen
 Drusillae dejeravit.*

51. NAM MIHI, QUO POENIS] monstro-
 fissime haec Galli interpretes exsoluerunt,
 Marollius puta ac Silvius. neque mirum:
 quum ipsum Passeratium, quem isti sequun-
 tur ubi adsequi possunt, deceperit corrupta
 lectio, ita restituenda,

*Nam mihi quo, Poenis si purpura fulgeat o-
 stris,*

Crystallusque suas ornet aquosa manus?

Hoc sensu: Quid enim mihi prodest, quod
 ostrinis tunicis conspicua pilam crystallinam
 delicata manu verso, quum interea cogor
 sola dormire, & carere tuo amore? omnis
 mihi domus nihil nisi solitudo est mera, &c.
 si Nic. Hcinsio debemus, Viro unice ad

salutem poetarum Latinorum nato: quem
 etiam videre debes super elegante usu parti-
 culae quo Not. ad Ovid. Epist. Phyllid. v.
 53: & doctissimum Gronovium ad Senec. L.
 1. Nat. Quaest. C. 16. & L. 1. Controv. 2.
 ex tuas levi mutatione ego suas feci. elegan-
 ter ni fallor, & poetice. Ovidius Epist. Hy-
 permnestrae:

*Haec ego: dumque queror, lacrimae sua ver-
 ba sequuntur.*

& Epist. Medcae:

*Ausus es, o justo desunt sua verba dolori,
 Ausus es, Aesonia, dicere, cede domo.*

& L. 10. Metam.

*Tendit onus matrem: nec habent sua verba
 dolores.*

de crystallo dictum est aliquid ad L. 2. E-
 leg. 18.

53. RARIS ADSUETA CALENDIS] omnes
 libri rarisque. quod non erat valde necessa-
 rium. Kalendis habent Groninganus ac noster
 secundus, proba & prisca scriptura.

56. ILLA TUI PARTEM VINDICAT UNA TO-
 RI] libri fere toro. unde Gebhardus faciebat

illa tuam partem vindicat una toro.

quod tamen eodem redit. lectus autem prae-
 ceteris debebat Arethusam sui conjugis ad-
 monere. L. 11. Metam.

*Us nec vela videt; vacuum petit anxia le-
 etum:*

*Seque toro ponit. renovat lectusque locusque
 Halcyonae lacrimas: Et quae pars admonet
 absit.*

- Sive in finitimo gemit stans noctua tigno,
 60 Seu voluit tangi parca lucerna mero:
 Illa dies hornis caedem denuntiat agnis,
 Succinctique calent ad nova lucra popae.
 Ne, precor, adscensis tanti sit gloria Baetris,
 Raptave odorato carbasa lina duci,
 65 Plumbea quum tortae sparguntur pondera fundae,
 Subdolos & versis increpat arcus equis.
 Sed (tua sic domitis Parthae telluris alumnis
 Pura triumphantes hasta sequatur equos)
 Incorrupta mei conserva foedera lecti.
 70 Hac ego te sola lege redisse velim.
 Armaque quum tulero portae votiva Capenae
 Subscribam, *Salvo grata puella viro.*

60. SEU VOLUIT TANGI PARCA LUCERNA MERO] perperam Beroaldus & Pafferatius, *tangi* malebant, pro *tangi*, quod est in omnibus libris. Ovidius L. 5. Fast.

Rursus aqua tangit, Temesaeaque concrepat aera.

Virgilius L. 3. Georg.

Aut tonsum tristi contingunt corpus amurca.

Martialis L. 6. Epigr. 74.

Medio recumbit imus ille qui lecto,

Calvam trislem semitactus unguento.

Arnobius L. 3. *Quisquamne est hominum rationis alicujus sapore contactus, qui pilos & laugines credat in Deorum corporibus nasci?* vide Turnebum L. 15. Adv. C. 17. Gitanium Ind. Lucret. in *contingere*.

63. NE PRECOR ADSCENSIS TANTI SIT GLORIA BAETRIS] Gebhardus reponit *accensis*, i. e. inflammatis. non erat opus. monet Arcthusa maritum suum ne primus velit adscendere hostiles muros, & gloriae simul avidus & praedae. Virgilius L. 9. Aen.

Quaerunt pars aditum, & scatis ascendere muros.

67. SED TUA SIC DOMITIS, &c.] laborabant hi versus a prava distinctione; quam tu ita corriges;

Sed (tua sic domitis Parthae telluris alumnis Pura triumphante: hasta sequatur equos) Incorrupta mei conserva foedera lecti.

mirum est, quomodo interpretes potuerint explicare quae non intelligebant. bene jam olim exposuerat Beroaldus: sed eum nemo audivit.

71. ARMAQUE QUUM TULERO PORTAE VOTIVA CAPENAE] intellige templum Martis extra portam Capenam. intra portam aedes erat Camoenarum cum luco. mendosus est in hac voce Servius, ad L. 7. Aen. v. 697. LUCOSQUE CAPENOS. *Hos dicit Cato Veientum condidisse auxilio regis Propertii, qui eos Capenam, cum adolevisset, miserat. Unde & porta Capena, quae juxta Capenos est, nomen accepit. rectius legebatur in editione Georgii Fabricii, viri accuratissimi, quae juxta Camoenas est. ita & P. Victor locat in prima regione, & Juvenalis initio Sat. 3.*

Hinc Tarpeja Dese fontem hinc illi
 I V.

Tarpejum nemus, & Tarpejae turpe sepulcrum
 Fabor, & antiqui limina capta Jovis.
 Lucus erat felix hederofo confitus antro,
 Multaque nativis obstrepit arbor aquis:
 5 Silvani ramosa domus, quo dulcis ab aestu
 Fistula poturas ire jubebat oves.
 Hunc Tatius fontem vallo praecingit acerno,
 Fidaque suggesta castra coronat humo.
 Quid tum Roma fuit, tubicen vicina Curetis
 10 Quum quateret lento murmure faxa Jovis?
 Atque ubi nunc terris dicuntur jura subactis,
 Stabant Romano pila Sabina Foro?
 Murus erant montes: ubi nunc est curia septa,
 Bellicus ex illo fonte bibebat equus.

15 Hinc

1. TARPEJAE TURPE SEPULCRUM] Dan. Heinſius emendabat, *Tarpejae rupe ſepulcrum*, Not. ad L. 1. Silli Italici. ſane iſtic fuiſſe ſepulcrum conſtat. Varro L. 4. de L. L. *Capitolium dictum, quod heic cum fundamenta foderentur aedis Jovis, caput humanum inventum dicitur. Hic mons ante Tarpejus dictus a virgine Veſtali Tarpeja, quae ibi a Sabinis necata armis, & ſepulta: ejus nominis monumentum relictum, quod etiam nunc ejus rupes Tarpejum appellatur ſaxum.* paria tradit Servius ad L. 8. Aen. v. 347. & Sext. Pomp. Feſtus auctor eſt, Tarpejae imaginem exſtitiſſe in aede Jovis Metellina. unice eam ſummi Viri lectionem firmare poſſet Dionyſius Halicarnaſſ. Ant. Rom. L. 2. ubi refert ex L. Piſone Cenſorio, ſepulcri honore dignatam fuiſſe eo quo cecidit loco, & quotannis ei Romanos reddere inferias: quorum neutrum confeſſuram fuiſſe credibile ſit, ſi fuiſſet patriae prodiſſetrix. Verum quum ibidem fateatur Dionyſius, Fabium & Cincium nihil tale reliquiſſe; & conſtet nobis in omnia alia diſcedere graviffimum virum Plutarchum; cur non licuerit Propertio ſeorſum ire a L. Piſone, alioſque ſequi auctores? *malam profecto vocat, & prodiſſetrixem*: quo nomine ſepul-

crum ejus merito *turpe* audit. neque ullus liber ab hac ſcriptura diſſentit.

3. EDEROSO CONDITUS ANTRO] ſcribe *hederofo* cum noſtris libris; & *confitus*, cum Gulielmo Cantero. lucus confitus prope antrum multa hedera veſtitum. *Serere & conſerere* propria in his rebus verba. noſter L. 1. Eleg. 14:

Ut nemus omne ſatas intendat verice ſilvas.
 Horatius L. 3. Od. 10.

Audis, quo ſtrepitu janua, quo nemus

Inter pulcra ſaxum tecta remugiat

Ventis?

ita enim iſtic meliores membranae; non *ſitum*. Seneca Epist. 123. *Non vivunt contra naturam qui pomaria in ſummis turribus ſerunt, quorum ſilvae in tectis domorum ac ſaſtigiiſ mutant, inde ortis radicibus, quo improbe cacumina egreſſent?* ſaepe in his vocibus librarii errant. ſic vidi in priſcis quibuſdam Tibulli codicibus

Et tu, Bacche tener, jucundae conditor uvae,
 pro quo *confitor* habent emendatiores.

13. MURUS ERANT MONTES. UBI NUNC EST CURIA SEPTA, &c.] Dan. Heinſius legebat,

Murus erat montes, ubi nunc eſt curia, ſeptima.
 Paſſe-

- 15 Hinc Tarpeja Deae fontem libavit: at illi
Urgebat medium fictilis urna caput.
Vidit arenosis Tatium proludere campis,
Pictaque per flavas arma levare jubas.
Obstupuit regis facie, & regalibus armis,
20 Interque oblitus excidit urna manus.

Saepe

Passeratius, *Purus erat fons hic* (qua ratione in tribus versibus ter habebimus eandem vocem, quod est valde absonum) deinde *curiam septam* exponit muro & pariete munitam, qualis conspiciebatur aetate Propertii: nam sub Romulo senatum haberi solere in pratis. Josephus autem Castalio legit, *ubi nunc est curia, septa*. i. e. ubi hodie est curia, ibi tunc erant septa, sive castra & munitioes Sabinorum. vide ipsum, si lubet, Decade 2. Observ. C. 8. ubi simul videbis Schoppii immutationem prioris hemistichii, bene Schoppianam, *Mirus erat fons hic*. mihi sic visum erat: *murus erant montes*, asperum Tarpejae saxum erat loco murorum. *ubi nunc est curia septa*, ubi nunc conspicitur curia Hostilia, muro ac pariete clausa, prope lacum Juturnae & Forum Romanum, ibi tunc aquatum ibant equites Sabinorum. certe haec loca ita commemorantur in regione urbis octava apud P. Victorem. quod si Curia Hostilia longinquior alicui videbitur; ei integrum erit Pilam Horatiam intelligere, quae propius aberat a Juturnae lacu. ita enim Victor:

Pila Horatia, ubi tropaea locata, nuncupantur Curia.

Templum Castorum ad lacum Juturnae.

haec opinor interpretatio ceteris minus est incommoda, minusque difficilis. quam tamen nemo accipere debet tamquam a teste jurato. certiora qui me docuerit, ei memores & gratae habebuntur gratiae.

19. OBSTUPUIT REGIS FACIE] cave cum Passeratio *faciem* hic capias pro vultu formoso. *facies* est totius corporis filum atque habitus. quam in rem ut multa veterum loca congeramus nihil est necesse. unus Gellius pro multis esto L. 13. C. 29. *quidam faciem esse hominis putant os tantum & oculos & genas, quod Graeci πρὸς ὄρον dicunt: quando facies sit forma omnis & modus & factura quaedam corporis totius, a faciendo dicta ut ab a-*

spectu species, & a fingendo figura. itaque Parcurius in tragedia, quae Niptra inscribitur, faciem dixit hominis pro corporis longitudine.

Aetate (inquit) integra, feroci ingenio, facie procer a virum.

---- Ecce nunc id quoque in mentem venit, quod etiam Plautus in Poenulo faciem pro totius corporis colorisque habitu dixit. verba Plauti haec sunt:

Sed earum nutrix qua fit facie, mihi expedi.

Statura haud magna, corpore aquilo 1/2 ft. ipsa ca 1/2 ft.

Specie venusta, ore parvo, atque oculis pernigris.

Formam quidem hercle verbis depinxit probe.

Praeterea memini Quadrigarium in undecimo faciem pro statura totiusque corporis figura dixisse. &c. Haec est illa rege digna facies, in qua stupuit Tarpeja: idcirco paullo post formosum vocat. quod iterum ad vultum referri nequaquam debet. Forma enim, quae in specie decora & in apta partium omnium compositione consistit, non est semper idem quod pulchritudo. id quod perspicuum fit ex verbis Ciceronis L. 9. ad famil. Epist. 14. Nam cum te semper tantum dilexerim, quantum tu intelligere potuisti: tum his tuis factis sic incensus sum, ut nihil unquam in amore fueris ardentius. nihil est enim (mihi crede) virtute formosius, nihil pulchrius, nihil amabilius. Corn. Nepos Iphic. C. 3. Fuit autem & animo magno, & corpore, imperatoriaque forma, ut ipso aspectu cuiusvis injiceret admirationem sui. atque hac ratione potuit Tatium formosus dici, quamquam senex. nam senem facit Virgilius L. 8. Aen.

Nec procul hinc Romam, & raptas sine more Sabinas

*Confessus caveae, magnis Circonsibus actis,
Addiderat, subitoque novum consurgere bellum
Romulidis, Tatiusque seni, Curibusque se-
veris.*

certe

Saepe illa immeritae caussata est omina Lunae:

Et sibi tingendas dixit in amne comas.

Saepe tulit blandis argentea lilia Nymphis,
Romula ne faciem laederet hasta Titi.

25 Dumque subit primo Capitolia nubila fumo,
Retulit hirsutis brachia secta rubis,

Et

certe non valde juvenem fuisse, etiam Livius innuere videtur L. 1. C. 10. Jam admodum mitigati animi raptis erant. ac raptorum parentes tum maxime sordida veste, lacrimisque & querelis civitates concitabant. nec domi tantum indignationes continebant, sed congregabantur undique ad Titum Tatium regem Sabinorum: & legationes eo, quod maximum Tatii nomen in his regionibus erat, conveniebant.

21. IMMERITAE CAUSSATA EST OMINA LUNAE] unus Gebhardi, cum Groningano, lumina lunae. male. omina poetis dicuntur visa nocturna: lunam autem pro nocte nosker posuit. omina noctis vocavit Tibullus L. 3. Eleg. 4. adi Passeratii Commentarios; & libr. Conjectur. C. 1. ubi multa eruditio poetica. totum vero hoc distichon abest ab uno Regio: neque tamen debebat abesse. audi nunc Marollii ingeniosam versionem: pour expier quelques prodiges, qu'elle seignoit que la Lune luy avoit fait paroître. adeo verum est illud R. P. Buhurfii effatum: On devoit que tout l'esprit & toute la science du monde soit maintenant parmi nous, que tous les autres peuples soient barbares en comparaison des François. Ce n'est pas un avantage & un merite en France que d'avoir de l'esprit, parce que tout le monde en a. Entret. sur le Bel Esprit. quam insolenter hic Thrafo pullatus reddidit Vellejum (nam Vellejo sublegit hanc gemmulam) L. 1. C. 18. Una urbs Attica pluribus annis eloquentia, quam universa Graecia, uberiusque floruit: adeo ut corpora gemis illius separata sint in alias civitates, ingenia vero solis Atheniensium muris clausa existimes. non addit prudentissimus scriptor, nullum interea hominem vixisse Athenis, qui non esset disertus & ingeniosus.

22. ET SIBI TINGENDAS DIXIT IN AMNE COMAS] quaesita occasione, quod saepius Tatum videret. ablutione autem expiabant mala somnia. Papinius Theb. L. 9.

Tristibus interea somnum turbata figuris

*Torva sagittiferi mater Tegetis ephedi,
Crine dato passim, plavisque ex more solutis,
Ante diem gelidas ibat Ladonis ad undas,
Purgatura malum fluvio vivente soporem.*

& paullo post:

*Ergo ut in amne nefas merso ter crine piavit,
Verbaque sollicitas matrum solantia curas
Addidit.*

sed & bona quoque somnia ritu eodem. Virgilius L. 8. Aen.

nox Aenean somnusque reliquit.

*Surgit, & aetherii spectans orientia solis
Lumina, rite cavus undam de flumine palmis
Sustulit.*

Servius: quia dicitur nox etiam solo somno pollueri. Apulejus L. 11. Metam. confestim discussa pigra quiete, alacer exsurgo, meque primus, purificandi studio, marino lavacro trado. pessime haec ceperant primi illi Enarratores. Volscus de morbo comitali exponit, cui maxime prodesset ex Cornelio Celso docet, si caput frigida perfundatur. Beroaldus vero ait, Tarpejam inxistit se a luna vexari. credas sensisse, lunaticam fuisse Tarpejam. id adeo iis accidit, quia quid sint lunae omina non intellexerunt. est autem Luna idem quod Nox numen, Nox idem quod Luna.

26. HIRSUTIS BRACHIA SECTA RUBIS] ridicule ex Palatinis Gebhardus septa rubis reponit, quasi rubis circumdata & plena, undique vepribus induta. idque probare contendit loco mutilato Ciceronis, nihil omnino huc faciente. quem ecce tibi integrum e L. 5. Tusculan. ex eadem urbe humilem homunculum a pulvere & radio excitabo, qui multis annis post fuit, Archimedom: cuius ego Quaestor ignortum ab Syracusanis, cum esse omnino negarent, septum undique & vestitum vepribus & dumetis indagavi sepulcrum. vulgata lectio recta est ac proba. Tibullus L. 4.

Quidve jurat furim latebras intrare ferarum,

Candidaque hamatis cruva notare rubis?

Yy

Ovi.

- Et sua Tarpeja residens ita flevit ab arce
 Vulnera, vicino non patienda Jovi:
 Ignis castrorum, & Tatiae praetoria turmae,
 30 Et formosa oculis arma Sabina meis,
 O utinam ad vestros sedeam captiva penates,
 Dum captiva mei conspicer ora Tati.
 Romani montes, & montibus addita Roma,
 Et valeat probro Vesta pudenda meo.
 35 Ille equus ille meos in castra reportet amores,
 Cui Tatius dextras collocat ipse jubas.
 Quid mirum, in patrios Scyllam faevisse capillos?
 Candidaque in faevos inguina versa canes?
 Proditam quid mirum fraterni cornua monstri,
 40 Quum patuit lecto stamine torta via?
 Quantum ego sum Aufoniis crimen factura puellis,
 Improba virgineo lecta ministra foco!

Pal-

Ovidius L. I. Metam.

*Me miserum, ne prona cadus, indignave
 laedi**Crura notent sentes.*

Virgilius L. 3. Georg.

*vel cum tonsis inlotus adhaesit**Sudor, & hirsuti secuerunt corpora vepres.*

& Eclog. 10.

Ab tibi ne teneras glacies secet aspera plantas!

T. Calpurnius Eclog. 3.

*duris ego perdita ruscis**Jam dudum, nullis dubitavi crura rubeis
 Scindere.*

32. DUM CAPTIVA MEI CONSPICER ESSE
 TATI] in Vaticano Livineji, uno Gebhardi,
 Borrichiano, Groningano, unoque nostro
 legitur *conspicer arma Tati*. quae lectio vali-
 dissime firmat elegantem Viri doctissimi J. F.
 Gronovii emendationem, *ora Tati* restitu-
 tis L. 4. Obs. C. 6. dum vel sic, captiva, &
 in vinculis, propius spectem vultus illos re-
 gales Tati mei. ita supra L. 3. Eleg. II,

Gallica Parnasi sparsit in ora nives,

in Groningano codice legitur: pro quo alii
 in arma, vel in arva, habent. Tu vide
 (nam tanti est) notam ad L. I. Eleg. 3. v.
 36. Nic. Heinſius Titi malebat, ne Tati no-

men toties repetitum, parum concinne ite-
 rum repetatur.

35. ILLE MEOS IN CASTRA REPONET A-
 MORES] Douza P. malebat *reportet*; quod e
 membranis etiam Passeratius adfert. Virgilius
 L. 9. Aen.

*maculis quem Thracius albis**Portat equus, cristaque regis galea aurea ru-
 bra.*

Horatius L. I. Epist. 17.

*rectius hoc, &**Splendidus multo est, equus ut me portet, a-
 lat rex.*

Cicero Orat. post redit. in senatu, C. II.
 itaque P. Lentuli beneficio excellenti, atque di-
 vino, non rediit sumus in patriam, sicut non-
 nulli clarissimi cives; sed equis insignibus &
 curru aurato reportati. id si non recipimus,
 oportebit certe reponat legamus. sed melius
 est *reportet*. exponunt vulgo, ille equus in-
 columem sifiter in castris eum quem ego a-
 mo. male. Utinam, inquit Tarpeja, (nam
 ista *ivxxi* repetenda e superioribus) utinam
 equus ille, tam carus Tatio, portet secum
 in castra me amantem. nam id optaverat
 modò:

O utinam ad vestros sedeam captiva penates.

- Pallados extinctos siquis mirabitur ignes,
 Ignoscat: lacrimis spargitur ara meis.
 45 Cras, ut rumor ait, tota pugnabitur urbe:
 Tu cave spinosi rorida terga jugi.
 Lubrica tota via est, & perfida: quippe tacentes
 Fallaci celat limite semper aquas.
 O utinam magicæ nossem cantamina Musæ!
 50 Haec quoque formoso lingua tulisset opem.
 Te toga picta decet: non quem sine matris honore
 Nutrit inhumanae dura papilla lupae.
 Sic hospes, pariamne tua regina sub aula,
 Dos tibi non humilis prodita Roma venit.
 55 Sin minus; at raptæ ne sint impune Sabinæ,
 Me rape, & alterna lege repende vices.
 Commissas acies ego possum solvere: nuptæ,
 Vos medium palla foedus inite mea.

Adde

τὸ μὲν ἀμὼρες tantundem valet atque ego amore parçita. Theocritus Idyll. 7.

Σπινοῦδα μὲν Ἐρωτὸς ἐπέτραπον.
 Catullus Carm. 65.

Sed tuus altus amor barathro fuit altior illo.
 43. PALLADIS EXSTINCTOS] libri meliores Pallados, usitata poetis flexione. Lipsius adolescens tentaverat Pallidus, L. 2. Var. Lect. C. 8. quem foetum quamvis deinde ipse abjecerit, atque exposuerit; non potuit tamen evitare larrarus imbellium canicularum. at qui vir factus mutavit mentem, & hunc ipsum locum recte atque erudite exposuit C. 9. laudatissimi Syntagmatis de Vesta & Vestalibus. hoc vero astant dicere, & factum nollent. Palladis nomine hic Vestam appellari ait Passeratius. cui faver illustris Spanhemius Obs. in Callimach. p. 588. atque huc etiam Lipsius ibat: & omnium primus Beoaldus.

44. LACRIMIS SPARGITUR ARA MEIS] hanc gemmulam Ciceroni noster debere videri potest. Sic enim ille pro Fontejo C. 17. Nolite pati, iudices, aras Deorum immortalium, Vestæque matris; quotidianis virginis lamentationibus de vestro iudicio commoveri. Prospicite, ne ille ignis aeternus, nocturnis Fontæe laboribus vigiliisque servatus, sacerdotis vestrae lacrimis extinctus esse dicatur.

46. TU CAPE SPINOSI ROSCIDA TERGA JUGI] bono iudicio Passeratius, & Nic. Heinsius restituunt Tu cave: & evincunt sequentia. quibus ista Jani adde, apud Nafonem L. 1. Factor.

Inde, velut nunc est, per quem descenditis, inquit,

Arduus in valles Et fora clivus erat.

Et iam contigerat portam: Saturnia cuius

Demferat appositas insidiosa seras.

Cum tanto veritus committere numine pugnam,

Ipsæ meæ movi callidus artis opus.

Oraque, qua pollens ope sum, fontana reclusi;
Sumque repentinas ejaculatus aquas.

Ante tamen gelidis subjeci sulphura venis:

Clauderet ut Tatius fervidus humor iter.

eam fabellam paullo uberius legere licet sub finem L. 14. Metam. Etiam Servius retulit, sed sine Jani nomine aut mentione, ad L. 1. Aen. v. 295. deinde rorida terga habent nostri duo, & Groninganus, cum Borrichiano, unoque Colbertino.

53. PARIAMNE TUA REGINA SUB AULA] aulam pro regia non nisi nove dici putat Barthius XVI. Adv. 74. in quo fallitur plus quam dici potest. in promptu exempla sunt Virgilii, Horatii, Ovidii, Ciceronis.

55. SI MINUS] lege cum Gryphiana *Sin minus,*

- Adde Hymenaeae modos : tubicen fera murmura conde:
 60 Credite, vestra meus molliet arma torus.
 Et jam quarta canit venturam buccina lucem;
 Ipsaque in Oceanum sidera lapsa cadunt.
 Experiar somnum: de te mihi somnia quaeram:
 Fac venias oculis umbra benigna meis.
 65 Dixit, & incerto permittit brachia somno,
 Nescia ne furiis accubuisse novis.
 Nam Vestae, Iliacae felix tutela favillae,
 Culpam alit, & plures condit in ossa faces.
 Illa ruit, qualis celerem prope Thermodonta
 70 Strymonis abscissos fertur aperta sinus.
 Urbi festus erat, dixere Parilia patres.
 Hic primus coepit moenibus esse dies.

An-

minus, ultimam literam absorbuerat sequentis voculae prima.

62. IPSAQVE IN OCEANUM SIDERA LAPSA CADUNT] pariter L. I. Eleg. 3.

Dum me jucundis lapsam sopor impulit alis.

Ovidius L. I. Fastor.

Lapsaque sub terras, ortaque signa canam.

Statius L. I. Achill.

ubi litora summa

Oceani, & genitor tepet illabentibus astris Pontus.

Minucius Felix, Suada illa Christiana: Sol demergit, & nascitur; astra labuntur, & redeunt; flores occidunt, & reviviscunt. haec militant pro lectione vulgata. Verum quum astra dicantur excubare, apud poetam, & stationes obire; non multum aberraturum ab vero duxerim, qui hic lapsa legerit, id quod exstat in Borrichiano. Seneca certe ita loquitur Hercule in Oeta, N. 1520. de luna:

O decus mundi, radiate Titan,

Cujus ad primos Hecate vapores

Lassa nocturnae levat ora bigae.

& in eodem dramate N. 781. de sole:

Euripus undas flectit instabilis vagas,

Septemque cursus volvit, & totidem refert,

Dum lapsa Titan mergat Oceano juga.

& ipse etiam Papinius L. 2. Theb. ubi de Malea:

Star sublimis apex, ventosque imbresque serenus

Despicit, & tantum sessis insiditur astris.

Lutarius: Super ipsum sessa astra confidunt. id est, per eminentiam sui sedem praestat astris,

rapido cursu fatigatis. altitudinem voluit exprimere, quasi illic astra requiem sumant. accedit quod hae voces, lapsa & lassae, saepe confunduntur a librariis. apud eundem Papinium libro eodem male legebatur,

hinc lapsa mutata Pyracmone temmens

Fulmina.

id quod ostensum pridem vitis doctis, & lassae repositum meritissimo jure.

63. DE TE MIHI SOMNIA QUAE RAM] Heliodorus L. 3. Aethiop. Haec dixit, statimque bychnus accensus ab ancilla senis jussu inferebatur: & libationem faciebat, cum alios Deos, tum post ceteros Mercurium invocans: ac petebat felicem insomniis noctem: & ut sibi apparerent carissimi in somnis, suppliciter orabat. expressit in re minus laeta mellitissimus Lotichius L. 3. Eleg. 3.

Tu quoque, si veterum memor est & pulvis amorum,

Occurras oculis saepe videnda meis.

Saepe in somno redeat tua dulcis imago,

Fidaque tangendas praebat umbra manus.

70. STRYMONIS ABSCISSO FERTUR APERTA SINU] noli dubitare quin poeta scripserit abscissos fertur aperta sinus, familiari & sibi & aliis Graecisino. Virgilius L. II. Aen. At medias inter caedes exultat Amazon,

Unum exserta latus pugnae.

ubi latus exserta idem est quod nostri sinus aperta.

71. DIXERE PAILIA PATRES] veteres magistrum

- Annua pastorum convivia, lusus in urbe,
 Quum pagana madent fercula deliciis.
- 75 Quumque super raros foeni flammantis acervos
 Trajicit immundos ebria turba pedes.
 Romulus excubias decrevit in otia solvi,
 Atque intermissa castra silere tuba.
 Hoc Tarpeja suum tempus rata, convenit hostem.
- 80 Pacta ligat, pactis ipsa futura comes.
 Mons erat adscensu dubius, festoque remissus.
 Nec mora, vocales occupat ense canes.
 Omnia praebebant somnos. sed Jupiter unus
 Decrevit poenis invigilare suis.
- 85 Prodiderat portaeque fidem, patriamque jacentem:
 Nubendique petit, quem velit ipsa, diem.
 At Tatius, neque enim sceleri dedit hostis honorem,
 Nube ait, & regni scande cubile mei.

Di-

gistri scribunt *Parilia*. Sospater Charisius L. 1. *Palilia dicuntur. Pales enim dea pastoralis est, cujus dies festus. nisi quod quidam a partu Iliacae Parilia dicere maluerunt.* Marius Victorinus L. 1. Art. Gram. capite de Orthogr. *Parilia dicuntur, non Palilia: non a Pale dea, sed quod eo tempore omnia sacra, arboreaeque & herbae parturiant pariantque.* Probus in Virgil. L. 3. Geor. v. 1. *Pales dea est pastorum, cui diem sacrum appellant Parilia, transposita litera; quae si suo loco esset, Palilia potius dicerentur. qui dies natalis est urbis Romae, quae a pastoribus est condita. Et sic pleuraeque membranas veteres Ovidii habere testatus est Nic. Heinsius. nostri libri hic Palilia exhibebant.*

74. QUUM PAGANA MADENT FERULA DIVITIIS] Beroaldus dicit, in quibusdam se codicibus invenisse *delicias*. recte. nam istas Parilium *delicias* opponit ferculis quotidianis hominum rusticorum, duris, atque inopia horrentibus. deinde, unde agrestibus istis *divitiarum*, urbe vix nascente? etiam Passeratius *delicias* malebat: quem tandem aliquando intellexit Philippus ille Silvius, Buhuriana propaginis aureus termes.

76. TRAJICIT IMMUNDAS EBRIA TURBA DAPES] legendum esse *immundos pedes*, pridem ostenderunt viri docti; Jo. Passeratius

hoc loco; & Jos. Castalio Dec. 2. Observ. C. 8. qui tamen ne tralatitio quidem nominandi honore dignatus est Passeratium, auctore Schoppio (hunc enim auctorem vocat) contentus. meliore fide egit Nic. Heinsius Not. in Ovid. L. 4. Fastr. v. 781. Non *semel dapēs & pedes commutarunt.* Pomponius Placenta:

Rustici edunt

Libenter pedibus tristis avros imybos.

ita quidem apud Nonium legitur in *imyba*: ubi recte *dapibus* emendavit Mercerus.

78. INTERMISSA CASTRA SILERE TUBA] Papinius L. 7. Theb.

dum castra silent, suspensaque bellum

Horrescit pietas.

id exponit vetus Scholiastes Barthii, *non dum nos oppugnans*. Erant itaque induciae, securum nostrum; Romanos inter ac Sabinos. quod nescio an alibi legas.85. PRODIDERAT PORTAEQUE FIDEM] clamculum ac furtive aperuerat, nullo strepitu, ita ut nemo sentiret. quod deinceps ne fieri posset, a patribus provisum fuit. Servius ad L. 1. Aen. v. 453: *Cautum fuerat, post proditum hostibus a Tarpeja virgine Capitolium, ut acrei cardines fierent, quo stridor posset aperta ostia omnibus indicere.*

Dixit, & ingestis comitum superobruit armis.
 90 Haec, virgo, officiis dos erat apta tuis.
 Et fatis una malae potuit mors esse puellae,
 Quae voluit flammis fallere, Vesta, tuas?
 A duce Tarpejo mons est cognomen adeptus.
 O vigil, injustae praemia fortis habes.

89. INGESTIS COMITUM SUPER OBRUIT ARMIS] ita rem exhibet nummus L. Tituri. Plutarchus autem, in Romulo, tradit Tatum iussisse suis, ut conventorum memores, quae sinistris ferrent, omnia congererent in illam. ipsum ante alios detraxisse manus armillam, unaque cum hac scutum ei iniecit. Quum idem facerent omnes, auro illam injecto scutis obrutam esse, & numero ac pondere oppressam, digna proditionis mercede. haud absimile est exemplum, quod refert Parthenius Nicaeensis Erot. C. 21. Achillem enim Methymnam Lesbi obfidem, quum ei acriter resisterent incolae, fuisse consilii inopem, ac de urbe capienda desperasse ait, ibi tum Pisidicem, regis Methymneorum filiam, Achillem de muro conspexisse; & mox, amore incensam, misisse ad eum nutricem, quae polliceretur tradituram se illi urbem, si quidem ipsam velit habere pro uxore. id promississe Achillem. postquam vero urbem in suam potestatem redegit, commotum indignitate facti, exhortatum fuisse milites, ut puellam lapidibus obruerent. parem deinde historiam de Cyro ac Nanide Croesi filia subnectit capite insequente. de Scylla & Minoe omnia sunt nota.

91. ET SATIS UNA MALAE] huc revocavi hos duos versus; qui loco valde alieno legantur sub ipsum Elegiae initium; nec potest invitis elegantioribus ingeniis.

94. O VIGIL, INJUSTAE PRAEMIA SORTIS HABES] admodum hic aestuat Passeratius, fassus tandem, locum esse valde obscurum. ceteri nihil adulerunt. mihi videtur sermo

esse de canibus Capitolii-custodibus, quos Tarpeja omnes ferro necaverat, ne hostem proderent latratu. id sane canibus tum quidem nequiter expetivit: quamquam pejore etiam forte fuerunt post urbem a Gallis Senonibus directam, defensumque a Manlio Capitolium. Plinius L. 29. C. 4. de anserum honore, quem meruere Gallorum in Capitolium ascensu deprehenso, diximus. Eadem de causa supplicia annua canes pendunt inter aedem Juventatis & Summani, vivi in furca sambucea arbore fixi. Servius ad L. 8. Aen. v. 652. Manlius custos Capitolii Gallos detrusit ex arce, clangore anseris excitatus, quem privatus quidam dono Junoni dederat. Qua causa postea eo die, quo hoc factum est, canes, qui tunc dormientes non senserant, cruci suffigebantur: anseres aureo & purpura exornati in lecticis gestabantur. dicces, Quid ista canum contumelia ad canes Tarpejae? nihil sane. Videtur tamen noster duas istas historias confudisse & canum annua supplicia ex ipsis urbis primordiis deduxisse; quae instituta demum fuerunt post celebre illud facinus M. Manlii Capitolini. Patri certe errore poeta Simulus (cujus versus nobis Plutarchus servavit in vita Romuli) Tarpejam non Sabinis, sed Gallis prodidisse Capitolium, in literas misit. & noster, paulo altius, Scyllarum duarum historias uno disticho commisit. haec ego sic mecum cogitabam, non ut pro certis adstruerem, sed ut elicerem meliores doctorum hominum sententias. si tamen ad has minutias descendere dignabuntur quidam eruditionis non minus profundae, quam fuit olim Democriti puteus, in quo latere Veritas credebatur.

V.

Terra tuum spinis obducatur, lena, sepulcrum,
 Et tua, quod non vis, sentiat umbra sitim:
 Nec fedeant cineri manes, & Cerberus ultor
 Turpia jejuno terreat ossa sono:
 5 Docta vel Hippolytum Veneri mollire negantem,
 Concordique toro pessima semper avis.
 Penelopen quoque neglecto rumore mariti
 Nubere lascivo cogeret Antinoo.
 Illa velit, poterit magnes non ducere ferrum,
 10 Et volucris nidis esse noverca suis.

Quip-

2. ET TUA, QUOD NON VIS, SENTIAT UMBRA SITIM] o lena, sitias aeternum apud inferos, quae nunc tam inlibenter sitis. talis propemodum est Nasonis in lenam aniculum imprecatio L. i. Amor. Eleg. 8.

Dū tibi dent nullosque lares, inopemque senectam,

Et longas hiemes, perpetuanque sitim.

nihil hoc loco mutant libri: tamen istud quod non vis nescio quo modo suspectum est mihi. ex literarum vestigiis, & ductu, conjici posse videtur, olim scriptum fuisse quod meruis. id deinde corruptum in quod non vis. quare vix est ut dubitem locum fore sanum, si legeris, pauxilla immutatione,

Et tua, quam meruit, sentiat umbra sitim.

vides, quam non coacte elementa in suam singula revocentur sedem, sensumque faciant non commodum modo, sed & concinnum, & argutum. nam anicula merobiba non poterat gravius puniri apud inferos, quam si semper sitiret, eam ob causam videlicet quod apud superos semper bibisset. ingeniosior est Nic. Heinſii lectio, Not. in Ovid. L. 2. Faſtor. ſ. 572:

Et vetula inuisam sentiat umbra sitim.

verum quum paullo licentius abeat a membranis, promiseritque Vir summus dicturum uberius ad ipsum Propertium; sustinebimus adſensum, cum voto ut quamprimum in lucem ac manus studiosorum hominum ve-

niat desideratissimus sagacis ingenii labor. interea neque nostram conjecturam tam cupide amamus, ut nolimus de via decedere meliora ac certiora adferenti.

7. NEGLECTO RUMORE MARITI] male Paſſeratus marito ſupponit, vel maritiae, h. e. fama pudicitiae conjugalis. rumor mariti est fama de marito sparsa in vulgus. Cicero L. 3. ad Quintum fr. Epist. 8. Rumor dictatoris injucundus bonis: mihi etiam magis quae loquuntur. rumor de dictatura Pompejo deferenda. Ovidius L. 6. Metam.

Lydia tota frontis Phrygiaeque per oppida facti

Rumor it, & magnum sermonibus occupat orbem.

rumor de Arachne in araneam mutata. Penelope autem procorum nulli omnino nubere volebat, quia rumor erat Ulixem vivere etiamnum, neque in mari periisse. Lucilius, apud Priscianum L. 9.

Nupturum te nupta negas, quia vivere Ulixem

Speras.

8. NUBERE LASCIVO COGERET ANTINOO] invidiose auget aniculae noxiam scientiam, a re scilicet quam nullo modo fieri posse ipse statuebat. apud Homerum dicit Penelope, omnes sibi procos odio esse atque execrari; Antinoo vero ante omnes: neque se minus reformidare eum, quam nigram mortem, L. 17. Odyſſ. ſ. 497.

II. Col.

Quippe & Collinas ad fossam moverit herbas,
 Stantia currenti diluerentur aqua.
 Audax cantatae leges imponere Lunae,
 Et sua nocturno fallere terga lupo.

15 Pos-

II. COLLINAS AD FOSSAM MOVERIT HERBAS] intra portam Collinam, ubi Sceleratus Campus. Festus: *Sceleratus campus appellatur prope portam Collinam, in quo virgines Vestales, quae incestum fecerunt, defossae sunt vivae.* talibus locis gaudebant tales aniculae. Papinius L. 4. Theb.

Sisyis accomoda quippe

Terrae sacris, multoque placent sola pingua tabo.

Lucanus L. 6. in re pari:

vanum saevumque furorem

Adjuvat ipse locus, vicinaque moenia castris Aemoniidum.

hodie quoque sacra fere sua facere dicuntur circa cruces, & patibula, & sepulcreta facinorosorum. ejus moris antiqui exemplum valde ridiculum narrabit tibi hortorum custos apud Horatium L. 1. Sat. 8. non inultus testis, diffusis prae terrore ficulnis natibus. Erat & templum Veneris Erycinae prope Collinam portam, ubi Lethaeus Amor, auctore Ovidio Remed. Amor. & L. 4. Faistor. ista autem Venus fere a meretricibus professis colebatur. itaque non sine delectu bono haec anicula coram Diis praedictibus artes suas exercebat, quibus hominum mentes aut illaquearet in amorem, aut solveret. Fossam hic capiunt pro ea qua defodiebantur Vestales. male. de serobe magica accipiendum recte Scaliger monebat. Ovidius L. 7. Metam.

*Haud procul egesta serobibus tellure duabus
 Sacra facit: cultrosque in guttura velleris a-
 tri*

*Conjicit; Et patulas perfundit sanguine fos-
 sas.*

Horatius Epod. 5.

Abacta nulla Veja conscientia

Legenibus duris humum

Exhauriebat, ingemens laboribus.

ita etiam exposuit Delrius L. 2. Disquisit. magic. Quaest. 11. & nunc quoque mentio frequens est talium serobium in quaestionibus sagarum. Stantia sunt segetes, frutices, arbores, & quidquid supra terram exstat ac prominat. haec enim praecipue subitis im-

bribus ad interitum dare, aut etiam letali grandine conerberare dicuntur maleficae mulieres. interpret Parisinus, homo quantitatis pretii, hunc locum esse valde obscurum pronuntiat: deinde, post missa in compendium verba Passeratii, prudenter sibi ac verecunde silentium judicavit. Marollius admodum signanter verterat: *Si elle jette dans une fosse les herbes qui croissent sur les collines.* Ite nunc, juvenus nostrae, & legendis Scriptorum Latinorum versionibus Gallicis liberale otium vestrum oblectate.

14. ET SUA NOCTURNO FALLERE TERGA LUPO] nihil hac fabella decantatus: & posset facile grandis aliquis liber expleri solis nominibus eorum, qui rem ultro citroque discusserunt. pro eo tibi ego aliquid dabo, unde Servium expleas, in libris vulgatis hac parte mutilum, ad L. 1. Geor. 5. 16. SAL-TUSQUE LYCAEI. Montis Arcadiae. addit liber scriptus: *λύκος Graece dicitur Lupus, unde in Lycaeo quibusdam sacris degustatis vertebantur in lupos, Et post decem annos revertebantur in pristinum statum, si hominum carnis non vescerentur.* aliquanto explicatius Pausanias, de quo Servius hausisse videtur, initio Arcadicorum, sive L. 8. ubi de Lycaone: *at hic ad Jovis Lycaei aram insane mactato, humanum sanguinem libavit: quare inter ipsa sacra in lupum mutatum tradunt.* cui certe famae facile possum assentiri. ----- Nam Et post Lycaonem, in iisdem Lycaei Jovis sacris, alium quemdam fuisse ex homine lupum factum tradunt: non tamen in reliquum omne vitae tempus; sed decimo tandem anno, si interea humana carne abstinuisse, pristinam hominis figuram recepisse: sin hominis carnes gustasset, lupum esse nunquam desisse. sacrorum degustatio, quam Servius tangit, apud Platonem est, sub finem L. 8. de Rep. nimirum apud templum Lycaei Jovis in Arcadia, quisquis humana viscera cum aliarum victimarum visceribus incisa atque commixta forte gustasset, eum coactum fuisse lupum fieri. tempus alii uno anno coarctarunt: nempe ut novem annos essent lupi, decimo humanae figurae resti-

tueren-

15 Possit ut intentos astu caecare maritos,
Cornicum emeritas eruit ungue genas.
Consuluitque striges nostro de sanguine, & in me
Hippomanes foetae femina legit equae.

EXOR-

tuerentur. sic Euanthos apud Plinium L. 8. C. 22. sic Varro apud Augustinum L. 18. de Civit. Dei C. 17. Nostrates hoc versipelle hominum genus eleganter vocabulo *weerwolven* vocant, quasi qui vicissim nunc homines sint, nunc iterum lupi. & sane ita loquitur Pomponius Mela L. 2. C. 1. *Neuris statum singulis tempus est, quo, si velint, in lupos, iterumque in eos qui fuerunt, mutantur.*

15. POSSET ET INTENTOS] sententia exigit, *Possit ut intentos.*

15. ASTU CAECARE MARITOS] ut ne viderent quae videbant. Tibullus L. 1. Eleg. 2. *Haec mihi composuit cantus, quis fallere posses.*

Ter cane, ter dictis despic carminibus.

Ille nihil poterit de nobis credere cuiquam:

Non sibi, si in molli videris ipse toro.

addit vero non sine lepore, & ut amatorem in rem suam callidum decebat,

Tu tamen abstineas aliis. nam cetera cernet

Omnia: de me uno sentiet esse nihil.

tale pharmacum, sine ulla incantatione, invenerunt feminae Lusitanae in herba *Duroa*. super qua videndus Linschotanus noster, & rerum Indicarum Scriptores.

16. CORNICUM IMMERITAS ERUIT UNGUE GENAS] recte dixit *ungue*. solebant enim sagae unguis nutrire quam longissimos. Horatius Epod. 5.

Hic insectum saeva dente livido

Canidia rodens pollicem.

& L. I. Sat. 3.

scalpere terram

Unguis, & pullam dirvellere mordicus agnam

Coeperunt.

hanc porro aniculam cornicibus oculos effodere, non re vera, sed allegorice dictum exponit Beroaldus; eumque secutus Passeratius; & qui utrumque inclementissime expilavit, Philippus Silvius T. E. C. P. ut adludatur proverbium *cornicum oculos configere*. quod si verum est; vellem ostendisset nobis Hercules

iste Celta in sua, quam vocat, interpretatione, quem sensum hoc loco faciat id proverbium. magnis istis nominibus ignosco: patimur enim quisque suos manes: huic fuco inerti non possum, exscribenti passim quae numquam intellexit. imo vero ipsissimos cornicum oculos effodiebat anicula, non allegorice, sed re vera. insignis eorum usus in rebus magicis; sed praecipue si exenti essent atque eruti cornicibus quam maxime vetulis. auctorem do Nasonem L. 7. Metam.

nec desuit illic

Squamea Cinyphii tenuis membrana chelydri,

Vivacisque jecur cervi: quibus insuper addit

Ora caputque novem cornicis saecula passae.

unde simul observabis legendum videri apud nostrum *emeritas genas*, i. e. veteres vetustas, ut Plautus loquitur, annosas, ac cariosas, jam innumerorum annorum stipendiis functas, ducta a re castrensi translatione. quales poetis creberrimae in hac ipsa voce. vide quasdam insigniores apud J. F. Gronovium L. 4. Observ. C. 19. apud Nic. Heinsium Not. in L. 15. Metam. v. 186. noster quoque, eleg. ult. *emeritum rogam* vocat, qui desuit ardere. istud *in* ex syllaba ultima voculae proxime praecedentis enatum fuit, quo errore nihil popularius apud librarium nationem. Cornicem inter aves mali auspicii ponit Plinius L. 10. C. 12. & Prudentius

Cur Cremerae in campis cornice vel oscine parra

Nemo Deum monuit perituros Marte sinistro

Ter centum Fabios?

& Servius ad Eclog. 9. v. 15. recte igitur in apparatu magico. neque tamen soli istic oculi cornicum: suos ipsi quoque dracones largiri perhibebantur. Lucanus L. 6.

non spuma canum quibus unda timori est,

Viscera non hyncis, non dirae nodus hyaenae

Desuit, & cervi pasti serpente medulla;

Non puppim retinens, Euro tendente rudentes,

In mediis ecbeneis aquis, oculique draconum.

Exornabat opus verbis, ceu blanda perurat,

20 Saxosamque terat sedula culpa viam:

Si te Eoa, Doroxanium, juvat aurea ripa,

Et quae sub Tyria concha superbit aqua:

Eurypylique placet Coac textura Minervae,

Sectaque ab Attalicis putria signa toris:

25 Seu quae palmiferae mittunt venalia Thebae,

Murreaque in Parthis pocula cocta focis:

Sperne fidem, provolve Deos, mendacia vincant,

Frangere & damnosae jura pudicitiae.

Et simulare virum, precium facit. utere caussis:

30 Major dilata nocte recurret amor.

Si tibi forte comas vexaverit utilis ira,

Post modo mercata pace premendus erit.

De-

19. EXORNABAT OPUS VERBIS] libri fere exornabat habent, quod non est nauci. Plinius L. 1. Epist. 8. ii vero qui benefacta sua verbis adornant, non ideo praedicare, quia fecerint; sed ut praedicarent, fecisse creduntur. Quintilianus L. 4. C. 2. Ego vero narrationem, ut si ullam partem orationis, omni qua potest gratia & venere exornandam puto.

20. SAXOSAMQUE TERAT SEDULA CULPA VIAM] aliud agunt qui haec capiunt de via sacra. Tu refer ad callidam industriam aniculae, corruptentis sedula vafricie simplicem puellae animum. quod erat initio difficile, & laboris plenum. Et recte Scaliger vidit esse proverbii speciem, terere saxosam viam, pro eo quod est in difficultatibus versari. Festus: Scrupi dicuntur saxa aspera & difficilia atrectatu. unde & scrupulosam rem dicimus, quae aliquid in se habet asperi. Cicero Divinat. in Q. Caecil. C. 11. intelligo, quam scrupulosa difficultique in loco verser. talia autem loca longo arritu fiunt planiora, & laeviora. ad coenam asperam minusque mollem Plautus transtulit Capt. Act. 1. Sc. 2.

In modo, venare leporum: nunc erim tenes. Nam meus scrupulosam victus commeat viam. utitur hac ipsa locutione purissimi oris scriptor M. Minucius Felix: igitur ut qui viam terit, eo felicior, quo levior incedit: ita beator in hoc itinere vivendi, qui paupertate se suble-

vat; non sub divitiarum onere suspirat. ceterum sedula lympha legitur in nostro primo, inque Borrichiano. quod non debet attendi.

21. DORIXANUM] ita Scaliger. mirifice hic turbant libri. Turnebus legebat Doroxanium, L. 21. C. 17. quod ego verum esse puto. certe in Groningano perspicue exstat, Si te Eoa Doroxantium juvat aurea ripa.

ubi si t mutaveris in i, habebis rem factam. ceteras membranarum hallucinationes non libet memorare, ita extra oleas spatiantur.

28. FRANGE ET DAMNOSAE JURA PUDICITIAE] in vulgatis est Cedant damnosae. unde falso Passeratius credidit rō frange esse glossema rō cedant. omnes libri huc adludunt, & vel frangent habent, vel franget. in Groningano claris literis legitur Frange & damnosae. quo modo jam olim emendaverat acutissimus Lipsius L. 2. Ant. Lect. C. 20. admodum jucundus est Gebhardi conatus refigentis,

Caede & damnosae dura pudicitiae. ut dicat poeta: Duram pudicitiam, quae damnosa est, concide ac demolire. talium ingeniorum labor debebat consistere intra diligentiam contendendi inter se membranas vetustas, neque pennas extendere majores nido. nocent enim, dum volunt juvare. frangere leges, frangere foedus, frangere silem, & talia multa, passim apud Ciceronem leguntur.

*Docuimus
Attalicos Judic.
Hystoriam*

*ingrui orati
his. al.
ornantibus.
in Molat
pro otinio*

- Denique ubi amplexu Venerem promiseris emto,
 Fac simules pueros Isidis esse dies.
- 35 Ingerat Apriles Iole tibi: tundat Amycle,
 Natalem Majis idibus esse tuum.
 Supplex ille sedet: posita tu scribe cathedra
 Quidlibet. has artes si pavet ille, tenes.
 Semper habe morsus circa tua colla recentes,
- 40 Litibus alternis quos putet esse datos.
 Nec te Medeae delectent probra sequacis:
 Nempe tulit fastus ausa rogare prior.
 Sed potius mundi Thais pretiosa Menandri,
 Quum ferit astutos comica moecha Getas.

45 Ita

34. FAC SIMULES PUROS ISIDIS ESSE DIES] omnes membranac, quasi olearii in Velabro, habent

Fac similes pueros sideris esse dies.

unde Volsus notavit, translationem esse a sereno sole. primus Beroaldus verum vidit. qua eum laude minime fraudare debemus. de Casto Isidis omnia hodie nota: tum temporis non item.

41. NON TE MEDEAE] magis placet Groningani scriptio, *Nec te Medeae.*

43. MUNDI THAIS PRETIOSA MENANDRI] blandi habet unus Regius, pro mundi. male. mundus hic valet elegans, cultus, totus a pyxide & speculo. talis autem erat Menander. Phaedrus L. 5. Carm. 2.

*In quis Menander, nobilis comoediis;
 Quas, ipsum ignorans, legerat Demetrius,
 Et admiratus fuerat ingenium Viri;
 Unguento deliburus, vestitu affluens,
 Veniebat gressu delicato & languido.*

ita in Vertumno habuimus modo mundum in-
 sitorem. recte porro ac conveniente epitheto dicitur Thais pretiosa, quae noctem suam magno vendit, quae care habetur. ita supra L. 3. Eleg. 11.

Quaeritis unde avidis nox sit pretiosa puellis.

Beroaldi praedosa non placet: minus multo Gebhardi spatiosa. poterat eos expedire Clitipho ille Terentianus, Heaut. Act. 2. Sc. 1.

Nam hic Clinia, etsi is quoque suarum rerum satagit, tamen

Habet bene ac pudice eductam, ignaram artis meretriciae.

Mea est potens, prociac, magnifica, sumiuosa, nobilis.

adde, si voles, J. F. Gronovium Observ. in Script. Eccles. C. 2. & scito, nos in octo libris pretiosa invenisse. quae vocula non tantum de ea dicitur, quae gaudiis suis elocandis pretium ipsa ponit, sed & de illo qui damiosa mercede conducit. Horatius L. 3. Od. 6.

Sed iussa coram non sine conscio

Surgit marito, seu vocat infitor,

Seu navis Hispanae magister

Dedecorum pretiosus emtor.

44. QUUM FERIT ASTUTOS COMICA MOECHA GETAS] quum servum aliquem vadium & fraudulentum ipsa fraudulentior fallit, ac bolo opimo emungit. Translatio de ludo gladiatorio ducta, qualis illa L. 3. Eleg. 2.

Ut per te clausas sciat excantare puellas,

Qui volet auseros arte ferire viros.

praeviderat Terentius Phorm. Act. 1. Sc. 1.

porro autem Geta

Ferietur alio munere, ubi era pepererit:

Porro autem alio, ubi erit puero natalis dies.

Ubi iniuriabunt: omne hoc mater auferet,

Puer causa erit mittundi.

pulcre Epicharmus ille Umber Trinum. Act.

2. Sc. 1.

*Quam exemplo savii sagittatis percussus est,
 illico res foras*

*Labitur, liquitur. Da mihi hoc, mel meum,
 si me amas, si audes.*

Ibi ille cuculus; Oculle mi, fiat! Et istuc,

Et si amplius vis dari,

Dabitur! ibi illa pendente ferit.

Z z 2

Marol-

- 45 In mores te verte viri: si brachia jactat,
I comes, & voces ebria junge tuas.
Janitor ad dantes vigilet: si pulset inanis,
Surdus in obductam somniet usque feram.
Nec tibi displiceat miles non factus amori,
50 Nauta nec attrita, si ferat aera, manu.
Aut quorum titulus per barbara colla pependit,
Cretati medio quum saliere foro.

Au-

Marollium audi: *quand cette courtisane, personnage de tant de comedies, fait donner force coups de baston à des Geta rusez. qui poterat festivius?*

45. IN MORES TE VERTE VIRI] expressit hanc locutionem Papinius L. 5. Theb.

Ut fera, quae placido rabiem desueta magistro Tardius arma movet, stimulisque & verberere crebro

In mores negat ire suos.

45. SI CANTICA JACTAT] ita omnes libri: neque obstat Larinitatis ratio. nam *jacere & jactare vocem, maledicta, convicia, contumelias, injuriam,* & plurima id genus, apud optimum quemque scriptorem reperiuntur. tamen verior mihi lectio videtur, quam reponit Nic. Heinsius Not. ad Ovid. Remed. Amor. v. 334, *si brachia jactat.* h. e. si saltat. nam manuum magis & brachiorum motu, quam pedum, se commendabant veterum saltationes. vide quae istic & commode & copiose ex poetis Latinis adducuntur exempla. Lucretius L. 4.

Quod superest, non est mirum, simulacra moveri,

Brachiaque in numerum jactare, & cetera membra.

tum paullo post:

Quid porro, in numerum procedere quom simulacra

Cernimus in somnis, & mollia membra movere,

Mollia mobiliter quom alternis brachia mittunt?

Et reperunt oculis gestum pede convenienti?

valide etiam juvat id quod statim sequitur, *voces ebria junge tuas.* neque enim saltatio apud veteres erat hominum bene sobriorum; neque in eo pretio, quo est hodie apud gentes cultiores. Horatius L. 2. Sat. 1.

salat Milonius, ut semel ictu

Accessit fervor capiti, numerusque lucernis.

Cicero Orat. pro Murena C. 6. *Saltatorem appellat L. Murenam Cato. Maledictum est, si vere objicitur, vehementis accusatoris: sin falso, maledici conviciatoris. Quare cum ista sis auctoritate, non debes, M. Cato, arripere maledictum ex trivio, aut ex scurrarum aliquo convicio, neque temere consulere populi Romani SALTATOREM vocare: sed conspicerere, quibus praeterea vitium affectum esse necesse sit eum, cui vere istud objici possit. Nemo enim fere saltat sobrius, nisi forte insanit: neque in solitudine, neque in convivio moderato, atque honesto. Tempestivi convivii, amoeni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio. Tu mihi arripis id, quod necesse est omnium vitiorum esse postremum: relinquis illa, quibus remotis hoc vitium omnino esse non potest. his recte perpen-sis, non possum quon ambabus manibus amplectar bellissimam Viri magni emendationem.*

49. MILES NON FACTUS AMORI] Passeratius e suis profert, *miles modo factus amori:* quae etiam lectio est codicis Groningani, ac Borrichiani. non displicet vulgata. tamen & istam tueri possis collatione loci Ovidiani L. 3. Amor. Eleg. 8.

Ecce recens dives, parto per vulnera consu,
Praefertur nobis sanguine passus eques.

52. CAELATI MEDIO CUM SALIERE FORO] Cretati conjiciebat Passeratius, quia servorum venalium pedes gypso notati, & sigillo, vel heri, vel republicae, signati. ante Passeratium id quoque in mentem venerat Jano Durantio Casellio L. 1. Variar. C. 10. omnino recte. alii *gypsatos* dixerunt, quod tantumdem valet. Tibullus L. 2. Eleg. 6.

regnum ipse tenet, quem saepe coegit
Barbara gypsatos ferro catasta pedes.

Ovi-

Aurum spectato, non quae manus afferat aurum.

Verbis auditis quid, nisi verba, feres?

55 Qui versus, Coae dederit nec munera vestis,

Istius tibi sit surda sine aere lyra.

Dum vernat sanguis, dum rugis integer annus,

Uttere, ne quid cras libet ab ore dies.

Vidi

Ovidius L. I. Amor. Eleg. 8.

Nec tu, si quis erit capitis mercede redemptus,

Despice gypsati nomen inane pedis.

Juvenalis Sat. 1.

Vincant divitiae: sacro nec cedat honori,

Nuper in hanc urbem pedibus qui venerat albis.

Plinius L. 35. C. 17. Est & vilissima [creta] qua Circum praeducere ad victoriae notam, pedesque venalium trans mare advectorum denotare instituerunt majores. & C. 18. ejusdem libri: Hoc est insigne venalium gregibus, opprobriumque infoleris fortunae: quos & nos adeo potiri rerum vidimus, ut Praetoria quoque ornamenta decerni a Senatu, jubente Agrippina Cl. Caesaris, viderimus libertis, tantumque non cum laureatis fascibus remitti illo, unde cretatis pedibus advenissent. qui locus unice facit ad tuendam ac probandam hujus versiculi emendationem. cui alicubi calculum suum adjectisse scio doctissimum Gronovium. Joannes Rhodius caelatas exponit, cauterio inustus, Not. ad Scribon. Larg. p. 310. quod huic loco bene ut conveniat, vix mihi patior persuaderi.

55. QUI VERSUS, COAE DEDERIT NEC MUNERA VESTIS] legendum opinor *vesti*. qui versus tibi dederit, non addito auro, unde ematur vestis Coa. ellipsis est, bonis scriptoribus frequens. Ovidius L. I. Art. Amat.

Quid, quasi natali quum posuit munera libo,
Et quoties opus est, nascitur ipsa sibi?

Martialis L. II. Epigr. 27.

Vel, quum perscrivit frontem, posuitque pudorem,

Succida palliolo vellera quinque rogat.

Apulejus Apolog. nam petisse eum a me aliquid tersui dentium, versus restantur. & mox: sunt enim similiter etiam in ista vitae humanae tempestate levina sustentatui, gravia demersui. vide notata doctissimo Gronovio ad Senec. L. 2. de Ira C. 25. tamen vulgata ferri potest, neque est sine exemplo. Corn. Nepos Phocion. C. 1. Hic cum a rege Philippo munera

magnae pecuniae repudiaret. Ovidius L. 14. Metam.

Adde, quod est juvenis: quod naturale decoris

Mutum habet: formasque apta fingetur in omnes.

56. IPSIUS TIBI SIT SURDA SINE ARTE LYRA] melius liber Groninganus, *Istius tibi sit surda sine aere lyra*. istius lyra, inops, & ab aere destituta, mutum tibi tinniat. atque ita etiam in suis invenerat Volscus, Passeratius, Gebhardus. neque Scaligero displicebat. Anicula alia apud Ovidium in eodem negotio eadem monet, L. 1. Amor. Eleg. 8.

Ecce, quid iste tuus, praeter nova carmina, vates

Donat? amatoris milia multa leges.

Qui dabit, ille tibi magno sit major Homero.

Crede mihi; res est ingeniosa dare.

57. DUM RUGIS INTEGER ANNUS] minus recte haec Tibullo dedit J. F. Gronovius. Diatr. Statian. C. 51.

58. NE QUIS EAT LIBER AMORE DIES] haec verba ut ut sensum faciunt non omnino malum, & ferri posse videntur; tamen sunt spuria ac suppositicia. unde nosti? inquires. nam si in iis libris, quos tu consulisti, non exstant; potuerunt sane existisse in aliis, quorum ad te usus non pervenit. Ita est. Verum ego te ad ipsum mangonii cubile duccam. Antonius Volscus, qui omnium primus ausus est manum admoveere poëtae nostro, saepe interpolaticem, bis vel ter salutariteram, sic notatum reliquit in commentario suo: Ita scriptum in vetustis codicibus observavimus, Ne quid cras libet ab ore dies: sed absonum adeo atque salebrosum videtur, ut rectius legi videatur, Ne quis eat liber amore dies. Ea fuit istorum temporum libertas, an licentia, ut mutarent auctacter quidquid non intelligebant; & explerent de suo si quam offendifsent lacunam. Cujus rei testes ante alios idonei nobis esse possunt Lucretius, & Catullus.

Nota.

60

Vidi ego odorati victura rosaria Paesti,
Sub matutino cocta jacere Noo.
His animum nostrae dum versat Acanthis amicae,

* * *

Sed cape torquatae, Venus o regina, columbae
Ob meritum ante tuos guttura secta focos.

65

Vidi ego rugoso tussim concrefcere collo,
Sputaque per dentes ire cruenta cavos:
Atque animam in tegetes putrem exsputare paternas.
Horruit argenti tegula curta foco.

EX-

lus: qui quum manibus multorum tererentur, experti sunt non perfunctorie malas multorum manus: ne quid nunc addam de aliorum scriptorum pari fato. nos itaque profligatis Volci affanis eò unde infelicem pedem attulerant, jure postliminii in sedem suam reponamus genuina poëtae nostri verba, addicentibus octo libris vetustis. Hanc tam elegantem tamque bellam lectionem quum ad oram sui codicis norasset Marcellus Cervinus, multorum olim MSS. librorum possessor; postea eam quasi pro conjectura Cervini examinandam eruditus obtulit Roberti Titii stupor L. 2. Locor. Controv. C. 8. pessima porro anicula firmat sententiam suam exemplo rosarum. neque poterat aptius. formae enim par est admodum ac similis cum eo flore brevitatis.

pereunt hodie, nisi mane legantur.

pulcre Seneca Hippolyt. §. 764. quo loco & lectio simul nostra corroboratur.

*Anceps forma bonum mortalibus
Exigui donum breve temporis,
Ut velox celeri pede laberis!
Non sic praeta novo vere decentia
Aestatis calidae despoliat vapor:
Saevit solstitio cum medius dies,
Et noctem brevibus praecipitat rotis,
Languescunt folio lilia pallido,
Et gratas capiti desiciunt rosae:
Ut fulgor teneris qui radiat genis
Momento rapitur, nullaque non dies
Formosi spoliun corporis abstulit.*

& sapiens est estatum mali Imperatoris: Scias nec gratius quidquam decore, nec brevius.

63. VENUS O REGINA] ut reges dicebantur omnes Dii, ita Deae omnes reginae, saepe vel rei vel loci nomine adjecto, saepe omisso. Horatius L. 1. Od. 30.

*O Venus regina Cnidi Paphique,
Sperne delectam Cyprum.*

L. 3. Od. 26.

*O quae beatam diva tenes Cyprum, &
Memphim carentem Sibonia nive,
Regina, sublimi flagello*

Tange Chloen semel arrogantem.

sic Juno regina passim legitur in utroque opere Homeri. Virgilius L. 1. Aen.

Ast ego, quae divum incedo regina, Jovisque

Et soror & conjux.

L. 7.

*Nec minus interea extremam Saturnia bello
Imponit regina manum.*

Cicero Accus. 5. in Verr. C. 72. teque, Juno regina, cujus duo fana duabus in insulis posita sociorum, Melitae, & Sami, sanctissima & antiquissima, simili scelere idem iste omnibus donis ornamentisque nudavit. templum dictator Camillus Junoni reginae vovit, & Vejis captis in Aventino dedicavit, signo cum celeberrima pompa Romam translato. quod opereose describit Livius L. 5. C. 21. 22. & Plutarchus in vita Camilli. erat & alterum templum Junonis reginae in Capitolio, a M. Aemilio vorum praelio ultimo, quo cum Liguribus signis collatis confligit. ejus templi meminit idem Livius L. 39. C. 2. & Cicero orat. pro domo sua C. 57. plurima mentio est Junonis reginae in antiquis inscriptionibus apud Boissardum, Manutium, Gruterum, Reinesium; uti & Isidis reginae. nam & haec Juno credita est. in gemma vetere Stephani Vinandi Pighii legebatur ISI. REGINA. AD. IWA. ME Ejus gemmae apofphragisma erat cornu copiae, sceptrum, malum punicum, temo, globus.

67. ANIMAM IN TEGETES PUTREM EXSPI-
RARE

70

Exsequiae fuerunt rari furtiva capilli
 Vincula, & immundo pallida mitra situ,
 Et canis in nostros nimis experrecta dolores,
 Quum fallenda meo pollice claustra forent.
 Sit tumultus lenae curto vetus amphora collo:
 Urgeat hanc supra vis, caprifice, tua.

Quif-

RARE PATERNAS] non displicet Gebhardi ex-
 sputare: ut de anicula contentissima maxime
 contentibilia usurpet verba. Seneca Troad.
 ŷ. 1169.

quo meas lacrimas seram?

Ubi hanc anilis exspuam leti moram?

& L. 3. de Ira C. 43. jam ipsum spiritum ex-
 spuimus: interim dum vrabimus, dum inter
 homines sumus, colamus humanitatem. plura
 subijciat Justus Zinzerlingus Promulf. Crit.
 C. 14. unde discas, certam esse Gebhardi
 conjecturam, non arbitrariam. Ceterum te-
 getes paternas valde mordaciter dixit poëta,
 obijciens lenae mendicitatem haeredita-
 riam. Beroaldus & Passeratius proferunt e
 libb. tegetes patentes, i. e. undique apertas &
 rimofas. in nostris nihil tale offenditur. &
 friget sane, ac languet, ad acrimoniam vocis
 receptae.

68. HORRUIT ARGENTI PERGULA CURTA
 FOCO] mirifice hic turbant libri, in quibus
 pergula curta, vel percula, nonnumquam po-
 cula, & paroula, curua quoque legitur. est
 autem omnino restituendum, cum Salmasio
 & Nic. Heinſio, tegula curta. tegulis five
 testis ignem sibi petebant homines paupercu-
 li. Auctor Rhetor. ad Herennium L. 4. C. 6.
 Si Prometheus, cum mortalibus ignem dividere
 vellet, ipse a vicinis cum testa ambulans, car-
 bunculos corrogaret, non ridiculus videretur?
 haec autem anicula tam erat egens, ut ne
 regulam quidem haberet integram; sed curta
 & contracta uti cogeretur. qualis Antiopeſ
 aut Chionæ calix apud Martialem. Est etiam
 illud extremae egestatis, non habere ignem,
 & algore exstingui. talem Catullus Furiam
 describit Carm. 20.

Furi, cui neque seruus est, neque arca,
 Nec cimex, nec aranæus, neque ignis.
 nec recusat Tibullus pauper esse, id est, for-
 tis valde modicae, dum tamen habeat focum
 luculentum, L. 1. Eleg. 1.

Me mea paupertas vitæ traducat inerti,
 Dum meus assiduo luceat igne focus.

& Martialis inter vitæ beatoris commoda
 numerat focum perennem.

69. EXSEQUIAE FUERANT] reponc cum
 Passeratio fuerunt: nam istorum praeteri-
 torum credibile est ancipitem apud vete-
 res modulationem fuisse. videtis Oberti
 Gifanii Conlectanea ad Lucretium, in Prae-
 terita in Erunt, & Nic. Heinſii Notam ad
 Ovid. Epist. Didus ŷ. 166.

70. IMMUNDO PALLIDA MITRA SITU] No-
 nius: PALLOREM, vetustatem, & negli-
 gentiam Lucilius libro xxx. voluit dici posse:

Lanae opus omne perit, pallor, tinea omnia
 caedunt.

hic autem proprie mitra dicitur pallida, quae
 ex longo situ colorem amiserat, horridum-
 que induerat lurorem. nam mitrae istae cro-
 co inficiebantur. Prudentius Psychomach.

Ut mitra, caesariem cohibens aurata viri-
 lem,

Combibat infusam croceo religamine nar-
 dum.

72. QUUM FALLEMDA MEO POLLICE CLAU-
 STRA FORENT] libri fere cultra forent, vel
 coltra forent. unde Scaliger faciebat claustra.
 non male: nam claustra sunt in foribus ac
 portis. Catullus Hymenaeo Juliae:

Claustra pandite januae.

Virgo adest.

Apulejus L. 4. Metam. Tunc itaque sublimis
 ille vexillarius noster Lamachus, spectata virtu-
 tis suae fiducia, qua clavi immittendae foramen
 patebat sensim immissa manu, claustrum evelle-
 re gestiebat. Virgilius L. 2.

Inclusos utero Danaos, & pinea furim.

Laxat claustra Sinon.

Cicero orat. 1. contra Rullum C. 7. nos caput
 patrimonii publici, pulcherrimam populi Romani
 possessionem, subsidium annonae, horreum belli,
 sub signoque claustrisque reip. positum vectigal ser-
 vare non potuisse. Beroaldus mutaverat in clatra.
 atque eo ducere videntur unus Regius, in quo
 caltra legitur; unusque Colbertinus, qui clatra
 habet. sed negat Caper grammaticus clatra
 dici,

75 Quisquis amas, scabris hoc bustum caedite faxis,
Mixtaque cum faxis addite verba mala.

dici, & *claros* tantum agnoscit, in libello de verbis dubiis.

75. QUISQUIS AMAS, SCABRIS HOC BUSTUM CAEDITO SAXIS] Livinejus malebat *caedere*. quod verum est. nam nomina singularia collectiva, ut grammatici vocant, & partitiva, eleganter cum verbo plurali ponuntur. Ovidius L. I. Art. Amat.

Quisquis ubique viri, dociles advertite mentes;

Pollicitisque favens vulgus adeste meis.

& Remed. Amor.

Publicus adfertor dominis oppressa levabo

Pectora: vindictae quisque favete suae.

Minucius Felix, aureus Scriptor: dum unusquisque vestrum non cogitat, prius se debere Deum nosse, quam colere: dum inconsulte gestiunt parentibus obedire: dum fieri malunt alieni erroris accessio, quam sibi credere, &c. inscriptio vetus Romae in hortis Julii tertii P. M.

HAC. LEGE. UT

QUOTIENS. QUIS. EORUM. SUIS. CORONAS.
PONENT

ARAM. NOSTRAM. CORONENT.

de lapidatione sepulcrorum vide Scaligeri no-

tam. pro turpi feritate merito traduxit Ovidius L. 3. Trist. Eleg. 11.

Quid inanem proteris umbram?

Quid cinerem faxis bustaque nostra petis?

Sed hic de lena agitur, adolescentium peste, ac pernicie communi.

76. MIXTAQUE CUM SAXIS ADJICE VERBA MALA] correctiunculam in superiore versu firmant duo codices Gebhardi, qui hic habent, *addite verba mala*. quod & Livinejus coniecerat. ista autem mala verba valde exhorrescebant veteres, & in sepulcrorum inscriptionibus non raro deprecabantur. testis lapis Romanus, quem Joannes Picrius Valerianus publicavit:

APUSULENA. GERIA. VIXI. ANN. XXII.

QUOT. QUISQUE. VESTRUM. OPTAVERIT.
MIHI

ILLI. SEMPER. EVENIAT. VIVO. ET. MORTUO.

itemque alter apud Janum Jacobum Boissardum:

QUICQUID. MIHI. FECERIS. IDEM. TIBI.
SPERES

V I.

S Acra facit vates, sint ora faventia sacris.
Et cadat ante meos icta juvenca focos.
Serta Phileteis certent Romana corymbis,
Et Cyrenaeas urna ministret aquas.

5 Costum

3. CERA PHILETAEIS CERTET ROMANA CORYMBIS] libri omnes scripti *Philippeis* habent: quem errorem feliciter emendavit Antonius Volscus, minime privandus sua laude: quamquam hanc laureolam sibi vindicavit Philippus Beroaldus. inique profecto, si itandum erit fide M. Antonii Sabellici in Dialogo de Latinae Linguae reparatione. *Acutior*, inquit ille, [quam Petrus Marsus] in Poëtis explicandis, cultiorque, meo iudicio, Antonius

Volscus, & ipse Pomponii auditor, diligens in Nasonis Heroidibus, sed in Propertio diligentior. - - - Sunt qui Philippum Beroaldum Bononiensem & ipsum in Propertium Commentarios elegantissime conscriptos aut jam edidisse dicant, aut non multo post etiam editurum: sed de his, quae nondum vidimus, quid dicam, nihil habeo. vides Beroaldum fuisse tempore posterioriorem. itaque si Volsci laborem non viderat, potuit certe vidisse. pro Cera legendum omnino

5 Costum molle date, & blandi mihi turis honores,
Terque focum circa laneus orbis eat.

Spar-

nino cum Scaligero *Serta*. nam *cera* quidem nullo modo componi potest cum *corymbis*; *Serta* verò potest optime. Passeratius e veteri libro profert *Edra*, pro *edera*. eam ego *edram* veteri isti libro libens redonatam volo. *certent* etiam legitur in nostro primo, non *certet*. quamquam neque hoc damnandum, quum *Serta* feminino genere recte dicatur, & nofter ita extulerit L. 2. Eleg. 24. sed licuit, opinor, nonnumquam variare orationem. plene Lucanus L. 10.

*Accipiunt serias nardo florente coronas,
Et numquam fugiente rosa.*

quinimo & *sertos* dicebant. quod itidem plene extulit Apulejus L. 4. *Metam. in matutino progressu virginis, victimis & epulis Veneris absentis numen propitiatur. jamque per plateas commeansem populi frequenter floribus seritis, & Joluis adprecantur.* super quibus locutionibus consuli potest Servius ad L. 1. Aen. v. 421.

5. COSTUM MOLLE DATE] proprie: est enim dare verbum sacrorum: Tibullus L. 3. Eleg. 3.

*Quid prodest coelum votis impleffe, Neera,
Blandaque cum multa tura dedisse prece?*
Ovidius L. 1. Art. Amat.

Expedit esse Deos: & ut expedit, esse putemus.

Dentur in antiquos tura merumque focos.
Virgilius L. 8. Aen.

*Una omnes juvenum primi, pauperque senatus
Tura dabant.*

Servius: DABANT, verbo sacrorum usus est. nam dici solebat in sacris, DA QUOD DEBES DE MANU DEXTRA ARIS. hinc intelligendus Phaedrus L. 4. Carm. 19.

Tibi dico, avare, gaudium haeredit tui,

Qui ture superos, ipsum te fraudas cibo.

tus autem nostro *blandum* dicitur, non (ut volunt) quod eo facile Dii persuadentur & exorantur, sed vero propter suavissimam odoris fragrantiam. nam est haec notio vocis *blandus* in re odorum. Lucretius L. 2.

*Sicut amaracini blandum stactaeque liquorem,
Et nardi florem, nectar qui naribus balant,
Cum facere insitnas.*

6. TERQUE FOCUM CIRCA LANEUS ORBIS
EAT] nescio quos lemniscos hic intellexit Beroaldus; & ante cum Hermolaus Barbarus

ad L. 16. Plinii C. 14. quos sequitur, nec tamen nominatos, Aegidius Menagius in expositione Italica Sonetti septimi Franc. Petrarchae, quam subjecit Historiae suae Mulierum Philolopharum: & quod nimis est mirificum, colligit poetas solere coronari laneis coronis. Passeratius vittam laneam in orbem circumactam exponit, qua ara fuerit circumcincta. Scaliger hunc sibi ritum esse penitus incognitum ultro fatetur. Habent itaque in quo dilucidando sese exerceant ingenia eruditorum: neque enim nihil restat inquirendum ac sedulo excutendum in nostro poeta, saepe parum claro, sive id legentium vitio accidit, sive longa temporum injuria. Ego sane, ubicumque mihi aqua haeret, numquam erubescam fateri inopiam meam; meritas etiam gratias publice agere paratus, si quis comiter viam erranti monstrare dignatus fuerit. male consulunt rei literariae, qui in levioribus occupati, locos difficiles uno saltu transmittunt, ac si nihil esset istic quod quemquam remorari magnopere posset. Sed jam pridem talium heroum artes in vulgus innotuerunt. pergamus ad alia. pro *circa* legebat Demisterus *circum*, ut fit *tmefis τὸν circummeat*: quomodo alibi recto ordine dixit poeta,

Cujus non hederæ circumiere caput.

haec ille, Paralip. ad Ant. Rom. Rosini L. 4. C. 9. Scio grammaticos statuere *circum* esse loci, *circa* autem temporis. verum istam legem passim migrant poetae. Virgilius Culice:

Quem circa passim fessae cubuere capellae.

Horatius L. 1. Od. 3.

illi robur & aes triplex

Circa pectus erat, qui fragilem truci

Commisit pelago ratem

Primus.

Seneca Herc. Fur. v. 149.

Pendet summo stridula ramo,

Pennisque novo tradere soli

Gessit querulos inter nidos

Thracia pellex; turbaque circa

Confusa sonat, murmure misto

Testata diem.

quare mutationis non necessariae gratiam faciamus Demistero. cujus expositionem orbis lanei (nam & hoc erat indicandum) tam similem

A a a

lem

- Spargite me lymphis, carmenque recentibus aris
 Tibia Mygdoniis libet eburna Cadis.
 Ite procul fraudes: alio sint aëre noxae:
 10 Pura novum vati laurea mollit iter.
 Musa, Palatini referamus Apollinis aedem:
 Res est, Calliope, digna favore tuo.
 Caesaris in nomen ducuntur carmina: Caesar
 Dum canitur, quaeso, Jupiter, ipse vaces.
 15 Est Phoebi fugiens Athamana ad litora portus,
 Qua sinus Ioniae murmura condit aquae,
 Actia Julaeae pelagus monumenta carinae,
 Nautarum votis non operosa via.
 Huc mundi coiere manus. stetit aequore moles
 20 Pinea, nec remis aequa favebat avis.
 Altera classis erat tenero damnata Quirino,
 Pilaque feminea turpiter apta manu.

Hinc

lem invenies Passeratianae,

Ut sis tam similis sibi nec ipsa.

8. TIBIA MYGDONIIS LIBET EBURNA CADIS] gravis est lapsus viri doctissimi Hieronymi Magii L. 1. Miscell. C. 13. ibi enim postquam ex antiquis scriptoribus ostendit, tibiarum funebrium originem Phrygiis debere; & sticines usos Phrygio modo, apto ad evocationem animarum, quem Pelops Phrygius invenerit; addit, eas tibias ex ebore fieri consuevisse, inque eam rem ita laudat verbum Propertii,

Tibia Mygdoniis libet eburna sonis.

non potuisset haec & tam male legere, & tam perverse intelligere homo plurimarum literarum, si vel obiter inspexisset librum auctoris laudandi. adeo labilis res est memoria.

11. PALATINI REFERAMUS APOLLINIS AEDEM] templum Apollinis Actii in Palatio. videbis Maronem L. 8. Aen. v. 720. & quae inibi Servius notavit: quaeque Asconius Pedianus in Ciceronis orationem contra C. Antonium & L. Catilinam.

13. CAESARIS IN NOMEN DICUNTUR CARMINA] libri omnes *ducuntur*; quod verum est. dictum, ni fallor, alibi.

19. STETIT AEQUORE MOLES PINEA] intellige de classe Antonii & Cleopatrae: nam

Augusti naves multo minus spatiosae erant. Florus L. 4. C. 11. *a senis in novenos remorum ordinibus, ad hoc turribus atque tabulatis alluvatae, castellarum & urbium specie, non sine gemitu maris, & labore ventorum ferebantur. Quae quidem ipsa moles exitio fuit. ille gemitus maris & labor ventorum, quos in aliquo declamatore vix ferremus, nescio cur tantopere placere poterint eminentissimo Guidoni Cardinali Bentivolo, ut etiam voluerit imitari. sic enim scribit parte secunda Histor. Belgic. L. 4. con tal ordine si dispoſe l'armata. Veniva con tanto moto, quando anchè portava le vele piene: e quasi pareva che gemessero l'onde, e si stancassero i venti nel reggerne il peso. tantum iudicii deliquium miror, imo indignor, in viro alias iudicioſissimo. melius haec & sanius suo ipse ore extulisset.*

21. ALTERA CLASSIS ERAT TENERO DAMNATA QUIRINO] in MSS. est *tenero Quirino*: unde Beroaldus bono iudicio fecit *tenero*: eundem errorem observavi in antiquo codice Virgilii, alias valde boni commatis, quem ego beneficio P. Francii, viri praestantissimi, contendi olim cum vulgatis. locus est L. 11. Aen. ubi de Metabo & Camilla:

Hic natam in dumis, interque horrentia litra,

Armentalis equas mammis & lacte ferino

Nisi

Hinc Augusta ratis plenis Jovis omine velis,
 Signaque jam patriae vincere docta suae.
 25 Tandem acies geminos Nereus lunarat in arcus:
 Armorum radiis picta tremebat aqua.

Quum

Nutribat, teneris immulgens ubera labris.
 membranac habent *teucris labris*, cujus vitii medicina quum nemini non sit in promptu, frustra plura dixerō. *tener Quirinus* (hoc etiam Beroaldus monuerat) est mollis atque effeminatus in Cleopatrae sinu Antonius. pari ratione C. Julium Caesarem Catullus infamaverat Carm. 26.

Cinaede Romule, haec videbis, & feres?
 & Syllam Salustius vocat *saevum istum Romulum*, apud Servium ad Eclog. 3. Aenean rex Iarbas *Parin*, Aen. L. 4. Domitianum Juvenalis *calvum Nerone* nominat Sat. 4. non potest ferri eorum hominum stupor, qui hunc *Teucrum* (si Diis placet) *Quirinum* volunt esse Octavianum Augustum, & *damnata* classem exponunt, additam jam & adjudicatam Quirino Teucro. nemo ita loqui potest, qui quidem Latine volent loqui. & convincere eos debuerat ipse Propertius L. 2. Eleg. 13.

Cerne ducem, modo qui fremitu complevit inani

Actia damnatis aequora militibus.
 nam Antonius bello Perusino totius Senatus suffragiis judicatus fuit hostis. non erat animus insistere in his frivolis, & lubens percipissem memoriae Viri magni, turpiter hic (quod nollem) offendentis; nisi me movisset interpretis Parisini supina simplicitas, qui maluit alieni erroris accessio fieri, id quod semper facit, quam suo Marte investigare sensum scriptoris, quem temere explicandum suscepit. Quod nisi tales librorum pestes excutiantur de manibus juventutis, brevi futurum video ut in antiquam revolvamur barbariem.

22. PILAQUE FEMINEA TURPITER APTA MANU] Groninganus ac Borrichianus habent *acta manu*, quod & Passeratius ex aliis libris protulit. non accedo. insectatur enim mollem istam manum eunuchorum ac spadonum in armis stantium, & hostem opperientium, nondum tamen pugnantium. Horatius Epod. 9.

Roxannus (cheu, posteri, negabitis)

Emancipatus feminae

Fert vallum & arma miles, & spadonibus Servire rugosis potest.

apta hic valet aptata: ut saepe alias apud optimos scriptores.

24. SIGNAQUE JAM PATRIAE VINCERE DOCTA SUAE] Jam adfucta & vetus victoriarum de perduellibus, qui sub signis Romanis bellum inferebant Republicae. Antonium intellige, bello Mutinensi & deinde Perusino profligatum; Cassium & Brutum caesos; exutum trecentarum quinquaginta navium classe Sextum Pompejum. *Signa patriae paulo clarius expressit Lucanus L. 1.*

insestis obrvia signis

Signa, pares aquilas, & pila minantia pilis. pessime hic Passeratius: PATRIAE SUAE. quasi non sibi, sed suis civibus, & imperii dignitati victoriam quaereret. Marollus ita vertit, ut ipsummet appareat mentem suam non cepisse: *le navire d'Auguste avoit Jupiter favorable, qui lui donnoit un bon vent dans les voiles, signes assurees qu'il devoit vaincre pour la patrie, comme il en avoit eu l'experience.* Hacc quum Philippo Silvio T. E. C. P. obscura viderentur, ipsum Propertii verficulum sicco pede transmisit, neque sua interpretatione clariorem reddere dignatus est, neque in Notis illustravit. Sed & Beroaldus nihil dixerat. hinc illud silentium.

25. TANDEM ACIES] *aciem* habet Groninganus, nostri duo, unus Colbertinus.

26. ARMORUM ET RADII PICTA TREMEBAT AQUA] elegante, & tamquam in re praesente. pariter L. Attius Epinausimache, apud Nonium:

Ab classe ad urbem tendunt, neque quisquam potest

Fulgentium armum armatus ardorem obtin. illustriore facundia Papinius L. 2. Theb.

Cooperat humenti Phoebum subtexere palla Nox, & coeruleam terris insuderat umbram: Ille propinquabat silvis, & ab aggere celsa Scuta virum cristasque videt rutilare comantes, Qua laxant rami nemus, adversaque sub umbra

Aaa 2

Flam.

Quum Phoebus linquens stantem se vindice Delon,
(Nam tulit iratos mobilis ante Notos)

Adstitit Augusti puppem super: & nova flamma
30 Luxit in obliquam ter sinuata facem.

Non

Flammens aëris Lunae tremor errat in armis.
idem grandis poeta L. 5.

*tellus jam pulvere primo
Crescit, & armorum transmittunt fulgura
silvae.*
& L. 9.

*stupet hospita belli
Unda viros, claraque armorum incenditur
umbra.*

quae omnia Virgilio suo debet, ex L. 7. Aen.
non jam certamine agresti

*Scipibus duris agitur, sudibusve praenulis;
Sed ferro ancipiti decernunt, atraque late
Horrescit strictris seges ensibus, aeraque fulgent
Sole lacestata, & lucem sub nubila jactant.*

ceterum rō & in hoc ipso nostri versiculo
non agnoscunt meliores libri; etiam ii qui-
bus usus olim Gebhardus. Venustius sane
abest, ac rotundius.

27. STANTEM SE VINDICE DELON] Sta-
tius L. 7. Theb. (est autem Bacchi ad Jovem
oratio)

*potuit Latonia frater
Saxa (nec irideo) desigere Delon, & imis
Commendare fretis.*

Lutatius: Apollinem dicit, qui Delon insulam
in honorem materni partus stabilem fecit. Sed
eui non dictus Hylas? tu e plurimis Servium
consulto in L. 3. Aen. v. 73.

28. NAM TULIT IRATOS MOBILIS UNA
NOTOS] quid ego audio? una igitur ac sola
Delos mobilis fuit, ventisque huc illuc agi-
tata fluctuavit? nullae praeter Delon insulae?
atqui multas tales factō catalogo enumerat
Seneca L. 3. Quaest. Nat. C. 25. & Plinius
L. 2. C. 95. multo etiam plures Claudius
Dausquejus in Terra & Aqua. librorum scri-
ptorum lectio est mobilis unda: quam, male
corruptam, pejus deinde habuit Antonii
Volsci sinistrum acumen. ita enim ille in
Commentario: UNDA. emenda una: nam
una Delos passa est ventorum injuriam. utinam
tu, Antoni, altum stertere maluisses, quam
impendere lucubrationes tuas deturpandis
bonis auctoribus! in rō unda, later verale-
ctio, quae est ante. fundum hujus mutatio-

nis do tibi Maronem L. 3. Aen.

*Sacra mari colitur medio gratissima tellus
Nereidum matre, & Neptuno Aegeo:
Quam prius Arcitenens oras & litora circum
Errantem Gyaro celsa Myconoque revinxit,
Immotamque coli dedit, & contemnere ventos.
ecce, prius istud exprimit nostrum ante.
Dices, ibi vulgo legi pius Arcitenens. fateor;
sed vulgo. nam & ego in antiquis membra-
nis prius inveni; & in multis aliis invenit Jos
Pierius Valerianus; & ipse denique Servius
sua aetate consuevisse ita legi liquido testa-
tur. libro quoque 3. Aen. idem vitium fuit,
jam inde ab aliquot saeculis, hoc versu:*

*Multa quae praeterea vatium praedicta priorum.
nam & istic priorum interpolaverant, eodem
Servio teste. juvat etiam nos Ovidius Epist.
Cydippes:*

*inque meis oculis candida Delos erat.
Quam procul ut vidi, Quid me fugis, insu-
la, dixi?*

*Laberis in magno numquid, ut ANTE,
mari?*

& poeta verus (Petronium faciunt) in colle-
ctione Pithocana:

*Delos, jam stabili revincta terra,
Olim purpureo mari natabat,
Et mato levīs hinc & inde vento-
ibat fluctibus inquietā summis.*

vide Callimacham Hymn. in Delum v. 190.

29. ADSTITIT AUGUSTI PUPPEM SUPER] Apollo simul Delon linquens simul super na-
vem Augusti adstitit. magnac id fuit celerita-
tis, qualem in Diis suis agnoscunt poetae,
& poetas ubique sequens Apulejus L. 4. Me-
tam. de Venere: Sic effata, & osculis hianti-
bus silium diu ac pressule saviana, proximas oras
reflui litoris petit, plantisque roseis vibrantium
fluctuum summum rorem calcavit. Ecce jam pro-
fundi maris udo resedit vertice: & ipsum
quod incipit velle, statim, quasi pridem praece-
pit, non moratur maris obsequium. expres-
sit autem Nasonem L. 8. Metam.

*Immensa est, finemque potentia coeli
Non habet: & quidquid Superi volvere, per-
actum est.*

cete-

- Non ille attulerat crines in colla solutos,
 Aut testudinae carmen inerme lyrae.
 Sed quali adspexit Pelopceum Agamemnona vultu,
 Egeffitque avidis Dorica castra rogis:
 35 Aut qualis flexos solvit Pythona per orbem
 Serpentem, imbelles quem timere lyrae.
 Mox ait, O longa mundi servator ab Alba
 Auguste, Hectoreis cognite major avis,
 Vince mari: jam terra tua est: tibi militat arcus,
 40 Et favet ex humeris hoc onus omne meis.
 Solve metu patriam, quae nunc te vindice freta
 Imposuit prorae publica vota tuae.
 Quam nisi defendes, murorum Romulus augur
 Ire Palatinas non bene vidit aves.

45 Et

ceterum *puppim* habent nostri libri cum Groningano, non *puppem*.

34. EGESSITQUE AVIDIS DORICA CASTRA ROGIS] exhaustit Graecorum exercitum crebris funcribus. Statius L. 1. Theb.

tumulisque carentia Regum

Funera, & egestas alternis moribus urbes.
 Sed hoc jam video Gebhardo monitum.

36. IMBELLES QUEM TIMUERE LYRAE] *imbelles lyrae*, bello contrariac, paci aptae, & ipso actu pacem praeferentes. Horatius L. 1. Od. 15.

*Neququam Veneris praesidio ferocem
 Peetes caesariem, grataque feminis
 Imbelli cithara carmina divides.*

& libri ejusdem Od. 6.

*dum pudor,
 Imbellisque lyrae Musa potens veiat
 Laudes egregii Caesaris, & tuas,
 Culpa deterere ingeni.*

eadem ratione Tarentum vocat *imbelles*, L. 1. Epist. 7. urbem scilicet deliciis factam & quieti:

*michi jam non regia Roma,
 Sed vacuum Tibur placet, aut imbelles Tarentum.*

& Valerio Flacco *imbellis* dicitur olea, i. e. pacem portans, L. 5.

*Non tibi ab hoste minae, nec vis, ait, ulla
 propinquat,*

*Nec metus; externo jam flammæ murice cer-
 no*

*Tegmina, jam vittas, frondemque imbellis
 olivae.*

37. LONGA MUNDI SERVATOR AB ALBA] venusta locutio, neque infrequens optimis scriptoribus. notat autem originem generis; non locum, unde aliquis venerit. Virgilius L. 7. Aen.

*Primus init bellum Tyrrhenis, asper ab oris
 Contemtor divum Mexentius.*

Servius: oriundo Tuscius, non qui nunc de Tuscia venit, quem antea pulsam a civibus constat. atque ita capiendus Seneca Hippol. v. 753.

*Et tu thyrsigera Liber ab India,
 Intonsa juvenis perpetuum coma.*

nam Bacchum apud se & natum & educatum Indi gloriabantur. Mela L. 3. C. 7. Urbium quas incolunt (sunt autem plurimae) Nysa est, clarissima & maxima: montium Meros, Jovis sacer. Famam hinc praecipuam habent, quod in illa genitum, in hujus specu Liberum patrem arbitrantur esse nutritum. unde Graeci auctoribus, ut semori Jovis insutum dicerent, aut materia ingessit, aut error. male Senecae verba trahunt interpretes ad expeditionem Indicam Bacchi Thebani.

43. MURORUM ROMULUS AUGUR] auctor est in uno Regio. sed praepollent vulgata. Cicero L. 1. de Divinat. C. 2. hujus urbis parens Romulus, non solum auspicio urbem condidisse, sed ipse etiam optimus augur fuisse traditur. Romulus autem hic murorum augur dicitur ca-

- 45 Et nimium remis audent, prohi turpe, Latinis,
 Principe te, fluctus regia vela pati.
 Nec te, quod classis centenis remiget alis,
 Terreat: invito labitur illa mari.
 Quodque vehunt prorae Centauros saxa minantes:
 50 Tigna cava, & pictos experiere metus.
 Frangit, & attollit vires in milite caussa:
 Quae nisi iusta subest, excutit arma pudor.
 Tempus adest: committe rates: ego temporis auctor
 Ducam laurigera Julia rostra manu.

55 Di-

dem ratione, qua paullo post Apollo se ipse vocat temporis auctorem.

49. QUODQUE VEHUNT PRORAE CENTAURICA SAXA MINANTES] videtur noster, per epallagen numeri, loqui de nave regia, quae habuerit depictum in prora Centaurum, ingens saxum minantem, quales olim isti semiferi steterant contra Lapithas. inde colligo, legendum esse, *Centauros saxa minantes*. quod, ni fallor, etiam Guyeto placebat. juvat nos Poeta princeps L. 10. Aen.

*Filius, aequales comitatus classe catervas,
 Ingentem remis Centaurum promovet: ille
 Instat aquae, saxumque undis immane minatur*

Ardens, & longa sulcat maria alta carina.
 hanc imaginem noster contemtu pictos metus vocat versu sequente: ac si omnis ab Antonio terror confiterit intra minacem apparatum. est apud Maronem in eodem libro etiam altera imago, quae huc facit:

*Aeneia puppis
 Prima tenet, rostro Phrygios subjuncta leones:*

Imminet Ida super, prostragis gravissima Testris.

vulgata lectio si recta esset, certe prorae omnino dici deberent minaces, non minantes.

50. PICTOS EXPERIARE METUS] nostri libri, & Groninganus, experiere. recte, & vere: senties, & re ipsa cognosces, terribiles istas navium moles esse tantum cava tigna, & cassas formidines.

51. FRANGIT ET ATTOLLIT VIRES IN MILITE CAUSSA] Ovidium horum versuum auctorem facit politissimus Menagius in egregio commentario, quo Franc. Malherbae

poëmata illustravit. adeo res est fragilis memoria. cujus tamen virtute ac beneficio ille ipse Menagius non leviter jactare se solebat. Secutus est noster suum Ciceronem, Catilin. 2. C. 11. *si his rebus omissis, ipsas causas, quae inter se configunt, contendere velimus, ex eo ipso, quam valde illi jaceant, intelligere possumus.* &c. locum ipsum dilatavit Papinius L. 4. Theb.

*At parte ex alia Caedmi Marvortia plebes
 Moeſta ducis furiis, nec molli territa fama,
 (Quando his vulgatum descendere viribus Argos)*

*Tardius illa quidem, regis caussaque pudore,
 Verum bella movet. nulli destringere ferrum
 Impetus, aut humeros clypeo clausisse paterno
 Dulce, nec alipedum juga comere, qualia vulgi*

*Gaudia. dejecti trepidas sine mente, sine ira,
 Promisere manus.*

plura alii constiparunt super hujus effati veritate. sed viderint politici. sane mihi admodum sapienter Cicero, vir negotiorum reipublicae suae prudentissimus, scripsisse videtur ad M. Marcellum, L. 4. Epist. 7. *Ego eum te esse qui horum malorum iniuria multo ante videris, consulatum magnificentissima atque optime gesseris, praeclare meministi: sed idem etiam illa vidi, neque te consulens civilis belli ira gerendi, neque copias Cn. Pompeji, nec genus exercitus probare, semperque summe diffidere. Itaque neque tu multum interfuisti rebus generalis: & ego id semper egi ne interessem. Non enim iis rebus pugnavimus, quibus valere poteramus, consilio, auctoritate, caussa, quae erant in nobis superiora: sed laceratis, & viribus quibus pares non eramus. Victi sumus igitur: aut, si vincti dignitas non potest, fracti certe, & abjecti.*

55. PHA-

- 55 Dixerat, & pharetrae pondus consumit in arcus.
 Proxima post arcus Caesaris hasta furit.
 Vincit Roma fide Phoebi, dat femina poenas.
 Sceptra per Ionias fracta vehuntur aquas.
 At pater Idalio miratus Caesar ab astro,
 60 Sum deus; en nostri sanguinis ista fides.

Pro-

55. PHARETRAE PONDUS CONSUMIT IN ARCUS] grandius hoc & sonorius, quam si dixisset *in arcum*. quamquam ista enallage numeri non nisi unum arcum notat. ita Statius, qui omnia magna amat dicere, L. 2. Silv. 1. de puero formoso:

*Hunc nec saeva viro potuisset carpere Procne:
 Nec fera crudeles Colchis durasset in iras,
 Editus Aeolia nec si foret iste Creusa.
 Torvus ad hunc Athamas insanos flecteret ar-
 cus.*

& L. 1. Theb.

*Unde graves irae cognata in moenia Baccho:
 Quod saevae Junonis opus: cui sumserit ar-
 cus*

Infelix Athamas.

aliter, in re dissimili, Horatius L. 3. Od. 8.
*Servit Hispanae vetus hostis orae
 Camaber, fera domitus catena:
 Jam Scythae laxo meditantur arcu
 Cedere campis.*

56. PROXIMA POST ARCUS CAESARIS HASTA FUIT] ingeniosa est & capitalis Nic. Heinii emendatio, Not. in Ovid. L. 2. Fa-
 stor. §. 751, *Caesaris hasta furit*. proprium in pugnis verbum est *furere*. Virgilius L. 9. Aen.

*Nec minor Euryali caedes. incensus & ipse
 Perfurit.*

& L. 7.

*Pars pedes ire parat campis: pars arduus al-
 tis
 Pulverulentus equis furit: omnes arma requi-
 runt.*

Valerius Flaccus L. 1.

*versam proles tua pandet Idumen,
 (Namque potest) Solymo nigrantem pulvere
 fravem,
 Spargentemque saeas, & in omni turre furen-
 tem.*

57. VINCIT ROMA FIDE PHOEBI] transi-
 tio admodum artificiosa. de praelio nihil:
 statim ad victoriam. duxit autem hunc colo-
 rem a summo magistro L. 4. Aen.

*Dixerat. atque illam media inter talia ferro
 Contosam aspiciunt comites, enseque cruore
 Spumantem, sparsasque manus.*

& observarunt istic artificium Servius ac Do-
 natus. recte vero noster victoriam adscribit
 numini ita pollicito, atque ab Augusti parti-
 bus stanti tamquam a causa meliore. Cicero
 Catilin. 2. C. 11. *in hujusmodi certamine ac
 praelio, nonne etiam si hominum studia defi-
 ciant, Dii ipsi immortales cogent ab his praecla-
 rissimis virtutibus tot & tanta vitia superari?*

59. AT PATER IDALIO MIRATUS CAESAR
 AB ASTRO] Virgilius Ecl. 9.

Ecce Dionei processit Caesaris astrum.

ipsum Augusti verba super hoc negotio Plin-
 ius nobis servavit L. 2. C. 25. *itis ipsis ludo-
 rum meorum diebus, sidus crinium per septem
 dies in regione coeli, quae sub septentrionibus est,
 conspectum. Id oriebatur circa undecimam ho-
 ram diei, clarumque & omnibus & terris con-
 spicuum fuit. Eo fidere significari vulgus credi-
 dit, Caesaris animam inter Deorum immorta-
 lium numina receptam: quo nomine id insigne
 simulacro capitis ejus, quod mox in foro conse-
 cravimus, adjectum est. quae secutus Sueton-
 ius Jul. C. 88. *in Deorum numerum relatus
 est, non ore modo decernentium, sed & persua-
 sione vulgi. siquidem ludis, quos primo ei conse-
 cratos heres Augustus edebat, stella crinita per
 septem dies continuos fulsit, exoriens circa unde-
 cimam horam, creditumque est animam esse Cae-
 saris in coelum recepti, & hac de causa simu-
 lacro ejus in vertice additur stella. paria Ser-
 vius habet ad L. 8. Aen. §. 681. ubi pro per-
 triduum emendari debet per septem dies; ut
 ex Plinio jam vidimus, ac Suetonio. Baebii
 Macri locum valde insignem videre debes apud
 eundem doctissimum grammaticum ad
 Eclog. 9. §. 47. ubi similiter de aurea stella
 super caput Julii posita. talis annulus apud
 Gorlaeum conspicitur, Daetylioth. n. 3. ibi-
 dem quoque exhibetur, in gemma cyanea,
 columna cum insidente aquila & duabus hinc
 inde stellis, adscripto JULIUS CAESAR.
 hanc**

- Prosequitur cantu Triton, omnesque marinae
 Plauserunt circa libera signa Deae.
 Illa petit Nilum cymba male nixa fugaci,
 Hoc unum iussu non moritura die.
- 65 Dii melius! quantus mulier foret una triumphus,
 Ductus erat per quas ante Jugurtha vias.
 Actius hinc traxit Phoebus monumenta, quod ejus
 Una decem vicit missa sagitta rates.
 Bella satis cecini: citharam jam poscit Apollo
- 70 Victor, & ad placidos exiit arma choros.
 Candida nunc molli subeant convivia luco,
 Blanditaeque fluant per mea colla rosae.
 Vinaque fundantur praelis elisa Falernis,
 Terque lavet nostras spica Cilissa comas.
- 75 Ingenium potis irritat Musa poetis.
 Bacche, soles Phoebus fertilis esse tuo.
 Ille paludosos memoret servire Sicambros:
 Cepheam hic Meroën fuscaque regna canat.
 Hic referat sero confessum foedere Parthum:
- 80 Reddat signa Remi, mox dabit ipse sua.
 Sive aliquid pharetris Augustus parcat Eois,
 Differat in pueros ista tropaea suos.
 Gaude, Crasse, nigras si quid sapis inter arenas:
 Ire per Euphraten ad tua busta licet.
- 85 Sic noctem patera, sic ducam carmine, donec
 Injiciat radios in mea vina dies.

hanc occiso Caesari plebs Romana posuerat, commemorante Suetonio C. 85. solidam columnam prope viginti pedum lapidis Numidici in foro statuit, scripsitque, PARENTI PATRIAE. Apud eam longo tempore sacrificare, vota suscipere, controversias quasdam interposito per Caesarem iurejurando distrabere perseveravit. ea columna est n. 135. tertius annulus, qui est apud eundem Gorlaeum n. 157, aquilam habet fulmen pedibus tenentem, cum stella ante rostrum, & a cervice JULIUS.

in nummis etiam frequens est Caesaris caput cum adjuncta stella.

60. ET NOSTRI SANGUINIS ISTA FIDES] fortius eriges sententiam, si legeris, quo modo sane legendum arbitror, & in Pall. invenisse testatur Gebhardus, *en, nostri sanguinis ista fides.*

65. DII MELIUS] formula deprecandi atque averruncandi res malas. noster hic in voto usurpat. quod notandum: neque memini alibi mihi lectum.

VII.

Sunt aliquid manes: letum non omnia finit:
 Luridaque evictos effugit umbra rogos.
 Cynthia namque meo visa est incumbere fulcro,
 Murmur ad extremæ nuper humata viae:
 5 Quum mihi somnus ab exsequiis penderet amaris,
 Et quererer lecti frigida regna mei.

Eof-

1. SUNT ALIQUID MANES] noster hic multa de Homero mutuatus est, L. 23. Iliad. prope ab initio, ubi Patrocli anima de nocte apparet Achilli dormientis. singula conferre, non otiosae voluptatis fuerit legenti, & diligentius aestimanti. utrumque secutus est, sed generose ac suo more, nobilissimus & vir & poeta Balthasar Castilionus in proso-
 popoia Ludovici Pici Mirandulani, digna auctore elegia.

2. LUCIDAQUE EVICTOS EFFUGIT UMBRA ROGOS] libri omnes, cum editionibus melioribus habent *lurida*: aptum & proprium epithetum umbrarum, a pallore cadaverum. Festus: *Luridi*, supra modum pallidi. vim vocis pulcre exprimit Lucretius L. 4.

Lurida praeterea sunt quaecumque tuentur
Arquati: quia luroris de corpore eorum
Semina multa fluunt simulacris obvia rerum;
Multaque sunt oculis in eorum denique mista,
Quae contagio sua palloribus omnia pingunt.

Apulejus L. 1. Metam. Ecce Socratem contubernalem conspicio. humi sedebat, scissili palliastro semiamictus, paene alius lurore, ac misera macie deformatus. ab eo pallore ac macie larvarum quaequivit jocum vetus poeta in Priapeis:

Vois aridior puella passis
Ad me nocte solet venire, & adfert
Pallorem maciemque larvalem.

nihil autem huc facere potest illud Statii, Lucanum natali suo evocantis, L. 2. Silv. 7.

Adsis lucidus, & vocante Polla
Unum quaeso diem Deos silentium
Exores.

quare non est inde defendendus vulgatae lectionis error, quamvis antiquus, quippe qui Venetam anni 1475, editionem jam infederat. evicti rogi plane victi, extincti, mortui. Virgilius L. 2. Aen.

Vulneribus donec paulatim evicta supremum

Congemuit.

Valerius Flaccus L. 2.

Ilicet arrectae mentes, evictaque marmor
Corda sacer Veneris gemitus rapit.

4. MARMOR AD EXTREMAE NUPER HUMATA VIAE] istud *marmor* est ab adolescente Lipsio, & ab Aurato, contra omnes libros. nam ii *murmur* habent. sepulta fuit Cynthia via Tiburtina, quod in fine elegiae habebimus, ad ripam fluminis Anienis murmurantis & cum fragore labentis. inscriptio vetus in ponte Salario super Anienem:

CALCAMUS. RAPIDAS. SUBIECTI. GURGITIS.
 UNDAE

ET. LICET. IRATAE. CERNERE. MVR.
 MVR. AQVAE

decore & venuste ea vox aquis datur. noster elegia superiore:

Qua sinus Ioniae murmura condit aquae.

Virgilius L. 10. Aen.

laterum tenuis hispida nanti

Frons hominem praefert, in pristim desinit
alvus;

Spumea semifero sub pectore murmurat unda.
 Papinius L. 2. Silv. 7.

Sic ripis ego murmurantis Hebri,

Non mutum caput Orpheos sequebar.
 pulcre Hier. Fracastorius (nam & illum iure optimo veteribus accensemus) Syphil. L. 1.

ereptum Musarum e dulcibus ulnis

Te miserum ante diem crudeli funere, MAR-
 CE

ANTONI, aetatis primo sub flore cadentem
Vidimus extrema positum Benacide ripa,
Quam media inter saxa sonans Sarca abluit
unda.

Passeratius e vetere libro profert, *Margine*
in extr. n. h. v.

5. QUUM MIHI AB EXSEQUIIS SOMNUS
 PENDERET AMARIS] amoris habent libri. quod
 Bbb expo.

Eosdem habuit secum, quibus est elata, capillos,
 Eosdem oculos: lateri vestis adusta fuit.
 Et solitum digito beryllon adederat ignis,
 IO Summaque Lethaeus triverat ora liquor.
 Spirantisque animos, & vocem misit: at illi
 Pollicibus fragiles increpuere manus:
 Perfide, nec cuiquam melior sperande puellae,
 In te jam vires somnus habere potest?

15 Jam

exponunt, quum mihi a funere Cynthiae
 meae, quae meus erat amor, dubius foret
 & incertus somnus. primus Livinejus redu-
 xit lesionem veram, quae est *amaris*. cu-
 jus ecce momenta. noster L. 1. Eleg. 1.

In me nostra Venus noctes exercet amaras.

& L. 2. Eleg. 14.

Nec tibi clamatæ somnus amarus erit.

tum hujus libri Eleg. 3.

*At mihi quum noctes induxit vesper ama-
 ras.*

Ovidius Epist. Medecae:

*Non mihi grata quies: noctes vigilantur a-
 marae.*

& dicitur sane *amarum* bonis scriptoribus,
 quidquid est adversum animo ac sensibus,
 obviis passim exemplis. tamen hac sine non
 stetit corruptio hujus versiculi. alium enim
 verborum ordinem, numero magis artificio-
 so magisque adeo Propertiano, servant alter
 Colbertinus & noster secundus:

*Cum mihi somnus ab exsequiis penderet anno-
 ris.*

Id quum durum atque insolens caderet ad
 aures hominum hujus musicae imperitorum,
 trajectis vocibus has salebras (sic ipsis vi-
 sum) emollierunt, ignari quantum facinus
 facerent. tam verum est illud J. C. Scalige-
 ri, Paucis mortalibus datas esse aures poeti-
 cas.

7. EOSDEM HABUIT SECUM] in sex libris
 Hosdem reperitur. quae scriptura Lipsio
 quondam familiaris, & vera ac vetus acti-
 mata. aliis potius placet, esse *crasin*; qualis
 illa Virgilii L. 12. Aen.

*Quas & Tartaream Nox intempesta Megae-
 ram*

Uno eodemque tulit partu.

9. BERYLLON ADEDERAT IGNIS] Passera-
 tii libri *abederat*: Auratus *obederat*, sed nihil
 mutandum. Virgilius L. 4. Geor.

saepe favos ignotus adedit

Stellio.

& L. 9. Aen.

*Princeps ardentem coniecit lampada Turnus,
 Et flammam adfixit lateri: quae plurima
 vento*

Corripuit tabulas, & postibus haesit adesis.

Petronius:

*Quod summum formae decus est, cecidere ca-
 pilli,*

Vernantesque comas tristis adedit hiems.

Cicero pro P. Quintio C. 12. *Quis tam perditus
 ac profusus nepos, non adesa jam, sed abundanti
 etiam pecunia, sic dissolutus fuisset, ut fuit Sext.
 Naevius?*

12. POLLICIBUS FRAGILES INCREPUERE
 MANUS] Scaliger dicit, esse gestum compo-
 nentis se ad dicendum. Potius est, ut dicas
 esse gestum mulieris iratae: nam id poeta jam
 insinuaverat,

Spirantisque animos & vocem misit.

i. e. animose atque iracunde locuta est, ut
 solebat viva ac spirans. solent autem irati
 manus complodere, articulos confringere.
 Seneca L. 1. de Ira C. 1. *articulorum se ipsos
 torquentium sonus, gemitus, mugitusque, &
 parum explanatis vocibus sermo praeruptus, &
 complosae saepius manus, & pulsata humus pe-
 dibus.* & L. 3. C. 4. *adice articulorum crepi-
 tum, cum se ipsae manus frangunt, & pulsa-
 tum saepius pectus, anhelitus crebros, &c.* Pe-
 tronius: *retexit superbium pallio caput, & ma-
 nibus inter se usque ad articulorum strepitum
 contriis, Quatenam est, inquit, haec audacia?
 aut ubi & fabulas antecessura latrocinia didici-
 stis? quo loco hunc etiam nostri bene inlu-
 stravit magnum inter prima gentis nostrae
 nomina decus Janus Douza L. 1. Praecidan,
 C. 8.*

15. VI

- 15 Jam ne tibi exciderunt vigilacis furta Suburae,
 Et mea nocturnis trita fenestra dolis?
 Per quam demisso quoties tibi fune pependi,
 Alterna veniens in tua colla manu.
 Saepe Venus trivio commissa, & pectore mixto
 20 Fecerunt tepidas pallia nostra vias.
 Nec crepuit fissa, me propter, arundine custos:
 Laesit & objectum tegula curta caput.

Foe-

15. VIGILANTIS TECTA SUBURAE] meliores libri, *vigilacis furta*. optime. *furti* vox, ut in bello, ita quoque in re amoris valde propria est & signans. *vigilacis* jam erat a Scaligero vindicatum. Columella L. 7. C. 12. maxime autem debent in custodia vigilaces conspici, nec erronei, sed assidui, & circumspecti magis quam temerarii. Aufonius Ephem.

Jam strepit tectis vigilax hirundo.

peffime hunc nostri locum cepit Janus Durantius Casellius L. 1. Variar. C. 5. ait enim, ea de causa Propertio Suburam dici *vigilacem*, quia ibi occidente sole rerum furtivarum mercatus inciperet. hoc erat tantumdem, ac si diceret, Propertium cum sua sibi Cynthia vespere suo vixisse.

19. SAEPE VENUS TRIVIO COMMISTA EST PECTORE MISTO] bene Groninganus *commista*, quod & Modio notatum Novantiq. Epist. 18. elegans tralatio ab arena ad Veneris bella incruenta. quid sit *committere* in ludis veterum, pauci hodie ignorant. itaque miror existisse quibus hoc legitimum non videbatur. deinde legendum *& pectore mixto* Fecerunt tepidas pallia nostra vias. quo modo recte emendatum Nic. Heinsio. colorem hinc duxit Papinius L. 5. Theb.

cui connubialia vincla,

Aur thalami secretus honos? quod conjuge pe-

ctus

Intepuit?

21. NEC CREPUIT FIXA ME PROPTER ARUNDINE CUSTOS] Regii *fissa*, quod & in aliis libris alii invenerunt. admodum mirifice exponunt hunc versum interpretes. Beeroaldus custodem cadaveris intelligit, qui arundine, i. e. fistula, insonare soleat, ut sit excitator ad vigiliam. Passeratius putat janitorem Cynthiae innui, qui debuerit in funere dominae vapulare. Scaliger exponit,

Non id evenisse, quod alias solet, ut janitor ex insidiis vulneratus sit a Propertio. id eo legebat *fixa*. Torrentius cepit de sepulcri custode in funere tenuiore, quum apud lautiores tubae ac cornua usurparentur, Comment. in Horat. L. 1. Sat. 6. v. 44. & sic fere Livinejus. Parisinus Aristarchus: *Locum hunc valde quidem obscurum varie exponitur ab eruditissimis interpretibus.* &c. haec enim istius est Latinitas. Horum nihil verum est. solus Janus Douza, aeternus Pindi Batavici honos, vidit hic agi de virga ostiarii, L. 2. Praecid. pro Petron. C. 4. quam negat Cynthia Propertium suum, prae animi impotentia ac fervore, in cella pendentem arripuisse, eaque ipsa invisit janitoris caput ac lumbos liberaliter dedolasse. Seneca lib. de Constant. Sapiens. C. 14. *contumeliam vocant ostiarii difficultatem.* ---- ille pusilli animi est, qui sibi placet, quod ostiario libere respondit, quod virgam ejus fregit: quod ad dominum accessit, & petiit corium. vides, non vane hic legi *fissa* arundine. Petronius: *arundinem ab ostio rapuit, iterumque nihil respondentem multavit. ac nisi primo ictu arundo quassata verberantis impetum minuisset, forsitan etiam brachia mea caputque fregisset.* idem mendum e Virgilio eluerunt viri docti, L. 9. Aen.

hastam volans noctis dirverberat umbras,

Et venit adversi in tergum Sulmonis, ibique

Frangitur, ac fissa transit praecordia ligno.

nam & istic *fixo* legebatur. ad fissam arundinem pulcre jungitur *crepandi* verbum, proprium in verberibus & plagis. Cicero Accus. 5. in Verr. C. 62. *cum interea nullus gemitus, nulla vox alia istius miseri, inter dolorem crepitumque plagarum audiebatur, nisi haec, Civis Romanus sum.* Virgilius L. 5. Aen.

pectore vastos

Dant sonitus, erratque auris & tempora circum

Bbb 2

Cre:

Fœderis heu taciti, cujus fallacia verba

Non audituri diripere Noti.

25 At mihi non oculos quisquam inclinavit hiantes.

Unum impetrassem te revocante diem.

Denique quis nostro furvum te funere vidit?

Atram quis lacrimis incaluiffe togam?

Si

Crebra manus : duro crepitant sub volvere malas.

Seneca Epist. 56. audio crepitum illisæ manus humeris; quæ prout plana pervenit, aut concava, ita sonum mutat. reddenda vox sua Juvenali, Sat. 14.

qui gaudet acerbo

Plagarum crepitum, & nullam Sirena flagellis sedens del. Synedr. Comparat. nam vulgo strepitu legitur. ipse tamen Ciceronem ante oculos habebat.

22. LAESIT ET OBJECTUM TEGULA CURTA CAPUT] neque vicissim, Properti, tegulas aliquis de tectis nostris in caput tuum devolvit. ita recte Scaliger. unde fit ut mirer potuisse Passeratio præplacere jejunum commentum Beroaldi, somniantis Cynthiam conqueri sibi defunctæ tegulam fractam mutilatamque sub capite fuisse suppositam, quum debuere suis amator pulvillus molles delicatosque subijcere. id quod in fraudem traxit hominem acutum Philippum Silvium T. E. C. P. cui religio est quidquam adferre, quod non sit ex horum duorum sacrario prolatum. de testis & tegulis desuper in homines importunos dejectis capiendus Lucilii locus L. 27. quem Nonius servavit in deicere:

Has e fenestris in caput

Deiciam, qui prope ad ostium adspiraverint. videtur sermo vel janitoris, vel aniculae lenae, scortillum custodientis. Juvenalis Sat. 3.

Quod spatium tectis sublimibus! unde cerebrum

Testa ferit, quoties rimosa & curta fenestris Vasa cadunt.

inignis est locus quem ex Conlectaneis Atci Capitonis commemorat Gellius L. 4. C. 14. A. Hostilius Mancinus aedilis curulis fuit. is Mamilia meretrici diem ad populum dixit, quod de tabulato ejus noctu lapide ictus esset, vulnusque ex lapide ostendebat. Mamilia ad tribunos plebei provocavit. apud eos dixit, commissatorem Mancinum ad aedes suas venisse; eum sibi recipere non fuisse in aedes suas; sed quum vi ir-

rumperet, lapidibus depulsum. tribuni decreverunt, aedilem ex eo loco jure dejectum, quo eum venire cum coronario non decuisset. hæc, opinor, melius faciunt ad mentem poetæ, quam pulvilli Beroaldini.

25. AT MIHI NON OCULOS QUISQUAM INCLAMAVIT EUNTES] euntis habent omnes libri. in multis quoque inclamavit reperitur. sed rectius Regii, Groninganus, noster secundus, & primæ editiones inclinavit habent. non possum non adsentiri Viris summis Casp. Barthio & Nic. Heinio, qui bono cum judicio restituerunt singuli,

At mihi non oculos quisquam inclinavit hiantes.

illum sis consule Animadv. ad Stat. Papin. L. 8. Theb. §. 653. hunc vero Not. in Ovid. L. 7. Metam. §. 155. quæ alia multa huc attulerunt homines docti firmandæ lectioni vulgatae, si verum amamus, multum extra oleas spatiantur, nec quidquam ad Bacchum. de conclamatione scimus quod satis sit: nunc vero de inclamatione oculorum docendi eramus.

26. UNUM IMPETRASSEM TE REVOCANTE DIEM] notus mos revocandi ad vitam moribundos. Lucretius L. 3.

gravi lethargo fertur in altum

Aeternumque soporem, oculis, nutuque cadentem.

Unde neque exaudit voces, neque noscere voltus illorum potis est, ad vitam qui revocantes

Circumstant, lacrimis vorantes ora genasque. Quintilianus Declam. 8. dum frigenia membra continuis osculis & spiritu trepidæ matris animamus, dum labentes oculi ad nostras exclamations nostrasque planctus admissa paulatim luce laxantur. hoc tantum miraculum amoris imputare solet noster poeta. supra L. 2. Eleg. 20.

Jam licet & Strygia sedeat sub arumaine remex;

Cernat & infernae tristitia vasa ratis;

Si modo clamantis revocaverit aura puellae;

Concessum nulla lege redibit iter.

27. CURVUM TE FUNERE VIDIT] scribe fur-

Pantes.
ita logi vult & l.
Sedens del. Synedr. Comparat.
lib. 2. c. 7.

in editionibus ve
tustioribus ita est.
oculi euntis sunt
annuam exspiri
rantis.

f. log. euntis sc.

Confer adyt. A.
— & de poi. & dy
— & de poi. & dy
— & de poi. & dy
— & de poi. & dy
— & de poi. & dy
— & de poi. & dy

- 30 Si piguit portas ultra procedere ; at illud
Jussisses, lectum lentius ire meum.
Cur ventos non ipse rogis, ingrata, petisti?
Cur nardo flammae non oluere meae?
Hoc etiam grave erat, nulla mercede hyacinthos.
Injicere, & fracto busta piare cado.
- 35 Quae modo per viles inspecta est publica noctes,
Haec nunc aurata cyclade signat humum,
Et graviora rependit iniquis pensa quasillis,
Garrula de facie si qua locuta mea est.
Nostraque quod Petale tulit ad monumenta coronas,
40 Codicis immundi vincula sentit anus.

Cae-

furvum, cum Passeratio, & Nic. Heinsio Not.
in L. 3. Metam. v. 272.

28. LACRIMIS INCALUISE TOGAM] Anto-
nius Bendinellus reponerat *inmaduisse*, quod
& Realino suo persuadere potuit. atqui om-
nes libri constanter habent *incaluisse*; etiam
editiones antiquae; quod indicat affectum
multo ardentiorum, neque debet mutari.
Tibullus L. 2. Eleg.

Et simulacra Deum lacrimas fudisse tepentes.
de lacrimis calidis vide sis Homerum L. 7.
Iliad. v. 426. L. 18. v. 17. 236. & L. 4. O-
dyss. v. 523. L. 19. v. 362. L. 24. v. 46. Ae-
lianum L. 14. Var. Hist. C. 22. Galli quo-
que hodie in dolore magno dicunt, *pleurer
à chaudes larmes*.

31. CUR VENTOS] illustrarunt hunc mo-
rem Scaliger ac Passeratio; & ante utrum-
que Bernardinus Realinus Var. Annot. C. 10.
ceterum noster secundus *ventum* habet. quod
tamen non debet attendi. dixit autem *ven-
tos*, ut tanto acrius perfringeret sordes ama-
toris ingrati: neque enim istae preces sine
pollicitatione sacrificii.

33. NULLA MERCEDE HYACINTHOS INJ-
CERE] viles, & nullo pretio, exponit Pas-
seratio, ut Ciceroni *homo nullo numero*. ma-
le. grave tibi fuit, inquit Cynthia, hyacin-
thos meos in rogam meum injicere, ut cre-
mentur mecum. utpote quorum pretium,
id si fecisses, periisset tibi, nullo inde ad te
emolumento redituro. hic est verus sensus
teu mercede. Horatius L. 2. Sat. 2.

*videas mercato in agello,
Cum pecore, Et gnatis, fortem mercede colo-
num.*

L. I. Epist. 18.

ad inum
Thrax erit, aut olitoris aget mercede cabal-
lum.

& L. I. Od. 27.

*Cessat voluntas? non alia bibam
Mercede.*

Cicero L. I. famil. epist. 9. *Te autem etsi mal-
lem in meis rebus expertum, quam etiam in tuis,
tamen in molestia gaudeo eam fidem cognosse ho-
minum, non ita magna mercede, quam ego ma-
ximo dolore cognoram.* Phaedrus L. 4. Carm. 1.
Hoc ne locutus sine mercede existimer. Sallu-
stius, sive Marius, Jugurth. C. 85. *Quae
ante vestra beneficia gratuito faciebam, ea usi
accepta mercede deseram, non est consilium,
Quirites.* Lucanus L. 6. ubi Erichtho saga
umbram suscitavit militis interfecti:

*dic, inquit Thessala, magna
Quod jubeo, mercede mihi: nam vera lscu-
tum*

*Immurem toto mundi praestabimus aervo
Artibus Aemoniis: tali tua membra sepulcro,
Talibus exuviam Stygio cum carmine silvis,
Ut nullos cantata magos exaudiat umbra.*
haec erat merces milero iterum reviviscendi.

39. TULIT AD MONUMENTA COROLLAS]
coronas habent omnes libri, cum editionibus
primis. Japis antiquus apud Janum Jacobum
Boissardum:

HOC. SOLATIVM. MECVM. ERIT. CIRCA.
ARAM. LIB

ERTIS. LIBERTABVSQ. POSTERISQ. FORVM
ET. QUIEVS. PERMISERINT. HAC. LEGE. VT

Bbb 3

QVO-

- Caeditur & Lalage tortis suspenſa capillis,
 Per nomen quoniam eſt auſa rogare meum.
 Lygdamus uratur. candefcat lamina vernae.
 (Senſi ego, quum inſidiis pallida vina bibi.)
- 45 Aut Nomas arcanas tollat verſuta falivas.
 Ducet damnatas ignea teſta manus.
 Te patiente meae conſlavit imaginis aurum.
 Ardeat e noſtro dotem habitura rogo.
 Non tamen inſector, quamvis mereare, Properti:
- 50 Longa mea in libris regna fuere tuis.
 Juro ego fatorum nulli revolubile ſtamen,
 Tergeminumque canem: ſic mihi molle ſonet:

Me

QVOTIENS. QVIS. EORVM. SVIS. CORONAS.
 PONENT
 ARAM. NOSTRAM. CORONENT

iſtud *coronare* in eodem negotio legitur apud Gruterum DLX. 5. & MLXXXI. I. rō *corollas* primum comparuit in exemplaribus Aldinis. quod tamen ipſum non eſt malum. & habuit fortatte ille idoneos libros, quos auctores ſequeretur. ſed nos, quamvis in re puſilla, veterem lectionem maluimus revocare.

40. CODICIS IMMUNDI VINCLA] expoſuit primus Janus Parrhaſius Epit. 22. cui adjunges non inutiliter doctiſſimum Turnebum L. 23. Adverſ. C. 21.

44. PALLIDA VINA] de vino inferio intelligit Scaliger. rectius opinor de veneno Cynthiae dato Paſſerati; & Martinus de Roa L. 6. Singular. C. 8.

49. NON TAMEN INSECTOR] validi ſignificatus verbum. Cicero pro Fontejo C. I. *inſector ultro, atque inſto accuſatori, judices: inſector, inquam, ac ſtagito teſtes.*

51. FATORUM NULLI REVOCABILE CARMEN] ita Groninganus: alii *ſex*, cum tribus Gebhardianis, *revolubile carmen*. quod & primae editiones agnoſcunt. Paſſeratii vetus codex pro *carmen* habebat *ſtamen*. Nicolaus quoque Heiſſii corrigebat *revolubile ſtamen*, Not. ad L. 2. Metam. v. 654. cujus rationes, bonas ſane ac rectas, iſtic videre debes. Tibullus L. I. Eleg. 8.

Hunc cecinere diem Parcae fatalia mentes
 Stamina, non ulli diſſolvenda Deo,
 Papinius L. 6. Theb.

ſolatur Adraſtus

Alloquiis genitorem ultro: nunc ſata recenſens,
 Reſque hominum duras, & inexorabile penſum.

& L. 7.

Vincimur. immites ſcis nulla revolvete Parcas
 Stamina.

& L. 9.

evafurumque reſiſto

Anne Linon, ni ſata venent, & ſtamine primo

Ablatum tellure mori.

Joſephus Iſcanus L. 6.

Venerat extremi revoluto ſtamine penſi

Fatorum promiſſa dies.

Apulejus L. II. Metam. *nec dies, nec quies ubi la; ac ne momentum quidem tenui, tuis tranſcurrit beneficiis otioſum; quin mari terraque protegas homines, & depulſis vitæ procellis ſalutarem porrigas dexteram, qua Fatorum etiam inextricabiliter contorta retractas licis.*

52. TERGEMINUSQUE CANIS] dixerat verſu ſuperiore *Juro ego*, &c. ideo amplector correctionem Nic. Heiſſii, legentis *Tergeminumque canem*.

52. SIC MIHI MOLLE SONET] immanem illum orci janitorem ſupra modum horrebant veteres illi. qui tamen remittere aliquid nonnumquam de ſuo furore, & gratiam facere credebatur Manibus piorum. Statius L. 2. Silv. I.

acies huc emiſſus ab atro

Lumine, cui ſoli cuncta impetrare ſacultas

Glauc.

Me servasse fidem. si fallo, vipera nostris
Sibilet in tumultis, & super ossa cubet.

55 Nam gemina est sedes turpem sortita per amnem,
Turbaque diversa remigat omnis aqua.

Una

*Glaucia: nam infantes animas nec porritor ar-
cet,*

Nec trinae canis ille ferae.

& L. 5. Silv. 1.

*Nempe times, ne Cerbereos Priscilla tremi-
scat*

*Latratus? tacet ille piis. ne tardior adsit
Navita, proturbatque vadis? vehit ille me-
rentes*

*Protinus, & manes placidos locat hospite
cymba.*

tum Silv. 3. ejusdem libri:

*At vos umbrarum reges, Enneaque Juno,
(Si laudanda precor) taedas auferte, cornas-
que*

Eumenidum: nullo sonet asper janitor ore.

Martialis L. 5. Epigr. 35.

*Pallida ne nigras horrescat Erotion umbras,
Oraque Tartarei prodigiosa canis.*

Apulejus L. 6. Metam. *Canis praegrandis, tri-
jugo & satis amplo capite praeditus, immanis
& formidabilis, tonantibus oblatrans faucibus,
mortuos, quibus jam nil mali potest facere, fru-
stra territando, ante ipsum limen & atra atria
Proserpinae superexcubans, servat vacuum Diiti
domum. Hunc offrenatum unius ossulae praeda
facile praeteribis; ad ipsamque protinus Proser-
pinam introibis. accedat priscis illis nulla me-
ritorum parte minor M. Ant. Flaminius, te-
nerrimi oris poeta, Carm. L. 4.*

*Cum misera ante diem, fida comitata ca-
pella,*

Iret ad infernas candida Hyella domos;

Ille malus saevus redimitus colla colubris

*Cerberus, invisas qui cubat ante fores,
Non pavidam horribili tremefecit voce puel-
lam,*

*Nec rabidis illam dentibus appetiit:
Sed tremulo blandae gannitu vocis adulans,*

Et lingua lambens crura pedesque fera,

Aetherias voluisset eam remeare sub auras,

*Et tam formosae virginis ire comes,
Quique tot Heroum magnas latraverat um-
bras,*

Optavit parvi nunc gregis esse canis.

53. ME SERVASSE FIDEM] Virgilius L. 2.

Aen.

*Tu modo promissis maneat, servataque serves
Troja fidem.*

& L. 4.

Non servata fides, cineri promissa Sichaeo.

Prudentius, canorus ille Christi odor, Ca-
them. Hym. 1.

Flevit negator denique

Ex ore prolapsum nefas:

Cum mens maneret innocens,

Animusque servaret fidem.

55. SEDES TURPEM SORTITA PER AMNEM]
quaesita per amnem nostri libri habent, &
Groninganus, cum Borrichiano. quae lectio
non est insuper habenda: quum sedes quae-
rere pure dicatur ac Romano. sed & illud
sortita ferri potest. Virgilius L. 6. Aen.

*Nec vero hae sine sorte datae, sine iudice,
sedes.*

*Quaestor Minos unam movet: ille silentum
Conciliumque vocat, viasque & crimina
discit.*

Passeratius partita profert, nescio an aucto-
ribus libris. tamen neque hoc ablutit a ve-
terum consuetudine loquendi. Livius Aegi-
stho:

nam ut Pergama

*Accensa, & praeda per participes aequiter
Partita est.*

si cui rō quaesita melius placet, is a se habet
M. Terent. Varronem L. 5. de L. L. *Acquire-
re est ab Ad & Quaerere: ipsum Quaerere, ab
eo quod, quae res ut recuperaretur, datur ope-
ra. de gemina sede inferorum pulcre Sopho-
cles,*

Avarus Orcus semitas binas habet,

Unam bonis, sed alteram partam malis.

56. TURBAQUE DIVERSA REMIGAT OMNIS
AQUA] *navigat est in omnibus membranis.
tamen remigat habent primae editiones, non-
dum pallae correctorum malas manus. ego
sane hoc malim prae illo: nam ipsae animae
sedebant ad remos; Charon autem clavum
regebat, & velis ministrabat. Virgilius L. 6.
Aen.*

Ipsae ratem conto subigit, velisque ministrat,

Et ferruginea subvectat corpora cymba.

tum paullo post:

quid

Una Clytemnestrae stuprum vehit, unaque Cressae
Portat mentitae lignea monstra bovis.

60 Ecce coronato pars altera vecta phaselo,
Mulcet ubi Elysijs aura beata rosas.

Qua numerosa fides, quaque aera rotunda Cybebes,
Mitratisque sonant Lydia plectra choris.

Andromedecque, & Hypermnestre sine fraude maritae
Narrant historiae pectora nota suae.

65 Haec sua maternis queritur livere catenis
Brachia, nec meritas frigida faxa manus.

Nar-

quid volit concursus ad amnem?

*Quidve petunt animae? vel quo discrimine
ripas*

*Haec linguunt, illae remis vada livida ver-
runt?*

eximius lapis in praestantissimo Inscriptio-
num Gruteri corpore, MCMXIII. 7.

NON. EGO. TARTAREAS. PENETRABO. TRI-
STIS. AD. VNDAS. NON. ACHERONTEIS.
TRANSVEHAR. VMBRA. VADIS

NON. EGO. CAERYLEAM. REMO. SVLCABO.
CARINAM. NEC. TE. TERRIBILEM. FRON-
TE. TIMEBO. CHARON

plura Lucianus in dialogis mortuorum. bene
autem noster & proprie *diversa aqua* hanc om-
nem turbam ferri dixit. M. Porcius Cato ap-
ud Sallustium Catilin. C. 52: *Bene & co-
piose C. Caesar paullo ante in hoc ordine de vita
& morte differuit, credo falsa ea existumans,
quae de inferis memorantur; Diverso iimere ma-
los a bonis loca terra, inculta, foeda, atque
formidolosa habere.* cujus loci partem ultimam
laudat Nonius in *Habere*.

57. ALTERA CRESSAE] istud altera huc
irrepsit e disticho sequente. viri docti quum
viderent sententiam pravo talo sultam clau-
dicare, supposuerunt pars *atraque*, pars *al-
baque*; & medicina intempestiva perfecerunt
ut ne plaga haberet melius. legendum omni-
no cum Livinejo *unaque Cressae*. eadem cym-
ba portat Clytemnestram, eademque Pasi-
phaen vehit. nihil simplicius, nihil verius.
neque encliticon *que frustra* additur: nam
sic ostendit poeta plures alias adulteras eadem
ista via deportari. quem particulae usum be-
ne observavit doctissimus Servius ad L. 8.
Aen.

Ecceerat & viridi foetam Mavortis in antro

Procubuisse lupam.

*dicendo, inquit, ET ostendit multa alia esse
depicta.*

59. PARS ALTERA PARTA PHASELO] *vesta*
unus Regius; unus Colbertinus; Groninga-
nus; noster secundus. neque aliter editiones
sinceriores. *invicta* est quorundam hominum
in fovendis erroribus pertinacia. sed liceat
illis per nos impleri glandibus ad satura-
tem.

63. HYPERMNESTRE] nostri, & Gronin-
ganus, semper scribunt *Hypermestre*, de cu-
jus scripturae ratione alibi dictum est. *Hyper-
mestre* scribit etiam vetus Horatii interpres He-
lenius Acro ad L. 3. Od. 11. & Servius ad
L. 7. Aen. v. 631. ex Cassio Hemina.

64. HISTORIAE CORPORA NOTA SUAE]
haec est lectio Scaligeri, cujus liber *pectora*
habebar. sane *pectora* est in Regg. Colbertt.
Groningano, ac nostris. Livinejus malebat
pignora, quod & Schotto placuit L. 2. Ob-
serv. C. 57. mihi videtur sana esse membra-
narum scriptura. *pectora historiae suae nota*
sunt affectus sui, sui mariti, celebres illi &
toto orbe noti. Haec de Lynceo suo narrat,
illa de suo Perseo. certe *pectus* ea notione
non infrequens est bonis scriptoribus. Vir-
gilius L. 2. Aen.

juvenes fortissima frustra

Pectora.

Martialis L. 9. Epigr. 15.

*Hunc, quem coena tibi, quem mensa paravit
amicum,*

Esse putas fidae pectus amicitiae?

65. HAEC SUA MATERNIS] ita conjecerant
olim Lipsius, & Scaliger, viri incomparabi-
les, ex vitiosa scriptura *Haec summa aeternis*.
eorum divinationem firmat bonus ille codex
Gronin-

Groninganus, in quo plane ita perscriptum est. & merito recepit Gebhardus, catenas maternas noster vocat, in quas fuerat inclusa filia propter impotentiam linguae maternae. Caesar Germanicus in Cassiopea:

*ipsa horrida vultu,
Sic tendit palmas ceu sit planctura relictam
Andromedam, meritaē non iusta piaculamatri-*

imitatus est noster Aurelius suum Ciceronem, Accus. 5. in Verr. C. 42. venient Syracusas parentes propinque miserorum adolescentium, hoc repentino calamitatis suae commoti nuntio: vinctos adspiciunt catenis liberos suos, cum istius avaritiae poemam collo & cervicibus suis sustinerent. Hujus naturae epitheta gaudent usu quodam singulari, & sic quasi in utramque partem ponuntur. ita Sus Theſeis Virgilio in Ciri dicitur ius illa Cromyonia a Theſeo occisa:

*Praeterit abruptas Scironis protinus arces,
Infestumque Suis dirae Theſeidis exit
Spelaeum, multoque cruentas hospite cautes.
& serpentes Herculei Statio L. 9. Theb. inter-*

*fecti ab Hercule apud Lernam:
non haec foecunda veneno
Lerna, nec Herculeis haustas serpentibus
undae.*

quem locum firmando huic nostro Gebhardus adduxit. sic uxorius imber eidem poetae, lacrimae quas marito eliciebat recordatio amissae uxoris, L. 4. Silv. 1.

*Nunc etiam ad planctus refugit, jam plana
cicatricis,
Dum canimus, gravibusque oculis uxorius
instat
Imber, habentne pios etiamnum haec lumina
fletus?*

Crimen Lampſacenum, malum facinus in oppido Lampſaci a C. Verre perpetratum. Cicero Accus. 1. in Verr. C. 34. magnum hoc Lampſacenum crimen est libidinis atque improbiſſimae cupiditatis. ibidem periculum Lampſacenum, quo Verrem perterrefaciebant cives Lampſaceni, C. 36. Excipitur ab omnibus ejusmodi clamore, ut ei Lampſaceni periculi similitudo versaretur ante oculos. Caſtricianum vulnus, dolor ex pecunia Caſtricio diu debita ac tandem perſoluta ab invitis Trallianis. Cicero pro L. Flacco C. 23. Quo cum venisset Laelius ad iratos, & illud Caſtricianum vulnus dicendo refricuisset; exſiluerunt principes, neque in illa concione adfuerunt, neque ipsius decreti ac testimoniū auctores esse voluerunt. Nostrium vulnus, quod a nobis inlatum est. Virgilius

L. 12. Aen.

*Et nos tela, pater, ferrumque haud debile
dextra*

Spargimus, & nostro sequitur de vulnere sanguis.

nostrum crimen, id cuius nos alterum incusamus. Cicero Accus. 1. in Verr. C. 5. quae rat non solum, quemadmodum nostro crimini, verum etiam quo pacto suae confessioni possit mēderi. ibidem C. 11. itaque non modo vos, quibus est iudicandum, nostra crimina tenetis: sed etiam populus Romanus totam accusationem causamque cognovit. sic & meum crimen, cuius ego adversarium inſimulo. Cicero Accus. 5. C. 59. meum enim crimen avaritiae te nimiae coarguit: tua defensio furoris cuiusdam, & immanitatis, & inauditiae crudelitatis, & paene novae proſcriptionis. Crimen Asiaticum, caedes Afiniū, fuasū ac consilio Oppianici ab Avilio perpetrata. Cicero Orat. pro Cluentio C. 13. Ac tum in Oppianici causa crimen hoc Asiaticum cum testibus malis, tum vero iudicio Avilii probatur. crimen Falcidianum, quo Falcidius onerabat L. Flaccum praetorem. Cicero pro L. Flacco C. 36. At Falcidianum crimen est ingens. talenta quinquaginta se Flacco dicit dedisse. Audiamus hominem. Meum pretium, aestimatio a me facta. Terentius Heeyr. prologo secundo:

Ut libeat scribere aliis, mihi que ut discere

Novas expediat possit, pretio emtas meo.

nimirum emerant aediles, quanti L. Ambivius aestimaverat. pari ratione L. Attio in Trachiniis Deianira dicitur Oenei partu edita, quam pepererat Oenei uxor Althea:

Nec mihi Junonis terror implacabilis,

Nec tantum invexit tristis Eurystheus mali,

Quantum una vecors Oenei partu edita.

videndus Servius in L. 4. Geor. v. 238. fateor esse haec pusilla & minuta; quae tamen non animadversa magnos quoque viros duxerunt in errorem. Ciceronis locus est Accus. 1. in Verr. C. 61. Nam de subfortitione illa Juniana iudicium nihil dico. ibi Afconius dicit, praetorem urbanum C. Verrem, reſtione utrimque facta, subfortitum esse in eorum locum alios, ut mos erat. Tamen Ciceronis mens erat, C. Junium quaestorem in iudicio, quo Cluentius accusabat Oppianicum, fuisse condemnatum eo nomine, quod ejus subfortitionem non habebat Verres in suo codice, quem falsum proferebat. Id clarum est ex Orat. pro Cluentio C. 33. Multam petivit. Qua lege? quod in legem non jurasset: quae res nemini unquam fraudi fuit:

Narrat Hypermnestre magnum ausas esse sorores:

In scelus hoc animum non valuisse suum.

Sic mortis lacrimis vitae solamur amores.

70

Celo ego perfidiae crimina multa tuae.

Sed

Et quod C. Verres, praetor urbanus, homo sanctus & diligens, subortitionem ejus in eo codice non haberet, qui tum interliticus proferebatur. & C. 35. Ab illo enim, sive quod in legem non jurasset, sive quod ex lege subortitus judicem non esset, multa petita esse dicitur. Est igitur subortitio Juniana, ea quam fecit vel facere debuit C. Junius in judicio Oppianici, non autem C. Verres in quaestione Juniana. atque hoc monere non neglexit vir perspicacissimus Paullus Manutius.

67. MAGNUM AUSAS ESSE SORORES] vulgo traditur solam ex istis quinquaginta fororibus Hypermnestram, servasse maritum suum Lynceum. Verum Eustathius in Comment. ad Dionysii Perieg. v. 805. hujus gloriae confortem facit Bebrycam, alteram sororem, a cujus nomine Bebrycia terra dicta est. tamen una Hypermnestre famam accepit tam nobilis facti, & quidem magna mercede, pro numine posteris culta una cum Lynceo marito. Hyginus Fab. 68. impetratas sorores patriales acceperunt uxores, quae patris jussu viros suos interfecerunt. Sola Hypermestra Lynceum servavit. ob id ceterae dicuntur apud inferos in dolium perusum aquam ingerere. Hypermestrae & Lynceo sanum factum est. Statuarum Hypermestrae & Lynceo erectarum meminit in Phocidis Pausanias.

68. IN SCELUS HOC ANIMUM NON VALUISSE SUUM] non fuisse parem facinori tam nefario. Papinius L. 5. Theb.

Quatuor hos una, decus & solatia patris,
Transadigam ferro, sanamque & vulnera
fratrum

Miscebo, patremque super spiramibus ad-
dam.

Equa tot in caedes animum promittit?

69. VITAE SANAMUS AMORES] hoc sane falsum est, secundum theologiam poeticam. neque enim amoris curae sanantur ab ipsa morte, quae tamen medelam adferre dicitur aliis omnibus aegrimoniis. Virgilius L. 6. Aen.

Nec procul hinc partem susti monstrantur in
omnem

Lugentes campi, sic illos nomine dicunt.
Hic, quos durus amor crudeli tabe peredit,
Secreti celant calles, & myrrea circum
Silva tegit. Curae non ipsa in morte relin-
quunt.

noli dubitare quin legendum sit solamur, verbo poetis in hac re proprio ac solenni, quodque se Passeratius in quibusdam libris reperisse testatur. nam Gebhardi satiamus alienum est a Cynthiae mente. Virgilius Ecl. 6.

Et fortunatam, si nunquam armenta suis-
sent,

Pasiphaen nivei solatur amore juveni.

& L. 4. Georg.

Ipsa caeva solans aegrum testudine amorem,
Te, dulcis conjux, te solo in litore secum,
Te veniente die, te decedente canebat.

& L. 10. Aen.

Populeas inter frondis umbramque fororum
Dum canis, & moestum Musa solatur amo-
rem.

Ovidius L. 9. Metam. de Byblide:

Saepe etiam Nymphae teneris Lelegeides ul-
nis,

Tollere conantur: saepe, ut moderetur a-
mori;

Praecipiuunt; surdaeque adhibent solatia
menti.

Papinius L. 5. Theb.

sub nocte dieque
Assiduis aegrae in lacrimis solantia miscent
Colloquia.

& deinde:

Talia Lernaeis iterat dum regibus exsul
Lemmas, & longa solatur damna querela.

& L. 1. Achill.

ascenitum vario oblectamine mulcens
Elicit extremo chelym, & solantia curas
Fila movet.

tum hos duces secutus suavissimus Lotichius
L. 3. eleg. 8.

Interea veteres cantu solatur amores

Candidus arguto cum Corydone Mycon,
tamen vulgata defendi posse videtur ipso no-
stro auctore L. 1. Eleg. 10.

Et possum alterius curas sanare recentes.

Et

Sed tibi nunc mandata damus, si forte moveris,

Si te non totum Doridos herba tenet.

Nutrix in tremulis ne quid desideret annis

Parthenie: patuit, nec tibi avara fuit.

75 Delitiaeque meae Latris, cui nomen ab usu,

Ne speculum dominae porrigat illa novae.

Et

Et Tibullo L. 2. Eleg. 3.

Nec potuit curas sanare salubribus herbis.
quamquam hos ego locos de nascente primulum amore capiendos puto: quem haud difficulter opprimi, atque adeo sanari, ostendit ejus artis consultissimus Naso. ceterum de Manibus longe alia est ratio. neque solum in negotio amoris, sed & in meditatione rerum bellicarum suae semper manent curae heroibus atque heroism defunctis. Virgilius L. 6. Aen.

Arma procul, currusque virum miratur inanis.

*Stant terra defixae hastae, passimque soluti
Per campum pascentur equi. quae gratia cur-
rum*

*Armorumque fuit vivis, quae cura nitentis
Pascere equos, eadem sequitur tellure repos-
tos.*

72. SI TE NON TOTUM CHLORIDOS HERBA TENET] Si te non omnino dementant pellicis meae veneficia. pariter L. 3. Eleg. 4.

*Non me moribus illa, sed herbis improba vit-
cit.*

& L. 1. Eleg. 12.

an me Deus obruit? an quae

Leſta Prometheis dividit herba jugis?

Them. Demsterus, rem magnam facturus, emendare sibi visus est hunc locum, dum substituit Colchidos herba, & ad Medeam refert, incantatricem, ac veneficam. Verum enim vero si est laus aliqua expectanda ab inepta immutatione vocis, & ab interpretatione multo etiam ineptiore, ea profecto debetur primo auctori. accipe igitur quid hic dixerit Beroaldus: *potes legere Colchidos, propter Medeam, a qua herbae Medecides dicuntur.* Sed & is ipse aliena aravit vitula: nam Volscus jam ante eum scripserat: *Chloridos] emenda Colchidos. Medeam intelligit, quam venefici rationem tenuisse diximus. potuit virum minime malum decepiſſe Pedonis Albinovani recens fortasse lectio, qui, ubi meminisset*

recoſti a Medea Aefonis, exclamat:

His te, Maecenas, juvenefcere poſſe decebat.

Haec utinam nobis Colchidos herba foret!
emendasset itaque rectius Demsterus Doridos, quod in nostro primo legitur, & in Groningano. *Doridis* nomen ancillulis dabatur, & meretriculis. Petronius: *Jam mentum, jam cervix, jam manus, jam pedum candor intra auri gracile vinculum poſitus, Parium marmor exſtinxerat. itaque tunc primum Dorida vetus amator contemſi.* Juvenalis Sat. 3.

an melior, cum Thœida ſuſtinet, aut cum

Uxorem comoedus agit, vel Dorida nullo

Cultam palliolo?

vetus marmor apud Boiffardum:

AELIAE. DIVAE. AUG. LIB. DORIDI. ET ATTI-
METO

FECIT. MEROPE

aliud apud Gruterum: JULIAE. DORIDI. SEX-
RESTIANUS. CLU. JUSTUS. CONJUGI. CARIS-
SIMAE.

74. PATUIT] tralatio a locis amicis, ad quae accessus est nobis & facilis semper & tutus. Cicero Accus. 5. in Verr. C. 65. *jam omnes provincias, jam omnia regna, jam omnes liberar civitates, jam omnem orbem terrarum, qui semper nostris hominibus maxime patuit, civibus Romanis ista defensione praeculseris.* L. 13. ad famil. Epist. 29. *in omni genere & honorum & laborum meorum, & animus, & opera, & auctoritas, & gratia, etiam res familiaris C. Capitonis praesto fuit, & patuit & temporibus & fortunae meae. minus recte exposuerat Pasteratius: minus etiam pudice.*

75. DELITIAEQUE MEAE LATRIS] crebrum hoc apud veteres. Lapis Romanus in magno corpore Gruteri, DCLXIII. 5.

V. SALVIDIENA. Q. L. HILARA. SIBI. ET.
SVAE

LIBERTAE. SALVIDIENAE. FAUSTILLAE

DELICIAE. SVAE. BRUDITAE. OMNIBUS

ARTIBUS. RELIQUISTI. MAMMAM. TUAM

Ccc 2

62.

Et quoscumque meo fecisti nomine versus,
 Ure mihi. laudes desine habere meas.
 Pelle hederam tumulo, mihi quae pugnante corymbo
 80 Mollia contortis alligat ossa comis.
 Pomosis Anio qua spumifer incubat arvis,
 Et numquam Herculeo numine pallet ebur,

Hoc

GEMENTEM. PLANGENTEM. FLORANTEM.

alter itidem Romae, DCLXI. 13.

POSTUMIA. A. D. L.

SECUNDA

V. A. VIII

ANIMA DULCISSIMA

HIC. SITA. EST

FECIT

M. SEPTIMIUS. FAUSTUS

ET. POSTUMIA. HILARA

DELICIO. SUO

DIGNISSIMO.

sed & plura passim talia reperire est, etiam extra inscriptiones.

75. CUI NOMEN AB USU EST] deleatur est istud inficerum, saepe intrusum a librariis ubi minime oportebat.

79. PELLE HEDERAM TUMULO] Passeratius malebat *Velle*.

81. RAMOSIS ANIO QUA POMIFER INCUBAT ARVIS] versus sonorus & magnificus, quique rem ipsam pulcre praepingit; sed nonnihil corruptus. pro *Ramosis* scribi omnino debet *Pomosis*, Junius Columella ejus mihi correctionis fundus est, L. 10.

Et Turni lacus, & pomosi Tiburis arva.

Tibullus L. 1. Eleg. 1.

Pomosisque ruber custos ponatur in hortis.

Pedo Albinovanus in obitum Maecenatis, sive is poeta alius fuit a Pedone:

Maluit umbrifera quercum, Nymphasque canentes,

Paucaque pomosi jugera certa soli.

ramosa arva quis veterum dixerit, quaero qui me doceat. quamquam Persii istud non ignoro,

Diducit trepidas ramosa in compita mentes.

sed & res ibi alia est, & alia metaphorae forma. quae nihil huc facit. deinde pro *pomifer* legendum opinor *spumifer*, ita volente ipsius

amnis natura, per saxa & praecipitia voluti. Horatius L. 1. Od. 7.

Et praeceps Anio, & Tiburni lucus, & unda Mobilibus pomaria rivis.

Acro: *praeceps*] per *deveza* cadens, & *rapidus*.

Stattius L. 1. Silv. 3.

Ipsè Anien (miranda fides) infraque superque Saxeus hic tumidam rabiem spumosaque ponit Marmura, cesu placidi verius turbare Vopiscæ Pieniosque dios, & arventes carmina somnos.

Ovidius L. 3. Amor. Eleg. 6.

Nec te praetero, qui per cava saxa volutans Tiburis Argei spumifer arva rigas.

quamquam ibi *pomifer* legunt Passeratius & Nic. Heinsius. quod profecto factum non oportuit. est enim argumentum elegiae, maximos quoque & rapidissimos fluvios succubuisse amori, neque ipsis quidquam profuisse quod vehementes fluerent ac rapaces. in iis numerat poeta Inachum, Alpheum, Aso-pum, Acheloum, & Nilum: quibus addit comitem Anienem. cujus epitheton *pomifer* (si tamen verum est) isto quidem loco valde est debile, neque multum ad rem facit.

82. ET NUMQUAM HERCULEO NUMINE PALLET EBUR] ubi ebur numquam fit luteo colore, neque flavescit. haec est elegans notio *res pallet*, super qua videndus Gifanius Ind. Lucret. in *Luridus*. antiqui ebur ostro tingebant, ne palleret. Ovidius L. 2. Amor. Eleg. 5.

Aut quod, ne longis flavescere possit ab annis, Maeonis Assyrium femina unxit ebur.

Virgilius L. 12. Aen.

Indum sanguineo veluti violaverit ostro Si quis ebur.

Claudianus L. 1. de raptu Proserpinae:

non sic decus ardet eburnum

Lydia Maeonio quod femina unxit ostro.

Tibure vero ebur ajunt semper candidum manere, neque umquam pallefcere, beneficio aëris, & erumpentis aurae ex calidis & sulphureis Albulis, ipsoque Aniene. Silius L. 12.

Quale

- Hoc carmen media dignum me scribe columna,
Sed breve, quod currens vector ab urbe legat:
- 85 *Hic Tiburtina jacet aurea Cynthia terra.*
Accessit ripae laus, Aniene, tuae.
Nec tu sperne piis venientia somnia portis.
Quum pia venerunt somnia, pondus habent.
Nocte vagae ferimur. Nox claufas liberat umbras,
- 90 Errat & abjecta Cerberus ipse fera.
Luce jubent leges Lethaea ad stagna reverti.
Nos vehimur: vectum nauta recenser onus.
Nunc te possideant aliae: mox sola tenebo.
Mecum cris, & mixtis ossibus ossa teram.
- 95 Haec postquam querula mecum sub lite peregit,
Inter complexus excidit umbra meos.

Quale micat, semperque novum est, quod Tiburis aura

Pascit ebur.

noſter numini Herculeo imputare maluit, quia Herculi ſacrum Tibur. jocum non innocentium hinc quaefivit Martialis L. 4. Epigr. 62.

Tibur in Herculeum migravit nigra Lycoris, Omnia dum fieri candida credit ibi.

& L. 7. Epigr. 12.

Dum Tiburtinis albescere ſolibus audit Antiqui dentis fulca Lycoris ebur.

Venit in Herculeos colles. quid Tiburis alii Aura valet! parvo tempore nigra redit.

87. NEC TU SPERNE PIIS VENIENTIA SOMNIA PORTIS] recte, & ex disciplina antiquae onirocritices. neque enim improbis hominibus contingere credebant veritatem somniorum. pulcre Lutatius ad L. 5. Theb. Stati: NEC IMAGO QUIETIS VANA MEAE] Confirmat audaciam suam Deos adjuvare somni expositione. Et est ratio philosophica, cur quae futura sint sanctis mortalibus, praesagium somniorum demonstrantur. Sed de malis paululum dicam. Natura Deorum, ex qua homines mixti sunt, affectus suos silere non patiuntur. Et cur per ipsam essentiam corporis sentire permittat, est animae divina providentia. quae quamvis caeco carcere et tenebris clausa tenetur, quid e contra ratio naturae factura sit somniorum vaticinatione denuntiat.

89. NOCTE VAGAE FERIMUR] omnem hunc locum commode illustravit Mart. An-

tonius Delrius Comment. in Senecae Herc. Fur. v. 123. alioqui mero quoque meridie vagabantur manes; sed noxii illi & mali. Papinius L. 11. Theb.

Ipse quoque Ogygios monstra ad gentilia manes Tartareus rector porta jubet ire reclusa.

Montibus insidunt patriis, tristisque corona Infecere diem, Et vinci sua crimina gaudent.

& L. 4.

ingentes infelix terra tumultus

Lucis adhuc medio, solaque in nocte per umbras Exspirat, nigri cum vana in praelia surgunt Terrigenae.

95. SUB VOCE PEREGIT] omnes omnium libri, cum editionibus primis, sub lite. quod verum erat, nec debuit mutari. prima labes ab editione Beroaldina est. auctor Culicis, ad Danaidas:

Ora quarentes frustra sub lite puellae

Ite, quibus taedas accendit tristis Erinny.

neque frustra hanc litem noster querulam vocat. sunt enim & aliae lites amantium, haud sane querulae. supra Eleg. 5.

Semper habe morjus circa tua colla recentes,

Litibus alternis quos putes esse datos.

Ovidius L. 1. Amor. Eleg. 8.

Ille viri toto videat vestigia lecto,

Factaque lascivis livida colla notis.

Horatius L. 1. Od. 13.

Uxor, seu tibi candidos

Turparant humeros immodicae mero

Rixae: sive puer furens

Impressit memorem dente labris notam.

VIII.

Disce, quid Esquilias hac nocte fugarit aquosas,
 Quum vicina novis turba cucurrit agris.
 Lanuvium annosi vetus est tutela Draconis,
 Hic ubi tam raræ non perit hora moræ.
 5 Qua sacer abripitur caeco descensus hiatu,
 Qua penetral, (virgo, tale iter omne cave.)
 Jejuni serpentis honos, quum pabula poscit
 Annua, & ex ima sibila torquet humo.
 Talia demissæ pallent ad sacra puellæ:
 10 Quum tenera anguino creditur ore manus.

Ille

2. QUUM VICINA MEIS AURA CUCURRIT AGRIS] recte Scaliger *ad novis* reduxit, quod agnoscunt omnes libri: quamquam nec istud *meis* recens est, quum in primis editionibus legatur. Poëta verò *novos* vocat agros Esquilinos, a Mæcenate tum primum ad culturam & habitationem redactos. Horatius L. I. Sat. 8.

Nunc licet Esquilias habitare salubribus, atque

Aggere in aprico spatiari: quo modo tristes
Albis informem spectabant ossibus agrum.

paullo ante *novos hortos* dixerat, quos noster *agros* appellat. istic autem domum suam habebat noster Aurelius, ut videre est L. 3. Eleg. 22. deinde *turba* legi debet, non *aura*, quod in nullo libro reperitur. *vicina turba* recte dicuntur vicini de nocte exciti, & festinanter procurentes ad aedes poëtae, restincturi, ut quidem putabant, incendium repente coortum. ignis enim Romæ quamvis formidatus, tamen valde frequens. testes Martialis, Juvenalis, Tacitus. hinc illa *turba* & confusio nocturna, uti mox videbimus. pessime Passeratius hæc cepit de prædiis Propertii Lanuvinis. sed erat aliquid dicendum, ne Scaligero non adversaretur.

3. LANUVIUM] non libet repetere quæ super hujus municipii nomine varie agitara sunt inter viros doctos. Tu, si me audis, a Caroli Sigonii sententia non recedes. quem vide sis Scholii in librum octavum T. Livii; & Claudium Danſquejum ad L. 13. Silii Italici §. 359. qui ita rem suam agit, ut non

inmerito exscripsisse Sigonium videri possit. sed tutemet arbitraberis. Ant. Mancinellus contendit scribendum esse *Lanivium*, & producit lapidem antiquum, qui sua tempestate in eo ipso oppido visebatur, in quo scriptum erat S. P. Q. LANIVINUS; Comment. in Horat. L. 3. Od. 27. immemor elementa I & V in lapidibus quasi promiscua haberi, & commutari frequentissime inter semet. etiam apud Gruterum, cccclxxx. 1. legitur CUR. RP. LANIVINOR. sed hæc non sunt tanti, ut immorari debeamus.

3. VETUS EST TUTELA DRACONIS] res est apud Aelianum L. 11. Hist. Anim. cap. 16. ubi tamen perperam *Lavinium* legitur pro Lanuvio. quod ab aliis pridem est notatum.

4. HIC UBI TARTAREAB] hanc lectionem nobis proculdit Beroaldi benignitas, statuentis in eo antro esse descensum ad inferos, ibique nullam cessare horam qua non animæ aliquot se penetrarent ad Tartara. Sed profecto poteramus esse contenti lectione veterum membranarum, *Hic ubi iam raræ*. quam & Veneta editio servavit, & illa quæ Venetam anno uno præcefferat. *Hora iam raræ moræ*, cujus copia semel dumtaxat fit in anno, non perit, avide arripitur a spectatoribus, quid poterat simplicius?

10. QUUM TENERA ANGUINEO] libri *Quum temere*. melius Scaligeri liber *tenera*. quod tamen Gebhardo non potuit placere, repONENTI ex Comelini membranis *tremera*, i. e. tremens. certe in nostro primo legitur *Quum treme-*

Ille sibi admotas a virgine corripit escas:

Virginis in palmis ipsa canistra tremunt.

Si fuerint castae, redeunt in colla parentum;

Clamantque agricolae, Fertilis annus erit.

15 Huc mea detonsis avecta est Cynthia mannis:

Causa fuit Juno, sed mage causa Venus.

Appia dic, quaeso, quantum te teste triumphum

Egerit, effusis per tua faxa rotis,

Tur-

tremere. inde Gebhardo suppetias ferat, si quis amat reconditarum vocum foetores. mihi certum est, Propertium fuisse unum ex iis, qui scribebant ut intelligerentur. deinde pro *anguineo* in nostris codicibus, inque Groningano est *anguino*. quod verum puto, & video exprellum in Veneta, Aldina, Colinaeana. Pacuvius apud Ciceronem L. 2. de Divinat.

Quadrupes, tardigrada, agrestis, humilis, aspera,

Capite brevi, cervice anguina, adpectu truci.
Catullus:

*Eumenides, quibus anguino redimita capillo.
Frons expirantis praesportat pectoris iras.*

Plinius L. 30. C. 3. *Anguinum cor si mordetur, aut alligetur, efficax habetur.* -----
Anguinæ vernationis membrana, cum oleo terebinthinaeque resina calefacta. Junius Philargyrius in L. 3. Geor. §. 113. *de hoc Ericthibonio alibi satis dictum, qui anguinis pedibus fuisse memoratur. sane ab anguis non potest anguineus formari, ut sanguineus a sanguis.* quamquam ANGUINEA CIRCULATUM VERTUGINE legitur in Gruteri spuris xxiv. 6. sed, ut dixi, in spuris. vide sis H. Vossium Observ. ad Catull. p. 215.

16. CAUSA FUIT JUNO] Junonis Sospitae, five Sispitae, festo annuo iter suum Cynthia praetexebat: quamvis re ipsa cum isto suo volso nepote, Veneri pervigilium solutura, Lanuvium proficisceretur. Erat huic municipio vetus sacri Junonii communio cum populo Romano. originem tradit Livius L. 8. C. 14. *Lanuvini civitas data: sacraque sua reddita cum eo, ut aedes lucusque Sospitae Junonis communis Lanuvini municipibus cum populo Romano esset. id factum est L. Furio Camillo, C. Maenio Coss. Exinde consules Romani quotannis Junoni Sospitae fa-*

cra faciebant reipublicae causa. Cicero Orat. pro L. Murena C. 41. *date hoc ipsius pudori, date patri mortuo, date generi & familiae, date etiam Lanuvio, municipio honestissimo, quod in hac tota causa frequens inestumque vidistis. nolite a sacris patriis Junonis Sospitae, cui omnes consules facere necesse est, domesticum & suum consulem potissimum avellere. itaque discere nobis licet, ex hoc Propertii loco, spectaculum draconis Lanuvini incidisse in festum Sospitae Junonis, cujus ipse in luco stabulabatur, ut tradidit Aelianus. utrumque celebrari solere opinor mense Junio. Sic enim Juno apud Naionem L. 6. Factor.*

Nec tamen hunc nobis tantummodo praestat honorem

Roma: suburbani dant mihi manus idem. Inspice, quos habeat nemoralis Aricia fastos,

Et populus Laurentis, Lanuviumque meum: Est illic moyses Junonius. inspicite Tibur,

Et Praenestinae moenia sacra Deae:

Junonales leges tempus.

priscam Deam fuisse, & prisco simplicique cultu gavisam, ostendit descriptio simulacri ejus apud Ciceronem L. 1. de Nat. Deor. C. 29. *Quid igitur censet? Apim illum, sanctum Aegyptiorum bovem, nomina deum videri Aegyptiis? tam hercle, quam tibi illam nostram Sospitam, quam tu nunquam ne in somnis quidem vides, nisi cum pelio caprina, cum hasta, cum calceolis repandis. At non est talis Argiva, nec Romana Juno. ergo alia species Junonis Argivis, alia Lanuvinis.*

17. APPIA DIC QUAESO] exprobratio amarulenta ad exaggerandam Cynthiae lasciviam. tale est illud Juvenalis Sat. 6.

Sed jacet in servi complexibus, aut equitis dic, Dic aliquem, sodes, dic, Quintiliane, col rem. Claudianus L. 1. in Conf. Stilich. quamquam in re minus ludicra:

Turpis in arcana sonuit quum rixa taberna:

20 Si sine me, famae non sine labe meae.
Spectaculum ipsa sedens primo temone pependit,
Ausa per impuros frena movere locos.
Serica nam taceo volvi carpenta nepotis,
Atque armillatos colla Molossa canes,

25 Qui

*Vos Haemi gelidae valles, quas saepe cruentis
Stragibus aequavit Stilicho, vos Thracia testor
Flumina, quae largo mutastis sanguine flu-
ctus.*

*Dicite Bisaltiae, vel qui Pangaea iuvenis
Scinditis, offenso quantae sub vomere puces
Dissiliant glebis galeae, vel qualia rastris
Ossa peremptorum resonent immania Regum.*

23. STRIGA, NAM RAPTO] haec ita nobis concinnavit Scaliger; & ex parte Turnebus; ut sit mimesis ex persona Cynthiae. quod sane omnem orationis seriem interturbat: nam poeta solus loquitur per totam elegiam. id autem statim videbimus, ubi veram prius lectionem eruerimus. libri multum variant. noster primus, *Striga non tacto*: secundus, *Siriga nam capto*: Groninganus, *Serica nam capto*: Borrichianus, *Siriga non tacto*: unus Regius, unusque Colbertinus, *Siriga nam capto*; hic tamen in margine habebat, *Serica non taceo*: tandem alter Regius *Serica nam taceo*. haec est vera lectio; quam a Beroaldo feliciter restitutam (licet ex solo ingenio) pro nugaci commento Scaliger habuit, & sequaces invenit multos. describit Propertius joculariter quoddam facinus suum, quod tamen nequiter & ipsi expetivit, & ambobus simul scortillis. Profecta, inquit, Lanuvium Cynthia, ad festum Junonis Argolidis, ipsa per summam lasciviam voluit aurigae munus obire, idque in via Appia, frequentissima illa ac celeberrima, scilicet ne deesset viatoribus benigna feges mordacium jocorum. Deflexit inde ad famosam tabernam, sive ganeum potius, ubi rixa turpi iacer prostitutas mulieres omnia personuerunt. Hic ego, quamvis absens, omnium contumeliae genere haud perfunctorie proficiscidebar. Taceo nunc glabrum illum Ganymedem, cuius carpento fericis velis obducto vehabatur; taceo canes illos ingentes, quorum colla per insignem nequitiam suis ipsa armillis Cynthia redimiverat. Haec in-

quam & talia quum fierent quotidie fere, visum & mihi fuit tandem castra movere, atque in duobus lepidis mercimoniis animum oblectare. &c. Istaece puto sic satis commode cohaerent, clareque evincunt duas quas vulgo faciunt elegias non nisi unam esse. quod & Gronovius monuit in Observationibus. istud nam taceo longum figit aculeum in animo auditoris. eadem paralepsi usus est festivissimus Lucilius apud Julium Rufinum lib. de Schematis Lexeos:

Non tango quod avarus homo est, quodque improbis mitto.

Cicero Accusat. 1. in Verr. C. 12. *omne illud tempus, quod fuit antequam isse ad magistratus remque publicam accessit, habeat per me solum ac liberum. fletur de nocturnis ejus bacchationibus ac vigiliis; lenonum, aleatorum, perductorum nulla mentio fiat; damna, dedecora, quae res ejus, actas ipsius pertulit, praetereantur: lucretur indicia veteris infamiae, patiatur ejus vita reliqua me hanc tantam jacturam criminum facere. Accus. 4. C. 17. Non tibi obicio, quod hominem dignissimum tuis moribus, Apollonium, Niconis filium, Drepanitanum, qui nunc A. Clodius vocatur, omni argento optime facto spoliasti ac depeculatus es. taceo: non enim pater ille sibi injuriam factam. insigne hujus schematis exemplum est Orat. pro Lege Manil. C. 20. & pro Cluentio C. 36. ac 66. tu vide eximii viri Ger. Jo. Vossii librum 5. Instit. Orat. C. 6. sect. 6. Praetereantur rō Striga hoc loco peccare contra leges metricas, quum primam non producat. id vero jam pridem monuit Salmastius Exercitat. Plinian. p. 40. ubi legi jubet, *Syrice nam taceo*, intelligitur carpenta miniata, & Syrico inducta. miror. nam Plinius Syricum habet inter colores ignobiles L. 35. C. 6. e vilioribus ochra, cerussa usta, sandaracha, sandyx, Syricum, avamentum. sane carpentum tam frugale non debebat notari tamquam instrumentum diffluentis nequitiae.*

- 25 Qui dabit immundae venalia fata saginae,
 Vincet ubi erasas barba pudenda genas.
 Quum fieret nostro toties injuria lecto,
 Mutato volui castra movere toro.
 Phyllis Aventinae quaedam est vicina Dianae,
 30 Sobria grata parum: quum bibit, omne decet.

Al-

24. ARMILLATOS COLLA MOLOSSA CANES] millum hic, sive collare intelligunt, si diis placet. Verum dicant mihi, estne haec res nova, si canis gestat millum? quaeve hic luxuria est, quaeve nequitia, quam poeta tam acriter infectetur? aut quis armillam umquam posuit pro collari canino? Tu ita cape; Cynthia, detractis millis, canibus istis aptasse demtas e brachiis suis armillas, ludens scilicet & lascivens. ideo dicit colla Molossa, quibus vix est ut conveniant armillae puellares. Eodem ferme animo Herculeum cultu suo instruxit Omphale, abjectis leonis exuviis. Ovidius L. 2. Pastor.

tunicarum vincla relaxat,

Ut possit vastas exseruisse manus.

Fraserat armillas non illa ad brachia factas.

& quid mirum tantopere, canis armillatus, quum & muraenae gestaverint inaufes? Plinius L. 9. C. 55: in eadem villa, [Bajana Hortensii oratoris] Antonia Drusi, muraenae, quam diligebat, inaufes addidit: cujus propter famam non nulli Baulos videre cupiverunt. vidimus & nos aliquando feles damnofo isto stultarum dominarum choragio ridicule exornatas. necum facere video elegantissimi ingenii virum Janum Vlitium in notis ad Gratium.

25. IMMUNDAE VENALIA FARTA SAGINAE] fata habent omnes libri. atque ita jam olim legerunt Beroaldus, Turnebus, Scaliger, Passeratius; & quis non? tamen in tanta luce caecutire maluit nuperus interpres, farta retinens, & exponens, qui sarcinina ac miscellanea ad impuram saginam praebent. unde huic misero mens tam laeva? a Marolio suo accepit, qui ita verterat: il se fera Charcutier, & vendra des saucissons, & des viandes habées aux vilaines pensés qui ne se veulent remplir que de bons morceaux. o interpretem laboriosum! tanti erat exscribere Beroaldum, neque tamen intelligere. locum sis vide.

28. MULCTATO VOLUI] in Groningano

est mutato, quod rectum videtur. Quum mihi Cynthia toties injuriam faceret, volui ipse quoque castra movere, & torum mutare. Cicero Accus. 4. in Verr. C. 19. Conquiri Diodorum tota provincia jubet. ille ex Sicilia jam castra moverat, & vasa collegerat. propius autem ad nostri activa idem ille Deus Eloquentiae Romanae Accus. 5. C. 37. Ac primo ad illa aestiva praetoris accedunt, ipsam illam ad partem litoris, ubi iste per eos dies, tabernaculis positus, castra luxuriae collocarat. quem posteaquam inanem locum offenderunt, & praetorem commovisse ex eo loco castra senserunt: &c. ibid. C. 40. ubi fides? ubi execrationes? ubi dextrae complexusque? ubi illud contubernium muliebris militiae in illo delicatissimo litore?

30. QUUM BIBIT, OMNE DECET.] M. Ant. Boncarius, non indignus doctore Mureto discipulus, in epistola ad Jac. Senfium, duram censet hanc locutionem, & inusitatam; ac rō omne, numero singulari, adjectivum semper esse, numquam substantivum, pronuntiat. Veteribus secus visum fuit. Plautus Epid. Act. 5. Sc. 2.

Apaga illum a me, nam ille quidem Vulcani irati est filius:

Quaqua tangit, omne amburit.

idem Amphitr. Act. 2. Sc. 1.

Ordine omne uti quidque actum est, dum apud hostes sedimus,

Ediffertavit.

Cicero pro Roscio comoedo C. 13. Quid vero Flavius tibi daturus est, qui Roscio omne, quod debuit, dissolvit? & Accus. 3. in Verr. C. 10. Ego tantum dem, quantum ille poposcervit? posset omne, quantum exaravero. Quid omne? imo plus etiam, inquit, si volet. ibid. C. 77. unum, inquam, da mihi ex illis aratoribus, qui tibi vel ad statuum pecuniam contulerunt, qui sibi dicat pro frumento omne esse, quod oportuerit, solutum. L. 16. ad famil. Epist. 24. a Flamma si non potes omne, partem

Ddd

ali-

- Altera Tarpejos est inter Teia lucos,
 Candida; sed potae non satis unus erit.
 His ego constitui noctem lenire vocatis,
 Et Venere ignota furta novare mea.
- 35 Unus erat tribus in secreta lectulus herba.
 Quaeris concubitus? inter utramque fui.
 Lygdamus ad cyathos, vitrique aestiva supellex,
 Et Methymnaei Graja faliva meri.
 Nilotes tibicen erat, crotalistris Philis,
 40 Et facilis spargi munda sine arte rosa.
 Nanus & ipse suos breviter concretus in artus
 Jactabat truncas ad cava buxa manus.

Sed

aliquam velim extorqueas. Terentius Adolph.
 Act. 2. Sc. 4.

Syr. reddetur, ne time.

Sa. At ut omnia reddat. Syr. omnia reddet,
 rae modo, ac sequere hac.

Pedo Albinovanus in obit. Maecenat.

Viscera defecti mutavit in arietis agnum
 Aetis succis omnia perita suis.

Lucanus L. 9.

princeps facit omne timendum

Victor, & in nulla non creditur esse carina.

Prudentius Psychomach.

Desine grande loqui: frangit Deus omne su-
 perbum.

neque damnavit imitatione sua Jacobus Mi-
 cyllus, vir multorum in literas meritorum:

Nunc pudet esse bonos, nunc est male vivere
 virtus,

Nunc quidquid facias turpiter, omne de-
 cet.

31. TARPEJOS EST INTER TEIA LUCOS]
 inter Capitolium & Campum, apud asylum
 ac templum Vejovis. Cicero L. 4. ad Attic.
 epist. 3. Metellus cum prima luce furtim in
 Campum itineribus prope devius currebat: asse-
 quitur inter lucos hominem Milo; obviat.
 vide Alex. Donati Romam L. 2. C. 10.

39. PHILIS] ita noster secundus, ne api-
 ce quidem uno mutato. quod firmat Scali-
 geri emendationem, atque expositionem sa-
 ne quam veram.

41. NANUS ET IPSE SUOS BREVITER CUR-
 VATUS IN ARTUS] omnes libri, miro con-
 sensu, Magnus & ipse. ac si pumilio iste per-

derisum vocatus fuerit Magnus: uti alius qui-
 dam Atlas, apud Juvenalem Sat. 8.

namum cujusdam, Atlanta vocamus:

Aethiopem, Cycinum: parvam extortamque
 puellam,

Europen.

primus autem Beroaldus bono judicio resti-
 tuit Nanus. de quo verbo consuli debet eru-
 ditissimus scriptor Noctium Atticarum L. 19.
 C. 13. qui tamen Laberium, eo quod namum
 in Anna Perenna pro pumilione dixerat,
 tamquam nove & ex fordido vulgi usu lo-
 quentem notavit, L. 16. C. 7. nimis opinor
 rigide atque praefraete. nec enim Labe-
 rius minus venuste ad hominem transtulit
 parva nimium statura, quam ad mulos aut
 equuleos humiliores Helvius Cinna. magno
 Scaligero, curvatus reponenti pro vulgato
 concretus, non facile adfentior. quamquam
 locus ei Longini, qui legitur sectione 43,
 huc facere mirum in modum videbatur. Me-
 minit quidem istic istius mangonii Longinus:
 sed dubitat valde de rei veritate. ego in octo
 codicibus concretus reperi. quam elegantem
 lectionem validis rationibus defendit capi-
 talis ille eruditionis antiquae vindex Jo.
 Fred. Gronovius Observ. in Script. Eccles.
 C. 19. Barthio in Animadversionibus ad Pa-
 pinium scribendum videbatur,

Nanus & insuetos breviter concretus in artus;
 sed quomodo Romae insueti breves artus na-
 norum? quorum brevi post totos greges a-
 luerunt Imperatores in oblectationem arc-
 nae? erant autem nani, ut hic vides, in de-
 licis

- Sed neque suppletis constabat flamma lucernis,
 Recidit inque suos mensa supina pedes.
 45 Me quoque per talos Venerem quaerente secundos,
 Semper damnosi subsilucere canes.
 Cantabant furdo, nudabant pectora caeco.
 Lanuvii ad portas heu mihi solus eram:
 Quum subito rauci sonuerunt cardine postes,
 50 Et levia ad primos murmura facta lares.
 Nec mora, quum totas resupinat Cynthia valvas,
 Non operosa comas, sed furibunda decens,

Pocu-

licis menfarum, & musica instrumenta fere edocti. pulcerrima nani figura est apud Boissardum, crasso capite, cruribus distortis, binas tibias manibus tenentis, cum hac epigrapha,

Θ Κ.
 ΜΥΡΙΠΠΩΙ. ΝΑΝΩΙ
 ΧΟΡΑΥΑΗ

his monstris non parum delectabatur infandum monstrum Tiberius Nero. Suetonius C. 61. Annalibus suis vir consularis inseruit, frequenti quondam convivio, cui & ipse assuevit, interrogatum eum subito & clare a quodam nano adsistente mensae inter copreas, cur Paconius, maiestatis reus, tam diu viveret. aliter Augustus, prodente eodem scriptore C. 83. pumilos, atque distortos, & omnes generis ejusdem, ut ludibria naturae malique omnis, abhorrebat.

44. DECIDIT INQUE SUOS] nostri libri, & Groninganus, Recidit. quod verum est, ac jam olim monitum Georgio Fabricio notis in prologum Hecyrae. corruerunt homines insciti, quos fallebat rō re in compositis esse anceps. Lucretius L. 5.

Haud igitur cessat gigni de rebus, & in res Recidere assidue, quoniam fluere omnia constat.

& L. 1.

At neque recidere ad nihilum res posse, neque autem

Crescere de nihilo.

est apud eundem locus notabilis, ubi in eodem versu & correptum vides, & productum, L. 3.

Unde homines, dum se falso terrore coacti

Refugisse volunt longe, longeque recessi.
 Ovidius L. 10. Metam.

o positi sub terra numina mundi,
 In quem recidimus quidquid mortale creamur.
 Phaedrus L. 3. Carm. 19.

Noli adsectare, quod tibi non est datum,
 Delusa ne spes ad querelem recidat.
 Juvenalis Sat. 12.

tunc adversis urgentibus, illuc
 Recidit, ut malum ferro summitteret.

plura qui voler, adeat ille Gifanium Indice Lucretiano in Recidere; & inprimis Nic. Heinsium Not. in Claudian. Bell. Gildon. v. 45. & in Ovid. Epist. Hyperm. v. 46. tum doctissimum Pierium Castig. in L. 1. Aen. v. 30.

48. LANUVII AD PORTAS] non libet recoquere immemorabiles ac spurcificas interpretum naenias, quibus haec verba propudiose collutularunt. dicit poeta, pupellas omnia fecisse quo languentem in eo cupidinem excitarent: se autem tota cogitatione fuisse defixum in sua Cynthia, Lanuvii tum quidem (ita credebat) agente. similiter Cicero L. 5. ad Attic. epist. 10. eram autem totus, crede mihi, tecum: & quamquam sine his per me ipse, tamen acrius vestigiis tuis monitus de te cogitabam. quid quaeris? non mehercule alius ullus sermo nisi de te. verum hunc sensum ante me viderunt Beroaldus, Jos. Scaliger, pater Douza, & J. F. Gronovius L. 3. Obs. C. 17. primus, opinor, cui tam flagitiose nugari libuit, Ludovicus fuit Caelius L. 4. Ant. Lect. C. 7. quem secutus est Andreas Tiraquellus in quartam leg. connub. gloss. 1. part. 4. reprehenso simul Beroaldo: tum Simeo Bofus Animadv. in Cicer. L. 15. ad Attic. Epist. 9.

52. NON OPEROSA COMAS] scribendum videtur comas, solenni poetis Latinis Graecissimo.

- Pocula mi digitos inter cecidere remissos,
 Palluerunt ipso labra soluta mero.
 55 Fulminat illa oculis, & quantum femina saevit,
 Spectaclum capta nec minus urbe fuit.
 Phyllidos iratos in vultum conjicit ungues.
 Territa vicinas Teia clamat aquas.
 Lumina sopitos turbant elata Quirites:
 60 Omnis & insana semita nocte sonat.
 Illas direptisque comis, tunicisque solutis
 Excipit obscurae prima taberna viae.
 Cynthia gaudet in exuviis, victrixque recurrit,
 Et mea perversa fauciat ora manu:
 65 Imponitque notam collo, morfisque cruentat:
 Praecipueque oculos, qui meruere, ferit.

Atque:

53. POCULA MI DIGITOS INTER CECE-
 RE REMISSOS] ex Homero habet L. 16. O-
 dyss. v. 13.

54. PALLUERANTQUE IPSO] haec sunt in-
 terpolata. recte olim Livinejus, *Palluerunt*
ipso. quod & Douza F. in sua editione ex-
 pressit. videlicet penultimam in his praeteri-
 tis corripit nefas esse credebant homines reli-
 giosi.

57. IRATOS IN VULTUM CONJICIT IGNES]
 ita fere libri; atque ita maluerunt Scaliger
 & Lipsius. tamen in Groningano, in uno Col-
 bertino, & Palatinis Gebhardi membranarum
ungues erat. quod non sine ratione malebat
 Passeratius, productis e poeta nostro exem-
 plis. certe *ungues* iratae mulieris praecipua
 semper arma, & semper parata. Martialis
iracundos dixit, quos noster *iratos* vocat, L.
 11. Epigr. 85.

Haec quaecumque meo numeratis stigmata
mento,

In vetuli picta qualia fronte sedent,

Non iracundis fecit gravis unguibus uxor.

60. INSANA SEMITA NOCTE SONAT] Pas-
 seratius legit, *voce sonat*. nihil erat necesse.
nox insana valet, mulieres per noctem insa-
 nientes. Martialis L. 10. Epigr. 47.

Nox non ebria, sed soluta curis.

63. CYNTHIA IN EXUVIIS GAUDET] ma-
 gis artificiosum, & quantum ego arbitrari
 possum, magis Propertianum numerum ser-
 vavit nobis Groningani codicis fides,

Cynthia gaudet in exuviis.
 vides exultantis prae laetitia & ferocientis
 a vindicta mulieris cursum, ipsa verborum
 collocatione tantum non praecipitum. Haec
 quum non caperent librarii, versum ut emol-
 lissent, languidum fecerunt atque clumbem.
 non absimili venustate auctor Culicis:

Phrygiae passim vaga praeda peractae
Fluctuat omnis in aequoreo jam naufraga flu-
ctu.

66. PRAECIPUEQUE OCULOS, QUI MERUE-
 RE, FERIT:] hoc tibi exponet Donatus ad
 illud Eunuch. Act. 4. Sc. 6. *Atqui si illam di-*
gito adtigerit uno, oculi illico effodientur. tum
 ad Adolph. Act. 3. Sc. 2. *Adolescenti ipsi eri-*
perem oculos: post haec praecipitum darem. &
 omnibus Donatis luculentius ille Historiae
 Italicae incomparabilis conditor Franciscus
 Guicciardinus, ipso fine libri 6. accide [in
 Ferrara] *alla fine del anno un atto tragico, simi-*
le a quelli degli antichi Thebani, ma per cagione
piu leggere, se piu leggere è l'impeto sfrenato dell'
amore, che l'ambitione ardente del regnare: per-
che, essendo Ippolito da Este Cardinale innamorato
ardentemente d'una giovane sua congiunta, la qua-
le con non minor ardore amava Don Giulio fra-
tel naturale d'ippolito, e confessando ella medesi-
ma ad Ippolito tirar la sopra tutte l'altre cose a
si caldo amore la bellezza degli occhi di Don Giu-
lio; il Cardinale infuriato, aspettato il tempo
commodo, che Giulio fusse a caccia fuora della
città, lo circonda in campagna; e fatto scen-
dere

- Atque ubi jam nostris lassavit brachia plagis,
 Lygdamus ad plutei fulcra sinistra latens
 Exuirur, geniumque meum prostratus adorat.
- 70 Lygdame, nil potui: tecum ego captus eram:
 Supplicibus palmis tum demum ad foedera veni,
 Quum vix tangendos praebuit illa pedes.
 Atque ait, Admissae si vis me ignoscere culpae,
 Accipe, quae nostrae formula legis erit.
- 75 Tu neque Pompeja spatia habere cultus in umbra,
 Nec quum lascivum sternet arena forum.
 Colla cave inflectas ad summum obliqua theatrum,
 Aut lectica tuae fidat operata morae.
- Lygdamus in primis omnis mihi caussa querelae
- 80 Veneat, & pedibus vincula bina trahat.
 Indixit leges. respondi, Ego legibus utar.
 Riserat imperio facta superba dato.
 Dein quemcumque locum externae tetigere puellae,
 Sufficit, & pura limina tergit aqua.

85 Im-

dere da cavallo, gli fece da alcuni suoi staffieri, bastandogli l'animo a star presente a tanta sceleratezza, cavare gli occhi, come concorrenti del suo amore. ipsi viri gravissimi verbis ferri oportebat dirissimum scelus, quod alii tamquam ex alio fonte ortum emollire non nihil voluerunt, alii venali silentio praeterierunt.

68. AD PLUTEI FULCRA SINISTRA JACENS] latens nostri; Groninganus; & Gebhardi libri. recte puto: nimirum si qua elabi posset herilis lasciviae administer, antequam a bacchante Cynthia conspiceretur.

78. AUT LECTICA TUAE SUDET APERTA MORAE] multum hic sudant interpretes. Lipsius legebat, L. I. Elect. C. 19, sit adoperata morae. id quod sensum facit vix intelligendum. Palmerius autem, fidat aperta. rectum hoc & probum, modo scribas cum nostris & Borrichiano, operata. Neque lectica aliqua clausa, in qua vehatur tuarum amicarum una, fidat aut deponatur humi, interjurgentibus non nihil lecticariis, ut tu habeas moram ac spatium cum ipsa garrandi. Cicero L. 9. ad Attic. epist. 11. cum e viatore quodam esset

audium, qui se diceret eum in Appia, cum is paululum lecticam aperuisset, cognosse. nempe in operata, ut moris erat, vehebatur. unde notatur Antonii impudentia ibidem L. 10. epist. 10. Hic tamen Cytheridem secum cum lectica aperta portat, altera uxorem: septem praeterea conjunctae lecticae amicarum sunt, an amicorum? & Philipp. 2. lectores Laurentii antecederant, inter quos aperta lectica mima portabatur. Ceterum vehentes in lectica puellas salutare atque alloqui, familiare tunc Romae. Ovidius L. I. Art. Amat.

Interea sive illa toro resupina feretur,

Lecticam dominae dissimulaverit adit.

Neve aliquis verbis odiosas offerat aures,

Quam potes, ambiguus callidus abde notis.

83. DEIN QUAE CUMQUE LOCUM] melius, quemcumque locum; quod est in omnibus scriptis.

84. SUFFOCAT, ET PURA LIMINA TERGIT AQUA] libri fere Sufficit pura. alii, quos editiones primae sunt secutae, Sufficit & pura. unde Beroaldus sagaciter correxit Sufficit. quod ipsum legitur in utroque Colbertino,

85 Imperat & totas iterum mutare lacerias,
Terque meum tetigit sulfuris igne caput.
Atque ita mutato per singula pallia lecto,
Et sponda & toto movimus arma toro.

inque uno Regio. nam alter *Sufficit* habebat. Volscus invenerat *Suffocat*, quod immutavit in *Sufficit*. Hoc est, inquiens, expiat, quo verbo saepius utitur Plinius. apparet tum temporis *sufficere* in Plinio scriptum fuisse pro *suffire*. sed optime Beroaldus. quem, ut dixi, juvant libri antiqui. Lucretius L. 2.

Quis pariter coelos omneis convertere, & omneis

Ignibus aetheriis terras suffire feracis?

ac L. 4:

Et miseram tetris se suffit odoribus ipsa.

Virgilius L. 4. Georg.

At suffire thymo, cerasque recidere inanis

Quis dubitet?

nempe Cynthia amatorem suum habebat pro polluto, & cui funerea purgatione opus foret. talis enim haec fere erat. Festus in *Aqua*: a funere redeuntes ignem supergrediebantur, aqua adpersi. quod purgationis genus vocabant *SUFFITIONEM*. sed & ipsa loca expiabantur, in quibus monstrum aliquod aut inauspicatum animal visum fuisset. quod hic in scortillis Cynthia observat. adludit Cicero Orat. pro Cluent. C. 68. ubi de Saffia, Cluentii matre, Larino Romam profecta ut filio ultimum exitium crearet: *Nemo erat illorum paene dicam, quin expiandum illum locum esse arbitretur, quacumque illa iter fecisset: nemo, quin terram ipsam violari, quae mater est omnium, vestigiis consecratae matris putaret.* id hodie Indi idololatrae faciunt aqua, in qua sterco bubulum est dilutum, teste egregio scriptore Petro della Valle, parte quarta Itiner. Epist. 6. *in suffoco*, media brevi, qui defendunt, nulla se alia auctoritate tuentur, nisi hujus ipsius loci, ut quidem cum Scalliger legi voluit. aliis tibicinibus opus erit verbo tam novo, priusquam ejus gratia alterum vetus & probum ejiciatur. super quo

videre potes Priscianum L. 10. & Valerium Probum in Catholicis.

86. TERQUE MEUM TETIGIT SULFURIS IGNE CAPUT] mira vis sulfuris, si etiam amoris furta potuerit expiare. totum istud lustrationis sulfureae negotium magnifica, ut solet, pompa describit Claudianus, in VI. Conf. Honor.

*Lustralem sic rite facem, cui lumen odorum
Sulfure caeruleo nigroque bitumine sumat,
Circum membra rotat doctus purganda sacer-*

*dos,
Rore pio spargens, & dira sugantibus herbis
Numina, purificumque Jovem Triviamque
precaus,*

Trans caput averfis manibus jaculatur in Aus-

*strum
Secum rapiuras cantata piacula taedas.*

aliter hunc nostri versiculum, nimirum

Terque meum tetigit sulfure & igne caput, profert Marcellus Donatus Dilucidat. in Sueton. Neron. C. 6. quod unde habuerit, non possum divinare. tamen si in aliquo vetere libro reperiretur, ego facile praeferrem lectioni vulgatae.

88. RESPONDI, ET TOTO SOLVIMUS ARMA TORO] istud *respondi* omnino hic est supervacuum, nec quidquam ad rem facit. tum vero, *solvere arma*, pro ponere inimicitias, pugnam & rixam dirimere, utrum Latine dici possit, ego quidem ignoro. quare exosculor felicissimam Nic. Heinsii restitutionem, Nor. in Ovid. Epist. Didus §. 5.

Et sponda & toto movimus arma toro.

nimirum post expiationem cubiculi, lecti, ipsiusque capitis sui, receperat poeta suos nervos: & jam alacri motu reviviscebatur pars illa, quae in meretricularum complexu funerata videbatur.

I X.

A Mphitryoniades qua tempestate juvencos
 Egerat a stabulis o Erythea tuis,
 Venit ad invictos nemorosa Palatia montes,
 Et statuit fessos fessus & ipse boves,
 5 Qua Velabra suo stagnabant flumine, quaque
 Nauta per urbanas velificabat aquas.
 Sed non infido manserunt hospite Caco
 Incolumes : furto polluit ille Jovem.
 Incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro,
 10 Per tria partitos qui dabat ora focos.
 Hic, ne certa forent manifestae signa rapinae,
 Aversos cauda traxit in antra boves.
 Nec sine teste Deo. furem sonuere juvenci:
 Furis & implacidas diruit ira fores.

15 Mac-

3. PECOROSA PALATIA] *nemorosa palatia*,
 noster primus. recte. & sic etiam Borrichia-
 nus. quomodo enim mons ille *pecorosus*, in
 quo abactor Cacus stabulabatur? at *nemus* il-
 lic etiam Maro commemorat, in hac ipsa hi-
 storia, L. 8. Aen.

*Discessu mugire boves, atque omne querelis
 Impleri nemus, & colles clamore relinqui.*

7. HOSPITE CACO] *cacemphaton* fordi-
 dum in re non inhonesta. prudentior Maro
 L. 8. Aen.

Huic monstro Vulcanus erat pater.

Servius : *prudenter vitavit casum in quo inerat
 turpis significatio verbi, ne diceret Huic Caco.*
 vide Cicronem L. 9. ad famil. Epist. 22. ac
 Fabium L. 8. C. 3.

8. FURTO POLLUIT ILLE JOVEM] *ira pro
 nugace vocula locum, bene restituit Scaliger.*
*Jovem quoque habent uterque Regius, no-
 stri duo, & Groninganus. id quod omnium
 eruditorum consensu jam est receptum.*

10. PER TRIA PARTITOS QUI DABAT ORA
 SONOS] *melius in Groningano focos legitur.*
 quod & Palmerius observavit. Virgilius. L. 8.
 Aen.

*Huic monstro Vulcanus erat pater : illius a-
 tros*

Ore vomens ignis magna se mole serebat.

& deinde :

*Ille autem (neque enim fuga jam super ulla
 pericli)*

Faucibus ingentem fumum (mirabile dictu)

Evomit, involvitque domum caligine caeca,

*Prospertum eripiens oculis; glomeratque sub
 antro*

Fumiferam noctem commixtis igne tenebris.

Ovidius L. 1. Fastor. in hac ipsa re:

patrias male fortis ad artes

Confugit, & flammis ore sonante vomit.

Quas quoties proflat, spirare Typhoea credas,

Et rapidum Aetnaeo fulgur ab igne jaci.

Sed haec satis sunt nota. ego vero cum Pas-
 seratio miror Cacus a nostro factum fuisse
 trifaucem ac tricipitem.

13. FUREM SONUERE JUVENCI] nihil po-
 terat dicere atrocius, si temporum illorum
 integritatem spectes. eoque epitheto utitur
 Virgilius, libro laudato :

At furis Caci mens efferat.

Servius : *pro ingenti scelere furis nomen posuit.*
*Capitale enim crimen apud majores fuit ante
 poenam quadrupli. non me fallit, vulgo nunc
 legi furis : sed video Servium contra stantem.*
 Pierius quoque Valerianus testis est, in ve-
 teri.

- 15 Maenaliu jacuit pulsus tria tempora ramo
 Cacus : & Alcides sic ait , Ite boves ,
 Herculis ite boves , nostrae labor ultime clavae ,
 Bis mihi quaesitae , bis mea praeda boves :
 Arvaque mugitu sancite boaria longo.
- 20 Nobile erit Romae pascua vestra forum.
 Dixerat , & sicco torret sitis ora palato ,
 Terraque non ullas foeta ministrat aquas.

Sed

terrims quibusque exemplaribus suis haberi. id quod ego etiam inveni in membranis antiquis , ac bonae notae , viri praecelari P. Francii.

15. MAENALIO JACUIT] non est contem- tim praetercunda Servii nota ad L. 8. Aen. v. 203. Sane de Caco interempto ab Hercule tam Graeci quam Romani consentiunt. solus Verrius Flaccus dicit , Garantum fuisse pastorem magnarum virium qui Cacum adflixit : omnes autem magnarum virium apud veteres HERCULES dictos.

20. PASCUA NOSTRA] vestra , unus Regius ; unus Colbertinus ; Groninganus ; ambo nostri. vestra , Borrichianus. In illo foro boario aedem habebat Hercules , cujus miraculum Plinius commemorat L. 10. C. 29. Romae in aedem Herculis in foro boario , nec muscae , nec canes intrant. neque aedem solum , sed & statuam , ab ipso , ut volebant , Euandro sacratam ; eodem auctore L. 34. C. 7. Fuisse autem statuariam artem familiarem Italiae quoque & vetustam , indicant , Hercules ab Euandro sacratus , ut ferunt , in foro boario , qui Triumphalis vocatur , atque per triumphos vestitur habitu triumphali ; &c. apud P. Victorem in regione undecima ponitur Templum Herculis Victoris in foro boario. unde colligas , Herculem Triumphalem eundem fuisse qui Victor Hercules. erat & altera aedes Herculis Victoris ad portam trigeminam , indicante Macrobio L. 3. Saturn. C. 6. Sane Victoris Herculis multa mentio est in lapidibus. unum e Grutero produxisse satis fuerit , qui est p. L. 3.

HERCVLI. VICTORI
 POLLENTI. POTENTI
 INVICTO. D. D. I. M.
 C. VLPIVS. FRONTO

VIATOR. Q
 DEDIC. III. K. IYL
 L. VETTIO. PAVLLO COS
 T. IVNIO. MONTANO

apparet autem , Victoris titulum reportasse ex hac ipsa de Caco victoria. Virgilius L. 8. in egregio illo Saliorum Pacane :

Talia carminibus celebrant : super omnia Caci
 Speluncam adjuvunt , spirantemque ignibus
 ipsum.

21. SICCO TORRET SITIS ORA PALATO] Gebhardus in duobus libris torquet invenerat ; quod etiam legitur in nostris duobus. atque ita loquitur Papinius L. 4. Theb.

Ergo , nec ardentis clypeos vectare , nec ar-
 etas.

Thoracum nexu (tantum sitis horrida tor-
 quet)
 Sufficiunt.

& Phaedrus L. 1. Carm. 26. de ciconia vul-
 pem revocante :

intrito cibo

Plenam lagonam posuit : huic rostrum inse-
 rens

Satiatur ipsa , torquet convivam fame.

sed torret , quod habent alii sex codices , a-
 ptius huic loco videtur. fere enim sitis verbis
 & epithetis ab igne ductis insignitur. Virgilius
 L. 3. Geor.

igneae venis

Omnibus acta sitis miseros adduxerat artus.

Seneca Agamemn. v. 19.

Et inter undas fervida exustus siti

Aquas fugaces ore decepto appetit.

Ovidius Remed. Amor.

Explenda est sitis ista tibi , qua perditus ar-
 des.

Phaedrus L. 3. Carm. 16.

illa , quae ardebat siti
 Simul

Sed procul inclusas audit ridere puellas.

Lucus ab umbroso fecerat orbe nemus,

25 Femineae loca clausa Deae, fontesque piandos,
Impune & nullis sacra relecta viris.

Devia puniceae velabant limina vittae:

Putris odorato luxerat igne casa.

Populus & longis ornabat frondibus aedem:

30 Multaque cantantes umbra tegebat aves.

Huc ruit in siccam congesto pulvere barbam,

Et jacet ante fores verba minora Deo:

Vos precor o luci sacro quae luditis antro,

Pandite defessis hospita fana viris.

35 Fon-

*Simul cognovit vocem laudari suam,
Cupide advolarit.*

Statius L. 4. Theb.

*Dixit, & orantis media inter anhelitus ar-
dens*

*Verba rapit, cursuque animae labat arida lin-
gua.*

Claudianus L. 1. in Rufin.

Non Tartessiacis illum satiavit arenis

*Tempestas pretiosa Tagi, non stagna rubentis
Aurea Pactoli: totumque exhausserit Hermum,
Ardebit majore sui.*

hinc torrida dicuntur, & torrere, quae sitim
faciunt. noster L. 2. Eleg. 21.

*Venit enim tempus, quo torridus aestuat aer,
Incipit & sicco fervere terra Cane.*

Horatius L. 1. Sat. 5.

Incipit ex illo montes Appulia notos

Ostentare mihi, quos torret Atabulus.

Acro: TORRET. incendit. quia nimio calore
flans ventus illam regionem exsiccat. idem poë-
ta Epod. 3.

*Nec tantus unquam siderum insedit vapor
Siticuliferae Apuliae.*

& Epod. 16.

*Nulla nocent pecori contagia: nullius astri
Gregem aestuosa torret impotentia.*

25. FEMINEAE LOCA CLAUSA DEAE] Bonae
Deae. eam verò signanter femineam vocat.
Macrobius L. 1. Saturn. C. 12. Haec apud
Graecos in Ædæ *γυναικεία* dicitur. ----- Her-
culi, cum boves Geryonis per agros Italiae du-
ceret, sitiienti respondit mulier, aquam se non

posse praestare, quod feminarum Deae celebrare-
tur dies, nec ex eo apparatu viris gustare fas
esset.

31. CONGESTO PULVERE] quidam libri
habent *congesta*; quod eodem redit. in prio-
re Palatino erat *comessto pulvere*, quod Geb-
hardo mirifice placuit. Nam ora, inquit,
ita erant squallida sordibus, quasi ipsum pul-
verem comedisset.

Ridete quidquid est domi cachinorum.
saltem cogitasset primam in *comessto* non pos-
se produci. quid attinebat locum bene sa-
num critico ferro tam crudeliter mutilare?

34. HOSPITA FANA] quidam libri *ostia ve-
stra*, quidam *hospita vestra*. Sed non est fol-
licitanda Scaligeri emendatio: nam & Li-
pius *hospita vana* invenerat in vetustis mem-
branis. & excerpta Borrichiana idem peccant
in eadem voce, supra L. 2. Eleg. 15.

Vanaque peccatis plurima cassia risis.
ut solent saepe confundi haec duo elementa.
qui malunt *hospita resca*, solent haec Varro-
nis adducere: *Loca quaedam agrestia, quod
alicujus Dei sunt, dicuntur resca.* & ista Festi,
sive Paulli portius: *Tesca, loca auzurio designa-
ta. Cicero aspera aut esse, & difficilia.* Sed
non amat noster vocabulis uti rancidis atque
obsoletis. Et quis illis dixit, loca agrestia,
quae alicujus Dei sint, non appellari *fana*?
certe *facellum* habuimus L. 2. Eleg. 14.

*Atque ibi rava fores inculto tura sacello,
Haedus ubi agrestes corruunt ante focos.*
qui minus hic *fanum*, quam utrobique *arae*

E e e

35. CIR-

- 35 Fontis egens erro, circoque sonantia lymphis.
 Et cava suscepto flumine palma fat est.
 Audistisne aliquem, tergo qui fustulit orbem?
 Ille ego sum: Alciden terra recepta vocat.
 Quis facta Herculeae non audit fortia clavae?
 40 Et numquam ad notas irrita tela feras?
 Atque uni Stygias hominum luxisse tenebras?

* * *

Quod si Junoni sacrum faceretis amarae,
 Non clausisset aquas ipsa noverca suas.

- 45 Sin aliquam vultusque meus, setaeque leonis
 Terrent, & Libyco sole perusta coma:
 Idem ego Sidonia feci servilia palla
 Officia, & Lyda pensa diurna colu.

Mol-

35. CIRCAQUE SONANTIA LYMPHIS] Livinejus legebat,

Fontis egens erro circa resonantia lymphis. quod multis poetarum locis, qui pari ratione corrupti antea circumferebantur, stabile conatur, & vero admodum simile facit. Sed & illud circo, a Scaligero postliminii jure in Latium reductum, vehementer placet. Glossis antiquis ibi laudatis nihil est apertius, nihil simplicius. & juvat plurimum Fl. Vegetius L. 3. C. 8. *A tubicine omnes vigiliae committuntur: & finis, a cornicine revocantur. idoneos tamen tribuni & probatissimos eligunt, qui vigiliis circumneant, & renunciant, si qua emerferit culpa, quos circuitores appellabant. Nunc militiae factus est gradus, & circuitores vocantur.* ita enim legendum istic esse, e vetustissimis membranis docuit eruditissimus Stewechius. adde luculentum Ammiani Marcellini locum, unde totum negotium conficitur, & verbo *circare* sua auferitur probitas. is est L. 31. C. 2. ubi de Alanis: *Gladus barbarico ritu humi figitur nudus, eumque ut Martem, regionum quas circumcircant praesulem, verecundius colunt.* utitur & Servius grammaticus in L. 10. Aen. v. 885. **LAEVOS EQUITAVIT IN ORBES.** Secundum artem militiae. nam eques stans facillime superatur a pedite. in laevam partem autem ideo circabat, ut Aenae dextram circumveniret, quae utique nulla erat. ita liber MS. in vulgatis est *circumibat.*

38. ALCIDEN TERRA RECEPTA VOCAT] bene. Alcides enim dictus est, dum agebat

inter homines: Hercules, factus jam Deus. vide notam doctissimi Jesuitae Joannis Ludovici de la Cerda ad ista Maronis L. 8. Aen. *maximus ultor,*

Tergemini neco Geryonae spoliisque superbus, Alcides aderat.

Groninganus liber habet *Alcidem*, Latino more.

40. AD NATAS IRRITA TELA FERAS] quae sunt natae ferae, quum utique omnes nascantur? legendum *notas*, auctore Horatio L. 2. Epist. 1. *diram qui contudit hydram,*

Notaque fatali portenta labore subegit, Comperit invidiam supremo sine domari.

vides quam commode nota Horatii portenta exponant *notas* nostri *feras*, quum in eodem uterque campo decurrat. idem mendum, nisi me animus fallit, Julium Obsequentem infedit C. 56. in Umbria seminas duodecim ferme annorum natus, aruspicumque jussu necatus. quomodo natus, qui jam ferme duodecim annos vixerat? puto reponendum *notus*; & intelligo, eo usque occultatum naturae nefas tum demum Aedilibus innotuisse.

49. LYDA PENZA DIURNA COLU] in uno Regio, Borrichiano, Groningano, & duobus nostris legitur *Lydo colo.* sic & apud Tibullum L. 1. Eleg. 3, vidi in libro MS.

Deducat plena stamina longa colo.

quod etiam in suo libro Scaliger proferebat, pariter in scriptis Carulli codicibus legitur:

Laeva colum molli lana retinebat amictum.

quomodo & primae istic editiones. Videre potes,

Mollis & hirsutum cepit mihi fascia pectus,
Et manibus duris apta puella fui.

50

Ta-

potes, si tanti est, Reinesii & Daumii super genere colus amocbaas Epist. 47. 48. 49. & Passeratium ad L. 4. nostri poetæ Eleg. 1. v. 74. sed litem omnem dirimit optimus arbiter in hoc negotio Priscianus L. 6. *Alia omnia ejusdem generis, id est feminini, in us correptam desinentia, quartæ sunt declinationis; ut, hæc nurus hujus nurus, hæc tribus hujus tribus, hæc manus hujus manus. - - - excipitur hæc alvus hujus alvi - - - humus humi - - - domus hujus domus, & domus hujus domi. Terentius in Eunuch: domi focique sac vicissim ut memineris. Virgilius in sexto:*

Hic labor ille domus, & inextricabilis error. Ovidius in quarto Metam.

domui communis utriusque.

& colus coli, & colu: Virgilius in octavo:

Cui tolerare colo vitam tenuique Minerva. Statius in sexto Thebaid.

sed hujus

Extrema jam fila colu: datur ordo senectæ. hæcenus insignis ille Grammaticus. cujus verba male intellecta fraudi fuerunt Antonio Parthenio, notanti ad modo laudatum Catulli locum: COLUM] antiqui, teste Prisciano, indifferenter protrulerunt hic & hæc colus. unde Catullus amictum participium masculinum genere apposuit. hujus modi quid etiam in Daumii epistolis reperies. igitur maneat hic Lyda colus, neque de sexu suo remittat quidquam.

50. ET MANIBUS DURIS APTA PUELLA FUI] Nic. Heinſius Not. in Ovid. L. 1. Art. Amat. v. 163. legit,

Et manibus duris apta tabella fuit. exponitur de flabello, e tenuioribus tabulis compacto, quo moto Hercules ventulum fecerit Omphalæ. id vero ut stabiliat, adducit locum ex L. 2. Factor.

Aurea pellebant rapidos umbracula soles, Quas tamen Herculeæ sustinere manus. Ignoscant mihi Manes viri summi, cujus defuncti memoria non minus mihi sancta est, quam fuerat grata familiaritas viventis: umbracula ista huc non pertinent, neque sunt idem quod stabella. illa erant arcendo soli: hæc autem vento ciendo. de umbellis istis clare Nafø L. 2. Art. Amat.

Ipse tene disſenta suis umbracula virgis:

Ipse face in turba, qua venit illa, locum. etiam hodie utuntur mulieres, & para ols vocant. deinde manus Herculis duræ nihil obſtabant quo minus posset umbellam gestare, aut flabello ventulum arceſſere: impediabant autem plurimum, ut ne scite posset atque apte lanam trahere, propter hoc ipsum quod erant duræ ac minime puellares. atque hoc est illud quod in decantato isto Alcidae lanificio omnes poetæ deriserunt; quum de flabello loquatur nemo. Terentius Eunuch. Act. Sc. 6.

Gn. Quid coeptas, Thraſo?

Thr. Egone? ut Thaidi me dedam, & faciã quod jubeat. Gn. quid est?

Thr. Qui minus quam Hercules servavit Omphalæ.

Donatus: Omphale Lydiæ regina fuit, quæ Herculem sibi servientem etiam ad lanificium compulit: quum ipsa calathum & colum, cultusque femineos, sagittis & clava, leonisque regimine mistasset. noster L. 3. Eleg. 9.

Omphale in tantum formæ processit honorem,

Lydia Gygeæ tincta puella lacu,

Ut, qui pacato stansisset in orbe columnas,

Tam dura traheret mollia pensa manu.

Ovidius Epist. Deianiræ:

Ab quoties digitis dum torques stamina duris,

Praevalidæ fufos comminere manus.

Pedo Albinovanus in obit. Maecenat.

Percussit crebros te propter Lydia nodos,

Te propter dura stamina rupta manu.

Papinius L. 10. Thebaid.

Lydia conjux

Amphitryoniaden exutum horrentia serga

Perdere Sidonios humeris ridebat amictus,

Et turbare colus, & tympana rumpere dextra.

vetus Scholiastes Barthii: cum non posset tractare fufos crassius suis manibus. iterum Papinius

L. 1. Achill.

Lydia dura

Pensa manu, mollesque tulit Tiryntius hastas.

& mox eopse libro:

Ipsa quoque & validos proferre modestius artus,

Et ternare rudes attrito pollice lanas

Ecc 2

Dei

Talibus Alcides: at talibus alma sacerdos,

Punico canas flamine vineta comas:

Parce oculis, hospes, lucoque age cede verendo,

Cede agedum, & tuta limina linque fuga.

55 Interdicta viris metuenda lege piatur,

Quae se summota vindicat ara casa.

Magno Tiresias adspexit Pallada vates,

Fortia dum posita Gorgone membra lavat.

Dii

*Demonstrat, reficitque colos, & perdita dura
Pensa manu.*

Seneca Hippolyto:

*Natus Alcmena posuit pharetram,
Et minax vasti spoliū leonis;
Passus aptari digitis zmaragos,
Et dari legem rucibus capillis:
Crura distincto religavit auro,
Luteo plantas cohibente focco.
Et manu, clavam modo qua gerebat,
Fila deduxit properante fuso.*

Fabius L. 3. C. 7. *Quaedam vero etiam in defensionis speciem cadant: ut si in laude Herculis permutatum cum regina Lydiae habitum, & imperata, ut traditur, pensa orator exenset. paullo plenius haec adstruere debui, ut videres duras istas manus semper referri ad colū & lanam, numquam ad flabellum: ideoque nihil hic fuisse mirandum. nam qui dicunt, τὸ ἀπτα sic solum non posse stare, quum ea vox requirat aliam, cui jungatur; meminisse debebant, factam modo mentionem colus & pensi, hisque se officii aptam puellam fuisse nunc profiteri magnanimum Jovis genus, quamvis manibus longo labore callosis. neque tamen nusquam inveniuntur exempla, ubi haec vocula eodem quo apud nostrum modo sola stat. Ecce apud Nafonem est, L. 2. Art. Amat.*

*Verba vadam tentent abiegnis scripta tabellis.
Accipiat missas apta ministra notas.*

& paullo post:

*Ancillae puerivae manus ferat apta tabellas:
Pignora nec juveni credite vestra novo.*

L. 1. Amor. Eleg. 6.

*Longus amor tales corpus tenuavit in usus;
Aptaque subducto pondere membra dedit.*

initio Remediorum:

*Sed propra: nec te venturas differ in horas.
Qui non est hodie, cras minus aptus erit.*

L. 9. Metam.

apta minister

Tempora nactus adit; tradisque latentia verba.
53. LUOCOQUE ABSCEDE VERENDO] legendum videtur,

Parce oculis, hospes, lucoque age cede verendo,

Cede agedum,

repetitione concinna, & quae festinationem valde urgeret. quo pulcre facit exemplum Tiresiae, magno luentis visam Minervam lavantem. Terentius Heaut. Act. 4. Sc. 3.

CL. *Age, age, traducatur Bacchis. S. optime ipsa exit foras.*

belle vero repetit nostra anicula agedum. sic idem ille Afer Eunuch. Act. 4. Sc. 4.

agedum, hoc mihi expedi

Primum: istam, quam habes, unde habes vestem?

Donatus: AGEDUM. Dum, πᾶσι δὲ καὶ ἐστὶν, & adjuvat ex animo loquentem. ita sane Catullus Carm. 64.

Dic agedum nobis, quare mutata seraris

In dominum veterem deseruisse fidem.

ad januam loquitur, quam laudat a fideli obsequio erga heros priores; atque ideo vix persuadere sibi potest esse immutatam, atque ab officio descivisse.

56. QUAE SE SUMMOTA VINDICAT ARA CASA] quae in devia aedicula longe arcet conspectus viriles. Virgilius L. 8. Aen.

Hic spelunca fuit vasto summota recessu.

Nic. Heinsius legebat:

Quae sese admota vindicat ara sera.

viderint doctiores. mihi praecipue placet vulgata: nam supra quoque junguntur & ara & casa,

*Devia puniceae velabant limina vittae,
Putris odorato luxerat igne casa.*

tum etiam paullo post sequitur *avia lymphae* & limes secretus.

57. MAGNAM TIRESIAS] testes sunt Passeratius ac Gebhardus, in vetustis libris legi

Magna

- Dii tibi dent alios fontes: haec lympha puellis
 60 Avia secreti limitis una fluit.
 Sic anus: ille humeris postes concussit opacos,
 Nec tulit iratam janua clausa sitim.
 At postquam exhausto jam flumine vicerat aestum,
 Ponit vix siccis tristitia jura labris.
 65 Angulus hic mundi nunc me mea fata trahentem
 Accipit: haec fesso vix mihi terra patet.
 Maxima quae gregibus devota est Ara repertis,
 Ara per has, inquit, Maxima facta manus,
 Haec nullis umquam pateat temeranda puellis,
 70 Herculis eximii ne fit inulta fitis.

Sancte

Magno, videlicet magno (ut Catullus loquitur) cum pretio atque malo suo. nam oculis orbarus est, & factus cecus. veram lectionem sagaciter jam olim restituerunt magnus Lipsius, & Douza P. apud Callimachum dicit Pallas, sibi non esse jucundum auferre pueris oculos; sed legibus Saturni sancitum esse, ut quicumque Deum invitum cernat, magna mercede cernat, *μισθὸν μεγάλαν*. Angelus Politianus vertit,

Nam pueris auferre oculos haud dulce Miner-
 vae,

Verum Saturni legibus haec ratae sunt,

Ut quicumque Deum aspiciat, nisi jussit ipse,
 Mercede ingenti scilicet aspiciat.

Ptolomaei Hephæstionis fide narrat Photius, codice 190, Erymanthum Apollinis filium pariter excaecatam, quod post congressum cum Adonide lavantem Venerem vidisset. Huc ibat Quartilla apud Arbitrum: *miseror medius fidius vestri: neque enim impune quisquam, quod non licuit, aspexit. utique nostra regio tam praesentibus plena est numinibus, ut facilius possis Deum, quam hominem, invenire.* sed de tota hac re supra quam dici potest erudite atque diligenter egit Vir illustris Ezechiel Spanhemius in Observationibus ad Callimachi Lavacrum Palladis. ubi compluria itidem hujus elegiae loca insigni luce perfunduntur, & theologiae poëticae mysteria ex penitissimis suis fontibus nova quadam ratione recluduntur. operae erit huc adscribere Passeratii verba super Tiresiae excaecatione. *Callimachus id [artem augurandi cum maxima longaevitae] a Pallade accepisse narrat. Ovidius ergo & alii Latini oculis privatum a Ju-*

none scribunt: hic noster secutus est Callimachum hymno qui inscribitur *εἰς λούτρα τῆς Παλλάδος*. Parisinus interpres, qui Passeratium semper excribit, non semper intelligit, voluit hic sapere supra magistrum suum, quem ita nobis interpretatur: *Unus Propertius inter Latinos scriptores unum inter Graecos secutus Callimachum, dixit Tiresiam fuisse excaecatam a Pallade. Reliqui namque omnes tum Graeci, tum Latini auctores Tiresiam oculis orbatum fuisse dicunt a Junone. quae quam sint vera, illustribus documentis ostendit idem ille Vir incomparabilis ad V. 82. hymni laudati.*

60. SECRETI LIMINIS UNA FUIT] *limitis duo Regii, nostri duo, Groninganus, unusque Palatinus Gebhardi, cum primis editionibus. limes est alveus, rivus, aut via aquae. noster supra Eleg. 4.*

Lubrica tota via est, & perfida. quippe ta-
centes

Fallaci celat limite semper aquas.

deinde fluit legendum est, pro fuit, monente acutissimo Fruterio L. 1. Verisimil. C. 14.

61. SIC ANUS] noster primus, *Haec anus.*

61. ILLE HUMERIS POSTES CONCUSSIT OPACOS] ita totos montes prouere solebat. Seneca Herc. Fur. immani sane hyperbole: *dirusis qualis jugis*

Praecepto cisato flumini quaerens iter,

Quondam stetit; scissa cum vasto impetu

Patere. Tempe. pectore impulsus suo

Huc mons & illuc cecidit, & riuo aggere

Novo cucurrit Thebalus torrens via.

69. HAEC NULLIS UMQUAM PATEAT VENERANDA PUELLIS] nullae umquam mulieres

Sancte pater salve, cui jam favet aspera Juno:
 Sancte, velis libro dexter inesse meo.
 Nunc quoniam manibus purgarum sanxerat orbem,
 Sic Sancum Tatii composuere Cures.

ad hanc aram accedant venerandi causa. *ven-
 nerari aram* Virgilius dixit L. 12. Aen.

*incessu rancio progressus, & aram
 suppliciter venerans demisso lumine Tarnus.
 & templa venerari* L. 3. Aen.

*Templa Dei saxo venerabar strueta vetusto.
 Servius: quod VENERA BAR ait, ostendit
 se precatum. sed non possum non amplecti
 palmariam correctionem Nic. Heinii,*

*Haec nullis unquam pateat temeranda puel-
 lis.*

Vide fis Notam magni Viri ad Ovid. L. 2.
 Pont. Epist. 2. v. 27.

70. HERCULIS EXIMI NE SIT INULTA SIT-
 TIS] qui tam severe ultus sit in feminis sitim,
 eum fuisse oportet egregie siticulosum. quo-
 circa paene adducor ut credam Herculem
 fuisse Scythici sanguinis: nam & validus po-
 tator erat, & sitim supra quam dici potest
 ferebat impatienter, haud quaquam ignotu-
 rus si quis poscenti negasset. id vero accidit
 plus semel, & fere mulierum culpa, eo
 quod erant paullo ad rem attentiores, praec-
 ipue ubi de vino agebatur. vinum autem
 quam aquam monstrorum ille domitor li-
 bentius bibebat, sapientissimo iudicio. id
 quod aliquando cum magno suo malo exper-
 ta est muliercula ista importuna, cujus avar-
 itiam atque inhospitalitatem insigni prodig-
 io ultus est iratus Alcmenae filius, narra-
 te Athenaeo L. 10. C. 11. *Alcimus Siculus in
 eo libro quem ITALICUM inscripsit, omnes in
 Italia mulieres abstinere vino ideo refert, quod
 Hercules, cum in Crotoniatarum agrum perve-
 nisset, domum quamdam viae propinquam siti-
 bundus accessit, & ingressus poposcit quod bibe-
 ret. Earum aedium domini uxor, quae clamcu-
 lum vini dolium subitus aperuerat, vinum mo-
 nuit, imprudenter facturum, si hospitis causa
 dolium id referret: satius esse aquam bibendam
 asserre. Hercules pro foribus cum illa exaudisset,
 ejus virum multum laudavit, introque reverti
 iussit, ac dolium intueri. Paruit ille, & cum
 domum subiisset, saxum invenit. tam severam*

iracundiam in animo coelesti vix est ut pro-
 bebamus, praesertim ob rem leviculam. & quid
 attinebat, virum innocentem plecti longa
 siccitate propter commissum merobibac mul-
 lierculae?

71. SANCTE PATER SALVE] omnes Dii
 dicebantur *sancti*: erat tamen id Herculi pro-
 prium ac peculiare. Varro lib. 4. L. L. *Ae-
 lius Gallus Dium Fidium dicebat Diovis filium,
 ut Graeci Διόσκουπος Castorem: & putabat
 hunc esse Sanctum ab Sabina lingua, & Hercu-
 lem ab Graeca. Phaedrus L. 5. Carm. 5.*

*Quidam immolasset verrem quum Sancto Her-
 culi.*

marmorum antiquorum fidem huc advocare
 supervacuum fuerit. complura reperire est
 apud Mazochium, Boissardum, Cruterum,
 Reinesium, ubi SANCTUS, & SANCTIS-
 SIMUS, dicitur Hercules.

73. NUNC QUONIAM] *Hunc Groninganu,
 & unus Colbertinus, sed nunc potest idem
 valere quod ergo, sive igitur, supra L. 2.
 Eleg. 7.*

*Nunc, quoniam ista tibi placuit sententia,
 cedam.*

vidit & Passeratius.

73. PURGATUM SANXERAT ORBEM] ita
 praeclare correxit Beroaldus, quum prius
 nullo sensu legeretur *senferat*. & stabiliunt
 eam emendationem sex libri scripti. quare
 desinant vellicare doctissimi viri manes, qui,
 ut suas tucantur opiniones, non verentur
 defendere corruptos bonorum scriptorum
 locos, etiam contra animi sui sententiam.

74. SIC SANCTUM] lege *Sancum*. nam &
Sanctus dicebatur Hercules, & *Sancus*. tum
 simul consule Passeratium; Jos. Castalionem
 Dec. 3. Observ. C. 10. Muretum L. 3.
 Epist. 81. Raderum in lib. Spectac. Epigr.
 8. Carolum Neapolim, & Nic. Heinium
 ad Ovid. L. 6. Factor. v. 213. Vossium de
 Idololatr. gent. L. 1. C. 12. quos exscribere
 nihil erat necesse.

X.

Nunc Jovis incipiam causas aperire Feretri,
 Armaque de ducibus trina recepta tribus.
 Magnum iter adscendo, sed dat mihi gloria vires.
 Non juvat ex facili lecta corona jugo.
 5 Imbuis exemplum primae tu, Romule, palmae
 Hujus, & exuviis plenus ab hoste redis.
 Tempore quo portas Caeninum Acrona petentem
 Victor in eversum cuspide fundis equum.

Acron

1. JOVIS FERETRI] festivissime augustum hoc nomen ad Cupidinem transtulit vetus poeta apud Terentianum Maurum:

*Optima adposui senex
 Amori arma Feretrio.*

3. MAGNUM ITER ASCENDO] expressit Petrus Michaëlius, Nobilis Venetus, in Guidone Silvestri, cantu 1.

*Sò, che difficil via calcar io tento,
 Per cui gir non si può senza soslegno:
 Ma pur desio di gloria a l'ardimento
 Eguale forse darà forza, ed ingegno.
 Huom, che non suda a fatti excelsi intento,
 Non è giamai di vera laude degno.
 Sempre a grand'opra gran fatica è mista;
 E grand' honor con gran sudor s'acquista.*

6. HUIUS ET EXUVIIS PLENUS AB HOSTE REDIS] in quinque libris Hujus & eximio p. a. h. r. legitur. id est, Hujus palmae plenus ab hoste eximio victor redis. auget sane Romuli gloriam caesi Acronis virtus eximia. & videtur haec lectio vulgatae praeferrenda. etiam Passeratius in suis invenerat exuvio, quod quam proxime accedit ad nostras membranas. neque abeunt editiones antiquae. tamen si quis in recepta lectione malit adquietere, ei ego litem nullam movebo. sane apud Ciceronem, in oratione pro P. Sulla, ubi legitur cap. 18. Tu ornatus exuviis hujus venis ad eum lacerandum, quem interemisti: ibi se in libro scripto ornatus eximiis reperisse testatus est elegantissimi & ingenii vir & iudicii Philippus Rubenius L. 1. Elect. C. 9. tale quid & hic potuisse accidere non est extra omnem alcam.

7. CAENINUM ACRONA] scribendum est

Caeninum, id est Caeninensem. nam Stephanus ipsam urbem *Kaninn* vocat. deinde *Acrona* legunt nostri libri, & Borrichianus, & Groninganus. quod & Passeratius, & Scalliger, ac Gebhardus in suis habebant. ita *dracontem* Attius dixit in Philocteta, a nominativo *dracon*, auctore Fl. Charisio L. 1. etiam in Phoenissis dixerat idem poeta:

Ab dracontis stirpe armata exortus, genere antiquior.

quem locum servavit Nonius Marcellus. sic & *Cotisonis* habent optimae membranae Horatii L. 3. Od. 8:

Occidit Daci Cotisonis agmen.

ubi hodie edunt *Cotisonis*. Audiamus virum sua tempestate longe eruditissimum Joannem Jovianum Pontanum, in dialogo Actio: *Oblatum est mihi diebus his libellus sane pervetus, in quo scriptum erat, Rhinocerotis: vetustis enim in codicibus dictiones has Rhinocerotis & Aegocerotis ubique invenias N literam retinere: quam quidem literam a grammaticis nescio quo, quod Graecum inodoratus aliquantulum esset, a tramento oblitam animadverti, videlicet quod recentiores Graeci, quique Attice loquantur, Aegoceros Aegocerotis, & Rhinoceros Rhinocerotis enuntiant. Neque tamen arguendus hic ad animi pendit, quin ignorare se confessus est, e Graeca fuisse olim gente, ut Siculos, Italicam nationem, ut Calabros, qui dicerent Aegoceron, & Rhinoceron, & Minon, atque hujus modi alia, indeque esse Rhinocerotis, Aegocerotis, & Minonis, quod Cicero etiam ipse protulit. Accepta igitur a praecipuis Latinis terminatio haec Siculo mansit apud nostros: nec est cur accusetur, si quis morem tot saeculorum servatum*

- Acron Herculeus Caenina ductor ab arce,
 10 Roma, tuis quondam finibus horror erat.
 Hic spolia ex humeris ausus sperare Quirinis
 Ipse dedit, sed non sanguine sicca suo.
 Hunc videt ante cavas vibrantem spicula turres
 Romulus, & votis occupat ante ratis.
 15 Jupiter, haec hodie tibi victima corruet Acron.
 Voverat, & spoliū corruit ille Jovi.

Ur-

a maximis auctoribus & ipse servaverit, quando cognitum ac certum est, Graecos quoque auctores, Siculos scilicet ac Bruios, ita esse locutos. Cum etiam abunde notum sit, quanta inter Graecos sit ipsos varietas & terminandorum & flectendorum nominum. haec ille saeculi sui Varro. ad eam faciem Christophorus Longolius, ne scilicet parum esset reverens antiquitatis, LEONEM decimum Pont. Max. a quo benignissime fovebatur, semper LEONTEM vocavit. quae flexio quo modo hodie cadat ad aures delicatas, ego quidem non dicam. certe Charisius jam rejecerat sua aetate. vide tamen Priscianum L. 6. ubi Leonem Megarentem laudat ex Ciceronis Verrinis. sane Acronia nostri poetae non possum non probare, antiquam videlicet declinationem in nomine antiquissimi regis.

II. EX HUMERIS AUSUS SPERARE QUIRINIS] in quibusdam libris Quirini legitur. sed figuratius illud, & magis poeticum. Horatius L. 1. Od. 2.

Servus in coelum redeas, diuque

Laetus intersis populo Quirino.

sic enim istis meliores membranac. ita & Phasis Colchus, Colcha venena, aquae Bajae, alibi leguntur.

13. VIBRANTEM SPICULA] Groninganus librariem, & duo Gebhardi. probum utrumque verbum; neque multum hic refert quod cui praeferas, quamquam id vibrantem gestum praecipit obeguitantis Caeninensium ducis, atque arma ostentantis; qui est mos lacerantium aliquem ex agmine hostili ad singulare certamen, etiam hodie usitatus. ejus rei luculentissimam imaginem vides apud Maronem L. 11. Aen. loco mirifice huc faciente: At manus interea muris Trojana propinquat, Errusque duces, equitumque exercitus omnis; Conpositi numero in turmas. fremit aequore toto

Insultans sonipes, & pressis pugnat habenis
 Huc obversus & huc. tum late ferreus hastis
 Horret ager, campique armis sublimibus ardent.

Nec non Messapus contra, celeresque Latini,
 Et cum fratre Coras, & virginis ala Camillae,

Adversi campo apparent, hastasque reductis
 Protendant longe dextris, & spicula vibrant.

Talis hic Acron, siquidem nostro poetae fides. nam aliter Livius L. 1. C. 10. Nec Crustumini quidem atque Antemates, pro ardore iraque Caeninensium, satis se impigre movent. ita per se ipsum nomen Caeninum in agrum Romanum impetum facit. Sed effuse vastantibus sit obvius cum exercitu Romulus, levique certamine docet, vanam sine viribus iram esse: exercitum fundit fugatque: suum persequitur: regem in praelio obrumcat, & spoliat. duce hostium occiso, urbem primo impetu capit. Propertio autem accedit Valerius Maximus, alios opinor auctores secutus, L. 3. C. 2. Redeo ad Romulum, qui ab Acrone Caeninensium rege ad dimicandum provocatus, quamquam & numero & fortitudine militum superiorem se crederet, tutiusque erat, toto cum exercitu, quam solum in aciem descendere, sua potissimum dextra omen victoriae rapuit: nec incepto ejus fortuna desinit. occiso enim Acrone, suisque hostibus, optima de eo spolia Jovi Fereirio retulit.

15. HAEC HODIE] legendum videtur hic, ita sententia postulante. nam protensa dextera Romulus designabat ipsum Acronem, cumque Jovi hostiam vovebat. deinde corruet, auctoribus libris, pro corruat. tamen istud haec firmat Livius L. 1. C. 19. ubi Collus, viso Tolumnio rege, Hicine est, inquit, raptor foederis humani, violatorque gentium juris? Jam ego hanc maclatam victimam, si modo sanctiquidquam in terris esse Dii volunt, legatorum

Urbis, virtutisque parens sic vincere suevit,

Qui tulit aprico frigida castra lare.

Idem eques & frenis, idem fuit aptus aratris,

20 Et galea hirsuta comta lupina juba.

Picta nec inducto fulgebat parma pyropo:

Praebabant caesi baltea lenta boves.

Nec dum ultra Tiberim belli sonus: ultima praeda

Nomentum, & captae jugera pauca Corae.

25 Cossus at insequitur Vejentis caede Tolumni,

Vincere quum Vejos posse laboris erat.

Et

torum Manibus dabo. Messapus apud Virgilium L. 12. Aen. occiso rege Auleste:

Hoc habet: haec melior magnis data victima divis.

17. URBIS VIRTUTISQUE PARENS] ita Romani censabant. sed audi Minucium Felicem, illum omnium disertissimum vindicem disciplinae Christianae: *Afilyo prima plebs congregata est, conflexerant perdiri, facinorosi, incesti, ficarii, proditores. Et ut ipse Romulus, imperator & rector, populum suum facinore praecelleret, parricidium fecit. Haec prima sunt auspicia religionis civitatis. mox alienas virgines jam desponsatas, jam destinatas, & non nullas de matrimonio mulierculas sine more rapuit, violavit, illusti: & cum earum parentibus, id est, cum sacerdotibus, bellum miscuit, propinquum sanguinem fudit. Quid irreligiosius, quid audacius, quid ipsa sceleris confidentia turis? Jam finitimos agro pellere, civitates proximas evertere cum templis & altaribus: captos cogere cum Romulo, regibus ceteris, & postremis lucibus disciplina communis est. neque multo clementius Michridates apud Justinum L. 38. C. 6. Hanc illos regibus omnibus legem odiorum dixisse, scilicet quia ipsi tales reges habuerint, quorum etiam nominibus erubescant, aut pastores Aboriginum, aut aruspices Sabinorum, aut exules Corinthiorum, aut servos vernaque Tascorum, aut, quod honoratissimum nomen fuit inter haec, Superbos: atque ut ipsi serunt conditores suos lupae uberibus alios, sic omnem illum populum luporum animos, inexplebiles sanguinis atque imperii, divitiarumque avidos ac jejunos habere. Vide sis ejusdem regis praecelaram epistolam ad regem Arsacem, quae legitur in fragmentis Historiarum Sallustii.*

18. QUI TULIT APRICO FRIGIDA CASTRA LARE] varie Passeratius haec torfit, & versavit. Guyetus ad oram notaverat: *aprico, id est, aperto. ab aperio, aperitus, apertus, & rponu apricus. habitatio subdivalis in castris frigidis. vel, frigida habitatio in castris subdivalibus. locus apricus, soli expostus.*

20. ET GALEA HIRSUTA COMTA LUPINA JUBA] Passeratii liber, *Cui galea. deinde Groninganus, hirsutis jabis.* sed tamen vastus ille sonus repetiti toties a, in cultu itidem agresti, neutiquam potest displicere.

21. PICTA NEC] neque, Groninganus.

24. CAPTAE JUGERA TERNA CORAE] ita Liphus, & Scaliger: eo quod libri fere *irita*, vel *terra* habent. sunt autem alii, in quibus *parva*, sunt in quibus *pauca* legitur. quam supremam scripturam non video cur rejicere debeamus. dicit enim poeta, torum Corae territorium fuisse admodum exile, atque intra pauca aliquot terrae jugera constitisse, quod ipsum & Ovidius de prima illa Romuli ditione pronuntiat L. 2. Fastor. quo loco comparationem instituit Romulum inter atque Caesarem Augustum:

Romule, concedas. facit hic tua magna tuendo

Moenia: tu dederas translienda Remo.

Te Tatiis, parvique Cures, Caeninaque sensit:

Hoc Duce Romanum est Solis utrumque latus,

Tu breve nescio quid vicinae telluris habebas:

Quodcumque est alto sub Jove, Caesar habet.

horum porro verisum ordinem loco vere suo digessit Passeratius, rationibus ex eorum temporum historia petitis.

26. VINCERE QUUM VEJOS POSSE LABORIS ERAT] & quidem ingentis, nec facile credibilis. S. Aur. Victor: *Furius Camillus Vejos decem obsidio domuit, deque his triumphavit.*

Fff

phavit.

Et Veji veteres & vos tum regna fuistis,
 Et vestro posita est aurea fella foro.
 Nunc intra muros pastoris buccina lenti
 30 Cantat, & in vestris ossibus arva metunt.
 Forte super portae dux Veius adstitit arcem,
 Colloquiumque sua fretus ab urbe dedit.
 Dumque aries murum cornu pulsabat aheni,
 Vineaque inductum longa tegebat opus,
 35 Cossus ait, Forti melius concurrere campo.
 Nec mora fit, plano sistit uterque gradum.

Dii

phavit. Livius L. 5. c. 22. Hic Vejorum occasus fuit, urbis opulentissimae Etrusci nominis; magnitudinem suam vel ultima clade indicantis: quod decem aestates hiemesque continuas circumfessa, quam plus aliquanto cladium intulisset quam accepisset, postremo jam, fato tum denique urgente, operibus tamen, non vi, expugnata est. Florus L. 1. C. 12. Vejenium quanta res fuerit, indicat decennis obsidio. Tunc primum hiematum sub pellibus: taxata stipendio hiberna: adactus miles sua sponte iurejurando, nisi capta urbe remearet. Spolia de Larie Tolumnio ad Feretrium reportata. --- Hoc tunc Veji fuerunt: nunc fuisse quis meminit? quae reliquiae? quod vestigium? laborat annalium fides, ut Vejos fuisse credamus. Lucanus L. 7.

Fabula nomen erit. Gabios, Vejosque, Coramque

Pulvere vix tectae poterunt monstrare ruinae.

27. ET VOS TUM PRAEDA FUISTIS] ita Groninganus. Lipsius e Vaticano libro legit, & Volscum regna fuistis, L. 2. Ant. Lect. C. 20. quod posset facile admitti, si qua exstaret memoria vel regni vel regum Volscorum. Sed reducenda est in suum locum certissima Beroldi emendatio, haud quaquam arbitraria,

Et Veji veteres & vos tum regna fuistis.

eam firmant libri Regii, & Colbertini; duo Gebhardi, ac noster secundus; exhibente primo, vos cum regna; quod etiam in Borrichiano est. repetitionem, si de una Vejorum urbe sit sermo, quare Lipsius indecentem vocet, non video. magis puto compositam ad commiserationem. Et vos, o nobiles Veji, & vos tum fuistis regna, qui nunc boum pascua. credas huc spectasse Florum, atque etiam

29. PASTORIS BUCCINA LENTI] qua gre-

gem emitteret, ac rursus sub vesperam cogeret domum. nam buccina a primis fere initiis in pastorali instrumento. Varro L. 2. de R. R. cap. 4. Subulcus debet consuefacere, omnia ut faciant ad bucinam. Primo cum incluserunt, cum bucinatum est, aperiant, ut exire possint in eum locum, ubi ordeum solum in longitudine. & L. 3. C. 13. quem fundum in Tusculano emit hic Varro a M. Pupio Pisone, vidisti ad bucinam inflatam certo tempore apros & capreas convenire ad pabulum. Columella L. 6. C. 23. ipsis corporibus [vaccarum] affert salubritatem iuxta conceptum saxis & canalibus sal superjectus, ad quem saturae pabulo libenter recurrunt; cum pastorali signo quasi receptui canitur. Nam id quoque semper crepusculo fieri debet, ut ad sonum buccinae pecus, si quod in silvis substitit, septa repetero consuescat. sic enim recognosci grex poterit, si veluti ex militari disciplina intra stabularii castra manserint. Maronem suum ante oculos habebat castissimus scriptor, L. 7. Aen.

At saeva e speculis tempus dea vacca nocendi,
 Ardua tecta petit stabuli; & de culmina summo

Pastorale canit signum, cornuque recurvo
 Tartaream intendit vocem.

30. IN VESTRIS OSSIBUS ARVA METUNT] consequens pro antecedente. arant & conferunt ea arva, in quibus sparsa olim ac disiecta vestra ossa. sunt qui arma legant: quod sane ferri non potest, videndus Maro sine L. 1. Georg. & Lucanus sine L. 7. Ovidius Epist. Penelopae:

Jam seges est ubi Troja fuit, resecandaque
 falce

Luxuria Phrygio sanguine pinguis humus.

36. PLANO SISTIT UTERQUE GRADU] Lipsius

Dii Latias juverè manus. defecta Tolumni

Cervix Romanos sanguine lavit equos.

Claudius Eridanum trajectos arcuit hostes,

40 Belgica cui vasti parma relata ducis

Virdumari. genus hic Rheno jactabat ab ipso.

Nobilis e tectis fundere gesa rotis.

Illi

Lipsius legebat *pleno gradu*, phrasi & more militari. quo modo saepe Livius, & alii. Trebonius Ciceroni L. 12. ad famil. Epist. 16. *Nam illum paratum, ut video, & ingressum pleno gradu, cohortari non intermitteremus.* ubi vide quae Paullus Manutius notavit: pulcre enim illustrant hanc locutionem. Quintilianus Declam. 3. *Si fors ita tulerit, ibit ad poenam pleno gradu; tam paratus mori pro pudicitia, quam occidere.* Claudianus de bello Getico:

*Nec non & Stilicho pugnam poscentia moris
Pleno castra gradu.*

Lucius Septimius L. 2. C. 40. *Jam uterque pleno gradu adversum incedens intra jactum teli pervenerant.* Verum tamen, quum in omnibus libris legatur *plano*, & Lipsius ac Passeratius in suis habuerint *gradum*: aequum est, ut hoc recipiatur, neque illud mutetur. Cossus ac Tolumnius in plano campo sistebant gradum, postquam Tolumnius de arce portae descendisset. J. F. Gronovius legebat, *plano sistit uterque gradu*: i. e. *sistitur*: ad Livium IV. 12. quem videre potes. sic etiam Beroaldus.

39. CLAUDIUS A RHENO] Passeratius malebat, *Claudius Eridano*, quia res ipsa ad Clastidium gesta, quod oppidum alluit Padus. Guyetus *Eridanum* legebat. quam ego emendationem non ambigo esse verissimam. Vide praestantissimi Cluverii Italiam antiquam L. 1. C. 10. atque inibi locum insignem Polybii, unde Guyeti emendatio valide firmatur.

40. BELLIGERANS. VASTI PARMA RELATA DUCIS] omnes libri habent, *Belgica cum vasti*: quod Passeratius male mutavit in *Bellica*. deinde *cui*, cum Barthio, legendum videtur: nam ipsius Belgici regis spolia Claudio adscribit, Jovi Feretrio referenda. *vastus dux* cur dicatur Virdumarus, docet Plutarchus in Marcello: qui eum ait proceritate inter omnes Gallos eminuisse, armisque ex auro & argento fabrefactis, & varia picturatis tinctura, instar fulguris cujusdam insignis radiasse. *palma* est in Groningano, & in nostro utroque, pro

parma, veteri scriptura. ita & codex Borrichianus exaratum habet L. 2. Eleg. 19.

Et vetus in templo bellica palma vacat.

tum hac ipsa Elegia:

Picta nec inducto fulgebat palma pyropo.

Tibullus L. 1. Eleg. 10.

Venerique merenti

Fixa notet casus aurea palma meos.

laminam ibi signari puto in modum exiguae parmae formatam. de ea scribendi ratione videndus insignis Turnebus L. 3. Advers. C. 7. *relata*, quod Scaligero placebat, agnoscunt omnes membranae. Ducem ipsum *Viridumarum* appellat Servius in L. 6. Aen. v. 855. Festi autem schedae *Virdumarum*: quo modo & Festi Capitolini, apud Gruter.

M. CLAUDIUS M. F. M. N. MARCELLVS. AN. DXXXI
CCS. DE. GALLEIS. INSVBRIEVS. ET. GERMAN
K. MART. ISQVE. SPOLIA. OPIMA. RETVLIT
DVCE. HOSTIVM. VIRDVMARO. AD. CLASTIDIVM
INTERFECTO

neque aliter scribitur apud Caesarem bel. Gall. L. 7.

41. GENUS HIC RHENO JACTABAT AB IP SO] Passeratii liber, *genus hic Brenno*. in ceteris nihil tale. & sane potius est, ut Virdumarus confidens & jactabundus originem suam referat ad nobilissimum flumen; quae ipsa semper pro Diis colebantur, quam ad regem Brennum, funesto vitae exitu quam nobili aliquo facinore celebriorem; adde quod in eo exercitu, extra Gallos, magna erant agmina Germanorum, quibus sanctissimum Rheni nomen.

42. NOBILIS ERECTIS FUNDERE GESA ROTIS] bene Lipsius & Livinejus restituerunt *e tectis rotis*. esse da describit, superne tecta, e quibus pugnabant Galli, & Belgae, ac Britanni. Florus L. 3. C. 2. *Nihil tam conspicuum in triumpho, quam rex ipse Bituitus, discoloribus in armis, argenteoque carpento, qualis pugnauerat.* Luculenter eum pugnandi modum

Illi virgatis jaculantis ab agmine braccis
Torquis ab incisa decidit unca gula.

- 45 Nunc spolia in templo tria condita. caussa Feretri,
Omne quod certo dux ferit ense ducem.
Seu quia victa suis humeris huc arma ferebant,
Hinc Feretri dicta est ara superba Jovis.

describit Caesar L. 4. Bel. Gall. C. 33. Britanni autem a Gallis habebant. Mela L. 3. C. 6. *Dimicant non equitatu modo aut pedite, verum & bigis & curribus, Gallice armati: corvinos vocant, quorum falcatis axibus utuntur. non tamen erant penitus idem vehiculi genus essedum & corvinus. potuisse autem Virдумarum pugnare e curru confecto, nemo mirabitur, qui quidem meminerit essedarios istos in temone vel in jugo consistentes solitos fuisse jaculari ac tela conicere, inde se recipere in currum tamquam in aliquam arcem. Caesar, loco modo laudato, & aurigae & ipsius propugnatoris, sive essedarii, artificium ita describit: *Tantum usu quotidiano & exercitatione efficiunt, ut in declivi ac praecipiti loco incitatos equos sustinere, & brevi moderari ac flectere, & per temonem percurrere, & in jugo insistere, & inde se in curru citissime recipere consueverint.* non te movere debet regis Bituiti carpentum. essedum erat. & Florus sic iterum vocat L. 3. C. 10. *Classe igitur comparata, Britanniam transit, ----- Plena erant tumultu hostico litora, & trepidantia ad conspectum rei novae carpenta volitabant.* Hi sunt Melae corvini.*

43. JACULANTIS AB INGUINE] noster primus, Borrichianus, & Groninganus, ab agmine. quod placuisse video eruditibus. & Plurarchus auctor est, ante signa versatum fuisse ipsum Regem.

44. TORQUIS AB INCISA DECIDIT UNCA GULA] dilatavit hunc locum, nec sine decore, Papinius L. 10. Theb.

*pronas tendentis Amyntoris ulnas,
Fundentisque preces, penitus cervice recisa,
Verba solo vultusque cadunt: colloque decorus
Torquis in hostiles cecidit per vulnus arenas.*

45. NUNC SPOLIA IN TEMPO TRIA CONDITA] legendus Servius ad L. 6. Aen.

*Tertiaque arma patri suspendet capta Quirino.
& Festus in opima spolia.* praecipue autem vir laudatissimus Carolus Sigonius commentario in Fastos & Triumphos Roman.

46. OMNE QUOD CERTO DUX FERIT ENSE DUCEM] tamen Varro, in loco Festi laudato, ait opima spolia esse etiam si manipularis miles detraxerit, dummodo duci hostium aliter Livius, qui secundum nostrum pronuntiat L. 4. C. 20. vide sis illustrem virum Janum Rutgerium L. 4. Var. Lect. C. 7. porro istud ense, quod Scaliger pro vulgato ante reposuit, firmant libri scripti. & sane benenoster modo dixerat, de Cosso agens,
defecta TolumnI

Cervix Romanos sanguine lavit equos;
de eodem Livius L. 4. C. 19. *tum exsanguis detracta spolia, caputque abscissum victor spiculo gerens, terrore caesi regis, hostes fundit.*

47. SUI S HUMERIS HAEC ARMA FEREBANT] scripserat opinor poeta, *huc arma ferebant.* nempe, in aedem Jovis Feretrii. Livius L. 1. C. 10. de Romulo: *Inde exercitus victore reducto, ipse cum factis vir magnificus, tum factorum ostentator baud minor, spolia ducis hostium caesi suspensa, fabricato ad id apte ferculo gerens, in Capitolium ascendit.* noster quum *huc* dicit, loquitur de Capitolio, tamquam in re praesente.

XI.

Desine, Paulle, meum lacrimis urgere sepulcrum.
 Panditur ad nullas janua nigra preces.
 Te licet orantem furvae Deus audiat aulae,
 Nempe tuas lacrimas litora furda bibent.
 5 Quum semel infernas intrarunt funera leges,
 Non exorato stant adamante viac.

Vota

1. **DESINE PAULLE**] ut recte tibi constet quae fuerit Cornelia, quis item Paullus Aemilius Lepidus, Corneliae maritus, bonam fidelemque operam navavit Christophorus Adamus Rupertus, probi commatis scriptor, in epistola ad Thom. Reinesium, quae est inter amoebaeas istas sexagesima. meliorem etiam ac fideiorem (neque enim hoc negari potest) Vir Clarissimus Jacobus Perizonius Animadv. Histor. C. 3. quo praeclaro opere luculenter ostendit, quantum sperare debeamus de Valerio Maximo a manu tam accurata recensito: cui ut tandem colophonem imponat, sedulo cohortamur.

3. **TE LICET ORANTEM**] mota erant loco suo haec disticha: neque enim, si vulgatum ordinem servas, quintus versus satis recte excipit quartum; neque id dicit, quod dici debebat. eamus per singula. Parce, o Paulle, lacrimis tuis, ad sepulcrum meum ubertim fufis, meum ipsius moerorem augere. Orci janua ad nullas preces panditur. Et quamvis te supplicem audiat ipse ille saevus Pluto; tamen frustra fletus tuos perdes in ingrata ac furda arena. Ubi semel inferorum leges subierunt animae, non est ut reditum ad superos sperare possis, occlusa penitus via. Vota si quid valent, apud Deos coelestes valent. &c. debeo hanc observationem, perspicuam ut puto & veram, Petro Francio, viro in his nostris sacris cum laude summa versato. remen (neque enim est dissimulandum) eandem & Barthio mentem fuisse, ante nos natos, postea didicimus ex ejus Adversariis, L. 44. C. 26. quamquam exinde nihil decedit acumini Franciano. communis est haec silva, in quam singuli lignatum imus. & saepe numero ante nos alii nostra dixerunt.

3. **FUSCAE DEUS AUDIAT AULAE**] legendum, opinor, **FURVAE AULAE**. quod & Nic. Heinso visum in Nafonianis, & certissimis rationibus stabilitum. crebra haec vox, & quasi propria poetis, ubi sermo est de rebus inferorum. Horatius L. 2. Od. 13.

*Quam paene furvae regna Proserpinae,
 Et judicantem vidimus Aeacum.*

Papinius L. 4. Silv. 1.

*Quid probitas, aut casta fides, quid numina
 profunt*

*Culta Deam? furvae miseram circum undi-
 que leti*

Vallavere plagae.

& L. 8. Theb.

*Needum illum aut trunca lustraverat obvia
 saxo.*

*Eumenis, aut furvo Proserpina poste notarat
 Coetibus adsumtum finctis.*

qui locus obiter illustrandus docta Lutatii nota, *Asserunt poetae, scribentis, mortuorum capita Furiarum lampade lustrari, & eorum nomina a Proserpina in inferorum poste conscribi.* est autem *furvum*, docente L. 1. C. 18. A. Gellio, id quod veteres pro nigro sive atro dicebant. Arnobius L. 7. *Nihil quidem aliud scribitur missum ab Attalo rege, nisi lapis quidam non magnus, servi manu hominis sine ulla impressione qui posset, coloris furvi atque atrii.* Apulejus L. 6. *Metam. Canis praegrans ante ipsum limen & atra atria Proserpinae superexcubans, servat vacuam Ditis domum.* qui atra sua atria videri potest debere Papinio L. 2. Silv. 1.

ades huc emissus ab atro

*Limine, cui soli cuncta impetrare potestas
 Glaucia.*

sed voluit lascivire in similitudine soni vocis utriusque, more illo suo Africano.

Fff 3

Ubi

Vota movent superos. ubi portitor aera recepit,
 Oſberat herboſos lurida porta rogos.
 Sic moeſtae cecinere tubae, quum ſubdita noſtrum
 IO Detraheret lecto fax inimica caput.
 Quid mihi conjugium Paulli, quid curruſ avorum
 Profuit? aut famae pignora tanta meae?
 Num minus immites habui Cornelia Parcae?
 En ſum quod digitis quinque levatur onus.

15 Damna-

7. UBI PORTITOR AERA RECEPIT] tranſiit iſta muneris appellatio in nomen quaſi proprium ſeni Charonti. lapis antiquus, quem ex Appiano, & Amantio, ac Veſſero, Gruteus depromiſit, DCCXCIII. I.

D. M.

PORTITORI. PLVTO
NI. ET. PROSERPIN

male autem Charontem volunt portitorem dici, eo quod trajicit & portat animas mortuorum. cui expoſitioni anſam dediſſe Servius videri poteſt in L. 6. Aen. v. 298. Portitor haſ horrendus aquas] proprie, qui portat; abuſive etiam qui portatur, portitor dicitur, ſicut vector. male, inquam, & locutus eſt Servius ex more ſuae tempeſtatis. nam portitor & portorium, non a portando, ſed a portu deducuntur. Reſtius Donatus ad locum eundem Maronis: Portitores dicuntur, qui portus obſervant idcirco, ut ſine ipſorum juiſſu nullus tranſeat in alienas regiones. Hiſ igitur aquis tam gravibus odore, tam horrendis aſpectu, praerant ſordibus par, & nulla ex parte diſſimilis, loco & regionibus teitris apte conveniens, viſu quoque terribilis Charon. Plautus Aſin. Act. 1. Sc. 3.

CL. Remigio veloque, quantum poteris, feſtina, & fuge.

Quam magis te in altum capeſſis, tam aeſtus te in portum reſert.

AR. Ego pol iſtum portitorem privabo portorio.

Cicero Agrar. 2. C. 23. Sin eſt iniquum, Ciriſites, ſi turpe, ſi intolerandum, hoſ decemviroſ, portitores omnium omnium pecuniis conſtitui, qui non modo reges, atque exterarum nationum homines, ſed etiam imperatores noſtroſ excutiant: non mihi videtur honoris cauſa excipere Pompejum. plura Nonius in Portitores, & Portorium. tetigerat & Jo. Baptiſta Piſis Annot.

poſter. C. 48. 163. luculentius autem, ut omnia, ac plenius Jo. Fred. Gronovius, numquam ſine laude nominandus, L. 3. Obſ. C. 20. Hac igitur ratione portitor dictus eſt Charon, quod a mortuis portorium exigeret. neque aliam ob cauſam avarus audit Pedoni Albinovano:

Fata manent omnes: omnes exſpectat avarus Portitor.

arque Apulejo L. 6. Metam. Nec mora, cum ad flumen mortuum venies, cui praefectus Charon protinus expeſtens portorium, ſic ad ripam ulteriorem ſutuli cymba deducet commeantes. Ergo & inter mortuos avaritia vivit? nec Charon ille, Ditis pater, tantus Deus, quidquam gratuito facit? & pauper moriens viaticum debet quaerere? & aes ſi ſorte prae manu non fuerit, nemo eum exſpirare patietur? abiit deinde portitoris vocabulum, uti modo ex Servio vidimus, ad bajulos, & eos qui quoquo modo aliquid portarent, quaſi a portando dictum foret. Conſulendus doctiſſimus Savaro ad Sidon. Apollinar. L. 6. Epit. 4. & Beroaldus ad Apulejum loco modo laudato; ac Nic. Erythraeus in Indice Virgiliano.

14. ET SUM QUOD DIGITIS QUINQUE LEVATUR ONUS] auro contra non cara eſt lectio codicis Groningani, En ſum quod digitis q. l. o. ita etiam olim ediderunt Gulielmus Canterus, & Douza F. legiturque ita in nitida illa Plantini editione A. 1560. viderat quoque Paſſerius, quamquam non conſtans ſibi. quid nunc reſtat de tanta modo Cornelia? Ecce, pulvis ac cinis ſum pauxillus, vix exiguum implens urnulam, quae facile una manu geſtetur in conditorium. valde inepta eſt Gebhardi interpolatio, legentis

Num minus immites habui Cornelia Parcae

Iſſum, quod digitis quinque legatur, onus? neque enim hic de oſſilegio cogitavit poeta. Joannes quoque Meurſius, quod cum pace dixerim

15 Damnae noctes, & vos vada lenta paludes,
Et quaecumque meos implicat unda pedes,
Immatura licet, tamen huc non noxia veni.
Det pater huic umbrae mollia jura meae.

Aut

xerim Manium viri magni, minus recte haec traxit ad ritum gestandi manibus muliebri funus, lib. de Funere C. 21. *Humeris* (haec ejus verba) *efferebant si virile funus. Sed muliebri, manibus ferebatur: quippe esse supra se illum sexum, ne mortuum quidem volebant, quem sciebant submitti sibi debere.* omnino de urna loquitur noster; nequam de feretro. Briseis supra L. 2. Eleg. 7.

*Et dominum lavit moerens captiva cruentum
Appositum flavis in Simoënta vadis.
Foedavitque comas, & tanti corpus Achillei
Maximaque in parva subtulit ossa manu.*

signanter Naso L. 12. Metam.

*Jam timor ille Phrygum, decus & tutela
Pelasgi*

*Nominis Aecides, caput insuperabile bello,
Arserat; armarat Deus idem, idemque cre-
marat.*

*Jam cinis est; & de tam magno restat Achille
Nescio quid, parvam quod non bene compleat
urnam.*

erant autem urnae istae satis exiles & parvae, ut constat ex monumentis antiquis, ipsisque etiam nunc superstitis urnis. talem nobis eam, quae sacros Ciceronis cineres in oppido Zacyntho servabat, praepinxit Hugo Favolius, poeta non prolerarius, Hodocpor. Byzant. L. 3. quem virum miror fama esse tam obscuram, etiam apud nostrates, qui propius nosse debebant. fuit enim Zelandus, ortu Middelburgensis, medicus urbis Antuerpianae, in qua obiit A. 1585.

17. IMMATURA LICET, TAMEN HUC NON NOXIA VENI] credebant enim mortem praecocem a Diis immiti propter commissum aliquod singulare. eam suspicionem quantum potest a se amolitur Cornelia. memorabilis est locus Suetonii in Tito, C. 10. *Ad primam statim mansionem febrim nactus, cum inde lectica transferretur, suspexisse dicitur dimovis plagulis coelum, multumque conquestus, Eripi sibi vitam immerenti: neque enim exstare illum suum statum poenitendum, excepto dumtaxat uno.* Lapis Romanus apud Gruterum

DCCCXX. I. in quo duae manus in coelum sublatae:

PROCOPE. MANVS
LEBO. CONTRA
DEVM. QVI
ME. INNOCEN
TEM. SVSTVLT
QVAE. VIXI
ANN. XX

hinc juniorum funera vocabant *fatorum crimen, Deorum invidiam, scelus Parcarum.* Martialis L. 5. Epigr. 38.

*Adhuc recenti repet Erotion busto,
Quam pessimorum lex avara fatorum
Sexta perogit hieme, nec tamen tota,
Nostros amores, gaudiumque, lususque.*

L. 10. Epigr. 61.

*Hic festinata requiescit Erotion urna,
Crimine quam sati sexta peremit hiems.*

Papinius L. 2. Silv. I. epicedio pueri duodecennis:

*Ipse etenim tecum nigrae solatia pompae
Spectatumque urbi scelus, & puerile feretrum
Produxi: & saevos dammati turis acervos,
Plorantemque animam supra sua funera vili.
tum utroque potior divinus Maro Eclog. 5.
Cum complexa sui corpus miserabile gnati
Atque Deos atque astra vocat crudelia mater.*

18. DET PATER HUIC UMBRAE] pater, Pluto, qui judicium exercet. cuius judicii descriptionem luculentam videre est apud Papinium initio L. 8. Theb. pro huic malebat pater Douza hinc, i. e. hac de causa, quia nullius criminis sum rea, quamvis immature extincta. Etiam Barthius hinc legebat. qui tamen Douzicam correctionem oculis numquam usurpavit. Eam Vir summus notaverat in margine libri olim domestici, qui nunc est meus, Casparis Brantii, viri probi dum viveret ac docti, comitate. in primis editionibus hic exaratum est. sed huic legitur in membran. mollia jura sunt aequa, justa, quaeque intra rigorem consistunt. Erat autem Pluto severus atque inlacrimabilis, & Papinio interprete,

Nil

- Aut si quis posita iudex sedet Aeacus urna,
 20 In mea sortita vindicet ossa pila.
 Assideant fratres. juxta Minoia sella, &
 Eumenidum intento turba severa foro.
 Sisyphæ mole vaces. taceant Ixionis orbes.
 Fallax Tantaleo corripere liquor.
 25 Cerberus & nullas hodie petat improbus umbras,
 Et jaceat tacita lapsa catena fera.
 Ipsa loquor pro me. si fallo, poena fororum
 Infelix humeros urgeat urna meos.

Si

*Nil hominum miserans, iratusque omnibus
 umbris.*

emollicbant vero animum inclementem non-
 nihil fratres Diotæci, Minos ac Rhadamantus.
 Papinius loco laudato:

juxta Minos cum fratre reverendo

*Jura bonus meliora monet, regemque cruentum
 Temperat.*

paullo alia hujus judicii facies est apud confide-
 rantissimum poetam L. 6. Aen.

20. IN MEA SORTITA JUDICET OSSA PI-
 LA] non satis scio, si Latine dici possit *judi-
 care in ossa*. sed noster primus *vedicat* habet,
 leviter corruptum ex *vindicet*; quod integrum
 legitur in Groningano, & in Borrichiano. id
 Palmerius ac Passeratius jure vulgatae practu-
 lerunt. est autem saepenumero corruptum in
 optimis scriptoribus. Coelius L. 8. ad famil.
 Epist. 14. *video magnas impendere discordias:
 quas ferrum & vis judicabit.* in Sigonii libro
 erat *vindicavit*; rectius in alio Manutii, *vin-
 dicabit*. Cicero pro Caccina C. 2. *Nam ut quae-
 que res est turpissima, sic maxime & maturissi-
 me judicanda est.* codex Erphurdensis, *vin-
 dicanda* est; merito probantibus Grutero ac
 Graevio, Viris clarissimis. ibidem C. 23. *fa-
 teor, me homines coëgisse, fateor armasse, fa-
 teor tibi mortem esse minitatum, fateor hoc in-
 terdicto praetoris vindicari.* male suum violari
 substituit Octavius Pantagathus. auctor Cu-
 licis:

nec faciles Diotæo iudice sedes,

Judice, qui vitae post mortem vindicat acta.
 & hic *judicat* legebatur ante vindicem Scalige-
 rum. Valerius Maximus L. 3. C. 2. *cum Ful-
 vius Flaccus Campanam perfidiam, principes ci-
 vitatis ante tribunal suum capitali supplicio affi-
 ciendo, vindicaret.* ita enim feliciter hunc lo-

cum restituit J. F. Gronovius, vir omni lau-
 de dignissimus. Hinc *vindices* dicti judi-
 ces qui in caussa sedebant. Cicero Accus. 5.
 in Verr. C. 48. *facilis est causa populi. legem enim
 se sociorum causa jussisse, & vos ei legi custodes
 ac vindices praeposuisse dicit.* de pila videndus
 Alconius in argumento Milonianae. videtur
 autem dicere Cornelia, tres istos judices in-
 fernos inter se super ordine testionis debuisse
 fortiri, si forte ipse Pluto quaesitor esse no-
 luisset.

22. EUMENIDUM INTENTO TURBA SEVE-
 RA FORO] Furiae apparent iudicibus, tam-
 quam lictores, aut carnifices. vides hinc hau-
 sisse Papinium L. 8. Theb.

*Stant Furiae circum, variaeque ex ordine
 Mortes,*

Saevaeque multiformas exercet Poena catenas.
 tractum a iudiciis Romanis. Cicero orat. pro
 Cluent. C. 53. *quid sibi autem illi scribae, quid
 lictores, quid ceteri, quos apparere huic quaestio-
 ni video, volunt?*

24. TANTALEO CORRIPIARE LIQUOR] id
 aliquando factum fuisse docent poetae. Clau-
 dianus L. 2. de R. P.

Non rota suspensum praecipit Ixiona torquet:

Non aqua Tantaleis subducitur invida labris.
 qui totus locus, quamquam longiusculus, cum
 hoc ipso nostri vatis contendi debet. est autem
 miris verborum luminibus illustratus a facun-
 dissimo Claudiano. Auratus hic legebat, indi-
 cante Douza,

Tantaleo corripere ore liquor.

argute potius, quam vere. Antiqui dicebant
Tantaleus, *Tyndareus*, pro *Tantalus*, *Tynda-
 rus*. quod monuit Scaliger. M. Pacuvius Her-
 miona:

Tyn-

- Si cui fama fuit per avita tropaea decori,
 30 Afra Numantinos regna loquuntur avos.
 Altera maternos exaequat turba Libones.
 Et domus est titulis utraque fulsa suis.
 Mox ubi jam facibus cessit praetexta maritis,
 Vinxit & asperfas altera vitta comas:
 35 Jungor, Paulle, tuo, sic discessura, cubili.
 In lapide hoc uni nupta fuisse legar.
 Testor majorum cineres tibi, Roma, colendos,
 Sub quorum titulis Africa tonsa jaces:

Et

Tyndareo fieri contumeliam, cujus a te veretur maxime.

L. Attius Telepho:

Quantam Tyndareo gnata, & Menelai domus Molem excitavit belli, pastorque Ilius.

29. PER AVITA DECORA TROPHAEI] melius Groninganus, cum uno Gebhardi, per avita tropaea decori. quo modo etiam Beroaldus ediderat. Barthius legebat, proavis decorata tropaeis. mihi non est animus abire ab iis, quos indicavi, libris. neque scio si tropaea satis recte proava dici possint. nostram lectionem Passeratius ac Beroaldus bene exposuerunt. Nec tamen cepit Parisinus.

30. AFRA NUMANTINOS] variant libri, sed meliores *Aera* habent: quod minimum abit ab *Afra*, uti recte a Scaligero est restitutum. Cicero Catilin. 4. C. 10. ornatur alter eximia laude Africanus, qui duas urbes huic imperio infestissimas, Karthaginem, Numantiamque delevit. pro Murena C. 28. bis consul fuerat P. Africanus, & duos terrores hujus imperii, Karthaginem, Numantiamque deleverat.

34. VINXIT ET ACCEPTAS ALTERA VITTA COMAS] altera vitta est matronalis, diversa a virginali. nam & virgines vittatae. docuit Turnebus L. 23. Adv. C. 5. & Livinejus ad nostrum. tum utroque uberius & doctius illustris Spanhemius Observ. in Callimach. p. 661. pro acceptas, reposuit Lipsius e libro vetere asperfas, ex ritu illo nuptiis solenni, aqua spargendicrines. supra nolter,

Et Stygio sum sparsa lacu, nec recta capillis

Vitta data est.

vide magni Viri excursus in Tacit. L. 3. Annal. ipso sine.

36. IN LAPIDE HOC UNI NUPTA FUISSE LEGAR] summa castimoniae laus, in uno tan-

tum fuisse matrimonio. Valerius Maximus L. 2. C. 1. Quae uno contentae matrimonio fuerant, corona pudicitiae honorabantur. Existimabant enim eum praecipue matronae sincera fide incorruptum esse animum, qui depositae virginittis cubile pudicum egredi nesciret: multorum matrimoniorum experientiam, quasi legitima cujusdam intemperantiae signum esse credentes. inde etiam tituli superbia, sepulcro inscripti, lapis vetus apud Georgium Fabricium:

RENATVS.

VOLVSAE. IVSTAE

MATRI. CARISSIMAE

OMNIVM. FEMINAR

SANCTIORI. VNIVIRAE

alter apud Reinesium:

D. M.

RELIANAE. C. F.

MAECIANAE. CONI. INCOMPARABILI

VNIVIRAE. ET. CASTISSIMAE

37. CINERES TIBI ROMA COLENDOS] vrendos est in Groningano; unoque Colbertino, pro diversa lectione. sed praecipue vulgata. Cicero Agrar. 2. C. 35. Haec qui prospexerint, maiores nostros dico, Quirites, non eos in Deorum immortalium numero venerandos a nobis & colendos putatis?

38. AFRICA TANTA] ita Scaligeri liber. quod firmari potest auctoritate Ciceronis, Accus. 2. in Vert. C. 1. itaque majoribus nostris in Africam ex hac provincia gradus imperii factus est. neque enim tam facile opes Karthaginis tantae concidissent, nisi illud & rei frumentariae subsidium, & receptaculum classibus nostris pateret.

Ggg

tamen

*Quisque tuas proavis
fregit achille;*
Romam.
id est domum
proavi achillis,
sua quo & a
scaly continen-
tur.

Et Persen proavi simulantem pectus Achillis,
 Quisque tuas proavis fregit, Achille, domos:
 Me neque censurae legem moluisse, nec ulla
 Labe mea vestros erubuisse focos.

Non
 tamen aliud suadent membranae. *tunsa* est in
 duobus Regiis, & in nostro primo. quod se-
 quuntur veteres editiones: & Beroaldus pro
 comminuta, fracta, ac lacerata exponit. ita
 etiam legit, & imitatione comprobavit, Ber-
 nardus Bauhusius, non pessimus inter Jesui-
 tas poeta, L. 2. Epigr. 15.

Scipio major, de clypeis.
 Nil mihi vobiscum est: ignavae hinc cedit
 laminae:
 Ite alio clypei: vos levis Afer emat.
 Mars ego Romanus; tunsa hac jacet Africa
 dextra;
 Scuta gerat laeva, dextera laeva cui est.
 sed vera scriptura est *tonsa*: quae exstat in
 altero Colbertino, in nostro secundo, in
 Groningano, ac Borrichiano. tondebantur
 captivi, more Romano. Ovidius L. 1. Amor.
 Eleg. 14.

Jam tibi captivos mittet Germania crines:
 Culta triumphatae munere gentis eris.
 & L. 1. Faator.
 Caussarecens melior, passos Germania crines
 Porrigit auspiciis, dux venerande, tuis.
 etiam Barchius *tonsa* legebat L. 44. Advers.
 C. 18. ubi perperam est editum
 Quorum sub pedibus Africa *tonsa* jacet.
 & Gebhardus *tonsa* recepit: qui tamen, ubi
tonsam Africam exponit pro *depulata*, ma-
 gnas nugae egit. magis etiam majores Rober-
 tius Titius L. 6. Locor. contr. C. 25. & nunc
 nuper Philippus Silvius, omnis munditiae me-
 dulla, ita est interpretatus: *sub quorum titu-
 lis, o Africa, prostrata fractaque jaces.* qua no-
 va notione verbi *tondere* vir elegans locupleta-
 re poterit suum Calepinum.

39. PROAVI SIMULANTEM PECTUS ACHIL-
 LIS sic Groninganus, unus Regius, unus
 Colbertinus. tamen hanc lectionem tam-
 quam frivolam, dignam auctore Beroaldo,
 (ita loquitur) satis procaciter traduxit Geb-
 hardus: legendumque contendit *simulantem*.
 Nos autem jam plus semel vidimus, Beroal-
 di commenta, quae vocant isti censores, ex-
 stare in membranis, quibus veteriores adhuc
 non sunt inventae. nocuit viro multorum in
 literas meritorum, quod Scaligerum exper-

tus sit iniquiorem. Rex ille Perses, timidif-
 simus atque ignavissimus, simulatione virtutis
 dignus haberi volebat proavo Achille, ad
 quem genus suum referebant Macedonum praes-
 ges. Falso tamen ingentes istos animos praes-
 se ferre videbatur, quum Martem expertus
 adversum, in vincula sese, mox etiam in
 triumphum duci a Romanis sit passus. signan-
 ter Livius L. 44. C. 4. Ventum quidem erat eo,
 ut, si hostem similem antiquis Macedonum regi-
 bus habuisset Consul, magna clades accipi potue-
 rit. Sed quum ad Diuum per litora cum equitibus
 vagaretur rex, & ab duodecim millibus praes-
 clamorem & strepitum pugnantium audiret: nec
 auxit copias, integros sessis submitiendo: neque
 ipse, quod plurimum intererat, certamini assuit.
 quum Romanus imperator, major sexaginta an-
 nis, & praegravis corpore, omnia militaria mu-
 nera ipse impigre obiret. Haec ad rem ipsam.
 nunc verbo *simulantem* idoneum vadem acci-
 pe Horatium L. 1. Epist. 19.

Quid, si quis vulva torvo ferus, & pede
 nudo,
 Exiguaeque togae simulat textore Catonem;
 Virtutemne repraesentet moresque Catonis?
 istud porro *simulantem*, quod in nonnullis li-
 bris reperiri non inficior, quamvis defende-
 rint, Justus Lipsius ad L. 1. Velleji C. 6. &
 Franc. Modius Novantiq. Epist. 18. tamen ne-
 mimi persuaserunt. Longius multo abit ele-
 gantissimi Colvii conjectura infelix, legen-
 tis Not. in Apulej. L. 11. Metam.

Et Persen proavo tubulantem pectus Achille.
tubulantem pectus, inquit, id est tumescen-
 tem, erigentem, ut fastuosi solent. quae
 noster hic ad Achillem, ea ad Alexandrum
 retulit Justinus L. 33. C. 1. Perseo, praeter
 Macedonicum invictae opinionis exercitum, de-
 cennis bellis sumtus, a patre paratus, in thesau-
 ris & horreis erat: quibus rebus infatus, obli-
 tus fortunae paternae, veterem Alexandri glo-
 riam considerare suos jubebat. haec ille omnia
 statim secunda congressione amisit, Achilli &
 Alexandro valde dispar.

40. QUIQUE TUAS PROAVUS] & hic proavo
 reponunt, ex libris. ego librum sequor Gro-
 ninganum, in quo *proavus*. dixerat de rege
 Perie,

Non erat exuviis tantis Cornelia dānnum:

Quin erat & magnae pars imitanda domus.

45 Nec mea mutata est aetas: sine crimine tota est:

Viximus insignes inter utramque facem.

Mi natura dedit leges a sanguine ductas:

Nec possum melior iudicis esse metu.

Quaelibet austeras de me ferat urna tabellas;

50 Turpior adfessu non erit ulla meo.

Vel tu, quae tardam movisti fune Cybebem,

Claudia, turrिताe cara ministra Deae.

Vel cui, commissos quum Vesta reposceret ignes,

Exhibuit vivos carbasus alba focos.

55 Nec

Perse, ferociam mentito proavi Achillis: nunc venit ad suum proavum L. Aemilium Paullum, qui totam Aeacidarum domum fregit, atque excidit. Vellejus L. 1. C. 9. Tum senatus populusque Romanus L. Aemilium Paulum, qui & praetor & Cos. triumphaverat, virum in tantum laudandum, in quantum intelligi virtus potest, Cos. creavit. is Perse in genti praetio, apud urbem nomine Pydanam in Macedonia, fessum fugatumque castris exiit, delentisque ejus copiis, destitutum omni spe coegit e Macedonia profugere. quam ille linquens, in insulam Samothraciam profugit, semperque se religioni supplicem credidit. Ad eum C. Octavius praetor, qui classi praerant, pervenit; & ratione magis quam vi persuasit, ut se Romanorum fides committeret. Ita Paullus maximum nobilissimumque regem in triumpho duxit. quibus patria apud Livium, Justinum, Plutarchum leges.

44. QUIN ET ERAT MAGNAE] Groninganus, *Quin erat & magnae.* id quod mihi concinnius sonat.

47. MI NATURA DEDIT LEGES] quum aliae sint bonae legum metu, sibi pro omnibus legibus ait esse solam naturam. pari ratione Metellum laudat Cicero L. 2. ad Attic. epist. 1. praeculare Metellus impedit, & impedit. quid quaeris? est consul Φιλίππου, & ut semper iudicari, natura bonus.

47. A SANGUINE DUCTAS] dictas habet Groninganus. & sic legendum sciscit etiam Nic. Heinsius Not. in Ovid. Epist. Medeae N. 39. dicere leges saepe occurrit apud optimum quemque scriptorem. inde foedus dicere,

id est, certis legibus constituere, apud Papinium legitur L. 2. Theb.

*Si tibi plena fides, si dicti cura maneret
Foederis, ad fratrem completo justius anno
Legatos hinc ire sinit.*

tamen & ductas non videtur mutandum: quum Cicero dixerit L. 3. de Off. C. 17. Nec vero in praediis solum jus civile, ductum a natura, malitiam fraudemque vindicat. &c.

48. NEC POSSIM MELIOR] variant libri. sed legendum videtur ex superioribus, *Nec possum.* in me id praefat naturae bonitas, quod vix metus legum in aliis facit.

50. TURPIOR ASSENSU] bene Passeratius, *Turpior adfessu.* nulla femina, sive nupta, sive virgo, inhonestior erit propterea quod mihi adfederit. adludit morem Romanum, quo in iudiciis amici adfidebant reis. ideo sub finem dicit:

*Causa pevorata est: flentes me surgite testes.
etiam hic expressit Tullium suum, orat. pro P. Sulla C. 2. An vero, in quibus subselliis haec ornamenta ac lumina reipublicae viderem, in his me apparere nollem?*

52. TURRITAE RARA MINISTRA DEAE] Nic. Heinsius malebat, *cara ministra.* proba, & res ipsa probat. sic Diana L. 11. Aen.

*Graditur bellum ad crudele Camilla,
O virgo, & nostris nequiquam cingitur armis,
Cura mihi ante alias.*

sic Venus ad Violantillam, L. 1. Silv. 2. Papinii:

*Non ideo tibi tale decus, vultusque superbos,
Meque dedi, viduos ut transmitare per annos
Ceu non cura mihi.*

- 55 Nec te, dulce caput, mater Scribonia, laesi.
 In me mutatum quid, nisi fata, velis?
 Maternis laudor lacrimis, urbisque querelis:
 Defensa & gemitu Caesaris ossa mea.
 Ille sua nata dignam vixisse sororem
- 60 Increpat: & lacrimas vidimus ire Deo.
 Et tamen emerui generosos vestis honores,
 Nec mea de sterili facta rapina domo.
 Tu, Lepide, & tu, Paulle, meum post fata levamen.
 Condita sunt vestro lumina nostra sinu.

65 Vidi-

oportet profecto egregie caram fuisse Matri Deam, in cuius gratiam ederet tam insigne miraculum, cuiusque pudicitiam falso suspectam ipsa tueretur. Suetonius Tiber. C. 2. *navem cum sacris Matris Deam Ideae obhaerentem Tiberino vado extraxit, precata propalam, ut ita demum se sequeretur, si sibi pudicitia constaret.* Ovidius L. 4. Fastor. ipsam inducit precantem: *Supplicis, alma, tuae, genetrix foecunda Deorum,*

*Accipe sub certa conditione preces.
 Casta negor. si tu damnas, meruisse favebor.
 Morie luam poenas iudice victa Dea.
 Sed, si crimen abest, tu nostrae pignora vitae
 Re dabis: & castas casta sequere manus.
 Mota Dea est; sequiturque ducem, laudatque
 sequendo.*

Minucius Felix: *Testis mater Ideae, quae adventu suo & probavit matronae castitatem, & urbem metu hostili liberavit. ceterum matronam vocant, quotquot hujus historiae meminerunt: & quis non meminit? Papinius autem virginem dixit L. 1. Silv. 2.*

*non Claudia talis
 Respexit populos mota jam virgo carina.*
 nimirum ex usu sermonis Romani, quo virgines dicuntur & mulieres nuptae, etiam quae pepererunt. Virgilius Ecl. 6. de Pasiphae:

Ab virgo infelix, quae te dementia cepit?
 Servius: VIRGO a viridiore aetate: nam jam mater fuerat Phaedrae, Ariadnes, & Androgei. Calvus in 10:

Ab virgo infelix, herbis pascereis amaris.
 sic Astynomen, Chrysi filiam, L. Septimius virginem vocat L. 2. C. 30. quam paullo ante dixerat denuptam regi Ectoni. est itaque saepe aetatis nomen, non integritatis, neque

tamen semper procedit regula Junii Phylargyrii, sciscitentis ad Eclog. 3, *virginem* dici etiam quae peperit, usque ad secundum partum; postmodum *mulierem* perhiberi, aliter jam a Servio edocti sumus.

58. DEFENSA ET GEMITU] male hic *Defleta* habent vulgatae. *Defensa* est in octo libris calamo exaratis, & in primis editionibus. quod bene exposuit Scaliger. veterem scripturam ejecit Volsus: neque diffitetur.

61. GENEROSOS VESTIS HONORES] ex hoc loco colligebat Scaliger, ornamentis consularibus elatas fuisse matronas, quantum filii magistratus curules gessissent: & Scaligeri fidem secutus Johannes Kirchmannus L. 1. de Funer. Rom. C. 10. id si vel maxime verum foret, nihil tamen faceret ad hanc nostram; quae rapta admodum adolescens duos reliquit filios, sed pueros, & qui per aetatem nullum gessisse poterant magistratum curulem. Veterior itaque est expositio Beroaldi, referentis honores vestis ad foecunditatem; idque vel lege vel more datum matronis plurium liberorum matribus, ut veste quam ceterae honoratiore efferrentur. vide Turnebum L. 23. Advers. C. 7. Behotium L. 1. Apophor. C. 14.

63. TE LEPIDE, ET TE PAULLE] ita haec distinxit Scaliger, ut regi debeant a verbo sequente *vultimus*. aliter autem Groninganus, & meo animo rectius:

Tu, Lepide, & tu Paulle, meum post fata levamen.

Condita sunt vestro lumina nostra sinu.

Tu, o Lepide, tuque, o Paulle, filii mei, solatium estis mortis meae immaturae. in vestro complexu, in vestro sinu, oculos mihi

- 65 Vidimus & fratrem fellam geminasse curulem:
 Confule quo facto tempore rapta foror.
 Et bene habet. numquam mater lugubria fumsi.
 Venit in exsequias tota caterva meas.
 Nunc tibi commendo communia pignora natos.
- 70 Haec cura & cineri spirat inusta meo.
 Fungere maternis vicibus, pater. illa meorum
 Omnis erit collo turba ferenda tuo.
 Oscula quum dederis tua flentibus, adjice matris.
 Tota domus coepit nunc onus esse tuum.
- 75 Et si quid doliturus eris, sine testibus illis.
 Quum venient, ficcis oscula falle genis.
 Sat tibi sint noctes, quas de me, Paulle, fatiges:
 Somniaque in faciem credita saepe meam.
 Atque ubi secreto nostra ad simulacra loqueris,
- 80 Ut responsurae singula verba jace.
 Seu tamen adversum mutarit janua lectum,
 Sederit & nostro cauta noverca toro:
 Conjugium, pueri, laudate & ferte paternum.
 Capta dabit vestris moribus illa manus.
- 85 Nec matrem laudate nimis. collata priori
 Vertet in offensas libera verba suas.
 Seu memor ille mea contentus manserit umbra,
 Et tanti cineres duxerit esse meos:

Discite.

mihī meos claufistis, supremo pietatis officio
 erga matrem. in minore versu Nic. Heinsius
 legebat,

Condita sunt vestra lumina nostra manu.

sed non addicunt libri; qui omnes, magno
 consensu, vestro sinu habent. & sane bene.
 Virgilius L. 4. Aen.

*Semianimemque sinu germanam amplexa te-
 nebat*

Cum gemitu.

Pedo Albinovanus:

*At miseranda parens suprema nec oscula fixit,
 Frigida nec fovit membra tremante sinu.*

70. HAEC CURA ET CINERI SPIRAT IN-
 USTA MEO] Cicero Accuf. 1. in Verr. C. 44.
homo importunissime, cur tantam injuriam P. An-

*nio mortuo fecisti? cur hunc dolorem cineri ejus
 atque ossibus inussisti? Accuf. 5. C. 49. Non ex
 litibus aestimatis tuis pecuniam domum, sed ex
 tua calamitate cineri atque ossibus filii sui sola-
 tium vult aliquod reportare. Catilin. 2. C. 9.
 tantus illorum temporum dolor inustus est civita-
 ti, ut jam ista non modo homines, sed ne pecu-
 des quidem mihi passurae esse videantur.*

73. ADJICE MATRIS] quum tu, o Paulle,
 tamquam pater osculatus fueris liberos no-
 stros communes, meam quoque vicem fun-
 gere, & matris loco iterum osculare. in no-
 stris duobus est, adjice matrem. qua forma
 locutionis valde gaudebant secutorum tem-
 porum scriptores, jam inde a Tiberii princi-
 patu.

- Discite venturam jam nunc sentire senectam,
 90 Coelibis ad curas nec vacet ulla via.
 Quod mihi detractum est, vestros accedat ad annos.
 Prole mea Paullum sic juvet esse senem,
 Filia tu specimen censuræ nata paternæ
 Fac teneas unum, nos imitata, virum.
 Et ferie fulcite genus, mihi cymba volenti
 95 Solvitur aucturis tot mea fata malis.
 Haec est feminei merces extrema triumphii,
 Laudat ubi meritum libera fama rogam.
 Caussa perorata est. flentes me surgite testes,
 100 Dum precium vitæ grata rependit humus.

Mori-

92. SIC JUVAT] omnes libri, sic juvet. quod rectum est.

93. FILIA TU SPECIEM CENSURÆ NACTA PATERNÆ] felicissima est sagacissimi Lipsii correctio, L. 4. Ant. Lect. C. 1. & verissima,

tu specimen censuræ nata paternæ.

quo plane modo legitur in Vaticano Livineji, Palatinis Gebhardi, Borrichiano, uno Colbertino, Groningano, & binis nostris. Tu, o filia, quæ ita sancte nata es, ut censuram patris tui tuis exprimas moribus, imitare matrem tuam, & in uno solo matrimonio ætatem tuam exigit. Vox specimen notatione eadem apud Tacitum legitur L. 3. Ann. C. 4. Nihil Tiberium magis penetravit, quam stulticia hominum accensa in Agrippinam; cum decus patriæ, solum Augusti sanguinem, unicum antiquitatis specimen appellarent. nec semel Cicero ita locutus est, ac Plinius Caecilius. decore ex persona Corneliæ conjugis noster poeta effert laudibus censuram mariti Paulli: quamquam in alia omnia discedunt historiarum monumenta. Vellejus L. 2. C. 95. Censura Planci & Paulli, acta inter discordiam, neque ipsis honori, neque reip. usui fuit: cum alteri vis censoris, alteri vitæ deesset: Paullus vix posset implere censorem, Plancus timere deberet, ne quidquam obijcere posset adolescentibus, aut objicientes audire: quod non agnosceret senex. adde Dionem initio libri 54.

95. SERIE FULCITE GENUS] Lucretius L. 4.

Et quibus ante domi foecundæ sæpe nequissent

Uxores parere, inventa est illis quoque compar Natura, ut possent gnatis munire senectam.

100. DUM PRECIUM VITÆ GRATA REPENDIT HUMUS] dum iudicio inferno vita mea antea facta comprobatur. precium vitæ vocat mercedem morum & sanctitatis ac pudicitiae, apud inferos sibi repensam, quorum integritatem in vindicando neque odium neque gratia obcaecat. humus sunt ipsi inferi. noster alibi terras appellat. sic L. 2. Eleg. 5.

Ah gemat in terris, ista qui protulit arte Furgia sub tacita condita læticia.

tum Eleg. 14.

illi sub terris fiant mala multa puellæ,
 Quæ mentita suas verit incepta comas.

L. 3. Eleg. 3.

Sub terris si jura deum, & tormenta gigantum,

Tisiphones atro si furit angue caput.

Juvenalis dixit regna subterranea, Sat. 2. v. 149. loco alibi, ni fallor, producto. Cicero L. 1. Tusc. Quæst. C. 16. in terram cadentibus corporibus, hisque humo tectis, e quo dictum est humari, sub terra censebant reliquam vitam agi mortuorum. verum hujus versiculi sensum habemus. quem quam bene ad laudationem funebrem, atque ad honorem sepulturæ, humi voce pro patria & civibus sumpta, detorserint interpretes, jam cuius, ut arbitrator, liquidum est. priorum sententiis in qualecumque compendium missis album cal-
 culum

Moribus & coelum patuit: sim digna merendo,
Cujus honoratis ossa vehantur avis.

culum nuper adjecit Philippus Silvius, magnarius ille glandis negotiator.

102. Cujus HONORATIS OSSA VEHANTUR EQUIS] potior pars librorum *aquis* habet. eas *aquas honoratas* volunt esse, per quas Charon honoratas & honestas matronas vehit in Elysiū. Scaliger, cui *equis* placuit, de sepultura Consulari exponit. quo etiam Turnebus ire videtur L. 23. Advers. C. 7. horum neutrum mihi persuaderi potest: neque enim *ad honoratis* vel hic vel illic satis digne collocatur. memini Nic. Heinsium, virum acutissimum, olim mihi in familiari sermone indicasse, videri sibi legendum,

Cujus honoratis ossa ferantur avis.

i. e. *cujus ossa inferantur* tumulis illustrium avorum. ut *ferri* pro *inferri* noster dixerit, more suo solenni. Ea res multis ex antiquitate auctoritatibus fulciri posset, si ageretur nunc de reliquiis hujus matronae tumulo majorum inferendis. quod profecto numquam in mentem fuit Propertio. Tota haec scena agitur apud iudices inferorum, quibus se purgat Cornelia de nescio cuius culpae suspicionem. fuisse enim aliquo rumore perstrictam, non obscure colligas ex superioribus. diluto isto crimine, & vindicata morum suorum sanctitate, concludit, quum sibi vel ipsa coeli regio patere debuerit propter virtutis merita, jus & fas esse ut manes sui vehantur in Elysiū apud suos avos, Scipiones & Libones, claros illos atque honoratos viros. quae

quum recte se habeant, quam minima mutatione scribendum arbitror,

Cujus honoratis ossa vehantur avis.

simile negotium iisdem prope verbis extulit Peto Albinovanus, ejusdem aetatis poeta, in funere Drusi Neronis:

*Ille pio, si non temere haec creduntur, in arvo
Inter honoratos excipietur avos.*

porro *ossa*, ne quem id moveat, hic notant ipsos manes, ita paullo ante habuimus,

In mea sortita vindicet ossa pila.

& supra Eleg. 5.

Cerberus ultor

Turpia jejuno terreat ossa sano.

nam Cerberum latratu trifauci appetere exsanguis umbras, notius est quam ut debeat multis probari. Horatius Epod. 5.

Quum, ubi perire jussus expiravero,

Nocturnus occurrat furor,

Petamque vultus umbra curvis unguibus,

Quae vis Deorum est Manium.

Ovidius Diris in Ibin:

*Tum quoque factorum veniam memor umbra
suorum,*

Insequar & vultus ossa larva tuos.

Seneca Epist. 24. *nemo tam puer est, ut Cerberum timeat, & tenebras, & larvalem habitum nudis ossibus cohaerentium.* & Cynthia, hoc ipso libro, Eleg. 7.

Nunc te possideant aliae, mox sola tenebo:

Mactum eris, & mixtis ossibus ossa teram.

JOANNIS PIERII VALERIANI

in Sex. Propertii antiquum caput.

Ergo haec illa boni facies veneranda Propertii?
Illa oculis facies semper amanda meis?
At non artificum ingenio, aut mortalibus ausis
Facta haec effigies: munus opusque deum est:
Sive Amor hanc, sive alma Venus, seu docta Minerva
Rarum a Vulcano pignus amoris habent.
Qua super, ut quondam de malo, (ita distat Apollo)
Certavere diu Cypria, Pallas, Amor.
At modus est pugnae impositus Jove iudice tandem,
Si rarum hoc vates Fuscus haberet opus.
Adsensere igitur: neque enim in mortalibus ullus,
Cui tantum adspirent Cypria, Pallas, Amor.

GUIDI POSTHUMI.

Pallida quod nimium male finxerit ora Propertii,
Ne precor artificem carpite: talis eram.
Finxit enim durae moerentem facta puellae:
Aruerat sanguis, fugerat ore color.
Hac ego marmoreos sumsi de Gorgone vultus:
Hujus eram vivus, mortuus hujus ero.
Vfus abest vitae tantum: verum hunc quoque & olim,
Alterius vivens pectore, non habui.

I N D E X I.

Omniū Verborū quæ habent Libri IV. Elegiarum P R O P E R T I I.

Ex numeris, Romani sive majores notant libros; *ex minoribus*, illi qui comma (,) post se habent, Elegiam; *reliqui puncto* (.) *stipati*, eius Elegiæ versum. Ita ut I. 2, 3. 15. 20. 22. &c. significet illud verbum extare libro primo, elegia secunda, versibus tertio, decimo quinto, vigesimo & vigesimo secundo, &c.

- A.
- a I. 10, 9. 19, 22. II. 1, 72.
17, 13. 20, 69. 23, 2. 25,
14. 50. III. 1, 9. 2, 38.
51. 7, 59. 17, 1. 18, 2. 8.
23, 33. IV. 1, 80. 4, 93.
8, 11. 9, 2. 11, 47.
- ab I. 12, 19. 13, 24. 20, 50.
21, 2. II. 13, 1. 62. 15, 16.
19, 10. 45. 24, 13. 25, 70.
III. 1, 24. 60. 63. 3, 20. 36.
39. 4, 7. 7, 53. 9, 13. 24.
16, 1. 32. 21, 23. 25. 23, 25.
26. IV. 1, 104. 126. 2, 10.
48. 3, 14. 19. 39. 4, 5. 27.
5, 24. 58. 6, 37. 59. 7, 5.
75. 84. 9, 9. 24. 10, 6. 9.
32. 41. 43. 44.
- abacta III. 13, 30.
abdita II. 24, 12.
abduci I. 13, 28.
abducta II. 16, 1.
abesse II. 13, 32.
abfuerit II. 4, 10.
abjecta IV. 7, 90.
abjectus I. 14, 1.
abiegnæ III. 17, 12.
abiegni IV. 1, 42.
abiegnō III. 1, 25.
abiere II. 13, 33.
abire I. 4, 2. 5, 20. 13, 8.
abit II. 9, 12.
- abjunctos II. 14, 12.
abluit II. 15, 26.
abrepta II. 7, 17.
abrepto I. 13, 2.
abripitur IV. 8, 5.
abscissos III. 9, 65. IV. 4, 70.
absentes II. 24, 43. III. 21,
31.
absenti I. 17, 5. II. 15, 32.
abis IV. 3, 2.
absumtum III. 8, 10.
abstrahat I. 19, 22.
abstulit III. 5, 65. IV. 1, 130.
ac II. 2, 11. 12, 51. III. 4,
13. 22. 8, 13. 13, 31.
Acanthis IV. 5, 61.
acanthus III. 7, 14.
Acca I. 21, 6.
accedat IV. 11, 91.
accedere I. 9, 19.
accensæ I. 20, 45.
accensas III. 14, 16.
accensis II. 23, 39.
accenso IV. 1, 19.
accipere III. 9, 52.
accepta I. 4, 16.
accepti I. 6, 34.
acceptius II. 7, 93.
accepto III. 11, 55.
accessit IV. 7, 86.
accipe I. 10, 12. II. 10, 18,
IV. 2, 2. 8, 74.
accipiat I. 8, 20. II. 10, 32.
- accipit IV. 9, 66.
accubuisse III. 13, 12. IV. 4,
66.
accubuit I. 3, 3. II. 23, 32.
accumbes II. 2, 40.
accusent II. 23, 81.
acer II. 18, 45. 23, 61.
acerbæ II. 7, 3.
acerno IV. 4, 7.
acernus IV. 2, 59.
acervos IV. 4, 75.
Achaemeniis II. 10, 1.
Achaja II. 21, 53.
Acheloi II. 25, 33.
Acherontis III. 3, 35.
Achille IV. 11, 40.
Achillei II. 7, 51.
Achillem III. 16, 27.
Achillen II. 7, 47.
Achilleo II. 25, 41.
Achilles II. 1, 37. 2, 49. 7,
17. 18, 29.
Achillis IV. 11, 39.
Achivos II. 7, 7. 19.
acies III. 9, 69. IV. 2, 53. 4,
57. 6, 25.
acrius I. 9, 26. II. 1, 50.
Acron IV. 10, 9. 15.
Acrona IV. 10, 7.
acta, II. 10, 18. III. 5, 42.
Actia II. 1, 34. 13, 38. 25,
61. IV. 6, 17.
Actiacum II. 12, 44.

I N D E X I

- Aëtius IV. 6, 67.
 acuta II. 7, 76.
 acutis III. 5, 15.
 ad I. 3, 16. 5, 13. 18, 30. II. 1, 7, 2, 12, 45. 59, 52. 6, 18. 7, 9, 67. 8, 7. 10, 15. 39, 40. 42. 11, 29. 12, 33. 13, 21. 61. 14, 13. 16, 7. 13, 17. 18, 16. 20, 27. 19, 9. 21, 40. 22, 20. 23, 20. 54. 68, 73. 25, 6. 38. 42. 53. 60. III. 1, 14. 46. 57. 2, 10. 14. 40. 47. 3, 1. 14. 35. 4, 14. 5, 5. 23. 6, 1. 7, 19. 27. 9, 62. 12. 7, 9. 22. 14, 24. 15, 36. 17. 6. 20, 1. 21, 41. 23, 18. IV. 1, 13. 24. 52. 70. 87. 110. 119. 2, 29. 39. 57. 3, 58. 62. 4, 31. 5, 11. 47. 6, 15. 70. 84. 7, 4. 39. 91. 8, 9. 37. 42. 48. 50. 68. 71. 77. 9, 3. 40. 11, 2. 79. 90. 91.
 adaëta III. 21, 14.
 adamantina IV. 11, 6.
 adamantina III. 9, 9.
 ad cubitum II. 23, 92.
 adde IV. 4, 59.
 addent III. 1, 15.
 addictus III. 9, 32.
 addictum III. 9, 2.
 addidit II. 9, 5.
 addita III. 7, 13. IV. 4, 33.
 addite IV. 5, 76.
 adederat IV. 7, 9.
 adeo I. 19, 5. III. 14, 14.
 adeptus IV. 4, 93.
 aderant III. 13, 23.
 aderat I. 2, 21. II. 7, 53.
 ad erit I. 14, 23.
 adesse III. 14, 2. IV. 1, 120.
 adest IV. 6, 53.
 adferat I. 6, 24.
 adferet III. 14, 23.
 adfigat III. 5, 15.
 adjecimus III. 5, 43.
 ad jice IV. 11, 73.
 ad jiciam IV. 2, 41.
 adimant III. 8, 25.
 adimus III. 5, 2.
 adire I. 3, 12. 20, 14. II. 18, 72. 25, 26. III. 20, 18.
 ad iſſe III. 10, 34.
 aditura II. 20, 60.
 adligat I. 5, 12.
 Admeti II. 5, 15.
 admirante II. 13, 67.
 admirantur II. 20, 21.
 admirare II. 13, 63.
 admillae I. 15, 38. IV. 8, 73.
 admillo II. 22, 38. III. 9, 64.
 admittis I. 16, 19.
 admittit III. 20, 7.
 admitto II. 25, 16.
 admittor II. 13, 68.
 admoram III. 2, 5.
 admorſa III. 9, 53.
 admota I. 3, 16.
 admotas IV. 8, 11.
 Adonem II. 10, 53.
 adoperta II. 21, 45.
 adorat IV. 8, 69.
 adoro I. 4, 27.
 adplicuiſſe I. 20, 20.
 Adraſti II. 25, 37.
 adſcendo IV. 10, 3.
 adſcendiſ IV. 3, 63.
 adſcendiſ IV. 4, 81.
 adſint II. 10, 23.
 adſperſa III. 12, 13.
 adſpexit IV. 6, 33. 9, 57.
 adſpice I. 2, 9. 15, 3. II. 17, 5. 22, 37. 25, 55.
 adſpiciam III. 8, 7.
 adſpicias II. 23, 17.
 adſpicienda IV. 1, 103.
 adſucto II. 2, 12.
 adſumis II. 19, 61.
 adſtant III. 5, 27.
 adſtitit IV. 6, 29. 10, 31.
 adſtrictus II. 18, 74.
 adſtringant II. 16, 9.
 adtulimus III. 5, 14.
 advena IV. 1, 8.
 adverſo I. 14, 15.
 adverſos I. 1, 8. III. 13, 32.
 adverſum II. 7, 12. III. 9, 23. IV. 11, 81.
 adverterit I. 1, 37.
 advolvitur III. 15, 1.
 adulter II. 25, 7.
 adulterio II. 22, 38.
 adunca III. 12, 6.
 aduſta II. 21, 36. IV. 7, 8.
 Aeace II. 16, 30.
 Aeacus IV. 11, 9.
 Aeacae III. 10, 31.
 Aeacæi II. 23, 42.
 aedem II. 11, 27. IV. 6, 11. 9, 29.
 aedes II. 5, 1.
 Aegaea III. 23, 12.
 Aegæci III. 5, 11.
 Aegæo I. 6, 2.
 aeger II. 1, 77.
 aegra II. 17, 20.
 Aegyptum II. 1, 31.
 Aegyptus II. 24, 15.
 Aelia III. 10, 38.
 Aemilia III. 2, 8.
 Aemonia II. 1, 65.
 Aemoniis II. 7, 26.
 Aemonio I. 13, 21. 15, 20. II. 8, 6. III. 1, 26.
 aemulor II. 25, 19.
 aëna II. 1, 56.
 Aenea III. 3, 20.
 Aeneae II. 25, 63.
 Aeneam IV. 1, 2.
 Aeolio II. 2, 29.
 aequa II. 2, 14. IV. 6, 20.
 aequabunt III. 7, 31.
 aequaëvis II. 2, 32.
 aequales III. 6, 21.
 aequat III. 1, 51.
 aequæ III. 6, 35.
 aequo III. 7, 8.
 aequor III. 3, 59. 7, 3.
 aequora I. 11, 4. II. 13, 38. III. 5, 11. 13, 31. 20, 11.
 aequore IV. 6, 19.
 aequoreae I. 17, 25. III. 5, 33.
 aequoribus I. 8, 20. 14, 12. 15, 10.
 aequoris III. 20, 17.
 aequus III. 17, 28. IV. 1, 120.
 aër II. 21, 5.
 aera III. 3, 28. IV. 5, 50. 7, 61. 11, 7.
 aeratas II. 16, 11.
 aeratis II. 16, 9.
 aerato II. 23, 115.
 aere III. 12, 12. 16, 25. 20, 30. IV. 5, 56.
 aëre II. 23, 55. III. 8, 5. IV. 6, 9.
 Aefonias III. 9, 12.
 Aefoniden I. 15, 17.
 acſtime IV. 1, 66.
 acſtiva IV. 8, 37.
 acſtivis IV. 1, 124.
 acſtivo IV. 2, 16.
 acſtivos III. 19, 3.

I N D E X I.

aestu III. 23, 17. IV. 3, 39.
 4, 5.
aestuat II. 21, 5.
aestum IV. 9, 63.
aestus II. 24, 43. III. 5, 17.
actas I. 4, 7. 6, 21. II. 4, 27.
 8, 11. 14, 7. 19, 19. 24,
 33. III. 3, 45. 23, 31. IV.
 11, 45.
actate II. 7, 79. 21, 21. IV. 1,
 127.
actatem III. 5, 21.
actatis I. 7, 8.
aeterna I. 16, 48.
aeterno I. 7, 18.
aeternum II. 21, 57. III. 6,
 38. 21, 24.
aeternus IV. 3, 22.
aetherea II. 13, 50.
Actna III. 1, 45.
Actnaco III. 15, 21.
Actoli II. 25, 33.
aevo III. 1, 63. 5, 7.
aevum III. 3, 19. IV. 2, 55.
affectae II. 21, 1.
afferat IV. 5, 53.
affixis III. 2, 27.
afflabunt II. 22, 17.
affueram I. 10, 2.
Afra IV. 11, 30.
Africa III. 18, 4. IV. 11, 38.
Africus IV. 3, 48.
Agamemnona IV. 6, 33.
Agamemnoniae IV. 1, 111.
Agamemnonias III. 5, 51.
Aganippeae II. 2, 30.
agat II. 20, 36.
age IV. 9, 53.
agedum I. 1, 21. IV. 9, 54.
aget I. 13, 28. II. 2, 68. 20,
 30.
aggere III. 9, 22.
aggeribus I. 21, 2. II. 10, 48.
agis II. 23, 69.
agitabit II. 12, 32.
agitamus I. 7, 5.
agitat II. 13, 27.
agitata III. 1, 43.
agitatam II. 20, 5.
agite III. 37. 20, 11.
agmina I. 7, 17.
agmine IV. 10, 43.
agris IV. 3, 61.
agor II. 23, 24.
agrestem II. 24, 13.

agrestes II. 15, 14, 22.
agrestum III. 11, 25.
agricolae II. 15, 8. 25, 74.
 IV. 8, 14.
agris II. 15, 3. IV. 8, 2.
agros II. 21, 25. III. 5, 67.
 11, 41.
ah I. 5, 13. 6, 12. II. 5, 30.
 15, 27. 16, 14. 17, 13. 18,
 21. 20, 12. 32. II. 5, 23.
 6, 11. 13, 4. 35. 17, 15.
 18, 63. 68. 23, 53. 24, 11.
 27. III. 1, 7. 5, 15. 13, 13.
 15. IV. 1, 74.
ahenae IV. 2, 61.
aheno III. 23, 13. IV. 10, 33.
ait I. 3, 34. II. 22, 31. III. 2,
 14. IV. 4, 45. 88. 6, 37.
 8, 73. 9, 16. 10, 35.
ajunt I. 13, 35. 23, 113.
 IV. 2, 7.
ala I. 20, 29. II. 23, 56.
alas I. 9, 23. II. 9, 5. IV. 1,
 101.
alba II. 2, 20. III. 3, 46. IV.
 11, 54.
Alba III. 2, 3. IV. 1, 35. 6, 37.
albae IV. 1, 35.
Albanus III. 21, 25.
albos III. 23, 33. IV. 1, 32.
Alcidae II. 19, 20.
Alciden IV. 9, 38.
Alcides I. 20, 49. IV. 9, 16.
 51.
Alcinoi I. 14, 24.
Alcmenae II. 18, 25.
Alcmaeoniae III. 3, 63.
Alcyonas I. 17, 2.
Alcyonum III. 5, 15. 8, 9.
Alexandra III. 9, 33.
Alexin II. 25, 73.
Argenti IV. 5, 68.
alia III. 10, 16.
aliae IV. 7, 93.
aliam I. 12, 19. II. 8, 14. 18,
 40.
alias I. 4, 21. II. 13, 10.
aliena I. 8, 18. 15, 32.
alienum III. 2, 47.
alii II. 8, 31. 11, 21. 22, 5.
aliis II. 8, 5.
alimenta III. 20, 4.
alio I. 9, 28. 13, 34. II. 9,
 18. 12, 35. III. 18, 6. IV.
 6, 9.

alios IV. 9, 59.
aliqua II. 11, 31. III. 22, 23.
aliquam IV. 9, 45.
aliquem IV. 9, 37.
aliquid I. 7, 6. II. 3, 2. 4, 15.
 15, 27. 18, 11. 18. 25, 53.
 III. 10, 13. IV. 6, 81. 7, 1.
aliquis II. 4, 25. 18, 5, 15.
 III. 22, 19.
alis I. 3, 45. IV. 6, 47.
alie II. 18, 42. IV. 4, 68.
aliticibus I. 16, 46.
alitis II. 23, 23.
aliud II. 17, 9.
alius IV. 2, 19.
alligat IV. 7, 80.
alloquor I. 17, 2.
alma IV. 9, 51.
Alphesiboca I. 15, 15.
alta II. 7, 30. 20, 52. 23,
 58. 106. III. 9, 57. 11, 36.
 IV. 1, 11.
altae II. 1, 23.
altas IV. 3, 47.
alter I. 5, 30. II. 1, 50. 2, 4,
 3, 13. 7, 8. 34. 17, 17. 22,
 11. III. 2, 23. 10, 23.
altera I. 18, 11. II. 1, 47. 3,
 14. 11, 10. 18, 37. 38.
 19, 3. 23, 13. 14, 79. IV. 6,
 21. 7, 59. 8, 31. 11, 31.
 34.
alterius I. 3, 36. 5, 30. 10,
 17. 11, 13. 16, 33. II. 7,
 5. 18, 53.
alterna I. 9, 24. 20, 28. II.
 9, 7. 23, 67. IV. 4, 56.
 7, 18.
alternae I. 11, 12.
alternas II. 20, 54. III. 10,
 28.
alternis I. 10, 10. IV. 5, 40.
alterno IV. 2, 36.
altricum IV. 1, 38.
altum III. 3, 59.
alveus III. 5, 32.
alumnis II. 24, 15. IV. 2, 9.
 3, 67.
alumnus IV. 1, 37.
ambulet III. 14, 13.
amans II. 11, 28. 20, 69.
amante II. 13, 65.
amantem II. 13, 57.
amantes I. 2, 23. 10, 15. 13,
 25. 15, 41. 16, 45. 18, 7.
 Hhh 2 19,

INDEX I.

19,25. II. 4,13. 6,3. 9,3.
 11,19. 12,53. 13,47. 20,
 33. 24,5. 43. III. 2,47.
 3,23. 11,35. 12,21. 14,
 11. 15,5. 11.
 amanti I. 5,23. 8,41. 20,3.
 II. 18,45. 7,9. 23,59.
 amantis I. 16,47. III. 14,19.
 amantum III. 14,27.
 amara I. 19,20. II. 24,6.
 III. 10,10.
 amarae IV. 9,43.
 amaras I. 1,33. II. 13,59.
 IV. 3,29.
 amare I. 6,12. 12,8. 19. 13,
 32. II. 10,53. 18,18. 80.
 19,8. 20,28. 23,30. 25,
 24.
 amaris II. 13,29. IV. 7,5.
 amarus II. 15,6. 24,30.
 amas IV. 5,75.
 amasse II. 23,91.
 amat I. 2,8. II. 1,60. 5,16.
 amata II. 4,8.
 amator I. 7,13. II. 2,26. 16,
 35. 17,4. III. 12,32. 14,13.
 amatorem II. 17,14.
 amatorum II. 13,12.
 Amazonidum III. 12,15.
 ambos II. 16,18.
 ambulat II. 1,79.
 amem III. 13,46.
 amens I. 1,11.
 amet II. 3,9. III. 19,20.
 amica I. 6,10. 18,20. II. 5,
 12. 6,21. 22. 13,26. 17,
 2. 23,25. 24,34. III. 6,
 40.
 amicae II. 13,21. 22,31.
 IV. 5,61.
 amice I. 10,14. 13,18. II. 7,
 2. 25,16.
 amici I. 1,25. II. 1,79. 7,
 65. III. 20,15. 23,9.
 amicis I. 11,25.
 amicitia I. 22,2.
 amico II. 10,51.
 amicos II. 25,5.
 amicta III. 20,8.
 amictu II. 1,13. 18,69. 19,
 81. 22,21. III. 13,3.
 amicus I. 13,12. II. 3,10.
 III. 18,9.
 amisso II. 10,51. 14,18.
 III. 5,53.

amne IV. 2,10. 4,22.
 amnem IV. 7,55.
 amnes I. 1,23.
 amo I. 8,42. II. 7,36.
 Amor I. 1,4. 17,34. 2,8. 3,
 14. 7,20. 26. 9,12. 23,28.
 10,20. 12,16. 14,8. 15,
 16. 17,27. 19,22. II. 1,
 60. 2,6. 34. 7,16. 28. 8,
 30. 10,2. 22,18. 23,54.
 59. 24,42. III. 3,23. 14,
 16. 17,24. 19,9. 20,4. 10.
 22,16.
 amor I. 5,24. 11,18. 12,12.
 13,23. 19,12. 26. 20,12.
 II. 1,50. 80. 2,10. 4,10.
 6,20. 7,8. 12,30. 13,36.
 39. 18,14. 28. 84. 19,6.
 57. III. 13,9. 17,18. 21,
 42. 23,36. IV. 3,49. 5,
 30.
 amore I. 1,16. 32. 36. 3,44.
 4,26. 5,29. 6,27. 9,58.
 II. 1,6. 13,26. 22. 33.
 14,10. 15. 17,20. 18,8.
 19,36. 20,1. II. 1,47. 48.
 2,13. 4,16. 6,6. 8. 7,24.
 32. 98. 11,18. 12,12. 23.
 27. 19,3. 45. 61. 67. 71.
 20,27. 46. 23,87. 25,3.
 30. 34. 82. III. 4,38. 6,
 10. 18. 23. 13,1. 18,6.
 19,6. 17. 20,2. 33.
 Amore I. 9,11.
 Amorem II. 9,1.
 amorem II. 13,15. 19,17.
 amores I. 4,15. 7,5. 8,45.
 9,1. 12,5. 13,11. 15,19.
 16,19. 18,19. 20,51.
 II. 1,1. 7,31. 19,75. 21,
 39. 22,19. 25,25. 49. 71.
 IV. 4,25. 7,69.
 Amores III. 1,11.
 amori I. 6,21. 27. II. 25,1.
 amori I. 10,1. 14,7. II. 20,
 45. IV. 5,49.
 amoribus II. 24,7.
 amoris I. 11,30. II. 7,3. 12,
 29. 22,41. 23,26. 51. III.
 19,20.
 Amoris II. 10,36. III. 13,4.
 amoto I. 11,15.
 Amphiaracae II. 25,39.
 Amphiaras III. 11,58.
 Amphion III. 13,42.

Amphionia III. 13,29.
 Amphioniae I. 9,10.
 Amphitryonades IV. 9,1.
 amphora IV. 5,73.
 ampla I. 2,24. III. 4,32. 21,
 41.
 amplectens II. 7,47.
 amplexa II. 14,13.
 amplexo III. 16,12.
 amplexu I. 12,5. II. 12,7.
 20,49. IV. 5,33.
 Amycle IV. 5,35.
 Amymone II. 20,47.
 Amythaonia II. 2,18.
 an I. 6,13. 8,2. 11,7. 21.
 12,9. 17,11. 18,10. 17.
 23. II. 7,39. 11,30. 13,
 32. 14,27. 19,63. 21,13.
 23,97. 24,13. 15,26. III.
 3,67. 22,13. IV. 1,122.
 anchora III. 5,45. 23,16.
 Androgeona II. 1,64.
 Andromacha II. 16,2.
 Andromachae II. 18,31.
 Andromedae III. 21,29.
 Andromede I. 3,4. II. 21,23.
 IV. 7,63.
 angue III. 3,62.
 anguiferae II. 2,60.
 anguino IV. 8,10.
 angulus IV. 9,65.
 angusta III. 12,30.
 angusto I. 8,33. II. 1,40. 45.
 25,43.
 Aniena I. 20,8. III. 14,4.
 Aniene IV. 7,86.
 anima II. 8,15.
 animae III. 16,30.
 animam I. 6,26. 13,17. II.
 10,43. IV. 5,67.
 animarum III. 10,33.
 animi II. 16,26. III. 3,32.
 6,17. IV. 1,45.
 animis I. 5,12. II. 4,18. 25,
 83. III. 4,35.
 animo I. 20,2. II. 12,17.
 III. 15,6. 20,10.
 animos II. 1,23. III. 13,5.
 16,17. IV. 7,11.
 animosa III. 7,9. IV. 1,107.
 animum III. 15,12. 20,25.
 IV. 5,61. 7,68.
 Anio III. 21,23. IV. 7,81.
 annalibus III. 1,15.
 anne II. 6,9.

I N D E X I.

- anni IV. 2, 11.
 annis II. 14, 7. III. 23, 31.
 IV. 7, 73.
 anno I. 1, 7. II. 18, 67.
 annorum III. 1, 62. 10, 25.
 20, 31.
 annos II. 7, 37. 41. 97. 21,
 19. III. 5, 13. 21, 1. 23,
 23. IV. 11, 91.
 annosi IV. 8, 3.
 annosus II. 19, 41.
 annua III. 8, 31. IV. 1, 19.
 4, 73. 8, 8.
 annuit I. 1, 31.
 annum III. 14, 9.
 annus I. 15, 30. II. 12, 38.
 19, 16. III. 3, 60. 13, 7.
 16, 15. IV. 5, 57. 8, 14.
 ansa IV. 1, 142.
 anseris II. 25, 84. III. 2, 12.
 Antaci III. 21, 10.
 ante I. 1, 2. 8, 36. 9, 29. 15,
 30. 16, 43. II. 8, 26. 9, 11.
 11, 17. 27. 32. 14, 6. 15, 5.
 14. 19, 66. 20, 18. 21, 9.
 45. 61. 23, 101. 25, 47.
 50. III. 2, 6. 3, 12. 4, 32.
 5, 69. 72. 6, 12. 8, 2. 14,
 16. 15, 37. 19, 7. IV. 1,
 2. 92. 132. 2, 46. 56. 60. 5,
 64. 6, 2. 28. 66. 9, 32. 10,
 13. 14.
 anteire I. 6, 19. II. 2, 51.
 Antigonae II. 7, 83.
 Antilochi II. 10, 49.
 Antimacho II. 25, 45.
 Antinoo IV. 5, 8.
 Antiopae I. 4, 5. III. 13, 19.
 Antiope III. 13, 22. 39.
 Antiope III. 13, 12.
 antiqua IV. 1, 121.
 antiquae II. 1, 29. 2, 31.
 antiquam I. 19, 10.
 antiquas II. 23, 110.
 antiqui II. 23, 18. IV. 4, 2.
 antiquis II. 19, 47. 23, 83.
 antiquo II. 25, 56.
 antistitis III. 15, 37.
 Antoni III. 7, 56.
 antra II. 23, 28. III. 1, 52. 2,
 14. 11, 35. IV. 9, 12.
 antris I. 1, 11. 2, 11.
 antro II. 23, 95. III. 1, 5.
 IV. 4, 3. 9, 9. 33.
 antrum III. 3, 65. IV. 1, 99.
- Anubin III. 9, 41.
 anum II. 23, 44.
 anus II. 3, 8. 7, 46. 14, 22.
 III. 23, 36. IV. 7, 40. 9,
 61.
 anxia I. 15, 17. II. 16, 2. 18,
 42.
 Aonium I. 2, 28.
 Aonium III. 2, 42.
 Apelleis I. 2, 22.
 Apelles III. 7, 11.
 aper II. 2, 8. 10, 54.
 aperire I. 10, 16. IV. 10, 1.
 aperit IV. 3, 54.
 aperta II. 7, 92. 23, 2. IV. 4,
 70.
 aperto IV. 3, 49.
 apertos II. 1, 75.
 apertus IV. 1, 42.
 Apidano I. 3, 6.
 Apolline III. 1, 47.
 Apollinis III. 7, 39. IV. 6,
 11.
 Apollo I. 8, 41. II. 1, 3. III.
 9, 69. IV. 1, 75. 133. 6, 69.
 apparent II. 22, 35.
 Appia II. 23, 44. IV. 8, 17.
 apposita II. 12, 9.
 appositum II. 7, 50.
 aprico IV. 10, 18.
 Apriles IV. 5, 35.
 apta III. 3, 40. 7, 47. 21, 19.
 IV. 4, 90. 6, 22. 9, 50.
 aptat III. 2, 36.
 aptissima III. 9, 33.
 aptus III. 21, 42. IV. 10, 19.
 apud II. 21, 49.
 aqua I. 11, 10. II. 1, 70. 13,
 46. 18, 12. 52. 20, 8. 32.
 25, 92. III. 2, 46. 52. 3, 52.
 4, 10. 5, 52. 16, 8. 20, 20.
 21, 2. 23, 12. IV. 1, 108.
 3, 38. 5, 12. 22. 6, 26. 7,
 56. 8, 84.
 aquae I. 11, 30. II. 7, 64. 23,
 109. III. 16, 2. IV. 6, 16.
 aquam I. 9, 16. 20, 24. II.
 23, 50. III. 1, 66. 10, 8.
 13, 18.
 aquas II. 20, 50. 54. 23, 110.
 24, 28. III. 2, 23. 3, 54. 64.
 10, 28. IV. 3, 48. 4, 48. 6,
 4. 58. 8, 58. 9, 6. 22. 44.
 aquilae IV. 1, 92.
 Aquilo II. 4, 4. III. 5, 29. 71.
- Aquilonia I. 20, 25.
 Aquilonibus II. 4, 11.
 aquis II. 1, 32. III. 12, 16.
 IV. 1, 102. 124. 4, 4.
 aquosa IV. 3, 52.
 aquosus IV. 8, 1.
 aquosus II. 13, 51.
 ara IV. 4, 44. 9, 56. 67. 68.
 10, 48.
 Arabiae II. 8, 20.
 Arabio II. 2, 25.
 Arabium I. 14, 19.
 Arabs III. 11, 8.
 Arabum II. 22, 17.
 Aracynthe III. 13, 42.
 aram II. 23, 7.
 aranea II. 5, 27. III. 4, 33.
 arantes II. 12, 31. 15, 11.
 aras I. 4, 23. II. 2, 59. III. 8
 19. 19, 15.
 arata I. 6, 32. IV. 1, 78.
 arator II. 1, 43. IV. 1, 25.
 aratra II. 19, 42.
 aratris IV. 10, 19.
 aratro II. 2, 11. 25, 47. III.
 7, 41.
 aratur III. 3, 27.
 Araxes IV. 3, 37.
 Araxis III. 10, 8.
 arbiter III. 17, 27.
 arbitrio IV. 1, 143.
 arbor I. 18, 19. II. 20, 32.
 III. 11, 26. IV. 4, 4.
 arbore III. 2, 15. 21, 33. IV.
 3, 19.
 arborea III. 14, 28.
 arboreas III. 21, 37.
 arboribus I. 14, 6. 20, 36.
 arboris III. 17, 16.
 arbutus I. 2, 11.
 Arcadiis I. 1, 14.
 Arcadio I. 18, 20.
 Arcadius II. 21, 25.
 arcana II. 8, 19.
 arcanas IV. 7, 45.
 arce IV. 4, 27. 10, 9.
 arcem III. 7, 37. IV. 10, 31.
 arces III. 1, 25. 3, 53. 9, 25.
 13, 25. IV. 1, 65.
 arcessitus III. 15, 14.
 arcet III. 20, 22.
 arcis III. 7, 42. IV. 1, 125.
 Archemori II. 25, 38.
 Architae IV. 1, 79.
 arctos II. 18, 25.

I N D E X I.

- arcu I. 7, 15.
 arcuit IV. 10, 39.
 arcum I. 9, 21.
 arcus III. 3, 17, 54. 10, 35.
 IV. 3, 66. 6, 25. 39, 55.
 56.
 ardeat IV. 7, 48.
 ardor I. 10, 10. 13, 28. 20,
 6. II. 10, 31.
 ardore I. 3, 13.
 ardoris I. 7, 24. II. 21, 7.
 arena I. 8, 11. 17, 8. II. 2, 7.
 7, 21. 19, 43. III. 5, 38. 9,
 35. 16, 3. IV. 8, 76.
 arenae III. 13, 33. 14, 29.
 arenas III. 2, 23. IV. 6, 83.
 arenis III. 12, 17.
 arenosis IV. 4, 17.
 arenosum IV. 1, 99.
 arentes II. 12, 51.
 arenti II. 13, 62.
 Arethusa IV. 3, 1.
 Arganthe I. 20, 33.
 argentea IV. 4, 23.
 Argiva II. 19, 79.
 Argivae I. 15, 22.
 Argivis I. 19, 14.
 Argo I. 20, 17.
 Argoa III. 21, 13.
 argumenta III. 7, 13.
 Argus I. 3, 20. II. 20, 39.
 arguta I. 16, 16.
 argutae III. 19, 18.
 argutas I. 18, 30.
 argutat I. 6, 7.
 arguto I. 18, 26.
 argutum II. 2, 34.
 Argyni III. 5, 52.
 Ariadna II. 2, 28. III. 15, 8.
 aries III. 11, 40. IV. 10, 33.
 aridus II. 12, 34.
 Arion II. 25, 37.
 Arioniam II. 20, 18.
 aris III. 15, 1. IV. 6, 7.
 aristas III. 17, 5.
 arma I. 7, 2. II. 1, 18. 7, 18.
 56. 13, 42. 20, 70. 23, 23.
 25, 6. 63. III. 2, 40. 3, 1.
 18, 34, 69. 6, 29, 33. 7, 26.
 47. 9, 46. 10, 6. 11, 9.
 12, 19. 15, 22. 19, 8. 20,
 27. IV. 1, 46, 47, 54, 86. 2,
 27, 52. 3, 30, 43, 71. 4, 18.
 30, 60. 6, 52, 70. 8, 88.
 10, 2, 47.
 armantur II. 10, 1.
 armata II. 9, 9.
 armatae I. 6, 22.
 armatis IV. 1, 148.
 armato III. 10, 12.
 Armenias I. 9, 19.
 armenta II. 23, 7.
 armigera III. 9, 10.
 armigeri III. 3, 8.
 armillatos IV. 8, 24.
 armis I. 6, 29. II. 1, 35. 6, 5.
 7, 27. 8, 1. 19, 41. III. 1,
 7, 29. 3, 34. 7, 19. 9, 29.
 21, 19. IV. 1, 27, 137. 2, 51.
 4, 19, 89.
 armorum IV. 6, 26.
 Arria IV. 1, 85.
 arripite II. 22, 8.
 arserit II. 13, 30.
 arserunt III. 21, 31.
 arte I. 2, 14. II. 1, 10, 46.
 2, 52. 5, 23. 10, 8. 19, 7.
 III. 2, 50. 3, 31, 48. 5, 44.
 7, 12. 23, 25. IV. 1, 6. 8,
 40.
 artem III. 1, 43.
 artes I. 1, 17. III. 7, 39. 18,
 7. IV. 5, 38.
 artibus I. 4, 13.
 articulis II. 25, 80.
 artificem I. 2, 8. II. 1, 60.
 artifices II. 23, 8. IV. 2, 62.
 artus II. 18, 21. IV. 8, 41.
 arva II. 2, 12. IV. 9, 19. 10, 30.
 arvis II. 20, 47. IV. 7, 81.
 arundine II. 20, 71. IV. 2,
 33. 7, 21.
 arundinibus II. 25, 68.
 aruspex III. 6, 17. 11, 59.
 Afcanio I. 20, 16.
 Afcenius I. 20, 4.
 Afcraei II. 25, 77.
 Afcraeos II. 8, 29.
 Afcraeum II. 10, 4.
 afelle IV. 3, 22.
 afellis IV. 1, 21.
 Afiae I. 6, 14. II. 2, 46.
 Afopi III. 13, 27.
 aspera I. 18, 13. II. 7, 11.
 IV. 9, 71.
 aspergat II. 18, 83.
 aspernata II. 10, 41.
 asperfas IV. 11, 34.
 aspersis I. 12, 16.
 aspexit II. 11, 5.
 aspice I. 17, 6. II. 13, 29. 18,
 35.
 aspicias III. 21, 7.
 asseflu IV. 11, 50.
 asseceant IV. 11, 21.
 asfidet IV. 3, 41.
 asfidua II. 1, 70. 15, 31.
 asfiduae II. 14, 1.
 asfiduas I. 8, 28. 9, 30.
 asfidue I. 7, 13. II. 15, 11.
 III. 20, 3.
 asfiduis I. 3, 5. 19, 24. II. 13,
 14.
 asfiduo III. 9, 56. 14, 26.
 asfiduos II. 24, 44.
 asfiduus II. 9, 16.
 asfuescent III. 3, 6.
 asflueta IV. 3, 53.
 asluero I. 1, 36.
 aslu IV. 5, 15.
 aslutus IV. 5, 44.
 asfra II. 23, 106. III. 14, 15.
 16, 32. IV. 1, 103, 119.
 asfris III. 15, 7.
 astro IV. 6, 59.
 aslutae III. 7, 54.
 at I. 1, 19. 5, 10. 6, 22, 31.
 10, 27. 13, 3. 15, 9. 16,
 34, 41. 17, 25. 20, 23. II.
 2, 6. 4, 17. 6, 5. 7, 25, 57.
 11, 11. 13, 13. 14, 9, 21.
 17, 1. 19, 19, 45, 57. 20,
 11, 49, 59. 22, 14, 24. 24,
 21. III. 1, 21, 53, 63. 5, 17.
 70, 71. 6, 37. 7, 14, 21. 9,
 71. 11, 47, 53. 12, 29. 13,
 43. 14, 7. 16, 7, 29. 17,
 25. 18, 5. 20, 6. 21, 27.
 23, 31. IV. 1, 91, 135. 2, 9,
 29, 47, 61. 3, 29. 4, 15, 55.
 87. 6, 59. 7, 11, 25, 29. 9,
 51, 63. 10, 25.
 Athamanta IV. 6, 15.
 Athamantidos I. 20, 19. III.
 21, 5.
 Athenas I. 6, 13. III. 20, 1.
 Atlanta III. 21, 7.
 atque I. 6, 14. 7, 3, 6. 8, 15.
 9, 8. 11, 9. II. 2, 46. 7, 77.
 97. 10, 43. 11, 15. 12, 25.
 13, 19, 22. 15, 13. 16, 31.
 19, 82. 20, 8. 22, 16, 21.
 23, 7, 92. 24, 3. 25, 35.
 III. 3, 34, 45. 7, 26. 11, 59.
 15, 42. 16, 19. 20, 34.
 IV. 1,

I N D E X I

- IV. 3, 3. 2, 24, 52, 54. 4, 11. 78. 5, 67. 8, 24, 67, 73, 87. 9, 41. 11, 79.
 atra II. 4, 12. 8, 34.
 Atreus I. 8, 25.
 atram IV. 7, 28.
 atratis III. 3, 56.
 Atreida II. 11, 1.
 Atreidae II. 7, 8.
 Atreides III. 5, 53. IV. 1, 112.
 atro III. 3, 62.
 Attalicas III. 16, 19.
 Attalicias II. 23, 46. IV. 5, 24.
 Attalico II. 10, 22.
 atterit IV. 3, 24.
 Attica II. 16, 6.
 attingit I. 9, 29. 17, 27.
 attingere I. 19, 9.
 attollere I. 15, 37.
 attollit IV. 6, 51.
 attrita IV. 5, 50.
 attritis II. 25, 68.
 attulerat IV. 6, 31.
 attulerint I. 11, 20.
 avara I. 8, 38. IV. 7, 74.
 avarae IV. 1, 93.
 avari II. 18, 65. III. 10, 5.
 avaris III. 5, 47.
 avarus II. 21, 56. III. 22, 19.
 auctor II. 7, 13. IV. 6, 53.
 auctores IV. 3, 32.
 auctoribus IV. 1, 77.
 aucturis IV. 11, 96.
 aucupio IV. 2, 34.
 audaces II. 15, 20. III. 14, 6.
 audaci III. 5, 40.
 audacia II. 8, 9. 15, 23.
 audax I. 15, 27. III. 6, 5. IV. 5, 13.
 audent IV. 6, 45.
 audet II. 7, 16.
 audiat IV. 11, 3.
 audire I. 8, 5. 11, 13. III. 5, 61. 6, 23.
 audis II. 24, 23.
 audistis IV. 9, 37.
 audit IV. 9, 23. 9, 39.
 audita II. 18, 49.
 auditis IV. 5, 54.
 auditos IV. 2, 8.
 audituri IV. 7, 24.
 ave IV. 1, 40.
 avecta I. 2, 20. IV. 8, 15.
 avelli IV. 1, 118.
 avem II. 1, 72. 15, 24. III. 11, 32, 44.
 avenam II. 25, 75.
 Aventinae IV. 8, 29.
 Aventino IV. 1, 50.
 Avernalis IV. 1, 49.
 Averno III. 16, 1.
 averfis IV. 1, 75.
 averfos IV. 9, 12.
 averfus IV. 1, 75.
 avertere II. 15, 29. III. 23, 9.
 avertit III. 14, 17.
 aves I. 18, 30. II. 19, 54. IV. 3, 32. 6, 44. 9, 30.
 auferet I. 8, 16. II. 8, 34. 16, 18.
 augetur I. 13, 5.
 augur II. 17, 3. IV. 6, 43.
 augure I. 13, 13.
 auguror III. 1, 36.
 Augusta IV. 6, 23.
 Auguste II. 8, 19. IV. 6, 38.
 Augusti III. 10, 2. IV. 6, 29.
 Augusto III. 9, 50.
 Augustus IV. 6, 81.
 avi II. 25, 56.
 avia IV. 9, 60.
 avidis III. 11, 1. IV. 6, 34.
 avis II. 21, 38. 23, 20. IV. 1, 68. 5, 6. 6, 20. 38. 11, 102.
 avita IV. 11, 29.
 avito II. 19, 23.
 aula IV. 4, 53.
 aulae IV. 11, 3.
 aulacis II. 23, 46.
 aulam III. 11, 39.
 Aulide IV. 1, 109.
 avo III. 18, 8.
 avorum IV. 11, 11.
 avos II. 1, 42. 10, 10. IV. 11, 30.
 aura I. 8, 12. 16, 24. 17, 6. 18, 20, 50. II. 1, 78. 9, 8. 20, 30, 73. III. 20, 14. IV. 7, 60.
 aurae II. 23, 57.
 aurata III. 2, 14. IV. 7, 36.
 auratas III. 1, 50.
 auratis II. 1, 33.
 aurato II. 24, 40.
 auratos III. 11, 57.
 aure I. 12, 6. II. 13, 48. 19, 58.
 aurea II. 20, 6, 50. 23, 1.
 III. 9, 12. 15. IV. 1, 5, 131, 5, 21. 7, 85. 28.
 aurem II. 17, 15.
 aures I. 1, 37. II. 10, 15. 16, 13. 23, 73, 83. III. 13, 45.
 aureus II. 2, 34.
 auribus I. 12, 14. II. 10, 12. 13, 36. III. 4, 8.
 auriculas I. 16, 28.
 aurigae IV. 2, 35.
 auro I. 8, 39. II. 23, 11. III. 3, 25. 11, 49, 55. 15, 37. 22, 21. IV. 1, 83.
 Aurora II. 14, 9. III. 11, 16.
 aurum III. 11, 5, 48, 50. 22, 7. IV. 5, 53. 7, 47.
 aufa II. 21, 14. III. 9, 13, 41. IV. 5, 42. 7, 42. 8, 22.
 aufas IV. 7, 67.
 aufim II. 4, 24. 15, 21.
 aufis I. 5, 9.
 Aufonias III. 21, 30.
 Aufonius I. 20, 12. II. 24, 4. III. 3, 5. IV. 4, 41.
 auspicio I. 3, 28.
 aufiter II. 13, 56.
 Aufiter II. 20, 36.
 aufiteras IV. 11, 49.
 aufiteri III. 12, 24.
 aufiteros III. 2, 50.
 aufus I. 3, 17. IV. 10, 11.
 aut I. 2, 3. 5, 18. 22. 9, 10. 11, 11. 22. 12, 17. II. 1, 23. 27. 28. 31. 33, 49. 2, 9, 59. 7, 32. 68. 10, 6, 50. 13, 72. 14, 4. 15, 22. 18, 39, 43, 84. 19, 3, 65. 21, 14, 57, 58. 23, 79. 24, 19. 25, 28, 29, 40. III. 1, 61, 62. 2, 43, 45. 3, 55, 63. 5, 31, 63. 6, 23, 26. 33. 11, 14, 32. 12, 23. 14, 29. 16, 11. 13, 28. 20, 7. 26, 27, 29, 31. 21, 36. 22, 15. 23, 10. IV. 1, 51, 77. 100, 101. 3, 5. 5, 51. 6, 32, 35. 7, 45. 8, 78. 11, 12, 19.
 autem II. 23, 79.
 autumnalia IV. 2, 15.
 auxilia I. 1, 26.
 auxilium III. 20, 9.
 auximus III. 5, 44.
 axe III. 3, 13. 9, 24.

I N D E X I.

- B.
- Babylona III. 9, 21.
 Babylonius IV. 1, 79.
 Bacchae III. 21, 33.
 baccharo III. 15, 2.
 Bacche III. 15, 1. 6. 13. 20.
 IV. 1, 62. 6, 76.
 Baccho I. 3, 9. III. 1, 47.
 Bacchus II. 23, 34.
 Bactra III. 1, 16. 9, 26. IV.
 3, 7.
 Bactris IV. 3, 63.
 baculum IV. 2, 39.
 Bajae I. 11, 30. III. 16, 7.
 Bajarum III. 16, 2.
 Bajas I. 11, 27.
 Bajis I. 11, 1.
 baltea IV. 10, 22.
 barba IV. 8, 26.
 barbam IV. 9, 31.
 barbara IV. 3, 44. 5, 51.
 barbarus II. 13, 27. III. 2, 45.
 6, 31. 14, 14.
 Baridos III. 9, 44.
 Bassaricas III. 15, 30.
 Basse I. 4, 1. 12.
 beata II. 5, 6. 21, 28. IV. 7,
 60.
 beate II. 12, 2.
 beatis II. 16, 25. 19, 33.
 beatos II. 20, 25.
 Belgica IV. 10, 40.
 Belgicus II. 14, 30.
 bella II. 1, 25. 28. 8, 12. 9,
 16. 18, 32. III. 6, 32. IV.
 6, 69.
 belli II. 2, 45. 50. III. 9, 70,
 IV. 10, 23.
 bellica II. 12, 43. 19, 44. III.
 12, 35.
 bellicus IV. 4, 14.
 Bellerophontei III. 2, 2.
 bello III. 3, 7. 4, 41.
 bene I. 1, 16. II. 22. 8. 25, 6.
 III. 22, 14. 23, 28. IV. 1,
 41. 90. 110. 141. 3, 40. 6,
 44. 11, 67.
 benefacta II. 1, 24.
 benevolentis III. 15, 27.
 benigna I. 10, 24. IV. 4, 64.
 beryllon IV. 7, 9.
 bibam III. 4, 8.
 bibas I. 14, 2.
 bibe II. 24, 36.
 bibebat IV. 4, 14.
 bibemus II. 20, 32.
 bibent IV. 11, 4.
 bibere I. 5, 6.
 bibi IV. 7, 44.
 bibis II. 24, 25.
 bibistis III. 1, 6.
 bibit II. 21, 20. III. 2, 6. 3,
 26. 54. IV. 8, 30.
 bina II. 1, 22. IV. 8, 80.
 bis II. 7, 41. 16, 7. 18, 26.
 III. 1, 32. 4, 40. IV. 9, 18.
 Bistonius II. 23, 32.
 blanda IV. 5, 19.
 blandi I. 8, 40. IV. 6, 5.
 blandior I. 13, 31.
 blandis I. 20, 42. III. 22, 18.
 IV. 1, 137. 4, 23.
 blanditia I. 16, 16.
 blanditiae IV. 6, 72.
 blanditias I. 9, 30.
 blanditiis I. 15, 42. II. 15, 4.
 III. 11, 33.
 blandos I. 11, 13.
 blandus II. 2, 26.
 boaria IV. 9, 19.
 Boeceidos II. 2, 63.
 Boeotius II. 7, 83.
 bombyce II. 2, 25.
 bona II. 2, 38. 9, 4. 14, 28.
 III. 12, 2. 16, 16. 17, 7.
 22, 2.
 Bona III. 23, 19.
 bonae II. 17, 16.
 bonas II. 10, 15. 24, 28.
 bonis I. 2, 6. III. 11, 60.
 bono I. 10, 28. III. 12, 34.
 bonos II. 21, 14. III. 22, 10.
 bonum II. 25, 24.
 bonus II. 14, 6. 23, 74.
 Bootes III. 3, 57.
 Boreae II. 20, 70.
 Boream II. 20, 51.
 Borysthenidas II. 6, 18.
 Bospora III. 9, 60.
 bove III. 5, 67. 21, 36.
 boves II. 2, 16. 15, 26. 19,
 42. 23, 8. 24, 24. III. 3,
 57. IV. 1, 4. 22. 9, 4. 12.
 16. 17. 18. 10, 22.
 Bovillae IV. 1, 33.
 bovis II. 23, 114. III. 13, 38.
 17, 12. IV. 7, 58.
 braccati III. 3, 17.
 braccis IV. 10, 43.
 brachia II. 1, 72. 12, 7. 20,
 13, 24. 16, 9. 18, 6. 15.
 III. 5, 35. 9, 53. 12, 5. 9.
 20, 24. IV. 3, 12. 4, 26. 65.
 5, 45. 7, 66. 8, 67.
 brafrica IV. 2, 44.
 Brennum III. 11, 51.
 breve II. 1, 82. IV. 7, 84.
 breviter IV. 8, 41.
 Brimo II. 2, 64.
 Bryseida II. 7, 23.
 Bryseide II. 16, 1.
 Briseidos II. 18, 29.
 Briseis II. 7, 47.
 Britannia II. 1, 86.
 Britannia IV. 3, 9.
 Britannos II. 14, 25. 20, 63.
 brumae I. 8, 9.
 Bruti IV. 1, 45.
 bubus IV. 1, 8.
 buccina IV. 1, 13. 4, 61. 10,
 29.
 bulla IV. 1, 131.
 busta II. 1, 27. 10, 38. 16, 7.
 III. 4, 29. 14, 24. IV. 1,
 88. 6, 84. 7, 34.
 busto I. 19, 21. II. 1, 85. 10,
 33.
 butum IV. 5, 75.
 buxa IV. 8, 47.
 buxo III. 22, 2.

C.

 Caco IV. 9, 7.
 cacumina III. 3, 55.
 Cacus IV. 9, 9. 16.
 cadam II. 21, 42.
 cadant I. 10, 24.
 cadat IV. 6, 2.
 cadebat II. 18, 12. III. 4, 10.
 cadent I. 5, 14.
 cadentes I. 19, 23.
 caderent II. 11, 2.
 cades IV. 1, 71.
 cadet II. 21, 42. IV. 1, 144.
 Cadis IV. 6, 8.
 cadit II. 13, 52. III. 13, 34.
 14, 4.
 Cadmea III. 11, 7.
 Cadmeae I. 7, 1.
 Cadmi III. 7, 38.
 cado IV. 7, 34.
 caduca II. 23, 96. IV. 2, 53.
 cadunt I. 16, 34. 17, 4. II. 23,
 48.

I N D E X I.

48. III. 5,24. IV. 4,62.
 caeca II. 1,76. 20,64.
 caecare IV. 5,15.
 caecis I. 19,8. II. 11,17.
 caeco II. 12,11. IV. 8,5.
 47.
 caecum III. 12,32.
 caecus II. 18,20.
 caede II. 7,22. 23,67. III. 10,
 11. 17,18. IV. 10,25.
 caedem IV. 3,61.
 caedite IV. 5,75.
 caeditur II. 18,16. IV. 7,41.
 caelatis II. 1,86.
 caelestem I. 13,23.
 caelestia II. 2,35.
 caeli II. 1,78. 21,7. IV. 1,
 103.
 caelo II. 1,20. 13,49. 18,
 35. 20,61. 21,37. 23,90.
 III. 7,47.
 caelum II. 18,26. III. 1,58.
 15,8. 21,7.
 Caenina IV. 10,9.
 Caeninum IV. 10,7.
 caerulea II. 7,53. 14,28. 20,
 16. 21,40.
 caeruleo II. 14,27. III. 5,16.
 caeruleus IV. 2,43.
 Caesar II. 6,5. III. 3,1. 7,
 27. 16,32. IV. 6,13. 59.
 Caesare II. 1,26. 23,2. III.
 9,68.
 Caesaris I. 21,7. II. 1,25. 42.
 13,41. 25,62. III. 3,13.
 7,33. 9,72. 16,12. IV. 1,
 46. 6,13. 56. 11,58.
 caeli IV. 10,22.
 caeso III. 7,50.
 Calais I. 20,26.
 calami III. 2,30.
 Calamis III. 7,10.
 calamo II. 15,24. III. 11,46.
 15,34. IV. 2,37.
 calamos IV. 1,24.
 calathis II. 12,52.
 calathos III. 11,30.
 calceet II. 7,82.
 Calchas IV. 1,109.
 calent IV. 3,62.
 calice II. 24,40.
 callida IV. 3,41.
 Callimachi II. 25,32. III. 1,
 1. 7,43. IV. 1,64.
 Callimachus II. 1,40.
 Calliope II. 1,3. III. 2,51.
 IV. 6,12.
 Calliopea I. 2,28. III. 1,54.
 2,38.
 Callisto II. 21,25.
 calore I. 18,17.
 calores I. 12,17. II. 12,35.
 caloris III. 6,9.
 Calpe III. 10,25.
 Calve II. 19,40.
 Calvi II. 25,89.
 Calypso I. 15,9. II. 17,13.
 Cambyfac II. 20,23.
 camera III. 1,50.
 Camilli III. 9,59.
 Camillos III. 7,31.
 Camoenae III. 8,1.
 Campania III. 3,27.
 campi II. 13,34.
 campis III. 2,43. IV. 4,17.
 campo I. 22,9. II. 18,56.
 25,35. 78. III. 9,37. IV. 1,
 123. 10,35.
 campos III. 1,28.
 campum II. 8,6.
 cana II. 10,40. 13,22.
 canae II. 14,20.
 canam II. 8,12. III. 7,47.
 IV. 1,69. 72.
 canant I. 2,14.
 canas IV. 9,52.
 canat II. 8,11. 25,72. IV. 6,
 78.
 cancri IV. 1,150.
 candescat IV. 7,43.
 candida I. 17,26. 20,38. II.
 2,19. 7,48. 12,1. 13,24.
 18,5. 8. 20,16. 21,51.
 22,30. 23,114. III. 9,16.
 14,3. 15,29. IV. 1,67. 74.
 438. 6,71. 8,32.
 candor III. 23,8.
 candore I. 2,19. 20,45. II.
 19,77.
 cane I. 9,14. II. 21,6. III. 11,
 46.
 canebat III. 13,41.
 canem IV. 7,52.
 canendo II. 8,23.
 canent III. 1,16. 15,34.
 canere II. 23,18.
 canerem II. 1,19. 28,31.
 caneret II. 14,7. 25,90.
 canes II. 15,20. III. 2,48. 12,
 14. IV. 4,38. 82. 8,24. 46.
 canis II. 14,7. 25,67. 77. III.
 16,23. IV. 5,71.
 canistra III. 11,28. IV. 8,12.
 canit II. 9,24. IV. 4,61.
 canitiem I. 8,46.
 canitur IV. 6,14.
 Cannensem III. 2,10.
 cano III. 3,9.
 Canopi III. 9,39.
 canorus II. 25,83.
 canunt III. 4,31.
 cantabant IV. 8,47.
 cantamina IV. 4,49.
 cantantes IV. 9,30.
 cantarunt II. 25,87.
 cantas IV. 1,75.
 cantat II. 1,33. III. 17,5. IV.
 10,30.
 cantatae IV. 5,13.
 cantet II. 9,21. IV. 1,68.
 cantoris II. 18,19.
 cantu IV. 6,61.
 canum III. 14,17.
 Capanci II. 25,40.
 cape III. 7,57. 9,49. IV. 5,63.
 Capenae IV. 3,71.
 capere III. 12,19.
 Capharea III. 5,55.
 capiant II. 18,78.
 capient III. 20,23. 20,29.
 capilli IV. 5,69.
 capillis I. 15,11. II. 3,5. III.
 4,9. IV. 3,15. 7,41.
 capillo I. 2,1.
 capillos I. 3,23. II. 1,7. III. 6,
 5. 13,13. 23,33. IV. 4,37.
 7,7.
 capite II. 7,64. III. 5,4.
 capiti II. 20,65. 23,35. III.
 1,20. 7,5. IV. 2,30.
 capitis III. 9,3.
 Capitolia IV. 4,25.
 Capricornus IV. 1,108.
 caprifice IV. 5,74.
 capripedes III. 15,34.
 capta II. 1,30. 7,62. 8,22.
 23,62. III. 1,32. 3,16. 9,
 60. 15,6. IV. 4,2. 8,56.
 11,84.
 captac III. 17,4. IV. 10,24.
 captare II. 15,19.
 capte III. 3,38.
 captet III. 3,51.
 captiva II. 7,25. 49. 16,2.
 IV. 4,31. 32.
 Iii capti-

I N D E X I

- captivus II. 1, 32.
 captorium I. 16, 4.
 captus III. 3, 18.
 captus II. 18, 66. III. 23, 25.
 IV. 8, 70.
 caput I. 1, 4. 3, 8. II. 1, 36.
 4, 26. 6, 7. 7, 40. 8, 25. 9, 23.
 11, 22. 12, 33. 14, 26. 18, 86.
 21, 19. 23, 59. III. 3, 20. 44, 62.
 5, 12. 64. 8. 16. 18. 9, 26. 12, 12. 13, 16.
 15, 42. 16, 26. 17, 6. 19, 18.
 21, 31. IV. 1, 52. 106. 2, 31.
 3, 44. 4, 16. 7, 22. 8, 86. 11, 10, 55.
 cara I. 19, 18. II. 7, 1. III. 1, 53.
 5, 21. 8, 11. IV. 11, 52.
 caracae I. 11, 21. II. 11, 4. III. 3, 15.
 caras III. 22, 7.
 carbala IV. 3, 64.
 carbasus IV. 11, 54.
 cardine IV. 8, 49.
 cardinibus I. 16, 26.
 care II. 18, 67.
 careat I. 19, 3.
 cari I. 15, 16.
 carina I. 3, 1. II. 19, 31. 64. 20, 1.
 III. 5, 31. 49. 7, 35.
 carinae III. 23, 15. IV. 6, 17.
 carinam I. 17, 3.
 carinis II. 13, 39.
 carior II. 7, 34. III. 12, 34.
 carissima I. 8, 31.
 carius II. 23, 10.
 carmen I. 9, 9. II. 1, 9. 8, 27. 11, 26.
 23, 6. 25, 79. III. 1, 5. IV. 3, 32. 6, 7. 32. 7, 83.
 carmina I. 2, 27. 7, 20. 25. 9, 12.
 16, 16. 41. II. 2, 29. 32. 7, 35.
 8, 29. 20, 26. 23, 16. 24, 38. 25, 29. III. 1, 46. 53. 56.
 2, 35. IV. 1, 51. 6, 13.
 carmine I. 3, 42. II. 4, 6. 8. 15. 21, 35. 43. 25, 84. IV. 1, 133. 6, 85.
 carminibus I. 1, 24. 7, 4. 11, 8. 16, 10.
 carminis I. 7, 10. 8, 40. III. 1, 39. 2, 16.
 caros I. 17, 21.
 carpant III. 15, 16.
 Carpathiae. II. 4, 11.
 Carpathium III. 5, 28.
 carpe II. 13, 8.
 carpebant III. 4, 16.
 carpenta IV. 8, 23.
 carpere I. 6, 33. 20, 27. II. 4, 23. 25, 74.
 carpiunt III. 3, 25.
 carpsit IV. 3, 19.
 Carthaginis II. 1, 23.
 carus I. 4, 22. 8, 31.
 casa II. 13, 20. 18, 66. IV. 1, 6. 9, 28. 56.
 castibus IV. 2, 33.
 castida III. 9, 15.
 Cassiope I. 17, 3.
 casta II. 5, 20. 23, 116. III. 10, 15. 37.
 castae II. 22, 27. III. 18, 7. IV. 8, 13.
 Castalia III. 2, 13.
 castas I. 1, 5.
 castis I. 11, 29. II. 15, 3.
 Castor III. 12, 17.
 Castora I. 2, 15.
 Castore II. 20, 9.
 Castoris II. 6, 16.
 castra I. 7, 17. II. 6, 15. 7, 20. 8, 8. 23. III. 10, 25. IV. 1, 135. 3, 45. 4, 8. 35. 78. 6, 34. 8, 28. 10, 18.
 castrensis IV. 3, 33.
 castrensis III. 7, 19.
 castris IV. 1, 91. 3, 18.
 castrorum IV. 4, 29.
 casu I. 13, 1.
 casum I. 21, 1.
 casus III. 1, 33. 14, 21.
 cataphractus III. 10, 12.
 catena II. 12, 25. III. 13, 20. IV. 11, 26.
 catenae III. 21, 29.
 catenas II. 16, 11.
 catenis II. 1, 33. IV. 7, 65.
 caterva IV. 11, 68.
 cathedra IV. 5, 37.
 catulae IV. 3, 55.
 Catulle II. 19, 40.
 Catulli II. 25, 87.
 cava I. 16, 27. IV. 6, 50. 8, 42. 9, 36.
 cavas IV. 10, 13.
 Caucasae II. 1, 71.
 Caucasas II. 19, 54.
 Caucasus I. 14, 6.
 cauda IV. 9, 12.
 caudae II. 18, 59.
 cave I. 7, 25. 10, 21. II. 10, 41. IV. 4, 46. 8, 6. 77.
 cavebo II. 13, 73.
 cavenda I. 10, 20. III. 12, 24.
 cavere II. 17, 18.
 cavis I. 3, 24. III. 2, 28. 11, 5.
 cavit IV. 1, 90.
 cavo III. 12, 12. IV. 1, 15. 123. 149.
 cavos IV. 5, 66.
 caussa I. 11, 26. 16, 35. 18, 10. II. 2, 46. 50. 7, 74. 15, 10. 18, 90. 25, 21. III. 5, 1. 11, 3. IV. 6, 51. 8, 16. 79. 10, 45. 11, 29.
 caussas II. 1, 12. 75. III. 5, 41. IV. 10, 1.
 caussata IV. 4, 21.
 caussis IV. 5, 29.
 cauta IV. 11, 82.
 cauti III. 3, 30.
 cauribus I. 3, 4.
 cautus III. 16, 25.
 Caystri III. 21, 15.
 cecidere II. 7, 29. 8, 1. 25, 10. III. 10, 14. IV. 8, 53.
 cecidisse II. 16, 4.
 cecidit II. 2, 2.
 cecinere IV. 11, 9.
 cecini IV. 6, 69.
 cecinisse III. 7, 44.
 cecinit III. 2, 7. 23, 37.
 Cecropius II. 16, 6. 24, 29.
 cedam II. 7, 75.
 cedant III. 19, 7.
 cedat I. 9, 28.
 cede IV. 9, 53. 54.
 cedent III. 21, 17.
 cedente I. 3, 1.
 cedere I. 5, 24. 9, 31. 11, 12. 14, 8.
 cedit II. 2, 65. 25, 65.
 celat I. 13, 18. IV. 4, 48.
 celatis III. 23, 31.
 celator IV. 2, 61.
 celebrare IV. 1, 19.
 celebrarunt I. 16, 3.
 celebrata III. 1, 55.
 celer II. 15, 22.
 celerem IV. 4, 69.
 celeres I. 14, 3. III. 7, 18.
 celo IV. 7, 70.
 celsa

I N D E X I.

- celsa* III. 7, 49.
cenſuræ IV. 11, 41, 93.
cenſus III. 11, 11.
Centaure II. 2, 43 I.
Centauris II. 2, 62.
Centauros II. 7, 11. IV. 6, 49.
centenis IV. 6, 47.
centum III. 5, 33. IV. 1, 14.
Cepheam IV. 6, 78.
Cepheia I. 3, 3.
cepiſſe II. 12, 15.
cepiſti III. 8, 15.
cepit I. 1, 1. II. 2, 19. IV. 1, 48. 9, 49.
cera III. 22, 8.
cerafos IV. 2, 15.
ceraitæ III. 21, 27.
Ceraunia I. 8, 19.
Cerauno II. 13, 3.
Cerberus III. 3, 66. IV. 5, 3. 7, 90. 11, 25.
cernat II. 20, 72.
cerne II. 13, 37.
cernere I. 6, 14. 17, 18. II. 18, 65.
cernet IV. 1, 65.
cernimus II. 1, 75. 9, 11.
cernis III. 3, 20. IV. 2, 16.
certa I. 19, 24. II. 25, 11. III. 6, 19. 11, 3. 61. 14, 21. IV. 1, 77. 9, 11.
certantes II. 7, 77.
certas III. 6, 18.
certamen III. 11, 19.
certatis III. 1, 13.
certe I. 18, 1. II. 6, 1. 7, 31. 8, 9. 9, 14. 12, 47. 13, 35. 14, 33. 20, 43. 23, 102. 24, 7. III. 20, 29.
certent IV. 6, 3.
cerret II. 2, 21.
certis I. 3, 8. IV. 1, 77.
certo I. 7, 15. III. 19, 11. IV. 10, 46.
certos I. 8, 45. II. 22, 19.
certus I. 6, 36. 13, 6. II. 19, 22. 23. 25, 60.
cerva III. 21, 34.
cervice IV. 1, 43. III.
cervicibus II. 11, 11.
cervix III. 15, 31. IV. 10, 38.
ceſſabimus III. 22, 15.
ceſſant III. 11, 47.
ceſſantem I. 11, 1.
ceſſare II. 7, 18.
ceſſas I. 12, 1.
ceſſat I. 4, 26. 20, 31.
ceſſavit I. 6, 21.
ceſſit II. 25, 84. III. 16, 32. IV. 11, 33.
ceſſuros I. 14, 13.
ceſtum III. 12, 9.
cetera IV. 1, 136.
ceu IV. 5, 19.
chalybe I. 16, 30.
Chaoniae I. 9, 5.
Charifin IV. 1, 75.
Charybdis II. 20, 54. III. 10, 28.
Chiron II. 1, 62.
choreac II. 23, 33.
choreas II. 15, 15.
choreis I. 3, 5. II. 8, 5. III. 8, 23.
chori II. 23, 94.
choris III. 1, 54. 3, 42. 15, 22. IV. 7, 62.
choro I. 17, 26.
choros I. 20, 46. II. 2, 28. 21, 60. 25, 42. III. 1, 4. 15, 36. 21, 10. IV. 6, 70.
chorus I. 19, 13. II. 23, 30. III. 3, 58.
chryſolithos II. 13, 44.
Ciconum III. 10, 25.
Ciliſſa IV. 6, 74.
Cimbrorum II. 1, 24.
Cinarae IV. 1, 95.
cinrem II. 10, 31.
cineres III. 1, 36. 7, 37. IV. 11, 37. 88.
cineri II. 11, 16. IV. 1, 54. 5, 3. 11, 70.
cingat IV. 1, 61.
cinge IV. 2, 31.
cingere III. 2, 42.
cinget III. 15, 30.
cinis II. 8, 36. 10, 46. 16, 16.
cinnamon III. 11, 8.
circa IV. 5, 39. 6, 6. 62.
Circae III. 10, 27.
Circaco II. 1, 55.
circo IV. 9, 35.
circuire II. 4, 26.
circum I. 4, 21. II. 12, 45. 23, 7.
circumdabat III. 11, 37.
circumdata I. 17, 17. II. 1, 33. 23, 115. III. 12, 29.
circumrigo I. 20, 37.
circumſtaremus II. 7, 65.
citatos I. 8, 23.
Cithaeronis III. 1, 43.
citharam II. 8, 14. IV. 6, 69.
citius II. 6, 7. 12, 32. III. 17, 5.
cito I. 5, 26. II. 7, 73. 16, 36. 19, 6.
cive III. 9, 55.
cives I. 22, 5. III. 21, 41. IV. 1, 67.
civilia II. 1, 27.
clade III. 3, 28. 7, 38.
clades III. 3, 9.
clamabis IV. 2, 30.
clamant IV. 8, 14.
clamantis II. 20, 73.
clamaffet I. 17, 23.
clamat I. 18, 18. IV. 8, 58.
clamatae II. 15, 6.
clament III. 7, 46.
Clario II. 23, 9.
claffe II. 20, 63. III. 3, 2.
claffem III. 5, 53.
claffes II. 18, 33. III. 9, 59.
claffica II. 1, 28. III. 2, 41.
claffis IV. 6, 21. 47.
clavac IV. 9, 17, 39.
clauderet III. 5, 10.
claudet II. 10, 17.
Claudia IV. 11, 52.
Claudius III. 16, 31. IV. 10, 39.
clavis III. 12, 6.
clauſa I. 8, 24. 16, 18. II. 6, 9. 18, 68. 19, 70. III. 4, 14. IV. 9, 25. 62.
clauſæ III. 12, 23.
clauſam I. 11, 11.
clauſas III. 2, 49. 11, 9. IV. 7, 89.
clauſis I. 3, 36.
clauſiffet IV. 9, 44.
clauſit III. 9, 11. 16, 16.
clauſos IV. 3, 54.
clauſtra III. 7, 55. IV. 5, 72.
elementia II. 21, 47.
Clitumnus II. 15, 25. III. 21, 23.
Clytemneſtrae III. 17, 19. IV. 7, 57.
Coa I. 2, 2. II. 1, 6.
coactis III. 3, 49.
coactus

I N D E X I.

- coactus III. 23, 11.
 Coae IV. 5, 23, 55.
 coelitis III. 9, 65.
 coeta II. 1, 74. IV. 5, 26.
 60.
 coeto III. 9, 22.
 codicis IV. 7, 40.
 coegit II. 2, 17.
 coelibis IV. 11, 90.
 coelo I. 10, 8.
 coelum IV. 11, 101.
 coepit IV. 4, 72. 11, 74.
 coeptae III. 7, 57.
 Coeum III. 7, 48.
 cogar III. 20, 18.
 cogat I. 13, 32. 19, 23. II. 24, 42.
 cogebat I. 15, 39. IV. 1, 13.
 cogemur I. 5, 29.
 cogere I. 5, 19. III. 9, 42.
 cogeret I. 33, 0. IV. 5, 8.
 cogeris IV. 1, 128.
 cogis I. 4, 2.
 cogitat I. 1, 17.
 cogiter II. 20, 29.
 cognatos II. 25, 5. III. 5, 26.
 cognita I. 7, 14. 11, 17. 18, 24.
 cognite IV. 6, 38.
 cognitus II. 2, 16. 22, 33. III. 13, 35.
 cognomen III. 9, 66. IV. 4, 93.
 cognomina IV. 1, 69.
 cognosce III. 13, 39.
 cognoscere I. 6, 13. 12, 13.
 cogor I. 1, 8. 7, 8. 12, 14. 16, 13. 18, 8, 30. III. 7, 22. 20, 1. IV. 3, 35.
 cohibe II. 19, 70.
 Coi III. 1, 1.
 coiere III. 5, 60. 23, 18. IV. 6, 19.
 Cois II. 1, 5. IV. 2, 23.
 coisse II. 1, 22. III. 1, 44. 13, 8.
 coit III. 3, 58.
 Colchida II. 17, 11.
 Colchis II. 1, 56. 25, 8. III. 9, 9.
 Colchum III. 21, 11.
 colendos IV. 11, 37.
 colis II. 15, 2.
 colit II. 20, 26. III. 1, 48.
 colla II. 1, 33. 70. 2, 23. 4, 14. 8, 19. 23, 60. III. 9, 38. 15, 29. 16, 23. IV. 3, 26. 5, 39. 51. 63, 1. 72. 73. 18. 8, 13. 24. 77.
 collata I. 4, 9. IV. 11, 85.
 collatam II. 21, 11.
 collatus III. 23, 7.
 collegi II. 11, 9.
 colles III. 15, 15.
 colligis III. 7, 29.
 Collinas IV. 5, 11.
 collis IV. 1, 2.
 colio I. 13, 15. II. 6, 7. 22, 10. III. 6, 21. 10, 22. 13, 10. IV. 1, 131. 5, 65. 73. 8, 65. 11, 72.
 collocat IV. 4, 36.
 colloquium IV. 10, 32.
 colo IV. 1, 74.
 coloni IV. 1, 31.
 colonis II. 24, 29.
 color I. 2, 22. II. 14, 30. 19, 78. III. 23, 7. IV. 3, 28.
 colorat III. 11, 16.
 colore I. 6, 6.
 colores I. 2, 9. 15, 39. III. 11, 7.
 colu IV. 9, 48.
 colubris III. 9, 53.
 coluisse III. 3, 41.
 columba II. 20, 40. III. 21, 13.
 columbae I. 9, 5. II. 12, 27. III. 2, 31. IV. 5, 63.
 columna II. 11, 25. III. 22, 23. IV. 7, 83.
 columnas III. 9, 19.
 columnis II. 23, 3. 45. III. 1, 49.
 colunt III. 11, 48.
 coma II. 2, 57. 10, 56. III. 14, 28. 17, 22. IV. 2, 14. 9, 46.
 comae II. 2, 23. 14, 20. III. 12, 28.
 comas II. 7, 22. 51. 14, 32. 15, 12. 20, 4. III. 3, 46. 8, 14. 15, 30. IV. 4, 22. 5, 31. 6, 74. 8, 52. 9, 52. 11, 34.
 combustus II. 23, 19.
 comes I. 20, 23. III. 14, 20. IV. 4, 80. 5, 46.
 comica IV. 5, 44.
 cominus II. 15, 22. III. 1, 26.
 comis II. 1, 8. 2, 60. 19, 36. III. 11, 18. IV. 7, 80. 8, 61.
 comitante IV. 3, 16.
 comitarent II. 6, 15.
 comitem III. 11, 45.
 comites III. 1, 53.
 comitum IV. 4, 89.
 commendo IV. 11, 69.
 commiscuit II. 7, 85.
 commissa IV. 7, 19.
 commissae I. 10, 12.
 commissas IV. 4, 57.
 commissos IV. 1, 100. 11, 53.
 committam III. 14, 5.
 committe IV. 6, 53.
 committere II. 14, 37. III. 7, 5.
 committer I. 4, 19.
 committit II. 2, 31.
 commoda II. 20, 62. III. 21, 19.
 communes I. 11, 16. II. 23, 67.
 communia IV. 11, 69.
 communis II. 23, 24.
 compefce I. 5, 1.
 compefcere I. 16, 31. III. 15, 1.
 compefcet I. 13, 11.
 compita II. 16, 22. 18, 3. IV. 1, 23. 3, 57.
 complebant II. 5, 1.
 complevit II. 13, 37.
 complexa I. 10, 5.
 complexae I. 6, 5.
 complexu II. 18, 29.
 complexus I. 13, 19. IV. 7, 96.
 compone I. 9, 13.
 componere I. 7, 19. 15, 5. II. 5, 5. 7, 69. 20, 33. 25, 41. III. 11, 63.
 compones II. 19, 21.
 componis II. 23, 69.
 composita I. 20, 22. II. 2, 6.
 compositam I. 11, 14.
 compositos I. 3, 33.
 composuere IV. 9, 74.
 composuisse II. 2, 64.
 compressa II. 20, 48. 23, 31.
 comprime IV. 2, 25.
 comta IV. 10, 20.
 conabar II. 20, 19.

I N D E X I

conabere II. 15, 27.
 conare I. 6, 19.
 concedere II. 12, 37.
 concedis III. 7, 59.
 concessa I. 16, 21.
 concessit IV. 2, 9.
 concessum II. 20, 74.
 concha III. 11, 6. IV. 5, 22.
 conchis I. 8, 39.
 concidit I. 3, 6. IV. 1, 92.
 concinit II. 21, 38.
 concita III. 1, 41.
 concitet III. 13, 45. 19, 8.
 concordēs II. 25, 6.
 concordi IV. 5, 6.
 concordia III. 4, 41.
 concedere I. 10, 11.
 concrepuere III. 16, 6.
 concredere IV. 5, 65.
 concretus IV. 8, 41.
 concubitus IV. 8, 36.
 concubuisse II. 12, 16.
 concurrere IV. 10, 35.
 concurrat III. 7, 17.
 concusserit I. 7, 15.
 concussit IV. 9, 61.
 concussus III. 11, 53.
 condar III. 5, 72.
 condar III. 16, 25.
 conde IV. 4, 59.
 condere II. 1, 42.
 condiderunt III. 9, 67.
 condidit II. 13, 42. III. 9, 25.
 condimus II. 1, 14.
 condit IV. 4, 68. 6, 16.
 condita II. 5, 24. 16, 10. III.
 17, 16. IV. 10, 45. 11, 64.
 conditio II. 11, 16.
 conditione III. 1, 60.
 condo III. 23, 19.
 conferre II. 19, 33.
 confessa II. 25, 89.
 confessum IV. 6, 79.
 confusa I. 11, 9.
 conflavit IV. 7, 47.
 confusa II. 10, 13.
 congesto IV. 9, 31.
 conicit IV. 8, 57.
 conjugē I. 15, 15. II. 7, 17.
 III. 10, 16. 23. IV. 3, 49.
 conjugii III. 9, 31.
 conjugis I. 15, 21. 19, 7. III.
 21, 42.
 conjugium II. 7, 43. 12, 28.
 III. 11, 20. IV. 11, 11. 83.

conjungere I. 10, 15.
 conjunx II. 5, 15.
 conjux II. 21, 3. 48.
 conlata I. 5, 7.
 connexos II. 4, 23.
 Conone IV. 1, 80.
 conopea III. 9, 45.
 conor I. 3, 12. IV. 1, 57.
 conquirere I. 2, 23.
 conruat II. 15, 14.
 conruit II. 7, 84.
 conscendens II. 14, 15.
 conscendere I. 6, 3. II. 8, 27.
 conscia I. 12, 2. 15, 14. 38.
 II. 10, 42. III. 13, 5.
 conscius I. 10, 2.
 consenuit III. 5, 50.
 conserva IV. 3, 69.
 confidat I. 8, 25.
 consilio I. 1, 6.
 consimili III. 4, 39.
 confitus IV. 4, 3.
 confortem I. 2, 1. 1.
 conspicer IV. 4, 32.
 constabat IV. 8, 43.
 constans II. 25, 11.
 constantia II. 20, 27.
 constantis I. 1, 3.
 constat II. 7, 73.
 confluit I. 15, 18. 20, 21. III.
 16, 8.
 constitui IV. 8, 33.
 constringer III. 19, 9.
 consuemus I. 7, 5.
 consuetos I. 12, 5.
 consuevi I. 18, 25.
 consule III. 3, 38. IV. 11, 66.
 consulite III. 3, 10.
 consulto II. 25, 54.
 consuluit IV. 5, 17.
 consumit IV. 6, 55.
 consumpsi I. 3, 37.
 consumpta II. 23, 80.
 consumto II. 13, 9.
 confurgit IV. 1, 125.
 contactum I. 1, 2.
 conregis I. 22, 8.
 contemnas I. 7, 25.
 contemnens II. 8, 35.
 contemnere II. 10, 3.
 contemner I. 4, 23.
 contemnis II. 4, 29.
 contemnitur I. 10, 25.
 contemta II. 21, 13.
 contemti I. 13, 9. III. 17, 3.

contemto I. 19, 21. III. 1, 37.
 contemtus I. 5, 13. II. 19, 59.
 contendat II. 19, 7.
 contendere I. 14, 7.
 contendis I. 4, 15. 7, 3.
 contendite II. 11, 19.
 contentum II. 23, 25.
 contentus III. 2, 39. 5, 67.
 IV. 11, 87.
 conterat II. 1, 46.
 conteritur I. 7, 9. II. 18, 71.
 contexeret II. 1, 35.
 contigerint II. 10, 13.
 contigit I. 12, 8. III. 2, 37.
 IV. 1, 94.
 contineant III. 19, 14.
 contingens I. 22, 9.
 contingere I. 8, 43.
 continuo I. 20, 1.
 contis III. 9, 44.
 contortis IV. 7, 80.
 contra I. 11, 25. 15, 37. II.
 1, 45. 18, 69. 23, 100. III.
 9, 13.
 contrahere III. 19, 4.
 contraria I. 5, 9.
 contudit I. 1, 10. IV. 2, 52.
 contulerunt II. 2, 35.
 conveniens III. 23, 28.
 convenit IV. 4, 79.
 conveniant II. 1, 41.
 converte I. 17, 9.
 convertere I. 15, 23.
 convertite I. 1, 21.
 convicia I. 6, 15. III. 6, 11.
 conviva II. 25, 57. III. 5, 69.
 convivia II. 13, 5. 23, 81.
 III. 8, 25. 23, 21. IV. 4, 73.
 6, 71.
 copia I. 9, 15. II. 16, 24. 24,
 44. III. 6, 39.
 Corae IV. 10, 24.
 corbis IV. 2, 28.
 corda IV. 1, 12.
 corde II. 9, 6.
 Corinnae II. 2, 31.
 Corinthae III. 3, 28.
 Cornelia IV. 11, 13. 43.
 cornibus I. 3, 20. II. 4, 19.
 III. 3, 50.
 cornicis IV. 1, 101.
 cornicum IV. 5, 16.
 corniger III. 11, 39.
 cornu III. 2, 41. IV. 10, 33.
 cornua II. 15, 20. 24, 9. 18.

I N D E X I

- 25,48. III. 15,19. 17,12.
 21,35. IV. 4,39.
 corollae I. 16,7.
 corollae I. 3,21. II. 12,51.
 corollis II. 25,59.
 corona II. 8,26. III. 1,20.
 19,10. IV. 1,61. 2,17.29.
 10,4.
 coronas IV. 7,39.
 coronat IV. 4,8.
 coronatac III. 23,15.
 coronatas III. 8,19.
 coronaris III. 1,10. IV. 1,
 21.
 coronato IV. 7,59.
 coronatos III. 2,47.
 corpora III. 2,46. 3,31. 15,
 25.
 corpore I. 5,22. 20,48. II.
 2,58. 4,21. 20,57. 22,
 37. III. 12,3. 13,23. IV.
 2,1.
 corporis II. 25,15.
 corpus II. 7,51. 10,49. 13,
 69. III. 5,37. 16,30.
 correptum I. 3,13.
 correptus III. 23,13.
 corripere IV. 11,24.
 corripit IV. 8,11.
 corruet IV. 10,15.
 corrui IV. 10,16.
 corrumpas II. 3,3.
 corrumpere I. 8,21. II. 12,
 11. 15,9. 25,69.
 corrumpit III. 13,20.
 corrumpitur II. 24,33.
 corruptit II. 5,21. 23,114.
 24,28.
 corrupta II. 23,89.
 corruptas I. 11,27.
 corruptor II. 15,3.
 corticibus I. 18,22.
 cortina IV. 1,49.
 corvus III. 9,66.
 Corydon II. 25,73.
 corymbis III. 15,29. IV.
 6,3.
 corymbo IV. 7,79.
 corymbos II. 23,35.
 Coillus IV. 10,25,35.
 costum IV. 6,5.
 cothurno II. 25,41. III. 15,
 39.
 cras IV. 4,45. 5,58.
 Crasse IV. 6,83.
- Crassi III. 3,70.
 Crassos II. 8,18. III. 3,9.
 crastina II. 12,54.
 crater III. 15,37.
 creat IV. 1,79.
 creato II. 18,17.
 creber II. 23,47.
 crebro III. 6,15.
 credam II. 14,37.
 credat II. 25,1.
 crede I. 2,7. II. 4,10.29. 8,
 33. 20,53. 24,18. III. 7,
 31. 17,2. IV. 2,20.
 credebat III. 13,28.
 credere I. 15,42. 20,52. II.
 23,38.75. III. 4,4.
 credit II. 21,30.
 crediderim I. 1,23.
 credis III. 18,1.
 credita I. 15,34. IV. 1,91.
 11,78.
 credite IV. 4,60.
 creditur IV. 2,12. 8,10.
 credo II. 19,27.28.
 credula II. 17,6.
 credule II. 19,62.
 credulus I. 3,28.
 crepat IV. 3,58.
 crepitanti III. 9,43.
 crepitantibus II. 23,49.
 crepitum II. 3,4.
 crepuere III. 8,4.
 crepuit IV. 7,21.
 crescere III. 1,34.
 crescit III. 7,52.
 crescit III. 20,3.
 Cressae IV. 7,57.
 Cressis II. 1,63.
 Cretaea III. 17,26.
 Cretaci III. 17,11.
 cretati IV. 5,52.
 creverat III. 11,36.
 crevere IV. 1,5.
 creverunt IV. 1,56.
 Creusa II. 13,30. 17,12.
 crimen I. 11,30. 12,1. II.
 21,2. 23,26. III. 17,15.
 IV. 4,41.
 crimina I. 18,9. II. 21,7.
 23,22.80. 25,21. III. 9,3.
 22,14. IV. 7,70.
 crimine II. 5,26. III. 9,27.
 13,11. 16,7. IV. 11,45.
 criminis I. 4,20. II. 7,13.
 crines I. 2,3. 15,5. 17,
21. II. 4,23. 12,46. 18,
 9. III. 12,13. IV. 6,31.
 crystallus IV. 3,52.
 crocino III. 8,22.
 crocos IV. 1,16.
 Croesi II. 20,23.
 Croesum III. 16,28.
 Croesus III. 3,39.
 crotaliftria IV. 8,39.
 cruces III. 21,37.
 cruciat II. 19,76.
 crudele II. 12,43.
 crudelem I. 8,14. II. 20,51.
 crudelia III. 5,3.
 crudelior I. 16,17.
 crudelis I. 20,4. II. 20,45.
 cruenta II. 10,38. III. 9,34.
 IV. 1,92.112. 5,66.
 cruentantur III. 13,41.
 cruentat IV. 8,65.
 cruentum II. 7,49.
 cruor II. 7,88.
 crura II. 1,61.
 cubaris II. 12,17. 13,23.
 cubet IV. 7,54.
 cubile II. 20,34. III. 13,26.
 IV. 4,88.
 cubili I. 14,21. IV. 11,35.
 cubilia II. 2,41.
 cubitum I. 3,34.
 cucumis IV. 2,43.
 cucurbita IV. 2,43.
 cucurrit IV. 8,2.
 cui I. 20,49. II. 3,7. 14,6.
 17. 18,51.71.83. 25,55.
 III. 5,46.58. 6,39. 9,15.
 66. IV. 4,36. 7,75. 9,71.
 10,40. 11,29.53.
 cuiquam I. 9,23. 12,7. II.
 21,57. III. 21,31. IV. 7,
 13.
 cuique II. 19,71.
 cuivis II. 5,18. 19,84.
 cujus I. 16,3. 20,45. II. 4,
 26. 5,2. 11,6. IV. 7,23.
 11,102.
 culmina III. 14,3.
 culpa I. 11,20. II. 11,31. 21,
 7. IV. 5,20.
 culpae I. 5,25. II. 23,24.
 IV. 8,73.
 culpam IV. 4,68.
 culpae II. 1,51.
 culta I. 2,26. II. 18,22.
 cultris II. 18,15.

I N D E X I

cultu I. 2, 5, 16.
 cultus IV. 8, 75.
 cum I. 4, 26. 6, 3. II. 5, 12.
 7, 85. 14, 19. 20, 9. 23,
 95. 112. 24, 20. III. 2, 15.
 3, 24. 37, 38. 4, 37. 6, 33.
 16, 7. IV. 5, 76.
 Cumaeae II. 2, 68.
 cunabula III. 1, 27.
 cuncta III. 13, 9.
 cuncti II. 12, 41.
 cunctis III. 16, 22. IV. 2, 21.
 cunis II. 5, 10. 10, 43.
 cupere I. 13, 17.
 cupias I. 10, 21.
 cupidus I. 20, 11.
 Cupidinibus I. 1, 2.
 cupidus II. 18, 37.
 cupido I. 2, 17.
 Cupido II. 14, 5.
 cupidos II. 24, 5.
 cupidus I. 8, 29. 19, 9.
 cupies I. 7, 19. 9, 19. III. 23,
 33.
 cupiet II. 23, 22.
 cupio I. 7, 10.
 cupis III. 7, 2.
 cupit II. 18, 61.
 cur I. 5, 22. II. 7, 13. 10, 50.
 18, 13, 15. 23, 1. 24, 44, 98.
 24, 16. 25, 1. 52. III. 2, 21.
 3, 54. 5, 5. 57, 58. IV. 7, 31.
 32.
 CURA I. 1, 36. 6, 22. 8, 1. 11,
 5, 22. 15, 31. II. 1, 26. 13,
 2, 33. 19, 37. III. 12, 28.
 20, 3. IV. 1, 17. 2, 41. 11,
 70.
 curae I. 20, 35.
 curam II. 14, 5. 25, 9.
 curare IV. 2, 39.
 curarum I. 5, 10. III. 5, 4.
 15, 4.
 curas I. 10, 17. 18, 23. III. 5,
 51. IV. 11, 90.
 curent III. 7, 45.
 Cures IV. 9, 74.
 Curetis IV. 4, 9.
 curia IV. 1, 11. 4, 13.
 Curios III. 2, 7.
 curis I. 13, 7. II. 9, 4. IV. 3,
 41.
 curat III. 8, 21. IV. 3, 38.
 curre III. 4, 36. 18, 10.
 currens IV. 7, 84.

currenti IV. 5, 12.
 currere I. 2, 12. 14, 3. II. 1,
 34. 20, 17. 23, 39. III. 1, 14.
 curres I. 5, 13.
 curris IV. 2, 57.
 currit III. 13, 25.
 curru III. 1, 11. IV. 3, 9.
 currum II. 14, 15.
 currus I. 16, 3. II. 11, 24. 23,
 11. III. 7, 53. 9, 23. IV.
 11, 11.
 cursu I. 5, 2. II. 19, 65.
 cursus III. 17, 9.
 curta IV. 5, 68. 7, 22.
 Curtius III. 9, 63.
 curto IV. 1, 20. 5, 73.
 curva II. 14, 22. III. 15, 25.
 curvare III. 21, 35.
 curvas III. 5, 41.
 curvatas III. 21, 38.
 curve II. 23, 43. III. 3, 59.
 curulem IV. 11, 65.
 cuspide II. 1, 65. 66. 23, 34.
 IV. 10, 8.
 custode I. 11, 15.
 custodes II. 5, 29.
 custodia I. 11, 21. II. 5, 31.
 14, 35.
 custodis II. 18, 65. 25, 61.
 III. 9, 11.
 custodit III. 3, 65. 15, 9.
 custodum II. 18, 70. III. 6,
 13.
 custos II. 22, 41. 23, 61. III.
 14, 24. IV. 7, 21.
 cyathos IV. 8, 37.
 Cybebae III. 21, 3.
 Cybebe III. 15, 35.
 Cybebem IV. 11, 51.
 Cybebes IV. 7, 61.
 cyclade IV. 7, 36.
 cycenis III. 2, 39.
 Cydonia III. 11, 27.
 cymba I. 11, 10. II. 3, 11.
 III. 2, 22. 16, 24. IV. 6, 63.
 11, 95.
 cymbala III. 15, 36. 16, 6.
 cymbia III. 6, 4.
 Cymothoe II. 20, 16.
 Cynchia I. 1, 1. 3, 8. 22. 4, 8.
 19, 25. 5, 31. 6, 16. 8, 8.
 30, 42. 11, 1. 8, 23. 26. 12,
 6. 20. 15, 2. 26. 17, 5. 18,
 5. 6. 22. 31. 19, 1. 15, 21.
 II. 4, 1. 4, 28. 30. 5, 32. 6, 1.

19, 10. 7, 57. 13, 1. 31. 19,
 1. 7. 18, 82. 85. 22, 24.
 23, 27. 38. 41. 24, 2. 25,
 93. III. 20, 9. 23, 3. 26,
 IV. 7, 3. 85. 8, 15. 51. 63.
 Cynthius II. 25, 80.
 Cyrenaeas IV. 6, 4.
 Cytacaeis I. 1, 24.
 Cytacis II. 1, 73.
 Cythaeon III. 13, 25.
 Cytherea II. 11, 25.
 Cyzicus III. 21, 1.

D.

da III. 7, 58. 15, 2. IV. 2,
 25.
 dabam I. 3, 24.
 dabat IV. 1, 86. 9, 10.
 dabis II. 4, 3. 12, 50. III. 16,
 20. IV. 2, 32.
 dabit I. 5, 10. II. 12, 39. IV.
 1, 54. 6, 80. 8, 25. 11, 84.
 dabitur II. 10, 30.
 dabunt I. 11, 28.
 Daedaleum II. 11, 8.
 damna III. 11, 2.
 damnata II. 23, 77. IV. 6,
 21.
 damnatae IV. 11, 15.
 damnatas IV. 7, 46.
 damnatis II. 13, 38.
 damnes II. 16, 30.
 damno I. 4, 25. II. 21, 43.
 damnosae IV. 5, 28.
 damnosi IV. 8, 46.
 damnus IV. 11, 43.
 damus I. 18, 17. II. 8, 28.
 IV. 7, 71.
 Danaas III. 21, 34.
 Danaë II. 23, 115.
 Danaë II. 16, 10. 12.
 Danai II. 23, 4. III. 6, 31.
 IV. 1, 53. 113.
 Danaum II. 20, 38. III. 7, 40.
 9, 14.
 dandi III. 11, 13.
 dantes IV. 5, 47.
 dantur III. 6, 9.
 dapes III. 21, 30.
 Daphnin II. 25, 68.
 Dardana I. 19, 14. IV. 1, 40.
 Dardanio II. 11, 1.
 dare II. 8, 6. 13, 39. 20, 28.
 III. 5, 25. 7, 6. 9, 46. 11,
 28.

I N D E X I

28. 18, 2. IV. 3, 32.
 clarem II. 13, 34. 18, 88.
 claret I. 8, 37.
 das I. 18, 6.
 dat II. 8, 19. 18, 53. IV. 6,
 57. 10, 3.
 data III. 6, 39. 13, 4. 19, 1.
 IV. 1, 98. 3, 16.
 date III. 1, 19. 3, 7. IV. 1, 67.
 6, 5.
 datis III. 13, 6.
 dato IV. 8, 82.
 datos IV. 5, 40.
 datur I. 18, 28. II. 1, 47. II,
 16. III. 1, 14. IV. 2, 64.
 daturus I. 8, 37. III. 9, 38.
 de I. 3, 21. 26. 5, 26. 8, 17.
 II. 1, 16. 43. 71. 2, 4. 23. 26.
 4, 21. 6, 14. 7, 28. 60. 8,
 31. 9, 15. 10, 43. 13, 52.
 14, 33. 16, 3. 14. 22. 17, 1.
 9. 18, 12. 19, 14. 20, 24.
 22, 17. 23, 71. 73. III. 1, 3.
 17. 4, 1. 5, 4. 18. 7, 1. 10,
 13. 11, 45. 12, 25. 13, 45.
 22, 14. 23, 22. IV. 1, 7. 65.
 133. 2, 20. 41. 4, 63. 5,
 17. 7, 38. 10, 2. 11, 49.
 62. 77.
 Dea II. 20, 10. 21, 12. 20.
 23, 112. 24, 5. 14. III. 15,
 35. 23, 19.
 deae II. 12, 16. III. 11, 41.
 Deae II. 23, 40. III. 19, 10.
 IV. 4, 15. 6, 62. 9, 25. 11,
 52.
 Deam II. 23, 92.
 deas III. 11, 38.
 debes II. 23, 75.
 debet I. 18, 13. III. 4, 5.
 debilis II. 15, 32.
 debita I. 6, 17. 16, 44. 19, 2.
 20, 35. II. 21, 60. III. 5,
 25.
 debuit III. 3, 32.
 decedens II. 14, 11.
 decem II. 2, 38. 21, 62.
 24, 2. 25, 69. III. 10, 25.
 13, 8. IV. 6, 68.
 decens IV. 8, 52.
 decenter IV. 2, 45.
 decepti II. 17, 11.
 deceptis I. 13, 5.
 deceptus II. 13, 54.
 decerptra I. 20, 39.
 decerptra III. 7, 49.
 decet IV. 4, 51. 8, 30.
 decidit IV. 10, 44.
 decies II. 3, 8.
 Decii IV. 1, 45.
 decimo II. 13, 68.
 decipiat I. 9, 25.
 decipit II. 25, 36.
 Decius III. 9, 64.
 declinat II. 1, 11.
 decolor IV. 3, 10.
 decori IV. 11, 29.
 decorus IV. 2, 22.
 decreto II. 23, 88.
 decrevit IV. 4, 77. 84.
 decuit III. 5, 35.
 decurrere II. 12, 41.
 decus I. 2, 5. 4, 13. III. 1,
 64.
 decussa III. 11, 27.
 decusseris IV. 1, 141.
 dedecorare III. 21, 36.
 dedere III. 11, 34.
 dederis I. 5, 25. II. 12, 50.
 IV. 11, 73.
 dederit IV. 5, 55.
 dedi I. 16, 42. II. 7, 35. IV.
 3, 12.
 dedisse II. 2, 36. 18, 74. IV.
 2, 54.
 dedissent II. 1, 17.
 dedit I. 19, 14. II. 5, 11. 13,
 44. 14, 29. 18, 17. 18. 21,
 16. 23, 98. III. 5, 9. 6, 40.
 9, 66. 13, 10. IV. 1, 112.
 2, 48. 4, 87. 10, 12. 32.
 11, 47.
 deducet II. 19, 45.
 deducit II. 18, 5.
 deducitur II. 16, 21.
 deducta I. 6, 15. II. 24, 38.
 deductae I. 1, 19. IV. 3, 13.
 deduxi I. 16, 41.
 deerit IV. 3, 3.
 defende I. 20, 11.
 defendere I. 16, 9.
 defendes IV. 6, 43.
 defendunt II. 18, 41.
 defensa IV. 11, 58.
 defessa III. 1, 54.
 defessus IV. 9, 34.
 deficient II. 8, 9.
 deficiet I. 8, 23.
 deficit I. 1, 7. III. 3, 49.
 deficiunt II. 21, 35.
 defit I. 1, 34.
 defixum I. 8, 13.
 deflere I. 16, 13.
 defluat I. 20, 2.
 degenerasse IV. 1, 81.
 degravat III. 5, 12.
 delinc II. 2, 14.
 Dei III. 1, 32. 11, 52. IV. 2,
 2. 3, 36.
 Deidamia II. 7, 54.
 deiecit I. 1, 3.
 deiectos II. 23, 13.
 deierat IV. 3, 42.
 dein III. 8, 15. IV. 8, 83.
 deinde I. 13, 18. II. 10, 31.
 13, 9. 18, 57. 23, 15. III.
 20, 19.
 Deiphobum III. 1, 29.
 Deis IV. 1, 5.
 delectent IV. 5, 41.
 deletas II. 5, 5.
 deleverit II. 4, 27.
 deliciis II. 12, 2. IV. 4, 74.
 delicta II. 3, 1.
 deligere II. 23, 106.
 Delon IV. 6, 27.
 delitiae IV. 7, 75.
 delitias II. 25, 74.
 delphinum II. 20, 17. III. 15,
 25.
 deludet II. 12, 31.
 demens I. 8, 1. 13, 20. II. 14,
 25. 23, 52. 53. III. 2, 15.
 dementia II. 7, 11. III. 6, 15.
 demere II. 1, 67.
 demerit III. 16, 9.
 deminuo II. 14, 5.
 demissa II. 21, 59. 22, 29.
 demissae II. 24, 37. IV. 8, 9.
 demissis I. 20, 43. II. 11, 11.
 19, 36. IV. 2, 38.
 demisso IV. 7, 17.
 demonstrant III. 14, 15.
 Demophoon II. 18, 2. 13. 19,
 30.
 Demosthenis III. 20, 27.
 demta III. 4, 2.
 demum III. 23, 17. IV. 8, 71.
 denegat I. 6, 9.
 denegat II. 19, 12.
 denique II. 23, 20. IV. 5, 33.
 7, 27.
 denos II. 7, 41.
 dent I. 2, 13. IV. 9, 59.
 dentes IV. 5, 66.
 deni

I N D E X I

- dentibus II. 3,3. IV. 3,25.
 dentis II. 2,12.
 denuntiatur IV. 3,61.
 Deo I. 18, 20. II. 23, 112.
 III. 1,38. 5,16. 16,6. 17,
 14. IV. 1,86. 2,20. 3,16.
 9,13. 32. 11,60.
 deos I. 1,8. 6,8. 7,16. 11,
 16. II. 2,5,46.
 Deos I. 1,5,26. II. 5,28. 12,
 48. 14,15. 16,3. 21,8.
 22,12. 25,26. III. 2,10.
 5,22. 8,12. 11,66. 12,
 20. 18,5. 19,12. 20,18.
 IV. 1,48. 8,3. 100,132. 5,
 27.
 deperditus I. 3,11. II. 23,
 19.
 depinxit II. 5,19.
 depluit II. 16,8.
 deponat I. 8,29.
 deponere I. 13,17.
 deportant II. 23,43.
 deposcit II. 19,65.
 depositis II. 19,41.
 deprecor II. 2,5,17.
 depresso II. 23,77.
 descendere II. 21,37.
 descendis II. 3,11.
 descensus IV. 8,5.
 describere IV. 1,57.
 defecta IV. 10,37.
 defere I. 11,27. II. 12,49.
 13,7.
 deferta I. 3,43. 18,1,32.
 desertae II. 17,16.
 desertas I. 17,2.
 desertis I. 3,2. 15,10. 20,
 36. III. 11,47.
 desertos II. 5,28.
 desertum II. 14,10.
 desertus II. 7,17. 13,59.
 deseruisse IV. 2,4.
 desideret IV. 7,73.
 desiderio III. 21,6. IV. 3,
 28.
 desidia I. 15,6.
 desidiae I. 12,1.
 desiluisse III. 15,26.
 desine I. 5,31. 15,25. II.
 25,41. 42. IV. 7,78.
 11,1.
 definit III. 13,32.
 definit II. 5,8.
 desisto II. 16,36.
 desit I. 2,29. II. 10,23. 20,
 41.
 despectus I. 12,17.
 despiciere I. 14,24.
 despicit II. 25,46.
 desponderat III. 17,23.
 destitit I. 8,30.
 destituere I. 20,46.
 defunt I. 16,7.
 det III. 7,27. IV. 3,26. 11,
 18.
 detinuisse III. 1,42.
 detonsis IV. 8,15.
 detractat II. 2,11.
 detractum IV. 11,91.
 detraheret IV. 11,10.
 detraxerit III. 1,21.
 detraxit II. 24,13. III. 9,35.
 detraxerat III. 22,3.
 detrito III. 5,24.
 detulit III. 1,18.
 Deucalionis II. 23,109,110.
 devchor IV. 1,119.
 devia II. 15,2. III. 14,28.
 IV. 9,27.
 devictae II. 6,6.
 devictis II. 11,23.
 Deum II. 9,6. III. 3,61. 7,
 46.
 devota II. 21,23. IV. 9,67.
 devotam II. 23,39.
 Deus I. 1,31. 3,14. 4,26.
 12,9. 13,22. II. 12,40.
 13,54. 20,49. 52. 21,34.
 23,15,63. 25,5,60. III. 3,
 1. 23,48. 13,21. 16,8. IV.
 2,10. 34,60. 11,3.
 deus II. 1,63. IV. 6,60.
 dexter IV. 9,72.
 dextera III. 7,58. IV. 1,68.
 dextra II. 22,39. III. 16,5.
 IV. 1,74.
 dextrae IV. 3,6.
 dextras IV. 4,36.
 dextro III. 1,47.
 Di I. 18,27. III. 5,11.
 Dianae II. 15,17. 21,60.
 IV. 8,29.
 dic II. 13,10. 23,111. III. 4,
 1. IV. 3,23. 8,17.
 dicam I. 8,25. 11,26. III.
 15,21. IV. 1,71.
 dicar I. 9,8. 19,11. II. 20,
 22.
 dicas III. 5,46.
 dicat I. 6,17. II. 20,24. 23,
 91. III. 5,40.
 dicebam I. 9,1.
 dicebar II. 11,12.
 dicebas II. 2,1.
 dicere I. 9,6,34. 16,38. 18,
 30. II. 8,8. 18,50. 25,
 28. 62. III. 4,7. 22. IV. 1,
 73.
 dicerer II. 18,86.
 diceret II. 10,50.
 diceris II. 10,56. IV. 3,27.
 dices II. 19,21.
 dicit II. 8,36. 18,75.
 dicitur II. 7,6.
 dicit II. 17,8. 18,57. 20,
 25.
 dicite I. 8,24. III. 1,5.
 dicitur I. 8,32. II. 12,16.
 16,13.
 dico II. 25,3.
 dicor II. 19,4. IV. 2,10.
 dicta II. 7,6. IV. 1,61. 10,
 48.
 dictat IV. 1,133.
 dicunt III. 1,41.
 dicuntur IV. 4,11.
 didici I. 10,13. III. 6,18.
 didicit II. 7,70. III. 9,6.
 diducat IV. 1,149.
 diducere I. 13,19. II. 6,3.
 die II. 13,68. 14,22. 19,34.
 21,18. III. 3,40. 10,21.
 IV. 2,16. 6,64.
 diebus II. 2,33.
 diem I. 14,10. II. 1,46. 7,
 58. 8,24. III. 1,36. 9,50.
 IV. 4,86. 7,26.
 dies I. 8,44. 13,25. 15,11.
 II. 8,34. 12,24. 26,54. 13,
 33. 14,14. 16,18. 19,20.
 21,34. III. 3,12. 53. 4,40.
 5,20. 8,5. 9,36. 70. 10,
 32. 16,16. 20,34. IV. 1,
 69. 3,61. 4,72. 5,34. 58.
 6,86.
 differat IV. 6,82.
 differet I. 4,22. II. 18,73.
 differor I. 16,48.
 differre II. 7,43.
 differtur II. 2,10.
 difficile II. 13,64.
 digesta II. 23,3.
 digitis II. 1,9. III. 6,26. IV.
 11,14.
 kkk digi-

I N D E X I.

- digito IV. 7,9.
 digitos II. 9,23. IV. 8,53.
 digitum III. 12,30.
 digna I. 13,29. II. 2,44. 58.
 7,42. III. 21,40. IV. 6,12.
 11,101.
 dignam IV. 11,59.
 digne III. 13,36.
 dignior IV. 3,21.
 dignum IV. 7,83.
 dignus I. 13,34. III. 10,16.
 digressu I. 15,9.
 Dii II. 7,62. 66. III. 9,67. 11,
 41. 14,25. IV. 1,81. 6,
 65. 9,59. 10,37.
 dilapsis III. 11,58.
 dilata IV. 5,30.
 dilexit II. 19,29.
 diligit II. 19,69.
 dilige IV. 1,117.
 dilue III. 15,6.
 diluerentur IV. 5,12.
 dimissa IV. 1,131.
 Dindymus III. 21,33.
 dira II. 23,68.
 diras III. 11,53. 23,37.
 Dircaeae III. 15,33.
 Dirce III. 13,11. 39.
 Dircea III. 13,58.
 direptis IV. 8,61.
 diripuere IV. 7,24.
 diris II. 8,1.
 diruit IV. 9,14.
 diruta II. 21,54. IV. 1,113.
 discat II. 19,8.
 discere II. 22,22. III. 9,8. 23,
 38. IV. 8,1.
 discedens III. 23,27.
 discedere I. 12,19. II. 4,9.
 6,7.
 discedis II. 15,1.
 discere I. 5,20.
 discessura IV. 11,35.
 disci III. 12,10.
 discite II. 17,16. IV. 11,89.
 disco IV. 3,37.
 discordia I. 2,17. 22,5.
 discussit II. 20,20.
 discute III. 8,13.
 distera III. 22,6.
 dispar I. 20,5.
 dispendia II. 18,63.
 dispeream II. 17,9.
 dispersa I. 21,9.
 displicat IV. 5,49.
 disponens III. 3,31.
 distidet I. 12,4.
 distidium I. 11,28. II. 19,
 16.
 distulisse II. 13,50.
 distat III. 3,39.
 distulero III. 14,7.
 dites III. 3,1.
 Ditis III. 21,4.
 diu I. 10,22. 13,16. II. 4,8.
 6,2. 19,62. 74.
 diva II. 11,27.
 Divae II. 2,65.
 divae II. 21,61.
 diversa IV. 7,56.
 diversae III. 2,33.
 diversas I. 3,31.
 diversos I. 10,15.
 dives II. 13,19. 19,24. 23,
 98. III. 1,59.
 divi II. 2,35.
 divideret II. 6,3.
 dividit I. 12,10.
 divinas II. 20,50.
 divisa I. 12,3.
 divisit II. 24,5.
 divite III. 3,26.
 divitiae III. 11,26.
 divitias I. 6,14.
 divitiis I. 14,8. 15. III. 22,
 22.
 divos III. 9,27. IV. 1,17.
 diurna II. 7,44. IV. 9,48.
 divum IV. 2,55.
 dixerat III. 2,25. IV. 6,55.
 9,21.
 dixere IV. 4,71.
 dixerit I. 20,4.
 dixerunt II. 22,21.
 dixi IV. 1,85. 97.
 dixit II. 7,36. 12,6. 14,15.
 22,10. 39. III. 11,64. 23,
 15. IV. 1,50. 4,22. 65.
 89.
 doceat III. 6,22.
 docet II. 8,14.
 doctiles IV. 2,63.
 docta II. 2,30. 8,36. 15,12.
 21,30. 23,84. 25,79. IV.
 5,5. 6,24.
 doctae I. 7,11. II. 10,11.
 III. 22,1.
 doctas I. 6,13. III. 20,1.
 docte III. 20,28.
 docti II. 25,89. IV. 3,36.
 docto II. 23,70. III. 18,81.
 doctus I. 13,13.
 docuisti II. 7,15.
 docuit I. 1,5. 10,19.
 Dodona II. 17,3.
 dolatus IV. 2,59.
 dolebat I. 15,13.
 dolebis II. 4,15.
 dolentem III. 6,23.
 dolentes III. 8,7.
 dolere II. 14,4. III. 6,23.
 doleres III. 6,35.
 dolet I. 16,24. II. 8,18. III.
 6,10.
 doli III. 5,58.
 dolia II. 1,69. III. 15,17.
 doliis III. 9,33. 22,18. IV.
 7,16.
 dolutura I. 15,27.
 doluturus IV. 11,75.
 dolo II. 7,44.
 dolor I. 9,7. 14,18. 18,13.
 20,32. 22,6. II. 4,10. 7,
 24. 13,32. 18,45. 19,
 76.
 dolore I. 1,38. 18,26. III.
 5,34.
 dolorem I. 17,19.
 dolores I. 10,13. 18,3. II.
 1,59. III. 19,17. IV. 1,
 95. 5,71.
 dolori I. 7,7. 16,21. II. 13,
 13. 19,37. 24,21.
 doloris I. 13,9. 16,35.
 doluit II. 14,4. 21,11.
 domandus II. 25,50.
 domat II. 20,52.
 domet I. 9,6.
 domi II. 17,8. 22,22. 25,
 55. III. 10,37.
 domibus II. 20,67.
 domina I. 4,2. 16,17. II. 2,
 20. 7,95. 10,14. 25,14.
 III. 3,24.
 dominae I. 1,21. 3,17. 10,
 16. 16,9. 28,47. 17,15.
 II. 3,1. 4,17. 18,54. 64.
 19,57. 25,1. III. 2,37.
 4,2. 5,72. 13,28. 14,1.
 19,19. IV. 7,76.
 dominam I. 7,6. II. 2,52.
 11,21. 13,73.
 dominas III. 7,23.
 domini II. 25,74.
 dominum II. 7,49. 25,16.
 III. 22,

I N D E X I

III. 22, 24.
 domiti II. 2, 14.
 domitis IV. 3, 67.
 domo II. 1, 58. 2, 18. 5, 20.
 13, 22, 50. 14, 10. 16, 10.
 17, 12. 19, 8. III. 4, 22. 8,
 20. IV. 11, 62.
 domos I. 6, 4. III. 9, 12. 10,
 33. IV. 11, 40.
 domuisse I. 1, 15.
 domum I. 5, 20. 19, 10. II.
 7, 38. 86. 16, 12. 22, 20.
 23, 88. III. 3, 48. 70. 7, 26.
 9, 28.
 domus I. 11, 23. 20, 34. II.
 8, 20. III. 1, 49. 58. 4, 15.
 6, 38. 17, 20. 18, 9. IV. 1,
 9. 80. 45. II. 32. 44. 74.
 dona II. 2, 37. 10, 26. II,
 25. 13, 4. 18. 18, 62. III.
 2, 34. IV. 2, 42.
 donabitur III. 22, 21.
 donasset I. 17, 21.
 donec I. 1, 5. 3, 31. 9, 29.
 IV. 6, 85.
 donet I. 2, 27.
 donis II. 13, 29. III. 15, 13.
 Dore III. 7, 44.
 Dorica II. 7, 20. IV. 6, 34.
 Doride I. 17, 25.
 Doridos IV. 7, 72.
 dormiet III. 4, 34.
 dormire II. 14, 19. 24, 17.
 dormit II. 5, 12. III. 20, 8.
 Doroxanium IV. 5, 21.
 dorso II. 23, 55.
 dos IV. 4, 54. 90.
 doratae I. 8, 35.
 dorem III. 17, 23. IV. 7, 48.
 dracone II. 19, 10.
 Draconis IV. 8, 3.
 Dryades I. 20, 45.
 Dryasin I. 20, 12.
 dubiae II. 10, 45.
 dubias II. 20, 66. 23, 41.
 dubio II. 3, 4. 4, 12.
 dubita II. 16, 14.
 dubius IV. 4, 81.
 duacam IV. 6, 54. 85.
 duce II. 11, 8. III. 7, 47. IV.
 4, 93.
 ducebant IV. 1, 22.
 ducem II. 13, 37. IV. 10, 46.
 ducentur II. 1, 58.
 ducere I. 1, 24. 4, 14. 6, 2.

9, 9. 10, 6. 11, 5. 15, 40.
 II. 1, 18. 10, 6. 13, 57. 19,
 42. IV. 5, 9.
 duceret II. 22, 2.
 duces II. 7, 29. 8, 2. 12, 12.
 III. 3, 18.
 ducet I. 5, 16. II. 1, 85. 6,
 21. III. 2, 40. IV. 7, 46.
 duci IV. 3, 64.
 ducibus IV. 10, 2.
 ducis II. 8, 8. III. 9, 56. IV.
 10, 40.
 ducit I. 14, 10. II. 23, 44.
 ducite III. 3, 8. 20, 12.
 ducitur III. 4, 26. 7, 8. 13, 7.
 40. 22, 18.
 ducia IV. 1, 40. 80. 3, 34.
 ductas IV. 11, 47.
 ducti III. 1, 57.
 ductor IV. 10, 9.
 ductus IV. 6, 66.
 ducuntur I. 7, 1. IV. 6, 13.
 dulce IV. 11, 55.
 dulces IV. 2, 15.
 dulcia I. 8, 32. II. 4, 17. 23,
 18. III. 8, 25. 13, 10. 19,
 8.
 dulcior III. 6, 29.
 dulcis I. 12, 6. II. 18, 52. 19,
 78. III. 5, 69. 6, 1. IV.
 4, 5.
 dulcius I. 2, 14.
 Dulichiae II. 11, 4.
 Dulichias II. 2, 59.
 Dulichio II. 17, 13. III. 3,
 39.
 dum I. 2, 32. 3, 45. 4, 9. 7,
 1. 9, 17. 13, 5. 14, 14. 23.
 19, 25. II. 4, 14. 11, 11.
 12, 23. 49. III. 5, 7. 6, 3.
 31. 11, 52. IV. 1, 89. 91.
 4, 25. 32. 5, 57. 61. 6, 14.
 9, 58. 10, 23. 33. 11, 100.
 dummodo III. 15, 17.
 duo I. 20, 25. II. 10, 35. 18,
 41. 20, 39. III. 9, 23. IV.
 1, 88. 93.
 duorum II. 21, 41.
 duos II. 6, 4. 20, 30. 33. 22,
 36.
 duplicentur I. 8, 9.
 duplici I. 3, 13. III. 1, 22.
 dura I. 7, 8. 8, 6. 15, 1. 17,
 16. 18, 28. II. 1, 88. 18,
 11. 43. 60. 19, 17. 23, 65.

III. 1, 20. 3, 24. 9, 20. 13,
 16. 20. IV. 2, 23. 4, 52.
 durae I. 1, 10.
 duram I. 7, 6.
 durare I. 6, 11.
 duras II. 23, 103. III. 22, 20.
 dure II. 25, 44.
 duri II. 23, 81.
 durior I. 16, 30. 19, 4.
 duris I. 3, 4. 14, 18. 16, 18.
 22, 4. II. 4, 7. 24. IV. 9,
 50.
 duritiae III. 10, 20.
 durius I. 6, 18. 15, 28. II.
 13, 65.
 duro I. 4, 10. 6, 36. II. 1, 41.
 7, 14. 13, 69. 19, 51. 24, 10.
 III. 5, 62. 12, 8.
 duros I. 20, 13. II. 25, 49.
 durum III. 13, 29.
 durus I. 3, 14. II. 10, 54. 21,
 34. III. 18, 3.
 dux II. 2, 28. 13, 20. 20, 40.
 III. 11, 40. 20, 26. IV. 10,
 31. 46.
 duxerit I. 15, 30. IV. 11, 88.
 duxisse III. 1, 41.
 duxisset III. 5, 68.
 duxisti II. 7, 59.
 duxit II. 12, 4. III. 9, 25.
 duxti. I. 3, 27.

E.

e I. 3, 36. 5, 6. 11, 8. 21, 6.
 II. 1, 6. 4, 5. 12, 14. 13,
 69. 16, 8. 18, 29. 24, 19.
 III. 2, 37. 3, 26. 11, 6. IV.
 3, 59. 3, 4. 28. 35. 7, 48.
 10, 42.
 ea II. 1, 46. 7, 74.
 eadem II. 7, 11. 21, 24. 23,
 101. III. 4, 36.
 eam III. 4, 9.
 eas II. 3, 2. III. 10, 19. IV.
 1, 148.
 eat I. 4, 10. II. 5, 30. III. 1,
 8. 3, 60. IV. 6, 6.
 ebibat II. 19, 11.
 ebore III. 20, 30.
 ebria I. 3, 9. III. 2, 48. IV. 4,
 76. 5, 46.
 ebur IV. 7, 82.
 eburna III. 1, 50. IV. 6, 8.
 eburnis II. 1, 9.

Kkk 2

ebur-

INDEX I.

- eburno II. 10, 21. III. 2, 25.
 7, 15. IV. 2, 5.
 eburnos II. 18, 61.
 ecce I. 9, 3. II. 2, 2, 20. III.
 23, 15. IV. 7, 59.
 equando II. 7, 39.
 ecquid I. 11, 1. II. 18, 58.
 equis I. 11, 6.
 edicta II. 6, 2.
 edificere IV. 3, 35.
 edit IV. 1, 121.
 edita III. 8, 11.
 Edonis I. 3, 5.
 eductos. III. 7, 51.
 eduximus II. 7, 97.
 effecerat III. 22, 7.
 effectu I. 10, 28.
 effectum III. 7, 27.
 effectus III. 22, 10.
 effingere III. 7, 9.
 effuge I. 9, 30.
 effugere I. 21, 8.
 effugies II. 7, 87.
 effugit IV. 7, 2.
 effulto III. 5, 64.
 effusa II. 10, 56.
 effusis IV. 8, 18.
 effuso II. 24, 39.
 egens III. 19, 20. IV. 9, 35.
 egerat IV. 9, 2.
 egerit IV. 8, 18.
 egressit IV. 6, 34.
 eget II. 1, 77.
 egit I. 10, 20. 22, 5. II. 2,
 28. III. 3, 30. 9, 10. IV. 1,
 32.
 ego I. 1, 23. 2, 25. 3, 11. 5,
 27. 6, 1. 11, 29. 7, 22. 8,
 22. 31. 39. 42. 10, 15. 12,
 11. 13, 14. 15. 19. 15, 1.
 41. 16, 5. 47. 17, 2. 19, 10.
 21, 4. II. 1, 19. 2, 9. 26. 3,
 7. 6, 9. 7, 5. 33. 8, 4. 23.
 9, 20. 10, 8. 9. 16. 26. 11, 9.
 25. 13. 59. 68. 14, 5. 24. 37.
 15, 17. 31. 16, 11. 28. 32.
 18, 34. 86. 19, 25. 26. 27.
 28. 46. 48. 20, 9. 19. 21,
 44. 22, 33. 41. 25, 18. 58.
 III. 1, 3. 6, 17. 27. 7, 35.
 9, 7. 27. 13, 1. 15, 21. 39.
 20, 17. 24. 23, 11. 27. IV.
 1, 77. 85. 95. 2, 3. 41. 53.
 3, 70. 44. 57. 5, 59. 65.
 6, 53. 7, 44. 51. 70. 8, 33.
70. 81. 9, 38. 47.
 egressam I. 20, 18.
 cheu II. 19, 23.
 ejecto II. 7, 34.
 ejus IV. 2, 35. 6, 67.
 Elaiae III. 7, 17.
 Elaci III. 1, 58.
 clara I. 15, 21. IV. 7, 7. 8, 59.
 electa II. 17, 12.
 Electre II. 11, 5.
 elegos IV. 1, 135.
 Eleis I. 8, 26.
 elevat II. 24, 44.
 elevet I. 8, 12.
 elevor II. 25, 58.
 Elis I. 8, 36.
 elisa IV. 6, 73.
 eloquium III. 21, 41.
 eludet IV. 1, 140.
 eluere III. 23, 10.
 elusa II. 17, 13.
 Elyfias IV. 7, 60.
 emenda III. 14, 22.
 emendare III. 20, 25.
 emeritas IV. 5, 16.
 emeritum IV. 11, 98.
 emerui IV. 11, 61.
 emta I. 9, 4. II. 16, 25. III.
 11, 34.
 emto IV. 5, 33.
 en I. 1, 21. IV. 6, 60. II,
 14.
 Enceladi II. 1, 39.
 Endymion II. 12, 15.
 enim II. 21, 5. 23, 73. III. 4,
 5. 14, 19. 15, 7. 11. 20, 3.
 IV. 4, 87.
 Enipeo III. 17, 13.
 Ennius III. 2, 6. IV. 1, 61.
 ense II. 7, 84. III. 12, 11. IV.
 4, 82. 10, 46.
 entes I. 21, 7.
 enumerat II. 1, 44.
 Eoa II. 14, 10. IV. 5, 21.
 eodem II. 7, 88.
 Eois I. 15, 7. II. 2, 53. III.
 11, 15. IV. 6, 81.
 Eoo I. 16, 24. III. 23, 7. IV.
 3, 10.
 Eoos II. 2, 54.
 eos II. 17, 7.
 eodem IV. 7, 7. 8.
 ephemeridas III. 22, 20.
 Ephyreae II. 5, 1.
 Epicure III. 20, 26.
- Epidaurius II. 1, 63.
 epistola III. 14, 1.
 equae IV. 5, 18.
 eques III. 7, 1. IV. 3, 38. 10,
 19.
 equi III. 2, 2. 40. 3, 8. 17.
 IV. 1, 42.
 equidem II. 23, 5.
 equis I. 8, 36. 10, 8. II. 7, 26.
 25, 52. III. 1, 10. 3, 56. 7,
 10. 11, 16. 58. 12, 11. 18.
 14, 15. IV. 3, 66.
 equitem II. 8, 17.
 equo II. 8, 6. III. 1, 25. 9,
 13. 64. 10, 12. 21, 26. IV.
 1, 20. 90. 2, 36. 3, 8. 10.
 equos II. 12, 32. 14, 12. III.
 1, 46. 3, 14. 21, 4. IV. 1,
 32. 3, 68. 10, 38.
 equum III. 11, 64. IV. 1, 53.
 10, 8.
 equus II. 6, 16. 25, 38. III.
 7, 42. IV. 1, 70. 4, 14. 35.
 exam I. 3, 17. 12, 7. II. 2, 5.
 16, 26. III. 2, 1. 23, 14. 21.
 IV. 2, 28. 59. 8, 48. 70.
 erant III. 11, 26. IV. 1, 14.
 4, 13.
 eras I. 13, 34. II. 2, 48. 19,
 22. 23. 24. III. 9, 38. 10, 16.
 erasas IV. 8, 26.
 erat I. 10, 10. 13, 20. 20, 33.
 II. 5, 26. 8, 16. 10, 36.
 14, 18. 19, 1. 20, 40.
 21, 24. 55. 22, 9. 10. 23.
 23, 3. 11. III. 2, 27. 4, 15.
 6, 29. 13, 26. 17, 28. IV.
 1, 8. 10. 30. 36. 4, 3. 71. 81.
 90. 6, 21. 66. 7, 33. 8, 35.
 39. 9, 9. 10, 10. 26. 11, 43.
 44.
 crepta II. 25, 2.
 crepto. II. 1, 13. II. 7, 24.
 creptum I. 21, 7.
 ergo I. 1, 15. II. 7, 37. 13,
 15. 23, 21. III. 2, 29. 5, 1.
 19, 15. 20, 17. 22, 1.
 Erichthonius II. 5, 4.
 Eridano I. 12, 4.
 Eridanum IV. 10, 39.
 erimus II. 19, 35.
 Eriphyla II. 13, 29. III. 11, 57.
 eripit II. 18, 28.
 eripitur II. 7, 1.
 eris I. 2, 31. 4, 22. 5, 26. 6,
 34.

I N D E X I

34.36. 13,12. II. 6,22. 7,
94. 15,7. 23,78. 25,50.
III. 2,24. 4,42. IV. 1,138.
7,94. 11,75.
crit I. 4,18. 20. 8,27. 10,
30. 11,20. 12,20. 13,9.
16,21. 22. II. 1,6. 2,4. 3,
9. 10. 14. 4,43. 30. 6,14. 20.
7,34. 78. 8,10. 9,21. 11,
10. 26. 12,34. 38. 13,56.
58. 15,3. 6. 16,34. 18,
80. 19,9. 14. 16. 20,31. 34.
56. 58. 21,2. 32. 22,33.
23,26. 34. 72. 25,82. III.
3,22. 4,32. 5,18. 7,43.
10,20. 23. 13,11. 14,13.
15,14. 20,9. 34. IV. 1,109.
142. 3,4. 5,32. 8,14. 32.
74. 9,20. 11,50. 72.
critis I. 18,19.
gro I. 11,26. 19,11. II. 1,
82. 7,4. 96. 8,24. 10,14.
11,10. 12,36. 18,20. 19,
46. III. 18,10. IV. 2,22.
errabant II. 25,22.
errabat I. 1,11.
errant II. 18,9.
errantia III. 12,27.
errare II. 1,7.
errat II. 12,29. 25,36. III.
16,10. IV. 7,90.
errata I. 9,33.
erraverat II. 21,25.
erro IV. 9,35.
error I. 13,35. 20,15. III.
13,35.
errore II. 11,3.
errorem I. 20,42.
erroris III. 10,36.
erubuisse III. 12,20. IV. 11,
42.
erant IV. 5,16.
erunt II. 11,24. 20,55. 24,
18. III. 1,56. 6,34. 7,34.
IV. 3,6.
Erycina III. 11,6.
Erynnies II. 16,29.
Erythea IV. 9,2.
es I. 9,30. 10,11. 11,17.
13,33. 18,31. 22,7. 11,2,
39. 14,34. 17,7. 18,43.
21,59. 23,117. 24,14. 21.
36. III. 1,55. 5,1. 13,21.
22,12. 23,19.
escas III. 5,8.

escas IV. 8,11.
escendit III. 3,67.
Esquilius IV. 8,1.
esse I. 3,30. 6,8. 18. 8,34.
12,14. 14,18. 19,8. 21,
10. II. 2,32. 5,14. 18. 22.
7,96. 11,12. 12,40. 13,
36. 66. 74. 14,6. 15,4.
17,16. 18,38. 40. 64. 72.
86. 19,2. 4. 12. 26. 74. 20,
65. 21,48. 22,12. 32. 34.
23,64. 25,15. III. 3,32.
68. 4,5. 38. 40. 5,40. 48.
6,28. 7,2. 9,47. 12,22.
14,14. 15,7. 16,12. 23,4. 6.
22. IV. 1,38. 82. 2,12. 24.
3,2. 42. 4,72. 91. 5,10. 34.
36. 40. 6,76. 7,67. 11,
48. 74. 88. 92.
esseda II. 1,86. 23,43.
essem II. 19,48. IV. 3,46.
essent II. 13,21.
esses II. 20,14. III. 12,34.
23,6.
esset I. 9,15. II. 1,20. 12,
43. 13,19.
est I. 1,19. 2,7. 22. 26. 4,11.
5,7. 9. 7,9. 8,3. 24. 26. 42.
44. 9,18. 26. 33. 10,14.
18. 12,3. 19. 13,27. 15,
15. 34. 19,4. 26. 20,5. 12.
II. 1,15. 5,7. 76. 80. 2,15.
5,7. 4,1. 9. 16. 5,32. 6,
1. 7,6. 9. 25. 32. 33. 69. 89.
8,10. 12. 25. 9,9. 18. 22.
10,25. 46. 52. 11,1. 12,3.
13,41. 65. 14,10. 14. 28.
16,25. 35. 17,12. 13. 18,
22. 23. 36. 45. 52. 19,3. 17.
31. 82. 21,7. 12. 21. 51. 57.
22,6. 23,19. 53. 63. 71. 77.
80. 84. 102. 24,2. 15. 26.
35. 42. 25,2. 3. 8. 19. 21. 88.
89. III. 1,38. 49. 2,15. 17.
21. 22. 24. 26. 3,23. 4,19.
20. 35. 5,16. 22. 46. 49. 54.
56. 6,19. 35. 39. 7,5. 9. 17.
18. 36. 59. 9,66. 10,5.
13,4. 13. 14. 17. 20. 41. 58.
66. 12,23. 28. 30. 13,7.
17. 30. 35. 14,11. 18. 16,
22. 24. 18,7. 21,15. 39.
22,13. 23,1. 7. 16. IV. 1,
1. 40. 44. 98. 103. 131. 146.
236. 21. 22. 35. 41. 64. 3,16.

55. 4,13. 21. 47. 93. 6,12.
15. 39. 7,3. 7. 35. 38. 42.
55. 8,3. 15. 29. 31. 9,36.
67. 10,28. 48. 11,32. 45.
91. 97. 99.
et I. 1,4. 6. 7. 12. 16. 20. 22.
23. 25. 27. 32. 34. 2,2. 10.
11. 12. 14. 17. 3,3. 10. 13.
21. 23. 27. 4,5. 7. 13. 15. 18.
21. 24. 5,2. 5. 6. 15. 16. 17.
20. 6,8. 16. 18. 20. 23. 24.
34. 7,8. 12. 14. 19. 8,3. 6.
10. 13. 25. 26. 32. 34. 36. 9,
4. 7. 13. 14. 20. 22. 31. 10,6.
8. 16. 17. 27. 11,3. 4. 12,
14. 13,6. 8. 16. 17. 18. 29.
30. 31. 36. 14,3. 4. 5. 12. 21.
15,5. 6. 13. 16. 26. 30. 37. 40.
16,7. 8. 11. 22. 29. 30. 32. 45.
46. 47. 17,1. 10. 13. 14. 18.
20,22. 18,1. 2. 15. 18. 20.
22. 27. 28. 29. 19,12. 16.
23. 20,13. 19. 26. 28. 30.
37. 41. 44. 21,9. 22. 1. 11.
1,22. 24. 25. 30. 31. 36. 52.
63. 65. 72. 78. 79. 82. 84. 2,
4. 5. 14. 29. 31. 47. 54. 57. 58.
61. 63. 68. 3,3. 4. 6. 42. 24.
7. 5,10. 12. 14. 15. 16. 20.
28. 6,20. 22. 7,2. 20. 22.
30. 45. 49. 51. 56. 60. 65. 69.
81. 82. 85. 91. 92. 8,6. 7. 8.
10. 18. 20. 21. 35. 9,4. 6. 9.
10. 13. 23. 24. 10,4. 12. 33.
35. 12,1. 6. 15. 16. 28. 32.
34. 38. 42. 13,8. 18. 19. 18.
30. 40. 41. 48. 54. 70. 14,8.
16. 20. 24. 26. 38. 15,7. 8.
12. 15. 18. 19. 20. 24. 26.
16,11. 15. 29. 17,7. 18,
16. 26. 42. 49. 55. 56. 59. 60.
61. 66. 70. 77. 82. 88. 19,4.
5. 7. 10. 11. 12. 18. 21. 24. 32.
43. 44. 47. 52. 53. 55. 56. 58.
59. 84. 20,3. 15. 22. 23.
28. 30. 32. 33. 37. 38. 39. 48.
51. 52. 56. 60. 61. 64. 65. 69.
71. 72. 21,4. 6. 10. 30. 31.
34. 36. 37. 53. 54. 55. 62.
22,10. 11. 20. 22. 23. 27. 39.
23,10. 12. 18. 21. 34. 40. 47.
49. 60. 61. 63. 66. 67. 68. 74.
88. 93. 94. 101. 105. 109.
110. 24,10. 23. 38. 40. 25,
6. 8. 11. 32. 36. 37. 42. 46. 76.
Kkk 3 62.

I N D E X I.

- 62.68.70.91. III. 1, 1. 9.
 11. 29. 31. 41. 47. 53. 54. 2.
 37. 10. 12. 25. 29. 30. 31. 36.
 44. 3. 2. 4. 5. 8. 10. 11. 16.
 17. 18. 33. 43. 44. 46. 52. 56.
 57. 60. 61. 66. 68. 4. 15. 16.
 18. 28. 29. 33. 37. 40. 5. 8.
 12. 25. 34. 40. 41. 50. 62. 66.
 6. 2. 3. 6. 12. 7. 6. 22. 24. 27.
 29. 32. 33. 39. 40. 44. 46. 48.
 50. 52. 53. 59. 8. 4. 6. 8. 12.
 14. 17. 20. 22. 24. 27. 30. 9.
 2. 10. 23. 25. 26. 30. 32. 34.
 42. 44. 46. 50. 54. 60. 61.
 10. 2. 6. 25. 27. 28. 31. 35.
 11. 2. 3. 6. 7. 8. 12. 19. 21. 26.
 28. 31. 37. 43. 44. 45. 12. 6.
 8. 13. 17. 22. 13. 4. 16. 26.
 29. 14. 1. 4. 9. 15. 18. 19.
 27. 32. 16. 3. 4. 10. 12. 14.
 15. 17. 21. 25. 31. 17. 7. 10.
 15. 19. 6. 13. 18. 20. 15. 18.
 31. 21. 3. 9. 15. 16. 24. 37.
 38. 42. 22. 6. 10. 17. 20. 23.
 24. 23. 7. 11. 18. 22. 32. 34.
 36. IV. 1. 2. 8. 14. 34. 35.
 44. 46. 54. 68. 69. 71. 72. 80.
 83. 96. 104. 106. 108. 112.
 114. 116. 117. 124. 128. 132.
 134. 138. 141. 2. 7. 14. 16.
 25. 27. 35. 37. 44. 49. 53. 3.
 10. 15. 20. 27. 32. 34. 35. 36.
 37. 41. 44. 55. 58. 66. 4. 1.
 2. 19. 22. 27. 29. 30. 33. 34.
 47. 56. 61. 65. 68. 88. 89. 91.
 5. 2. 3. 10. 11. 14. 17. 22. 28.
 29. 46. 70. 71. 6. 2. 4. 5. 29.
 40. 45. 50. 51. 55. 70. 7. 6.
 9. 11. 16. 19. 22. 34. 37. 41.
 54. 63. 77. 82. 90. 94. 8. 8.
 34. 38. 40. 41. 50. 55. 60. 64.
 80. 84. 85. 88. 9. 4. 14. 16.
 21. 26. 29. 32. 36. 40. 46. 48.
 49. 50. 54. 10. 6. 14. 16. 19.
 20. 24. 27. 28. 30. 11. 15.
 16. 21. 25. 26. 32. 34. 39. 44.
 58. 60. 61. 63. 65. 67. 70. 75.
 82. 83. 88. 95. 101.
 etenim II. 6. 17.
 etiam I. 1. 13. 3. 11. 9. 17.
 14. 18. 17. 5. II. 4. 20. 5.
 7. 7. 17. 56. 61. 8. 29. 12.
 19. 14. 21. 25. 18. 36. 19.
 54. 21. 21. 61. 22. 6. 25.
 35. 82. III. 11. 9. IV. 2.
 35. 7. 33.
 Etrusca I. 22. 6.
 Etruscae II. 1. 29.
 Etruscis I. 21. 2. 10.
 Etrusco III. 7. 1.
 etsi II. 15. 1.
 evadere I. 21. 1.
 Evadne I. 15. 21. III. 11. 24.
 Evandri IV. 1. 4.
 evantes II. 2. 28.
 Euboico II. 20. 38.
 Euboicos IV. 1. 114.
 evecha III. 2. 21.
 evchat III. 5. 17.
 Eueni I. 2. 18.
 eveniat III. 6. 20.
 eventu IV. 2. 48.
 eventum III. 23. 38.
 everfo IV. 3. 14.
 everfos II. 1. 29.
 everfum IV. 10. 8.
 Eufratem III. 9. 25.
 Eufraten IV. 6. 84.
 evictos IV. 7. 2.
 eum II. 22. 8. III. 18. 1.
 Eumenidum IV. 11. 22.
 euntem. III. 6. 13.
 evolat II. 9. 15.
 evoluisse I. 7. 16.
 Euphraten IV. 6. 84.
 Euphrates II. 8. 17. 18. 77.
 III. 3. 4.
 Europae II. 2. 46.
 Europe II. 21. 52.
 Eurotac III. 12. 17.
 Eurus II. 20. 35. III. 3. 52.
 13. 32.
 Eurypyli IV. 5. 23.
 Eurytion II. 24. 31.
 ex I. 4. 28. 20. 2. II. 1. 52.
 58. 8. 15. 9. 10. 12. 13.
 18. 18. 45. 20. 32. 22. 42.
 III. 2. 13. 4. 10. 5. 30. 7.
 8. 51. 15. 6. 15. 20. 6. IV.
 1. 62. 144. 4. 14. 6. 40. 8.
 8. 10. 4. 11.
 exacta III. 8. 29.
 exactae III. 20. 30.
 exactis I. 3. 38. III. 7. 10.
 exacto II. 11. 3.
 exactus III. 1. 8.
 exaequat IV. 11. 31.
 exagitet II. 7. 81.
 examine II. 23. 97.
 exanimum II. 7. 47.
 excantare III. 2. 49.
 excepi II. 20. 10.
 excepta I. 15. 2.
 exciderent I. 15. 36. IV. 7.
 15.
 exciderint III. 23. 20.
 excidet III. 1. 64.
 excidit III. 5. 7. IV. 4. 20.
 7. 96.
 excipere II. 15. 24.
 excipiens II. 23. 96.
 excipit IV. 8. 62.
 excludi II. 19. 38.
 excludor II. 22. 41.
 exclusa III. 23. 35.
 exclusi I. 16. 8.
 exclusus III. 14. 20.
 exclusum I. 5. 20.
 excubat II. 23. 61.
 excubiae IV. 1. 145.
 excubias I. 16. 14. II. 21. 61.
 IV. 4. 77.
 excultas IV. 1. 130.
 excussis II. 13. 27.
 excutit IV. 6. 52.
 exeat III. 3. 59.
 exemit III. 16. 27.
 exempla II. 7. 13.
 exemplis III. 7. 22.
 exemplo II. 2. 52. 12. 27.
 III. 9. 8. IV. 1. 136.
 exemplum IV. 1. 109. 10. 5.
 exequiis I. 19. 4. III. 1. 24.
 exercet III. 2. 34.
 exercet I. 1. 33. III. 12. 3.
 exhaustae III. 11. 2.
 exhausto IV. 9. 63.
 exhibuit IV. 11. 54.
 exiget I. 13. 10.
 exigis III. 19. 3.
 exiguo I. 12. 12. II. 1. 82.
 10. 33. III. 1. 31. 7. 36.
 IV. 1. 59.
 exiguum III. 7. 14.
 exiles II. 18. 21.
 eximii IV. 9. 70.
 exitium II. 18. 4. III. 21. 32.
 exitus II. 20. 58. III. 3. 69.
 exorabilis II. 23. 63.
 exoranda III. 16. 23.
 exorato IV. 11. 6.
 exoriens III. 3. 49.
 exornabat IV. 5. 19.
 expenso II. 3. 6.
 experiar IV. 4. 63.

I N D E X I

experiare II. 19, 13.
 experiere II. 12, 18. IV. 6, 50.
 experrecta IV. 5, 71.
 experta II. 17, 18. 18, 23. III. 11, 66. 13, 30.
 expertae I. 3, 18. III. 3, 7.
 expertos I. 20, 14.
 expertus II. 25, 33.
 expletis III. 9, 63.
 explevi II. 13, 60.
 explicat IV. 1, 99.
 expugnant III. 11, 99.
 expulit I. 3, 36.
 exquiliis III. 22, 24.
 exsectis III. 4, 28.
 exsequiae II. 10, 24. IV. 5, 69.
 exsequias IV. 11, 68.
 exsequiis IV. 7, 5.
 exserto I. 20, 44.
 expectando II. 7, 46.
 expectans III. 2, 20.
 expectat II. 22, 13.
 exsputare IV. 5, 67.
 exstat II. 23, 23.
 extincti II. 10, 34.
 extincto II. 21, 36.
 extinctos IV. 4, 43.
 exsiterit III. 4, 42.
 exta IV. 1, 24.
 externae IV. 8, 83.
 externis I. 2, 20.
 externo I. 3, 44. II. 14, 26. 15, 16. 23, 87.
 externos IV. 1, 17.
 extinctum II. 1, 63.
 extollens II. 20, 11.
 extrema I. 4, 11. 20, 29. II. 8, 11. III. 1, 60. IV. 11, 97.
 extremae I. 6, 26. IV. 7, 4.
 extremas I. 1, 29. II. 16, 17. III. 6, 1. 12, 7.
 extremi II. 8, 34.
 extremis I. 20, 50. II. 8, 21. III. 5, 9.
 extremo I. 11, 6. 17, 23. 19, 2. II. 13, 40. 19, 34. 21, 18. III. 20, 8, 13.
 exvelatus III. 13, 35.
 exuit IV. 6, 70.
 exuitur IV. 8, 69.
 exurere III. 6, 7.
 exustae III. 10, 26.

exuvias II. 11, 28.
 exuviis IV. 1, 116. 8, 63. 10, 6. 11, 43.

F.

Fabii III. 2, 9.
 Fabius IV. 1, 26.
 fabor IV. 4, 2.
 fabricata III. 21, 3.
 fabula II. 10, 14. 18, 81. 23, 76. III. 3, 67. 13, 45.
 fac III. 6, 8. IV. 4, 64. 5, 34. 11, 94.
 face II. 7, 20.
 facem I. 3, 10. IV. 3, 50. 6, 30. 11, 46.
 faces I. 13, 26. 16, 8. II. 2, 24. 6, 8. III. 14, 16. IV. 4, 68.
 facere II. 23, 107.
 faceres III. 10, 4.
 facerent IV. 1, 96.
 faceret II. 6, 11. 14, 8. 23, 86.
 faceretis IV. 9, 43.
 faciam III. 14, 5.
 faciant II. 7, 62. III. 14, 25.
 facias IV. 2, 55.
 faciat I. 6, 15. 12, 2.
 facibus IV. 11, 33.
 facie III. 2, 38. IV. 4, 19. 7, 38.
 faciebat IV. 2, 7.
 faciem I. 15, 6. II. 2, 67. 25, 1. III. 21, 14, 36. IV. 4, 24. 11, 78.
 facies I. 2, 21. II. 2, 19. 49, 55. III. 12, 31. 16, 27.
 faciet III. 1, 20. 10, 17.
 facile II. 4, 13. 7, 69.
 faciles I. 9, 23. II. 1, 10. 17, 15. 25, 76. III. 7, 28.
 facili I. 1, 31. 13, 22. 14, 10. 20, 47. IV. 10, 4.
 facilis II. 9, 15. 11, 12. 18, 85. 22, 33. IV. 8, 40.
 facis II. 25, 79.
 facit II. 1, 4. 23, 100. III. 14, 26. IV. 5, 29. 6, 1.
 facite I. 1, 22. IV. 1, 97.
 faciunt II. 13, 51.
 facta I. 1, 16. II. 5, 6. 7, 46. 16, 24. 18, 39. 20, 14. 24, 14. III. 2, 3, 26. 15, 4. 23,

2, 36. IV. 1, 6, 73. 3, 4. 8, 50. 82. 93, 9, 68. 11, 62.
 facte II. 12, 2.
 facti II. 23, 22.
 factio III. 4, 21. IV. 11, 66.
 faculas II. 2, 25.
 factura IV. 4, 41.
 factus IV. 5, 49.
 fagus I. 18, 20.
 falce II. 15, 12. IV. 2, 59.
 falecem IV. 2, 25.
 Falernis IV. 6, 73.
 Falerno II. 24, 39.
 fallacem III. 11, 64.
 fallaci II. 3, 7. 18, 64. IV. 4, 48.
 fallacia I. 1, 19. IV. 7, 23.
 fallacibus II. 4, 5.
 fallat II. 13, 62.
 fallax II. 25, 35. IV. 1, 138. 11, 24.
 falle IV. 11, 76.
 fallebam I. 3, 41.
 fallenda IV. 5, 72.
 fallere I. 13, 4. IV. 1, 146. 4, 92. 5, 14.
 falleris II. 18, 22. 23, 51.
 fallit II. 25, 23. IV. 3, 5.
 fallis III. 4, 3.
 fallit I. 4, 16. III. 5, 50. 12, 5.
 fallitur IV. 1, 83.
 fallo II. 16, 16. IV. 7, 53. 11, 27.
 fallunt III. 12, 27.
 falsa I. 8, 29. II. 7, 43. 11, 6. III. 17, 12. 23, 1.
 falsis I. 19, 9.
 falso I. 2, 19. II. 12, 31.
 falsos II. 5, 7.
 Fama II. 25, 94. III. 1, 9.
 fama I. 7, 9. 11, 17. 13, 5. 15, 22. II. 2, 51. 7, 9. 10, 37. 18, 57. 23, 77. III. 2, 17. 7, 8. 10, 9. 18, 8. IV. 2, 19. 11, 29, 58.
 famae I. 16, 11. II. 4, 29. 14, 37. 23, 71. III. 7, 33. IV. 8, 20. 11, 12.
 famam III. 21, 20.
 famem IV. 3, 21.
 famulam III. 13, 15.
 famulos III. 9, 30.
 fana II. 15, 10. IV. 9, 34.
 fantem III. 5, 19.

INDEX I.

- Enum II. 5, 27.
 fas I. 12, 19. II. 10, 52. III. 10, 5.
 fauces II. 13, 11.
 fascia IV. 9, 49.
 fastigia II. 23, 11.
 fastu I. 7, 25.
 fastus I. 1, 3. 13, 27. 18, 5.
 II. 11, 13. 19, 61. III. 11, 10. 15, 3. 17, 11. 23, 35.
 IV. 5, 42.
 fata I. 6, 30. 7, 4. 14, 14. 17, 11, 19. 19, 2-17. II. 1, 17. 8, 1. 8, 24. 10, 39. 47, 12. 23, 54. 18, 19. 21, 27. 28. 25, 39. III. 7, 56. 10, 21. 21, 38. IV. 8, 25. 9, 65. 11, 56. 63, 96.
 fatales III. 23, 37. IV. 1, 93.
 fatalia III. 3, 11.
 fatebar III. 23, 12.
 fatere I. 9, 33.
 fateri II. 20, 3.
 fatetur II. 19, 59.
 fati I. 19, 12. II. 10, 20. 21, 39.
 fatigas II. 16, 3.
 fatigat II. 18, 49.
 fatiges IV. 11, 77.
 fatis III. 5, 43.
 fato II. 21, 33.
 fatorum IV. 7, 51.
 fatum II. 1, 88. III. 11, 63.
 faucibus III. 3, 65.
 fave IV. 1, 67.
 favebat IV. 6, 20.
 faventia IV. 6, 1.
 favet IV. 6, 40. 9, 71.
 favilla I. 9, 18. 19, 19.
 favillae II. 1, 87. IV. 4, 67.
 Faunus IV. 2, 34.
 favore IV. 6, 12.
 fausta III. 3, 9.
 faustos III. 8, 4.
 fautor III. 7, 57.
 fax III. 11, 17. IV. 3, 13. 11, 10.
 fecerat IV. 9, 24.
 fecere I. 9, 7. IV. 1, 83.
 fecerit II. 10, 31.
 fecerunt IV. 7, 20.
 feci II. 7, 35. IV. 9, 47.
 fecisti III. 23, 36. IV. 7, 77.
 fecit I. 17, 14. 20, 48. II. 1, 15. 9, 6. 22, 18. 23, 101.
 fefellit II. 2, 6.
 felicem II. 12, 1. 13, 67. 23, 99.
 felices I. 18, 7. IV. 1, 105.
 felici I. 8, 19. 16, 33. 17, 26.
 felicia III. 20, 13.
 felicibus III. 8, 11.
 felicior II. 24, 43.
 felicius III. 17, 25.
 felix I. 7, 3. 10, 29. 12, 15. 13, 35. II. 5, 15. 7, 56. 13, 28. 22, 42. 25, 71. 73. III. 4, 41. 10, 15. 11, 15. 25. IV. 1, 48. 3, 43. 43, 67.
 femina I. 1, 30. II. 1, 57. 5, 16. 7, 42. 70. 10, 10. 12, 28. 14, 2. 19, 62. 84, 23. 4. III. 6, 10. 9, 130. 12, 7. 13, 9. IV. 6, 57. 8, 55.
 feminea II. 7, 73. IV. 6, 22.
 femineae IV. 9, 25.
 femineas III. 9, 58.
 feminei IV. 11, 97.
 fenestra IV. 7, 16.
 fenestrae III. 19, 19.
 fenestras I. 3, 31. II. 15, 5.
 fera III. 1, 45. IV. 4, 59.
 ferae III. 15, 16.
 feram II. 10, 26. IV. 1, 77.
 ferant II. 5, 8. III. 7, 46.
 ferat III. 7, 60. 15, 20.
 feras I. 1, 12. II. 10, 6. 15, 19. III. 1, 41. IV. 9, 40.
 ferat II. 18, 54. 19, 10. 20, 44. IV. 3, 40. 5, 50. 11, 49.
 fercula IV. 4, 74.
 ferebant II. 13, 67. IV. 10, 47.
 ferenda IV. 11, 72.
 ferēs I. 4, 17. II. 15, 13. IV. 5, 54.
 Feretri IV. 10, 1. 45, 48.
 feri IV. 2, 52.
 feries III. 15, 32.
 ferimur IV. 7, 89.
 ferire I. 1, 12. III. 2, 50.
 ferit II. 9, 11. IV. 5, 44. 8, 66. 10, 46.
 feroces II. 2, 13.
 feros I. 5, 12. III. 9, 11.
 ferox III. 9, 13.
 ferratam II. 16, 12.
 ferre I. 5, 5. 27. 8, 3. 20, 28. II. 10, 16. 13, 45. 14, 20. 19, 26. 23, 40. 68. 25, 18. III. 1, 4. 6, 30. 9, 42. IV. 2, 40.
 ferrea II. 7, 36.
 ferret II. 20, 47.
 ferreus II. 19, 56. III. 10, 12.
 ferri II. 4, 1. III. 5, 59.
 ferro I. 16, 30. II. 7, 88. 25, 13. III. 7, 55. 16, 25. 21, 21. 23, 11.
 ferrum I. 1, 27. II. 12, 43. IV. 1, 111. 5, 9.
 ferte I. 1, 29. IV. 11, 83.
 fertilis I. 22, 10. IV. 6, 76. 8, 14.
 fertur II. 2, 63. 12, 13. III. 12, 20. IV. 4, 70.
 fervere II. 7, 20. 21, 6.
 fervida III. 15, 13.
 ferunt I. 20, 17. II. 2, 14. III. 1, 44.
 ferus II. 18, 31. 34.
 fessa I. 3, 5. 42. III. 20, 19.
 fessi III. 23, 17.
 fesso IV. 9, 66.
 fessos IV. 9, 4.
 festus III. 10, 8. IV. 9, 4.
 festo IV. 4, 81.
 festus IV. 4, 71.
 fiam II. 12, 39. IV. 2, 23.
 fiant II. 14, 31.
 fiat II. 7, 98. 13, 46. III. 10, 10.
 fibra IV. 1, 100.
 ficta I. 18, 26. III. 3, 67. 22, 14.
 fictilibus IV. 1, 5.
 fictilis III. 2, 30. IV. 4, 16.
 fida III. 11, 24. IV. 3, 46. 4, 8.
 fide I. 4, 16. 10, 14. 12, 8. IV. 1, 82. 6, 57.
 fidele II. 1, 36.
 fideles III. 22, 9.
 fidelis II. 2, 53.
 fideliter III. 23, 23.
 fidem I. 18, 4. II. 13, 74. 16, 4. 19, 28. III. 4, 6. 20. 5, 50. 10, 38. 19, 14. 22, 4. 23, 24. IV. 1, 88. 4, 85. 5, 27. 7, 53.
 Fidenas IV. 1, 36.

I N D E X I.

- fides I. 18, 18. II. 16, 18, 34.
 20, 27. III. 6, 19. 7, 34.
 11, 49. 61. IV. 1, 94. 104.
 3, 11. 6, 60. 7, 61.
 fido III. 10, 6.
 fidus II. 20, 30.
 fiducia III. 23, 1.
 fidus III. 18, 9, 10.
 fieres I. 15, 24.
 fieret II. 13, 22. IV. 8, 27.
 fieri II. 4, 6.
 fiet II. 19, 39.
 figam II. 11, 25.
 figere II. 15, 24.
 figite II. 7, 77.
 figura II. 14, 29. 19, 27. 79.
 23, 31. III. 17, 21. 23, 5.
 figuræ I. 2, 7. III. 18, 1.
 figuram II. 24, 13.
 figuris I. 49. II. 5, 25. IV.
 2, 21.
 fila IV. 1, 74.
 filia I. 2, 18. III. 10, 30. IV.
 11, 93.
 filius II. 14, 23, 24.
 findere III. 3, 2.
 findo III. 7, 35.
 finem II. 12, 29. III. 1, 16.
 fines II. 15, 8. III. 3, 59.
 finge III. 8, 14. 16, 17. IV.
 1, 135.
 fingere I. 12, 1.
 fingenti III. 3, 29.
 fingis II. 5, 7. III. 9, 3. 18, 5.
 fingit II. 19, 17. III. 1, 23.
 finibus II. 1, 49. IV. 10, 10.
 finis I. 12, 20. 16, 21.
 finit IV. 7, 1.
 finitimo IV. 3, 59.
 finxit II. 17, 1.
 firma III. 7, 50.
 firmant IV. 1, 88.
 fissa IV. 7, 21.
 fistula IV. 4, 6.
 fit III. 14, 20. 15, 4. IV. 10,
 36.
 fiunt II. 13, 5.
 fixa I. 3, 34. III. 7, 26.
 fixit II. 10, 2. III. 13, 14.
 fixum III. 22, 7. IV. 1, 141.
 fixus I. 3, 19.
 flabella II. 18, 59.
 flabra II. 20, 70.
 flagitio II. 25, 12.
 flagrans I. 13, 23. III. 17, 13.
 flagrantes III. 9, 9.
 flagret II. 2, 43.
 flamine II. 7, 71. III. 3, 51.
 flamma II. 25, 86. III. 1, 61.
 6, 7. 8, 20. 17, 5. IV. 1, 44.
 6, 29. 8, 43.
 flammae III. 11, 21. IV. 7,
 32.
 flammam II. 20, 67.
 flammantis IV. 4, 75.
 flammis IV. 4, 92.
 flare III. 2, 42.
 flatus II. 19, 67.
 flavas IV. 4, 18.
 flavis II. 7, 50.
 flavo II. 13, 44.
 flebis I. 7, 18. II. 4, 8. 10,
 51.
 flebit II. 13, 74.
 flebo III. 7, 37. 23, 27.
 flectant II. 24, 24.
 flectere I. 8, 39.
 flectit III. 7, 14.
 flectitur I. 19, 24.
 flemus II. 6, 2.
 flendi I. 18, 6.
 flendo I. 18, 15.
 flendum III. 10, 13.
 flens III. 5, 9.
 flentes II. 7, 65. IV. 11, 99.
 flenti III. 19, 19.
 flentibus IV. 11, 73.
 flentis III. 10, 31.
 fles II. 16, 1.
 flere I. 5, 30. 9, 10. 12, 15.
 13, 16. III. 4, 9. 5, 70. 23,
 26.
 fleret II. 20, 8.
 fletribus I. 4, 23. 5, 15. 16,
 48.
 fletris II. 20, 65.
 fletum I. 15, 40. III. 23, 27.
 IV. 1, 113.
 fletus II. 13, 31. III. 14, 8.
 flevat I. 15, 10. 20, 16. II.
 11, 6.
 flevit II. 13, 54. III. 5, 57.
 IV. 4, 27.
 flexit III. 1, 46.
 flexos IV. 6, 35.
 flore III. 8, 16. IV. 3, 57.
 florem I. 20, 40.
 flos IV. 2, 45.
 fluant IV. 6, 72.
 fluat IV. 3, 37.
 fluctibus II. 20, 5.
 fluctus II. 23, 105. III. 5, 19.
 65. IV. 6, 46.
 fluent III. 3, 4.
 fluente III. 15, 32.
 fluentes II. 2, 23.
 fluentis III. 13, 27.
 fluis III. 21, 23.
 fluit II. 22, 26. III. 2, 2. 21,
 2. IV. 9, 60.
 fluitantia III. 16, 13.
 flumina I. 15, 29. 20, 7. 43.
 II. 12, 33. 13, 61. 15, 25.
 30. 20, 23. 21, 20. 23, 48.
 III. 1, 26. 42. 9, 51. 17, 6.
 flumine I. 9, 16. II. 3, 11. 8,
 30. III. 2, 15. 7, 36. 15,
 27. IV. 9, 5. 36. 63.
 fluminis I. 20, 10.
 fluxere II. 23, 109.
 fluxerit IV. 1, 60.
 focis I. 1, 20. II. 1, 56. 64.
 III. 11, 42. IV. 5, 26.
 foco II. 21, 36. III. 4, 16. IV.
 4, 42. 5, 68.
 focos II. 1, 29. 15, 14. III.
 16, 12. IV. 2, 4. 3, 58. 5,
 64. 6, 2. 9, 10. 11, 42. 54.
 focum IV. 6, 6.
 focus IV. 1, 10.
 foeda III. 9, 45.
 foedavit II. 7, 51.
 foedera III. 19, 5. IV. 3, 69.
 8, 71.
 foedere III. 19, 11. 15. IV. 6,
 79.
 foederis IV. 7, 23.
 foedo II. 13, 24.
 foedus II. 7, 73. IV. 4, 58.
 foeni IV. 4, 75.
 foeno IV. 1, 19. IV. 2, 25.
 foenore I. 7, 26. III. 1, 22.
 foeta IV. 9, 22.
 foetae IV. 5, 18.
 folia II. 2, 22. 7, 72. 12, 51.
 IV. 1, 62.
 foliis II. 16, 6.
 fonte III. 1, 33. II. 51. IV. 4,
 14.
 fontem IV. 4, 7. 15.
 fontes I. 18, 27. II. 8, 29. IV.
 9, 25. 59.
 fontibus I. 20, 50. III. 2, 5.
 fontis I. 20, 24. III. 17, 6.
 IV. 9, 35.

I N D E X I.

- fore I. 9,2.
 forest I. 10,20. II. 19,47.
 22,28. IV. 5,72. 9,11.
 fores I. 10,16. II. 1,26. 4,
 22. 5,2. 13,72. III. 1,31.
 5,72. 12,33. 15,37. IV.
 9,14,32.
 forest I. 17,24. II. 12,46. III.
 6,36. 23,8. IV. 6,65.
 foribus I. 3,36. 16,18. 18,
 24.
 foris I. 6,20. II. 22,14.
 foro III. 7,24. IV. 1,134.
 10,28.
 forma I. 2,24. 4,11. 19,15.
 II. 2,42. 4,28. 14,28. 16,
 19. 19,39. 80. 21,16. 57.
 22,30. 23,114. 24,33.
 III. 8,17. 9,16. 18,7.
 formae I. 2,8. II. 10,9. III.
 1,56. 7,13. 9,17. 23,1.
 32,38. IV. 2,61.
 formam I. 4,5.
 formare I. 3,23.
 formas II. 21,53. IV. 2,147.
 formica III. 11,5.
 formosa I. 2,9. 15,8. 17,25.
 II. 2,17. 14,33. 34. 15,
 25. 21,22. 29. 24,36. 25,
 91. III. 6,35. IV. 4,30.
 formosae I. 19,13. II. 21,15.
 formosam II. 7,23. 19,22. 26.
 25,4.
 formosarum II. 21,49.
 formosae II. 18,20.
 formosae II. 2,27.
 formosi I. 4,7.
 formosior II. 22,25. III. 22,
 13.
 formosis I. 20,41. II. 13,26.
 21,12. 23,76. III. 6,6.
 formosius I. 2,11.
 formoso IV. 4,50.
 formosos I. 18,12.
 formosum I. 20,52. II. 10,
 55.
 formula IV. 8,74.
 foro II. 18,82. IV. 4,12. 5,
 52. 11,22.
 fors & II. 7,33.
 forsit *ibid.*
 forsit II. 7,60. 12,54. III.
 18,6. 22,11.
 forte I. 5,9. 15,28. 19,3.
 II. 1,85. 23,6. 7,97. 10,
 15. 11,31. 13,35. 14,4.
 18,11. 39. 20,7. 13. 21,27.
 III. 11,44. 21,5. IV. 5,31.
 7,71. 10,31.
 fortem II. 7,26.
 fortes II. 8,7. 25,62.
 forti IV. 10,35.
 fortia I. 5,14. III. 10,2. IV.
 9,39. 58.
 fortis I. 8,6. III. 2,40.
 fortiter I. 1,27.
 Fortuna I. 6,25. 15,3. III.
 5,47.
 fortuna I. 17,7. 20,3. II.
 21,57. 25,55. III. 1,59.
 fortunam III. 7,2.
 fortunata III. 1,55. 18,9.
 forum IV. 2,6. 8,76. 9,20.
 fossam IV. 5,11.
 foveat II. 18,37.
 fovit II. 14,11.
 fracta II. 19,64. 20,1. III.
 5,31. 9,62. 23,30. IV. 6,
 58.
 fractas III. 9,47.
 fracto III. 9,4. IV. 7,34.
 fractos II. 7,19.
 fractus II. 13,60. 25,34. III.
 20,33.
 frange IV. 5,28.
 frangere II. 7,12. 24,25. III.
 17,10.
 fragiles IV. 7,12.
 frangit IV. 6,51.
 frangitur II. 14,2. 21,4. III.
 11,60.
 frater II. 14,23. 24.
 fraternae I. 7,2.
 fraterni IV. 4,39.
 fraternis II. 25,52.
 fratrem IV. 11,65.
 fratres I. 15,15. 20,25. II.
 22,19. III. 2,7. 12,20. IV.
 11,21.
 fratri II. 20,9. 46.
 fratrum IV. 1,10.
 fraudate III. 6,39.
 fraude II. 16,3. III. 17,24.
 IV. 7,63.
 fraudes II. 7,69. III. 4,38.
 10,27. IV. 6,9.
 fregere III. 5,55.
 fregit II. 4,22.
 fregit IV. 11,40.
 fremitu II. 13,37.
 frena III. 17,3. IV. 8,22.
 frenis IV. 10,19.
 frequenti III. 14,25.
 freta III. 3,2. 5,14. IV. 6,
 41.
 fretus I. 8,42. IV. 10,32.
 frigida I. 16,24. 18,27. II.
 18,12. III. 21,1. IV. 7,6.
 66. 10,18.
 frigidus II. 20,36.
 frigore IV. 3,48.
 frigus II. 18,60.
 fronde I. 20,22.
 frondes III. 17,16.
 frondibus II. 24,11. III. 17,
 31. IV. 9,29.
 fronte I. 3,21. 10,23. II. 14,
 36. 18,12.
 frontem II. 1,7. III. 9,15.
 IV. 2,25.
 fronti IV. 2,46.
 frontibus II. 18,9.
 fruar II. 1,48.
 fruare I. 10,28. II. 7,62.
 fructu III. 19,20.
 frustum II. 12,49. IV. 2,11.
 fruge IV. 2,14.
 frui II. 1,48.
 frustra I. 7,19. II. 9,5. 10,
 57. 11,21. 18,3. III. 1,
 13. 10,37.
 fuat II. 24,20.
 fucio II. 14,27.
 fucram I. 12,11. 16,1.
 fuerant II. 10,38. 22,7. III.
 22,11.
 fueras II. 20,3.
 fuerat II. 2,44. 5,3. 21,23.
 III. 5,43. 6,1. 11,38.
 fuere II. 7,60. III. 5,30. IV.
 1,52. 7,50.
 fuerint IV. 8,13.
 fueris II. 10,28.
 fuerit I. 4,9. 19,15. II. 25,
 37. III. 8,29.
 fuerunt I. 11,29. IV. 5,69.
 fuga I. 20,28. II. 23,53. IV.
 9,54.
 fugabimus II. 24,19.
 fugae II. 1,28. III. 2,48. 7,
 54. IV. 2,54.
 fugaci IV. 6,63.
 fugacis III. 3,17.
 fugam II. 13,40.
 fugantes III. 2,11.
 fuga

I N D E X I

- fugari III. 20, 5.
 fugarit IV. 8, 1.
 fugas II. 7, 19.
 fugata III. 15, 22.
 fugate III. 21, 30.
 fugere II. 18, 30.
 fugiam II. 8, 4.
 fugias II. 23, 54.
 fugienda II. 18, 51.
 fugiendo I. 1, 9.
 fugiens IV. 6, 15.
 fugient I. 5, 17.
 fugis II. 23, 52, 53.
 fugisse I. 17, 1. III. 10, 31.
 fugisti III. 9, 51.
 fugit I. 8, 38. 12, 12.
 fui II. 7, 33. IV. 8, 36. 9, 50.
 fuimus I. 12, 9.
 fuisse II. 17, 8. III. 2, 12. 7, 60. IV. 11, 36.
 fuisses I. 15, 35.
 fuisset II. 11, 15. 25, 11.
 fuisti II. 2, 47.
 fuistis IV. 10, 27.
 fuit I. 3, 46. 6, 22. 11, 26. 12, 20. 17, 15. 16. II. 1, 88. 2, 46. 50. 7, 30. 66. 8, 36. 9, 1. 12, 10. 13, 26. 14, 6. 18, 26. 51. 19, 51. 53. 22. 24. 42. 23. 2. 74. 76. 90. 108. 24, 6. III. 2, 38. 5, 20. 9, 49. 55. 10, 3. 11, 27. 65. 17, 15. 28. 18, 4. 21, 18. 22, 8. IV. 1, 2. 6. 17. 49. 7, 8. 74. 8, 16. 56. 10, 19. 11, 29.
 fulcire I. 8, 7.
 fulcite IV. 11, 95.
 fulera IV. 8, 68.
 fulcro II. 10, 21. IV. 7, 3.
 fulgeat IV. 3, 51.
 fulgebat IV. 10, 21.
 fulgentem II. 1, 5.
 fulmina II. 13, 50. 18, 27. 25. 54.
 fulminat IV. 8, 55.
 fulmine III. 15, 21.
 fulminis II. 13, 52.
 fulsa III. 1, 49. IV. 11, 32.
 fulva II. 2, 57.
 fumida III. 16, 2.
 fumo IV. 4, 25.
 fundae IV. 3, 65.
 fundantur IV. 6, 73.
 fundens III. 15, 38.
 fundere II. 7, 2. IV. 2, 63. 10, 42.
 fundis IV. 10, 8.
 fune III. 5, 24. 62. IV. 7, 17. 11, 51.
 funem IV. 3, 21.
 funera I. 22, 4. II. 1, 58. 7, 10. 23, 14. 25, 38. 90. III. 9, 37. 14, 21. 15, 10. 24. IV. 1, 93. 11, 5.
 funere I. 17, 21. IV. 7, 27.
 funeris II. 8, 34. 10, 18. 24. 34. 20, 59. III. 11, 15. 13, 46.
 funesta II. 6, 12. 16, 5.
 funesto III. 4, 30.
 funestum II. 21, 38.
 fungere IV. 11, 71.
 funibus I. 14, 4.
 funis I. 8, 11.
 funus I. 17, 8. 19, 3. II. 1, 79.
 furabor IV. 2, 31. 32.
 furem IV. 9, 13.
 furiae III. 3, 63.
 furibunda III. 6, 3. IV. 8, 52.
 furiis IV. 4, 66.
 furis IV. 9, 14.
 furit III. 3, 62. 21, 28. IV. 6, 56.
 furor I. 1, 7. 13, 20. 18, 15. III. 11, 65.
 furores I. 5, 3.
 furoris I. 4, 11.
 furta II. 2, 56. 18, 78. 23, 18. IV. 7, 15. 8, 34.
 furtim II. 7, 92.
 furtiva I. 3, 24. III. 11, 33. IV. 5, 69.
 furtivas I. 16, 20.
 furto IV. 9, 8.
 furtum II. 23, 51.
 furvae IV. 11, 3.
 furvum IV. 7, 27.
 fusa II. 13, 24. 15, 30.
 fusca IV. 6, 78.
 fuscina III. 5, 16.
 fuscis II. 24, 15.
 tusco II. 19, 78.
 futura I. 8, 26. 19, 18. II. 2, 18. 7, 89. 14, 22. III. 1, 16. IV. 4, 80.
 futururus III. 12, 18.
 Gabii IV. 1, 34.
 Galatea I. 8, 18. III. 1, 45.
 galea III. 10, 8. IV. 3, 44. 10, 20.
 galeritus IV. 1, 29.
 Galesti II. 25, 67.
 Galla III. 10, 4. 15. 22. 38.
 Gallam III. 10, 1. 19.
 Galle I. 5, 31. 10, 5. 13, 22. 4. 16. 20, 1. 14. 51.
 Gallica III. 11, 54.
 Gallicus II. 10, 48.
 Gallos II. 23, 13.
 Gallum I. 21, 7.
 Gallus II. 25, 91. IV. 1, 91.
 garrula II. 18, 73. III. 22, 18. IV. 7, 38.
 gaude III. 6, 35. IV. 6, 83.
 gaudeat II. 3, 10. 7, 80. III. 1, 40.
 gaudebam I. 3, 23.
 gaudebat II. 7, 55. IV. 1, 21.
 gaudent III. 11, 21. 1.
 gaudentia III. 12, 9.
 gaudere I. 21, 5. II. 19, 1.
 gaudes III. 5, 31.
 gaudet I. 12, 16. 14, 15. II. 1, 8. III. 4, 23. IV. 8, 63.
 gaudia I. 4, 14. 8, 29. 12, 18. 13, 24. 14, 13. 19, 9. II. 11, 9. 14, 17. 19, 70. III. 6, 30.
 gavisus II. 6, 1.
 gavisus II. 11, 1.
 gelida I. 8, 2.
 gelidis II. 10, 29.
 gelu I. 16, 24. III. 13, 26. IV. 3, 39.
 gemat II. 5, 23.
 gemere II. 19, 52.
 gemina IV. 7, 55.
 geminae II. 2, 24.
 geminas II. 18, 25. III. 14, 3.
 geminasse IV. 11, 65.
 geminos II. 18, 42. IV. 1, 85. 6, 25.
 gemitu I. 21, 3. IV. 11, 58.
 gemma I. 14, 12. II. 18, 10. III. 3, 26. 4, 12.
 gemmas II. 13, 17.
 gemmea III. 16, 20.
 L II 2 gem-

INDEX I.

gemmiferi III. 3,2.
 gemmis I. 2,21.
 genuit IV. 3,59.
 genae III. 10,26.
 genas II. 14,8. IV. 5,16. 8,
 26.
 generi III. 14,18.
 generosos IV. 11,61.
 genis IV. 11,76.
 genitore III. 5,33.
 genium IV. 8,69.
 genus I. 20,31. III. 16,11.
 gente III. 21,40.
 gentes I. 1,29. II. 6,6. III.
 3,67.
 gentis II. 1,29.
 genu III. 7,6. 13,34.
 genuit I. 22,10.
 genus I. 22,1. II. 2,61. III.
 11,23. IV. 10,41. 11,95.
 geram II. 16,32.
 gere II. 21,33.
 gerentem III. 21,7.
 gereres III. 11,57.
 Gerionac III. 21,9.
 gerit II. 9,16. III. 6,32.
 gesta IV. 10,42.
 gesta III. 16,14.
 gestu II. 18,5.
 Getas IV. 3,9.
 Getas IV. 5,44.
 Gigantea I. 20,9.
 Gigantum III. 3,61.
 glaciem IV. 3,48.
 glaucidos IV. 3,55.
 Glaucus II. 20,13.
 gloria I. 8,46. II. 1,84. 2,
 39. 6,17. 18. 9,22. 13,
 41. 17,9. III. 7,9. 18. 9,
 62. 10,3. 13,39. IV. 3,
 63. 10,3.
 gnati IV. 1,43.
 gnatos II. 6,13.
 Gnosia I. 3,2. II. 9,10.
 Gorgone IV. 9,58.
 Gorgoneo III. 2,32.
 Gorgonis II. 2,60. 19,53.
 graciles II. 10,3.
 gradibus I. 16,42. IV. 1,9.
 gradu I. 13,8. II. 3,6.
 gradum IV. 10,36.
 Graecia II. 5,2. 7,55. III. 5,
 56. IV. 1,116.
 Graja III. 6,29. IV. 8,38.
 Grajas II. 23,117.

Graji II. 25,65.
 Grajis III. 21,37.
 Grajo III. 7,41.
 Grajos III. 1,4.
 Grajum II. 7,13.
 gramina II. 1,74. IV. 2,26.
 gramine II. 1,55. 22,17.
 grandaevi II. 19,42.
 grandia III. 7,4.
 grata I. 20,34. II. 2,62. 19,
 47. 25,40. III. 3,70. 15,
 24. IV. 2,60. 3,55. 72.
 8,30. 11,100.
 gratia I. 2,29. II. 16,26. 24,
 20.
 gratior I. 13,30. 19,16.
 gratissima I. 2,31.
 gratus I. 12,7.
 gravanda III. 2,22.
 gravare III. 5,36.
 grave I. 5,19. 9,9. IV. 1,
 106. 109. 7,33.
 graventur II. 13,70.
 graves I. 6,6. II. 20,4. 22,
 16. III. 7,56.
 gravi III. 6,10. 20,2.
 gravibus I. 16,13. III. 8,28.
 gravior II. 8,13.
 graviosa IV. 7,37.
 gravis I. 12,14. II. 7,74. 14,
 18. 16,16. 19,4. 23,60.
 25,47. III. 3,45. 12,24.
 23,31. IV. 3,24.
 gravitate II. 16,14.
 graviter I. 3,43.
 gravius I. 4,25. II. 16,1.
 greges III. 15,24.
 gregibus III. 6,13. IV. 9,67.
 gremio II. 10,11. III. 6,32.
 gula IV. 10,44.
 gurgite I. 17,14. II. 12,34.
 20,11. III. 5,37.
 gutta IV. 1,144.
 guttura IV. 5,64.
 Gygaco III. 9,18.
 gymnasi III. 12,2.
 gyros III. 2,21.
 gyrum III. 12,11.

H.

habe IV. 5,39.
 habenda III. 11,62.
 habenis III. 1,13.

habent III. 11,19. IV. 7,88.
 habentis III. 15,19.
 habere I. 1,8. 3,40. 4,8.
 18,8. II. 12,30. 13,58.
 18,60. 24,9. III. 3,43.
 4,6. 22. 5,68. 9,6. 66. 14,
 30. 17,4. 22,4. IV. 7,14.
 78.
 haberet II. 20,7.
 habes II. 18,58. IV. 4,94.
 habet I. 18,19. II. 17,4. 10:
 18,14. 19,62. 74. 21,56.
 23,22. III. 5,22. 14,10:
 19,12. IV. 1,26. 37. 2,50:
 11,67.
 haberur II. 1,80.
 habitare II. 9,17. 10,4. 13,
 20. III. 13,17. 22,24.
 habitura III. 13,40. IV. 7,
 48.
 habui IV. 11,13.
 habuisse II. 9,2. 19,28. 21,
 8. III. 6,22.
 habuit II. 11,22. IV. 1,12.
 7,7.
 hac I. 3,14. 11,18. 12,19.
 15,2. II. 1,58. 66. 2,43.
 44. III. 4,36. IV. 1,36. 2,
 7. 3,70. 8,1.
 haecenus IV. 1,119.
 Hadriaci III. 20,17.
 Hadriac I. 6,1.
 haec IV. 5,11.
 haec I. 4,11. 17. 19. 7,9. 13.
 9,18. 13,9. 11. 13. 16,13.
 45. 18,1. 21,6. 10. II. 1,
 3. 2,14. 35. 36. 42. 55. 4,
 3. 25. 7,32. 63. 8,23. 9,
 22. 10,13. 37. 11,23. 24.
 12,39. 47. 13,41. 45. 51.
 15,23. 18,51. 73. 19,22.
 82. 21,24. 26. 47. 22,13.
 23,98. 101. 25,81. 85. 87.
 89. III. 2,35. 3,21. 4,4.
 19. 5,9. 19. 7,45. 9,55.
 67. 10,10. 11,9. 14,7.
 15,39. 19,9. 21,39. 22,
 11. 23. 23,11. IV. 1,55.
 102. 135. 25,58. 3,14. 11.
 18. 25. 36. 4,50. 90. 7,36.
 65. 95. 9,59. 66. 69. 10,
 15. 11,70. 97.
 haecine I. 17,8.
 haecus II. 15,14. 25,70.
 Haecus II. 20,56.

Hac-

INDEX I.

- Haemon II. 7, 83.
 haerebam I. 3, 19.
 haerentes II. 12, 25. IV. 1, 110.
 haerere II. 23, 17.
 haeserit II. 25, 48.
 haesisti II. 2, 2.
 haesit I. 19, 5.
 Hamadryadas II. 25, 76.
 Hamadryadum II. 23, 93.
 Hamadryasin I. 20, 32.
 hamatis II. 9, 9.
 hanc I. 3, 11. 6, 26, 30. 8, 39. II. 2, 67. 7, 77. 20, 30. 21, 22. III. 3, 48. 9, 36. 17, 23. IV. 3, 50. 5, 74.
 Hannibalem III. 2, 11.
 Hannibalis III. 9, 61.
 harum II. 25, 51.
 has II. 11, 27. 17, 10. 21, 56. III. 6, 18. 22, 3. 23, 37. IV. 1, 70. 5, 38. 9, 68.
 hasta IV. 3, 24, 68. 4, 24. 6, 56.
 haud II. 14, 22. 18, 22. III. 3, 35, 68. 5, 49. 13, 7.
 haurire I. 20, 43.
 Heben I. 13, 23.
 Hector II. 18, 31. 34. III. 6, 31.
 Hecctora II. 7, 26. III. 1, 28.
 Hecctorea II. 7, 20.
 Hecctoreis IV. 6, 38.
 hедера I. 1, 62.
 hederac I. 2, 10. II. 4, 26.
 hederam IV. 7, 79.
 hederas III. 2, 35.
 hederoso IV. 4, 3.
 hei I. 3, 38. IV. 1, 58.
 Helena II. 1, 52. 25, 88.
 Helenac III. 6, 32.
 Helenam II. 2, 42.
 Helene III. 12, 19.
 Helenum III. 1, 29.
 Helicon II. 8, 5. III. 3, 41.
 Heliconis III. 2, 1.
 Hellen II. 20, 5.
 Hellen III. 21, 5.
 herba I. 12, 10. II. 1, 73. 5, 28. III. 11, 36. IV. 1, 2. 3, 58. 7, 72. 8, 35.
 herbae III. 10, 27.
 herbas IV. 5, 11.
 herbis II. 1, 63. III. 4, 25.
 herbosus I. 3, 6.
 herbosus IV. 11, 8.
 Herculeae IV. 9, 39.
 Herculeis I. 11, 2.
 Herculeo III. 16, 4. IV. 7, 82.
 Hercules IV. 10, 9.
 Herculeum II. 23, 43.
 Hercules I. 13, 23. 20, 16. II. 18, 58. III. 21, 10. IV. 9, 17, 70.
 here II. 18, 1.
 heri II. 11, 20. III. 22, 12.
 Hermionem I. 4, 6.
 heroes II. 1, 18. III. 9, 27.
 heroi III. 2, 16.
 Heroidas II. 21, 31.
 heroinae I. 19, 13. II. 2, 61.
 Heroinis I. 13, 31.
 heros I. 19, 7.
 heroum I. 14, 17. 20, 21.
 Hesperia IV. 1, 108.
 Hesperidum III. 21, 10.
 Hesperis II. 2, 53.
 Hesperio II. 19, 10.
 Hesperios II. 2, 54.
 hesterna II. 22, 1.
 hesternis II. 25, 59.
 hesternus I. 15, 5.
 heu I. 1, 38. 4, 22. II. 4, 8. 9, 15. 16, 16. 22, 30. III. 13, 6. IV. 1, 90. 3, 17. 7, 23. 8, 48.
 hiantе III. 15, 34.
 hiantes III. 14, 17. IV. 7, 25.
 hiare II. 23, 6.
 hiat IV. 2, 45.
 hiatu IV. 1, 149. 8, 5.
 hiatus III. 5, 66. 9, 11.
 hibernae I. 8, 9.
 hiberni IV. 3, 9, 42.
 hibernis IV. 3, 33.
 hiberno II. 7, 72.
 hibernos II. 6, 18.
 Hiberno II. 2, 21.
 hic I. 1, 7. 7, 9, 15. 8, 27. 18, 31, 3. 19, 4. 20, 33. II. 1, 38, 73. 2, 52. 4, 30. 6, 20. 7, 7. 61, 66. 8, 26, 36. 9, 3. 10, 3. 36. 13, 32. 18, 34. 45. 20, 52. 58, 70. 22, 9, 11. 23, 5. 30, 33. 84. 104. 108. III. 3, 69. 7, 19. 8, 5. 11, 23. 12, 18. 16, 5. 21, 18. 23, 29. 40, 41. IV. 2, 15, 17. 4, 72. 6, 78, 79. 7, 85. 8, 4. 9, 11, 65. 10, 11, 41.
 hiemis III. 10, 32.
 Hilaira I. 2, 16.
 hinc I. 7, 10. II. 6, 17. 22, 27. III. 2, 17. IV. 1, 31. 32. 4, 15. 6, 23. 67. 10, 48.
 hinulei III. 11, 35.
 Hippodamia I. 2, 20.
 Hippodamiae I. 8, 35.
 Hippolyte IV. 3, 43.
 Hippolytum IV. 5, 5.
 Hippomanes IV. 5, 18.
 hirsuta IV. 1, 61. 10, 20.
 hirsutus I. 1, 12.
 hirsutus IV. 4, 26.
 hirsutum IV. 9, 49.
 his I. 2, 31. 6, 11. 20, 51. II. 1, 49. 7, 9, 10. 18, 83. 24, 22. 25, 83. III. 6, 17. 10, 16. 11, 33. 14, 12. 16, 9. 22, 19. IV. 5, 61. 8, 33.
 hiscere III. 2, 4.
 historia I. 15, 24. II. 1, 16.
 historiae III. 3, 10. 19, 18. 21, 20. IV. 1, 119. 7, 64.
 hoc I. 1, 35. 4, 4, 16. 10, 28. 19, 16. 20, 1. II. 1, 6, 67. 4, 1. 6, 7. 7, 34. 64, 70, 83. 10, 40. 11, 19. 12, 22. 13, 58. 16, 26, 35. 19, 1. 21, 3, 9, 16. 23, 26, 37, 93. 25, 58. III. 1, 17. 3, 19. 5, 18. 53. 7, 59. 12, 34. 15, 9. 42. IV. 1, 1, 60, 99, 142. 2, 37. 4, 79. 5, 75. 6, 40. 7, 33. 68, 83. 11, 36.
 hodie II. 11, 20. 18, 76. III. 22, 15. IV. 2, 50. 10, 15. 11, 25.
 hodierna III. 8, 7.
 Homeri II. 1, 21.
 Homero I. 7, 3. 9, 11. II. 2, 5. 45.
 Homerus III. 1, 33.
 homini II. 20, 62.
 hominum III. 5, 3. 16, 29. IV. 9, 41.
 honesta II. 23, 90. III. 20, 34.
 honestae II. 10, 9.
 honoratis IV. 11, 102.
 honore III. 7, 23. IV. 4, 51.
 honorem II. 19, 15. III. 9, 17. IV. 4, 87.

I N D E X I

- honores II. 13, 11. III. 1, 61. IV. 6, 5. 11, 61.
 honos III. 1, 22. 21, 40. IV. 2, 64. 8, 7.
 hora I. 6, 35. II. 7, 33. 21, 18. III. 8, 29. 22, 18. IV. 8, 4.
 horae II. 10, 45. III. 19, 7.
 horam I. 6, 11. II. 20, 59.
 horas II. 22, 13.
 Horatia III. 2, 7.
 hornis IV. 3, 61.
 Horos IV. 1, 79. 80.
 horrida II. 10, 35.
 horror I. 5, 15. IV. 10, 10.
 horruit IV. 5, 68.
 hortis III. 20, 26.
 hortorum IV. 2, 42.
 horum II. 13, 59.
 hos I. 15, 35. 37. II. 22, 4. 25, 94. III. 10, 30.
 hospes II. 17, 11. 19, 30. 25, 7. III. 11, 43. 20, 17. IV. 1, 2. 4, 53. 9, 53.
 hospita III. 21, 37. IV. 9, 34.
 hospite IV. 9, 7.
 hospitio I. 15, 20. 20, 10. III. 11, 56. 17, 8.
 hospitium II. 25, 7. III. 22, 16.
 hoste III. 14, 8. 17, 28. IV. 10, 6.
 hostem II. 4, 19. 9, 11. III. 3, 33. IV. 4, 79.
 hostes III. 7, 25. IV. 2, 54. 10, 39.
 hosti III. 17, 23.
 hostibus III. 6, 20.
 hostis I. 4, 18. 11, 7. II. 3, 9. 7, 4. III. 16, 8. IV. 1, 138. 148. 3, 8. 4, 87.
 huc III. 14, 23. 16, 21. 30. IV. 1, 39. 6, 19. 8, 15. 9, 31. 10, 47. 11, 17.
 huic I. 20, 7. II. 1, 78. 88. 14, 6. 25, 72. III. 5, 61. 65. 14, 18. IV. 1, 54. 11, 18.
 hujus II. 12, 36. IV. 10, 6.
 humana II. 2, 55. III. 16, 32.
 humanas III. 5, 42.
 humani II. 2, 37.
 humano II. 9, 6.
 humanos I. 16, 25. II. 1, 59.
 humare III. 5, 26.
 humata IV. 7, 4.
 humati II. 10, 49.
 humeris IV. 6, 40. 9, 61. 10, 11. 47.
 humero I. 20, 44. II. 9, 10.
 humeros IV. 1, 44. 11, 28.
 humet III. 14, 29.
 humida I. 16, 4. 20, 34. III. 4, 17.
 humilem I. 7, 21. III. 7, 29.
 humiles III. 15, 1.
 humili II. 8, 15. III. 15, 39.
 humilis I. 10, 27. IV. 4, 54.
 humo II. 8, 32. 23, 62. III. 5, 37. 9, 10. 13, 16. IV. 4, 8. 8, 8.
 humor III. 2, 2. 16, 28. 21, 24.
 humore II. 20, 4.
 humum IV. 7, 36.
 humus I. 2, 9. III. 1, 30. IV. 11, 100.
 hunc I. 20, 25. 26. II. 8, 24. 9, 2. 12, 49. 13, 39. 22, 8. 9. III. 5, 59. IV. 4, 7. 10, 13.
 hyacinthos IV. 7, 33.
 hydras II. 19, 9.
 Hylae I. 20, 6.
 Hylaei I. 1, 13.
 Hylan I. 20, 52.
 Hylas I. 20, 32. 48.
 Hymenaeae IV. 4, 59.
 Hypanis I. 12, 4.
 Hypermetre IV. 7, 63. 67.
 Hypsipyle I. 15, 18. 19.
 Hyrcani II. 23, 66.
 I.
 i I. 9, 13. II. 22, 22. III. 16, 17. 22, 23. IV. 5, 46.
 Iacchi IV. 2, 31.
 Iaccho II. 2, 27.
 iace II. 1, 87. IV. 11, 80.
 iaceam II. 11, 32.
 iaceat IV. 11, 26.
 iacent IV. 3, 30.
 iacentem I. 16, 23. IV. 4, 85.
 iacentia III. 4, 29.
 iacere I. 6, 25. 7, 18. 8, 6. 16, 8. II. 7, 22. 12, 42. 13, 69. 14, 10. III. 4, 14. IV. 5, 60.
 iaces I. 7, 24. 9, 3. II. 12, 6. 17, 6. IV. 11, 38.
 jacet I. 11, 2. 16, 33. II. 9, 10. 10, 35. III. 16, 3. IV. 7, 85.
 jacies II. 7, 40.
 jadis III. 22, 14.
 jact IV. 9, 32.
 jacuit II. 5, 2.
 jacta II. 23, 85. 25, 64. III. 11, 17. 23, 16.
 jactabat IV. 8, 42. 10, 41.
 jactabimur II. 20, 43.
 jactamur II. 9, 7. III. 3, 33.
 jactando II. 19, 15.
 jactat II. 10, 10. III. 6, 11. 7, 10. IV. 5, 45.
 jactavi III. 9, 7.
 jactetur III. 2, 19.
 jactu II. 25, 60. III. 8, 27. 12, 5.
 jactura II. 23, 71.
 jacturam III. 5, 57.
 jacuisse II. 10, 55. 22, 36.
 jacuit I. 3, 1. IV. 9, 15.
 jaculantis IV. 10, 43.
 jam I. 1, 7. 3, 4. 5, 11. 21. 6, 9. 8, 3. 15, 25. 20, 19. 31. II. 1, 49. 2, 1. 4, 65. 7, 1. 64. 8, 6. 7, 15. 17. 11, 13. 12, 22. 13, 33. 14, 7. 15, 17. 16, 21. 17, 33. 17. 18, 64. 75. 79. 81. 19, 4. 14. 31. 20, 4. 12. 19. 49. 71. 21, 37. 22, 19. 20. 23, 63. 65. 24, 1. 2. 23. 36. 25, 1. 24. 43. III. 3, 45. 11, 48. 13, 1. 18, 1. 20, 14. 22, 5. 23, 29. IV. 1, 41. 3, 6. 4, 61. 6, 24. 39. 69. 7, 14. 15. 8, 67. 9, 63. 71. 11, 33. 89.
 janitor IV. 5, 47.
 janua I. 16, 2. 17. 36. II. 7, 92. 13, 6. 16, 23. 18, 68. III. 23, 30. IV. 9, 62. 11, 2. 81.
 Iasidos I. 1, 10.
 Iafon II. 17, 11.
 Iafone II. 25, 85.
 Iafonia II. 19, 31.
 ibam II. 11, 11.
 ibar I. 1, 12. 20, 32. II. 1, 32. 3, 6. 22, 27.
 ibi II. 15, 13.
 ibis I. 6, 34. II. 25, 45.
 ibit III. 20, 10.
 ibo IV. 2, 37.
 Ica.

I N D E X I I

Icare II. 24, 29.
 Icarii II. 24, 24.
 Icarioni III. 11, 10.
 iceta III. 6, 14. IV. 6, 2.
 icetu III. 1, 62.
 icetus II. 1, 75.
 id I. 20, 2.
 Ida II. 23, 91.
 Idae I. 2, 17.
 Idaci III. 11, 39.
 Idacis II. 2, 66.
 Idaco II. 23, 95.
 Idaeos III. 15, 36.
 Idaeum III. 1, 27.
 Idalio II. 10, 54. IV. 6, 59.
 idcirco II. 14, 28. 18, 27. 24, 14.
 idem II. 1, 69. 71. 9, 5. IV. 1, 95. III. 2, 39. 9, 47. 10, 19.
 idibus IV. 5, 36.
 idoneus I. 6, 29.
 jejuna III. 13, 18.
 jejuni IV. 8, 7.
 jejunia III. 3, 63.
 jejuno IV. 5, 4.
 igitur I. 8, 1. 41. II, 19. II. 1, 81. 4, 27. 5, 29. 7, 55. 79. 10, 17. 15, 23. III. 12, 21. 17, 23.
 ignarus II. 7, 7.
 ignavi III. 9, 3.
 igne III. 23, 11. IV. 8, 86. 9, 28.
 ignea IV. 7, 46.
 ignes I. 1, 27. 5, 5. 6, 7. 15, 21. II. 25, 44. III. 15, 9. 19, 3. 21, 31. IV. 1, 115. 4, 29. 43. 11, 53.
 igni I. 9, 17. III. 4, 39.
 ignibus I. 11, 7. III. 16, 20.
 ignis II. 21, 56. III. 6, 29. IV. 7, 9.
 ignoro II. 2, 56.
 ignoscat IV. 4, 44.
 ignosce II. 5, 13.
 ignoscere II. 2, 13. IV. 8, 73.
 ignosces I. 11, 19.
 ignota II. 4, 2. 8, 31. IV. 8, 34.
 ignotae III. 14, 29.
 ignotas I. 2, 18.
 ignotis I. 3, 20. 17, 17. 20, 15.
 ignoto II. 20, 40.

ignotos I. 5, 5.
 ignotum II. 25, 8.
 ii II. 19, 35.
 iidem II. 20, 43.
 Ili III. 11, 61. IV. 1, 53.
 Iliacae IV. 4, 67.
 Iliacis II. 10, 48.
 Iliada II. 1, 52.
 Iliadas II. 1, 14.
 Iliade II. 25, 66.
 Iliion III. 1, 31.
 illa I. 1, 22. 3, 46. 4, 20. 23. 28. 5, 7. 8. 11. 12. 32. 6, 7. 9. 8. 26. 28. 33. 38. 44. 9. 25. 26. 10, 4. 25. 12, 3. 13. 26. 31. 32. 14, 9. 17. 18. 19. 15, 11. 14. 16, 11. 29. 31. 17, 21. 23. II. 1, 51. 5, 21. 6, 12. 7, 36. 80. 8, 22. 12, 5. 38. 13, 12. 42. 14, 15. 18, 48. 56. 19, 69. 81. 82. 20, 41. 21, 11. 28. 30. 42. 45. 22. 16. 23, 25. 24, 6. 25, 11. III. 2, 36. 3, 12. 4, 25. 6, 40. 10, 9. 20. 13, 5. 14, 10. 17, 15. 20, 34. IV. 1, 86. 98. 127. 3, 13. 56. 61. 4, 21. 69. 5, 9. 6, 48. 63. 7, 76. 8, 55. 72. 11, 71. 84.
 illae III. 22, 5.
 illam II. 1, 5. 2, 53. 18, 55. 23, 101. III. 13, 17. IV. 1, 41.
 illarum I. 13, 9.
 illas I. 4, 8. III. 22, 7. IV. 8, 61.
 ille I. 1, 12. 13. 9, 24. 16, 15. 45. 20, 29. II. 1, 38. 69. 2, 2. 3, 9. 7, 17. 19. 98. 9. 1, 14. 10, 49. 13, 53. 17, 4. 7, 10. 18, 33. 19, 6. 20. 23. 61. 63. 25, 5. 75. III. 1, 33. 3, 30. 4, 21. 26. 5, 32. 36. 6, 32. 8, 28. 11, 65. 12, 18. 16, 10. 25. 18, 6. 20, 6. IV. 1, 66. 110. 126. 2, 9. 45. 3, 28. 4, 35. 5, 37. 38. 6, 31. 77. 8, 11. 9, 8. 38. 61. 10, 16. 11, 59. 87.
 illi I. 7, 14. 8, 31. 20, 49. II. 14, 31. 17, 2. 20, 49. III. 10, 24. 16, 11. 19, 17. IV. 1, 14. 4, 15. 7, 11. 10, 43.
 illic I. 17, 19. 19, 7. II. 13. II. 15, 9. 11. 23, 17.

III. 20, 25.
 illis I. 2, 23. 24. 9, 32. II. 1, 35. 10, 55. III. 1, 61. 3, 21. 10, 14. 11, 27. 22, 11. IV. 2, 27. 11, 75.
 illius III. 4, 10. IV. 1, 143.
 illo I. 12, 7. II. 9, 12. 22, 42. III. 5, 30. IV. 4, 14.
 illorum II. 23, 83. III. 4, 34.
 illos I. 15, 19.
 illuc II. 10, 55.
 illud IV. 7, 29.
 illum II. 7, 26. 46. 14, 11. 13. 18, 47. III. 1, 36. 40, 27.
 illustres II. 10, 10.
 Illyria I. 8, 2.
 Illyrias II. 13, 10.
 Illyricis II. 13, 1.
 ima IV. 8, 8.
 imagine II. 10, 19.
 imaginibus I. 5, 24. 20, 42.
 imaginis IV. 7, 47.
 imago I. 19, 11. II. 9, 13. III. 2, 29.
 imbelles IV. 3, 24. 6, 36.
 imber III. 1, 61.
 imbre III. 3, 58.
 imbuis IV. 10, 5.
 imbuit III. 13, 6.
 imitabere II. 15, 15.
 imitabor I. 13, 3.
 imitanda IV. 11, 44.
 imitare II. 14, 25.
 imitata II. 23, 117. III. 1, 58. 12, 33. IV. 11, 94.
 imitere II. 25, 31.
 immatura IV. 11, 17.
 immaturum III. 5, 2.
 immemor I. 19, 8.
 immerita II. 19, 58. IV. 3, 19.
 immeritae IV. 4, 21.
 immerito II. 5, 27. III. 17, 27.
 immeritos II. 3, 3.
 immisi III. 9, 23.
 immisissis III. 7, 58.
 immites III. 13, 14. IV. 11, 13.
 immortalis II. 11, 10. 12, 39.
 immunda II. 18, 66.
 immundae IV. 8, 25.
 immundi IV. 7, 40.
 immundis III. 13, 17.

INDEX I.

- immundo II. 18, 71. IV. 5, 70.
 immundos IV. 4, 76.
 imos II. 8, 26.
 imperat I. 9, 4. III. 17, 2. IV.
 8, 85.
 impetii I. 6, 34. III. 1, 16.
 imperio II. 1, 22. III. 9, 26.
 IV. 8, 82.
 impetrabile IV. 1, 97.
 impetraliam IV. 7, 26.
 impia II. 7, 58. 13, 69.
 implacidas IV. 9, 14.
 implicat IV. 11, 16.
 implicuisse III. 3, 42.
 implorat II. 21, 22.
 imponere IV. 5, 13.
 imponit IV. 8, 65.
 imponunt III. 11, 22.
 impositis I. 1, 4. II. 25, 80.
 IV. 2, 33.
 imposito IV. 2, 28.
 impositum I. I. 1, 20. III. 4,
 39.
 imposuit III. 19, 13. IV. 6,
 42.
 impositus IV. 2, 46.
 imposta IV. 2, 29.
 impressa III. 4, 17.
 impressis I. 16, 42. II. 25, 70.
 impresso I. 3, 12.
 improba II. 7, 38. III. 4, 25.
 5, 59. IV. 4, 42.
 improbe I. 3, 39.
 improbus I. 1, 6. III. 14, 20.
 IV. 11, 25.
 imprudens IV. 1, 73.
 imprudenti I. 20, 3.
 impulit I. 3, 45.
 impune I. 4, 17. 5, 32. 18, 3.
 II. 7, 15. 23, 101. IV. 4, 55.
 9, 26.
 impuros IV. 8, 22.
 in I. 1, 1. 16, 17. 20, 32. 33.
 2, 6. II. 22. 3, 6. 34, 44. 5,
 16. 30. 6, 27. 28. 7, 6. 18.
 8, 6. 13, 25. 9, 5. 11, 34. 10,
 2. 10. 14, 18. 11, 6. 11, 14.
 18. 12, 6. 12. 13, 6. 7. 15,
 4. 18. 16, 22. 28, 32. 17, 9.
 18, 8. 18. 20, 15. II. 1, 2.
 18. 31. 34, 42. 46, 4. 82. 2,
 13. 52. 55. 3, 10. 4, 16. 5,
 4. 10. 14, 23. 6, 5. 6. 7, 5.
 12. 18. 19, 24. 32. 33. 40. 50.
 52. 68. 73. 93. 98. 8, 10. 25.
- 9, 7. 13. 10, 11. 22. 29. 33.
 48. II. 18. 12, 11. 12. 39.
 13, 17. 40. 45. 65. 70. 71. 74.
 14, 2. 11. 15, 3. 31. 16, 6.
 11. 17, 18. 18, 4. 9. 13. 21.
 44. 67. 19, 1. 3. 8. 13. 15. 43.
 44. 52. 63. 64. 67. 70. 71. 75.
 20, 1. 3. 22. 27. 36. 46. 47.
 21, 50. 55. 22, 10. 11. 13.
 24. 26. 37. 40. 23, 3. 16. 33.
 40. 43. 55. 69. 74. 84. 90. 97.
 104. 24, 7. 37. 40. 43. 25,
 3. 7. 12. 30. 44. 48. 78. 82.
 III. 1, 2. 5. 7. 11. 13. 24. 39.
 44. 2, 1. 19. 34. 35. 43. 3,
 15. 19. 31. 33. 41. 43. 50. 52.
 60. 67. 4, 33. 38. 5, 14. 16.
 22. 37. 58. 70. 6, 3. 16. 18.
 23. 28. 32. 34. 7, 3. 11. 18.
 23. 29. 32. 37. 56. 60. 8, 6.
 18. 9, 17. 19. 23. 27. 51. 72.
 10, 13. 15. 11, 39. 54. 56.
 12, 10. 22. 13, 1. 14. 16. 23.
 25. 32. 40. 14, 4. 6. 9. 10. 30.
 15, 7. 8. 9. 14. 23. 24. 26. 38.
 16, 8. 9. 10. 16. 18. 32. 17,
 16. 28. 18, 4. 10. 19. 2. 6.
 15. 17. 20, 11. 21, 9. 14.
 31. 33. 35. 38. 23, 8. 14. 19.
 35. IV. 1, 14. 27. 43. 58. 82.
 91. 106. 128. 147. 2, 1. 22.
 27. 28. 38. 42. 47. 60. 63. 3,
 31. 34. 40. 48. 49. 59. 4, 22.
 35. 37. 38. 62. 68. 73. 77. 5,
 25. 30. 31. 51. 55. 82. 86. 7,
 14. 18. 50. 54. 68. 73. 8, 12.
 13. 19. 35. 41. 44. 57. 63. 75.
 79. 9, 12. 31. 10, 8. 30. 45.
 11, 20. 36. 56. 68. 78. 86.
- incendat II. 20, 42.
 incensas III. 17, 5.
 inceptis IV. 1, 68.
 incertam II. 20, 59.
 incerto II. 7, 71. IV. 3, 5. 42
 65.
 incertum II. 20, 36.
 incesti III. 9, 39.
 incidit I. 15, 28.
 incidit I. 13, 35.
 incinit II. 18, 6.
 incipe II. 25, 43. III. 4, 8. IV.
 1, 120.
 incipiam II. 15, 19. III. 3, 16.
 20, 26. IV. 10, 1.
 incipient II. 12, 33.
 incipio II. 16, 36.
 incipis I. 13, 8.
 incipit II. 21, 6.
 incisa IV. 10, 44.
 inclinatae II. 12, 21.
 inclinavit IV. 7, 25.
 inclinat II. 25, 43.
 includit II. 12, 54.
 inclusas IV. 9, 23.
 includum III. 16, 26.
 incola IV. 9, 9.
 incolumen II. 11, 7.
 incolumes IV. 9, 8.
 incommis I. 15, 11. III. 4, 9.
 incorrupta IV. 3, 69.
 increpat I. 17, 6. III. 12, 6.
 IV. 3, 66. 11, 60.
 increpet III. 8, 10.
 increpitante III. 23, 34.
 increpitarent II. 20, 15.
 increpuere IV. 7, 12.
 incubat IV. 7, 81.
 inculto I. 18, 28. II. 15, 13.
 incumbens I. 20, 41. III. 11,
 37.
 incumbere IV. 7, 3.
 Inda III. 11, 5.
 inde III. 8, 19. 13, 25. 16,
 26. 20, 23.
 index IV. 2, 19.
 India II. 8, 19.
 Indica II. 18, 10. III. 15, 22.
 indicet III. 1, 37.
 indigna II. 13, 16.
 indignis I. 16, 6.
 Indis I. 8, 39. III. 3, 37.
 indixit IV. 8, 81.
 indociles I. 2, 12.
 indocto II. 18, 51. 25, 84.

I N D E X

- Indos* II. 7, 67. 14, 13. III. 3, 1.
indomito I. 20, 16.
inducto IV. 10, 21.
inductum IV. 10, 34.
indue III. 8, 16. IV. 2, 23.
induit III. 17, 12.
Indus IV. 3, 10.
induta III. 11, 11.
induxit IV. 3, 29.
inepta II. 14, 32.
inepte II. 22, 14.
inermis IV. 6, 32.
inermis IV. 1, 148.
iners I. 8, 10. II. 23, 70. III. 5, 72.
inesse IV. 9, 72.
infamant II. 18, 90.
infamantur III. 14, 27.
infamat III. 9, 28.
infames III. 12, 3.
infamis I. 16, 9. II. 13, 39. 18, 87. III. 17, 20.
infectas II. 13, 58.
infecto II. 19, 65.
infectos II. 14, 25.
infelix I. 5, 4. II. 2, 3. 18, 76. III. 3, 29. 5, 29. IV. 11, 28.
inferior I. 4, 10. II. 7, 27.
inferna II. 25, 92. III. 3, 36.
infernae I. 9, 20. II. 20, 72.
infernas IV. 11, 5.
infernis II. 1, 37.
inferno II. 16, 30.
infernos II. 21, 40. 21, 49.
infernum III. 3, 65.
infesta I. 8, 14.
infestis IV. 1, 27.
infido I. 6, 18.
infidum III. 11, 23.
inflati II. 25, 32.
inflectas IV. 8, 77.
inflexo III. 7, 6. 13, 34.
informem I. 5, 16. II. 7, 21.
infra I. 20, 5.
infringere I. 14, 17.
ingenuit I. 1, 14.
ingenii III. 2, 22.
ingeniis I. 7, 22.
ingenio I. 7, 7. II. 19, 7. 25, 58. III. 1, 63, 64. IV. 1, 66. 126.
ingenium II. 1, 4. 23, 36. III. 7, 52. IV. 6, 75.
ingenti III. 12, 29.
ingenuos II. 5, 21.
ingenuus I. 4, 13. II. 18, 53. 84.
ingerat IV. 5, 35.
ingestis IV. 4, 89.
ingrata I. 10, 23. II. 25, 81.
ingrate II. 25, 72. IV. 7, 31.
ingrato I. 3, 25. 6, 10. 17, 4.
ingratos III. 8, 25.
ingredior III. 1, 3.
ingressi III. 1, 6.
inguina IV. 4, 38.
inhonesta II. 7, 89. 90.
inhonestus II. 20, 58.
inhumanae IV. 4, 52.
injecta III. 10, 7.
injectionis I. 13, 16.
injecto II. 22, 21.
injicere IV. 7, 34.
injiciat IV. 6, 86.
inimica I. 8, 12. 11, 29. II. 7, 94. IV. 11, 10.
inimicae II. 23, 75.
inimicitiae II. 7, 3.
inimicitias II. 10, 16.
inimicus II. 5, 30.
iniqua I. 17, 10. II. 2, 14.
iniqui I. 8, 27.
iniquis III. 13, 15. IV. 7, 37.
iniquos II. 11, 13. 14, 15.
iniquus I. 19, 22.
inire II. 24, 8.
inite IV. 4, 58.
injuria I. 3, 35. 18, 23. II. 13, 31. 19, 25. III. 6, 19. 23, 27. IV. 8, 27.
injunctae IV. 4, 94.
injunctas I. 7, 12.
injusto I. 15, 12. II. 4, 14.
inlacrimans II. 1, 87.
inmemor I. 6, 35.
inmorfo III. 6, 21.
innuptae III. 17, 25.
Ino II. 21, 21.
inopes II. 8, 27.
inquinet III. 15, 18.
inquit II. 22, 8. IV. 9, 68.
inrisor I. 9, 1.
insana I. 4, 17. II. 16, 3. III. 6, 4. IV. 8, 61.
insanae III. 6, 2. 15, 3.
insane I. 5, 3.
insanis I. 6, 16.
insanit II. 25, 25.

- insano* II. 11, 18. III. 5, 6. IV. 1, 134.
insanos II. 18, 16.
insanus I. 9, 16.
insector IV. 7, 49.
insequitur IV. 10, 25.
inseculis III. 12, 30.
insidias I. 20, 30. II. 23, 69. III. 5, 47.
insidiis III. 23, 26. IV. 7, 44.
insignem III. 23, 4.
insignes IV. 11, 46.
insinuentur III. 7, 28.
instor IV. 2, 17.
instolitas I. 8, 8.
insolitos I. 3, 29.
insomnia II. 19, 83.
inspecta IV. 7, 35.
instabant I. 20, 27.
instanti II. 4, 20.
instat II. 23, 59.
institor IV. 2, 38.
instituet III. 8, 30.
insultet II. 4, 7. 7, 82. III. 4, 24.
intacta III. 1, 18.
intactas II. 7, 15.
intactos II. 9, 19.
intactum II. 25, 73.
integer III. 4, 40. IV. 5, 57.
integrit II. 15, 26. 18, 56.
intendat I. 14, 5.
intentis I. 3, 19.
intento IV. 11, 22.
intentos IV. 5, 15.
intepet IV. 1, 124.
inter I. 13, 20. 16, 13. 18, 7. 19, 25. II. 7, 56. 16, 31. 17, 7. 21, 31. 23, 4. 15, 92. 25, 57. 76, 94. III. 1, 35. 50. 3, 64. 5, 26. 7, 43. 8, 21. 9, 30. 46. 12, 4. 19. 21, 13. 22, 20. 23, 21. IV. 1, 30. 2, 3. 4, 20. 6, 83. 7, 96. 8, 31. 36, 53. 11, 46.
interceperit III. 3, 45.
interdicta IV. 9, 55.
interdum II. 12, 4.
interca I. 3, 43. II. 10, 41. 16, 23. 18, 7. 19, 69. III. 1, 39. 10, 9.
intercat II. 22, 12.
interitum II. 7, 80.
intermissa IV. 4, 78.
interprete III. 8, 27.

INDEX I.

- Intervalla* III. 20,31.
Intonet II. 1,40.
Intonsi III. 11,52.
Intra III. 7,2. IV. 10,29.
Intrarunt IV. 11,5.
Intraffe III. 10,33.
Intulit I. 18,12.
Invide III. 6,5.
Invenere I. 21,9.
Inveniam I. 4,28. II. 4,5.
Invenias III. 12,32.
Invenio II. 1,12.
Invenit II. 13,29.
Inventa II. 20,61.
Inventae III. 4,29.
Inversas I. 15,30.
Invidi I. 20,23.
Invidios IV. 9,3.
Invida III. 1,21.
Invide I. 5,1. II. 18,20.
Invidia I. 16,48. II. 13,67, 20,15.
Invidiac I. 12,9.
Invidiam II. 19,74.
Invidiosa II. 1,83. 21,12. 23, 102.
Invigilare IV. 4,84.
Invisac III. 16,7.
Inviso III. 3,25.
Invita IV. 1,76.
Invitae II. 5,31.
Invitum I. 3,30. 19,23. III. 5,66.
Invitis I. 15,40. 16,32. II. 19,60.
Invito I. 17,14. II. 15,1. 17, 8. IV. 1,94. 2,18. 6,48.
Invitos II. 6,4.
Invitum II. 14,16.
Inulta IV. 9,70.
Invocer III. 13,22.
Inusta III. 9,40. IV. 11,70.
Io II. 21,19. 23,19. 24,7.
Jocum II. 18,64.
Jolciacis II. 1,56.
Iole II. 21,51. IV. 5,35.
Iona II. 21,53.
Ionia I. 6,31.
Ioniae IV. 6,16.
Ionias IV. 6,58.
Ionii II. 20,14.
Ionio II. 20,2. III. 9,72.
Ionium III. 20,19.
Jove I. 13,29. II. 2,58.
Jovem I. 13,32. II. 21,44. 25,18. III. 2,12. 9,68. 13, 22,39. IV. 9,8.
Jovi II. 20,46. 23,116. 25, 40. III. 3,6. 9,41. 23,20. IV. 4,28. 10,16.
Jovis II. 1,39. 10,16. 23,18. 24,7. III. 1,27. 58. 7,47. 13,36. IV. 1,99. 105,42. 10. 6,23. 10,1. 48.
Iphicli II. 2,16.
Iphigenia III. 5,54.
ipfa I. 16,17. II. 1,4. 66. 13, 18. 14,22. 18,52. 20,55. 21,45. 23,89. 25,36. 88. III. 3,19. 4,16. 34. 11,60. 14,20. 23,11. IV. 1,46. 3,50. 4,62. 80. 86. 8,12. 21. 9,44. 11,27.
ipse I. 12,14. 13,3. II. 6,4. 7,61. 84. 12,13. 13,19. 54. 14,35. 15,17. 20. 18, 28. 19,60. 20,42. 21,34. 22,18. 23,15. 60. 94. 25, 19. 25. 72. III. 1,36. 5, 50. 7,30. 60. 8,8. 11,40. 12,26. 14,16. 15,15. 19, 9. 20,4. 21,12. IV. 1,128. 4,36. 6,14. 80. 7,31. 90. 8,41. 9,4. 10,12.
ipsis I. 19,4.
ipso II. 3,14. 7,34. 23,5. IV. 8,54. 10,41.
ipsum II. 7,4.
ira I. 1,28. 18,14. II. 3,4. 4,9. 22. 7,73. 12,19. 13, 52. 44. III. 21,22. IV. 5,31. 9,14.
iram III. 4,38. 17,18.
irasci I. 5,8.
irascor III. 22,12.
irata I. 4,21. II. 18,39. 22, 9. III. 6,28. 23,30.
iratae I. 9,22.
iratum IV. 9,62.
irati II. 4,13.
iratos IV. 6,28. 8,57.
iratum II. 18,61.
iratus I. 16,38. II. 4,23.
ire I. 1,18. 5,2. 7,10. 84. 30. 14,4. 15,8. II. 1,8. 7,86. 9,24. 15,22. 19,50. 73. 20,29. 23,65. III. 1, 2. 7,25. 13,32. 14,12. 23, 28. IV. 1,36. 4,6. 5,66. 6,44. 84. 7,30. 11,60.
iret II. 6,16. 18,29. III. 9, 12.
Iro III. 3,39.
irrita I. 10,25. III. 11,66. IV. 9,40.
irritat IV. 6,75.
is I. 10,29. II. 23,21.
Isidis IV. 5,34.
Ischomache II. 2,61.
Isinara III. 10,25.
Isinaria II. 10,6.
Isinatio II. 24,32.
isse I. 20,18. II. 10,56. III. 1,26.
issent III. 9,37.
ista I. 8,46. 11,28. 14,7. II. 23,8. 5,23. 7,75. 8,9. 18, 63. 19,27. 39. 49. 23,51. 81. III. 4,8. 5,42. 7,31. 9,7. 11,14. 16,20. 22. 17, 2. 23,1. 25. IV. 1,9. 94. 6,60. 82.
iste I. 6,23. 8,3. 9,32. II. 7, 33. 19,14.
Isthmos III. 20,22. 21,2.
isti I. 15,33.
istis I. 2,25. II. 5,25.
istius IV. 5,56.
isto II. 7,62. 9,19.
istos I. 9,13. 13,11.
ita I. 7,3. 9,23. 18,14. 19,16. II. 4,11. 5,1. 11,1. 13,73. 19, 24. 22,21. IV. 4,27. 8,87.
Itala III. 1,4. 21,28.
Italiae I. 22,4. III. 5,17.
Italiam IV. 3,40.
ite III. 3,7. 10. 5,41. IV. 6,9. 9,16. 17.
iter I. 1,30. 17,14. II. 1,20. 11,8. 20,74. 23,82. 24, 22. III. 5,2. 7,14. 8,32. 9,54. 12,32. 13,4. 14,26. 19,4. 20,1. 14. 21,12. IV. 2,7. 6,10. 8,6. 10,3.
iterat I. 20,49.
iterata IV. 1,84.
iteratos IV. 3,7.
itere II. 10,40.
iterum I. 10,15. II. 13,10. 14,14. 24,1. IV. 8,85.
Ithaci I. 15,9.
Ithacis III. 10,29.
Ityu III. 8,10.
juba IV. 10,20.
jubas IV. 4,18. 36.

jubei

I N D E X I.

- jubebas II. 19,1.
 jubebat IV. 4,6.
 jubent IV. 7,91.
 juberent I. 3,13.
 jubes I. 3,40.
 jubet II. 13,18. 18,50. 22,
 11.
 jucunda I. 10,1. 3.
 jucundae I. 19,7.
 jucundis I. 2,29. 3,45.
 jucundum II. 9,17.
 judex IV. 11,19.
 giudice I. 4,10. II. 10,14.
 judicia III. 7,32.
 iudicio II. 16,30. 23,118.
 iudicis IV. 11,48.
 iuga III. 4,2. 9,9. 12,14. IV.
 3,47.
 jugera III. 3,66. IV. 10,24.
 iugi IV. 4,46.
 iugis I. 12,10. 13,24. II. 1,
 86. 15,30. 23,28. III. 3,
 27. 7,48. 9,57.
 iugo II. 2,12. 4,14. 25,78.
 III. 7,8. 9,4. IV. 10,4.
 jugula II. 7,4.
 jugulate II. 24,29.
 jugum III. 23,28.
 Jugurtha III. 3,38. IV. 6,66.
 Julaeae IV. 6,17.
 iule IV. 1,48.
 Julia IV. 6,54.
 junco IV. 2,44.
 juncta III. 7,33.
 junge IV. 5,46.
 jungite III. 20,13.
 jungor IV. 11,35.
 junguntur III. 15,5.
 Juno II. 21,3. 4. 24,9. III.
 21,35. IV. 8,16. 9,71.
 Junoni IV. 1,97. 9,43.
 Junonis II. 4,17. 21,13.
 Jupiter II. 2,56. 6,4. 13,16.
 48. 18,25. 20,42. 21,1.
 24,14. III. 7,15. 9,28. 13,
 19. IV. 1,54. 84. 4,83.
 6,14. 10,15.
 jura I. 6,20. 9,3. II. 4,17.
 III. 3,4. 61. 7,24. 9,2. 46.
 11,49. 12,33. 19,5. IV. 4,
 11. 5,28. 9,64. 11,18.
 jurabas I. 15,35.
 jurabis IV. 2,26.
 jurabo III. 4,40.
 jurarunt II. 21,10.
 jurata I. 8,27.
 jure II. 5,8. 7,28. 23,85.
 III. 6,36. 12,1.
 jurgia II. 5,24. III. 4,18.
 juro II. 16,15. IV. 7,51.
 jus II. 16,35.
 iussa I. 18,26. III. 7,52. IV.
 1,144.
 iussiles IV. 7,30.
 iussit II. 10,44.
 iussit II. 7,11. 10,4. 13,40.
 24,9. III. 2,16. 9,26. 13,
 16. 14,2. 22,4.
 iusso IV. 6,64.
 iusta I. 19,16. II. 1,84. III.
 5,25. 8,12. IV. 6,52.
 iustas I. 10,26.
 iuvabunt IV. 1,145.
 iuvant III. 21,5.
 iuvat I. 2,1. 4,12. II. 10,11.
 12,11. 13,34. 69. 15,18.
 18,44. 68. 25,30. III. 3,
 41. 43. 9,47. 14,30. IV.
 2,5. 5,21. 10,4.
 juvenca III. 21,3. IV. 6,2.
 juvencae II. 21,61.
 juvenci III. 17,11. IV. 1,
 129. 9,13.
 juvencos III. 10,29. IV. 9,1.
 juvene II. 17,13. III. 5,53.
 juvenem I. 14,21. II. 14,21.
 juvenes I. 7,23. 9,6. II. 2,
 13.
 juvenis I. 20,23. II. 1,65.
 15,3.
 juvent III. 16,18.
 juventa III. 3,41. 9,7.
 juventae II. 1,83. III. 7,57.
 juventus II. 2,43. III. 11,
 25.
 juvenum II. 5,9.
 juvere IV. 10,37.
 juvet II. 25,59. IV. 11,92.
 juxta III. 15,35. IV. 11,21.
 Ixioniden II. 1,38.
 Ixionis IV. 11,23.

K.

 Kalendis IV. 3,53.

L.

 labantur I. 15,29.
 labe IV. 8,20. 11,42.
 labellis II. 10,29.
 labens I. 17,27. II. 20,8.
 labentem I. 20,19.
 labentes I. 10,7. IV. 2,53.
 labi I. 11,15.
 labitur IV. 6,48.
 labor I. 1,20. II. 19,20. IV.
 9,17.
 labore II. 16,32. 18,22. III.
 16,4. IV. 1,139.
 laborem III. 20,21.
 labores I. 1,9. 6,23. 25. 2,
 13,63. 18,57. 19,13. III.
 3,21.
 laboret II. 25,52.
 laboris IV. 10,26.
 laboro IV. 3,33.
 labra IV. 8,54.
 labris I. 13,17. II. 12,8. 20,
 68. IV. 9,64.
 labuntur III. 21,27.
 Lacaena II. 12,13.
 lacerata II. 10,27.
 lacerna III. 10,7. IV. 3,18.
 8,85.
 lacertis II. 18,37. III. 4,13.
 lacerto I. 3,15. 16,33. II.
 7,5.
 lacertos III. 11,57. IV. 3,
 23.
 Laconum III. 12,33.
 lacrimantia III. 23,29.
 lacrimas I. 19,23. II. 7,2. 16,
 8. III. 6,24. 8,8. IV. 11,4.
 lacrimis I. 3,46. 6,24. 10,2.
 12,16. 16,4. 32. 18,16.
 19,18. 21,6. III. 4,37. 13,
 29. 23,25. IV. 1,120. 3,
 4. 4,44. 7,28. 69. 11,1.
 57,60.
 lacrymae I. 9,7.
 lacte II. 2,22. 7,14. IV. 1,
 56.
 lactenti IV. 2,14.
 lacu II. 11,12. 18,52. III. 2,
 32. 9,18. 16,10. IV. 3,
 15.
 lacunis III. 9,63.
 lacus I. 20,14. II. 21,40. III.
 14,4. 21,25. IV. 1,124.
 laedat III. 14,11.
 laedent II. 5,13.
 laedere II. 4,24. III. 5,62.
 laedret IV. 4,24.
 laedit II. 5,11. 23,73.

lac.
Mmm 2

I N D E X I

- laedunt II. 5,9.
 laesa I. 10,26. II. 4,20. 12,20.
 laeserat IV. 1,42.
 laeserunt II. 12,48.
 laesi IV. 11,55.
 laestiti II. 2,4,11.
 laestit I. 16,37. IV. 7,22.
 laestus II. 19,60.
 laetabere I. 1,31.
 laetatus II. 11,3.
 laetemur I. 19,25.
 laetentur III. 10,11.
 laetitia II. 5,24. III. 4,3.
 laetitia I. 10,12. 11,24. 15,14.
 laetor II. 15,2. 25,26. IV. 2,5.
 laetus I. 11,25. IV. 1,108.
 laevia II. 2,23.
 laevis III. 15,31.
 laidos II. 5,1.
 Lalage IV. 7,41.
 lamina IV. 7,43.
 Lampetie III. 10,30.
 Lampetis III. 10,29.
 lana III. 4,17. 9,12.
 lancibus II. 10,23.
 lanea III. 4,30.
 laneus IV. 6,6.
 langueat IV. 2,46.
 languens II. 18,27.
 languere II. 25,59.
 languescere I. 13,15.
 languida I. 3,2. II. 14,8.
 languidus I. 3,38.
 laniat II. 18,15.
 lanuginis III. 5,13.
 Lanuvii IV. 8,48.
 Lanuvium IV. 8,3.
 Laomedontis II. 11,2.
 lapide IV. 11,36.
 lapides II. 10,40.
 lapillis I. 15,7. III. 2,27.
 lapillos I. 2,13.
 lapis I. 4,24. 17,20. II. 7,98. III. 1,37. 7,16. 8,8.
 Lapithae II. 2,61.
 lapsa III. 13,34. IV. 11,26.
 lapsam I. 3,45.
 lapsos I. 3,23. II. 12,5.
 lapsum I. 1,25.
 lapsus I. 13,8.
 laqueis II. 25,48.
 lare IV. 10,18.
 lares II. 23,68. IV. 3,54. 8,50.
 Lares III. 2,11. IV. 1,128.
 largibar I. 3,25.
 largius II. 24,39.
 largivi II. 25,87.
 lascivior II. 22,7.
 lascivo IV. 5,8.
 lascivum IV. 8,76.
 lassia II. 10,28. 12,46. 24,26. IV. 4,62.
 lassavit IV. 8,67.
 lassas II. 20,2.
 lasso III. 5,35.
 lassus II. 25,75.
 lata II. 6,18. III. 1,14.
 latas III. 11,37.
 latens IV. 8,68.
 latere II. 18,66.
 lateri IV. 7,8.
 Latias IV. 10,37.
 latices II. 20,47.
 Latinis IV. 6,45.
 Latinas II. 23,117.
 Latio III. 3,6.
 latrantem III. 9,41.
 latrantia III. 16,23.
 Latris IV. 7,75.
 latus II. 2,64. 7,84. III. 9,24. 10,34. 12,11. 22.
 lavat IV. 9,58.
 lavatur III. 12,16.
 laudabar IV. 2,27.
 laudabas II. 19,5.
 laudabit III. 1,35.
 laudando I. 4,1.
 laudare II. 12,47.
 laudat IV. 11,98.
 laudata II. 25,93.
 laudate IV. 11,83. 85.
 laudatis II. 1,8.
 laudatur II. 25,76.
 laudavi III. 23,5.
 laudent I. 7,11.
 laudes II. 17,10. III. 1,15. 23,3. IV. 7,78.
 laudet II. 8,32.
 laudi I. 6,29.
 laudibus I. 4,6.
 laudis II. 8,27. III. 7,59.
 laudor IV. 11,57.
 lavet IV. 6,74.
 Lavinis II. 25,64.
 lavit II. 7,49. 8,30. 14,12. 25,92. IV. 10,38.
 laurea IV. 6,10.
 laurigera IV. 6,54.
 laurigero III. 11,53.
 laurus II. 10,33. 21,36.
 laus II. 1,47. 8,10. IV. 7,86.
 laxa II. 22,40.
 laxatis III. 15,29.
 Lechaeo III. 20,19.
 lecta I. 12,10. II. 18,82. 25,29. III. 4,28. IV. 4,42. 10,4.
 lecti II. 16,24. III. 4,14. 5,41. IV. 3,69. 7,6.
 lectica IV. 8,78.
 lectis II. 1,77.
 lecto I. 3,35. 8,33. 12,3. II. 1,45. 2,5. 7,95. 8,33. 18,31. 47. 19,4. 22,24. 24,41. 25,17. III. 4,11. 23,33. 6,37. 11,17. 18,2. IV. 3,31. 4,40. 8,27. 87,11,10.
 lectule II. 12,2.
 lectulus IV. 8,35.
 lectum II. 7,65. 23,11. IV. 7,30. 11,81.
 lecturo IV. 3,3.
 lectus II. 5,15. 10,21. 14,35. III. 19,11.
 Ledae I. 13,29. 30.
 legam III. 3,16.
 legar IV. 11,36.
 legas III. 1,17. 21,12.
 legat I. 7,13. II. 19,34. III. 2,20. IV. 7,84.
 lege II. 20,74. III. 11,50. IV. 3,70. 4,56. 9,55.
 legebas II. 19,5.
 legem II. 6,1. IV. 11,41.
 legenda II. 1,127.
 legenti II. 25,81. III. 1,53.
 leges I. 20,7. IV. 5,13. 7,91. 8,81. 11,5. 47.
 legibus II. 23,83. IV. 8,81.
 legis II. 24,38. IV. 8,74.
 legisse II. 10,11.
 legisti II. 23,95. IV. 1,127.
 legit III. 2,35. IV. 5,18.
 legitur I. 14,12.
 lena IV. 5,1.
 lenae IV. 5,73.
 lenia I. 9,12.
 lenibunt III. 20,32.
 lenior II. 7,4.
 lenire IV. 8,33.
 lenta I. 15,4. II. 11,14. 22,24. 25. III. 6,20. IV. 1,96. 3,39. 10,22. 11,15.
 lente

I N D E X I.

- lente II. 12,6. III. 22,12.
 lenti IV. 10,29.
 lentius IV. 7,30.
 lento IV. 4,10.
 lentus I. 6,12. II. 2,48.
 leones II. 15,21.
 Leonis IV. 1,107.
 leonis IV. 9,45.
 Lepide IV. 11,63.
 leporem III. 11,43.
 lepores II. 15,23.
 Lernacas II. 19,9.
 Lerne II. 20,48.
 Lesbia I. 14,2. II. 23,101.
 25,88.
 Lethaea IV. 7,91.
 Lethaeus IV. 7,10.
 leti III. 11,19.
 leto III. 10,35.
 letum IV. 7,1.
 levamen IV. 11,63.
 levare IV. 4,18.
 levat I. 9,34. III. 1,9.
 levatur IV. 11,14.
 leve II. 4,16. IV. 2,36.
 levem II. 19,2.
 leves II. 1,51.
 levi IV. 2,44.
 levia IV. 8,50.
 levibus I. 3,33. 4,9. II. 9,4.
 levis I. 9,32. 10,18. 18,11.
 II. 4,28. 7,74. 9,22. 18,
 90.
 levitas II. 13,26.
 levitatis I. 15,1.
 leviter I. 3,15. 19,5. 20,47.
 II. 23,49.
 Leucadiae II. 25,86.
 Leucadius III. 9,69.
 Leucippis I. 2,15.
 Leucothecē II. 20,10.
 Leucothecē II. 21,22.
 lex III. 11,15. 50. 12,21.
 19,6.
 libaam III. 15,38.
 libavit IV. 4,15.
 libeat II. 23,27. III. 3,47.
 libelli I. 11,19. II. 10,25.
 libellis II. 19,39.
 libello III. 1,55.
 libellos I. 9,13. III. 7,43.
 libellus III. 2,19.
 libens I. 2,28. II. 19,11.
 libenter I. 6,27. II. 24,41.
 Liber I. 3,14.
 liber I. 10,30. II. 1,2. 2,4.
 5. 7,39. 17,6. 18,80. III.
 4,42.
 libera I. 3,4. 9,2. II. 18,69.
 23,60. 118. III. 8,24. 11,
 4. IV. 1,132. 6,62. 11,86.
 98.
 liberat IV. 7,89.
 libertas I. 1,28. II. 18,79.
 III. 13,4.
 liber I. 4,14. II. 8,7. IV. 5,
 58. 6,8.
 libidine II. 23,89.
 libidinibus II. 13,14.
 libido III. 17,1. 19,13.
 libitum II. 19,9.
 Libones IV. 11,31.
 libris II. 25,27. IV. 1,63.
 82,98. 7,50.
 libro II. 18,81. IV. 9,72.
 librorum III. 20,28.
 Liburna III. 9,44.
 Libyae IV. 1,99.
 Libyci II. 23,12.
 Libyco IV. 9,46.
 liceat I. 9,27. II. 8,3. III. 7,
 24.
 licebit II. 8,31. 25,15.
 licens IV. 1,26.
 licet I. 4,5. 8,25. 26. 29. 43.
 14,1. 16,29. 30. 18,3. 19,
 25. II. 4,14. 5,18. 7,96.
 12,49. 13,63. 71. 16,9. 18,
 19. 23. 20,35. 42. 44. 71.
 21,50. 23,53. 81. 25,33.
 72. III. 6,36. 12,22. 14,
 12. 13. 16,25. 21,7. IV.
 1,148. 6,84. 11,3. 17.
 licuiffe III. 11,20.
 ligamina II. 22,15.
 ligat III. 12,9. IV. 4,80.
 ligata III. 5,23.
 ligna III. 22,22.
 lignea IV. 7,58.
 ligneus III. 7,42.
 lignis III. 13,46.
 ligno III. 5,59.
 lilia I. 20,37. II. 2,20. III.
 11,30. IV. 4,23.
 limen I. 14,19. II. 5,16. III.
 2,47.
 limina I. 5,13. 16,3. II. 5,
 29. 6,9. III. 11,51. 23,29.
 IV. 1,146. 4,2. 8,84. 9,27.
 54.
 limiac I. 4,22. 8,22. 13,34.
 16,22. 18,12.
 limite IV. 4,48.
 limitis IV. 9,60.
 lina IV. 3,64.
 lingua II. 15,31. 21,16. III.
 6,11. 9,56. 11,66. IV. 2,
 48. 4,50.
 linguae I. 16,37. II. 23,75.
 III. 20,27.
 Lino II. 10,8.
 lino II. 11,8.
 linque IV. 9,54.
 linquens IV. 6,27.
 linquere III. 4,21. 10,1.
 linques III. 9,71.
 lineata III. 3,7. 5,5. 20,13.
 23.
 lintres I. 14,5.
 liquere II. 12,51.
 liquido III. 17,14.
 liquidum III. 20,14.
 liquor I. 6,32. II. 13,62. 25,
 34. III. 1,52. 5,10. IV.
 7,10. 11,24.
 liquore I. 20,47. II. 19,56.
 liquores I. 14,11. II. 12,53.
 litabat IV. 1,24.
 lite IV. 7,95.
 litera IV. 3,5.
 lites IV. 2,29.
 litibus IV. 5,40.
 litora I. 2,13. 11,28. 29. 17,
 17. 19,12. 20,22. II. 1,
 30. 11,4. 20,39. 23,66.
 25,61. III. 5,51. 17,7.
 IV. 6,15. 11,4.
 litore I. 11,14. 17,4. II. 7,
 19. 11,29. 20,38. III. 7,
 53. 13,33.
 litoribus I. 2,18. 3,2. 11,2.
 17,28. II. 25,64.
 litoris I. 20,9. II. 3,12.
 litura IV. 3,4.
 litus II. 20,31.
 viventibus IV. 2,13.
 vivere IV. 7,65.
 livor I. 8,29. III. 6,22.
 loca I. 18,1. IV. 9,25.
 locavit II. 22,9.
 locet III. 14,25.
 locis I. 19,8. II. 9,8. 21,50.
 III. 10,14. 13,40.
 loco I. 16,38. 19,20. II. 2,
 40. 17,19. 23,37.
Mmm 3 loco

I N D E X I.

- locorum IV. 1,69.
locos IV. 8,22.
locum I. 1,36. II. 10,34. 18,38. III. 7,12. IV. 8,83.
locus I. 11,6. II. 21,32. 23,84.
locuta I. 15,12. II. 1,15. IV. 1,100. 7,38.
longa I. 3,37. 10,6. 12,11. 15,6. 16,39. II. 10,19. 12,24. 14,22. 21,46. 23,16. 24,16. 44. III. 12,14. 20,2. 24,31. IV. 1,72. 6,37. 7,50. 10,34.
longae I. 15,14. 19,17. II. 2,57. III. 10,24. 12,26.
longaevae II. 10,47.
longaevum IV. 1,52.
longam III. 9,50.
longas I. 3,44. 12,13. 16,14. II. 1,14. III. 5,14.
longe I. 7,17. 20,18. IV. 1,36.
longinquis III. 5,8.
longinquo I. 6,27.
longinquos II. 7,67.
longis IV. 9,29.
longius II. 2,58. III. 19,2.
longo II. 23,79. IV. 9,19.
longum II. 20,29.
longus I. 19,26. II. 12,38.
loquaris III. 12,25.
loquax III. 2,22.
loqueris II. 18,81. IV. 11,79.
loqui I. 1,28. 10,22. II. 10,58. 18,44. III. 22,6.
loquor III. 11,61. IV. 11,27.
loquantur IV. 11,30.
lora III. 7,57.
lorica IV. 3,23.
loris III. 12,9.
lotos III. 10,27.
lubrica IV. 4,47.
luce, III. 8,7. IV. 7,91.
lucebat II. 11,17.
lucem IV. 1,143. 4,61.
Luceres IV. 1,31.
lucerna II. 12,9. IV. 3,60.
lucernas III. 6,1.
lucernis IV. 8,43.
lucet II. 2,25.
luci IV. 9,33.
lucida III. 11,30.
luciferis II. 15,28.
Lucina IV. 1,95.
lucis III. 11,47. 19,4. IV. 3,32.
Lucmo IV. 1,29.
lucio II. 15,25. IV. 6,71. 9,53.
Lucomedius IV. 2,51.
lucos IV. 8,31.
lucra II. 2,17. IV. 3,62.
Lucreti II. 25,29.
Lucrina I. 11,10.
lucris III. 18,4.
lucro III. 18,3.
luctantes III. 12,4.
luctantum III. 21,9.
luctata II. 12,3.
luctatur II. 1,13.
luctetur IV. 1,147.
luctus II. 7,7. 14,18.
lucus IV. 4,3. 9,24.
ludebat II. 25,85.
ludere II. 2,30. 12,21. 24,23.
ludi II. 15,9.
ludis II. 14,26. III. 16,20.
ludit III. 16,1.
luditis IV. 9,33.
ludos III. 12,3.
ludunt II. 19,67.
lugubria IV. 11,67.
lumbis II. 13,27.
lumen II. 23,22.
lumina I. 1,3. 18,16. 21,3. II. 1,62. 9,23. 19,76. 23,40. 52. 62. III. 3,11. 4,17. 12,27. 20,29. IV. 3,14. 8,59. 11,64.
lumine II. 12,10. 13,44.
luminibus I. 3,32. 15,40. II. 6,10.
Luna I. 3,31. 32. 10,8. II. 13,71. 18,35. 21,37. 25,52. III. 3,50. 14,15. 19,2.
Lunae I. 1,19. II. 16,21. IV. 4,21. 5,13.
lunarat IV. 6,25.
Lupa IV. 1,55.
lupae II. 7,14. IV. 4,52.
lupam IV. 1,38.
Lupercus IV. 1,26. 89.
lupina IV. 10,20.
lupo IV. 5,14.
lurida IV. 7,2. 11,8.
ludit II. 5,4.
lustra IV. 1,20.
lustrabant IV. 1,23.
lustrantur II. 18,3.
lustrare II. 8,5.
lusu I. 10,9. II. 23,79.
lusus IV. 4,73.
lux II. 11,29. 21,59. 22,1.
luxerat IV. 9,28.
luxerit II. 25,34. III. 3,56. 8,20.
luxisse IV. 9,41.
luxit IV. 6,30.
luxuria I. 16,12.
Luxuriae I. 2,32. III. 10,18. 11,4.
Lyaeo II. 24,35. III. 3,43.
Lycinna III. 13,6.
Lycinnam III. 13,43.
Lycio III. 1,38.
Lyco III. 13,12.
Lycoride II. 25,91.
Lycorae IV. 3,1.
Lycurgum III. 15,23.
Lyda IV. 9,48.
Lydia I. 6,32. III. 9,18. 15,30. IV. 7,62.
Lydia III. 33,39.
Lygdame III. 4,2. 11. 19,24. 31. 36. 42. IV. 8,70.
Lygdamus IV. 7,43. 8,37. 68,79.
lymphae I. 2,12. 11,12. III. 8,13. IV. 9,59.
lymphis III. 2,51. IV. 6,74. 9,35.
Lynceus II. 25,9.
Lynceus II. 25,25.
lyncibus III. 15,8.
lyra II. 23,6. III. 1,42. 2,14. IV. 1,76. 5,56.
lyrae I. 3,42. 9,10. II. 1,9. 2,30. IV. 6,32. 36.
lyram I. 2,28. II. 20,18.
Lysippo III. 7,9.
M.
Machaon II. 1,61.
macie IV. 3,27.
macrae IV. 1,22.
maetata III. 5,54.
maculasse III. 1,28.
madeat II. 24,39.
madent IV. 4,74.
Macandri II. 2,385.
Maean.

INDEX I

- Macandria II. 25, 35.
 Maecenas II. 1, 17, 83. III.
 7, 1. 21, 59.
 Maecenatis III. 7, 34.
 Maenalis IV. 9, 15.
 Maenas III. 6, 14.
 Maeonias II. 21, 31.
 Maeotica II. 2, 21.
 Maeotis III. 9, 14.
 magi I. 11, 9. III. 12, 2. IV.
 8, 16.
 magicae IV. 4, 49.
 magicis I. 1, 20. IV. 1, 102.
 magico II. 21, 35.
 magis I. 1, 22, 4, 4. 15. 16. 9.
 19. 20. 10, 27. 28. II. 2,
 17. 20. 7, 76. 8, 1. 10, 7.
 11, 19. III. 3, 70. 7, 13. 17,
 2. III. 20, 30. 21, 19.
 magistra III. 10, 18.
 magna I. 8, 37. II. 9, 4. 22.
 10, 25. III. 25. 16, 26. 19,
 68. III. 3, 3. 15, 35. IV.
 1, 30.
 magnae II. 11, 2. III. 6, 12.
 IV. 11, 44.
 magnas I. 14, 17.
 magne I. 7, 24.
 magnes IV. 5, 9.
 magni II. 7, 29. 8, 16. 23,
 113.
 magnis I. 14, 8. 16, 1. II. 8,
 10, 25. III. 2, 5. 16, 19.
 magno I. 7, 26. II. 1, 26. 7,
 8. 21, 59. 23, 2. 116. 25,
 30. 34. 40. III. 16, 7. IV.
 9, 57.
 magnos II. 25, 46. III. 7, 31.
 13, 31.
 magnum I. 15, 37. II. 12, 53.
 21, 44. III. 20, 1. IV. 7, 67.
 10, 3.
 magnus I. 19, 12. II. 6, 5. 16.
 8, 24. IV. 3, 49.
 Majis IV. 5, 36.
 major I. 11, 21. IV. 3, 49. 5,
 30. 6, 38.
 majora I. 4, 12. 8, 37. II. 14,
 17. III. 1, 23.
 majorem III. 4, 6.
 majorum IV. 11, 37.
 majus I. 10, 14. II. 25, 66.
 III. 1, 24.
 mala I. 5, 4. 7, 14. II. 1, 76.
 5, 28. 7, 60. 14, 31. 18, 2.
 19, 10. 84. 20, 62. 25, 69.
 III. 5, 60. 13, 20. 16, 22.
 IV. 2, 18. 5, 76.
 malae IV. 4, 91.
 male IV. 1, 53. 6, 63.
 Malca III. 17, 8.
 maledicta III. 6, 2.
 mali I. 5, 28. 9, 18. II. 19,
 82.
 malis II. 13, 30. III. 11, 62.
 IV. 11, 96.
 malo I. 13, 13. II. 21, 30. III.
 9, 34. 20, 13.
 maluit I. 8, 34.
 malum I. 1, 35. II. 4, 16. III.
 15, 10.
 malus II. 14, 6. 19, 30.
 mammae II. 12, 21.
 mammis III. 12, 15.
 Mamuri IV. 2, 61.
 manabit III. 15, 31.
 mandata III. 4, 37. 5, 9. 14,
 7. 22, 11. IV. 3, 1. 7, 71.
 mandatam II. 22, 20.
 mane II. 22, 23. III. 8, 1.
 mancant I. 14, 14.
 mancat I. 4, 27. II. 21, 47.
 manent II. 9, 13.
 manere II. 7, 58. 22, 22.
 manes I. 19, 1. II. 7, 81. 10,
 32. 57. III. 1, 1. IV. 5, 3.
 7, 1.
 manet I. 8, 27. II. 9, 13. 21,
 58.
 manibus I. 3, 8. 24. 6, 16. 13,
 16. 15, 5. 36. 16, 6. 44. II.
 18, 60. 22, 18. III. 8, 4. 22,
 3. IV. 2, 42. 9, 50. 73.
 manicas III. 13, 24.
 manifesta III. 11, 3.
 manifestae IV. 9, 11.
 mannis IV. 8, 15.
 manfere III. 22, 9.
 manserit IV. 11, 87.
 manserunt IV. 9, 7.
 mansisti II. 24, 12.
 mansuetas III. 14, 10.
 mansuetus I. 17, 28.
 mansuetus I. 9, 12.
 mansurum II. 16, 17.
 manu I. 3, 16. 8, 14. 9, 24.
 11, 12. II. 1, 68. 74. 7, 48.
 52. 13, 42. 23, 96. 106. III.
 2, 36. 6, 4. 9, 20. 60. 11,
 29. 13, 24. 21, 8. 23, 30.
 IV. 2, 26. 5, 50. 6, 22. 54.
 7, 18. 8, 64.
 manus I. 9, 29. 20, 21. 21, 8.
 II. 1, 10. 18. 2, 57. 5, 19.
 8, 22. 9, 2. 9. 12, 18. 13,
 58. 70. 20, 2. 66. 22, 2. 23,
 78. 24, 26. 25, 10. III. 2,
 34. 3, 42. 4, 12. 5, 14. 36.
 42. 62. 7, 56. 9, 52. 13,
 14. 20. 14, 6. 10. 16, 14.
 20, 30. 21, 22. 23, 14. IV.
 2, 62. 3, 24. 52. 4, 20. 5,
 53. 6, 19. 7, 12. 46. 66. 8,
 10. 42. 9, 68. 10, 37. 11, 84.
 Marcius III. 1, 52. 21, 24.
 mare I. 6, 1. II. 12, 44. 20, 7.
 29. III. 5, 28. 58. 7, 35.
 20, 22.
 Mari II. 1, 24. III. 9, 46.
 mari II. 20, 40. III. 2, 24. 5,
 6. 23, 10. IV. 6, 39. 48.
 maria II. 14, 38. 20, 52.
 Mariano III. 2, 43.
 marinae III. 5, 27. IV. 6, 61.
 marinis II. 21, 23.
 marinos II. 23, 105.
 Mario III. 3, 38.
 maris II. 20, 14. 64. 23, 66.
 III. 3, 2. 33. 5, 11. IV. 1, 72.
 marita III. 19, 16. IV. 3, 11.
 maritae IV. 7, 63.
 mariti IV. 5, 57.
 maritis III. 11, 15. IV. 11, 33.
 maritos IV. 5, 15.
 maritum I. 2, 19.
 maritus II. 6, 9. 17, 10.
 marmore II. 1, 82. 23, 9.
 marmoreus II. 23, 6.
 Marone II. 23, 48.
 Mars III. 3, 11.
 Marte II. 25, 56. III. 2, 42.
 9, 58.
 Martia IV. 1, 55.
 Martis II. 23, 89. IV. 1,
 105.
 masculus II. 12, 28.
 mater II. 5, 11. 7, 53. 18, 42.
 III. 5, 22. 25. 8, 10. 13,
 30. 16, 12. IV. 11, 55. 67.
 maternas III. 16, 14.
 maternis IV. 7, 65. 11, 57.
 71.
 materno III. 5, 34.
 maternos III. 15, 21. IV. 11,
 31.

I N D E X I.

- marre II. 7, 27. 8, 2. III. 6, 38. 21, 29, 32.
 matrem II. 2, 36. 23, 15. III. 13, 37. IV. 11, 85.
 matri II. 12, 20.
 matris I. 11, 21. II. 16, 15. III. 5, 18. 17, 17. IV. 1, 93. 132. 4, 51. 11, 73.
 matrona III. 11, 11.
 matronis II. 24, 4.
 maturo II. 14, 14.
 matutina II. 7, 91.
 matutinis I. 16, 46.
 matutino IV. 5, 60.
 matutinus II. 22, 31.
 Mavors II. 20, 66.
 Mausolei III. 1, 59.
 maxima I. 16, 35. II. 1, 16. 2, 57. 7, 52. 78. 10, 26. 13, 2. 19, 71. 25, 86. III. 10, 24. 6, 32. 20, 4. IV. 1, 1. 10, 34. 2, 41. 9, 67. 68.
 me I. 1, 1. 5. 17, 33. 3, 40. 45. 43. 19. 6, 5. 25. 28. 30. 36. 7, 11. 13. 21. 8, 4. 13. 17. 21. 23. 31. 32. 9, 5. 7. 10, 19. 12, 9. 13, 14. 14, 14. 15, 3. 16, 23. 24. 39. 43. II. 2, 6. 19. 5, 9. 10. 11, 12. 13. 6, 21. 7, 2. 4. 28. 60. 8, 14. 9, 13. 10, 3. 11. 31. 43. 12, 1. 19. 13, 5. 6. 17. 33. 74. 14, 21. 33. 15, 1. 2. 17. 28. 29. 16, 9. 17. 19. 22. 27. 29. 33. 17, 1. 18, 19. 37. 61. 63. 78. 89. 19, 1. 5. 19. 25. 35. 45. 20, 3. 19. 44. 21. 43. 22, 2. 4. 32. 23, 25. 33. 38. 69. 71. 73. 80. 24. 35. 25, 23. 55. 59. 94. III. 1, 2. 9. 13. 35. 2, 13. 37. 3. 41. 43. 4, 3. 4. 21. 23. 25. 39. 42. 5, 16. 18. 6, 3. 22. 7, 3. 46. 11, 45. 14, 2. 5. 10. 28. 15, 16. 41. 20, 2. 6. 22. 5. 6. 19. 23. 19. 22. IV. 1. 79. 2, 5. 23. 44. 63. 3. 47. 4, 56. 5, 17. 6, 7. 7, 21. 53. 83. 8, 20. 45. 73. 9, 65. 11. 27. 41. 49. 56. 77. 99.
 mea I. 1, 38. 4, 2. 5, 13. 31. 7, 9. 8, 1. 24. 26. 34. 42. 44. 14, 13. 16. 27. 34. 17, 11. 18, 5. 14. 21. 19, 1. 19. 21. 10. II. 1, 35. 41. 81. 2, 20. 33. 3, 8. 4, 22. 6, 11. 15. 17. 7, 6. 68. 82. 8, 12. 14. 29. 9, 22. 10, 5. 12. 19. 22. 25. 58. 11, 29. 13, 28. 34. 14, 7. 16, 3. 10. 11. 14. 31. 34. 18, 40. 19, 2. 38. 20. 1, 25. 29. 21, 59. 22, 1. 24. 23. 38. 25, 2. 14. III. 1, 37. 48. 51. 2, 31. 3, 24. 4, 24. 31. 37. 5, 68. 71. 6, 6. 8. 21. 14, 6. 24. 25. 15, 14. 20, 23. 29. 23, 14. 18. 20. 37. IV. 2, 21. 3, 17. 4, 58. 6, 72. 86. 7, 16. 38. 50. 8, 15. 34. 64. 9, 18. 65. 11, 20. 42. 45. 58. 62. 87. 98. 96.
 meae I. 3, 37. 11, 22. 16, 37. 18, 29. II. 1, 84. III. 7, 4. IV. 1, 60. 2, 46. 3, 6. 7, 32. 47. 75. 8, 20. 11, 12. 18.
 meam I. 6, 9. 8, 46. II. 2, 52. 25, 9. III. 6, 22. 9, 1. 23. 24. IV. 1, 88. 11, 78.
 meas I. 8, 12. II. 12, 18. 25. 19. III. 1, 12. 6, 24. IV. 2, 1. 7, 78. 11, 68.
 mecum I. 3, 43. 8, 33. 14, 9. II. 1, 13. 2, 41. 7, 87. 11. 22. 12, 3. 19, 7. 23, 27. III. 1, 11. 6, 22. IV. 7, 94. 95.
 Medae III. 10, 11.
 Medea II. 19, 31.
 Medeae III. 17, 17. IV. 5, 41.
 media II. 8, 2. III. 14, 1. 14, 30. IV. 7, 83.
 mediae I. 16, 23. II. 24, 25.
 mediam III. 15, 27.
 medias III. 6, 14. 14, 12.
 medicina I. 2, 7. 5, 28. 10, 18. II. 1, 59. 11, 16. III. 15, 4.
 medicis II. 1, 77.
 mediis I. 10, 8. 11, 1. II. 11, 30. 19, 63. IV. 1, 147.
 medio I. 9, 16. II. 1, 72. 2, 62. 7, 98. 18, 10. III. 2, 24. 4, 16. 7, 24. IV. 2, 40. 5, 52.
 medios I. 21, 7.
 meditatur III. 3, 1.
 medium II. 22, 11. 23, 9. III. 9, 25. IV. 4, 16. 58.
 medius II. 23, 34.
 Medorum III. 7, 25.
 medullis I. 9, 21. II. 9, 17.
 mei I. 4, 11. 5, 28. 6, 35. 7, 10. 16, 35. 22, 7. II. 8, 8. 9, 20. 10, 18. 20. IV. 3, 69. 4, 32. 88. 7, 6.
 meis I. 3, 46. 6, 24. 10, 4. 18. 12, 14. 16, 36. 19, 18. II. 3, 5. 12, 2. 18, 3. 19, 39. 20, 41. 25, 16. III. 1, 54. 2, 4. 6, 20. 19, 7. 23, 2. 4. IV. 1, 82. 98. 2, 42. 49. 58. 3, 4. 4, 30. 44. 64. 64, 40.
 Melampus II. 2, 15.
 melior IV. 7, 13. 11, 48.
 meliorem II. 25, 31.
 melius I. 2, 10. 17, 9. 15. II. 18, 41. III. 9, 5. 37. IV. 1, 39. 6, 65. 10, 35.
 membra I. 2, 6. 22, 7. II. 12, 42. 13, 14. 16, 10. 25, 42. III. 1, 44. 9, 54. 14, 6. IV. 9, 58.
 memento II. 10, 39. 15, 27. 19, 73.
 memini II. 1, 51. III. 13, 8. IV. 2, 27.
 meminisse I. 10, 3. 11, 16. II. 16, 28. III. 18, 1.
 meminisset II. 10, 47.
 meminit I. 1, 18. 10, 26.
 Memnone II. 14, 18.
 Memnonias I. 6, 4.
 memor I. 4, 20. III. 9, 72. 10, 20. IV. 11, 87.
 memorabit III. 9, 69.
 memores I. 11, 5.
 memoranda III. 15, 39.
 memorare II. 8, 7.
 memorarem II. 1, 25.
 memorator III. 1, 33.
 memoret IV. 6, 77.
 Memphi III. 9, 34.
 Menandre III. 20, 28.
 Menandreae II. 5, 3.
 Menandri IV. 5, 43.
 mendaces II. 19, 67.
 mendacia IV. 5, 27.
 mendax IV. 2, 19.
 Menelae II. 2, 47.
 Menelao II. 12, 14.
 Menelao II. 2, 57.
 Menoetiaden II. 1, 38.
 mens III. 23, 19.
 mensa II. 13, 5. 24, 39. IV. 8, 44.
 men-

I N D E X I

mensae III. 8, 21.
 mensam III. 6, 3.
 mensam II. 2, 3.
 mensis II. 2, 3, 8.
 mensis III. 2, 3, 21.
 menstrua III. 3, 50.
 mentem I. 1, 21. III. 3, 31.
 43.
 mentibus I. 14, 18.
 mentior IV. 1, 122.
 mentiri II. 13, 57.
 mentis III. 17, 4.
 mentita I. 15, 35. II. 14, 32.
 20, 3.
 mentitiae IV. 7, 58.
 mento III. 5, 35. IV. 1, 141.
 Mentoreo I. 14, 2.
 Mentoris III. 7, 13.
 meo I. 1, 22. 12, 3. 14, 7. 17,
 21. 18, 18. II. 1, 48. 85.
 7, 95. 9, 16. 18, 39. 19, 37.
 23, 118. III. 1, 20. 55. 4, 38.
 9, 8. 11, 44. 13, 10. 15, 6.
 21, 6. IV. 1, 66. 2, 30. 3,
 28. 4, 34. 5, 72. 7, 37. 7, 9,
 72. 11, 50. 70.
 meorum IV. 11, 71.
 meos I. 5, 3. 8, 38. 13, 18.
 16, 15. 19. II. 1, 57. 10, 32.
 40. 12, 5. 19, 49. III. 3, 12.
 4, 32. 14, 21. IV. 2, 56. 4,
 35. 6, 2. 7, 96. 11, 16. 28.
 88.
 meracas II. 24, 27.
 mercaris II. 25, 71.
 mercata IV. 5, 32.
 mercato I. 2, 5.
 mercatur II. 13, 15.
 merce II. 13, 16.
 mercede IV. 7, 33.
 merces III. 3, 3. 4, 19. IV.
 11, 97.
 Mercurii II. 23, 58.
 Mercurio II. 2, 63.
 mereare IV. 7, 49.
 merendo IV. 11, 101.
 mereris I. 8, 17. II. 23, 72.
 meretrix III. 9, 39.
 meri IV. 8, 38.
 meritam III. 13, 43.
 meritas I. 6, 19. IV. 7, 66.
 merito I. 9, 7. 17, 1. 18, 15.
 II. 9, 9. 12, 47. 24, 29.
 meritum II. 22, 13. III. 5, 46.
 IV. 5, 64.

micro II. 2, 62. 12, 42. 24,
 32. 25, 22. III. 6, 3. 9, 56.
 15, 4. IV. 3, 60. 8, 54.
 Meroen IV. 6, 78.
 meruere III. 3, 21. IV. 8, 66.
 merui I. 18, 9. II. 4, 30.
 meruit II. 6, 17.
 merum III. 15, 28. 38.
 messes II. 13, 7.
 messis III. 11, 26.
 messor IV. 2, 28.
 meta I. 3, 46. IV. 2, 58.
 metallis III. 11, 5.
 metam II. 19, 66.
 metas III. 12, 7. IV. 1, 70.
 Methymnaei IV. 8, 38.
 metu III. 4, 6. IV. 6, 41. 11,
 48.
 metuenda IV. 9, 55.
 metuendo IV. 9, 9.
 metuens I. 3, 18.
 metuit I. 14, 19.
 metunt IV. 10, 30.
 metus II. 20, 20. IV. 6, 50.
 Mevania IV. 1, 123.
 meum I. 1, 30. 17, 8. 19, 23.
 II. 10, 28. 18, 4. 24. 20, 12.
 III. 5, 12. 7, 52. 8, 2. 18.
 15, 12. IV. 7, 30. 42. 8, 69.
 86. 11, 1. 63.
 meus I. 13, 18. 18, 13. 19, 6.
 II. 1, 2. 7, 78. 25, 25. IV.
 1, 70. 3, 2. 4, 60. 9, 45.
 mi I. 12, 19. II. 4, 33. 34.
 18, 1. 18. 22, 21. 23, 27.
 III. 3, 22. IV. 1, 62. 8, 53.
 11, 47.
 mihi I. 1, 3. 7. 2, 7. 25. 3, 7.
 38. 4, 1. 5, 28. 6, 7. 9. 13.
 15. 7, 9. 8, 43. 45. 10, 3. 7.
 11, 17. 21. 23. 12, 1. 5. 14.
 11, 13. 16. 23. 15, 33. 34. 16,
 7. 18. 17, 3. 24. 18, 6. 9. 11.
 31. 19, 3. 15. 20. 22, 1. 6.
 II. 1, 1. 3. 17. 49. 53. 55. 67.
 43. 7. 29. 6, 13. 16. 19. 22.
 7, 63. 77. 89. 92. 94. 8, 3. 24.
 33. 10, 21. 23. 50. 11, 13.
 14. 15. 23. 24. 12, 1. 37. 13,
 2. 15, 23. 16, 13. 16. 25. 35.
 18, 2. 11. 52. 76. 77. 19, 22.
 20, 20. 21. 34. 53. 57. 21, 62.
 22, 3. 6. 10. 25. 28. 29. 33. 37.
 42. 23, 5. 70. 111. 24, 18.
 25, 2. 13. III. 1, 21. 49. 2,

25. 3, 24. 25. 27. 47. 69. 8,
 1. 7. 19. 41. 6, 1. 9. 33. 34. 40.
 7, 10. 31. 46. 58. 59. 8, 11.
 9, 3. 12, 34. 13, 2. 3. 14, 1.
 8. 22. 23. 15, 2. 9. 17. 17, 1. 2.
 19, 1. 6. 20, 5. 16. 34. 22, 9.
 21. 23, 9. 16. IV. 1, 58. 81.
 2, 13. 19. 25. 41. 47. 3, 11.
 13. 23. 26. 29. 51. 55. 4, 63.
 6, 5. 7, 5. 25. 52. 78. 79. 8,
 48. 79. 9, 18. 49. 66. 10, 3.
 11, 11. 91.
 Milanion I. 1, 9.
 miles I. 21, 2. II. 1, 44. 6, 14.
 7, 67. 10, 48. 19, 41. III. 9,
 6. 10, 2. IV. 1, 27. 5, 49.
 milia II. 21, 49.
 militar IV. 6, 39.
 milite IV. 6, 51.
 militiae I. 7, 2. 21, 4. IV. 3,
 46.
 militiam I. 6, 30. IV. 1, 137.
 militibus II. 13, 38.
 militis III. 3, 17.
 mille II. 1, 12. 20, 38. III. 3,
 27. IV. 1, 145.
 millia I. 5, 10. 12, 3. IV. 3, 38.
 Mimmermi I. 9, 11.
 minantem III. 7, 47.
 minantes IV. 6, 49.
 minas I. 7, 12. 10, 26. 17, 6.
 II. 1, 24. 19, 58. III. 8, 6.
 9, 42. 58.
 minatur I. 6, 9.
 Minerva I. 2, 30. II. 7, 43.
 IV. 1, 118.
 Minervae IV. 5, 23.
 minio II. 2, 21.
 minis I. 19, 24.
 ministra III. 8, 30. IV. 4, 42.
 11, 52.
 ministrae III. 4, 15.
 ministrat III. 14, 15. IV. 9,
 22.
 ministret II. 18, 35. IV. 6, 4.
 ministro II. 18, 39.
 minitare III. 6, 7.
 Minoa III. 17, 21.
 Minoia IV. 11, 21.
 Minoia II. 19, 29.
 Minois II. 11, 7. 23, 113.
 minor I. 20, 12. II. 25, 83.
 minora IV. 9, 32.
 minores II. 12, 47.
 Minos III. 17, 27.

I N D E X I

- minus I. 3,5. 15,7. II. 10, 37. 13,66. 18,30. 23,71. 90. 102. 115. III. 13,7. IV. 133. 455. 8,56. 11,13.
 minuta II. 10,58. 22,3.
 minutus I. 11,9.
 Minyis I. 20,4.
 mirabar II. 2,45. III. 8,1.
 mirabere I. 5,21. 7,21.
 mirabatur IV. 4,43.
 miracula III. 21,17.
 miramur II. 1,10. III. 12,1.
 miremur III. 1,47.
 miranda III. 10,23.
 mirantem I. 11,3.
 mirantur II. 1,79.
 mirare III. 9,1. IV. 2,1.
 miras II. 9,2.
 miratae I. 20,46.
 mirator II. 10,9.
 miratus IV. 6,59.
 mirer II. 2,43.
 mireris I. 14,3.
 mirum I. 13,29. II. 7,28. 18, 89. IV. 4,37. 39.
 miscbant IV. 1,28.
 miscbimur III. 3,37.
 miscet II. 20,66.
 Misenis I. 11,4.
 Misenus III. 16,3.
 miser I. 5,5. 18, 7, 17. 20, 15. II. 5,14. 19,12. 21,22. III. 3,28. 5,7. 15.
 miserac I. 2,32. II. 7,85. 23, 72. 25,90.
 miseram I. 3,40. III. 4,21. 6,16.
 miseris I. 13,10. II. 21,9. III. 3,67.
 miserata I. 16,25.
 misere III. 8,3.
 miserere II. 21,1. 41.
 miseri I. 5,29. 16,45. 22,8.
 misero I. 9,9. II. 1,88. 7,92. III. 16,15.
 miseros III. 5,13.
 miserum I. 1,14. 21. II. 20, 37. 24,35. III. 22,19.
 mississent III. 8,1.
 missiti IV. 1,39.
 misse II. 18,77. 24,4. IV. 7,11.
 missa II. 20,40. 25,54. IV. 6,68.
 missile III. 12,10.
 missis III. 1,13.
 missus II. 25,70.
 mista I. 20,38. III. 11,29.
 mistas II. 25,57.
 mite II. 16,20.
 mitescet II. 20,53.
 mitra III. 15,30. IV. 2,31. 5,70.
 mitrac II. 22,15.
 mitratis IV. 7,62.
 mittere II. 13,72. 20,19. 24,26.
 mittis III. 7,3.
 mittit II. 13,17. III. 11,5. IV. 3,1.
 mittunt IV. 5,25.
 mixta IV. 5,76.
 mixtam III. 23,5.
 mixtis IV. 7,94.
 mixto IV. 7,19.
 mixtus I. 13,21.
 mobilis IV. 6,28.
 modis III. 7,44.
 modo I. 1,11. 28. 3,21. 23. 41. 7,4. 8,17. 34. 9,4. 11. 3,4. 27. 14,3. 4. 18,4. 7. 20,39. 41. II. 7,6. 8,30. 12,3. 49. 13,1. 37. 66. 67. 14,34. 15,16. 16,14. 18. 35. 59. 19,5. 32. 20,44. 73. 23,64. 82. 25,14. 91. III. 5,18. 9,29. 60. 12,13. 15. 41. 16,13. 18,9. IV. 1,49. 2,20. 32. 3,7. 8. 5,32. 7,35.
 modos II. 18,6. IV. 4,59.
 modum II. 12,30. III. 9,6. 10,36. 17,4.
 modus I. 7,9.
 moccha IV. 5,44.
 moenia I. 9,10. II. 23,42. 25,64. III. 7,41. 50. 9,23. 32. 67. IV. 1,56. 57.
 moenibus IV. 4,72.
 moerebar II. 23,14.
 moerens II. 7,49.
 moerenti III. 2,46.
 moesta I. 15,11.
 moestae IV. 11,9.
 moestam III. 4,13.
 moestis I. 5,15.
 mole IV. 11,23.
 moles IV. 6,19.
 molesta III. 12,28.
 molestas I. 5,1.
 molle IV. 3,44. 6,5. 7,52.
 molleml. 3,7. 7,19. III. 13,29.
 molles II. 15,23. 25,42.
 molli I. 3,34. II. 18,5. 20, 6. III. 2,1. IV. 6,71.
 mollia I. 7,4. 20,22. III. 1, 19. 2,18. 7,57. 9,20. 13, 14. 15,33. IV. 7,80. 11,18.
 mollibus II. 1,77.
 mollit IV. 4,60.
 mollior II. 21,18.
 mollire IV. 5,55.
 mollis I. 6,31. II. 1,2. 2,12. 3,14. 16,23. 18,13. IV. 9,49.
 mollisse IV. 11,41.
 mollit IV. 6,10.
 molliter I. 3,12. 5,8. II. 14. 14,1. 17,22. II. 9,24. III. 8,6.
 mollis II. 24,40.
 Molossa IV. 8,24.
 monemus I. 20,1.
 monco I. 1,35.
 monere I. 15,26. II. 15,204.
 monitis I. 1,37. 20,51.
 moniturus I. 15,41.
 mons III. 10,25. 11,53. IV. 4,81. 93.
 monstrat IV. 7,58.
 monstrat II. 23,51. III. 2, 25.
 monstri IV. 4,39.
 monstris II. 21,23.
 monte II. 13,64. III. 1,17.
 montes I. 6,3. 20,13. II. 15, 7. IV. 4,13. 33. 9,3.
 montibus I. 21,10. IV. 4,33.
 montis I. 20,33.
 monumenta III. 1,56. 9,61. 63. IV. 6,17. 67. 7,39.
 mora I. 10,6. III. 5,54. 7, 36. 11,14. 14,2. IV. 2,16. 4,82. 8,51. 10,36.
 morae III. 10,24. 12,26. IV. 8,4. 78.
 moram I. 12,2. 13,6. II. 12, 4. 18,72. IV. 1,96.
 morare III. 19,2.
 moras I. 3,44. 16,40. III. 2, 9. IV. 3,42.
 morata II. 3,6. 12,8.
 moratur I. 8,1. II. 2,55. III. 1,7.
 moraturae III. 19,4.
 moraturis I. 3,32. II. 11, 11.
 moratus III. 22,12.
 morbi II. 1,60.

I N D E X I

- amore II. 2, 23.
 morem II. 21, 33.
 morere II. 7, 80.
 mores I. 15, 23. 17, 15. II.
 19, 49. 23, 100. III. 3, 47.
 IV. 5, 45.
 moretur I. 1, 35. 11, 10.
 mori II. 1, 47. III. 11, 20.
 moriar II. 1, 50. III. 20, 33.
 moriarius II. 7, 87.
 moribunda III. 5, 10.
 moribus II. 4, 7. 22, 32. III.
 4, 25. 10, 16. IV. 11, 84.
 101.
 morientem I. 10, 5.
 morientis IV. 3, 6.
 moriere II. 7, 79. 90.
 moritura IV. 6, 64.
 moror I. 19, 2. IV. 2, 58.
 mors I. 19, 20. II. 7, 89. 90.
 10, 22. 50. 20, 60. 21, 58.
 III. 3, 40. 5, 42. 14, 22.
 16, 26. IV. 4, 91.
 morso III. 23, 24.
 morfu IV. 8, 65.
 morfus III. 14, 17. IV. 5, 39.
 mortales II. 20, 59. III. 16, 5.
 mortali II. 23, 106.
 morte II. 8, 4. 20, 70. III. 1,
 64. 4, 24.
 mortem II. 8, 4. III. 13, 40.
 14, 27.
 morti II. 1, 84.
 mortifero III. 11, 17.
 mortis III. 1, 60. 5, 2. 20, 34.
 IV. 7, 69.
 mortua II. 21, 2. IV. 1, 102.
 mortuus II. 11, 32. 12, 36.
 25, 92.
 mos II. 23, 108.
 mota I. 15, 9. 16, 20.
 motas IV. 1, 101.
 moto II. 13, 49.
 motu I. 3, 27. II. 12, 11.
 motus III. 13, 31.
 moveant IV. 1, 107.
 moveare II. 13, 61.
 movebat IV. 1, 25.
 moveor III. 23, 25.
 movent II. 18, 63. 23, 80. IV.
 11, 7.
 movente III. 21, 32.
 movere I. 2, 2. III. 21, 6. IV.
 1, 78. 8, 22. 28.
 moveris II. 23, 29. IV. 7, 71.
 moverit II. 22, 16. 23, 56.
 IV. 5, 11.
 mover II. 18, 56. III. 6, 16.
 movimus IV. 8, 88.
 movisti IV. 11, 51.
 movistis II. 20, 39.
 mox II. 2, 12. 18. III. 7, 6.
 10, 26. 11, 50. 19, 13. IV.
 1, 131. 6, 37. 80. 7, 93. 11,
 33.
 mucro II. 19, 55.
 mugisse III. 10, 29.
 mugitu IV. 9, 19.
 mugiverat, II. 21, 19.
 mulcet IV. 7, 60.
 mulier II. 22, 9. III. 6, 11. 9,
 49. 23, 1. IV. 6, 65.
 multa I. 12, 3. 15, 12. 18,
 13. II. 3, 1. 5, 11. 7, 21.
 12, 9. 14, 31. 18, 2. 19, 84.
 20, 28. 21, 17. 25, 91. III.
 4, 10. 10, 4. 12, 1. IV. 4, 4.
 7, 70. 9, 30.
 multae III. 19, 7.
 multarum I. 13, 10.
 multas I. 4, 1. II. 12, 39. 18,
 1. 24, 8.
 multi I. 6, 27. II. 16, 27. III.
 1, 15. 11, 8. IV. 1, 129.
 multis I. 4, 13. 11, 28. II. 4,
 5. 5, 6. 7, 42. 14, 1. 19, 17.
 III. 4, 37. 8, 29. 13, 40.
 multo I. 3, 9. II. 7, 27. 59. 12,
 42. 24, 35. 25, 22. III. 3,
 43. 13, 7.
 multos I. 15, 11. 39. II. 7, 37.
 19, 28. 75. III. 21, 1.
 multum II. 20, 27.
 munda IV. 8, 40.
 mundi II. 25, 51. III. 3, 48.
 53. IV. 5, 43. 6, 19. 37. 9,
 65.
 mundos IV. 3, 35.
 mundus IV. 2, 38.
 munera I. 3, 25. 26. 10, 12.
 14, 24. II. 2, 35. 7, 35. 8,
 33. 18, 53. 21, 60. III. 10,
 19. IV. 5, 55.
 munere II. 10, 30. 11, 26.
 13, 9.
 muneribus I. 2, 4. 16, 36. II.
 13, 15. 16, 25.
 muneris II. 18, 58.
 munita III. 10, 17.
 munito IV. 3, 8.
 munus II. 13, 21. III. 3, 8.
 muri III. 1, 44.
 murmur IV. 7, 4.
 murmura I. 8, 5. II. 4, 29.
 IV. 4, 59. 6, 16. 8, 50.
 murmure IV. 4, 10.
 muro II. 23, 115.
 murorum IV. 6, 43.
 muros II. 18, 33. IV. 1, 66.
 10, 29.
 murus IV. 1, 125. 126. 4, 13.
 murrea IV. 5, 26.
 murtheus III. 8, 22.
 murum IV. 10, 33.
 Mufa II. 1, 35. 8, 14. 9, 22.
 13, 34. III. 1, 10. IV. 6, 11.
 75.
 Musae I. 8, 41. III. 1, 53. IV.
 4, 49.
 Musarum III. 2, 29. 3, 42.
 Musas II. 10, 3. III. 1, 14.
 Musis II. 25, 31.
 muscosus II. 15, 30. 23, 28.
 muscoso III. 2, 26.
 multo III. 15, 17.
 muta I. 15, 29.
 mutae II. 1, 87.
 mutabere II. 11, 31.
 mutabit II. 19, 19.
 mutabunt II. 19, 49.
 mutamus II. 12, 7.
 mutant I. 18, 9.
 mutantur II. 4, 13. 7, 71.
 mutare I. 12, 17. II. 2, 67. 13,
 73. III. 18, 3. IV. 8, 85.
 mutarit IV. 11, 81.
 mutat I. 12, 11. II. 3, 13. 19,
 25.
 mutata II. 24, 35. IV. 11, 45.
 mutatis III. 20, 9.
 mutato I. 6, 6. 18, 17. IV. 8,
 28. 87.
 mutatum I. 4, 2. IV. 11, 56.
 mutavit II. 23, 87.
 mutem II. 15, 31.
 muter I. 1, 36.
 mutetur I. 15, 31.
 Mutinam II. 1, 27.
 mutos II. 10, 57.
 mutua I. 5, 30. 16, 26.
 Mycenacae II. 18, 32.
 Mycenis III. 17, 19.
 Mygdoniis IV. 6, 8.
 Myos III. 7, 14.
 Myronis II. 23, 7.

I N D E X I.

myrrha I. 2, 3.
 Myrrha III. 17, 16.
 Myforum I. 20, 20.
 Myfus II. 1, 65.

N.

Nai II. 23, 96.
 nam I. 1, 11. 3, 41. 6, 21. 8, 21. 13, 26. 14, 9. 15. II. 1, 27. 3, 7. 5, 31. 6, 7. 10, 14. 45. 58. 12, 3. 18, 41. 20, 25. 22, 8. 23, 36. 41. III. 1, 25. 57. 57, 23. 6, 10. 9, 27. 10, 21. 17, 17. 21, 21. IV. 1, 129. 139. 2, 41. 3, 51. 4, 67. 6, 28. 7, 55. 8, 23.
 hanque I. 3, 37. 20, 17. II. 17, 12. 19, 71. III. 11, 17. 19, 11. IV. 1, 57. 109. 7, 3.
 nanus IV. 8, 41.
 nardo IV. 7, 32.
 nares III. 8, 22.
 narrabis II. 21, 29.
 narrabit II. 21, 46.
 narramus II. 12, 9.
 narrant IV. 7, 64.
 narranti II. 14, 37. IV. 2, 20.
 narrare I. 18, 29.
 narrat II. 1, 43. IV. 7, 67.
 narratum II. 22, 27.
 nascenti II. 2, 33.
 nascitur II. 1, 16. 25, 66.
 nata II. 2, 39. 18, 4. 19, 37. III. 1, 10. 7, 18. IV. 1, 35. 11, 59. 93.
 natae I. 17, 25.
 natalem IV. 5, 36.
 natalis III. 8, 32.
 natant II. 2, 22.
 natanti III. 5, 21.
 natantis III. 5, 52.
 natate II. 12, 52.
 nataffe III. 10, 32.
 natasti II. 23, 85.
 natat III. 5, 8. 21, 13. IV. 1, 116.
 natet II. 19, 64.
 natis II. 7, 55. III. 13, 35. IV. 1, 86.
 nativis IV. 4, 4.
 narivo III. 11, 36.
 nativos I. 2, 13.
 nato III. 21, 32.

natorum III. 17, 18.
 natos III. 13, 36. IV. 1, 85. 11, 69.
 natura II. 14, 29. 18, 17. 18. III. 21, 18. IV. 2, 21. 11, 47.
 naturae I. 2, 5. II. 16, 28. III. 3, 47. 5, 44. 7, 20.
 natus I. 6, 29.
 Navali IV. 1, 3.
 navalibus I. 20, 17.
 nave I. 8, 6.
 navem II. 18, 41. 20, 42. III. 20, 11.
 naufraga III. 5, 56.
 naufragus II. 19, 11. III. 23, 12.
 naviget II. 13, 10.
 navis II. 7, 68. 11, 29. 12, 43. 19, 43.
 navita I. 8, 10. II. 1, 43. 20, 8. 21, 22. III. 9, 57. 1.
 Nauplius IV. 1, 115.
 nauta III. 5, 39. 16, 29. IV. 5, 50. 7, 92. 9, 6.
 nautarum IV. 6, 18.
 nautas I. 8, 23. III. 15, 25.
 nautis III. 17, 7. 20, 14.
 Naxia III. 15, 28.
 Naxon III. 15, 27.
 ne I. 2, 25. 4, 9. 8, 1. 5. 10, 21. 16, 21. 17, 7. 19, 3. 21. 20, 2. 13. II. 1, 70. 2, 36. 5, 8. 7, 39. 12, 94. 13, 7. 31. 55. 15, 32. 16, 14. 17, 2. 18, 89. 20, 7. 25, 9. III. 1, 37. 4, 12. 9, 24. 10, 3. 4. 10. 14, 5. 25. 18, 4. IV. 2, 62. 3, 11. 4, 24. 5, 55. 66. 5, 58. 7, 15. 73. 76. 9, 11. 37. 70.
 nebat III. 4, 16.
 nebulosa IV. 1, 123.
 nec I. 1, 18. 2, 6. 19, 29. 3, 5. 4, 19. 28. 5, 18. 21. 23. 7, 7. 20, 23. 8, 1. 11. 23. 45. 9, 2. 17, 25. 28. 10, 18. 26. 11, 16. 12, 5. 6. 13, 12. 23. 27. 28. 29. 14, 20. 24. 15, 7. 17. 38. 16, 9. 11. 17, 3. 18, 32. 19, 2. II. 1, 21. 41. 75. 2, 8. 19, 23. 25. 41. 4, 7. 12. 15. 21. 22. 23. 24. 5, 3. 5. 7, 6. 47. 53. 54. 72. 95. 8, 36. 9, 12. 10, 10. 19, 20. 21. 22. 28.

37. II. 3, 5. 7. 13. 14. 125. 24. 44. 45. 13, 33. 34. 52. 66. 14, 23. 36. 15, 6. 29. 30. 16, 7. 19. 25. 33. 36. 18, 27. 72. 73. 75. 87. 19, 23. 20, 4. 53. 21, 47. 52. 57. 22, 2. 36. 23. 29. 56. 115. 25, 49. 52. 53. 54. 83. III. 1, 33. 50. 51. 58. 59. 240. 42. 33. 26. 27. 28. 4, 11. 5, 26. 6, 38. 7, 8. 38. 39. 8, 10. 16. 9, 56. 10, 37. 11, 24. 38. 12, 20. 23. 24. 30. 31. 13, 2. 9. 14, 11. 19, 19. 21, 6. 28. 30. 31. 34. 35. 23. 30. IV. 1, 6. 15. 27. 113. 147. 2, 3. 5. 45. 3, 15. 47. 4, 82. 5, 3. 41. 49. 50. 55. 6, 20. 47. 7, 13. 21. 66. 74. 87. 8, 54. 56. 76. 9, 13. 62. 10, 21. 23. 36. 11, 41. 45. 48. 55. 62. 85. 90.
 necdum II. 12, 21.
 necnon II. 24, 32.
 neclare II. 24, 28.
 neclimus III. 3, 34.
 neclit IV. 3, 48.
 nedum I. 9, 32.
 nega II. 14, 4. 18, 43.
 negabit II. 20, 51.
 negat II. 19, 42.
 negantem IV. 5, 5.
 negarat II. 18, 11.
 negare I. 9, 22. 13, 14. II. 23, 14. 23, 116.
 negaris I. 10, 23.
 negat I. 8, 32. II. 8, 17. 18, 46. 21, 37.
 negato II. 14, 3.
 negavit II. 11, 20. III. 13, 18. 20, 7.
 neget IV. 2, 24.
 neglecto IV. 5, 7.
 neglectus I. 7, 13.
 negligit II. 13, 48.
 nemo II. 11, 18. 13, 19. 16, 32. 23, 27. 25, 3. III. 14, 14.
 Nemorensis III. 21, 25.
 nemorosa IV. 9, 3.
 nempe IV. 1, 88. 5, 42. 11, 4.
 nemus I. 14, 5. 18, 2. II. 10, 4. 23, 40. III. 1, 2. 2, 42. IV. 4, 1. 9, 24.
 nepotes III. 1, 35.
 nepotis IV. 8, 23.

nepo.

I N D E X I

- nepotum III. II, 11. 21, 41.
 Neptune II. 13, 4. III. 5, 31.
 Neptunia III. 7, 41.
 Neptuno II. 20, 59.
 Neptunus II. 20, 45, 46.
 nequa I. 3, 29.
 neque I. 1, 36. 6, 2. 8, 41.
 12, 19. 14, 19. 18, 26. 20,
 14. II. 1, 39. 12, 43. 13,
 51. 15, 5. 20, 70. 21, 7.
 22, 26. III. 1, 57. 11, 61.
 12, 28. IV. 1, 99. 102. 43
 87. 8, 43. 75. 11, 41.
 nequam III. 9, 4.
 nequeas III. 7, 5.
 nequeunt II. 24, 25.
 neququam II. 3, 5. III. 15, 23.
 nequitia II. 4, 2.
 nequitiae I. 6, 26. 15, 38. II.
 5, 22. 18, 86. III. 8, 24.
 17, 10.
 Nereides II. 20, 15.
 Nereo III. 5, 33.
 Nereus IV. 6, 25.
 nervis III. 2, 4. 2, 35.
 nescia I. 16, 20. IV. 4, 66.
 nescio I. 11, 7. II. 19, 72. 22,
 3. 14. 25, 66. III. 22, 13.
 nescis II. 12, 12.
 nescit I. 5, 24. 14, 8. II. 13,
 32. 23, 30. 24, 34. III. 13,
 44.
 nescitis III. 17, 4.
 nescius I. 20, 41. IV. 1, 78.
 Neseo II. 20, 16.
 Nestor II. 19, 46.
 Nestoris II. 10, 46.
 neu I. 10, 23. 24. II. 20, 68.
 22, 28. III. 10, 12.
 neve I. 3, 30. 8, 12. 10, 22.
 II. 22, 28. III. 10, 11. 13.
 nexisti III. 6, 37.
 ni I. 9, 33. II. 6, 3.
 nidis IV. 5, 10.
 niger II. 19, 20. III. 5, 10.
 66.
 nigra II. 9, 23. 20, 68. 21,
 38. IV. 3, 14. 11, 2.
 nigrantes III. 10, 33.
 migras III. 3, 46. IV. 6, 83.
 nigros II. 12, 32.
 nihil I. 6, 18. 9, 22. 10, 20.
 12, 16. II. 5, 31. 7, 93. 10,
 42. 13, 65. 17, 5. 24, 35.
 IV. 1, 41.
 nihilo II. 1, 16. 2, 26. 13, 52.
 nil II. 6, 6. 19, 25. 23, 58. 69.
 24, 36. 25, 19. 30, 39. III.
 2, 41. 5, 70. 23, 25. IV. 1,
 37. 82. 142. 8, 70.
 Nili II. 21, 20. III. 9, 42. 51. X
 Nilo II. 24, 3. 20.
 Nilotes IV. 8, 39.
 Nilum II. 1, 31. IV. 6, 63.
 nimirum III. 6, 9.
 nimis II. 14, 36. IV. 5, 71.
 11, 85.
 nimum I. 15, 27. II. 7, 37.
 17, 6. 15. 23, 99. 24, 21.
 III. 11, 4. 23, 2. IV. 6, 45.
 Niobae III. 8, 8.
 Niobe II. 16, 7.
 Nirea III. 16, 27.
 Nise III. 17, 24.
 nisi II. 7, 3. 13, 35. III. 13,
 22. IV. 1, 37. 144. 5, 74.
 6, 43. 52. 11, 56.
 nitere I. 2, 6.
 nitent II. 18, 62.
 nitet IV. 1, 11.
 nitidas III. 8, 14.
 nitore II. 14, 26.
 niveas III. 4, 12.
 niveis III. 2, 39.
 nives I. 8, 8. III. 11, 54.
 niveos II. 15, 26.
 niveum II. 10, 53. III. 12, 11.
 nix II. 2, 21.
 nixa I. 3, 8. 16, 33. 42. II.
 10, 22. 22, 40. IV. 6, 63.
 nixus I. 20, 44. III. 2, 14. 3,
 15.
 nobile II. 23, 12. IV. 9, 20.
 nobilibus I. 11, 4. II. 19, 33.
 nobilis I. 15, 24. 16, 10. II.
 19, 24. 21, 24. 23, 46. IV.
 10, 42.
 nobilitas I. 5, 27.
 nobis I. 10, 11. 14. 12, 2. 18,
 23. II. 1, 4. 3, 9. 4, 4. 7, 1.
 93. 11, 17. 31. 12, 53. 16,
 23. 18, 36. 85. 19, 13. 20,
 53. 58. 22, 9. 24, 1. 25, 50.
 III. 1, 47. 8, 27. 13, 8. 45.
 19, 8. 14. 22, 1. 14.
 noccant IV. 3, 25.
 noceat III. 14, 14.
 nocens II. 21, 16.
 nocent II. 24, 36.
 nocere II. 2, 1. 4, 18. 19, 72.

- noces IV. 2, 19.
 nocet II. 1, 78. 3, 12.
 nocitura II. 1, 54. 22, 28.
 nocte I. 3, 10. II. 4, 15. 7, 57.
 11, 9. 28. 12, 40. 13, 6. 18,
 24. 22, 1. III. 19, 19. 22,
 16. IV. 5, 30. 7, 89. 8, 1. 60.
 noctem I. 10, 3. II. 13, 57.
 III. 9, 5. IV. 1, 115. 143. 6,
 85. 8, 33.
 noctes I. 1, 33. 3, 39. 11, 5.
 12, 13. 16, 23. II. 12, 37. 13,
 23. 60. 17, 5. 21, 62. 24, 2.
 25. III. 10, 32. 13, 5. IV.
 3, 11. 29. 7, 35. 11, 15. 77.
 noctibus I. 6, 7. II. 24, 22.
 III. 4, 34. IV. 3, 33.
 noctis I. 3, 37. III. 6, 39. 8,
 30. 19, 1.
 noctu II. 18, 26. 22, 22.
 noctua IV. 3, 59.
 nocturna II. 1, 73. 16, 5. 21,
 26. 22, 15.
 nocturnae III. 2, 48.
 nocturnis I. 16, 5. III. 5, 23.
 8, 23. IV. 7, 16.
 nocturno I. 16, 34. II. 7, 44.
 III. 14, 8. IV. 5, 14.
 nocuere III. 10, 24.
 nocuisse II. 15, 32.
 nodis II. 16, 9.
 nodus II. 22, 10.
 noli II. 14, 37. 19, 33.
 nolim I. 7, 16. II. 18, 78.
 nolint II. 23, 107.
 nolit II. 2, 67.
 noluit II. 5, 22. 7, 86.
 Nomas IV. 7, 45.
 nomen I. 4, 8. 7, 10. 17, 23.
 20, 50. II. 1, 21. 82. 6, 17.
 10, 28. 16, 19. 20, 7. 12.
 III. 1, 24. 63. 14, 30. IV. 1,
 37. 2, 48. 6, 13. 7, 42. 75.
 nomentum IV. 10, 24.
 nomina II. 15, 31. IV. 2, 50.
 nomine I. 5, 26. 9, 28. 18, 32.
 20, 5. II. 18, 88. III. 9, 48.
 IV. 7, 77.
 nominis IV. 2, 19.
 non I. 1, 7. 17. 26. 30. 27, 8.
 15. 16. 17. 23. 25. 3, 8. 17.
 4, 3. 8. 17. 18. 25. 5, 7. 8.
 9. 11. 27. 32. 6, 1. 11. 21. 23.
 29. 35. 7, 21. 8, 15. 18. 21.
 28. 38. 39. 9, 5. 15. 24. 27.
 29.

I N D E X I.

29. 10,9. 11. 13. 20. 11, 17.
 21. 12, 1. 7. 11. 16. 13, 3. 13.
 19. 21. 26. 34. 14, 7. 23. 15,
 9. 32. 16, 7. 31. 37. 17, 24.
 18, 11. 14. 18. 19, 1. 5. 8. 20.
 26. 20, 5. 12. 21, 8. 11. 1,
 3. 19. 21. 52. 54. 60. 73. 74.
 77. 2, 17. 20. 24. 26. 32. 37.
 38. 3, 7. 8. 4, 2. 11. 15. 19.
 26. 5, 1. 25. 27. 6, 4. 16. 7,
 47. 57. 58. 71. 73. 83. 87. 96.
 8, 1. 2. 4. 25. 9, 5. 8. 20. 10,
 1. 5. 9. 42. 49. 11, 1. 15. 12,
 11. 43. 13, 3. 11. 23. 25. 47.
 57. 14, 9. 19. 15, 4. 21. 16,
 5. 23. 24. 28. 17, 16. 18, 8.
 14. 32. 38. 43. 48. 83. 86. 19,
 2. 19. 20. 24. 25. 27. 28. 49.
 74. 20, 23. 41. 45. 58. 21, 7.
 8. 15. 32. 41. 22, 12. 13. 17.
 25. 33. 35. 23, 21. 22. 30. 36.
 52. 55. 74. 75. 77. 80. 85.
 116. 24, 15. 23. 25, 4. 11.
 18. 32. 33. 45. 47. 81. 111. 1,
 14. 20. 33. 49. 52. 63. 2, 17.
 22. 25. 33. 31. 39. 59. 4, 25.
 31. 38. 5, 22. 25. 36. 45. 53.
 58. 61. 6, 19. 40. 7, 4. 7. 35.
 37. 9, 55. 10, 19. 20. 24.
 11, 20. 56. 12, 3. 27. 13, 1.
 43. 14, 10. 30. 15, 7. 39.
 16, 27. 17, 27. 19, 11. 12.
 20, 33. 21, 20. 27. 29. 33. 37.
 23, 4. 7. 14. 17. 23. 6. 9. 11.
 28. 14. 16. 74. 81. 87. 90.
 127. 144. 2, 23. 58. 64. 37.
 16. 31. 32. 4, 28. 51. 54. 55.
 2. 9. 49. 53. 6, 18. 31. 44. 64.
 7, 1. 24. 25. 31. 32. 49. 68. 72.
 8, 4. 20. 32. 52. 9, 7. 22. 39.
 44. 10, 4. 12. 11, 6. 17. 43.
 50.
 nondum I. 3, 11. II. 8, 29. 19,
 3. 24, 26.
 nonne I. 17, 15. II. 9, 2. 19,
 51. 25, 8. 10.
 nonnumquam II. 10, 51.
 norant III. 22, 5.
 norim III. 13, 1.
 norit I. 1, 30. 8, 46.
 norma III. 10, 18.
 norunt II. 8, 29. 25, 24.
 nos I. 5, 2. 7, 5. 19, 25. II.
 1, 45. 6, 3. 8, 27. 10, 41.
 12, 23. 25. 17, 19. 19, 35.
 22, 12. 23, 82. 24, 19. IV.
 7, 92. 11, 94.
 noscere I. 6, 1. III. 13, 4.
 nosceret III. 1, 25.
 nosse I. 5, 4. 18. 9, 14. 20.
 nossem IV. 4, 49.
 nosset III. 1, 30.
 nosster III. 23, 3.
 nostri II. 24, 30.
 nostis II. 21, 15. 22, 8.
 nostra I. 1, 33. 3, 21. 7, 14.
 25. 8, 30. 12, 6. 17, 12.
 22, 2. II. 1, 58. 2, 24. 43.
 9, 8. 12, 8. 44. 48. 19, 5. 23.
 52. 104. 24, 19. III. 1, 18.
 2, 52. 3, 26. 4, 1. 18. 7, 36.
 11, 12. 12, 29. 17, 1. 20,
 32. 14. 2, 26. 7, 20. 39. 11,
 64. 79.
 nostrae I. 1, 21. 2, 31. 5, 19.
 11, 24. II. 1, 83. 23, 107.
 III. 8, 3. 14, 1. IV. 5, 61.
 8, 74. 9, 17.
 nostram II. 16, 4.
 nostras II. 13, 70. 19, 80. 23,
 73. IV. 6, 74.
 nostri I. 4, 27. 7, 24. 11, 5.
 20. II. 10, 37. 18, 7. III. 1,
 39. IV. 6, 60.
 nostris I. 5, 9. 11, 8. 19, 5.
 III. 9, 29. 22, 3. 23, 29. IV.
 1, 8. 63. 7, 53. 8, 67.
 nostro I. 3, 35. 7, 23. 13, 1.
 15, 4. 27. 31. 16, 21. 18, 11.
 19, 22. 21, 3. II. 4, 6. 6, 14.
 9, 15. 10, 2. 7. 11, 26. 13,
 13. 20, 24. 23, 99. 24, 21.
 III. 6, 37. 8, 31. 9, 34. 41.
 14, 7. IV. 1, 58. 5, 17. 7,
 27. 48. 8, 27. 11, 82.
 nostros I. 4, 15. 6, 23. 7, 5.
 16. II. 7, 81. 10, 17. 12, 35.
 13, 31. 21, 39. 25, 26. III.
 6, 5. 9, 62. 18, 10. IV. 5, 71.
 nostrum I. 5, 21. II. 7, 40.
 23, 36. IV. 11, 9.
 nota I. 16, 2. 22, 3. II. 4, 6.
 11, 15. 19, 31. 23, 66. 70.
 III. 6, 6. 9, 40. IV. 7, 64.
 notam I. 5, 16. 18, 8. III. 9,
 36. IV. 8, 65.
 notas I. 1, 18. III. 6, 18. 26.
 IV. 3, 26. 9, 40.
 notat III. 5, 52. 9, 48. IV. 2,
 44.
 notescet II. 10, 37.
 noter I. 6, 16.
 Noti IV. 7, 24.
 notior II. 10, 8. 25, 88. IV. 1,
 126.
 notis IV. 1, 121.
 notissima II. 19, 39.
 Noto II. 4, 12. 7, 72. IV. 5,
 60.
 noto II. 18, 81.
 Notos IV. 6, 28.
 notos III. 13, 32.
 notus II. 22, 38.
 nova I. 13, 12. 18, 10. III. 2,
 26. 3, 34. 5, 8. 15, 18. 23.
 IV. 3, 62. 6, 29.
 novae III. 17, 16. 21, 14. IV.
 7, 76.
 novantur IV. 1, 20.
 novare IV. 8, 34.
 novas I. 8, 30. II. 1, 12.
 novem III. 2, 33. 3, 66.
 noverca IV. 5, 10. 9, 44. II,
 82.
 novercae II. 1, 53.
 noverit II. 18, 48. 19, 50.
 novis III. 2, 28. IV. 1, 120.
 4, 66. 8, 2.
 novistis I. 16, 45.
 novit II. 12, 30. 20, 69.
 novo I. 15, 8. 16, 41. III. 19,
 6, 16.
 novum IV. 6, 10.
 novus I. 13, 35.
 nox I. 8, 44. 17, 10. II. 10,
 17. 12, 1. 24. 16, 25. 18,
 67. 19, 3. 22, 42. 23, 79.
 III. 5, 59. 8, 21. 11, 1. 13,
 2. 26. 14, 1. 15, 11. 19, 1. 12.
 IV. 7, 89.
 noxae III. 21, 19. IV. 6, 9.
 noxia III. 9, 33. IV. 3, 17. 11,
 17.
 nube III. 8, 5. IV. 4, 88.
 nubendi IV. 4, 86.
 nubere IV. 5, 8.
 nubes II. 4, 12. III. 3, 52.
 nubila IV. 4, 25.
 nubilus II. 13, 56.
 nuda II. 1, 13. 12, 13. 15, 15.
 19, 36. III. 6, 8. 12, 4. IV.
 1, 7. 28. 3, 43.
 nudabant IV. 8, 47.
 nudae II. 12, 16.
 nudas III. 11, 38.

I N D E X I

- nudaris II. 12, 3. III. 12, 15.
 nudavit III. 9, 15.
 nudi II. 20, 43. 22, 37.
 nudis III. 12, 19.
 nudus III. 15, 32.
 nudum II. 10, 27.
 nudus I. 2, 8. II. 12, 15. III. 3, 36.
 nulla I. 2, 14. 5, 28. 14, 16. 15, 23. 16, 21. 17, 7. 12. 19, 15. II. 13, 31. 15, 5. 16, 22. 18, 3. 19, 45. 62. 20, 26. 74. 21, 32. 22, 42. 23, 53. 24, 20. 41. 25, 51. III. 4, 12. 22. 6, 10. 34. 35. 9, 36. 11, 13. 23. 61. 12, 26. 13, 45. 14, 2. IV. 7, 33.
 nullae I. 20, 35. II. 7, 33. III. 15, 16.
 nullam II. 2, 1.
 nullas I. 4, 23. IV. 11, 2, 25.
 nulli II. 15, 9. 18, 79. IV. 1, 17. 34. 7, 51.
 nullis I. 1, 2. 2, 21. 15, 42. II. 20, 55. III. 13, 6. IV. 9, 26. 69.
 nullo I. 1, 6. 34. 4, 22. 13, 6. 22, 8. II. 5, 26. 18, 44. 70. 19, 57. III. 4, 21. 10, 17. 12, 25.
 nullos I. 1, 9. 6, 8. 15, 19. II. 12, 48. III. 8, 7.
 nullum II. 1, 78. 12, 30. 19, 26.
 nullus I. 5, 22. 9, 23. II. 6, 14. 15, 3. 18, 28. 80. 22, 37. 25, 56.
 num II. 2, 33. 18, 30. 90. 21, 11. 23, 65. 90. III. 3, 64. 65. 4, 31. IV. 3, 23. 24. 11, 13.
 Numam IV. 2, 60.
 Numantinos IV. 11, 30.
 numen II. 1, 42.
 numerabar I. 18, 7.
 numerare II. 22, 4.
 numeras III. 5, 21.
 numero I. 6, 28. II. 21, 55. III. 2, 37.
 numeros II. 18, 16.
 numerosa IV. 7, 61.
 numina II. 5, 9.
 numine III. 1, 32. IV. 7, 82.
 numquam I. 10, 30. 13, 4. 15, 13. 16, 15. 19, 25. 36. II. 23, 10. 43. 27. 13, 21. 16, 23. 24. 18, 20. 73. 19, 12. 25. 25, 23. III. 5, 71. 6, 27. IV. 7, 82. 9, 40. 11, 67.
 nunc I. 2, 25. 3, 24. 6, 1. 8, 43. 9, 4. 9, 15. 12, 13. 15, 41. 16, 5. 33. 47. 17, 2. 18, 8. 19, 1. II. 2, 43. 47. 49. 7, 16. 75. 94. 8, 13. 14. 16. 27. 10, 35. 11, 16. 29. 12, 53. 13, 5. 6. 13. 28. 68. 69. 71. 14, 25. 15, 17. 17, 7. 17. 18, 52. 55. 19, 15. 48. 20, 21. 21, 20. 33. 61. 22, 22. 23, 65. 25, 27. 58. 63. III. 1, 31. 3, 33. 4, 7. 5, 27. 28. 6, 36. 39. 9, 8. 47. 59. 11, 29. 47. 12, 9. 10. 15, 1. 16, 7. 17. 20, 11. 17. 18. 23, 17. 18. IV. 1, 11. 20. 34. 38. 83. 88. 117. 119. 147. 4, 11. 13. 6, 41. 71. 7, 36. 71. 93. 9, 65. 73. 10, 1. 29. 45. 11, 69. 74. 89.
 nuper II. 23, 73. 104. IV. 7, 44.
 nupis IV. 3, 16.
 nupta II. 2, 18. 13, 30. IV. 11, 36.
 nuptae II. 5, 18. 6, 8. IV. 4, 57.
 nuptarum III. 11, 23.
 nusquam II. 9, 15. 23, 61. III. 11, 58. 13, 19.
 nutritum IV. 1, 55.
 nutrit I. 12, 5. III. 11, 56. IV. 4, 52.
 nurritus II. 7, 14.
 nutrix IV. 3, 41. IV. 7, 73.
 Nycteos III. 13, 12.
 Nycteis I. 4, 5.
 Nycteos III. 13, 12.
 Nympha III. 14, 4. 21, 26.
 Nympharum I. 20, 11.
 Nymphis I. 20, 34. 52. II. 23, 49. IV. 4, 23.
 Nylacis III. 15, 22.
 O. I. 1, 10. 10, 10.
 O I. 3, 39. 8, 9. 10, 1. 34. 15, 42. 16, 27. 20, 51. II. 1, 48. 10, 50. 12, 1. 13, 13. 23, 41. 99. 24, 31. III. 3, 29. 5, 33. 8, 11. 10, 15. 15, 8. 17, 21. 20, 11. IV. 1, 40. 4, 31. 49. 94. 5, 63. 6, 37. 9, 2.
 ob II. 8, 1. IV. 5, 64.
 obducatur IV. 5, 1.
 obductam IV. 5, 48.
 obducis III. 14, 5.
 obdurefcere II. 19, 53.
 obiectum II. 20, 65. IV. 7, 22.
 objiciat II. 23, 27.
 objicitur III. 17, 1.
 obiret II. 2, 49.
 obitum III. 1, 22. 23.
 obitus III. 3, 12.
 oblatas II. 13, 7.
 obliqua IV. 8, 77.
 obliquae IV. 1, 84.
 obliquam IV. 6, 30.
 obliquo IV. 3, 21.
 oblita IV. 3, 3.
 oblitas IV. 4, 20.
 oblitis I. 6, 20.
 oblitio I. 19, 6.
 oblitos I. 15, 26.
 obnoxia I. 2, 21.
 obruis III. 5, 6.
 obruit I. 12, 9.
 obfcaenas II. 5, 19.
 obfcaeni III. 9, 31.
 obfcoenis I. 16, 10.
 obfcura II. 20, 55.
 obfcurae IV. 8, 62.
 obfsequio I. 8, 40.
 obferat IV. 11, 8.
 obftrepit I. 16, 46. II. 16, 6. IV. 4, 4.
 obftupui I. 2, 28. II. 22, 25.
 obftupuit IV. 4, 19.
 obvia II. 22, 3.
 occidat IV. 3, 19.
 occideret III. 5, 60.
 occidit I. 15, 22. II. 21, 56. III. 16, 15.
 occultis I. 16, 44. II. 24, 7.
 occultos I. 18, 3.
 occultum III. 9, 54.
 occupat II. 5, 28. IV. 4, 82. 10, 14.
 occurrit I. 20, 3.
 Oceano II. 7, 68.
 Oceanum II. 13, 17. IV. 4, 62.
 ocelli I. 15, 33. II. 18, 7.
 ocellis I. 1, 1. 3, 19. 17, 11. 19, 5. II. 19, 83. 20, 41.
 ocell

I N D E X I.

- ocellus I. 3,33. 5,11. 9,27.
 10,7. 16,31. II. 1,11. 5,
 21. 10,17. 12,5. 20,13.
 Ocno IV. 3,21.
 occipedis IV. 1,150.
 oculi II. 2,24. 12,12.
 oculis III. 4,10. 20,10. 23,
 2. IV. 1,144. 4,30. 64. 8,
 55. 9,53.
 oculos II. 12,23. 21,14. 22,
 16. III. 6,7. 8,15. IV. 7,
 8. 25. 8,66.
 odi III. 6,27.
 odisse I. 1,5. II. 20,25.
 odisti II. 14,21.
 odium II. 14,1.
 odor II. 24,30.
 odoratae III. 12,28.
 odorati IV. 5,59.
 odorato III. 15,31. IV. 3,64
 9,28.
 odores II. 22,17.
 odoriferis II. 10,23.
 odoris III. 11,8.
 Oeagri II. 23,31.
 Octaci III. 1,32.
 Octacis III. 1,324.
 offensa III. 6,40.
 offensas IV. 11,86.
 officia II. 19,75. IV. 9,48.
 officii IV. 4,90.
 officio I. 20,40.
 officium II. 14,16. 18,24.
 Oilde IV. 1,117.
 olim I. 12,7. 15,10. 16,1.
 20,17. II. 2,45. 65. 5,3. 25.
 7,7-9. 23,32. III. 2,3. IV.
 1,9.
 olivo III. 15,31.
 olor II. 25,84.
 oluere IV. 1,16. 7,32.
 Olympo II. 1,19.
 omen II. 2,34. 21,38. IV.
 3,13.
 omina III. 19,14. IV. 1,41.
 68. 4,21.
 ominat I. 17,4.
 ominis IV. 1,35. 6,23. 10,
 46.
 omne I. 14,5. II. 4,16. III. 5,
 28. 21,7. IV. 1,60. 106. 6,
 40. 8,630.
 omnes I. 3,11. IV. 21. 13,
 25. II. 1,59. 18,13. 21,
 31. 56. 25,24. III. 10,5.
 11,41. 48. 16,21. IV. 2,47.
 6,61.
 omni II. 17,19. III. 7,27.
 20,6.
 omnia I. 2,30. 3,25. II,
 24. 18,25. II. 5,13. 7,23.
 31. 8,33. 12,50. 15,16.
 18,4. 20,35. III. 1,23. 3,
 9. 5,24. 7,7. 16,14. 19,
 20,5. 21,17. IV. 3,53. 4,
 83. 7,1.
 omnibus II. 18,45. III. 7,7.
 IV. 3,17.
 omnis I. 11,18. II. 14,29.
 III. 4,5. IV. 3,49. 7,56.
 8,60. 79. 11,72.
 Omphale III. 9,17.
 onerare III. 7,26.
 onerato III. 3,13. 15,29.
 onerari III. 13,15.
 onerentur 2,23,83.
 onus II. 13,64. 19,26. IV.
 6,40. 7,92. 11,14. 74.
 onusta II. 11,30.
 onyx II. 10,30. III. 8,22.
 opacos IV. 9,61.
 opem II. 1,66. IV. 4,50.
 operata II. 24,2.
 opere I. 14,2.
 operi IV. 2,64.
 operibat III. 11,35.
 operis III. 2,4. 9,70.
 operosa III. 1,52. IV. 6,18.
 8,52.
 aperta II. 2,60. 12,4. IV. 8,
 78.
 opes I. 8,36. II. 11,2. III. 2,
 44. 3,35. 7,28. 11,2. 16,
 28. IV. 1,130.
 oportet II. 3,1. 7,87. III. 5,
 72. IV. 1,70.
 oppida III. 3,16.
 opponere II. 11,13. III. 9,
 41.
 opportuna IV. 2,21.
 opposita II. 22,39.
 opposito I. 6,17.
 opprobria III. 9,29.
 opprobrii III. 11,12.
 opprobrio IV. 1,6.
 oppugnare III. 9,13.
 oppugnata II. 12,45.
 optatam I. 14,9.
 optatis I. 13,17. II. 21,43.
 optatos I. 17,18.
 optima III. 3,40. 16,11. IV.
 1,55.
 opto IV. 3,27.
 opus II. 5,17. 7,70. 8,16.
 23,12. III. 1,17. 34. 2,16.
 3,30. 9,22. 21,24. IV. 1,
 67. 135. 2,64. 5,19. 10,
 34.
 ora I. 3,16. 5,16. 6,16. 8,
 13. 20,9. II. 1,2. 7,48.
 23,29. 86. 24,11. III. 1,
 24. 2,5. 52. 5,10. 6,6. 7,
 32. 8,9. 26. 11,12. 22. 54.
 13,14. 38. 21,8. 15. IV. 1,
 89. 122. 4,32. 6,1. 7,10.
 8,64. 9,10. 21.
 orantem IV. 11,3.
 orbe II. 13,40. III. 9,19. 12,
 10. 16,16. IV. 9,24.
 orbem II. 23,109. III. 1,39.
 IV. 9,37. 73.
 orbis IV. 6,35. 11,23.
 orbi III. 9,57.
 orbis III. 3,56. IV. 6,6. 1
 orbita II. 16,21.
 Orbi III. 17,27.
 ordiar III. 7,50.
 ordine III. 15,15.
 ordo II. 10,23. 23,47. III.
 16,21.
 ore I. 1,22. 31. 18,18. II. 12,
 6. 13,62. 14,30. 18,6.
 23,50. 24,13. 25,83. III.
 5,22. 15,40. 23,8. IV. 1,
 58. 5,58. 8,10.
 Oresten II. 11,5.
 orgia III. 1,4.
 Oriciae III. 5,63.
 Oricos I. 8,20.
 orietur I. 5,15. II. 15,5.
 origine III. 4,7.
 Orion II. 13,51. 20,56.
 orior IV. 2,3.
 oris I. 8,25. 20,15. 21. II. 8,
 16. 21. 20,43. III. 14,
 13.
 Orithyia II. 20,51.
 Orithyiae I. 20,31. III. 5,
 29.
 ornabat III. 4,12. IV. 9,29.
 ornabit III. 14,24.
 ornata III. 7,15.
 ornata II. 14,36.
 ornato I. 2,1.
 ornet IV. 3,52.

Oromedonta III. 7, 48.
 Orontea I. 2, 3.
 Orontes II. 18, 77.
 Orpheae I. 3, 42.
 Orpneu III. 1, 41.
 orta III. 5, 4.
 ortus IV. 3, 7.
 Ortygia II. 2, 3, 10.
 Ortygii III. 2, 15.
 Oseca IV. 2, 62.
 oscula I. 3, 16. 6, 17. 16, 42.
 20, 27, 28. II. 5, 8, 11. 10,
 29. 12, 8. 50. 14, 20. III.
 11, 34. IV. 11, 73, 76.
 osculor IV. 3, 30.
 ossa I. 9, 29. 17, 12, 22. 19, 18.
 21, 9. 22, 8. II. 7, 52, 82.
 85. 8, 35. 10, 58. 11, 6.
 12, 44. 16, 15. 19, 21. 34.
 25, 60. III. 1, 37. 4, 28. 5,
 27. 14, 25. 15, 14. IV. 1,
 127. 3, 20. 4, 68. 5, 4. 7,
 54. 80-94. 11, 20, 58, 102.
 Oflan II. 1, 19.
 ossibus III. 15, 9. IV. 7, 94.
 10, 30.
 ostendes II. 12, 20.
 ostendet II. 2, 53.
 ostendunt III. 14, 3.
 ostrina II. 22, 26.
 ostrino I. 14, 30.
 ostris IV. 3, 51.
 otia IV. 4, 77.
 ovantes III. 7, 53.
 oves II. 1, 44. III. 11, 40. IV.
 1, 30. 4, 6.
 ovis II. 4, 20. 20, 6. IV. 1,
 24.

P.

pabula III. 5, 3. IV. 8, 7.
 pacata III. 11, 25.
 pacato III. 9, 19.
 pace II. 1, 36. 2, 6. 19, 40.
 III. 1, 17. IV. 5, 32.
 pacem II. 10, 15. III. 3, 23.
 7, 19.
 pacis III. 3, 23.
 pacta IV. 4, 80.
 pactae IV. 3, 11.
 pactis IV. 4, 80.
 pacto II. 19, 72.
 Pactoli I. 6, 32. 14, 11. III.
 16, 28.

Paecana III. 13, 42.
 Paesti IV. 5, 59.
 Paete III. 5, 21.
 Paeti III. 5, 39.
 Paeto III. 5, 20.
 Paetum III. 5, 3, 38.
 Paetus III. 5, 60.
 pagana IV. 4, 74.
 Pagafac I. 20, 17.
 pagina II. 17, 1. 25, 89. III.
 1, 18. 2, 21. 23, 37.
 palaestrae III. 12, 5.
 palatia III. 7, 49. IV. 1, 3.
 9, 3.
 Palatinas IV. 6, 44.
 Palatini IV. 6, 11.
 palato IV. 9, 21.
 Palilia IV. 1, 19.
 palla IV. 4, 58. 9, 47.
 Pallada IV. 9, 57.
 Palladiac III. 7, 42.
 Palladis II. 21, 14. 23, 86.
 III. 18, 7.
 Pallados IV. 4, 43.
 Pallas II. 2, 59.
 pallear I. 1, 22.
 pallent IV. 8, 9.
 pallere I. 15, 39.
 palles I. 9, 17.
 pallet IV. 7, 82.
 pallia IV. 3, 31. 7, 20. 8, 87.
 pallida IV. 5, 70. 7, 44.
 pallescere I. 13, 7.
 pallidus III. 6, 28.
 pallorem I. 5, 21.
 pallori II. 4, 30.
 palluerunt IV. 8, 54.
 palma II. 7, 78. III. 7, 17. IV.
 1, 98. 9, 36.
 palmae IV. 10, 5.
 palmas II. 20, 11. IV. 1, 140.
 palmiferae IV. 5, 25.
 palmis I. 19, 9. 20, 43. IV.
 8, 12, 71.
 paludes IV. 11, 15.
 paludibus II. 10, 55.
 paludosos IV. 6, 77.
 palus II. 20, 48.
 pampinea III. 15, 26.
 pampineus II. 24, 30.
 Pan III. 2, 30.
 Pana III. 11, 45.
 pancratio III. 12, 8.
 pandere II. 17, 14.
 Pandioniae I. 20, 31.

pandite IV. 9, 34.
 panditur IV. 11, 26.
 Panes III. 15, 34.
 pangam III. 15, 15.
 Panthi II. 17, 1.
 Pantho II. 17, 2.
 papaveribus I. 20, 38.
 papilla IV. 3, 43. 4, 52.
 papillis II. 12, 3. III. 12, 19.
 par II. 2, 30. 20, 46.
 parare II. 19, 18. 22, 6.
 pararat I. 8, 36.
 paras II. 23, 65. III. 5, 49.
 parat I. 15, 8. 20, 43. III.
 3, 3.
 parata I. 9, 25.
 parasti IV. 1, 139.
 paravit I. 17, 13. III. 22,
 16.
 parca III. 3, 40. IV. 3, 60.
 parcae III. 13, 43.
 Parcae IV. 11, 13.
 parce I. 15, 26. II. 4, 18. IV.
 9, 53.
 parcere I. 16, 11. II. 21, 15.
 parceret IV. 6, 81.
 parcis III. 7, 29.
 parcite I. 17, 28. II. 22, 19.
 parcus II. 18, 90.
 parens III. 21, 39. IV. 10,
 17.
 parentes I. 11, 23. 21, 5.
 parenti III. 11, 65.
 parentis II. 16, 15.
 parentum IV. 8, 13.
 pares I. 1, 32. 5, 2. III. 7, 51.
 20, 12.
 Pari II. 2, 47.
 pari III. 7, 38.
 Paria III. 7, 16.
 pariam IV. 4, 53.
 Paridi III. 6, 29.
 paries II. 5, 26.
 Parilia IV. 4, 71.
 Parium II. 23, 91.
 Parin III. 1, 30. 11, 63.
 Paris II. 12, 13.
 parit III. 16, 28. IV. 1, 98.
 pariter I. 5, 29. II. 17, 20.
 18, 1. 20, 43. 23, 47. III.
 1, 5. 3, 37. 7, 7. 10, 5. 22,
 2.
 parma II. 19, 44. IV. 10, 21.
 40.
 Parnasi II. 23, 13.

I N D E X I

- Parnafus III. 11, 54.
 paro III. 3, 28.
 Parthafius III. 7, 12.
 pars I. 4, 11. 6, 34. 21, 4. II.
 22, 6. IV. 1, 30. 3, 3. 7, 59.
 11, 44.
 parta III. 7, 12.
 parte I. 11, 18. II. 2, 3, 33. IV.
 3, 37.
 partem IV. 3, 56.
 partes III. 3, 60. 7, 60.
 Partha III. 3, 6.
 Parthae IV. 3, 67.
 Parthenic IV. 7, 74.
 Partheniis I. 1, 11.
 Parthi III. 10, 3.
 Parthis II. 21, 23. IV. 5, 26.
 Parthorum II. 8, 18. III. 7,
 54.
 Parthos II. 20, 63.
 Parthum IV. 6, 79.
 Parthus IV. 3, 38.
 partitos IV. 9, 10.
 partu I. 13, 30. II. 12, 31.
 partus II. 2, 37. III. 15, 21.
 parva I. 5, 25. 17, 8. 18, 17.
 II. 7, 52. 23, 80. 25, 55.
 III. 2, 5. IV. 1, 23, 33.
 parvae II. 10, 24.
 parvi II. 3, 12. III. 1, 11. 27.
 parvis III. 2, 18.
 parvo II. 19, 29. 56. III. 5,
 59. 14, 19. 16, 16.
 parum II. 18, 36. III. 3, 30.
 5, 43. 46. IV. 8, 30.
 parvula I. 11, 10. II. 10, 32.
 parvus IV. 1, 58.
 pascar IV. 3, 22.
 pascua IV. 9, 20.
 Pasiphae II. 21, 52.
 passa I. 13, 27. II. 14, 10. III.
 13, 17. 17, 11.
 passim II. 12, 52.
 passus II. 7, 23.
 pasta II. 24, 12.
 pastor II. 1, 44. 2, 65. III. 11,
 8. IV. 1, 24.
 pastorem II. 23, 91. IV. 2,
 39.
 pastoris III. 11, 39. IV. 10,
 29.
 pastorum IV. 4, 73.
 pateat IV. 9, 69.
 patefacta I. 16, 1.
 patefecit I. 3, 33. II. 12, 5.
- patefiant III. 19, 19.
 pater II. 18, 74. 23, 94. III.
 2, 6. 3, 11. 15, 2. IV. 1, 7.
 43. 3, 47. 6, 59. 9, 71. 11,
 18. 71.
 patera IV. 6, 85.
 pateremur II. 19, 54.
 paterer II. 6, 7.
 pateris I. 4, 3.
 paterna III. 17, 22. IV. 2, 2.
 paternae IV. 11, 93.
 paternas IV. 5, 67.
 paternos III. 7, 37.
 paternum IV. 11, 83.
 patet I. 9, 29. II. 13, 6. IV. 9,
 66.
 pati IV. 6, 46.
 patiar II. 19, 25. 23, 35.
 patiare I. 16, 39. II. 4, 16.
 patiatur I. 8, 13.
 patiemur I. 1, 27.
 patienda III. 9, 49. IV. 4, 28.
 patiente IV. 7, 47.
 patientior I. 16, 29.
 patiere III. 23, 35. IV. 1,
 137.
 patieris II. 25, 49.
 patietur II. 23, 62.
 patitur I. 16, 15. III. 12, 8.
 patres III. 9, 32. IV. 1, 12.
 4, 71.
 patria II. 23, 10. III. 17, 15.
 IV. 1, 64. 2, 48.
 patriae I. 6, 22. 22, 3. III.
 11, 59. 64, 65. IV. 1, 60. 122.
 6, 24.
 patriam II. 23, 87. IV. 4, 85.
 6, 41.
 patrii III. 23, 9.
 patriis I. 2, 18. II. 1, 64. 6,
 13.
 patrio II. 6, 20. III. 5, 67.
 IV. 1, 18.
 patrios II. 23, 68. III. 12, 14.
 IV. 1, 87. 4, 37.
 patris III. 2, 29. IV. 1, 128.
 patrium IV. 1, 37.
 Patroclon II. 7, 21.
 patru I. 6, 19.
 patruissent IV. 3, 45.
 patuit IV. 4, 49. 7, 74. II,
 101.
 patulos III. 14, 4.
 pauca II. 12, 50. III. 3, 66.
 IV. 1, 133. 10, 24.
- paucis II. 15, 28.
 paucos II. 19, 27.
 paverat III. 10, 30.
 pavet IV. 5, 38.
 paullatim III. 5, 57.
 Paulle IV. 11, 1. 35, 63. 77.
 Paulli IV. 11, 11.
 Paullum IV. 11, 92.
 pavonis II. 18, 59.
 pauper II. 13, 9. III. 5, 70.
 IV. 1, 21. 2, 60.
 pauperis II. 15, 8.
 pauperibus II. 8, 28.
 pax III. 6, 34.
 peccaram III. 14, 9.
 peccare II. 5, 32. 23, 107.
 peccaris II. 13, 25.
 peccasse II. 19, 59.
 peccat II. 23, 21.
 peccatis II. 15, 10.
 pecces II. 23, 63.
 peccoris II. 24, 10.
 pectora III. 6, 8. 11, 21. IV.
 7, 64. 8, 47.
 pectore I. 10, 30. 15, 31. II.
 140, 72. 9, 15. 10, 2. 18,
 8. 19, 36. IV. 1, 59. 7, 19.
 pectoris I. 1, 26. III. 3, 30.
 pectus I. 15, 7. II. 2, 60. 10,
 27. 25, 13. III. 3, 25. 5,
 61. 18, 6. IV. 9, 49. 11,
 39.
 pecudes II. 23, 92.
 pecunia III. 5, 1.
 pecus II. 13, 8. 15, 8.
 pede II. 3, 4. III. 1, 6. 13,
 25.
 pedem II. 22, 40. 23, 104. III.
 13, 44.
 pedes I. 18, 12. 20, 8. II. 8,
 26. 9, 24. 11, 17. 18, 56.
 21, 45. 23, 56. III. 4, 14.
 32. 6, 12. 7, 18. 9, 62. 13,
 28. 15, 18. 32. 20, 21. IV.
 2, 56. 4, 76. 8, 44. 72. 11,
 16.
 pedibus I. 1, 4. 6, 33. 8, 7. II.
 19, 60. 20, 63. IV. 8, 80.
 Pegasco II. 23, 55.
 Pegasides III. 1, 19.
 Pege I. 20, 33.
 pelagus IV. 6, 17.
 Pelagae II. 21, 13.
 Pelcus II. 7, 53.
 Peliacae III. 21, 12.

I N D E X I

- Pelides II. 18,34.
 Pelien II. 1,20.
 pelle IV. 7,79.
 pellere III. 9,43.
 pellet II. 1,72.
 pellice III. 21,35.
 pellis III. 11,35.
 pellitos IV. 1,12.
 pellitus IV. 1,25.
 Pelopea III. 17,20.
 Pelopeum IV. 6,33.
 Pelusi III. 7,55.
 penates I. 22,1. II. 23,67.
 III. 5,45. 69. IV. 1,39. 87.
 4,31.
 penatibus IV. 1,121.
 pendebant I. 20,35. III. 2,
 28. IV. 1,15.
 pendebit III. 10,22.
 pendens I. 20,29.
 pendent IV. 3,17.
 pendere I. 16,7. II. 23,35.
 III. 4,13.
 penderet IV. 7,55.
 pendet III. 17,26.
 pendula IV. 1,18.
 pene II. 25,2.
 Penelope II. 7,41. III. 11,
 24.
 Penelopen IV. 5,7.
 Penelopes III. 10,38.
 penes III. 5,11.
 penetral IV. 8,6.
 penitus I. 16,17.
 pennas II. 9,14. 19,6.
 pennis III. 8,11. 28.
 pensa III. 4,15. 9,20. IV. 3,
 33. 7,37. 9,48.
 pensis III. 13,15.
 Penthea III. 21,33.
 Pentheos III. 15,24.
 Penthesilea III. 9,14.
 pependi IV. 7,17.
 pependit IV. 1,43. 5,51. 8,
 21.
 peperere II. 2,38. 14,1.
 peperisse II. 12,22.
 peperit I. 18,23.
 per I. 1,29. 2,13. 5,55. 8,31.
 15,21. 34. 21,7. II. 2,23.
 4,17. 7,16. 41. 13,72. 16,
 15. 18,87. 20,29. 21,17.
 25,44. 22,30. 23,65. 109.
 25,49. III. 1,4. 43. 2,49.
 4,29. 42. 5,2. 42. 6,29. 7,
 25. 26. 9,23. 11,12. 30. 33.
 41. 12,5. 14. 13,5. 15,5.
 13. 19. 27. 16,14. 17,5.
 20,19. IV. 1,103. 2,8. 55.
 3,7. 20. 26. 4,18. 5,51.
 66. 6,35. 58. 66. 72. 84. 7,
 17. 35. 42. 55. 8,18. 22. 45.
 87. 9,6. 10. 68. 11,29.
 peracta II. 19,3.
 peraeque II. 21,11.
 peragamus III. 8,32.
 percontere II. 18,23.
 percurrans I. 3,31.
 percussas I. 16,28.
 percussit II. 1,9. 10,53.
 percussus I. 1,13.
 perde II. 25,13.
 perdere I. 2,5. II. 6,8. 18,
 33. 24,10.
 perdideris II. 9,21.
 perdidit II. 9,14. 21,9.
 perdiscere III. 3,47.
 perdit II. 21,9.
 perditus I. 13,7.
 percam II. 18,63.
 percat I. 6,12. 17,13. II. 24,
 3. 27.
 peregit IV. 7,95.
 peregrinis I. 2,4.
 pereant I. 11,30. II. 18,68.
 percas I. 9,34.
 percatis III. 10,5.
 perennis II. 21,57. III. 3,52,
 8,17.
 pereo I. 15,41.
 pereundum II. 1,55.
 perfecto II. 25,85.
 perferre I. 18,25.
 perfida I. 11,16. 16,43. II.
 4,3. 7,66. 14,21. IV. 4,47.
 perfide I. 13,3. II. 25,10. IV.
 7,13.
 perfidia I. 15,2. 34.
 perfidiae IV. 7,70.
 perfusa II. 3,5.
 perfusus III. 2,45.
 perfundere I. 2,3.
 Pergama II. 1,21. 2,45. III.
 7,39.
 Pergameae IV. 1,51.
 Pergameis III. 11,62.
 pericla II. 20,64. 21,46.
 periculo I. 15,3. 27. II. 21,29.
 59.
 pericula II. 21,17.
 Perimedeae II. 1,74.
 Perille II. 19,52.
 periere I. 6,27. II. 17,5. III.
 22,1. 2.
 perisse II. 12,13. 19,27.
 perire I. 4,12. 14,14. II. 2,
 44. 9,4.
 peristi II. 24,31.
 perit II. 13,16. 21,4. 24,33.
 IV. 8,4.
 peritum I. 9,7.
 peritura II. 20,12.
 periturus I. 13,33. II. 20,
 69.
 peritus II. 25,82.
 perjura I. 8,17.
 perjuras II. 13,53.
 perjuria I. 15,25.
 perjuro II. 4,21.
 perjuros II. 13,47.
 permanet II. 9,8.
 Permessi II. 8,30.
 permittit IV. 4,65.
 permota III. 13,27.
 Pero II. 2,17.
 perorata IV. 11,99.
 perpeffa I. 22,7.
 perpeffus I. 20,15. II. 2,15.
 perpetiar II. 20,35.
 perpetuo I. 9,2. II. 16,35.
 Perrhaebi III. 3,55.
 perfacepe II. 19,73.
 Perfarum III. 9,21.
 Perfea III. 21,8.
 perfederat III. 10,37.
 Perfei II. 21,24. 23,56.
 Perfen IV. 11,39.
 Persephona II. 10,26.
 Persephone II. 21,47.
 Persephones II. 21,48.
 persequar III. 20,27.
 perfolvit II. 19,63. 20,49.
 perspecta I. 11,17.
 perstrepat III. 8,26.
 persuasae IV. 1,146.
 pertendens II. 12,17.
 pertica IV. 1,130.
 pertuleris II. 18,57.
 pertulit II. 7,18.
 perversa IV. 8,64.
 pervigilare I. 16,40.
 pervincere I. 17,15.
 Perusina I. 22,3.
 perusta III. 11,22. IV. 9,46.
 pes II. 5,30.
 O o o 2 pessi-

I N D E X I I

- peffima IV. 5,6. I. schomacher
 Perale IV. 7,39. I. schomacher
 petam II. 7,13. I. schomacher
 petas III. 11,46. I. schomacher
 petat IV. 11,25. I. schomacher
 pete III. 8,17. I. schomacher
 petenda I. 10,19. IV. 1,104.
 petendus III. 21,40.
 petentem IV. 10,7.
 petere II. 23,66.
 peterent II. 16,27.
 petes III. 9,71. I. schomacher
 petiit I. 10,23. I. schomacher
 petis II. 23,42.
 petisti II. 16,27. IV. 7,31.
 petit II. 25,34. III. 11,52. IV.
 4,86. 6,63.
 perita II. 18,52. 24,16.
 petitis III. 2,51. I. schomacher
 peritur II. 7,61. I. schomacher
 petulantia I. 16,37.
 Phacacas III. 1,51. I. schomacher
 Phacrae II. 1,53. I. schomacher
 pharetra II. 9,10. III. schomacher
 pharetrae IV. 6,55. I. schomacher
 pharetris IV. 6,81. I. schomacher
 Phari II. 1,30. I. schomacher
 Pharios III. 5,55. I. schomacher
 phascio IV. 7,59. I. schomacher
 phascio III. 20,20. I. schomacher
 Phafidos I. 20,18.
 Phafim III. 21,11. I. schomacher
 Phidiacus III. 7,15. I. schomacher
 Philetac III. 1,1. I. schomacher
 Philetam II. 25,31. I. schomacher
 Philetea III. 25,52. I. schomacher
 Phileteis IV. 6,32. VI. schomacher
 Philippeo III. 9,40. I. schomacher
 Philippos II. 1,27. I. schomacher
 Philis IV. 8,39. I. schomacher
 Phillyrides II. 1,62. I. schomacher
 Philoctetae II. 1,61. I. schomacher
 Phinec III. 3,63. I. schomacher
 Phlegraeis III. 7,48. I. schomacher
 Phlegraeo III. 9,37. I. schomacher
 Phlegraeos II. 1,39. I. schomacher
 Phocbas III. 11,62. I. schomacher
 Phoebe I. 2,15. II. 23,78.
 III. 19,4. 21,30. I. schomacher
 Phoebi II. 12,15. 23,1. 25,
 61. IV. 2,32. 6,15. 57,10.
 Phoebo I. 2,17. II. 23,5; 10,
 III. 10,30. IV. 1,3. 6,
 76.
 Phoebum III. 1,7. I. schomacher
 Phoebus I. 2,27. III. 2,13.
 IV. 6,27. 67.
 Phoenicis II. 1,62. I. schomacher
 Phoenicum II. 20,61. I. schomacher
 Phorcidos III. 21,8. I. schomacher
 Phrygem IV. 1,2. I. schomacher
 Phryges II. 18,30. I. schomacher
 Phrygiae III. 11,63. I. schomacher
 Phrygiis II. 23,65. I. schomacher
 Phrygio II. 25,35. I. schomacher
 Phrygios II. 1,42. I. schomacher
 Phrygis II. 18,16. I. schomacher
 Phrygium I. 2,19. I. schomacher
 Phryne II. 5,6. I. schomacher
 Phthii II. 10,38. I. schomacher
 Phylacides I. 19,57. I. schomacher
 Phyllida II. 19,30. I. schomacher
 Phyllidos IV. 8,57. I. schomacher
 Phyllis IV. 8,29. I. schomacher
 pia III. 2,10. 11,18. 24. IV.
 1,110. 7,88. I. schomacher
 piac III. 5,25. I. schomacher
 pianda IV. 1,50. I. schomacher
 piandos IV. 9,25. I. schomacher
 piare I. 1,20. IV. 7,34. I. schomacher
 piar III. 16,29. I. schomacher
 piate III. 3,9. I. schomacher
 piatur IV. 9,55. VI. schomacher
 piaveris III. 8,19. I. schomacher
 piavit III. 17,18. I. schomacher
 picta I. 2,13. III. 6,16. IV.
 4,18. 51. 6,26. 10,21.
 pictae II. 5,9. III. 20,29.
 picto IV. 3,9. I. schomacher
 pictos IV. 3,35. 6,50. I. schomacher
 pictus II. 5,26. I. schomacher
 Pieriae II. 10,5. I. schomacher
 Pierides II. 8,16. I. schomacher
 pietas III. 13,35. I. schomacher
 pietate III. 11,48. 21,21. I. schomacher
 pigenda IV. 1,76. I. schomacher
 pignora III. 19,9. IV. 11,12.
 69. I. schomacher
 piguit IV. 7,29. VI. schomacher
 pius IV. 7,87. I. schomacher
 pila II. 18,60. III. 2,7. 12,5.
 IV. 1,78. 87. 4,12. 6,22.
 11,20. I. schomacher
 Pindarico III. 15,40. I. schomacher
 Pindi III. 3,55. I. schomacher
 pinca IV. 6,20. I. schomacher
 pincta II. 25,67. I. schomacher
 pinguis III. 3,27. I. schomacher
 pinu II. 15,19. I. schomacher
 pinus I. 18,20. III. 11,37.
 21,14. I. schomacher
 pinxit II. 9,1. I. schomacher
 pio III. 11,56. IV. 1,57. I. schomacher
 pios II. 7,97. IV. 1,44. I. schomacher
 Piraci III. 20,23. I. schomacher
 Pirithoum II. 7,12. I. schomacher
 pirus IV. 2,18. I. schomacher
 Pisces IV. 1,107. I. schomacher
 pisces IV. 2,37. VI. schomacher
 piscibus III. 5,8. I. schomacher
 piscis II. 257. 12,34. I. schomacher
 placare III. 22,5. I. schomacher
 placata I. 14,23. II. 24,21. I. schomacher
 placatae I. 17,7. I. schomacher
 placeam II. 6,19. I. schomacher
 places *ibid.*
 placet I. 2,26. II. 18,70. III.
 4,24. 6,34. IV. 5,23. I. schomacher
 placida III. 20,20. I. schomacher
 placidis I. 8,20. I. schomacher
 placidos IV. 6,70. I. schomacher
 placidum III. 17,7. I. schomacher
 placidus II. 13,47. I. schomacher
 placitis I. 20,21. I. schomacher
 placuisse I. 7,11. II. 18,1. III.
 7,43. I. schomacher
 placuit II. 7,75. III. 21,3. I. schomacher
 plagis IV. 8,67. I. schomacher
 plangas II. 19,36. I. schomacher
 plano IV. 10,36. I. schomacher
 planta II. 3,6. I. schomacher
 plantis I. 8,43. II. 18,3. I. schomacher
 platanis II. 23,47. I. schomacher
 Platonis III. 20,25. I. schomacher
 plaudere III. 3,22. I. schomacher
 plauserunt IV. 6,62. I. schomacher
 plausum III. 16,18. I. schomacher
 plausus III. 3,14. 16,1. I. schomacher
 plaustra III. 3,57. I. schomacher
 plebei II. 10,24. I. schomacher
 plebeio II. 19,81. I. schomacher
 plectra IV. 2,32. 7,62. I. schomacher
 plectro II. 2,29. III. 2,25. I. schomacher
 Pleiades II. 13,51. I. schomacher
 Pleiadum III. 3,58. I. schomacher
 plena I. 20,44. II. 13,5. III.
 6,4. 11,28. I. schomacher
 plenae II. 16,21. I. schomacher
 plenis IV. 6,23. I. schomacher
 pleno II. 13,8. 19,61. 77. III.
 16,13. I. schomacher
 plenus III. 7,30. I. schomacher
 plenum III. 3,50. I. schomacher
 plenus II. 10,30. III. 3,60.
 IV. 10,6. I. schomacher
 plorandas IV. 3,26. I. schomacher
 pio

I N D E X I I

plorantem III. 10, 1.
 ploranti II. 11, 14.
 ploret II. 18, 74.
 pluma III. 5, 64.
 plumae III. 4, 29. II. 32.
 plumbea IV. 3, 65.
 plumis I. 20, 27.
 plumoso IV. 2, 34.
 plura II. 18, 50.
 plures IV. 4, 68.
 plurima II. 15, 10.
 pluris II. 6, 20.
 plus I. 9, 11. II. 19, 18.
 plutei IV. 8, 68.
 pluvias III. 3, 54.
 pocula II. 1, 53, 54. 7, 12, 59.
 12, 48. 20, 68. 24, 37. III.
 8, 21. IV. 5, 26. 8, 53.
 poena I. 13, 9. II. 7, 25. 16,
 31. 23, 76. III. 4, 32. 5,
 52. 11, 38. 12, 24. IV. 11,
 27.
 poenae I. 17, 10. III. 4, 20.
 poenas II. 4, 3. IV. 6, 57.
 poeta I. 7, 24. II. 1, 12. 20,
 24. 25, 44. III. 7, 44. 15,
 20.
 poetas II. 25, 77. III. 1, 19.
 poetam I. 7, 21.
 poetis IV. 6, 75.
 Poenis II. 23, 3. IV. 3, 51.
 poenis IV. 4, 84.
 poeniter IV. 2, 3.
 polles III. 8, 17.
 pollice III. 8, 14. IV. 5, 72.
 pollicibus II. 4, 24. IV. 7, 12.
 Pollucem I. 2, 16.
 Pollucis III. 21, 26.
 polluerit III. 19, 16.
 polluit II. 25, 5. IV. 9, 8.
 Pollux III. 12, 17.
 Polydore III. 11, 56.
 Polymestoris III. 11, 55.
 Polypheme II. 24, 32. III. 1,
 45. 10, 26.
 pompa I. 3, 24. 20, 36. II. 1,
 68. 23, 95.
 pomaria III. 1, 51.
 pomis II. 25, 71.
 pomosa IV. 2, 17.
 pomosis IV. 7, 81.
 pompa II. 10, 19, 25. III. 11,
 27.
 Pompeja II. 23, 45. III. 9, 60.
 IV. 8, 71.

Pompejo III. 9, 35.
 ponam II. 5, 29.
 ponas II. 10, 29.
 ponat II. 2, 52. III. 8, 6.
 pondera III. 1, 62. IV. 1, 96.
 3, 65.
 pondere I. 17, 24. II. 18, 44.
 IV. 2, 28.
 ponderat II. 13, 12.
 pondus II. 19, 62. III. 5, 68.
 7, 5. 12, 10. IV. 2, 36. 6,
 55. 7, 88.
 pone III. 13, 28.
 ponebam I. 3, 22.
 ponenda II. 20, 57. III. 19, 5.
 ponere I. 10, 26. II. 2, 66.
 10, 43. 15, 12. 18. 25, 94.
 III. 7, 24. 13, 16.
 poneret I. 17, 22.
 poner II. 7, 95.
 ponit II. 8, 32. III. 7, 11. 22,
 20. IV. 9, 64.
 ponitur II. 8, 26.
 pono II. 11, 27.
 pontes III. 9, 65.
 ponti I. 8, 5.
 Pontice I. 7, 1. 12. 9, 26.
 ponto I. 15, 29. II. 2, 8.
 ponton I. 6, 33. III. 5, 47.
 Pontus III. 16, 1.
 ponunt III. 13, 31.
 papae IV. 3, 62.
 paposcit III. 9, 31.
 populavit II. 7, 57.
 populi II. 10, 13.
 populus II. 5, 4. IV. 9, 29.
 porci IV. 1, 23.
 porrectum II. 7, 22.
 porrigat IV. 7, 76.
 porrige IV. 1, 62.
 porrigit IV. 1, 115.
 porta IV. 11, 8.
 portabat III. 5, 32.
 portabis III. 3, 35.
 portabit II. 21, 39.
 portae IV. 3, 71. 4, 85. 10,
 31.
 portans IV. 1, 47.
 portare III. 11, 31.
 portarent I. 3, 29.
 portas III. 17, 24. IV. 7, 29.
 8, 48. 10, 7.
 portat IV. 7, 58.
 portent III. 16, 30.
 portenta III. 4, 27.

portentis III. 21, 28.
 portet II. 19, 83.
 porticus II. 18, 55. 23, 21. 46.
 portis IV. 3, 17. 7, 87.
 portitor IV. 11, 7.
 portu I. 8, 24. II. 19, 64.
 portum III. 17, 7. 23, 15.
 portus III. 5, 5. 50. 9, 71.
 20, 23. IV. 6, 15.
 poscebas II. 2, 48.
 poscendi III. 11, 13.
 poscentes II. 1, 11. III. 8,
 12.
 poscere II. 18, 61.
 poscet II. 18, 73.
 poscit IV. 6, 69. 8, 7.
 poscitur IV. 1, 76.
 posita II. 1, 36. III. 5, 37. IV.
 5, 37. 9, 58. 10, 28. 11,
 19.
 positam I. 3, 15. II. 7, 5.
 positas I. 8, 7.
 positis III. 8, 9. 11, 18. 23,
 21.
 posito I. 9, 8. 17, 20. II. 2,
 27.
 positum II. 11, 22. 25, 59.
 positura IV. 3, 36.
 posuit II. 5, 20. 23, 104.
 posse I. 1, 24. 9, 22. II. 1, 48.
 2, 1. 20, 4. 25, 28, 62. III.
 2, 4. 3, 22. 18, 1. IV. 1, 87.
 2, 6. 10, 26.
 possem II. 1, 18. 2, 9. 6, 8.
 possent III. 9, 24.
 posses II. 25, 12.
 possit I. 12, 8. II. 2, 7. 13,
 20. 16, 20.
 possideant IV. 7, 93.
 possidet I. 18, 2.
 possim I. 6, 3. II. 10, 6. 12,
 35.
 possint I. 21, 5. II. 25, 69.
 possis I. 9, 32. 19, 9. II. 18,
 65.
 possit I. 5, 31. III. 17, 9. 20,
 6. IV. 5, 15.
 possunt I. 9, 31. 18, 29.
 possum I. 6, 11. 10, 15. 16, 17.
 16, 9. II. 7, 5. 10, 16. 16,
 28. 25, 18. IV. 2, 39. 4, 57.
 11, 48.
 post I. 4, 19. 7, 13. 15, 19. II.
 2, 14, 42. 8, 17. 10, 46. 23,
 110. 25, 53. III. 1, 22. 23,
 36.

I N D E X I

36. 13,9. 14,27. IV. 5,32.
 6,56. 11,63.
 posteritate III. 1,34.
 postes I. 16,15. 43. IV. 8,49.
 9,61.
 posthac I. 15,13.
 postmodo II. 8,22.
 postquam II. 7,25. III. 9,15.
 IV. 2,9. 7,95. 9,63.
 Postume III. 10,1. 15.
 Postumus III. 10,23.
 posuisse II. 13,3.
 posuit III. 21,18. IV. 1,29.
 pota III. 21,26.
 potabis III. 10,8.
 potae IV. 8,32.
 potant III. 15,28.
 pote II. 1,46. III. 5,26.
 potens II. 4,28. 20,22. III.
 18,7. IV. 1,35.
 potentes III. 21,21.
 poterant III. 23,9.
 poterat II. 7,41. 43. 18,33.
 III. 5,36. 6,30. 23,22.
 poterentur II. 7,64.
 poteris I. 5,18. 17,11. II.
 14,33. 23,105.
 poterit I. 5,23. 10,29. 16,
 31. II. 1,67. 68. 20,33. 21,
 3. IV. 5,29.
 potero I. 5,27.
 poterunt I. 7,23. 8,21. II.
 10,58. 12,47. 15,9. 29.
 potes I. 8,6. 8. 13,14. 15,5.
 37. II. 2,3. 17,18. 21,33.
 III. 5,40. 15,3. IV. 3,2.
 potest I. 6,12. 14,17. II. 11,
 14. 12,40. 19,18. 20,28.
 22,34. III. 3,68. 4,21. 5,
 48. 70. IV. 7,14.
 potior II. 11,23.
 potis IV. 6,75.
 potius II. 19,35. IV. 3,25. 5,
 43.
 potorum I. 16,5.
 potui I. 8,40. 10,9. 13,19.
 17,1. III. 23,23. IV. 8,70.
 potuisse I. 21,8.
 potuisti II. 7,57. 25,9. III.
 10,1. IV. 2,63.
 potuit I. 1,15. 12,15. 17. 13,
 25. 15,23. 19,8. II. 5,5.
 13,3. 23,111. 116. III. 18,
 3. IV. 4,91.
 poturas IV. 4,6.
 potus II. 22,1.
 prae II. 20,15. 21,12.
 praebear III. 17,8. 19,18.
 praebent III. 11,42. IV. 4,
 83. 10,22.
 praebent III. 11,21.
 praebere II. 6,13. 17,15.
 praebes III. 5,3.
 praebet III. 11,7. 20,4.
 praebuit I. 9,23. IV. 8,72.
 praecepimus IV. 2,11.
 praecepta II. 25,77. III. 7,
 21.
 praecipue I. 4,27. 22,6. IV.
 8,66.
 praecingit IV. 4,7.
 praeculas II. 4,22.
 praecordia II. 1,41. 3,13.
 praecurrere I. 13,25.
 praecutit III. 14,16.
 praeda I. 19,14. II. 13,2. III.
 3,21. IV. 9,18. 10,23.
 praedabor IV. 2,37.
 praedata II. 1,57.
 praefecit I. 7,22.
 praelia II. 1,45. 4,25. 7,9.
 8,7. III. 2,43. 3,24. 7,38.
 9,10. 64. IV. 1,28. 2,4.
 praelis IV. 6,73.
 praemia I. 14,16. II. 3,7. 19,65.
 23,68. III. 11,46. IV. 2,49.
 praemisso III. 12,25.
 Praenestis II. 23,41.
 praependent II. 24,37.
 praelagit III. 9,5.
 praescriptos III. 2,21.
 praesentes II. 23,64.
 praesenti I. 12,15.
 praesertim I. 2,27.
 praesidet III. 9,57.
 praestitit II. 14,16.
 praetegit III. 12,12.
 praeterea II. 20,67.
 praeterita II. 11,9. III. 9,7.
 praeteritis I. 20,19.
 praeteritos I. 13,27. II. 10,
 52.
 praetexta IV. 11,33.
 praetextae III. 13,33.
 praetexto IV. 1,11.
 praetor II. 13,1.
 praetoria III. 2,41. IV. 1,29.
 4,29.
 praetulit I. 20,40. III. 10,6.
 IV. 3,13.
 praevecta I. 8,19.
 prava III. 2,18. 13,41.
 pravis IV. 2,45.
 prato I. 20,37. IV. 1,14.
 Praxitelem III. 7,16.
 precare III. 8,12. 9,50.
 prece III. 20,18.
 preces I. 1,16. 6,6. 8,12. 28.
 16,20. II. 13,48. 23,64.
 IV. 11,2.
 precio III. 11,14. 14,22.
 preciosa III. 11,1.
 precium III. 9,31. IV. 1,83.
 5,29. 11,100.
 precor II. 7,76. 19,35. III.
 3,12. IV. 3,63. 9,33.
 premat II. 1,10.
 premendus IV. 5,32.
 premeret I. 10,7.
 premer IV. 1,142.
 premia IV. 4,94.
 premit III. 20,6.
 pressa IV. 1,116.
 pressantes III. 15,18.
 presserit I. 9,24.
 pressit II. 12,42.
 pressit I. 1,4. 13,22. III. 7,
 41.
 presso II. 22,35. III. 8,14.
 pressum III. 7,6.
 pressus III. 16,9.
 pretiosa IV. 5,43.
 Priami II. 21,54. IV. 1,52.
 Priamo II. 2,50.
 pridem II. 7,1. 17,17. III.
 8,15.
 prima I. 1,1. 9,18. 12,20.
 13,24. II. 1,23. 2,40. 4,
 15. 5,19. 7,79. 8,11. 16,
 34. 21,21. 23,33. III. 3,
 29. 41. 4,7. 19,1. 14. IV.
 1,29. 2,13. 8,62.
 primae III. 5,13. 19,1. IV.
 10,5.
 primas II. 20,11. III. 13,5.
 primis II. 2,33. 10,43. 19,1.
 8. IV. 8,79.
 primo I. 3,3. 7,3. 10,1. 13,
 8. II. 2,11. 13. 17,18.
 III. 5,7. 19,2. IV. 4,25.
 8,21.
 primos II. 21,19. IV. 8,50.
 primum I. 12,13. 18,5. II.
 9,3. III. 3,32. 8,13.
 primus I. 17,14. II. 21,32. 24,
 28.

I N D E X I.

28.III.1,3,16,21.IV.4,7,2.
 principe IV.6,46.
 principis II.7,10.
 principium I.18,6.
 prior IV.5,42.
 priori IV.11,85.
 prisca IV.1,69.
 priscis I.5,24.
 priscos IV.1,13.
 pristina II.2,56.
 privigno II.1,54.
 prius I.1,18. 15,29. II.3,1.
 7,61. 12,31. 14,12. 19,65.
 23,105. III.19,5. IV.1,82.
 pro I.10,24. 15,15. 18,27.
 20,1. 22,2. II.2,49. 7,66.
 19,12. 21,43. III.5,28.
 5,54. 6,33. 21,29.40. 22,
 22. IV.11,27.
 proavi IV.11,39.
 proavo IV.1,80.
 proavus IV.11,40.
 proba II.21,52.
 probam II.15,4.
 probanda II.2,50.
 probante III.1,38.
 probasse II.10,12.
 probat I.2,30. II.1,52.
 probata IV.2,42.
 probra IV.5,41.
 probro IV.4,34.
 procedere I.2,1. II.8,13.
 IV.7,29.
 procellae I.17,7. III.5,61.
 procellas II.13,45.
 procellis II.19,63. III.5,23.
 6,3.
 processerat I.20,23.
 processit III.9,17.
 procis II.7,42.
 procorum III.10,35.
 procubuerit IV.1,4.
 procurrere II.13,49.
 procul I.20,49. III.20,10.
 IV.6,9. 9,23.
 proderit II.23,58. 25,28.
 prodesse II.11,19.
 prodest I.9,9. II.5,31. 20,
 27. 24,17.
 prodiderit IV.4,85.
 prodire II.19,79.
 prodit IV.1,102.
 prodita II.6,10. IV.4,39,54.
 producas I.3,39.
 produceret IV.1,85.

proferre I.18,3.
 proficisci III.20,1.
 profudit II.20,50.
 profugae IV.1,4.
 profugos IV.1,39.
 profuit III.16,11. IV.11,12.
 profundi III.20,31.
 proh IV.6,45.
 prohibent II.12,21.
 projecta I.22,7.
 projicis III.6,4.
 prolapsio IV.1,90.
 prolapsum I.20,47.
 prole IV.11,92.
 prolem III.3,19.
 proles I.20,25.
 proloquar III.11,59.
 proludere IV.4,17.
 promeruerit III.22,10.
 Promethei II.1,71.
 Prometheis I.12,10.
 Prometheo III.3,29.
 promissa II.18,54. III.4,19.
 promiseris IV.5,33.
 promissis II.13,57.
 promitte II.7,76.
 prona I.16,23.
 prono I.3,26.
 prope IV.4,69.
 propellas III.21,11.
 propellens II.22,39.
 propellerit II.22,11.
 propellite III.20,11.
 propria II.18,75.
 properanti IV.2,59.
 properarint II.21,27.
 properas I.5,4. 21,1.
 properate III.20,21.
 Properti II.7,79. 19,21. 25,
 93. III.2,17. 8,15. IV.1,
 73. 7,49.
 Propertius II.11,27.
 propinqui I.22,7.
 propinquos II.5,7. IV.1,81.
 propius II.21,58.
 propone III.22,23.
 Propontica III.21,2.
 proposito I.20,40.
 propositum II.23,82.
 propriis I.2,6. II.12,45.
 propter II.7,23,63. III.17,
 19. IV.7,21.
 prora II.20,34.
 prorae III.3,7. 21,14. IV.
 6,42.49.

prosequar III.7,53.
 prosequitur IV.6,61.
 proslit II.22,40.
 profint I.7,14.
 prostratus IV.8,69.
 profunt I.17,5. II.25,29.
 protegit IV.1,89.
 protervus II.19,14.
 protinus II.15,15.
 protrahit III.16,26.
 protulit II.5,23.
 provectas I.8,16.
 provexerit II.12,19.
 provincia III.3,5.
 provisum III.13,8.
 provolve IV.5,27.
 proxima I.13,29. 21,4. 22,
 9. II.1,85. IV.6,56.
 proximus I.20,6. II.19,16.
 pruina II.7,91. III.12,13.
 pruinas I.8,7.
 pruna IV.2,15.
 Ptolemacae II.1,30.
 publica III.8,26. 16,24. IV.
 6,42. 7,35.
 pudeat II.13,35. 23,25.
 pudenda IV.4,34. 8,26.
 pudet II.5,32. 12,22. 17,5.
 18,64. 19,2. III.21,20.
 23,4. IV.1,38.
 pudica II.18,78. III.10,22.
 pudicae II.23,71.
 pudicas III.11,9.
 pudicitia I.2,24.
 pudicitiae I.15,22. 16,2. IV.
 5,28.
 Pudicitiae II.5,17.
 pudicum II.23,111.
 pudor I.9,33. 13,18. II.7,
 56. 9,18. 18,84. III.11,
 20,50. 13,3. IV.6,52.
 pudoris III.17,3.
 puduit II.14,19.
 puella I.2,26. 4,17. 8,24.
 9,6. 14. 10,5. 29. 11,15.
 13,4. 17,16. 18,10. 19,
 24. II.1,4. 88. 2,25. 40.
 46. 7,1. 8,3. 12,36. 11,
 22. 13,16. 22. 18,23. 36.
 20,14. 21. 26. 29. 21,4. 30.
 44. 55. 23,100. 25,2. 46.
 III.1,40. 2,20. 4,1. 35. 6,
 16. 20. 9,18. 10,17. 11,
 23. 12,4. 13,34. 17,26.
 18,10. 20,16. 22,17. IV.
 1,140.

I N D E X I I

2,140. 2,23. 3,25,54. 72.
 9,50. 10,3. VI. manipulator
 puellae I. 5,19. 6,5. 7,11.
 9,3. 10,21. 11,15. 20,48.
 II. 6,15. 7,85. 9,23. 10,
 11. 14,31. 17,15. 20,73.
 21,1. 23,107. III. 2,33. 3,
 15. 5,33. 7,45. 8,3. 10,
 31. 11,33. 12,23. 20,3.
 IV. 1,14. 4,91. 7,13. 8,
 9,83.
 puellam I. 1,15. 17,1. 2,14.
 19. 19,77. 24,9. 25,69.
 III. 13,21. 18,3.
 puellarum II. 5,21. III. 1,48.
 puella I. 1,5. 4,1. 21. 12,
 11. II. 1,51. 3,9. 13,53.
 18,1. 21,9. 24,17. 25,57.
 III. 2,49. 22,5. IV. 9,23.
 puellis I. 5,7. 11,29. 13,5.
 II. 2,39. 5,17. 19,47. III.
 11,1. IV. 3,45. 4,41. 9,59.
 69.
 puer I. 6,23. 7,15. 19,5. II.
 5,10. III. 8,28. 22,23.
 pueri I. 3,10. 9,21. II. 7,76.
 22,3. III. 7,45. 13,37. IV.
 1,93. 11,83.
 puertilis II. 9,13.
 puertiter I. 20,39.
 puertis III. 13,37. IV. 1,
 138.
 puero II. 3,10.
 pueros IV. 6,82.
 puerum II. 9,1. 18,49.
 pugnabitur IV. 4,45.
 pugnaces III. 7,25.
 pugnam III. 2,9.
 pugnante IV. 7,79.
 pugnare I. 10,21. II. 8,3.
 pugnas III. 12,33.
 pugnet II. 19,9.
 pugnis III. 12,18.
 pulcer II. 17,4.
 pulcerrima II. 19,37. III. 21,
 39.
 pulchra II. 21,50.
 pulcra II. 20,21.
 pulcritor II. 23,5.
 pulcritus II. 2,44.
 pulcros III. 13,13.
 pulpita IV. 1,16.
 pulsa II. 20,48. III. 11,49.
 IV. 2,8.
 pullabant II. 11,21.

pullabat IV. 10,33.
 pullabant III. 1,33.
 pulas III. 1,25.
 pulfat III. 12,11.
 pulfata I. 16,6.
 pulfer IV. 5,47.
 pulfus III. 14,9. IV. 9,15.
 pulvere I. 17,23. 19,22. III.
 21,9. IV. 2,40. 9,31.
 pulverulenta III. 12,7.
 pulvis I. 19,6. 22,6. II. 10,
 35.
 Pulydamanta III. 1,29.
 pumice III. 1,8.
 pumicibus III. 2,28.
 pungunt III. 6,27.
 punica III. 2,32.
 puniceae IV. 9,27.
 puniceis III. 11,28.
 puniceo IV. 9,52.
 punire II. 13,53.
 puppem IV. 6,29.
 puppes III. 5,55.
 puppi I. 6,25.
 puppis II. 20,34. IV. 1,40.
 147.
 pura III. 8,13. IV. 3,68. 6,
 10. 8,84.
 puras II. 23,78.
 purgatum IV. 9,73.
 puris II. 10,12. 18,9.
 puro II. 2,22. III. 1,3.
 pueros IV. 5,34.
 purpura IV. 3,51.
 purpurea III. 17,22.
 purpureas III. 3,54.
 purpureis I. 20,38. II. 20,
 5.
 purpureo I. 3,41. III. 15,17.
 purus II. 20,56.
 putaret III. 23,6.
 putas II. 9,2. 22,32. III.
 4,4.
 putat II. 2,32. 22,12.
 putes II. 2,36.
 putet IV. 5,40.
 puto II. 19,26. 20,18.
 putrem IV. 5,67.
 patria IV. 5,24.
 putris II. 19,43. III. 4,33.
 IV. 3,39. 9,28.
 Pyramidum III. 1,57.
 pyropo IV. 10,21.
 Pyrrhi III. 9,62.
 Pythia III. 11,52.

Pythius II. 23,16.
 Pythona IV. 6,35.
 Q.
 qua I. 1,30. 2,26. 6,31. 35.
 9,26. 11,2. 17,19. II. 1,
 46,65. 2,49. 5,34. 6,2. 7,
 86. 8,21. 13,42. 46. 15,
 25. 18,46. 19,68. 20,60.
 69. 21,4. 25,21. III. 1,35.
 2,26. 3,13. 49. 4,7. 5,
 54. 6,36. 39. 8,15. 17. 9,
 25. 11,14. 14,3. 26. 16,1.
 3,31. 20,22. 21,2. 4,13. 15,
 16. 23,19. IV. 1,1. 12,3.
 3,3. 5. 30,37. 6,16. 7,38.
 61,81. 8,5. 9,1. 5.
 quacumque III. 20,5.
 quadam I. 13,7.
 quadrigae II. 25,39. III. 7,
 17.
 quae I. 1,28. 3,25. 4,13. 6,
 10. 11,29. 12,9. 13,18.
 35. 14,14. 23. 15,38. 16,1.
 38. 45. 18,9. 24. 19,19.
 20,15. 39. II. 3,8. 4,6. 5,
 5. 12. 19. 29. 30. 7,6. 9,23.
 10,15. 18. 34. 12,52. 14,
 32. 16,34. 18,11. 40. 50.
 69. 73. 19,17. 20,9. 62.
 21,20. 22,15. 28. 23,85.
 102. 112. 24,3. 5. 21. III.
 3,40. 53. 4,1. 4. 35. 5,20.
 30,52. 6,11. 9,29. 57. 11,
 19. 12,31. 17,11. 14. 22,
 13. 23,36. IV. 1,11. 3,
 13. 39. 4,92. 5,22. 25. 53.
 6,41. 52. 7,35. 79. 8,74. 9,
 33. 56. 67. 11,51.
 quacumque I. 5,17. 10,19.
 21,9. II. 5,16. 20,3. 21,
 55. 24,6. III. 5,12. 13,
 23. 22,17. IV. 11,16.
 quaedam II. 14,27. 23,31.
 III. 22,6. IV. 8,29.
 quaelibet IV. 11,49.
 quaenam II. 18,55.
 quaeque I. 2,30. 9,6. 10,20.
 II. 18,62. 20,10. 62. 23,
 48. III. 11,10.
 quaeram IV. 4,63.
 quaerat II. 4,25.
 quarebam II. 2,57.
 quaerendo I. 13,12. II. 18,49.
 quae.

I N D E X I

- quaerente IV. 8,45.
 quaerere I. 5,32. 15,6. 17,18. 20,24. II. 13,17. 40,18,89. 24,42. 25,51. IV. 1,17.
 quaereret III. 16,5.
 quaeret I. 4,20.
 quaerimus I. 7,6. III. 3,34.
 quaeris I. 9,16. 13,6. 22,2. II. 18,13. 14,22. 14,23. I. III. 11,44. IV. 8,36.
 quaerit I. 9,12. II. 11,13. 12,29. 13,11. 18,55. 23,97. 103.
 quaerite I. 1,26.
 quaeritis II. 1,1. 20,60. 61. III. 11,1.
 quaeritur II. 17,10. 17.
 quaerunt II. 18,7.
 quaesitae IV. 9,18.
 quaesitum III. 1,63.
 quaesitus III. 23,8.
 quaeso I. 9,13. 13,14. II. 18,75. 21,41. III. 1,2. IV. 6,14. 8,17.
 quaesivus I. 9,14. II. 10,44.
 quale II. 25,79.
 qualem II. 12,41. 20,5. III. 4,22.
 qualemcumque III. 1,30.
 quales I. 3,40. II. 6,11.
 qualescumque III. 22,9.
 quali IV. 1,40. 6,33.
 qualia II. 7,35. 13,4. IV. 1,20. 56.
 qualis I. 2,22. 3,1. 3,6. 4,24. 22,1. II. 2,61. 25,37. III. 12,15. 17,15. 40. IV. 3,36. 4,69. 6,35.
 qualiscumque I. 18,31. III. 20,16.
 quam I. 4,26. 5,26. 8,35. 9,21. 11,13. 15,31. 33. 17,6. 17. 19,21. 20,35. II. 4,13. 5,32. 6,8. 7,73. 8,3. 9,11. 21. 10,38. 12,7. 9. 22,35. 14,12. 18. 17,9. 18. 67. 19,66. 20,6. 7. 21,8. 23,107. 24,30. 25,24. 48. III. 1,6. 3,68. 6,19. 17,9. 19. 19,7. 8. 21,19. IV. 1,118. 3,25. 6,43. 7,17.
 quamcumque IV. 2,22.
 quamdam II. 19,79.
 quamprimum I. 9,33. II,27.

- quamve I. 15,33.
 quamvis I. 3,13. 8,37. 10,7. 15,13. 17,16. 18,13. 19,17. II. 2,19. 4,29. 6,3. 7,45. 8,9. 94. 13,73. 18,88. 19,23. 24,69. 73. 23,89. 91. 25,75. III. 17,28. IV. 7,49.
 quando I. 10,25. 17,27. II. 8,12. 10,39. 18,38. 20,69. III. 6,25.
 quandocumque II. 1,81. 10,17.
 quanta I. 5,10. 12,4. II. 7,35. 11,9. 12,10. 18,47. 23,72.
 quantis I. 14,6. II. 13,30.
 quanto I. 1,38. 15,3.
 quantum I. 7,7. II. 2,27. 29. 12,7. 17,1. 19,76. 22,30. III. 20,10. 21,21. IV. 4,41. 8,17. 55.
 quantus I. 12,12. IV. 6,65.
 quaque IV. 9,5.
 quare I. 5,31. 9,33. 19,25. II. 13,7. 55. 18,14. 89.
 quarta IV. 3,18. 4,61.
 quarum I. 15,23. 19,15. III. 2,37.
 quas I. 8,36. 19,14. II. 2,65. 18,77. 22,14. 23,4. III. 16,28. 22,21. IV. 6,66. 11,77.
 quascumque I. 4,7. II. 13,43. IV. 1,139.
 quasillis IV. 7,37.
 quater III. 5,6. 10,15.
 quaterent I. 3,10.
 quateret IV. 4,10.
 quatuor II. 23,8. III. 3,60. IV. 1,32.
 que I. 2,4. 5. 28. 3,16. 22. 6,4. 6. 17. 7,2. 9,3. 16,24. 42. 44. 17,12. II. 1,24. 25. 29. 34. 39. 87. 2,22. 32. 57. 5,22. 7,30. 38. 51. 52. 82. 9,8. 16. 10,29. 11,21. 26. 12,10. 33. 13,50. 15,10. 16,12. 32. 18,37. 19,42. 20,36. 55. 21,38. 45. 46. 23,15. 94. 103. 106. 24,28. 25,64. 69. III. 1,12. 26. 29. 30. 35. 25,8. 9. 11. 28. 33. 48. 51. 3,9. 15. 42. 4,6. 14. 17. 30. 5,6. 20. 37. 68. 7,

46. 47. 49. 51. 55. 56. 58. 8,11. 18. 21. 25. 32. 9,3. 11. 28. 43. 45. 10,20. 26. 27. 28. 32. 33. 36. 11,22. 36. 41. 12,7. 12. 33. 13,14. 37. 41. 14,2. 3. 15,4. 12. 15. 20. 23. 25. 16,18. 17,6. 21. 18,8. 19,5. 16. 20,12. 13. 16. 28. 21,4. 8. 10. 11. 12. 25. 26. 37. 23,35. IV. 1,7. 19. 30. 31. 45. 69. 82. 103. 105. 107. 125. 127. 143. 2,43. 3,9. 22. 52. 62. 71. 4,4. 8. 18. 20. 25. 3. 82. 75. 81. 85. 86. 5,6. 17. 20. 23. 24. 26. 66. 76. 6,6. 7. 22. 24. 34. 49. 61. 72. 73. 74. 78. 7,2. 10. 11. 39. 52. 56. 57. 61. 62. 63. 75. 8,14. 37. 44. 61. 63. 65. 66. 69. 86. 9,5. 19. 22. 25. 30. 35. 45. 53. 10,2. 17. 32. 33. 34. 11,57. 78.
 queant I. 18,4.
 queat II. 6,4.
 queis I. 8,42.
 quem I. 6,25. II. 2,17. 13,67. 18,48. 50. 25,60. III. 2,20. 5,45. 8,28. 9,48. 13,22. 18,2. IV. 4,51. 86. 6,36.
 quemcumque IV. 8,83.
 quemque I. 1,35. II. 21,58.
 querantur III. 11,2.
 querar I. 4,28. 8,22.
 queraris II. 3,1.
 quereus I. 9,31. II. 10,5.
 querchar I. 3,43.
 querela I. 16,39. II. 10,20. 16,5.
 querelae I. 18,29. II. 14,1. IV. 8,79.
 querelas I. 17,9.
 querelis I. 6,11. 16,13. III. 5,9. 8,9. IV. 11,57.
 querentis I. 5,17. 18,1.
 querentis IV. 3,55.
 querere III. 2,24.
 quereret IV. 7,6.
 quereris II. 16,4. III. 2,33. 36.
 queri I. 7,8. 18,26.
 queritur I. 6,8. IV. 7,65.
 quernis II. 24,11.
 quoror I. 16,4. IV. 3,31.
 querula IV. 7,95.
 querulas IV. 3,20.

INDEX

- querulo III. 4, 18.
 quæsta II. 14, 14. III. 4, 35.
 qui I. 1, 25. 5, 18. 9, 29. 10, 30. 12, 11. 15. 18, 7. 21, 1. 22, 1. II. 2, 1. 5, 8. 23. 7. 38, 61. 8, 32. 9, 1. 21. 10, 35. 53. 12, 29. 53. 13, 37. 15, 4. 17, 17. 19, 15. 34, 57. 61. 75. 20, 18. 28. 39. 22. 12. 23, 21. 23. 103. 25, 63. 71. 73. 91. III. 1, 16. 2, 50. 5, 48. 6, 37. 7, 2. 9, 19. 10, 14. 13, 36. 14, 11. 16, 29. 18, 3. 19, 3. 15. 22, 4. IV. 1, 34. 2, 36. 57. 63. 3, 19. 21. 40. 5, 55. 8, 25. 66. 9, 10. 37. 18.
 quia I. 11, 17. 18, 17. II. 2, 48. 13, 23. 25. III. 10, 37. IV. 2, 11. 10, 47.
 quibus I. 1, 19. 31. 4, 12. II. 21, 43. 23, 95. III. 2, 43. 3, 69. 7, 17. 18. 11, 41. 19, 13. 22, 2. IV. 7, 57.
 quicquid II. 16, 26. 21, 10.
 quicumque I. 4, 24. 8, 3. 17, 13. II. 9, 1. 20, 37. 24, 27. III. 1, 7. 11, 43. 19, 17.
 quilibet III. 23, 22.
 quid I. 2, 1. 3. 4, 1. 3. 5, 3. 20. 31. 9, 9. 15. 10, 23. 11, 19. 12, 1. 14, 22. 15, 28. 16, 18. 18, 9. 21, 3. II. 3, 12. 5, 17. 7, 67. 8, 3. 9, 17. 10, 58. 13, 29. 14, 3. 4, 7. 16, 1. 3. 4. 18, 29. 31. 44. 23, 30. 41. 42. 24, 8. 17. 25, 11. 27. 29. 66. III. 1, 13. 2, 15. 3, 51. 5, 21. 46. 7, 3. 9, 1. 27. 29. 47. 10, 17. 14, 5. 16, 11. 17, 17. 19. IV. 1, 107. 108. 2, 1. 41. 4, 9. 37. 39. 53. 54. 58. 6, 83. 7, 73. 8, 1. 11, 11. 56. 75.
 quiddam I. 10, 14. II. 24, 42.
 quidem II. 2, 49. 7, 90. III. 10, 9. 11, 3.
 quilibet II. 5, 18. 7, 16. IV. 5, 38.
 quidnam III. 5, 31. 8, 1.
 quidquam I. 4, 28. II. 17, 9.
 quidquid I. 11, 26. 19, 11. II. 1, 15. 80. III. 21, 18.
 quies I. 10, 1. 18, 28.
 quiesceret II. 14, 13. 22, 23.

- quietem I. 3, 7. 17. 14, 9. II. 21, 27.
 quin I. 8, 22. 17, 5. II. 5, 7. 8, 19. 12, 19. 14, 5. 15, 31. IV. 2, 45. 11, 44.
 quinetiam II. 7, 59. 25, 93. III. 1, 45.
 quinque III. 23, 23. IV. 1, 104. 11, 14.
 Quintiliæ II. 25, 90.
 quippe I. 9, 27. II. 1, 75. III. 2, 47. IV. 1, 33. 89. 4, 47. 5, 11.
 quique IV. 11, 40.
 Quirinis IV. 10, 11.
 Quirino IV. 6, 21.
 Quirites IV. 1, 13. 8, 59.
 quis I. 3, 30. 6, 12. 11, 7. 14, 15. 15, 39. II. 2, 51. 3, 9. 7, 66. 9, 21. 10, 47. 18, 72. 80. 22, 34. 23, 98. III. 1, 25. 2, 15. 14, 19. 16, 8. 22, 21. 22. IV. 2, 24. 7, 27. 28. 9, 39. 11, 19.
 quis I. 15, 41. II. 25, 88.
 quisquam II. 9, 12. 18, 53. 19, 63. 23, 97. 25, 1. III. 14, 11. 17, 9. IV. 7, 25.
 quisque II. 1, 46. 25, 4. III. 7, 20.
 quisquis I. 9, 30. III. 10, 6. 14, 13. IV. 5, 75.
 quivis II. 12, 40. 13, 15.
 quo I. 4, 15. 5, 2. 6, 3. 8, 24. 9, 34. 10, 27. 18, 27. II. 10, 45. 18, 56. 19, 72. 21, 5. 29. 22, 31. 23, 53. 84. 25, 58. 78. III. 1, 5. 6, 9. 5, 13. 17, 17. IV. 1, 9. 73. 2, 41. 51. 3, 51. 4, 5. 10, 7. 11, 66.
 quocumque I. 8, 17. 34. II. 17, 19. III. 10, 21.
 quod I. 1, 37. 4, 28. 5, 9. 25. 7, 16. 9, 14. 25. 11, 18. 12, 2. 13, 12. 18, 6. 23. II. 1, 17. 2, 27. 4, 27. 6, 15. 7, 33. 8, 9. 11, 31. 12, 17. 37. 13, 35. 65. 66. 73. 14, 5. 15, 2. 16, 19. 35. 18, 14. 85. 19, 1. 48. 74. 20, 13. 21. 57. 21, 27. 53. 23, 23. 117. 24, 41. 25, 19. 20. 22. III. 1, 17. 21. 49. 3, 20. 4, 41. 5, 67. 6, 35. 7, 5. 60. 9, 4. 12, 3. 33. 14, 21. 15, 9. 13. 19. 20, 21.

- 23, 6. 9. IV. 1, 41. 58. 2, 47. 5, 2. 6, 47. 49. 67. 7, 39. 84. 9, 43. 10, 46. 11, 14. 91.
 quodcumque I. 4, 3. 15, 32. 18, 29. II. 1, 15. 16, 13. 23. 37. III. 5, 49. IV. 1, 1. 59.
 quolibet I. 8, 4.
 quondam I. 2, 17. II. 6, 2. 10, 36. 53. 17, 11. 23, 113. III. 11, 25. 61. 22, 3. IV. 2, 7. 27. 10, 10.
 quoniam I. 10, 11. 13, 33. 35. 17, 1. II. 1, 57. 7, 75. 96. 9. 7, 11. 15. 13, 54. 18, 79. 19, 38. 21, 59. 24, 13. III. 22, 12. IV. 7, 42. 9, 73.
 quoque I. 6, 28. 7, 15. 12, 18. 15, 24. II. 7, 94. 10, 39. 13, 68. 17, 17. 19, 61. 23, 30. 24, 31. 25, 85. 87. III. 4, 39. 7, 32. 9, 67. 11, 57. 15, 7. 19, 3. IV. 1, 144. 4, 50. 5, 7. 8, 45.
 quorum I. 6, 28. II. 22, 5. 7. III. 3, 21. 11, 26. IV. 5, 51. 11, 38.
 quos I. 9, 6. 15, 34. 18, 19. II. 5, 29. 10, 26. 13, 44. 18, 10. 57. 68. 19, 13. 22, 18. III. 5, 11. 6, 27. 11, 16. 12, 19. 15, 16. IV. 5, 40.
 quocumque II. 13, 43. IV. 7, 77.
 quot I. 2, 9. II. 10, 2. 21, 53. 22, 3. IV. 3, 38.
 quotcumque I. 13, 36.
 quoties I. 3, 27. 5, 13. 10, 4. 16, 43. 18, 21. II. 1, 27. 13, 56. 59. 15, 27. 24, 11. III. 5, 39. 13, 13. 15. IV. 7, 17.
 quovis I. 9, 4. III. 14, 18.
 quum I. 1, 8. 2, 27. 5, 14. 28. 8, 16. 10, 1. 5. 13, 29. 22, 5. II. 1, 11. 31. 3, 29. 31. 59. 7, 8. 27. 53. 64. 10, 30. 11, 2. 4. 5. 8. 12, 14. 13, 33. 74. 14, 13. 21. 23. 16, 22. 27. 18, 29. 31. 48. 81. 19, 64. 83. 20, 20. 20, 25. 39. 47. 66. 22, 1. 15. 26. 23, 39. 50. 86. 109. 24, 9. 23. 37. 25, 90. III. 2, 13. 5, 10. 56. 6, 13. 26. 29. 7, 23. 41. 8, 29. 10, 18. 12, 5. 13. 7, 31. 16, 5. 20, 7. 19. 22, 18. 23, 8. IV. 1, 18. 43. 85.

I N D E X I I

95. 129. 141. 2, 18. 29. 3, 2.
 12. 29. 47. 65. 71. 4, 10. 40.
 74. 75. 5, 44. 52. 72. 6, 27.
 75. 5. 44. 88. 8, 2. 7. 10. 19.
 27. 30. 49. 51. 72. 76. 10, 26.
 115. 9. 53. 73. 76.
 quur I. 16, 19. II. 2, 45. 55.

R.

rabida III. 6, 11.
 rabidae III. 17, 10.
 rabies III. 14, 17.
 racemis IV. 2, 13.
 radat III. 2, 23.
 radiabat IV. 1, 27.
 radiare I. 15, 7.
 radicitus III. 5, 65.
 radiis I. 3, 33. IV. 6, 26.
 radios IV. 3, 34. 6, 86.
 rami I. 1, 13.
 Rāmnēs IV. 1, 31.
 ramo I. 20, 30. III. 11, 27.
 IV. 9, 15.
 ramosa IV. 4, 5.
 ranac III. 4, 27.
 rapacis IV. 1, 105.
 rape IV. 1, 117. 4, 56.
 rapere II. 7, 15.
 rapiant II. 23, 57.
 rapiat I. 15, 3.
 rapidas II. 13, 45.
 rapientibus I. 15, 17.
 rapina II. 2, 62. IV. 11, 62.
 rapinae IV. 9, 11.
 rapinas I. 20, 11.
 rapit II. 19, 80. 21, 10.
 rapitis III. 5, 13.
 rapta II. 20, 51. IV. 3, 64. 11,
 66.
 raptae III. 5, 29. IV. 4, 55.
 raptem III. 9, 27.
 rapto I. 4, 26. 20, 48.
 raptor IV. 9, 9.
 raptoris III. 21, 4.
 rara I. 8, 42. 17, 16. II. 15,
 13.
 rarac IV. 8, 4.
 raram I. 20, 24.
 rarefcit III. 13, 33.
 tari IV. 5, 69.
 raris IV. 3, 53.
 raro I. 3, 27. II. 25, 4.
 raros IV. 4, 75.
 rata IV. 1, 51. 4, 79.

rate III. 2, 8. 3, 36. 15, 26.
 17, 26.
 ratem I. 20, 20.
 rates I. 8, 16. 14, 4. 17, 13.
 II. 18, 32. 20, 38. 25, 62.
 III. 5, 41. 7, 40. 9, 14. 21,
 34. IV. 1, 110. 6, 53. 68.
 rati III. 7, 4.
 ratio III. 8, 21.
 rationem II. 25, 51. III. 22,
 19.
 ratis II. 20, 72. 21, 39. IV. 6,
 23. 10, 14.
 rauca III. 8, 23. 15, 36. IV.
 3, 20.
 rauci IV. 8, 49.
 rauco III. 2, 41.
 raucum I. 16, 39.
 rebus II. 25, 16. III. 12, 25.
 IV. 1, 55.
 recens II. 4, 9.
 recenset IV. 7, 92.
 recentes I. 10, 17. IV. 5, 39.
 recenti II. 22, 29.
 recentibus IV. 6, 7.
 recepi III. 7, 21.
 recepit IV. 11, 7.
 recepta IV. 9, 38. 10, 2.
 receptus II. 11, 28.
 recidit IV. 8, 44.
 recipi II. 18, 48.
 recipit II. 24, 41.
 recitat II. 20, 25.
 reclusit III. 17, 24.
 recondit II. 23, 50.
 recta II. 14, 29. 25, 46. III.
 3, 32. IV. 3, 15.
 recubans III. 2, 1.
 recurret IV. 5, 30.
 recurrit IV. 8, 63.
 reddat IV. 6, 80.
 redde II. 21, 60. 61. 62.
 reddere I. 6, 26. 16, 20. II.
 15, 19.
 reddet III. 1, 22.
 reddis III. 13, 37.
 reddita II. 7, 25.
 reddite III. 5, 37.
 redeamus III. 1, 39.
 redeant II. 20, 23.
 redeunt II. 24, 1. III. 10, 14.
 IV. 8, 13.
 redibit II. 4, 10. 20, 74.
 rediere IV. 1, 113.
 redire II. 14, 14.

redis IV. 10, 6.
 redisse III. 7, 40. IV. 3, 70.
 redit II. 2, 42. 19, 60. III. 3,
 50.
 reditura II. 12, 24. III. 17, 6.
 reducta II. 23, 88.
 reduxit III. 11, 40.
 refaciamus II. 24, 22.
 referam III. 7, 39. 15, 39. 17,
 17.
 referamus IV. 6, 11.
 referas I. 4, 6. 18, 12. II. 25,
 33.
 referat IV. 6, 79.
 referatur III. 10, 13.
 referens I. 3, 35. 16, 16. III.
 4, 4.
 referet I. 1, 38.
 referre I. 6, 20. III. 11, 29.
 13, 44. IV. 1, 87.
 refert I. 20, 50.
 refertur III. 3, 70.
 refringat III. 2, 44.
 refulget III. 18, 8.
 regales III. 13, 24.
 regalibus IV. 4, 19.
 rege II. 18, 26.
 reges I. 14, 13. II. 11, 24. III.
 2, 3. 7, 51.
 regia III. 2, 8. IV. 6, 46.
 regina III. 9, 39. 13, 13. IV.
 4, 53. 5, 63.
 regionibus III. 5, 17.
 regis IV. 4, 19.
 regit II. 21, 26.
 regna I. 8, 32. 14, 24. II. 1,
 23. 8, 1. 13, 28. 21, 54. 23,
 108. III. 8, 18. 9, 32. 11,
 52. 17, 22. IV. 1, 10. 6, 78.
 7, 6. 50. 10, 27. 11, 30.
 regnum II. 25, 57.
 regni IV. 4, 88.
 regno I. 11, 3.
 regnum I. 8, 35.
 regum II. 1, 33. III. 2, 3. 7, 1.
 rejecto II. 18, 69.
 relata IV. 10, 40.
 relator III. 4, 5.
 relevant I. 14, 22.
 relicta I. 6, 8. II. 19, 32. 25,
 55. IV. 3, 30.
 relinque III. 8, 16.
 relinquet I. 5, 11.
 reliquit II. 7, 61.
 remanere I. 10, 29.

I N D E X I.

- remanete* I. 1,31.
remanit II. 7,46.
remex II. 20,71.
Remi II. 1,23. IV. 1,9. 6,80.
remigar IV. 7,56.
remige III. 10,34. 21,11.
remiget IV. 6,47.
remis I. 6,33. II. 9. IV. 6,
 20,45.
remissa III. 7,54.
remissos IV. 8,53.
remissus IV. 4,81.
remittent III. 10,21.
remittis III. 6,25.
remitto II. 25,21.
remo I. 8,19.
Remo III. 7,50. IV. 1,50.
remorantur I. 6,5.
remorentur I. 19,17.
remorum III. 20,12. IV. 2,
 8.
remus III. 2,23.
renovasse III. 10,35.
reor III. 2,38.
repende IV. 4,56.
rependit IV. 7,37. II. 100.
reperit III. 22,17.
reperitis IV. 9,67.
repetam I. 18,5.
repleverit II. 1,69.
reponere I. 17,11.
reporta III. 4,37.
reportet IV. 4,35.
repositent II. 1,81.
repolceret IV. 11,53.
repperit II. 24,27.
reprehendere III. 17,9.
repugnat II. 4,20.
repulsa III. 12,26.
repulsus II. 3,2.
requiescant III. 8,9.
requiescat II. 25,75.
requiescere I. 8,33. 16,15.
 II. 2,3. 13,71.
requiescit II. 19,43.
requieverat II. 18,25.
rerum III. 7,7. IV. 1,30.
res II. 1,25. IV. 6,12.
rescisso III. 6,8.
reserata I. 16,19.
residens IV. 4,27.
respicimus III. 23,17.
reslitere III. 3,14.
resolve II. 25,42.
resonant I. 18,21,31. III. 21,
 29.
- respice* IV. 1,114.
respicens II. 6,10.
respondes I. 16,26.
respondi IV. 8,81.
responsa I. 20,49.
responsurac IV. 11,80.
restabit II. 13,9. 25,53.
restat I. 11,6. II. 18,79. 19,
 58. III. 6,31.
restet II. 17,17.
restituit II. 1,64.
resupinat IV. 8,51.
resurgentis IV. 1,47.
resurges IV. 1,71.
retecta IV. 9,26.
retenta III. 22,22.
retia II. 23,70. III. 6,37.
reticendus II. 18,84.
reticere I. 7,23. 10,13.
retinacula II. 18,41.
retinere II. 22,5.
retinerer II. 7,67.
retulerit III. 22,21.
retulit III. 4,18. IV. 4,26.
reverentia II. 23,39. III. 11,
 13.
reverti IV. 7,91.
revincit III. 12,11.
revocabis II. 10,57.
revocante IV. 7,26.
revocare I. 15,25. II. 12,33.
revocatis I. 1,25. II. 19,75.
revocatur I. 16,11.
revocaverit II. 20,73.
revolubile IV. 7,51.
revomet II. 20,54.
reus II. 23,24.
rex II. 11,8.
Rheno IV. 10,41.
Rhenus III. 2,45.
rhombi II. 21,35. III. 4,26.
ridere IV. 9,23.
ridet II. 13,47.
rigat III. 1,52.
rigavit III. 2,52.
rima I. 16,27. IV. 1,146.
rimofas II. 13,72.
ripa IV. 5,21.
ripae IV. 7,86.
Riphaeos I. 6,3.
riferat IV. 8,82.
rifu II. 7,59.
rifus III. 23,21.
rivalem II. 25,18.
rivalibus III. 6,33.
- rivalis* I. 8,45.
rivi IV. 1,59.
rixa II. 12,10. 15,5. III. 6,
 1. IV. 8,19.
rixis I. 16,5.
robigine II. 19,55.
rogandi III. 12,31.
rogante III. 10,4.
roganti I. 5,27.
rogare IV. 5,42. 7,42.
rogat II. 19,59.
rogata I. 5,32.
roges II. 3,2.
rogitare I. 8,23.
rogis II. 7,82. IV. 6,34. 7,
 31.
rogo I. 19,2. IV. 3,14. 7,48.
rogos III. 5,26. IV. 7,2. 11,
 8.
rogum IV. 11,98.
rogus III. 3,68.
Roma I. 8,31. 12,2. II. 4,1.
 12,46. 15,1. 24,16. III. 1,
 15-35. 2,44. 9,36. 49,55.
 68. 11,60. 12,34. 21,20.
 IV. 1,1. 67,71. 2,49. 4,9.
 33. 54. 6,57. 10,10. 11,
 37.
Romae II. 7,16. 13,19. IV.
 9,20.
Romam II. 23,99.
Romana I. 22,5. II. 2,41. 8,
 8. 21,55. III. 2,11. 9,31.
 IV. 2,55. 6,3.
Romanac III. 3,10. 20,15.
 21,17.
Romanam III. 9,43.
Romani II. 25,65. IV. 1,64.
 4,33.
Romanis I. 7,22. II. 2,39.
 III. 7,49. IV. 3,45.
Romano II. 2,40. 14,30. III.
 7,23. 55. IV. 4,12.
Romanos IV. 10,38.
Romanum IV. 2,6.
Romanus IV. 1,37.
Romula III. 9,52. IV. 4,24.
Romule II. 7,14. IV. 10,5.
Romulus IV. 1,32. 4,77. 6,
 43. 10,14.
rorantes III. 1,46.
rorat IV. 1,123.
rore II. 20,2.
rorida IV. 4,46.

I N D E X I.

- rosa I. 17, 22. III. 3, 44. IV. 8, 40.
 rosae II. 2, 22. IV. 6, 72.
 rosam III. 2, 36. IV. 2, 40.
 rosaria IV. 5, 59.
 rosas IV. 7, 60.
 rosca I. 20, 36. II. 2, 3, 28.
 roseo III. 2, 37.
 rostra II. 1, 34. III. 2, 32. 9, 44. IV. 1, 92. 6, 54.
 rostro IV. 1, 142.
 rota II. 7, 32. 19, 66. III. 3, 64. 4, 26.
 rotae I. 9, 20. IV. 1, 84.
 rotas III. 1, 12. 28.
 rotat III. 12, 10.
 rotis I. 2, 20. III. 2, 18. 7, 58. IV. 8, 18. 10, 42.
 rotunda IV. 7, 61.
 rubente III. 8, 2.
 rubere IV. 2, 16.
 ruberet I. 10, 8.
 rubetae III. 4, 27.
 rubis III. 11, 28. IV. 4, 26.
 rubra III. 11, 16.
 rubris I. 14, 12.
 rubro III. 11, 6.
 rudem III. 15, 7.
 rudes II. 5, 22. III. 13, 5.
 rudi IV. 1, 131.
 rudis I. 9, 8. II. 20, 39. 25, 82. III. 20, 17. 21, 13. IV. 1, 27. 3, 12.
 ruens III. 13, 44.
 ruent III. 1, 62.
 ruga II. 14, 8. 25, 23. III. 2, 3, 32.
 rugas III. 2, 3, 34.
 rugis IV. 5, 57.
 rugoso IV. 5, 65.
 ruina II. 19, 68. 25, 40.
 ruinam II. 20, 67.
 ruinis III. 11, 3.
 ruis IV. 1, 73.
 ruit IV. 4, 69. 9, 31.
 rumor I. 5, 26. II. 14, 38. 23, 74. IV. 4, 45.
 rumore I. 13, 13. IV. 5, 57.
 rumpam II. 16, 11.
 rumpantur I. 8, 27.
 rumpat II. 13, 14.
 rumpere III. 4, 20. 9, 4.
 rupe II. 1, 71. III. 11, 45. 13, 42. IV. 1, 7.
 ruperit III. 19, 45.
 repes I. 18, 27.
 rupibus I. 1, 14. II. 23, 32.
 rupistis III. 17, 3.
 rupit I. 15, 16. III. 9, 64. 13, 24.
 rura II. 15, 2. III. 2, 33. IV. 1, 50. 12, 9.
 rure II. 18, 76.
 rursum II. 18, 49.
 rursus I. 3, 42. II. 20, 65. 22, 21. 24, 18. 25, 33. III. 4, 36. IV. 2, 12.
 rustica IV. 1, 12.
 rusticus II. 4, 25.
- S.
- Sabina IV. 2, 52. 3, 58. 4, 12. 30.
 Sabinæ IV. 4, 55.
 Sabinas II. 7, 15. 23, 103.
 sacella IV. 3, 57.
 sacello II. 15, 13.
 sacer I. 4, 24. IV. 8, 5.
 sacerdos III. 1, 3. IV. 9, 51.
 sacra I. 1, 20. II. 15, 17. 24, 3. III. 1, 1. 7, 46. 8, 30. 15, 38. 19, 16. IV. 1, 22. 26. 69. 6, 1. 8, 9. 9, 26.
 Sacra II. 1, 34. 18, 62. 71. III. 3, 22.
 sacrae III. 3, 11. 21, 3.
 sacraria III. 11, 47. 23, 19.
 sacrilegum III. 11, 51.
 sacris II. 8, 28. 18, 15. III. 9, 53. IV. 6, 1.
 sacro II. 21, 43. IV. 1, 18. 9, 33.
 sacros II. 23, 35. III. 14, 11.
 sacrum IV. 2, 12. 9, 43.
 saecula II. 10, 46. 19, 47.
 saeculi I. 16, 12.
 saecula II. 2, 68. 19, 49.
 saepe I. 3, 26. 44. 6, 6. 7, 12. 21, 26. 8, 14. 9, 34. 10, 28. 13, 1. 15, 1. 34. 16, 6. 41. 20, 3. II. 3, 2. 3, 13. 5, 7. 7, 29. 33. 14, 2. 5, 11. 34. 17. 8. 18, 23. 66. 71. 74. 19, 38. 56. 64. 20, 12. 32. 24, 34. 25, 20. III. 2, 19. 3, 14. 6, 18. 13, 17. 18. 27. 20, 7. 23, 5. 24. IV. 1, 14. 4, 21. 23. 7, 19. 11, 78.
 saeva I. 18, 14. II. 24, 19. III. 13, 11. 14, 17. 17, 8.
 saevae III. 21, 33.
 saevas I. 17, 6. 9.
 saeve II. 19, 52. III. 5, 71.
 saevior II. 21, 48. III. 14, 8.
 saevisse IV. 4, 37.
 saevit II. 7, 24. IV. 8, 55.
 saevitiae I. 3, 18.
 saevitiam I. 1, 10.
 saevo III. 2, 13.
 saevos I. 1, 27. IV. 4, 38.
 saevus II. 20, 35.
 saga III. 2, 3, 10.
 saginae IV. 8, 25.
 saginati IV. 1, 23.
 sagitta IV. 6, 68.
 sagittae III. 10, 11.
 sagittas II. 2, 25.
 sagittis II. 9, 9, 10, 1. III. 9, 13.
 salebras III. 14, 15.
 sales III. 20, 28.
 saliere IV. 5, 52.
 saliva IV. 8, 38.
 salivas IV. 7, 45.
 Salmonida I. 13, 21.
 Salmonis III. 17, 13.
 salo I. 6, 2. 15, 12. III. 3, 51. 5, 56. 11, 6.
 saltat II. 2, 27.
 saltem II. 1, 49. III. 5, 17.
 salva II. 7, 41. 21, 44. III. 9, 50.
 salve IV. 9, 71.
 salvo III. 9, 68. IV. 3, 72.
 saluum II. 11, 5. III. 10, 21.
 salubris III. 21, 26.
 salurem II. 7, 63.
 sanabunt III. 15, 10.
 sanare I. 10, 17.
 sanat II. 1, 59.
 sanavit II. 1, 61.
 sancit IV. 9, 19.
 sancite II. 20, 26. IV. 9, 71. 72.
 sancti II. 22, 41.
 sanctis II. 2, 63.
 sanctos II. 21, 8. III. 5, 32.
 Sancum IV. 9, 74.
 sandicis II. 19, 81.
 sanguine II. 3, 14. 6, 14. 20, 9, 16. 13, 58. 19, 23. III. 2, 45. 7, 1. 9, 40. 14, 19. IV. 5, 17. 10, 12. 38. 11, 47.
 sanguinis I. 15, 16. IV. 1, 38. 6, 60.
 sanguis II. 7, 78. IV. 5, 57.

I N D E X I

- sani I. 1, 26.
 saniam III. 23, 18.
 sanus II. 9, 12.
 sanxerat IV. 9, 73.
 sapias II. 13, 66.
 sapiens II. 2, 47.
 sapientia II. 25, 27.
 sapis II. 13, 7. IV. 6, 83.
 sapis II. 10, 42.
 sarcina IV. 3, 46.
 sat I. 2, 26. 17, 10. II. 5, 32.
 6, 16. 8, 10. 10, 25. 14, 34.
 22, 33. III. 3, 22. 5, 18. 7,
 43. IV. 1, 146. 9, 36. II,
 77.
 satas I. 14, 5.
 satiemus II. 12, 23.
 satis I. 2, 24. 9, 25. 19, 26. II.
 19, 83. 24, 15. IV. 2, 6. 4,
 91. 6, 69. 8, 32.
 satius II. 9, 19. 19, 51. 53. 25,
 31.
 sator IV. 2, 55.
 saturas III. 11, 40.
 Saturni IV. 1, 106.
 Saturno II. 23, 108.
 satus III. 7, 19.
 faucia I. 16, 5. II. 21, 33. III.
 2, 46. IV. 1, 89.
 fauciar IV. 8, 64.
 faucius I. 1, 14. 21, 2. II. 7,
 84.
 faxa I. 18, 4. 32. 20, 13. II.
 16, 32. III. 1, 43. 5, 23. 55.
 21, 13. 38. IV. 1, 110. 4, 10.
 6, 49. 7, 66. 8, 18.
 faxis IV. 5, 75. 76.
 faxo I. 16, 29. II. 13, 3. 69. 20,
 19. III. 9, 45.
 faxosam IV. 5, 20.
 scabra II. 19, 55.
 scabris IV. 5, 75.
 Scacae III. 7, 39.
 scamno III. 2, 19.
 scandam III. 20, 24.
 scande IV. 4, 88.
 scandenda III. 16, 24.
 scandentes IV. 1, 65.
 scandentis IV. 1, 125.
 sceleri IV. 4, 87.
 scelus III. 11, 55. IV. 7, 68.
 scepra IV. 6, 58.
 sciat I. 2, 12. 21, 10. II. 18,
 40. III. 2, 49.
 sciet I. 4, 17. 5, 8.
 scilicet II. 9, 7. 11, 18. 23, 45.
 III. 9, 39.
 scindam II. 4, 21.
 Scipiadæ III. 9, 59.
 scire II. 18, 50.
 Scironis III. 14, 12.
 scis II. 18, 1. 2.
 sciffa II. 12, 18. III. 10, 28.
 sciffas II. 14, 8.
 scopuli III. 3, 64.
 scopulis I. 20, 20. II. 23, 17.
 III. 5, 15.
 scribam II. 4, 27. 21, 44.
 scribant II. 8, 31.
 scribantur II. 1, 1.
 scribat II. 18, 58. IV. 1, 136.
 scribe III. 22, 24. IV. 5, 37.
 7, 83.
 scribenda III. 19, 6.
 scribendi III. 7, 3.
 scribit III. 22, 19.
 scribitur I. 18, 22.
 Scribonia IV. 11, 55.
 scriinia III. 4, 14.
 scripta II. 2, 31. 8, 12. 10, 12.
 25, 87. III. 6, 26. 7, 45.
 22, 2.
 scriptores II. 25, 65.
 scriptorum III. 1, 12.
 Scylla II. 20, 53. III. 10, 28.
 17, 21.
 Scyllam IV. 4, 37.
 Scyria II. 7, 54.
 Scythiae IV. 3, 47.
 Scythicis III. 14, 13.
 se I. 2, 13. 6, 9. II. 8, 18. 21.
 17, 8. 19, 15. 18. 20, 25.
 21, 12. 22, 30. 24, 41. 25,
 83. III. 6, 13. 7, 10. 15. 9,
 28. 16, 25. IV. 1, 9. 2, 20.
 6, 27. 9, 56.
 secedere I. 10, 9. III. 12, 21.
 secluditur I. 20, 29.
 secreta IV. 8, 35.
 secreti IV. 9, 60.
 secreto IV. 11, 79.
 secta III. 21, 8. IV. 2, 26. 4,
 26. 5, 24. 64.
 sectae II. 23, 57.
 sectati I. 20, 25.
 sectatur III. 12, 14.
 sectetur II. 7, 81.
 secular II. 19, 41.
 secum II. 8, 33. 12, 37. IV.
 7, 7.
 secunda II. 1, 26. 2, 42. III.
 8, 20. 11, 42. 15, 2.
 secundat III. 20, 14.
 secundo II. 19, 67.
 secundos IV. 8, 45.
 secures I. 6, 19. III. 7, 23. 9,
 47. IV. 1, 45.
 securus III. 10, 19.
 secuta II. 25, 8. III. 1, 12.
 sed I. 2, 21. 3, 19. 4, 11. 5,
 29. 6, 5. 8, 17. 40. 10, 11.
 11, 18. 16, 35. 18, 31. 19,
 3. 9. 20, 49. II. 1, 39. 51. 4,
 15. 5, 27. 6, 5. 7, 33. 69.
 80. 87. 8, 5. 30. 9, 14. 20.
 10, 7. 57. 13, 25. 43. 17, 3.
 18, 21. 19, 28. 35. 55. 20,
 17. 45. 21, 7. 17. 22, 7. 18.
 23, 38. 71. 75. 24, 18. 25,
 23. 47. III. 1, 17. 4, 25. 32.
 5, 27. 63. 10, 19. 11, 61.
 12, 2. 16, 21. 22. 23, 27.
 IV. 1, 59. 94. 2, 33. 55. 3, 27.
 49. 67. 4, 83. 5, 43. 63. 6,
 33. 7, 71. 84. 8, 16. 32. 43.
 52. 9, 7. 10, 3. 12.
 sedabit II. 13, 51.
 sedaret III. 17, 5.
 sedarit III. 20, 20.
 fede III. 2, 11.
 fedam IV. 4, 31.
 fedant IV. 5, 3.
 fedear II. 20, 71.
 fedebit II. 21, 45.
 fedem III. 2, 25.
 fedens II. 21, 46. III. 14, 24.
 IV. 8, 21.
 federat I. 15, 12.
 federe II. 11, 14. 14, 36. III.
 3, 18.
 federit IV. 11, 82.
 fedes III. 3, 38. 21, 39. IV.
 7, 55.
 fedet II. 18, 8. 23, 60. III.
 17, 27. IV. 5, 37. 11, 19.
 feducere I. 9, 27.
 fedula I. 3, 32. II. 14, 12. IV.
 5, 20.
 feges II. 25, 78.
 sejuncta II. 13, 23.
 sella IV. 10, 28. 11, 21.
 sellam IV. 11, 65.
 semel I. 13, 33. 15, 20. II.
 18, 67. 19, 73. 23, 62. III.
 5, 48. 14, 9. 20, 7. IV. 11, 5.
Se,

I N D E X I

Semela II. 23, 19.
 Semelae II. 21, 29.
 femina II. 8, 32. III. 5, 4, 7, 20. IV. 5, 18.
 Semiramis III. 9, 21.
 femita I. 11, 2. II. 11, 17, 18, 51. III. 2, 26, 9, 65. IV. 8, 60.
 femper I. 1, 32, 2, 31, 3, 40, 4, 27, 6, 22, 25, 10, 19, 13, 12, 16, 8, 47, 18, 15, 19, 11, 20, 11, 14, 22, 2. II. 1, 35, 2, 41, 6, 22, 7, 70, 10, 52, 13, 12, 17, 26, 47, 14, 3, 35, 18, 18, 19, 71, 21, 15, 23, 59, 76, 90, 118, 24, 6, 43. III. 2, 39, 3, 44, 6, 28, 34, 7, 38, 8, 18, 15, 11, 19, 20, 22, 9, 10, 23, 26, IV. 4, 48, 5, 6, 39, 8, 46.
 fenatu IV. 1, 11.
 fenatus IV. 1, 14.
 fene II. 14, 19.
 fenestra III. 3, 46, 17, 15.
 fenestae I. 19, 17. II. 10, 47.
 fenestam II. 14, 9. IV. 11, 89.
 fenectus II. 19, 45.
 fenem IV. 11, 92.
 fenex II. 23, 81, 94.
 fenex II. 25, 30. III. 13, 36.
 fenis II. 14, 17, 21, 54, 23, 4. III. 16, 24.
 feniferat II. 1, 66.
 feniferit II. 13, 74. IV. 1, 101.
 fenisi II. 11, 19. IV. 7, 44.
 fenissit II. 24, 8.
 fenisit I. 13, 24, 15, 19. II. 1, 66.
 sensu II. 9, 3.
 sensus I. 3, 11. II. 1, 57.
 sententia II. 7, 75.
 sentiat I. 21, 6. IV. 5, 2.
 sentiet II. 8, 22.
 sentire I. 5, 3, 9, 21, 19, 19, IV. 11, 89.
 sentit III. 1, 34. IV. 7, 40.
 sentis III. 4, 1.
 sepelissent I. 17, 19.
 sepelivit III. 13, 9.
 sepositi I. 20, 24.
 septa II. 18, 70. IV. 4, 13.
 septem I. 7, 17. II. 1, 32. III. 2, 57.

septenas II. 13, 23. III. 21, 16.
 septima II. 16, 21, 19, 66.
 sepulcra IV. 1, 72.
 sepulcri II. 10, 37. III. 1, 59.
 sepulcro I. 7, 23. III. 1, 37.
 sepulcrum III. 5, 39, 14, 23. IV. 4, 1, 5, 1, 11, 1.
 sepulta III. 9, 56.
 sepultae I. 22, 3.
 sepultos II. 10, 41.
 sepulturae II. 21, 28.
 sequacis IV. 5, 41.
 sequantur II. 10, 5, 18, 19.
 sequar II. 8, 23, 20, 30.
 sequare II. 10, 27.
 sequatur III. 11, 19. IV. 3, 68.
 sequerentur III. 14, 21.
 sequetur I. 4, 3. II. 23, 54.
 sequi III. 9, 44, 10, 2.
 sequimur II. 20, 63. III. 7, 20.
 sequitur II. 13, 11, 23, 102, III. 5, 7, 6, 14, 11, 50.
 sera I. 3, 10. II. 7, 25, 10, 50. III. 4, 32, 13, 35. IV. 7, 90, 11, 26.
 seram III. 15, 15. IV. 5, 48.
 sereno II. 20, 61.
 Seres III. 3, 5.
 serica I. 14, 22. IV. 8, 23.
 Sericus IV. 3, 8.
 serie IV. 11, 95.
 sermo II. 17, 7.
 sermone III. 1, 31.
 sermonibus III. 19, 7.
 sero I. 1, 25. II. 4, 8, 11, 15, 19, 68. IV. 1, 51, 6, 79.
 seros I. 15, 21. II. 25, 25. III. 1, 35, 11, 66.
 serpentem IV. 6, 36.
 serpentis III. 9, 11. IV. 8, 7.
 serpere III. 11, 64.
 sarta III. 1, 19. IV. 6, 3.
 sarta II. 24, 37.
 sartis III. 14, 23.
 sava III. 3, 19.
 servabis I. 20, 51.
 servant III. 9, 67.
 servare II. 23, 111. III. 13, 21.
 servasse IV. 7, 53.
 servata II. 11, 30.
 servato I. 21, 5. II. 19, 32.

servator IV. 6, 37.
 servent II. 8, 24.
 serves II. 10, 18.
 servetur II. 10, 45.
 serviat II. 20, 22. IV. 1, 60.
 servilia IV. 9, 47.
 servire I. 7, 7. II. 19, 51. III. 23, 23. IV. 6, 77.
 servitio I. 4, 4, 12, 18. III. 15, 41.
 servitium I. 5, 19. II. 16, 20.
 servo II. 18, 53. III. 4, 20.
 servorum II. 22, 2.
 servus I. 7, 20. III. 3, 57.
 servus II. 10, 36. III. 4, 6.
 setae IV. 9, 45.
 setosa IV. 1, 25.
 seu I. 6, 31, 33, 8, 44, 11, 25, 14, 10. II. 1, 7, 11, 13, 15, 53, 55, 18, 6, 20, 29, 34, 63. III. 6, 13, 14, 15, 16, 9, 71, 20, 8, 30, 33. IV. 2, 11, 3, 60, 5, 25, 10, 47, 11, 81, 87.
 severa IV. 11, 22.
 severae II. 25, 23.
 severis II. 2, 9.
 sevit III. 9, 10.
 sex II. 16, 7. III. 4, 40. IV. 2, 57.
 si I. 2, 26, 4, 9, 5, 9, 25, 6, 12, 35, 7, 15, 9, 15, 26, 10, 23, 11, 19, 12, 17, 15, 28, 16, 45, 17, 19, 27, 18, 4, 19, 22, 3. II. 1, 17, 47, 85, 27, 9, 21, 43, 51, 68, 39, 4, 10, 16, 5, 11, 18, 6, 15, 7, 28, 67, 68, 97, 8, 3, 9, 21, 9, 18, 21, 10, 15, 25, 39, 11, 10, 31, 12, 12, 17, 19, 22, 37, 39, 41, 50, 13, 7, 66, 14, 3, 4, 7, 27, 34, 16, 16, 19, 17, 9, 18, 11, 21, 38, 39, 43, 46, 63, 68, 72, 80, 85, 19, 9, 47, 54, 68, 20, 13, 23, 57, 73, 21, 4, 27, 41, 42, 50, 22, 23, 34, 23, 23, 26, 31, 55, 56, 57, 63, 64, 100, 117, 25, 11, 53, 54, 94. III. 1, 48, 55, 3, 61, 62, 4, 7, 24, 31, 35, 41, 5, 18, 67, 6, 25, 36, 39, 9, 1, 38, 49, 10, 5, 11, 14, 44, 12, 33, 13, 21, 33, 14, 7, 21, 15, 13, 21, 5, 15, 22, 21, 23, 19. IV. 1, 49, 51, 2, 32, 3, 2, 5, 30, 51, 5, 21.

INDEX I.

- 5,21.31.38.45.47.50.6.83.
 7,29.38.53.71.72.8.13.20.
 73. 9,43. II.19,27.29.75.
 sibi I. 4,26. 6,17. 8,35. II.
 18,7. 21,11. 22,28. 25,4.
 III. 7,11. 20,4. IV. 1,90.
 100. 4,22. 8,11.
 fibila IV. 8,8.
 fibilet IV. 7,54.
 Sibyllae II. 19,19. IV. 1,49.
 fic I. 2,15. 3,19. 34. 4,27.
 13,21.23. 15,9.17. 16,47.
 17,17. 18,11. 21,5. II. 1,
 80. 2,13. 7,71.79. 8,27.
 10,4. 11,3.5.7.20. 12,25.
 53. 13,52. 14,29. 15,29.
 16,4. 17,11.13. 18,36.87.
 19,76. 22,41. 25,2. III.
 4,2. 8,32. 10,14.36. 13,
 1,34. 14,27. IV. 3,67. 4,
 53. 6,85. 7,52.69. 9,16.
 61. 74. 10,17. 11,9. 35.
 92.
 Sicambros IV. 6,77.
 Sicano I. 16,29.
 ficca II. 2,7. 13,71. IV. 10,
 12.
 ficcabat III. 4,17.
 ficcam IV. 9,31.
 ficcare I. 19,23. II. 23,105.
 ficcine II. 12,6. III. 4,9.
 ficcis I. 17,11. II. 9,17. IV.
 9,64. 11,76.
 ficco II. 11,12. 12,34. 21,
 6. III. 8,6. IV. 9,21.
 Siculae II. 1,28. III. 16,31.
 fidar II. 11,30. IV. 8,78.
 fidera I. 1,23. 8,43. 16,23.
 II. 2,24. 7,91. 20,55. 24,
 24. III. 1,57. IV. 4,62.
 fidere I. 6,36. II. 21,26. IV.
 3,31.
 fidereae III. 19,10.
 fideribus I. 3,38.
 fidisse III. 7,37.
 Sidonia II. 13,55. IV. 9,47.
 Sidoniae II. 22,15.
 fidus IV. 1,106.
 signa I. 16,8. 18,17. II. 22,
 36. 23,8. III. 2,48. 3,70.
 6,9. 7,9. 58. 9,9. 10,2.
 21,9. IV. 1,78.84.91.107.
 2,2. 3,6. 5,24. 6,24. 62.
 80. 9,11.
 signanda III. 19,5.
 signat IV. 7,36.
 signata IV. 1,145.
 signatas III. 22,4.
 signis II. 8,25.
 signo III. 2,43. 7,15. 19,9.
 signum III. 8,3.
 filenda III. 6,26.
 Sileni II. 23,94. III. 2,29.
 silentum III. 10,33.
 filere IV. 4,78.
 filex II. 19,56.
 filices I. 9,31.
 Silvani IV. 4,5.
 filvis I. 17,17.
 silvae I. 18,31. 20,7. II. 15,29.
 silvas I. 14,5. III. 1,51.
 silvestri III. 7,51.
 silvicolis III. 11,34.
 sim I. 5,22. 7,3. 18,15. II.
 7,27. 10,8. 14,24. 18,13.
 III. 11,59. IV. 11,101.
 similem II. 22,32.
 similes I. 15,41.
 simili I. 12,8. III. 9,48.
 similis I. 5,7.
 Simoenta II. 7,50. III. 1,27.
 simul II. 5,12.
 simulacra IV. 11,79.
 simulantem IV. 11,39.
 simulare IV. 5,29.
 simulatis I. 11,7.
 simulatum II. 19,17.
 simules IV. 5,34.
 sin II. 18,43. 23,79. IV. 4,
 55. 9,45.
 sinat I. 19,16. II. 15,4.
 sine I. 5,2. 6,25. 8,4. 32.
 11,22. II. 5,10. 7,86. 8,
 2. 9,3. 13,5.6. 15,2. 18,
 26. 23,36. 88. III. 1,29.
 64. 4,5. 6,10.38. 8,5. 11,
 50. 13,2. 22,5.6. IV. 1,6.
 3,38. 4,51. 5,56. 7,63.
 8,20.40. 9,13. 11,45.75.
 sinere I. 2,6.
 sinet I. 4,8. 13,28.
 singula IV. 8,87. 11,80.
 singultu I. 5,14.
 sinis II. 24,23. III. 23,28.
 Sinis III. 21,37.
 sinistra III. 23,32. IV. 1,150.
 8,68.
 sinistram III. 2,9.
 sinit II. 18,38.72.
 sinite III. 1,2.
 sint I. 2,32. 7,4. 14,16. 18,
 16. 22,1. II. 1,53. 2,20.
 10,25.35. 12,27. 15,16.
 16,10. III. 4,2. 8,24. 12,
 31. 16,20.17.6.19,17. IV.
 4,55. 6,19. 11,77.
 sinu I. 3,26. 5,30. 17,12.
 II. 19,70. III. 3,15. 6,8.
 20,32. IV. 11,64.
 sinuata IV. 6,30.
 sinunt II. 12,23.
 sinuosa IV. 1,15.
 sinus I. 2,2. 8,38. II. 13,12.
 III. 7,30. 18,10. IV. 1,114.
 4,70. 6,16.
 Siphacis III. 9,61.
 Sipylo II. 16,8.
 siqua II. 2,25. 10,10. 11,20.
 18,8. 19,18.
 siquid I. 15,35.
 siquis I. 1,37. II. 1,49.67. 3,
 10. IV. 1,65.101. 4,43.
 Sirenum III. 10,34.
 sirpiculis IV. 2,40.
 sis I. 2,25. 5,18. 10,27. 15,
 32. 22,6. II. 7,94. 8,31.
 10,41. 14,21. 16,33. 18,
 81. 21,29. III. 6,36. 9,
 72. 10,16.
 Sisypho IV. 11,23.
 Sisyphio II. 16,32.
 Sisyphios II. 13,63.
 sistite II. 1,86. III. 15,41.
 sistit IV. 10,36.
 sistro III. 9,43.
 sit I. 1,28. 5,20.28. 6,13. 8,
 10.18. 9,25. 11,22. 13,29.
 31.35.36. 16,29.30.19,20.
 20,13. II. 2,19. 10,22.33.
 13,55.73. 14,23.35. 15,
 23. 16,16. 17,2. 18,39.
 82.89. 19,81.84. 20,57.
 60.62. 21,50. 23,30. 24,
 8.30. 25,24. III. 2,41. 3,
 12.19.21. 6,38. 8,17.21.
 27. 11,1. 14,22. 18,9. IV.
 3,28.36.39.63. 5,56.73.
 9,70.
 sitiens III. 2,6.
 situm II. 13,62. IV. 5,2. 9,
 62.
 sitis I. 1,32. III. 3,26.64. IV.
 9,21.70.
 situ I. 7,18. IV. 5,70.
 sive I. 8,44. 14,9. 20,7. 8.9.
 10.

I N D E X I I

- fo. II. 1,5,9, 15,55. 2,53.
 7,74. 17,20. 18,5,9. 19,
 46. 23,117. 25,82. III.6,
 24. 9, 71. II,46. 20,30.
 IV. 3,59. 6,81.
 foboles IV. 1,79.
 fobria III. 15,11. IV. 8,30.
 fobrius IV. 2,29.
 focco II. 18,71.
 focer III. 6,38.
 focero III. 9,38.
 focii III. 20,11. 21,25.
 focis IV. 2,51.
 focio I. 5,29. 17,28.
 focium II. 25,15.
 focium III. 5,57.
 Socraticis II. 25,27.
 Sol II. 12,32. 18,35.
 sola I. 11,23. 16,25,35. 18,
 4. II. 6,19. 7,58. 15,7.
 17,6. 19,32. 22,23,24. 23,
 112. 24,41. III. 2,20. 11,
 63. 13,23. IV. 3,70. 7,93.
 solac II. 15,29.
 solam III. 4,23. 13,46.
 solamur IV. 7,69.
 solatia I. 5,27.
 sole III. 8,2. IV. 9,46.
 solea II. 22,40.
 soleant II. 9,24.
 solem I. 15,37.
 solennes IV. 2,16.
 solennia II. 24,1. III. 8,31.
 solent II. 19, 72. III. 19,17.
 soles I. 13,1. III. 23,26. IV.
 6,76.
 solet I. 6, 10. 11,15. 16,38.
 II. 1,51. 13,36. 53. 14, 6.
 19,74. 25,51.
 solidum III. 9,22.
 sollicitae III. 5,1.
 sollicitas I. 16,40.
 sollicito II. 16,8.
 sollicitum III. 15,42.
 solis I. 2,11. III. 3,56.
 Solis II. 23,11.
 soliti III. 5,58.
 solito I. 17,3. III. 1,40.
 solitos I. 20,46.
 solitum III. 3,8. IV. 7,9.
 solitus II. 2,8.
 solo I. 22,8. II. 23,112. III.
 2,26.
 solos II. 15,7.
 solvamus III. 8,31.
- solvat III. 20,2.
 solvatur I. 8,11.
 solve IV. 6,41.
 solvebam I. 3,21.
 solvens II. 7,44.
 solvere I. 4,15. II. 12,46. IV.
 4,57.
 solveret II. 12,26.
 solverit II. 22,16.
 solvet II. 1,71.
 solvi IV. 4,77.
 solvit II. 25,5. III. 5,53. 19,
 13. 21,34. IV. 1,109. 2,
 17. 6,35.
 solvite I. 17,26. II. 7,77.
 solvitur IV. 11,96.
 solum I. 7,11. 10,13. 18,24.
 II. 4,19. 25,17,26.
 solus I. 12, 13. 13,2. 18,30.
 II. 1,48. 60. 67. 6,19. 7,
 96. 16,35. 20,69. 25,19.
 IV. 8,48.
 soluta IV. 8,54.
 solutus IV. 8,61.
 solutos IV. 6,31.
 solvuntur III. 15,55.
 somnia II. 3, 8. 22, 27. 25,
 32. III. 4,31. 6,15. IV. 4,
 63. 7,87. 88. 11,78.
 somniet IV. 5,48.
 somnis II. 20,1.
 somno I. 3,3. 25. II. 12,5. 22,
 29. IV. 4,65.
 somnos I. 5,11. II. 6,11. III.
 6,27. 8,25. IV. 4,83.
 somnum I. 3,41. II. 1,11. III.
 8,13. IV. 4,63.
 somnus I. 10,7. 16,22. II.
 15,6. III. 15,14. IV. 7,55.
 14.
 sonant IV. 7,62.
 sonantia IV. 9,35.
 sonat I. 12,6. II. 23,16. III.
 16,4. IV. 8,60.
 sones II. 23,84.
 sonet IV. 7,52.
 sonitu III. 13,27.
 sonitum I. 20,48.
 sonitus II. 13,49. III. 13,33.
 sono II. 24,10. III. 1,40. 4,
 18. IV. 5,4.
 sonos III. 8,4. IV. 2,8.
 sonuere IV. 9,13.
 sonuerunt IV. 8,49.
 sonuit IV. 8,19.
- sonus III. 2,40. IV. 1,58.
 10,23.
 sopitis II. 20,31.
 sopito II. 23,48.
 sopitos IV. 8,59.
 sopor I. 3,45.
 sopore III. 15,42.
 soporis III. 9,54.
 sorder II. 23,45.
 sordida III. 22,8.
 soror I. 2,16. 21,6. II. 2,58.
 5,12. 10,44. 11,6. IV. 3,
 41. 11,66.
 Sororem II. 12,15. 23,15. IV.
 11,59.
 sorores II. 23, 17. IV. 7,67.
 sororum II. 23,93. III. 2,37.
 IV. 11,27.
 Sororum III. 1,17.
 fors II. 19,38. III. 8,27.
 forte II. 13,61. III. 20,12.
 fortes II. 23,41.
 fortis IV. 4,94.
 fortita IV. 7,55. 11,20.
 fortitae III. 2,33.
 spargatur III. 14,19.
 spargere II. 23,67.
 spargi IV. 8,40.
 spargite IV. 6,57.
 spargitur IV. 4,44.
 sparguntur IV. 3,65.
 sparsa IV. 3,15.
 sparsas II. 7,22.
 sparsit III. 3,46.
 sparsit III. 11,54.
 sparsio III. 13,26.
 sparsos II. 1,7.
 Spartana III. 12,21.
 Spartanam I. 4,6.
 Sparte III. 12,1.
 spatia III. 20,31.
 spatiahere I. 20,9. IV. 8,75.
 spatiaur II. 2,59.
 spatiere II. 23,37.
 spatietur II. 10,19.
 spatius IV. 2,58.
 spatium II. 19,29.
 spatiosius III. 19,33.
 spatium II. 23,33.
 speciem I. 20,5. IV. 2,31.
 species IV. 2,35.
 specimen IV. 11,93.
 spectabis II. 15,7,11.
 spectaculum IV. 8,21. 56.
 spectando III. 20,3.

INDEX

- spectare II. 7, 5. III. 3, 15.
 spectato IV. 5, 53.
 spectavi III. 9, 53.
 spectavit II. 23, 93.
 specularis III. 2, 13.
 speculator II. 22, 31.
 speculo III. 23, 34.
 speculum III. 4, 11. IV. 7, 76.
 spelunca III. 2, 27.
 speranda III. 2, 17.
 sperande IV. 7, 13.
 speranti II. 18, 46.
 sperare II. 4, 33. IV. 10, 11.
 speraret II. 7, 45.
 sperne IV. 5, 27. 7, 87.
 spernens II. 14, 9.
 spes II. 1, 83. III. 15, 12. 21, 42.
 spica IV. 6, 74.
 spica IV. 2, 14.
 spicula II. 10, 2. IV. 10, 13.
 spinis IV. 5, 1.
 spinosi IV. 4, 46.
 spirans II. 12, 53.
 spirantis IV. 7, 11.
 spirare I. 3, 7.
 spiraret II. 18, 85.
 spirat IV. 11, 70.
 spiritus I. 9, 32. 16, 32. II. 2, 2. 10, 45. 22, 38. III. 15, 40. 16, 10.
 pisto III. 3, 8.
 splendida III. 18, 8.
 spolia II. 11, 24. III. 5, 30. 9, 61. 11, 12. IV. 10, 11, 45.
 spoliati III. 10, 3.
 spoliis III. 3, 13.
 spoliium IV. 10, 16.
 sponda IV. 8, 88.
 spondebant IV. 1, 41.
 spondent I. 14, 13.
 spondet II. 22, 19.
 sponte I. 2, 10. III. 1, 44. 5, 38.
 sument III. 15, 17.
 spumet II. 2, 40.
 spumifer IV. 7, 81.
 squa IV. 5, 66.
 squamoso III. 21, 27.
 stabant IV. 4, 12.
 stabula III. 21, 9.
 stabulis II. 24, 12. III. 13, 30. IV. 9, 2.
 stadiis III. 29, 25.
 stagna III. 16, 2. IV. 7, 91.
 stagnabant IV. 9, 5.
 stamen IV. 7, 51.
 stamine I. 3, 41. IV. 4, 40. 9, 52.
 staminea III. 4, 26.
 stamus III. 21, 22.
 stans IV. 3, 59.
 stant III. 3, 24. IV. 1, 3. 11, 6.
 stantem IV. 6, 27.
 stantes III. 8, 2.
 stantia III. 16, 18. IV. 5, 12.
 staret I. 17, 20. II. 7, 68.
 stat III. 1, 64. 11, 18. 12, 7. 17, 20.
 statuas III. 9, 46.
 stauent II. 23, 33.
 stauisse II. 5, 17. III. 10, 36.
 stauisset III. 9, 19.
 stauit III. 9, 21. 63. IV. 9, 4.
 stella II. 20, 62.
 stellae IV. 1, 105.
 stent III. 2, 44. 8, 5. 18.
 sterili II. 8, 32. IV. 11, 62.
 sternatur II. 10, 21.
 sterner IV. 8, 76.
 sternuit II. 2, 34.
 steterant II. 23, 7.
 steterat III. 16, 15.
 steterunt II. 7, 30.
 stetit II. 7, 8. IV. 1, 35. 6, 19.
 stiller II. 7, 88.
 stimulos III. 17, 10.
 stipat III. 6, 13.
 stipes IV. 2, 59.
 stipite IV. 2, 18.
 stirpe III. 23, 33.
 stolidum II. 13, 8.
 straminea II. 13, 20.
 strata II. 12, 52.
 strato III. 4, 11.
 stridorem III. 5, 61.
 striges IV. 5, 17.
 strigis III. 4, 29.
 stringere III. 9, 24.
 structa III. 16, 4.
 structo II. 15, 24.
 struxit IV. 3, 20.
 Strymonis IV. 4, 70.
 studiis II. 2, 9.
 studium I. 2, 23. III. 20, 27.
 stulta II. 17, 18. III. 18, 5. 22, 17.
 stulte III. 3, 36.
 stulto II. 25, 20.
 stultus *ibid.*
 stupefiat II. 10, 7.
 stupro III. 17, 20.
 stuprorum II. 23, 97.
 stuprum IV. 7, 57.
 Stygia II. 20, 71.
 Stygiac II. 7, 64.
 Strygias II. 25, 53. III. 16, 9. IV. 9, 41.
 Stygio IV. 3, 15.
 sua I. 1, 35. 2, 10. 27. II. 2, 31. 7, 18. 85. 14, 27. 18, 15. 19, 50. 71. 21, 46. 58. III. 1, 30. 44. 2, 34. 3, 4. 4, 15. 5, 46. 7, 56. 8, 10. 9, 2. 32. 21, 38. IV. 1, 61. 87. 118. 4, 27. 5, 14. 6, 80. 7, 65. 10, 32. 11, 59.
 suae I. 16, 11. II. 5, 22. 18, 54. 25, 86. III. 6, 30. 7, 20. 12, 22. IV. 1, 92. 63. 24. 7, 64.
 suam I. 3, 30. III. 9, 28.
 suas II. 9, 14. 14, 32. 18, 28. 25, 36. IV. 3, 52. 9, 44. 11, 86.
 suavia II. 22, 39.
 sub I. 4, 14. 14, 11. 12. 15, 31. 18, 21. 20, 29. 33. 36. II. 1, 26. 5, 24. 8, 1. 11, 26. 14, 31. 20, 71. 21, 35. 23, 95. III. 1, 45. 3, 4. 61. 7, 36. 52. 9, 29. 13, 38. IV. 1, 115. 137. 4, 53. 5, 22. 60. 7, 95. 11, 38.
 subactis IV. 4, 11.
 subdidit I. 13, 26.
 subdita I. 11, 3. III. 21, 34. IV. 11, 9.
 subdolos IV. 3, 66.
 subduer I. 8, 45. III. 1, 61.
 subducto II. 8, 13.
 subdeant II. 20, 68. IV. 6, 71.
 subest IV. 6, 52.
 subiecta III. 6, 7.
 subiecto I. 3, 15.
 subiectus I. 10, 27.
 subjiciet I. 7, 20.
 subire I. 6, 30. 14, 20. II. 8, 4. III. 17, 14.
 subisse IV. 2, 30.
 subit I. 9, 26. 11, 5. IV. 4, 25.
 subis-

I N D E X I.

- subito II. 1, 79. 13, 28. 18, 46.
 23, 50. IV. 8, 49.
 sublatam II. 6, 1.
 sublato II. 12, 10.
 sublimine II. 19, 57.
 sublimis III. 1, 9.
 submittat I. 2, 9.
 submover I. 20, 30.
 subponere III. 5, 35.
 subposita II. 23, 96.
 subripuisse II. 2, 16.
 subruat III. 3, 53.
 subruta III. 7, 55.
 subscribam IV. 3, 72.
 subsidere I. 8, 15.
 subsidium II. 20, 17.
 subsilucere IV. 8, 46.
 substravit III. 5, 47.
 substulit II. 7, 52.
 subter II. 25, 67. III. 3, 18.
 subtrahe II. 4, 14.
 subtrahis III. 7, 30.
 subtrahit II. 8, 21. III. 5, 19.
 Suburae IV. 7, 15.
 suburbanae IV. 1, 33.
 succedat III. 5, 48.
 succedere I. 13, 27.
 succendit I. 2, 15.
 succensa III. 17, 15.
 succinxi IV. 3, 62.
 succumbat III. 8, 23.
 succumbit II. 25, 47.
 succurre II. 13, 13.
 succurrere I. 5, 23.
 succurris III. 13, 19.
 fude IV. 1, 28.
 fudet IV. 1, 70.
 fues II. 15, 22.
 fuevit IV. 10, 17.
 Suevo III. 2, 45.
 fufferte III. 20, 21.
 fuffit IV. 8, 84.
 fuffesta IV. 4, 8.
 fui III. 10, 36. IV. 1, 46.
 fuis I. 1, 1. 42, 3. 13, 32. II.
 2, 32. 13, 32. 14, 11. 20, 68.
 22, 18. III. 11, 16. 22, 31.
 60, 13, 30. IV. 1, 35. 2, 9.
 4, 84. 5, 10. 10, 47. 11, 32.
 sulphuris IV. 8, 86.
 sum I. 6, 29. 8, 2. 12, 11. 21,
 4. II. 2, 26. 3, 7. 5, 13. 7,
 39. 10, 9. 13, 59. III. 6, 17.
 24, 9. 23, 25. IV. 2, 34. 3,
 15. 4, 41. 6, 60. 9, 38. II,
 14.
 fumere I. 3, 16. II. 13, 70.
 fumite II. 8, 15.
 summa I. 8, 43. IV. 7, 10.
 summam III. 7, 11.
 summo II. 20, 19.
 summora IV. 9, 56.
 summum IV. 8, 77.
 sumsi IV. 11, 67.
 sumta II. 1, 36. III. 5, 16. IV.
 1, 132. 2, 24. 33.
 sumtus III. 1, 57.
 sumus I. 5, 2. II. 17, 20.
 sunt I. 4, 12. 8, 41. 12, 18. 18,
 24. 22, 3. II. 2, 37. 7, 3. 12,
 8. 12. 19, 22. 21, 49. III.
 2, 18. 5, 11. 51. 7, 4. 7, 13.
 16, 23. 18, 7. 19, 5. 20, 5.
 IV. 1, 74. 81. 3, 11. 7, 1. 11,
 64.
 suo II. 1, 54. 7, 84. 12, 6. 15, 25.
 19, 71. 21, 26. 30. III. 17,
 8. 19, 9. 21, 32. IV. 1, 133.
 142. 3, 1. 9, 5. 10, 12.
 suos I. 15, 15. 16, 31. 22, 5.
 II. 12, 46. III. 3, 59. 5, 69.
 9, 30. IV. 3, 34. 6, 82. 8,
 41. 44.
 supellex IV. 8, 37.
 super I. 20, 26. 21, 9. II. 23,
 60. III. 5, 27. IV. 4, 75. 6,
 29. 7, 54. 10, 31.
 supera III. 16, 19.
 superaddita II. 10, 33.
 superant III. 3, 51. IV. 2, 57.
 superare III. 7, 22.
 superba I. 10, 22. II. 1, 8. 7,
 40. 16, 7. 24, 14. III. 6,
 36. 9, 48. 11, 60. 23, 2. IV.
 8, 82. 10, 48.
 superbae I. 18, 25.
 superbi II. 18, 59.
 superbiat IV. 1, 63.
 superbit IV. 5, 22.
 superbo III. 15, 41.
 superbos III. 23, 35.
 superbus II. 17, 57.
 supercillis III. 6, 25.
 superesse III. 3, 20.
 superest III. 15, 19. 20, 21.
 superet III. 3, 69.
 superis II. 1, 37. 21, 50.
 superobruit IV. 4, 89.
 superos IV. 11, 7.
 supina I. 20, 28. IV. 8, 44.
 suppetat IV. 2, 37.
 suppletis IV. 8, 43.
 supplex I. 9, 3. II. 11, 11. IV.
 5, 37.
 supplicibus I. 16, 4. II. 16,
 33. IV. 8, 71.
 supplicis I. 16, 14.
 supprime IV. 1, 114.
 supprimat III. 8, 8.
 suppositis I. 15, 36.
 supposito I. 22, 9.
 suppositus II. 10, 31.
 supra I. 20, 35. II. 5, 30. 25,
 11, 59. IV. 5, 74.
 suprema II. 10, 29.
 sura II. 15, 15.
 surda I. 7, 18. II. 13, 48. IV.
 3, 53. 5, 56. 11, 4.
 surdas II. 16, 13.
 surdis II. 13, 36.
 surdo II. 18, 83. III. 10, 34.
 23, 20. IV. 8, 47.
 surdus IV. 5, 48.
 surgat I. 2, 11. II. 22, 37.
 surge II. 8, 15. 20, 24. III.
 8, 12.
 surgebant I. 20, 37.
 surgebat II. 23, 9.
 surgentibus II. 23, 47.
 surgere II. 18, 75. III. 9, 26.
 surgeret II. 12, 14. 18, 31.
 surgit I. 16, 32.
 surgit IV. 1, 67.
 surgite IV. 11, 99.
 Sula II. 10, 1.
 suscepta II. 7, 63.
 suscepto IV. 9, 36.
 suscipere II. 15, 18.
 suscitat II. 25, 63.
 suscitet II. 3, 4.
 suspensa IV. 7, 41.
 suspensis I. 20, 27. III. 4, 8.
 suspicor II. 5, 14.
 suspiria I. 3, 27. II. 18, 47.
 III. 6, 27.
 sustinet II. 19, 58.
 sustulit I. 1, 8. III. 9, 70. IV.
 1, 9. 9, 37.
 susurros I. 11, 13.
 suum II. 17, 14. 24, 34. III.
 1, 34. IV. 4, 79. 7, 68.
 Syrio II. 10, 30.
 Syrtis II. 7, 71. III. 17, 7. 23,
 16.

I N D E X I.

- T.
- tabellae III. 22, 1.
 tabellas II. 5, 19. IV. 11, 49.
 tabellis II. 16, 33. III. 22, 11.
 taberna IV. 8, 19, 62.
 tabescere III. 4, 23.
 tabescet III. 10, 9.
 tabuit I. 15, 20.
 tabula II. 20, 33. III. 7, 11.
 IV. 3, 35.
 tabulac III. 20, 29.
 tabulas II. 2, 51.
 tabulis I. 2, 22.
 taceant IV. 11, 23.
 tacent I. 18, 32. II. 16, 22.
 IV. 3, 53.
 tacentes IV. 4, 47.
 taceo IV. 8, 23.
 tacere I. 10, 22.
 taces I. 16, 18.
 racet II. 21, 36.
 tacita I. 4, 14. II. 5, 24. 23.
 6. IV. 11, 26.
 taciti IV. 7, 23.
 tacitis I. 4, 18. 16, 26. 18, 24.
 tacito I. 11, 14. II. 14, 2. 19.
 70. III. 13, 33. 20, 32.
 taciturna I. 18, 1.
 tacta III. 1, 40. 5, 34.
 tactas III. 19, 15.
 tacto III. 9, 24.
 taedae I. 8, 21.
 taedas III. 17, 25.
 taedia I. 2, 32.
 Tacnarius III. 1, 49.
 talaribus II. 23, 57.
 tale II. 11, 26. 25, 79. IV.
 8, 6.
 talem II. 14, 19.
 tales I. 3, 39. 8, 15. II. 12,
 37. III. 23, 3.
 tali III. 2, 15.
 talia II. 1, 87. 2, 37. 9, 21.
 20, 20. III. 2, 51. IV. 8, 9.
 talibus IV. 9, 51.
 talis I. 3, 7. II. 11, 10. 16, 34.
 22, 29. III. 14, 22.
 talorum III. 8, 27.
 talos II. 18, 61. 24, 26. IV.
 8, 45.
 tam I. 4, 1. 12, 3. 14, 3. 4. 16,
 18, 39. II. 2, 19. 3, 12. 4,
 7. 25. 5, 6. 7, 37. 42. 72. 10,
 3. 45. 47. II. 15. 13, 24. 16,
 5. 27. 18, 13. 85. 19, 2. 6.
 20, 21. 26. 21, 2. 7. 22, 33.
 41. 23, 98. 24, 5. 16. 25, 11.
 49. III. 2, 5. 7, 3. 28. 9, 20.
 15, 11. 14, 19. 16, 13. 16.
 20, 10. 21, 1. 22, 1. IV. 2,
 63. 8, 4.
 tamen I. 1, 8. 3, 17. 8, 38. 10,
 9. 14, 7. 15, 2. 4. 14, 32. 16,
 11. 31. 17, 9. 16. 18, 14.
 19, 18. II. 1, 76. 4, 5. 7, 36.
 90. 10, 51. 15, 21. 18, 27.
 19, 49. 55. 69. 23, 31. 24,
 41. 25, 21. 50. 81. III. 3, 25.
 5, 9. 9, 51. 10, 7. 13, 2. 35.
 14, 11. 16, 21. 26. 17, 27.
 20, 7. 23, 30. IV. 1, 59. 113.
 3, 3. 7, 49. 11, 17. 61.
 Tanaim II. 23, 54.
 Tanarius I. 13, 22.
 tandem I. 3, 35. 5, 1. 20, 43.
 II. 21, 1. IV. 6, 25.
 tangenda II. 1, 53.
 tangendos IV. 8, 72.
 tangere II. 8, 25. 25, 9. III.
 2, 16.
 tangeris I. 9, 17.
 tangi IV. 3, 60.
 tangitur IV. 1, 122.
 tanta II. 5, 4. 23, 72. 25, 21.
 III. 5, 30. IV. 11, 12.
 Tantalea II. 13, 61.
 Tantaleae II. 1, 68.
 Tantaleo IV. 11, 24.
 Tantalidos II. 23, 14.
 tanti I. 4, 20. 6, 13. 8, 3. II.
 2, 45. 7, 51. 13, 55. III.
 10, 3. 18, 4. IV. 3, 63. 11,
 88.
 tantis III. 11, 3. IV. 11, 43.
 tanto I. 5, 26. II. 20, 45. 23,
 97. 25, 12. III. 4, 41. 9, 55.
 tantum I. 1, 16. 7, 7. 18, 9. II.
 1, 17. 6, 17. 10, 9. 16, 7.
 17, 2. 20, 41. 25, 14. III.
 2, 4. 3, 33. 9, 17. 70. 21,
 21. IV. 2, 9.
 tantus I. 10, 10. 13, 20. II.
 7, 24.
 tarda II. 1, 61. 24, 24.
 tardam IV. 11, 51.
 tardarent IV. 3, 47.
 tardas I. 1, 37. 10, 16. 14, 5.
 tardat I. 20, 42.
 tardior II. 23, 1.
 tardus I. 8, 10. 13, 7.
 tardus L. 1, 17. 7, 26. 8, 41.
 Tarpeja IV. 4, 15. 27. 79.
 Tarpejae I. 16, 2. IV. 4, 1.
 Tarpejo III. 9, 45. IV. 4, 93.
 Tarpejos IV. 8, 31.
 Tarpejum IV. 4, 1.
 Tarpejus IV. 1, 7.
 Tarquinius III. 9, 47.
 Tati IV. 2, 52. 4, 32.
 Tatiac IV. 4, 29.
 Tatii IV. 9, 74.
 Tatio IV. 1, 30.
 Tatio II. 23, 103.
 Tatum IV. 4, 17.
 Tatus IV. 4, 7. 36. 87.
 taurus II. 1, 43. III. 7, 49.
 tauro II. 19, 52.
 tauros II. 15, 11. III. 9, 9.
 taurus II. 2, 11. 4, 19. 25, 47.
 Taygeti III. 12, 13.
 te I. 2, 4. 3, 35. 4, 19. 21. 7,
 15. 8, 1. 19. 9, 25. 10, 5.
 11, 1. 7. 9. 22. 13, 4. 15. 28.
 15, 39. 16, 37. 18, 9. 11. 19,
 17. 21. 20, 1. 21, 5. II. 1,
 35. 85. 2, 4. 4, 1. 7. 7. 16.
 38. 61. 93. 8, 20. 31. 11, 29.
 12, 21. 13, 25. 15, 4. 9. 16,
 11. 13. 22. 27. 17, 7. 9. 18,
 73. 19, 2. 12. 69. 73. 20, 1.
 44. 22, 13. 23, 36. 43. 44.
 57. 62. 73. 75. 24, 9. 19. 25.
 25, 14. 15. 16. 17. 26. 49. III.
 1, 41. 2, 15. 40. 49. 4, 19. 5,
 2. 7. 45. 6, 33. 34. 7, 22. 29.
 47. 59. 10, 13. 21. 11, 55.
 13, 2. 9. 46. 15, 5. 7. 19. 17,
 1. 21, 5. 23, 45. 31. IV. 1,
 12. 1. 142. 145. 2, 57. 3, 5.
 7. 8. 70. 4, 51. 63. 5, 21. 41.
 45. 6, 41. 46. 47. 7, 14. 26.
 27. 47. 72. 93. 8, 17. 11, 3.
 55.
 tecta I. 14, 11. II. 5, 25. 23,
 20. 34. III. 6, 25.
 tectis IV. 10, 42.
 tecto II. 18, 8. 20, 31.
 tectus III. 10, 7.
 tecum I. 6, 1. II. 17, 19. III.
 6, 33. 16, 17. IV. 8, 70.
 tegas III. 5, 38.
 tegat I. 6, 28. II. 10, 34. 20,
 44. III. 14, 28.
 tege:

I N D E X I.

- tegebat IV. 9,30. 10,34.
 Tegeee III. 2,30.
 teget I. 17,8.
 tegetes IV. 5,67.
 regit I. 20,22.
 tego IV. 3,57.
 regula IV. 5,68. 7,22.
 Teia IV. 8,31. 58.
 tela II. 7,76. 9,13. 18. 18,
 30. III. 3,17. 7,54. IV. 2,
 53. 9,40.
 Telegoni II. 23,42.
 telluris III. 16,31. IV. 3,67.
 Tellus I. 19,16.
 tellus II. 8,21. III. 9,33. 21,
 19. IV. 1,53. 149. 2,62. 3,
 39.
 temeranda IV. 9,69.
 temerare II. 15,21.
 temerarius II. 7,37.
 temere II. 16,36. 17,16.
 temone IV. 8,21.
 temperat II. 25,80. III. 21,
 16. 22.
 temperet III. 3,48.
 tempestate IV. 9,1.
 templa II. 5,17. 21,13. IV.
 1,5.
 templi III. 15,37.
 templo II. 19,44. IV. 2,5.
 10,45.
 templum II. 23,9.
 tempora I. 3,37. 7,8. 8,9.
 11,24. II. 14,27. 18,83.
 III. 15,13. 19,1. IV. 9,15.
 tempore I. 1,34. 12,7. 12. 19,
 26. II. 17,19. 19,48. 23,
 99. III. 7,28. 14,18. 17,
 17. IV. 2,51. 10,7. 11,
 66.
 temporibus I. 3,22. 22,4.
 temporis I. 4,7. IV. 3,42. 6,
 53.
 tempus II. 1,78. 4,9. 8,5. 6.
 21,5. IV. 4,79. 6,53.
 tenaces II. 10,27.
 tendentem III. 5,5.
 tendere III. 9,45.
 tendis II. 23,70.
 tendit I. 6,31.
 tencar II. 1,49.
 tencas IV. 11,94.
 tencat I. 11,11. II. 18,37. III.
 5,45.
 tenebris III. 7,33.
 tenebo IV. 7,93.
 tenebras II. 16,17. IV. 9,41.
 tenebris II. 20,55. III. 13,
 17. 14,5.
 tenens II. 11,6.
 tenente II. 23,108.
 tener II. 5,10.
 tenera I. 17,22. II. 1,70. IV.
 8,10.
 tenerae II. 6,15.
 teneram II. 19,77.
 teneras I. 18,21. III. 2,34.
 5,62.
 tenere I. 17,12. 18,4. II. 16,
 20. 23,28.
 teneret II. 16,19.
 teneris I. 8,7. III. 4,13.
 tenero I. 20,39. IV. 6,21.
 teneros IV. 3,23.
 tenes III. 4,7. IV. 5,38.
 tenet II. 13,28. 18,10. IV.
 7,72.
 tenuasse IV. 3,27.
 tentare I. 3,15. II. 9,19.
 tentat II. 2,29. 25,73.
 tentata III. 20,5.
 tentatur I. 4,25.
 tenuastis III. 1,5.
 tenuatus II. 18,21.
 tenuere III. 5,45.
 tenues I. 2,2. III. 7,29. IV.
 1,128.
 tenui I. 11,11. II. 17,12. III.
 1,8.
 tenuis II. 9,20.
 tenuisse II. 8,18.
 tepente II. 24,3.
 repentis III. 16,2.
 tepidas I. 13,26. IV. 7,20.
 repido I. 16,22.
 ter III. 1,18. 5,6. 8,4. 10,
 15. IV. 6,6. 30. 74. 8,86.
 teram IV. 7,94.
 teramus II. 23,82.
 terat IV. 2,62. 5,20.
 terebinthi III. 5,63.
 terenda III. 2,18. 16,22.
 terga II. 8,17. 13,39. III. 7,
 6. 23,14. IV. 1,150. 2,54.
 4,46. 5,14.
 tergeminum IV. 7,52.
 tergit IV. 8,84.
 tergo IV. 9,37.
 terгоре II. 20,6.
 terit III. 18,6.
 teritur, II. 19,55. 57.
 terra I. 6,28. 17,24. II. 10,
 42. 12,31. 13,46. 20,44.
 21,6. III. 1,9. 3,29. 5,
 43. 46. 70. 14,25. 28. IV.
 1,48. 5,1. 6,39. 7,85. 9,
 22. 38. 66.
 terrae II. 20,64. III. 5,25.
 21,17. IV. 1,72.
 terram II. 14,38.
 terras I. 6,33. II. 20,52. 21,
 21.
 terreat IV. 5,4. 6,48.
 terrent III. 6,15. IV. 9,46.
 terris I. 22,10. II. 2. 42. 55.
 5,23. 13,1. 65. 14,16. 31.
 III. 3,61. 20,9. 22. IV. 4,
 11.
 Thracis III. 11,55.
 territa III. 9,58. IV. 8,58.
 tertius III. 13,7.
 terunt III. 11,10.
 testa II. 10,32. IV. 7,46.
 testantia III. 5,51.
 testantur III. 11,51.
 testatur II. 1,37. III. 9,65.
 15,7.
 teste I. 13,14. III. 4,19. 20.
 IV. 8,17. 9,13.
 testes I. 18,19. II. 7,91. III.
 19,10. IV. 1,81. 11,99.
 testibus IV. 11,75.
 testis I. 10,1. II. 10,53. 20,
 47. 23,78. III. 13,11. 17,
 11. 13.
 restor II. 13,25. III. 4,31.
 IV. 11,37.
 restudine II. 25,79.
 restudinae IV. 6,32.
 tetigere III. 23,15. IV. 8,
 83.
 tetigit II. 11,4. 13,34. 25,
 60. IV. 8,86.
 tetra II. 13,70. 19,11.
 Teuthrantis I. 11,11.
 Teutonicas III. 2,44.
 texitur III. 4,33.
 textit III. 2,36. IV. 3,44.
 texite III. 5,41.
 textitur IV. 3,18.
 texta II. 7,44.
 textilibus I. 14,22.
 textura IV. 5,23.
 Thaidos II. 5,3.
 Thais IV. 5,43.
 Q99 3

I N D E X I.

- thalamo I. 15, 18. II. 12, 14, III. 5, 63. 8, 31.
 thalamum III. 10, 31.
 Thamyras II. 18, 19.
 theatra II. 18, 4. III. 16, 18.
 theatri II. 13, 33.
 theatro III. 16, 13. IV. 1, 15.
 theatrum IV. 8, 77.
 Thebae II. 7, 30. 21, 54. III. 15, 33. IV. 5, 25.
 Thebanam II. 7, 86.
 Thebani II. 8, 2.
 Thebano III. 16, 6.
 Thebas II. 1, 21. 5, 5. III. 1, 43.
 thecis II. 7, 18.
 Thermodonta IV. 4, 69.
 Thermodontiacis III. 12, 16.
 Thesea I. 3, 1. II. 11, 7.
 Theseae III. 20, 24.
 Theseus II. 1, 37. 19, 29.
 Thessala II. 18, 30. III. 23, 10.
 Thessalia I. 5, 6.
 Thessalico III. 17, 13.
 Thessalis I. 19, 10.
 Thesproti I. 11, 3.
 Thetis III. 5, 34.
 Thiodamanteo I. 20, 6.
 Thracia III. 1, 42.
 thylae III. 5, 63.
 Thyniasin I. 20, 34.
 Thyrsin II. 25, 68.
 thyrsos III. 2, 35.
 Tiberi II. 24, 20.
 Tiberim III. 9, 42. IV. 10, 23.
 Tiberina I. 14, 1.
 Tiberinus IV. 2, 7.
 Tiberis IV. 1, 8.
 tibi I. 2, 27. 32. 3, 29. 4, 18. 19. 5, 3. 8. 10. 11. 14. 17. 23. 6, 23. 35. 7, 1. 17. 20. 8, 2. 3. 11. 16. 9, 1. 2. 4. 9. 15. 10. 24. 11, 19. 13, 5. 11. 26. 27. 35. 36. 15, 28. 36. 16, 41. 17, 5. 10. 18, 13. 15. 20, 2. 5. 13. 22, 3. II. 2, 1. 33. 35. 36. 44. 3, 12. 4, 18. 21. 23. 30. 5, 7. 8. 11. 29. 6, 11. 19. 7, 39. 53. 75. 9, 17. 11, 27. 12, 24. 27. 13, 2. 4. 43. 46. 55. 14, 23. 24. 35. 15, 6. 28. 16, 15. 17. 17, 1. 3. 18, 21. 89. 90. 19, 9. 10. 14. 35. 20. 10, 15. 17. 21, 3. 13. 16. 17. 27. 31. 22, 17. 23, 1. 27. 38. 56, 58. 72. 24, 15. 16. 17. 18. 36. 39. 25, 27. 29. 58. III. 2, 15. 17. 23. 41. 4, 2. 35. 5. 22. 23. 28. 30. 48. 6, 37. 40. 7, 23. 25. 27. 8, 13. 17. 9, 36. 37. 55. 10, 10. 11, 45. 13. 21. 39. 15, 27. 16, 29. 18. 7. 9. 21, 1. 39. 40. 41. 22, 13. 23, 3. 8. 23. 34. 37. IV. 1, 67. 133. 139. 2, 61. 3, 3. 4, 54. 5, 31. 35. 49. 56. 6, 39. 7, 15. 17. 71. 74. 9, 59. 10, 15. 11, 37. 69. 77.
 tibia II. 6, 11. 12. 23, 84. III. 8, 23. IV. 6, 8.
 tibicen IV. 8, 39.
 Tibur II. 23, 43.
 Tibure III. 14, 2.
 Tiburne III. 21, 23.
 Tiburtina IV. 7, 85.
 tigna IV. 6, 50.
 tigno IV. 3, 59.
 tigres I. 9, 19.
 Tigris III. 3, 4.
 time IV. 1, 150.
 timeam III. 14, 6.
 timeas II. 13, 56.
 timeat III. 9, 68.
 timebam I. 15, 1.
 timeo II. 18, 75.
 timere III. 9, 8. 23, 38.
 timet I. 14, 20. II. 18, 50. 20, 70.
 timetur I. 11, 18.
 timidam III. 6, 15.
 timidi III. 9, 51.
 timidis II. 19, 14.
 timido III. 13, 25.
 timidus I. 18, 25. II. 5, 13.
 timor I. 5, 16. 19, 4. II. 22, 4. III. 3, 68. 5, 29. 40. 12, 23. 15, 12.
 timore I. 15, 4. II. 25, 20. III. 10, 17. 14, 7.
 timores I. 3, 29.
 timori II. 5, 13.
 timoris I. 11, 20.
 timuere II. 18, 32. IV. 6, 36.
 timui II. 20, 7.
 timuit III. 9, 58.
 tineta II. 14, 26. III. 9, 18.
 tinguendas IV. 4, 22.
 tinguat I. 6, 32.
 tinguunt III. 2, 32.
 tinxerit I. 20, 8. II. 14, 28.
 tinxit IV. 1, 112.
 Tiresias IV. 9, 57.
 Tisiphones III. 3, 62.
 Titanas II. 1, 19.
 Titi IV. 4, 24.
 Tithoni II. 14, 9. 17.
 Tithonus II. 19, 46.
 Tities IV. 1, 31.
 titulis III. 3, 16. IV. 11, 32. 38.
 titulus IV. 5, 51.
 Tityi II. 16, 31.
 Tityo III. 3, 66.
 Tityrus II. 25, 72.
 toga IV. 1, 132. 2, 24. 4, 51.
 togam IV. 7, 28.
 togata IV. 2, 56.
 rollat IV. 7, 45.
 tolle II. 25, 14. III. 16, 17.
 tollere II. 13, 18. 20, 4. 23, 61.
 tolleret III. 9, 22.
 tollet III. 9, 36.
 tollitur II. 2, 10. III. 11, 14.
 Tolumni IV. 10, 25. 37.
 tonabat IV. 1, 7.
 tonare IV. 1, 134.
 tonat III. 15, 40.
 tondens III. 17, 22.
 tondere III. 11, 29.
 tonent II. 25, 54.
 tonsa IV. 11, 38.
 tori II. 18, 78. IV. 3, 56.
 toris IV. 5, 24.
 tormenta III. 3, 61.
 tormentis III. 6, 17.
 torno II. 25, 43.
 toro I. 3, 12. 34. 14, 20. II. 7, 54. 10, 22. 13, 60. 20, 24. 22, 35. III. 4, 30. 10, 6. 11, 36. 19, 2. 16. IV. 5, 6. 8, 28. 88. 11, 82.
 torquatae IV. 5, 63.
 torqueat IV. 3, 21.
 torquerier III. 4, 39.
 torques I. 21, 3.
 torquet III. 15, 11. IV. 8, 8.
 torquis IV. 10, 44.
 torrebat III. 23, 13.
 torret IV. 9, 21.
 torrida I. 20, 13. III. 11, 51.
 torridus II. 21, 5.
 torta III. 5, 19. IV. 4, 40.
 tortae IV. 3, 65.

I N D E X I

- torti II. 21, 35.
 torris IV. 7, 41.
 torto IV. 2, 25.
 torvi II. 23, 114. III. 16, 24.
 torum III. 8, 2.
 torus IV. 4, 60.
 torvus II. 2, 8.
 tot II. 1, 76. 10, 1. 13, 33.
 17, 5. 21, 49. III. 1, 56. 5, 3.
 60. 6, 2. 10, 24. 32. 12, 2.
 13, 20. 16, 16. 22, 2. 23,
 20. IV. 2, 1. 11, 96.
 tota I. 5, 6. II. 4, 1. 5, 2. 11,
 28. 13, 6. 18, 24. 19, 19.
 20, 22. 23, 3. 49, 74. III. 8,
 20. 16, 18. 17, 14. 19. 18,
 4. 19, 10. 22, 16. IV. 4, 45.
 47. 11, 45. 68, 74.
 totam II. 1, 52. 18, 87.
 totas II. 22, 13. IV. 8, 51. 85.
 toties I. 5, 21. II. 1, 1. 12, 45.
 14, 20. 21, 8. 37. 23, 44.
 24, 5. III. 9, 34. 17, 1. 23,
 7. IV. 3, 2. 8, 27.
 totis I. 6, 7. 9, 21. II. 1, 5.
 toto I. 1, 7. 5, 22. 13, 15. 14,
 21. II. 2, 57. 13, 64. 18,
 12. 47, 67. 82. 22, 37. III.
 9, 57. IV. 3, 31. 8, 88.
 totos III. 11, 35.
 totum I. 14, 10. II. 1, 6. 12,
 28. III. 14, 9. 21, 12. IV.
 7, 72.
 toxica I. 5, 6.
 trabes III. 1, 50. 21, 38.
 trabis III. 21, 12.
 tracta III. 5, 56. 17, 26.
 tractu IV. 3, 5.
 tractus II. 1, 31.
 tradere II. 1, 68.
 tradita I. 16, 10.
 traducerer II. 18, 87.
 tragicae II. 16, 29.
 trahat IV. 8, 80.
 trahendam III. 13, 37.
 trahens I. 20, 44.
 trahentem IV. 9, 65.
 trahere III. 9, 54.
 traherem I. 3, 9.
 traheret III. 9, 20. IV. 1, 95.
 trahit I. 14, 9. III. 9, 2. 11,
 12.
 trahunt III. 4, 28.
 trajecta I. 16, 27.
 trajecta III. 23, 16.
 trajectos IV. 10, 39.
 trajice II. 9, 18.
 trajicis III. 16, 29.
 trajicit I. 19, 12. IV. 2, 36. 4,
 76.
 trames IV. 1, 104.
 tramite I. 18, 28. III. 11, 44.
 14, 26. 21, 24.
 tranquillo II. 3, 11.
 transcendere I. 14, 19.
 transire III. 8, 5. IV. 2, 56.
 transibit II. 8, 35. III. 5, 39.
 transilium II. 16, 12.
 transiit II. 14, 38.
 transfrem II. 6, 9.
 traxere I. 20, 47.
 traxit I. 2, 19. II. 7, 26. III.
 5, 66. IV. 3, 14. 6, 67. 9,
 12.
 tremebat IV. 6, 26.
 tremefacta II. 7, 72. IV. 1,
 149.
 tremeret IV. 1, 18.
 tremis I. 15, 38. III. 21, 30.
 tremit II. 8, 20.
 tremo II. 25, 20.
 tremuere III. 3, 55.
 tremulae IV. 1, 49.
 tremulis IV. 7, 73.
 tremulus I. 5, 15. IV. 1, 43.
 tremunt IV. 8, 12.
 trepidant II. 2, 13.
 tres II. 10, 25. III. 9, 35.
 tria II. 10, 46. III. 16, 23. IV.
 9, 10. 15. 10, 45.
 tribuente II. 21, 32.
 tribuisti IV. 2, 49.
 tribuit III. 23, 3.
 tribus I. 13, 30. II. 10, 44. III.
 3, 65. IV. 8, 35. 10, 2.
 tridente II. 20, 48.
 trientibus III. 8, 29.
 trina IV. 10, 2.
 triplices III. 15, 24.
 triste I. 11, 19. III. 13, 26.
 tristes I. 9, 13. 19, 1. III. 4,
 15.
 tritti I. 10, 21. 14, 16.
 tristia I. 7, 2. II. 20, 72. 24,
 1. 25, 6. 38. IV. 9, 64.
 tristior I. 16, 14. II. 6, 12.
 tristis I. 6, 10. 11, 25. 16, 22.
 II. 5, 31. III. 4, 15. IV. 1,
 130.
 tristiuae I. 18, 10.
 tristius II. 16, 2.
 trita I. 16, 38. III. 9, 30. IV.
 7, 16.
 Triton II. 23, 50. IV. 6, 61.
 triverat IV. 7, 10.
 triverit II. 19, 66.
 Triviae II. 23, 40.
 trivius II. 13, 71. III. 12, 22.
 trivio I. 16, 40. IV. 7, 19.
 triumphales III. 5, 55.
 triumphantes IV. 3, 68.
 triumphat II. 7, 28. III. 1, 10.
 triumphi IV. 11, 97.
 triumphis I. 16, 1. II. 6, 13.
 12, 45.
 triumpho II. 8, 19. 11, 1.
 triumphos III. 3, 3. 9, 35. 26,
 17.
 triumphum III. 9, 49. IV. 8, 17.
 triumphus II. 25, 56. IV. 6, 65.
 trochi III. 12, 6.
 Troja II. 2, 44. 7, 30. III. 1,
 32. IV. 1, 39. 71. 114.
 Trojace II. 23, 20. III. 16, 31.
 IV. 1, 47.
 Trojana II. 7, 10.
 Trojani II. 25, 63.
 trophaea III. 2, 8.
 tropaca III. 3, 6. 7, 34. IV. 6,
 82. 11, 29.
 trucis III. 13, 38.
 truncas IV. 8, 42.
 trux II. 25, 50.
 tu I. 2, 31. 4, 5. 5, 1. 6, 19.
 31. 7, 25. 8, 1. 5, 7. 8. 9,
 15, 32. 10, 21. 11, 23. 24,
 27. 13, 1. 33. 14, 1. 15, 4.
 24, 35. 16, 25. 35. 17, 9.
 19, 19. 20, 7. 21, 1. 22, 7.
 8. II. 1, 25. 2, 39. 47. 48. 4,
 15. 17. 5, 9. 6, 19. 7, 2. 13.
 15. 57. 90. 10, 27. 39. 51. 56.
 12, 1. 49. 13, 13. 61. 63. 14,
 21. 15, 27. 16, 14. 27. 33.
 17, 6. 7. 18. 81. 19, 21. 22,
 35. 48. 61. 69. 20, 11. 21,
 47. 59. 22, 14. 31. 34. 23,
 29. 53. 104. 117. 24, 7. 21.
 31. 32. 25, 9. 13. 31. 45. 49.
 67. 77. III. 1, 31. 5, 1. 3. 5.
 34. 40. 71. 65. 7. 73. 2. 57.
 8, 11. 9, 8. 71. 10, 7. 11, 57.
 12, 34. 13, 37. 43. 15, 3. 6.
 41. 17, 21. 18, 5. 19, 3. 20,
 16. 21, 7. 11. 22, 13. 23,
 28.

I N D E X I.

28. IV. 1, 113, 120, 135. 2,
 20, 49. 4, 46. 5, 37. 7, 87.
 8, 75. 10, 5. 11, 51. 63.
 93.
 tua I. 6, 21. 9, 26. 15, 31. 18,
 15, 23. 19, 15. II. 2, 56. 4,
 27. 6, 9. 8, 4, 23, 35. 9, 18.
 22. 11, 25. 15, 31. 16, 19.
 18, 82. 19, 22, 40. 20, 8. 21,
 47. 23, 77. 24, 37. 25, 22.
 27. III. 1, 46. 2, 21. 3, 28.
 5, 27, 38. 6, 26. 7, 21. 52.
 8, 18. 9, 38. 10, 4. 10, 11.
 13, 42. 15, 10. 19, 38. 23,
 19. IV. 1, 62. 11, 9. 12, 9. 13, 5.
 147. 3, 26. 30, 67. 4, 53. 5,
 2. 39. 74. 6, 39. 84. 7, 18.
 8, 18. 11, 73.
 tuac I. 2, 7. 5, 25. 8, 18. 9,
 22. 15, 1. 18, 10. II. 12,
 20. 16, 28. 21, 28. 25, 10.
 III. 6, 2. 8, 24. 9, 52. 10,
 18. 20, 26. 12, 1. 15, 20. 16,
 30. 18, 1. 21, 20. 23, 1, 32.
 38. IV. 1, 122. 3, 46. 6, 42.
 7, 86. 8, 78.
 tuam II. 7, 38. 63. 11, 27. III.
 3, 19. 7, 26. 13, 21. IV. 3,
 22.
 tuas I. 13, 3. II. 8, 22. 15, 5.
 III. 1, 15. 6, 24. III. 7, 2.
 60. 13, 45. 17, 24. IV. 1,
 140. 4, 92. 5, 46. 11, 4.
 40.
 tuba II. 6, 12. 10, 20. IV. 4,
 78.
 tubae IV. 11, 9.
 tubam III. 9, 43.
 tubas IV. 3, 20.
 tubicen III. 16, 3. IV. 4, 9.
 59.
 tucare III. 13, 36.
 tueri II. 8, 17.
 tuetur IV. 1, 91.
 tui II. 1, 25. 16, 24. 26. 23,
 51. III. 1, 33. 2, 22. 30. 8,
 32. IV. 3, 56.
 tuis I. 3, 22. 7, 4. 15, 25. 21,
 6. II. 4, 18. 12, 8. 15, 10.
 19, 83. 24, 12. III. 7, 22.
 44. 12, 26. 15, 18. 13. 20,
 26. IV. 1, 116. 3, 18. 4, 90.
 7, 50. 9, 2. 10, 10.
 tulerim II. 7, 38.
 tuleri IV. 3, 71.
 tuli I. 16, 44. IV. 2, 27.
 tulisse I. 7, 12.
 tulisset IV. 4, 50.
 tulit I. 4, 7. 8, 28. II. 21, 53.
 III. 5, 61. 21, 4. IV. 2, 18, 3.
 43. 4, 23. 5, 42. 6, 28. 7,
 39. 9, 62. 10, 18.
 Tulle I. 1, 9. 6, 2. 14, 20. 22,
 1. III. 21, 2. 6, 39.
 tum I. 1, 3. 5, 19. 27. 6, 35.
 14, 11. 13. 19, 20. 20, 48.
 II. 5, 26. 6, 11. 7, 66. 10,
 21. 13, 74. 16, 32. 20, 9.
 10. 23, 9. 35. III. 3, 47. 11,
 33. 23, 33. IV. 1, 133. 3,
 31. 4, 9. 8, 71. 10, 27.
 tumefacta IV. 1, 63.
 tumefactum III. 4, 3.
 tumet IV. 2, 14.
 tumido IV. 2, 43.
 tumidum II. 19, 15. III. 7,
 35.
 tumor II. 23, 86.
 tumore II. 18, 70.
 tumuli III. 14, 27.
 tumulis IV. 7, 54.
 tumulo II. 7, 83. III. 5, 28.
 IV. 7, 79.
 tumultum II. 20, 65.
 tumultus II. 1, 39. 8, 11. III.
 13, 1.
 tumulus III. 14, 29. IV. 5,
 73.
 tunc I. 1, 23. 7, 21. 22. 9, 19.
 II. 1, 14. 7, 55. 56. 10, 8.
 16, 19. 13, 53. 16, 29. 25,
 10. IV. 1, 41. 45.
 tundat IV. 5, 35.
 tandet III. 15, 36.
 tunica II. 5, 14. 12, 4. 22,
 26.
 tunicam II. 2, 66.
 tunicis IV. 2, 38. 8, 61.
 tuo I. 7, 25. 8, 22. 17, 12.
 18, 8. 32. 19, 3. II. 7, 80.
 96. 8, 19. 12, 4. 45. 52. 20,
 57. III. 5, 4. 10, 22. 15, 4. 18,
 2. 21, 11. IV. 1, 56. 126.
 136. 6, 12. 76. 11, 35. 72.
 tuorum III. 2, 3.
 tuos I. 15, 23. 16, 43. 18, 5.
 20, 8. 51. II. 20, 13. 21, 45.
 25, 44. III. 2, 3. 11, 10.
 20, 28. IV. 1, 48. 5, 64.
 тура II. 8, 28. 15, 13.
 turba II. 5, 3. 22, 3. 4. 38. 93.
 III. 1, 12. 21. 48. 2, 24. 31.
 11, 18. 12, 29. 15, 28. IV.
 1, 18. 34. 136. 2, 5. 56. 4, 76.
 7, 56. 8, 2. 11, 22. 31. 72.
 turbant IV. 8, 59.
 turbare I. 3, 17.
 ture III. 8, 19.
 turgentia I. 21, 3.
 turgentis III. 4, 27.
 turis IV. 6, 5.
 turma III. 12, 16.
 turmae IV. 4, 29.
 turmas II. 8, 7.
 turpe III. 7, 5. 13, 21. IV. 4,
 1. 6, 45.
 turpeta IV. 7, 55.
 turpes I. 16, 7.
 turpi III. 20, 33. 21, 36. IV.
 2, 54.
 turpia I. 18, 16. II. 2, 15. 4,
 25. 5, 20. 23, 86. III. 9, 3.
 IV. 5, 4.
 turpior I. 16, 12. IV. 11, 50.
 turpis I. 4, 10. II. 2, 4. 13, 36.
 14, 30. IV. 8, 19.
 turpiter IV. 6, 22.
 turres III. 14, 3. 20, 15. IV.
 10, 13.
 turritero III. 15, 35.
 turritae IV. 11, 52.
 Tuscis IV. 2, 3. 49.
 Tuscum IV. 2, 3. 50.
 tussim IV. 5, 65.
 tuta II. 3, 11. 5, 32. 15, 16.
 III. 7, 36. 14, 18. IV. 9, 54.
 tute III. 12, 25.
 tutela III. 11, 41. 12, 23. IV.
 4, 67. 8, 3.
 tuti II. 9, 11.
 tucior II. 25, 45.
 tutius II. 18, 42.
 tuto I. 1, 32. III. 9, 72.
 tutum I. 15, 42. III. 2, 12.
 tutus I. 20, 52. II. 10, 14. III.
 2, 24.
 tuum II. 11, 32. 16, 20. 20,
 7. 21, 2. III. 15, 28. 22,
 24. IV. 5, 1. 36. 11, 74.
 tuus II. 2, 2. 14, 35. 17, 4.
 19, 6. III. 2, 19. 13, 9.
 tympana III. 2, 20. 15, 33.
 Tyndaridas I. 17, 18.
 Tyndaridi III. 6, 30.
 Tyndaris II. 23, 87.
 tyranni

I N D E X V I

tyranni II. 7, 29.
 tyranno II. 19, 51.
 Tyria IV. 3, 34. 5, 22.
 Tyriae III. 12, 27.
 Tyro II. 13, 18. 21, 51.
 Tyros III. 11, 7.
 Tyrrhena I. 8, 11.
 Tyrrhenos III. 15, 25.

V.

vacabis II. 23, 37.
 vacant III. 1, 60.
 vacare II. 7, 57.
 vacat II. 19, 44.
 vacca II. 21, 22.
 vacem I. 13, 2.
 vaces IV. 6, 14. 11, 23.
 vacet I. 11, 13. 19, 6. IV. 11, 90.
 vacua I. 8, 13. II. 19, 43.
 vacuam III. 11, 39.
 vacui II. 24, 22.
 vacuo I. 10, 30. 15, 18. 20, 2. II. 2, 5. III. 4, 23, 33.
 vacuos I. 9, 27. III. 15, 114.
 vacuum I. 18, 2. III. 8, 16. 15, 41.
 vacuus I. 1, 34.
 vada I. 17, 10. II. 1, 12. III. 15, 26. IV. 2, 8. 11, 15.
 vadere I. 6, 4.
 vadimonia IV. 2, 57.
 vadis II. 7, 50. 11, 30.
 vadit II. 18, 69. III. 12, 29.
 vado II. 23, 85.
 vaga II. 15, 30. III. 9, 51. IV. 1, 73.
 vagae IV. 7, 89.
 vagarer II. 22, 1.
 vagata II. 21, 21.
 vagerur II. 16, 31.
 vagi II. 18, 9.
 vagis I. 5, 7.
 vago I. 20, 10. III. 13, 27.
 vale III. 20, 16.
 valeant I. 14, 7. III. 23, 29.
 valeat III. 1, 7. IV. 4, 34.
 valeatis III. 20, 15.
 valent I. 1, 16. II. 6, 6.
 valente II. 17, 20.
 valere II. 18, 24.
 valet I. 9, 11. II. 1, 73. 22, 30. 23, 36.
 validis II. 25, 48.

vallatus III. 14, 29.
 valle II. 10, 6.
 vallibus IV. 1, 65.
 vallo IV. 4, 7.
 vallum IV. 3, 19.
 valvae II. 23, 12.
 valvas IV. 8, 51.
 valuere III. 5, 58.
 valuisse IV. 7, 68.
 valuit III. 21, 35.
 vana II. 10, 20. III. 4, 31.
 vanis III. 4, 5.
 vano I. 3, 28. 10, 24.
 vanum II. 13, 45.
 vanus III. 11, 59.
 vapulat II. 9, 20.
 varia III. 23, 5.
 variabant II. 5, 25.
 variam III. 11, 32.
 variant II. 4, 11.
 variat IV. 2, 13.
 variis I. 14, 22.
 vario II. 12, 7.
 varios II. 18, 6.
 Varro II. 25, 85, 86.
 vasta II. 20, 54.
 vasti IV. 10, 40.
 vasto I. 15, 29. III. 5, 56. 23, 10, 17.
 vastos II. 15, 21.
 vastum III. 7, 3.
 vatem IV. 1, 117.
 vates II. 2, 15. 8, 23. 13, 59. IV. 1, 77. 6, 1. 9, 57.
 vati II. 3, 7. IV. 6, 10.
 vatis II. 2, 68. IV. 1, 51.
 ubere III. 7, 51.
 uberibus I. 22, 10. II. 25, 70.
 ubi I. 3, 37. 5, 18. 9, 27. II. 1, 75. 7, 66. 8, 25. 10, 13. 31. 13, 9. 15, 14. 18, 57. 23, 33. III. 3, 45. 5, 70. 8, 19. 9, 35. 59. 11, 17. 16, 5. 17, 3. 19, 11. 20, 23. IV. 1, 3. 36. 131. 4, 11. 13. 5, 33. 7, 60. 8, 4. 26. 67. 11, 7. 33.
 ubicumque I. 20, 10. 79, 98.
 ubique I. 4, 24. III. 21, 18.
 udis II. 6, 10.
 ve I. 15, 33. II. 1, 23. 7, 66. 13, 44. 16, 3. III. 13, 6. 17, 19. IV. 3, 64.
 vecta III. 2, 8. 15, 8. IV. 7, 59.

vestabere III. 2, 39.
 vectantur III. 1, 11.
 vecteris II. 23, 55.
 vectet III. 2, 46.
 vector IV. 7, 84.
 vectum IV. 7, 92.
 vectus III. 20, 19.
 vehantur IV. 11, 102.
 vehar III. 20, 17.
 vehere III. 3, 36.
 vehimur IV. 7, 92.
 vehit IV. 7, 57.
 vehunt IV. 6, 49.
 vehuntur IV. 6, 58.
 Vejentis IV. 10, 25.
 Veji IV. 10, 27.
 Vejors IV. 10, 26.
 Veius IV. 10, 31.
 vel I. 8, 33. 16, 17. II. 2, 49. 50, 58. 7, 27, 35. 8, 31. 12, 40. 13, 61. 63. 16, 10. 29. 18, 33. 19, 81. 21, 3. 22, 34. 23, 57. 25, 13. III. 7, 25. 47. 9, 38. 14, 22. 15, 10. 20, 25. IV. 1, 147. 148. 149. 2, 39. 5, 5. 11, 51. 53.
 vela I. 6, 2. 17, 13. 26. II. 17, 14. 20, 36. 72. 21, 26. III. 5, 71. 7, 4. 15, 2. 16, 13. 18, 2. 20, 20. IV. 1, 15. 112. 3, 40. 6, 46.
 velabant IV. 9, 27.
 velabra IV. 9, 5.
 velavet II. 5, 27.
 velifera III. 7, 35.
 velificabat IV. 9, 6.
 velificata II. 21, 40.
 velim II. 13, 46. III. 6, 28. IV. 3, 70.
 velis I. 8, 4. II. 13, 66. 14, 36. 21, 48. IV. 6, 23. 9, 72. 11, 56.
 velit I. 9, 14. 13, 4. II. 4, 6. 12, 38. 15, 32. 18, 40. 72. III. 22, 22. IV. 4, 86. 5, 9.
 velle III. 4, 4.
 vellent II. 12, 41.
 vellera IV. 3, 34.
 vellere II. 13, 8. III. 23, 33.
 velles II. 12, 26.
 vellicet II. 4, 8.
 velo IV. 3, 57.
 velocem I. 1, 15.
 veloci III. 12, 5.

Rrr

velo-

I N D E X V I

- velorum III. 7, 30.
 veluti II. 2, 11. 12, 51. III. 13, 31.
 venaberis III. 11, 43.
 venabor II. 15, 17.
 venales II. 13, 21.
 venalia III. 11, 49. IV. 5, 25. 8, 25.
 venantem II. 10, 54.
 venantur III. 2, 1, 33.
 vendere I. 2, 4.
 veneat IV. 8, 80.
 venena II. 13, 70. 19, 11.
 veneno II. 9, 19. 23, 77. 25, 13.
 veneramur III. 3, 23.
 venerat I. 19, 10. II. 22, 4.
 venerata II. 16, 33.
 Venere I. 14, 16. III. 11, 2. IV. 8, 34.
 venere IV. 1, 45.
 venerem II. 12, 11. III. 3, 45.
 Venerem IV. 5, 33. 8, 45.
 veneres II. 8, 11.
 Veneris I. 15, 18. IV. 5, 5.
 Veneris III. 2, 31. 6, 12. 7, 11. 15, 3. 23, 13. IV. 1, 137. 138.
 venerit I. 8, 44. 18, 14. II. 1, 50.
 venerunt IV. 7, 88.
 Veneto I. 12, 4.
 veni II. 25, 44. IV. 8, 71. 17.
 venia II. 19, 40.
 veniam I. 11, 25. III. 12, 31.
 veniant I. 2, 10. 19, 18. II. 1, 76.
 venias III. 22, 15. IV. 4, 64.
 veniat II. 1, 12. 11, 29. III. 1, 32. 2, 23, 32.
 veniens IV. 7, 18.
 venient II. 25, 81. III. 3, 5. IV. 11, 76.
 venientia IV. 7, 87.
 venies II. 10, 39. III. 7, 32.
 veniet I. 6, 35. 17, 7. II. 11, 20. 21, 18.
 venimus II. 22, 20.
 venire II. 10, 40. 18, 2. 46. III. 13, 28.
 venis I. 9, 3. 15, 4. II. 10, 50. 14, 34. 19, 38. III. 11, 43.
 venit I. 5, 32. 7, 26. 10, 25. II. 2, 12. 12, 24. 13, 1. 18, 27. 76. 19, 15. 34. 68. 21, 5. 25, 7. III. 1, 24. 3, 40. 49. 5, 42. 11, 6. 14, 1. 19, 1. 20, 8. IV. 2, 51. 4, 54. 68.
 venito II. 18, 43.
 veniunt I. 14, 11. III. 2, 11. 4, 23. 5, 33. IV. 2, 33.
 venter IV. 1, 42.
 venti I. 17, 5. II. 20, 37. III. 3, 51. 8, 5.
 Venti III. 5, 11.
 ventilat IV. 3, 50.
 ventis I. 15, 17. II. 1, 43.
 vento I. 6, 17. 8, 4. III. 3, 33.
 ventorum III. 5, 49.
 ventos I. 8, 15. IV. 7, 31.
 ventosas II. 9, 5.
 ventre III. 21, 27. IV. 23, 43.
 ventum II. 7, 9.
 ventura III. 3, 53. 4, 1.
 venturae III. 2, 42. II. 1, 42.
 venturam III. 9, 5. IV. 4, 61. 11, 89.
 venturi I. 9, 18.
 venturos I. 9, 10.
 venturum II. 15, 28.
 ventus II. 4, 4. 21, 10. IV. 3, 40.
 venumdata III. 17, 21.
 Venus I. 1, 33. 2, 30. II. 10, 56. 13, 13. 17, 2. 18, 22. 21, 11. 23, 89. III. 3, 19. 4, 34. 8, 30. 14, 20. 19, 8. IV. 1, 46. 3, 50. 5, 63. 7, 19. 8, 16.
 vera I. 8, 22. III. 4, 10. 7, 34. 23, 12. IV. 13, 29. 94.
 verax III. 11, 62.
 verba I. 1, 38. 5, 14. 17. 6, 5. 9, 2. 10, 6. 24. 16, 34. 18, 21. II. 1, 87. 7, 40. 60. 69. 10, 5. 12, 9. 13, 72. 18, 44. 54. 88. 19, 72. 24, 10. 23. 25, 22. 41. III. 1, 48. 5, 68. 6, 25. 8, 24. 9, 7. 11, 42. 12, 31. 13, 8. 18, 5. 22, 6. IV. 1, 13. 76. 134. 5, 54. 76. 73. 23. 9, 32. 11, 80. 86.
 verbenis IV. 3, 57.
 verbera I. 3, 18. IV. 1, 25.
 verberat II. 7, 48.
 verberet III. 8, 28.
 verbis I. 2, 29. 10, 18. 13, 32. 15, 25. II. 18, 83. 21, 52. III. 23, 29. IV. 5, 19.
 verbo II. 3, 13. 4, 13.
 vere III. 7, 40.
 verebor I. 14, 23.
 verenda III. 9, 55.
 verendo IV. 9, 53.
 vereor I. 2, 25. 6, 1. 19, 1. 21.
 Vergiliis I. 8, 10.
 veri III. 6, 9.
 verior II. 17, 3. 22, 34.
 veris II. 7, 55. III. 4, 35.
 verita IV. 1, 44.
 veritus I. 10, 1.
 verna III. 3, 44.
 vernae IV. 7, 43.
 vernat IV. 5, 57.
 vero I. 9, 17. 11, 33. II. 1, 14. 10, 27. III. 6, 5. 13, 11.
 verteret II. 12, 44.
 versa II. 21, 19. IV. 4, 38.
 versamus II. 1, 45.
 versant II. 18, 47.
 versate I. 14, 21. III. 3, 57.
 versarent IV. 1, 129.
 versas III. 9, 69. 12, 14.
 versat II. 3, 8. III. 6, 19. 9, 12. 32. 15, 12. IV. 5, 61.
 versi III. 12, 6.
 versibus III. 23, 4. IV. 5, 54.
 versicolore III. 5, 64.
 versicoloris III. 11, 32.
 versis II. 13, 39. III. 11, 42. IV. 3, 66.
 verso IV. 2, 10.
 versos III. 12, 10.
 versu I. 16, 41. II. 1, 41. 10, 7. 25, 93. IV. 1, 57.
 versum I. 7, 19.
 versus I. 9, 11. II. 4, 30. 10, 35. 25, 43. III. 1, 8. IV. 1, 103. 2, 57. 5, 55. 7, 77.
 versuta IV. 7, 45.
 vertat I. 26, 28.
 verte IV. 2, 22. 5, 45.
 vertebar IV. 2, 47.
 vertentis IV. 2, 11.
 verteret III. 5, 67.
 verterit II. 10, 15.
 vertet IV. 11, 86.
 verti I. 16, 43.
 vertice I. 14, 5. 20, 33. II. 10, 54. 18, 10. 23, 13. III. 11, 53. 15, 35. IV. 1, 125.
 verti-

I N D E X I I

- verticibus II. 2, 66.
 vertigine III. 5, 19.
 vertic II. 14, 32. 19, 6.
 vertice IV. 1, 53.
 vertitur II. 4, 12. 18, 67. 21,
 34.
 vertuntur II. 7, 31.
 Vertumni IV. 2, 2, 12.
 Vertumnus IV. 2, 10, 35.
 verubus III. 10, 29.
 verum II. 4, 1. 20. 10, 42. 18,
 63.
 verus II. 12, 30. III. 6, 17.
 vesana III. 7, 48.
 vesane III. 10, 7.
 vesani I. 8, 5. II. 12, 29.
 vesanus III. 15, 23.
 vesper IV. 3, 29.
 Vesta IV. 1, 21. 4, 34. 67, 92.
 11, 53.
 Vestrae II. 22, 27. III. 3, 11.
 veste I. 2, 2. 4, 14. II. 1, 6.
 12, 18. 23, 16. III. 8, 15.
 15, 32. IV. 1, 118.
 vestem II. 4, 21. III. 4, 13.
 vester II. 25, 30.
 vestes II. 13, 43. III. 12, 27.
 16, 19.
 vestibulum II. 11, 32.
 vestigia I. 3, 9. 5, 5. 25. II. 7,
 95. 13, 27. 22, 35. III. 7,
 33.
 vestis II. 13, 55. IV. 5, 55. 7,
 8. 11, 61.
 vestita II. 12, 17.
 vestitas III. 11, 31.
 vestra II. 19, 76. III. 5, 14.
 13, 44. 16, 8. IV. 4, 60. 9,
 20.
 vestrae I. 21, 4.
 vestras I. 17, 27. III. 5, 36.
 vestris I. 10, 2. 18, 22. II. 22,
 32. IV. 10, 30. 11, 84.
 vestro I. 10, 9. III. 1, 19. 16,
 10. IV. 10, 28. 11, 64.
 vestros I. 10, 13. 13, 19. III.
 17, 9. IV. 4, 31. 11, 42. 91.
 vestrum III. 1, 2.
 vetante IV. 1, 86.
 vetas II. 7, 2.
 veter II. 18, 48. 23, 38. III.
 12, 21. IV. 1, 118. 134.
 vetera I. 6, 20.
 veteres I. 6, 14. II. 1, 21. 23,
 103. III. 10, 35. 15, 9. IV.
 3, 58. 10, 27.
 veteris II. 25, 77.
 vetuit II. 10, 3. 22, 4.
 vetus I. 8, 35. II. 19, 44. 21,
 53. IV. 5, 73. 8, 3.
 vetustas II. 2, 51. 67. III. 1,
 23.
 vexare III. 13, 43.
 vexastis II. 20, 37.
 vexatae II. 21, 17.
 vexaverit IV. 5, 31.
 vexerat II. 20, 18. III. 9, 29.
 vexeris II. 16, 29.
 vexit II. 20, 6. IV. 1, 46.
 via I. 12, 11. II. 1, 34. 76, 85.
 18, 62. 71. 19, 50. 81. 20,
 60. 23, 44. 51. 58. 24, 16.
 III. 1, 14. 18. 3, 22. 32. 4,
 36. 11, 4. 12, 30. 14, 18. 30.
 16, 4. 22. 32. 20, 2. 21, 4.
 IV. 1, 36. 103. 4, 40. 47. 6,
 18. 11, 90.
 viac I. 8, 18. II. 20, 64. III.
 3, 3. 8, 26. 20, 24. IV. 7, 4.
 8, 62. 11, 6.
 viam I. 20, 18. IV. 5, 20.
 vias I. 1, 18. 8, 30. II. 24, 8.
 25, 28. 36. III. 5, 44. 6, 14.
 14, 12. 21, 16. IV. 6, 66. 7,
 20.
 viator II. 8, 35.
 vibrantem IV. 10, 13.
 vicem III. 23, 35.
 vicerat IV. 9, 63.
 vicerit II. 23, 23.
 vices I. 13, 10. 15, 30. III.
 20, 12. IV. 4, 56.
 vicibus IV. 11, 71.
 vicimus I. 8, 28.
 vicina IV. 4, 9. 8, 2, 29.
 vicinae III. 8, 26.
 vicinas IV. 8, 58.
 vicino IV. 4, 28.
 vicinos II. 14, 13.
 vicit II. 13, 42. III. 4, 25. 9,
 16. IV. 6, 68.
 victa I. 16, 36. III. 1, 62. 11,
 48. IV. 3, 12. 10, 47.
 victi III. 9, 61.
 victima IV. 10, 15.
 victis III. 3, 37.
 victor II. 25, 38. III. 3, 37. 7,
 42. 12, 18. 13, 41. 16, 31.
 17, 28. IV. 1, 117. 6, 70. 10, 8.
 victorem III. 9, 16.
 victoria II. 11, 23.
 victrices III. 2, 9. 11, 21. 21,
 22. IV. 1, 139.
 victricia IV. 1, 47.
 victrix IV. 8, 63.
 victura IV. 5, 59.
 vicus IV. 2, 50.
 videam I. 8, 15. II. 13, 45.
 III. 3, 13.
 videant III. 6, 21.
 videantur I. 15, 33.
 videbis III. 5, 71. IV. 1, 143.
 videor II. 17, 33. 18, 21.
 viderat II. 2, 65. 7, 19. 21.
 videre II. 23, 78. III. 6, 24.
 11, 38. IV. 2, 6.
 videri II. 14, 33.
 viderit II. 12, 22. 23, 21. 64.
 viderunt IV. 3, 7.
 vides II. 7, 10. 12, 52. IV.
 1, 1.
 videt II. 11, 18. 23, 21. 39.
 IV. 10, 13.
 videtur I. 8, 3.
 vidi I. 13, 14. 15. II. 1, 7. 20,
 1. 17. IV. 2, 53. 5, 59. 65.
 vidimus I. 10, 6. IV. 11, 60.
 65.
 vidisse II. 14, 3.
 vidisset II. 10, 49. 20, 13.
 vidisti II. 14, 3. III. 4, 9. 11,
 18, 2.
 vidistin' II. 13, 49.
 vidistis II. 19, 77. 78. 79. 80.
 vidit II. 9, 3. 11, 7. 17, 14.
 III. 3, 31. 5, 59. IV. 4, 17.
 6, 44. 7, 27.
 viduas II. 24, 17.
 viduo II. 7, 54.
 vigesimus III. 16, 15.
 vigil IV. 4, 94.
 vigilacis IV. 7, 15.
 vigilanda III. 13, 2. 19, 12.
 vigilante III. 15, 16.
 vigilare I. 9, 28. II. 2, 9.
 vigilet IV. 5, 47.
 vilem III. 13, 18.
 viles I. 15, 33. II. 18, 89. 25,
 71. IV. 7, 35.
 vilia II. 8, 28. 18, 62. IV. 1,
 22.
 vilior I. 2, 25. 8, 2. II. 11,
 12.
 vilis III. 5, 38.
vina

I N D E X I I

- vina I. 14, 2. II. 24, 36. III. 15, 10. IV. 2, 30. 6, 73, 86. 7, 44.
 vino II. 24, 31. 33, 34.
 vincant I. 9, 5. IV. 5, 27.
 vince III. 15, 42. IV. 6, 39.
 vincendus IV. 3, 37.
 vincent III. 10, 19.
 vincere IV. 6, 24. 10, 17, 26.
 vinceris II. 7, 32.
 vincet III. 10, 38. IV. 8, 26.
 vincire II. 12, 25. III. 3, 43.
 vincis II. 7, 32.
 vincit III. 23, 27. IV. 6, 57.
 vincitis IV. 1, 53.
 vincitur III. 19, 11.
 vincla II. 2, 15. 22, 6. III. 4, 30. 9, 4. 52. 13, 10. 19, 13.
 vincor II. 19, 48.
 vincta III. 13, 22. IV. 2, 44. 9, 52.
 vincitum I. 13, 15.
 vincitus III. 23, 14.
 vincula I. 9, 20. 15, 16. III. 5, 24. IV. 5, 70. 7, 40. 8, 80.
 vincunt III. 6, 31.
 vindicat III. 7, 12. 16. IV. 3, 56. 9, 56.
 vindice IV. 6, 27, 41.
 vindicet IV. 11, 20.
 vinea IV. 10, 34.
 vinxerunt III. 13, 38.
 vinxit IV. 11, 34.
 violas III. 11, 29.
 vipera IV. 7, 53.
 vir II. 7, 98. 18, 76.
 Viridumari IV. 10, 41.
 vires I. 14, 17. II. 8, 9. 15, 18, 28. III. 7, 27. 13, 23. IV. 6, 51. 7, 14. 10, 3.
 viret II. 25, 78.
 virgatis IV. 10, 43.
 Virgilium II. 25, 61.
 virgine IV. 8, 11.
 virginici III. 12, 2.
 virginici II. 1, 69.
 virginico IV. 4, 42.
 virgineos III. 11, 30.
 virginicum II. 2, 64. III. 12, 12.
 Virginibus II. 23, 29.
 virginis IV. 8, 12.
 virgis III. 3, 5.
- virgo III. 17, 23. IV. 4, 90. 8, 6.
 viri II. 5, 16. 10, 38. III. 12, 24. IV. 1, 31. 5, 45.
 viridis III. 2, 27.
 viris II. 5, 6. III. 11, 22. 34. IV. 9, 26. 34, 55.
 viro I. 6, 10. 18. 15, 8. II. 7, 62. 13, 24. 14, 2. 19, 32. III. 1, 26. IV. 3, 72.
 viros I. 5, 12. II. 10, 52. 24, 44. III. 2, 50. 5, 32. 12, 4.
 virtus II. 13, 41. III. 10, 10. 16, 11.
 virtutis III. 15, 20. IV. 10, 17.
 virum II. 5, 14. 24, 34. 25, 8. III. 2, 20. 7, 32. 9, 2. 16. IV. 2, 24. 5, 29. 11, 94.
 vis I. 5, 3. III. 16, 27. IV. 5, 2. 74. 8, 73.
 visa I. 3, 7. 29. II. 5, 20. 20, 20. 22, 6. 26. 29. III. 22, 13. IV. 7, 3.
 visenda III. 21, 15.
 visere II. 22, 24.
 vitura I. 15, 13. 17, 3. II. 7, 45.
 visus II. 7, 39. 10, 46. 23, 5. III. 2, 1.
 vita I. 2, 1. 8, 22. 19, 19. II. 2, 33. 4, 18. 7, 93. 15, 27. 16, 11. 17. 19, 13. 20, 1. 57. 23, 82. III. 5, 37. 9, 48.
 vitae I. 2, 31. 4, 3. 7, 9. 11, 22. II. 1, 84. 12, 38. 49. 21, 17. 25, 15. 23. III. 3, 69. 5, 1. 7, 21. 15, 19. IV. 7, 69. 11, 100.
 vitam II. 1, 81. 7, 77. 12, 41. 13, 3. III. 9, 1.
 vitate I. 1, 35.
 vite III. 15, 23.
 vitem II. 15, 12.
 vires III. 15, 15.
 vitis I. 16, 47. II. 7, 9. 13, 32. III. 5, 3.
 vitium II. 1, 67. 18, 17. III. 15, 6.
 vitri IV. 8, 37.
 vitra III. 4, 30. IV. 3, 16. 11, 34.
 vittae IV. 9, 27.
 viva II. 23, 88.
 vivam II. 21, 42. III. 15, 19.
- vivat II. 13, 65. IV. 3, 50.
 vive II. 23, 118.
 vivere I. 1, 6. 4, 4. 6, 36. 16, 12. II. 2, 5. 8. 4, 2. 7, 42. 9, 3. 23, 25. 11, 2. 25, 12.
 viveret III. 5, 69.
 viver II. 21, 42. IV. 1, 54.
 vivi I. 18, 27. II. 14, 17.
 vivida II. 23, 8.
 vivo III. 1, 21.
 vivos III. 5, 65. IV. 11, 54.
 vivus II. 12, 36.
 vix II. 2, 3. 3, 14. 13, 68. 19, 34. 20, 11. III. 1, 30. 5, 48. 9, 68. 13, 8. 20, 7. IV. 3, 54. 8, 72. 9, 64. 66.
 viximus IV. 11, 46.
 vixisse IV. 11, 59.
 ulla I. 1, 30. 2, 7. 11, 22. 14, 23. 16, 37. 18, 12. 18. II. 7, 95. 12, 26. 16, 25. 22, 2. 35. III. 2, 17. 5, 49. 10, 3. 12, 23. 13, 10. IV. 3, 25. 11, 41. 50. 90.
 ullae I. 8, 21.
 ullas I. 1, 17. III. 3, 35. IV. 9, 22.
 ulli II. 25, 81.
 ullis II. 9, 8.
 ullo I. 4, 25. 17, 24. 19, 20. 26.
 ullos III. 13, 1.
 ullus II. 2, 10. 14, 23. 18, 14. IV. 2, 45.
 ulnis II. 14, 11.
 ulta I. 15, 15.
 ulterius I. 6, 4. II. 12, 19.
 ultima I. 3, 46. 5, 4. 6, 24. II. 16, 34. III. 3, 3. 5, 20. 11, 17. IV. 2, 58. 10, 23.
 ultime IV. 9, 17.
 ultimus I. 17, 20. III. 16, 21.
 ultor IV. 5, 3.
 ultores III. 19, 12. IV. 1, 115.
 ultra I. 20, 23. III. 3, 68. IV. 7, 29. 10, 23.
 ultro II. 19, 59.
 Ulyxen II. 7, 45. 20, 37.
 Ulyxes II. 11, 3. III. 5, 57. 10, 23.
 Ulyxis II. 5, 15.
 Umber IV. 1, 124.
 umbra I. 19, 10. II. 9, 20. 10, 34. III. 2, 1. IV. 1, 102. 4, 64. 5, 2. 7, 2. 96. 8, 75. 9, 30. 11, 87.

I N D E X I.

- umbrac IV. 11, 18.
 umbras I. 18, 21. II. 7, 81.
 25, 19. III. 7, 29. 11, 37.
 16, 29. IV. 7, 89. 11, 25.
 Umbria I. 22, 9. IV. 1, 63, 64.
 121.
 Umbro III. 21, 23.
 umbrosae I. 20, 7.
 umbrosi II. 25, 67.
 umbrosus II. 23, 45.
 umbroso III. 16, 1. IV. 9, 24.
 umquam I. 6, 23. II. 7, 93.
 18, 22. 20, 53. 22, 25. IV.
 9, 69.
 una I. 5, 12. 10, 29. 13, 10.
 25, 30, 36. II. 1, 57. 2, 39.
 7, 57. 10, 44. 12, 40. 13,
 22. 16, 18, 27. 18, 36. 19,
 3. 8. 82. 83, 84. 20, 30, 31.
 32, 33. 21, 39, 50. 23, 25.
 79, 100. 25, 21. III. 2, 37.
 7, 8. 9, 40. 70. 11, 15. 22,
 15. IV. 1, 140. 3, 41. 5, 45, 6.
 4, 91. 6, 65. 68. 7, 57. 9,
 60.
 unam II. 4, 5.
 unca IV. 10, 44.
 unci II. 4, 19.
 uncum IV. 1, 141.
 unda I. 8, 16. 11, 11. 14, 1.
 20, 8. II. 3, 12. 9, 7. 20, 44.
 21, 10. 25, 36. III. 5, 12.
 22. 21, 16, 25, 28.
 undae II. 4, 11. 15, 26. III.
 8, 6. IV. 11, 16.
 undas I. 1, 29. 17, 27. II. 19,
 11. 23, 65. 25, 53. III. 3,
 35. 5, 43.
 unde I. 18, 5, 22, 1. II. 1, 1, 2.
 76. 6, 13. 23, 98. III. 2, 6.
 3, 49, 51. 52. 11, 1. 15, 28.
 IV. 1, 26. 2, 50.
 undecimo III. 7, 40.
 undis I. 20, 19, 41. II. 2, 63.
 IV. 1, 147.
 undifonos III. 20, 18.
 ungar III. 8, 22.
 ungue III. 23, 24. IV. 5, 16.
 unguenta II. 3, 5. III. 14, 23.
 ungues II. 333. III. 5, 65. IV.
 8, 57.
 ungui I. 20, 39.
 unguibus III. 4, 28. 6, 6.
 uni I. 2, 26. II. 19, 18. IV. 9,
 41. 11, 36.
 unica I. 2, 29. II. 19, 37.
 unicuique II. 18, 17.
 unius II. 10, 36. 21, 41.
 uno II. 1, 47. 3, 13. 8, 33. 25,
 17. IV. 2, 1.
 unum II. 2, 3. 7, 58. 70. 20,
 31. III. 20, 9. IV. 2, 64. 6,
 64. 7, 26. 11, 94.
 unus II. 14, 24. 18, 45. 22, 7.
 33. 23, 24. IV. 1, 10. 2, 47.
 64. 4, 83. 8, 32, 35.
 unufquique II. 19, 50.
 vobis I. 1, 23. II. 7, 69. 78.
 19, 16. III. 17, 2.
 vobiscum II. 21, 51, 52.
 vocabant II. 11, 21.
 vocales IV. 4, 82.
 vocalis II. 25, 37.
 vocanda I. 10, 4.
 vocare I. 8, 14. II. 10, 28.
 vocas II. 20, 12.
 vocat II. 25, 6. IV. 9, 38.
 vocatis IV. 8, 33.
 vocato III. 11, 45.
 voce II. 5, 10. 24, 38. III. 2,
 12.
 vocem IV. 7, 11.
 voces I. 5, 1. 13, 3. IV. 5, 46.
 vocet II. 19, 73.
 vocibus I. 4, 18. 10, 10.
 vocis III. 6, 2.
 vocula I. 16, 27.
 volare II. 9, 6.
 volarit II. 23, 20.
 volens III. 22, 17.
 volent I. 14, 14.
 volenti IV. 11, 95.
 volens I. 5, 17. 13, 36. 15, 32.
 IV. 2, 22.
 volent I. 1, 28. II. 18, 80. 25,
 94. III. 2, 50. 14, 14.
 volo II. 8, 13. III. 6, 23.
 Volſanos IV. 2, 4.
 volſi IV. 8, 23.
 volucres I. 2, 14. 20, 30. II.
 16, 31. III. 2, 31. 5, 27.
 volucris II. 16, 5. IV. 5, 10.
 volui II. 22, 23. IV. 8, 28.
 voluisse II. 8, 10.
 voluit I. 6, 25. III. 17, 14, IV.
 3, 60. 4, 92.
 volvitur III. 6, 12.
 volumen II. 1, 6.
 volunt I. 6, 30.
 voluptas I. 10, 3.

- voluptatis II. 22, 36.
 voluta I. 3, 26.
 volutet II. 13, 64.
 vos I. 1, 19, 25, 31. 17, 25, 18,
 19. II. 19, 75. 20, 59. 24,
 42. III. 3, 69. 5, 35. 17, 3.
 25. 20, 15. IV. 4, 58. 9, 33.
 10, 27. 11, 15.
 vota I. 6, 24. 16, 44. 17, 4.
 II. 7, 63. 15, 18. 19, 63. III.
 1, 38. 2, 10. 23, 20. IV. 2,
 17. 3, 17. 6, 42. 11, 7.
 votis I. 10, 4. IV. 6, 18.
 votiua IV. 3, 71.
 votivas II. 21, 62.
 votum II. 20, 49. IV. 1, 97.
 voverat IV. 10, 16.
 vox III. 5, 20. IV. 3, 55.
 urat II. 1, 56.
 uratur IV. 7, 43.
 urbanas IV. 9, 6.
 urbe II. 20, 22. 23, 49. 74. 104.
 24, 19. III. 7, 16. IV. 1, 33.
 2, 60. 4, 45. 73. 7, 84. 8,
 56. 10, 32.
 urbem II. 1, 31. 18, 87. 23,
 52. III. 9, 21.
 urbes III. 16, 5. 21, 5.
 urbi IV. 4, 71.
 urbis IV. 10, 17. 11, 57.
 urbs III. 9, 57.
 urere I. 13, 34. IV. 1, 44.
 urerer II. 18, 88.
 uret II. 2, 54.
 urgeat II. 20, 35. III. 23, 31.
 IV. 5, 74. 11, 28.
 urgebat IV. 4, 16.
 urgenti IV. 3, 12.
 urgere IV. 11, 1.
 urgetur I. 14, 6.
 urit IV. 3, 23.
 urite III. 17, 25.
 urna II. 20, 50. III. 10, 13.
 IV. 4, 16. 20. 6, 4. 11, 19.
 28, 49.
 urnis II. 1, 69.
 urſa II. 21, 25.
 uſquam II. 20, 41.
 uſque II. 7, 39. 23, 53, 54. IV.
 5, 48.
 uſſit III. 13, 13.
 uſta IV. 1, 28.
 uſtus III. 13, 46. IV. 3, 10.
 uſu IV. 7, 75.
 uſus III. 22, 3. IV. 2, 63.
ur

I N D E X I

- ut I. 1, 18. 3, 20. 6, 15. 7, 5.
 8, 4. 19. 9, 24. 11, 15. 12.
 8. 15, 8. 20, 36. 16, 39. 17.
 24. 18, 11. 15. 19, 6. 20, 21.
 45. II. 1, 10. 18. 20, 49. 50.
 2, 21. 22. 28. 7, 9. 8, 25. 9.
 24. 10, 5. 7. 12, 26. 13, 14.
 56. 62. 64. 14, 29. 15, 21.
 18, 40. 54. 58. 19, 35. 22.
 37. 23, 19. 20. 107. 113. 24.
 35. 25, 34. 35. 57. 69. III.
 1, 40. 2, 19. 3, 8. 49. 5, 39. 48.
 60. 6, 14. 8, 17. 9, 12. 19.
 22. 11, 57. 13, 3. 14, 6. 14.
 20, 2. 23, 6. IV. 1, 63. 136.
 2, 55. 3, 50. 4, 45. 5, 15.
 11, 80.
 utar IV. 8, 81.
 utcumque II. 21, 33.
 utere IV. 5, 29. 58.
 uteri IV. 1, 96.
 uterque I. 3, 14. 4, 16. II. 6.
 2. 7, 88. 16, 16. 19, 30. 78.
 IV. 10, 36.
 uti I. 15, 24. II. 18, 35. 65.
 utilis III. 7, 19. 11, 65. IV.
 1, 138. 5, 31.
- utinam I. 3, 39. 8, 9. 9, 8. 11,
 9. 16, 27. II. 2, 67. 7, 97.
 10, 43. 11, 15. 12, 25. 13.
 19. 19, 13. 23, 37. 24, 3.
 III. 11, 59. IV. 3, 45. 4, 31.
 49.
 utraque II. 19, 80. III. 2, 36.
 13, 24. IV. 11, 32.
 utramque IV. 8, 36. 11, 46.
 utrimque II. 20, 66.
 utroque II. 9, 10. 13, 60. III.
 7, 53. 15, 12.
 utrosque I. 13, 20.
 utrumque III. 20, 22.
 uva II. 2, 57. 8. III. 15, 18. IV.
 2, 13.
 uvas II. 24, 27. III. 11, 31.
 vulgares I. 13, 11.
 vulgari III. 22, 8.
 vulgi II. 18, 51. III. 3, 14.
 vulgo I. 2, 23. II. 13, 25.
 vulgus III. 14, 26.
 vulnera II. 1, 44. 25, 92. III.
 6, 21. 12, 8. 20, 32. 23, 18.
 IV. 4, 28.
 vulnere I. 1, 13. II. 9, 12.
 vulneribus III. 9, 6.
- vulneris II. 19, 82.
 vulnus II. 1, 65. 18, 7.
 vult II. 2, 51.
 vultu II. 8, 13. 18, 11. 19,
 53. IV. 6, 33.
 vultum II. 18, 65. III. 16, 9.
 IV. 3, 27. 8, 57.
 vultus IV. 9, 45.
 uxor II. 6, 21. 22. 21, 24. III.
 10, 37.
 uxorem II. 17, 4. 23, 113.
 uxorum III. 11, 18.
- X.
- Xerxis II. 1, 22.
- Z.
- Zephyri I. 18, 2.
 Zephyro I. 16, 34.
 Zethes I. 20, 26.
 Zethi III. 13, 41.
 Zethum III. 13, 29.
 zmaragdos II. 13, 43.
 zonis IV. 1, 104.

I N D E X I I.

A U C T O R U M,

Qui

in NOTIS ad PROPERTIUM,

laudantur, illustrantur, corriguntur, notantur.

A.

A *Cursus* (*Mariangelus*) 213, b.
Acidalius (*Valeis*) 206, b. 260, a.
336, b. 340, b.
Acro (*Helenius*) 10, b. 30, b. 83, a.
188, a. 245, b. 258, a. 265, b. 341, b.
384, b. 388, b. 401, a.
Aeditrus (*Valerius*) 11, a. 159, b.
Aelianus 8, b. 100, a. 135, a. 235, b. 240, b.
381, a. 390, b.
Africanus 70, b. 233, b.
Agnon Academicus 288, b.
Agrætius 282, a.
Alaydus (*Lampertus*) notatus 44, b. 108, a. b.
Albinovanus (*Pedo*) 11, b. 78, b. 79, b. 85, b.
116, b. 173, b. 197, b. 220, a. 224, a. 227, a.
259, a. b. 263, b. 270, a. 276, a. 338, a.
387, b. 388, a. 394, a. 403, b. 414, b. 421, a.
423, b.
Albricus 94, b. 108, b.
Alciatus (*Andreas*) 346, a.
Amaltheus (*Jo. Baptista*) laudatus 76, a. 144, a.
243, a.
Amaltheus (*Hieronymus*) laudatus 144, b.
Amen (*Benedictus*) 246, b.
Andronicus (*Liuius*) 284, b. 383, b.
Angeriani (*Hieronymi*) laus & triste fatum
23, a.
Annaeus (*Cornutus*) 47, b.
Anselmus (*Georgius*) laudatus 198, b. 219, b.
Aphrodisiensis (*Alexander*) 124, b.
Apollodorus 194, b. 199, b.
Apollonius Rhodius vide *Rhodium*.
Apuleius 32, a. 58, a. 67, b. 75, b. 82, b. 83, a.
84, a. 85, b. 90, b. 97, b. 110, b. 112, b. 132, a.

137, b. 147, a. 150, a. 158, b. 159, a. 162, a.
163, b. 173, a. 182, a. 185, b. 188, a. 212, b.
235, b. 236, a. 237, a. 250, a. 254, b.
259, b. 265, a. 284, b. 311, a. 340, b.
347, b. 353, b. 365, a. 367, b. 369, a.
372, b. 377, a. 382, b. 383, a. 413, b.
414, b.
Aristus (*Ludovicus*) laudatus 66, a.
Aristænetus 54, a. 55, b. 66, a. 186, b.
Arnobius 100, b. 250, a. 288, b. 350, a. 413, b.
Artemidorus 237, a.
Asconius 99, a. 303, b. 341, b. 385, b. 416, b.
Athenæus 33, a. 100, b. 194, a. 211, a. 246, a.
288, b. 406, a.
Attius 83, b. 128, a. 145, a. 241, b. 267, a.
371, b. 385, b. 407, b. 417, a.
Avantius (*Hieronymus*) 116, a. 234, b. 257, b.
Auctor Dialogi de Oratoribus 79, a. 87, b.
Augustinus (*Antonius*) 154, a. 200, b.
Auratus (*Joannes*) 71, a. 72, a. b. 286, a.
Ausonius 87, b. 95, b. 162, b. 185, b. 213, b.
221, b. 266, b. 290, a. b. 307, a. 322, b.
323, b. 325, a. 379, a.

B.

Baelius (*Petrus*) 172, a.
Bajuleus (*Adrianus*) notatus 49, a.
Barbara Taurella, poetria Itala 343, b.
Barbarus (*Hermolaus*) laudatus 7, a. 64, a.
74, a. notatus 69, b. 369, a.
Bargæus (*Petrus Angelus*) 66, b. 264, a.
Barros (*Joannes de*) 315, b.
Barthius (*Caspar*) 3, a. b. 4, a. 7, a. 8, a. 9, a.
12, a. 17, a. 49, b. 55, a. 61, b. 63, b. 89, a.
95, b. 106, a. 108, b. 112, b. 116, b. 152, b.

I N D E X II.

- 160, b. 167, a. 178, a. 182, b. 189, b.
 202, b. 203, a. 204, a. 205, a. 207, a. b.
 212, b. 216, b. notatus 6, b. 11, b.
 16, b. 25, b. 31, b. 47, a. 61, b. 62, a.
 158, a. 324, b. 355, b. laudatus 25, b.
 46, b. 129, a. 137, a. 186, b. 274, b.
 380, b.
Baudius (*Dominicus*) laudatus 88, b. 103, a.
 111, b. 122, b. 312, b.
Bauhufius (*Bernardus*) 418, a.
Bauldri (*Paulus*) 88, a. 198, b. 199, b.
Becanus (*Gulielmus*) 65, b.
Beda 98, b.
Behotius (*Adrianus*) 128, a. b. 139, a. 181, b.
 420, b.
Bellonius (*Petrus*) 268, b.
Bendinellus (*Antonius*) 381, a.
Benedictus (*Joannes*) 245, b.
Bemivolus (*Guido Card.*) 370, b.
Bentius (*Tryphon*) laudatus 219, a.
Bernartius (*Joannes*) 93, a. 154, b. 293, b.
Beroaldus laudatus 194, a. 212, a. 222, b.
 363, a. 406, b. 410, a. 414, b. 420, b. no-
 tatus 24, a. 26, b. 65, a. 77, b. 86, a.
 127, a. 128, a. 129, a. 162, a. 183, b. 201, a.
 254, b. 368, a. 369, a. 380, a.
Beroaldus (*Philippus*) 3, a. 7, a. 8, a. 11, b.
 20, a. 22, b. 163, a. 170, a. 203, a. 254, b.
 353, b.
Bocaius (*Joannes*) laudatus 78, a.
Boëthius 204, a. 231, b. 265, a.
Boissardus (*Joannes Jacobus*) 18, a. 116, b.
 135, a. 159, a. 271, b. 368, b. 381, b.
 387, b. 395, a.
Bonciarius (*M. Antonius*) 393, b.
Bonifacius (*Balthazar*) 286, a.
Brantius (*Caspar*) 324, a. 415, b.
Briffonius (*Bernardus*) 114, b. 251, b. 307, b.
Britannicus (*Joannes*) 187, b.
Brodæus (*Joannes*) 7, a. 44, b. 99, a.
Buchnerus (*Augustus*) 234, b. 331, b.
Buhufius (*Dominicus*) notatus 353, a.
Burmannus (*Petrus*) laudatus 22, a.
Byzantius (*Stephanus*) 258, a.
- C.**
- Caecilius* 237, a.
Caccina 41, b.
Caellius (*Ludovicus*) 24, a. 159, b. 181, b.
 230, b. 416, a. 165, b.
Caesar 4, a. 13, b. 22, a. 24, a. 38, a. 51, a.
 86, a. 96, a. 105, a. 140, a. 141, b. 148, a.
 166, b. 168, a. 212, b. 222, b. 223, a.
 267, b. 270, b. 338, a. 411, b. 412, a. cor-
 rectus 252, b.
Cagnatus (*Marsilius*) 348, a.
Calcagninus (*Coelius*) laudatus 111, b. 347, b.
Calderinus (*Domitius*) 1, a. 74, a.
Calpurnius 66, b. 354, a.
Calvus (*Licinius*) tentatus 74, b.
Camerarius (*Philippus*) 188, b.
Canterus (*Gulielmus*) 5, a. 26, b. 110, b.
 203, a. 206, b. 221, a. 264, a. 286, a.
 316, b.
Capella (*Martianus*) 94, a. b.
Caper 367, b.
Carrio (*Ludovicus*) 232, a.
Casa (*Joannes*) laudatus 127, b.
Casaubonus (*Isaacus*) laudatus 61, a. 192, a.
 223, a. 262, b. 338, b.
Ca'ellius (*Janus Durantius*) 364, b. 379, a.
Castalio (*Josephus*) 192, a. 331, a. 352, a.
 406, b.
Castilionius (*Balthazar*) laudatus 45, a. 273, a.
 343, a. 377, a.
Cato 2, a. 33, a. 283, a. 384, a.
Cavallus 3, a. 12, b. 13, b. 17, a. 26, a. b.
 32, a. b. 34, a. 36, b. 41, b. 45, b. 48, a. b.
 51, a. b. 62, a. 63, b. 77, a. 78, a. 87, b. 91, a.
 111, a. 112, a. b. 114, b. 115, b. 121, b.
 126, b. 132, b. 136, a. 149, b. 152, b.
 159, b. 166, a. 175, a. 180, b. 190, b.
 192, a. 219, a. 238, a. 252, b. 281, b.
 295, a. 306, a. 319, a. b. 323, a. 328, b.
 355, a. 367, a. b. 371, a. 391, a. 404, b.
 405, a. correctus 319, a.
Cerda (*Jo. Ludovicus de la*) laudatus 3, b.
 102, b. 174, b. 188, b. 189, a. 214, a.
 402, b.
Ceretus (*Daniel*) laudatus 8, b.
Cervinus (*Marcellus*) 366, a.
Charisius (*Fl. Sospater*) 74, b. 122, b. 127, b.
 128, b. 147, b. 174, b. 200, b. 217, a. 268, b.
 309, a. 357, a. 408, a.
Chevræus (*Urbanus*) 173, b.
Cicero 2, a. 11, a. b. 13, b. 14, b. 22, a. 35, a. b.
 36, a. b. 37, a. 38, a. b. 41, b. 42, b. 43, b.
 46, b. 51, a. 54, a. 55, a. b. 63, b. 64, a.
 65, b. 67, b. 68, b. 74, b. 80, b. 86, b.
 87, b. 91, a. b. 92, a. 95, a. 96, a. 99, a. b.
 105, a. 106, a. 109, b. 113, b. 114, a.
 115, a. b. 117, b. 118, a. 121, a. b. 123, b.
 129, b. 131, a. 132, a. 137, b. 139, b.
 140, a. 145, a. 148, b. 155, a. b. 156, b.
 157, a. 158, b. 165, a. b. 166, a. 169, a. 173, b.
 174, a. b. 181, b. 184, b. 185, b. 193, a.
 194, a. 195, a. 196, a. 198, a. 199, a. 200, b.
 207, b. 212, a. 213, b. 214, b. 219, a.

I N D E X II.

224, a. b. 225, a. 227, a. b. 233, a. b. 237, b. 241, a. 245, b. 246, a. 251, a. 254, b. 255, a. 256, b. 257, a. 258, a. 262, b. 266, b. 267, b. 268, a. 270, b. 271, a. 274, a. 275, a. b. 277, b. 281, a. 284, a. 285, a. 287, a. 289, b. 290, b. 294, b. 296, b. 297, a. 303, b. 306, a. b. 310, a. 311, a. b. 316, b. 322, a. 324, b. 330, a. 333, a. b. 334, a. 335, a. 338, a. 344, a. 346, b. 352, b. 353, b. 354, b. 355, a. 359, b. 362, a. 364, b. 366, b. 367, a. b. 373, b. 374, b. 375, b. 378, b. 379, b. 381, b. 382, a. 385, a. b. 387, b. 391, b. 392, b. 393, b. 394, a. 395, b. 397, a. b. 398, a. 399, a. 407, a. 414, a. 416, a. b. 417, a. b. 419, a. b. 421, a. b. 422, a. b. correctus 213, b.

Ciofanus (Hercules) 98, b.

Claudianus 8, b. 27, a. 75, a. 83, a. 111, b. 112, b. 125, a. 138, b. 143, b. 162, b. 223, a. 230, b. 240, b. 263, b. 273, b. 274, b. 276, b. 278, a. b. 282, b. 287, a. 333, a. 346, a. 347, b. 388, b. 391, b. 398, b. 401, a. 411, a. 416, b.

Cluverius (Philippus) 411, a.

Colomefius (Paulus) notatus 343, b.

Colvius (Petrus) 418, b.

Columbus (Joannes) 88, a.

Columella 17, b. 197, b. 206, b. 244, a. 255, a. 257, b. 281, b. 340, b. 379, a. 388, a. 410, b.

Comes (Natalis) 216, b.

Corippus 75, a.

Cornutus (Amaeus) 187, b. 188, a.

Corradus (Marius) 176, a.

Corfalus (Andreas) 315, b.

Crucius (Carolus) laudatus 263, b.

Cruquius (Jacobus) 42, b.

Curio (Caecilus Secundus) 343, b. 344, a.

Curtius 3, b. 20, b. 99, b. 161, a. 232, b. 255, b. 280, b. 328, a.

Cuspinianus (Joannes) 179, b.

D.

Daceries (Andreas) laudatus 57, a. 79, b. 270, a. 324, b. notatus 57, b. 79, b. 254, b.

Daniel (Petrus) 2, a.

Daunius (Christianus) 403, a.

Dausquius (Claudius) 18, b. 80, a. 95, a. 141, a. 150, a. 372, a. 390, a.

Delrius (Martinus) laudatus 32, b. 44, a. 165, b. 194, a. 268, b. 345, a. 360, a. 389, b.

Demsterus (Thomas) 80, a. 250, a. 369, b. 387, a.

Dio 22, a. 273, a.

Diomedes 254, a.

Dioscorides 7, b.

Donatus 19, a. 43, a. 63, a. 74, b. 104, a. 110, a. 113, b. 139, b. 140, a. 143, a. 233, b. 241, a. 304, a. 315, b. 346, b. 396, b. 403, b. 404, b. 414, a. correctus 55, a.

Donatus (Alexander) 394, a.

Donatus (Marcellus) 398, b.

Donnola (Thaddaeus) 2, a.

Douza (Janus F.) 3, a. 11, b. 15, b. 34, a. 36, b. 41, b. 66, b. 78, a. 93, b. 101, b. 128, b. 191, a. 222, b.

Douza (Janus P.) 5, a. b. 11, b. 12, b. 13, a. 47, b. 48, a. 61, b. 71, a. 109, a. 206, b. 207, a. 234, a. non probatus 62, a. laudatus 100, a. 184, b. 241, a. 242, a. 273, a. 344, a. 378, b. 379, b.

Dracontius 55, a.

E.

Egnatius (Baptista) 66, b.

Emmoneffius (Jacobus) 81, b.

Ennius 21, b. 71, a. 77, a. 89, a. 125, b. 141, b. 205, a. 329, a. 347, b. 348, a.

Eobanus Hessus 109, b.

Erasmus (Desiderius) 24, a. 182, a. 251, b. 260, b. 308, a.

Erythraeus (Nicolaus) 41, a. 53, b. 122, b. 200, a. 208, a. 216, b. 217, a. 287, b. 293, a. 414, b.

Euanthes 361, a.

Eustathius 386, a.

F.

Faber (Petrus) 7, a.

Faber (Tanaquilus) 11, a. 198, a.

Fabricius (Georgius) 69, b. 417, b. laudatus 81, b. 88, b. 256, a. 350, b.

Farnabius (Thomas) 242, a.

Fasitellus (Honoratus) laudatus 216, b.

Fasti Capitolini 411, b.

Favolius (Hugo) 415, a.

Favoritus (Augustinus) laudatus 273, a.

Felix (M. Minucius) 15, b. 24, b. 37, a. 93, a. 124, b. 149, a. 167, b. 180, b. 192, b. 198, b. 200, a. 229, b. 265, a. 266, b. 271, a. 275, a.

I N D E X H.

- a. 275, a. 301, b. 317, a. 348, b. 356, a. 362, a. 368, a. 409, a. 420, a. tentatus 69, a.
- Ferrarius (Octavius)* 340, a.
- Festus (Avienus)* 36, a. 49, b. 95, a. 159, a. 167, a. 221, a. 264, b. 284, a. 294, b. 308, a. 312, a. 321, b. 324, a. b. 327, b. 329, a. 338, a. 351, a. 360, a. 362, a. 373, a. 398, a. 411, b. 412, b.
- Firmicus (Julius)* 95, b. 178, a. 196, b.
- Flaccus (Valerius)* 12, b. 18, b. 42, a. 43, a. b. 48, a. 68, b. 73, b. 78, b. 85, a. 91, a. 111, a. 113, b. 114, b. 143, a. 151, b. 152, a. 154, a. 168, b. 176, b. 192, b. 216, b. 245, a. 262, a. b. 264, b. 275, b. 276, b. 288, a. b. 290, b. 307, a. 373, a. 375, a. 377, b. a Gronovio patre correctus 53, b.
- Flamininus (M. Antonius)* laudatus 19, a. 65, b. 76, a. 144, a. 182, b. 297, b. 313, b. 383, a.
- Flavius (Blondus)* 331, a.
- Flavius (Prolomaeus)* 206, a.
- Floridus (Franciscus)* 128, a.
- Florus* 52, b. 88, b. 140, a. b. 225, b. 227, b. 255, b. 262, b. 268, a. 270, a. 271, b. 272, a. 274, a. 275, b. 284, a. 312, b. 317, b. 329, b. 338, a. 370, b. 410, a. 411, b. 412, a. correctus 256, a.
- Fontejus (Jo. Baptista)* 15, a.
- Fracaflorius (Hieronymus)* laudatus 27, b. 41, a. 51, b. 149, b. 377, b.
- Francius (Petrus)* laudatus 50, b. 51, b. 88, a. 188, b. 194, a. 202, b. 256, a. 275, a. 339, b. 340, b. 370, b. 400, a. 413, a.
- Fruiterius (Lucas)* notatus 21, b. laudatus 185, a. 200, b. 317, b. 405, b.
- Fulgentius* 2, a. 94, a.
- Fulgosius (Baptista)* 118, b.
- G.
- Galienus Imperator* 17, a. 133, b.
- Gallus Confessor* 167, b. 271, a.
- Gallus (Cornelius)* 1, b. 209, b.
- Gassendus (Petrus)* 329, a.
- Gauricus (Pomponius)* 210, a.
- Gebhardus (Janus)* laudatus 3, a. 4, a. 5, b. 6, b. 8, a. 10, b. 12, a. 16, b. 17, a. 18, a. 21, b. 33, b. 35, b. 37, a. 67, a. 75, b. 84, b. 88, a. 90, a. 92, b. 93, a. 112, b. 114, a. 141, a. 151, a. 160, a. 165, a. notatus 26, b. 27, a. 28, a. 34, a. 39, b. 59, a. 95, a. 96, b. 113, a. 139, b. 156, a. 168, b. 174, a. 179, a. 185, b. 191, a. 200, a. 202, b. 207, b. 211, b. 215, a. 219, b. 222, a. b. 223, a. 228, a. 232, a. 244, a. 286, a. 305, a. 344, b. 362, b. 401, b. 414, b. 418, a.
- Gellius (Aulus)* 24, a. 41, a. 47, b. 83, b. 99, b. 100, a. 112, a. 159, b. 186, a. 194, a. 205, a. 236, a. 275, a. 287, a. 303, b. 312, b. 322, a. 329, b. 348, a. b. 352, a. 380, a. 394, b. 413, b.
- Genilis (Scipio)* 160, a.
- Germanicus Caesar* 36, a. 385, a.
- Gevarius (Casperius)* laudatus 32, b.
- Gifamius (Obertus)* 64, b. 93, a. b. 95, a. 195, a. 221, a. 329, a. 350, a. 367, b. 388, b. 395, b.
- Glonerius (Samuel)* 325, b.
- Glossae Philoxeni & Isidori* 4, b.
- Gorlaeus (Abrahamus)* 4, a. 75, a. 340, b. 375, b. 376, a.
- Goropius (Joannes)* 247, b. 337, a. b.
- Graevius (Jo. Georgius)* laudatus 42, b. 50, a. 114, a. 130, b. 270, b.
- Grangaecus (Isaacus)* notatus 117, a.
- Gratius* 296, a. 327, a.
- Grentemenilius (Palmerius)* laudatus 294, b.
- Gronovius (Jacobus)* 36, b. 113, b. 220, b. 227, b. 274, b. 309, b.
- Gronovius (Jo. Fredericus)* laudatus 11, b. 12, a. b. 29, b. 38, a. 45, b. 53, b. 55, a. 72, a. b. 73, a. 74, a. 88, b. 93, a. 100, b. 108, b. 127, a. 130, a. 180, b. 192, a. 222, b. 226, b. 232, a. 241, b. 244, a. 260, b. 290, b. 305, a. 316, b. 324, a. 349, b. 354, a. 361, b. 363, b. 365, a. 392, b. 394, b. 411, a. 414, b. 416, b. non probatus 58, a. 158, a. 365, b.
- Grotius (Hugo)* laudatus 215, b. 220, b.
- Grueterus (Janus)* 32, a. 36, a. 63, a. 69, a. 74, a. 81, b. 104, a. 150, b. 192, a. 196, a. 217, b. 245, b. 259, a. 270, b. 274, b. 275, a. 288, a. 321, a. 327, b. 330, a. 337, a. 341, b. 343, b. 382, a. 384, a. 387, b. 390, b. 391, a. 400, a. 414, a. 415, b.
- Gudius (Marquardus)* 88, a. 141, a. 300, b.
- Guiccardinus (Franciscus)* 396, b.
- Gulielmus (Janus)* 93, b. 106, b. 225, a. 228, b.
- Guyetus (Franciscus)* 4, a. b. 5, a. b. 6, a. 8, a. 13, a. 44, a. 46, a. 61, a. 71, b. notatus 71, b.
- Gyraldus (Lilius Gregorius)* 90, a. 101, a. 194, a. 209, b.

I N D E X II.

H.

Halicarnassæus (*Dionysius*) 167, a. 327, a. 351, a.
Haradinus (*Johannes*) 7, b. 265, b. notatus 223, b.
Heinsius (*Nicolaus*) 4, b. 8, a. 9, b. 13, b. 14, b. 15, b. 18, b. 22, a. 31, a. 43, a. b. 47, b. 51, b. 52, a. 53, a. 59, a. 73, a. b. 75, a. 82, b. 83, a. 89, b. 92, b. 101, b. 104, a. 105, a. b. 112, a. 113, a. 114, b. 118, a. 126, a. 130, a. 131, a. 132, a. 133, a. 137, b. 142, b. 153, a. 156, a. 158, a. 160, a. 162, a. 165, a. 170, a. b. 171, a. 194, b. 201, b. 205, a. 214, a. 215, b. 222, b. 224, a. 231, b. 234, b. 294, b. 295, a. 331, b. 332, a. 395, b. 403, a. 406, b. laudatus 80, a. 83, a. 106, b. 122, b. 123, b. 138, a. 139, a. 141, a. 148, b. 167, b. 169, b. 175, a. 178, a. 180, b. 185, a. 187, a. 235, a. 237, a. 241, b. 313, b. 332, b. 349, b. 361, b. 364, b. 367, b. 380, b. 398, b. 413, b. 423, a.
Heinsius (*Daniel*) laudatus 76, b. 117, b. 209, a. 273, b. 298, b. 300, b. 316, a.
Heliódorus 94, b. 356, b.
Hermestianactes Colophonius 33, a.
Herodotus 271, b. 280, b.
Hieronymus 164, a.
Hirrius 38, a. 262, b. 267, b. 270, b. 310, b.
Homerus 8, b. 54, b. 58, a. 64, b. 90, b. 109, b. 130, b. 143, b. 177, b. 234, a. 238, a. 261, b. 282, b. 286, b. 359, b. 381, a. 396, a.
Hoofsius (*Petrus Cornelius*) laudatus 5, a. 23, a. 89, b. 103, b. 231, a. 258, b. 323, a.
Hortensius (*Lambertus*) 244, a.
Horarius 5, a. 6, a. 12, a. 13, a. 14, a. 16, a. b. 17, a. 19, a. 25, a. b. 26, a. 30, a. 33, b. 35, b. 36, b. 37, b. 41, a. 42, b. 43, b. 47, a. 48, b. 49, b. 50, a. 51, a. 53, b. 57, a. b. 61, b. 62, a. 71, b. 75, b. 77, b. 78, b. 79, b. 81, a. 82, b. 84, a. 86, a. b. 87, a. 92, a. 95, a. 96, b. 97, a. 98, a. 109, b. 111, b. 115, b. 116, a. 120, a. b. 121, b. 125, b. 126, a. b. 129, a. 135, a. b. 137, a. 140, b. 144, a. 147, b. 150, a. b. 153, b. 161, b. 162, a. b. 168, a. 176, a. 177, b. 178, b. 180, a. b. 181, a. 186, b. 192, b. 198, a. 200, b. 201, a. 205, b. 206, a. 207, a. 212, a. b. 213, a. 214, a. 215, a. b. 223,

b. 225, b. 227, a. 229, a. 230, b. 234, a. 236, a. b. 238, a. 240, a. b. 245, a. b. 247, a. b. 248, b. 251, b. 252, b. 253, b. 255, b. 259, a. 262, a. 266, a. 267, b. 279, a. b. 282, a. 283, b. 287, a. 288, a. 290, a. b. 291, a. 294, b. 301, b. 304, a. 306, b. 309, a. 310, b. 312, a. 318, a. 323, a. 330, a. 332, a. 334, a. 337, b. 340, b. 341, a. 344, a. b. 345, b. 351, b. 354, b. 360, a. 361, a. 363, b. 364, a. 366, b. 369, b. 371, a. b. 373, a. 375, a. 381, a. b. 388, b. 389, b. 390, a. 401, a. 402, b. 408, a. 413, b. 418, b. 423, b.
Hottomannus (*Franciscus*) 155, b.
Huetius (*Petrus Daniel*) 227, a.
Hummelbergius (*Gabriel*) 181, b.
Hyginus 12, a. 69, a. 72, a. 165, a. 180, a. 194, a. 199, b. 261, b. 268, b. 293, b. 334, b. 386, a.

I.

Inscriptiones 2, b. 18, a. 32, b. 62, b. 63, a. 68, a. 69, a. b. 73, b. 81, b. 97, a. b. 98, a. 104, a. 116, b. 141, a. 153, b. 179, a. 192, a. 196, a. 217, b. 240, b. 259, a. 270, b. 274, b. 288, a. 321, a. 330, a. 341, b. 343, b. 366, b. 368, a. b. 377, b. 381, b. 384, a. 387, b. 388, a. 390, b. 395, a. 400, a. 411, b. 414, a. 415, b. 417, b.
Jovius (*Paulus*) 7, b. 118, b.
Iscaanus (*Josephus*) 382, b.
Isidorus 4, b.
Junius (*Franciscus*) 257, a.
Junius (*Hadrianus*) Hornanus 72, b. 93, b. 268, b. 316, a.
Justinus 19, a. 77, a. 80, a. 85, b. 87, a. b. 110, a. 141, b. 213, a. 225, b. 227, b. 260, a. 270, a. 274, a. 276, b. 287, a. 301, a. 310, a. 319, a. 334, b. 409, a. 418, b.
Juvenalis 17, b. 25, b. 28, a. 29, a. b. 41, b. 47, a. 61, b. 85, b. 91, a. 104, b. 113, b. 117, a. 119, b. 128, a. 138, b. 150, a. 165, b. 168, b. 188, a. 193, b. 196, b. 212, b. 228, b. 235, a. 257, b. 284, b. 287, a. 303, a. 319, a. 321, b. 326, b. 329, a. 350, b. 365, a. 371, a. 380, a. 387, b. 391, b. 394, b. 395, b. 422, b.

I N D E X I I.

K.

Kirchmannus (Joannes) 28, b. 420, b.
Kühnius (Joach.) 240, b.

L.

Lactantius 3, b. 67, b. 85, a. 88, a. 102, a. 173, a. 184, a. 198, a. 212, a. 265, a. 269, b. 287, b. 298, b. 325, b.
Lærtius (Diogenes) 142, b.
Laevius 237, a.
Lambinus (Dionysius) 11, a. 16, a. 19, b. 24, a. 33, a. 42, b. 95, b. 121, b. 271, b.
Latinus (Latinus) 13, a. 14, b.
Latomus (Joannes) 118, b.
Leopardus (Paulus) 194, a. 246, b.
Lernutius (Janus) 48, a. 78, a.
Liberalis (Antoninus) 72, b.
Lindebrogius (Fr.) 63, b.
Linschotanus (Jo. Hugo) 361, a.
Lipsius (Justus) 2, a. 9, a. 14, b. 15, b. 18, a. 24, b. 26, b. 33, b. 35, a. b. 46, b. 51, a. 52, a. 65, a. 73, a. 89, a. 103, a. 129, a. 183, b. 189, b. 222, b. 248, a. 301, b. 316, b. 347, b. 417, a. 418, b. 422, a.
Liskaens (Hieron. Grossetius) 232, a.
Livinejus (Joannes) 11, b. 12, b. 14, a. b. 23, b. 26, b. 31, b. 35, b. 46, b. 47, a. 92, a. 56, b. 68, b. 72, b. 78, b. 82, a. 90, a. 92, a. 104, a. 417, a. notatus 43, a. 45, b. 49, b. 53, b. 66, a. 74, a. 85, b. 132, b. 135, a. 178, a.
Livius 17, b. 24, a. 44, b. 53, b. 117, b. 124, a. 174, b. 234, a. 241, b. 258, b. 284, a. 324, b. 329, a. 337, a. 353, a. 366, b. 391, a. 408, b. 410, a. 412, b. 418, b.
Loënsis (Jac. Nicolaus) laudatus 204, a. 207, b. 231, b. 234, b. 345, a.
Longolus (Christophorus) 408, a.
Lotichius (Petrus) laudatus & notatus 30, b. laudatus 37, a. 60, b. 297, b. 356, b. 386, b.
Lucanus 10, b. 14, a. 30, a. 52, b. 62, b. 73, a. 75, a. 82, b. 88, a. 98, b. 104, b. 118, a. 125, a. 129, a. 148, a. 153, b. 176, a. 223, b. 224, b. 226, a. 235, b. 237, a. 244, a. 245, a. 259, a. 262, b. 264, a. 272, b. 310, a. 321, b. 344, b. 360, a. 361, b. 369, a. 371, b. 381, b. 394, a. 410, a. b.

Lucianus 216, a. 234, b. 384, a.
Lucilius 23, b. 134, a. 159, a. 206, b. 207, a. 216, a. 232, a. 235, b. 254, a. 292, b. 334, b. 359, b. 392, b. tentatus 334, b.
Lucretius 11, a. 17, a. 18, b. 29, b. 35, b. 38, b. 44, a. 65, b. 70, a. 85, a. 87, b. 136, a. 140, a. 141, b. 142, a. b. 145, a. b. 149, a. 155, a. 158, b. 159, a. 162, b. 173, b. 180, a. 182, a. 196, a. 217, a. 220, b. 230, b. 234, b. 240, a. 246, a. b. 247, a. 250, b. 253, a. 267, a. 289, a. 308, a. 311, b. 312, a. 329, b. 344, b. 346, a. 348, a. 364, a. 369, a. 377, a. 380, b. 395, a. 398, a. 422, a.
Luisinus (Franciscus) 77, a.
Lutatus 50, a. 153, a. 154, a. 155, a. 157, a. 173, b. 199, b. 204, a. 288, b. 291, b. 294, a. 299, a. 331, a. 356, a. 372, a. 389, a. 413, b.

M.

Macer (Baebius) 375, b.
Macrobius 90, b. 99, b. 141, a. 190, b. 307, b. 336, a. 348, b. 400, a. 401, a.
Magius (Hieronymus) 108, b. 370, a.
Malaspina (Leonardus) 128, b. 245, b.
Malherba (Franciscus) 147, b. 155, b. 218, b.
Mancinellus (Antonius) 390, b.
Manilius 44, a. 104, b. 144, a. 218, a. 332, b. a Scaligero correctus 53, a.
Manutius (Paulus) laudatus 155, b. 312, a. 386, a. 411, a.
 ----- *Aldus* 20, a.
Marcellinus (Ammianus) 402, a.
Marcilius (Theodorus) 3, a. 16, b. 170, b. 248, a. 258, a. laudatus 44, b.
Marinus (Jo. Baptista) 307, a.
Marollius (Michael) Gallicus Propertii interpretis 16, a. notatus 27, b. 30, a. b. 34, b. 40, a. 56, a. 62, a. 64, b. 146, b. 158, a. 169, a. 185, a. 205, b. 206, b. 208, b. 226, a. 241, a. 252, a. 259, b. 291, a. 305, a. 340, a. 349, a. 353, a. 360, b. 364, a. 393, a.
Marsus (Domitius) 81, a.
Martialis 1, b. 6, b. 29, b. 35, b. 44, a. 53, a. 78, a. 94, a. 106, b. 107, a. 127, a. 133, b. 134, a. b. 148, b. 159, b. 162, b. 163, a. 195, b. 205, b. 211, a. 216, a. 222, b. 248, b. 307, a. 308, b. 309, a. 330, b. 346, a. 350, a. 365, a. 367, b. 383, a. 384, b. 389, a. 396, a. 415, b.

I N D E X II.

Marius (Galeottus) 325, a. 326, a.
Marrullus (Michael) 124, b.
Martius (Jo. Marius) 316, b.
Maurus (Terentianus) 8, a.
Maximianus poeta 134, a.
Meibomius (Henricus) 254, a. 255, a.
Mela (Pomponius) 73, a. 197, b. 225, b. 269, b. 280, b. 314, a. 344, b. 361, a. 373, b. 412, a.
Menagius (Aegidius) laudatus 45, a. 106, b. 155, b. notatus 369, b. 374, a.
Mercerus (Jofias) 6, b.
Meursius (Joannes) 9, a. 242, a. notatus 415, a.
Michaëlius (Petrus) 243, a. 407, a.
Micyllus (Jacobus) 394, a.
Minoxzi, Italus poeta 147, a.
Miffon (Maximus) 152, a.
Mlodius (Franciscus) 14, b. 35, b. 38, a. 85, a. 228, a. 332, b. 379, a. 418, b.
Molfa (Franc. Marius) 297, a. b.
Munckerus (Thomas) 199, b. 295, b.
Muretus (M. Antonius) 4, a. 7, a. 8, a. 13, a. 14, a. 46, a. 54, b. notatus 72, a.

N.

Naevius 128, a.
Nannius (Petrus) 294, b.
Neapolis (Carolus) 170, a. 406, b.
Nemesianus (Olympius) 328, b.
Nepos 13, b. 24, a. 59, a. 87, b. 93, a. 96, a. 98, a. 132, a. 140, b. 145, b. 149, a. 155, a. b. 166, b. 273, a. 275, b. 316, b. 318, a. 352, b. 365, a.
Nicaeensis (Parthenius) 358, a.
Nicander 75, b.
Nonius 6, b. 36, b. 89, a. 134, a. 159, a. 183, a. 200, b. 224, a. 327, a. 340, a. 367, b. 380, a. 407, b. 414, a.
Nonius (Ferdinandus) 278, a.
Norifius (Henricus) laudatus 120, b. 200, a.

O.

Obrechtus (Ulricus) laudatus 253, b.
Obsequens (Julius) tentatus 402, b.
Orosius (Paulus) 80, b.
Orpheus 62, b.
Ostorius (Hieronymus) 316, a.
Ovidius 3, b. 4, a. b. 6, a. 8, b. 11, b. 12, a.

b. 16, b. 17, b. 21, a. b. 22, b. 23, a. b. 24, a. b. 27, a. 28, a. b. 29, a. 30, a. 33, a. b. 34, a. b. 38, b. 39, b. 40, a. 41, b. 42, b. 44, b. 45, a. b. 47, a. 48, b. 50, b. 52, b. 53, a. 54, b. 55, a. 57, b. 58, a. 59, a. b. 60, a. 61, a. 63, b. 66, a. 67, a. 71, b. 73, a. 74, b. 75, b. 78, a. 79, a. b. 80, b. 81, a. b. 84, a. b. 86, a. b. 87, a. 88, a. 89, a. 90, b. 94, a. b. 95, a. 96, b. 97, b. 98, a. b. 101, b. 102, a. 103, b. 104, b. 105, b. 106, b. 107, a. b. 109, a. 110, a. 111, b. 112, b. 113, b. 114, a. 116, a. 117, b. 123, b. 124, a. 126, a. 129, b. 131, b. 132, a. 133, a. 135, b. 138, a. 139, a. 140, b. 142, a. b. 143, a. 144, a. 145, b. 147, b. 149, a. 150, a. b. 151, a. 156, b. 157, a. 160, a. b. 162, a. b. 163, a. b. 167, b. 168, a. b. 169, a. b. 172, b. 173, b. 175, b. 176, a. 177, a. b. 180, a. b. 181, a. b. 182, a. b. 185, b. 187, a. b. 190, b. 194, a. b. 195, a. b. 196, b. 198, b. 199, b. 200, b. 203, b. 206, a. 208, a. 209, a. 211, a. 212, a. 214, a. b. 215, a. 216, a. 217, a. 219, a. 220, a. b. 221, a. 222, a. 224, a. 225, a. 226, a. 227, b. 229, a. 231, a. 237, b. 239, a. b. 241, a. b. 242, b. 243, a. b. 244, b. 247, a. b. 248, a. 250, a. b. 251, a. b. 252, a. b. 253, a. 255, a. 256, b. 260, a. b. 261, a. 263, a. 264, b. 266, a. 270, a. 272, a. 278, a. 281, b. 282, a. 285, a. 286, a. b. 288, a. 290, a. 292, a. b. 294, a. 296, a. 297, a. 298, a. 299, a. b. 302, a. b. 305, b. 306, a. b. 307, b. 310, a. 312, b. 316, b. 318, a. b. 319, a. b. 321, a. b. 322, b. 326, a. b. 329, b. 330, b. 332, a. b. 333, b. 336, b. 338, a. 340, a. 341, a. 342, a. b. 343, a. 344, a. 345, a. b. 346, b. 347, a. b. 349, b. 350, a. 354, a. 355, b. 356, a. 359, a. b. 360, a. 361, a. b. 364, b. 365, a. b. 368, a. b. 369, a. 372, b. 378, a. 386, b. 388, b. 389, b. 391, b. 393, a. 395, b. 397, b. 399, b. 400, b. 403, b. 404, a. b. 409, b. 410, b. 415, a. 418, a. 420, a. 423, b.

P.

Pacatus (Latinus) 272, a.
Pacuvius 60, b. 334, a. 391, a. 416, b.
Palingenius (Marcellus) notatus 36, b. 171, a. b. 231, a.
Palmerius (Janus Mellerus) 5, a. 6, b. 8, a. 9, a. 11, b. 21, b. 22, b. 28, a. b. 35, b. 46, a. 48, a.

I N D E X V I I

- a. 48, a. 60, b. 65, a. 66, a. 68, a. 78, b. 99, a. 107, b. 122, a. 125, b. 126, b. 136, b. 147, a. 153, a. 159, b. 170, b. 180, a. 185, a. 187, b. 221, b.
- Pannonius* (*Janus*) 276, b.
- Pantagathus* (*Octavius*) 416, a.
- Pantinius* (*Onuphrius*) 171, a. 340, a.
- Papirianus* 98, b.
- Paracus* (*Philippus*) 232, a.
- Parthasius* (*Janus*) laudatus, 9, b. 159, b. 190, a. 246, b. 247, b. 298, b. 382, a.
- Parthenius* (*Antonius*) 194, b. 403, a.
- Passeratius* (*Joannes*) 2, a. 3, a. 5, a. 6, a. 8, a. 12, a. 13, a. b. 14, b. 16, b. 18, a. 22, b. 24, b. 28, b. 30, b. 32, b. 34, a. 35, b. 37, b. 39, a. b. 40, a. 43, a. 46, b. 50, a. 53, b. 54, a. 55, b. 56, b. 57, a. 59, a. 61, b. 62, a. 63, b. 66, b. 67, a. 70, b. 77, a. 83, a. 84, b. 85, a. 86, a. 87, b. 88, a. 91, a. 93, b. 94, b. 96, a. b. 97, a. b. 99, a. 100, a. 104, a. 105, a. 106, b. 107, a. 109, b. 110, b. 112, a. 114, b. 117, b. 128, a. 129, a. b. 131, b. 132, b. 139, a. 141, a. 150, a. 152, b. 157, b. 158, a. b. 172, b. 173, a. b. 174, b. 177, a. b. 178, a. 180, b. 183, a. 184, b. 189, a. b. 200, b. 201, b. 214, a. 218, a. 225, a. 232, b. 241, a. 270, a. 316, b. 353, a. 364, b. 382, a. 406, b. laudatus 47, b. 48, a. 49, b. 184, a. 244, a. notatus 4, b. 9, b. 11, b. 15, a. 21, a. 23, b. 27, b. 30, a. b. 41, b. 46, a. 65, a. 78, a. 90, b. 95, a. 102, b. 109, a. 112, b. 115, b. 117, a. 118, a. 122, b. 124, a. 135, a. b. 136, b. 148, b. 152, b. 153, a. 156, a. 163, a. 168, b. 174, a. 179, b. 180, b. 186, a. 190, b. 195, b. 204, a. 205, b. 206, b. 207, b. 223, b. 227, a. 239, b. 242, a. 248, a. b. 255, b. 259, b. 266, b. 340, a. 387, b. 390, a.
- Paterculus* (*Vellejus*) 80, a. 81, b. 167, b. 218, a. 256, a. 271, a. 273, b. 275, b. 319, b. 327, b. 340, b. 353, a. 419, a. 422, a.
- Pausanias* 89, b. 165, a. 194, b. 216, a. 256, b. 257, a. b. 291, b. 360, b. 386, a.
- Pedianus* (*Africanus*) 78, b. 185, a. 370, a.
- Petreskianus* (*Nicolaus Claudius Fabricius*) 329, a.
- Petrieges* (*Dionysius*) 89, b.
- Perizonius* (*Jacobus*) laudatus 413, a.
- Perottus* (*Nicolaus*) 327, b.
- Perraultus* (*Carolus*) notatus 25, b. 214, b.
- Persius* 57, a. 188, a. 211, a.
- Petitus* (*Petrus*) laudatus 302, a.
- Petrarcha* (*Franciscus*) 67, b.
- Petrionius* 2, a. 20, a. 36, a. 37, a. 46, b. 50, b. 55, b. 62, b. 69, a. 93, b. 95, a. 97, a. 112, b. 118, a. 160, a. b. 162, a. 173, b. 178, a. 185, b. 188, a. 232, b. 237, a. 244, a. 248, b. 266, a. 306, b. 331, a. 372, b. 378, b. 379, b. 387, b. 405, a.
- Phaedrus* 93, a. 162, b. 185, b. 207, a. 215, b. 238, b. 275, b. 290, b. 321, a. 339, b. 363, a. 369, a. 381, b. 395, b. 400, b. 401, a. 406, b.
- Philargyrius* (*Junius*) 8, a. 58, b. 86, b. 148, a. 152, a. b. 348, b. 391, a. 420, b.
- Phile* 235, b.
- Philostatus* 84, a. 328, a.
- Philoxenus* 4, b.
- Photius* 80, a. 405, a.
- Picus* (*Joannes*) 125, a.
- Pighius* (*Stephanus Vinandus*) 63, a. 68, a. 69, b. 73, b. 104, a. 150, b. 152, a. 259, a. 270, b. 341, b. 366, b.
- Pindarus* 245, b.
- Pius* (*Jo. Baptista*) 337, a. 414, a.
- Plato* 360, b.
- Plautus* 38, a. 45, b. 54, b. 57, b. 60, a. 87, a. 96, a. b. 114, b. 116, a. 121, b. 137, a. 154, a. 158, a. 161, b. 162, b. 168, b. 179, b. 184, a. 185, a. 199, a. 200, b. 205, a. 221, a. 249, a. b. 250, b. 280, a. 292, b. 307, a. 308, a. 310, a. 320, a. 323, a. 340, a. 345, b. 362, a. 363, b. 393, b. 414, a.
- Plinius* 7, a. b. 77, b. 78, a. 82, a. 83, a. 87, b. 100, a. b. 102, a. 105, b. 118, b. 135, a. 140, b. 148, a. 162, a. b. 163, a. 173, a. 182, a. b. 187, b. 188, a. b. 191, b. 217, b. 222, a. 223, b. 235, a. b. 236, a. 247, b. 256, b. 257, a. b. 258, a. 259, b. 265, b. 266, a. 268, a. 275, a. 278, b. 287, b. 298, a. 310, a. 314, b. 316, a. 321, b. 322, b. 330, b. 338, b. 358, b. 361, b. 362, a. 365, a. 372, a. 375, a. 391, a. 392, b. 393, a. 400, a.
- Plinius Caecilius* 2, a. 20, b. 59, a. 118, a. 152, a. 200, a. 206, a. b.
- Plutarchus* 57, a. 106, a. 142, b. 351, a. 358, b. 366, b. 411, a.
- Polemon rhetor* 216, a.
- Politianus* (*Angelus*) laudatus 94, b. 262, a. 331, a. 405, a.
- Pompejus* (*Sextus*) 351, a.
- Pomponius* 301, b. 357, b.
- Pomianus* (*Jo. Forzianus*) 8, a. 9, b. 20, a. 48, a. 118, b. 122, b. 288, a. 327, b. laudatus 117, b. 142, b. 145, b. 181, a. 195, a. 407, b.
- Pontanus* (*Jo. Isacius*) 90, b. notatus 145, b.
- Popma* (*Aufonius*) 35, b. 112, a. 258, a.
- Porphyrio* 1, b. 54, b. 91, b. 135, a. 341, b.

I N D E X II.

Pricaeus (Joannes) 123, a.
Priscianus 74, b. 110, a. 260, b. 270, b. 289, a. 291, b. 398, b. 403, a. 408, a.
Probus (M. Valerius) 72, a. b. 137, b. 154, b. 166, b. 195, a. 199, b. 298, b. 357, a. 398, b.
Proclus 26, a.
Prudentius 75, a. 92, a. 295, a. 361, b. 367, b. 383, b. 394, a.
Pulmannus (Theodorus) 42, b.

Q.

Quintilianus 15, a. 26, a. 35, b. 44, b. 58, b. 92, b. 118, a. 188, b. 235, b. 241, b. 256, a. b. 257, b. 258, a. 273, b. 284, b. 311, b. 362, a. 380, b. 399, a. 404, a. 411, a. tentatus 257, a.

R.

Raderus (Matthaeus) 324, b. 327, b. 406, b.
Raevardus (Jacobus) 93, a.
Ropinus (Renatus) laudatus 66, a. 338, b. notatus 210, b.
Realinus (Bernardinus) 381, a.
Reinesius (Thomas) 32, b. 170, a. 178, b. 240, a. 403, a. 417, b.
Rhodium (Joannes) 365, a.
Rhodium (Apollonius) 72, b. 84, a. 176, a. 290, a.
Rivius (Joannes) 134, a. 195, a.
Roa (Martinus de) 382, a.
Rodellius (Petrus) 255, a.
Rubenius (Philippus) 44, b. 270, a. 289, b. 407, a.
Rupertus (Christophorus Adamus) 413, a.
Rutgersius (Janus) 68, b. 75, b. 412, b.
Rutilius (Bernardinus) 239, b. 278, a. 316, b.

S.

Sabellicus (M. Antonius) 368, a.
Sabinus (Aulus) 343, a.
Sabinus (Franciscus Floridus) 239, b.
de Salas (Gonsalvus) 151, b. 160, b. 234, b. 310, a.
Salustius 77, a. 79, a. 88, a. 276, a. 301, b.

371, a. 381, b. 409, a.
Salmasius (Claudius) 7, a. b. 20, b. 96, a. 125, a. 151, b. 175, a. 265, b. 283, a. 340, a. 392, b.
Salvagnius (Dionysius) 280, a.
Sannazarius (Scaevola) 199, b.
Saracenus (Joannes Franciscus) laudatus 191, b.
Sarbievius (Matth. Casimirus) laudatus 102, b.
Sannazarius (Aftius Sincerus) laudatus 39, a. 64, b. 176, b. 184, b. 239, a.
Sappho 90, b.
Savaro (Joannes) 109, b. 414, b.
Scaliger (Julius Caesar) 35, b. 57, b. 378, a.
Scaliger (Josephus) 1, a. 2, a. 9, a. b. 11, b. 12, a. b. 21, b. 22, b. 24, a. b. 26, b. 28, b. 29, b. 31, a. 38, a. b. 40, a. b. 47, b. 56, b. 59, b. 63, b. 68, a. 72, a. 74, b. 78, b. 109, a. 113, a. 128, a. 129, a. 156, a. 166, b. 168, a. 170, a. 175, a. 183, b. 188, b. 191, a. 192, a. 198, b. 200, b. 203, a. 205, a. 210, a. 221, a. 341, a. 362, a. 420, b. 423, a. non probatus 58, b. 59, b. 61, a. 67, a. 68, a. 98, b. 107, a. 141, a. 144, b. 195, a.
Schegkius (Jacobus) 80, a. 319, b.
Schoppa (Lucius Joannes) 342, a.
Schoppius (Gaspar) 2, a. 12, a. 35, a. b. 50, a. 87, b. 166, b. 171, a. 237, b. 252, b. 335, a. 343, b. notatus 5, b. 16, b. 31, a. 90, b. 92, b. 139, a. 170, b. 228, a. 238, a. 335, b. laudatus 32, b. 36, a. 46, b.
Schoetus (Andreas) laudatus 31, b. 86, a. 112, a. 151, a. 156, b. 209, b. 294, a. 384, b. notatus 305, a.
Scrivorius (Petrus) 1, a. 127, a. 205, b. 217, a. 242, a. 262, a. non probatus 81, a.
Secundus (Janus) 12, b. 118, b. 167, a. 179, b. laudatus 47, b. 49, a. 202, a. 211, b. 238, b. 239, a. 299, a. 308, a. 322, a. 323, b. *Seneca* 46, b. 49, b. 50, b. 54, b. 62, b. 77, b. 85, b. 87, a. 95, b. 121, b. 134, b. 142, b. 151, b. 172, b. 195, b. 231, b. 240, a. 244, b. 245, b. 247, b. 248, b. 249, a. 273, a. 287, a. b. 325, a. 351, b. 367, a. 372, a. 378, b. 379, b. 380, a. 423, b.
Seneca Tragicus 19, b. 30, b. 50, a. b. 54, b. 58, a. 73, b. 84, b. 97, a. 113, a. 121, b. 124, a. 131, a. 137, b. 153, b. 157, a. 171, a. 179, a. 184, b. 190, b. 191, a. 207, a. 209, a. 215, b. 220, a. 236, a. 245, a. 285, a. 289, a. 294, a. 298, a. 300, a. 310, a. 316, b. 327, a. 334, a. 345, a. 356, a. 366, a. 367, a. 369, b. 373, b. 400, b. 404, a. 405, b.

I N D E X II.

- Septimius (Lucius)* 63, a. 83, a. 92, b. 121, a. 130, a. b. 154, a. 194, b. 213, b. 232, b. 247, b. 253, b. 258, b. 269, a. 277, a. 284, a. 285, b. 307, b. 334, a. 411, a. 420, a.
- Servius* 2, a. b. 10, b. 13, b. 17, b. 27, b. 30, a. 39, a. 40, b. 52, b. 70, a. b. 74, b. 81, b. 82, b. 93, b. 94, a. 104, a. 107, a. 108, a. 110, a. 115, a. 117, a. 124, b. 129, a. 130, a. 144, b. 146, a. 148, a. 154, b. 155, b. 167, a. 174, a. 175, a. 194, b. 199, b. 200, a. 208, b. 223, b. 235, b. 237, b. 238, b. 247, b. 249, a. 259, b. 261, a. 263, b. 264, b. 268, b. 270, b. 276, a. 279, b. 283, a. 284, a. 285, b. 294, b. 299, b. 300, b. 313, b. 315, b. 327, a. 338, b. 341, b. 342, a. 345, b. 351, a. 353, b. 355, b. 357, b. 358, b. 360, b. 361, b. 369, a. 370, a. 371, a. 372, a. b. 373, b. 384, a. b. 385, b. 399, a. b. 400, a. 402, a. 406, a. 411, b. 412, b. 414, a. 420, a. correctus 117, b. 185, a. 302, b. 350, b. 375, b. notatus 285, b. 326, a.
- Severus (Cornelius)* 7, b. 102, b.
- Siculus (Diodorus)* 281, b. 304, b.
- Sidonius Apollinaris* 122, b. 191, b.
- Sigonius (Carolus)* 390, a. 412, b.
- Silius Italicus* 10, b. 29, b. 39, a. 40, b. 61, b. 70, b. 80, a. 84, a. 224, a. 253, a. 255, b. 259, a. 284, a. 287, b. 388, b.
- Silvius (Philippus)* notatus 4, a. 7, b. 16, a. 24, b. 27, b. 30, a. b. 31, a. 40, a. 46, b. 49, a. 56, a. 66, b. 91, a. 103, a. 105, b. 109, a. b. 115, b. 119, a. b. 120, a. b. 122, a. 146, b. 152, b. 158, a. 159, b. 160, a. 178, b. 204, a. 211, a. 217, a. 224, b. 226, b. 234, b. 241, a. 242, a. 244, a. 253, a. 256, a. 261, b. 280, a. 291, a. 301, b. 305, a. b. 307, a. 321, b. 323, a. 340, a. 349, a. 357, a. 360, b. 361, a. b. 371, a. b. 379, b. 380, a. 393, a. 405, b. 417, a. 418, a. 423, a.
- Sirmondus (Joannes)* 109, b.
- Sixius (Joannes)* laudatus 68, b.
- Strabonius (Cointus)* 268, b. 269, a.
- Solinus* 278, b.
- Sophocles* 383, b.
- Spanhemius (Ezechiel)* 4, a. 109, a. 189, a. 264, a. 314, b. 355, a. 405, a. 417, a.
- Spinula (Publius)* 89, a.
- Stadius* 3, b. 10, b. 16, b. 19, a. 20, b. 25, a. 32, a. 37, b. 38, b. 42, b. 43, b. 48, a. 49, b. 54, b. 55, a. 58, b. 61, b. 62, b. 63, b. 68, b. 69, a. 74, a. 75, a. 80, b. 88, a. b. 94, a. 111, a. 112, b. 117, a. 119, a. 121, b. 127, a. 136, a. 137, a. 143, a. b. 148, b. 151, b. 153, a. 155, a. 156, b. 159, a. 167, b. 168, a. 171, a. 173, b. 176, b. 178, b. 180, a. 186, a. 192, b. 204, a. b. 208, b. 212, a. 220, b. 226, a. 229, b. 230, b. 240, b. 242, a. 245, a. 250, a. 251, b. 258, a. 260, b. 261, a. 264, a. 268, a. 272, b. 273, a. 277, a. 278, a. 281, a. 282, b. 284, b. 286, b. 287, b. 293, a. 295, b. 297, a. 299, a. 301, a. 305, b. 310, a. b. 324, a. 326, b. 327, b. 328, b. 330, b. 333, a. b. 339, b. 353, a. 356, a. b. 357, b. 360, a. 364, a. 371, b. 372, a. 373, a. 374, b. 375, a. 377, a. b. 379, a. 382, a. b. 385, a. 386, a. b. 388, b. 389, b. 400, b. 401, a. 403, b. 412, b. 413, b. 415, a. b. 416, a. b. 419, b. 420, a.
- Stephanus (Henricus)* 246, a. 281, a.
- Stevvechius (Godefr.)* 154, a. 402, a.
- Strobaeus* 142, b.
- Strabo* 22, a. 175, b. 257, a. 314, b. 315, a. b.
- Stroza (Hercules)* laudatus 282, a.
- Stroza (Titus Vespasianus)* laudatus 10, a.
- Sudorius (Nicolaus)* 245, b.
- Suetonius* 1, b. 5, b. 71, a. 81, b. 86, b. 102, a. 103, a. 104, b. 116, b. 131, a. 155, b. 163, b. 166, a. 173, a. 189, a. 223, a. 227, b. 249, b. 270, a. 274, a. 275, a. b. 280, b. 317, a. b. 321, b. 322, b. 328, a. 338, b. 349, a. 375, b. 376, a. 395, a. 415, a. 420, a.
- Sulpicia* 48, b.
- Sulpicius (Servus)* 244, b.
- Synnachus* 39, a.
- Syrus (Publius)* laudatus 80, b.

T.

- Tacitus* 53, b. 65, b. 67, b. 116, b. 122, a. 128, b. 245, b. 255, b. 260, b. 296, a. 314, a. 321, b. 328, a. 422, a.
- Tassus (Torquatus)* laudatus 19, b. 45, a.
- Tatius (Achilles)* 23, a. 55, b. 63, a. 66, a. 89, a. 141, a. 170, a. 192, a. 200, a. 295, a. 300, b.
- Taubmannus (Fridericus)* 19, a. 186, b. 221, a.
- Tennilius (Samuel)* 348, a.
- Tentzelius (Wilhelmus Ernestus)* 188, b.
- Terentius* 11, a. b. 13, b. 19, a. 33, a. b. 35, b. 38, b. 39, b. 40, a. 42, a. 45, b. 48, b. 54, a. 67, a. 87, a. 91, a. 98, a. 102, a. 104, b. 105, a. 113, b. 114, b. 115, a.

I N D E X II

137, a. b. 140, a. 141, b. 149, a. 150, a.
 157, b. 164, a. 174, b. 177, a. 179, b. 182,
 b. 197, a. 206, a. 217, a. 227, b. 233, a.
 b. 252, b. 256, a. 267, b. 277, b. 294,
 a. 304, a. 322, b. 324, a. 329, a. 346, b.
 349, a. 363, a. b. 385, b. 394, a. 403, b.
 404, b.
Tertullianus 185, b.
Theocritus 8, b. 28, a. 62, b. 75, b. 84, b.
 159, a. 216, a. 355, a.
Theophilus, Gallicus poeta 147, a.
Theophrastus 82, a. b.
Thomaeus (Nic. Leonicus) 328, a.
Tibullus 2, b. 6, a. 13, b. 30, b. 38, a. 47, a.
 48, b. 49, b. 50, b. 57, b. 58, b. 59, a. b.
 62, b. 71, b. 75, b. 89, a. 98, a. 109, b.
 118, a. 131, a. 137, a. 141, a. 145, a. 149,
 b. 150, a. 163, a. 168, a. 170, b. 173, a.
 177, a. 180, a. 181, b. 182, a. 185, b. 186,
 a. 205, b. 215, a. 216, b. 217, b. 223, b.
 224, a. 228, b. 229, a. 231, b. 238, a. b.
 239, a. 248, b. 250, a. 252, a. 279, b. 285,
 b. 291, b. 292, a. 305, b. 306, a. 319, b.
 320, a. 323, b. 344, b. 351, b. 353, a. b.
 361, a. 364, b. 367, a. 369, a. 381, a. 382,
 a. 387, a. 388, a. 402, b. 411, b.
Tiraquellus (Andreas) 110, a. 113, a.
Titinius 147, a.
Titius (Robertus) 135, a. 286, a. 292, a. 325,
 a. 366, a. 418, a.
Toletanus (Dracontius) 142, a.
Tollius (Jacobus) 185, b.
Torrentius (Laevinus) 7, a. 24, a. 234, b.
 266, b. laudatus 57, a. 164, b. 173, b.
 271, b. 317, b.
Toscanus (Jo. Matthaens) 343, b.
Trebonius 411, a.
Troebus (Adrianus) 9, b. 20, b. 22, b. 24, b.
 31, a. 72, a. 93, b. laudatus 55, a. 74, a.
 94, b. 170, a. 185, b. 254, a. 300, a. 382, a.
 411, b.
Turpilus 184, b.
Tzetzes (Isacius) 253, b.

V.

Valdesius (Joannes) 23, b.
Valerianus (Jo. Pierius) 18, b. 23, b. 24, b.
 41, a. 54, a. 88, a. 128, b. 170, a. 188, b.
 208, a. 269, b. 287, b. 368, b. 372, b.
 395, b. 399, b.
Valerius Cato 43, b. 145, a.
Valerius Maximus 118, b. 147, b. 257, a. b.
 281, a. 345, b. 408, b. 416, a. 417, b.

Valesius (Hadrianus) notatus 220, b.
Valle (Petrus de la) 398, a.
Varius (L.) 49, b.
Varro 78, a. 150, a. 206, b. 224, a. 249, b.
 295, b. 351, a. 361, a. 383, b. 406, b. 410,
 b. 412, b.
Vegetius (Fl.) 402, a.
Vergilius (Marcellus) 7, b. 265, b.
Victor (Aurelius) 409, b.
 - - (Petrus) 350, b. 352, a. 400, a.
Victorinus (Marius) 311, a. 357, a.
Victorius (Petrus) 160, a. 271, b. 286, a. 312,
 a. 350, b.
Villomarus (Tuo) 286, a.
Vineus (Elias) 213, b. 325, b.
Virgilius 3, b. 6, a. 8, a. 13, b. 17, a. b. 22,
 b. 23, a. 24, b. 25, a. 26, b. 27, b. 28, a.
 29, a. b. 30, a. 33, a. b. 35, a. 38, a. 40, b.
 41, a. b. 45, a. 47, a. b. 49, a. b. 50, a. 53,
 a. b. 58, b. 61, b. 63, a. 64, a. 65, a. 66,
 a. 68, b. 70, b. 71, a. 75, a. 78, a. 79, a.
 82, b. 84, a. b. 85, a. b. 86, b. 88, b.
 89, a. 90, b. 91, a. 92, b. 93, b. 94, a. 97,
 a. 107, a. 111, a. b. 112, b. 113, a. 120,
 a. b. 123, a. 125, b. 126, a. b. 127,
 a. 129, a. 130, b. 131, b. 133, b. 136, a.
 138, a. 139, a. b. 140, b. 141, b. 142, a. b.
 144, a. 145, b. 146, a. 148, a. 149, a. 151,
 a. 153, a. 154, b. 165, a. 166, a. 168, a.
 169, b. 170, b. 174, b. 176, a. b. 177, b. 181,
 a. 182, b. 186, a. 189, b. 190, b. 192, a. b.
 194, a. b. 195, a. 196, b. 197, a. b. 200, a.
 206, a. 208, a. b. 211, a. b. 212, a. 213, a.
 b. 219, a. 220, b. 221, b. 222, a. 225, b.
 226, b. 227, b. 230, a. 232, b. 237, b.
 238, a. 240, a. b. 241, a. 242, a. b. 246, a.
 247, a. 249, b. 250, b. 251, a. 253, b. 258,
 b. 259, a. 260, a. 261, a. b. 263, b. 264,
 a. b. 267, a. 268, a. 270, a. 271, a. 272,
 b. 278, a. 279, a. b. 280, a. 282, a. 285,
 b. 286, b. 287, a. 288, b. 290, a. 291, a.
 292, a. b. 293, a. b. 294, a. 295, b. 296, a.
 b. 300, a. 301, b. 307, b. 308, a. 310, b.
 313, b. 315, b. 317, a. 321, a. b. 325, a.
 326, a. 328, b. 329, a. 332, b. 333, b. 335,
 b. 337, b. 339, b. 342, b. 345, b. 346, a.
 347, a. b. 348, b. 350, a. 352, b. 353, b.
 354, a. b. 356, b. 366, b. 367, b. 369, a.
 b. 370, a. b. 371, a. 372, a. b. 373, b. 374,
 a. 375, a. b. 377, a. b. 378, a. b. 379, b.
 383, b. 384, a. b. 385, a. 386, a. b. 387, a.
 388, b. 398, a. 399, a. b. 400, b. 404, b.
 406, a. 408, b. 409, a. 410, b. 415, b. 416,
 a. 419, b. 421, a.
Vitruvius 138, a. 152, b.

I N D E X II

- Vlitius (Janus)* 393, a.
Volsius (Antonius) 7, a. 8, a. 11, b. 22, b. 29, b. 31, a. 52, a. 60, a. 90, a. 221, b. notatus 40, a. 56, a. 64, b. 72, a. b. 90, a. 115, a. 166, b. 170, b. 183, b. 365, b. 366, a. 372, a. laudatus 125, a. 156, a. 176, a. 283, a. 368, a.
Vossius (Gerardus Joannes) 8, a. 15, a. 25, a. 41, a. 47, b. 80, a. 88, b. 93, b. 122, b. 128, b. 130, a. 164, b. 173, b. 176, a. 188, b. 195, b. 200, a. 228, a. 239, b. 249, a. 306, a. 309, a. 348, a. 392, b. 406, b.
- Vossius (Isaacus)* 11, b. 73, a. 141, a. 160, 183, a. 268, b. 313, a. 315, a. 391, a.
Ursinus (Fulvius) 300, b.
- W.
- Wallius (Jacobus)* 90, a. 215, b.
- Z.
- Zamoscius (Jo. Savius)* 325, b.
Zinzerlingus (Justus) 367, a.

I N D E X I I I .

R E R U M & V E R B O R U M

Quæ in Notis ad

P R O P E R T I U M

explicantur.

A.

A saepe *pro ab* in membranis 57, a.
Abire, de Fortuna 61, b.
Accidere, de rebus malis 54, a.
Accusativi nominum Graecorum ma-
gis litera *n* terminantur quam *m* 15, b.
Acrocersunia 137, a.
Acron a Romulo caesus 407, a.
Actius 370, a.
Ad particula peculiaris elegantiae 121, a. *pro*
apud 207, a.
Adire hanc, *pro ire* ad hanc 11, a.
Adlabi *pro* appellere 174, a.
Adligare viros 19, a.
Admittere, verbum augurale 308, a.
Adonis ab Amoribus lotus 129, b.
Adorare quid 18, a.
- - - *pro orare* 17, b. 18, a.
Advena *pro* peregrino 325, a.
Aedes in utroque numero *pro* locis sacris
132, a.
Aedes Camoenarum 350, b.
- - - Hercules in foro boario Romae 400, a.
Aegis quid 94, a.
Aemulari umbras, proverbiale 202, a.
Absuit *pro* absuit 97, a.
Ager mutus 54, b.
Agitare vestigia quid 139, a.
Agri Esquilini unde novi dicantur 390, a.
Ab, qualis particula 137, a.
Alcides quando fuerit nomen Hercules 402, b.
Alyones, & earum mores 60, b.
Alexander Macedo notatus a suis ob conju-
gium Statae 270, a.

Alexandria cur dicta noxia 270, b.
Alexis, Virgillii poema 1, b.
Alrus, de Augusto Caesare 79, b.
Amare alteram puellam, crimen in amore
65, a.
Amarus *pro* adverso 378, a.
Amatores non curant quid sit turpe 57, b.
Amici reis in judiciis adfidentes 419, b.
Amistus plebejus quis 172, b.
Amissa aut inventa in columnis proposita
320, b.
Amor, Deus superbus 3, a.
Amor externus quid 14, b.
Amor *pro* amante 355, a.
Amor labens *pro* amatore navigante 64, b.
Amor punit perfidos praecipue in mari 29, a.
Amor Feretrius 407, a.
Amor Lethaeus 360, a.
Amor Marulli epigrammate descriptus 124, b.
Amor militiae species 75, b.
Amor multarum peior quam unius 158, a.
Amor numquam sine curis 38, a. quae nec
ab ipsa morte sanantur 386, a.
Amores efficti sub schemate Deorum 100, a.
Anaximander Milesius, inventor Tabularum
Geogr. 348, a.
Andromedae sidus 36, a.
Animae in aquis suffocatorum non creditae
descendere in orcum 302, a.
Animae demortuorum in Cymba Charontis
383, b.
Animarum ratio dubia apud veteres 70, a.
Animolus *pro* animato 256, a.
Animus sequitur fortunam 44, b.
Annuerere ore 6, b.

I N D E X III.

Anser pro olore 219, b.
 Antecupidinibus, an conjunctim legendum
 3, a.
 Antiae 158, b.
 Antonius a senatu Romano hostis judicatus
 371, a.
 Antra quid 8, b.
 Apelles ad Phrynes exemplum pingit Vene-
 rem 100, b.
 Ar no Palatinus, Scopae opus 188, a.
 pollo ab Jove relegatus 279, a.
 Aptus sine casu adjuncto 404, a.
 Aquae mutae pro tranquillis 54, b.
 Aquilae pro inimicis habitae incolis Caucafi
 84, a.
 Aquilo ventus 96, a.
 Aranca pro ejus tela 238, b.
 Arbores latae 49, b.
 Ardere fere gaudet ablativo 16, a.
 Arena pro litore 288, b.
 Arion 204, a.
 Ars alicujus pro eo quod condidit 261, a.
 Artifex pro artificiose elaborato 188, a.
 Atalantae saevitia in Milanionem 4, b.
 Atrida, in recto casu 130, a.
 Attigit ab attigere 64, b.
 Au librariorum culpa conversum in o 6, b.
 35, b. 43, b.
 Audere pro posse 55, b.
 Aventinus mons 329, b.
 Aves itinerum duces 327, b.
 Aufugere, cum accusativo 35, b. 36, a.
 Augustus peculiaribus honoribus mactatus
 79, a. cur dictus civis 273, b.
 Aula pro regia 355, b.
 Aura pro Echo 75, b.
 - - - pro favore 178, b.
 Aures poeticae paucis datae 378, a.
 Aureus pro pulcro 90, b.
 - - - Epitheton Veneris 90, b.

B.

Bacchae ad fluvii ripam cubantes 4, a.
 Bacchus cothurnatus 300, a. in India natus
 373, b.
 Baetra pro ultimo rerum naturae termino
 212, b.
 Bajae pro Bajanae 42, b.
 Bajuli portitores dicti 414, b.
 Bassus Jamborum poeta 15, a.
 Bassus, nomen variorum poetarum 15, a.
 Batus poeta, male pro Basso 15, a.

Bebryca soror Hypermetrae 386, a.
 Bebrycia unde dicta 386, a.
 Beltrandus Ferrerius in Venere mortuus
 118, b.
 Bibere ad amorem translatum 17, a.
 Blandus, de susurris 41, a.
 Bovillae, vicus 327, b.
 Brachiorum jactatio in saltatione 89, b.
 Britannus pro Britannicus 86, a.
 Bubo gemens, infausti ominis 128, b.
 Bubus primam producit 325, a.
 Bulla aurea quid notet 335, b.

C.

Cacus triceps 399, b.
 Cadere, de sideribus 58, a. b.
 Calamis equis faciendis clarus 256, a.
 Calathi virginei 281, b.
 Calcere hostium corpora, mos victorum 3, a.
 Caligula omnium hominum saecerrimus 274, a.
 Callimachus auctor carminis Pentametri 33, a.
 Callimachus Romanus, de Propertio 331, a.
 Campaspe ab Apelle adamata 100, b.
 Campi lugentes 70, b.
 Campus sceleratus 360, a.
 Canere secundae & tertiae conjugationis
 146, a.
 Canere, de somniis 237, b.
 Canes Capitolii a Tarpeja necati 358, b.
 Canis mutus pro non latrante 54, b.
 Capilli lapsi quid 12, b.
 Captivi tonsi 418, a.
 Carmina παρακαλοειδημα 57, a.
 Carpentum vehiculi genus 412, a.
 Cassandra ab Ajace ex adytis tracta 334, b.
 Cassiopea, sidus 36, a.
 Castores non apparebant nisi in supremo ca-
 su 62, a.
 Catenae aureae in collis Regum captivorum
 80, a.
 Cayster cur dicatur Ortygius 314, b.
 Cea insula 7, a. b.
 Cedere de quibus dicitur 35, a.
 Cerasi non semper fructu dulci 338, b.
 Ceraunia 137, a.
 Cerberus valde terribilis veteribus 382, b.
 - - - umbras terrens 423, b.
 Choreae pro nymphis choreas ducentibus
 151, a.
 Cineri medicinam dare, proverbium 131, b.
 Circare, bonum verbum 402, a.
 Circum & circa promiscue usurpata 369, b.

Cir.

I N D E X VIII.

Dona ultima, de supremæ pietatis officiis
63, a.
Doris, nomen ancillarum & meretricum
387, b.
Dormire *pro* languere 138, b.
Dubio pede 95, a.
Ducere brachia 158, a.
- - - familiam 312, a.
- - - diem 50, a.
- - - arma 25, a.
- - - *pro* devocare 6, a.
- - - *pro* bibere 17, a.
- - - *pro* condere 25, a.
Durus, de vino 33, b.
- - - de versu 81, a.
- - - de Ephemeridibus 319, b.
- - - de corona 330, b.
Dutroa herba 361, a.
Dux quid 311, b.

E & o saepe inter se commutata 267, b.
Ebur ostro tinctum 388, b.
Edera, sine adspiratione 8, a.
Edere *pro* profiteri 113, b.
Edonus male secundam corripit 10, b.
Effectum & effectus substantive 39, a.
Effigies *pro* umbris demortuorum 70, b.
Esfugere calumniam, offensionem &c. 35, b.
Esfundere vinum 201, b.
Ei Græcorum quomodo conversum a Romanis 270, b.
Elementa initialia a librariis saepe corrupta
55, b.
Ellipsis praepositionis poëtis frequens 235, b.
Elisio ab antiquis poëtis frequenter neglecta
195, a.
Emeritus *pro* vetusto 361, b.
Ephesus olim dicta Ortygia 314, a.
Epigramma in basi statuæ Cupidinis 100, b.
Epitheta in abusu quodam etiam apud optimos
poëtas 279, a.
- - - longe petita 279, b.
Eques, de equo & equite 348, b.
Equi alati Pelopi a Neptuno dati 9, b.
- - - Thellali laudatissimi 119, a.
- - - de piscibus frenatis 216, b.
Ergo ultimam male corripit 239, a.
Erymanthus Apollinis filius cur excoecatus
405, a.
Esse intra fortunam quid 255, a.
Esseda quid 86, a.

Esseda, e quibus pugnabatur 411, b.
Essedarii quomodo pugnaverint 412, a.
Est quibus, *pro* sunt quibus 258, a.
Et *pro* etiam 114, a, 323, b.
Etruscus, sine adspiratione 255, a.
Euadne mariti rogo consumta 53, a.
Eviçtus *pro* plane victus 377, a.
Evolvere *pro* ad finem volvere 26, b.
- - - *pro* secum repetere memoriam temporis 27, b.
Euphorion Chalcidensis a C. Gallo translatus
1, b. 209, b.
Eurydice uxor Orphei 4, b.
Excubare, de astris 356, a.
Exercitus denominati a provinciis, in quibus militabant 128, b.
Externus & hesternus confusa in membranis
52, a. b.

F.

Fabulae Milesiac a quibus circumlatae 106, a.
Facere moram, bona locutio 43, a.
Facies *pro* corporis habitu 352, a.
Fagus arbor amantibus cara 663, a.
Fallus, quomodo in usu 111, a.
Falx docta quid 150, a.
Fatigare *pro* molestum esse 152, a.
Fenestrae diversae 12, b.
Ferae hirsutae 5, a.
Ferire lyram 78, a.
Figere *pro* defigere, 151, b.
Flavus, epitheton annium 111, b.
Flere in sinu alterius, familiaritatis signum
20, a.
Flumina pro diis culta 411, b.
Foetofus, an vox Latina 326, b.
Fons Juturna 317, a.
Fontes divini dicti a veteribus 68, a.
Fontinalia 150, b.
Fordicidia 326, a.
Forma quid differat a pulcritudine 352, b.
Fortis, de versu 81, a.
Fossa *pro* scrobe magica 360, a.
Funera juniorum quomodo appellata 415, b.
Fusus *pro* mortuo 61, b.
Furere fere gaudet ablativo 16, a.
Furere, verbum proprium in pugnis 375, a.
Furiæ apud Iudices infernos 416, b.
Furtum, in re amoris 379, a.
Furvus quid 413, b.

G.

Galatea, celebris apud poetas nympha 216, b.
Galli gallinacei lucis auctores 347, a.
Gaudere gaudium 15, b.
Giachetus Geneva mortuus cum puella quam
comprimebat 118, b.
Gorgonis caput in aegide Minervae 94, a.
Gradus extensus quid notet 95, a.
Graeciae adspectus Romanis veteribus gratus
91, b.
Grandaeus, de bove 168, b.
Gravidus, de nube 97, a.
Gravis, de tauro 206, b.
Gymnasium, de cultura animorum 311, a.

H.

Habere cuius sit usus 179, b.
Habere modum, formula bene Latina 267, b.
Haedus fontibus immolatus 150, b.
Hector quomodo ab Achille occisus 213, b.
Hegias statuarius 257, a.
Herba mala 192, b.
Hercules Promethaea 44, b.
Hercules Heben duxit uxorem 48, a.
- - - triumphalis 400, a.
- - - magnis potator 406, a.
- - - unde dictus Victor 400, b.
- - - quando Hercules dictus 402, b.
- - - peculiariter sanctus 406, b.
Heroinae in Elysijs secretae a cacteris 70, b.
Hic & ille saepe confusa apud poetas 288, b.
Helaira uxor Castoris 9, a.
Hippolyta Taurella 343, a, b.
Hippolytus a noverca philtro tentatus 82, b.
Hirsutus quid 4, b. 330, b.
Historia arguta apud veteres quid 68, a. 307, b.
Hostia sub nomine Cynthiae amata a Propertio
1, b.
- - - poeticae laude celebris 9, b. 10, a, b.
Hostibus eveniat, solennis deprecatio 251, b.
Hostius belli Istrici conditor 305, b.
- - - avus Hostiae vel Cynthiae 9, b.
Humatus pro humanus 129, a.
Humus pro inferis 422, b.
Hydra 165, a.
Hylas in amne Ascanio mortuus 72, b.
- - - dictus omnibus Veterum 75, b.
Hypermnestre pro Hypermnestre 384, b.

I.

I litera finalis demta a veteribus 40, b.
I & u in veteribus lapidibus promiscua
390, b.
Iacere, de comis 12, b. 109, a.
Iacere verba 65, b.
- - - modos 158, b.
Iactare, pro brachia iactare 89, b.
Iactare se 166, a.
- - - cantica 364, a.
Iactatio brachiorum magna pars saltationis
antiquae 89, b. 364, a.
Iam & tam particulae saepe confusae in li-
bris vetustis 106, b.
Iason Pagalaeus unde 73, a.
Icarus pater Penelopeus 280, a.
Icarus a pastoribus occisus 199, b.
Iecur rubetae perniciosissimum 235, b.
Ignis Romae valde frequens 390, a.
Ignorare aliquem 93, a.
Ille particula ornatus gratia saepe in usui
108, a.
Imbellis quid notet 373, a.
Immaturus pro intemptivo 13, a.
In particula cuius usus 339, b.
- - saepe auget significatum 328, b.
In praepositio sine discrimine junctum accusi-
vel ablativo 112, a.
In pro apud 4, a. 8, a.
Inanimata a poetis tractantur ut animata
323, a.
Inante 93, a.
Incedere, de Junone 93, b.
Incidere, de rebus malis 54, a, b.
Inclinari, de sideribus 58, a, b.
Indi unde colorentur 344, b.
Iners quis 248, b.
Instititor quis 340, a.
Interpres poetas Furvenales 7, a.
Invictus, de Hercule 73, b.
- - - de Augusto Caesare 79, b.
Iole ab Hercule amata 183, b.
Ire viam 295, b.
Iris pro Junone habita 366, b.
Iter natalis 266, b.
Iubere, verbum proprium mortis 50, b.
Juno peculiare numen mulierum 97, a.
- - - Regina 366, b.
- - - Sospita 391, b.

Jupiter non omnibus placet 83, b.
 Jura mollia quid 415, b.
 Jus dicebatur in foro 22, a.
 Juventus Pagasaea, de Argonautis 73, a.

M

L
 Labi 41, b. *pro* navigare 174, a.
 Lacrimae calidae 381, a.
 Lacrimari *pro* illacrimari 322, b.
 Lacus *pro* specu 295, a.
 - - - de Venere vulgivaga 161, a.
 Laelia Galla 343, a.
 Laïs mater & filia 99, a.
 Lalage, poëma Horatii 1, b.
 Lapidatio sepulcorum 368, a.
 Lapidés ad gentem Propertiam spectantes 2, b.
 Lapis 264, a.
 Lapis ultimus *pro* eo, qui regit sepulcrum 53, a.
 Lares viales 345, b. 346, a.
 Latus *pro* ora 278, a.
 Lavari in Styge, omen infelix 345, b.
 Lauris tacite delagrans, mali ominis 181, b. 182, a.
 Lenis, de vino 33, a.
 Lentus quid 131, a.
 Lesbica Catulli amica 46, a.
 Lex Julia de maritandis ordinibus 103, a.
 Libri corona redimiti 330, b.
 Limes *pro* alveo 405, b.
 Litae sacra, Latina formula 326, b.
 Lites in amore 389, b.
 Longinquus *pro* longo 23, b.
 Lucere, de puella 78, a.
 Lucernae extremae quid 248, a.
 Ludere pila in more apud Virgines Graecorum 286, b.
 Luna, Dea fiderea 306, b.
 - - - *pro* nocte 353, a. b.
 Lupa *pro* Numine habita 330, a.
 Luridus, epitheton umbrarum 377, a.
 Lux *pro* vita 136, b.
 Lycinna a Propertio amata 3, a.
 Lycoris, Poëma Corn. Galli 1, b.
 Lydia, Poëma Catonis 1, b.
 Lympha *pro* Nympha 294, b.
 Lyrae imbelles, id est paci aptae 373, a.
 Lyfippus statuis humanis effingendis clarus 256, a.

M
 M lirera saepe non eliditur in versu 133, a.
 Maenades in comitatu Bacchi 285, b.
 Magnitudo *pro* numero 18, b.
 Magnus, de Augusto 79, a. b.
 Mala immutant homines 44, b.
 Manardus, Medicus in Venere mortuus 118, b.
 Mandare *pro* scripto indicare 318, a.
 Mandata 343, a.
 Manes per magos evocati 5, b.
 - - - crediti habitare in nemoribus 211, b.
 Manes noxii ipso quoque meridie vagantes 389, b.
 Manus loquaces dictae 252, a. longae 241, a.
 Mare quando purpurei coloris 173, b.
 Mare per Augustum pacatum 275, b.
 Marmor Parium solum dignum Praxitele 258, a.
 Mars vigila 238, b.
 Matrimonium unicum laudi datum 417, a.
 Matrimonium e gente devicta petitum, indecorum apud Romanos 270, a.
 Maximianus, scriptor barbarus 209, b.
 Mederi mortuo 131, b.
 Medi & Parthi nobiles arte sagitandi 125, a.
 Medicamenta e strigibus ad odium conciliandum 236, b.
 Melacnis, amor Domitii Marci 1, b.
 Meretrices quomodo olim vestitae 77, b.
 Milanion defensus Atalantae faciviam 4, b.
 Milia & Mile *pro* millia & mille 18, a.
 Mimnermus inventor versus pentametri 33, a.
 - - - - amaviae tibicinam 33, a.
 Minerva & Musae, castae puellae 4, a.
 Minos ac Rhadamantus mitiores Plutone 416, a.
 Minos duplex 304, b.
 Misetrum 44, b.
 Mitra Sidonia *pro* purpurea 184, b.
 Mitra unde pallida dicatur 367, b.
 Mittere signum 263, a.
 Moeccenas quomodo scribendum 254, a.
 Moles pinea *pro* classe navium 370, a.
 Mollis, de versu 81, a.
 Mollis & mitis 96, a. b.
 Monobiblos, liber primus Propertii 1, a. b.
 Montes Dalmatae *pro* Dalmatici 42, b.
 Monumenta foedis historiis insignita 102, b.
 Mors praecox unde immitti creata 415, a.
 - - - in media Venere 118, b.
 Mortui numquam curae expertes 387, a.

Mor-

I N D E X III.

Mortuo verba facere 131, b.
 Movere *pro* lacessere 54, a.
Mox quid noter 88, b.
 Mulieres in mediis aedibus 234, a.
 - - - in anteriore parte aedium 102, b.
 Multa dura, elegans locutio 51, a, b.
 Multum *pro* ubertim 154, b.
 Mundus, de infitote 340, a.
 - - - *pro* elegans 363, a.
 Munera suprema, de supremæ pietatis officii 63, a.
 Munera pudicissimas quoque corrumpunt 280, a.
 Musæ sub apum specie 328, a.
 Mutare calorem quid 66, a.
 Mutare, usitatum in amore 45, b.
Mutus & *mutius* confusa 54, b. 55, a.
 Mutus, de aquis tranquillis 54, b.
 - - - de agro *ibid.*
 - - - de cane *ibid.*
 Myrrha *pro* benuino 7, b.
 - - - cur Orontea *ibid.*
 - - - probatissima quæ 265, b.

N.

Nani in deliciis mensarum 395, a.
 Nanno tibicina a Mimnermo adamata 33, a.
 Natura *pro* indole 155, a.
 Naves emeritæ diis sacratæ 168, b.
 Naura, agnomen Propertii 1, b.
 Nemora quid 49, b.
 Nemora addita virorum clarorum sepulcris 211, b.
 Nequicquam, unde desumatur 95, a.
 Nestor cur dicatur Gallicus miles 128, b.
Ni pro ne 104, a.
 Nilus cur dictus timidus 272, b.
 Niobe quot habuerit liberos 154, a.
 Niti in vestigia majorum 260, a.
 Nocere noxam 15, b.
 Noctes Penelopeæ, opus Cælii Calcagnini 111, b.
 Nomina tabulis subscripta 100, a.
 Nox infana quid 396, a.
 Nox *pro* tempestate 267, a.
 - - *pro* luna 307, a. 353, b.
 Nubes atra quid 97, a.
 Nullus & nulla *pro* nemo 87, a.
 Numen Augusti 81, b.
 Nunc *pro* ergo 406, b.
 Nurus *pro* muliere 101, b.
 Nymphæ non immortales 194, b.

O.

O librariorum culpa conversum in *au*, & vice versa. 6, b.
 -- correptum in versu. 200, a.
 Oculi cur loquaces dicti 252, a.
 - - - cornicum in rebus Magicis 361, b.
 Oenone nympha, non dea 194, b.
 Olim quondam 88, b.
 Omina *pro* visis nocturnis 353, a.
 Olor generis Anserini 219, b.
 Olympia Fulvia Morata, clarissima femina 343, b.
 Olympia plorans Ariosti 66, a.
Omne an semper adjectivum 393, b.
 Onyx, masculini generis 127, a.
 - - - lapis & gemma 265, b.
 Orationes Ajacis & Ulyssis celeberrima Ovidianæ eloquentiæ specimina 119, b.
 Orbis extremus, de Aegypto 140, b.
 Orithyia conjux Aquilonis 240, b.
 Orpheus & Eurydice 4, b.
 Osiris inventor aratri 2, b.
 Ossa *pro* manibus 423, b.
 Ossa mortuorum mixta 116, b.
 Ossa in veneficiis ac sacris magicis 235, b.
 Ossa Hesiodi quomodo inventa 328, a.
 Ossiculum e rana in usu amoris 235, a.

P.

Palæstra, de cultura animorum 311, a.
 Palilia unde dicta 357, a.
 Pallas *pro* Vesta 355, a.
 Pallere *pro* flavescere 388, b.
 Pallidus, de mitra 367, b.
 Pallor *pro* rubore 99, b.
 Parcae nentes fata hominum 27, b.
 Parere artem 257, b.
 Parere, de aqua 303, b.
 Parietes pingere in usu apud Romanos 102, a.
 Paros una Cycladum 258, a.
 Parthasius pictor libidinum 102, a.
 Participia præteriti temporis *pro* futuris 129, a.
 Patres familiarum duces 312, a.
 Paulus Aemilius Lepidus quis 413, a.
 Pavo mas, avis stellante cauda 162, b.
 Pauper quis 248, b.
 Pax composita *pro* conficta 87, b.
 Pectus *pro* affectu 384, b.

I N D E X I I I.

Pelops quomodo avexerit Hippodamiam 9, b.
 Peragere iter natalis quid 266, b.
 Percutere lyram 78, a.
 Perdere quid 104, a.
 Perire fere gaudet ablativo 16, a. 36, b.
 Perſes timidus & ignavus 418, b.
 Perſolvere debitum naturae 85, b.
 Phaon & Sappho 4, b.
 Phoebe uxor Pollucis 9, a.
 Phryne Mneſarete 100, a.
 Phryne inſtar Veneris emergens e mari 100, b.
 Piare ſacra quid 5, b.
 Pinus arbor, & de eâ fabula 66, b.
 Piſidice amore Achillis capta 358, a.
 Pitys in pinum arborem mutata 66, b.
 Placatus *pro* placandus 61, b.
 Plumae ſuſpenſae quid 74, a.
 Pluto iudicium exercens apud inferos 415, b.
 Pollux *pro* utroque Dioſcuro 317, a.
 Polymeſtor *pro* Polymneſtor 284, a.
 Poetae ſaepe migrant canones Grammatico-
 rum 197, b.
 Ponere, verbum dedicationis 132, a.
 Ponere pugnas 80, b.
 - - - - - oſcula 127, a.
 Poni, de iis, quae coelo delabuntur 30, a.
 Ponticus poeta Homero collatus 25, b. 26, a.
 - - - - - amavit ancillam 36, b.
 Portitor, nomen quaſi proprium Charontis
 414, a. b.
 Portitor & portorium unde 414, a.
 Poſcere, verbum proprium mortis 50, b.
 Poſſe aliquid facere, *pro* facere 5, a.
 Poſt deinde 88, b.
 Potio odii 44, b.
 Potiri, verbum medium 115, a.
 Praecipere cujus notionis 337, b. 338, a.
 Praepoſitiones geminatae antiquis in deliciis
 13, b.
 Praxiteles marmore quam aere felicior 258, a.
 - - - - - amator Phrynes 100, b.
 Precium vitae *pro* mercede morum 422, b.
 Premere manus quid 78, b.
 Pretioſus, de meretrice 363, a. b.
 Primitiae fructuum Vertumno datae 338, a.
Pro particula 324, b.
 Procello *idem* quod percello 249, b.
 Procurrere, verbum militare 141, a.
 Prodere quid 105, a.
 Producere noſtes 13, b.
 Propertius equeſtri loco natus 1, b.
 - - - - - Mevaniensis 2, a.
 - - - - - Tullii admirator 297, a.
 Pruina matutina 117, b.

Q.

Qua *pro* qua parte 324, a.
 Quaerere *pro* acquirere 301, a.
 Quaerere ſedes, pura locutio 383, b.
 Quanta *pro* quot 43, a.
Que encliticon 384, a.
 Quippe ubi 85, a.
 Quo particula 349, b.
 Quod *pro* quamvis 217, a.
 Quodcunque, ſignans particula 324, a.

R.

Radere poma 83, b.
 Radiare, antiquae elegantiae verbum 52, b.
 Ranae rubetae bino jecinore praeditae 235, b.
 Re in compoſitis anceps 347, a. 395, a.
 Reddere animam 85, b.
 Redire, de Fortuna 61, b.
 Referre jura 22, a.
 Reficere iter quid 199, a.
 Reges, de diis 366, a.
 Regina, de Junone 366, b.
 Reginae, de deabus 366, a.
 Repente ſubito 88, b.
 Reponere, quid 61, b.
 Reſegmina unguium in ſacris Magicis 235, b.
 Reſiſtere *pro* reſtare 253, b.
 Reſtare, quid 157, b. 253, a.
 Revocare *pro* renovare 53, b.
 Rex, de homine potente 255, a.
 Rhadamantus & Minos mitiores Plutone
 416, a.
 Rheni caput calcatum ab equo Domitiani 3, b.
 Rhenus ſanctum Germanis nomen 411, b.
 Robigus Deus 170, a.
 Rogus extremus 53, a. emeritus 361, b.
 Romani ſeduli in cuſtodienda mulierum pu-
 dicitia 286, a.
 Romulus quomodo dicatur murorum augur
 373, b.
 Ros *pro* ſumma aqua 173, a.
 Roſcidus, roſidus, roridus, vox unius ſigni-
 ficationis 189, b.
 Rubere *pro* lucere 37, b.
 Rudis, de nave 176, a.
 Rumor mariti, *pro* de marito 359, b.
 Rumpere aras quid 307, b.

I N D E X III.

S.

S & x saepe in scriptis commutantur 207, a.
 Sacra pro cultu poematum 211, a.
 Sacra gustata 360, b.
 - - - Junoni fospitae facta 391, b.
 - - - magica noctu fieri solita 84, a. ubi 360, a.
 - - - Aegyptia ex urbe Roma ejecta 199, a.
 - - - marita pro maritalibus 307, b.
 Saltatio veterum 364, a.
 Sanare curas 38, a.
 Sanctus omnium Deorum epitheton 406, b.
 Sancus, de Hercule 406, b.
 Sappho a Phaone derelicta 4, b.
 Saxa sola quid 65, a.
 - - - torrida quid 73, a.
 Scortilla Romae in sacra via 164, b.
 Sedare pro sedari 303, a.
 Sedes Romana pro urbe Roma 219, a.
 Sensus datus faxis & silvis 64, a.
 Sepulcra faxis caesa 368, b.
 Serere & conferere, de nemore 351, b.
 Seri ignes 53, a.
 Sermo mutus amantium 252, a.
 Serti pro ferta 369, a.
 Servare fidem 383, b.
 Servi custodes ingenuarum mulierum 41, b.
 Servire servitutem 15, b.
 Serum diei 53, b.
 Serus pro ultimo & extremo 53, a.
 Si affirmantis particula 321, a.
 Sibylla Cumana 279, a.
 Sibylla Phemonoe 329, a.
 Sic particula cum gestu enuncianda 13, a.
 Sidera prona 58, a.
 Signa & statuac in intercolumniis 187, b.
 Signa vivida, de bubus Myronis 256, a.
 Silvae pro arboribus 49, b.
 Simplicia pro compositis in usu apud Propertium 17, b. 280, a.
 Simulacrum & umbra confusa apud poetas 70, a. b.
 Simulare quid 418, b. arcanum inter artes puellarum 67, a.
 Sinonius in catenis habitus a Garmio rege 80, a.
 Sitis quibus epithetis insigniatur 400, b.
 Sisyphus unde ortus 157, b.
 Sol Deus fidereus 307, a.
 Solus pro solitarius 149, b.
 Somnia ablutione expiata 353, a.
 Somnus intempestivus inter convivia 266, a.
 Sonitus, de tonitru 141, b.

Sopor pro veneno fomnifero 273, a.
 Spatiari, de ambulationibus in porticu 187, a.
 Specimen cujus notionis 422, a.
 Spiritus pro anima 302, a.
 Spolia opima quid 412, b.
 Spoliatus pro spoliandus 276, a.
 Staete 7, b.
 Stadium de cultura animi 311, a.
 Stantia quid 360, a.
 Stare magno quid 107, a.
 Stare pro esse 115, b.
 - - - de componentibus se ad pugnam 287, a.
 Subire, verbum occultae molitionis 34, b.
 Suevi gens ferox 223, a.
 Suffoco media producta 398, a.
 Surdus quid 27, b.

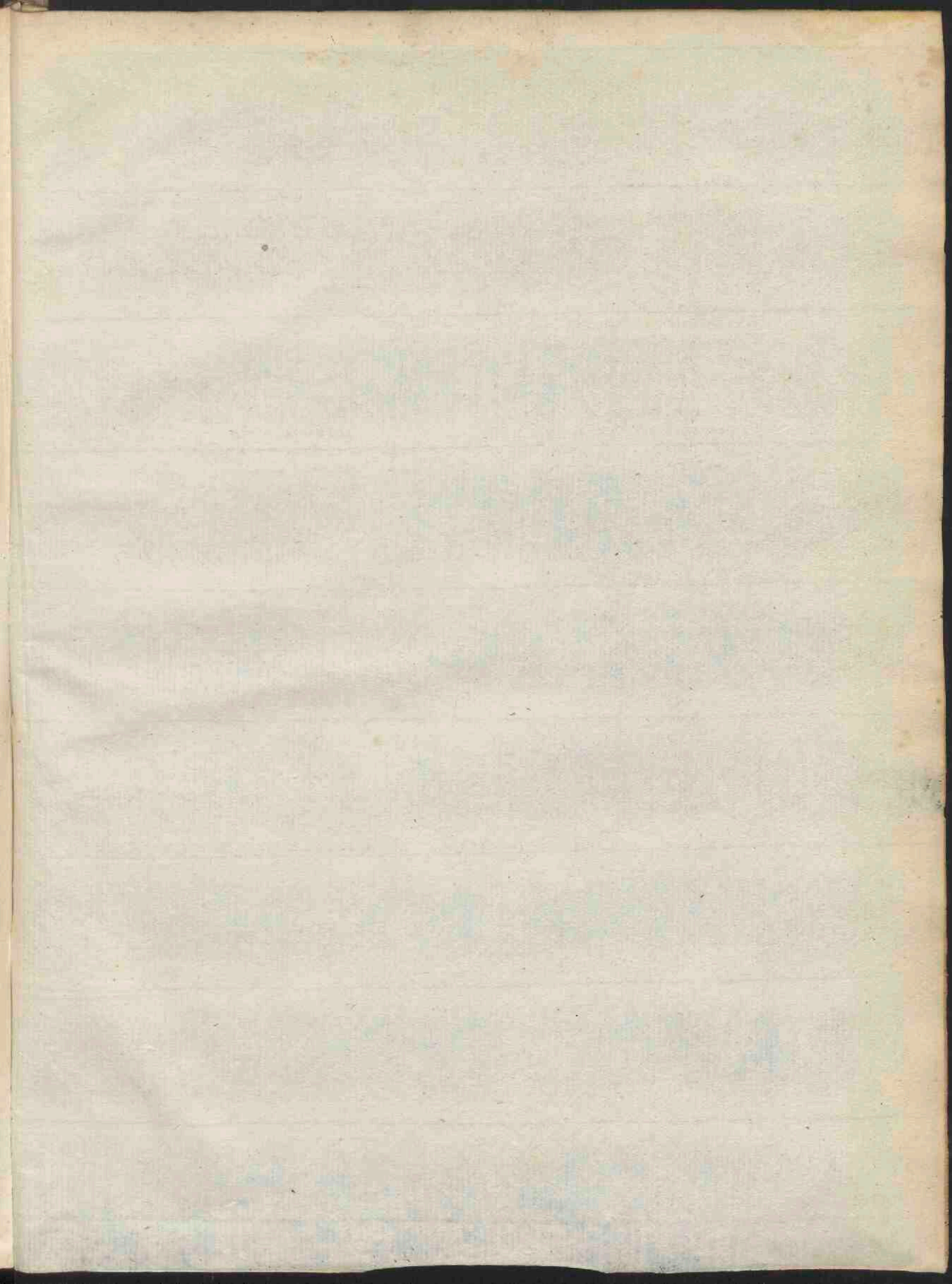
T.

T litera facile transit in d, idque vicibus commutatis 49, b. 267, b. 286, b.
 Tabulae Geographicae 348, a.
 - - - foedae antiquis in deliciis 102, a.
 Taeniae in veneficiis habitae 237, a.
 Tamen pro tandem 85, a.
 Tandem denique, per pleonasmum 88, b.
 Tangere mero 350, a.
 Tantaleus pro Tantalus 416, b.
 Tanti pro tot 153, b.
 Tarpeja quomodo occisa 358, a. ubi sepulta 351, a.
 Tatius unde dictus formosus 352, b.
 Taurus 19, b.
 Tellus continet deos manes 71, a.
 Tener, perpetuum puellarum epitheton 105, b. pro molli & effeminato 371, a.
 Terrum quid 145, a.
 Teuthras pro piscina 40, b.
 Terere pro obserere 280, a.
 Terere saxosam viam pro versari in difficultatibus 362, a.
 Thamyra cantor 160, b.
 Thebais, opus Pontici veteris poetae 25, a. b.
 Thermodon scribendum, non Thermodoon 287, b.
 Tiberius Nero nanis delectatus 395, a.
 Tibur Herculi sacrum 389, a.
 Timet jure cui periculum imminet 52, a.
 Timor pro pudore 19, b.
 - - - pro timoris causa 289, a.
 Tinguere recte scribitur pro tingere 24, b.
 Tiresias punitus ob visam Minervam 404, b.
 Tityus an a gemino vulture punitus 155, a.

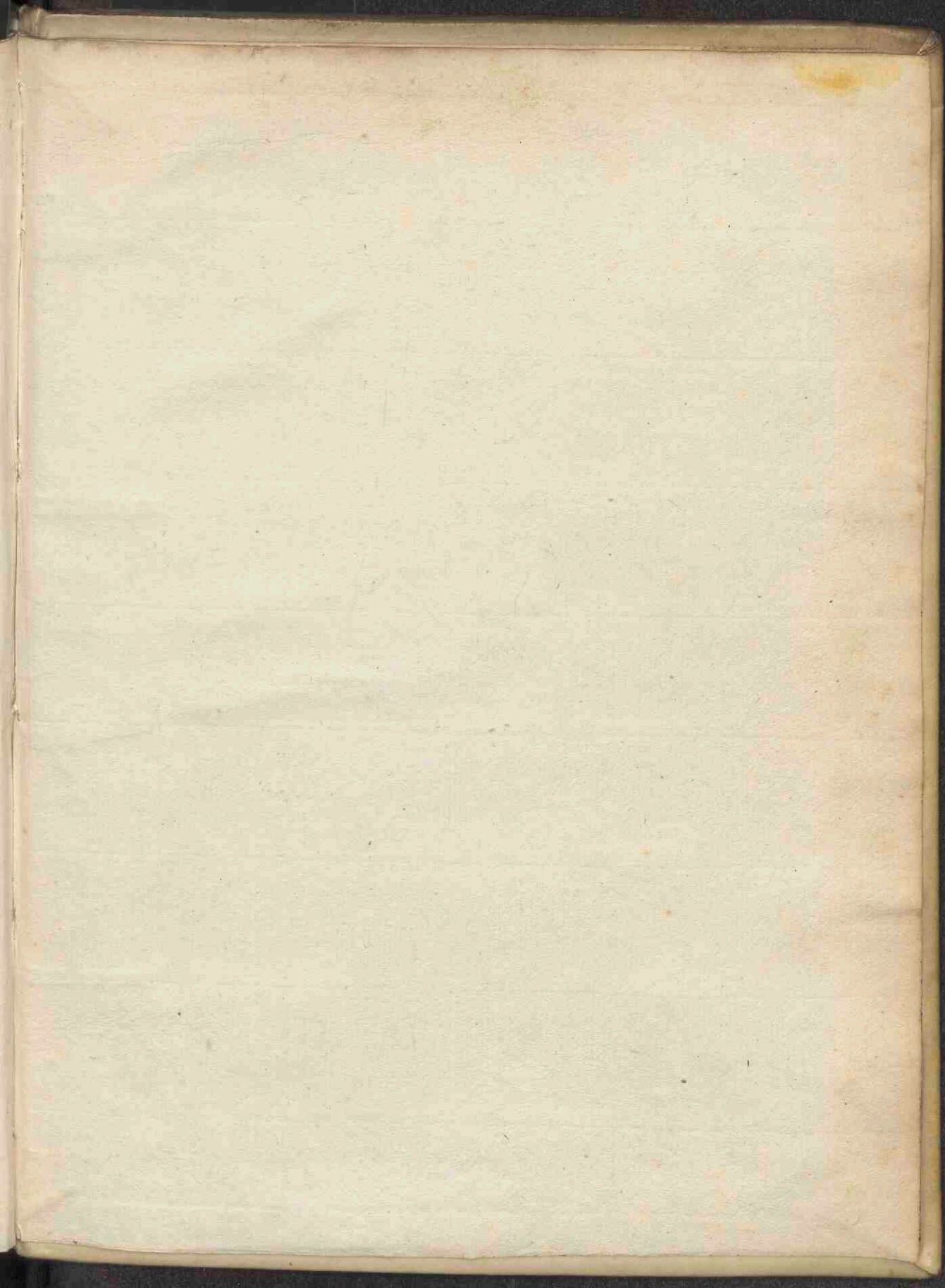
I N D E X I I I I.

- Togae, vestimentum meretricum 77, b.
 Tollere vultum & supercilium 3, a.
 Tonderi in luctu solenne apud Orientis populos 280, b.
 - - - Judæis vetitum *ibid.*
 Tonitrua tela Jovis 141, a.
 Toro & Viro confusa saepe in membranis 113, a.
 Torrere, de sitim facientibus 401, a.
 Torrida saxa, id est, gelu perusta 73, a.
 Trahere quietem 50, a.
 - - - pocula *ibid.*
 Transcendere, verbum laboris 51, a.
 Tremidus, an vox Latina 328, b. 329, a.
 Tremor indicium equi vividi 328, b.
 Triumphi per viam sacram 227, a.
 Tunica Ostrina 265, a.
 Tunicae demissae 340, a.
 Turpare *pro* degenerare 333, a.
 Turpis, de sepulcro Tarpejae 351, b.
 Tus cur dicatur blandum 369, a.
- V.
- Vah particula quam vim habeat 137, a.
 Venire *pro* abire 50, b.
 Venire in re stupri 148, b.
 - - - de Fortuna 61, b.
 Venti *pro* diis habiti 240, a, b.
 Venus nens fata hominum 27, b.
 - - - in tenebris minus jucunda 133, b.
 - - - coeca *ibid.*
 - - - Gnidia 100, b.
 - - - Erycina 279, a.
 - - - a quibus culta 360, a.
 Verba superciliis tecta 252, a.
 - - - mala in sepulcris 368, b.
 - - - honesta usu vulgi saepe facta turpia 324, b.
 Vertere focum, negotium religionis 283, a.
- Verus quid 113, a.
 - - - *pro* justo 291, a.
 Vestes Coae 7, a, b. 77, b.
 - - - vitreae 78, a.
 Vestigium, de contubernio amoris 117, b.
 Vestis tacita quid 17, a.
 Via *pro* itinere longinquo 224, a.
 - - libera 279, a.
 Vibrare, signum lacescentis aliquem ad pugnam 408, a.
 Victi a victoribus proculcati 280, a.
 Vindices qui 416, b.
 Vinum lene 33, a.
 - - - durum 33, b.
 - - - pallidum *pro* veneno 382, a.
 Virdomarus cur *vastus dux* dictus 411, a.
 Virgines albae 284, a.
 - - - vittatae 417, a.
 Virgo, de muliere nupta 420, a.
 Vitrae matronales 417, a.
 Vivere vitam 15, a.
 Umbra & simulacrum, confusa apud poetas 70, a, b.
 Umbra in arboribus 282, a.
 Umbria, patria Propertii, Plauti, & Jov. Pontani 331, b.
 Unguentum Crocinum 265, b.
 Ungues, arma mulierum iratarum 396, a.
 - - - crescunt etiam mortuis 236, a.
 - - - naufragis auferuntur 248, a.
 - - - longae sagarum 361, a.
 Vocare, verbum mortis 50, b.
 Volens, de puella quid 319, b.
 Volvere, de fati 26, b.
 Vota ultima, de morte 22, b.
 Urere, proprium amoris verbum 48, b.
 Urnae, vasa exiguae molis 415, a.
 Ut *ajunt*, formula 139, b.
 Ut *pro* postquam 75, b.
 - - *pro* simulac 335, a.
 Vulnere quando sanitatem promittant 321, a.

F I N I S.

Main body of extremely faint text, appearing to be a list or index of items, organized in two columns.

133

